Jaarverslag 2017

Voorgelegd aan de Raad van Bestuur van 4 mei 2018

Inhoud

Missie en principeverklaringen van de Universiteit Gent 1

Geschiedenis 3

Organisatiestructuur 5

Centrale bestuurlijke organen 5
1. Raad van Bestuur 5
2. Bestuurscollege 6
3. Directiecollege 6

Decentrale bestuurlijke organen 6
1. Faculteiten 6
2. Vakgroepen 7

Bevoegdheden bestuurlijke organen 7
1. Raad van Bestuur 7
2. Bestuurscollege 7
3. Directiecollege 7
4. Faculteiten 8
5. Vakgroepen 8

STeR 8
1. Uitgangspunten 8
2. Directies en directeurs 9
3. Afdelingen en afdelingshoofden 10
4. Managementoverleg 12

Onderwijsverslag 13

1. Globale beleidslijn voor het universitair onderwijs 13
- 1.1 Missie en visie op onderwijs 13
- 1.2 Mate van realisatie van de beleidsdoelen: voornaamste resultaten en prestaties 14
- 1.3 Beleidsdoelen voor de komende jaren 21
- 1.4 Onderwijspolitiek binnen de Associatie Universiteit Gent 23
  - 1.4.1 Onderwijsinnovatie en –technologie 23
  - 1.4.2 Validerende Instantie 24
  - 1.4.3 HAVO-piste 27
  - 1.4.4 Afstudeerbeurs 28
  - 1.4.5 Postgraduaat Stomatherapie en Wondzorg 28
  - 1.4.6 Doctoraat in de Kunsten 29

1.4.7 Internationale samenwerkingsplatformen 30
1.4.8 Diversiteit in het Vlaams hoger onderwijs 30
1.4.9 Opvolging diverse ontwikkelingen in het Vlaams hoger onderwijs 31

2. *De kwaliteitsbewaking in het universitair onderwijs* 32
2.1 Omschrijving van het stelsel van interne kwaliteitsbewaking 32
2.1.1 Kwaliteitszorg: Eigen Regie in Gents Onderwijsbeleid en Kwaliteitszorg 32
2.1.2 Onderwijsevaluatie door studenten 36
2.1.3 Opleidingsevaluaties 37
2.1.4 Studietijdmeting 38
2.1.5 Onderwijsprofessionalisering 38
2.1.6 Taalbeleid 55
2.1.7 Ombudsdiensten 56
2.1.8 Samenwerking binnen de Associatie Universiteit Gent 56
2.2 Planning Eigen Regie in Gents Onderwijsbeleid en Onderwijskwaliteitszorg (ERGO) van 2017 en 2018 57
2.2.1 Kwaliteitsoverleg 57
2.2.2 Peerleerbezoeken 57
2.3 Maatregelen en instrumenten voor kwaliteitsbewaking in het universitair onderwijs als reactie op de bevindingen uit de kwaliteitszorg eigen regie (ERGO) 58

3. *Opleidingenaanbod* *60*
3.1 Opleidingen per studiegebied en per faculteit 61
3.2 Samenwerkingsverbanden met andere universitaire en niet-universitaire onderwijsinstellingen 61
3.3 Activiteiten op het vlak van postacademische en permanente vorming 63

4. *Onderwijs- en examenregelingen* 64
4.1 Studiegelden 2016-2017 64
4.2 Toelatingsvoorwaarden 64
4.3 Maatregelen ter begeleiding van de studieloopbaan 65
4.3.1 Informatie en oriëntatie van laatstejaarsstudenten secundair onderwijs 66
4.3.2 Begeleiding van studenten eerste bachelor: algemeen en specifiek 71
4.3.3 Verslag van de wijze van organisatie en de effecten van de onderwijsbegeleiding in het eerste bachelorjaar 77
4.3.4 Uitstroominitiatieven 78
4.4 Beleid ten aanzien van de doorstroming van afgestudeerden van de hogescholen naar de academische basisopleidingen 79

5. *Taalregeling* *80*

6. *Internationale relaties* *80*
6.1 Algemeen 80
6.1.1 Inleiding: een korte terugblik op 2017 80
6.1.2 Toekomstplannen 81
6.2 Europese onderwijsprogramma's 84
6.2.1 ERASMUS+ 84
6.2.2 Europese onderwijsprogramma's gericht op de ASEAN Landen 88
6.3 Internationale onderwijsprogramma's van de Vlaamse Gemeenschap 89
6.3.1 Erasmus Belgica (nationale interuniversitaire samenwerkingsprojecten) 89
6.3.2 Priority Country Programme 89
6.3.3 ASEM-DUO 89
6.3.4 Generieke Beurzen 89
6.3.5 Master Minds 89

6.4 Internationale onderwijsprogramma's van de Universiteit Gent 89
6.5 BAEF and Fulbright scholarship 90
6.6 Strategische samenwerking 90
6.7 Regionale platformen 91
6.7.1 Prospect Regionale Platformen 91
6.7.2 Bestaande Regionale Platformen 92
6.8 Internationale Thematische Netwerken 93
6.9 Strategische Institutionele partnerschappen 94
6.9.1 U4 94
6.9.2 Lille, Noord-Frankrijk en UCLouvain 96
6.9.3 University of Kent 97
6.9.4 Three Continents Partnership: UGent - University of Missouri – University of the Western Cape 98
6.10 Institutionele internationale samenwerking 99
6.10.1 Institutioneel lidmaatschap van internationale organisaties 99
6.10.2 Institutionele samenwerking met buitenlandse universiteiten 101
6.10.3 De SGroup: multilaterale samenwerking 102
6.11 Activiteiten m.b.t. verder studeren in het buitenland 102
6.12 Low Countries Studies 103
6.13 Internationale uitstralingsactiviteiten 103
6.14 Campus Zuid-Korea 103
6.15 Ontwikkelingssamenwerking 104
6.15.1 Programme België (vroegere Noord-Acties Programma) van VLIR-UOS 105
6.15.2 Global Minds programma 106
6.15.3 Beurzentoekenningsprogramma 106
6.15.4 Interne activiteiten inzake ontwikkelingssamenwerking 106

Onderzoeksverslag 109

1. Het onderzoeksbeleid: resultaten en vooruitzichten 109
1.1 Verslag over het gevoerde beleid: beoogde doelen en resultaten 109
1.2 Bijzonder Onderzoeksfonds 113
1.2.1 Projecten 114
1.2.1.1 Geconcerteerde Onderzoeksacties (GOA's) 114
1.2.1.2 Onderzoeksinitiatieven met een looptijd van twee tot vier jaar 115
1.2.1.3 Methusalemfinanciering 118
1.2.2 Mandaten 119
1.2.2.1 ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht 119
1.2.2.2 Reguliere BOF-doctoraatsmandaten 126
1.2.2.3 Postdoctorale onderzoeksmandaten 127
1.2.3 Internationale wetenschappelijke samenwerking 128
1.2.3.1 Doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden 128
1.2.3.2 Cofinanciering voor doctoraatsbeurzen van het Chinese Scholarship Council 129
1.2.3.3 Cofinanciering van BAEF-beurzen (Belgian American Educational Foundation) 129
1.2.3.4 Cofinanciering in het kader van U4-samenwerking 129
1.2.3.5 BOF middelen Internationalisering 130
1.2.3.6 Facultair mobiliteitsfonds 130
1.2.4 Bijkomende onderzoeksinitiatieven 130
1.2.4.1 Alliantieonderzoeksgroepen 130
1.2.4.2 Associatieonderzoeksplatform 131

1.2.4.3 Basisuitrusting 131
1.2.4.4 Cofinanciering onder de vorm van personele ondersteuning aan coördinatoren van grote internationale onderzoeksprojecten 132
1.2.4.5 Cofinanciering onder de vorm van personele ondersteuning aan promotoren van zware onderzoeksapparatuur 133
1.2.4.6 Incentives in het kader van het Horizon 2020 kaderprogramma 133
1.2.4.7 Facultair onderzoeksfonds en Facultair mobiliteitsfonds 134
1.2.4.8 Universiteitsbrede expertisecentra 135
1.3 Beslissingen van de Onderzoeksraad 136
1.3.1 Projecten 137
1.3.1.1 Geconcerteerde Onderzoeksacties (GOA's) 137
1.3.1.2 2-4 jarige onderzoeksinitiatieven met een looptijd van twee tot vier jaar 138
1.3.2 Mandaten 139
1.3.2.1 BOF-ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht 139
1.3.2.2 BOF-Doctoraatsmandaten 142
1.3.2.3 BOF Postdoctorale onderzoeksmandaten/doctorassistenten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht 143
1.3.3 Internationale wetenschappelijke samenwerking 144
1.3.3.1 BOF Doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden 144
1.3.3.2 Cofinanciering voor doctoraatsbeurzen uit China 144
1.3.3.3 Cofinanciering van gereserveerde BAEF- beurzen 144
1.3.4 Bijkomende onderzoeksinitiatieven 145
1.3.4.1 Alliantieonderzoeksgroepen 145
1.3.4.2 Associatieonderzoeksplatformen 145
1.3.4.3 Basisuitrusting 145
1.3.4.4 Facultaire onderzoeksfondsen 145
1.3.4.5 Universiteitsbrede expertisecentra 146
1.3.5 Verantwoording naar maxima/ minima BOF-besluit 146
1.3.6 Besteding van de middelen vrijgekomen door de gedeeltelijke defiscalisering van loonkosten van onderzoekers 147
1.4 Industrieel Onderzoeksfonds 149
1.4.1 Missie en opdracht 149
1.4.2 IOF-coördinatiecel 149
1.4.3 Structuur en organisatie (IOF-consortia) 150
1.4.4 IOF-raad 152
1.4.5 Financieel 153
1.4.6 IOF-valorisatieprojecten 153
1.5 Onderzoeksbeleid 154
1.5.1 Beleid ten aanzien van doctorandi 154
1.5.1.1 Doctoral Schools 154
1.5.1.2 Doctoraatstoelage 156
1.5.1.3 Doctoraatsmandaten en doctoraatsbeurzen ten laste van het BOF 156
1.5.1.4 Doctoraatsmandaten externe kanalen 156
1.5.2 Beleid ten aanzien van postdoctorale onderzoekers 157
1.5.3 Participatie in onderzoeksprojecten en ad-hocopdrachten van de Vlaamse Overheid 158
1.5.4 Beleid ten aanzien van de selectiviteit, zwaartepuntvorming en concentratie 158
1.5.5 Beleid ten aanzien van het streven naar excellentie in de humane, sociale en gedragswetenschappen 159
1.5.6 Beleid ten aanzien van de intra-universitaire competitieve allocatie van personele en financiële middelen 160
1.5.7 Centrale ondersteuning van het onderzoeksgebeuren aan de UGent 160
1.6 Beleidsdoelstellingen 162
1.6.1 Beleidsdoelstellingen op korte termijn 162

1.6.2 Beleidsdoelstellingen op middellange termijn 163
1.7 Kwaliteitsbewaking en evaluatieprocedures van het wetenschappelijk onderzoek 164
1.7.1 Algemeen 164
1.7.1.1 Ex ante en ex post evaluatie van onderzoeksprojecten met externe financiering 166
1.7.1.2 Ex ante evaluatie van onderzoeksprojecten met UGent-financiering (BOF) 166
1.7.1.3 Ex post evaluatie van onderzoeksprojecten met UGent-financiering (BOF) 166
1.7.1.4 Evaluatie van de kwaliteitsbewaking van de doctoraten 167
1.7.2 Kwaliteitsbewaking door beleidsinitiatieven inzake integriteit en ethiek, incl. Research Data Management 167
1.7.3 Vorming van junior onderzoekers 168
1.8 Communicatie- en profileringsbeleid inzake onderzoek 169

2. Financieringsbronnen 170
2.1 Eerste geldstroom (deel van de gewone werkingstoelagen) 170
2.2 Tweede geldstroom (geld van de overheid interuniversitair verdeeld) 171
2.2.1 Bijzonder onderzoeksfonds 171
2.2.2 Academiseringsmiddelen 172
2.2.3 Industrieel Onderzoeksfonds 173
2.2.4 Interuniversitaire attractiepolen 174
2.2.5 FWO-Vlaanderen (excl SBO, TBM en infrastructuurprogramma) 175
2.2.6 VLAIO/FWO – Doctoraatsbeurzen Strategisch Basisonderzoek 176
2.3 Derde geldstroom (beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek, bijzondere financiering door Belgische en internationale overheden, met inbegrip van de Europese Unie) 177
2.3.1 FWO-Vlaanderen – TBM / SBO / infrastructuurprogramma 177
2.3.2 Vlaamse Gemeenschap (incl. IWT/VLAIO impulsprogramma's) 178
2.3.3 Federale overheden 179
2.3.4 Gedecentraliseerde en andere overheden 180
2.3.5 EU en andere internationale overheden 181
2.4 Vierde geldstroom (samenwerking met privé-sector, incl contracten voor wet. dienstverlening en contracten via het IWT/VLAIO - autonome functie) 182
2.5 Tweede, derde en vierde geldstroom per faculteit 183
2.6 Defiscalisering 184

3. Personeelsbestand 185

4. Wetenschappelijke output per wetenschapsdiscipline 186
4.1 Doctoraatsscripties 186
42. Publicaties 186

5. UGent TechTransfer 187
5.1 Visie en Missie 187
5.2 Belangrijkste resultaten en verwezenlijkingen van 2017 187
5.3 Valorisatiebeleid 188
5.4 Organisatie en Beheersstructuur Missie en opdrachtomschrijving 189
5.5 Valorisatie-output 194
5.5.1 IP & Licensing 194
5.5.2 Legal 197
5.5.3 Business Development 197
5.6 Zaaikapitaalfondsen 205
5.6.1 Baekeland II Fonds 205

5.6.2 QBic fonds 206
5.6.3 SOFI-fonds 206
5.6.4 Andere investeringsfondsen 207

6. Nationale wetenschappelijke samenwerking 208
6.1 Participatie in Vlaamse onderzoeksprogramma's 208
6.1.1 FWO-Vlaanderen 208
6.1.2 Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) Landbouwtrajecten 210
6.1.3 Programma Beleidsgericht Wetenschappelijk Onderzoek: Universitaire steunpunten 212
6.1.4 Odysseus-programma 212
6.1.5 Andere Vlaamse onderzoeksprogramma's 213
6.2 Participatie in federale onderzoeksprogramma's 213
6.3 Samenwerking met andere Vlaamse universiteiten en hogescholen 214
6.3.1 Op associatieniveau 214
6.3.2 Op Vlaams niveau 215

7. Internationale relaties 217
7.1 In het kader van EU-programma's 217
7.1.1 Intra EU-samenwerking 217
7.1.2 Samenwerking tussen EU en derde landen 218
7.1.3 Activiteiten van de EU-cel 218
7.2 Buiten het kader van EU-programma's 221
7.2.1 FWO-Vlaanderen: internationale samenwerking 221
7.2.2 Wetenschappelijke en technologische samenwerking met Centraal- en Oost-Europa 222
7.2.3 Internationale onderzoeksprojecten 222
7.3 Ontwikkelingssamenwerking 222
7.3.1 Universitaire ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's van VLIR-UOS 222
7.3.2 Ontwikkelingssamenwerkingsactiviteiten van de federale en Vlaamse overheden 228
7.3.3 Interne activiteiten inzake ontwikkelingssamenwerking 229

8. Commissie Ontwikkelingssamenwerking 231

9. Universiteitsbibliotheek 232
9.1 Open Science 232
9.2 Collecties 232
9.3 Gebruik collecties en dienstverlening 233
9.4 Restauratie van de Boekentoren 234
9.5 200 jaar UGent 234

Personeelsverslag 235

1. Strategische opties 235

2. Globaal personeelsbestand op 31 december 2017 237

3. Personeelsbeleid en de effecten ervan 246
3.1 Personeelsbeleid: algemeen 246
3.1.1 HR Excellence in Research actieplan 246
3.2 Academisch personeel 246
3.2.1 Bevorderingen ZAP 246

3.2.2 Postdoc talent management 247
3.2.3 Aanduiden van verantwoordelijk lesgevers en medelesgevers voor de opleidingsonderdelen en hun tijdelijke vervanging 248
3.2.4 Voortzetten van activiteiten door gepensioneerde professoren 248
3.2.5 Prestatiebeloning en coryfeeëntoeslag 248
3.2.6 Verhouding onderzoeks-/onderwijsactiviteiten 248
3.2.7 Nevenactiviteiten ZAP 249
3.2.8 Rekrutering Academisch personeel 249
3.2.9 Personeelsverloop ZAP 249
3.3 Administratief en technisch personeel 250
3.3.1 Rekrutering en selectie 250
3.3.2 Aanwervingen 250
3.3.3 Onthaal van nieuwe personeelsleden 250
3.3.4 Stage-/evaluatiebegeleiding 251
3.3.5 Functieherclassificaties en inschalingen contracten onbepaalde duur 251
3.3.6 Reguliere evaluaties ATP 251
3.3.7 Functionele bevorderingen 252
3.3.8 Vorming en opleidingen voor personeelsleden 252
3.3.9 Personeelsbegeleiding 253
3.3.10 Personeelsverloop 256

Verslag over de sociale voorzieningen voor studenten 257

1. Huisvesting 259
1.1 Doelstellingen 259
1.2 Regeling toelagen 259
1.3 Selectiviteit 259
1.4 Lopende en geplande operaties 260
1.5 Samenwerkingsakkoorden 263
1.6 Cijfergegevens 263
1.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 267
1.8 Algemene bevindingen 270

2. Voedingssector 271
2.1 Doelstellingen 271
2.2 Selectiviteit 271
2.3 Regeling toelagen 271
2.4 Lopende en geplande operaties 272
2.5 Samenwerkingsakkoorden 273
2.6 Cijfergegevens 274
2.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 279
2.8 Algemene bevindingen 283

3. Dienstensector 286
3.1 Externe studentenhuisvesting (externe kamerdienst) 286
3.1.1 Doelstelling 286
3.1.2 Regeling toelagen 286
3.1.3 Selectiviteit 286
3.1.4 Lopende en geplande operaties 286
3.1.5 Samenwerkingsakkoord 288
3.1.6 Cijfergegevens 288
3.1.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 289

3.1.8 Algemene bevindingen 291
3.2 Studentenmobiliteit 291
3.2.1 Aanbod en de organisatie van interne studentenmobiliteit 291
3.2.2 Aanbod en de organisatie van externe studentenmobiliteit 292
3.3 Preventieve en curatieve medische diensten 293
3.3.1 Doelstelling 293
3.3.2 Regeling toelagen 293
3.3.3 Selectiviteit 293
3.3.4 Lopende en geplande operaties 293
3.3.5 Samenwerkingsakkoorden 294
3.3.6 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 294
3.4 Psychologische dienstverlening 295
3.4.1 Doelstelling 295
3.4.2 Regeling toelagen 295
3.4.3 Selectiviteit 295
3.4.4 Lopende en geplande operaties 296
3.4.5 Samenwerkingsakkoorden 297
3.4.6 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 297
3.5 Sociale dienst 297
3.5.1 Doelstelling 297
3.5.2 Regeling toelagen 298
3.5.3 Selectiviteit 298
3.5.4 Lopende en geplande operaties 301
3.5.5 Samenwerkingsakkoorden 302
3.5.6 Cijfergegevens 303
3.5.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 306
3.5.8 Algemene bevindingen 311
3.6 Jobdienst 312
3.6.1 Doelstelling 312
3.6.2 Regeling toelagen 312
3.6.3 Selectiviteit 312
3.6.4 Lopende en geplande operaties 313
3.6.5 Samenwerkingsakkoorden 314
3.6.6 Cijfergegevens 314
3.6.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 315
3.6.8 Algemene bevindingen 317
3.7 Sociale begeleiding van buitenlandse studenten 318
3.8 Sportvoorzieningen 318
3.8.1 Doelstelling 318
3.8.2 Regeling toelagen 318
3.8.3 Selectiviteit 319
3.8.4 Lopende en geplande operaties 319
3.8.5 Samenwerkingsakkoorden 320
3.8.6 Cijfergegevens 320
3.8.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 321
3.8.8 Algemene bevindingen 323
3.9 Studentenactiviteiten 324
3.9.1 Doelstelling 324
3.9.2 Regeling toelagen 324
3.9.3 Selectiviteit 324
3.9.4 Lopende en geplande operaties 325
3.9.5 Samenwerkingsakkoorden 326
3.9.6 Cijfergegevens 326
3.9.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 330

3.9.8 Algemene bevinding 332
3.10 Kinderdagverblijven 332
3.10.1 Doelstelling 332
3.10.2 Regeling toelagen 333
3.10.3 Selectiviteit 333
3.10.4 Lopende en geplande operaties 333
3.10.5 Samenwerkingsakkoorden 334
3.10.6 Cijfergegevens 334
3.10.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren 335
3.10.8 Algemene bevindingen 336
3.11 Begeleiding van studenten met een functiebeperking 337
3.11.1 Doelstelling 337
3.11.2 Regeling toelagen 337
3.11.3 Selectiviteit 337
3.11.4 Lopende en geplande operaties 337
3.11.5 Samenwerkingsakkoorden 340
3.11.6 Cijfergegevens 340
3.12 Ondersteunende logistieke diensten en infrastructuur 340
3.13 Niet-structurele hulp in noodsituaties 342

Overzicht van het algemene vermogensbestand 343

Synthese van de jaarrekening 349

1. Evolutie van de jaarrekening (Algemene boekhouding) 349
2. Evolutie van de jaarrekening (benadering - Universitaire boekhoudingsregels) 357
3. Kaspositie 359

Verslag over de wetenschappelijke dienstverlening 361

1. Onderzoekssamenwerking met industriële/privé partners 361
2. Maatschappelijke dienstverlening door academisch personeel 361
3. Onderscheidingen en prijzen 363

Verslag over infrastructuurwerken en energiejaarrapport 365

1. Bouwprojecten en investeringen infrastructuur 365
2. Afgeronde realisaties in 2017 367
2.1 Nieuwbouw 367
2.2 Verbouwingen 367
3. Werken in uitvoering 367
3.1 Nieuwbouw 367
3.2 Verbouwingen 368
4. Architectuurstudies in uitvoering 369
4.1 Nieuwbouw 369
5. Energiejaarrapport 372

Verslag van de klachtenbehandelaar 373

1. Wettelijk kader 373
2. Klachtenbehandeling aan de UGent 373
3. Verslag 374

Verslag over het diversiteits- en genderbeleid 375

1. Beleidsmatige analyse 375
1.1 Instroom van kansengroepen bij studenten 375
1.2 Instroom van kansengroepen bij personeel 376
2. Algemene beleidsacties diversiteit 376
2.1 Verankering van diversiteit in de faculteiten 376
2.2 Toegankelijkheid UGent-infrastructuur 376
3. Acties voor personeel 377
3.1 Genderactieplan 377
3.2 Transgenderactieplan 379
3.3 Beleid voor personeelsleden met een functiebeperking 379
3.4 Netwerken voor personeel 380
4. Acties voor studenten 380
4.1 Groepsgesprekken met rolmodellen in het secundair onderwijs 380
4.2 Voortraject voor anderstalige nieuwkomers 380
4.3 Mentoring voor studenten ECM en eerstegeneratiestudenten 381
4.4 UGent in zicht 381
4.5 Taalbeleid academisch Nederlands 381
5. Expertisedeling 382
5.1 Middaglezingen en diversiteitsnetwerk 382
5.2 Divergent scriptieprijs 1-17 interne audit 382

Verslag interne audit 383

Jaarverslag dienst Relatiewerking 387

1. Cel Fondsenwerving 387
2. Alumniwerking 390
3. Wetenschappelijke Nascholing 394
4. Faculteitenclub 396

Verslag over het Geïntegreerd Internationaliseringsbeleid 397

Woord vooraf

De Universiteit Gent heeft een bijzonder jaar achter de rug. In 2017 bestond de UGent immers exact 200 jaar. We hebben deze 200ste verjaardag op verschillende momenten in het jaar gevierd, en op heel uiteenlopende manieren: met boeken en wetenschappelijke publicaties, met expo's in eigen huis en tentoonstellingen in de Gentse musea, met besloten colloquia en internationale congressen, met culturele activiteiten en sportieve exploten, … Een absoluut hoogtepunt van dit feestjaar was het grootse stadsfestival "Iedereen UGent!", waarbij we onze aula's en labo's voor het publiek openstelden en wetenschap soms letterlijk op straat brachten.

Zo heeft de UGent zich getoond zoals ze is: een ambitieuze universiteit die wil uitblinken door kwaliteitsvol onderwijs en grensverleggend onderzoek – in Vlaanderen én internationaal. Een geëngageerde universiteit, die stevig geworteld is in de samenleving om haar heen en een universiteit van en voor de hele gemeenschap wil zijn. Een wat rebelse universiteit ook, die te allen tijde wil "durven denken" en er niet voor terugdeinst om nieuwe wegen op te zoeken of tegen de stroom in te gaan.

Die veelzijdigheid vindt u ook terug in ons jaarverslag. Het brengt verslag uit over onder andere onderwijs en onderzoek, personeel en financiën, sociale voorzieningen, wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening, het diversiteits- en genderbeleid. De vele verhalen en cijfers in dit jaarverslag getuigen van de hoge ambities van de universiteit, van de grote inzet van al onze medewerkers om die ambities te realiseren, van het métier om ze in de praktijk ook waar te maken.

"Een geschiedenis vol toekomst." Dat was de baseline waarmee we onze 200ste verjaardag in het voorbije jaar in de verf zetten. Ik hoop dat het ook uw conclusie mag zijn na het lezen van dit jaarverslag.

Rik Van de Walle
Rector

Missie en principeverklaringen van de Universiteit Gent

De Universiteit Gent bekleedt een eigen positie in het Vlaamse universitaire landschap. Dat unieke profiel wordt samengevat in de **opdrachtverklaring** van de universiteit, die een toetssteen vormt voor haar dagelijks beleid. Ze is de basis voor de strategische beleidsplannen en veranderingsprocessen op alle niveaus. Deze opdrachtverklaring, goedgekeurd door de Raad van Bestuur in zijn vergadering van 5 juni 1998, is opgenomen in bijlage bij dit jaarverslag.

In aansluiting op haar missieverklaring heeft de Raad van Bestuur op 16 januari 2004 een **antidiscriminatie-verklaring** goedgekeurd (eveneens in bijlage bij het jaarverslag).

De maatschappij moet aan elke persoon optimale ontwikkelingskansen bieden: elke persoon heeft het basisrecht op een maximale ontplooiing van zijn of haar mogelijkheden; de Universiteit Gent moet daartoe haar bijdrage leveren.

De persoonlijke karakteristieken van bepaalde studenten of hun etnisch-culturele achtergrond en sociale ongelijkheid kunnen hun opleidingskansen in het lager en secundair onderwijs en derhalve ook in het hoger onderwijs nadelig beïnvloeden. De Universiteit Gent wenst de studie van deze problemen te stimuleren en een actieve bijdrage tot hun oplossing te leveren.

Het is bijzonder waardevol dat meer en meer studenten met uiteenlopende etnische of godsdienstige achtergrond, universitaire studies aanvatten. De Universiteit Gent wenst de kansen op wederzijdse verrijking die hieruit voortvloeien te stimuleren; ze streeft er ook naar, aan de problemen inzake individuele ontplooiing en onderlinge communicatie, die hierdoor zouden ontstaan, met bijzondere maatregelen tegemoet te komen.

Het is bovendien een belangrijke opgave alle vormen van discriminatie zo veel mogelijk te bestrijden.

Om die redenen heeft de Universiteit Gent beslist een academische gedragscode uit te werken die ertoe moet bijdragen discriminatie uit te bannen en de individuele ontplooiing van en de onderlinge contacten en wederzijdse verrijking tussen leden van de universitaire gemeenschap van uiteenlopende achtergrond te bevorderen.

Daarnaast heeft het Bestuurscollege op 17 december 2003 de **welzijns- en milieubeleidsverklaring** van de Universiteit Gent goedgekeurd (zie ook bijlage bij het jaarverslag).

Deze beleidsverklaring impliceert dat het voorkomingsbeleid wordt gerespecteerd door de volledige hiërarchische lijn[1] en het voltallige personeel, en dat de maatschappelijke relevantie van een zorg voor veiligheid, gezondheid en milieu wordt onderkend door de personeelsleden en de studenten van de UGent.

[1] De hiërarchische lijn omvat alle personen die leiding geven over en de verantwoordelijkheid dragen ten opzichte van de werknemers, of - met andere woorden - beslissingen nemen over de omstandigheden waarin werknemers (in brede betekenis) hun werk uitvoeren.

De welzijns- en milieubeleidsverklaring onderschrijft de meervoudige (complementaire) aspecten van het welzijns- en milieubeleid. Deze kunnen materieel van aard zijn, doch evenzo personeel- of studentgebonden, activiteitgericht (onderwijs/onderzoek), beleidsondersteunend of organisatorisch.

De bewustwording inzake welzijn en milieu in ruime zin is een *conditio sine qua non* om medewerking en motivatie te verwerven, ongeacht aard en niveau.

Geschiedenis

Op 9 oktober 1817 werd de 'Rijksuniversiteit Gent' plechtig geopend, nadat koning Willem I het jaar voordien de oprichting van drie **universiteiten** in de Zuidelijke Nederlanden had afgekondigd. Op 3 november 1817 startten de colleges, met vier faculteiten, 16 professoren en 190 studenten.

Met de **Belgische onafhankelijkheid** in 1830 onderging de jonge en groeiende universiteit belangrijke veranderingen. Ze kreeg niet enkel een nieuwe broodheer, ook de voertaal veranderde - van het Latijn naar het Frans - en de onderwijsbevoegdheden werden grondig verschoven. Ondanks deze turbulente periode kaapte de Gentse universiteit toen het grootste aantal prijzen in de universitaire wedstrijden weg.

Een systematische en doorgedreven vernieuwing van het Gentse hoger onderwijs werd doorgevoerd na de wetten van 1876 en 1890, die de toekenning van **academische graden** aan de universiteiten toevertrouwde en de **wetenschappelijke opbouw** mogelijk maakte. Bovendien werden de universiteitspoorten ook opengesteld voor meisjesstudenten. In 1882 kwam de eerste vrouwelijke student in Gent wetenschappen studeren. In die periode deden de practica en het onderzoekswerk hun intrede en kwamen er ook assistenten in dienst. Verschillende professoren uit die periode zijn vandaag nog steeds bekende figuren: François Laurent, Jozef Plateau, Jozef Guislain, Henri Pirenne, Jules Mac Leod, …

Precies 100 jaar na de Belgische onafhankelijkheid kende de Gentse universiteit een volgend belangrijk keerpunt: de instelling werd namelijk de eerste in België waar het onderwijs in het **Nederlands** werd verstrekt. Het neerhalen van de taalbarrière in 1930 vormde een belangrijke stap in de democratisering en de wetenschappelijke ontplooiing van de laatste decennia.

Na het decreet van 1991 op de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap werd de Gentse Rijksuniversiteit een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid. De universiteit heet sindsdien officieel "Universiteit Gent" en geniet een ruime autonomie.

Vandaag is de Universiteit Gent (UGent) één van de belangrijkste universitaire instellingen in het Nederlands taalgebied. De Universiteit Gent profileert zich als een open, sociaal geëngageerde en pluralistische universiteit in een breed internationaal perspectief. Verspreid over de Stad Gent dragen de verschillende campussen van de Universiteit Gent bij tot de dynamische uitstraling van Vlaanderens grootste studentenstad.

Organisatiestructuur

Universiteit Gent (UGent)
Sint-Pietersnieuwstraat 25
9000 Gent
www.UGent.be

Centrale bestuurlijke organen

1. Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur vergaderde 14 keer in het kalenderjaar 2017.

Samenstelling op 1 oktober 2017

Voorzitter Sas Van Rouveroij van Nieuwaal
Rector Rik Van de Walle (tot en met 30 september 2017: Anne De Paepe)
Vicerector Mieke Van Herreweghe (tot en met 30 september 2017: Freddy Mortier)

Vertegenwoordigers van het zelfstandig academisch personeel
Benjamin Biebuyck, Herwig Bruneel, Luc Taerwe (tot en met 12 oktober 2017: Patrick De Baets), Stefaan De Smedt, Petra De Sutter, Inge Govaere, Ann Martens, Eddy Omey, Karin Raeymaeckers, Tammy Schellens, Els Van Damme, Isabel Van Driessche

Vertegenwoordigers van het assisterend academisch personeel
Karolien Aelbrecht (tot en met 31 augustus 2017: Mieke Dolphens), Muhammet Sahan, Rob De Staelen

Vertegenwoordigers van het administratief en technisch personeel
Tim Joosen, Erwin Plancke, Stefanie Vermeire

Vertegenwoordigers van de studenten
Michiel Haegeman, Patricia Kostadinov, Sarah Van Acker, Dries Van Langenhove

Vertegenwoordigers van openbare instanties, politieke, sociaal-economische en culturele milieus
Boudewijn Bouckaert, Isabelle De Clercq, Irina De Knop, Christel Geltmeyer, Luc Hamelinck, Raf Jacxsens, Chris Reniers, Jan Steverlynck, Alexander Vercamer, Jan Vercamst

Leden met raadgevende stem
Yannick De Clercq, regeringscommissaris
Koen Goethals, academisch beheerder (tot en met 31 oktober 2017)
Jeroen Vanden Berghe, logistiek beheerder
Daniël Ketels, afgevaardigde van Financiën

Secretaris
Dirk Van Haelter

2. Bestuurscollege

Het Bestuurscollege vergaderde 16 keer in het kalenderjaar 2017.

Samenstelling op 1 oktober 2017

Rector Rik Van De Walle, *voorzitter* (tot en met 30 september 2017: Anne De Paepe)
Vicerector Mieke Van Herreweghe (tot en met 30 september 2017: Freddy Mortier)

Leden
Gita Deneckere, Herman Van Langenhove, Jana Asselman, Lorenzo Eecloo, Lennert Noppe, Siegfried Bracke

Leden met raadgevende stem
Yannick De Clercq, regeringscommissaris
Koen Goethals, academisch beheerder (tot en met 31 oktober 2017)
Jeroen Vanden Berghe, logistiek beheerder
Daniël Ketels, afgevaardigde van Financiën

Secretaris
Dirk Van Haelter

3. Directiecollege

Het Directiecollege vergaderde 15 keer in het kalenderjaar 2017.

Samenstelling op 1 oktober 2017

Rector Rik Van De Walle, *voorzitter* (tot en met 30 september 2017: Anne De Paepe)
Vicerector Mieke Van Herreweghe (tot en met 30 september 2017: Freddy Mortier)
Academisch beheerder Koen Goethals (tot en met 31 oktober 2017)
Logistiek beheerder Jeroen Vanden Berghe
Regeringscommissaris Yannick De Clercq
Secretaris Dirk Van Haelter

Decentrale bestuurlijke organen

1. Faculteiten

Aan de Universiteit Gent zijn er 11 faculteiten: Letteren en Wijsbegeerte (LW), Rechtsgeleerdheid (RE), Wetenschappen (WE), Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (GE), Ingenieurswetenschappen en Architectuur (EA), Economie en Bedrijfskunde (EB), Diergeneeskunde (DI), Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (PP), Bio-ingenieurswetenschappen (BW), Farmaceutische Wetenschappen (FW), Politieke en Sociale Wetenschappen (PS).

Iedere faculteitsraad bestaat uit:
a) vertegenwoordigers van het zelfstandig academisch personeel en de leden van het onderwijzend personeel van groep 3 die opgenomen zijn in het integratiekader betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap of die gerangschikt zijn in het universitair kader
b) vertegenwoordigers van het assisterend academisch personeel en de leden van het onderwijzend personeel van groep 1 en 2 die opgenomen zijn in het integratiekader

betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap of die gerangschikt zijn in het universitair kader

c) vertegenwoordigers van het administratief en technisch personeel en de leden van het administratief en technisch personeel die opgenomen zijn in het integratiekader betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap of die gerangschikt zijn in het universitair kader
d) vertegenwoordigers van de studenten

Na de verkiezingen voor de leden van het ZAP, AAP, ATP en de studenten, zijn de faculteitsraden als volgt samengesteld per 1 oktober 2017:

	LW	RE	WE	GE	EA	EB	DI	PP	BW	FW	PS
Vakgroepvoorzitters	9	4	14	17	17	9	12	10	17	3	5
Overig ZAP	47	14	34	34	37	16	9	17	19	7	11
AAP	7	3	7	5	7	4	3	4	4	2	1
ATP	8	3	7	7	7	4	3	4	5	1	3
Studenten	12	3	7	11	13	4	4	6	8	2	2
Totaal	84	27	72	76	81	37	31	42	54	15	24

2. Vakgroepen

Op 31 december 2017 zijn er 111 vakgroepen.

Bevoegdheden bestuurlijke organen

1. Raad van Bestuur

De bevoegdheden van de Raad van Bestuur worden geregeld bij het bijzonder decreet van 26 juni 1991, zoals gewijzigd; artikel 21 van dit decreet bepaalt dat de Raad van Bestuur het hoogste bestuursorgaan is en uit dien hoofde de volheid van handelings- en bestuursbevoegdheid heeft. De Raad van Bestuur bepaalt ook de academische en administratieve organisatie van de universiteit en is in hoofdzaak bevoegd voor:

- het bepalen van de missie en de visie van de universiteit;
- het goedkeuren en eventueel aanpassen van het strategisch plan;
- het jaarlijks vastleggen, goedkeuren en eventueel aanpassen van de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag;
- het bepalen van de organieke reglementen.

2. Bestuurscollege

Voormeld bijzonder decreet van 26 juni 1991, zoals gewijzigd, bepaalt eveneens de bevoegdheden van het Bestuurscollege. Volgens artikel 12 van dit decreet is het Bestuurscollege bevoegd voor alle bevoegdheden die door de Raad van Bestuur aan het Bestuurscollege werden toegewezen of gedelegeerd. Omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden brengt het Bestuurscollege verslag uit aan de Raad van Bestuur.

3. Directiecollege

Artikel 38 van het bijzonder decreet van 26 juni 1991, zoals gewijzigd, bepaalt dat het Directiecollege is belast met het dagelijks beheer van de universiteit op administratief, technisch en financieel vlak en de coördinatie van de werking van de administratieve diensten.

4. Faculteiten

De bevoegdheden van de faculteitsraden worden vastgelegd bij het besluit van de Raad van Bestuur van 24 mei 1996 tot vaststelling van de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van de faculteitsraden, zoals gewijzigd.

Deze raden zijn in hoofdzaak belast met de organisatie van het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek in de vakgebieden die tot hun bevoegdheid behoren. Uit dien hoofde adviseren de faculteitsraden het universiteitsbestuur over o.m. het vaststellen van onderwijsregelingen en opleidingsprogramma's, het organiseren van academische en voortgezette academische opleidingen en daarmee verband houdende problemen (met name toelatingsvoorwaarden, toelatingsexamens, enz.).

Verder zijn de faculteitsraden zelf bevoegd voor o.m. de aanstelling van lesgevers, de samenstelling van opleidings- en examencommissies, het vaststellen van de programma's van toelatingsexamens alsmede het toekennen van een reeks faciliteiten (zoals studieduurverkorting, vrijstelling van bepaalde examens op grond van vroeger behaalde diploma's, enz.).

5. Vakgroepen

De vakgroepen zijn de kleinste eenheden die voor een welbepaald vakgebied, of voor een samenhangend geheel van vakgebieden, instaan voor de verstrekking van het academisch onderwijs. De vakgroepen vervullen ook een coördinerende rol op het vlak van het wetenschappelijk onderzoek en de wetenschappelijke dienstverlening.

Alle rechtstreeks bij het onderwijs, het onderzoek of de wetenschappelijke dienstverlening betrokken personeelsleden zijn toegevoegd aan dergelijke vakgroep.

Op voorstel van de bevoegde vakgroepen adviseren de betrokken opleidingscommissies de faculteitsraden over de aanduiding van de verantwoordelijke lesgever voor elk van de vakken in de verschillende opleidingsprogramma's.

STeR

Begin 2001 startte aan de Universiteit Gent het zgn. "STeR-project", waarbij de centrale administratie van de universiteit werd gereorganiseerd in universitaire directies om te komen tot doorgedreven Servicegerichtheid, Transparantie en Responsabilisering.

1. Uitgangspunten

De nieuwe organisatiestructuur dient te bevorderen dat:

- de rector en vicerector zich meer kunnen richten op de strategische vraagstukken van de universiteit, en, daarvan afgeleid, zich kunnen concentreren op de hoofdlijnen van de taken en het beleid van de directies;
- de beheerders, onder de leiding van de rector en de vicerector, kunnen instaan voor de aansturing, coördinatie en coaching van de directies en de bewaking van de opvolging door de directies van het vastgestelde beleid en takenpakket, en zich daarbij in het bijzonder kunnen richten op vraagstukken en aangelegenheden die de individuele directies overstijgen;
- taakgebieden die nauwe raakvlakken met elkaar hebben vanwege inhoud en/of doelgroep zo veel mogelijk in directies worden gebundeld, waardoor het aantal directies beperkt wordt tot een voor de faculteiten transparant geheel van taken en verantwoordelijkheden, en een hanteerbare "span of control" voor het directiecollege;

- de leidinggevenden van directies, en daarbinnen van afdelingen, verantwoordelijk zijn voor het functioneren van hun eenheid, voor de afstemming met andere eenheden en met faculteiten, en voor de kwaliteit van hun producten en processen;
- directies zo veel als mogelijk, en binnen heldere kaders, zelf verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de hen opgedragen taken.

2. Directies en directeurs

2.1. *Directies*

Het Bestuurscollege heeft op 11 mei 2001 de hoofdlijnen van de reorganisatie van de centrale administratie, die voorziet in acht universitaire directies, goedgekeurd. Deze acht directies dekken gezamenlijk de taakvelden van de vroegere rectorale en centrale diensten.

De academisch beheerder heeft in portefeuille:
- Directie Onderwijsaangelegenheden (DOWA);
- Directie Onderzoeksaangelegenheden (DOZA);
- Directie Bestuurszaken (DBZ);
- Directie Personeel en Organisatie (DPO).

De logistiek beheerder heeft in portefeuille:
- Directie Financiën (DFIN);
- Directie Informatie- en Communicatietechnologie (DICT);
- Directie Gebouwen en Facilitair Beheer (DGFB);
- Directie Studentenvoorzieningen (DSV).

Met ingang van 1 mei 2002 werden de vroegere rectorale en centrale diensten (met uitzondering van het Academisch Rekencentrum en de Informaticacel Rectoraat) als een entiteit ingebed binnen een directie en werden de personeelsleden van deze diensten toegevoegd aan de onderscheiden directies, met de betrokken directeur als diensthoofd. Daarnaast werden de personeelsleden van de vroegere arbeidsgeneeskundige dienst, de dienst voor preventie en bescherming op het werk en de dienst voor fysische controle ter bestrijding van de gevaren van ioniserende stralingen toegevoegd aan de nieuwe gefusioneerde interne dienst voor preventie en bescherming op het werk, met aan het hoofd de preventieadviseur. Tevens werd voor de dienst van de milieucoördinator de nodige personele ondersteuning voorzien.

Met ingang van 14 oktober 2002 (zijnde de datum van indiensttreding van de nieuw aangestelde directeur ICT) werden het Academisch Rekencentrum en de Informaticacel Rectoraat ingebed in de DICT en de personeelsleden van deze diensten hieraan toegevoegd.

Op 30 mei 2006 ging het Bestuurscollege akkoord met de afschaffing van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk en de dienst van de milieucoördinator en de inbedding ervan als twee afzonderlijke afdelingen in de DBZ, samen met de herallocatie van de betrokken personeelsleden naar deze directie.

De Raad van Bestuur besliste op 1 juli 2016 dat de communicatie niet langer als een afdeling binnen DBZ wordt gezien, maar als een aparte entiteit – een directie – binnen de centrale administratie, onder aansturing van een nieuw te werven directeur en met een directe link en verantwoording naar de rector en de vicerector.

Onder de rector en de vicerector ressorteert voortaan:
- Directie Communicatie en Marketing (DCOM).

2.2. *Directeurs*

Aan het hoofd van elk van de universitaire directies staat een directeur die een mandaat voor 4 jaar krijgt, na het afsluiten van een managementovereenkomst met de rector waarin de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur en de beoordelingscriteria worden vastgelegd. Het - hernieuwbaar - mandaat gaat in op 1 januari volgend op de installatie van een nieuw rectoraat en eindigt op 31 december na het einde van dit rectoraat. Het principe van het mandaat en de desbetreffende reglementering werden goedgekeurd door het Bestuurscollege van 31 mei 2001 (zie ook bijlage bij dit jaarverslag).

Op 15 december 2005 heeft het Bestuurscollege een overgangsmaatregel ingevoerd waardoor de mandaten van de in dienst zijnde directeurs uitzonderlijk voor een periode van 3 maanden werden hernieuwd (van 1 januari 2006 tot 31 maart 2006). Tevens heeft het Bestuurscollege van 9 maart 2006 het reglement in die zin gewijzigd dat de directeursmandaten van 4 jaar ingaan op 1 april en eindigen op 31 maart.

3. *Afdelingen en afdelingshoofden*

3.1. *Afdelingen*

In de eerste helft van 2002 hebben de aangestelde directeurs hun directie gestructureerd in afdelingen en eventuele stafeenheden, binnen de volgende door het Directiecollege geformuleerde gemeenschappelijke kaders en uitgangspunten:

- een afdeling groepeert taken die vanuit het oogpunt van de klant een logisch geheel vormen;
- functies die dezelfde specifieke competenties vergen worden zo veel mogelijk gegroepeerd in eenzelfde afdeling;
- een afdeling moet inzake personeel en/of specifieke competenties een minimale kritische massa overstijgen;
- er moet naar gestreefd worden dat alle afdelingen binnen dezelfde klasse van het functieclassificatieproces zouden vallen.

Daarnaast heeft het Bestuurscollege op 11 juni 2002 de organisatie van de directies (behalve de DICT) in de hieronder vermelde afdelingen goedgekeurd. De afdelingen van de DICT zijn goedgekeurd door het Bestuurscollege van 15 april 2003. Het Bestuurscollege van 24 september 2003 heeft een tweede afdeling in de DFIN vastgesteld (naast de bestaande afdeling Financieel Beheer).
Op 27 maart 2006 heeft het Bestuurscollege kennis genomen van enkele wijzigingen aan de structuur van de directies, meer bepaald de fusie van de afdelingen Onderwijskwaliteitszorg en Onderwijsondersteuning in de DOWA tot één afdeling Onderwijskwaliteitszorg. Verder is de afdeling Algemene Sociale Voorzieningen in de DSV opgedeeld in een afdeling Maaltijdvoorzieningen en een afdeling Huisvesting; de naam van de afdeling Specifieke Sociale Voorzieningen is gewijzigd in de afdeling Persoonlijke Sociale Voorzieningen.
Het Bestuurscollege van 5 maart 2007 nam kennis van de beslissing van het Directiecollege om het ICT&O-expertisecentrum, dat als een entiteit was opgenomen in de DOWA, voortaan onder te brengen als een afdeling bij de DICT, met als naam afdeling Onderwijstechnologie. Voor de inhoudelijke aspecten blijft evenwel de DOWA bevoegd. Daarnaast is een overkoepeld platform opgericht onder auspiciën van de Onderwijsraad.
De Raad van Bestuur van 22 februari 2008 nam kennis van de beslissing van het Directiecollege om de afdeling Technologietransfer in de DOZA om te vormen naar een verzelfstandige dienst UGent TechTransfer. In de DPO zijn in 2010 de afdelingen gereduceerd van vier naar drie, als gevolg van een HRM-reorganisatie.
Per 1 juli 2016 werd de afdeling Communicatie onder DBZ opgeheven en werd de directie Communicatie en Marketing opgericht.

Het overzicht van de directies en hun afdelingen ziet er per 31 december 2017 als volgt uit:

- DOWA
  - Afdeling Onderwijskwaliteitszorg
  - Afdeling Studie- en Loopbaanadvies
  - Afdeling Studentenadministratie en Studieprogramma's
  - Afdeling Internationale Betrekkingen
- DOZA
  - Afdeling Universiteitsbibliotheek
  - Afdeling Onderzoekscoördinatie
  - Dienst UGent TechTransfer
- DBZ[1]
  - Afdeling Juridische zaken
  - Afdeling Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk
  - Afdeling Milieu
  - Secretariaat van de Raad van Bestuur
- DPO
  - Afdeling Werving en Selectie
  - Afdeling Personeelsadministratie
  - Afdeling Loopbaan, Begeleiding en Vorming
- DFIN
  - Afdeling Financieel Beheer
  - Afdeling Systeemexploitatie
- DICT
  - Afdeling ICT-Gebruikersondersteuning
  - Afdeling ICT-Infrastructuur
  - Afdeling ICT-Toepassingen
  - Afdeling ICT-Onderwijstechnologie
- DGFB
  - Afdeling Projectbureau
  - Afdeling Technisch Bureau
  - Afdeling Facilitair Bureau
  - Afdeling Administratief Bureau
- DSV
  - Afdeling Maaltijdvoorzieningen
  - Afdeling Huisvesting
  - Afdeling Persoonlijke Sociale Voorzieningen
  - Afdeling Sportvoorzieningen
- DCOM

3.2. Afdelingshoofden

Elke afdeling wordt geleid door een afdelingshoofd.

Het Bestuurscollege van 7 juni 2002 heeft het besluit tot aanduiding van de eerste afdelingshoofden in de centrale administratie in het kader van de implementatie van het STeR-project definitief goedgekeurd. Dit besluit werd met ingang van 1 oktober 2003 opgeheven door het besluit van het Bestuurscollege van 30 januari 2003 houdende de procedures van toewijzing van betrekkingen, loopbaanstructuur en bezoldigingsregeling en functionering, evaluatie en vorming bij het ATP (zie ook bijlage bij dit jaarverslag). Ingevolge dit besluit gebeurt de

[1] Naast deze afdelingen zijn ook de volgende entiteiten binnen DBZ ingebed: de Interne Ombudsdienst, het Secretariaat van de Raad van Bestuur en de beleidscel Diversiteit en Gender.

aanduiding van de afdelingshoofden op dezelfde wijze als alle andere (statutaire) ATP-betrekkingen.

Na de herschikking van de afdelingen in de DBZ, meer bepaald de inbedding van de afdeling Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (IDPBW) en de afdeling Milieu, is door het Bestuurscollege van 29 september 2006 een afwijkende aanstelling in het bovenvermelde besluit van 30 januari 2003 voorzien: de aanduiding van de afdelingshoofden IDPBW en Milieu blijft niet noodzakelijkerwijze beperkt tot leden van het ATP, ook ZAP-leden komen hiervoor in aanmerking, uiteraard voor zover zij voldoen aan de voorwaarden vermeld in de Welzijnswet (wat het afdelingshoofd IDPBW betreft) en aan de voorwaarden vermeld in de milieuwetgeving voor de aanstelling van de milieucoördinator (wat het afdelingshoofd Milieu betreft).

De functies van afdelingshoofd zijn geen mandaatfuncties maar betrekkingen die, naargelang het statuut van de betrokkenen, worden ingevuld door middel van een statutaire benoeming of een contractuele aanstelling. De aanduiding als afdelingshoofd geldt voor hernieuwbare periodes van 4 jaar, waarbij als overgangsmaatregel de eerste periode liep tot 31 maart 2006. Door het Bestuurscollege van 9 maart 2006 werden de opdrachten van de in dienst zijnde afdelingshoofden met 3 maanden verlengd (tot 30 juni 2006), gelet op het uitzonderlijke overgangsmandaat van 3 maanden van de directeurs. Tevens is hetzelfde Bestuurscollege akkoord gegaan om de looptijd van de opdrachten van afdelingshoofd voor 4 jaar te laten ingaan op 1 juli en te laten eindigen op 30 juni.

4. Managementoverleg

Teneinde het horizontale overleg tussen de directies te intensifiëren wordt er een periodiek managementoverleg tussen de beheerders en de directeurs gehouden, zonder de rector en de vicerector.

Daarnaast vindt met regelmaat overleg plaats tussen de rector, de vicerector, de directeurs en de beheerders.

Onderwijsverslag

1. *Globale beleidslijn voor het universitair onderwijs*

1.1 Missie en visie op onderwijs

De onderwijsvisie en –strategie van de UGent refereert in haar beginzin aan de kernspreuk van de UGent: Durf Denken en aan de UGent-missieverklaring, waarin het belang van onderwijs als een kerntaak van de instelling wordt onderstreept. De kernspreuk sluit perfect aan bij zowel de ingesteldheid van de UGent (pluralistisch, onafhankelijk, kritisch) als bij de dwarsheid en nuchterheid waarvoor Gent als stad bekend staat.

Het onderwijsconcept van de UGent is creatieve kennisontwikkeling. De kernnoties betreffen het verwerven van kennis, het ontwikkelen van competenties en het aanscherpen van het (zelf)kritisch vermogen. Het concept schetst de ambitie van de Universiteit Gent als onderwijsinstelling: het vormen van studenten die expert zijn, die innovatief omgaan met kennis, die onbevangen in de wereld staan en die een grondhouding aannemen van nooit aflatende wetenschappelijke nieuwsgierigheid. De UGent kiest daarmee voor een combinatie van kennen en kunnen, van algemene kundigheid en gespecialiseerde deskundigheid, een gebalanceerde mix van wijsheid en wetenschap.

In de onderwijsvisie wordt het onderwijs aan de UGent gesitueerd binnen het brede veld van de universitaire activiteiten. Daarbij wordt aangetoond dat onderzoek, maar ook zaken zoals sociale voorzieningen, de verhouding tot de buitenwereld en de interne bestuursvorm niet losstaan van het onderwijsproces en zijn onderliggende waarden maar er net een versterking en uitbreiding van vormen.

Multiperspectivisme heeft een bijzondere relevantie voor het onderwijsbeleid. Concreet voor de onderwijspraktijk betekent dit dat kritische zin, perspectiefwisseling, openheid, pluralisme en tolerantie tegenover afwijkende gezichtspunten centraal staan in het onderwijs. “Multiperspectivisme en durf denken” is dan ook meteen de eerste strategische doelstelling van de UGent. Vanuit het concept multiperspectivisme kunnen de overige 5 strategische onderwijsdoelstellingen ontwikkeld en gedefinieerd worden, namelijk onderwijs gebaseerd op excellent onderzoek, talentontwikkeling van studenten en personeel, participatie van stakeholders, internationalisering en kwaliteitszorg van opleidingen. Deze 6 strategische onderwijsdoelstellingen bepalen samen wat “kwaliteit van onderwijs aan de UGent” betekent.

1. Durf denken & Multiperspectivisme
   Kritische zin, perspectiefwisseling, openheid, pluralisme en tolerantie naar afwijkende gezichtspunten staan centraal in het onderwijs
2. Onderwijs gebaseerd op excellent onderzoek
   Het onderwijs is gebaseerd op excellent onderzoek en de meest betrouwbare wetenschappelijke inzichten in het vakgebied.
3. Talentontwikkeling van studenten en lesgevers
   Het onderwijs geeft studenten en lesgevers de kans hun talenten maximaal te ontwikkelen en voorziet hiervoor optimale voorlichting, begeleiding en uitdaging.
4. Betrokkenheid van stakeholders
   Studenten, lesgevers, alumni, en het werkveld zijn actief betrokken bij het onderwijs, en nemen deel aan beleid en evaluatie.
5. Internationalisering
   Het onderwijs geeft studenten maximale kansen om internationale/interculturele competenties te verwerven. Daartoe wordt sterk ingezet op internationaliseringsprojecten, optimale studenten- en personeelsmobiliteit, Internationalisation@Home en virtuele mobiliteit.
6. Opleidingskwaliteit
   De opleiding heeft een duidelijke visie, opleidingscompetenties die nationaal en internationaal relevant en afgetoetst zijn en voldoen qua niveau, inhoud en oriëntatie. De opleiding heeft een logisch opgebouwd programma en een goede afstemming tussen leerresultaten, programma en werkvormen. De opleiding heeft een toetsvisie en toetsbeleid afgestemd op de leerresultaten en het leerproces. Er is een cultuur van permanente kwaliteitszorg en kwaliteitsverbetering in de opleiding. De opleiding deelt optimaal informatie en communiceert met alle betrokkenen

1.2 Mate van realisatie van de beleidsdoelen: voornaamste resultaten en prestaties

- **Thema's besproken op de Onderwijsraad 2016-2017**

De Onderwijsraad is een permanent adviesorgaan van het universiteitsbestuur inzake de onderwijspolitiek van de instelling.

De raad is een denktank en overlegforum inzake onderwijsbeleid, onderwijspraktijk, onderwijskwaliteit en onderwijsvernieuwing. In die functie verleent de Onderwijsraad tevens ondersteuning aan de faculteiten, de facultaire diensten onderwijsondersteuning en de opleidingscommissies inzake de uitvoering van de onderwijspolitiek aan de basis.

Overzicht van de voornaamste agendapunten op de Onderwijsraad in 2016-2017:

- Denkoefening en debat rond een alternatieve academische kalender en de introductie van het actief leren (terugkerend agendapunt)
- Dossier vernieuwde lerarenopleidingen (terugkerend agendapunt)
- Dossier ijkingstoetsen (terugkerend agendapunt)
- Feedback en opvolging na de instellingsreview
- Positionering en kader studiegeld voor het postinitieel onderwijs (terugkerend agendapunt)
- Nieuwe procedure m.b.t. de aanvraag en toekenning van bijzondere statuten en faciliteiten
- Studie- of opleidingskosten
- Competentieprofiel doctoraatsopleidingen
- Benchmarking bij opleidingen
- Toetsbeleid en –instrumenten voor opleidingscommissies en opleidingen

- Thematisch kwaliteitsrapport universiteitsbrede keuzevakken
- Kwaliteitsrapport 'BA1' (eerste modeltrajectjaar van bacheloropleidingen)
- Rapportering peerleerbezoeken en publieke informatie over de kwaliteit van opleidingen
- Onderwijsvisie voor de nieuwe elektronische leeromgeving

Daarnaast werden volgende jaarlijks terugkerende punten besproken:

- Monitoring studievoortgangsmaatregelen
- Stand van zaken/nieuwe releases en masterplan voor UGI-onderwijsbeleid
- Nieuwigheden in onderwijsdecreten
- Onderwijs- en examenreglement 2017-2018
- Academische kalender 2017-2018
- Facultaire en centrale onderwijsinnovatieprojecten: oproep, rapportering en verdeling middelen
- Verslag examentuchtbeslissingen en interne beroepen/interne ombudsdiensten
- Samenstelling werkgroepen en commissies zoals de Commissie Programma's of de Werkgroep Onderwijs- en Examenreglement

- **Realisaties beleidsdoelen in 2017**

Binnen volgende beleidsdoelen zijn dit de belangrijke realisaties in het kalenderjaar 2017:

ONDERWIJSBELEID

- **Het ontwikkelen van een beleidsplan en bijhorend portfolio voor de directie Onderwijsaangelegenheden en voor het onderwijsbeleid aan de UGent.**
  In 2017 werd gestart met het uitwerken van een beleidsplan voor de Directie Onderwijsaangelegenheden (DOWA) en voor het Onderwijs(beleid) aan de UGent. Bij het opstellen van dit beleidsplan vertrokken we vanuit de PDCA-cyclus. Deze cyclus wordt sinds twee jaar ook gebruikt door de faculteiten en opleidingen om het onderwijsbeleid en de onderwijskwaliteitszorg te borgen. Vanuit de faculteiten en opleidingen kwam de vraag naar een centraal portfolio, of met andere woorden een centrale PDCA. Op die manier wordt dus de PDCA op de 3 niveaus toegepast: de opleiding, de faculteit en het centraal niveau. Bij het opstellen van dit beleidsplan vertrokken we vanuit de PDCA-cyclus en hielden we de reeds vernoemde zes strategische onderwijsdoelstellingen steeds voor ogen.

- **Ondersteuning van de uitbouw van educatieve masters**
  Aan de universiteiten zullen vanaf het academiejaar 2019-2020 educatieve masteropleidingen voor het secundair onderwijs (= master-na-bacheloropleidingen) aangeboden worden.
  Op 14/07/2017 en 22/12/2017 werd het voorontwerp van decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en de universiteiten" goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Vanuit DOWA wordt het decretale goedkeuringsproces en het interuniversitair overleg van nabij opgevolgd. Via een vast agendapunt op de Onderwijsraad worden de faculteiten maximaal ingelicht over de stand van zaken in het dossier.

- **Ondersteuning bieden in concrete dossiers met het oog op de uitbouw van het Engelstalig aanbod Masteropleidingen daar waar relevant en een meerwaarde voor studenten en werkveld**
  In 2017 werd bij de Commissie Hoger Onderwijs een aanvraag ingediend voor het inrichten van een Engelstalige Master of Biomedical Sciences. Het Engelstalig maken van de opleiding

betekent een meerwaarde voor de studenten, het afnemend werkveld en de opleiding en werd als volgt gemotiveerd:

✓ *Internationalisering en het verwerven van internationale en interculturele competenties*
Door de opleiding te promoten als een Engelstalige topopleiding in de biomedische wetenschappen van Universiteit Gent hoopt de instelling in de toekomst ook buitenlandse studenten aan te trekken voor haar opleiding. Een internationale studiecontext is ideaal voor het ontwikkelen van de internationale en interculturele competenties van alle studenten.

✓ *Voorbereiden op een Engelstalige en internationale arbeidsmarkt*
Gegeven de toegenomen internationalisering van de arbeidsmarkt, waarbij de communicatie in de sectoren van de life sciences hoofdzakelijk in het Engels verloopt, dienen studenten hierop adequaat voorbereid te worden.

✓ *Samenwerking met buitenlandse docenten en onderzoekers*
Dat de opleiding internationaal meer bekendheid zal verwerven, zal ook ten goede komen aan de opleiding. De internationaal erkende wetenschappelijke expertise van de lesgevers levert in een Engelstalige opleiding een opportuniteit voor het bijkomend aantrekken van internationale studenten of gastdocenten. Het wijzigen van de onderwijstaal zal samenwerkingen met buitenlandse universiteiten faciliteren, ook op vlak van docentenmobiliteit.

- **Voeren van een debat m.b.t. de wenselijkheid voor het invoeren van een alternatieve academische kalender, uitwerken van een concreet voorstel en het in kaart brengen van de implicaties**
  Op vraag van de Raad van Bestuur (eind 2015) werd door de directie Onderwijsaangelegenheden en in de Onderwijsraad het debat rond een alternatieve academische kalender geïnitialiseerd. Met het oog op verdere diepgaande besprekingen werden twee werkgroepen geïnstalleerd, één die zich zou buigen over de indeling van de kalender en één die zich zou richten op de verdere uitbouw van het activerend leren aan de UGent. Op basis van de conclusienota's van die twee werkgroepen werden de besprekingen door de Onderwijsraad, maar daarnaast ook binnen de geledingen en faculteiten, verder gezet. Dit leidde uiteindelijk tot een voorstel voor een nieuwe indeling van de kalender en het voorstel voor een verdere uitbouw van het actief leren aan de UGent. Dit voorstel inclusief implementatieplan zal in de komende maanden verder intern en ook extern worden afgetoetst en, indien er voldoende draagvlak blijkt te bestaan, verder geoperationaliseerd.

- **Verder uitbouwen van UGI (UGent Geïntegreerd Beleidsinformatiesysteem)**
  In 2015 werd van start gegaan met het project UGI-onderwijsbeleid, of de uitbouw van een beleidsinformatiesysteem ter ondersteuning van het onderwijsbeleid in het algemeen en de onderwijskwaliteitszorg in het bijzonder. Het systeem moet op termijn op alle niveaus (opleiding, faculteit, centraal) efficiënte en betrouwbare rapportering mogelijk over de vooropgestelde beleidsdoelstellingen en daaraan gekoppelde indicatoren, en dit op een interactieve manier.
  Concreet werden tussen januari 2017 en december 2017 volgende rapporten gerealiseerd:

  - Rapporten met betrekking tot het demografisch profiel van lesgevers
  - Rapporten met betrekking tot het professioneel profiel van lesgevers (faculteit en vakgroep van de lesgever, onderwijsanciënniteit, personeelsstatuut, omvang en aandeel van de onderwijsopdracht)
  - Rapporten met betrekking tot het onderwijsaanbod en de kwaliteitszorg bij opleidingen, zoals:

- Een specifiek rapport rond de kwaliteitszorg in het eerste modeltrajectjaar van bacheloropleidingen
- De studieomvang van opleidingen
- De gebruikte werk- en evaluatievormen
- Het semester van aanbod
- De onderwijstaal van de opleiding/opleidingsonderdelen

ONDERWIJSKWALITEITSZORG

- **Realiseren van een meer participatief model voor onderwijsprofessionalisering**
  In overleg met DPO werd een lerend netwerk van voorzitters opleidingscommissies opgestart. Na de positieve ervaringen zal het project worden verdergezet in 2018 met een nieuwe groep voorzitters. Voor de lesgevers wordt een project opgestart waarbij lesgevers elkaars lessen of andere onderwijsactiviteiten kunnen observeren en elkaar in een vertrouwelijke context feedback kunnen geven. Zij die dat wensen kunnen (daarna) ook observaties vragen van interne of externe experts, zowel ervaren lesgevers als onderwijskundigen van binnen en buiten de UGent.

- **Optimaliseren van het nieuwe model voor interne kwaliteitszorg (ERGO)**
  De UGent kreeg in september 2017 een positief oordeel in het kader van de instellingsreview.
  In haar onderwijsbeleid definieert de UGent via 6 strategische doelstellingen (multiperspectivisme, onderzoek gebaseerd op excellent onderwijs, participatie, talentontwikkeling, internationalisering en kwaliteitszorg) wat kwaliteitsvol onderwijs precies inhoudt. Deze ZES strategische doelstellingen komen terug in de structuur van de opleidingsportfolio's.

  Het ERGO-model werd geoptimaliseerd door de onderbouwing van de kwaliteitsindicatoren via het business management systeem UGI, de uitrol van de portfolio's, de explicitering van de rol van de opleidingscommissies en/of toetscommissies voor het toetsbeleid, een model voor de externe benchmarking voor de opleidingen (zoals gesuggereerd door de reviewcommissie) en een aangepast model voor de opvolging van de kwaliteit van de internationale opleidingen.

- **Verder uitrollen van de module competentiebeheer in OASIS waarmee de realisatie en evaluatie van de opleidingscompetenties in kaart wordt gebracht.**
  De functionaliteit competentiebeheer in OASIS maakt het mogelijk een overzicht te hebben van de manier waarop opleidingen de beoogde opleidingscompetenties trachten te realiseren en te evalueren. Competentiematrices presenteren immers een overzicht van welke opleidingsonderdelen aan welke opleidingscompetenties bijdragen en in welke opleidingsonderdelen de competenties ook daadwerkelijk getoetst worden. Daar waar opleidingen vroeger zelf een matrix maakten, werd hiervoor een functionaliteit in OASIS ontwikkeld.
  Binnen alle faculteiten werken reeds meerdere opleidingen met deze functionaliteit. Dit proces zet zich verder. Tegen 2020 wordt gesteld dat er elke opleiding competentiematrices in OASIS heeft en dat deze deel uitmaken van de interne kwaliteitszorgprocessen van de opleiding.

- **Opstarten van het aanbod Engelstalige professionaliseringsactiviteiten**
  De Engelstalige basisdocententraining "Introductory Teacher Training" werd opgestart waarbij het peerobservatieproject beperkt[1] werd geïnitieerd in 2017. Er werd een observatietool ontwikkeld om lesgevers te ondersteunen bij hun observaties en feedbackgesprekken.

[1] Wegens langdurige afwezigheid van de medewerker die hiervoor is aangeworven, zijn de peerobservaties slechts in beperkte mate geïnitieerd. Deze peerobservaties zullen verder uitgebouwd worden zodra de personeelsbezetting dit opnieuw toelaat.

- **Implementeren van de nieuwe centrale OASIS-functionaliteit voor de bevraging van studenten over de kwaliteit van de opleidingen en de opleidingsonderdelen**
  De nieuwe centrale OASIS-functionaliteit voor de bevraging van studenten over de kwaliteit van de opleidingen en de opleidingsonderdelen werd geïmplementeerd met een snellere, interactieve en meer uniforme rapportering via OASIS zelf en UGI.

STUDIEADVIES

- **Automatiseren van de procedure bijzonder statuut in OASIS (aanvraag, evaluatie, beoordeling en toekenning faciliteiten).**
  In academiejaar 2015-2016 werd i.s.m. het OASIS-team een project opgestart om de aanvraagprocedures van de verschillende types bijzondere statuten in één tool te integreren. In 2016-2017 werd de 1ste ontwikkelingsfase afgerond. De achterliggende processen werden zoveel mogelijk geüniformiseerd en geoptimaliseerd. De tool beoogt (1) het verhogen van de transparantie en gebruiksvriendelijkheid van de aanvraagprocedures voor prospecten en studenten, (2) het verlagen van de taakbelasting van alle betrokken personeelsleden (incl. lesgevers), (3) het terugdringen van doorlooptijd van aanvragen, (4) een meer adequate registratie (en accuratere rapporteringsmogelijkheden) van bijzondere statuten en faciliteiten, enz. Zodoende komt het project tegemoet aan de vragen die reeds jaren leven bij alle betrokken partijen. Het finaliseren, implementeren en optimaliseren van de tool staat gepland voor academiejaar 2017-2018.

- **Uitbouw van een uitstroombeleid dat beantwoordt aan actuele noden en behoeften van masterstudenten.**
  Aan de UGent zijn er tal van uitstroominitiatieven waarbij diverse medewerkers van faculteiten en centrale diensten op één of andere manier betrokken zijn. Er is een groeiende aandacht voor employability en er zijn ook belangrijke behoeftes op dit vlak. Tegelijk is de uitstroomwerking erg versnipperd. Overleg, netwerking en samenwerking kunnen dan ook belangrijke voordelen en efficiëntiewinsten opleveren.
  In oktober 2017 werd op initiatief van de afdeling Studieadvies een eerste breed en verkennend overleg opgestart rond uitstroombegeleiding aan de UGent met medewerkers uit alle faculteiten en betrokken centrale diensten (afdeling Internationalisering, DPO, DOZA, Jobdienst …).
  We namen dit initiatief als een eerste stap naar een meer gecoördineerde uitstroomwerking aan de UGent. Er lopen immers vele en diverse initiatieven (zowel facultair als centraal) die bedoeld zijn om studenten te helpen bij de voorbereiding op en de overgang naar de professionele loopbaan, maar er is momenteel weinig afstemming en samenwerking.

- **Uitbouw van een integrale, onderbouwde aanpak om mentaal welbevinden en veerkracht bij studenten te versterken, in samenwerking met de Gentse hogescholen.**
  Gent is een van de vijf centrumsteden (samen met Brugge, Turnhout, Leuven en Genk) die de kans kreeg in te stappen in het pilootproject 'Warme Steden'. Het project 'Warme Steden' is een initiatief van het Fonds 'Ga voor Geluk' i.s.m. Stad Gent en Logo Gezond+ en streeft ernaar interventies en acties voor mentaal welbevinden en veerkracht bij kinderen en jongeren (0 – 24 jaar) te versterken (vanuit de hoge cijfers depressies, suïcide bij jongeren).
  Vanuit 'Warme Steden' is er een subgroep ontstaan met alle hogeronderwijsinstellingen in Gent om samen een specifiek actieplan uit te werken voor studenten, het project 'Student in Warme Stad Gent'.
  De UGent schaart zich achter dit project en via de studentenpsychologen zijn we hier als afdeling Studieadvies nauw bij betrokken.

Het project 'Student in Warme stad Gent' formuleerde volgende doelen:

- verbondenheid en ontmoeting tussen studenten stimuleren;
- samenwerking tussen de onderwijsinstellingen opzetten op vlak van preventie (informeren, sensibiliseren en eventueel het uitbouwen van een peerwerking) om maximaal resultaat te bekomen;
- overzicht bieden van het hulpverleningsaanbod voor de Gentse studenten over de onderwijsinstellingen heen;
- werken aan meer afstemming tussen de onderwijsinstellingen.

De werkgroep wil in 2018 een overkoepelende website (online platform) creëren, waar zowel ingezet wordt op promotie, preventie als curatie met 'verbondenheid' als cruciale beschermende factor. Er zal ook gewerkt worden aan een laagdrempelig online buddysysteem voor Gentse studenten. Het online platform zal bovendien alle initiatieven van de Gentse hogeronderwijsinstellingen bundelen, zodat studenten die het wat moeilijker hebben meteen ook doorverwezen worden naar het aanbod van hun onderwijsinstelling. Ook psycho-educatie rond psychische problemen (angst, depressie …) krijgt hier een plaats. We willen zo ook een openheid creëren om psychische gezondheid bespreekbaar te maken en het taboe te doorbreken. Op termijn kan gekeken worden om in te zetten op verdere samenwerking en afstemming van het aanbod onderling.

Aangezien de UGent-studenten meer dan de helft van de Gentse studenten vertegenwoordigen, willen we dit project graag een breder draagvlak geven binnen de UGent en ook intern samenwerken aan het mentaal welbevinden van onze studenten.

We brachten daarom verschillende UGent-actoren rond de tafel: collega's die actief zijn rond welzijnsbevordering van onze studenten (studentenpsychologen, sociale dienst, studentenartsen, studie--en trajectbegeleiders, cel diversiteit en gender …) en een vertegenwoordiging vanuit de studenten zelf. Dit om de verschillende acties die zullen genomen worden te kunnen aftoetsen en mee vorm te geven en om over faculteiten en directies heen te werken aan het mentaal welbevinden van de UGent-student.

STUDENTENADMINISTRATIE EN STUDIEPROGRAMMA'S

- **Verder automatiseren van administratieve processen in OASIS:**
  - *De analyse van de OASIS-module "bijzonder statuut" is voltooid.*
    Het ontwikkelteam is met de implementatie gestart. Vanaf het academiejaar 2017-2018 zullen studenten die menen in aanmerking te komen voor een bijzonder statuut dit online kunnen aanvragen. De ganse aanvraag- en goedkeuringsflow, zoals die beschreven staat in het Onderwijs- en Examenreglement (artikel 25) verloopt dan via OASIS.

  - *Binnen OASIS wordt momenteel de "toelatingsvoorwaardendatabank" geïmplementeerd.*
    De toelatingsvoorwaarden worden vanaf volgend academiejaar enkel nog in dit nieuw systeem geadministreerd.Vanuit deze databank worden alle representaties gegenereerd die nodig zijn binnen andere processen: inschrijvingsaanvragen, herinschrijvingen, vermelding op diplomasupplementen, vermelding in studiegids en studiekiezer, bestuursdocumenten, etc. Tot op heden dienden hiervoor op meerdere plaatsen de toelatingsvoorwaarden geadministreerd te worden. De nieuwe databank wordt geïnitialiseerd op basis van data van 2017-2018. Wijzigingen met het oog op latere academiejaren zullen voor het eerst in het nieuwe systeem aangebracht worden.

- *Het VoSP-project (voorinschrijvingen studenten en prospects) behelst een rewrite van de prospect-toepassing binnen OASIS, met extra focus op het proces van toelating op basis van een buitenlands diploma.*
  De analyse van dit project gebeurt in samenwerking tussen DOWA, DICT en vertegenwoordigers van (internationale) opleidingen. Fase 1 van dit project zit momenteel in de implementatiefase. De eerste modules zullen in gebruik genomen worden tijdens academiejaar 2017-2018. Het project stopzetting/studieverandering werd opgesplitst. Vanaf dit academiejaar is het mogelijk voor studenten om online hun inschrijving stop te zetten. In een latere fase zal mogelijk gemaakt worden dat studenten online een studieverandering kunnen doorvoeren.

- **Decommissioning oud studenteninformatiesysteem (studadm).**
  Het oude systeem voor studentenadministratie, "studadm", de voorganger van OASIS, werd op 1 september 2017 stilgezet. Alle data van het oude systeem werden bewaard.
  Een groot deel ervan blijft vlot toegankelijk via OASIS ter ondersteuning van vragen van oud-studenten naar data uit hun studieverleden.

- **Integratie van het nieuwe standmateriaal voor de SID-ins binnen de inschrijvingsopstelling in de foyer van het UFo tijdens de zomer van 2017.**
  De inschrijvingen van generatiestudenten vinden plaats tijdens de zomermaanden in de foyer van het UFo-gebouw. Tijdens de zomer van 2017 werd daarbij voor het eerst gebruik gemaakt van het nieuwe standmateriaal dat aangekocht werd in functie van de SID-in-beurzen.

INTERNATIONALISERING

- **Verder inzetten op de kwantitatieve groei van stage en studie in het buitenland en op het realiseren van de 2020-norm (voor de UGent: tegen 2020 moet 25% van de afgestudeerden een internationale ervaring gehad hebben).**
  Vanuit de afdeling Internationalisering werd verder ingezet op het uitbreiden van de mogelijkheden voor studenten uit alle faculteiten en opleidingen om een deel van hun studies in het buitenland door te brengen. Daarbij ging ook veel aandacht naar het diversifiëren van de mogelijkheden: afhankelijk van de opleiding kunnen studenten opleidingsonderdelen aan een partnerinstelling volgen, stage lopen in het buitenland of (onderzoek in het kader van) hun masterproef in het buitenland uitvoeren. Daarbij is het ook belangrijk dat al deze internationaliseringservaringen op een degelijke manier gecapteerd worden zodat ze gevalideerd kunnen worden (b.v. door vermelding op het diplomasupplement). Daar werden binnen OASIS dan ook de nodige stappen voor gezet. Via UGI is het nu ook mogelijk voor alle betrokkenen om de realisaties op te volgen via specifieke rapporten gericht op dit beleidsdoel.

- **Inzetten op het structureel internationaler worden van de curricula van de opleidingen, i.h.b. door te streven naar internationale/interculturele competenties voor alle afgestudeerden van de UGent.**
  Binnen de UGent is er resoluut voor gekozen om internationalisering niet te beperken tot die studenten die de kans krijgen om een deel van hun studie in het buitenland door te brengen. De afdeling Internationalisering wil haar inspanningen en die vanuit de faculteiten meer en meer richten op *alle* UGent-studenten. Daartoe worden opleidingen aangemoedigd om (bij curriculumhervormingen) internationale/interculturele competenties in te bedden in de opleidingscompetenties, een internationaliseringsdimensie in te bouwen in het curriculum en te diversifiëren in het aanbod internationaliseringservaringen (b.v. ook meer "internationalisation@home"). De inspanningen op dit vlak dienen de komende jaren nog

verder opgevoerd te worden. In het bijzonder in de manier waarop opleidingen bij hun studenten de verwerving van de vooropgestelde internationale/interculturele competenties gaan toetsen zal verdere ondersteuning nodig blijven.

- **De positie van de UGent als koploper inzake Europese onderwijsprogramma's consolideren en verder uitbouwen.**
  De afgelopen decennia speelde de UGent steeds een prominente rol in de opeenvolgende Europese onderwijsprogramma's. Binnen deze diverse programma's bleven we met succes projecten aanvragen. Een behoorlijk aandeel daarin werd goedgekeurd, zowel projecten waarin de UGent optreedt als coördinator als projecten waarin we partner zijn. De veranderende Europese politiek maakt het echter niet makkelijk om op hetzelfde niveau te blijven acteren: steeds meer middelen worden vooraf verdeeld over de lidstaten waardoor landen –zoals België– die verhoudingsgewijs steeds een ruim deel van de Europese koek kregen, een stap terug moeten zetten. Door te diversifiëren (b.v. ook andere financieringsbronnen aanspreken) of andere rollen op te nemen binnen consortia (b.v. meer als partner dan als coördinator) slaagden we er echter opnieuw in om een actieve rol te blijven spelen.

1.3 Beleidsdoelen voor de komende jaren

In 2017 werd gestart met het uitwerken van een beleidsplan voor de directie Onderwijsaangelegenheden (DOWA) en voor het Onderwijs(beleid) aan de UGent (zie boven).

Onderstaand overzicht van beleidsdoelen voor de komende jaren (2018 en verder) is gebaseerd op de aandachtspunten en verbeterpunten die de directie Onderwijsaangelegenheden zichzelf stelt in de eerstkomende jaren om het onderwijsbeleid en de onderwijskwaliteitszorg te verbeteren, de 'acts' in de PDCA-cyclus.

Onderwijsaanbod:

- De visie over het opleidingsaanbod aan UGent verder ontwikkelen en communiceren
- Bepalen van onderwijsparameters voor de P-sleutel
- Uitwerken van een kader voor het aanbod en de kwaliteitszorg van het post-initieel onderwijs
- Draagvlak creëren rond plaats van (internationale) stage in de opleidingen
- Optimaal invullen van decretale mogelijkheid voor Engelstalige BA en MA opleidingen
- Inbedden van internationale/interculturele competenties in de opleidingsprogramma's
- Opleidingen ondersteunen om systematisch internationalisering te faciliteren
- Optimaliseren van het proces van programmawijzigingen
- Evalueren van het onderwijsaanbod voor de verschillende campussen van de universiteit in Vlaanderen
- Evalueren van het onderwijsaanbod in de campus Korea

Onderwijskwaliteitszorg:

- Optimaliseren van de afstemming tussen onderwijsprofessionalisering en onderwijsbeleid
- Optimaliseren van de facultaire en opleidingsportfolio's en de relatie met de indicatoren voor de basisopleidingen
- Ontwikkelen en evalueren van het portfolio voor Internationale opleidingen, interuniversitaire opleidingen, Manama's, PGOPs, en PEVS.
- Ontwikkelen van een begeleidingsmodel en – aanbod voor onderwijskwaliteitszorg voor faculteiten en opleidingen

- Optimaliseren van de werking van peerleerbezoeken, jaarlijks kwaliteitsoverleg en het OKB
- Doen van onderzoek en voeren van het debat m.b.t. de wenselijkheid voor het invoeren van een alternatieve academische kalender, en het in kaart brengen van de implicaties
- Opleidingen ondersteunen die een internationale accreditatie nastreven
- De evoluties op het vlak van specifieke onderwijs-gerelateerde "labels" (voor instellingen / faculteiten / opleidingen) op de voet opvolgen
- De externe blik een grotere plaats geven in de kwaliteitszorg op het niveau van de instellingen en de opleidingen
- Afstemmen van de monitoringinstrumenten op de 6 strategische doelstellingen en de indicatoren
- Ontwikkelen van het onderwijsluik voor een update van de functionele loopbaan en reguliere onderwijsevaluaties
- Ontwikkelen van een systeem om good practices te delen tussen lesgevers, opleidingen en faculteiten
- Een procedure uitwerken om maatschappelijke relevantie van opleidingen te garanderen

Professionalisering van lesgevers:

- Visie en aanbod professionalisering optimaliseren
- Voorzien in een Engelstalig professionaliseringsaanbod
- Evalueren en verder ontwikkelen van www.onderwijstips.ugent.be

Interne communicatie en samenwerking met UGent-medewerkers:

- Ontwikkelen en implementeren van een beleid rond uitstroom
- Ontwikkelen en implementeren van een beleid rond mentaal welbevinden bij studenten
- Faciliteren en ondersteunen van het analyseren en remediëren van studievoortgang
- Aflijnen van taken en afstemming met de directie Communicatie & Marketing m.b.t. onderwijs
- Identificeren en vertalen van IT-noden binnen onderwijsprocessen in de directie, de faculteiten en opleidingen, en deze overbrengen naar de directie ICT
- Evaluatie en optimalisatie van heldere communicatie naar en samenwerking met de faculteiten
- Ontwikkelen en implementeren van een beleid rond strategische samenwerking met bepaalde instellingen, landen en regio's.

Adviesverlening aan (toekomstige) studenten:

- Het optimaliseren van de communicatie en adviesverlening naar (toekomstige) studenten
- Het verduidelijken van de rol van de diverse betrokkenen bij het admission (inclusief pre-admission en post-admission) proces van buitenlandse studenten
- Het optimaliseren van de communicatie en adviesverlening m.b.t. internationalisering
- Het optimaliseren van het diversiteitsbeleid naar (kandidaat) studenten

Begeleiding en ondersteuning van studenten:

- Optimaliseren van het begeleidings- en ondersteuningsaanbod m.b.t. doorstroom en aandacht voor preventieve begeleiding
- Optimaliseren van het begeleidings- en ondersteuningsaanbod m.b.t. uitstroom
- Optimaliseren van het begeleidings- en ondersteuningsaanbod voor internationalisering

Administratieve ondersteuning van studenten:

- Optimaliseren van de inschrijving en registratie van nieuwe studenten
- Optimaliseren van de toelatingsprocedure op basis van een buitenlands diploma
- Aanpassen van Oasis zodat flexibelere modellen van academische kalender kunnen ondersteund worden
- Optimalisatie van autorisaties en rollenbeheer binnen OASIS
- Afspraken over verantwoordelijkheden voor ondersteuning PhD en postdoc studenten
- Openstellen van OASIS via een Application Programming Interface
- Opvolgen van internationale tendensen m.b.t. (elektronische) administratieve processen binnen de context van de universiteit
- Verbeteren van het proces van berekenen en innen van studiegeld

Externe profilering en samenwerking:

- Afstemmen en optimaliseren van de samenwerking met VUB
- Afstemmen en optimaliseren van de samenwerking met het secundair onderwijs
- Afstemmen en optimaliseren van de samenwerking met het werkveld en alumni

Optimalisering van interne werking van de directie Onderwijsaangelegenheden:

- Het ontwikkelen en opvolgen van het DOWA-portfolio
- Verder inzetten op een goede inhoudelijke afstemming tussen de afdelingen en op efficiënte en open interne communicatie
- Nadenken over manieren om het psychosociaal welzijn en de jobtevredenheid hoog te houden en de vinger aan de pols houden bij specifieke problemen
- Optimaliseren van personeelsomkadering en budgetten

1.4 Onderwijspolitiek binnen de Associatie Universiteit Gent

1.4.1 Onderwijsinnovatie en –technologie

Onderwijsinnovatie en –technologie zijn één van de krachtlijnen voor de associatiewerking na de integratie. De vergadering van de directeurs onderwijs van de vier partnerinstellingen maakte in 2015 een aantal specifieke afspraken om de samenwerking op het vlak van onderwijsinnovatie te concretiseren. Het betreft enerzijds de elektronische leeromgeving en digitale leerplatformen en anderzijds het didactisch professionaliseringsaanbod. In 2016 en 2017 werd dit verder opgevolgd.

1.4.1.1 Elektronische leeromgeving en digitale leerplatformen

In 2015 werd er nagegaan welke digitale leeromgeving het meest geschikt is om alle partnerinstellingen te bedienen en om de uitwisseling van gegevens mogelijk te maken. Nu worden er twee verschillende systemen gebruikt: Minerva (de Universiteit Gent en de Hogeschool West-Vlaanderen) en Chamilo (de Arteveldehogeschool en de Hogeschool Gent). Het leek niet opportuun of haalbaar om boven deze systemen een overkoepelende structuur of bovenbouw te creëren. De technische specialisten van de partnerinstellingen werden samengebracht om zich uit te spreken over de (on)mogelijkheden van het aspect toenadering of partiële overlapping. Aan deze aspecten werd in 2016 en 2017 verder gewerkt. In 2017 werd door de instellingen vooral ingezet op het aftoetsen van het externe aanbod.

Binnen hetzelfde thema stond het delen van *good practices* voorop, vooral met betrekking tot nieuwe leervormen (zoals MOOC's). Ook andere toepassingen die bijvoorbeeld zouden kunnen

bijdragen tot de uitstraling van de instellingen werden als interessant gezien. Op het overleg van de verantwoordelijken voor onderwijstechnologie werd besproken in welke mate een gemeenschappelijke ontsluiting mogelijk is. Ook expertisedeling bleek een opportuniteit.

1.4.1.2 Didactisch professionaliseringsaanbod – seminaries onderwijskunde 2.0

Sinds het academiejaar 2008-2009 worden "Onderwijskundige Seminaries voor lesgevers hoger onderwijs" gezamenlijk georganiseerd door de instellingen van de AUGent. Deze seminaries richten zich op hete hangijzers uit de onderwijskunde van het hoger onderwijs. In 2016 werd voor het eerst voor het format van een hybride *webinar* geopteerd, de "seminaries onderwijskunde 2.0". Het nieuwe format laat toe een sessie zowel op afstand als ter plaatse te volgen en het interessante materiaal beter te ontsluiten. In 2017 stonden twee webinars op het programma: "Werken met heterogene groepen" (7 maart) met 74 deelnemers en "Zelfsturend leren" (27 april) met 41 deelnemers. Na evaluatie werd geopteerd om voor 2018 opnieuw te kiezen voor een event formule. De materialen zullen wel nog digitaal te consulteren vallen voor de lesgevers van de AUGent.

1.4.2 Validerende Instantie

Conform de bepalingen van het flexibiliseringsdecreet installeerde de AUGent een Validerende Instantie die verantwoordelijk is voor het beleid met betrekking tot de Erkenning van Verworven Competenties. De Validerende Instantie is ook verantwoordelijk voor de procedure van het Toelatingsonderzoek voor de bacheloropleidingen van de AUGent-instellingen. Vanaf 2019 zal ook de Toelatingsproef voor de graduaatsopleidingen deeluitmaken van het AUGent beleid.

1.4.2.1 Eerder Verworven Competenties (EVC)

<u>EVC bij bachelor- en masteropleidingen</u>

In het academiejaar 2016-2017 werden binnen de Universiteit Gent 24 nieuwe begeleidingsdossiers opgestart met het oog op het verkrijgen van vrijstellingen voor opleidingsonderdelen in verschillende opleidingen. Er werden dit jaar 3 portfolio's effectief ingediend (waarvan 1 dossier dat in 2016 al opgestart was). De andere kandidaten namen geen verder contact op na een inleidend gesprek en/of mail. Er werd 1 portfolio ingediend binnen de master psychologie (de kandidaat verkreeg 10 van de 10 aangevraagde competenties), 1 binnen ingenieurswetenschappen psychologie (de kandidaat verkreeg 8 van de 16 aangevraagde competenties), en 1 binnen business economics (de kandidaat verkreeg 4 van de 19 aangevraagde competenties).

Aan de hogescholen werden in het academiejaar 2016-2017 in totaal 77 nieuwe begeleidingsdossiers opgestart. Aan de Hogeschool Gent ging het om 48 EVC-dossiers, 5 binnen de faculteit Mens en Welzijn (3 in sociaal werk, 1 in de biomedische laboratoriumtechnologie, 1 binnen de orthopedagogie), 8 dossiers binnen de faculteit Natuur en Techniek (opleiding vastgoed), 31 binnen de faculteit Bedrijf en Organisatie (18 binnen een bachelor na bacheloropleiding toegepaste fiscaliteit, 6 binnen bedrijfsmanagement, 4 binnen toegepaste informatica en 3 binnen retailmanagement) en 4 dossiers binnen de School of Arts (3 binnen een muziekopleiding, 1 binnen drama). Bij alle dossiers werden competenties erkend. Aan de Arteveldehogeschool liepen er in totaal 18 dossiers (13 in de pedagogie van het jonge kind, 2 in bedrijfsmanagement, 2 in grafische en digitale media en 1 in sociaal werk). Bij alle dossiers werden competenties erkend. Aan de Hogeschool West-Vlaanderen werden 11 EVC-dossiers opgestart.

<u>EVC bij graduaatsopleidingen</u>

De Vlaamse Regering hechtte op 14 juli 2017 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet over de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen. De Vlaamse Regering gaf op 22 september 2017 haar principiële goedkeuring aan de amendementen op het decreet over de uitbouw van de

graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen. Vanuit de associatie werd met de nodige aandacht de ontwikkeling van de voorafgaande conceptnota en de ontwerpregelgeving voor de graduaatsopleidingen en lerarenopleidingen gevolgd. Met de overdracht van de Hbo5 opleidingen naar de hogescholen zijn er alvast twee procedures die vanuit het perspectief van de associatie(s) moeten bekeken worden: die van het Toelatingsonderzoek en die voor EVC-EVK. Het EVC-EVK dossier werd gezien als het meest urgent, gelet op de noodzaak om een luik EVC-EVK toe te voegen aan de toekomstige Toets Nieuwe Opleiding (TNO) voor de graduaatsopleidingen. De eerste deadline voor aanvragen lag op 1 december 2017.

Vanuit dat perspectief werden ook de AUGent-brede EVC-EVK documenten reeds nagekeken. Intern overleg bevestigde het standpunt om voor de huidige EVC regeling van de graduaats-opleidingen analoog te werken met de procedure voor de bacheloropleidingen. Een aangepast reglement werd overgemaakt aan de deelnemers aan het overleg en door hen goed bevonden. Het document zal in de loop van 2018 voorgelegd worden aan de Validerende Instantie ter bekrachtiging en finaal aan de Raad van Bestuur.

De AUGent werkgroep EVC had voor het zomerreces 2017 al een aanzet gegeven om de AUGent EVC documenten verder te optimaliseren, dit o.m. naar aanleiding van het uitwerken van een Engelstalige EVC-gids. Conform deze afspraken en rekening houdend met de recente ontwikkelingen (zoals de integratie hbo opleidingen in de hogescholen) werd een ontwerpversie van een vernieuwde EVC bundel opgemaakt. De finale lezing is gepland voor 2018.

1.1.2.2. Toelatingsonderzoek

Toelatingsonderzoek voor bacheloropleidingen

In 2017 werd het toelatingsonderzoek voor bacheloropleidingen voor de tiende keer door de AUGent georganiseerd. Hierdoor wordt de decretale regelgeving ingevuld die een toelatingsonderzoek mogelijk maakt voor wie niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarden.

Volgende kandidaten worden tot het onderzoek toegelaten:

- kandidaten die minstens 21 jaar oud zijn
- virtuozen: zonder leeftijdsbeperking, op basis van een bekwaamheidsonderzoek door internationale experts
- vluchtelingen en ontheemden: zonder leeftijdsbeperking.

Kandidaten dienen eveneens aan de geldende taalvoorwaarden te voldoen.

Het AUGent-toelatingsonderzoek is generiek, gratis, kan slechts één keer per academiejaar doorlopen worden.

Sedert 2015 zijn de toelatingsbewijzen uitwisselbaar over de associatiegrenzen heen. Sinds januari 2016 zijn een aantal wijzigingen van kracht in het toelatingsonderzoek op het vlak van de procedure. De bedoeling is om op die manier de efficiëntie te verhogen en de procedure zoveel mogelijk af te stemmen op die van de andere associaties, waardoor de bewijzen van toelating onderling maximaal uitwisselbaar zullen zijn. In 2017 werd aangetoond dat de wijzigingen op het organisatorisch vlak voor de instellingen positief uitvallen.

Concreet wordt een strengere algemene procedure gehanteerd. Nieuw is dat alle kandidaten de taalgebaseerde test afleggen alvorens hun portfolio al dan niet wordt beoordeeld. Kandidaten die minder dan 28 op 60 behalen worden niet toegelaten. Kandidaten die meer dan 35 op 60 behalen worden zonder verdere test toegelaten. Enkel de portfolio's van kandidaten die tussen 28 en 35 op 60 behalen worden nog door de assessoren beoordeeld, dat zijn kandidaten in de zogenaamde grijze

zone. Door de wijziging in volgorde is de werkbelasting van de assessoren beduidend teruggeschroefd.

De toelatingsprocedure ziet er als volgt uit:

1. Intakegesprek met beleidsmedewerker.
2. Kandidaat stelt portfolio op.
3. Alle kandidaten nemen deel aan de taalgebaseerde test. De score op deze test bepaalt het verder verloop.
4. Beoordeling van het portfolio voor kandidaten in de grijze zone door drie assessoren die kunnen besluiten om een kandidaat toch nog toe te laten.
5. Bij toelating ontvangt de kandidaat van de Validerende instantie van de AUGent een "Bewijs van Toelating" voor de inschrijving in het eerste bachelorjaar van een opleiding aangeboden door een instelling binnen de AUGent. De kandidaat ontvangt in ieder geval een "Samenvattend Verslag" over de beoordeling van het portfolio.
6. Vóór de inschrijving: een verplicht oriënterend gesprek van de kandidaat met de traject-of studiebegeleider in de opleiding die de kandidaat wil aanvatten.

In 2017 werden via dit toelatingsonderzoek in totaal 48 studenten toegelaten tot inschrijving in een eerste bachelor aan een instelling van de AUGent, 30 in de ronde van juni 2017 (van 49) en 18 kandidaten in november 2017 (op 32). Door de overgang van het organiseren van drie rondes naar twee moeten we de cijfers van november 2016 meenemen in de vergelijking met vorig jaar: 7 geslaagd (van 9 kandidaten). Op dat vlak is er stabiliteit vast te stellen: van 56 (2016) naar 57 (2017) geslaagde kandidaten.

In 2017 werd gestart met de verwerking van de (cijfer)gegevens van de kandidaten voor het Toelatingsonderzoek voor 2014-15, 2015-16 en 2016-17. De resultaten van deze analyse zouden beschikbaar moeten komen in de loop van 2018. De bedoeling is de evolutie in het (studie)rendement van de kandidaten voor het Toelatingsonderzoek op te volgen. Daartoe wordt gekeken naar de slaagcijfers en profiel bij het Toelatingsonderzoek, de inschrijvingen van de succesvolle kandidaten, de opgenomen studiepunten en de verworven studiepunten. De Validerende Instantie vindt het enerzijds belangrijk om de effecten van de wijzigingen aan de procedure op te volgen en wil anderzijds kunnen bijsturen mocht dit nodig blijken. De volgende jaren zullen deze en de volgende contingenten verder cijfermatig opgevolgd worden om ook meer zicht te krijgen op de langere termijn.

Op verzoek van de partnerinstellingen werd het toelatingsonderzoek voor Engelstalige bacheloropleidingen opgestart.
Voor kandidaten voor de kunstopleidingen werd analoog een toelatingsonderzoek uitgewerkt voor de niet-Nederlands kundige studenten. Vanaf het academiejaar 2017-2018 maken die formeel deel uit van de werking. Het aantal kandidaten blijft zoals verwacht uitermate beperkt: 3 en resp. 1 voor 2017. Slechts een kandidaat voor de Engelstalige bacheloropleidingen slaagde niet.

<u>Toelatingsonderzoek voor graduaatsopleidingen</u>
De Vlaamse Regering gaf op 14 juli 2017 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet over de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen. De Vlaamse Regering gaf op 22 september 2017 haar principiële goedkeuring aan de amendementen op het decreet over de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en overdrachtsmaatregelen voor de lerarenopleidingen. Vanuit de associatie hebben we met veel aandacht de ontwikkelingen gevolgd. Met de overdracht naar de hogescholen zijn er stappen nodig voor het organiseren van de Toelatingsproef, als aangepaste variant op het Toelatingsonderzoek voor bacheoropleidingen.

Voor het Toelatingsproef werden in 2017 concrete stappen gezet. Een analyse van documentatie en overleg met de huidige organisatoren van de toelatingstoets voor de Hbo-opleidingen wijst erop dat we best proberen voort te bouwen op de bestaande expertise van de Centra voor Volwassenenonderwijs. Een systeem van Toelatingsonderzoek volledig parallel aan dat voor de Bacheloropleidingen lijkt minder aangewezen, vooral gelet op de specifieke doelgroep.

Aanpassing reglement algemene toelatingsvoorwaarden
Een ontwerp van een aangepast AUGent reglement algemene toelatingsvoorwaarden werd in circulatie gebracht. Na verder overleg en toetsing en na bekrachtiging door de Validerende Instantie zal dit reglement aan de Raad van Bestuur worden voorgelegd.

1.4.3 HAVO-piste

Op 29 november 2010 werd tussen de AUGent, het Voortgezet en Middelbaar Beroepsonderwijs Zeeuws-Vlaanderen (ondertussen Regionaal Opleidingscentrum (ROC) Scalda), de Stad Gent, de Gemeente Hulst, de Gemeente Sluis, de Gemeente Terneuzen en de Zeeuws-Vlaamse bedrijven een intentieverklaring ondertekend die tot doel heeft een intensieve en structurele samenwerking tot stand te brengen. Die stipuleert o.a. dat "ongeacht de mogelijke uitwerking van andere samenwerkingsvormen [de] samenwerking onder meer het ontwikkelen van pilootprojecten als voorwerp zal hebben, uitgaande van de volgende doelstelling:
Het bevorderen van onderwijskundige samenwerking tussen Zeeuws-Vlaamse studenten en onderwijsinstellingen die partner zijn van de Associatie Universiteit Gent."

Tijdens gesprekken die volgden op dit akkoord werden enkele concrete mogelijkheden tot samenwerking aangehaald, waarbij de interesse vooral uitging naar acties om studenten met een HAVO-diploma te kunnen toelaten tot het hoger onderwijs in Vlaanderen. Er werd afgesproken om de toelating van Havisten aan de instellingen van de AUGent onder voorwaarden, onder meer het succesvol afronden van een voorbereidingsprogramma (de zogenaamde "HAVO-piste"), mogelijk te maken. Studenten met (enkel) een HAVO-diploma hebben immers geen rechtstreekse toegangsmogelijkheden tot de bacheloropleidingen aan de instellingen van de AUGent.

In het programma van de HAVO-piste werden twee grote delen voorzien: studievaardigheden en studieloopbaanoriëntatie. In het eerste blok stond de Vlaamse studiecultuur centraal, terwijl het tweede veeleer inzoomde op studiestructuur. Het programma vond deels plaats bij de hogescholen van de AUGent en deels bij Scalda (Terneuzen). Ongeveer de helft van deze modules ging uit van contactmomenten met studie(loopbaan)adviseurs en experten studievaardigheden van de Vlaamse hogescholen. De rest van de tijd gingen de studenten met opdrachten aan de slag en werken ze op die manier aan een persoonlijk portfolio. Daarbij konden zij rekenen op de individuele ondersteuning en feedback van een mentor. Het programma werd afgerond in één schooljaar. Studenten die positief geëvalueerd werden, kregen een Bewijs van Toelating waarmee ze zich kunnen inschrijven.

De HAVO-piste liep in het academiejaar 2013-2014 als pilootproject. In het academiejaar 2014-2015 volgden 25 studenten de HAVO-piste, waarvan 19 studenten een Bewijs van Toelating behaalden. 14 van deze studenten stroomden door naar een partnerinstelling van de AUGent. In het academiejaar 2015-2016 waren er 17 deelnemers, waarvan 12 studenten doorstroomden naar een partnerinstelling van de AUGent. In het academiejaar 2016-2017 namen 20 studenten deel.

Op 16 november 2016 werd een evaluatiemeeting op beleidsniveau belegd in Sas van Gent. Op basis van een uitvoerige evaluatienota opgemaakt door Scalda en de AUGent werd gezamenlijk geconcludeerd dat een onverkorte voortzetting van de HAVO-piste geen optie is. Het onderwijsrendement ligt onder meer onder de verwachtingen. Dat bleek uit de meting van onder

meer de instroom, doorstroom, studiesucces ratio … van de Zeeuwse HAVO-pistestudenten in het Vlaamse hoger onderwijs. Ook het potentiële doelpubliek bleek relatief klein en te weinig voorbereid op het (Vlaamse) hoger onderwijs.

In Zeeuws-Vlaanderen ligt de ontgroeningsproblematiek politiek erg gevoelig, daarom had men het voornemen om te werken aan een alternatief waarin de Hogeschool Zeeland betrokken zou worden. De AUGent werd gevraagd in deze een adviserende functie op te nemen. Gegeven daarbij is dat een alternatief uitwerken een overgangsperiode vraagt. Daarom vroegen onze Noorderburen om de HAVO-piste nog een jaar te verlengen. Zij maakten zich sterk dat zij konden voorzien in een budget van 20.000 euro (waarvan de helft voor Scalda en de helft voor de AUGent). Aan de Raad van Bestuur AUGent werd daarom gevraagd de HAVO-piste eenmalig te verlengen in het academiejaar 2017-2018.

Het was aan de Zeeuws-Vlaamse partners om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om middels inzet van Nederlandse (Zeeuwse) onderwijsinstellingen in overleg met de AUGent een adequate doorstroming te realiseren naar het Vlaamse hoger onderwijs. Doelstelling bleef de aantrekkelijkheid van Zeeuws-Vlaanderen als vestigingsplaats te vergroten op een structureel betaalbare en organiseerbare wijze, met behoud van en input vanuit de goede contacten met de AUGent.

De Raad van Bestuur van de AUGent besliste tot een eenmalige verlenging van de HAVO-piste voor 2017-2018 om afdoende tijd te geven om het alternatief uit te werken. De Nederlandse collega's hebben kort daarop laten weten die optie niet meer te lichten. Zij stellen met name vast dat er geen alternatief gerealiseerd zal kunnen worden, waardoor het voortbestaan van de HAVO-piste financieel ook niet langer ondersteund kan worden.

De lichting 2017 werd daardoor finaal de laatste. De uitgereikte Bewijzen van Toelating blijven evenwel onbeperkt geldig binnen de contouren van de Bacheloropleidingen.

1.4.4 Afstudeerbeurs

De veertiende editie van de Afstudeerbeurs van de AUGent vond plaats op 28 maart 2017 in het Gentse ICC. Het evenement bestond uit een jobmarkt, een verderstudeerbeurs, een infoprogramma, een International Jobs Corner en de Jobmarket for Young Researchers – een specifiek luik voor doctoraatsstudenten en doctores. Aan het event namen 223 bedrijven en organisaties deel en ongeveer 5500 studenten, PhD's en postdoctorale onderzoekers bezochten de beurs.

Van dit grootschalig evenement werd een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie uitgevoerd, waarin een analyse van de bezoekers en de deelnemende bedrijven wordt gepresenteerd. Het overgrote deel van de deelnemende bedrijven vindt dat de vooropgestelde doelstellingen bereikt werden. Dit verklaart ook waarom een groot aantal van de bedrijven steeds terugkomt (74% neemt opnieuw deel). De volledige evaluatie is opgenomen in bijlage 3 (3A evaluatie bezoekers, 3B evaluatie bedrijven). De aftermovie kunt u bekijken via deze link:
https://afstudeerbeurs.gent/nl/studenten/nieuws/2017/04/aftermovie-2017

1.4.5 Postgraduaat Stomatherapie en Wondzorg

EduWond is een overkoepelend samenwerkingsplatform tussen de Universiteit Gent, de hogescholen van de AUGent en het Universitair Ziekenhuis Gent. Het samenwerkingsplatform werd geformaliseerd en gestructureerd in overleg met de verschillende partners. In december

2008 keurde het toenmalige Directiecomité van de AUGent een overkoepelende raamovereenkomst "Samenwerkingsplatform EduWond" goed en onmiddellijk ook een aanvullende overeenkomst betreffende het oprichten van een Postgraduaat Stomatherapie en Wondzorg.

De doelstellingen van EduWond zijn:

1.het opvolgen van actuele wetenschappelijke inzichten m.b.t. wondzorg
2.het nastreven van een eigen wetenschappelijke bijdrage binnen wondzorg
3.het implementeren van inzichten in de praktijk en
4.het ter beschikking stellen van actuele wetenschappelijke inzichten voor alle professionele gezondheidswerkers.

Om dit doel na te streven werd door de partners de EduWond-vorming ontwikkeld. De EduWond-vorming omvat het AUGent Postgraduaat Stomatherapie en Wondzorg en de WondTopics:

- Het AUGent Postgraduaat Stomatherapie en Wondzorg omvat 30 studiepunten en bestaat uit 9 modules. In de opleiding wordt ruim aandacht besteed aan theoretische en praktische aspecten van wondzorg, diabetische voetzorg, decubitus, stomatherapie, ulcus cruris, brandwonden, acute wonden, oncologische wonden en wetgeving.
- De WondTopics zijn korte vormingsinitiatieven omtrent specifieke, zorgvuldig geselecteerde wondzorg-topics voor (huis-)artsen, verpleegkundigen, studenten, kinesitherapeuten en apothekers. Het doel is om tijdens een twee uur durend avondsymposium de meest actuele tendensen met betrekking tot wondzorg toe te lichten. Gerenommeerde experts uit binnen- en buitenland worden tijdens deze sessies als sprekers uitgenodigd. Via deze weg wordt ook een belangrijke samenwerking gerealiseerd tussen EduWond en de wondzorgindustrie. Jaarlijks worden telkens vier dergelijke 'wondevents' voor het brede werkveld van gezondheidswerkers voorzien. In het voorjaar worden twee events georganiseerd waar vanuit een theoretische basis concrete praktische informatie voor de dagdagelijkse praktijk voorzien wordt. In het najaar worden twee hands-on workshops aangeboden.

Daarnaast is er ook een Digitaal Kennisbestand Wondzorg (DigiWond) uitgewerkt. In 2013 werd een belangrijke inhoudelijke update uitgevoerd. In 2017 werd gestart met de herwerking van Digiwond. Meer informatie is te vinden op https://www.eduwond.be/

1.4.6 Doctoraat in de Kunsten

Het doctoraat in de Kunsten werd op 10 mei 2007 goedgekeurd op het Bestuurscollege van de Universiteit Gent in het kader van de samenwerking op associatieniveau.
In het academiejaar 2017-2018 werden 25 inschrijvingen geregistreerd met volgende verdeling:

- Doctoraat in de Kunsten: Beeldende Kunsten: 9
- Doctoraat in de Kunsten: Audiovisuele kunsten: 6
- Doctoraat in de Kunsten: Muziek: 8
- Doctoraat in de Kunsten: Drama: 2.

Deze cijfers zijn vergelijkbaar met die van vorig academiejaar.

In 2017 werden in samenwerking met de School of Arts van Hogeschool Gent 2 doctoraten behaald, één in de audiovisuele kunsten, één in de muziek. (Voor een volledig overzicht van het aantal doctoraten dat in 2017 werd behaald, zie 3.2.5.)

1.4.7 Internationale samenwerkingsplatformen

Binnen de AUGent zijn een aantal internationale samenwerkingsplatformen actief die erop gericht zijn de bestaande expertise m.b.t. bepaalde regio's samen te brengen en gezamenlijk nieuwe expertise op te bouwen.

Zo heeft de AUGent in het kader van het India-platform ondertussen tientallen samenwerkingen lopen met Indiase partners, zowel in Karnataka als in andere staten van India. Een overzicht van die samenwerkingen is te vinden op www.india-platform.org.

De AUGent heeft daarnaast ook een Afrika Platform (GAP, zie ook www.africaplatform.ugent.be), een interfacultair samenwerkingsverband dat alle Afrika-expertise en –actoren (onderzoekers, administrators, tijdschriften, onderzoeksgroepen) verenigt. GAP verspreidt informatie over academische onderzoeks- en onderwijsactiviteiten over en in Afrika en de Afrikaanse diaspora. Het Platform faciliteert samenwerking met Afrikaanse instellingen op het vlak van onderwijs en onderzoek, het werkt rond sensibilisering van Afrika-gerelateerde vraagstukken en problematieken, het fungeert als contactpunt met betrekking tot Afrika-expertise voor niet-academische stakeholders en het ontwikkelt waar mogelijk beleidsdocumenten in verband met Afrika.

GAP heeft twee overkoepelende doelstellingen:

1. als academisch platform wil het universitaire samenwerking met Afrikaanse instellingen bevorderen, op het vlak van onderwijs en onderzoek; netwerking tussen AUGent-onderzoekers in de hand werken; en inzetten op de visibiliteit van de AUGent Afrika-expertise;
2. die wetenschappelijke expertise stelt GAP ook ten dienste van de maatschappij, zowel in België als in Afrika. Daarbij wordt veel aandacht besteed aan een kritische beeldvorming met betrekking tot Afrika.

GAP speelt steeds meer een ondersteunende rol voor studenten van de instellingen van de AUGent die op zoek zijn naar onderzoekslocaties of veldwerkplaatsen in Afrika. GAP wordt op regelmatige basis aangeschreven door studenten of personeel met vragen naar projecten in bepaalde Afrikaanse landen of binnen bepaalde onderzoeksdisciplines. Door middel van het jaarlijkse symposium en de publicatie van het internationale en peer-reviewed tijdschrift Afrika Focus biedt GAP een forum waar Afrika-onderzoekers van de AUGent initiatieven kunnen lanceren en ideeën uitwisselen. Studenten rekruteren uit Afrika, een AUGent-alumni-netwerk uitbouwen in een aantal Afrikaanse landen, en bedrijven ondersteunen die hun werking op het Afrikaanse continent willen uitbreiden, zijn activiteiten die verder uitgebouwd werden in 2017. Samen met de Afdeling Internationalisering van de UGent tracht GAP ook een coördinerende rol te spelen bij het afsluiten van bilaterale samenwerkingsverbanden tussen de AUGent en Afrikaanse instellingen. Twee van de belangrijkste activiteiten in 2017 waren de organisatie van de vierde Mandela Lecture en het elfde symposium van het AUGent Afrika Platform, onder de titel "*Health in Africa. An Interdisciplinary Approach*".

1.4.8 Diversiteit in het Vlaams hoger onderwijs

De samenstelling van de studentenpopulatie in Vlaanderen is geen weerspiegeling van de maatschappij. Binnen de AUGent is er de vaste overtuiging dat dit moet veranderen. Het is immers een maatschappelijke noodzaak om constructief te kunnen omgaan met de 'superdiversiteit' van de moderne samenleving. Bovendien moet het hoger onderwijs meer hogeropgeleiden afleveren met het oog op de realisatie van de kennismaatschappij.

De instroom, doorstroom en uitstroom van kansengroepen in het hoger onderwijs blijft dan ook een bijzonder belangrijk thema. De AUGent draagt daar toe bij op verschillende vlakken.

Rolmodellenwerking

De rolmodellenwerking is een waardevol instroominitiatief voor ondervertegenwoordigde studentengroepen in het Gents hoger onderwijs. Het is een initiatief waarbij (kwetsbare) jongeren door gesprekken met generatiegenoten gemotiveerd worden om een actiever studiekeuzeproces te doorlopen en eventueel toch voor het hoger onderwijs te kiezen. Concreet worden studenten van de Gentse hogeronderwijsinstellingen als ervaringsdeskundige ingezet tijdens rondetafelgesprekken met laatstejaarsleerlingen ASO, TSO, BSO en KSO in Oost-Vlaamse secundaire scholen, tijdens SID-in-beurzen, als gids tijdens opendeurdagen en infomomenten, als gesprekspartner bij conversatietafels met anderstalige nieuwkomers, … Belangrijk om te vermelden is dat een rolmodel niet aan studiekeuzebegeleiding doet en de jongeren niet informeert of adviseert, maar enkel sensibiliseert. In ruil kunnen de rolmodellen o.a. deelnemen aan vormingen en extra-murosactiviteiten en ontvangen ze een certificaat.

Meer informatie over het project is beschikbaar via deze link:
https://www.ugent.be/nl/univgent/waarvoor-staat-ugent/diversiteit-en-gender/etnischcultureleminderheden/groepsgesprekken/rolmodellenwerking.htm/rolmodellenwerking.htm

In 2017 is de AUGent gestart met financiële en logistieke ondersteuning van het project, en vanaf mei 2018 zal de coördinatie van het rolmodellenproject overgenomen worden van de Cel Diversiteit en Gender van de UGent, dat wegens een herstructurering deze taak niet langer op zich zal kunnen nemen, en daar het project niet kan overgenomen worden door een van de andere betrokken partners (HoGent, Arteveldehogeschool, Odisee, Luca School of Arts en Provincie Oost-Vlaanderen).

Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Op het vlak van diversiteit ondersteunt Het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) de Vlaamse hogescholen en universiteiten bij het verbeteren van de participatie van studenten met functiebeperkingen. Het SIHO vormt de brugfunctie met de Vlaamse Overheid en speelt ook een rol in het informeren en het sensibiliseren van de bredere samenleving over inclusief hoger onderwijs. In 2016 werd het nieuwe convenant en de bijhorende samenwerkingsovereenkomst voor de periode 2017-2019 voorbereid en per 1 februari 2017 heeft de Arteveldehogeschool de rol van administratief coördinerende instelling overgenomen van de Hogeschool West-Vlaanderen met de steun van alle associaties.
Het personeelsbestand werd vernieuwd en de werking werd verdergezet. Er wordt ook geregeld teruggekoppeld vanuit de Commissie Diversiteit en de daaronder ressorterende werkgroepen (o.m. de werkgroep Studenten met een Functiebeperking) van de VLOR waarin de AUGent goed vertegenwoordigd is.
Meer informatie is te vinden op http://www.siho.be/

1.4.9 Opvolging diverse ontwikkelingen in het Vlaams hoger onderwijs

De AUGent-staf volgde ook in 2017 van nabij diverse relevante ontwikkelingen in het Vlaams hoger onderwijs op en wisselde hierover informatie uit met de collega's uit de partnerinstellingen. Deze opvolging gebeurt op verschillende manieren: door deelname aan overleggroepen (bijvoorbeeld op VLOR-niveau of bij de NVAO), door betrokkenheid bij studiedagen of publicaties.

2. *De kwaliteitsbewaking in het universitair onderwijs*

2.1 Omschrijving van het stelsel van interne kwaliteitsbewaking

2.1.1 Kwaliteitszorg: Eigen Regie in Gents Onderwijsbeleid en Kwaliteitszorg

Kenmerkend voor de gedecentraliseerde beleidsvisie van de Universiteit Gent is dat verschillende actoren permanent de kwaliteit van het onderwijs opvolgen en optimaliseren, zowel op het niveau van het opleidingsonderdeel, de opleiding, de faculteit als op het centrale niveau.

Elk niveau heeft een eigen format waarbinnen aan kwaliteitszorg gedaan wordt. Op het niveau van het opleidingsonderdeel nemen lesgevers initiatieven voor de praktische uitvoering van de onderwijsprocessen en de begeleiding van studieprocessen, met inbegrip van de examens. Ze sturen het opleidingsonderdeel permanent bij, al dan niet in overleg met de studenten. Elke opleiding of groep van verwante opleidingen heeft een opleidingscommissie die de verbetercycli op opleidingsniveau draagt. De opleidingscommissie evalueert de impact, de effectiviteit en de efficiëntie van de onderwijsprocessen en bewaakt op deze manier de kwaliteit. Op facultair niveau staan de Facultaire Dienst Onderwijs en de Cel Kwaliteit Onderwijs, onder leiding van de facultaire onderwijsdirecteur, in voor een permanente kwaliteitscontrole en -opvolging. De onderwijsdirecteurs vormen de brug tussen de kwaliteitsborging op het facultaire en het centrale niveau, in voortdurende interactie met de afdeling Onderwijskwaliteitszorg (DOWA 1) en binnen de Onderwijsraad. Binnen de ruimte die de centrale kaders laten, ontwikkelt de Facultaire Dienst Onderwijs vaak een eigen kwaliteitskader en bijbehorende instrumenten.

Het gedifferentieerde monitoringmodel dat al sinds 2012 gehanteerd wordt, respecteert de verantwoordelijkheden op de verschillende niveaus, maar voorziet in een geregelde informatiedoorstroom, waarbij het facultaire niveau op de hoogte is van wat bij de opleidingen gebeurt en het centrale niveau zicht heeft op het facultaire en het opleidingsniveau. Dit wordt concreet gemaakt door ERGO (Eigen Regie in Gents Onderwijsbeleid en Kwaliteitszorg). Met dat model toont de UGent aan dat het op instellingsniveau kennis heeft van de onderwijskwaliteit van haar opleidingen, kritisch kijkt naar het onderwijs en beschikt over een gezagsvolle instantie die dit alles opvolgt en kwaliteitsverbetering aanstuurt.
De kwaliteitszorg en -controle van de opleidingen volledig in eigen regie nemen vergt bijkomende maatregelen maar houdt meteen ook de opportuniteit in om bestaande werkwijzen ter discussie te stellen en desgevallend bij te sturen. ERGO behoudt de focus op de opleidingen. Het bestuur wil immers een duidelijk beeld te krijgen van de kwaliteit van elke opleiding en elk programma die het aanbiedt. De UGent beperkt zich daarbij niet tot de opleidingen die nu geaccrediteerd worden maar monitort de kwaliteit van alle programma's die ze aanbiedt, inclusief schakel- en voorbereidingsprogramma's, internationale opleidingen en postgraduaatsopleidingen.

ERGO steunt op de volgende instrumenten:

Jaarlijks kwaliteitsoverleg

Het Jaarlijks Kwaliteitsoverleg vindt plaats tussen enerzijds de decaan en de facultaire onderwijsdirecteur en anderzijds de directeur Onderwijsaangelegenheden, het afdelingshoofd Onderwijskwaliteitszorg en hun directe stafmedewerkers. Het wordt enkele dagen voordien voorafgegaan door een overleg tussen een delegatie van studenten en DOWA. DOWA bereidt dit voor op basis van de facultaire onderwijsbeleids-/kwaliteitsverbeterplannen, de facultaire en opleidingsportfolio's, beschikbare peerleerverslagen, resultaten van opleidings- en onderwijsevaluaties en andere bronnen m.b.t. de kwaliteitszorg van het onderwijs. Tijdens dit overleg geeft de facultaire onderwijsdirecteur of de decaan toelichting bij de noden en bezorgdheden van de opleidingen en worden de bovenstaande documenten besproken. Het

overleg verloopt in een sfeer van vertrouwen en wederzijds begrip, zodat in openheid zowel de sterke punten als mogelijke knelpunten van de opleiding besproken kunnen worden. De directeur Onderwijsaangelegenheden heeft de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het verslag van het kwaliteitsoverleg, dat een aantal afspraken bevat en dat na afloop van een volledige cyclus bij alle faculteiten aan het universiteitsbestuur wordt voorgelegd. De adviezen worden door de decaan en onderwijsdirecteur teruggekoppeld naar de opleidingen.

De eerste ronde liep van september 2013 tot juni 2015, de tweede ronde van juni 2015 tot november 2016. De derde ronde besloeg het kalenderjaar 2017.
De opvolgingsstrategie die na afloop van het kwaliteitsoverleg wordt vastgelegd, kan variëren van een volledig vertrouwen van het instellingsbestuur tot een intensieve begeleiding. Voor opleidingen die een goed kwaliteitsbeleid voeren, verandert er in dit model niets wezenlijks. De meeste opleidingen verdienen het volledige vertrouwen. Voor deze opleidingen betekent de opvolgingsstrategie eerder een marginale toetsing van de kwaliteit aan de hand van de centrale kwaliteitscriteria of indicatoren (zoals bijvoorbeeld geoperationaliseerd in de opleidingsevaluaties). Voor sommige opleidingen zullen de decaan, de onderwijsdirecteur en de directie Onderwijsaangelegenheden tijdens het overleg de aspecten duiden waarop de opleiding minder goed presteert en waarop de kwaliteit kan verbeteren. Bij het volgende kwaliteitsoverleg moet dan blijken of de opleiding de nodige opvolging heeft gegeven aan deze verbeteraspecten. Voor een beperkt aantal opleidingen kan een nog meer uitgesproken intensieve begeleiding nodig zijn en kunnen frequentere of bijkomende kwantitatieve of kwalitatieve bevragingen van studenten of staf worden georganiseerd.

Peerleerbezoeken

Binnen het gedifferentieerde monitoringmodel van de UGent is het peerleerbezoek een onderdeel van de kwaliteitszorg in eigen regie. De UGent wil de kritisch-constructieve blik behouden van een team experts of collega's dat in vergelijkbare omstandigheden werkt. Om de planlast te verminderen en ook om de focus te verleggen van 'beoordelen' naar 'wederzijds leren en verbeteren' worden binnen de UGent peerleerbezoeken georganiseerd, waarbij in de eerste plaats voorzitters van opleidingscommissies van de UGent in teams een opleiding bezoeken, kritische vragen stellen en aanbevelingen formuleren. De opleidingsportfolio (zie verder) is hier de belangrijkste bron van informatie voorafgaand aan het peerleerbezoek.

Bij elk peerleerbezoek wordt een student en tenminste één externe inhoudelijk expert betrokken. Het doel is wederzijds leren, waarbij zowel de bezochte opleiding(en) als het bezoekende team inspiratie opdoen voor verdere verbetering. Het peerleerbezoek geeft feedback over de opleiding(en) aan het Onderwijskwaliteitsbureau.

Enkele elementen van de concrete werkwijze:
- Een peerleerbezoek vindt meestal plaats bij één focusopleiding[1], tenzij clustering met een andere opleiding evidenter is;
- Een team bestaat doorgaans uit zes leden: drie voorzitters opleidingscommissie, een externe vakexpert, een student en een secretaris van DOWA – afdeling Onderwijskwaliteitszorg. De interne leden komen uit andere faculteiten dan de bezochte opleiding. De meeste leden zijn actief op hetzelfde onderwijsniveau (bachelor, master, master-na-master, postgraduaat) maar leden van afnemende of toeleverende opleidingen kunnen een meerwaarde zijn, ook in sommige gevallen uit hogescholen, bijvoorbeeld voor opleidingen met veel studenten in schakelprogramma's.

[1] Dit is een operationele term die DOWA en UGI hanteren om alle gekende namen en codes van wat in feite als één opleiding moet worden aanzien onder één noemer te bundelen. Het gaat hierbij over alle codes/namen die intrinsiek samen horen, zoals gemeenschappelijke aanloopstukken van opleidingen (waarin men uiteindelijk afstudeerde/zal afstuderen), of vorige/oude opleidingscodes of -namen. Opleidingscodes en -namen worden daarbij steeds onder de laatst gekende noemer meegenomen.

- Het team typeert de opleiding op een aantal criteria in verschillende niveaus en motiveert deze typering. Dit gebeurt aan de hand van de 6 strategische doelstellingen (onderverdeeld in 10 evaluatiedimensies en 3 typeringen (werkpunt – in orde – voorbeeldig).
- Een ontwerpverslag met daarin per strategische doelstelling en evaluatiedimensie een typering en motivering wordt uitgestuurd naar de teamleden uiterlijk 1 week na het bezoek. Na verwerking van eventuele opmerkingen keurt het team het verslag goed via schriftelijke procedure en wordt het vervolgens voorgelegd aan het Onderwijskwaliteitsbureau.

Het opleidingsportfolio

Er worden geen papieren rapporten meer gemaakt zoals de zelfstudierapporten. Alle informatie wordt elektronisch aangeleverd via een documentbeheersysteem met verschillende toegang naargelang van de status van de betrokkenen bij het peerleerbezoek: lesgever/lid opleidingscommissie, CKO/decaan/onderwijsdirecteur, DOWA, lid peerleerbezoekteam. De opleiding plaatst informatie over de eigenheid en de kwaliteit van de opleiding in het modulaire elektronisch opleidingsportfolio. Er wordt gewerkt met een aantal vaste formaten die voor alle opleidingen dezelfde zijn, wat zowel de transparantie als de snelle communicatie en verwerking bevordert. Doordat de interne leden van het peerleerbezoekteam voor hun eigen opleiding ook het elektronisch portfolio met dezelfde structuur bijhouden, vinden ze er snel hun weg in.
De opleidingsportfolio's moeten de opleidingscommissies stimuleren om nog regelmatiger bezig te zijn met de onderwijskwaliteit. Er wordt maximaal gebruik gemaakt van bestaande documenten die niet redactioneel worden herwerkt maar geannoteerd op basis van besprekingen in de opleidingscommissie. Tijdens het jaarlijks kwaliteitsoverleg tussen de faculteit en DOWA worden de permanente werkzaamheden van de opleidingscommissies opgevolgd en wordt nagegaan of er gevolg wordt gegeven aan de aanbevelingen die bij het peerleerbezoek zijn geformuleerd.
Het opleidingsportfolio bevat vanzelfsprekend ook informatie over de werking van de opleidingscommissie, b.v. wat de samenstelling, het aantal vergaderingen, de vergader- en consultatievormen betreft. De verslagen van de opleidingscommissie maken ook deel uit van het opleidingsportfolio en kunnen worden geraadpleegd door het Onderwijskwaliteitsbureau en het peerleerbezoekteam.

Het opleidingsportfolio bevat ook een benchmarking die de opleiding zelf uitvoert. Deze benchmarking moet o.a. aantonen dat de afgestudeerden voorbereid zijn om te functioneren in een internationale arbeidscontext (competenties, leerinhouden, ervaring) en dat het onderwijs van de opleiding steunt op internationale onderzoeksexpertise.

De Onderwijsraad bepaalt de structuur en de verplichte onderdelen van het opleidingsportfolio. Het portfolio toont o.a. aan dat er rekening wordt gehouden met feedback en inbreng van stakeholders (studenten, afnemend veld).

Het Onderwijskwaliteitsbureau

De UGent heeft in mei 2015 het Onderwijskwaliteitsbureau opgericht, een gespecialiseerd orgaan dat op basis van systematisch verzamelde informatie een standpunt inneemt dat zowel richtinggevend kan zijn voor de faculteiten als adviserend voor de strategische keuzes die het bestuur maakt.

Het Onderwijskwaliteitsbureau past binnen de principes voor de bevoegdheidsverdeling aan de UGent (zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 10 oktober 2014) waarbij werd voorgesteld om in de schoot van de adviesraden (en meer specifiek de Onderzoeks- en de Onderwijsraad) een bureau te installeren dat bestaat uit een beperkte subgroep van de adviesraad, maar voornamelijk wordt aangevuld met externe experten.

Het Onderwijskwaliteitsbureau wordt voorgezeten door de vicerector en bestaat daarnaast uit de directeur Onderwijsaangelegenheden, vier ZAP-leden, twee studenten, een lid van het AAP en twee externe experten uit het afnemend veld (1 profit en 1 non-profit). De afdeling Onderwijskwaliteitszorg staat in voor het secretariaat van het Onderwijskwaliteitsbureau.

Het Onderwijskwaliteitsbureau vergadert jaarlijks een tiental keer en bespreekt de kwaliteit van de opleidingen en de mate waarin ze de nodige initiatieven nemen om de kwaliteit te borgen. Het Onderwijskwaliteitsbureau kan opleidingen dwingende maatregelen of voorwaarden opleggen, geeft advies aan het bestuur op basis van de uitvoering van die maatregelen en geeft adviezen aan het bestuur over de programmatie van opleidingen.
Het Onderwijskwaliteitsbureau beslist over de regelmaat van *peerleerbezoeken* (zie verder). De planning gaat uit van een gemiddelde periodiciteit van zes jaar. Alle opleidingen van de UGent vallen onder de reikwijdte van de peerleerbezoeken, met inbegrip van de postgraduaatsopleidingen, schakel- en voorbereidingsprogramma's alsook opleidingen die een externe (buitenlandse) kwaliteitstoets ondergaan (bijv. CTI[1] voor de opleidingen burgerlijk ingenieur of ECOVE[2] voor de diergeneeskunde). De opleidingen die leiden tot het beroep van arts, huisarts, verantwoordelijk algemeen ziekenverple(e)g(st)er, tandarts, dierenarts, vroedvrouw, apotheker en architect moeten tijdens een peerleerbezoek kunnen aantonen dat zij aan de wettelijke vereisten[3] voldoen.
Het Onderwijskwaliteitsbureau maakt gebruik van beoordelingen van een *opleidingsportfolio* (zie verder) die opleidingscommissies permanent moeten bijhouden en op basis van *peerleerbezoeken* die de opleidingen kritisch doorlichten.
In 2017 kwam het Bureau acht keer samen met als recurrente agendapunten de voorbereiding en opvolging van de instellingsreview, de lopende peerleerbezoeken en de centrale en facultaire innovatieprojecten.

Link met externe kwaliteitsbewaking
Naast de hier vermelde instrumenten waar ERGO op steunt, is er nog de verplichte externe kwaliteitsbewaking die in het jaarverslag kort belicht moet worden om de kwaliteitsbewaking zo correct mogelijk te beschrijven.
Tot de externe kwaliteitsbewaking behoort elke vorm van kwaliteitszorg die buiten de instelling georganiseerd wordt en (een onderdeel van) de instelling betreft. Door de decreetswijzigingen is de instellingsreview hierin de belangrijkste schakel geworden. Voor de UGent heeft die plaatsgevonden in het voorjaar van 2016.

Op dit ogenblik is er alleen nog een visitatie/externe beoordeling vereist voor opleidingen die met succes de Toets Nieuwe Opleiding doorliepen, opleidingen die door een Europees financieringsprogramma ter bevordering van internationale samenwerking geselecteerd zijn (vroeger vooral Erasmus Mundusopleidingen) en opleidingen die een verkorte accreditatietermijn hebben en zich dus in een hersteltraject bevinden.

Accreditatie is de formele erkenning van een opleiding op grond van een beslissing van een onafhankelijk orgaan waarin vastgesteld wordt dat de opleiding voldoet aan vooraf gestelde kwaliteits- en niveauvereisten. Het structuurdecreet bepaalt dat de instellingen voor hoger onderwijs de graden van bachelor en master slechts kunnen afleveren voor opleidingen die geaccrediteerd zijn.
In 2017 zijn de volgende opleidingen door de NVAO geaccrediteerd:

[1] http://www.cti-commission.fr/spip.php?page=sommaire-en
[2] http://www.eaeve.org/esevt/ecove.html
[3] cf. de Codex Hoger Onderwijs Art. II. 67 en de Europese richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005L0036&from=NL

Na hervisitatie; tot 30/09/2022:

- Bachelor of Arts in de wijsbegeerte
- Master of Medicine in de specialistische geneeskunde

Na Toets Nieuwe Opleiding, tot 30/09/2025:

- Master of Arts in gender en diversiteit

De decreetswijziging heeft de nadruk gelegd op de instellingsreview en plaatst de verantwoordelijkheid voor de kwaliteitszorg van de eigen opleidingen bij de instellingen. Tegelijk blijft de NVAO de instantie die de opleidingen accrediteert. Bij een positief besluit van de Instellingsreview worden de bestaande accreditaties van opleidingen die al eerder extern geëvalueerd zijn met positief resultaat, met 8 jaar verlengd. Dit gebeurt automatisch, op het moment waarop de accreditatietermijn vervalt.

Aanvullend op de eigen regie kan een faculteit/opleiding in het kader van benchmarking nog steeds voor een **externe beoordeling door een erkend evaluatie-/accreditatieorgaan kiezen**.
In 2017 hebben de bachelor en master in de bestuurskunde en het publiek management van de faculteit Economie en Bedrijfskunde deelgenomen aan een externe visitatie en accreditatie door EAPAA (European Association for Public Administration Accreditation) en ICAPA (International Commission on Accreditation of Public Administration and Training Programs).
In 2016 zijn de ingenieursopleidingen van de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur door CTI (Commission des Titres D'Ingénieur) geëvalueerd en geaccrediteerd. In 2017 heeft de NVAO de toegekende accreditaties overgenomen.

2.1.2 Onderwijsevaluatie door studenten

De kwaliteit van het onderwijs wordt aan de UGent systematisch gemeten met bevragingen van studenten over de lesgevers en over de opleidingen. De vergelijkende resultaten van de bevragingen over de opleidingen zijn binnen de instelling algemeen beschikbaar via agendering op de Onderwijsraad. Lesgevers krijgen een kwantitatieve en vergelijkende spiegel voorgehouden die hen leert hoe het onderwijs wordt ervaren door studenten in vergelijking met het gemiddelde van de andere opleidingsonderdelen en opleidingen.

De standaardbevragingen bevatten telkens 7 aspecten of dimensies: leereffect, doceerstijl, structuur, aanspreekbaarheid, evaluatie, cursusmateriaal en actief leren. Elke dimensie wordt geëvalueerd aan de hand van specifieke items. Daarnaast zijn er nog enkele losse items en een vraag over de algemene beoordeling. De items nemen de vorm aan van stellingen waarmee de studenten zich op een 5-puntenschaal al dan niet akkoord verklaren. Daarnaast kunnen de studenten bij elk aspect in een open veld commentaar schrijven. Per faculteit kunnen ook bijkomende vragen worden toegevoegd. De verwerking van alle onderwijsevaluaties verloopt elektronisch via OASIS.

Het belang van de onderwijsevaluaties voor de kwaliteitszorg aan de UGent is zeer groot. Zo worden de resultaten van de onderwijsevaluaties gebruikt bij aanstellingen en bevorderingen en zijn ze ook de aanleiding voor de bijsturing van lesgevers en programma's. Ze worden tevens meegenomen bij de evaluatie van de gepersonaliseerde doelstellingen en fungeren als criterium bij de inschaling van het ZAP in het model voor pedagogische bekwaamheidsbewijzen.

Om de resultaten van de onderwijsevaluaties te kunnen gebruiken voor personeelsbeslissingen (b.v. bevorderingen) eist de Raad van Bestuur een minimale participatiegraad van 30%. Voor kleine groepen ligt de norm evenwel hoger.

Sinds het academiejaar 2017-2018 is deelname aan de onderwijsevaluatie verplicht. Door de koppeling van de bevragingssoftware aan de elektronische leeromgeving Minerva krijgen de studenten nu de boodschap tot verplichte deelname te zien wanneer ze inloggen. 21 dagen na het versturen van de uitnodigingsmail wordt de toegang tot Minerva automatisch geblokkeerd indien de student(e) niet al zijn/haar evaluaties volledig heeft ingevuld. De studenten worden ook in de lessen, via studentenverenigingen en 'social media' opgeroepen om deel te nemen. Dit leidt tot een hoge participatiegraad.

De lesgevers krijgen de kans om hun eigen resultaten bij de onderwijsevaluaties te becommentariëren via hun OASIS webapplicatie. De resultaten worden vanuit OASIS ook rechtstreeks naar UGI doorgegeven. De rapportering van de onderwijsevaluaties gebeurt dan ook via UGI. De resultaten worden expliciet en in detail besproken in de Facultaire Commissies Kwaliteitszorg waar ook studenten aan deelnemen. Ook de voorzitters van de opleidingscommissies krijgen de resultaten en bespreken die vervolgens in de opleidingscommissies. Naargelang van de faculteit worden lesgevers met minder goede beoordelingen uitgenodigd door de onderwijsdirecteur, de decaan en/of de voorzitter van de opleidingscommissie voor een gesprek, waarin wordt gepeild naar de oorzaken van de negatieve beoordeling en waarin mogelijkheden van remediëring (bv. al dan niet verplichte deelname aan onderwijsprofessionaliseringsactiviteiten) worden bekeken. Tijdens het jaarlijkse kwaliteitsoverleg tussen de faculteit en de directie Onderwijsaangelegenheden wordt vooral de opvolging van de onderwijsevaluaties van lesgevers met terugkerende slechte beoordelingen besproken.

In 2017 is de OASIS functionaliteit uitgebreid naar andere bevragingen zoals de tweejaarlijkse opleidingsevaluaties.

2.1.3 Opleidingsevaluaties

Om de twee jaar worden de studenten die op het punt staan af te studeren bevraagd over hun hele opleiding. De bevraging, die begrijpelijkerwijze één van onze belangrijkste informatiebronnen vormt over de kwaliteit van de opleidingen, gebeurt met een beperkte vragenlijst die voor alle opleidingen dezelfde is maar licht varieert naar gelang van het opleidingsniveau. Alle opleidingsniveau's kunnen bevraagd worden. De verwerking van de opleidingsevaluaties gebeurt net zoals de onderwijsevaluaties volledig via OASIS.

Ook hier is een hoge participatiegraad vast te stellen. Dit is het gevolg van een aantal specifieke maatregelen, zoals de herinneringen via de elektronische leeromgeving Minerva en een reclamecampagne die aangeeft hoe belangrijk de opleidingsevaluaties voor de UGent zijn.

De dimensies worden voor elke bevraging door de Onderwijsraad goedgekeurd. Ze behandelen aspecten uit o.a. de missieverklaring van de UGent (bv. de brede maatschappelijk context), het onderwijsconcept (bv. stimuleren van creativiteit), het toetsconcept (bv. variatie en transparantie van evalueren) en thema's van de strategische plannen (bv. ondernemerschap).

De resultaten worden vanuit OASIS rechtstreeks naar UGI doorgegeven. De rapportering van de opleidingsevaluaties gebeurt dan ook via UGI. De resultaten worden in de eerste plaats gebruikt door de opleidingscommissies voor eventuele bijsturing van bepaalde aspecten van de opleidingen. Voor de directie Onderwijsaangelegenheden zijn ze een belangrijke informatiebron voor het jaarlijkse kwaliteitsoverleg met de faculteiten.

Ondanks de hoge participatiegraad zijn de resultaten voor een aantal kleinere opleidingen of opleidingen met veel buitenlandse studenten toch niet voldoende betrouwbaar. Alternatieve manieren om de mening van de studenten in kaart te brengen zijn hier nodig.

2.1.4 Studietijdmeting

In 1999 startte de Universiteit Gent met systematische studietijdmetingen. Deze studietijdmetingen zijn uitgegroeid tot een belangrijke component van de onderwijskwaliteitszorg. Bijna elke opleiding heeft studietijdmetingen uitgevoerd ter bewaking van de studietijdbelasting van de studenten en met het oog op bijsturingen in het curriculum en/of programmahervormingen. Deze metingen omvatten één academiejaar en lopen meestal over alle studiejaren van de betrokken opleiding. Na afloop van de registratie werden bij de start van het daaropvolgende academiejaar de resultaten besproken in de cellen Kwaliteit Onderwijs en de betrokken opleidingscommissies. Hieruit volgt dan een actieplan.

De registratie gebeurt in tijdvakken van een kwartier. Voor elk tijdvak specificeren de deelnemers het opleidingsonderdeel en het type leeractiviteit (zowel ingeroosterde als zelf ingeplande activiteiten). Bij grote studentengroepen delen we de studentenpopulatie in 8 groepen in. Elke groep neemt vijf weken van het academiejaar voor zijn rekening. De weken zijn gespreid over het volledige academiejaar; nooit komen twee opeenvolgende weken aan bod. Bij kleine studentengroepen delen we de studentenpopulatie in zes groepen. Elke groep neemt dan zeven weken van het academiejaar voor zijn rekening. De weken zijn gespreid over het volledige academiejaar en ook hier komen nooit twee opeenvolgende weken aan bod. In sommige gevallen registreren studenten zelfs 12 weken per academiejaar.

We gebruiken de gegevens van alle deelnemende studenten voor de weekprofielen en de wekelijkse rapporteringen. Voor de overige rapporten baseren we ons op de studenten die een 'credit' per vak haalden in eerste zittijd. Bij ontbrekende weken wordt volgens een strikte procedure gecorrigeerd.
De rapportering verloopt in 3 stappen. Een eerste rapport bevat het weekprofiel van de studietijd van alle UGent-studenten die in het referentiejaar hebben deelgenomen en aanduiding van de totale weekbelasting per opleidingsjaar van de studenten van elke betrokken opleiding. Het tweede rapport wordt aangevuld met een samenvattend overzicht van elk opleidingsjaar (becommentarieerde beschrijving van elk opleidingsonderdeel met zijn afwijking van de studiegids), een overzicht met de timing van de vakken per semester, de details van de vergelijkende studie met meer dan 300 andere opleidingsjaren (tussen 2002 en 2017) en met de details van de vergelijkende studie van elke individueel vak met meer dan 3000 andere vakken (alle opleidingen UGent tussen 2002 en 2017). In een derde rapport wordt het vorige rapport uitgebreid met een update van vroegere metingen.
Alle verzamelde informatie kan geraadpleegd worden op Zephyr. Ook de deelnemende studenten krijgen toegang tot de gegevens.

2.1.5 Onderwijsprofessionalisering

De ondersteuning van de didactische ontwikkeling en begeleiding van lesgevers aan de Universiteit Gent is op het centrale niveau gebaseerd op de volgende pijlers:

1. Het organiseren van onderwijskundige trainingen voor docenten en assistenten.
2. Het aanbieden van een website (http://www.Onderwijstips.UGent.be) met ondersteunende informatie bij de onderwijsopdracht van lesgevers en met concrete tips en antwoorden op veelgestelde vragen.
3. Het aanbieden van webinars voor lesgevers door lesgevers rond actuele thema's in het hoger onderwijs (in samenwerking met de partnerinstellingen van de Associatie Universiteit Gent).
4. Het aanbieden van vraaggestuurde individuele didactische coaching van lesgevers, het op vraag leveren van gepersonaliseerd advies aan lesgevers en onderwijsondersteuners bij onderwijsactiviteiten en evaluaties en het geven van feedback op meerkeuzevragen en examen.

5. Het systematisch ondersteunen van onderwijsvernieuwingsprojecten, het faciliteren van overleg tussen onderwijsvernieuwers en organiseren van studiedagen om de opgebouwde onderwijsexpertise te dissemineren.
6. Het organiseren van een Community of Practice rond stages (in samenwerking met de afdeling Internationalisering).

2.1.5.1 Assistenten- en docententrainingen

Om de lesgevers met verschillende onderwijsverantwoordelijkheden gericht te kunnen aanspreken, is voor docenten en assistenten een aangepast en afzonderlijk aanbod uitgewerkt.
De docententrainingen zijn gericht op het zelfstandig academisch personeel, doctor-assistenten, doctor-wetenschappelijk medewerkers en FWO-postdocs. Ook UZ-stafleden kunnen sinds 2014 deelnemen aan de docenten- en assistententrainingen.
De assistententrainingen hebben het assisterend academisch personeel, wetenschappelijk medewerkers, onderwijsbegeleiders en doctorandi als doelgroep.
Voor de twee doelgroepen (assistenten en docenten) is telkens een basistraining voorzien, aangevuld met (een) vervolgtraining(en).

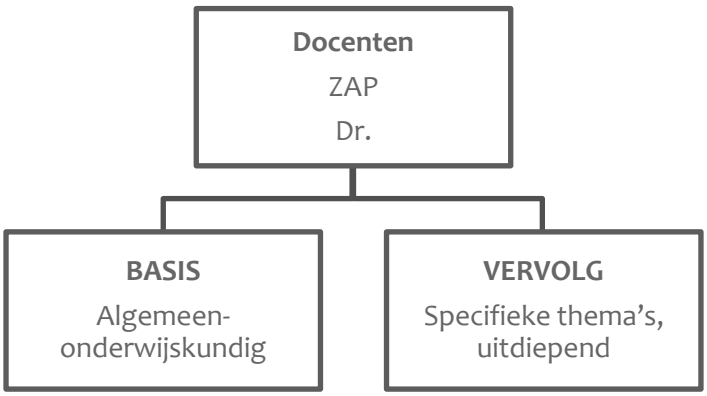

Het concrete centrale aanbod voor het academiejaar 2016-2017[1] zag er als volgt uit:

	Assistententrainingen	**Docententrainingen**
Basistrainingen	Basisassistententraining	Basisdocententraining
Vervolgtrainingen	• Het feedbackgesprek • Practicumtraining • Vervolgtraining Practica • Begeleiden van schrijfopdrachten	• Presentatietechnieken I • Presentatietechnieken II • Multiple Choice • Engels voor docenten • Stemtraining • Basistraining SmartBoard • Turning Point • Peer assessment: meerwaarde en gebruik van WebPA in Minerva • Lesgeven aan grote groepen • Tweedaagse videotraining • Introductory Teacher Training

[1] Voor de trainingen wordt een academiejaar als volgt afgebakend: van 1/7/2016t.e.m. 30/6/2017.

Naast het centrale aanbod worden op vraag van opleidingen of faculteiten ook trainingssessies op de faculteiten georganiseerd. In '16-'17 werden onder andere sessies "Peer Assessment", "Multiple Choice examens", "Video in het onderwijs", "Activeren", "Evalueren: the basics" en "Efficiënt en effectief feedback geven" verzorgd.

BASISASSISTENTENTRAINING

Omschrijving

De basisassistententraining bestaat uit één hele dag waarin de deelnemers onder leiding van een onderwijskundige vertrouwd worden gemaakt met een aantal basiscompetenties. Het proces dat een assistent doorloopt bij het organiseren van een onderwijspraktijk wordt besproken. Er wordt dieper ingegaan op het voorbereiden van een lesactiviteit, de verschillende mogelijke didactische werkvormen die er gehanteerd kunnen worden, het evalueren van studenten en het vasthouden van de aandacht. Tijdens de training wordt gebruik gemaakt van verschillende didactische werkvormen zoals discussies, groepswerk en casussen.

De basisassistententraining staat open voor leden van het assisterend academisch personeel, wetenschappelijk medewerkers, onderwijsbegeleiders en doctorandi. Bij de samenstelling van de groepen wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke interfacultaire samenstelling van de deelnemers.

Deelnamecijfers basisassistententraining

In het academiejaar 2016- 2017 werden 5 reeksen basisassistententraining gegeven, die samen 104 deelnemers telden. Sedert de opstart in 2007 telden de basisassistententrainingen in totaal 1123 unieke deelnemers. Dit deelnamepercentage zal altijd in bepaalde mate geplafonneerd blijven door het personeelsverloop in deze doelgroep.

Faculteit	Aantal deelnemers in 2016-2017	Totaal aantal deelnemers tem juni 2017 [1]	Percentage deelname
Letteren en Wijsbegeerte	29	166	20,87%
Recht en Criminologie	5	77	22,75%
Wetenschappen	12	127	9,48%
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	13	126	10,79%
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	16	160	11,02%
Economie en Bedrijfskunde	6	94	29,68%
Diergeneeskunde	7	68	17,50%
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	4	85	14,83%
Bio-ingenieurswetenschappen	8	119	15,75%
Farmaceutische Wetenschappen	2	30	5,10%
Politieke en Sociale Wetenschappen	2	71	25,00%
TOTAAL	**104**	**1123**	

[1] Inclusief de deelnemers die de universiteit ondertussen verlaten hebben of met een ander statuut aan de universiteit verbonden zijn. Een persoon die aan meerdere vakgroepen of faculteiten verbonden wordt, wordt bij beide faculteiten opgenomen of meerdere keren meegeteld binnen een faculteit.

BASISDOCENTENTRAINING

Omschrijving

De basisdocententrainingen zijn driedaagse onderwijssessies waarin lesgevers onder leiding van een onderwijskundige over hun onderwijservaring en -opdrachten met elkaar kunnen communiceren. Tevens worden tijdens deze sessies nieuwe onderwijsprincipes en -technieken besproken en getoetst op hun haalbaarheid. De deelnemers krijgen de kans om enkele technieken uit te proberen en elkaar feedback te geven. De begeleiding fundeert de inbreng zo veel mogelijk met resultaten van recent onderwijskundig onderzoek.

De basisdocententraining staat open voor leden van het zelfstandig academisch personeel, doctorassistenten, doctor wetenschappelijk medewerkers en FWO-postdocs en UZ-stafleden. Bij de samenstelling van de groepen wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke interfacultaire samenstelling van de deelnemers.

Faculteit	**Aantal deelnemers in jaar 2016-2017**	**[1]Totaal aantal deelnames tem juni 2017**	**Percentage deelname op 1/7/2017**
Letteren en Wijsbegeerte	12	197	44,40%
Recht en Criminologie	5	61	53,66%
Wetenschappen	6	209	49,19%
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	19	248	41,11%
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	11	243	56,90%
Economie en Bedrijfskunde	7	65	34,92%
Diergeneeskunde	4	75	70,27%
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	8	100	43,31%
Bio-ingenieurswetenschappen	11	132	59,51%
Farmaceutische Wetenschappen	6	39	67,50%
Politieke en Sociale Wetenschappen	5	60	53,25%
Geen faculteit	3	21	0,00%
TOTAAL	**97**	**1450**	

[1] Inclusief de deelnemers die de universiteit ondertussen verlaten hebben of met een ander statuut aan de universiteit verbonden zijn. Een persoon die aan meerdere vakgroepen of faculteiten verbonden wordt, wordt bij beide faculteiten opgenomen of meerdere keren meegeteld binnen een faculteit.

Deelnamecijfers basisdocententraining
In het academiejaar 2016-2017 werden 5 reeksen basisdocententraining georganiseerd voor 97 deelnemers wat een totaal geeft van 1450 deelnames aan de basisdocententrainingen sedert de start (inclusief personen die de universiteit ondertussen hebben verlaten).

Onderstaande tabel geeft de deelnamepercentages per graad weer:

Deelnamepercentages volgens graad	**Op 1/7/2016**	**Op 1/7/2017**	**verschil t.o.v. vorig jaar**
Gewoon hoogleraar	51%	55%	+4%
Hoogleraar	61%	63%	+3%
Hoofddocent	57%	58%	+1%
Docent	48%	49%	+1%
Docent tenure track	63%	62%	-1%
Doctor assistent	28%	24%	-4%

VERVOLGTRAININGEN

Naast de algemeen-onderwijskundige basisdocententrainingen en basisassistententrainingen worden ook trainingen georganiseerd over specifieke onderwijskundige thema's. Doorgaans gaat het om korte workshops van een halve of volledige dag waarin specifieke vaardigheden concreet geoefend worden. Enkel "Engels voor docenten" gaat om een lessenreeks van een 8-tal avondbijeenkomsten.

Opnieuw wordt hier een specifiek aanbod voor enerzijds assistenten en anderzijds docenten voorzien.

Vervolgtrainingen voor assistenten
Het aanbod vervolgtrainingen voor het assisterend academisch personeel bestond in het academiejaar 2016-2017 uit "Het feedbackgesprek", de "Practicumtraining" en de training "Begeleiden van schrijfopdrachten".

- **Het feedbackgesprek**

De training 'feedbackgesprek' is specifiek gericht op assisterend academisch personeel. Deze workshop maakt de cursist niet alleen bewust van een juist begrip en het belang van feedback maar laat hen ook vaardig worden in het geven van 'effectieve feedback' en het omgaan met conflicten. Om dit doel te bereiken, wordt er gebruik gemaakt van verschillende werkvormen zoals groepsgesprekken, rollenspelen, bespreken van videofragmenten, een cursussite op de elektronische leeromgeving met extra tips en oefeningen over specifieke feedbackvormen, zoals feedback op werkstukken, feedback op examens en feedback op stage.

- **Practicumtraining en vervolgtraining practicum**

Deze training biedt nuttige 'tips and tricks' aan om een practicum zo efficiënt mogelijk te organiseren en hierbij het leereffect bij studenten zo hoog mogelijk te maken. Er wordt ingegaan op de voorbereiding, het verloop en de evaluatie van het practicum. Naast algemeen-didactische principes wordt er tijdens deze training ook veel aandacht besteed aan de specifieke noden van de individuele deelnemers. Er wordt een actieve inbreng van de deelnemers verwacht: aan de training wordt een kleine opdracht gekoppeld en er wordt een terugkommoment georganiseerd.

- **Begeleiden van schrijfopdrachten**

Deze training gaat dieper in op schrijfopdrachten: practicumverslagen, individuele taken, groepsopdrachten, papers, bachelor- en masterproeven, etc. Met behulp van de gegeven adviezen herwerken cursisten een eigen schrijfopdracht. Volgende aspecten komen hierbij aan bod:

- een goede schrijfopdracht formuleren
- goede afspraken maken met studenten over de begeleiding
- het vormgeven van de begeleiding
- de rechten en plichten van een begeleider
- het stimuleren van zelfstandigheid
- het evalueren van schrijfopdrachten.

Er worden verschillende werkvormen gebruikt: doceren, oefeningen, casussen en filmpjes.

Vervolgtrainingen voor docenten

Het aanbod vervolgtrainingen voor docenten bestond in het academiejaar 2016-2017 uit de volgende dagtrainingen of lessenreeksen:

- **Multiple choice**

Tijdens deze training van een halve dag komen zowel praktische tips en technieken als wetenschappelijke informatie aan bod m.b.t. inhoudelijke en vormelijke aspecten van meerkeuze examens en vragen. Daarnaast worden technieken voor kwaliteitscontrole aangeboden.

- **Lecturing skills in English (Engels voor docenten)**

De lessenreeks "Lecturing skills in English" wordt in samenwerking met het Universitair Centrum voor Talenonderwijs aangeboden en wordt gedurende een periode van 3 maanden wekelijks ingericht. De training streeft o.a. de volgende doelstellingen na: zich vlot kunnen uitdrukken in diverse professionele activiteiten zoals o.a. doceren in het Engels, taaluitingen zoals vragen, antwoorden, opmerkingen, enz. kunnen nuanceren en aanpassen aan de situatie, aandacht besteden aan interculturele verschillen om misverstanden te vermijden, mondelinge taalvaardigheid verbeteren. Er worden diverse werkvormen zoals groepsgesprekken, rollenspelen en discussieoefeningen gehanteerd. Grammatica wordt opgefrist in functie van de communicatieve doelstellingen.

- **Presentatietechnieken I**

In deze dagtraining worden technieken geoefend en besproken die gebruikt worden in het theater om een boodschap over te brengen naar een publiek. Docenten kunnen hier inspiratie uit halen om hun doceergedrag bij te sturen. De volgende onderwerpen komen o.a. aan bod: lichaamstaal, oogcontact, stilte en stemgebruik. Er wordt van de deelnemers gevraagd om mee te stappen in een aanpak die uitdrukkelijk vertrekt van het theaterdenken en om zeer actief te participeren in oefeningen die daar hun oorsprong vinden. De toepassingsmogelijkheden voor het doceren komen aan bod maar zijn niet het vertrekpunt.

- **Presentatietechnieken II**

Deze dagtraining is een vervolgtraining voor de deelnemers van de bovenstaande training presentatietechieken I. In deze dagtraining worden de basistechnieken (= bouwstenen) uit de eerste training uitgediept en gebundeld tot een aantal effecten zoals het uitsturen van de boodschap naar het publiek toe, de leiding nemen, spelen met spanning/ontspanning, het creëren van een persoonlijke band met het publiek en het verzorgen van een pointe aan het einde. Zoals in de eerste training wordt van de deelnemers gevraagd om mee te stappen in een aanpak die uitdrukkelijk vertrekt van het theaterdenken en om zeer actief te participeren in oefeningen die daar hun oorsprong vinden.

- **Stemtraining**

Lesgevers spreken vaak voor grote groepen en hierbij kan de stem overbelast of verkeerd gebruikt worden. De training beoogt het spreken en presenteren met een goede stemtechniek. Er wordt informatie gegeven over de meest voorkomende fouten en hoe deze op te lossen. Het is een luister- en kijktraining zodat deelnemers de eigen stem en presentatie, maar ook die van een ander, leren analyseren en bijsturen.

- **Basistraining SmartBoard**

Deze training is specifiek gericht op iedereen die nog niet bekend is met de werking van een SmartBoard. Tijdens deze training leren de docenten o.a. om (1) een SmartBoard op te starten en een aantal basishandelingen uit te voeren, (2) office-toepassingen zoals Word, PowerPoint te gebruiken via het SmartBoard, (3) de software Notebook van SmartBoard te gebruiken en (4) het SmartBoard zinvol in te schakelen in het onderwijsleerproces.

- **Turning Point**

Bij het lesgeven is het een uitdaging om de aandacht van de studenten vast te houden. Hoe kan je als docent activerend werken, uw kennis overbrengen en in een volgende stap het inzichtelijk begrijpen van uw studenten testen? Cursisten zijn na het volgen van de training in staat om (1) te beslissen wanneer het gebruik van elektronische stembakjes zinvol is, (2) de voordelen en uitdagingen van stembakjes te kaderen en (3) stembakjes (zoals Turning Point) in te schakelen in het onderwijsleerproces.

- **Peer assessment: meerwaarde en gebruik van WebPA in Minerva**

Hoe kan je als docent zicht krijgen op de groepsprocessen en de studenten een eerlijk punt geven? Een van de oplossingen is om peer assessment (studenten evalueren elkaar) te koppelen aan dit groepswerk. Bij schrijfopdrachten zijn toepassingen van peer review veelbelovend qua leereffecten: studenten ontvangen (tussentijdse) feedback op hun werk door peers en leren zelf feedback te geven aan medestudenten waardoor ze zelf kritischer het eigen werk leren analyseren. Deelnemers zijn na het volgen van deze training in staat om te beslissen wanneer het gebruik van peer assessment of peer review zinvol is; de voordelen en uitdagingen van peer assessment en peer review te kaderen en WebPA of de peer reviewtool van Minerva in te schakelen in het onderwijsleerproces.

- **Actief en kwalitatief lesgeven aan grote groepen**

Door het toenemend aantal studenten in het hoger onderwijs wordt het meer en meer een uitdaging om kwalitatief academisch onderwijs aan te bieden aan grotere groepen studenten. Om het gegeven 'grote groepen' te kunnen simuleren, wordt in deze docententraining afgeweken van het gebruikelijke format van workshop of actieve training. In dit interactief hoorcollege worden tips aangereikt en technieken toegepast die het lesgeven aan grote groepen vlotter en aangenamer kunnen laten verlopen. Volgende onderwerpen komen hierbij aan bod: (1) het belang van een goed lesscenario; (2) de aandacht houden van grote groepen; (3) orde handhaven; (4) vragen stellen en interactie bevorderen; (5) het creëren van authentieke leeromgevingen en (6) inzetten van didactische hulpmiddelen.

- **Tweedaagse videotraining**

Bij heel wat lesgevers leeft de vraag om zelf, op een heel eenvoudige manier, video's te maken en te monteren zodat men deze vervolgens kan gebruiken als lesmateriaal. Voor deze lesgevers wordt een tweedaagse videotraining georganiseerd waarbij de nadruk ligt op het opnemen en monteren van eigen videomateriaal.

Op dag 1 - Video The Basics worden volgende onderwerpen behandeld: (1) Introductie: terminologie (flipped classroom, blended learining, screencasting ...); (2) Preproductie: schrijven

van een script; (3) Algemene tips over cameragewenning; (4) Demonstreren van opnamesystemen; (5) Productie: beeld, licht, geluid en (6) Opnemen video.
Op dag 2 - Video in de praktijk worden volgende onderwerpen behandeld: (1) Copyright; (2) Monteren in Camtasia en (3) Exporteren en opladen van afgewerkte montages.

Deelnamecijfers vervolgtrainingen
In het academiejaar 2016-2017 zijn in totaal 15 vervolgtrainingen voor assistenten en docenten georganiseerd.

Naam van de training	Aantal sessies in 2016 – 2017
Begeleiden van schrijfopdrachten	3
Engels voor docenten - Universitair Centrum voor Talenonderwijs	1
Feedbacktraining	4
Multiple Choice training	3
Peer Assessment training	3
Practica training	3
Presentatietechnieken - theaterdenken (niveau 1)	5
Smartboard - Smartpodium training	4
Stemtraining door Liselotte Hambeukers van Stemkunst (samen georganiseerd met OU)	1
Training lesgeven aan grote groepen	2
Turning Point Training	3
Tweedaagse videotraining	5
Vervolgtraining Practica	1
Vervolgtraining Presentatietechnieken - theaterdenken (niveau 2)	3
Workshop omtrent het gebruik van didactische strategieën bij EMI (English as a Medium of Instruction)	2

De vervolgtrainingen in 2016-2017 telden in totaal 586 deelnames

Naam van de training	Aantal deelnames in 2016- 2017
Begeleiden van schrijfopdrachten	57
Workshop omtrent het gebruik van didactische strategieën bij EMI (English as a Medium of Instruction)	11
Feedbacktraining	59
Lesgeven aan grote groepen	110
Multiple Choice training	50
Peer Assessment training	55
Practica training	28
Vervolgtraining Practica	1
Presentatietechnieken - theaterdenken (niveau 1)	60
Vervolgtraining Presentatietechnieken - theaterdenken (niveau 2)	17
Smartboard - Smartpodium training	28
Stemtraining door Liselotte Hambeukers van Stemkunst (samen georganiseerd met OU)	6
Turning Point Training	34
Tweedaagse videotraining	70
TOTAAL	**586**

Tot eind juni 2017 telden de vervolgtrainingen (inclusief de trainingen die nu niet meer worden aangeboden) sinds de start in 2001 in totaal 4759 deelnames (inclusief deelnames van personen die de UGent ondertussen hebben verlaten, meerdere deelnames per persoon zijn mogelijk en deelnames van personen die verbonden zijn aan meer dan één faculteit tellen meerdere keren mee).

Faculteit of andere	Totaal aantal deelnames t.e.m. juni 2017: alle vervolgtrainingen
Letteren en Wijsbegeerte	629
Recht en Criminologie	302
Wetenschappen	584
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	741
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	644
Economie en Bedrijfskunde	296
Diergeneeskunde	353
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	304
Bio-ingenieurswetenschappen	457
Farmaceutische Wetenschappen	114
Politieke en Sociale Wetenschappen	177
Andere (centrale diensten, UZ of extern)	158
TOTAAL	4759

2.1.5.2 Onderwijstips

Omdat er bij lesgevers een grote een nood bestaat aan elektronisch beschikbare didactische tips over verschillende onderwijs- en evaluatievormen werd in augustus 2013 de website onderwijstips.ugent.be gelanceerd. Met Onderwijstips krijgen lesgevers op een laagdrempelige manier toegang tot gerichte didactische informatie voor academisch onderwijs en blijven ze op de hoogte van de recente ontwikkelingen in het onderwijs. In academiejaar 2016-2017 werden 18266 unieke onderwijstips geraadpleegd.

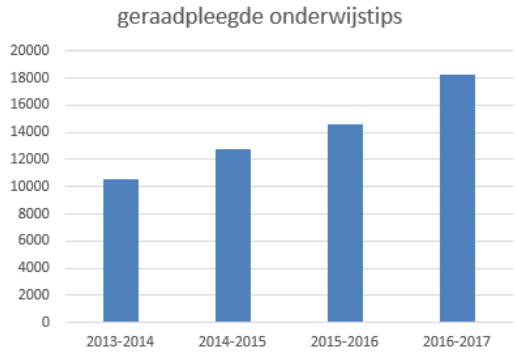

Figuur 1: geraadpleegde onderwijstips per academiejaar

2.1.5.3 *Webinars voor lesgevers, door lesgevers (in samenwerking met de partners van de Associatie Universiteit Gent)*

Sinds het academiejaar 2008-2009 worden "Onderwijskundige Seminaries voor lesgevers hoger onderwijs" gezamenlijk georganiseerd door de instellingen van de AUGent. Deze seminaries richten zich op hete hangijzers uit de onderwijskunde van het hoger onderwijs. In 2017 werd net als in 2016 voor het format van hybride webinars geopteerd, de "seminaries onderwijskunde 2.0". De webinars bestaan uit een online voortraject waarin van deelnemers een korte voorbereiding aan de hand van (video)materiaal wordt gevraagd en een live sessie die deelnemers ofwel in de Multimediazaal op Campus Sterre of online via live stream kunnen volgen. Bij elke webinar hoort een online cursus op Zephyr waarin alle bijhorende materiaal en opnames raadpleegbaar blijven. Twee webinars stonden in 2017 op het programma: "Werken met heterogene groepen" op 7 maart 2017 en "Studenten sturen naar zelfsturing" op 27 april 2017 met respectievelijk 42 en 36 deelnemers De online cursussen van beide webinars zijn terug te vinden via Onderwijstips: https://onderwijstips.ugent.be/nl/tips/webinar-studenten-sturen-naar-zelfsturing-bekijk-d/ en https://onderwijstips.ugent.be/nl/tips/webinar-werken-met-heterogene-groepen-bekijk-de-go/.
De bijdrages van UGent-docenten die bereid waren om als spreker te fungeren tijdens deze seminaries worden ook geregistreerd als onderwijsprofessionaliseringsinitiatieven bij de afdeling Onderwijskwaliteitszorg. Op vraag van faculteiten kan ook over deze bijdrages gerapporteerd worden in overzichten van onderwijsprofessionaliseringsinspanningen van lesgevers.

2.1.5.4 Vraaggestuurde didactische coaching en advies

Op vraag van individuele lesgevers biedt de afdeling Onderwijskwaliteitszorg ook individuele didactische coaching aan. Vaak gaat het hierbij om docenten die naar aanleiding van negatieve onderwijsevaluaties bepaalde elementen van hun onderwijspraktijk willen herwerken en hierbij ondersteuning wensen. Naargelang de individuele noden en behoeften van de lesgevers worden lessen geobserveerd, wordt schriftelijk studiemateriaal nagekeken of worden evaluaties onder de loep genomen door een onderwijsexpert. Zowel het overleg met de betrokken docent, de feedback en de rapportering verlopen strikt vertrouwelijk.
Lesgevers kunnen hun meerkeuze-examen laten nakijken op vormtechnische aspecten. Ze krijgen feedback op de mate waarin de vragen helder geformuleerd zijn, op test-wisenessgevoeligheid van die vragen en op de scoringsmethode die ze hanteren.

Lesgevers contacteren de leden van het professionaliseringsteam daarnaast voor advies met allerlei onderwijsgerelateerde vragen via de contactgegevens op Onderwijstips of na afloop van trainingen.

2.1.5.5 Onderwijsinnovatie

Sinds 2008 krijgen de faculteiten jaarlijks een bedrag ter beschikking gesteld voor onderwijsinnovatie. In 2017 ging 180.000 euro naar competitief toegewezen innovatieprojecten en 684.000 euro naar facultaire innovatieprojecten. In 2017 stonden twee thema's centraal: 'Toetsbeleid en evaluatie' en 'Optimalisatie van afstemming met het werkveld (bijvoorbeeld ook via stagen en masterproef)'.

Hieronder is de tabel van de goedgekeurde competitieve projecten voor onderwijsinnovatie 2017:

Faculteit	**Toegekende middelen onderwijsinnovatie**	**Samenwerking met de faculteiten**
Letteren en Wijsbegeerte	€ 30.000,00	1. Ingenieurswetenschappen en Architectuur
Wetenschappen	€ 60.000,00	1. Bio-ingenieurswetenschappen 2. Ingenieurswetenschappen en Architectuur 3. Farmaceutische Wetenschappen
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	€ 60.000,00	1. Diergeneeskunde 2. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen 3. Farmaceutische Wetenschappen 4. Politieke en Sociale Wetenschappen
Politieke en Sociale Wetenschappen	€ 30.000,00	5. Recht en Criminologie 6. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen 7. Economie en Bedrijfskunde 8. Psychologie en Pedagogische Wetenschappen 9. Politieke en Sociale Wetenschappen
Totaal	**€ 180.000**	

Hieronder is de tabel van de goedgekeurde facultaire projecten en de projecten die vallen binnen de vrije facultaire ruimte voor onderwijsinnovatie 2017:

Faculteit	**Toegekende middelen onderwijsinnovatie**	**Aantal ingediende projecten**
Letteren en Wijsbegeerte	€ 89.621,89	3
Recht en Criminologie	€ 51.984,98	3
Wetenschappen	€ 85.430,65	11
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	€ 148.755,81	2
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	€ 70.353,34	4
Economie en Bedrijfskunde	€ 39.441,55	3
Diergeneeskunde	€ 33.796,56	4

Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	€ 61.768,18	2
Bio-ingenieurswetenschappen	€ 43.074,50	2
Farmaceutische Wetenschappen	€ 20.000,00	2
Politieke en Sociale Wetenschappen	€ 39.772,55	1
Totaal	**€ 684.000,00**	37

Tot slot werden er in 2017 2 centrale innovatieprojecten goedgekeurd: "Motiverend doceren" en "Basiswiskunde voor Statistiek – digitaal leerplatform".
De universiteit hecht bijzonder veel belang aan de disseminatie en een bredere implementatie van de ontwikkelde tools en methodieken. Deze focus op disseminatie vindt men terug in verschillende acties op centraal niveau, zoals het aanmoedigen van projectpresentaties op verschillende (internationale) congressen. Men stelt dan ook vast dat de kracht van ontwikkeld materiaal mits een vertaling en aanpassing aan de context van een opleiding een meerwaarde kan vormen voor het onderwijs in verschillende vakgebieden. Om deze disseminatie te ondersteunen kunnen projecten vouchers aanvragen, waardoor coaching en expertise kan ingekocht worden bij onderzoekers met veel ervaring in onderwijskundig onderzoek, dataverzameling en data-analyse. Via dit vouchersysteem kunnen de innovatieprojecten gericht een beroep doen op de competenties van vakgroepen in de vorm van statistische en onderwijsmethodologische ondersteuning. Daarenboven kan de aangebrachte extra expertise aangewend worden om de resultaten van de onderwijsvernieuwing te valoriseren in de vorm van vakdidactische publicaties of congresmededelingen. Met dit vouchersysteem wil de UGent de onderwijsinnovaties meer zichtbaar te maken o.a. op fora voor onderwijsonderzoek. In 2017 werden 7 voucheraanvragen goedgekeurd. Hieronder een tabel van de goedgekeurde voucheraanvragen:

Voucheraanvraag	**Faculteit**	**Toegekende middelen**
Uitbouwen van een VetSkillsLab ter ondersteuning van de opleiding diergeneeskunde.	Diergeneeskunde	4720
Peer Tutoring.	Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	5000
Integratie van webslides in de cursus "Beeldvormingstechnieken van vaste en losse sedimenten" (Master in Geology/Master in Geologie): een onderzoek naar de user experience bij student en docent tijdens de co-creatie van cursusmateriaal.	Wetenschappen	4420
Ontwikkeling en evaluatie van een online leer-en toetsplatform voor het herkennen van afwijkingen die worden vastgesteld tijdens de post-mortem keuring in het slachthuis en uitsnijderij/ autopsies van voedselproducerende dieren.	Diergeneeskunde	5000
Ontwikkelen van studenten in motiverende gespreksvoering: evaluatie van een blended leren aanpak met online video annotatie en peer feedback.	Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	5000
ALICE: Activerend Leren van Integrerende	Letteren en Wijsbegeerte	5000

Communicatievaardigheden via een E-platform.		
ALICE: Activerend Leren van Integrerende Communicatievaardigheden via een E-platform.	Recht en Criminologie	5000
Totaal		**34.140**

2.1.5.6 COP Stage

Binnen de directie Onderwijsaangelegenheden sloegen de afdeling Kwaliteitszorg en de afdeling Internationalisering de handen in elkaar om centrale ondersteuning voor het stagegebeuren structureel uit te bouwen, zowel voor stages met of zonder credits, in binnen- als buitenland. Om binnen de UGent kennisuitwisseling te faciliteren en de noden in kaart te brengen, werd een community of practice (COP) opgericht waarbij thematische sessies georganiseerd werden voor stagecoördinatoren, -begeleiders en andere geïnteresseerden betrokkenen bij het stageproces

In 2016-2017 werden 3 sessies georganiseerd, goed voor 110 individuele deelnames.

Daarnaast wordt ook de website www.ugent.be/stage-docenten aangeboden waar betrokkenen informatie en tips vinden i.v.m. het organiseren, begeleiden en beoordelen van een stage. Deze website werd oorspronkelijk ontwikkeld vanuit een samenwerkingsverband tussen de diverse partnerinstellingen van de AUGent, maar wordt nu verder gedragen door de Directie onderwijsaangelegenheden.

2.1.5.7 De elektronische leeromgeving Minerva

Onder de koepel **elektronische leeromgeving (ELO)** zitten verschillende componenten vervat, waarvan het "cursusbeheersysteem", ook LMS (Learning Management System) geheten, als centrale as wordt aanzien en bijgevolg ook de eigenlijke naam **Minerva** draagt. Van daaruit kunnen de verschillende functionaliteiten en andere ELO-componenten aangesproken worden. Deze centrale component is om redenen van transparantie rechtstreeks bereikbaar op het Minerva-platform onder de URL Minerva.ugent.be. De gegevens waarvan dit LMS gebruik maakt, zijn via de interface-module (“Aanbod”) gesynchroniseerd met de centrale databanken voor de studieprogramma’s en studentenadministratie in OASIS. Binnen Minerva kunnen dus enkel cursussen aangemaakt worden voor opleidingsonderdelen, opleidingen en faculteiten en die zijn enkel bereikbaar voor studenten en personeelsleden met een geldig UGent-account. Voor alle andere cursussen die ingericht worden kan gebruik gemaakt worden van het LMS-platform **Zephyr**, toegankelijk voor alle belanghebbenden, dus zowel voor personen met UGent-account als voor personen die niet verbonden zijn aan de UGent (mits lokale registratie). Verschillende instanties zoals bijv. interuniversitaire samenwerkingen, het Universitair Centrum voor Talenonderwijs, instituten van permanente vorming vakgroepen, universitaire administraties, zomercursussen en projecten voor ontwikkelingssamenwerking maken hiervan gebruik. Aangezien zowel Minerva als Zephyr voor UGent-accounts gebruik maken van CAS, het centrale authenticatiesysteem van de UGent, wordt er single sign-on gerealiseerd tussen beide platformen en andere centrale applicaties zoals Oasis en het UGent-portaal. Ook in 2017 werden opnieuw 289 nieuwe Zephyr-cursussen aangemaakt, een aantal dat van dezelfde grootteorde is als de voorbije jaren (389 in 2016, 343 in 2015, 383 in 2014, 534 in 2013, 330 in 2012 en 230 in 2011). Een gedeelte hiervan wordt niet specifiek voor educatieve doeleinden ingezet, maar eerder voor administratieve zoals projecten, commissies en raden. Een totaal van 1800 actieve cursussen en 25.000 gebruikers actief in 2017 geeft aan dat het Zephyr-platform een meerwaarde blijft bieden binnen het aanbod van de UGent elektronische leeromgeving.

De applicatiesoftware voor het cursusbeheerssysteem (zowel Minerva als Zephyr) is oorspronkelijk

gebaseerd op de Open Source software Dokeos maar vaart sinds een tiental jaren een eigen ontwikkelingskoers, met ook 'Minerva' als naam voor de software zelf. Het **Minerva-team** blijft ontwikkelen aan het onderhoud en de optimalisatie van alle modules in de software, in overeenstemming met centrale beslissingen en ingaand op opmerkingen en suggesties aangeleverd door de talloze lesgevers, medewerkers en studenten als Minerva-gebruiker. Het toepassen van **blended learning** (BL) in diverse cursussen, werd ook in 2017 op diverse manieren ingevuld. Naast de BL-gerichte Minerva-introductiesessies en intensieve besprekingen met geïnteresseerde betrokkenen, is sinds academiejaar 2015-2016 een netwerk ontstaan met UGent-lesgevers die allerlei vormen van blended learning implementeren in hun onderwijs, gestimuleerd door de actieve tweemaandelijkse icto-nieuwsbrief met good practices en informatie. Daarnaast worden vanuit DICT regelmatig opleidingen aangeboden rond de elektronische leeromgeving om alle gebruikers gerichte informatie te kunnen aanbieden: zo worden onder meer tweemaal per jaar sessies ingericht voor nieuwe lesgevers en personeelsleden. Verder blijven voor deze UGent 'core business'-applicatie veiligheid, robuustheid en performantie grote aandachtspunten.

Hoewel de beslissing genomen werd om vanaf academiejaar 2019-2020 te kiezen voor een nieuwe universiteitsbrede oplossing voor het LMS-luik onder de vorm van SaaS (Software as a Service), blijft het noodzakelijk om binnen de huidige Minerva-applicatiesoftware verdere ontwikkelingen te doen. In 2017 werden diverse Minerva-softwareversies in productie genomen op de platformen Minerva en Zephyr, dit betrof versies 2017.1 tot 2017.5. Deze versies bevatten verschillende **aanpassingen en optimalisaties** in het beschikbare gamma van de ELO-mogelijkheden. Voor quasi alle modules werden optimalisaties geïmplementeerd, met specifieke aandacht voor benodigdheden i.v.m. blended learning. We vermelden ondermeer: systematische toepassing van plagiaatcontrole voor alle door studenten ingediende documenten, optimalisaties in leerpaden, uitbreidingen in puntenboek (verbeterde peer review-functionaliteiten, implementatie van momentopnames voor de verbeterde integratie voor het aanleveren van eindscores naar Oasis), verbeterde groepsfunctionaliteiten.

Een gestage toename in de interesse voor peer assessment en evaluatie is duidelijk merkbaar. De in 2013 geïntroduceerde Minerva-cursusmodule **webPA**, werd in 2017 steeds meer gebruikt. WebPA is de vorm van peer assessment waarbij studenten elkaars bijdrage in een groepswerk evalueren. Deze module is in 2017 geactiveerd in ongeveer 180 Minerva-cursussen (t.o.v. 120 in 2016 en 90 in 2015). Het in 2015 opgestarte project voor **peer- evaluatie** (of peer review) binnen de puntenboek-module van de Minerva-software zelf, waarbij studenten elkaars werk dienen te evalueren, kent ook een steeds toenemend geïnteresseerd publiek. In tegenstelling tot webPA gaat dit niet over groepswerk, maar over individueel werk dat al dan niet willekeurig door medestudenten dient te worden beoordeeld, waar deze beoordeling en beoordeelde eventueel geanonimiseerd kunnen worden. Deze mogelijkheden zijn dus opgenomen als extra functionaliteit binnen de puntenboekmodule, beschikbaar in iedere Minerva-cursus. In 2017 werd voor ongeveer 200 verschillende contexten gebruik gemaakt van peer-evaluaties onder deze implementatievorm.

De introductie van een nieuwe huisstijl voor UGent in academiejaar 2016-2017 bleek ook voor de applicatie-software van Minerva en Zephyr een zeer grote aanpassing. Tal van speciale webelementen dienden te worden voorzien van stijlelementen, onder meer met grote aandacht voor het responsief karakter. Hierdoor kan de Minerva-applicatie ook vlot gebruikt worden op mobiele toestellen met kleinere schermen. Om die reden werd dan ook beslist om de specifieke mobiele Minerva-versie **Minerva Mobile**, die vanaf 2013 in productie werd genomen, niet meer aan te bieden vanaf februari 2017.

Wat **videomogelijkheden** binnen de ELO betreft zijn voor de relevante platformen opnieuw optimalisaties uitgevoerd in de loop van 2017, om te proberen tegemoet te komen aan het sterk stijgend gebruik. Dit betreft zowel het media management platform Mediamosa als het

lesopnameplatform Opencast. Specifiek voor de lesopnames werden in 2016 alle Opencast capture agents voorzien van een nieuwe versie van de interfacing software Galicaster. Hierdoor is het voor lesgevers nog intuïtiever geworden om zelf een opname te starten vanop de presentatiedesk. In de loop van 2017 is het aantal beschikbare capture agents opgetrokken naar 60 toestellen (t.o.v. 50 toestellen in 2016, 26 in 2015, 20 in 2014, 12 in 2013, 7 in 2012), verspreid over alle UGent-sites. De toename van aantal toestellen gecombineerd met een stijging in het gebruik zorgt ervoor dat het aantal lesopnames, na een verdubbeling in 2016, ook in 2017 met bijna 40% is toegenomen tot 5250 (eerste helft 2400 lesopnames en tweede helft 2850 lesopnames). De storage-capaciteit werd in 2017 opnieuw aanzienlijk verhoogd, vooral ten behoeve van dit videomateriaal. De benodigde storage bedraagt eind 2017 ongeveer 60 TB in gebruik, t.o.v 40 TB in 2016, 20 TB in 2015, 13 TB in 2014, 6 TB in 2013 en 2,5 TB in 2012. Sinds de start van academiejaar 2015-2016 zijn bepaalde capture agents tevens uitgerust met live streaming-functionaliteit (begin 2017 betrof dit 25 toestellen), waardoor studenten online lessen kunnen meevolgen indien ze niet in de mogelijkheid zijn om deze live bij te wonen (ziekte, overvolle leszaal, …). Sinds eind 2017 komen echter steeds meer signalen dat de huidige video-infrastructuur zoals op heden uitgebouwd in zijn geheel de limieten heeft bereikt qua capaciteit en performantie. Een grondige structurele aanpak, redesign en uitbreiding van resources is noodzakelijk om een beduidende schaalvergroting te kunnen realiseren. Dit zal worden voorbereid en opgestart in 2018.

Naast de Minerva-softwareontwikkeling wordt de online toetsomgeving **Curios** verder geoptimaliseerd en onderhouden. Voor innovatief activerend onderwijs is een performant toetssysteem noodzakelijk en blijven aanpassingen ontwikkeld worden door de eigen medewerkers van het Curios-team. Curios is een afzonderlijke ELO-component en kan vanuit de LMS-platformen Minerva en Zephyr aangesproken worden. De toepassingsgebieden blijven divers. Hoewel Curios initieel bedoeld was voor het aanbieden van online (zelf)toetsen, wordt het op heden ook regelmatig ingezet voor gerichte bevragingen, anonieme enquêtes en almaar meer voor realtime online examens. Ook in 2017 is verder ingezet op het aanbieden van het deelproject vote, om instant voting in auditoria met behulp van smartphone, tablet of PC mogelijk te maken in lescontext, gebruik makend van draadloos of mobiel internet (waar mogelijk). Verder werd in 2017 vooral gewerkt aan een betere integratie van Curios-taken in de Minerva-leerpaden, -feedbackformulieren en puntenboek, en van daaruit een betere automatisering van het aanleveren van resultaten naar Oasis toe.

Sinds academiejaar 2007-2008 staat Curios in voor **MCE** (Multiple Choice Examens met optische uitlezing van papieren invulformulieren), zowel voor het opstellen van examenvragen als het verwerken van resultaten. In 2017 zijn op die manier meer dan 142.000 examenformulieren (in 814 examens) verwerkt. De trend van toename met enkele percenten per jaar die zich al enkele jaren manifesteert is in 2017 beduidend groter, nl. 13%. Zoals reeds vermeld in de vorige paragraaf hebben sinds 2014-2015 ook steeds meer examinatoren de weg gevonden naar online examineren met Curios, resulterend in meer dan 24.000 examens in 2017. Beide zijn in onderstaande grafiek weergegeven. Er worden ook voor Curios en MCE tweemaal per academiejaar kennismakings- en opleidingssessies ingericht vanuit DICT.

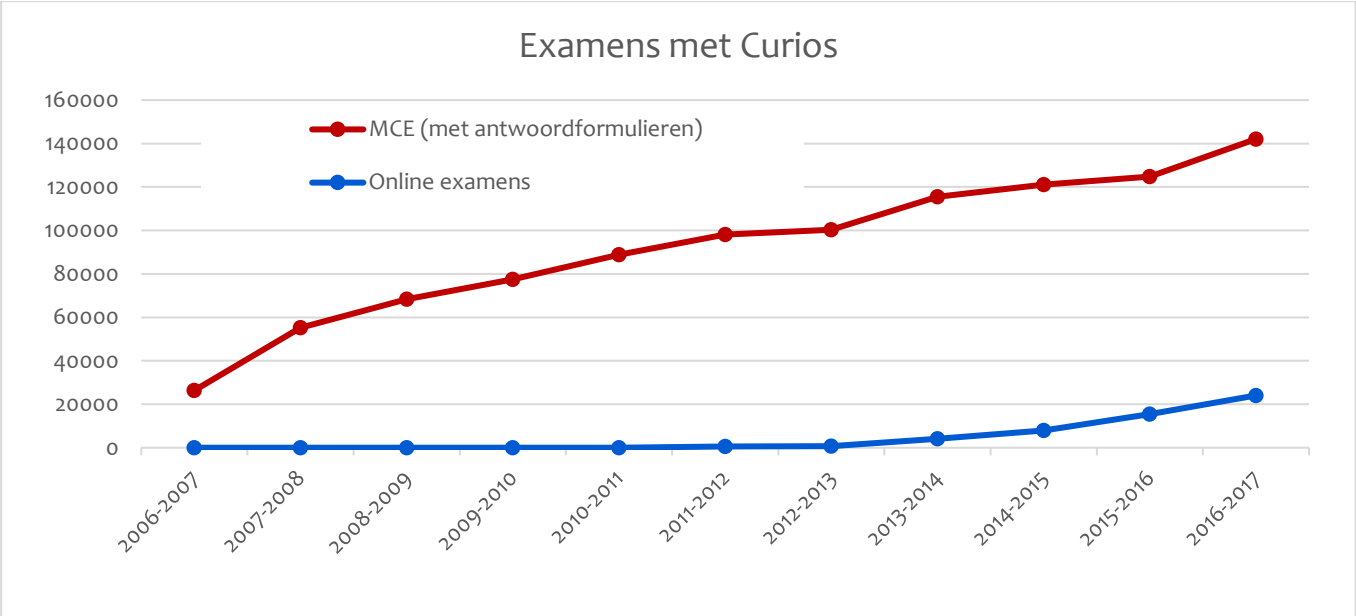

De **aantallen** van gebruikers en cursussen in Minerva in onderstaande tabel illustreren de blijvende impact van het cursusbeheersysteem op de leeractiviteiten.

	Aantal gebruikers	Aantal studenten	Aantal Medewerkers	Aantal aangemaakte cursussen + gelinkt
Ac. jaar 2003-2004	21.200	19.300	1.900	1.490
Ac. jaar 2004-2005	25.445	23.100	2.345	2.972 + 802
Ac. jaar 2005-2006	28.430	25.753	2.677	3.825 + 837
Ac. jaar 2006-2007	30.894	28.127	2.767	4.071 + 880
Ac. jaar 2007-2008	32.405	29.438	2.974	4.743 + 1.164
Ac. jaar 2008-2009	34.351	31.134	3.217	4.556 + 1.334
Ac. jaar 2009-2010	36.039	32.688	3.351	4.372 + 1.353
Ac. jaar 2010-2011	38.690	35.086	3.604	4.368 + 593
Ac. jaar 2011-2012	40.109	36.046	4.063	4.602 + 639
Ac. jaar 2012-2013	42.025	39.048	4.382	4.894 + 594
Ac. jaar 2013-2014	46.896	43.757	4.720	5.775 + 716
Ac. jaar 2014-2015	48.073	42.925	5.148	6.090 + 893
Ac. jaar 2015-2016	48.165	42.423	6.385	5.984 + 790
Ac. jaar 2016-2017	48.508	42.898	5.610	5.704 + 595
Ac.jaar 2017-2018 (Semester 1)	49.041	44.009	5.032	5.522 + 524

Het percentage van personen met één of meerdere inschrijvingen als student (naast de reguliere studenten zijn er in 2017 opnieuw meer dan 4000 gebruikers die op Minerva intekeningen hebben als student en als medewerker, vb. assistenten met doctoraatsopleiding) dat gebruik maakt van Minerva bedroeg in 2017-2018 na het eerste semester 97,4%. Van de reguliere bachelor- en masterstudenten blijven meer dan 99,6% van de studenten in Minerva geregistreerd (slechts 124 Ba- of Ma-studenten zijn niet geregistreerd), vergelijkbaar met de percentages van de eerste

semesters van vorige academiejaren. Ook doctoraatstudenten blijven dus steeds meer de weg vinden naar Minerva.

Het **gebruik van Minerva** in termen van "aantal bezoekers" en hoeveelheid van getransporteerde data wordt weergegeven in onderstaande tabel. De kolom 'Aantal bezoeken van documenten-pagina' is hier opgenomen als voorbeeld om de intensiteit van het gebruik aan te geven. De hoeveelheden stagneerden sinds enkele jaren (waarbij in 2013 een sprong is waar te nemen onder invloed van de integratie van academische opleidingen uit de hogescholen), maar nemen vanaf 2015 weer jaarlijks significant toe.

	Aantal bezoekers	Datatransport (in GB) zonder video en lesopnames	Aantal bezoeken van documenten-pagina
December 2003	85.000	172	381.617
December 2004	285.000	771	1.090.934
December 2005	490.000	1.800	1.852.856
December 2006	640.000	2.580	2.155.137
December 2007	785.000	2.313	2.445.030
December 2008	905.500	3.432	2.755.813
December 2009	1.072.000	3.765	2.784.473
December 2010	1.160.000	4.442	3.257.528
December 2011	1.118.000	5.105	3.103.439
December 2012	1.106.000	4.884	3.112.915
December 2013	1.273.962	6.080	3.787.455
December 2014	1.273.938	7.258	3.778.729
December 2015	1.323.832	8.394	4.046.295
December 2016	1.632.205	10.000	4.335.748
December 2017	1.874.772	11.412	5.049.280

Wat het **gebruik van de verschillende modules** binnen de diverse cursussen betreft zijn geen detailgegevens opgenomen. Naast de dominantie van de documentenmodule is vooral een sterke stijging in gebruik van de leerpad- en opencast-module op te merken. De toenemende populariteit van deze tools is opmerkelijk met een gebruik dat op drie jaar tijd meer dan verzesvoudigd is, duidelijk onder impuls van de inspanningen rond blended learning. Verder blijft de daling van de populariteit van de forummodule een feit, waarvan het gebruik in enkele jaren tijd meer dan gedecimeerd is. De voornaamste oorzaak hiervan blijft toe te schrijven aan de sociale media, waar een groot deel van de online communicatie tussen de studenten onderling naar verschoven is, weg van de elektronische leeromgeving.

In onderstaande tabel zijn de modules opgedeeld in drie categorieën: **informatie, samenwerken, interactie**. Onder informatie (lesgevers en medewerkers bieden materiaal aan de studenten) wordt verstaan: aankondigingen lezen, agenda raadplegen, cursusmateriaal downloaden, video's en lesopnames bekijken, links naar andere sites raadplegen. Samenwerken (studenten werken samen aan materiaal en communiceren met elkaar) bevat volgende activiteiten: forumberichten bekijken en beantwoorden, groepsruimtes gebruiken, wiki-documenten bekijken en aanvullen, groepsopdrachten met peerassessment uitvoeren. Interactie omvat: Curios- en andere oefeningen oplossen, eigen documenten uploaden (dropbox, studentenpublicaties, portfolio), polls invullen,

leerpaden afwerken en peers evalueren. In onderstaande grafiek wordt de activiteit weergegeven die is berekend vanuit het totale gebruik van de modules in de cursussen.

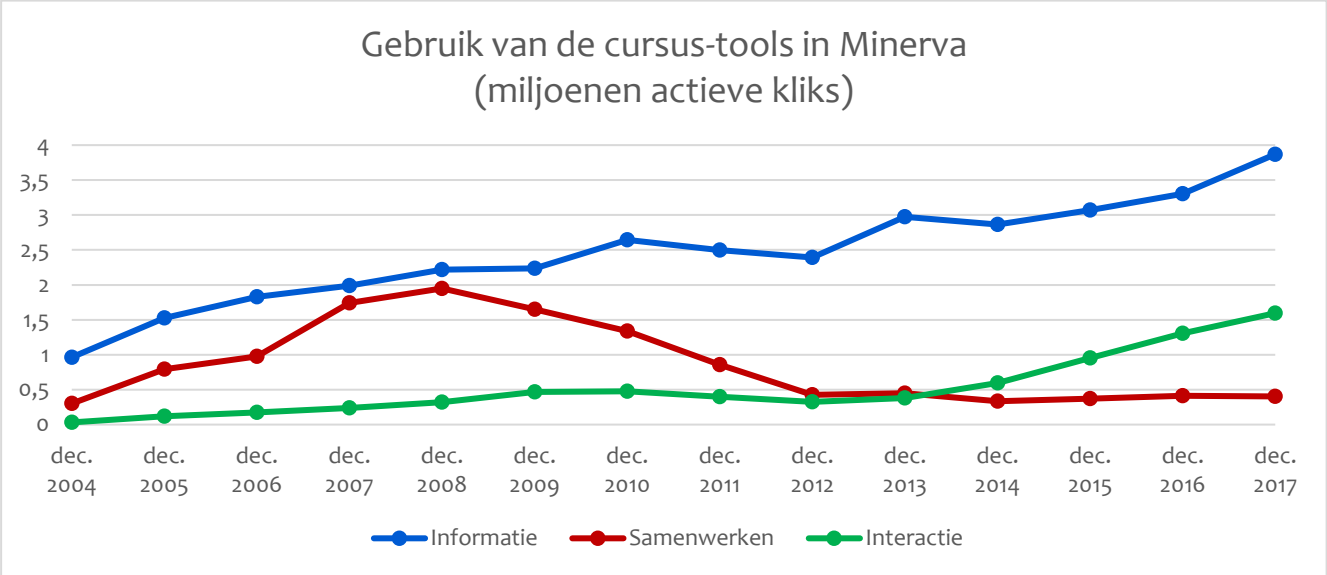

De informatie-fractie (aanbieden van leermateriaal van lesgever naar student) is vanaf de eerste jaren van het gebruik van Minerva de overhand blijven hebben. De stijging in de laatste jaren is vooral te wijten aan de beschikbaarheid van o.a. lesopnames. Het sterk dalend forumgebruik sinds 2009 omwille van de sterke opkomst van sociale media, manifesteert zich duidelijk in de samenwerken-fractie. De lesgevers blijven wel de meerwaarde inzien van de extra mogelijkheden aan elektronische leermiddelen die de Minerva-leeromgeving hen biedt. De groeiende interactie-fractie geeft immers aan dat lesgevers hun aanbod aan interactief materiaal laten toenemen. De sterke toename sinds 2014 is vooral te wijten aan een hogere inzet van leerpaden, maar ook aan het uitbreidend aanbod aan zelftesten en een groeiend gebruik van het puntenboek, waardoor studenten meer opdrachten digitaal gaan indienen via onder meer dropbox.

2.1.6 Taalbeleid

Voor docenten

- Workshops voor docenten 'taalontwikkelend lesgeven: feedback op schrijfopdrachten', in de faculteit rechten, opleiding criminologie, en in de faculteit economie
- Dienstverlening 'feedback op leermateriaal'
- Onderwijstip over de implementatie van een leerlijn taalvaardigheid
- Werkgroep leerlijn taalvaardigheid in de faculteit Recht en Criminologie: input geven, ondersteunen en opvolgen

Voor studenten

Instroom

- Workshops academisch taalgebruik voor laatstejaarsstudenten secundair onderwijs
- Workshops academisch taalgebruik en kritisch denken voor 'UGent In Zicht'

Door- en uitstroom

De medewerkers van Taalbeleid academisch Nederlands staan in voor verschillende universiteitsbrede acties, gelinkt aan de taalbeleidsnota 2015:

- Studenten uit kansengroepen (dyslexie, anderstalig, nieuwkomer, aspecifieke vooropleiding) individueel begeleiden,
- Workshops academisch schrijven en presentatietechnieken voor het universiteitsbrede keuzevak Coaching en Diversiteit én voor het rolmodellenproject (beleidscel Diversiteit en Gender) verzorgen,
- Informatieve website www.ugent.be/taaladvies als norm voor academische taalvaardigheid (schrijven, spreken, luisteren en lezen) uitwerken, in samenwerking met het Universitair Centrum voor Talenonderwijs (UCT),
- De Schrijfwijzer, een *rubric* voor feedback bij schrijfopdrachten, opvolgen en promoten,
- De e-mailetiquette opvolgen en promoten,
- De taaltest voor SIMON opstellen, in samenwerking met het academische schrijfcentrum Taalonthaal.

Daarnaast worden de medewerkers ingeschakeld voor **lessen op maat**, in vijf verschillende faculteiten, namelijk GE, PS, EB, RE en PPW. Een gedetailleerd overzicht van die lessen kan worden teruggevonden in de taalrapportering 2016-2017 van de UGent.

Samenwerking Beleidscel Diversiteit en Gender
Voortraject Hoger Onderwijs voor anderstalige nieuwkomers

- Workshops (2 X 2u/week, 10 weken per semester) verzorgen,
- Didactisch materiaal ontwikkelen,
- Studenten opvolgen en evalueren,
- Stagiairs SLO Nederlands opvolgen, omkaderen en evalueren,
- Gastcolleges (sem2) door UGent-docenten, UGent-emeriti en leden van de Orde van den Prince organiseren.

Congressen en studiedagen

- Twee presentaties op Het Schoolvak Nederlands
- Twee presentaties op European First Year Experience (EFYE)
- 1 presentatie op European Association Teaching Academic Writing (EATAW)
- Mede-organisator studiedag Forum Taalbeleid en Taalondersteuning

2.1.7 Ombudsdiensten

De institutionele ombudsdienst is bewust ingebed binnen de afdeling Onderwijskwaliteitszorg. Door deze verankering binnen de onderwijskwaliteitszorg kan de institutionele ombudsdienst, al dan niet na overleg met of op vraag van de facultaire ombudspersonen, bepaalde noden van studenten in het ruime kader van het onderwijsgebeuren aankaarten die bijdragen tot een bestendiging en/of verbetering van de onderwijskwaliteit.
Voor een overzicht van de aangelegenheden ressorterende onder de Onderwijs- en Examenregeling, behandeld door de institutionele ombudsdienst, verwijzen we naar het uitgebreide overzicht 'Klachtenrapportage 2017' (deel 'institutionele ombudsdienst') in de bijlage bij dit jaarverslag.

2.1.8 Samenwerking binnen de Associatie Universiteit Gent

Conform de bepalingen van het flexibiliseringsdecreet installeerde de AUGent een Validerende Instantie die verantwoordelijk is voor het beleid met betrekking tot de "Erkenning van Verworven

Competenties". De Validerende Instantie is ook verantwoordelijk voor de procedure van het "toelatingsonderzoek voor de bacheloropleidingen van de AUGent-instellingen". Binnen de afdeling Onderwijskwaliteitszorg is een stafmedewerker verantwoordelijk voor beide onderwerpen.

Eerder Verworven Competenties (EVC)
In 2017 werden binnen de Universiteit Gent 24 nieuwe begeleidingsdossiers opgestart met het oog op het verkrijgen van vrijstellingen voor opleidingsonderdelen in verschillende opleidingen.
Er werden dit jaar 3 portfolio's effectief ingediend (waarvan 1 dossier dat in 2016 al opgestart was). De andere kandidaten namen geen verder contact op na een inleidend gesprek en/of mail.
Er werd een portfolio ingediend binnen de master psychologie (10/10 gevraagde competenties verkregen), een portfolio binnen de ingenieurswetenschappen (8/16) en een portfolio binnen de schakel business economics (4/19).
De zware werklast die met de EVC-procedure gepaard gaat, schrikt nog veel kandidaten af.

Toelatingsonderzoek voor bacheloropleidingen
In 2017 werden via dit toelatingsonderzoek 51 studenten toegelaten tot inschrijving in een eerste bachelor aan een instelling van de AUGent. Ter vergelijking (vóór 2015 werd in academiejaren gerekend): in 2016 werden 56 studenten toegelaten, in 2015 100 studenten, 99 studenten in 2013-2014, 59 studenten in 2012-2013, 77 studenten in 2011-2012, 97 studenten in 2010-2011, 91 studenten in 2009-2010, 72 studenten in 2008-2009, 51 studenten in 2007-2008).

2.2 Planning Eigen Regie in Gents Onderwijsbeleid en Onderwijskwaliteitszorg (ERGO) van 2017 en 2018

2.2.1 Kwaliteitsoverleg

In 2017 heeft DOWA de 11 faculteiten bezocht. Van elk bezoek is een verslag gemaakt
In 2018 wordt het gesprek met elke faculteit afzonderlijk vervangen door 3 universiteitsbrede intervisies waar alle faculteiten bij betrokken worden en waar thema's behandeld worden die uit het voorbije Kwaliteitsoverleg naar voren kwamen (zie verder). Doel hierbij is dat faculteiten de good practices van elkaar leren kennen en zo geïnspireerd en gestimuleerd worden om de eigen aanpak te optimaliseren.

2.2.2 Peerleerbezoeken

In 2017 hebben de volgende opleidingen een peerleerbezoek gekregen:

- 29/03/2017: bachelor en master of Science in de industriële wetenschappen: elektromechanica-elektrotechniek
- 18/04/2017: bachelor en master of Science in de biowetenschappen/ master of Science in de industriële wetenschappen: biochemie
- 26/04/2017: master of Science in de gezondheidsvoorlichting en -bevordering
- 14/06/2017: bachelor en master of Science in de industriële wetenschappen: industrieel ontwerpen
- 05/10/2017: master of Science in de verpleeg-en vroedkunde
- 26/10/2017: bachelor of Science in de chemie/ master of Science in Chemistry
- 6/11/2017: bachelor en master of Science in de pedagogische wetenschappen
- 22/11/2017: bachelor en master of Science in de bestuurskunde en het publiek management
- 4/12/2017: bachelor en master of Science in de handelswetenschappen

- 15/12/2017: bachelor of Science in de geografie en geomatica/ master of Science in de geografie/ master of Science in de geomatica en de landmeetkunde

De planning voor 2018 wordt telkens per semester vastgelegd:

- 26/2/2018: master in management en beleid van gezondheidszorg
- 28/2/2018: bachelor en master/master na master in de farmaceutische wetenschappen
- 21/3/2018: bachelor en master in de taal- en letterkunde
- 16/4/2018: bachelor en master in de tandheelkunde
- 20/4/2018: bachelor en master in de industriële wetenschappen: bouwkunde
- 2/5/2018: bachelor en master in de informatica en master in de wiskundige informatica
- 18/5/2018: bachelor in de toegepaste taalkunde/ master in het vertalen/ master in het tolken
- 25/5/2018: bachelor en master in de geologie

De planning voor het najaar 2018, eerste semester 2018-2019 (nog geen concrete data)

- master in de algemene economie
- master na master in de advanced dentistry
- bachelor en master in de biochemie en biotechnologie
- bachelor en master in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie
- bachelor en master in de moraalwetenschappen

2.3 Maatregelen en instrumenten voor kwaliteitsbewaking in het universitair onderwijs als reactie op de bevindingen uit de kwaliteitszorg eigen regie (ERGO)

Verder optimaliseren van het nieuwe model voor interne kwaliteitszorg

De eigen PDCA-cyclus noopt ertoe om het model continu bij te schaven. De overgang naar een nieuw elektronisch platform voor de portfolio's gaat gepaard met een uitgebreide en instellingsbrede denkoefening over de processen en indicatoren die aan de strategische doelstellingen gekoppeld zijn. Zo kan het portfolio in de toekomst immers nog veel meer een werkinstrument worden dan dat dit tot op heden het geval was. Dit proces is in 2017 opgestart en loopt door in 2018. Bij deze oefening wordt ook de veranderende decretale context expliciet meegenomen.

In dit nieuw model zullen de stafmedewerkers van de afdeling Onderwijskwaliteitszorg een meer ondersteunende functie uitoefenen ten aanzien van de faculteiten met het oog op een zo groot mogelijk intrinsiek draagvlak voor interne kwaliteitszorg.

Nieuw concept jaarlijks kwaliteitsoverleg met de faculteiten

Het jaarlijks afzonderlijk kwaliteitsoverleg met de faculteiten wordt na een cyclus van drie jaar vervangen door drie universiteitsbrede intervisies waar thema's behandeld worden die uit de voorbije kwaliteitsoverleggen naar voren kwamen. Doel hierbij is dat faculteiten de good practices van elkaar leren kennen en zo geïnspireerd en gestimuleerd worden om de eigen aanpak te optimaliseren. De good practices zullen op onderwijstips.ugent.be gepubliceerd worden.

Opleidingsevaluaties en onderwijsevaluaties voor studenten actualiseren

De items van de opleidings- en onderwijsevaluaties zullen gereviseerd en waar nodig geactualiseerd worden met in acht name van de veranderende decretale context.

Rapporteren over de kwaliteit van de opleidingen aan het brede publiek

Ter vervanging van de openbare visitatieverslagen werd begin 2018 vanuit het Departement Onderwijs de website "de Opleiding in cijfers" gelanceerd. Op deze website wordt de kwantitatieve en kwalitatieve informatie per opleiding gepubliceerd. Het Onderwijskwaliteitsbureau ziet toe op de kwaliteit van de aangeleverde informatie en krijgt hiervoor ondersteuning van de afdeling Onderwijskwaliteitszorg.

Projecten 'Activerend leren' en 'optimaliseren onderwijstips.ugent.be'
In 2018 wordt een didactisch projectteam samengesteld dat activeren in opleidingsonderdelen en opleidingen zal promoten en ondersteunen. Dit team zal opleidingen en lesgevers van opleidingen gericht begeleiden om geschikte activerende onderwijs- en leeractiviteiten, passende (permanente) evaluaties en efficiënte vormen van feedback in het onderwijs in te bouwen.

Een deel van de tijd van de projectmedewerkers zal ook geïnvesteerd worden om voor de bestaande website onderwijstips.ugent.be een nieuwe structuur te creëren, onderwijstips aan te vullen met good practices uit kwaliteitszorg over de faculteiten heen en onderwijstips beter af te stemmen op de rol van de personeelsleden. Deze website moet verder uitgebouwd worden tot een laagdrempelig informatiekanaal voor het verschaffen van didactische informatie aan academisch personeel en andere personeelsleden.

Onderwijsprofessionaliseringsinitiatieven voor assistenten
Het aanbod van de assistententrainingen wordt in de zomer van 2018 volledig herbekeken zowel naar inhoud als aanbiedingsvorm waarbij wellicht een onderscheid zal gemaakt worden tussen de verschillende personeelscategorieën (assistenten, doctoraatsbursalen, onderwijsbegeleiders …) die nu tot de brede doelgroep behoren. Er zal een variatie aan vormingen voorzien worden naargelang de specifieke personeelscategorie of combinatie aan personeelscategorieën met het oog op het bereiken van zo veel mogelijk personeelsleden die tot deze categorieën behoren.

UGent-competentiemodel verder onder de aandacht brengen
Het UGent-competentiemodel (°2005) wordt nog steeds gebruikt om opleidingen te ondersteunen bij het formuleren en reviseren van hun doelstellingen in termen van beoogde leerresultaten, aan de UGent competenties genoemd. Opleidingen kunnen hiervoor beroep doen op ondersteuning van de afdeling Onderwijskwaliteitszorg waardoor ze er zeker van zijn dat de opleidingscompetenties voldoen aan decretale verplichtingen en algemene internationale standaarden voor bachelor- en/of masteropleidingen.

Het expliciteren van beoogde competenties (zowel op het niveau van de opleiding als voor de individuele opleidingsonderdelen) is de inspanning waard gezien het principe van 'constructive alignment' (Biggs e.a.): heldere competenties faciliteren de reflectie over de gehanteerde werk- en evaluatievormen. Het model en meer info over de UGent-competentiebenadering zijn terug te vinden op https://onderwijstips.ugent.be/nl/tips/het-ugent-competentiemodel/.

Didactische werkvormen en examenvormen blijven promoten
De glossaria didactische werkvormen en examenvormen zijn in eerste instantie ontwikkeld als kwaliteitszorginstrument, maar hebben ook onrechtstreeks een invloed op de didactische ontwikkeling van de lesgevers van de universiteit. Deze glossaria zijn lijsten van de meest voorkomende didactische werkvormen en examenvormen aan de UGent, vergezeld van een korte beschrijving. Het prioritaire doel van deze glossaria is het garanderen van een consistent terminologiegebruik in de communicatie naar de studenten toe via de studiefiches. De korte beschrijvingen van de didactische werkvormen en examenvormen bevatten echter ook didactische suggesties waardoor docenten onrechtstreeks aangemoedigd worden om de werkvormen en examenvormen op een didactisch verantwoorde manier in te zetten.

Documenten Toetsbeleid aanbieden

- *Toetsbeleid, toetsconcept en toetsvisie*

Het toetsbeleid van de UGent wordt weergegeven in een transparant en cyclisch model waarin verschillende betrokkenen verantwoordelijk zijn.
Het toetsconcept "Meten van Geïntegreerde Kenniscompetenties" is een onderwijskundige vertaling van het UGent-credo 'Durf Denken' op het vlak van toetsing. Het concept biedt inspiratie tot het vormgeven van een toetsvisie voor faculteiten en opleidingen. Voor het uitschrijven van deze visie kunnen faculteiten en opleidingen beroep doen op ondersteuning van de afdeling Onderwijskwaliteitszorg. Meer info is terug te vinden op https://onderwijstips.ugent.be/nl/tips/het-toetsbeleid-aan-de-ugent-toetsmodel-toetsconce/

- *Checklist Activiteiten en instrumenten voor opleidingscommissies en/of toetscommissies om de kwaliteit van toetsing te bewaken*

Om de werking van opleidings- en/of toetscommissies te ondersteunen, werd een checklist van activiteiten (en bijhorende instrumenten) opgesteld om kwaliteitsvolle toetsing na te streven, te meten en te borgen zoals beschreven in het UGent-toetsmodel: https://onderwijstips.ugent.be/nl/tips/activiteiten-en-instrumenten-voor-opleidingscommis/.

3. *Opleidingenaanbod*

De UGent verzorgde tijdens het academiejaar 2016-2017 academische opleidingen in de volgende studiegebieden en diverse combinaties hiervan:

- Studiegebied 1: Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen
- Studiegebied 3: Taal- en Letterkunde
- Studiegebied 4: Geschiedenis
- Studiegebied 5: Archeologie en Kunstwetenschappen
- Studiegebied 6: Rechten, Notariaat en Criminologische Wetenschappen
- Studiegebied 7: Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- Studiegebied 8: Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen
- Studiegebied 9: Politieke en Sociale Wetenschappen
- Studiegebied 10: Sociale Gezondheidswetenschappen
- Studiegebied 11: Bewegings- en Revalidatiewetenschappen
- Studiegebied 12: Wetenschappen
- Studiegebied 13: Toegepaste Wetenschappen
- Studiegebied 14: Toegepaste Biologische Wetenschappen
- Studiegebied 15: Geneeskunde
- Studiegebied 16: Tandheelkunde
- Studiegebied 17: Diergeneeskunde
- Studiegebied 18: Farmaceutische Wetenschappen
- Studiegebied 19: Biomedische Wetenschappen

Vanaf academiejaar 2013-2014 verzorgt de UGent ook academische opleidingen in volgende studiegebieden (studiegebieden uit academische hogeschoolopleidingen die vanaf academiejaar 2013-2014 in de universiteit zijn geïntegreerd):

- Studiegebied 2: Industriële Wetenschappen en Technologie
- Studiegebied 3: Biotechniek
- Studiegebied 5: Toegepaste Taalkunde

- Studiegebied 6: Handelswetenschappen en Bedrijfskunde

3.1 Opleidingen per studiegebied en per faculteit

Een overzicht van alle opleidingen per studiegebied en per faculteit is opgenomen in de studiegids 2016-2017, te raadplegen op de website van de UGent onder de rubriek 'Onderwijs en studie' (zie http://www.UGent.be/nl/onderwijs/administratie/studiegids).

3.2 Samenwerkingsverbanden met andere universitaire en niet-universitaire onderwijsinstellingen

Bachelor-, ManaBa- (MA) en ManaMa- (MNM) opleidingen

Studiegebied Taal- en Letterkunde
- Master of Arts in de literatuurwetenschappen (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Master of Arts in Advanced Studies in Linguistics (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB

Studiegebied Geschiedenis
- Master of Arts in de archivistiek: erfgoed- en hedendaags documentbeheer (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB

Studiegebied Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen
- European Master of Laws in Law and Economics (MNM): UGent en buitenlandse partners

Studiegebied Politieke en Sociale Wetenschappen
- Bachelor of Science in Social Sciences: UGent en VUB

Studiegebied Bewegings- en revalidatiewetenschappen
- Master of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie (MA) (*)
  (*) De afstudeerrichting "revalidatiewetenschappen en kinesitherapie bij inwendige aandoeningen" wordt gezamenlijk georganiseerd door UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB.
- Master of Science in de ergotherapeutische wetenschap (MA): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en UHasselt (instroom via schakelprogramma gestart in AJ 11-12 [KU Leuven], inschrijvingen Master [UGent] vanaf AJ 12-13)

Studiegebied Wetenschappen
- Master of Science in Geology (MA): UGent en KU Leuven
- Master of Science in Marine and Lacustrine Science and Management (MA): UGent, UAntwerpen en VUB
- International Master of Science in Marine Biodiversity and Conservation (MA): UGent en buitenlandse partners
- Master of Science in de actuariële wetenschappen (MNM): UGent en VUB
- Master of Science in de fysica en de sterrenkunde (MA): UGent en VUB (gezamenlijke organisatie)
- Master of Science in Chemistry (MA): UGent en VUB (gezamenlijke organisatie)

Studiegebied Toegepaste Wetenschappen

- Master of Science in de ingenieurswetenschappen: biomedische ingenieurstechnieken (MA): UGent en VUB
- Master of Science in de ingenieurswetenschappen: fotonica (MA): UGent en VUB
- Master of Science in Biomedical Engineering (MA): UGent en VUB
- Master of Science in Photonics Engineering (MA): UGent en VUB
- European Master of Science in Photonics (MA): UGent en VUB
- European Master of Science in Nuclear Fusion and Engineering Physics (MA): UGent en buitenlandse partners
- Master of Science in Nuclear Engineering (MNM): UGent, KU Leuven, VUB, UCL, ULB en ULg
- International Master of Science in Biomedical Engineering (MA): UGent, VUB en buitenlandse partners
- International Master of Science in Fire Safety Engineering (MA): UGent en buitenlandse partners

Studiegebied Toegepaste Biologische Wetenschappen

- Master of Science in Food Technology (MA): UGent en KU Leuven
- International Master of Science in Rural Development (MA): UGent en buitenlandse partners
- International Master of Science in Environmental Technology and Engineering (MA): UGent en buitenlandse partners

Studiegebied Geneeskunde

- Master of Medicine in de arbeidsgeneeskunde (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Master of Medicine in de huisartsgeneeskunde (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Master of Medicine in de jeugdgezondheidszorg (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Master of Science in de ziekenhuishygiëne (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Master of Medicine in de verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise (MNM): UGent, KU Leuven en UAntwerpen

Studiegebied Farmaceutische Wetenschappen

- Master of Science in de industriële farmacie (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Master of Science in de ziekenhuisfarmacie (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB

Combinatie van de studiegebieden Economische en toegepaste economische wetenschappen, Geneeskunde, Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen, Toegepaste biologische wetenschappen, Toegepaste wetenschappen, Wetenschappen

- Master of Science in Space Studies (MNM): UGent en KU Leuven

Combinatie van de studiegebieden Economische en toegepaste economische wetenschappen, Wetenschappen

- Master of Science in het toerisme (MA): gezamenlijk georganiseerd door UGent, KU Leuven, UHasselt en VUB

Combinatie van de studiegebieden Economische en toegepaste economische wetenschappen, Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen, Toegepaste wetenschappen

- Master of Science in Maritime Science (MNM): UGent en VUB

Combinatie van de studiegebieden Economische en toegepaste economische wetenschappen, Geschiedenis, Politieke en sociale wetenschappen, Taal- en letterkunde, Wijsbegeerte en moraalwetenschappen

- Master of Arts in gender en diversiteit (MA): UGent, KU Leuven, UAntwerpen, VUB en UHasselt

Combinatie van de studiegebieden Politieke en sociale wetenschappen, Taal- en letterkunde

- Master of Arts in American Studies (MNM): UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB

Combinatie van de studiegebieden Toegepaste biologische wetenschappen, Toegepaste wetenschappen, Wetenschappen

- Master of Science in Technology for Integrated Water Management (MNM): UGent en UAntwerpen (in nauwe samenwerking met de Hogere Zeevaartschool)

Combinatie van de studiegebieden Toegepaste biologische wetenschappen, Wetenschappen

- Master of Science in Physical Land Resources (MA): UGent en VUB

3.3 Activiteiten op het vlak van postacademische en permanente vorming

Permanente vormingen

- Permanente vorming "Arbeidsgeneeskunde": UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Permanente vorming "Basic Musculoskeletal Ultrasound Course for the Rheumatologist": UGent en ULg
- Permanente vorming "Bemiddeling": UGent en UAntwerpen
- Permanente vorming "Eerstelijns Psychologische Zorg": UGent, KU Leuven en VUB
- Permanente vorming "Forensische gedragswetenschappen": UGent, AHS en HoGent
- Permanente vorming "Forensische psychiatrie en psychologie": UGent, UAntwerpen en VUB
- Permanente vorming "Gedragstherapie kinderen en jongeren": UGent en KU Leuven
- Permanente vorming "Interuniversitaire opleiding prenatale echografie en foetale geneeskunde": UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Permanente vorming "Klinische neuropsychologie": UGent, KU Leuven en VUB
- Permanente vorming "Klinische psychodiagnostiek voor kinderen": UGent, KU Leuven en VUB
- Permanente vorming “Oedeemtherapie”: UGent, KU Leuven en UAntwerpen
- Permanente vorming "Psycho-oncologie": UGent, KU Leuven, UAntwerpen, UHasselt, VUB , Cédric Hèle Instituut, Vlaamse Vereniging Klinisch Psychologen
- Permanente vorming "Tabacologie en rookstopbegeleiding": UGent, KU Leuven, UAntwerpen, VUB (i.s.m. VVRGT en Stichting tegen Kanker)
- Permanente vorming “Offshore Windenergie”: UGent en KU Leuven

Postgraduaatsopleidingen

- Postgraduaatsopleiding Bijzondere beroepstitel van Algemeen Tandarts: gezamenlijk georganiseerd door UGent en KU Leuven
- Postgraduaatsopleiding Pediatrische revalidatie bij neurologische aandoeningen: UGent en KU Leuven
- Postgraduaatsopleiding Radioprotectie: UGent, KU Leuven, UAntwerpen en VUB
- Postgraduaatsopleiding Stomatherapie en wondzorg: gezamenlijk ingericht door UGent, AHS, HoGent en HoWest
- Postgraduate Curatorial Studies: UGent en HoGent
- Postgraduate Hydrography B: UGent en Hogere Zeevaartschool
- Postgraduate Studies in Algology: gezamenlijk ingericht door UGent, ULB, KU Leuven, ULg, VUB, UCL en UAntwerpen
- Postgraduaat Innoverend ondernemen voor ingenieurs: gezamenlijk ingericht door UGent, KU Leuven, UAntwerpen, VUB en UHasselt

4. *Onderwijs- en examenregelingen*

Het onderwijs- en examenreglement van het academiejaar 2016-2017, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 13 mei 2016, is terug te vinden op
http://www.UGent.be/student/nl/studeren/regelgeving/oer20162017.pdf/.

4.1 Studiegelden 2016-2017

Het overzicht van de studiegelden is te vinden op
http://www.UGent.be/nl/studeren/studiegeld/archief.

4.2 Toelatingsvoorwaarden

In 2017 werd het toelatingsonderzoek voor de tiende maal door de Associatie Universiteit Gent georganiseerd. Hierdoor wordt de decretale regelgeving ingevuld die een toelatingsonderzoek mogelijk maakt voor wie niet voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarden.

Volgende kandidaten worden tot het onderzoek toegelaten:

- kandidaten die minstens 21 jaar oud zijn
- virtuozen: zonder leeftijdsbeperking, op basis van een bekwaamheidsonderzoek door internationale experts
- vluchtelingen en ontheemden: zonder leeftijdsbeperking
- Een Nederlandse kandidaat die deelgenomen heeft aan de HAVO-piste: zonder leeftijdsbeperking

Kandidaten dienen bovendien aan de geldende taalvoorwaarden te voldoen.

Het AUGent-toelatingsonderzoek is generiek, gratis, kan slechts 1 keer per academiejaar doorlopen worden en is in hoofdzaak gebaseerd op het portfolio van de kandidaat. De toelatingsprocedure bestaat uit 6 fasen:

1. Intakegesprek met beleidsmedewerker.
2. Kandidaat stelt portfolio samen en het wordt door de commissie toelatingsonderzoek formeel gecheckt op volledigheid en correctheid.

3. Alle kandidaten doen de Davis Reading test: toelatingstest waarbij de kandidaat geslaagd is (score boven de 35), niet geslaagd (score onder de 28) of bij een score tussen 28 en 35 volgt fase 4.
4. Het portfolio wordt doorgestuurd naar drie assessoren die kunnen besluiten of de kandidaat alsnog toegelaten wordt.
5. Bij toelating ontvangt de kandidaat van de "Validerende instantie" van de AUGent een "Bewijs van Toelating" voor de inschrijving in het eerste bachelorjaar van een opleiding aangeboden door een instelling binnen de AUGent.
6. Vóór de inschrijving: een verplicht oriënterend gesprek van de kandidaat met de traject-/ studiebegeleider in de opleiding die de kandidaat wil aanvatten.

De volgorde van de procedure is sinds 2016 licht gewijzigd, iedereen neemt nu deel aan de test en pas bij twijfel (score tussen 28 en 35) wordt het portfolio inhoudelijk beoordeeld.

In 2017 werden via dit toelatingsonderzoek 51 studenten toegelaten tot inschrijving in een eerste bachelor aan een instelling van de AUGent. Ter vergelijking (vóór 2015 werd in academiejaren gerekend): in 2016 werden 56 studenten toegelaten, in 2015 100 studenten, 99 studenten in 2013-14, 59 studenten in 2012-13, 77 studenten in 2011-12, 97 studenten in 2010-2011, 91 studenten in 2009-2010, 72 studenten in 2008-2009, 51 studenten in 2007-2008).

4.3 Maatregelen ter begeleiding van de studieloopbaan

De ondersteuning van de studieloopbaan van studenten aan de UGent gebeurt zowel op centraal als op facultair niveau. Centraal wordt deze ondersteuning geboden door de afdeling Studieadvies van de directie Onderwijsaangelegenheden. Naast de eigen initiatieven staat de afdeling eveneens in voor de coördinatie en/of verdere bekendmaking van initiatieven die georganiseerd worden op het niveau van de faculteit of een vakgroep.

De ondersteuning van de studieloopbaan omvat informatie, advies en begeleiding ten aanzien van studenten in de diverse fasen van hun studieloopbaan, vanaf het moment dat leerlingen hun weg zoeken in het hoger onderwijs tot op het moment dat ze als student hun opleiding afwerken en ze de universiteit verlaten. De focus ligt dus zowel op instroom, doorstroom als op uitstroom.

De afdeling Studieadvies fungeert als centraal aanspreekpunt. Dit wordt o.a. geconcretiseerd door:
- de infobalie waar telefonisch, schriftelijk, via e-mail en persoonlijk eerstelijnsinformatie wordt verstrekt en het nodige documentatiemateriaal ter beschikking wordt gesteld;
- de infotheek die door het publiek vrij kan geraadpleegd worden, al dan niet met begeleiding of in het kader van een oriënterend gesprek. Deze infotheek bevat het studiemateriaal van het 1ste jaar bachelor van alle UGent-opleidingen en documentatie over het studieaanbod hoger onderwijs (universitair en niet-universitair) in het kader van oriëntering en mogelijke heroriëntering;
- studieadviseurs die permanent ter beschikking staan voor aanvullende of meer diepgaande adviesgesprekken; ze zijn enerzijds allround inzetbaar maar beschikken anderzijds elk over een eigen specialisatie met name initiële studiekeuze, heroriëntering, verdere oriëntering tijdens de studie, studie- en studentenproblemen, verder studeren, doctoreren, intrede op de arbeidsmarkt …

Rond de verschillende aspecten van de studieloopbaan wordt er specifiek documentatiemateriaal aangemaakt; dit omvat o.a.
- algemene brochures en tijdschriften voor de toekomstige student;
- brochures over alle bacheloropleidingen die aan de UGent worden aangeboden;

- masterfiches: informatie over de masteropleidingen (inclusief ManaMa's en postgraduaten) en de bijhorende schakel- en voorbereidingsprogramma's;
- specifieke brochures omtrent studie- en examenaanpak (Efficiënter Studeren), specifieke lerarenopleiding, doctoreren …;
- een website 'Studiekiezer' die niet alleen per opleiding alle relevante informatie bundelt (lesroosters, inhoud opleiding, studiegeld, infodagen, voorbereidende vakantiecursussen …) maar die de toekomstige student ook begeleidt bij de studiekeuze (o.a. een lijst met opleidingen op basis van interessegebieden of op basis van reeds behaalde diploma's).

De werking van de afdeling Studieadvies richt zich naar verschillende doelgroepen: toekomstige studenten, ouders van toekomstige studenten, scholen en leerkrachten secundair onderwijs, CLB's en UGent-studenten. Voor die doelgroepen worden er specifieke infosessies en evenementen georganiseerd of worden bestaande infosessies gecoördineerd:

- ten aanzien van toekomstige studenten staat de afdeling Studieadvies in voor de coördinatie van de regionale SID-in-beurzen, de infodagen die door de faculteiten worden georganiseerd en de Bachelorbeurs van de UGent eind juni (voor de late beslissers). Verder staat de afdeling in voor de coördinatie van de – decentraal ingerichte – Open Lessen en de organisatie van de Try-outs, die allebei tot doel hebben toekomstige studenten op een ervaringsgerichte manier te laten kennismaken met (leven en) studeren binnen een academische context;
- voor toekomstige studenten en hun ouders organiseert de afdeling Studieadvies infosessies 'Straks student aan de UGent', een algemene infosessie over studeren in het hoger onderwijs. Ze krijgen er informatie over studiekeuze, studieaanpak, de structuur van het hoger onderwijs, flexibilisering, leerkrediet, studiekosten en huisvesting.
- scholen en leerkrachten kunnen beroep doen op de afdeling Studieadvies voor het geven van infoavonden over hoger onderwijs en studiekeuze aan laatstejaars secundair onderwijs en ouders, voor een bezoek aan de UGent in functie van studiekeuze en/of voor het organiseren van een pedagogische studiedag rond studiekeuzebegeleiding.
- voor de UGent-studenten worden er groepstrainingen efficiënter studeren, faalangst, uitstelgedrag, verder met angst, slaapproblemen en spreekangst georganiseerd;
- voor studenten die binnenkort afstuderen worden er specifieke infosessies georganiseerd over de intrede op de arbeidsmarkt: solliciteren, werken in specifieke sectoren zoals de overheid, het onderwijs, de media …

4.3.1 Informatie en oriëntatie van laatstejaarsstudenten secundair onderwijs

De studieoriëntering van toekomstige en startende studenten gebeurt op de volgende directe en indirecte wijze:

- De afdeling Studieadvies maakt documentatiemateriaal aan (brochures, affiches, flyers …) over de aangeboden studieprogramma's, het studiekeuzeverloop, het studie- en examenregime aan de universiteit (met bijzondere aandacht voor de verschillen met het secundair onderwijs), studievaardigheden, oriënterende en/of remediërende initiatieven (Open Lessen, Try-outs, infodagen, de vakantiecursussen), studieondersteuning, de materiële studentenvoorzieningen, het bijzonder studieaanbod voor 'niet-klassieke studenten' en de uitwegen na de diverse opleidingen. In al deze publicaties wordt er plaats voorzien voor testimonials, waarvan geweten is dat ze -in dit stadium van de studiekeuze- erg gewaardeerd en veel gelezen worden.
  Deze publicaties worden systematisch verspreid in de Vlaamse onderwijswereld (scholen, CLB's, hogescholen, openbare bibliotheken), met het verzoek ze te gebruiken of ter beschikking te stellen bij de studiekeuzebegeleiding.
- In september 2017 kwam er een 5de editie van de brochure "UGent voor leerlingen en leerkrachten". In deze brochure zijn alle initiatieven gebundeld die de UGent aanbiedt aan

leerkrachten en leerlingen van het basis- en secundair onderwijs. Deze brochure komt tot stand dankzij een samenwerking tussen de afdeling Studieadvies en de cel Wetenschapscommunicatie (directie Communicatie en Marketing). De brochure maakt onze instelling gemakkelijker toegankelijk voor leerkrachten en ondersteunt onderzoekers in het communiceren van hun initiatieven voor het onderwijs. De brochure "UGent voor leerlingen en leerkrachten" biedt leerkrachten de kans hun leerlingen in te schrijven voor een workshop, labobezoek, lezing, demoles of interactieve rondleiding. Door kinderen en jongeren aan onze universiteit te ontvangen, werken we aan hun beeldvorming (van een universiteit, van een vakgebied, van een onderzoeker …) en prikkelen we hen op een manier die complementair is aan wat leerkrachten in het basis- en secundair onderwijs kunnen doen. Daarnaast willen we tegemoetkomen aan de specifieke noden van leerkrachten. Leerkrachten vinden in de brochure informatie over inspirerende nascholingen, educatief materiaal en boeiende websites. Ze krijgen ook een overzicht van het specifieke aanbod voor studiekiezers in functie van de studiekeuzebegeleiding. De brochure werd begin september 2017 opgestuurd naar alle Vlaamse scholen secundair onderwijs. Digitaal is de informatie te vinden via ugent.be/educatiefaanbodscholen.

- Meer dan 20.000 laatstejaars secundair onderwijs worden op drie momenten in het schooljaar rechtstreeks aangeschreven op hun thuisadres. Een eerste mailing (oktober) bevat een publicatie die een overzicht biedt van alle bacheloropleidingen aan de UGent, de keuzekaart (met alle oriënteringsinitiatieven van de UGent) en een eerste nummer van het magazine Durf Denken (waarvan 3 edities gemaakt worden, specifiek toegespitst op laatstejaars secundair onderwijs en het studiekeuzeproces). Nadien volgen nog twee magazines Durf Denken, één in december (net voor de kerstvakantie) en één in maart (net voor de paasvakantie).
- De afdeling Studieadvies voorziet in een groot aanbod online informatie. De website 'Studiekiezer' (studiekiezer.ugent.be) is een databasegestuurde website die per opleiding alle informatie bundelt. Zo krijgt een studiekiezer in één oogopslag informatie over de inhoud van de opleiding, het bijhorende studieprogramma, de toelatingsvoorwaarden, het studiegeld, de infodag van de opleiding, de (eventuele) vakantiecursus … Bovendien is er aan de website ook een zoekfunctie verbonden op basis van interessegebieden. Die zoekfunctie maakt al een eerste selectie uit het aanbod van de UGent en helpt de toekomstige student in het keuzeproces;
- De UGent biedt het online studiekeuze-instrument SIMON (vraaghetaansimon.be) aan als onderdeel van het studiekeuzeproces. SIMON helpt studiekiezers bij het maken van een studiekeuze die aansluit bij hun persoonlijke interesses en vaardigheden. De student krijgt antwoord op twee vragen : 'Welke opleidingen interesseren mij?' en 'Kan ik de opleiding die mij interesseert aan?'. Het instrument bevat alle initiële, professionele én academische, bacheloropleidingen uit de Associatie Universiteit Gent. SIMON kan zowel individueel als klassikaal gebruikt worden. De website vraaghetaansimon.be krijgt jaarlijks ongeveer 20.000 nieuwe aanmeldingen van studiekiezers.

  Eén doel van de interessevragenlijst is om studiekiezers aan te sporen om een bredere waaier aan opleidingen verder te exploreren: in een bevraging van een sample van 315 leerlingen gaf 55.4% aan dat zij door SIMON opleidingen bekeken die zij niet eerder overwogen hadden.

- Toekomstige studenten die een brochure willen aanvragen of zich willen inschrijven voor een van de oriënteringsinitiatieven (Open Lessen, Try-outs, infodagen), doen dit online (online inschrijvingstool, ontwikkeld binnen OASIS). Dit betekent dat een leerling die zich wil inschrijven voor een evenement en de 1ste keer op de inschrijvingstool terecht komt, zich moet registreren. Op die manier beschikt de afdeling Studieadvies over de gegevens van de doelgroep toekomstige studenten en kunnen vervolgevenementen ook gerichter gecommuniceerd worden. Willen de leerlingen zich uiteindelijk als student inschrijven aan de UGent, dan hebben ze al een deel van de prospect-voorinschrijving afgewerkt. In juni 2017 waren er 8392 toekomstige studenten (prospecten) geregistreerd in OASIS. Dat betekent dat zij in de loop van academiejaar 2016-2017 deelgenomen hebben aan een of meerdere oriënteringsinitiatieven en/of brochure(s) besteld hebben. Dit is een stijging t.o.v. 2015-2016, in juni 2016 waren 7062 toekomstige studenten geregistreerd.
- De afdeling Studieadvies coördineert en biedt ondersteuning bij de Open Lessen die de faculteiten inrichten voor leerlingen uit de derde graad van het secundair onderwijs. De toekomstige studenten krijgen de kans om een authentieke les uit de opleiding(en) van hun keuze te volgen, in aanwezigheid van studenten uit het eerste jaar bachelor. De Open Lessen maken het verschil duidelijk tussen de aanpak (tempo, taalgebruik en abstractieniveau van de leerinhouden) in het secundair onderwijs en die aan de universiteit. Sommige opleidingen voorzien tevens in didactisch materiaal, een gesprek met de lesgever of het monitoraat. Sinds het academiejaar 2013-2014 worden Open Lessen zowel in de herfst- als in de krokusvakantie aangeboden.

Evolutie aanbod en deelnemers Open Lessen (per academiejaar)

<table>
<tr><th>ACADEMIEJAAR</th><th># FACULTEITEN</th><th colspan="2"># OPEN LESSEN</th><th colspan="2"># UNIEKE DEELNEMERS</th><th colspan="2"># GEVOLGDE OL</th></tr>
<tr><td>2012-2013 (herfstvakantie 2012)</td><td>6</td><td colspan="2">42</td><td colspan="2">898</td><td colspan="2">1636</td></tr>
<tr><td>2013-2014 (herfstvakantie 2013)</td><td>9</td><td>170</td><td rowspan="2"><u>Totaal ’13-‘14</u>
281</td><td>1612</td><td rowspan="2"><u>Totaal ‘13-‘14</u>
3065</td><td>3108</td><td rowspan="2"><u>Totaal ‘13-‘14</u>
6266</td></tr>
<tr><td>2013-2014 (krokusvakantie 2014)</td><td>10*</td><td>111</td><td>1797</td><td>3158</td></tr>
<tr><td>2014-2015 (herfstvakantie 2014)</td><td>10*</td><td>219</td><td rowspan="2"><u>Totaal ’14-’15</u>
415</td><td>1602</td><td rowspan="2"><u>Totaal ‘14-‘15</u>
3370</td><td>3331</td><td rowspan="2"><u>Totaal ‘14-‘15</u>
7629</td></tr>
<tr><td>2014-2015 (krokusvakantie 2015)</td><td>10*</td><td>196</td><td>2247</td><td>4298</td></tr>
<tr><td>2015-2016 (herfstvakantie 2015)</td><td>10*</td><td>179</td><td rowspan="2"><u>Totaal ’15-’16</u>
467</td><td>1661</td><td rowspan="2"><u>Totaal ‘15-‘16</u>
3524</td><td>3267</td><td rowspan="2"><u>Totaal ‘15-‘16</u>
7694</td></tr>
<tr><td>2015-2016 (krokusvakantie 2016)</td><td>11</td><td>288</td><td>2228</td><td>4427</td></tr>
<tr><td>2016-2017</td><td>9</td><td>126</td><td><u>Totaal ’16-’17</u></td><td>1181</td><td></td><td>2159</td><td></td></tr>
</table>

(herfstvakantie 2016**)			**484**		**Totaal '16-'17 3636**		**Totaal '16-'17 8068**
2016-2017 (krokusvakantie 2017)	11	358		2761		5909	

**De faculteit Wetenschappen organiseert het hele jaar door 'cursuscruisen'. Op die manier zijn alle faculteiten in het aanbod vertegenwoordigd.*
*** in de herfstvakantie 2016-2017 waren er maar 2 lesdagen, het was dus een kleinere editie.*

- De afdeling Studieadvies coördineert jaarlijks de deelname van de UGent aan de regionale infobeurzen (SID-ins) in de 5 Vlaamse provincies. De afdeling zorgt voor de logistieke ondersteuning en de rekrutering van meer dan 350 faculteitsmedewerkers en staat ter plaatse in voor de faculteitsoverschrijdende informatieverstrekking. De faculteitsmedewerkers treden op als informant en zorgen voor de opleidingsgebonden informatieverstrekking.
- In samenwerking met de faculteiten organiseert de afdeling Studieadvies jaarlijks infodagen voor laatstejaarsstudenten secundair onderwijs over alle opleidingen, waarbij het academisch personeel zelf informatie verstrekt over de organisatie van de studies, de inhoud en de doelstellingen van de opleidingen, de vakken in het eerste jaar en de vereisten qua voorkennis. 6533 personen schreven zich in voor de infodagen 2017. Ook dit is een stijging t.o.v. 2016 (5765 personen)
- Op drie momenten tijdens het academiejaar (november, april en mei) organiseert de afdeling Studieadvies Try-outs anatomie, sociologie en wiskunde voor toekomstige studenten. In die workshops wordt aan de hand van een reële (opgenomen) les en het bijhorende lesmateriaal interactief/inductief op zoek gegaan naar manieren om de leerstof op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier te verwerken. Het doel van de Try-outs bestaat erin de leerlingen tot introspectie en zelfreflectie (m.b.t. hun studiekeuze) aan te zetten en hen aan te tonen waar er nog remediëringsmogelijkheden zijn. De Try-outs gaan dus een stuk verder dan de Open Lessen die de student slechts een vrijblijvende kennismaking met de universiteit aanbieden. De Try-outs zijn niet gelinkt aan een specifieke opleiding, in elke Try-out komen studievaardigheden en verwerkingsstrategieën aan bod die in om het even welke opleiding kunnen worden aangewend. De Try-outs zijn zowel bedoeld voor leerlingen die nog niet ver in hun studiekeuzeproces staan als voor hen die al in een beslissende fase zitten. Voor de eerste groep, die b.v. nog twijfelt tussen een professionele of een academische bachelor is het een manier om te weten te komen of een academische opleiding iets voor hen is. Voor hen die al in een beslissende fase zitten kunnen de ervaringen van de Try-outs doorslaggevend zijn om een definitieve studiekeuze te maken. In academiejaar 2016-2017 namen 996 leerlingen deel aan de Try-outs, in academiejaar 2015-2016 was dat nog 758.
- In academiejaar 2016-2017 werden voor het eerst Try-outs in klasverband aangeboden. Op vraag van de Cel Diversiteit en Gender organiseerden we in het intersemestrieel verlof Try-outs die konden gevolgd worden door scholen uit het netwerk van de Cel Diversiteit en Gender. Er namen 126 leerlingen en 15 leerkrachten uit 4 scholen aan deel (Atheneum Roeselare, Atheneum Wispelberg, Atheneum Merelbeke, Koninklijk Lyceum Gent).
- De afdeling Studieadvies organiseerde in academiejaar 2016-2017 op 2 momenten (één in november en één in maart) de infosessie 'Straks student aan de UGent', een infosessie over het hoger onderwijs voor toekomstige studenten en hun ouders. Ze krijgen er informatie over studiekeuze, studieaanpak, de structuur van het hoger onderwijs, flexibilisering, leerkrediet, studiekosten en huisvesting. 1843 leerlingen en ouders namen deel (t.o.v. 1736 in 2015-2016).
- De afdeling organiseert elk jaar een Bachelorbeurs in juni voor wie een infodag miste of nog

aanvullende informatie wenst.

- Op vraag van scholen en CLB's neemt de afdeling Studieadvies deel aan informatieactiviteiten die buiten de universiteit georganiseerd worden: studie-infobeurzen, infoavonden voor leerlingen en ouders, voordrachten, klasgesprekken, loopbaanacties … Het afdelingshoofd en de studieadviseurs gaven in academiejaar 2016-2017 op vraag van scholen infoavonden over het hoger onderwijs en bereikten zo meer dan 3000 leerlingen, ouders en leerkrachten. Een aantal scholen (uit Vlaanderen, Nederland en Wallonië) kwam in klasverband op bezoek bij onze afdeling om informatie te krijgen over studeren aan de UGent en om onze infotheek te bezoeken (totaal 220 leerlingen).
- In academiejaar 2016-2017 startte de afdeling Studieadvies samen met de cel Wetenschapscommunicatie (directie Communicatie en Marketing) met een online nieuwsbrief voor onderwijsprofessionals uit het basis- en secundair onderwijs. Doel is om deze doelgroep op de hoogte te houden van wat er aan de UGent beweegt op het vlak van onderwijs en onderzoek (nascholingen, onderwijsonderzoek, initiatieven voor studiekiezers, wetenschapswedstrijden, onderwijstools etc.). We willen daarmee de rechtstreekse band met onderwijsprofessionals versterken. Leerkrachten die bezig zijn met leerlingen- en onderwijsloopbaanbegeleiding (vb. studiekeuzebegeleiding) worden op die manier ook geïnformeerd over de initiatieven van de UGent voor studiekiezers. De nieuwsbrief verschijnt 4 keer per jaar (oktober, december, maart en mei).
- In academiejaar 2016-2017 ging het pilootproject UGent in zicht – talent op komst van start, een samenwerking tussen de Cel Diversiteit en Gender en de afdeling Studieadvies. Doel is om de instroom van sterke studenten met migratieachtergrond te verhogen. De leerlingen krijgen een intensief studiekeuzetraject aangeboden gedurende hun laatste jaar secundair onderwijs. Nadruk ligt op academische integratie (laagdrempelige kennismaking met studeren aan de UGent) en sociale integratie (peer-to-peernetwerk uitbouwen vóór start in hoger onderwijs). Doelgroep van het project zijn laatstejaarsleerlingen uit KSO of TSO (met minimum 4 uur wiskunde) of uit ASO met niet-Westerse migratieachtergrond die van plan zijn om een opleiding hoger onderwijs te volgen en gemotiveerd zijn om actief deel te nemen aan het intensieve jaarprogramma. In 2016-2017 namen 26 leerlingen deel aan het project.
  De afdeling Studieadvies staat binnen het project o.a. in voor een infosessie structuur HO, een workshop Studiekeuzebegeleiding, een workshop Efficiënter en slimmer studeren voor beginners, een workshop Efficiënter en slimmer studeren voor gevorderden en een individueel gesprek met een studieadviseur.
- In de loop van de maand september worden voor de nieuwe studenten diverse voorbereidingscursussen ingericht door verschillende faculteiten met het oog op het opfrissen van leerstof of remediëren van onvoldoende voorkennis.
- In de loop van de maand september worden er eveneens introductiesessies georganiseerd door de faculteiten, die zowel een informerende als een introducerende functie hebben.
- Binnen de afdeling Studieadvies staan de studieadviseurs ter beschikking voor persoonlijk advies en begeleiding bij een initiële studiekeuze. In academiejaar 2016-2017 voerden zij samen meer dan 1100 individuele gesprekken. Het gaat hierbij zowel om adviesgesprekken bij initiële studiekeuze als bij heroriëntering (in 2015-2016 ging het nog om 800 gesprekken).

Een permanent contact met de faculteiten en opleidingen wordt verzekerd door het systeem van de Verantwoordelijken Onderwijscommunicatie (VOC). Binnen elke faculteit is er een VOC. Zij vormen de brugfiguur tussen hun faculteit en de afdeling Studieadvies. De VOC's volgen alle wijzigingen op met betrekking tot de opleidingen en het opleidingsaanbod (voor hun faculteit) en zijn op de hoogte van de facultaire oriënteringsinitiatieven. Zij verzamelen alle informatiemateriaal over de opleidingen, bestemd voor de toekomstige studenten en zij bezorgen die informatie aan de afdeling Studieadvies. Zij zijn ook het aanspreekpunt wat betreft de organisatie van de SID-in beurzen en de infodagen. Ook andere vragen met betrekking tot informatie voor en communicatie

met toekomstige studenten volgen zij op. Omgekeerd fungeren zij als spreekbuis voor de afdeling Studieadvies, zorgen ze voor een vlotte doorstroom van de informatie over nieuwe of bestaande centrale initiatieven naar de medewerkers van hun faculteit. Naast de dagdagelijkse contacten is er minimum twee keer per jaar een formeel overleg tussen de afdeling Studieadvies en de verantwoordelijken Onderwijscommunicatie.

4.3.2 Begeleiding van studenten eerste bachelor: algemeen en specifiek

Bij inschrijving krijgt elke nieuwe UGent-student een map met informatie voor een vlotte start aan de universiteit. Per faculteit is er een introductiefolder voorzien waarop alle nuttige informatie voor de student gebundeld wordt, o.a. een welkomstwoord van de rector, de datum van het introductiemoment, start van de lessen, een link naar lesroosters, de gegevens van de FSA en het monitoraat, een link naar de studentenvereniging, info over het gebruik van OASIS, Minerva, UGent-mail, een link naar info over het bijzonder statuut ...
Er werd een specifieke introductiefolder uitgewerkt voor de studenten van Campus Kortrijk en voor de internationale studenten.

Instromende studenten die cursusmateriaal willen inkijken kunnen terecht in de infotheek van de afdeling Studieadvies. De infotheek bevat het studiemateriaal van het 1ste jaar bachelor van alle UGent-opleidingen. De studieadviseurs van de afdeling staan permanent stand-by voor gepersonaliseerde informatie en advies.

In de week voor of bij de start van het academiejaar worden in de faculteiten 'introductieactiviteiten' georganiseerd voor de nieuwe studenten. De bedoeling is om studenten wegwijs te maken in de concrete werking, de regels en de organisatie van de universiteit, de faculteit, de opleiding en de studentenvoorzieningen. Deze introductiemomenten worden georganiseerd door de faculteiten met medewerking van het academisch personeel, het monitoraat en studenten uit hogere jaren.

In het kader van de studieloopbaanbegeleiding van studenten worden de volgende initiatieven genomen:

a) centraal (afdeling Studieadvies)

- bij ervaring van een foutieve studiekeuze of bij falen in het 1ste jaar bachelor staan de **studieadviseurs** in voor begeleiding bij heroriëntering;

- **studentenpsychologen** staan ter beschikking om studenten te begeleiden bij:
    - studiegebonden problemen: een tekort aan interesse en/of motivatie om te studeren, uitstelgedrag, perfectionisme, (examen)stress, faalangst, geen of een niet-efficiënte studieaanpak, geheugen- en/of concentratieproblemen, moeite met het schrijven van paper/bachelorproef/masterproef …;
    - persoonlijke problemen: piekeren, aanpassingsproblemen, relationele problemen, assertiviteit, angst of neerslachtigheid …;

  In een individueel gesprek wordt nagegaan wat de specifieke problemen zijn :
    - bij dysfunctionele (studie)gewoonten wordt bekeken hoe ze veranderd kunnen worden. Er wordt samen gezocht naar oplossingen en nieuwe mogelijkheden die verder geëxperimenteerd worden;
    - bij een persoonlijk probleem wordt een specifieke begeleiding opgezet of wordt er begeleid doorverwezen. Hiervoor is er een nauwe samenwerking met een extern netwerk van hulpverleners dat regelmatig geüpdatet en gescreend wordt.

In academiejaar 2016-2017 voerden de studentenpsychologen meer dan 1900 individuele gesprekken, dit is een stijging t.o.v. 2015-2016 (1645 individuele gesprekken).

Met het groeiend aantal studenten dat op deze specifieke begeleiding een beroep doet, ontstond de noodzaak om de ondersteuningscapaciteiten te verhogen. Om aan de groter wordende vraag tegemoet te komen, hebben de studentenpsychologen in 2016-2017 nog meer groepstrainingen ontwikkeld en aangeboden.

Sommige groepstrainingen zijn beschikbaar in twee formules, een korte en een lange. In de korte formule worden in een eenmalige sessie de ingrediënten aangereikt waarmee de student zelf verder aan de slag kan. Als de moeilijkheden vrij hardnekkig zijn, dan kan de student verder trainen in de langere formule. Er wordt interactief gewerkt in een kleinere groep.

Het aanbod groepstrainingen, beschikbaar in de 2 formules:

- Efficiënter studeren: het proces van het effectief studeren aan de universiteit wordt belicht en er vindt een confrontatie plaats met mogelijke valkuilen en inefficiënt studeergedrag. Verwerkingstechnieken en organisatieskills worden geoefend zodat de student tot een nieuwe of bijgeschaafde studieaanpak kan komen;
- Faalangsttraining: de focus ligt op het leren omgaan met faalangst en stress. Voor de faalangsttraining werd in 2016-2017 een onderzoek opgestart in samenwerking met de faculteit PPW. In deze studie wordt het effect nagegaan van Cognitieve Controle Training in combinatie met faalangsttraining op piekeren. De deelnemers worden gevraagd op regelmatige basis een computertaak op internet uit te voeren. Doel is na te gaan of Cognitieve Controle Training in combinatie met een bestaande interventie zoals de faalangsttraining, piekeren kan verminderen.
- Uitsteltraining: studenten krijgen inzicht in het proces van uitstellen en krijgen een voorzet om een aangepaste studieaanpak te starten.

Een aantal trainingen worden of in korte of in lange formules aangeboden:

- Slaapproblemen: een éénmalige sessie waarin studenten met slaapproblemen tips en vaardigheden aangeboden krijgen.
- Spreekangst: de focus ligt op angst bij het presenteren voor groep. Het is een zeer interactieve training (4 sessies van telkens 2 uur) met als einddoel een presentatie brengen voor publiek.
- Verder met angst: in die training wordt de (maladaptieve) problem solving zowel op persoonlijk vlak als op studievlak bewust gemaakt en bekeken in zijn effectiviteit. De student krijgt (terug) een actievere rol in zijn leven waar de studie een grote plaats inneemt. Vanuit die actievere en flexibelere rol kan de student de juiste beslissingen nemen inzake zijn of haar studies en/of persoonlijk leven. Deze training kan ook individuele begeleidingen opvangen (6 sessies van telkens 2,5 uur).

Overzicht aanbod groepstrainingen academiejaar 2016-2017

	1ste semester 2016-2017 (oktober 2016 – december 2016)	**2de semester 2016-2017 (februari 2017 – juni 2017)**
Faalangsttraining (korte formule)	3 trainingen, telkens 1 sessie per training	3 trainingen, telkens 1 sessie per training
Faalangsttraining (lange formule)	4 trainingen, telkens 5 sessies per training	4 trainingen, telkens 5 sessies per training

Uitsteltraining (korte formule)	5 trainingen, telkens 1 sessie per training	4 trainingen, telkens 1 sessie per training
Uitsteltraining (lange formule)	4 trainingen, telkens 5 sessies per training	3 trainingen, telkens 5 sessies per training
Efficiënter studeren (korte formule)	9 trainingen, telkens 1 sessie per training	7 trainingen, telkens 1 sessie per training
Efficiënter studeren (lange formule)	4 trainingen, telkens 3 sessies per training	5 trainingen, telkens 3 sessies per training
Verder met angst	2 trainingen, telkens 6 sessies per training	2 trainingen, telkens 6 sessies per training
Slaapproblemen	2 trainingen, telkens 1 sessie per training	2 trainingen, telkens 1 sessie per training
Spreekangst	1 training, telkens 4 sessies per training	1 training, telkens 4 sessies per training

Naast het bestaande trainingsaanbod tijdens het academiejaar, werden er in het academiejaar 2016-2017 ook trainingen gegeven in de zomermaanden om een aanbod te hebben voor de studenten die geconfronteerd worden met een tweede zittijd:

- 2 korte trainingen efficiënt studeren;
- 2 korte trainingen uitstellen;
- 1 korte training faalangst;

Dat brengt het totaal aantal groepstrainingen in academiejaar 2016-2017 op 70.
De studenten die zich willen inschrijven voor de lange trainingen worden online bevraagd: de vragenlijst De Vasev, de concretisering van hun problematiek, hun motivatie … Bij twijfel nemen de studentenpsychologen telefonisch contact op met de student. Het doel van de online intakes is om meer ruimte in de agenda te kunnen vrijmaken voor individuele afspraken en individuele begeleiding (los van trainingen). In academiejaar 2016-2017 ging het om 336 online intakes (t.o.v. 220 in 2015-2016).

We erkennen de positieve effecten die de trainingen met zich meebrengen. Toch stellen we vast dat deze uitbreiding niet noodzakelijk gepaard gaat met een verminderde vraag naar individuele gesprekken. Studenten komen bij ons terecht met uiteenlopende aanmeldingsklachten, waarvan sommige niet passen in het groepsaanbod en een individuele aanpak vereisen. Gevolg is dat de wachttijden voor studenten oplopen, terwijl de studentenpsychologen studenten net snel moeten kunnen verder helpen met problemen die hun studies belemmeren. Dit moet ons onderscheiden van de reguliere hulpverlening waar men ook vaak met lange wachttijden geconfronteerd wordt. Het gevolg van het onevenwicht in vraag en aanbod is ook dat de studentenpsychologen steeds minder ruimte hebben om individuele begeleidingen op te starten waar nodig en studenten vlugger moeten doorverwijzen naar externe hulpverlening.

Begeleiding en ondersteuning van netwerken door de studentenpsychologen:

- om de impact van een eventuele schokkende gebeurtenis binnen de UGent-context op te vangen, werd UCare opgericht: een team van opgeleide medewerkers dat opvang en nazorg kan bieden. Er bestaat een nauwe samenwerking tussen de verantwoordelijken van UCare en de studentenpsychologen. De studentenpsychologen zijn ook lid van het nazorgteam. UCare is ondertussen meer bekend waardoor er geregeld oproepen zijn voor advies of interventie op locatie. Door UCare is ook de bekendheid van de studentenpsychologen nog groter geworden

waardoor zij nog meer geconsulteerd worden voor advies. Indien de schokkende gebeurtenis betrekking heeft op één individu, worden zij gecontacteerd om deze student zo snel mogelijk op te vangen en gepaste ondersteuning te bieden. De studentenpsychologen komen op regelmatige basis samen met het UCare-team om een optimale samenwerking te garanderen.

- de studentenpsychologen bieden ondersteuning en advies aan studie- en trajectbegeleiders die vragen of zorgen hebben over studenten. Er zijn ook steeds meer lesgevers die advies vragen over hoe om te gaan met studenten die vreemd of problematisch gedrag vertonen. Zo werden de studentenpsychologen in 2016-2017 verschillende malen opgeroepen door facultaire medewerkers om hulp te bieden bij suïcidale studenten, studenten met acute psychoses of studenten die zich in een crisissituatie bevonden of waar psychologisch advies en/of assistentie nodig is.
- de studentenpsychologen hebben in 2016-2017 opnieuw een workshop binnen het opleidingsonderdeel Coaching en Diversiteit gegeven. Tijdens deze workshop wordt de afdeling Studieadvies uitgebreid voorgesteld met als doel mentoren te informeren. Zo kunnen mentoren bepaalde problematieken bij hun mentees beter herkennen en gericht doorverwijzen.
- een van de studentenpsychologen staat in voor studieondersteuning binnen het programma van het voortraject anderstalige nieuwkomers.
- Warme Steden: Stad Gent is één van de 5 centrumsteden in Vlaanderen die de kans kreeg in te stappen in het pilootproject Warme Steden. De bedoeling van dit project is een integrale, onderbouwde aanpak op te zetten om mentaal welbevinden en veerkracht van kinderen en jongeren (0-24 jaar) te versterken. Een grote groep jongeren in Gent zijn de studenten. Aangezien de studententijd een periode is die heel wat risicofactoren met zich meebrengt, gaat binnen het project ook aandacht naar preventie bij deze specifieke doelgroep. In 2016 werd een werkgroep opgestart met experts (studentenpsychologen, medewerkers studentenvoorzieningen) van alle Gentse hogeronderwijsinstellingen met het doel om instellingsoverschrijdend te werken rond mentaal welbevinden bij Gentse studenten. Voor de UGent zitten het afdelingshoofd Studieadvies, een van de studentenpsychologen en een medewerkster sociale dienst in de werkgroep. De werkgroep bracht in kaart wat er per onderwijsinstelling reeds gebeurt op vlak van psychische ondersteuning van de student. We kwamen hierbij tot de vaststelling dat er reeds heel wat initiatieven genomen worden voor de studenten met milde tot ernstigere studie- en emotionele problemen (selectieve en geïndiceerde preventie) zoals b.v. vaardigheidstrainingen, individuele begeleiding bij studentenpsychologen, kwaliteitsvolle doorverwijzing … Echter op het vlak van universele preventie zien we noden en mogelijkheden tot samenwerking. We zien daar een opportuniteit om instellingsoverschrijdend te gaan samenwerken en initiatieven te ontwikkelen voor alle Gentse studenten (en dus niet enkel de risicostudenten). In het kader van de Week van de Veerkracht (oktober 2017) werden er 2 workshops rond piekeren en slaapproblemen gegeven.
  Daarnaast werden ook de studenten zelf bevraagd via een focusgroep. Hier kwam het topic 'verbondenheid' sterk naar voor. De studenten hebben nood aan laagdrempelige ontmoeting en verbinding. Ook in onze eigen begeleidingsgesprekken met studenten merken we deze nood aan verbondenheid op. Aangezien verbondenheid de ontwikkeling van emotionele problemen buffert, willen we met het project vooral inzetten op die universele preventie.
- op de Onderwijsdag op 23/05/2017 gaven de studentenpsychologen een workshop rond 'omgaan met studenten met psychische problemen'. In deze workshop werden er verschillende thema's aangehaald: gesprekstechnieken, omgaan met emoties, een slecht nieuwsgesprek aanvatten, wat bij een crisissituatie, etc.

- Het **aanspreekpunt Student & Functiebeperking**, dat ook deel uitmaakt van de afdeling Studieadvies, staat in voor de specifieke begeleiding van studenten met een functiebeperking. Zowel studenten met een motorische, visuele of auditieve beperking als studenten met een ontwikkelingsstoornis, een chronisch medische aandoening en een psychiatrische functiebeperking behoren tot de doelgroep van de dienstverlening. Het aanspreekpunt Student & Functiebeperking baseert zich bij de afbakening en de attestering van deze subgroepen op de richtlijnen van de Vlaamse Onderwijsraad. De werking voorziet in een aanbod van onderwijsgerelateerde en niet-onderwijsgerelateerde activiteiten, waarbij de nadruk op het individueel gericht werken ligt.
  In academiejaar 2016–2017 contacteerden 1207 UGent-studenten de dienstverlening voor studenten met een functiebeperking (ter vergelijking, in academiejaar 2013-2014 ging het nog om 617 studenten). We zien dus over de jaren heen een sterke stijging van het aantal studenten dat beroep doet op de dienstverlening. De meerderheid van deze groep vraagt een bijzonder statuut aan (cf. artikel 25 OER). Op basis van dit statuut komt de student in aanmerking voor redelijke aanpassingen. Het aanspreekpunt formuleert een advies van individuele onderwijs- en examenfaciliteiten op basis van een assessment. Dit advies wordt aan de betrokken lesgevers gecommuniceerd. Sinds academiejaar 2016-2017 zet het aanspreekpunt nog meer in op interne kwaliteitszorg, onder meer door de studenten na iedere examenperiode te bevragen over hun ervaringen met de geadviseerde onderwijs- en examenfaciliteiten het voorbije semester. Waar nodig en mogelijk leidt die feedback tot bijsturing en bemiddeling.
  - De UGent beschikt over twee studentenhomes met aangepaste huisvesting voor studenten. Studenten met een functiebeperking kunnen via het aanspreekpunt Student & Functiebeperking een aanvraag voor aangepaste huisvesting indienen. Het aanspreekpunt screent de (her)aanvragen van studenten met een functiebeperking en de omkaderingstudenten en doet op basis hiervan een voorstel naar de dienst Huisvesting en Studentenvoorzieningen. In Home Vermeylen waren er 13 UGent-studenten met een functiebeperking gehuisvest. In Home Bertha de Vriese verbleven er 11 UGent-studenten met een functiebeperking. In deze home werden 6 omkaderingsstudenten ingezet voor de omkadering overdag. Op twee bijeenkomsten, die plaatsvinden bij aanvang van elk semester, worden de studenten met een functiebeperking en de omkaderingsstudenten samengebracht i.f.v. de omkaderingsafspraken.
  - Het aanspreekpunt Student & Functiebeperking bemiddelt bij een vraag naar (aangepast) vervoer van en naar de lessen voor studenten met een blijvende verminderde mobiliteit. Sinds het academiejaar 2013-2014 is er een samenwerking met een privaat taxibedrijf (V-Tax). In het academiejaar 2016-2017 maakten vier studenten hiervan gebruik. Het betreft 2 studenten met een motorische beperking en 2 studenten met een visuele beperking.
  - Het aanspreekpunt Student & Functiebeperking fungeert als aanspreekpunt voor de cel SOL (Speciale Onderwijsleermiddelen) van het Departement Onderwijs. Het aanspreekpunt informeert de student over de mogelijkheden en begeleidt de procedures met betrekking tot speciale onderwijsleermiddelen, o.a. doventolken - omzettingen naar digitale braille en digitale vergrotingen – kopies notities medestudenten. Het aanspreekpunt volgde in 2016-2017 8 UGent-studenten op waarvan 5 studenten met een auditieve beperking en 3 studenten met een visuele beperking.
  - Het aanspreekpunt fungeert als contactpersoon met het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap). Het aanspreekpunt bemiddelt en ondersteunt de student eveneens bij het rekruteren, het selecteren en het coachen van kandidaat-begeleiders voor pedagogische begeleiding. Het aanspreekpunt volgt het dossier bij

het VAPH administratief op. In 2016-2017 ging het om 9 dossiers waarvan 5 studenten met een visuele beperking en 4 studenten met een auditieve beperking.

- In het hoger onderwijs wordt veel belang gehecht aan een goede attestering van een leerstoornis resp. dyslexie/dyscalculie. Onder impuls van de Raad Hoger Onderwijs van de VLOR en het voormalige Vlaams Expertisecentrum Handicap en Hoger Onderwijs (VEHHO) en het Netwerk Leerproblemen Vlaanderen werden duidelijke aanbevelingen (criteria) voor de attestering van de doelgroep leerstoornissen in het hoger onderwijs opgesteld. Het rapport vermeldt eveneens dat de verslagen van eerder diagnostisch onderzoek dienen beoordeeld te worden door een psychodiagnostisch geschoolde deskundige op het vlak van leerproblemen. Voor studenten die (om uiteenlopende redenen) geen of onvoldoende attesten kunnen voorleggen, dient de onderwijsinstelling door te verwijzen naar instanties die mogelijkheden tot hertesting voorzien. Het Aanspreekpunt student & functiebeperking neemt binnen de UGent deze taak op zich. Omwille van een gebrek aan diagnostische centra voor jongvolwassenen kunnen studenten ook bij het Aanspreekpunt terecht voor een onderzoek bij een vermoeden van dyslexie en/of dyscalculie. In academiejaar 2016-2017 werden 4 eerste testingen en 187 hertestingen uitgevoerd door het aanspreekpunt.
- Het aanspreekpunt Student & Functiebeperking erkent de meerwaarde van compenserende voorleessoftware. Tijdens de adviesgesprekken met betrekking tot de faciliteiten wordt het aanbod van compenserende software toegelicht en vindt er een korte demonstratie plaats. De student krijgt een demoversie mee die gedurende twee maanden uitgeprobeerd kan worden. De student wordt ook gestimuleerd om deel te nemen aan de workshops compenserende software. De dienst organiseert elk jaar in samenwerking met producent JABBLA workshops rond compenserende software. De UGent biedt aan de studenten gratis de compenserende voorleessoftware Sprinto plus en Kurzweil aan. In 2016-2017 registreerde het Aanspreekpunt 43 UGent-gebruikers van compenserende voorleessoftware. Daarnaast stellen we vast dat er steeds meer studenten zijn die bij de aanvang van het hoger onderwijs al over een pakket beschikken. Deze studenten zijn niet in de cijfers opgenomen. Het aanspreekpunt Student & Functiebeperking wil de individuele student van het scanwerk ontlasten en de beschikbare studietijd van studenten waarborgen. Het verbindt er zich toe om na een grondige dossierstudie (cf. uitzonderingen op de auteursrechten) het studiemateriaal digitaal (studieboeken - cursussen) op te vragen bij uitgeverijen en/of lesgevers en aan de studenten aan te leveren in een beveiligde content (pdf). Om niet in strijd te zijn met de auteursrechten vraagt het aanspreekpunt Student & Functiebeperking van elke student een attest op die de leeshandicap voldoende kan staven. De student ondertekent een verklaring waarin men er zich toe verbindt om de verkregen digitale bestanden niet te bewerken en te verspreiden. Het aanspreekpunt stuurt de verklaring door naar de uitgeverijen en/of lesgevers. Het aanspreekpunt heeft een positieve samenwerking opgebouwd met uitgeverijen, nationaal en internationaal, en met ADIBib, een gratis aangepaste digitale bibliotheek. In academiejaar 2016-2017 werden reeds 216 aanvragen verwerkt en via een beveiligd platform op Zephyr ter beschikking gesteld aan de student. De ‘digitale databank aanspreekpunt Student & Functiebeperking’ op Zephyr telt menige gebruikers, allen studenten met een leesbeperking.
- Het aanspreekpunt organiseert diverse informatiemomenten en vormingen voor de studenten met een functiebeperking:
    - Workshop ‘Compenserende software Sprinto plus’ (i.s.m. JABBLA)
    - Infoavond ‘omkadering’ in home Vermeylen en home Bertha de Vriese
- Het aanspreekpunt Student & Functiebeperking bouwt verder actief netwerken uit met partners binnen en buiten het hoger onderwijs. Zo werden er in 2016-2017 bijvoorbeeld actieve bijdragen geleverd binnen de Werkgroep Studenten met een

functiebeperking (VLOR), m.n. rond het ondersteuningsmodel HO – registratieprocedure HO. Een medewerker van het aanspreekpunt is sinds 2017 lid van de stuurgroep van het (nieuwe) SIHO (Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs) als vertegenwoordiger van de Associatie Universiteit Gent. Deze stuurgroep volgt de kwaliteit van de werking van het SIHO op en komt twee keer per jaar samen. Een medewerker van het aanspreekpunt maakt deel uit van 'het Regionaal overleg ADHD bij volwassenen' samen met andere hulpverleners uit regio Gent, dat als doel heeft het aanbod voor deze groep beter te leren kennen en samen uit te bouwen.

Begeleiding en ondersteuning van internen en externen (leerlingen van het secundair onderwijs en hun ouders (extern), mentoren, docenten en andere personeelsleden) door het aanspreekpunt:

- 'Redelijke aanpassingen voor studenten met een functiebeperking' (voor de ZAP-leden in de faculteit Diergeneeskunde – voor lesgevers en assistenten campus Kortrijk)
- 'Statuten en (examen)faciliteiten voor studenten met een functiebeperking' (voor leerlingen 6de jaar Campus Ter Sterre OV4 ASS)
- Voorstelling werking 'aanspreekpunt Student & Functiebeperking' (op de DDD – juni 2017)
- 'Students with a disability@ghent university (voor een medewerker Zuid-Afrika die onderzoek doet rond students with special needs in Higher Education en een medewerker universiteit Leipzig)
- 'Dyslexie en vreemde talen' (voor lesgevers Faculteit Bedrijf & Organisatie HoGent).

b) faculteiten

De specifieke begeleiding van de eerstejaarsstudenten gebeurt grotendeels op het niveau van de verschillende opleidingsonderdelen. Daarnaast is er in iedere faculteit een Monitoraat actief. Studiebegeleiders en trajectbegeleiders bundelen hun krachten en nemen initiatieven om het studeren vlotter en efficiënter te laten verlopen. Het aanbod is verschillend naargelang de faculteit. De visie is gemeenschappelijk en wordt centraal ondersteund door de afdeling Studieadvies via vorming en gemeenschappelijke initiatieven i.v.m. publicaties (vb. brochure Efficiënter Studeren) en studievoortgangsonderzoek.

4.3.3 Verslag van de wijze van organisatie en de effecten van de onderwijsbegeleiding in het eerste bachelorjaar

De vakinhoudelijke studiebegeleiding van de eerstejaarsstudenten gebeurt grotendeels via de lessen, practica en spreekuren op het niveau van de opleidingsonderdelen zelf. Binnen de monitoraten is er een gestandaardiseerd aanbod van zowel vakinhoudelijke als algemene studiebegeleiding en trajectbegeleiding terug te vinden. De studiebegeleiders zijn het aanspreekpunt voor alle vragen over studiehouding, studieplanning en studiemethode en begeleiden een aantal vakken in het eerste bachelorjaar inhoudelijk. De studenten kunnen er terecht met vragen over de leerstof maar ook over o.a. concentratieproblemen, faalangst, uitstelgedrag. De trajectbegeleiders geven individueel advies over het persoonlijk studietraject en de studievoortgang, ze begeleiden en geven informatie bij de keuzemomenten doorheen de studieloopbaan (keuzevakken, minor/major ...). De studie- en trajectbegeleiders van de UGent opereren binnen een universiteitsbreed netwerk dat gecoördineerd wordt door de afdeling Studieadvies. Het netwerk studie- en trajectbegeleiding komt regelmatig samen in werkgroepen om good practices uit te wisselen, te bespreken en eventueel in opleidingsoverschrijdende projecten om te zetten. Er worden ook interne vormingsactiviteiten voor het netwerk georganiseerd.

Volgende werkgroepen en vormingen kwamen aan bod in academiejaar 2016-2017:

- werkgroep SIMON: SIMON wordt naast oriënteringsinstrument ook gebruikt als remediëringsinstrument voor instromende generatiestudenten. In 2016-2017 kwam er een nieuwe naam voor SIMON als remediëringsinstrument: 'SIMON zegt'. Op basis van de evaluatie bij de studenten en overleg met de facultaire studie- en trajectbegeleiders werd het feedbackrapport op bepaalde punten aangepast en verfijnd voor instromende studenten academiejaar 2016-2017. Zo wordt het remediëringsaanbod nu onder de subtestscores geplaatst in plaats van als aparte rubriek, wordt er extra beklemtoond dat slaagkansen opleidingsspecifiek zijn, zijn er percentages toegevoegd bij de slaagkansen zodat duidelijker is wat deze betekenen en is er op het einde van het rapport een overzichtstabel toegevoegd met alle behaalde scores op de subtesten.
- werkgroep 'Efficiënter studeren': facultaire studiebegeleiders en de studentenpsychologen zoeken samen naar een manier om studenten met zo kort mogelijke boodschappen de essentie en de evidentie van het studeren mee te geven. Dit resulteerde in academiejaar 2016-2017 in een nieuwe brochure: Efficiënter studeren. De brochure wordt door facultaire studiebegeleiders en studentenpsychologen als basis gebruikt voor het geven van begeleiding, sessies, trainingen en workshops. Er werd ook een Engelstalige versie voorzien: 'Maximizing study efficiency'. Daarnaast werd ook materiaal ontwikkeld voor blokplanning: 'efficiënter blokplanning', om studenten erop te wijzen dat studeren niet enkel vlak voor de examens gebeurt, maar dat het belangrijk is het hele jaar kwalitatief werk te verrichten op productieve momenten.
- werkgroep trajectbegeleiding: Problemen en aanbevelingen in het werken met OASIS en het toepassen van het OER werden uitgewisseld en opgelost.
- werkgroep 'visual monitoraat': samen met een illustrator werd een nieuw beeld voor de monitoraten gecreëerd. Ook werden verschillende producten gecreëerd in deze nieuwe stijl, bv. pennenzak, banners, ppt-sjabloon …
- een vormingsdag voor de groep studie-en trajectbegeleiders: de voormiddag was gericht naar de nieuwe studie- en trajectbegeleiders en bedoeld om het trainingsaanbod van de studentenpsychologen voor te stellen zodat studenten gerichter kunnen doorverwezen worden naar de meest gepaste training. De namiddag was voorbehouden voor casusbespreking.

4.3.4 Uitstroominitiatieven

Studenten met loopbaangerelateerde vragen kunnen binnen de afdeling Studieadvies ook terecht bij een studieadviseur.

Specifiek voor studenten die binnenkort afstuderen worden er contacten met het afnemend veld georganiseerd en geïnitieerd:

- op verzoek van werkgevers verzorgt de afdeling Studieadvies gepersonaliseerde mailings over vacatures naar laatstejaarsstudenten en afgestudeerden;
- andere vacatures worden aangekondigd via de website; een specifieke webapplicatie werd ontwikkeld die toelaat om vacatures te indexeren en het zoeken te vergemakkelijken; werkgevers kunnen zelf hun vacatures inbrengen in de nieuwe vacaturedatabank. De vacaturedatabank levert permanent meer dan 150 vacatures;
- op verzoek van werkgevers, op eigen initiatief of in samenwerking met faculteiten en de studentenraden organiseert de afdeling Studieadvies presentaties voor bepaalde bedrijfssectoren en/of presentaties van het arbeidsveld voor de opleidingen;
- initiatieven i.v.m. stages en ondernemerschap worden uitgebreid gecommuniceerd.

In academiejaar 2016-2017 werd in associatieverband de veertiende editie van de Afstudeerbeurs georganiseerd, op 28 maart 2017. Naast de jobbeurs voor afstuderende bachelor- en

masterstudenten (stands van bedrijven) was er opnieuw een verderstudeerbeurs met o.a. de breed toegankelijke voortgezette opleidingen aan de UGent en met veel aandacht voor de overstap van hogeschool naar een verdere UGent-opleiding. Ook het UCT en Open Universiteit waren vertegenwoordigd. In samenwerking met de Doctoral School was ook een specifieke jobbeurs voor doctorandi en jonge postdocs voorzien en eveneens een International Job Corner met de nadruk op internationale loopbanen. Daarnaast was er een informatief gedeelte met infosessies en bedrijfspresentaties en de individuele cv-analyse. Het informatief programma biedt vnl. zaken aan die voor een breed studentenpubliek relevant zijn, zoals workshops over de verschillende aspecten van solliciteren en thema's waarover studenten maar moeilijk degelijke informatie vinden zoals werk zoeken in het buitenland of werken bij internationale instellingen.

In 2017 werd opnieuw samengewerkt met de VDAB. Naast een informatiestand bood de VDAB een aantal workshops aan gericht op het verbeteren van de sollicitatievaardigheden van de studenten. Daarnaast werkten een tiental VDAB-medewerkers mee aan de cv-analyse.

5485 bezoekers registreerden zich vooraf via de website, waaronder 781 doctoraatsstudenten en postdocs. Van de vooraf geregistreerde bachelor- en masterstudenten is ca. 47% verbonden aan de Universiteit Gent, 24% zijn studenten van de Arteveldehogeschool en 17% zijn studenten van de Hogeschool Gent. Een kleine groep bezoekers komt van de Hogeschool West-Vlaanderen (2%). Ten slotte zijn ca. 10% van de vooraf geregistreerde studenten niet geaffilieerd aan één van de AUGent-instellingen. Deze laatste groep, die vooral bestaat uit studenten van andere associaties, is interessant voor het verderstudeerluik van de Afstudeerbeurs.

Voor de informatieverstrekking wordt gebruik gemaakt van masterfiches die online beschikbaar zijn via de website studiekiezer (studiekiezer.ugent.be). Op een masterfiche wordt kort en overzichtelijk alle relevante informatie per masteropleiding opgenomen.

4.4 Beleid ten aanzien van de doorstroming van afgestudeerden van de hogescholen naar de academische basisopleidingen

De toegangsmodaliteiten worden afzonderlijk opgelijst en gecommuniceerd via afzonderlijke masterfiches.

Op de website 'Studiekiezer' (zie hoger) is er een rubriek voorzien, specifiek voor studenten die al een diploma hoger onderwijs hebben. Een unieke databasegestuurde zoekmachine laat het toe om op basis van eender welk Vlaams diploma hoger onderwijs een lijst te genereren met mogelijke vervolgopleidingen aan de UGent. Dit is interessant voor studenten die zicht willen krijgen op de mogelijkheden tot verder studeren. Bovendien beperkt de informatie zich niet tot een lijst, maar krijgt de student een uitgebreide beschrijving van de opleiding en alle bijhorende informatie op één overzichtelijke fiche.

Voor een aantal frequent bezochte doorstroomprogramma's worden er afzonderlijke infosessies georganiseerd. Het globale aanbod wordt gecommuniceerd op de Afstudeerbeurs via informanten van alle opleidingen en wordt ook via de website bekendgemaakt.

5. *Taalregeling*

Als bijlage bij dit Onderwijsverslag is het rapport inzake het gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands aan de Universiteit Gent in het academiejaar 2016-2017 opgenomen. Dit taalrapport geeft rekenschap over het taalbeleid in het onderwijs aan de UGent.

6. *Internationale relaties*

6.1 Algemeen

6.1.1 Inleiding: een korte terugblik op 2017

De taken van de afdeling Internationalisering (AI) bestaan in de eerste plaats uit de uitvoering van de reeds lang vastgelegde kerntaken: het bieden van ondersteuning bij het aanvragen en uitvoeren van internationale onderwijsprojecten, het initiëren en beheren van zowel studenten- als docentenmobiliteit en de voortdurende profilering van de UGent in binnen- en buitenland. Daarbij wil de afdeling Internationalisering expliciet bijdragen tot het ondersteunen en uitbouwen van een instellingsbreed en directie-overschrijdend internationaliseringsbeleid. In het kader van het strategisch plan werd na breed overleg een geïntegreerd beleidsplan opgesteld dat in 2014 definitief goedgekeurd werd. In 2017 werd het bestaande beleid verder ontwikkeld zowel op het gebied van beleid als van concrete mobiliteits- en andere projecten.

Op Europees vlak bleef de UGent het voorbije jaar één van de sterkste spelers in het hogeronderwijslandschap. Binnen het Erasmus+ programma (met als bekendste speerpunt de Erasmus-studieverblijven) vervulde de UGent ook in 2017 een voortrekkersrol. De UGent-positie werd verder uitgebouwd dankzij de participatie in tal van Europese projecten en een stijgende mobiliteit van zowel inkomende als uitgaande studenten. Zo werd in 2015-2016 voor het eerst de mijlpaal van 1000 uitgaande "Erasmus-studenten" overschreden. Het Erasmus+ programma is de opvolger van alle bestaande Europese programma's voor Onderwijs, Opleiding en Jeugd en loopt van 2014 tot 2020.

Naast de inspanningen in het kader van Europese programma's zette de UGent in 2017 ook verdere stappen in het eigen gefinancierd internationaliseringsbeleid. Het beleid inzake bilaterale raamakkoorden (verder afgekort als BiRaks) werd verder verfijnd. Het stimuleren van samenwerking (voornamelijk onderwijssamenwerking, eventueel gekoppeld aan onderzoek) met de niet-EU-landen, en het niet-verlengen/vernieuwen van niet-renderende of "slapende" akkoorden, vormen enkele pijlers van de aanpak.

Het beleidsmatig werk rond het aangaan van strategische partnerrelaties met buitenlandse instellingen en rond de implementatie aan de UGent van joint masters werd eveneens verdergezet. Het voorbeeld bij uitstek zijn Erasmus+ "Erasmus Mundus Joint Master Degrees". De UGent was in 2017 bij 10 Erasmus Mundusopleidingen betrokken, waarvan in 8 als coördinator.

Een eerder indirecte vorm van internationale samenwerking kreeg gestalte via diverse lidmaatschappen bij een aantal organisaties, zij het met een operationele invalshoek of met een eerder beleidsmatige werking. Daarbij werd vooral aandacht besteed aan de dynamische deelname aan de SGroup, EUF en het U4-Netwerk. De leden van de SGroup, EUF en de U4 worden in de mate van het mogelijke als preferentiële partners beschouwd bij het indienen van projecten. Met name bij het Erasmus Mundus Action 2-programma en de Erasmus Multilaterale projecten is dat een succes gebleken.

Inzake internationale alumni werden de bestaande alumni afdelingen in het buitenland (VS, China, Westelijke Balkan, Vietnam) verder uitgebouwd, o.l.v. van "Alumni Ambassadors" die in nauw overleg met de UGent het lokale netwerk vormgeven en organiseren. De participatie in het Europees project SIMPLE, met een specifieke focus op Azië, biedt ook de kans meer inzicht te krijgen in de processen verbonden aan een dergelijke internationale alumni-werking.

Eén van de belangrijkste internationaliseringstaken van de afdeling Internationalisering is de organisatie en ondersteuning van de uitwisseling van studenten. Net zoals in de voorgaande jaren was het academiejaar 2016-2017 een succesjaar wat de uitwisseling van studenten betreft. Het totale aantal uitgaande (1600) studenten blijft stijgen terwijl het aantal inkomende uitwisselingsstudenten in academiejaar 2016-2017 min of meer stabiel bleef (1340). Het merendeel van deze studentenmobiliteit vond plaats in het kader van het Erasmusprogramma, maar de alternatieve uitwisselingsmogelijkheden via andere programma's worden steeds belangrijker (zie verder).

Ten slotte heeft de afdeling Internationalisering in 2017 sterk bijgedragen tot de internationale uitstraling van de UGent via diverse representatieve en protocollaire activiteiten zoals het ontvangen van allerlei delegaties en de deelname aan verschillende conferenties. Om dit nog beter te stroomlijnen werd eind 2015 een coördinator academische diplomatie aangesteld die voor het eerst volop actief werd in 2016. Doelstelling hiervan is het gecoördineerd aanpakken van uitgaande zendingen en inkomende buitenlandse delegaties, op institutioneel niveau.

Een erkenning voor het vele werk van de afgelopen jaren was de uitreiking in 2017 van de EAIE Institutional Award for Innovation in Internationalisation.

6.1.2 Toekomstplannen

De afdeling wil ook in de toekomst mee de implementatie van het Geïntegreerd Beleidsplan Internationalisering blijven bewerkstelligen vanuit haar expertise op het vlak van onderwijsinternationalisering.
De belangrijkste overkoepelende doelstellingen voor de afdeling zijn enerzijds het versterken van het aanbod aan en de kwaliteit van internationaliseringservaringen van studenten, academisch en administratief personeel en anderzijds het structureel ondersteunen van het inbouwen van een internationaliseringsdimensie in opleidingen (internationalisering van het curriculum).

Het versterken van het aanbod aan internationaliseringservaringen is vanzelfsprekend gerelateerd aan de doelstelling op Vlaams niveau om de uitgaande internationale mobiliteit onder studenten op te trekken tot 33% (weliswaar op basis van 10 ECTS credits). Op Europees niveau ligt de lat op 20% op basis van 15 ECTS credits (of 3 maanden). Aan de UGent hebben nu reeds 22,7 % van alle afgestudeerden een internationale ervaring in de loop van hun studies (2016-2017). De UGent streeft er uiteindelijk naar dat 25% van haar afgestudeerden in 2020 minstens 15 ECTS-credits verworven heeft buiten Vlaanderen, dus 5% hoger dan de Europese norm. Het doel voor de afdeling Internationalisering bestaat er in die kwantitatieve groei te realiseren met blijvende aandacht voor de kwaliteit van de uitwisseling en zonder afbreuk te doen aan de geïndividualiseerde aanpak van de begeleiding van uitwisselingsstudenten. Dit zal in de toekomst extra inspanningen vragen inzake voorbereiding en nazorg van een verblijf in het buitenland. Maar ook het beter capteren van alle buitenlandse internationaliseringservaringen is daarin cruciaal. Naast "klassieke" Erasmus-mobiliteit (waarbij studenten een aantal vakken volgen aan een buitenlandse partnerinstelling), worden dus niet alleen ervaringen van wie buiten Europa gaat studeren, maar ook onderzoek in het kader van een masterproef, stageperiodes in het buitenland en dergelijke beter in kaart gebracht.

Een systematische versterkte aandacht voor en betere erkenning van stages in het buitenland, ook voor pas-afgestudeerden, past binnen dit streven. In dit kader wil de UGent zich verder blijven engageren binnen het Vlaamse Reconfirm-platform annex Vlaams stageconsortium. Intern zetten de afdeling Internationalisering en de afdeling Onderwijskwaliteitszorg de vruchtbare samenwerking met betrekking tot de Community of Practice rond (internationale) stage verder. Doel is de respectieve expertise rond stage te bundelen; het stagegebeuren strategisch te faciliteren. Dit o.m. door de doelgroepen (zowel docenten en stafleden als studenten) enerzijds gerichter en efficiënter te informeren, anderzijds ook 'bottom up' probleemzones in kaart te brengen en weg te werken. In 2016-2017 werden 3 sessies georganiseerd, met facultaire inbreng. Er werden voor de 3 sessies 110 individuele deelnames geregistreerd.

Om die stijging op diverse fronten verder in goede banen te kunnen leiden is een verhoging van de performantie van de administratieve afhandeling van de dossiers noodzakelijk. De integratie van het beheer van internationale uitwisselingen in OASIS heeft tot doel de administratieve belasting voor studenten en personeel te doen afnemen en om mobiliteitsgegevens nog accurater te registreren en administreren. Een betere registratie stelt de UGent enerzijds in staat om te voldoen aan de rapporteringseisen met betrekking tot internationale mobiliteit in de Vlaamse Databank Hoger Onderwijs, in het kader van de instellingsreview en voor de monitoring van de 25/20-doelstelling en anderzijds zal dit leiden tot een correcte weergave van elke internationale ervaring op het diplomasupplement en puntenbriefje, zoals voorgeschreven in de ECTS Users' Guide (2015) van de Europese Commissie. Een correcte en tijdige registratie moet ook bijdragen tot een volledig zicht op welke studenten zich waar precies en wanneer in het buitenland bevinden, wat bijvoorbeeld cruciaal is in het geval van een crisis. Een en ander sluit ook aan bij de doelstellingen van het ambitieuze Europese Erasmus without Paper project (EWP, 2015-2017) waarvan de UGent de coördinator is. Dit project streeft naar een verhoging van de performantie van de administratieve afhandeling van de steeds talrijker wordende uitwisselingsdossiers door een doorgedreven digitalisering. Binnen dit project ligt de focus vanzelfsprekend niet zozeer op de interne UGent-processen maar op de processen tussen de student, zijn thuis- en zijn gastinstelling.

Gelijklopend met het streven naar meer uitwisseling, wil de afdeling Internationalisering ook werken aan betere, kwaliteitsvollere uitwisselingen. Door een verblijf in het buitenland duidelijk in te bedden in het curriculum (waarover verder meer) en de keuze van de partnerinstellingen nog beter te motiveren, wordt ernaar gestreefd de academische meerwaarde voor student en opleiding te maximaliseren. De realisatie van de tool "eQuATIC" (Online Quality Assessment Tool for International Cooperation), voor kwaliteitsbewaking in internationale samenwerking, waarvoor in de loop van 2013 en 2014 binnen de afdeling Internationalisering een proof of concept werd ontwikkeld, werd door financiële ondersteuning vanwege de Vlaamse overheid mogelijk gemaakt. Eind 2016 werd de tool opgeleverd en in de loop van 2017 werd de tool verder uitgerold binnen de UGent. Er werd in 2107 ook een Europees project goedgekeurd om het gebruik van eQuATIC door internationale instellingen te ondersteunen.

Structurele inbedding van internationalisering is ook belangrijk voor het UGent-personeel. Sinds 2015 wordt ook daar meer op ingezet en dit beleid wordt nog versterkt: enerzijds door te streven naar een grotere erkenning van internationaliseringsmerites in de academische loopbaan en anderzijds door voor administratief personeel internationalisering als een krachtige vorm van talentontwikkeling te profileren, te promoten en te erkennen.
Voor zowel studenten als personeel is een goede voorbereiding van de internationaliseringservaring van groot belang. In de toekomst zal ook daar verder aandacht naar gaan door voor beide groepen sterker in te zetten op interculturele trainingen.

Als tweede grote doelstelling wordt het structureel ondersteunen van het inbouwen van een

internationaliseringsdimensie in opleidingen (internationalisering van het curriculum) naar voren geschoven. Ook voor deze doelstelling zal nauw samengewerkt worden met de facultaire commissies internationalisering en zullen we er naar streven hen de slagkracht te geven om op facultair niveau internationalisering hoog op de agenda te plaatsen.

Opleidingen dienen, conform het nieuw UGent Competentiemodel, werk te maken van het bepalen van de voor haar studenten relevante internationale en interculturele competenties. Vervolgens dienen ze voldoende kansen te creëren die de verwerving van die competenties door alle studenten mogelijk maken, dus niet enkel door die studenten die over de grens een deel van hun studie afwerken of een "Internationalisation@Home"-ervaring doormaken. Een opleiding kan b.v. lesinhouden een sterkere internationale/interculturele dimensie bieden (wat bovendien mooi strookt met het streven naar een versterkte multiperspectivistische benadering). Ook de keuze voor leermaterialen kan sterk internationaal geïnspireerd zijn, net als de gekozen didactische werkvormen. Het creëren van een authentieke "International classroom" zal daarbij voor geselecteerde opleidingen hetgene zijn waarnaar gestreefd wordt. Daarbij dient zowel ingezet te worden op het aantrekken van buitenlandse academici als op het aantrekken van buitenlandse uitwisselings- en reguliere studenten die dan samen de opleiding met de Vlaamse studenten volgen.

Het opzetten van een gericht rekruteringsbeleid (in de eerste plaats van studenten, maar ook van academisch personeel) wordt daardoor automatisch ook een belangrijk actiepunt voor de toekomst. Hierbij kan verder gebouwd worden op de reeds opgedane ervaringen en bestaande landenexpertise (in het bijzonder via het China-platform en via de vertegenwoordiging daar). Een meer gericht inzetten op internationale rekrutering en profilering vraagt bovendien ook een verhoogde aandacht voor het onthaal en de opvang van reguliere buitenlandse studenten, waar dan ook vanuit de afdeling nog sterker op ingezet zal moeten worden.

Binnen een dergelijk beleid van rekrutering en profilering spelen ook de internationale alumni een cruciale rol. De volgende jaren zal dan ook het beleid rond die internationale alumni verder uitgewerkt worden. Op basis van de beschikbare alumnigegevens en met de eerste landelijke alumninetwerken actief, kan nu verder gewerkt worden aan de uitbouw van een performant alumninetwerk, i.s.m. met de collega's van de directie Communicatie en Marketing. Een interactieve website zal de alumni toelaten om hun gegevens te updaten en gepersonaliseerde boodschappen te posten op fora. Nieuws en links naar projecten, initiatieven, bestaande sociale netwerken van faculteiten … zullen vermeld worden. Voorbeelden van initiatieven zijn een halfjaarlijkse nieuwsbrief, gerichte mailings, een jaarlijks event voor buitenlandse alumni die nog in België wonen, activiteiten voor lokale alumni bij buitenlandse bezoeken van de rector …

Inzake de participatie aan Europese projecten, bestaat de grote uitdaging voor de UGent er vooral in om de koploperpositie die de UGent binnen Europa heeft verworven, te consolideren en verder uit te bouwen. Het Erasmus+ programma biedt veel mogelijkheden voor samenwerking met Erasmuspartners maar heeft ook een nieuwe externe dimensie. Mobiliteiten buiten het klassieke Erasmusstramien zullen voortaan in beperkte mate mogelijk worden binnen Erasmus+, dus ook met landen buiten de klassieke Erasmusprogrammalanden. Daarnaast zal er nog meer werk moeten worden gemaakt van het inbedden van deze inspanningen in een breder beleid waarbij 'sustainability' en het streven naar structurele samenwerkingsvormen centraal staat zowel binnen als buiten Europa, zowel projectmatig (b.v. in het kader van capaciteitsopbouw) met diverse partners als bilateraal. Hierbij zal ook anders moeten omgegaan worden met de klassieke opdeling tussen "ontwikkelingssamenwerking(-sprojecten)" en "internationalisering(-sprojecten)".

De recent hernieuwde aandacht voor regionale samenwerking dient de komende jaren verder te worden uitgebouwd tot een hecht regionaal strategisch netwerk waarbij zowel multilaterale

samenwerkingsvormen (zoals U4) als structurele bilaterale samenwerking (Lille, Kent) cruciaal zijn. In dit verband dienen ook de institutionele netwerken waarvan de UGent deel uitmaakt (zoals de SGroup en de European University Foundation) bij te dragen tot een versterking van de internationale positie van de UGent.

Tot slot zal in de toekomst de strategische rol van de Ghent University Global Campus in Zuid-Korea in het internationaliseringsbeleid verder versterkt worden. De branch campus kan immers uitgroeien tot een sterke lokale hub en een erg belangrijke troef voor het aantrekken van Aziatische studenten. De ervaring met rekrutering daar wordt in de toekomst ook steeds interessanter voor de hele universiteit. Bovendien kunnen de opleidingen daar fungeren als laboratoria voor internationaliseringsinnovatie.

6.2 Europese onderwijsprogramma's

6.2.1 ERASMUS+

Inleiding
Als alomvattend programma biedt Erasmus+ meer mogelijkheden tot samenwerken binnen de sectoren van onderwijs en is het met vereenvoudigde financieringsregels toegankelijker geworden. Erasmus+ bestaat uit drie kernacties (Key Actions) voor alle niveaus van onderwijs, van primair tot en met universitair, volwasseneneducatie en de jeugdsector. Het niet-formeel leren is ook in het programma opgenomen. De drie actielijnen zijn Mobiliteit van individuen inclusief Joint Masters, Strategische partnerschappen (inclusief Sector Skills en Knowledge Alliances) en Beleidsontwikkeling. Daarnaast maken Jean Monnet en Sport deel uit van het programma van Erasmus+.

6.2.1.1 Kernactie 1 Mobiliteit binnen programmalanden
De klassieke Erasmusmobiliteit voor studenten en personeelsleden is ondergebracht onder kernactie 1 "Leermobiliteit voor individuen". Net als in de voorgaande academiejaren bleef de Universiteit Gent heel actief, waarbij de hoge participatiegraad werd verdergezet en geconsolideerd. De Europese uitwisselingen aan de UGent binnen de Erasmus-programmalanden 2016-2017 waren ingebed in een geheel van 1700 akkoorden met 567 partnerinstellingen uit de 28 EU-landen, de 3 EVA-landen, FYROM, Turkije en Kroatië.

Binnen deze akkoorden, waarvan de invulling wordt aangebracht door Gentse of buitenlandse promotoren, wordt de samenwerking tussen de Universiteit Gent en de partnerinstellingen gedetailleerd omschreven voor aantallen en stromen studenten- en docentenmobiliteit. Door de resultaten van het referendum van 9/2/2014 in Zwitserland doet Zwitserland niet langer mee aan het Erasmusprogramma. Studenten- en docentenmobiliteit naar en van Zwitserland blijven echter mogelijk onder het Swiss-European Mobility Programme.

Studentenmobiliteit tijdens de studie
Hoeksteen van het Erasmusprogramma blijft de studentenmobiliteit. De Universiteit Gent streeft ook steeds meer naar kwalitatief hoogstaande samenwerkingen. Door de nood aan een meer kwaliteitsvolle, intensere samenwerking, zowel facultair als institutioneel, worden er kwaliteitscriteria voor zowel de interinstitutionele akkoorden als voor de samenwerking met strategisch interessante partners uitgewerkt. De toenemende aandacht voor meer kwaliteit vanuit de UGent maar ook vanuit de Europese Commissie heeft niet voor een terugval in de cijfers gezorgd.
In 2016-2017 waren er meer dan 1100 uitgaande Erasmus-studenten. Ze volgden in een Europese

partnerinstelling opleidingsonderdelen, liepen er stage of deden onderzoek in het kader van hun masterproef. Koplopers onder de bestemmingen blijven Spanje en Frankrijk. De interesse voor de bestemmingen in Duitsland en Scandinavië blijft echter groeien.

De afdeling Internationalisering diende ook opnieuw een aanvraag in voor beurzen in het kader van Erasmus+ credit mobility met instellingen buiten Europa i.c. Australië, Canada, Japan, Rusland. Het betreft beurzen voor bachelor, master, PhD of personeelsmobiliteit voor 'training'.

Vanuit de partnerinstellingen verbleven er 927 Erasmusstudenten voor studie, stage of in het kader van hun masterproef aan de Universiteit Gent. De faculteiten Economie en Bedrijfskunde, Letteren en Wijsbegeerte en Bio-ingenieurswetenschappen ontvangen het grootste aantal inkomende studenten en de grootste aantallen studenten worden uitgezonden door de faculteiten Letteren en Wijsbegeerte, Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen en de faculteit Economie en Bedrijfskunde .
De afdeling Internationalisering organiseert diverse informatiesessies voor de studenten. Inkomende studenten worden bij aankomst in het 1ste en 2de semester onthaald via de Welcome Days. Deze organisatie gebeurt sinds een aantal jaar met de medewerking van de provincie Oost-Vlaanderen. Voor studenten die een internationaliseringservaring achter de rug hebben werd voor het eerst een Back@UGent event georganiseerd om ervaringen uit te wisselen en erover te reflecteren.

Stagemobiliteit na de studie
De UGent ondersteunt en stimuleert de mogelijkheden om na afstuderen deel te nemen aan internationale stagemobiliteit, als brug tussen studie en werk. Hiermee wordt ingespeeld op de groeiende belangstelling voor het opdoen van professionele ervaring na het afstuderen, gecombineerd met een substantiële internationaliseringservaring. Internationale stagemobiliteit vormt hiermee een belangrijke hefboom naar werk.
UGent-afstuderenden kunnen sedert 2014 een Erasmus+ Traineeshipbeurs voor stage na afstuderen (min. 2 maand – max. 12) aanvragen via het Reconfirm stageconsortium (zie verder) waarvan de UGent partner is. Dit consortium wordt gecoördineerd door Flanders Knowledge Area (FKA) en verenigt zowat alle hogeronderwijsinstellingen in Vlaanderen wat betreft stagemobiliteit na de studie. De UGent promoot deze beurzen actief bij haar afstuderenden, via infosessies, website, individueel advies. De beursadministratie en mobiliteitsbudgetaanvraag verlopen sedert 2014 via FKA, zoals binnen het consortium afgesproken. Door deze gezamenlijke aanpak, sterk ondersteund door de UGent, blijken tijdens de mobiliteitsperiode 1/6/2014-31/5/2106 in Vlaanderen een toenemende aantal jonge afgestudeerden de weg te vinden naar deze beurzen.

Docentenmobiliteit
Leden van de academische staf kunnen reis- en verblijfskosten terugvorderen voor een verblijf in een Europese partneruniversiteit in het kader van een onderwijsopdracht dankzij de Erasmus Teaching Staff Mobility (docentenmobiliteit).
Tijdens het academiejaar 2016-2017 maakten opnieuw een 80-tal UGent-docenten gebruik van de subsidie voor docentenmobiliteit binnen het Erasmusprogramma om gedurende een aantal dagen aan een Europese onderwijsinstelling te doceren.

Uitwisseling uitgaand administratief personeel
Niet-onderwijzend personeel aan hogeronderwijsinstellingen kunnen een Erasmusverblijf doorbrengen in een hogeronderwijsinstelling van een ander deelnemend land met het doel een opleiding te volgen. Er zijn verschillende benamingen voor de opleidingen: kortlopende detachering, jobshadowing, studiebezoek, enz. In 2016-2017 gingen 25 UGent-collega's van verschillende afdelingen en faculteiten op "staff training" naar Europese partners. Ze konden ervaringen uitwisselen en kennismaken met een innovatieve aanpak bij partnerinstellingen. 20

beurzen werden toegekend via een oproep voor de personeelsleden van de Centrale Administratie.

Uitwisseling inkomend administratief personeel
Elk jaar organiseert de afdeling Internationalisering een 'Staff Training Week' voor collega's van onze buitenlandse partnerinstellingen. In februari 2017 (14-16 februari) waren er 30 deelnemers voor de staff training week met als topic 'Using digital tools in internationalisation'

Erasmus Mundus Joint Master Degrees
In 2016-17 was de UGent bij tien Erasmus Mundusopleidingen betrokken, zij het Erasmus Mundus Master Courses, Erasmus Mundus Joint Doctoral Programmes (Erasmus Mundus Action 1) of Erasmus Mundus Joint Master Degrees (Erasmus+) (zie ook deel 2): drie in de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen (tweejarige opleidingen), één in de faculteit Rechtsgeleerdheid (éénjarige opleiding), drie in de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur (twee tweejarige opleidingen en een gezamenlijk doctoraatsprogramma), twee in de faculteit Wetenschappen (een tweejarige master en een gezamenlijk doctoraatsprogramma) en één aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte in samenwerking met de Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen (tweejarige Masteropleiding). Voor acht van deze projecten is de UGent consortiumcoördinator, wat wil zeggen dat de universiteit de grootste administratieve last draagt voor de organisatie van de opleiding. De gezamenlijke opleidingen die niet langer van Erasmus Mundus-financiering genieten worden verdergezet in de context van een internationaal partnerschap, het zij met of zonder gezamenlijke diplomering.

6.2.1.2 Kernactie 2: samenwerking met kennisinstellingen, kmo's, ngo's, multinationals, overheden en/of werkveldorganisaties

(In de bijlagen kunnen alle details van de vermelde projecten worden teruggevonden)

Strategische Partnerschappen
Strategische partnerschappen zijn internationale samenwerkingsprojecten die bijdragen tot innovatie en verbetering van opleiding en onderwijs. Daarbij worden positieve en langdurige effecten nagestreefd op de deelnemende organisaties, de sector en het beleid, maar ook op de personen die direct of indirect betrokken zijn. Het kunnen eenvoudige kleine samenwerkingsverbanden zijn maar ook grootschalige projecten om innovatieve middelen te verspreiden. In 2016-2017 was de UGent betrokken bij 18 projectaanvragen waarvan 7 werden goedgekeurd en van start gingen in 2017-1018.

Kennisallianties voor Onderwijsinnovaties
Kennisallianties zijn transnationale, gestructureerde en resultaatgerichte projecten, voornamelijk tussen het hoger onderwijs en het bedrijfsleven. Ze hebben tot doel het innovatievermogen van Europa te versterken en innovatie te bevorderen in het hoger onderwijs, het bedrijfsleven en in de bredere sociaaleconomische context. In 2016-2017 werden 3 aanvragen ingediend, maar er werd geen project geselecteerd.

Capaciteitsopbouw met Partnerlanden

Capacity Building is de actie binnen Erasmus+ Key Actie 2 die de voormalige programma's Tempus, Alfa en Edulink vervangt en samenbrengt. Capacity Building is de actie binnen Erasmus+ Key Actie 2 die de voormalige programma's Tempus, Alfa en Edulink vervangt en samenbrengt. Het doel is om het hoger onderwijs in deze niet-EU partnerlanden te moderniseren en internationaliseren via:

- Curriculumhervorming
- Verbeteren van het management van universiteiten / hoger onderwijs
- Verbeteren van de link met relevante socio-economische actoren

Sinds 2015 is UGent betrokken bij 11 projecten, waarvan 1 project wordt gecoördineerd door UGent (NutriSEA). In 2017 werden 11 projectvoorstellen ingediend waarbij UGent partner was, 3 voorstellen werden geselecteerd.

6.2.1.3 Kernactie 3 hervormingen in de onderwijs- en jeugdwerkingssectoren met lokale en nationale overheden

Kernactie 3 is in de eerste plaats bedoeld voor projecten die tot innovatieve beleidsontwikkeling leiden. Er zijn verschillende soorten projecten mogelijk, binnen de UGent werd ingezet op Forward looking cooperation projects, European policy experimentations en Social Inclusion through Education, Training and Youth.

In het kader van de eerste actie diende UGent (afdeling Internationalisering) in 2015 een voorstel tot internationaal project in met 11 partners. Het project, Erasmus without Paper, werd goedgekeurd en is op 1/11/2015 gestart en kwam in 2016 op kruissnelheid. Intussen werd in 2017 een vervolgproject, EWP 2.0 ingediend met EUF als coördinator. Daarnaast werden nog 3 projecten geselecteerd onder Forward Looking Projects en Social Inclusion through Education Training and Youth (zie overzicht).

De bedoeling van het EWP-project is een elektronisch netwerk te creëren dat het instellingen mogelijk moet maken om hun studentengegevens voor uitwisselingsstudenten onderling uit te wisselen, gebruikmakend van vooraf op elkaar afgestemde standaarden. Er worden daarbij geen documenten (b.v. PDF) uitgewisseld maar gegevens die rechtstreeks uit de studentendatabases in de instellingen worden opgeladen en dan lokaal weer worden omgezet in documenten. Dit moet mogelijk worden voor alle courante types gegevens en documenten die binnen uitwisselingen worden gehanteerd (bilateral agreements, learning agreements, nominations, transcript of records …). De partners zijn niet alleen hogeronderwijsinstellingen maar ook commerciële en publieke software ontwikkelaars, internationale koepels en overheidsdatabeheerders. Binnen UGent nemen zowel de afdeling Internationalisering als OASIS aan het project deel.

6.2.1.4 Jean Monnet

Jean Monnet acties zijn erop gericht excellentie in onderwijs en onderzoek te bevorderen op het gebied van EU-studies over de hele wereld. Met deze acties wordt ook beoogd de dialoog tussen de academische wereld en beleidsmakers te stimuleren, meer in het bijzonder om het bestuur op EU en mondiaal niveau te verbeteren. In 2017 werden geen nieuwe projectvoorstellen ingediend.

6.2.1.5 Nog lopende projecten onder het Lifelong Learning Programma

Post-project opvolging Reconfirm

De UGent nam in het verleden binnen het Leonardo da Vinci-programma deel aan het Transfer van Innovatie project 'Reconfirm' (2012-LDV-TOI-502) Dit resulteerde in het Vlaams consortium voor internationale stagemobiliteit en een mobiliteitsaanvraag ingediend door FKA voor de periode 1/6/'16-31/5/'18

Tweeëntwintig afgestudeerden van de UGent hebben tussen 01/10/2016 en 30/09/2017 een Erasmus+ stage aangevat en afgerond. Het aantal E+ traineeship beursaanvragers stijgt gestaag De UGent zetelt in de expertengroep die rond internationale stage overlegt, samengebracht door het Vlaams departement Onderwijs en Vorming. De opgedane expertise wordt ingezet in het andere stage-gerelateerde initiatieven zoals het ASEM Work Placement Project (zie verder) en ook binnen de UGent zelf via de COP stage (zie hoger).

Erasmus Mundus Actie 2

Inzake het Erasmus Mundus Action 2-programma (EMA2 - een mobiliteitsprogramma met specifieke niet-Europese regio's) is UGent nog betrokken bij 7 projecten met regio's Zuid-Oost azië, Westelijke Balkan, ACP, India en Zuid-Afrika. In juli 2017 worden 3 projecten afgesloten; in juli 2018 wordt dit programma beëindigd .

Overzicht lopende projecten 2017:

Als coördinator:
Lot 7: de Westelijke Balkan (Basileus V)
Lot 13: South East Asia Regional (Lotus Unlimited)

Als partner:
Lot 13: India (Namaste)
Lot 18: ACP (Caribu)
Lot 5: Cambodia, China, Indonesia, Mongolia, Myanmar, Laos, Philippines, Sri Lanka, Vietnam (Impakt, Lotus +)
Lot 10: Zuid-Afrika (Inspire)

6.2.2 Europese onderwijsprogramma's gericht op de ASEAN Landen

De Europese Unie zet sterk in op de samenwerking met de Zuid-Oost-Aziatische landen, verenigd in ASEAN. De UGent werd in 2015 gecontacteerd om te participeren in twee specifieke projecten die nog steeds verder lopen:

SHARE project
Het project "European Union Support to Higher Education in ASEAN Region (SHARE)" beoogt twee doelstellingen:

1. de harmonisering van het hoger onderwijs in de ASEAN-landen door het opmaken van (op leerresultaten gebaseerde) kwalificatieraamwerken en het uitwerken van kwaliteitszorgsystemen, op basis van de EU-ervaring en resultaten van eerdere internationale projecten;
2. het ondersteunen van wederzijdse erkenning en studentenmobiliteit tussen hogeronderwijsinstellingen in ASEAN om de intermenselijke relaties binnen de regio te bevorderen.

Het project wordt getrokken door een consortium van DAAD, EP-Nuffic, Campus France en British Council, i.sm. met Europese organisaties als EUA en ENQA. Europese hogeronderwijsinstellingen worden slechts in beperkte mate rechtstreeks betrokken, maar de UGent is wel één daarvan. Zie ook: http://www.share-asean.eu/.

ASEM Work Placement Programme
Het ASEM Work Placement Pilot Programme is een driejarig piloot programma met als doel structurele stageuitwisselingsmogelijkheden uit te bouwen voor studenten in Europa en Azië o.m. via het wederzijds ontsluiten van de zgn. UBN netwerken (university-business-netwerken). Hierdoor worden aan beide kanten nieuwe professionele leeropportuniteiten gecreëerd in een kader van culturele onderdompeling. Het programma vond zijn oorsprong tijdens de derde Asia-Europe meeting of Ministers van Onderwijs (ASEMME) in 2011. De ASEM stage (2- 6m) betreft stages al dan niet met creditmobiliteit. In 2013 werden aan Europese zijde België (Vlaanderen) en Duitsland en aan Aziatische zijde, Brunei, Indonesië en Thailand hierbij betrokken. De UGent nam in de periode 2015-2017 in opdracht van het Vlaams Miniserie van Onderwijs deel aan de verdere operationele uitwerking van dit pilootproject. In augustus 2017 is dit pilootproject terug overgedragen naar het Departement Onderwijs en Vorming zodat dit project kan worden uitgebreid naar het hele hoger onderwijs in Vlaanderen. Zie ook: http://asem-education-secretariat.kemdikbud.go.id/awp/.

6.3 Internationale onderwijsprogramma's van de Vlaamse Gemeenschap

6.3.1 Erasmus Belgica (nationale interuniversitaire samenwerkingsprojecten)

Erasmus Belgica, het samenwerkingsprogramma voor studentenmobiliteit tussen de universiteiten en hogescholen van de 3 Gemeenschappen van België is een initiatief van het Prins Filipsfonds. Het programma Erasmus Belgica is gelijkaardig aan het EU-programma Erasmus. De Universiteit Gent heeft akkoorden afgesloten in verschillende disciplines met een 10 Franstalige instellingen.
In het academiejaar 2016-2017 stuurde de Universiteit Gent 13 studenten uit naar Franstalige universiteiten en ontvingen we 55 Franstalige studenten.

6.3.2 Priority Country Programme

Het Priority Country Programme voorziet beurzen voor studentenmobiliteit vanuit de Vlaamse Overheid naar Brazilië, Chili, Japan, Marokko, Mexico, Rusland, Turkije, de Verenigde Staten van Amerika en Zuid-Afrika. Voor het academiejaar 2016-2017 haalden 11 UGent studenten een beurs binnen.

6.3.3 ASEM-DUO

In het kader van het ASEM-DUO programma voorziet het departement Onderwijs en Vorming studiebeurzen om studentenuitwisseling te stimuleren tussen Vlaanderen en 4 Aziatische landen, nl. China, India, Zuid-Korea en Vietnam. ASEM-DUO is gebaseerd op een uitwisseling van twee studenten in een kader van een duo-project en dit voor de duur van 1 semester. Er werden twee duo-mobiliteiten gehonoreerd voor het afgelopen academiejaar.

6.3.4 Generieke Beurzen

De Vlaamse overheid kent generieke beurzen voor mobiliteit buiten Europa toe aan studenten uit opleidingen op niveau 5, 6 of 7 van de Vlaamse kwalificatiestructuur. Het programma beoogt mobiliteit te stimuleren complementair aan de mogelijkheden binnen het Erasmus+ programma. De mobiliteit van minimum 1 maand (minimum 5 credits) en maximum 12 maanden heeft betrekking op studie, stage of onderzoek in het kader van een eindwerk. In het afgelopen academiejaar genoten 54 UGent-studenten van een Generieke Beurs.

6.3.5 Master Minds

In 2016 lanceerde de Vlaamse Overheid een nieuw beurzenprogramma om buitenlandse 'Master Minds' degree studenten aan te trekken. Dit met het oog op het internationaliseren van het onderwijslandschap in Vlaanderen. Voor het afgelopen academiejaar heeft de UGent 20 aanvragen voorgedragen bij FKA. , waarvan er 4 geselecteerd waren voor een beurs. Twee studenten beslisten in extremis om toch niet naar Gent te komen.

6.4 Internationale onderwijsprogramma's van de Universiteit Gent

I@H is een overkoepelend begrip waaronder een grote waaier aan activiteiten gevat wordt, die ofwel gericht zijn op het aanbieden van internationaliseringservaringen voor niet-mobiele eigen studenten en medewerkers ofwel op het versterken van de internationaliseringdimensie van de eigen opleidingen.
Het vertrekt van twee grote uitgangspunten. Alle inspanningen ten spijt, zowel op het vlak van promotie als het aanbieden van financiële incentives, stagneert het aantal studenten en

medewerkers dat een internationaliseringservaring in het buitenland meemaakt. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen maken een grotere competentie bij afgestudeerden op het vlak van interculturaliteit en vreemde talen noodzakelijk.
De verantwoordelijkheid voor Internationalisation@Home werd vanaf 2015 als gevolg van het Geïntegreerd Beleidsplan Internationalisering volledig overgeheveld naar de faculteiten, al worden de fondsen nog steeds centraal aangevraagd en dan volgens een vooraf bepaalde verdeelsleutel over de faculteiten verdeeld. De faculteiten kunnen hun toelage telkens over 2 jaar spreiden.

6.5 BAEF and Fulbright scholarship

In 2017 heeft i.s.m. de afdeling Onderzoekscoördinatie (DOZA) de interviewtraining opnieuw plaatsgevonden voor kandidaten in de running voor een BAEF-beurs. Van de 24 UGent-kandidaten in de BAEF-competitie namen 20 kandidaten deel hieraan.
Uiteindelijk kregen 16 UGent-kandidaten een BAEF-beurs, waarvan 5 met UGent-cofinanciering. 7 kandidaten kregen de titel van BAEF-fellow maar geen beurs (Honorary Fellows).
Ook binnen de Fulbright competitie waren de Gentse kandidaten succesvol met zes beurswinnaars. Via Fulbright kwam ook één Amerikaanse onderzoeker naar de UGent.

6.6 Strategische samenwerking

In het kader van het Geïntegreerd Beleidsplan Internationalisering voorziet het luik Strategische Internationale Samenwerking sinds 2015 in de ontplooiing van drie types van samenwerkingsmodellen voor prioritaire internationale samenwerking: (1) de Internationale Thematische Netwerken (ITN): samenwerking omtrent een bepaald thema, (2) de Regionale Platformen (RP): samenwerking gericht op een bepaald land of regio, en (3) de Strategisch Institutionele Partnerschappen (SIP): de instellingsbrede samenwerking met één of meer preferentiële parters.

Sinds 2015 werd de bestaande portfolio van de Regionale Platformen (China Platform, Gents Afrika Platform en India Platform) uitgebreid met drie Prospect Regionale Platformen: ASEANplus (South-East Asia), CESAM platform (Central and South America), en Russia Platform.

In 2015 en 2016 werden na twee opeenvolgende oproepen telkens drie Internationale Thematische Netwerken opgestart voor de duur van vijf jaar.

Internationale Thematische Netwerken (2016-2020)

	Promotor	*Titel*
1	Block, Thomas (PS03)	Sustainability Education - Teaching and Learning in the face of Wicked Socio-ecological Problems - SEDwise
2	Degomme Olivier (GE04)	Academic Network for Sexual and Reproductive Health and Rights Policy - ANSER
3	Vandenabeele Peter (WE14)	Cell Death Activity Regulation in Inflammation and Cancer - CEDAR-IC

Internationale Thematische Netwerken (2017-2021)

	Promotor	*Titel*
1	De Saeger Sarah (FW03)	Partnership to improve Food Security & Food Safety in Developing Countries: Mitigation of Mycotoxins - MYTOX-SOUTH

2	Stevens Christian (BW11)	GREEN-CHEM: Towards small footprint solutions
3	Vlassenroot Koen (PS05)	Governance in Conflict Network - GCN

Eind 2017 werden na een opstartperiode van twee jaar de prospectplatformen geëvalueerd, teneinde erkenning te krijgen als volwaardig Regionaal Platform. Daarbij werd ook de platformwerking als geheel beoordeeld en eveneens de Internationale Thematische Netwerken aan een tussentijdse evaluatie onderworpen.

6.7 Regionale platformen

De Regionale Platformen hebben als doel de academische en administratieve expertise samen te brengen met betrekking tot een specifieke regio met het oog op het creëren van synergie en meerwaarde. Ze opereren als een centraal contactpunt voor samenwerking met de focusregio en leveren advies en diensten aan personeel en studenten over mobiliteit en samenwerking. Ze detecteren opportuniteiten en screenen potentiële partners. Daarbij promoten ze UGent als een belangrijke partner voor samenwerking en zoeken ze de impact van UGent in de regio en op het extern beleid ten aanzien van de regio te verhogen.

6.7.1 Prospect Regionale Platformen

Elk van de Prospect Regionale Platformen heeft zich bij opstart georganiseerd volgens een vooropgestelde structuur waarin zoveel mogelijk faculteiten werden aangezocht om bij vertegenwoordiging deel uit te maken van de stuurgroep. Dit verzekert niet alleen de interne disseminatie (voor het werven van leden) en de detectie van samenwerkingen met de focusregio doorheen alle faculteiten (in functie van het hoofddoel van het platform, cf. supra: het bijeenbrengen van de academische expertise), maar vormt ook de basis voor een interdisciplinaire aanpak bij projectaanvragen en andere acties.

Alle prospectplatformen hebben een regio-specifiek beleid opgezet om de bestaande samenwerkingen in kaart te brengen (e.g. share-point ASEANplus en database CESAM) en gericht contacten aan te knopen met strategische partners in de regio (e.g. Rusland Platform: top 5-100, gekoppeld aan concrete doelstellingen voor mobiliteit).

Behalve de samenwerking met academische partners, geven alle Prospect Regionale Platformen aan dat de oprichting van het platform reeds bij de opstart heeft geleid tot een grotere visibiliteit voor externe lokale instanties (Haven van Gent, Provincie Oost-Vlaanderen, VOKA, FIT …) en instanties en overheden in de focusregio (Kamers van Koophandel, Ambassades, Handelsvertegenwoordiging, NGO's …) met een nog steeds groeiend aantal contacten tot op heden.

Deze evolutie beantwoordt aan de globale doelstelling van de platformen, die erin bestaat UGent gericht te positioneren als een aantrekkelijke partner voor samenwerking in diverse sectoren. Onderhandelingen en daaruit voortvloeiende akkoorden met nationale beursinstanties (e.g. 'PrInt Programme' (Brazilië), LPDP (Indonesië), VIED & Mekong (Vietnam), ASEAN SHARE (EU project)) en met financieringsinstanties (o.a. Russian Science Foundation (Rusland), SENESCYT (Ecuador), CONACYT (Mexico)), gelden als een belangrijke stap voor het creëren van meer opportuniteiten voor mobiliteit en onderzoek in de betrokken regio's.

Voor de prospects is het over het algemeen te vroeg om na een termijn van twee jaar de reële meerwaarde, de naambekendheid en werkelijke impact van hun werking te meten. Toch levert de

groei van het aantal akkoorden, en in het bijzonder de interfacultaire akkoorden, al een indicatie van de grotere slagkracht met betrekking tot de focusregio.

In termen van mobiliteit vertaalt de oprichting van de platformen zich nog niet in een groter aantal inkomende uitwisselingsstudenten. Bijvoorbeeld bij CESAM is er wel sprake van een lichte stijging van de inkomende degree-seeking studenten uit de regio maar is het te vroeg om een echte tendens te ontwaren.

Verder bieden de platformen duidelijk een solide basis voor het initiëren en ondersteunen van projectaanvragen in onderwijs (bv. Erasmus+ Capacity Building 'FORINT' en 'RecMat' (CESAM) en 'SIMPLE' (ASEANplus)) en onderzoek (bv. de aanvragen in het kader van Jean Monnet en ERA-NET (Rusland Platform)). Specifiek binnen VLIR-UOS heeft CESAM als platform een grotere capaciteit gecreëerd om in te gaan op de oproep, met zeven gehonoreerde projecten als uitkomst.

Op het vlak van alumniwerking en rekrutering zijn door alle Prospect Regionale Platformen specifieke acties ondernomen, maar zij staan vooralsnog los van een overkoepelend beleidskader. Er is een regio-specifieke knowhow opgebouwd door deelname aan diverse alumni-events (e.g. Belgian Week in Hanoi (ASEANplus)) en aan rekruteringsbeurzen in de focusregio's (e.g. EHEF Student Fair, Jakarta (ASEANplus), Europosgrados, Mexico City (CESAM), en ICIEP en BEGIN edufair, Moskou en Sint Petersburg (Russia Platform)).

6.7.2 Bestaande Regionale Platformen

Waar het bij de Prospect Regionale Platformen te vroeg is om tendensen te meten, is de impact en meerwaarde wel duidelijk aantoonbaar bij de Regionale Platformen met een langere staat van dienst, inzonderheid het China Platform en het Gents Afrika Platform, die elk respectievelijk in 2016 en 2017 hun tienjarig bestaan vierden.

Zowel het China Platform als het Gents Afrika Platform zijn een begrip geworden, niet alleen binnen UGent, maar ook daarbuiten. Beiden zijn sterk verankerd in de samenwerking met lokale en nationale externe partners en nemen binnen dit netwerk eveneens een leidende rol op in officiële missies naar de focusregio.

Voor het China Platform omvat het netwerk de Stad Gent, de Haven Van Gent, de Provincie Oost-Vlaanderen en de Vlaams-Chinese Kamer van Koophandel. Het Platform is verder een vaste gesprekspartner voor de Mission of China to the EU, de Chinese ambassade te Brussel, diverse Chinese belangenorganisaties in België (bv. ChiSAG en ACPB), de Belgische Diplomatieke posten in China en de F.O.D. Buitenlandse Zaken.

Het Gents Afrika Platform is dan weer geworteld in de samenwerking met de hogeronderwijsinstellingen van de Associatie UGent en onderhoudt eveneens sterke banden met Stad Gent, de Provincie Oost-Vlaanderen, VOKA, FIT, ambassades van diverse Afrikaanse landen in Brussel, Belgische Ambassades in Afrika en diverse Afrikaanse diaspora-verenigen, zoals Africalia Belgium. Ze is een actief lid in de Africa-Europe Group for Interdisciplinary Studies (AEGIS) en onderhoudt in haar werking nauwe banden met Wageningen Universiteit en het Afrika-studiecentrum van de Universiteit Leiden.

De evolutie van het aantal Chinese Studenten, en van de Chinese PhD-studenten in het bijzonder, sinds de oprichting van het platform, en hun aandeel t.a.v. de totale populatie internationale studenten spreekt boekdelen. Het immer groeiend aantal studenten is een gevolg van de structurele dienstverlening vanuit het platform en de hechte samenwerking en het contract (incl. UGent cofinanciering) met de Chinese Scholarship Council (CSC). Als gevolg van haar prominente

rol en verdienste in diverse EU-projecten (o.a. LiSUM) kreeg het China Platform de opdracht om het beursprogramma te coördineren voor de gehele EU. Het China Platform staat voorts mee aan de wieg van de eerste alumni chapters (Shanghai, Beijing, Chengdu) en heeft de basis gelegd van een specifieke rekruteringstrategie voor China. In beide dimensies speelt de lokale UGent vertegenwoordiger in Beijing een cruciale rol.

Beide regionale platformen bogen op een aanzienlijke lijst van activiteiten, projecten en partnerakkoorden voor onderwijs- en onderzoekssamenwerking met een brede facultaire betrokkenheid. De extern gefinancierde projecten behoren tot BELSPO, MOST, Horizon 2020 en VLIR-UOS. Met betrekking tot die laatste toont het Gents Afrika Platform aan dat de impact van UGent beduidend groter is dan bij andere instellingen. Beide platformen drukken verder een heel eigen stempel op het internationaliseringsbeleid aan UGent. Zo zijn enerzijds de Joint Labs en het China Lecture Café van het China Platform en anderzijds de Mandela Lecture en het GAPSYM merknamen geworden die tot voorbeeld strekken voor de andere regionale platformen.

In het uitvoeren van hun activiteiten kunnen beide platformen rekenen op een ruime belangstelling van externen en van de nationale en internationale pers. Door het uitdragen van expertise aan UGent in specifieke domeinen, versterken beiden het corporate image. Verder hebben beide platformen een aantoonbare impact op extern beleid ten aanzien van hun regio. Het China Platform vormt een beduidende gesprekspartner in diplomatieke context. Ook het GAP wordt als referentie gezien in het extern beleid ten aanzien van Afrika en vervult een expertenrol voor externe instanties en media.

Net zoals het China Platform en het Gents Afrika Platform kan het India Platform berusten op een bijzonder breed netwerk van lokale, Vlaamse, Europese en uiteraard Indiase stakeholders. Er is tevens een aanzienlijke betrokkenheid van stafleden in de activiteiten en het platform biedt een structurele dienstverlening ten aanzien van staf en studenten voor samenwerking en mobiliteit. Het India platform houdt hierbij vast aan een interpersoonlijke (people-to-people) aanpak en hecht een groot belang aan de zgn. ‘customers’ satisfaction’.

6.8 Internationale Thematische Netwerken

De rol van de Internationale Thematische Netwerken verloopt parallel aan die van de Regionale Platformen. Hun focus ligt evenwel op een interdisciplinaire thema als basis voor samenwerking, welke eveneens activiteiten in onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening integreert. Omwille van de thematische benadering zijn de Internationale Thematische Netwerken verankerd in de vakgroep van de hoofdpromotor. De Internationale Thematische Netwerken zijn er op gericht om de eigen expertise aan UGent, gedragen door een intern multidisciplinair netwerk (waarin minimum drie faculteiten zijn vertegenwoordigd), te verbinden aan een netwerk van internationale partners met het oog op het creëren van synergie en meerwaarde.
Vanuit CEDAR-IC werden in het kader van het Internationale Thematische Netwerk geen gecoördineerde activiteiten opgezet in 2017.
De netwerken ANSER en SEDwise vervullen beide de vooropgestelde doelstellingen van de oproep. Binnen hun gekozen interdisciplinair thema weten ze de expertise aan UGent te verbinden en in te zetten voor activiteiten die onderwijs, onderzoek en maatschappelijk dienstverlening integreren. Daarbij dragen ze UGent uit als een sterke partner met behulp van een zorgvuldig gekozen internationaal netwerk.
Het zwaartepunt van ANSER ligt op capaciteitsbouw in het Zuiden. Daarvoor steunt het op een breed partnernetwerk om verschillende thematische dimensies verder te ontplooien. Het aantal activiteiten binnen ANSER is eerder beperkt in aantal, maar omvatten diverse en vernieuwende formats. Bovendien dragen de activiteiten stuk voor stuk bij tot het creëren van awareness en

impact. Als expliciete doelstelling van het netwerk geldt immers het wegen op het externe beleid. ANSER weet hierbij de aandacht van de media te trekken.
De lijst van acties binnen SEDwise is indrukwekkend (workshops, seminaries, internationale meetings), dito de output in de vorm van projectaanvragen, publicaties en verworven projectmiddelen. SEDwise overschrijdt ruim het vooropgestelde minimum voor cofinanciering vanuit het netwerk. Middels SEDwise weet het Centrum voor Duurzame Ontwikkeling UGent op de kaart te zetten in Vlaanderen als hét expertisecentrum voor duurzaamheidseducatie. Ook internationaal vormt het Internationaal Thematische Netwerk met haar expertise een hefboom voor het realiseren van impact op extern beleid.
Voor de Internationale Thematische Netwerken die in 2017 zijn opgestart is het te vroeg om de meerwaarde van hun werking te evalueren. Niettemin wist GREEN-CHEM reeds het netwerk als hefboom te gebruiken om toegang te krijgen tot hoogstaande academische partners en vakorganisaties, en daarbij ook de aandacht te krijgen van de Europese Commissie. Verder kan MYTOX-SOUTH reeds bogen op aanzienlijke inkomsten uit verworven projectaanvragen. Het Governance in Conflict Network is nog in de opstartfase, maar plant reeds onder meer een summer school en een conferentie.

6.9 Strategische Institutionele partnerschappen

Sinds 2009 zijn de Universiteiten van Groningen, Göttingen en Uppsala met de UGent als internationale preferentiële partners verenigd in het U4 partnerschap. Het strategisch partnerschap staat niet alleen voor een structurele samenwerking in onderwijs, onderzoek en institutioneel management maar omvat ook een preferentieel partnerschap bij internationale projecten.
In regionaal opzicht is sinds 2016 de Gent-Lille alliantie uitgebreid met de UCLouvain als partner en werd de preferentiële relatie met de University of Kent verder bestendigd.
Ook op wereldwijde schaal is er sinds 2015 het trilaterale partnerschap met de University of Missouri (Columbia, VS) en de University of the Western Cape (ZA), dat zich op verschillende dimensies ontwikkelt.
Tot slot werd op beleidsniveau in opvolging van de nota 'Strategische Internationale Samenwerking' (goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 13 maart 2015), waarin het beleidskader werd gedefinieerd voor de Internationale Thematische Netwerken (ITN) en de (Prospect) Regionale Platformen (RP), een eerste theoretisch kader uitgetekend voor het derde type van de strategische internationale samenwerking aan UGent: de Strategische Internationale Partnerschappen (SIP), zoals bevestigd door de Raad van Bestuur op 7 oktober 2016).

6.9.1 U4

U4 is het strategisch samenwerkingsverband tussen de UGent, de Rijksuniversiteit Groningen, de Georg-Augustuniversität Göttingen en Uppsala Universitet. Sinds 2009 bouwt het U4-netwerk aan gezamenlijke Europese en internationale projecten en gezamenlijke initiatieven in onderzoek, onderwijs en institutioneel management.
Het U4-netwerk is georganiseerd in een structuur van vier academische clusters (Humanities, Medicine and Pharmacy, Social Sciences, Economics and Law en Science and Technology) en een centraal aangestuurde cluster voor institutioneel management.
Intern wordt het U4-netwerk opgevolgd vanuit de centrale afdeling Internationalisering. Door de betrokkenheid van verschillende niveaus in diverse faculteiten en centrale diensten heeft het netwerk een steeds grotere universiteitsbrede betekenis gekregen. De interne ruggengraat van de U4 aan de UGent is de U4 Taskforce, voorgezeten door em. Prof. Godelieve Laureys, samengesteld uit de UGent vertegenwoordigers van de clusters (de zgn. cluster chairs en contacts), de centrale geledingen en de studenten. Tussen de partners vindt op verschillende niveaus interuniversitair

overleg plaats op regelmatig basis. De jaarlijks roterende rectorenmeeting (in 2017 in Gent op 19 en 20 november) vormt het kader voor een uitvoerige rapportering van alle clusters en werkgroepen en voor het bepalen van de strategie van het komende werkjaar.
Binnen de domeinclusters hebben in 2017 een heel aantal nieuwe initiatieven plaats gevonden. Voorbeelden zijn de succesvolle Summer Schools in Religion, BioMass en Antimicrobial Resistance; workshops in Environmental Law en Comparative Political Theory; de start van het Taiwanese Study Programme; en de gezamenlijke onderzoeksactiviteiten binnen Digital Humanities.
Voorts zijn heel wat bestaande initiatieven een vaste waarde voor de betrokken opleidingen en/of onderzoeksgroepen. Binnen deze sub-netwerken (Antiquity, Gender, Bio-Ethics, Ageing Brain, Ageing Lung …) is er een groeiende ambitie om een niveau hoger te schakelen en de samenwerking te verankeren in gezamenlijk onderwijs en onderzoek en/of te valoriseren in projecten met externe financiering.

Binnen de centrale geledingen blijft U4 een interessant – en ondertussen – zeer vertrouwd platform om een internationaal perspectief en/of klankbord te bieden voor de eigen werking binnen een directie en/of afdeling (e.g. ICT, HR, Collecties, Facilitair Beheer …). In dit verband dient ook de zeer vruchtbare peer reviewsessie rond duurzaamheid vermeld te worden van 2016 die verdere opvolging kende in 2017. De betrokken subgroep koestert een grote ambitie om projecten op te zetten waarmee U4 een voorbeeld kan stellen op het vlak een internationale samenwerking met oog voor de doelstellingen voor duurzame ontwikkelen.
Op het vlak van mobiliteit kunnen goede cijfers worden voorgelegd ondanks het wegvallen van de DAAD financiering (2013-2016). Binnen het U4-netwerk waren in 2017 in totaal zo'n 400 studenten en personeelsleden mobiel (uitgezonderd Erasmusstudenten). Hiervan verbleven ongeveer 125 UGent studenten/personeelsleden voor korte of langere tijd aan één van de drie U4-partneruniversiteiten.

Hierna volgt een activiteitenoverzicht per cluster:

Humanities
- Antiquity: VIIIste editie PhD Winter School (Rome, 7-11 maart 2017): 'Texts and Contexts'
- Gender Studies: research workshop (Groningen, 5-7 april 2017)
- Multilingualism: Conference on Multilingualism – COM2017 + Winter School (Groningen, 6-10 november 2017)
- Family Ethics: Summer School 'What about the Family?' – An interdisciplinary Course on Ethical Issues in Health and Social Care (Groningen, 21-26 augustus 2017)
- Religion Studies: Summer School Religion: 'Religion, Conflict, and Peace' (Groningen, 14-18 augustus 2017)
- Cultural Transfer and Transmission: Seminar and book launch (Uppsala, 14 December 2017) 'The Dynamics and Contexts of Cultural Transfers'
- Taiwanese Teaching Fellowship (Gent-Göttingen-Groningen): ondertekend MoU (2016-2021) + Workshop: 'Maritime Territorial Disputes In The Asia Pacific Region: A Critical Appraisal' (Gent, 20-21 april 2017)
- Digital Humanities: joint panel @ #dhbelenlux (Utrecht, 3-5 July 2017)

Medicine and Pharmacy
- Ageing Brain/NEU4EU: joint PhD projecten (2012 - 2016); Ageing Brain Summer School (Gent, 28 aug-2 sept. 2017)
- Ageing Lung: joint PhD projecten (2014-2018); research workshop (Gent, 30-31 maart 2017)
- Antimicrobial Resistance: Summer School (Groningen, 20-24 aug. 2017)
- Labour participation/satisfaction (Gent-Groningen): joint research (2017-2018)
- Medical Law & Human Rights: workshop (Uppsala, 24-26 april 2017)
- Joint Degrees: International Master of Innovative Medicine (Groningen-Uppsala)

Science & Technology

- Biology: Erasmus Mundus Master Programme in 'Evolutionary Biology' - MEME (Groningen, Uppsala); joint PhD project in Ecology (Gent–Groningen, 2015-2019)
- Biomass Summer School 'Sustainable Use and Re-use of Biomass' (Gent, 11-13 sept. 2017)
- Chemistry: joint PhD project in Inorganic Chemistry (Gent-Uppsala, 2016-2020)
- Physics: HASCO Summer School (Göttingen, 16-21 juli 2017); joint PhD project in Particle Physics (Uppsala-Göttingen, 2016-2020)
- Erasmus Mundus Joint Master 'Sustainable and Innovative Natural Resource Management – SINReM' (Gent-Uppsala-Freiberg) – in cooperation with EIT 'Raw Materials' (EIT quality label, juli 2017)

Social Sciences, Economics and Law

- Joint/Double Degrees: Euroculture (i.h.k.v. Erasmus Mundus met Göttingen-Groningen-Uppsala); Humanitarian Action – NOHA (Erasmus Mundus: Uppsala-Groningen); International Economics (Göttingen-Groningen), International Financial Management (Uppsala-Groningen); Finance and Accountancy (Gent-Göttingen, start: 2016-2017);
- ACCOMPLISSH H2020 U4+ research consortium: 'Accelerate co-creation by setting up a Multi-actor Platform for Impact from Social Sciences and Humanities' (Gent-Göttingen-Groningen);
- RESPOND H2020 U4+ research consortium: 'Multilevel Governance of Mass Migration in Europe and Beyond' (Göttingen, Uppsala)
- Comparative Political Theory: workshop (Gent, 12-13 mei 2017);
- Legal Research Network: 10th LRN Conference 'Law and Sustainability' (Groningen, 13-15 sept. 2017)
- Environmental Law: workshop 'Governing Facts and Feelings in Environmental Decision-Making' (Brussels, 14-15 sept. 2017).

Institutional Management

- Peer Review: sessie VI 'Campus concepts: Innovation and building your campus eco-structure' (Groningen, 20-21 sept. 2017);
- International Perspectives in Teaching and Learning: 2de cyclus - sessie IV (Göttingen, 9-10 okt. 2017);
- Career Services Staff Training Cycle 2016-2017: module 3: 'Future trends – What is new in our field' (Groningen, 20-22 sept. 2017) + workshop 'Postdoc Careers' (Groningen, 23 sept. 2017);
- Sustainability: Strategy workshop (w. Thematic Network 'SEDwise – Sustainability Education') (Uppsala, 30 mei – 1 juni 2017);
- Staff training 'Digital Tools in Internationalization' (Gent, 14-16 feb. 2017);
- U4 Student Network: workshops 'Student Well-Being' (Gent, 21-24 maart 2017); 'Campus Facilities' (Gent, 15-19 nov. 2017).

6.9.2 Lille, Noord-Frankrijk en UCLouvain

Sinds jaar en dag vormt de UGent de 'partnenaire naturelle' voor de universiteiten van Lille I (Sciences et Technologies), Lille II (Droit et Santé), en Lille III (Sciences Humaines et Sociales). Hiervan getuigt de rol van de UGent in de gezamenlijke IDEX-aanvragen van 2011 en 2012 en het zgn. 'Projet d'établissement' 2014-2019 van de drie instellingen.
Als grootste troef in de samenwerking met Lille geldt de geografische nabijheid ('espace transfrontalière') van de partners, die toelaat nieuwe vormen van academische, regionale mobiliteit te ontwikkelen zowel voor onderwijs als onderzoek. Daarnaast kunnen alle partners op een aanzienlijke samenwerkingstraditie bogen van voorbije en lopende projecten (LLP, Erasmus Mundus Action 2 partnerships, Interreg, Tournesol …)

Sinds 2016 is UCLouvain opgenomen in het samenwerkingsverband met Lille. In dit trilaterale verband werd ook in 2017 de gebruikelijke gezamenlijke call (appel d'offres, sinds 2012) verspreid voor kleinschalige projecten. Hiertoe alloceren alle partijen een bedrag van 10 000 euro. De oproep dient ter ondersteuning van gezamenlijke Gent-Lille-UCL initiatieven die de mobiliteit tussen de partners bevorderen zowel voor onderwijs als onderzoek. Dit omvat o.m. de ontwikkeling van joint/double degrees, gezamenlijke opleidingsonderdelen, kortdurende mobiliteit/uitwisseling, lab rotaties, seminars, conferenties, het voorbereiden van projecten ...

De oproep resulteerde zoals voorheen tussen Gent-Lille in bijzonder veel aanvragen, ondanks de vooropgestelde, beperkte incentive van 1000 euro voor bilaterale initiatieven en 2000 euro voor trilaterale initiatieven. Van de 42 aanvragen konden in 2017 30 projecten worden gehonoreerd voor een totaal van 59.000 euro. Ongeveer 2/3 van de aanvragen omvatten het uitvoeren van gezamenlijke onderzoeks-gerelateerde activiteiten (research workshops, lab meetings, PhD seminars, project writing). Gezamenlijke onderwijsacties omvatten o.m. de uitwisseling van studenten, gezamenlijke intensive courses, workshops, excursies etc.
Uit de oproepen van de vorige jaargangen zijn een aantal structurele initiatieven voortgekomen. Zo o.m. een aantal dossiers ter voorbereiding van een gezamenlijke opleiding en 'cotutelles'. Daarnaast werden initiatieven opgezet voor kortdurende uitwisselingsmobiliteit. Verder resulteerden een aantal initiatieven in lopende onderzoeksaanvragen via diverse financieringsprogramma's (H2020, Interreg, Institut International du Cancer, ANR enz.).

In de loop van 2015 werd op initiatief van de associatie van universiteiten in Noord-Frankrijk of de Communité des Universités Lille Nord de France (CoMUE - als opvolger van de vroegere PRES) de banden aangehaald met UMons, UCL Mons en Kulak voor een samenwerking binnen onderwijs. In het kader van het Interreg V-programma 'Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen' werd eind oktober 2016 een conceptaanvraag van een projectenportfolio voorbereid. Na advies van Interreg werd de portfolio herwerkt tot twee full project proposals (april 2017), die finaal werden goedgekeurd in december 2017, m.n. 'TRANSUNIV' (doctoral training en employability) en 'TRANSFIRM' (student-ondernemerschap).

6.9.3 University of Kent

De University of Kent at Canterbury geldt sinds enkele jaren als een voorkeurspartner van de UGent. De samenwerking stond in 2016 op de agenda van de Britse Ambassade in België en UK Science and Innovation.

Kent is een vaste partner bij diverse internationale initiatieven (e.g. Erasmus Mundus Actie 2-projecten LiSUM en Lotus; TRAIN 2013-2015, Koning Boudewijnstichting; Santander Group of Universities etc.).
In het domein van onderzoeksbeleid werd in vervolg op de staff exchanges van 2016 met het Kentse research office een gezamenlijk panel ('What is the future of academic consortia?') georganiseerd op de ARMA - Association of Research Managers and Administrators conference (Liverpool, 7 juni 2017).

Kent blijft verder een zeer geliefde Erasmusbestemming en dan in het bijzonder voor studenten binnen de faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Naar analogie van de samenwerking met Lille werd ook in 2017 een gezamenlijke oproep verspreid voor initiatieven die de mobiliteit bevorderen tussen Gent en Kent. In respons op de oproep werden zes initiatieven gehonoreerd met een maximum budget van 1250 euro. Het overgrote deel van de projecten omvat de mobiliteit van PhD-studenten en staff in het kader van joint doctoral training, alsook research seminars in diverse domeinen.

6.9.4 Three Continents Partnership: UGent - University of Missouri – University of the Western Cape

Het partnerschap tussen de University of the Western Cape (UWC - Zuid-Afrika) en de University of Missouri (UM – Verenigde Staten) vierde in 2016 zijn 30ste verjaardag, terwijl de Universiteit Gent en UWC de laatste 15 jaar nauw hebben samengewerkt in het kader van een institutioneel samenwerkingsprogramma van VLIR-UOS.
In 2013 reeds rees het idee om deze beide bilaterale partnerschappen uit te bouwen tot een trilaterale alliantie en een trilateraal Memorandum of Agreement werd ondertekend door de drie rectoren in oktober 2013. In oktober 2015 werd een tweede, zeer succesvolle, trilaterale meeting georganiseerd aan de UGent.
Tijdens die meeting werden een aantal kerndomeinen voor onderzoekssamenwerking geïdentificeerd: Linguistics, Plant Sciences, Public Health, Urban Studies, Neurosciences, Astronomy, Transversal/managerial themes such as Doctoral School Training.

De samenwerking werd geformaliseerd en geconcretiseerd in 2016 – geformaliseerd door het ondertekenen van een nieuw Memorandum of Understanding, waarbij het Three Continents Partnership geïdentificeerd werd als een Strategic Institutional Partnership (SIP) binnen de UGent; geconcretiseerd door het toekennen van een werkingsbudget vanuit de drie partners, op basis waarvan activiteiten werden ontwikkeld die ook in 2017 werden verdergezet.

Linguistics
Binnen de taalkunde worden twee parallelle onderzoekslijnen ontwikkeld: één gericht op taalbeschrijving en corpus-ontwikkeling van Afrikaanse talen en één over sociolinguïstiek, toegepaste taalkunde en taalbeleid en –politiek.

Activiteiten 2017:
- Stef Slembrouck (UGent) bracht een bezoek aan UWC in december, waar hij onder andere werkte aan een voorstel om UWC formeel te erkennen als Strategische Institutionele Partner (SIP) van de UGent;
- Een artikel werd gepubliceerd in Africana Linguistica;
- Plannen werden gemaakt voor een trilateraal project waarbij BLR4 (Bantu Lexical Reconstructions, versie 4) wordt ontwikkeld, met drie focii: UGent op Centraal-Afrikaanse Bantoetalen, UM op Oost-Afrikaanse Bantoetalen, en UWK op Zuidelijk-Afrikaanse Bantoetalen.

Plant Sciences
Binnen deze samenwerking ligt de nadruk op het ontwikkelen van een undergraduate curriculum, het uitbouwen van een gezamenlijk programma gericht op joint MSc en PhD diploma's en korte onderzoeksverblijven van PhD studenten aan de verschillende instellingen. Inhoudelijk ligt de focus op de interactie tussen Fusarium en droogte in maïs.

Activiteiten 2017:
- Januari: meetings met UM and UWC in Kaapstad waar afspraken werden gemaakt voor het uitwerken van een project rond Fusarium-maïs-mycotoxinen;
- Indienen van een BOF sandwich beurs met UWC: niet goedgekeurd;
- Meeting in juni in Missouri, onder andere met plantveredelaars.

Public Health
Binnen dit domein werden verschillende thema's geïdentificeerd, zowel met betrekking tot onderzoek als met betrekking tot onderwijs: Gender Norms (GEAS), Provider related barriers for

access to care in the following areas, Older people living with HIV, Electronic personal records/portfolio among HIV positive people, Sexual and reproductive health and rights policy network, PhD Supervision support, Online learning, Community outreach/engagement, Master Global/Public Health.

Activiteiten 2017:
- UGent werkt nu officieel samen met UWC in het kader van een FWO-project 'Improving adolescent sexual and reproductive health: the influence of early adolescent gender socialization on later sexual and reproductive health. A SA-Flemish study'. Dat project startte begin 2017 en loopt 3 jaar;
- UWC is formeel lid geworden van het International Thematic Network for SRHR Policy (ANSER) dat getrokken wordt door het UGent ICRH.

Urban Studies
Drie sub-thema's werden naar voren geschoven binnen het domein Urban Studies:
Track 1/ 2015-2016: Analysing the Voortrekker Road-corridor, Cape Town
Track 2 / 2016 - 2017: "Campus and the City" – Jokerweek & Exhibition
Track 3 / 2016: Implementing Zone-it at UWC

Activiteiten 2017:
- Twee UGent studenten verrichtten veldwerk aan UWC in het kader van hun masterproef (tweede semester 2016-2017);
- Twee UGent collega's (Maarten Van Den Driessche & Bert Gellynck) namen deel aan een meeting van het Centre for Humanities Research in UWC, van 10 – 13 augustus 2017;
- De community-building app Zone-it werd gefinaliseerd aan UWC. Hiermee werd een 4-jarig NZZ-project afgesloten tussen UGent, UWC en Mzumbe University in Tanzania;
- Plannen werden gemaakt voor een Special Issue over Campus and the City in 2018.

Aandachtspunten
In dit Tri-Continental Partnership zijn reeds drie academische domeinen goed uitgebouwd; een aantal van de thema's beperken zich echter nog tot bilaterale samenwerking. Voor 2018 werd de ambitie uitgesproken het netwerk uit te breiden en voor elk van de domeinen meer onderzoekers te zoeken binnen de drie partneruniversiteiten. Bovendien zal ook meer worden ingezet op joint (eventuele trilateral) PhDs.

Tot slot, om een dergelijk partnerschap in stand te kunnen houden, is de betrokkenheid van het top management van de instellingen cruciaal. Het 3C Partnership krijgt erkenning vanuit het bestuur van de drie universiteiten, wat geresulteerd heeft in de betrokkenheid van zowel de rector van UWC als de president van the University of Missouri in de UGent rectorenconferentie in maart 2017.

6.10 Institutionele internationale samenwerking

6.10.1 Institutioneel lidmaatschap van internationale organisaties

6.10.1.1 EUA
De EUA (European University Association) groepeert meer dan 700 institutionele leden verspreid over 45 landen in heel Europa en biedt een forum voor discussies over academisch beleid, de institutionele ontwikkeling van universiteiten en hun rol in de Europese samenleving. Belangrijk doel is het promoten van de ontwikkeling van een coherent onderwijs/onderzoekssysteem. Daarom is de EUA ook de spreekbuis voor haar leden naar -al dan niet gouvernementele-

organisaties op het vlak van het hoger onderwijs. De EUA organiseert algemene vergaderingen om haar algemeen beleid te bepalen, tweejaarlijkse conferenties over specifieke relevante onderwerpen, managementseminaries voor universitaire beleidsverantwoordelijken en occasionele seminaries op vraag van de leden of overeenkomstig de vereisten van de bijzondere EUA-projecten en thematische netwerken (o.a. quality culture project - Trends). Het UGent-lidmaatschap van de EUA is bijgevolg van belang voor de internationale uitstraling van de instelling; voor de samenwerking op het vlak van het beleid inzake het hoger onderwijs en de beïnvloeding van dit beleid; met het oog op internationale netwerkvorming en projectmatige samenwerking. Vanuit de afdeling Internationalisering werd uitgebreide input geleverd op de EUA-bevraging in voorbereiding op de Interim Evaluation van het Erasmus+ programma. Deze input gold meteen als basislijn voor input met betrekking tot deze tussentijdse evaluatie, b.v. in het CESAER-netwerk.

6.10.1.2 EAIE (European Association for Internationalisation)

De UGent nam deel aan de EAIE-conferentie te Sevilla (12-15 sept. 2017). Het thema van de conferentie was 'AMosaic of Cultures. EAIE is de Europese organisatie bij uitstek voor internationalisering in het hoger onderwijs. De jaarlijkse conferentie trekt steeds meer geïnteresseerden uit de sector internationalisering van onderwijs en onderzoek van over de hele wereld aan (meer dan 6000 in 2017 uit 90 landen). UGent participeerde aan de beurs met een eigen stand waarbij de UGent campus in Songdo uitdrukkelijk in de verf werd gezet. De vertegenwoordigers van de UGent woonden relevante sessies bij en legden contacten met de vertegenwoordigers van partnerinstellingen. Er waren ook een aantal sprekers vanuit UGent, voornamelijk vanuit de afdeling Internationalisering.

De afdeling Internationalisering maakt sinds de zomer van 2016 deel uit van de Steering Committee van het EAIE Expert Network on Joint Programmes, gebaseerd op de jarenlange brede ervaring aan de UGent in de inrichting van Erasmus Mundus Joint Masters en de begeleiding daarbij vanuit de afdeling. Het netwerk werkt tijdens een proefperiode van twee jaar op basis van een activiteitenplan, waarin het vooral de bedoeling is om de verspreide individuele expertise binnen Europa te verenigen en o.a. mee input te formuleren op het Europese beleid inzake Joint Programmes. De aanwezigheid binnen dit netwerk biedt de UGent tevens de gelegenheid om sterkere zichtbaarheid te krijgen binnen de organisatie van de EAIE. Dit heeft bijgedragen tot de uitreiking van de EAIE Award voor Innovation in Internationalisation aan de UGent in 2017.

6.10.1.3 HUMANE

HUMANE staat voor Heads of University Management & Administration Network in Europe. De vereniging is samengesteld uit bezoldigde leidende personeelsleden van de administratie van Europese Universiteiten met een adviserende rol naar het hoofd van de instelling. HUMANE heeft de bedoeling haar leden professioneel te ondersteunen door hen een forum te bieden waar ze de beste praktijken kunnen leren kennen en hun ervaringen kunnen uitwisselen.

6.10.1.4 IAU

De International Association of Universities (IAU) werd opgericht in 1950 als een wereldwijde associatie van hogeronderwijsinstellingen. Deze organisatie verzamelt onder zich instellingen uit meer dan 150 landen die samenwerken en reflecteren omtrent de gemeenschappelijke bezorgdheden.
Door de verdere mondialisering van het hoger onderwijs wint deze organisatie aan belang en de UGent volgt deze ontwikkelingen dan ook op de voet.

6.10.1.5 EUniverCities

EUniverCities is een netwerk van universiteitssteden en hun resp. universiteiten dat zich focust op de relatie tussen stad en universiteit in de ruimere context van de lokale kenniseconomie met het oog op kennisdeling via ‘peer reviews’ over verschillende thema’s in stad-universiteit nexus

(governance, living lab, wetenschap en technologie in de samenleving, ondernemerschap, employability, technology transfer, infrastructuur, stadsplanning, studentificatie etc.)

Het netwerk ontstond in 2011 en telt op heden 15 partnertandems: Delft, Aachen, Aalborg, Aveiro, Brno, Gent, Lausanne, Lecce, Linköping, Lviv, Lublin, Magdeburg, Tampere, Trondheim en Varna. Samen met Stad Gent heeft UGent zich van bij het begin sterk geëngageerd.

In 2013 werden de activiteiten binnen het EUniverCities netwerk verder uitgebreid via een project in het kader
van het Europese Urbact-programma voor duurzame stadontwikkeling (2013-2015).

In opvolging van het Urbact-project zette EUniverCities in 2017 haar activiteiten voor kennisdeling verder. Er vonden twee peer reviewsessie plaats: 'Entrepreneurship' & 'International students/expats' (Lublin, 30 mei- 2 juni 2017) en 'Social engagement of the universities – a significant part of the Third Mission' (Magdeburg, 5-8 december 2017).

6.10.1.6 European University Foundation (EUF)

In 2016 trad de UGent toe tot de European University Foundation (EUF), nadat dit netwerk de instelling daartoe had uitgenodigd, op basis van eerdere samenwerking in Erasmus+-projecten zoals Erasmus without Paper. EUF, gevestigd in Luxemburg met kantoor in Brussel, vertegenwoordigt 19 instellingen, focust op de integratie van het Europees hoger onderwijs en geniet als enig universitair netwerk van een rechtstreekse subsidie van de EU. De UGent is vertegenwoordigd in EUF via de directeur Internationalisering als lid van de Board of Directors en een stafmedewerker van de afdeling Internationalisering fungeert als 'institutional liaison'. EUF biedt een sterk kader om de expertise in EU-onderwijsprojectwerking te verstevigen, strategische projecten uit te bouwen en in die zin mee te wegen op het EU-beleid inzake hoger onderwijs, ook via een aantal specifiek projecten zoals Erasmus without paper.

6.10.2 Institutionele samenwerking met buitenlandse universiteiten

Op dit ogenblik beheert de afdeling Internationalisering bijna 300 lopende bilaterale akkoorden (Memorandum of Understanding, Letter of Intent, Cooperation Agreement) tussen de UGent en internationale instellingen. Het beleid inzake bilaterale raamakkoorden (verder afgekort BiRaks) werd ook in 2017 verder verfijnd. Nieuwe initiatieven werden voorgelegd aan de afdeling Internationalisering en van daaruit opgevolgd. Het stimuleren van samenwerking (voornamelijk onderwijssamenwerking, eventueel gekoppeld aan onderzoek) met de niet-EU-landen en het niet-verlengen/vernieuwen van niet-renderende of "slapende" akkoorden, vormen enkele pijlers van de aanpak.

Concreet staat volgende strategie inzake BiRaks centraal: het aanreiken van opportuniteiten betreffende internationale samenwerking (voornamelijk onderwijssamenwerking) die niet via andere financiële kanalen kunnen aangeboden worden, het stimuleren van een maximale betrokkenheid van alle faculteiten, het bevorderen van studenten- en docentenmobiliteit met niet-EU-landen, het optimaal aanwenden van de beperkte beschikbare financiële middelen.

De afdeling Internationalisering werkt mee aan de uitbouw van deze BiRaks tot een institutioneel beleidsinstrument. De centrale gedachte bij het afsluiten van nieuwe akkoorden en bij de concrete invulling van de akkoorden is de gedecentraliseerde instelling, waarbij de initiatieven vanuit de faculteiten ondersteund worden door de afdeling internationalisering. Er wordt met verschillende types akkoorden gewerkt: afhankelijk van het soort samenwerking dat wordt beoogd met de partneruniversiteit wordt de meest rendabele optie voorgesteld aan de faculteit.

Ook in 2017 werd het door de afdeling Internationalisering beheerd budget opnieuw verdeeld onder de faculteiten: de AI blijft het centrale budget beheren, maar elke faculteit kan, in navolging van de algemene financiële richtlijnen, zelf beslissen hoe hun facultair budget besteed wordt. Enkel institutioneel bekrachtigde akkoorden kunnen centrale financiering aanvragen. De beperkte middelen worden in hoofdzaak aangewend voor wederzijdse studenten- en docentenmobiliteit waarbij mogelijkheden tot voornamelijk onderwijssamenwerking, maar aanvullend vaak ook onderzoekssamenwerking, worden gecreëerd.

Naast activiteiten in het kader van de lopende akkoorden en van afgelopen maar te hernieuwen BiRaks, worden ook prospectiemissies naar en ontvangsten van delegaties van buitenlandse universiteiten voorzien, voornamelijk gericht op het uitbouwen/onderhouden van nieuwe/bestaande netwerken.
Tijdens het kalenderjaar 2017 werden 65 nieuwe (of hernieuwde) samenwerkingsakkoorden afgesloten.

6.10.3 De SGroup: multilaterale samenwerking

De Santander Group (SGroup), het multilateraal samenwerkingsverband en kwaliteitsnetwerk waarvan de UGent een belangrijke partner is, telt nu 36 partneruniversiteiten. De praktische organisatie van de vereniging wordt verzorgd door het Secretariaat in Brussel.

De steeds groeiende onderlinge contacten resulteerden in een aanzienlijk aantal projecten met verschillende SGroup-universiteiten, met in de meeste gevallen ook de Universiteit Gent als partner of coördinator. Een belangrijk project in dit opzicht is het in 2015 beeindigde EGRACONS-project waarvan niet minder dan 7 leden van de SGgroup als partners vertegenwoordigd waren onder leiding van de UGent. Het SGroup-secretariaat in Brussel deed de administratie van het project. Ook in het nieuwe Erasmus Without Paper project (2015-2017, eveneens gecoördineerd vanuit UGent) speelt de SGroup een belangrijke rol. De contacten onder de SGroup-leden verlopen enerzijds institutioneel en formeel. Jaarlijks vindt hierbij een General Assembly plaats met vertegenwoordiging van het management van de partnerinstellingen . In 2017 werd deze gezamenlijk georganiseerd door UGent en ULiège en dit in het kader van het 200-jarig bestaan van de beide instellingen. Anderzijds worden de banden tussen de partneruniversiteiten ook op meer directe wijze onderhouden, met rechtstreekse contacten tussen de vaste SGroup liaison officers aan elke partneruniversiteit. Jaarlijks wordt voor deze laatste groep een formele meeting georganiseerd in één van de partnerinstellingen.

Een aantal personeelsleden van SGroup-leden hebben deelgenomen aan de Erasmus Staff Training week in Gent en ook eigen personeelsleden van de UGent hebben deelgenomen aan staff weeks georganiseerd door SG-leden-instellingen.

Binnen de SGroup werden in 2017 twee nieuwe initiatieven gelanceerd met focus op regionale samenwerking, meer bepaald met Zuid-Amerika en China. De Think Tanks hebben elk een eigen structuur en beleid maar trachten zoveel mogelijk in synergie te werken. UGent is met twee beleidsmedewerkers verankerd in beide Think Tanks via respectievelijk het CESAM en China Platform. In het Executive Committee van de SGroup zetelt op dit ogenblik een vertegenwoordiger van UGent.

6.11 Activiteiten m.b.t. verder studeren in het buitenland

Uitstromende studenten krijgen collectief en individueel ondersteuning bij het zoeken naar hun weg naar het buitenland voor stage, verdere studie of onderzoek. Ten behoeve van UGent-

kandidaten die zich voorbereiden op de BAEF- en Fulbright competitie werden ook in 2017 specifieke informatiesessies en voorbereidingsactiviteiten georganiseerd in samenwerking met de directie Onderzoeksaangelegenheden.

6.12 Low Countries Studies

Sinds jaar en dag organiseert de afdeling Internationalisering in samenwerking met de faculteit Letteren en Wijsbegeerte een postacademische vorming over Vlaanderen, België en Nederland specifiek voor buitenlandse studenten en onderzoekers. De cursisten worden geïntroduceerd tot een brede waaier van informatie over allerlei aspecten van de Vlaamse samenleving: taal, cultuur, geschiedenis, kunst, media, economie, ruimtelijke ordening … en dit alles binnen de bredere context van België en de Nederlanden.

De lessenreeks vindt steeds plaats in het tweede semester en bestaat uit twaalf lezingen en een viertal extra activiteiten, zoals een historische stadswandeling met ontvangst op het stadhuis, een demonstratie van de Belgische gastronomie i.s.m. Hotelschool Gent, een geleid bezoek aan het Gentse Stadsmuseum (STAM) en een dagexcursie doorheen Vlaanderen en Nederland. De reeks wordt formeel afgerond met een proclamatie waarop de studenten een certificaat van hun deelname ontvangen.

Elk jaar nemen meer dan 200 studenten deel, afkomstig uit meer dan 50 verschillende landen. Daarmee blijkt de reeks tegemoet te komen aan een reële interesse van buitenlandse studenten. Voor de reeks werd een specifieke website gecreëerd (www.lowcountries.UGent.be). Sinds 2016 werd de coördinatie van het programma overgeheveld van de afdeling Internationalisering naar de faculteit Letteren en Wijsbegeerte.

6.13 Internationale uitstralingsactiviteiten

De mondiale ruimte waarbinnen universiteiten opereren, maakt dat het voor universitaire instellingen van groot belang is om aan internationale profilering en promotie te doen. Het organiseren en coördineren van activiteiten die bijdragen tot het uitdragen van de internationale uitstraling van de Universiteit Gent is dan ook een belangrijke taak voor de afdeling Internationalisering. De afdeling internationalisering vervult daarbij een essentiële public relations functie t.o.v. de instelling als geheel.

Onder andere rectoren en delegaties van buitenlandse universiteiten werden door bemiddeling van of rechtstreeks door de afdeling Internationalisering ontvangen. Bij dergelijke bezoeken worden meestal de bestaande samenwerkingsverbanden in kaart gebracht en/of nieuwe samenwerkingsvormen besproken en geïnitieerd. Daarnaast maakten verschillende ambassadeurs hun opwachting. Deze diplomatieke ontvangsten genereren persoonlijke internationale contacten die op gepaste momenten kunnen worden ingezet. Daarenboven worden deze laatste bezoeken meestal samen met de stad Gent en/of de provincie Oost-Vlaanderen georganiseerd. Dit laatste leidt er toe dat de Universiteit Gent zich kan presenteren als een van de belangrijke motors van een innovatieregio.

6.14 Campus Zuid-Korea

De UGent bereidde in de periode 2009-2014 de opstart voor van een "extended" campus in Zuid-Korea Songdo. Sinds academiejaar 2014-2015 worden daar 4-jarige bacheloropleidingen

aangeboden in de domeinen voedingstechnologie, milieutechnologie en moleculaire biotechnologie die leiden tot een UGent-diploma. De opleidingen zijn geaccrediteerd door zowel NVAO als de Zuid-Koreaanse overheid. De opleidingen worden verzorgd door een permanente staf die binnen de UGent, bij haar partners en internationaal gerekruteerd worden. Deze permanente staf staat voornamelijk in voor het onderwijs in de eerste twee bachelorjaren. Het academiejaar 2016-2017 is van start gegaan met 132 studenten.

6.15 Ontwikkelingssamenwerking

Een toelichting bij de universitaire ontwikkelingssamenwerkingsactiviteiten van de Universiteit Gent is ook opgenomen in het onderzoeksverslag. De medewerkers van de cel UOS ressorteren onder de Afdeling Onderzoekscoördinatie. In het onderwijsverslag zijn enkel deze activiteiten opgenomen gerelateerd aan de onderwijsactiviteiten in het kader van de universitaire ontwikkelingssamenwerking.

De Belgische ontwikkelingssamenwerking werd met ingang van 2017 grondig hervormd. Sinds haar aantreden had de huidige federale regering het plan opgevat het ontwikkelingsbeleid grondig te herstructureren. Het regeerakkoord en de aanbevelingen van de peer review van OESO-DAC vormden daarbij het uitgangspunt. Het is de ambitie van federaal minister voor Ontwikkelingssamenwerking De Croo om alle actoren van de Belgische ontwikkelingssamenwerking meer te laten samenwerken, en hun onderlinge coherentie, complementariteit en synergie te verhogen in een poging op die manier meer impact te genereren.

Krijtlijnen voor deze hervorming zijn :
- De beschikbare middelen moeten meer geconcentreerd worden ingezet. Het aantal landen werd verminderd, waarbij ontwikkelingsinterventies in die landen maximaal op mekaar moeten worden afgestemd via Gemeenschappelijke Strategische Kaders (GSK's), in functie van een maximalisatie van de ontwikkelingsimpact. Hierbij wordt voortaan voor alle ANGS een gezamenlijke landenlijst (GSK) gebruikt van 31 Zuidlanden, het land België, en één thematische GSK Waardig Werk. 90% van alle middelen moet in die 33 GSK's worden besteed.
- Alle organisaties die subsidies ontvangen dienen aan te tonen dat zij over voldoende beheerscapaciteit en personeelsgebonden expertise beschikken om hun interventies naar behoren uit te voeren en kwaliteitsvolle resultaten te boeken.
- Het aantal financieringsmodaliteiten is beperkt tot één enkel, i.c. de programmafinanciering. Een budgettaire minimumdrempel (2 mio EUR) werd ingevoerd voor het indienen van een subsidieaanvraag. VLIR-UOS overschrijdt deze minimumdrempel met een jaarbudget van ± 32 mio EUR en heeft dus een eigen programma.
- Er werd één generiek reglementair kader gecreëerd voor alle ANGS, met het KB van 11 september 2016 als formele basis.
- De ANGS worden opgedeeld in twee groepen : de Civiele Maatschappij Organisaties (CMO's) en de Institutionele Actoren (IA). Het enig onderscheid dat nog wordt gemaakt, is tussen deze twee grote groepen, niet meer per actor.
- De ANGS-sector wordt geresponsabiliseerd in de vorm van delegatie van een groot aantal opdrachten van het federaal ministerie voor ontwikkelingssamenwerking (DGD) naar de federaties. De overheid wenst één uniek overlegplatform voor de gehele ANGS-sector via de federaties, die bovendien ook nog een aantal operationele taken toebedeeld krijgen. Individuele overlegkanalen die tot 2017 bestonden in de vorm van stuurgroepen, houden op te bestaan.
- Interventies moeten vertrekken vanuit een goed onderbouwde 'Theory of Change' (programma-theorie) met de nodige aandacht voor risicobeheer. Ze moeten evalueerbaar zijn, en er moet een systematische resultaatsrapportering zijn in functie van 'accountability' en leren. De

nadruk op resultaatsgericht beheer, en dus monitoring en evaluatie (M&E), wordt nog vergroot, via het minimum van 1% dat elk programma moet besteden aan M&E, via de nog te organiseren certificering van de M&E-systemen van alle actoren door de Dienst van de Bijzondere Evaluator, en via de door deze dienst op te zetten sectorevaluaties, waaronder impactevaluaties.

Op het niveau van de Universitaire Ontwikkelingssamenwerking hebben deze hervormingen ook een impact gehad op de werking van VLIRUOS. Zo heeft VLIR-UOS nu een "programma België" (vooral onderwijsgericht, het vroegere Noord-Acties Programma) en dan een werking in elk van de GSK landen die in het onderzoeksverslag wordt besproken.

6.15.1 Programme België (vroegere Noord-Acties Programma) van VLIR-UOS

6.15.1.1 Internationale cursussen- en trainingprogramma's en korte opleidingsinitiatieven

De internationale cursussen- en trainingprogramma's bieden de universiteiten de mogelijkheid om ook in Vlaanderen specifieke opleidingsprogramma's te organiseren die gericht zijn op een publiek afkomstig uit ontwikkelingslanden en die georiënteerd zijn op de thematiek die relevant is voor de ontwikkeling van deze landen. De Internationale cursussenprogramma's (ICP's) zijn Engelstalige master-na-bachelorprogramma's. De trainingprogramma's daarentegen zijn korte beroepsvervolmakingsprogramma's (max. 6 maanden) die aan lokaal universitair en wetenschappelijk personeel de mogelijkheid bieden zich te bekwamen in welbepaalde technieken. De korte opleidingsinitiatieven zijn opleidingsprogramma's van korte duur (max. 2 weken) rond een ontwikkelingsrelevant thema dat inspeelt op de specifieke vraag of nood uit de ontwikkelingslanden, en in de eerste plaats gericht op geïnteresseerde actoren uit ontwikkelingslanden die bereid zijn een actieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van hun respectieve thuisland.
In 2016 heeft VLIR-UOS besloten deze twee laatste programma's samen te brengen en enkel nog te spreken van een ITP programma dat dan over trainingen van min 14 dagen tot max 6 maanden gaat. UGent behaalde voor 2017 3 ITP's, voor 2018 zijn dat er 2.

Daarenboven werd een ICP call gehouden in 2016 zodat er een vernieuwing kon plaatsvinden bij de aangeboden ICP opleidingen vanaf academiejaar 2017-2018. UGent behaalde 4 dergelijke opleidingen: Master of Science in Food Technology, Master of Aquaculture (IMAQUA), Master of Agro-and Environmental Nematology, Master of Rural Development (IMRD).

6.15.1.2 Studiereizen naar partnerlanden voor Vlaamse studenten

Met het programma 'Reisbeurzen' financiert VLIR-UOS studenten aan een Vlaamse universiteit of hogeschool om een individuele studiereis te maken naar een ontwikkelingsland. Het gaat om een financiële vergoeding van 1.000 euro per student. De studiereis maakt deel uit van een erkend opleidingsonderdeel, zoals een stage of een scriptie. De studenten dienen er te werken rond een thema dat rechtstreeks verband houdt met de ontwikkelingsproblematiek.

Met de reisbeurzen wil VLIR-UOS Vlaamse studenten de kans geven om terreinervaring op te doen in een ontwikkelingsland binnen een academische context, en hen op die manier bewust te maken van de ontwikkelingsproblematiek in een geglobaliseerde wereld.

Bedoeling is dat deze reisbeurzen zo mogelijk aansluiten bij andere VLIR-UOS-interventies op het vlak van de universitaire ontwikkelingssamenwerking.

Vanaf 2006 werd het beheer van de beurzen door VLIR-UOS gedelegeerd naar de Vlaamse universiteiten en hogescholen. Het komt aan iedere associatie toe om een eigen selectie- en

beheersysteem uit te werken, waarbij rekening wordt gehouden met de door VLIR-UOS opgestelde richtlijnen, ten einde alle studenten gelijke kansen op een uniforme beoordeling te geven.

De toelage voor elke universiteit wordt berekend a rato van een forfaitair beursbedrag (€ 1.000) vermenigvuldigd met het aantal beurzen. Binnen de hierboven geschetste hervormingen van VLIR-UOS werd het reisbeurzen programma geïntegreerd in het Global Minds programma en werd tevens aan de universiteiten overgelaten het reisbeursbedrag te bepalen in functie van bv een uniform beleid met andere beursverstrekkers. Zo opteerde UGent om voor 2017 te werken met een bedrag van 800 euro en werden in 2017 119
reisbeurzen toegekend.

Binnen de DOWA Afdeling Internationalisering (waar de cel UOS sinds 2016 samen mee binnen de transversale directie Internationalisering valt) vindt jaarlijks de selectie plaats voor beurzen voor uitwisseling buiten de Erasmuszone. In een integratieoefening van oproepen, onder impuls van de Directeur Internationalisering zullen vanaf 2018 ook de VLIR-UOS-reisbeurzen worden opgenomen in de oproep en het selectiesysteem. Voor mobiliteit tijdens het academiejaar 2018-2019 zullen de richtlijnen en het aanvraagformulier voor studenten vóór 15 januari 2018 kenbaar gemaakt en verspreid worden. De deadline voor de studenten zal 5 maart 2018 zijn. Bedoeling is dat zowel de werkwijze om een beurs aan te vragen als het bijhorende selectiesysteem voor elke student gelijk zijn, ongeacht de financiering die de student uiteindelijk zal ontvangen.

6.15.2 Global Minds programma

De vroegere financiering genaamd "opleidingskosten" is geschrapt uit de begroting en werd hervormd tot een nieuw programma, genaamd Global Minds. Global Minds is een nieuw programma, dat zich richt op het institutioneel versterken en capaciteren op het vlak van UOS van de Vlaamse instellingen, en dat dus het klassieke projectniveau overstijgt.
Alhoewel de capaciteitsopbouw zich ook tot onderwijsaspecten kan richten, ligt een zwaartepunt toch op onderzoek en werd het Global Minds programma daarom in het onderzoeksverslag opgenomen.

6.15.3 Beurzentoekenningsprogramma

Op 30 juni 1998 werd de Bijzondere Overeenkomst betreffende de Beurzen ondertekend door de Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking en de VLIR. De overeenkomst heeft als voorwerp de bursalen (vanaf 2017):

- de internationale cursussenprogramma's (ICP's);
- de internationale trainingsprogramma's (ITP's);
- De (uitdovende) ICP-doctoraatsstudenten (ICP PhD's);

Het beurzentoekenningsprogramma slaat op het geheel van beurzen dat tijdens het bedoelde referentiejaar zal worden gefinancierd. De Bijzondere Overeenkomst betreffende de beurzen vormt het formele kader voor de financiële normen en de referentiebedragen die moeten worden gehanteerd voor de berekening van de beursbedragen en de andere toelagen aan de bursalen.

6.15.4 Interne activiteiten inzake ontwikkelingssamenwerking

De Raad van Bestuur van de Universiteit Gent heeft tijdens haar vergadering van 23 mei 2001 haar ontwikkelingssamenwerkingsbeleid geëvalueerd en de krachtlijnen voor de toekomst bepaald. De UGent is sinds decennia een actieve partner in initiatieven van de Vlaamse, federale en Europese overheid en van internationale organisaties met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking.

De Universiteit Gent blijft mensen en middelen inzetten voor het tot stand brengen en realiseren van nieuwe projecten in ontwikkelingslanden. Ook is er bijzondere aandacht voor de opvang en ondersteuning van studenten uit het Zuiden en worden er masterbeurzen aan studenten uit ontwikkelingslanden uitgereikt.

De selectie van de Top-Up Grants gebeurt in de schoot van een werkgroep van de Commissie Ontwikkelingssamenwerking. De Commissie Ontwikkelingssamenwerking maakt een selectie en formuleert hierover een gemotiveerd advies aan het universiteitsbestuur. De kandidaturen worden beoordeeld op de volgende criteria:

- kwalificatie van de kandidaat, gebaseerd op de evaluatie door de opleiding zelf
- motivatie van de kandidaat, waarbij naast de persoonlijke motivatie ook deelname aan professionele activiteiten (congressen, ed.) en publicaties in rekening worden gebracht;
- ontwikkelingsrelevantie van de studie;
- validatiemogelijkheid van de kennis (in de mate dat de kandidaat dit in zijn/haar aanvraagdossier vermeldt)
- reeds bestaande link tussen zijn thuisinstelling en de Universiteit Gent.

Elke applicant, afkomstig uit een land dat op de uitgebreide OESO-DAC-lijst staat, komt in aanmerking hiervoor. Alle Engelstalige opleidingen aan de UGent kunnen maximaal 3 kandidaten naar voor schuiven waarvan het dossier al werd goedgekeurd door DOWA. De deadline hiervoor is altijd halfweg april. Er zijn maximaal 15 (2-jarige) beurzen te verdelen. Tijdens de selectie wordt rekening gehouden met de ranking van de student (gedaan door de opleiding), afgewogen met het land van herkomst, geslacht, eerder toegekende beurzen aan de opleiding. Er wordt gestreefd naar het vooropzetten van de kwaliteit van de student als hoofdcriterium.
In 2017 werden er 15 studenten geselecteerd en 6 reservekandidaten. Alle 6 de reservekandidaten zijn finaal opgeroepen geweest.

Bijlagen: zie Deel 2 – Bijlagen.

Onderzoeksverslag

1. *Het onderzoeksbeleid: resultaten en vooruitzichten*

1.1 Verslag over het gevoerde beleid: beoogde doelen en resultaten

Het verrichten van wetenschappelijk onderzoek is één van de drie basisopdrachten van een universiteit (decreet van 12 juni 1991). De manier waarop de Universiteit Gent dit wetenschappelijk onderzoek beoogt uit te voeren wordt beschreven in de "Opdrachtverklaring van de Universiteit Gent". Het onderzoeksbeleid van de Universiteit Gent wordt afgestemd op het algemeen beleid, aangezien deze instelling een direct (of indirect) verband tussen haar onderwijsopdracht, haar onderzoeksopdracht en haar opdracht van wetenschappelijke dienstverlening belangrijk acht.

Onderzoeksbeleidsplan

2017 was het eerste jaar binnen de cyclus van het onderzoeksbeleidsplan 2017-2021. Het onderzoeksbeleidsplan overkoepelt een aantal specifieke onderzoeksgerelateerde beleidsplannen en projecten en is tevens ingebed binnen de bredere visie en beleidsstrategie van de UGent.

Vanuit de bekommernis om een excellentiegestuurd beleid te voeren dat rekening houdt met heel wat evenwichten (gender, wetenschapsgebied, financieringsbron, gericht versus niet-gericht onderzoek, …), was dit beleidsplan het referentiekader voor de besteding van de BOF-middelen, voor de facultaire onderzoeksbeleidsplannen en voor diverse operationele initiatieven. Uiteraard kaderde dit onderzoeksbeleidsplan ook binnen het strategisch plan van de UGent, en binnen het Vlaamse, het federale en het Europese wetenschapsbeleid.

Zes strategische doelstellingen stonden centraal in dit plan:

1. **Het financieringskanaal van het BOF draagt bij tot de kwaliteit en de impact van het onderzoek aan de UGent**
   De middelen uit het Bijzonder Onderzoeksfonds worden prioritair ingezet om de doelstellingen uit het Beleidsplan Onderzoek waar te maken. Er worden keuzes gemaakt tussen de investeringen op zaainiveau, doorgroeiniveau en excellentieniveau; tussen de toekenning van projecten en van mandaten.
   Daarnaast speelt ook de competitieve externe financiering een cruciale rol in de realisatie van de doelstellingen van het Beleidsplan Onderzoek. Het beleidsplan en de inzet van BOF-middelen dienen een hefboom te zijn naar de verwerving van externe onderzoeksfondsen.
   Projectmatige onderzoeksfinanciering, zoals het merendeel van de BOF-middelen, is echter niet het enige instrument om een onderzoeksbeleid vorm te geven. De doelstellingen van dit beleidsplan vinden eveneens hun uitwerking via de interne organisatie van de UGent, via de facultaire beleidsplannen, via de activiteiten van de Doctoral Schools en dergelijke meer.

De Onderzoeksraad legt de krijtlijnen van de oproepen voor het BOF-financieringskanaal vast en gaat na op welke manier het financieringskanaal op zich, en de voorstellen die binnen elke oproep worden ingediend, bijdragen tot excellentie en impact in het wetenschapsdomein.

2. **De organisatie en structuur van het onderzoek aan de UGent is werkbaar, efficiënt en performant**
   De organisatiestructuur van de UGent is een op onderwijs gebaseerd organigram. Dit heeft het voordeel van de duidelijkheid maar creëert ook struikelblokken voor doorgedreven onderzoekssamenwerking. Meer op onderzoek gerichte entiteiten (b.v. instituten, formele onderzoeksgroepen met een eigen beheersstructuur) met een flexibele structuur zijn noodzakelijk om onderzoek in de best mogelijke context te laten bloeien.
   De voorbije jaren hebben onderzoeksvisitaties in diverse faculteiten een katalysatoreffect gehad op de verdere uitbouw van efficiëntere structuren die bovendien ook de visibiliteit van het onderzoek versterken. Daarnaast zijn ook een aantal initiatieven genomen om inter- en multidisciplinaire samenwerking te versterken en de beschikbare infrastructuur op een meer efficiënte wijze in te zetten. In deze richting wil de UGent nog meer evolueren.
   Daarnaast hebben de principes van "goed bestuur" de slagkracht vergroot in de managementstructuren aan de UGent.

3. **Het onderzoeksbeleidsplan is ingebed in de internationaliseringsambities van de UGent**
   Het onderzoek aan de UGent geniet een internationale reputatie. Dit opent mogelijkheden voor samenwerking met topinstituten over de hele wereld, naast een bestendiging van de kwaliteitsvolle capaciteitsopbouw met universiteiten in het Zuiden. Het onderzoeksbeleid beoogt dan ook een ondersteuning voor dergelijke internationale ambities en een nauwe aansluiting bij algemene internationale samenwerkingsactiviteiten van de UGent.
   Het Beleidsplan Onderzoek stimuleert onderzoekers om de lat hoog te leggen en zich te meten aan de internationaal gangbare excellentiecriteria. Hoewel de meerderheid van de UGent-onderzoekers ook zichtbaar presteert op internationaal niveau zijn er nog groeikansen om die internationale positie verder te versterken.

4. **Het HR-beleid aan de UGent is ondersteunend, stimulerend en inspirerend voor onderzoek**
   Onderzoekers zijn het menselijk potentieel voor alle onderzoeksprestaties van de UGent. Het HR-beleid voor onderzoekers, waarvoor de UGent een erkenning ontving van de Europese Commissie, is een levend instrument om de werkomstandigheden voor onderzoekers en hun loopbanen steeds beter te ondersteunen. Een aantal acties uit dit HR-actieplan zijn ook binnen het UGent-onderzoeksbeleid van cruciaal belang. Belangrijk daarbij is dat het personeelsbeleid en het onderzoeksbeleid voldoende differentiatie voorzien tussen de noden en de verwachtingen van doctorandi, postdocs, jonge ZAP-leden en meer ervaren ZAP-leden.

5. **De kwaliteit van het onderzoek wordt continu ondersteund en wordt geregeld gemonitord rekening houdende met differentiatie tussen vakgebieden, met de loopbaanontwikkeling van jonge en meer ervaren onderzoekers, en met de beoogde impact van het onderzoek**
   Kwaliteitszorg wordt via diverse instrumenten georganiseerd. In de eerste plaats zijn er ondersteunende maatregelen om te garanderen dat het onderzoek in de best mogelijke omstandigheden plaatsvindt en dat onderzoeksteams in uitstekende omstandigheden kunnen werken. Daarnaast biedt de UGent een waaier van expertise in kwaliteitsprocessen en kwaliteitsmanagement aan.
   Evaluaties vinden plaats op scharniermomenten in de onderzoeksloopbaan, bij de aanvraag van onderzoeksprojecten en in de context van een strategische oriëntering van het onderzoek. Daarnaast is feedback een complementair maar even belangrijk kwaliteitsinstrument (b.v. in de relatie onderzoeksleider-onderzoeker, of in het advies van een Scientific Advisory Board) waarbij de boodschap niet bindend maar evenmin vrijblijvend is, en meer gericht op stimulans en inspiratie dan op 'controle'.

Evaluaties kunnen diverse vormen aannemen, gaande van algemene monitoring tot beoordeling of selectie. Een goed kwaliteitssysteem 'bewaakt' de ondergrens en garandeert minimale kwaliteitsnormen, terwijl tegelijk de bovengrens van het onderzoek wordt 'gestimuleerd' door onderzoekers uit te dagen tot excellentie.

6. **De UGent identificeert de struikelblokken die de realisatie van haar onderzoeksbeleidsplan in de weg staan en onderneemt desgevallend gepaste actie**

De BOF-financiering is het instrument bij uitstek waarmee de UGent deze doelstellingen kracht bij zet. Onderstaand overzicht geeft aan in welke mate de beschikbare financieringskanalen aansluiten bij de realisatie van de zes bovenstaande doelstellingen.

Onderzoeksraad

De Onderzoeksraad is het adviserende, beslissingsvoorbereidende orgaan dat toeziet op de optimale invulling van de onderzoeksfunctie. De Onderzoeksraad heeft de meest directe impact op de besteding van de middelen van het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF) en op de besteding van de middelen die voortvloeien uit de defiscaliseringsmaatregel van onderzoekers. De Onderzoeksraad heeft daarbij tot taak kwalitatief hoogstaand wetenschappelijk onderzoek op te laten starten en te stimuleren, onder meer door de afbakening van de noodzakelijke financieringscategorieën en het toewijzen van financiële middelen. Deze raad staat tevens in voor de evaluatie van wetenschappelijk onderzoek door de bepaling van de te hanteren criteria bij de beoordeling van onderzoeksvoorstellen.

In zijn vergadering van 6 juli 2001 heeft de Raad van Bestuur het Reglement m.b.t. samenstelling, verkiezing en werking Onderzoeksraad goedgekeurd. Sindsdien heeft dit reglement een aantal wijzigingen ondergaan: met name op van 1 juli 2005, 13 januari 2006, 9 november 2012, 11 september 2015 en 12 januari 2018.

Omwille van de reglementswijziging van 2012, waarin onder meer werd beslist dat de Onderzoeksraad onder zijn stemgerechtigde leden ten hoogste twee derden leden van hetzelfde geslacht mag tellen, was het noodzakelijk de Onderzoeksraad (mandaat 1 oktober 2009 - 30 september 2013) vroeger te ontbinden en opnieuw samen te stellen per 1 januari 2013.

In de vergadering van het Bestuurscollege van 13 december 2012 werd de nieuwe samenstelling van de Onderzoeksraad besproken en goedgekeurd.

In de vergadering van het Bestuurcollege van 9 januari 2014 werd de directeur Onderzoek, Ignace Lemahieu als voorzitter aangeduid. De Raad van Bestuur van 11 september 2015 besliste tenslotte dat de rector en vicerector altijd stemgerechtigd zijn, ook indien zij geen voorzitter zijn.

In 2017 zetelden de volgende stemgerechtigde leden in de Onderzoeksraad:

- **Voorzitter:**

  Ignace Lemahieu

- **Rector**

  Anne De Paepe (t.e.m. 30 september 2017)

  Rik Van de Walle (m.i.v. 1 oktober 2017)

- **Leden:**
  - Roald Docter, Mieke Van Herreweghe (tot 30 september 2017), Pierre Schoentjes (vanaf 1 oktober 2017), faculteit Letteren en Wijsbegeerte

- Eva Brems, Tom Vander Beken, faculteit Rechtsgeleerdheid
- Frank Vanhaecke, Ann Vanreusel, faculteit Wetenschappen
- Luc Leybaert, Elfride De Baere, faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
- Veronique Van Speybroeck, Luc Dupré, faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur
- Maggie Geuens, Freddy Heylen, faculteit Economie en Bedrijfskunde
- Herman Favoreel, Siska Croubels, faculteit Diergeneeskunde
- Ilse Derluyn, Jan De Houwer (sabbatical van 1 februari tot 31 juli 2017), Geert Crombez (plaatsvervanger voor Jan De Houwer van 1 februari tot 31 juli 2017) faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- Veerle Fievez, Chris Stevens, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen
- Sarah De Saeger, Tom Coenye, faculteit Farmaceutische Wetenschappen
- Mieke Van Houtte, Sami Zemni, faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen
- Freddy Adams, extern lid, vakgebied: Analytische Chemie, sporenanalyse met behulp van massaspectrometrie en synchotronstraling
- Willem Blockmans, extern lid, vakgebied: Middeleeuwse geschiedenis
- Lieve Herman, extern lid, vakgebied: Voedselveiligheid levensmiddelenmicrobiologie en –hygiëne, Voedselkwaliteit, Risicobeoordeling omtrent genetisch gemodifieerde organismen en moleculaire processen
- Ben Van Camp, extern lid, vakgebied: Medische Oncologie, Hematologie, Immunologie

- **Leden met raadgevende stem:**

  - Koen Goethals, academisch beheerder

  - Dirk De Craemer, secretaris Onderzoeksraad

  - Guido Van Huylebroeck, academisch directeur Internationalisering

  - Katrien Vuylsteke Vanfleteren, vertegenwoordiger School of Arts

  - Jochen Devlieghere (vanaf 1 oktober 2017, voorafgegaan door Elien Decaluwé), AAP-vertegenwoordiger voor de alfafaculteiten
  - Frederik De Grove, plaatsvervangend AAP-vertegenwoordiger voor de alfafaculteiten
  - Jana Asselman, AAP-vertegenwoordiger voor de bètafaculteiten
  - Steffen Vanneste (vanaf 1 oktober 2017, voorafgegaan door Gert Everaert), plaatsvervangend AAP-vertegenwoordiger voor de bètafaculteiten
  - Marthe De Boevre, AAP-vertegenwoordiger voor de gammafaculteiten
  - Patrick Van Gelder, plaatsvervangend AAP-vertegenwoordiger voor de gammafaculteiten

De regeringscommissaris en de afgevaardigde van Financiën kunnen ambtshalve de vergaderingen van de Onderzoeksraad bijwonen met raadgevende stem.

Voor de voorbereiding van de evaluatie van voorstellen doet de Onderzoeksraad een beroep op werkgroepen. De werkgroepen bestaan uit de leden die de volgende faculteiten vertegenwoordigen:

- Werkgroep Humane, Sociale en Gedragswetenschappen (alfa-werkgroep): faculteit Letteren en Wijsbegeerte, faculteit Rechtsgeleerdheid, faculteit Economie en Bedrijfskunde, faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen
- Werkgroep Exacte en toegepaste wetenschappen (bèta-werkgroep): faculteit Wetenschappen, faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen
- Werkgroep Biomedische en medische wetenschappen (gamma-werkgroep): faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, faculteit Diergeneeskunde, faculteit

Farmaceutische Wetenschappen
- Werkgroepoverschrijdende commissie (omega-werkgroep): één vertegenwoordiger per faculteit

De werkgroepen bestaan uit de stemgerechtigde leden van de onderzoeksraad, aangevuld met per faculteit een derde facultaire vertegenwoordiger. In de Werkgroep Humane, Sociale en Gedragswetenschappen zetelen er vanuit de faculteit Letteren en Wijsbegeerte 3 extra werkgroepleden gezien deze faculteit het gros van de aanvragen voor deze werkgroep aanlevert uit bovendien zeer uiteenlopende disciplines. Bij de samenstelling van de werkgroepen worden eveneens plaatsvervangers aangeduid, die de effectieve leden kunnen vervangen indien deze afwezig zijn. De bijkomende werkgroepleden zijn:

- Sabine Verhulst, faculteit Letteren en Wijsbegeerte
- Christel Stalpaert, faculteit Letteren en Wijsbegeerte
- Anne-Laure Van Bruaene, faculteit Letteren en Wijsbegeerte
- Pierre Schoentjes, faculteit Letteren en Wijsbegeerte
- Hans De Wulf, faculteit Rechtsgeleerdheid
- Johan Grooten, faculteit Wetenschappen
- Dirk Elewaut, faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
- Sabine Wittevrongel, faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur
- Geert Poels, faculteit Economie en Bedrijfskunde
- Lynn Vanhaecke, faculteit Diergeneeskunde
- Caroline Braet, faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- Bernard De Baets, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen
- Dieter Deforce, faculteit Farmaceutische Wetenschappen
- Jan Orbie, faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

De omega-werkgroep wordt ad hoc samengesteld en treedt op als selectiecommissie voor de faculteitsoverschrijdende projectvoorstellen.

Sinds mei 2013 worden alle documenten voor de Onderzoeksraad elektronisch via iPad en een specifieke share (i.p.v op papier) ter beschikking gesteld van de leden. Hierbij is de agenda (zonder de financieringsaanvragen) ook toegankelijk voor de decanen. De verslaggeving wordt via de website van de UGent tevens ter beschikking gesteld van de leden van de Raad van Bestuur en de decanen.

1.2 Bijzonder Onderzoeksfonds

Het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF) is een intern bestemmingsfonds, binnen de universiteit georganiseerd in het kader van het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap. Dit BOF-besluit werd gewijzigd door de beslissing van de Vlaamse regering van 21 maart 2014 en 3 april 2015.

Het BOF is uitgegroeid tot een belangrijk intern instrument voor de uitbouw van het universitaire onderzoekspotentieel. Enerzijds worden de BOF-middelen aangewend voor het steunen van excellente onderzoeksgroepen die daardoor de kans krijgen hun wetenschappelijk hoogstaande activiteiten verder uit te bouwen. Anderzijds worden ook onderzoeksgroepen of individuele vorsers gesteund die nog niet het niveau hebben bereikt om externe financiering aan te trekken, maar die wel reeds hebben aangetoond waardevol werk te verrichten. Het feit dat mensen zich kunnen bekwamen in de loop van dergelijk onderzoek is op zichzelf belangrijk, naast uiteraard de specifieke output van dit onderzoek.

Het BOF is samengesteld uit de door de Vlaamse Gemeenschap aan de UGent toegekende

overheidstoelage, verhoogd met de eigen bijdrage vanwege de UGent, de dotatie van de Nationale Bank, de opbrengsten uit de gedeeltelijke defiscalisering van onderzoekers die ten laste van onderzoeksmiddelen uit afdeling IV en afdeling V worden aangesteld en een beperkt deel van de opbrengsten uit de gedeeltelijke defiscalisering van onderzoekers die ten laste van de middelen uit afdeling I worden aangesteld. Conform het BOF-besluit werd er door de Raad van Bestuur een Reglement met betrekking tot het beheer van de gelden van het Bijzonder Onderzoeksfonds van de Universiteit Gent, goedgekeurd.

Reglement

In het Reglement met betrekking tot het beheer van de gelden van het Bijzonder Onderzoeksfonds worden de types van onderzoeksinitiatieven vermeld die voor financiering door het BOF in aanmerking komen. Een summiere beschrijving van elk van deze types volgt hieronder.

1.2.1 Projecten

1.2.1.1 Geconcerteerde Onderzoeksacties (GOA's)

In overeenstemming met art. 49, van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de financiering van de bijzondere onderzoeksfondsen aan de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap (hierna "het BOF-besluit") wordt een gedeelte van de middelen van het BOF besteed aan GOA-projecten. Dit besluit bepaalt dat vanaf 1 januari 2013 de minimumfinanciering van GOA's € 150.000 per jaar bedraagt. Alle lopende GOA-projecten en alle in 2017 geselecteerde nieuwe GOA-projecten voldoen aan deze financiële voorwaarde.

GOA's zijn onderzoeksprojecten waarvan de uitmuntende wetenschappelijke waarde op grond van objectieve gegevens aantoonbaar is, inzonderheid op basis van bibliometrische indicatoren (publicaties en citaties) of andere meetbare indicatoren van wetenschappelijke kwaliteit van de aanvragende onderzoeksgroep(en) en het oordeel van externe deskundigen. Het doel van de GOA's bestaat in de creatie en het in stand houden van hoogwaardige centra van expertise. Het betreft projecten van relatief grote (financiële) omvang, nl. € 250.000 à € 400.000 per jaar, voor een totale looptijd van 4 tot 6 jaar.

De criteria waarop de voorstellen voor GOA's beoordeeld worden zijn:

- m.b.t. de onderzoeksgroep en werkzaamheden:
    - de wetenschappelijke output;
    - de citatiescore van de opgegeven vijf wetenschappelijke belangrijkste publicaties;
    - de internationale erkenning van de onderzoeksgroep;
- m.b.t. het voorgestelde GOA-project:
    - bij voorkeur heeft het project een duidelijk geconcerteerd karakter;
    - mate waarin de presentatie van de "State of the art" adequaat is;
    - innovatief karakter van het voorgestelde onderzoek;
    - mate waarin de doelstellingen duidelijk en realistisch zijn;
    - mate waarin de onderzoeksmethodologie adequaat is;
    - de haalbaarheid van het voorgestelde onderzoek;
    - mate waarin de onderzoeksplanning en de gevraagde financiële steun adequaat is.

1.2.1.2 Onderzoeksinitiatieven met een looptijd van twee tot vier jaar

Een gedeelte van de middelen van het BOF wordt, in overeenstemming met art. 49 van het BOF-besluit, besteed aan onderzoeksinitiatieven met een looptijd van twee tot vijf jaar. Dit besluit bepaalt dat vanaf 1 januari 2013 de minimumfinanciering van dergelijke onderzoeksinitiatieven € 45.000 per jaar bedraagt.

De toelagen die in het kader van de 2 tot 4 jarige projecten verstrekt worden, zijn bedoeld ter ondersteuning van nieuwe onderzoeksinitiatieven of als Startkrediet om onderzoekers of onderzoeksgroepen de kans te geven een eerste project uit te bouwen. Het toegekende budget kan vrij worden aangewend voor personeel, werking en/of uitrusting.

Startkredieten

De Startkrediet projecten zijn bedoeld om recent aangestelde of benoemde ZAP-leden (Zelfstandig Academisch Personeel) aan de Universiteit, met minstens een halftijdse opdracht, de kans te geven een vierjarig onderzoeksproject uit te bouwen. In het kader van deze projecten wordt, na selectie door de Onderzoeksraad, door de voorzitter van de Onderzoeksraad een totaalbudget van € 200.000 toegekend. Dit budget kan vrij worden aangewend voor personeel, werking en/of uitrusting. Hierdoor worden de randvoorwaarden voor een eerste succesvol te begeleiden doctoraat/onderzoeksproject voor recent benoemde/aangestelde ZAP-leden maximaal vervuld.

Potentiële promotoren van een Startkredietaanvraag moesten, op het moment van de uiterste indiendatum van de oproep (5 september 2017), minder dan 3 jaar aangesteld of benoemd zijn voor minimum 50% als ZAP-lid aan de UGent. Voor de oproep 2017 betekende dit dat de ZAP-aanstelling of -benoeming (van minimum 50%) ten vroegste per 1 oktober 2014 was ingegaan. Een uitzondering op de minimale aanstellingsvereiste werd evenwel toegestaan voor onderstaande categorieen:

- ZAP-leden van wie de van ZAP-aanstelling of -benoeming ten vroegste per 1 oktober 2014 was ingegaan en die hun ZAP-mandaat slechts deeltijds opnamen in combinatie met een postdoctoraal FWO-mandaat. Zij konden een Startkrediet aanvragen.

- ZAP-leden van wie de van ZAP-aanstelling of -benoeming ten vroegste per 1 oktober 2014 was ingegaan en die een ZAP-aanstelling van minder dan 50% combineerden met een fundamenteel klinisch FWO-mandaat. Zij konden een Startkrediet aanvragen.

- ZAP-leden van wie de ZAP-aanstelling aan de UGent ten vroegste per 1 oktober 2014 was ingegaan en die een deeltijdse ZAP-aanstelling aan de UGent combineerden met deeltijdse ZAP-aanstelling aan de Ghent University Global Campus te Zuid-Korea. Het gecombineerd aanstellingspercentage bedraagt minimum 50%.

ZAP-leden die voor 1 oktober 2014 werden aangesteld met een aanstellingspercentage kleiner dan 50%, en wiens opdracht ten vroegste per 1 oktober 2014 werd uitgebreid tot een aanstellingspercentage van minimum 50%, kwamen eveneens in aanmerking om een Startkrediet aan te vragen.

Volgende ZAP-leden werden uitgesloten om een Startkrediet aan te vragen:

- ZAP-leden die een ZAP-aanstelling van minder dan 50% combineerden met een aanstelling aan het VIB, IMEC, of het UZGent.

- Gastprofessoren

- Onderwijzend hogeschoolpersoneel behorend tot groep 3 (docent, hoofddocent, hoogleraar, gewoon hoogleraar) die in het kader van de integratie van de academische hogeschoolopleidingen, gerangschikt werden in het ZAP-kader van de UGent.

- Leden van het onderwijzend hogeschoolpersoneel die behoorden tot groep 3 en die niet gerangschikt werden in het ZAP-kader van de UGent.

- ERC grant holders en BOF ZAP Odysseus-mandaathouders
- Onderstaande leden van een BOF GOA consortium:
    - (Hoofd)promotoren (met of zonder budget)
    - Copromotoren van GOA-projecten gestart in 2017 of vroeger[1]
- (Co-)promotoren[2] van onderstaande BOF-projecten en -mandaten:
    - Doctoraatsmandaten (DOC)
    - Onderzoeksprojecten (inclusief Startkredieten, Associatieonderzoeksprojecten, 2-4 jarige volgend op een FWO-aanvraag, U4-projecten en/of Interdisciplinaire Onderzoeksprojecten)
    - 4-jarige onderzoeksprojecten toegekend in het kader van een BOF-ZAP-mandaat.

Extern verworven financiering vormde geen uitsluitingscriterium voor het aanvragen van een Startkrediet. Aanvragers die FWO-, IWT/VLAIO-, of andere externe financiering verworven hadden, kwamen wel nog in aanmerking om een Startkrediet aan te vragen.

Professoren uit onderzoeksgroepen met ruime externe onderzoeksfinanciering, die niet in competitief verband en op projectbasis werd verworven (vb. VIB, IMEC, etc..), konden eveneens een aanvraag voor een Startkrediet indienen. De Onderzoeksraad heeft, zoals bij alle andere aanvragen, evenwel telkens beoordeeld in welke mate de aanvrager nog beantwoordde aan het profiel van een "starter".

Elk ZAP-lid dat in aanmerking komt voor een Startkrediet mag maximaal 2 aanvragen indienen binnen een tijdsvenster van 3 jaar na de aanstelling of benoeming van minimaal 50%. Op deze manier beschikt elk ZAP-lid dat in aanmerking komt met zekerheid over 2 volwaardige kansen om een Startkrediet aan te vragen. Een promotor kan slechts 1 aanvraag per oproepronde indienen en er kan slechts éénmaal een Startkrediet worden verworven.

Het toekennen van een Startkrediet vormt geen automatisme, er diende aan de nodige kwaliteitsvereisten voldaan te zijn.

In de begroting 2017 werd het equivalent van 43 toe te kennen Startkrediet-projecten voorzien.

2-4 jarige projecten aansluitend op een FWO-projectaanvraag

De kredieten voor twee- tot vierjarige projecten zijn bedoeld om professoren de kans te geven een twee- tot vierjarig onderzoeksproject uit te bouwen. Deze oproep wordt tweejaarlijks georganiseerd, en wisselt af met de oproep interdisciplinaire onderzoeksprojecten.

In 2017 kon een budget worden aangevraagd dat vrij kon worden aangewend voor personeel, werking of uitrusting. De looptijd van het project bedroeg min. 2 jaar en max. 4 jaar. Het gevraagde budget bedroeg maximum €100.000, maximum €150.000 of maximum €200.000 naargelang de looptijd.

[1] Uitzondering: Wanneer copromotoren van GOA-projecten gestart in 2017 of vroeger nog geen ZAP-statuut hadden (zoals bv. een postdoctoraal statuut of een aanstelling als gastprofessor) op het moment van de uiterste indiendatum van het uitgewerkte GOA-voorstel kwamen zij wel nog in aanmerking voor het aanvragen van een Startkrediet van zodra zij (minstens halftijds) toetraden tot het ZAP-kader.

[2] Uitzondering: (Co)promotoren in BOF-projecten en -mandaten die nog geen ZAP-statuut hadden (zoals bv. een postdoctoraal statuut of een aanstelling als gastprofessor) op het moment van de uiterste indiendatum van het lopende BOF-project of -mandaat kwamen wel nog in aanmerking komen voor het aanvragen van een Startkrediet.

De oproep stond open voor promotoren die in 2015 en/of in 2016 als promotor-woordvoerder een klassiek FWO-onderzoeksproject hadden aangevraagd. Ook projecten met een Lead Agency Procedure kwamen in aanmerking.

- Het resultaat van de FWO-aanvraag had geen invloed op de beoordeling van de BOF-aanvraag. Dit impliceerde dat promotor-woordvoerders van zowel toegekende als van niet-toegekende FWO-projectaanvragen een BOF twee- tot vierjarig project konden verwerven;
- Indien het FWO de aanvraag omwille van een belangenconflict rond referenten onontvankelijk verklaard had, kon dit toch nog dienen als instapticket voor de aanvraag van een BOF-project;
- Eenzelfde onderzoeksplan kon niet gefinancierd worden door zowel het FWO als het Bijzonder Onderzoeksfonds tenzij het FWO slechts gedeeltelijk financierde. Dan kon dit wel aanvullend gefinancierd worden door het BOF.
- Een promotor mocht slechts één enkele BOF-projectaanvraag indienen. Ook indien men promotor was van meerdere FWO-aanvragen, werd slechts één enkele BOF-projectaanvraag toegestaan.

De oproep was niet toegankelijk voor houders van significante BOF-financiering, met name:

- Houders van Methusalem-financiering
- Hoofdpromotoren en promotoren van GOA-projecten met einddatum na 31 december 2018 kwamen niet in aanmerking om een 2-4 jarig project aan te vragen.
- Promotoren van een BOF Interdisciplinair Onderzoeksproject dat toegekend werd in 2016 (startdatum 1 oktober 2016) kwamen niet in aanmerking om een 2-4 jarig project aan te vragen.
- Promotoren van een vierjarig BOF onderzoeksproject toegekend in 2015 (startdatum 1 september 2015) kwamen niet in aanmerking om een 2-4 jarig project aan te vragen.

De aanvragen werden geëvalueerd op grond van de volgende criteria :

1. wetenschappelijke criteria voor het projectvoorstel
    a. innovatief karakter van het project
    b. goed omschreven doelstellingen en onderzoeksmethodiek
    c. coherentie van het projectvoorstel
    d. haalbaarheid van het projectvoorstel
    e. uitbouw van het onderzoekspotentieel van de instelling
2. criteria inzake het niveau van de (co)promotor
    a. internationale wetenschappelijke waardering van de (co)promotor
    b. output van eerder onderzoek, met specifieke aandacht voor publicaties met internationale zichtbaarheid en doctoraten, rekening houdend met de verschillen in publicatieculturen tussen disciplines en het aantal jaar dat de (co)promotor reeds tot het ZAP-kader behoort
    c. De antecedenten van de (co)promotor (is de (co)promotor actief in het aanvragen en verwerven van externe en interne financiering voor onderzoeksprojecten

De evaluatiecommissies konden eventueel bij een ex-aequo rangschikking beleidsmatig besluiten om geen voorrang te verlenen aan de projectaanvragen van onderzoeksgroepen met ruime externe financiering.

Interdisciplinaire Onderzoeksprojecten

De kredieten voor interdisciplinaire onderzoeksprojecten hebben een standaard looptijd van 48 maanden en zijn bedoeld om consortia, bestaande uit twee professoren, de kans te geven gezamenlijk een interdisciplinair onderzoeksproject uit te bouwen.

Deze oproep wordt tweejaarlijks georganiseerd, en wisselt af met de oproep 2-4 jarige projecten aansluitend op een FWO-aanvraag.

In 2017 was er geen oproep voor Interdisciplinaire onderzoeksprojecten.

1.2.1.3 Methusalemfinanciering

De Methusalemfinanciering is bedoeld om excellente en toonaangevende ZAP-leden aan de universiteiten een langdurige financiering toe te kennen. Het is geïnspireerd op de financieringswijze van de Duitse Max Planck-instituten: langlopende onderzoeksfinanciering die in principe kan worden toegekend tot aan het emeritaat van de betrokken onderzoeker, met een minimum van ongeveer € 400.000 en een maximum van € 2.000.000 per jaar.

De Raad van Bestuur van 16 februari 2007 heeft, op advies van de Onderzoeksraad, zich akkoord verklaard met een reglement dat, zoals voorzien in het BOF-besluit, de modaliteiten van de Methusalemfinanciering regelt.

De basiscriteria waaraan kandidaten voor een Methusalemfinanciering dienen te voldoen worden opgesomd in het BOF-besluit en zijn:

- voldoen aan de criteria van excellentie waaruit blijkt dat de kandidaat substantieel bijdraagt aan de ontwikkeling van het vakgebied en hiervoor internationale erkenning geniet;
- bewijzen dat de kandidaat meer dan andere onderzoekers bestaande financieringskanalen, zoals BOF-, IUAP-, EU-, FWO- en IWT/VLAIO-financiering, heeft weten te benutten;
- beschikken over een onderzoeksgroep met een voldoende kritische massa, zoals onder meer kan blijken uit het aantal postdoctorale onderzoekers dat hiervan over een langere periode deel uitmaakt;
- indienen van een onderzoeksplan voor de komende zeven jaar, dat onder meer een begroting bevat met een indicatieve verdeling van de geplande uitgaven.

Ter aanvulling en concretisering van bovenstaande voorwaarden worden de volgende 2 kandidaatscriteria geëxpliciteerd in het "Reglement met betrekking tot de Methusalemfinanciering" van de UGent:

- elke Methusalem-onderzoeker dient te behoren tot het tweede deelkader van het ZAP (hoogleraar of (buiten)gewoon hoogleraar);
- een aanstelling of benoeming van minstens 80% aan de UGent hebben, inclusief gemengde aanstellingen aan enerzijds de UGent en anderzijds het Universitair Ziekenhuis Gent, VIB, IMEC, iMinds en/of Vlerick Leuven Gent Management School; in geval van een samenwerkingsverband tussen meerdere Vlaamse universiteiten, komen ook gemengde aanstellingen van minstens 80% aan enerzijds de UGent en anderzijds een of meerdere andere Vlaamse universiteiten in aanmerking.

De Methusalemfinanciering werd op basis van twee oproepen verdeeld onder in totaal 9 UGent-professoren (zie jaarverslag 2007 en 2008). Deze laureaten genieten gedurende 7 jaar van een Methusalemfinanciering. Een nieuwe oproep wordt pas gelanceerd wanneer er voldoende budget vrijkomt doordat één of meerdere laureaten met emeritaat gaan, de UGent voortijdig verlaten of indien de Vlaamse Gemeenschap in een verhoging van de middelen voor dit financieringskanaal voorziet.

In 2014 en 2015 vond de evaluatieprocedure plaats voor de tweede termijn van Methusalemfinanciering voor de laureaten die respectievelijk in 2007 en 2008 geselecteerd werden. Aan alle laureaten werd een tweede termijn toegekend. In 2017 was er geen nieuwe oproep.

1.2.2 *Mandaten*

1.2.2.1 ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht

Het BOF-besluit voorziet de mogelijkheid om vanuit het BOF een gedeelte van de middelen over te hevelen naar afdeling I. Een deel van de overgehevelde middelen moet worden aangewend voor de betaling van de loonlast van ZAP-leden die met een hoofdzakelijke onderzoeksopdracht worden belast.

In overeenstemming met art. 9 van het BOF-besluit heeft de Raad van Bestuur van 23 mei 2001 een reglement goedgekeurd met betrekking tot de mandaten van voltijds zelfstandig academisch personeel met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht. Op 21 december 2012 heeft de Vlaamse Regering wijzigingen aan het BOF-besluit goedgekeurd, waarbij ondermeer aanpassingen aan de modaliteiten voor BOF-ZAP-mandaten werden aangebracht.

Sinds 2013 dienen bij nieuwe aanstellingen in het ZAP, gefinancierd met de globale middelen van het Bijzonder Onderzoeksfonds, de volgende voorwaarden te worden gerespecteerd :

1. BOF-ZAP-leden hebben een minimale ZAP-aanstellingsomvang van 80 %
2. In afwijking van punt 1 mag hoogstens 15 % van de middelen besteed worden aan ZAP-mandaten met een minimale aanstellingsomvang van 50 % aan de universiteit, die aan een andere instelling aangevuld wordt tot een minimale aanstellingsomvang van 80 % in totaal op voorwaarde dat deze aanvullende opdracht inhoudelijk aansluit bij het BOF-ZAP mandaat;
3. BOF-ZAP-leden hebben in hoofdzaak een onderzoeksopdracht en daarnaast slechts een beperkte onderwijsopdracht waarvan de omvang uitgedrukt in studiepunten niet meer bedraagt dan acht studiepunten per semester, gemiddeld over drie jaar;
4. de maximale looptijd is tien jaar (met uitzondering van de ex-FWO-mandaathouders die dit mandaat tot 15 jaar lang kunnen bekleden);
5. in afwijking van punt 4 mag hoogstens 25 % van de middelen besteed worden aan mandaten, die voor onbepaalde termijn ten laste van het Bijzondere Onderzoeksfonds blijven;
6. aanstelling of benoeming is mogelijk in de graden van docent, hoofddocent, hoogleraar of gewoon hoogleraar; waarbij aanstellingen als docent uitsluitend mogelijk zijn indien het docenten in het Tenure Track stelsel betreft.

Belangrijk is dat de BOF-ZAP-mandaathouders, hoewel zij met een hoofdzakelijke onderzoeksopdracht belast zijn, integraal en volwaardig deel uitmaken van het ZAP-kader.

Het openverklaren van BOF-ZAP-ambten gebeurt door het Bestuurscollege op advies van de Onderzoeksraad. Alle vacatureberichten worden zowel in het Nederlands als in het Engels opgesteld. Er wordt gestreefd naar een maximale internationale verspreiding van de vacatureberichten door onder meer een beroep te doen op internationale wetenschappelijke jobwebsites.

Er wordt gestreefd naar een genderbalans waarbij ten hoogste drie vijfden van de doctoraatshoudende leden van het academisch personeel van hetzelfde geslacht is. Zolang op het niveau van een betrokken wetenschapsgroep aan het streefcijfer niet is voldaan, geeft het universiteitsbestuur voor betrekkingen binnen die wetenschapsgroep bij gelijke kwalificaties in beginsel voorrang aan de kandidaten van het ondervertegenwoordigde geslacht. Deze voorrang is niet automatisch en onvoorwaardelijk, daar bij de beoordeling steeds rekening moet worden gehouden met de persoonlijke situatie van elke kandidaat. Deze voorrangsregeling wordt vermeld bij de oproep tot de kandidaten.

BOF-ZAP-mandaten

Een mandaat dat toegekend is als BOF-ZAP mandaat, kan op volgende wijzen worden ingevuld, waarbij elk toegekend mandaat equivalent is met een financiering van 5 mensjaren:

- Invulling van een nieuwe vacature
- Verlenging van een lopend BOF-mandaat
- Toekenning aan een reeds benoemd ZAP-lid

De toekenning van 1 BOF-ZAP-mandaat is equivalent met de ZAP-loonkost gedurende 5 jaar. 1 BOF-ZAP-mandaat kan bijgevolg zowel aangewend worden voor de toekenning van een ZAP-mandaat gedurende vijf jaar aan 1 persoon, als voor de toekenning van een ZAP-mandaat van 1 jaar (sabbatical) aan 5 personen.

Verder kan 1 toegekend BOF-mandaat ook gebruikt worden voor de aanstelling van 2 ZAP-leden met elk een aanstellingspercentage van 50% binnen de beperkingen die het BOF-besluit oplegt.

BOF Tenure Track mandaten

Het BOF-besluit voerde een tweede categorie van ZAP-mandaten in die ten laste van de BOF-middelen kunnen aangesteld worden, nl. de BOF Tenure Track mandaten. De Vlaamse overheid kent hiervoor sinds 2008 extra middelen toe aan het BOF. Deze extra BOF-middelen kunnen uitsluitend aangewend worden voor deze BOF Tenure Track mandaten. Voor deze mandaten gelden de volgende specifieke modaliteiten:

- Hun aanstelling heeft minstens een omvang van 80%;
- Hoogstens de helft van de aanstelling kan vervuld worden door een postdoctoraal mandaat van het FWO-Vlaanderen;
- Docenten in dit stelsel kunnen slechts gedurende de looptijd van hun aanstelling in het tenure track stelsel (5 jaar, uitzonderlijk 6 jaar, cfr. decretaal kader) ten laste van de BOF-middelen worden aangerekend;
- De Onderzoeksraad wordt betrokken bij de selectieprocedure. Het advies van de Onderzoeksraad over de voorgedragen kandidaten wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het universiteitsbestuur.

Docenten in het Tenure Track stelsel worden aangesteld voor een periode van vijf jaar. Indien het universiteitsbestuur aan het einde van die termijn de prestaties van een docent gunstig beoordeelt, wordt het betrokken personeelslid zonder nieuwe vacature benoemd in de graad van hoofddocent. De beoordeling wordt grondig gemotiveerd op basis van de academische verdiensten van de docent in het Tenure Track stelsel.

De BOF Tenure Track mandaten kunnen op de volgende manier worden ingevuld:

- deze mandaten kunnen uitsluitend ingevuld worden via een nieuwe vacature als docent tenure track.
- deze mandaten kunnen niet omgezet worden in BOF-ZAP-mandaten, en kunnen evenmin gebruikt worden voor de verlenging van bestaande BOF-TT- of BOF-ZAP-mandaten.
- de toekenning van 1 BOF-TT-mandaat is equivalent met de bezoldiging van een docent gedurende zijn of haar volledige tenure track aanstellingsperiode, die in principe gelijk is aan 5 jaar.

Looptijd BOF-ZAP-mandaten

Een aantal BOF-ZAP-mandaten werden toegekend voor 5 jaar en kunnen eenmalig ten laste van de BOF-middelen verlengd worden met een tweede termijn van 5 jaar. Het betreffen de volgende mandaattypes:

- Alle BOF-ZAP-mandaten (incl. ERC en Odysseus) die tot en met 2010 werden toegekend;
- 10 van de 25 toegekende MRP-mandaten (kaderend in de Multidisciplinaire Onderzoeksplatformen).
- Het BOF-mandaat ikv India studies

Een aantal BOF-ZAP-mandaten hebben een looptijd van 5 jaar en zijn niet automatisch verlengbaar:

- Alle BOF-ZAP en BOF-Tenure Track mandaten (incl. ERC en Odysseus) die tussen 2011 en 2015 werden toegekend;
- 15 van de 25 toegekende MRP-mandaten (kaderend in de Multidisciplinaire Onderzoeksplatformen).
- De 21 BOF-Tenure Track mandaten ingevuld in 2010
- De BOF-TT-SHGW-mandaten
- De facultair gecontigenteerde BOF-mandaten

Een aantal BOF-ZAP-mandaten kunnen gedurende 10 jaar met BOF-middelen gefinancierd worden. Daarna blijven deze mandaten tot het emeritaat ten laste van een centraal voorzien contingent aan personeelspunten verlengbaar:

- Alle centrale BOF-ZAP-mandaten die toegekend werden vanaf 2015 in het kader van een open oproep

Een aantal BOF-ZAP-mandaten zijn tot aan het emeritaat verlengbaar:

- Alle BOF-ZAP-mandaten ikv ERC grants en Odysseus grants die toegekend werden vanaf 2015

Het BOF-besluit bevat de modaliteiten voor het invullen van BOF-mandaten die optimaal benut worden binnen de universiteit:

- BOF-mandaathouders kunnen gedurende meer dan 10 jaar via het BOF-kader aangesteld worden, binnen de beperkingen die het nieuwe BOF-besluit oplegt.
- De faculteiten kunnen voorstellen om reeds benoemde ZAP-leden gedurende een bepaalde periode een BOF-mandaat te laten invullen. Dit kan zowel voor kortere periodes van min. 1 jaar, om b.v. een sabbaticalperiode mogelijk te maken, als voor langere termijnen van max. 5 jaar per mandaatsperiode.
- Faculteiten kunnen BOF-ZAP-mandaten toekennen met een aanstellingspercentage van 50%, binnen de beperkingen die het nieuwe BOF-besluit oplegt.

Types BOF-ZAP- en BOF-TT-mandaten

Centrale BOF-ZAP-mandaten

Via een open oproep worden sinds 2010 jaarlijks (en vanaf 2012 tweejaarlijks) een beperkt aantal nieuwe mandaten vacant verklaard via een open oproep zonder beperking qua vakgebieden. In 2016 werden 6 mandaten vacant verklaard met ingang van 1 oktober 2017. Dit type van BOF-mandaten biedt aan de excellente onderzoekers de opportuniteit om aangesteld of benoemd te kunnen worden als onderzoeksprofessor ongeacht hun vakgebied. Het vacaturebericht bevat geen beperking qua vakgebieden waarin men expertise moet hebben of faculteit(en) waarin men ingebed zal.

De Raad van Bestuur van 9 mei 2014 keurde het voorstel goed om deze centrale BOF-ZAP-mandaten gedurende 10 jaar met BOF-middelen te financieren en daarna tot aan hun emeritaat centraal te blijven financieren via een centraal te voorzien contingent personeelspunten ten laste van de universitaire werkingsmiddelen (basisfinanciering).

In 2016 werd een vacaturebericht gepbliceerd en konden onderzoekers uit alle vakgebieden tot 15 september 2016 hun kandidatuur indienen.

BOF ZAP en BOF-TT ikv kaderend in de Multidisciplinaire Onderzoeksplatformen

In 2010 selecteerde de UGent 5 multidisciplinaire consortia, de zogenaamde Multidisciplinary Research Programs. Over deze onderzoeksplatformen werden 25 nieuwe BOF-ZAP/Tenure-Track aanstellingen verdeeld.

BOF-ZAP en BOF-TT ikv SHGW-beleidsplan

In het kader van het beleidsplan Sociale, Humane en Gedragswetenschappen (SGHW) werden 15 extra BOF-tenure track posities exclusief voor de alfafaculteiten ter beschikking gesteld. Elke alfa-faculteit kreeg 3 van deze BOF-tenure track mandaten toegewezen.

Als onderdeel van dit ondersteuningsinitiatief werden in totaal ook 20 BOF-ZAP-persoonsjaren gecontingenteerd over de alfa-faculteiten die qua looptijd beperkt zijn tot 1 jaar. Dit gaf onderzoekers de mogelijkheid om een sabbaticalperiode te nemen d.m.v. een BOF-mandaat van 1 jaar.

BOF-ZAP-mandaten voor Odysseus type 1 laureaten

Het Bestuurscollege van 9 november 2006 ging akkoord met het principe om een BOF-ZAP-mandaat toe te kennen aan door de UGent voorgedragen en door het FWO-Vlaanderen geselecteerde type 1 Odysseusonderzoekers.

De Raad van Bestuur van 8 mei 2015 besliste om aan laureaten van een Odysseus-Groep I Grant een BOF-ZAP-mandaat aan te bieden dat tot aan hun emeritaat vanuit centrale BOF-middelen wordt gefinancierd, mits de betrokken onderzoeker geen voltijdse ZAP-benoeming heeft binnen UGent bij de toekenning van de Odysseus Grant. Deze BOF-mandaten worden per termijn van 5 jaar geëvalueerd en bij een positieve evaluatie verlengd.

BOF-ZAP-mandaten voor laureaten van een ERC grant

Als stimulans voor deelname aan de oproep voor een ERC Grant en om kandidaten aan te moedigen om te kiezen voor de UGent als "host institution", heeft het Bestuurscollege van 20 oktober 2008, op advies van de Onderzoeksraad, beslist om aan alle laureaten van een ERC Starting Grant of een ERC Advanced Grant die de UGent als "host institution" aanduiden én die nog niet tot het ZAP-kader behoren, een BOF-ZAP-mandaat aan te bieden. In de loop van de voorbije jaren werd deze incentive in twee richtingen uitgebreid. Ten eerste werd de incentive -aanvankelijk enkel toegepast voor ERC Starting en Advanced Grants- ook ingevoerd voor Consolidator en Synergy Grants. Ten tweede werd beslist om niet alleen ERC-laureaten die nog niet behoren tot het ZAP-kader van de UGent een BOF-ZAP-mandaat toe te kennen, maar ook ZAP-leden van deze incentive te laten genieten, voor zover zij nog niet over een BOF-ZAP-mandaat beschikken. Op die manier konden ZAP-leden (deels) vrijgesteld worden van hun onderwijstaken om zich ten volle te kunnen richten op het onderzoek gefinancierd met de ERC-Grant.

Het Bestuurscollege van 30 januari 2014 besliste om vanaf 2014 laureaten van een ERC Grant (Starting, Consolidator, Advanced en Synergy Grants) die reeds ZAP-lid zijn aan de UGent, niet langer een BOF-ZAP-mandaat toe te kennen. Indien een laureaat dit wenst, kan wel een (gedeeltelijke) vrijstelling van de onderwijsopdracht gefaciliteerd worden via een onderzoekssabbatical waar de kosten van de vervanging van (een deel van) de onderwijsopdracht via BOF-werkingsmiddelen vergoed worden. Hierbij wordt uitgegaan van een bedrag van maximum € 25.500 per semester.

De Raad van Bestuur van 8 mei 2015 besliste om aan laureaten van een ERC Grant (Starting, Consolidator, Synergy of Advanced) een BOF-ZAP-mandaat aan te bieden dat tot aan hun emeritaat vanuit centrale BOF-middelen wordt gefinancierd, mits de betrokken onderzoeker geen voltijdse ZAP-benoeming heeft binnen UGent bij de toekenning van de ERC Grant en mits de betrokken onderzoeker binnen het eerste jaar van de ERC Grant naar de UGent komt.

Deze modaliteiten waren van toepassing voor iedereen die vanaf 1 januari 2015 een BOF-ZAP-mandaat verwierf.

Jaarlijks worden hiertoe een aantal vacatures open verklaard.

BOF-ZAP-mandaat ikv India studies

In het kader van het dossier van het Inda Platform, keurde het Bestuurscollege op 5 juli 2012 het voorstel goed om een BOF-TT-mandaat open te verklaren in het vakgebied India Studies. Dit mandaat werd in 2013 ingevuld.

Facultair gecontingenteerde BOF-mandaten

Op 18 juni 2010 heeft de Raad van Bestuur een aangepast beleidskader met betrekking tot de BOF-ZAP-mandaten goedgekeurd. De Raad van Bestuur heeft hierbij beslist om voor de periode 2011-2015 in totaal 40 BOF-mandaten te contingenteren over de faculteiten, en dit op basis van de (gemiddelde) theoretische verdeelsleutel van de personeelspunten in diezelfde periode. Verder werd in overleg met de faculteiten een precieze verdeling van de invulling van de 40 BOF-mandaten (per faculteit en per jaar) vastgelegd.

	Contingent 2011-2015		
	Totaal	**BOF-TT**	**BOF-ZAP**
LW	5	3	2
RE	3	2	1
WE	6	3	3
GE	6	3	3
IR	5	2	3
EB	2	1	1
DI	3	2	1
PP	3	2	1
BW	4	1	3
FW	1	0	1
PS	2	2	0
	40	21	19

Op 22 februari 2013 keurde de Raad van Bestuur een nieuw beleidskader m.b.t. BOF-mandaten goed. Hierbij werden o.m. de modaliteiten vastgelegd voor de invulling van gecontingenteerde BOF-mandaten. Tevens werd de nieuwe beleidsruimte voor de toekenning van gecontingenteerde BOF-mandaten voor de periode 2015-2017 vastgelegd. Hierbij konden voor de periode 2015-2017 in totaal nog 56 nieuwe BOF-mandaten worden toegekend.

	Contingent 2015-2017		
	Totaal	BOF TT	BOF ZAP
LW	6	2	4
RE	3	1	2
WE	9	2	7
GE	9	2	7
EA	7	2	5
EB	2	1	1
DI	5	1	4
PP	5	1	4
BW	6	1	5
FW	1	1	0
PS	3	1	2
	56	15	41

Op 13 oktober 2017 keurde de Raad van Bestuur een volgend aangepast beleidskader m.b.t. BOF-mandaten goed. Hierbij werden o.m. de beleidsruimte voor de toekenning van gecontingenteerde BOF-mandaten voor de periode 2018-2022 vastgelegd. Hierbij kunnen voor de periode 2018-2012 in totaal nog 65 nieuwe BOF-mandaten worden toegekend, waarvan 45 ingevuld dienen te worden als BOF-TT.

	Contingent 2018-2022		
	Totaal	BOF TT	BOF ZAP
LW	7	5	2
RE	3	2	1
WE	10	7	3
GE	12	9	3
EA	8	6	2
EB	3	2	1
DI	5	3	2
PP	5	3	2
BW	7	5	2
FW	2	1	1
PS	3	2	1
	65	45	20

Verlenging BOF-ZAP-mandaten

Een deel BOF-ZAP-mandaathouders komt automatisch in aanmerking voor een verlenging van dit mandaat lastens BOF-middelen. De andere houders van een BOF-ZAP-mandaat kunnen slechts in aanmerking komen voor een verderzetting van hun onderzoeksopdracht als een verlenging van hun mandaat ingeschreven werd in het onderzoeksbeleidsplan van hun faculteit. Alle faculteiten beschikken over een contingent aan BOF-ZAP-mandaten die zij, in een vooraf bepaald kalenderjaar, kunnen laten invullen. De faculteiten kunnen deze gecontingenteerde BOF-ZAP-mandaten aanwenden om een nieuw ZAP-lid aan te stellen of om een mandaathouder van een lopend BOF-ZAP-mandaat, te verlengen voor een periode van 1 tot 5 jaar. De vakgebieden waarin de

gecontingenteerde BOF-ZAP-mandaten kunnen toegekend worden, worden vermeld in het facultair onderzoeksbeleidsplan.

Eind 2006 stelde de onderzoeksraad een procedure op voor de beoordeling en evaluatie van BOF-ZAP-mandaten die in aanmerking komen voor een hernieuwing van het mandaat.

Bij de beoordeling van de kandidaturen wordt, conform afdeling 4 (Verlenging van het mandaat) van het Reglement met betrekking tot de mandaten van voltijds zelfstandig academisch personeel met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht, onder meer rekening gehouden met de onderzoeksprestaties van de kandidaat in de voorbije mandaatsperiode en met de kwaliteit van het onderzoeksplan voor de volgende mandaatperiode.

Voor alle mandaathouders wordt nagegaan of de maximum toegestane onderwijsbelasting niet werd overschreden tijdens de afgelopen termijn, wordt een advies van de faculteit opgevraagd, worden refereerapporten opgevraagd (vanaf een verlenging van 4 jaar) en wordt een citatie-analyse uitgevoerd.

M.b.t. de toegelaten onderwijsbelasting van BOF-ZAP-mandaathouders vermeldt het BOF-Besluit een onderwijsopdracht van hoogstens 8 studiepunten per semester gemiddeld over 3 jaar. Bij alle BOF-ZAP-mandaathouders die in aanmerking komen voor een verlenging van hun mandaat wordt onderzocht of de maximum toegelaten onderwijsbelasting niet overschreden werd in de afgelopen termijn. Hierbij wordt voor vakken met verschillende lesgevers rekening gehouden met de verhouding aan zelfverzorgde lesuren.

De projectvoorstellen worden opgesteld in het Engels en ter beoordeling aan externe, in hoofdzaak buitenlandse, experten (referees) voorgelegd.

Tot en met academiejaar 2015-2016 werden kandidaten verzocht om een zestal externe referees op te geven die konden worden gecontacteerd. De secretaris van de Onderzoeksraad selecteerde uit deze lijst een aantal te raadplegen experts, waarbij rekening gehouden werd met de zichtbaarheid van de voorgestelde referee in bestaande publicatie- en citatie-databanken en in het vakgebied. Daarnaast werden er bijkomende referees geselecteerd op basis van gegevens uit publicatie- en citatie-databanken. Er werden minstens twee externe referees om advies gevraagd waarvan één referee voorgedragen door het BOF-ZAP-lid en één referee voorgedragen door de secretaris van de Onderzoeksraad. Sinds de start van het academiejaar 2016-2017 wordt enkel nog gewerkt met externe referees.

Deze raadpleging gebeurt op basis van het principe van wederzijdse confidentialiteit; de refereerapporten worden geanonimiseerd

De mandaathouders ontvangen de adviezen van de externe referees via de secretaris van de Onderzoeksraad en kunnen de bemerkingen van de referees becommentariëren in een schriftelijk wederwoord.

Toekenning van een BOF-ZAP-mandaat aan een reeds benoemd ZAP-lid

Een BOF-ZAP-mandaat kan toegekend worden aan een reeds benoemd ZAP-lid die gedurende een bepaalde periode in hoofdzaak een onderzoeksopdracht en een beperkte onderwijsopdracht zal opnemen.

De toekenning van een BOF-ZAP-mandaat aan een reeds benoemd ZAP-lid dient duidelijk te kaderen binnen het facultair onderzoeks¬beleidsplan. Bij het voorstel tot toekenning van een dergelijk mandaat, voegt de kandidaat een onderzoeksplan toe m.b.t. de invulling van het BOF-ZAP-mandaat, en met aanduiding van de doelstellingen die hierbij nagestreefd worden.

Het BOF-ZAP mandaat kan toegekend worden voor een minimumperiode van 1 jaar (onderzoekssabbatical) en een maximumperiode van 5 jaar.

Met het oog op de toekenning van een BOF-ZAP-mandaat aan een ZAP-lid, bezorgt de faculteit een gemotiveerd voorstel aan de Onderzoeksraad, die op zijn beurt een advies formuleert ten behoeve van het Universiteitsbestuur. De procedure volgt de procedure van de BOF ZAP verlengingen.

1.2.2.2 Reguliere BOF-doctoraatsmandaten

Algemeen

Houders van een BOF-doctoraatsmandaat ontvangen een dehoussebeurs die onderworpen is aan RSZ maar vrijgesteld is van bedrijfsvoorheffing.

In geval van volledige RSZ-bijdrage, bedraagt de brutokost per jaar minimum € 40.181,78. Het nettobedrag dat de bursaal ontvangt, bedraagt minimaal € 2.020,45 per maand.

In geval van gedeeltelijke RSZ-bijdrage, bedraagt de brutokost per jaar minimum € 34.601,76. Het nettobedrag dat de bursaal ontvangt, bedraagt minimaal € 2.020,45 per maand.

In beide gevallen stijgen de brutokost en het nettobedrag bij ongehuwden, anciënniteitstoekenning en gezinslasten.

De promotor ontvangt telkens een bench fee van € 310/maand als werkingskrediet ter ondersteuning van de onderzoeksactiviteiten van de mandaathouder.

Reguliere BOF-doctoraatsmandaten

Jaarlijks worden mandaten aan predoctorale onderzoekers toegekend met het oog op het behalen van een doctoraat binnen een termijn van vier jaar. De mandaten hebben een initiële duur van twee jaar. Na een tussentijdse evaluatie, waarbij de Onderzoeksraad evalueert in hoeverre het mandaat daadwerkelijk kans heeft uit te monden in het behalen van het vooropgestelde doctoraat, kan een tweede termijn van maximaal twee jaar worden toegekend. Het financieringskanaal van de reguliere BOF-doctoraatsmandaten staat open voor alle nationaliteiten.

De aanvragen voor doctoraatsmandaten worden door de Onderzoeksraad geëvalueerd. Op gemotiveerd advies van de Onderzoeksraad kent de voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur (3 april 2015), de doctoraatsmandaten toe. Kandidaten die, voor de start van het mandaat, reeds doctoraatswaardige onderzoeksresultaten hebben behaald, kunnen worden voorgedragen voor een tot twee jaar beperkt (en bijgevolg niet hernieuwbaar) doctoraatsmandaat lastens de BOF-middelen.

De oproepdocumenten voor de call 'reguliere BOF-doctoraatsmandaten 2017' werden goedgekeurd op de Onderzoeksraad van 24 november 2016. In de begroting 2017 werd het equivalent van 50 te besteden mandaten voorzien.

Afrondende BOF-doctoraatsbeurzen

Vanaf 2011 werd binnen het Bijzonder Onderzoekfonds de mogelijkheid geboden om een afrondende doctoraatsbeurs aan te vragen. Via deze oproep konden kandidaten die in totaal minder dan 48 maanden onderzoeksfinanciering verwierven, een bijkomende termijn minimum 6 en maximum 12 maanden financiering aanvragen om hun doctoraat te finaliseren, op voorwaarde dat de reeds eerder verworven (eventueel lopende) financiering[3] en de afrondende beurs samen de duur van 48

[3] Onder 'reeds eerder verworven financiering' wordt verstaan: alle eerdere financiering, zowel binnen als buiten de UGent, voor onderzoek. Dit betreft dus zowel beurzen als aanstellingen waarbij de middelen (deels) bedoeld zijn om in het levensonderhoud van de onderzoeker te voorzien (als beurs, loon, wedde, tegemoetkoming, …) en waarbij onderzoek deel uitmaakt van de opdracht, ongeacht het al dan niet aanwezig zijn van een doctoraatsfinaliteit. Voorbeelden hiervan zijn (niet limitatief): assistentschap, FWO-aspirant, IWT/FWO-bursaal, doctoraatsbursaal, wetenschappelijk medewerker, etc..

maanden (= looptijd regulier BOF-doctoraatsmandaat) niet overschreden.

Kandidaten dienden gedurende de volledige gevraagde looptijd van de afrondende beurs aangesteld te kunnen worden in het statuut van doctoraatsbursaal en mochten op het moment van indiening niet over een (UGent-) aanstelling beschikken die nog voldoende lang liep om het doctoraat af te werken. Een lopende aanstelling mocht niet worden onderbroken om een afrondende doctoraatsbeurs op te nemen.

Kandidaten dienden onder meer aan te kunnen tonen dat hun doctoraatsonderzoek zich in de eindfase bevond en dat het voorgaande onderzoekswerk duidelijk gelinkt was aan de UGent door:

- Reeds geregistreerd te zijn als doctoraatstudent aan de UGent, **of/en**
- Het voorleggen van copublicaties (gepubliceerd, in druk of geaccepteerd voor publicatie) van de kandidaat met UGent ZAP-leden / UGent-onderzoekers, **of/en**
- Het reeds meerdere malen aan de UGent verbleven hebben (als bezoeker,…) binnen het kader van het doctoraatsonderzoek.

Een afrondend doctoraatsmandaat kon niet toegekend worden aan doctorandi die eerder reeds genoten hebben van andere gepersonaliseerde BOF-financiering gericht op doctorandi zoals bv. CSC, FJD en DOS.[4]

Een kandidaat kon slechts éénmalig een aanvraag voor een afrondende doctoraatsbeurs indienen. Uitzonderlijk en mits grondige motivatie werd een tweede aanvraag toegestaan. Sowieso kon slechts 1 afrondende doctoraatsbeurs worden toegekend tijdens de academische loopbaan.

De promotor diende duidelijk financieel te kunnen motiveren waarom een afrondende doctoraatsbeurs werd aangevraagd.

In 2017 vond deze oproep niet plaats. De oproep voor afrondende BOF-doctoraatsbeurzen werd voor het laatst open verklaard in 2016. De Onderzoeksraad oordeelde dat dit type financiering momenteel minder prioritair is en besloot de oproep op te schorten.

1.2.2.3 Postdoctorale onderzoeksmandaten

Het reglement van de UGent met betrekking tot het beheer van de gelden van het BOF, bepaalt dat er jaarlijks een aantal postdoctorale mandaten kunnen worden toegekend.

Sinds 2008 worden de houders van een BOF postdoctoraal onderzoeksmandaat aangesteld als doctor-assistent met onderzoeksopdracht. Er werd hiertoe een reglement opgesteld en goedgekeurd door het bestuurscollege van 3 juli 2008 en gewijzigd door het bestuurscollege op 16 december 2010, op 23 juni 2011, op 8 juni 2015 en door de Raad van Bestuur van 13 oktober 2017.

Om in aanmerking te komen voor een BOF postdoctoraal onderzoeksmandaat moeten de kandidaten een aanvraag indienen voor een FWO-mandaat van postdoctoraal onderzoeker onder het promotorschap van een UGent-professor. Elke niet-gehonoreerde aanvraag van postdoctoraal onderzoeker bij het FWO komt automatisch in aanmerking voor een aanvraag tot postdoctoraal onderzoeker bij het BOF, op voorwaarde dat een nieuwe ontvankelijke aanvraag kan worden ingediend bij het FWO in een volgend kalenderjaar. Gezien bij het FWO niet meer dan 2 keer voor hetzelfde mandaat gepostuleerd kan worden komen enkel kandidaten die voor de eerste maal een FWO-aanvraag indienen in aanmerking voor een BOF postdoctoraal onderzoeksmandaat.

[4] Cofinanciering voor Chinese doctoraatsstudenten met CSC beurs (CSC), Financiering voor kandidaten voor een gezamenlijk doctoraat (FJD) en Doctoraatsmandaten voor kandidaten uit ontwikkelingslanden (DOS).

De BOF-mandaathouders zijn verplicht om een nieuwe aanvraag in te dienen bij het FWO maar kunnen hierbij kiezen of zij dit in het eerste of het tweede mandaatjaar doen. Er is daarnaast ingeval van langdurige ziekte of zwangerschap de mogelijkheid om uitzonderlijk uitstel te krijgen en pas in het derde mandaatjaar in te dienen. De Onderzoeksraad bespreekt en evalueert de aanvragen en formuleert een advies aan het universiteitsbestuur dat een beslissing neemt met betrekking tot de toekenning van de nieuwe UGent-postdoctorale onderzoeksmandaten.

Aan de mandaathouder wordt jaarlijks € 3.500 werkingsmiddelen toegekend.

1.2.3 Internationale wetenschappelijke samenwerking

Bij de invulling van de internationale wetenschappelijke samenwerking wenst de UGent de volgende principes na te streven:

- er wordt gestreefd naar internationale samenwerking op een hoog wetenschappelijk niveau
- Er wordt gekozen om veelbelovende onderzoeksgroepen in ontwikkelingslanden te ondersteunen bij het uitgroeien tot excellente onderzoeksinstellingen. Dit gebeurt via zogenaamde 'sandwichbeurzen' waarbij doctorandi de ene helft van het doctoraat in het Zuiden en de andere helft van het doctoraat in het Noorden uitvoeren. Op die manier wordt *brain drain* verhinderd en de band met de partnerinstelling in het Zuiden verstevigd.
- Er wordt gekozen om verder in te zetten op de samenwerking met China, een land met een zeer hoog potentieel, dat zich vrij snel aan het ontwikkelen is en zich wereldwijd sterk aan het positioneren is op het vlak van wetenschappelijk onderzoek.

In het kader van de internationale samenwerkingen werden diverse concrete financieringskanalen geïnstalleerd. Zij bevatten alle in meer of mindere mate mogelijkheden tot het financieren van internationale mobiliteit van onderzoekers. Het betreft de volgende financieringskanalen:

- doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden;
- cofinanciering voor doctoraatsbeurzen van het Chinese Scholarship Council;
- cofinanciering van BAEF-beurzen (Belgian American Educational Foundation);
- Facultair Mobiliteitsfonds: financering van internationale mobiliteit UGent-onderzoekers

Ook twee andere mandaattypes die hierboven reeds werden beschreven kunnen kaderen in een internationale samenwerking en blijkt uit de herkomst van de mandaathouder:

- reguliere BOF-doctoraatsmandaten;
- postdoctorale onderzoeksmandaten;

1.2.3.1 Doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden

De Raad van Bestuur heeft tijdens zijn vergadering van 23 mei 2001 de noodzaak erkend van een specifiek krediet voor doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden. Met ingang van 2002 werden jaarlijks beurzen aan predoctorale onderzoekers uit ontwikkelingslanden toegekend met het oog op het behalen van een doctoraat. Vanaf de oproep 2005 werden leden van de commissie Ontwikkelingssamenwerking met relevante onderzoeksexpertise betrokken bij de beoordeling van de dossiers op de vergadering van de werkgroepen van de Onderzoeksraad. De Onderzoeksraad maakt een definitieve selectie.

De beurzen hebben, vanaf de oproep 2011, een duur van maximum twee jaar en zijn zogenaamde 'sandwichbeurzen': de doctoraatstudent, afkomstig uit één van de geselecteerde ontwikkelingslanden, werkt 48 maanden aan het onderzoek en ontvangt een beurs (type Dehoussebeurs) voor in totaal maximum 24 maanden en dit voor de periodes die doorgebracht worden aan de UGent. Tijdens de resterende periodes verblijft de doctoraatstudent terug aan de thuisinstelling om er het onderzoek verder te zetten. Het is de bedoeling dat er wordt afgewisseld tussen periodes aan de thuisinstelling en aan de UGent waarbij de mandaathouder in principe het

doctoraatsonderzoek start en beëindigt aan de UGent. De kandidaten moeten aantonen dat ze een beurs of salaris ontvangen tijdens de periode dat ze aan de thuisinstelling hun doctoraatswerkzaamheden verrichten en over de nodige omkadering (lokale promotor) beschikken.

De promotor aan de UGent ontvangt éénmalig maximaal € 15.440 aan werkingsmiddelen (€ 3.720/jaar aan bench fee en € 8.000 om een deel van de reiskosten en lokale onkosten van de kandidaat en de beide promotoren te financieren).

1.2.3.2 Cofinanciering voor doctoraatsbeurzen van het Chinese Scholarship Council

De Universiteit Gent cofinanciert via het BOF jaarlijks een aantal Chinese doctoraatstudenten die houder zijn van een doctoraatsbeurs van het Chinese Scholarschip Council (CSC) en die aan de UGent een doctoraatstitel wensen te behalen.

Het doel van deze oproep is om Chinese doctoraatsstudenten die met een beurs van het Chinese Scholarship Council (CSC) naar de UGent komen om een doctoraat voor te bereiden en te behalen, financieel te ondersteunen. De doctoraatstudent ontvangt € 5.900/jaar (aan te wenden voor accommodatiekosten (€5.400/jaar) en verzekeringen (€ 500/jaar)). De promotor verwerft € 3.720/jaar aan werkingsmiddelen. Het inschrijvingsgeld van de doctoraatsstudent wordt ten laste genomen door het China Platform.

De UGent sloot in het kader van deze samenwerking in 2013 een samenwerkingsakkoord af met CSC (2013-2018). In het kader van dit akkoord werd via het China platform van de universiteit tevens voorzien om alle Chinese CSC-beursstudenten (met of zonder BOF-cofinanciering) vrij te stellen van studiegelden gedurende de periode van het akkoord. Onderhandelingen voor een nieuw akkoord met CSC werden opgestart in 2017.

1.2.3.3 Cofinanciering van BAEF-beurzen (Belgian American Educational Foundation)

De Belgian American Educational Foundation (BAEF) stelt jaarlijks beurzen ter beschikking van laatstejaarsstudenten (masteropleidingen) of recent gediplomeerde masters die tenminste één grote onderscheiding behaald hebben en die zich wensen te vervolmaken aan een Amerikaanse universiteit.

Het Bestuurscollege van 8 maart 2002 besliste, op advies van de Onderzoeksraad:

- om jaarlijks € 125.000 ten laste van de reserve van het BOF beschikbaar te stellen ten behoeve van de reservering van maximaal vijf BAEF-beurzen en dit voor de eerste keer in 2002;
- tot een jaarlijkse toekenning van de beurzen door de rector aan kandidaten op de reservelijst van het BAEF wanneer er ook effectief een voldoende aantal goede kandidaten is, in principe de vijf hoogstgeplaatste kandidaten.

1.2.3.4 Cofinanciering in het kader van U4-samenwerking

De UGent maakt sinds 2008 deel uit van de U4-alliantie, het strategisch partnerschap met de Georg-August-Universität Göttingen, de Rijksuniversiteit Groningen en de Uppsala Universitet (http://www.u4network.eu/)

Na een aantal ad hoc toekenningen tot financiële ondersteuning in het kader van de U4-alliantie, keurde de Onderzoeksraad in 2015 een jaarlijkse oproep goed voor de financiering van U4-onderzoeksprojecten (type gezamenlijke doctoraten). In 2015 en 2016 werden via die oproep gezamenlijke doctoraten gehonoreerd. In 2017 werd deze oproep niet gelanceerd in afwachting van een gezamenlijk opgezet initiatief om institutioneel gezamenlijke doctoraten tussen de U4-partners verder te stimuleren.

1.2.3.5 BOF middelen Internationalisering

In 2017 werden de oproepen FJD-(Joint PhD projecten) en U4-projecten in hun huidige vorm stopgezet. In de plaats werd een budget gereserveerd (BOF middelen Internationalisering - INT) binnen de BOF-begroting gericht op cofinanciering van gezamenlijke onderzoeksprojecten tussen UGent en een partnerinstelling en/of bestemd voor strategische onderhandelingen met internationale instellingen ten behoeve van cofinanciering van onderzoeksprojecten (top-up financiering, matching funds, etc…). De modaliteiten voor invulling en aanwending van dit budget werden in de loop van 2017 verder uitgewerkt in afstemming en overleg met het UGent-Internationaliseringsbeleid. Zo werd voorzien om een deel van de BOF-middelen Internationalisering in te zetten om het voorziene beleid rond Strategische Internationale Samenwerking (goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 13 maart 2015) en de Strategische Institutionele Partnerschappen (nota goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 7 oktober 2016) te ondersteunen. Meer specifiek wordt voorgesteld om met een deel van dit budget Strategische Institutionele Partners gebaseerd op excellentie te financieren. Dit zouden strategische samenwerkingsverbanden zijn specifiek gericht op hoogstaande onderzoeksprogramma's met gereputeerde universiteiten/onderzoeksinstellingen. In principe zullen de partnerschappen bilateraal zijn en vallen fundraising agencies en overheden buiten de scope van deze samenwerking. De doelstelling is dat er een universiteitsbrede interesse bestaat voor de partner en dat hiermee gezamenlijk onderzoeksactiviteiten worden ontwikkeld. Deze samenwerking dient steeds wederkerig te zijn, ook op financieel vlak.

1.2.3.6 Facultair mobiliteitsfonds

Via het Bijzonder Onderzoeksfonds wenst de Universiteit Gent de internationale mobiliteit van al haar onderzoekers (zowel pre- als post-doctorale onderzoekers) te financieren. Daarvoor beschikken de faculteiten over een via het BOF gespijsd facultair mobiliteitsfonds waarvan de middelen door de facultaire Commissies voor Wetenschappelijk Onderzoek (CWO) beheerd worden.

Zie voor meer details in sectie 1.2.4.6.

1.2.4 Bijkomende onderzoeksinitiatieven

Bijkomende onderzoeksinitiatieven zijn: financiële tegemoetkoming voor Alliantieonderzoeksgroepen, Associatieonderzoeksplatformen (beide ten laste van defiscaliseringsmiddelen), Basisuitrusting, cofinanciering onder de vorm van personele ondersteuning aan coördinatoren van grote internationale onderzoeksprojecten, cofinanciering onder de vorm van personele ondersteuning aan promotoren van zware onderzoeksapparatuur, Facultaire Onderzoeksfondsen (ten laste van het BOF en de defiscaliseringsopbrengsten in afdeling I) en universiteitsbrede expertisecentra.

1.2.4.1 Alliantieonderzoeksgroepen

Het Bestuurscollege van 20 oktober 2008 heeft zich, op verzoek van de Onderzoeksraad, akkoord verklaard met de modaliteiten voor het oprichten van Alliantieonderzoeksgroepen met als doel de samenwerking op onderzoeksvlak tussen VUB en UGent aan te moedigen en te versterken.

Alliantieonderzoeksgroepen faciliteren gezamenlijke onderzoeksactiviteiten en onderzoeksprojecten in partnerverband en kunnen op termijn uitgroeien tot geïntegreerde onderzoeksinstituten. Volgende modaliteiten voor de selectie van Alliantieonderzoeksgroepen werden gehanteerd:

- Een Alliantieonderzoeksgroep groepeert minstens 6 onderzoekers vanuit UGent en vanuit VUB (en mogelijks ook vanuit hun associatiepartners), die actief zijn rondom een gemeenschappelijk, thematisch afgebakend onderzoeksgebied dat meerdere samenhangende onderzoeksprojecten, doctoraten, masterproeven en scripties kan

omvatten.

- Tot een Alliantieonderzoeksgroep kunnen onderzoekers behoren vanuit verschillende vak- of onderzoeksgroepen of departementen vanuit elk van de betrokken instellingen. Aan het hoofd van een Alliantieonderzoeksgroep staat in principe een ZAP-lid (of werkleider, hoofdlector, docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar die behoort tot het integratiekader en beschikt over een doctoraat) van UGent en een ZAP-lid van de VUB.
- Een gemotiveerde vraag tot oprichting wordt tegelijk gericht aan de onderzoeksraden van UGent en VUB.
- De oprichting van een Alliantieonderzoeksgroep wordt goedgekeurd indien de onderzoeksraden van UGent en VUB de aanvraag hiertoe hebben goedgekeurd.

Om de oprichting van Alliantieonderzoeksgroepen aan te moedigen, wordt vanuit de UGent jaarlijks een bedrag van € 2.500 toegekend (voor een periode van drie jaar) aan de UGent-voorzitter (of UGent-ondervoorzitter) van de Alliantieonderzoeksgroep. De VUB werkt met een eigen systeem van incentives.

Na een eerste periode van 3 jaar financiering kan een alliantieonderzoeksgroep in aanmerking komen voor een verlenging van deze erkenning. Hiertoe worden jaarlijks de alliantieonderzoeksgroepen die in aanmerking komen schriftelijk uitgenodigd tot het indienen van een verlengingsaanvraag (jaarlijkse deadline). Na een positieve evaluatie van de gerealiseerde samenwerking en doelstellingen door de Onderzoeksraden van de UGent en de VUB kan vanuit de UGent opnieuw een jaarlijkse betoelaging van € 2.500 voor een periode van 3 jaar worden toegekend.

Nadien zijn verdere verlengingen steeds mogelijk, mits positieve evaluatie.

1.2.4.2 Associatieonderzoeksplatform

In de schoot van de Associatie Universiteit Gent werd in 2013 beslist om de bestaande samenwerking inzake onderzoek en dienstverlening tussen onderzoeksgroepen van de vier partnerinstellingen van de AUGent, en meer specifiek de samenwerking met de professionele bacheloropleidingen van de partnerinstellingen, verder te stimuleren en te versterken door middel van het installeren en coördineren van geïntegreerde onderzoeksgroepen, de zogenaamde 'associatieonderzoeksplatformen' (AOP's).

De Onderzoeksraad van 10 juni 2013 nam akte van het principe om associatieonderzoeksplatformen te erkennen binnen de AUGent en ging akkoord om werkingsmiddelen ten bedrage van € 2000 per erkenningsjaar te voorzien voor elk van de door de AUGent erkende associatieonderzoeksplatformen met minstens 4 hogeschool-onderzoekers die gecoördineerd worden door een lid van het ZAP-kader van de UGent of door een UGent-personeelslid dat behoort tot het integratiekader van de UGent én toegang heeft tot het promotorschap van UGent-projecten en -contracten.

Een Associatieonderzoeksplatform wordt initieel erkend voor een periode van twee jaar. Na een gunstige tussentijdse evaluatie en het indienen van een aanvraag tot hernieuwing van de erkenning kan het associatieonderzoeks platform, op advies van de directeuren Onderzoek van de partnerinstellingen van de AUGent door de Raad van Bestuur van de AUGent worden verlengd voor een periode van drie jaar.

1.2.4.3 Basisuitrusting

Met de oproep Basisuitrusting ondersteunt de Universiteit Gent driejaarlijks de aankoop van Basisuitrusting met een maximale waarde van € 150.000 (BTW inclusief). Specifiek voor de alfa-faculteiten staat deze oproep ook open voor de verwerving en operationalisering van omvangrijke

databestanden, bijv. gecommercialiseerde databanken, datacollectie via survey onderzoek of panelstudies. Bij de beoordeling van de aanvragen wordt erop toegezien dat de Basisuitrusting zal ingezet worden ten behoeve van onderzoeksdoeleinden.

Een voorstel tot aanschaf van basisuitrusting dient te worden gezien in het kader van het belang van de onderzoeksactiviteiten van de onderzoeksactiviteiten van de onderzoeksgroep. Dit moet blijken uit de het onderzoek dat de onderzoeksgroep de voorbije jaren heeft gedaan, de wetenschappelijke output ervan en de kredieten dien men verwerft.

In 2017 vond er geen oproep Basisuitrusting plaats. De volgende oproep Basisuitrusting zal plaatsvinden in 2018.

1.2.4.4 Cofinanciering onder de vorm van personele ondersteuning aan coördinatoren van grote internationale onderzoeksprojecten

Het Bestuurscollege keurde in de vergaderingen van 15 december 2005, 30 maart 2008 en 26 juni 2008, 29 januari 2009 de voorwaarden en modaliteiten goed voor personele ondersteuning aan UGent-coördinatoren van diverse grote internationale onderzoeksgerelateerde projecten en programma's. Het Bestuurscollege besliste op 12 november 2009 om de personele ondersteuning te beperken tot maximum een voltijds ATP-lid graad 7.

Op 28 oktober 2010 besliste het Bestuurscollege deze personele ondersteuning ook toe te kennen aan UGent-coördinatoren van een project in het kader van het Erasmus Mundus Actie 1 type B programma (gezamenlijk doctoraatsprogramma) als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- De drempelwaarde van minimum € 4 miljoen is overschreden;
- Een UGent-professor treedt op als coördinator.

Op 6 september 2012 besliste het Bestuurscollege, na advies van de Onderzoeksraad van 2 juli 2012, om hetzelfde type van personele ondersteuning toe te kennen aan de UGent-coördinatoren van een NUS-programma (Netwerk Universitaire Samenwerkingen) en herbevestigde de steun aan de UGent-coördinatoren van een IUS-programma (Institutionele Universitaire Samenwerkingsverbanden).

Op 16 mei 2013 besliste het Bestuurscollege, na advies van de Onderzoeksraad van 16 april 2013, om personele ondersteuning te voorzien gedurende één mensjaar ter facilitering van de voorbereiding van de deelname van de UGent aan een KIC-consortium in de komende EIT-oproepen. Deze personele ondersteuning kan de vorm aannemen van 1 voltijds equivalent per KIC-voorstel (maximaal een dr-WP). Het Bestuurscollege van 26 juni 2014 besliste om deze ondersteuning verder te zetten tot eind 2017.

Op advies van de Onderzoeksraad besliste het Bestuurscollege op 30 januari 2014 om, in het kader van het nieuwe Europese kaderprogramma (Horizon 2020; H2020), de personele ondersteuning te hervormen. De personele ondersteuning aan UGent-coördinatoren van bepaalde types onderzoeksprojecten en netwerken in het H2020-kaderprogramma bedraagt voortaan € 30.000 per jaar gedurende de looptijd van het project of netwerk.

Op 25 maart 1016 besliste het Bestuurscollege, na advies van de Onderzoeksraad van 2 maart 2016, om de personele ondersteuning aan UGent-coördinatoren van NUS-programma's (Netwerk Universitaire Samenwerkingen), IUS-programma's (Institutionele Universitaire Samenwerkingsverbanden) en Onderzoeksprogramma's van het European Space Agency te beperken tot € 30.000 per jaar naar analogie met de ondersteuning voor projecten in het H2020-kaderprogramma. Er werd eveneens beslist om personele ondersteuning toe te kennen ten bedrage van € 30.000 per projectjaar voor de UGent-coördinator van nieuwe en lopende projecten in het kader van de volgende onderzoeksgerelateerde onderdelen van het ERASMUS+ programma: Key Action 2 en 3 projecten.

1.2.4.5 Cofinanciering onder de vorm van personele ondersteuning aan promotoren van zware onderzoeksapparatuur.

Via de Hercules-oproep ondersteunt de Vlaamse overheid vanaf 2007 de uitbouw van een structureel (middel)zware onderzoeksinfrastructuur voor fundamenteel en strategisch basisonderzoek. Het Herculesmechanisme financiert investeringsprojecten in twee categorieën. Voor één van deze categorieën, nl. Hercules zware onderzoeksinfrastructuur, is een vorm van cofinanciering vanuit de aanvragende instellingen vereist.

- Cofinanciering voor zware infrastructuur waarbij Universiteit Gent niet de onthaalinstelling is, of slechts voor een deel van de infrastructuur:
    - Toegankelijk voor UGent-promotoren van zware onderzoeksinfrastructuur (zowel promotoren-woordvoerder als copromotoren in een partnership), waarbij de Universiteit Gent niet de onthaalinstelling is, of slechts voor een deel van de apparatuur
    - Indien Universiteit Gent niet de onthaalinstelling is, wordt de centraal voorziene cofinanciering maximaal bepaald op het bedrag dat de UGent minstens moet bijdragen in de cofinanciering (de helft van het evenredige aandeel per partner)
    - Indien de UGent slechts voor een deel van de infrastructuur de onthaalinstelling is, wordt de centraal voorziene cofinanciering gelijk gesteld aan het reële UGent-aandeel in de cofinanciering, met een maximum van 7,5% van het totale investeringsbedrag
    - De cofinanciering wordt ter beschikking gesteld vanuit de defiscaliseringsmiddelen (afdeling IV1)
    - De cofinanciering is eenmalig
- Cofinanciering voor zware infrastructuur, waarbij Universiteit Gent de enige onthaalinstelling is:
    - Toegankelijk voor UGent-promotoren van zware onderzoeksinfrastructuur (zowel promotoren-woordvoerder als copromotoren in een partnership), waarbij het UGent-aandeel minstens 1 miljoen EUR bedraagt
    - Cofinanciering wordt voorzien voor het equivalent van een halftijds medewerker, voor een bedrag van 30.000 EUR per jaar of een equivalent budget voor werking of infrastructuur. Indien het minimumbedrag dat op basis van de Hercules-regelgeving minimaal als cofinanciering dient ingebracht te worden hoger is, wordt de cofinanciering overeenkomstig verhoogd.
    - De cofinanciering is beperkt tot 5 jaar, is niet verlengbaar en wordt ter beschikking gesteld vanuit de defiscaliseringsmiddelen (afdeling IV1)
    - UGent-promotoren van zware onderzoeksinfrastructuur, waarbij het UGent-aandeel minder dan 1 miljoen EUR bedraagt, ontvangen dezelfde cofinanciering als voorzien voor zware infrastructuur waarbij UGent niet of slechts deels onthaalinstelling is

De centrale bijdrage wordt zo bepaald om het bedrag dat de UGent-promotoren volgens de richtlijnen van de Herculesstichting minstens aan cofinanciering moeten binnenbrengen volledig te dekken.

1.2.4.6 Incentives in het kader van het Horizon 2020 kaderprogramma

Het Bestuurscollege besliste, op advies van de Onderzoeksraad, op 30 januari 2014 een aantal incentivemaatregelen te voorzien in het kader van Horizon 2020:

- het aanbieden van personele ondersteuning voor UGent-coördinatoren van bepaalde types onderzoeksprojecten en netwerken in Horizon 2020 zoals voorgesteld door de Onderzoeksraad door middel van het ter beschikking stellen van € 30.000 per jaar gedurende de looptijd van het project of netwerk;

- het voorafnemen van 17 % overhead op alle projecten in het kader van Horizon 2020 waar minstens 17 % overhead mag in rekening gebracht worden en het ter beschikking stellen van de overige overheadmiddelen aan de UGent-promotor die er vrij mag over beschikken;
- het toekennen van een vrij te besteden cofinanciering ten bedrage van € 10.000 als ondersteuning van coördinatoren bij het uitwerken van een voorstel voor een van de bepaalde types onderzoeksprojecten en netwerken in Horizon 2020 zoals voorgesteld door de Onderzoeksraad;
- het inhuren (op centraal niveau) van consultancy-ondersteuning bij het indienen van ERC-voorstellen;
- het toekennen van een BOF-ZAP-mandaat aan ERC-laureaten die nog geen voltijds ZAP-ambt bekleden;
- het ter beschikking stellen van maximum € 25.500 per semester om, op vraag van een ERC-laureaat die reeds een voltijds ZAP-ambt bekleedt, een (gedeeltelijke) vrijstelling van de onderwijsopdracht mogelijk te kunnen maken.

Het Bestuurscollege heeft op 25 maart 2016, op advies van de Onderzoeksraad van 2 maart 2016, enkele wijzigingen aan deze incentives goedgekeurd, waarbij de incentives werden uitgebreid naar enkele nog niet opgenomen programma-onderdelen, maar werden tegelijk de voorwaarden strikter, zoals de verplichting om het proposal tijdig aan te melden, en het behalen van de drempelscore voor financiering.

1.2.4.7 Facultair onderzoeksfonds en Facultair mobiliteitsfonds

Aan de faculteiten worden jaarlijks twee onderzoeksfondsen toegekend.

1.2.4.7.1(Regulier) facultair onderzoeksfonds

In de Raad van Bestuur van 28 oktober 1999 werd de beslissing bekrachtigd tot de oprichting van het facultair onderzoeksfonds I (€ 1.240.000 ten laste van het BOF), verdeeld op basis van een forfaitair gedeelte (€ 272.679) en een gedeelte (€ 967.321) a rato van het aandeel van elke faculteit in de jaarlijkse overheadinkomsten over een periode van 3 jaar. De Onderzoeksraad besliste op 19 november 2015, omwille van besparingsmaatregelen in de begroting, om het bedrag voor dit fonds in 2016 te reduceren van € 1.240.000 naar € 1.000.000.

1.2.4.7.2 Facultair mobiliteitsfonds

Elke faculteit beschikt sinds 2005 over middelen die prioritair worden ingezet om de mobiliteit van jonge onderzoekers te ondersteunen, facultair onderzoeksfonds II genoemd. In het kader van een actie binnen het strategisch plan, "Mobiliteit van doctorandi en post-doctorandi meer stimuleren en begeleiden" werd een nieuwe beleidskader ontwikkeld voor de inzet van deze middelen en wordt een deel van de middelen die voorheen centraal vanuit het BOF werden verdeeld, toegevoegd aan de facultaire portefeuille. Het Bestuurscollege keurde op 17 januari 2014 deze actie goed, en dit fonds kreeg vanaf 2014 de nieuwe benaming "facultair Mobiliteitsfonds".

Zoals voorzien in het actieplan, bedraagt het jaarlijks budget voor het Mobiliteitsfonds €1.100.000. Dit bedrag is samengesteld uit enerzijds het bedrag van het vroegere facultair fonds II (€725.000) en anderzijds de overgehevelde BOF-middelen voor mobiliteit (€270.000), en verhoogd tot €1.100.000 om de faculteiten voldoende ruimte te bieden om deze middelen binnen een eigen facultair beleid efficiënt in te zetten.

De Raad van Bestuur keurde op 14 maart 2014 het 'Reglement met betrekking tot het beheer van de gelden van het facultair mobiliteitsfonds' goed. Dit reglement verplicht elke faculteit om een facultair reglement m.b.t. hun facultair mobiliteitsfonds op te stellen, dat bepaalt volgens welke modaliteiten dit fonds vanaf 2015 besteed moet worden. Dit reglement schrijft eveneens enkele minimale vereisten voor waarin de faculteiten dienen te voorzien.

De faculteiten dienen minimaal oproepen te voorzien voor de financiering van:

- het bijwonen van congressen in het buitenland, prioritair voor jonge onderzoekers (pre- en postdoctorale onderzoekers), ongeacht hun financieringsbron;
- een onderzoeksverblijf in het buitenland, prioritair voor jonge onderzoekers (pre- en postdoctorale onderzoekers), ongeacht hun financieringsbron;
- een verblijf van buitenlandse onderzoekers (inkomende mobiliteit, postdoctorale onderzoekers), wier expertise een meerwaarde kan betekenen voor de onthalende UGent-onderzoeksgroep;
- een onderzoekssabbatical voor ZAP-leden;

Op 12 september 2014 heeft de Raad van Bestuur een aanpassing van dit reglement goedgekeurd waardoor de verdeelsleutel van het Mobiliteitsfonds als volgt werd gewijzigd vanaf de toekenning voor 2015:

- er is vast deel van € 15.000 per faculteit
- dit wordt aangevuld met een variabel deel (samen € 935.000) berekend op het gemiddeld aantal postdoctorale onderzoekers (gewicht 2) en gemiddeld aantal ingeschreven doctoraatsstudenten (gewicht 1) per faculteit over drie jaren: T-4 t.e.m. T-2

Hiervoor worden in aanmerking genomen: alle ingeschreven doctoraatsstudenten in de OASIS-databank, met volledige promotorgegevens, krijgen gewicht 1 in de telling. Doctorandi ingeschreven ná 31/12 van het lopende academiejaar, of uitgeschreven vóór 31/12 van het lopende academiejaar, worden verwijderd uit de telling.

De volgende personeelscategorieën van postdoctorale onderzoekers, gebaseerd op SAP-HR, krijgen een gewicht 2:

- IWT / VLAIO – innovatiemandaten
- FWO – postdoc
- AAP – doctor-assistenten
- WP – postdoc
- Navorsers - postdoc
- VIB-, IMEC- en iMinds-mandaten – postdoc
- OP2 - Doctor-assistenten (integratiekader)
- Postdoctoraal medewerkers (integratiekader)

Voor de verdeelsleutels van 2015 en 2016 geldt een overgangsmaatregel. In 2015 werd het procentuele aandeel van elke faculteit berekend door het gemiddelde te nemen van enerzijds het procentuele aandeel van de middelen ontvangen in 2014 (Aandeel A); en anderzijds het procentuele aandeel berekend via de verdeelsleutel, gebaseerd op de aantallen doctoraatsstudenten en postdoctorale personeelsleden in het jaar T-2 (= 2013) (=Aandeel B).

Het Mobiliteitsfonds wordt op basis van bovenvermelde verdeelsleutel verdeeld over de faculteiten, met als budgethouder de decaan.

1.2.4.8 Universiteitsbrede expertisecentra

In het kader van het Strategisch Plan wenst de UGent een clustering van onderzoeksinfrastructuur of onderzoeksexpertise binnen de UGent te stimuleren. Hiertoe is in 2016 een oproep gelanceerd voor financiële ondersteuning via het BOF. De geselecteerde expertisecentra zijn in 2017 van start gegaan voor een eerste periode van 5 jaar. Mits een positieve evaluatie kan de financiering met een nieuwe termijn van 5 jaar verlengd worden.

De krachtlijnen waaraan de expertisecentra moeten voldoen zijn:

1. Universiteitsbrede expertisecentra **bundelen onderzoeksfaciliteiten, onderzoeks-infrastructuur (incl. databanken, collecties, …) en/of onderzoeksexpertise** (verder aangeduid als 'expertise') om deze **ter beschikking te stellen aan meerdere onderzoeksgroepen** binnen UGent en in tweede orde desgevallend ook buiten UGent.
2. Universiteitsbrede expertisecentra zijn **gericht op de versterking en ondersteuning van excellent wetenschappelijk onderzoek** door het aanbieden van unieke expertise. Meer routinematige dienstverlening of faciliteiten die ook door derden buiten UGent worden aangeboden vallen buiten de doelstellingen van universiteitsbrede expertisecentra. Universiteitsbrede expertisecentra kunnen eveneens onderzoek naar de verbetering van de expertise (technologie, methode, …) zelf ondersteunen, maar dit is geen vereiste.
3. Een **collectief beheer en gebruik** van de expertise kan leiden tot een meer efficiënt gebruik, een betere ondersteuning voor gebruikers, mogelijkheden voor upgrades of de verdere uitbouw van een specifieke expertise aan de UGent.
4. Universiteitsbrede expertisecentra functioneren als een servicecentrum en **beschikken over een beheersstructuur en een beheersmodel** die het universiteitsbreed aanbieden van de expertise mogelijk maakt en waarbij de voordelen van collectief beheer en gebruik maximaal worden benut.
5. Multidisciplinariteit vormt een meerwaarde voor een universiteitsbreed expertisecentrum, zonder dat dit een vereiste is.
6. Samenwerkingsverbanden voor onderzoek (onderzoeksclusters, onderzoeksconsortia, …) zijn geen universiteitsbrede expertisecentra.

De selectie van de te honoreren universiteitsbrede expertisecentra verliep in 2 fasen: eerst was er een aanmeldingsronde waarbij door de disciplineoverschrijdende omegawerkgroep getoetst werd of de voorstellen voldeden aan de krachtlijnen van dit initiatief. Vervolgens ontvingen de coördinatoren van de aangemelde voorstellen feedback op basis waarvan ze dan in een tweede fase de eigenlijke financieringsaanvraag konden indienen.

Er is een totaalbudget van 5 miljoen euro voor 5 jaar. Elk voorstel kon minimum € 50.000 en maximum € 100.000 per jaar aanvragen.

1.3 Beslissingen van de Onderzoeksraad

De Onderzoeksraad kwam samen op 23 januari, 27 februari, 16 maart, 25 april, 22 mei, 22 juni, 6 juli, 29 augustus, 14 september, 10 oktober, 23 november en 11 december 2017. Deze werkzaamheden hadden in belangrijke mate betrekking op de besteding van de middelen van het BOF en op de besteding van een deel van de middelen die via gedeeltelijke defiscalisering van onderzoekers die ten laste van middelen uit afdelingen I, IV en V werden aangesteld, ter beschikking kwamen voor onderzoeksdoeleinden en op de uitwerking van diverse meer specifieke beleidskaders.

De nodige budgetten voor de onderzoeksinitiatieven van het BOF worden sinds 2005 vastgelegd per kalenderjaar op het desbetreffende begrotingsjaar van het BOF. Een deel van de middelen voor de facultaire mobiliteitsfondsen werden geput uit de defiscaliseringsmiddelen uit afdeling I. De in 2017 toegekende postdoctorale onderzoeksmandaten werden ten laste gelegd van de defiscaliseringsmiddelen.

Het BOF 2017 is samengesteld uit de door de Vlaamse Gemeenschap aan de UGent toegekende overheidstoelage, de eigen bijdrage vanwege de UGent en de dotatie van de Nationale Bank en bedroeg €57.282.042. De besteding van een groot deel van dit bedrag (waaronder de GOA-projecten die startten in 2017) is het onderwerp geweest van de werkzaamheden van de Onderzoeksraad

gedurende 2016 (cfr. jaarverslag 2016).

Voor een aantal oproepen vond zowel de aanvraag- en toekenningsprocedure als de startdatum plaats in 2017. Bij andere werd de aanvraag- en toekenningsprocedure behandeld in 2017 maar ligt de eigenlijke startdatum van de initiatieven in 2018. In het hieronderstaande overzicht van alle initiatieven wordt telkens de timing vermeld.

In het algemeen werden alle oproepen die gefinancierd worden via het BOF in 2017 bekendgemaakt via een mail naar alle professoren bij het begin van het nieuwe kalenderjaar. Deze oproepen werden ook telkens aangekondigd via de Berichten over Onderzoek en Internationalisering, en beschikbaar gesteld op de website van de universiteit. Voor sommige oproepen ontvingen de promotoren of kandidaten tevens een persoonlijke uitnodiging (bv. oproepen voor het indienen van mandaatverlengingen).

De Raad van Bestuur besliste op 3 april 2015 om aan de voorzitter van de Onderzoeksraad de bevoegdheid te delegeren om BOF-middelen toe te kennen op basis van adviezen van de Onderzoeksraad.

Een overzichtslijst van alle toekenningen door de voorzitter van de Onderzoeksraad in 2017 is te vinden in bijlage bij dit jaarverslag.

1.3.1 Projecten

1.3.1.1 Geconcerteerde Onderzoeksacties (GOA's)

Tegen de voorziene indiendatum van 20 december 2016 werden 47 intentieverklaringen voor een GOA-projectvoorstel ingediend.

De ingediende intentieverklaringen werden grondig besproken en geëvalueerd in de Onderzoeksraad van 16 maart 2017. De Onderzoeksraad besliste om 14 aanvragen voor de verdere procedure te behouden. De geselecteerde promotoren werden schriftelijk gevraagd een uitgewerkt voorstel (Engelstalig) in te dienen tegen uiterlijk 25 april 2017.

Op basis van de uitgewerkte GOA-voorstellen werd een uitvoerige evaluatie en strenge selectie toegepast. De promotoren en copromotoren werden eveneens uitgenodigd om hun GOA-voorstel mondeling te komen toelichten in de Onderzoeksraad van 14 september 2017.

Naast de informatie die opgenomen is in het uitgewerkte projectvoorstel (met inbegrip van de publicatielijsten van de promotoren), werd ten behoeve van de beoordeling in de Onderzoeksraad elk dossier aangevuld met citatiescores en refereerapporten.

Citatiescores

Voor elk voorstel werd voor elk van de promotoren een citatieanalyse gemaakt. Daarbij werd gekeken naar het totaal aantal publicaties van de voorbije 20 jaar in Web of Science, evenals het totaal aantal citaties. Daarnaast werd aan de promotoren gevraagd om hun vijf belangrijkste publicaties op te geven voor een gedetailleerde citatieanalyse.

Refereerapporten

De projectvoorstellen werden opgesteld in het Engels en werden ter beoordeling aan externe experten (referees) voorgelegd. Deze raadpleging gebeurde op basis van het principe van wederzijdse confidentialiteit; de refereerapporten zijn anoniem.

De directie Onderzoeksaangelegenheden zoekt de referees. Voor het maken van deze keuze wordt de zichtbaarheid van de referees in bestaande publicatie- en citatiedatabanken (waaronder Web of

Science) nagegaan. De potentiële referees ontvingen in eerste instantie een samenvatting van het GOA-voorstel, en een te ondertekenen 'acknowledgment of confidentiality' in geval van akkoord om op te treden als referee. Na ontvangst van het ondertekende 'acknowledgment of confidentiality' werd hen het integrale GOA-voorstel overgemaakt samen met een standaard evaluatieformulier. Finaal werden 53 ingevulde, bruikbare referee-rapporten ontvangen.

De GOA-evaluatie is zowel gebaseerd op de evaluatie van de leden van de Onderzoeksraad zelf, als op de evaluatierapporten opgevraagd bij externe referees.

Op basis van de refereerapporten, besloot één consortium zijn projectvoorstel terug te trekken. De Onderzoeksraad adviseerde 8 GOA-projecten positief voor toekenning. De voorzitter van de Onderzoeksraad kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde budgetten toe op 3 oktober 2017. De lijst van geselecteerde projecten inclusief de toegekende financiering per project is opgenomen in bijlage bij dit jaarverslag. Deze projecten starten vanaf 1 januari 2018. Het totale bedrag van de nieuw toegekende GOA-projecten in 2017 is 13.426.182 voor de totale duur van de projecten.

1.3.1.2 2-4 jarige onderzoeksinitiatieven met een looptijd van twee tot vier jaar

Startkredieten

De uiterste indiendatum voor deze oproep lag op 5 september 2017. Er werden in totaal 56 ontvankelijke aanvragen ingediend. De drie werkgroepen van de Onderzoeksraad maakten in hun respectievelijke vergaderingen een preselectie van de aanvragen.

De Onderzoeksraad heeft op 23 november 2017 een advies geformuleerd om 43 projecten toe te kennen, mede gebaseerd op het voorbereidend werk door de drie werkgroepen.

De startdatum van de projecten lag ten vroegste op 1 januari 2018.

Er wordt een budget van € 200.000 per Startkrediet toegekend. Dit budget kan vrij worden aangewend voor personeel, werking en/of uitrusting.

Een overzicht van de 43 toegekende Startkredieten, is opgenomen in bijlage bij dit jaarverslag.

Het totale toegekende budget voor de Startkredieten 2017 bedroeg € 8.600.000

2- 4 jarige projecten aansluitend op een FWO-projectaanvraag

De uiterste indiendatum voor deze oproep lag op 7 maart 2017. Er werden in totaal 156 aanvragen ingediend. 4 voorstellen werden ingediend door een promotor die geen promotor-woordvoerder was van een FWO-project ingediend in 2015 en/of 2016. Deze werden onontvankelijk verklaard. 152 dossiers werden aan de 3 werkgroepen van de Onderzoeksraad voorgelegd.

In de Onderzoeksraad van 16 maart 2017 werd voorgesteld om een budget van € 7.000.000 toe te kennen in 2017. Dit stemt overeen met een 35-tal 4-jarige projecten

De Onderzoeksraad heeft op 11 juni 2015 een advies geformuleerd om 34 projecten toe te kennen en 7 reserveprojecten voor te dragen. De werkgroepen hadden elk niet het volledige budget besteed waardoor er nog +/- €172.500 over was. De Onderzoeksraad ging akkoord met een gedeeltelijke voorafname op de begroting om 1 extra project te honoreren. Dit extra project werd toegekend door de Onderzoeksraad van 6 juli 2017.

De voorzitter van de Onderzoeksraad kende de eerste 35 door de Onderzoeksraad voorgestelde projecten toe op 4 juli 2017. Het bijkomende project werd door de voorzitter van de Onderzoeksraad toegekend op 7 juli 2017. De startdatum van de projecten lag ten vroegste op 1 oktober 2017.

Een lijst met de 36 toegekende 2-4 jarige projecten, inclusief de toegekende financiering per project, is opgenomen in bijlage bij dit jaarverslag. Het totale budget voor de toegekende 2-4 jarige projecten in 2017 bedroeg € 7.027.581.

Interdisciplinaire onderzoeksprojecten

In 2017 werd een nieuwe oproep gelanceerd voor interdisciplinaire onderzoeksprojecten. De uiterste indiendatum voor deze oproep was voorzien op 8 februari 2018. De selectie zal gebeuren in de loop van 2018.

1.3.2 Mandaten

1.3.2.1 BOF-ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht

Centrale BOF-ZAP-mandaten

De Raad van Bestuur heeft op 9 mei 2014 het beleidskader goedgekeurd waarin er beslist werd om 2-jaarlijks 6 BOF-ZAP-ambten centraal open te verklaren zonder beperking met betrekking tot vakgebied. Daarnaast werd beslist om deze BOF-ZAP-mandaathouders gedurende 10 jaar ten laste te nemen van BOF-middelen en daarna tot aan het emeritaat ten laste te nemen van een centraal op te bouwen puntencontingent.

Op het Bestuurscollege van 8 juli 2016 werd beslist tot de openverklaring van de 6 ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht. De deadline voor het indienen van kandidaturen was 15 september 2016. De te begeven ambten waren voorzien in de aanvangsgraad van docent (tenure track stelsel), hoofddocent, hoogleraar of gewoon hoogleraar.

Op moment van de deadline ontving de afdeling Onderzoekscoördinatie 582 aanvragen. Hiervan werden er door de Onderzoeksraad van 27 oktober 2016 55 aanvragen onontvankelijk verklaard, 2 kandidaten trokken zich terug. 525 aanvragen werden aan de werkgroepen voorgelegd.

Er werd beslist om in totaal 14 of 15 kandidaten uit te nodigen om zichzelf en hun onderzoeksplan voor te stellen tijdens de plenaire vergadering van de Onderzoeksraad van 25 april 2017. De preselectie vond plaats op 23 januari 2017. Er werden 15 kandidaten voorgedragen. Slechts 1 van de voorgedragen kandidaten was van het vrouwelijke geslacht. Er werd bijgevolg beslist dat elke werkgroep bijkomend 1 vrouweljke kandidaat zou voordragen. De Onderzoeksraad heeft een elektronisch advies uitgebracht met betrekking tot deze bijkomende kandidaten. Dit advies werd gerapporteerd tijdens de Onderzoeksraad van 27 februari 2017.

Eén van de kandidaten in de alfafaculteiten, trok zich vroegtijdig terug waardoor de hoogstgerangschikte reservekandidaat uit de alfawetenschappen gecontacteerd kon worden om alsnog een mondelinge presentatie te brengen.

Een week voor de eindselectie liet een tweede kandidaat ook weten zich terug te trekken. Voor hem werd geen reservekandidaat meer uitgenodigd.

De individuele dossiers werden aangevuld met citatie-scores en referee-rapporten.

Tijdens de Onderzoeksraad van 25 april 2017 gaven de 17 kandidaten een toelichting bij hun onderzoeksplan. Bij verdere evaluatie en onderlinge vergelijking heeft de onderzoeksraad 6 kandidaten geselecteerd en 2 reservekandidaten voorgedragen:

<u>Geselecteerde kandidaten:</u>

- Frederick Verbruggen
- Lieve Van Hoof
- Catherine Cazin
- Tom Defoirdt

- Sandra Van Vlierberghe
- Pieter Mestdagh

Reservekandidaten:

- Sandra Van Vlierberghe
- Pieter Mestdagh

In uitvoering van het Reglement met betrekking tot de mandaten van voltijds Zelfstandig Academisch Personeel met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht werd voor de beleidsmatige aspecten voor deze geselecteerde kandidaten advies ingewonnen bij de faculteiten die het vakgebied van de kandidaten inrichten.

Verlenging BOF-ZAP- mandaten en toekenning van een BOF-ZAP-mandaat aan een reeds benoemd ZAP-lid

BOF-ZAP-mandaten worden verlengd per 1 oktober en per 1 februari. De looptijd van elk verlengd mandaat bedraagt 5 jaar tenzij anders vermeld bij de naam van de mandataris.

Verlengingen per 1 oktober 2017
De verlengingen per 1 oktober 2017 waren 2 verlengingen van BOF-ZAP-mandaathouders die aangesteld werden in het kader van een Multidisciplinaire Onderzoeksplatform, 1 verlenging van een centraal toegekend BOF-ZAP-mandaat, 1 verlenging van een BOF-ZAP-mandaat i.k.v. Odysseus en 1 verlenging van een gecontingenteerd BOF-ZAP-mandaat. 2 mandaten waren automatisch verlengbaar, voor de 3 andere werd een gecontingenteerd mandaat ingezet.

1. Verlenging van een verlengbaar mandaat
    a. BOF-ZAP-mandaat in kader van een Multidisciplinair Onderzoeksplatform: Nicolas Le Thomas (EA05)
    b. BOF-ZAP-mandaat in kader van een Multidisciplinair Onderzoeksplatform: Lieven Clement (WE02)
2. Verlenging via een gecontingenteerd BOF-ZAP-mandaat
    a. BOF-ZAP-centraal: Jo Vandesompele (GE02)
    b. BOF-ZAP-Odysseus: Bart Lambrecht (GE01)
    c. BOF-ZAP-gecontingenteerd: Steven Sleutel (BW12)

Het BOF-besluit vermeldt m.b.t. de toegelaten onderwijsbelasting van BOF-ZAP-mandaathouders een onderwijsopdracht van hoogstens 8 studiepunten per semester gemiddeld over 3 jaar.

Bij alle BOF-ZAP-mandaathouders die in aanmerking komen voor een verlenging van hun mandaat werd onderzocht of de maximum toegelaten onderwijsbelasting niet overschreden werd. Hierbij werd voor vakken met verschillende lesgevers rekening gehouden met de verhouding aan zelfverzorgde lesuren.

Lieven Clement en Steven Sleutel waren waren als BOF-mandaathouder aangesteld in een tenure track stelsel. Voor BOF-ZAP-leden in een tenure track stelsel zijn er twee verschillende evaluatieprocedures die tegelijk plaatsvinden: enerzijds de evaluatie door de faculteit van de docent in het tenure track stelsel en anderzijds de evaluatie door de Onderzoeksraad met het oog op de toekenning van een nieuwe BOF-ZAP-termijn ten laste van BOF-middelen. Het advies van de Onderzoeksraad met betrekking tot de verlenging van deze BOF-mandaten was bijgevolg voorwaardelijk, op voorwaarde dat het Bestuur deze kandidaten gunstig zou beoordelen en benoemen als hoofddocent.

Toekenning van een BOF-ZAP mandaat aan een reeds benoemd ZAP-lid per 1 oktober 2017

De faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen heeft in haar facultair beleidsplan een aantal gecontingenteerde BOF-mandaten ingezet om gedurende kortere periodes (van 1 tot 3 jaar) leden van het ZAP-kader tijdelijk als BOF-ZAP-mandaathouder aan te stellen. De faculteit wenst prof. Paulus Smeyers gedurende 1 jaar aan te stellen als BOF-ZAP-mandaathouder.

De Onderzoeksraad van 22 juni 2017 heeft een advies geformuleerd waarbij werd voorgesteld om het mandaat van de 5 kandidaten te hernieuwen voor de gevraagde periode en om Paulus Smeyers gedurende 1 jaar als BOF-ZAP-mandataris aan te stellen. De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de volgende (verlenging van) mandaten toe op 30 juni 2017:

1. Verlenging van een verlengbaar mandaat
    a. BOF-ZAP-mandaat (kaderend in een Multidisciplinair Onderzoeksplatform: Nicolas Le Thomas (EA05) → verlenging voor 5 jaar
2. Verlenging via een gecontingenteerd BOF-ZAP-mandaat
    a. BOF-ZAP-centraal: Jo Vandesompele (GE02) → verlenging voor 5 jaar
    b. BOF-ZAP-Odysseus: Bart Lambrecht (GE01) → verlenging voor 5 jaar
3. Toekenning gecontingenteerd BOF-ZAP-mandaat aan houder van een ZAP-mandaat
    a. BOF-ZAP-gecontingenteerd: Paulus Smeyers (PP06) → toekenning BOF-ZAP-mandaat voor 1 jaar

Het Bestuurscollege van 1 september 2017 heeft geoordeeld dat de docenten in het tenure track stelsel (Steven Sleutel en Lieven Clement) hun persoonlijke doelstellingen hebben behaald en heeft hen benoemd in de graad van hoofddocent. Hierop kende de voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, de volgende verlengingen toe op 5 oktober 2017:

1. Verlenging van een verlengbaar mandaat
    a. BOF-ZAP-mandaat (kaderend in een Multidisciplinair Onderzoeksplatform: Lieven Clement (WE02) → verlenging voor 5 jaar
2. Verlenging via een gecontingenteerd BOF-ZAP-mandaat
    a. BOF-ZAP-gecontingenteerd: Steven Sleutel (BW12) → verlenging voor 5 jaar

BOF-ZAP-mandaten voor laureaten van een ERC Grant 2017

In de vergadering van het Bestuurscollege van 9 september 2016 werd, op advies van de Onderzoeksraad van 25 augustus 2016, een aantal BOF-ZAP-ambten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht voor laureaten van een ERC Starting Grant 2017 of een ERC Consolidator Grant 2017, met ingang vanaf 1 februari 2018, vacant verklaard.

In de vergadering van het Bestuurscollege van 22 mei 2017 werd, op advies van de Onderzoeksraad van 16 maart 2017, een aantal BOF-ZAP-ambten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht voor laureaten van een ERC Advanced Grant, met ingang vanaf 1 oktober 2018, vacant verklaard.

De in 2017 toegekende mandaten zijn opgelijst in bijlage.

BOF-ZAP-mandaten voor Odysseus I laureaten

In 2017 was er een nieuwe oproep ikv Odysseus maar de selectie van de kandidaturen vindt pas plaats in 2018.

Gecontingenteerde BOF Tenure Track mandaten en BOF-ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht (2011-2022)

Op advies van de Onderzoeksraad werd een beleidskader met betrekking tot de BOF mandaten (BOF - Tenure Track en BOF-ZAP-mandaten) op 18 juni 2010 besproken en goedgekeurd door de Raad van

Bestuur. De Raad van Bestuur besliste hierbij om voor de periode 2011-2015 in totaal 40 BOF-mandaten te contingenteren over de faculteiten, en dit op basis van de (gemiddelde) theoretische verdeelsleutel van de personeelspunten in diezelfde periode. Op 22 oktober 2010 keurde de Raad van Bestuur de verdeling van de 40 BOF-mandaten goed. In overleg met de faculteiten werd de precieze verdeling van de invulling van de 40 BOF-mandaten (per faculteit en per jaar) vastgelegd.

Op de Onderzoeksraad van 7 februari 2013 werd een aangepast beleidskader met betrekking tot de BOF-mandaten besproken. Op 22 februari 2013 keurde de Raad van Bestuur dit aangepast beleidskader goed. Hierbij werden o.m. de modaliteiten vastgelegd voor de invulling van gecontingenteerde BOF-mandaten. Tevens werd de nieuwe beleidsruimte voor de toekenning van gecontingenteerde BOF-mandaten voor de periode 2015-2017 vastgelegd. Hierbij kunnen voor de periode 2015-2017 in totaal nog 56 nieuwe BOF-mandaten worden toegekend.

Op 13 oktober 2017 keurde de Raad van Bestuur een volgend aangepast beleidskader m.b.t. BOF-mandaten goed. Hierbij werden o.m. de beleidsruimte voor de toekenning van gecontingenteerde BOF-mandaten voor de periode 2018-2022 vastgelegd. Hierbij kunnen voor de periode 2018-2012 in totaal nog 65 nieuwe BOF-mandaten worden toegekend, waarvan 45 ingevuld dienen te worden als BOF-TT-mandaat.
De in 2017 toegekende mandaten zijn opgelijst in bijlage.

1.3.2.2 BOF-Doctoraatsmandaten

Nieuwe reguliere doctoraatsmandaten 2017

De uiterste deadline voor het indienen van voorstellen voor reguliere BOF-doctoraatsmandaten lag op 4 mei 2017. Er werden 262 ontvankelijke kandidaturen ingediend. Hiervan behaalden 41 kandidaten een FWO-aspirantschap en trokken 8 kandidaten zich terug.

Na grondige afweging heeft de Onderzoeksraad in zijn vergadering op 29 augustus 2017 beslist om 50 kandidaten voor te dragen voor een regulier BOF-doctoraatsmandaat en werden er 14 reservekandidaten geselecteerd. Tevens werd geadviseerd om aan de promotoren van deze mandaathouders een werkingstoelage toe te kennen van € 310/maand gedurende de eerste termijn van het mandaat (24 maanden).

De voorzitter van de Onderzoeksraad kende, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, de 50 door de Onderzoeksraad voorgestelde doctoraatsmandaten toe op 31 augustus 2017. Het totaal toegekende budget voor de BOF-doctoraatsmandaten (personeels- en werkingsmiddelen) bedroeg € 4.255.000.

Een overzicht van alle BOF-doctoraatsmandaten toegekend in 2017 bevindt zich in bijlage van dit jaarverslag.

Verlenging doctoraatsmandaten gestart in 2015 (2de termijn in 2017)

Een doctoraatsmandaat loopt maximaal over vier jaar, waarbij de kandidaat een aanstelling krijgt voor twee jaar, die na een gunstige tussentijdse evaluatie met nog eens twee jaar kan worden verlengd. De houders van een BOF-doctoraatsmandaat die in aanmerking komen voor verlenging, dienen 18 maanden na aanvang van hun mandaat een verslag in dat de vorderingen van het onderzoekswerk beschrijft. De uiterste indiendatum voor het indienen van het vorderingsverslag lag op 7 maart 2017. Van de 44 mandaathouders die in 2017 voor een tweede termijn in aanmerking kwamen, hebben alle kandidaten tijdig een vorderingsverslag ingediend.

De Onderzoeksraad heeft in zijn vergadering van 22 mei 2017 de aanvragen tot verlenging besproken en heeft, na evaluatie van de vorderingsverslagen, beslist om aan alle 44 aanvragers een tweede termijn toe te kennen. Tevens werd geadviseerd om aan de promotoren van deze mandaathouders opnieuw een werkingstoelage te geven van € 310/maand gedurende de tweede termijn van het

mandaat.

De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de 44 door de Onderzoeksraad voorgestelde verlengingen van doctoraatsmandaten toe op 29 mei 2017.

De totale kostprijs voor de toekenning van de 44 verlengingen van doctoraatsmandaten (werkings- en personeelsmiddelen) in 2017 bedroeg € 4.386.830.

Een overzicht van de in 2017 verlengde BOF-doctoraatsmandaten bevindt zich in bijlage van het jaarverslag. worden teruggevonden.

1.3.2.3 BOF Postdoctorale onderzoeksmandaten/doctorassistenten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht

De nieuwe postdoctorale onderzoekers die in 2017 lastens defiscaliseringsmiddelen uit afdeling I werden aangesteld kregen allen het statuut van doctorassistent met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht.

In uitvoering van het reglement met betrekking tot de doctorassistenten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht heeft de Onderzoeksraad van 24 november 2016 een vacaturebericht voor de openverklaring van in totaal 35 ambten van doctorassistent met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht goedgekeurd. Hierin werd gesteld dat alle postdoctorale onderzoekers die in 2016 een kandidatuur indienen voor een eerste termijn van het FWO-mandaat "postdoctoraal onderzoeker" automatisch in aanmerking komen voor een mandaat van doctorassistent met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht (op voorwaarde dat het FWO-Vlaanderen hun aanvraag niet honoreert en op voorwaarde datzij in het 1ste of het 2de aanstellingsjaar van het beoogde BOF-mandaat nog aan de kandidaatsvereisten zullen voldoen om bij het FWO een nieuwe aanvraag in te dienen voor een eerste mandaat van postdoctoraal onderzoeker).

Er werden in totaal 225 aanvragen bij het FWO ingediend. Na rekening te hebben gehouden met de kandidaten die een FWO-mandaat verwierven, met de kandidaten die reeds houder zijn van een UGent-postdoctoraal onderzoeksmandaat, met de kandidaten die in het 1ste aanstellingsjaar van het beoogde BOF-mandaat niet meer aan de kandidaatsvereisten voldoen om bij het FWO een nieuwe aanvraag in te dienen, en met de kandidaten die zich hebben teruggetrokken, kwamen nog 96 kandidaten in aanmerking voor een nieuw UGent-mandaat van doctorassistent met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht.

De Onderzoeksraad heeft in zijn zitting van 29 augustus 2017 de dossiers beoordeeld en geselecteerd op basis van de voorafgaande bespreking in de verschillende werkgroepen. De Onderzoeksraad heeft na grondige bespreking geadviseerd om 35 mandaten van doctorassistent met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht toe te kennen in 2017. Tevens werd een reservelijst opgesteld. De kandidaten op de reservelijst kwamen in aanmerking voor een mandaat op het ogenblik dat één van de geselecteerde kandidaten verzaakte aan het mandaat of het mandaat voortijdig stopzette uiterlijk op 31 december 2017. De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde mandaten toe op 30 augustus 2017.

De in 2017 toegekende BOF postdoctorale onderzoeksmandaten bevinden zich in bijlage van het jaarverslag.

De Onderzoeksraad heeft in zijn vergadering van 29 augustus 2017 tevens geadviseerd om aan de in 2015, 2016 en 2017 toegekende BOF postdoctorale onderzoeksmandaten, een werkingstoelage toe te kennen van €3.500/jaar. De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de

bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde werkingsmiddelen toe op 30 augustus 2017.

1.3.3 Internationale wetenschappelijke samenwerking

1.3.3.1 BOF Doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden

De uiterste datum voor het indienen van voorstellen was vastgesteld op 7 maart 2017. Er werden 81 ontvankelijke aanvragen ingediend.

In zijn vergadering van 22 mei 2017 stelde de Onderzoeksraad, na grondige bespreking van de voorstellen van de werkgroepen, 15 kandidaten voor. De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde mandaten toe op 29 mei 2017.

De lijst met de namen van de geselecteerde kandidaten inclusief de toegekende financiering bevindt zich in bijlage bij dit jaarverslag. De financiering ging ten vroegste van start per 1 oktober 2017.

1.3.3.2 Cofinanciering voor doctoraatsbeurzen uit China

De oproep 2017 stond open voor kandidaten die in 2017 een aanvraag voor een doctoraatsbeurs bij het *Chinese Scholarship Council* (CSC) indienden met de bedoeling aan de UGent doctoraatsonderzoek te verrichten én voor Chinese doctorandi die reeds met een CSC-beurs aan de UGent werken aan hun doctoraat. Voor de eerste groep werd de cofinanciering toegekend voor de volledige duur van de verworven CSC-beurs en voor de tweede groep liep de cofinanciering van 1 maart 2017 tot het einde van de CSC-beurs.

De uiterste datum voor indiening was 18 oktober 2016. In totaal werden 65 aanvragen ingediend.

In zijn vergadering van 27 februari 2017 stelde de Onderzoeksraad, na grondige bespreking van de voorstellen van de werkgroepen, 17 kandidaten voor. De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde mandaten toe op 3 maart2017. Voor de kandidaten die op het ogenblik van deze selectie nog een aanvraag voor een CSC-beurs hadden lopen, was de toekenning van de cofinanciering voorwaardelijk. De cofinanciering werd slechts toegekend wanneer de kandidaat de CSC-beurs behaalde en naar de UGent kwam om aan het doctoraat te werken. De lijst met de namen van de geselecteerde kandidaten inclusief de toegekende financiering bevindt zich in bijlage bij dit jaarverslag.

1.3.3.3 Cofinanciering van gereserveerde BAEF- beurzen

Voor 2017 kende het BAEF 14 beurzen toe aan UGent-kandidaten. Aan 9 kandidaten werd een volledig door het BAEF gefinancierde beurs toegekend: Nick Bultinck (Fysica), Bram Devolder (Rechten), Sarah Vanhoutte (Neurofysiologie), Ruth Delbaere (Rechten), Rémy Bonnaffé (Rechten), Marie-Gabrielle Verbergt (Geschiedenis), Gijs De Cort (Geologie), Arno Thielens (Ingenieurswetenschappen) en Kasper De Rycke (Rechten).

In 2017 konden er 5 door de UGent meegefinancierde BAEF-beurzen worden toegekend. Deze 5 kandidaten waren: Heleen Boonen (Rechten), Charlotte Gistelinck (Biotechnologie), Filip Batselé (Rechten), Nicolas Vandeviver (Letterkunde) en Jessy Carton (Letterkunde).

De bijdrage vanuit het BOF in 2017 bedroeg € 125.000.

1.3.4 Bijkomende onderzoeksinitiatieven

1.3.4.1 Alliantieonderzoeksgroepen

Deze oproep stond in de loop van 2017 continu open voor het indienen van aanvragen. De aanvragen werden steeds besproken in de vergadering van de Onderzoeksraad van de UGent en de Onderzoeksraad van de VUB. In 2017 werden er 3 aanvragen tot het oprichten van Alliantieonderzoeksgroepen ingediend bij de onderzoeksraad van de UGent (22 mei 2017 en 29augustus 2017) en de Onderzoeksraad van de VUB. Deze 3 aanvragen werden goedgekeurd voor een periode van 3 jaar (zie lijst in bijlage). De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde financiering toe op 31 mei 2017 en 4 september 2017.

Januari 2017 werden de promotoren van alle in 2017 aflopende alliantieonderzoeksgroepen (7) aangeschreven om hen te informeren over de mogelijkheid tot het aanvragen van een verlenging van deze financiering. 5 alliantieonderzoeksgroepen hebben tegen de deadline van 4 mei 2017 opnieuw een verlengingsvoorstel ingediend. De Onderzoeksraad van 6 juli 2017 (UGent) keurde alle verlengingsaanvragen goed). De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde financiering toe op 7 juli 2017.

1.3.4.2 Associatieonderzoeksplatformen

In 2017 stond de oproep voor de financiering van associatieonderzoeksplatformen continu open. De aanvragen to oprichting en tot verlenging van een Associatieonderzoeksplatform worden steeds besproken in de Raad van Bestuur van de AUGent en vervolgens in de Onderzoeksraad.

Eind 2016 werd 1 aanvraag tot erkenning van een Associatieplatform ingediend bij de Raad van Bestuur van de AUGent en de Onderzoeksraad van de UGent (22 december 2016). Deze aanvraag werd goedgekeurd voor een periode van 2 jaar. (zie lijst in bijlage).

In 2017 werd er 1 aanvraag tot verlenging van een Associatieplatform ingediend bij de Raad van Bestuur van de AUGent en de Onderzoeksraad van de UGent (22 mei 2017). Deze verlengingsaanvraag werd goedgekeurd voor een periode van 3 jaar. (zie lijst in bijlage).

1.3.4.3 Basisuitrusting

In 2017 werd er geen oproep "Basisuitrusting" gelanceerd.

1.3.4.4 Facultaire onderzoeksfondsen

Facultair onderzoeksfonds ten laste van het BOF - verdeling op basis van overheadinkomsten

Ten laste van de begroting van het BOF 2017 werd een bedrag van € 1.000.000 voorzien om de facultaire onderzoeksinitiatieven te bevorderen. De Onderzoeksraad van 22 december 2016 stelde voor om het budget van € 1.000.000 te verdelen als volgt:

- vast bedrag: € 24.789 per faculteit (samen € 272.679);
- variabel deel (samen € 727.321) verdeeld à rato van de inkomsten uit overhead over de voorbije 3 jaar (2013, 2014 en 2015)

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage bij dit jaarverslag. Hierin worden eveneens de uitgaven in het jaar 2017 van de middelen van het facultair onderzoeksfonds ten laste van het BOF opgenomen.

Facultair mobiliteitsfonds – verdeling op basis van aantallen predoctorale en postdoctorale onderzoekers

Ten laste van de defiscaliseringsmiddelen en het BOF 2017 werd een bedrag van € 1.100.000 voorzien voor de facultaire mobiliteitsfondsen.

De Onderzoeksraad van 22 december 2016 stelde voor om, ten laste van de defiscaliseringsmiddelen en het BOF € 1.100.000 te verdelen over de faculteiten volgens de voorziene verdeelsleutel (zie 1.2.4.6 2). De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage bij dit jaarverslag, samen met de verslaggeving met betrekking tot de uitgaven van de middelen in het jaar 2017.

De voorzitter van de Onderzoeksraad, gebruikmakend van de bevoegdheidsdelegatie hem verleend door de Raad van Bestuur, kende de door de Onderzoeksraad voorgestelde van het facultair onderzoeksfonds en het facultair mobiliteitsfonds goed op 13 januari 2017.

1.3.4.5 Universiteitsbrede expertisecentra

De Onderzoeksraad kende op 24 november 2016 in totaal €5.006.598 aan BOF-middelen toe aan 12 universiteits-brede expertisecentra, op basis van een advies van de omegawerkgroep.

Wegens budgettaire redenen werden 3 aanvragen met een goede score (maar net iets lager dan de 12 geselecteerde dossiers) niet gehonoreerd maar gerangschikt als reservedossiers. De Onderzoeksraad deed dit met het oog op een eventuele toekenning later indien er in 2017 een verhoging van de BOF-dotatie zou plaatsvinden. De Onderzoeksraad besprak de BOF-begroting 2017 op 13 maart 2017 en ging toen ook effectief akkoord met een verhoging van het budget voor universiteitsbrede expertisecentra van €5.000.000 naar €6.870.000 (voor de hele periode van 5 jaar), uiteraard op voorwaarde dat de Vlaamse Regering formeel zou beslissen het globale BOF-budget te verhogen. De Vlaamse Regering nam deze beslissing op 9 juni 2017. Vervolgens heeft de Onderzoeksraad op 22 juni 2017 de 3 reserve universiteitsbrede expertisecentra effectief financiering toegekend.

1.3.5 Verantwoording naar maxima/ minima BOF-besluit

De in het BOF-besluit bepaalde minima en maxima worden als volgt verantwoord voor wat de uitgaven in 2017 betreft:

- *Art. 6 §1: verplichte eigen bijdrage.*

  De eigen bijdrage in het BOF 2012 bedroeg € 3.973.701. De eigen bijdrage 2017 van de UGent bedraagt €2.454.842, wat hoger is dan 55% van het geïndexeerde bedrag van de eigen bijdrage 2012.

- *Art. 6 §2: maximum 28% van het BOF (verminderd met de kosten voor de mandaathouders met een contract van onbepaalde duur bij het FWO-Vlaanderen) mag getransfereerd worden naar de werkingsuitkering ten behoeve van de loonlast van de ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht en ZAP aangesteld in de graad van docent in het Tenure Track stelsel.*

  Ten laste van het BOF 2017 worden de lopende ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht betaald.

  De totaaluitgaven van € 9.518.249 blijven ruimschoots beneden het opgelegde maximum.

- *Art. 8, 4°: de som van de middelen voor GOA's en 2 tot 4 jarige projecten dient 50% van de middelen van het BOF te bedragen.*

  De som van de aan GOA's en 2 - 4 jarige projecten en mandaten toegekende middelen bedraagt € 28.699.221 wat de minimale voorgeschreven 50% overschrijdt.

- *Art. 8, 6°: ten minste 3,5% van de overheidsbijdrage van het BOF dient besteed te worden aan de initiatieven "bilaterale wetenschappelijke samenwerking".*

  De totale kostprijs voor de houders van een doctoraatsbeurs voor kandidaten uit ontwikkelingslanden bedraagt € 1.553.480 en de kostprijs voor de financiering van internationaliseringsprojecten bedraagt € 805.669. Samen met de bijdrage aan de BAEF mandaten (€ 125.000) bedraagt de totale som € 2.484.149 wat hoger is dan de verplichte 3,5% (€ 1.695.580).

- *Art. 8, 7°: ten hoogste 1% van de middelen van het BOF mag worden besteed aan de vergoeding van kosten rechtstreeks verbonden aan het beheer van het BOF.*

  Ten laste van BOF 2017 werd € 514.136 vastgelegd ten behoeve van het beheer van het BOF. Dit is lager dan het maximum toegelaten bedrag.

- *Art. 14, 6°: ten hoogste 10% van de Methusalemfinanciering mag worden besteed aan de vergoeding van kosten (werkingskosten en loonkosten) die rechtstreeks verbonden zijn aan het beheer van de ten laste van Methusalemmiddelen bekostigde onderzoeksprojecten of aan de vergoeding van centrale beheerskosten en algemene exploitatiekosten van de universiteit.*

  Ten laste van BOF 2017 werd € 654.150 vastgelegd ten behoeve van het beheer van de Methusalemmiddelen. Dit is onder het maximum toegelaten bedrag.

1.3.6 Besteding van de middelen vrijgekomen door de gedeeltelijke defiscalisering van loonkosten van onderzoekers

De Federale Overheid heeft beslist om met ingang van 1 oktober 2003 een gedeeltelijke defiscalisering (50%) van de loonkosten van de universitaire onderzoekers toe te staan. Met ingang van 1 januari 2005 werd deze gedeeltelijke defiscalisering opgetrokken naar 65% en met ingang van 1 januari 2009 naar 75%. De opbrengst uit deze defiscaliseringsmaatregel dient de betrokken universiteiten in staat te stellen om extra onderzoeksinitiatieven te ondersteunen. De aanwending van de defiscaliseringsmiddelen van afdeling I wordt in afdeling I opgevolgd. De defiscaliseringsmiddelen in de andere afdelingen worden samengebracht in afdeling IV1 BOF en krijgen daar hun bestemming. M.i.v. 2005 wordt 10% overhead afgehouden op de defiscaliseringsmiddelen in afdeling IV1, dit naar analogie van het FWO. Deze overhead is een bijdrage in de bijkomende kosten van infrastructuur en administratie ten gevolge van de bijkomende tewerkstelling in het kader van de defiscalisering.

<u>Afdeling I</u>
In afdeling I worden de defiscaliseringsmiddelen aangewend voor personeel, meer bepaald door extra mandaten van het type doctorassistent te voorzien, en door specifiek onderzoeksgerichte werkings- en/of uitrustingsuitgaven.

<u>Afdelingen IV en V</u>
Het Bestuurscollege heeft in 2006, op advies van de onderzoeksraad, een initiatief goedgekeurd met betrekking tot personele ondersteuning van grote internationale projecten ten laste van de defiscaliseringsmiddelen. Dit houdt in dat coördinatoren van alle Networks of Excellence (NoE), Collaborative Research Projects (CRP) en Institutionele Samenwerking (IUS) de beschikking krijgen over één fulltime equivalent per jaar gedurende de looptijd van het project. Naar aanleiding van de opstart van het 7de kaderprogramma werd door het Bestuurscollege van 24 mei 2007, op advies van de onderzoeksraad van 23 april 2007, de lijst van projecten die mogelijks in aanmerking komen voor ondersteuning uitgebreid naar large scale CRP's en andere CRP's met een drempelbedrag van 4 miljoen EUR (partiële ondersteuning is mogelijk voor 0,75 FTE voor het halen van 75% van het drempelbedrag en 0,50 FTE voor het halen van 50% van het drempelbedrag). Het Bestuurscollege van 26 juni 2008 heeft, op advies van de Onderzoeksraad van 22 mei 2008, het principe van de toekenning

van personele ondersteuning uitgebreid naar coördinatoren van projecten in het kader van het Erasmus Mundus External Cooperation Window programma.

Naar aanleiding van de start van het nieuwe Europese kaderprogramma (Horizon 2020) besliste het bestuurscollege van 30 januari 2014 om aan alle UGent-coördinatoren van "Research Actions", "Innovation Actions", "Research and Innovation Actions", en "Coordination Actions" binnen het luik LEIT van de Industrial Leadership Pillar en binnen de Societal Challenges Pillar van het H2020-programma, een personele ondersteuning toe te kennen ten bedrage van € 30.000 per jaar voor de looptijd van het project. Deze ondersteuning werd verder gezet in 2016, en door het BC van 25 maart 2016 ook uitgebreid naar de onderdelen FET, Research Infrastructures, cPPPs, JTIs, SwafS, WideSpread en Euratom. Voor ITN en RISE binnen het MSCA programma wordt gedeeltelijke ondersteuning voorzien.

Het totaal geïnvesteerde budget in 2017 bedraagt € 1.477.204.

Het Bestuurscollege heeft in het verleden, telkens op advies van de onderzoeksraad, beslist om diverse initiatieven te (co-)financieren met behulp van defiscaliseringsmiddelen. Het betreffen cofinanciering voor recent toegekende zware apparatuur (Hercules-oproep, vanaf 01 januari 2016 onder het beheer van FWO-Vlaanderen), werkingsmiddelen ten behoeve van de lopende associatieonderzoeksgroepen en alliantieonderzoeksgroepen, projectfinanciering specifiek bestemd voor facultaire professoren met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht, ERC grant laureaten, onderzoeksprojecten in het kader van U4-samenwerking, financiering in het kader van wetenschapspopularisering en investering in het geïntegreerd informatiesysteem voor Onderzoek (GISMO).

In 2017 werd er in totaal € 4.729.718 gereserveerd voor deze initiatieven.

Het Bestuurscollege van 25 maart 2016 heeft striktere voorwaarden geformuleerd voor het toekennen van een vrij te besteden cofinanciering ten bedrage van € 10.000 als ondersteuning van coördinatoren bij het uitwerken van een voorstel voor bepaalde types onderzoeksprojecten en netwerken in het Horizon 2020 kaderprgramma. De steun wordt enkel toegekend aan Full Proposals waarvan de drempelwaarde voor financiering werd gehaald. Bij een herindiening kan men de steun niet opnieuw aanvragen. De steunmaatregelen werden uitgebreid naar de onderdelen FET, Research Infrastructures, SwafS, Widespread en Euratom. Het budget dat hiervoor aangewend werd in 2017 bedroeg € 110.118.

Het Bestuurscollege van 14 februari 2008 heeft, op advies van de onderzoeksraad van 22 januari 2008, zich akkoord verklaard om een cofinanciering te voorzien lastens de defiscaliseringsmiddelen in afdeling IV1 aan UGent-promotoren van geselecteerde Herculesinitiatieven van zware onderzoeksinfrastructuur. De cofinanciering voor Hercules-initiatieven waarbij UGent niet de onthaalinstelling is, of slechts voor een deel van de infrastructuur, wordt vastgelegd op 7,5% van het UGent-aandeel van de totale investeringskost.

De cofinanciering voor Hercules-initiatieven waarvan UGent de enige onthaalinstelling is neemt de vorm aan van het equivalent van een halftijds medewerker, voor en bedrag van € 30.000 per jaar, met een maximum van 5 jaar, of een equivalent voor werking of infrastructuur. De cofinanciering voor deze Hercules-initiatieven waarvan het UGent-aandeel in het goedgekeurde dossier minder dan € 1.000.000 bedraagt, ontvangen dezelfde cofinanciering als voorzien voor zware infrastructuur waarbij UGent niet of slechts deels onthaalinstelling is. In uitvoering van de beslissing van het Bestuurscollege bedroeg het budget dat aangewend werd in 2017 met betrekking tot deze goedgekeurde projecten in het kader van de oproep Hercules 2015-2016 € 150.000.

Voor de werking van de 5 Doctoral Schools en de Doctoral Schools Office werden eveneens budgetten voorzien. In 2017 werd hiervoor € 1.860.659 gereserveerd ten laste van de defiscaliseringsmiddelen.

In het kader van het Strategisch Plan heeft de UGent in 2016 een oproep gelanceerd voor financiële ondersteuning van expertisecentra om een clustering van onderzoeksinfrastructuur of onderzoeksexpertise binnen de UGent te stimuleren. De geselecteerde expertisecentra zijn in 2017 van start gegaan voor een eerste periode van 5 jaar. Mits een positieve evaluatie kan de financiering met een nieuwe termijn van 5 jaar verlengd worden. Het budget dat hievoor in 2017 werd aangewend bedroeg € 6.501.099.

1.4 Industrieel Onderzoeksfonds

1.4.1 Missie en opdracht

Het Industrieel Onderzoeksfonds is een intern bestemmingsfonds van de AUGent. De middelen van het IOF worden aangewend voor strategisch basisonderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek, met economische finaliteit.

De doelstellingen van het IOF zijn - op korte tot middellange termijn - de wisselwerking tussen de associatie en het bedrijfsleven te stimuleren en een portefeuille van toepassingsgerichte kennis bij de associatie op te bouwen. Op middellange tot lange termijn moet het IOF resulteren in de betere afstemming van het strategisch basisonderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek op de economische behoeften en de toepassing en valorisatie van de opgebouwde portefeuille van kennis in het bedrijfsleven.

1.4.2 IOF-coördinatiecel

De IOF-coördinatiecel is verantwoordelijk voor het beheer en de coördinatie van de dagelijkse IOF-werking binnen de AUGent in de breedste zin. Haar takenpakket omvat onder meer de organisatie en beleidsvoorbereiding van de IOF-raden, de praktische implementatie van de voorschriften van de Vlaamse Regering in het kader van het IOF-besluit en het continue stroomlijnen van de communicatie en samenwerking tussen de centrale dienst UGent TechTransfer en de decentrale IOF-werking.

Daarnaast beheert de cel de IOF-projectportfolio en biedt zij ondersteuning bij IOF-projectaanvragen via projectteammeetings, alsook advies en begeleiding in lopende IOF-projecten. Een belangrijke doelstelling van de IOF-coördinatiecel is het blijvend optimaliseren van de IOF-projectwerking en het blijvend garanderen van de kwaliteit van het IOF-projectfinancieringsmodel door regelmatige kritische toetsing van de projectdefinities aan de financieringsbehoeften van de onderzoekers en het stroomlijnen van evaluatieprocedures. Hiervoor worden regelmatig bevragingen uitgevoerd bij de verschillende belanghebbenden en analyses gemaakt van de output van het bestaande projectportfolio met als doel de valorisatiefinaliteit zo dicht als mogelijk te bereiken.

De IOF-coördinatiecel stelt zich als missie om als interface op te treden tussen de centrale dienst UGent TechTransfer en de IOF-werking enerzijds, en tussen de IOF-werking en de IOF-beleidsorganen (IOF-raad, AUGent Raad van Bestuur) anderzijds. Concreet betekent dit dat de IOF-coördinatiecel proactief inspeelt op behoeften en noden van de decentrale IOF-werking met als doel continue optimalisaties en vernieuwing op operationeel niveau en maximale ondersteuning van de IOF-werking na te streven. Dit vertaalt zich in heel wat beleidsinitiatieven en rapporteringen met betrekking tot de valorisatieoutput.

Naar analogie met 2014, startte de IOF-coördinatiecel in het najaar van 2017 een nieuwe informatie- en sensibiliseringsronde van de faculteiten en centrale diensten Onderzoek en Dienstverlening van de Hogeschoolpartners, met als doel de professoren en onderzoekers te sensibiliseren op het gebied van valorisatie en hen warm te maken voor het indienen van IOF-projectaanvragen.

1.4.3 Structuur en organisatie (IOF-consortia)

De AUGent besteedt een groot deel van de haar toegewezen IOF-middelen aan de bundeling van expertise uit verschillende onderzoeksgroepen in valorisatieconsortia. Deze consortia hebben tot doel universitaire knowhow te valoriseren via industriële toepassingen. De IOF-mandaathouders spelen hierbij een coördinerende sleutelrol. Zij spelen een actieve rol in het detecteren en evalueren van valoriseerbare onderzoeksresultaten. Zij werken hierbij nauw samen met de centrale dienst UGent TechTransfer en zijn voor valorisatie de aangewezen eerstelijns contactpersonen voor zowel de industrie als de onderzoeksgroepen.

De aanwezigheid van IOF-mandaathouders binnen de onderzoeksgroepen van de valorisatieconsortia maakt het mogelijk om snel valorisatie-opportuniteiten te identificeren met als doelstelling het aantal octrooiaanvragen, het aantal afgesloten licenties, het aantal spin-offs en het aantal industriële onderzoekscontracten substantieel uit te breiden. De IOF-mandaathouders nemen een decentrale business development-rol op en fungeren aldus als lokale antenne voor het identificeren van valoriseerbare innovatieve technologie en kennis, spelen een sleutelrol in de verdere valorisatieroute en maken aldus een proactief valorisatiebeleid mogelijk. Hun expertkennis van enerzijds het technologie- of onderzoeksdomein dat eigen is aan het valorisatieconsortium en anderzijds de sectorspecifieke valorisatiemogelijkheden vormen hierbij een duidelijke meerwaarde.

Sinds 2006 worden IOF-mandaathouders aangesteld die elk een multidisciplinair valorisatieconsortium leiden, m.n. een groep van faculteits-overschrijdende en complementaire onderzoeksgroepen die rond een bepaalde expertise/technologie werken. De IOF-mandaathouder fungeert als lokale antenne voor het identificeren van innovatieve technologie en knowhow, en speelt een sleutelrol in de verdere valorisatieroute. Deze mandaathouders bezitten een diepgaande kennis van het onderzoek en de technologie van hun consortium, gecombineerd met kennis van o.m. technologietransferprocessen en het naar de markt brengen van technologie. Hun rol bestaat uit het stimuleren van economische valorisatie van wetenschappelijk onderzoek en het creëren van intellectuele eigendom aan de Associatie Universiteit Gent in nauwe samenwerking met de interfacedienst.

In 2017 waren 18 IOF-consortia actief binnen de AUGent. Binnen een IOF-consortium is doorgaans één mandaathouder actief, met uitzondering van de IOF-consortia ChemTech' en 'IDLab BD', waarbinnen telkens twee mandaathouders opereren. 'IDLab BD' is een samensmelting van de IOF-consortia 'Fusion' en iMUNE'. Naar aanleiding van de fusie met imec wilden de met iMinds geassocieerde gewezen onderzoeksgroepen voldoende sterk staan binnen imec. Daarenboven zijn veel synergiën terug te vinden tussen de betrokken labo's MMLab en IBCN.

Het IOF-consortium 'SynBiOmiX' is midden 2017 opgeheven omdat het sinds enige tijd niet de gewenste interactie en meerwaarde opleverde.

De IOF-raad van 20 september 2016 keurde het IOF-consortium 'ProteinTech' goed, in navolging van 'MAPPIT'. In de loop van 2017 vond verdere stroomlijning van het consortium plaats en werd de selectieprocedure ingezet. De nieuwe mandaathouder ging van start op 1 januari 2018.

In december 2017 werden nog eens drie nieuwe IOF-consortia goedgekeurd: 'End-of-Waste', 'Machineries & Factories' en 'MedTeg'. De business developers voor deze consortia zullen in de eerste helft van 2018 hun mandaat opnemen.

Dit brengt het totaal aan actieve IOF-consortia op 22 per einde 2017.

Verdeling van de IOF-consortia over de verschillende onderzoeks- en toepassingsdomeinen (de vier nieuwe consortia worden pas actief in 2018 en zijn aangeduid in grijs):

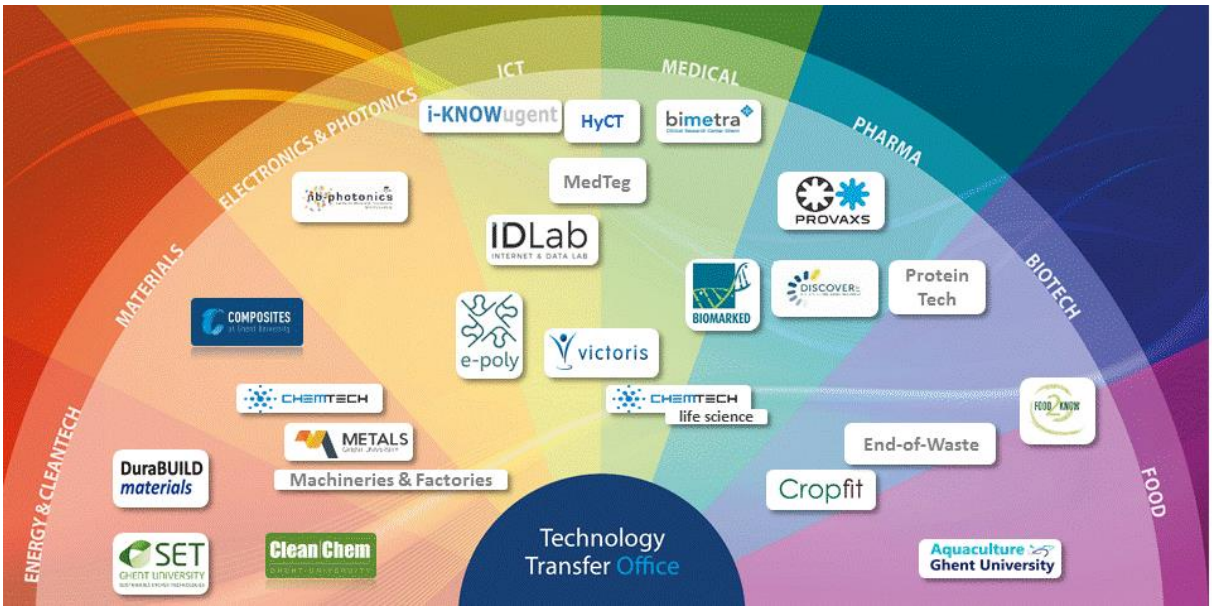

Niettegenstaande het opheffen van het IOF-consortium 'SynBiOmiX' is de dekkingsgraad van de door IOF-consortia vertegenwoordigde onderzoeksgroepen in 2017 stabiel gebleven t.o.v. 2016, meer bepaald van 30,05% naar 30,29%. Dit is te danken aan de uitbreiding van enkele bestaande IOF-consortia.

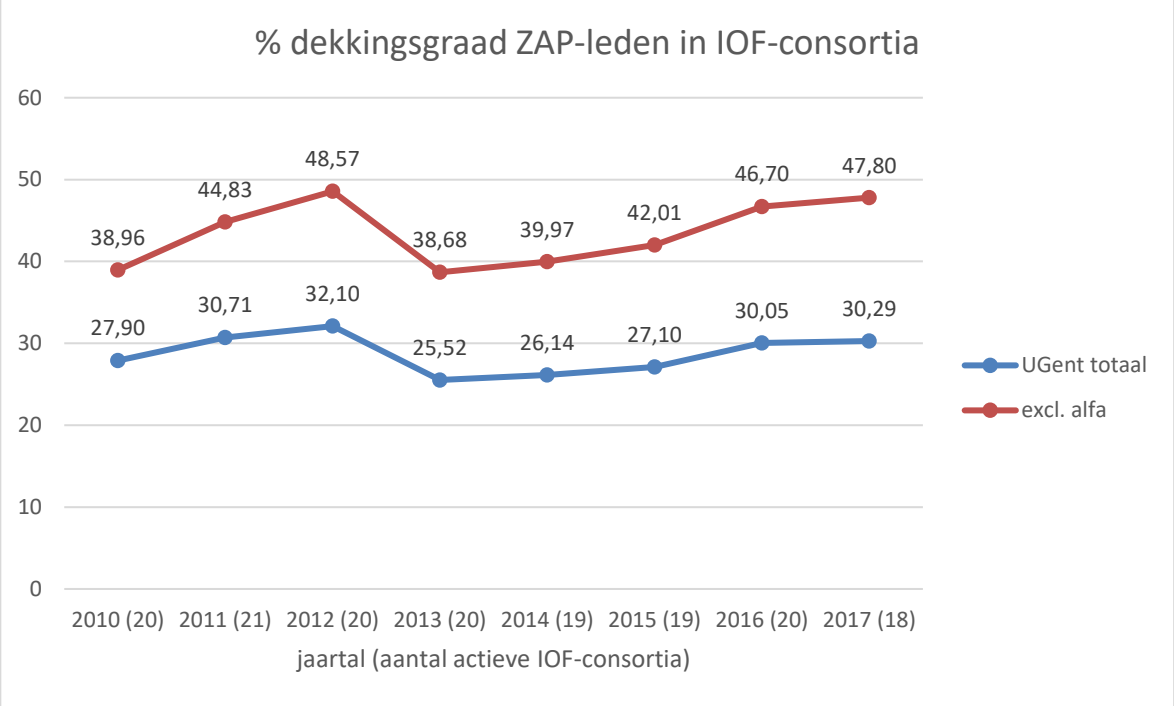

De actieve IOF-consortiumwerking aan de AUGent heeft zich de voorbije jaren verder geconsolideerd via de continue dynamiek van de structuur en samenwerking van de afzonderlijke consortia en vertaalt zich alsmaar meer in consortium-overschrijdende samenwerkingsinitiatieven ter verhoging van het IOF-rendement. Dit kwam in 2017 tot uiting in de fusie van 'Fusion' en 'iMune' tot ID Lab BD' en in de verschillende IOF-hefboomprojecten, waar IOF-consortia de handen in elkaar slaan om brede, consortium-overschrijdende initiatieven te ondersteunen, met doel de valorisatie aan de AUGent te versterken.

1.4.4 IOF-raad

De IOF-raad is het adviserende en beslissings-voorbereidende orgaan dat tot taak heeft het strategisch basisonderzoek binnen de partnerinstellingen te stimuleren met het oog op het opbouwen van een portefeuille aan potentieel toepassingsgerichte kennis met economische finaliteit. De IOF-raad adviseert hiertoe onder meer over de aanwending van de financiële middelen toegekend voor mandaten en valorisatieprojecten aan het Industrieel Onderzoeksfonds, rekening houdend met de bepalingen van het IOF-besluit.

Taken en bevoegdheden van de IOF-raad:

- Het beheer van alle IOF-middelen;
- Het opstarten, evalueren en desgevallend afbouwen/stopzetten van IOF-consortia;
- De evaluatie van IOF-mandaathouders zowel bij doorgroei binnen de mandaatcategorie als bij eventuele bevordering;
- De valorisatiestrategie die wordt uitgewerkt in de Beleidsgroep Valorisatie wordt ter advies voorgelegd aan de IOF-raad.

De IOF-raad rapporteert aan de Raad van Bestuur van de AUGent. De directe schakel tussen de IOF-raad en UGent TechTransfer is de IOF-coördinatiecel die gefinancierd wordt uit de IOF-werkingsmiddelen. De IOF-coördinatiecel staat in voor de ondersteuning en het administratief beheer van de via het IOF bekostigde mandaten en projecten. De IOF-coördinatiecel bevindt zich binnen de dienst UGent TechTransfer, die verantwoordelijk is voor de dagelijkse werking van het IOF.

Werkzaamheden van de IOF-raad:

Voor zijn werkzaamheden kwam de IOF-raad in 2017 in totaal 4 keer samen. Deze activiteiten hadden in belangrijke mate betrekking op beleidsvoorbereidende initiatieven en acties, het financiële beheer van het IOF, alsook op de bespreking, opvolging en beoordeling van nieuwe, lopende en afgelopen valorisatieprojecten. De jaarlijkse rapporteringen, de tweejaarlijkse evaluaties en de aanstelling van IOF-mandatarissen kwamen eveneens aan bod.

Daarnaast heeft de IOF-raad de volgende beslissingen genomen:

- **Investering bijkomende middelen IOF**: De Vlaamse Regering besliste op 9 juni 2017 om de IOF-middelen te verhogen met 5 miljoen euro extra. Dit betekent een stijging van de jaarlijkse subsidie voor AUGent met ongeveer 1,5 miljoen euro en brengt de jaartoelage van 2017 op circa 10 miljoen euro. Een aantal noden werden in kaart gebracht op basis van informele gesprekken met bij valorisatie betrokken stakeholders, waaronder ook IOF-mandaathouders. Hierop keurde de IOF-raad de volgende initiatieven goed:

    - De verhoging van het maximumbudget van de ConcepTT-projecten tot 100.000 euro en verlenging van de looptijd tot 18 maanden;
    - De creatie van een extra budgetlijn 'communicatie' in de IOF-begroting, aansluiting bij 'opleidingen' met hetzelfde bedrag. Onder dezelfde budgetlijn kunnen ook kosten gemaakt worden om de internationale visibiliteit en netwerking van het consortium te verhogen.
    - De uitbreiding van het aantal IOF-mandaten: naar aanleiding van deze beslissing werd een oproep voor nieuwe IOF-consortia gelanceerd. Deze procedure is afgerond in december 2017, waarop de IOF-raad 3 nieuwe IOF-consortia goedkeurde.

- **Goedkeuring hefboomprojecten**: De tweede oproep voor hefboomprojectfinanciering werd midden 2017 gelanceerd. Het betreft een tijdelijke ondersteuning voor IOF-valorisatieconsortia om bijkomend valorisatieactiviteiten te genereren met als doel een groei in de valorisatieoutput te bekomen. De deelnemende consortia dienen minstens voor 50% te co-financieren binnen het project. Na een evaluatieprocedure formuleerde de IOF-raad een positief advies voor één hefboomproject, nl. 'Smart Motion Systems' (SMS).

- **Pool externe experten**: het IOF kan voortaan rekenen op een pool van externe experten voor de beoordeling van IOF-projecten. Het betreft experten uit het bedrijfsleven die mee ondersteunend actief zullen zijn in de IOF-werking. Zij worden echter geen formeel lid van de IOF-raad.

1.4.5 Financieel

Het Industrieel Onderzoeksfonds wordt gefinancierd met middelen van de Vlaamse overheid. De overheidstoelage 2017 voor de AUGent, berekend op basis van de interuniversitaire verdeelsleutel aan de hand van de IOF-parameters, bedroeg 10.347.223 euro. Dit betekent een procentueel aandeel van 31,79% in het globale Vlaamse budget (32.550.000 euro). De aan AUGent ter beschikking gestelde middelen worden verdeeld over de financiering voor mandaten, projecten, werking en octrooien.

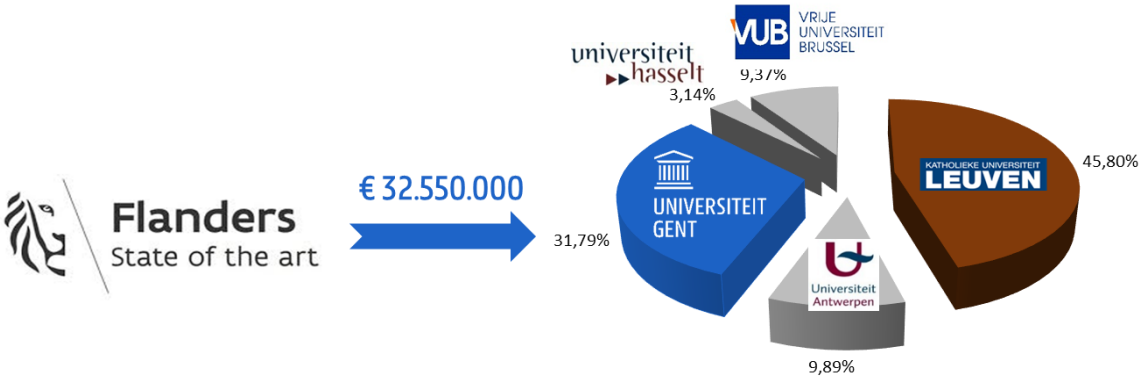

1.4.6 IOF-valorisatieprojecten

Financiële toewijzing aan IOF-projecten

In 2017 bedroeg de IOF-toelage voor AUGent 10.347.223 euro. Hiervan werd een budget voor IOF-projectfinanciering voorzien van 4.200.000 euro. De bestede IOF-projectfinanciering in 2017 bedroeg €3.702.341 euro. Dit bedrag omvat de effectief toegekende middelen in 2017, alsook de vervolgfinanciering van projecten met een looptijd van meer dan één jaar.

In het afgelopen jaar werden vier projectoproepen gelanceerd. Onderstaande tabel geeft het aantal aangevraagde en goedgekeurde projecten weer.

IOF-projecten		2017	2016	2015	2014	2013
StarTT	aanvragen	12	16	19	23	20
	goedgekeurd	5	12	12	13	16
Advanced	aanvragen	9	9	13	9	7
	goedgekeurd	8	9	8	7	6
Stepstone	aanvragen	3	1	3	5	3
	goedgekeurd	2	0	1	5	3
ConcepTT	aanvragen	17	19	20	-	-
	goedgekeurd	10	13	10	-	-

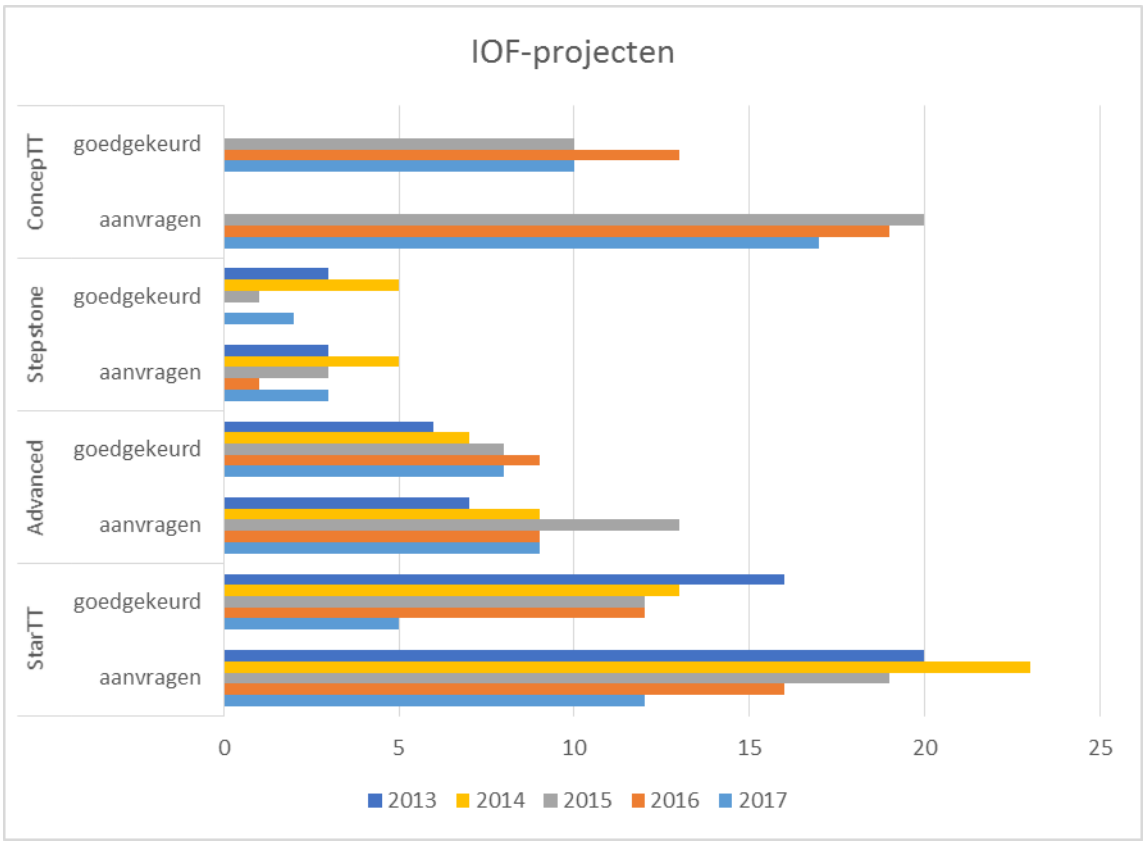

1.5 Onderzoeksbeleid

Het onderzoeksbeleid is in grote mate gelinkt aan initiatieven binnen het personeelsbeleid. Om die reden werkt de directie Onderzoeksaangelegenheden reeds meerdere jaren samen met de directie Personeel en Organisatie aan de implementatie van een HR actieplan voor Onderzoekers. De UGent ontving daarvoor in 2014 het Europese HR Excellence Label en voerde in 2016 een interne mid-term evaluatie uit. Dit actieplan bundelt een brede waaier van initiatieven gericht op doctoraatsonderzoekers, postdocs én op het zelfstandig academisch personeel, gebundeld in een geïntegreerde visie. Een stuurgroep, een werkgroep van actieverantwoordelijken en een klankbordgroep met stakeholders komen geregeld samen om de implementatie op te volgen en bij te sturen waar nodig. Zo goed als alle lopende en nieuwe initiatieven hieronder opgelijst maken ook deel uit van dit HR Excellence plan.

1.5.1 Beleid ten aanzien van doctorandi

1.5.1.1 Doctoral Schools

Alle doctorandi worden bij de start van hun onderzoek lid van één van de vijf Doctoral Schools:

- Doctoral School of Arts, Humanities and Law
- Doctoral School of Social and Behavioural Sciences
- Doctoral School of Natural Sciences
- Doctoral School of Life Sciences and Medicine
- Doctoral School of (Bioscience) Engineering

De Doctoral Schools hebben een drieledige opdracht:

- de internationale uitstraling van het doctoraat vergroten ten aanzien van onderzoekers én ten aanzien van de arbeidsmarkt;
- de ondersteuning van doctorandi tijdens hun onderzoek verbeteren;
- de kwaliteitscultuur in het (doctoraats)onderzoek stimuleren.

Samen met de onderzoeksgroepen en de faculteiten bieden de Doctoral Schools een gestructureerde omkadering aan onderzoekers met diverse vooropleidingen en verschillende carrièrewensen *tijdens* het doctoraatstraject. De doctorandi kunnen (gratis) gebruik maken van dit aanbod.

In het kader van de Doctoraatsopleiding Universiteit Gent organiseren de Doctoral Schools gespecialiseerde cursussen en vaardigheidstrainingen, die een meerwaarde bieden tijdens het doctoraatsonderzoek *en* de doctorandi voorbereiden op de arbeidsmarkt.

De Doctoral Schools bouwen netwerken uit met internationale partners en met de industrie- en de dienstverleningssector. Op die manier faliciteren ze op de toenemende intersectorale en internationale mobiliteit van onderzoekers. De UGent neemt hiermee verantwoordelijkheid op voor de carrières van haar doctores binnen en buiten de universiteit.

De optimalisering van het doctoraatsgebeuren draagt bij tot de onderzoekscultuur en tot een efficiënte besteding van onderzoeksmiddelen. Promotoren houden meer tijd over om zich te focussen op de inhoudelijke begeleiding van het doctoraatsonderzoek.

Op het einde van het academiejaar 2016-2017 waren 4070 doctorandi lid van één van de Doctoral Schools (op 4086 doctorandi op dat moment ingeschreven voor het doctoraat en nog niet afgestudeerd). Van de 691 doctorandi die in dat academiejaar de doctorstitel verkregen, behaalden 234 (34%) ook het getuigschrift van de doctoraatsopleiding. Bovendien lieten 563 (of 81%) van deze kersverse doctors minstens 1 opleidingsonderdeel registreren in hun curriculum van de doctoraatsopleiding.

De spreiding van de doctorandi over de Doctoral Schools wordt in onderstaande grafiek weergegeven (situatie op het einde van het academiejaar 2016-2017):

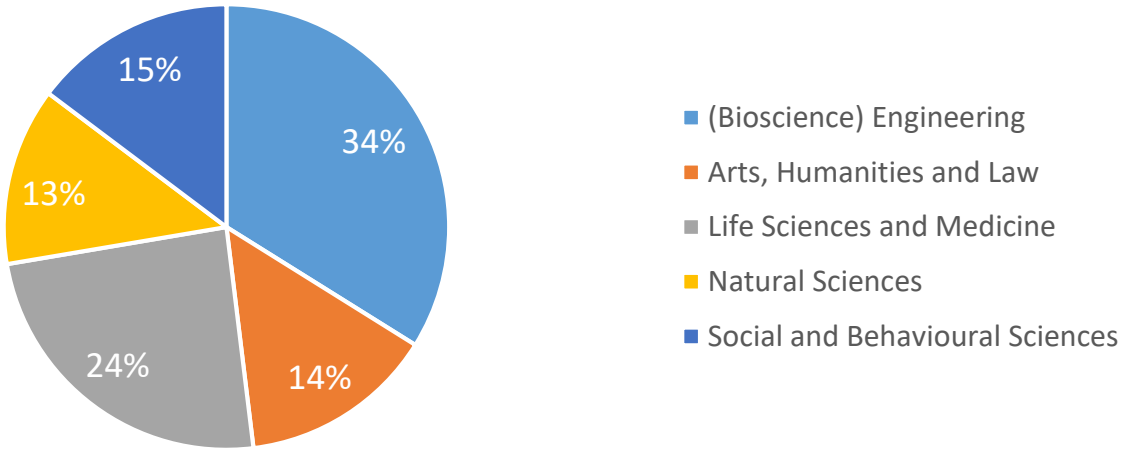

Sinds het academiejaar 2011-2012 ontvangt de Universiteit Gent, net als de vier andere Vlaamse universiteiten, een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor de omkadering van jonge onderzoekers (OJO). Deze middelen hebben de Doctoral Schools dit jaar onder andere in staat gesteld om de de bestaande interuniversitaire dynamiek te consolideren (trainingsinitiatieven door

de vijf Vlaamse universiteiten met betrekking tot statistiek en methodologie (FLAMES), wetenschapscommunicatie (Zeg 't eens!), life sciences (f-TALES), kwalitatief onderzoek (Qualitative Research Seminar Series (QRSS)) en i.s.m. imec en VSC), om diverse bottom-up initiatieven te ondersteunen ('specialist courses' en 'hot topic lectures'), en om de initiatieven op het vlak van loopbaanbegeleiding voor (post)doctorale onderzoekers verder uit te bouwen ('Job Market for Young Researchers' als onderdeel van de Afstudeerbeurs; de 10de 'From PhD to Job Market' conferentie, toegespitst op de bètawetenschappen en georganiseerd op de site van ArcelorMittal Gent; exclusieve samenwerking met bedrijven en recruiters).

1.5.1.2 Doctoraatstoelage

Ter stimulering van het aantal doctoraten besliste de Raad van Bestuur van 9 november 2001 om een doctoraatstoelage van € 10.000 te voorzien voor elk afgelegd doctoraat. Op advies van de Onderzoeksraad besliste het Bestuurscollege van 8 maart 2002 dat de uitbetaling van de doctoraatstoelage gerelateerd werd aan vereisten m.b.t. de publicaties voortvloeiend uit het doctoraat. De modaliteiten voor het toekennen van doctoraatstoelagen werden gewijzigd door het Bestuurscollege van 30 maart 2006, 10 januari 2008, 10 april 2008, 29 januari 2009, 8 september 2011, 12 december 2014 en 11 december 2015.

Bij de wijziging van de modaliteiten voor de toekenning van de doctoraatstoelage door het Bestuurscollege op 8 september 2011 werd beslist dat voor doctoraten verdedigd vanaf 1 januari 2013 een toelage tussen de € 5.000 en de € 8.000 zou worden toegekend. Een basisdotatie van € 5.000 werd toegekend wanneer men aan de vereiste publicatievoorwaarden voldeed. Bijkomend werd deze basisdotatie verhoogd wanneer 1) de doctorandus die het doctoraatsproefschrift succesvol heeft verdedigd werd aangesteld middels extern verworven financiering en/of 2) de doctoraatsopleiding aan de UGent succesvol had voltooid.

Het Bestuurscollege keurde op 12 december 2014 een nieuwe wijziging met betrekking tot de modaliteiten van de doctoraatstoelage goed. Voor doctoraten die werden verdedigd vanaf 1 januari 2015 gold dat de basisdotatie voor de doctoraatstoelage behouden bleef op € 5.000, maar dat de twee bijkomende premies (op basis van doctoraatsfinanciering en -opleiding) werden afgeschaft. De doctoraatstoelage bedroeg, voor doctoraten verdedigd vanaf 1 januari 2015, € 5.000.

Op 11 december 2015 keurde het Bestuurscollege opnieuw aanpassingen aan het reglement goed. Voor alle verdedigde doctoraten vanaf 1 januari 2016 werden de vereiste publicatiecriteria geschrapt en werd de toelage gereduceerd naar € 4.000.

In 2017 werden in totaal 625 aanvragen tot het bekomen van een doctoraatstoelage gunstig geadviseerd.

1.5.1.3 Doctoraatsmandaten en doctoraatsbeurzen ten laste van het BOF

Het belang dat de Universiteit Gent aan doctoraatsonderzoek hecht reflecteert zich in het feit dat ten laste van het BOF tal van initatieven worden voorzien voor doctoraatsmandaten, doctoraatsbeurzen en projecten met doctoraatsfinaliteit. Zie hoofdstuk 1.2 van het Onderzoeksverslag voor een gedetailleerde beschrijving van deze verschillende initiatieven.

1.5.1.4 Doctoraatsmandaten externe kanalen

Een belangrijk deel van de financiering van doctoraatsonderzoek gaat uit van het FWO-Vlaanderen. De UGent stimuleert de toekomstige doctorandi en promotoren dan ook om kwalitatief hoogstaande aanvragen in te dienen. Hiertoe worden onder meer infodagen georganiseerd.

In 2017 werden 273 aanvragen voor aspirant bij het FWO-Vlaanderen ingediend, waarvan er 56 werden toegekend. Dit betekent een slaagpercentage van 21%.

Bij de SB-beurzen van FWO-Vlaanderen (Strategisch Basisonderzoek, de vroegere IWT-beurzen) werden 185 aanvragen ingediend en mondeling verdedigd, waarvan er 49 werden goedgekeurd. Dit geeft een slaagpercentage van 26,49%.

1.5.2 Beleid ten aanzien van postdoctorale onderzoekers

Postdoctorale onderzoekers hebben, precies omdat ze een 'kwetsbare' groep zijn, extra aandacht gekregen in het personeelsbeleid van de UGent. Nagenoeg allemaal hebben ze een contract van bepaalde duur, ervaren veel prestatiedruk maar genieten weinig langetermijnsgaranties. In 2014 werd de visietekst voor het postdoctoraal loopbaanbeleid goedgekeurd en geïmplementeerd, gecoördineerd door een beleidsmedewerker binnen de directie Personeel en Organisatie. Een eerste deelproject binnen dit initiatief betreft het uitbouwen van een mentoring project voor postdoctorale onderzoekers met een interesse in niet-academische carrières. Verder verleende de directie Onderzoeksaangelegenheden eveneneens ondersteuning bij het uitrollen van opleidingen en andere activiteiten gericht op postdoctorale ondezoekers.

Een belangrijke opgave in het onderzoeksbeleid van de Universiteit Gent is op lange termijn te garanderen dat er een voldoende aantal bekwame onderzoekers wordt gevormd, en dat binnen de diverse wetenschapsgebieden. Deze onderzoekers worden niet enkel op doctoraal niveau gevormd; ook de postdoctorale fase is een periode van verdere specialisatie en profilering binnen de eigen onderzoeksniche.

Om die reden ondersteunt de UGent ook diverse initiatieven om postdoctorale onderzoekers een academische loopbaan te laten ontwikkelen, mede met de hulp van mandaten voor postdoctoraal onderzoek.

Sind 1 januari 2016 kunnen postdoctorale onderzoekers het promotorschap en budgethouderschap van intern en extern verworven onderzoeksfinanciering op zich nemen op basis van een aanpassing aan het *Reglement met betrekking tot overheadinkomsten, de uitvoering van contracten voor onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening, en persoonlijke vergoedingen*.

Het FWO-Vlaanderen voorziet in de financiering van postdoctorale onderzoekers. In 2017 werden 215 aanvragen voor postdoctoraal onderzoeker bij het FWO-Vlaanderen ingediend, waarvan er 66 werden toegekend, wat een slaagpercentage van 31% betekent.

Ook het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) biedt financieringsmogelijkheden aan voor postdoctorale onderzoekers, de zogenaamde Innovatiemandaten (IM). In het IM-programma werden vorig jaar 13 mandaataanvragen ingediend, waarvan 5 mandaten werden toegekend. Eén project werd teruggetrokken voor de evaluatieprocedure.

Ten laste van de defiscaliseringsmiddelen in Fonds I wordt de categorie doctorassistenten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht voorzien. Vorsers die voor de eerste maal een aanvraag indienden voor een postdoctoraal mandaat bij het FWO-Vlaanderen maar wiens aanvraag uiteindelijk niet voor financiering in aanmerking werd genomen, komen bij de Onderzoeksraad in aanmerking voor een dergelijk postdoctoraal mandaat ten laste van de middelen uit de defiscaliseringsmaatregel van onderzoekers. Van deze kandidaten wordt verwacht dat hun aanvraag bij een volgende ronde van het FWO-Vlaanderen een goede kans maakt om te worden gehonoreerd. In deze categorie betreft het aldus postdoctorale onderzoekers die al eerder aan een belangrijke en strenge selectie werden onderworpen. Bijkomende criteria die de Onderzoeksraad bij de beoordeling hanteert zijn de plaats in de rangschikking door het FWO-expertenpanel en de wetenschappelijke output (internationale zichtbaarheid door middel van onder meer publicaties en deelnames aan internationale wetenschappelijke bijeenkomsten). In 2017 werden er 35 nieuwe postdoctorale mandaten toegekend.

Met de invoering van de ZAP-mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht aan de Universiteit Gent werd daarnaast een maatregel genomen waardoor veelbelovende onderzoekers van topniveau

gedurende mandaten van telkens 5 jaar zich bijna voltijds aan het onderzoek kunnen wijden. Ook voor de BOF Tenure Track mandaten, waarbij de mandaathouders na een aanstelling van 5 jaar als docent in het ZAP-kader, geëvalueerd zullen worden op hun academische verdiensten, ligt de nadruk op een onderzoeksopdracht.

1.5.3 Participatie in onderzoeksprojecten en ad hoc opdrachten van de Vlaamse Overheid

De directie Onderzoeksaangelegenheden participeert aan het interuniversitair Expertisecentrum Onderzoek & Ontwikkelingsmonitoring (ECOOM). Enerzijds worden data aangeleverd en gevalideerd voor de diverse ECOOM taken (bibliometrie, technometrie, personeelsgegevens); anderzijds voert de UGent een eigen onderzoeksluik uit rond "menselijk onderzoekspotentieel".

1.5.4 Beleid ten aanzien van de selectiviteit, zwaartepuntvorming en concentratie

De middelen van het Bijzonder Onderzoeksfonds worden door het onderzoeksbeleid van de Universiteit Gent vooral aangewend als hefboom voor het uitbouwen van centra van wetenschappelijk onderzoek van kwalitatief hoogstaand niveau. Ze slaan zo een brug van een korte- naar een middellange- termijnbeleid waarin de Universiteit Gent probeert haar capaciteiten te maximaliseren om externe onderzoeksfinanciering aan te trekken. De twee- tot vierjarige projecten en de doctoraatsmandaten zijn de instrumenten bij uitstek om met behulp van de BOF-middelen deze doelstelling te verwezenlijken.

Inter- en multidisciplinariteit

Multidisciplinair onderzoek opent vaak nieuwe perspectieven. De onderzoeksraad erkent dit en moedigt dit ook aan, maar is er eveneens van overtuigd dat deze vorm niet de norm mag worden. De onderzoeksraad blijft daarom zowel monodisciplinair als multidisciplinair onderzoek steunen. Multidisciplinariteit wordt door de universiteit ook op samenwerkingsvlak gestimuleerd: als diverse onderzoeksgroepen maximaal samenwerken, kunnen ze immers optimaal gebruik maken van hun complementariteit, en op gezamenlijke wijze dure basisuitrusting en aanwezige expertise benutten.

Deze visie reflecteert zich bij de GOA-projecten: er zijn zowel projecten die uitgevoerd worden door een enkele promotor, door een groep promotoren uit sterk verwante disciplines, als door een consortium van promotoren met expertise in totaal verschillende maar voor de uitvoering van het project perfect complementaire disciplines. Deze visie werd eveneens geïncorporeerd in de modaliteiten voor de Methusalemfinanciering: kandidaten voor Methusalemfinanciering werden verplicht om een multidisciplinair onderzoeksplan uit te werken. De collega-onderzoekers die de complementaire onderzoeksexpertise inbrengen zullen deel uitmaken van het beheerscomité bij het desbetreffende Methusalem-project.

De éénmalige selectie in 2010 voor "multidisciplinary research partnerships" (MRP) focuste zich op multidisciplinaire consortia van toponderzoekers in hun onderzoeksdomein die met een gemeenschappelijk onderzoeksplan excellente en baanbrekende onderzoeksresultaten beogen. De alfa-consortia die in de humane, sociale en gedragswetenschappen interne samenwerking bevorderden via de aanstelling van een coördinator, bleken eveneens een meerwaarde voor interdisciplinaire intiatieven. De evaluatie legde de basis voor een nieuw initiatief dat in 2017 werd uitgerold, namelijk een nieuwe oproep voor Interdisciplinaire Consortia gericht op Maatschappelijke Impact (IDC). Er is immers meer dan vroeger, een draagvlak voor strategische keuzes binnen de UGent; er is aandacht voor de aanwezige struikelblokken voor interdisciplinaire samenwerking en expertise over hoe deze kunnen worden overwonnen; ook de aandacht voor goed leiderschap, management en planning, is meer ingeburgerd. Ten slotte zijn intussen steeds meer onderzoekers en beleidsmakers overtuigd van de meerwaarde van interdisciplinaire samenwerking voor een

thematische benadering van onderzoeksvragen, voor het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken, en voor het realiseren van impact in de maatschappij.

Selectiviteit

Ingediende projectvoorstellen worden steeds in de eerste plaats beoordeeld op hun wetenschappelijke kwaliteit. Nochtans wordt bij de onderlinge vergelijking van de projecten eveneens rekening gehouden met de achtergrondprincipes van complementariteit. Dit betekent dat financiering ten laste van het BOF er ook op gericht is acties te voorzien in segmenten en/of onderzoeksdomeinen die minder in aanmerking komen voor externe onderzoeksfinanciering.

De continuïteit van uitmuntende onderzoeksgroepen kan rekenen op bijzondere aandacht van de onderzoeksraad, en is een belangrijke beslissingsfactor bij het toewijzen van de financiële middelen. Eigen onderzoeksgroepen worden gefinancierd op drie verschillende niveaus: zaainiveau (beginnende onderzoeksgroepen en jonge vorsers), incubatieniveau (onderzoeksgroepen die aan het groeien zijn) en excellentieniveau (toponderzoeksgroepen).

De Interuniversitaire attractiepolen (I.U.A.P.'s) zijn een ander belangrijk instrument voor een duurzaam onderzoeksbeleid. Het I.U.A.P.-programma richt zich vooral op het ondersteunen en versterken van teams die fundamenteel onderzoek verrichten en reeds indicaties hebben geleverd van hun internationaal kwaliteitspotentieel. Interuniversitaire samenwerking staat hierbij centraal: een I.U.A.P.-netwerk bestaat uit verschillende partners waarvan ten minste 3 verschillende Belgische universiteiten, waarvan één van een andere gemeenschap. Deze netwerken staan ook open voor niet-universitaire en/of buitenlandse partners zoals federale onderzoeksinstellingen en onderzoeksgroepen uit Europese universiteiten en instellingen. In 2012 werden de nieuwe IUAP-netwerken geselecteerd voor de volgende 5 jaar. De federale overheid besliste om geen nieuwe oproep voor IUAP-netwerken te lanceren. Het komt voortaan toe aan de regionale overheden om te voorzien in een eventuele opvolger voor dit type van taalgrensoverschrijdende onderzoekssamenwerking binnen België. Het initiatief hiervoor werd toevertrouwd aan het FWO-Vlaanderen en het FNRS om een gezamenlijke onderzoeksprogramma "Excellence of Science" (EoS) te ontwerpen waarvoor in 2017 de eerste oproep werd gelanceerd.

1.5.5 Beleid ten aanzien van het streven naar excellentie in de humane, sociale en gedragswetenschappen

In de meerjarenbegroting voor de UGent werden 4,25 m€ gereserveerd om het onderzoek in de humane, sociale en gedragswetenschappen (SHGW) extra te ondersteunen, verspreid over 5 jaren (2012-2016). Bovendien werden 4 BOF-ZAP posities (voor sabbaticals) en 15 BOF-Tenure Track mandaten gereserveerd in de BOF-begroting om de capaciteit in deze disciplines nog te versterken. In 2017 werd de implementatie van dit beleidsplan geëvalueerd.

Het rotatiesysteem voor peer review beoordeling van het onderzoek in de sociale en humane wetenschappen werd na afsluiting (laatste plaatsbezoek in de faculteit Rechtsgeleerdheid in 2016) positief geëvalueerd qua reflectie-opportuniteit en strategische impact, maar een belangrijke kanttekening was de grote planlast. De positieve componenten worden meegenomen in de aanpassingen aan het universiteitsbreed kwaliteitszorgbeleid (zie verder in punt 7).

De positieve ervaringen met de onderzoekssabbaticals hebben eveneens aanleiding gegeven tot een universiteitsbrede inbedding. In 2017 werd het initiatief voorbereid om in alle faculteiten een sabbaticalfonds ter beschikking te stellen. Om dit budgettair haalbaar te maken werd een breed sabbaticalbeleid voorbereid en werd een draagvlak gecreëerd om meer in te zetten op externe financiering voor onderzoekssabbaticals, op verschuivingen in de onderwijsorganisatie en op een betere planning en voorbereiding van de "afwezigheid" van het betrokken personeelslid. Eind 2017 werd de laatste fase ingezet van het voorbereidende werk, met de bedoeling om in 2018 deze strategische actie te kunnen implementeren.

Ook de werking van de onderzoekscoördinatoren voor de SHGW-consortia werd positief geëvalueerd. Deze onderzoeksconsortia zijn:

- Pirenne Institute for Medieval History;
- Penal law and criminology;
- Global studies;
- Clinical psychology;
- Business model innovation and all inclusive growth.

Vier van deze vijf consortia gingen in op de voorronde voor een nieuwe oproep voor Interdisciplinaire Consortia gericht op maatschappelijke impact (IDC), met het oog op een verlenging van hun werking en een nieuwe invulling van hun opdracht. Op die manier kunnen vier van de vijf aangestelde coördinatoren nauw betrokken blijven bij de onderzoeksinitatieven van de universiteit, en zich toespitsen op het verwerven van externe onderzoeksfondsen (input), de samenwerking binnen het consortium (proces) en de wetenschappelijke, maatschappelijke en/of economische valorisatie van het onderzoek (output).

1.5.6 Beleid ten aanzien van de intra-universitaire competitieve allocatie van personele en financiële middelen

In uitvoering van een aantal in het Beleidsplan Wetenschappelijk Onderzoek aan de Universiteit Gent 2017-2021 uiteengezette lijnen, bestendigd in het nieuwe beleidsplan 2017-2021, worden de onderzoekers maximaal gestimuleerd en ondersteund in het aanvragen van externe, op competitieve basis te verwerven onderzoeksfinanciering. De BOF-middelen en de defiscaliseringsopbrengsten kunnen als hefboom functioneren om externe onderzoeksfinanciering te verwerven en om onderzoekers aan te moedigen om het coördinatorschap van grote internationale projecten op zich te nemen.

1.5.7 Centrale ondersteuning van het onderzoeksgebeuren aan de UGent

De afdeling Onderzoekscoördinatie heeft bij de ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek de volgende kerntaken:

- Het informeren, adviseren en ondersteuning bieden inzake onderzoeksfinanciering verstrekt door onder meer de Universiteit Gent (BOF-middelen, defiscaliseringsmiddelen, andere eigen middelen), de regionale en federale overheden (inclusief FWO, VLAIO en andere onderzoeksfinancierende instanties), de Europese en internationale organisaties. Deze informatieverspreiding gebeurt in belangrijke mate via de on-line nieuwsbrief "Berichten over Onderzoek en Internationalisering", de onderzoeksgerelateerde webpagina's van de Universiteit Gent, interne mailings (via brieven en/of e-mailberichten) en via de organisatie van infosessies;
- Het bevorderen van de internationale onderzoekssamenwerking, met inbegrip van de onderzoekssamenwerking in het kader van universitaire ontwikkelingssamenwerking;
- Het administratieve beheer van alle onderzoeksovereenkomsten en wetenschappelijke dienstverlenings-overeenkomsten van de Universiteit Gent. De Raad van Bestuur verleende op 3 april 2015 bevoegdheidsdelegatie aan diverse medewerkers van de directie Onderzoeksaangelegenheden voor het ondertekenen van onderzoeksgerelateerde contracten die via de contractadministratie van de afdeling Onderzoekscoördinatie behandeld worden: aan de directeur Onderzoek (voor contracten met een waarde voor de UGent tot € 1 miljoen) en aan het afdelingshoofd Onderzoekscoördinatie (voor contracten met een waarde voor de UGent tot € 250.000). Aan de rector werd de bevoegdheid verleend tot het sluiten van alle contracten die via de contractadministratie van de afdeling Onderzoekscoördinatie behandeld worden (ongeacht de waarde van het contract voor de UGent). In totaal werden in 2017 461 contracten effectief via deze bevoegdheidsdelegatie ondertekend. De rector ondertekende 127 contracten, de directeur Onderzoek 71 contracten en het afdelingshoofd Onderzoekscoördinatie 263

contracten. Door het toekennen van bevoegdheidsdelegaties aan de directeur Onderzoek en het afdelingshoofd Onderzoekscoördinatie wordt de administratieve doorlooptijd voor deze contracten gevoelig verminderd;

- Het financieel projectbeheer van onderzoeks- en dienstverleningsprojecten door de volledige levenscyclus van het project, van advies bij budgetopmaak bij projectaanvraag tot financiële afsluiting van een project. In het kader hiervan werd vorig jaar, in samenwerking met DOWA en DFIN, het FO³CUS-project opgestart. De analyses hiervoor gebeuren samen met centrale (de directies) en decentrale (de faculteiten) medewerkers. Het Fo³cus project heeft als einddoelstelling de ontwikkeling van een portaal omgeving met via workflow gestructureerde apps (applicaties). Dit portaal richt zich op verschillende stakeholders zoals budgethouders, centrale en decentrale administratie. Het project verhoogt de transparantie naar de stakeholders, alsook de performantie via een geïntegreerde, workflow matige samenwerking tussen deze stakeholders. Het project werd opgedeeld in 3 releases, waarbij release 1 zich richt op de financiële afsluiting van de onderzoeks-, onderwijs- en dienstverleningsprojecten. Deze release kwam live in Q1 2017. Release 2 (budgettering, facturatie en project overzicht) en 3 (verantwoording en rapportering) worden gepland voor Q1 2018.
- Het continu inventariseren van de onderzoeksactiviteiten en onderzoeksprojecten van alle onderzoeksgroepen aan de Universiteit Gent;
- Het kanaliseren van vragen met betrekking tot specifieke onderwerpen (expertise, projecten, …), met inbegrip van het behandelen van vragen en meldingen vanuit het secretariaat in de Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit;
- Het verzorgen van het secretariaat en de administratie van de Onderzoeksraad, met inbegrip van het beheer van de onderzoeksmiddelen die via selectie van onderzoeksvoorstellen in de schoot van de onderzoeksraad worden toegekend door het universiteitsbestuur;
- Het verzorgen van het secretariaat en de administratie van de 5 Doctoral Schools raden en van de Doctoral Schools stuurgroep, ondersteuning bieden aan de directeurs van de 5 Doctoral Schools, de praktische organisatie van diverse onderdelen van de doctoraatsopleiding, en het beheer van de individuele dossiers van de doctoraatsstudenten;
- Het verzorgen van het secretariaat en de administratie van de Commissie Ontwikkelingssamenwerking met inbegrip van 1) het beheer van de master grants en 2) het beheer van de middelen van het Global Minds Fonds die via selectie van voorstellen in de schoot van de Commissie Ontwikkelingssamenwerking worden toegekend door het universiteitsbestuur;
- Het uitbouwen van lobby-activiteiten richting EU met het oog op een sterkere aanwezigheid van de UGent in de competitieve selectie van Horizon 2020-onderzoeksfinanciering en in de beleidsadviezen van de Europese Commissie inzake de realisatie van de ERA.

De werkzaamheden van de dienst UGent Techtransfer (met inbegrip van de ondersteuning inzake het wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening in samenwerking met en/of in opdracht van de bedrijfswereld), worden verder toegelicht onder de hoofding 'Technologietransfer'.

De activiteiten in het kader van de communicatie en profilering van onderzoek worden verder toegelicht onder de gelijknamige hoofding. Specifieke activiteiten inzake wetenschapscommunicatie worden ontwikkeld door de directie Communicatie en Marketing.

Op geregelde tijdstippen worden de resultaten van de inspanningen om externe onderzoekskredieten te verwerven geëvalueerd, en teruggekoppeld naar de indieners en naar de beleidsverantwoordelijken binnen de UGent. Dit gebeurt telkens bij de evaluatie van kandidatuurstellingen en van projectaanvragen. In het bijzonder worden de toekenningen door het FWO-Vlaanderen aan UGent-onderzoekers jaarlijks geëvalueerd en grondig overlegd met de UGent-vertegenwoordigers in de FWO-expertenpanels.

1.6 Beleidsdoelstellingen

De Universiteit Gent is een onderzoeksinstelling met een uitgesproken klemtoon op fundamenteel of ongebonden onderzoek. Publicaties in internationaal erkende kwaliteitstijdschriften en op belangrijke wetenschappelijke conferenties leveren daarvan het bewijs, maar deze kwaliteitsvolle productiviteit is enkel mogelijk dank zij een klimaat waarbinnen onderzoekers innovatief, in volle academische vrijheid en met de nodige middelen, hun onderzoekswerk kunnen verrichten. Dit fundamenteel onderzoek vormt de basis voor toegepast onderzoek, voor valorisatie-activiteiten en voor het maatschappelijke engagement dat onderzoek met zich brengt.

Als instelling die sterk de nadruk legt op een bottom-up beleid, wordt zo veel mogelijk aansturing mogelijk gemaakt vanuit de individuele onderzoekers, weliswaar binnen de beleidsklemtonen van de onderzoeksraad en de beleidsvisie van de faculteit. Voor dit laatste wordt een specifiek facultair onderzoeksfonds ter beschikking gesteld. Dit biedt de mogelijkheden om ook op microniveau een gefundeerd onderzoeksbeleid te voeren.

Een illustratie van deze bottom-up toetsing van onderzoeksbeleid is de regelmatige interactie met de Gentse leden van de Jonge Academie (een duurzame activiteit die werd opgezet in 2014), de geregelde reflectie over huidige en toekomstige onderzoeksinitiatieven in de Onderzoeksraad, en de werking van de facultaire Commissies Wetenschappelijk Onderzoek.

1.6.1 Beleidsdoelstellingen op korte termijn

Van productiviteit naar kwaliteit

Sinds enkele decennia speelt de kwantificering van onderzoeksoutput en onderzoekskwaliteit een grote rol in de beleidsvoering van de Universiteit Gent. De aandacht voor wetenschappelijke output is groot, zowel binnen als buiten de instelling, en bibliometrie – op voorwaarde dat ze degelijk wordt uitgevoerd en niet als enige instrument wordt gehanteerd. De directie Onderzoeksaangelegenheden investeerde in het ontwikkelen van bibliometrische expertise, zowel met de bedoeling om de evoluties in het Vlaamse en Europese onderzoeksbeleid beter te kunnen opvolgen, als om intern binnen de UGent citatie-analyses op kleine schaal te kunnen uitvoeren. Maar de investering in interne expertise voor bibliometrische analyses laat toe om steeds meer kwaliteitsgerichte indicatoren te genereren (genormaliseerde citatie-impact, 5% en 10% meest geciteerde publicaties, identificatie van toptijdschriften,…), in tegenstelling tot de vroeger meer kwantitatief gerichte indicatoren.

Om de druk op een kwantitatief sterke onderzoeksoutput, die door de BOF-sleutel heel sterk is opgevoerd, te reduceren werd in 2016 beslist om het interne allocatiemodel tijdelijk te bevriezen en via een sterke stakeholdersparticipatie een nieuw financieringsmodel voor de faculteiten voor te bereiden. Daarin wordt het aandeel van kwantitatieve, competitieve parameters kleiner en het strategische luik groter. De directie Onderzoeksaangelegenheden participeerde ook in 2017 in een aantal voorbereidende overlegmomenten voor deze nieuwe aanpak.

Eveneens in 2016 werd een Visienota goedgekeurd voor het evalueren van onderzoek aan de UGent. Daarin werden 8 principes uitgewerkt die een meer objectieve, transparante en holistische werkwijze garanderen en die de klemtoon verschuiven van productiviteit naar kwaliteit. In de geest van deze verschuivingen werd in 2017 een grondige analyse van de BOF-sleutel gemaakt met het oog op het onderzoeken van alternatieven voor het interuniversitair allocatiemodel voor onderzoek. De valkuilen van het kwantitatief gedreven model bleken daarin heel groot. Zowel binnen de UGent als op Vlaams niveau dient deze verschuiving op korte termijn te worden ingezet.

Human resources in onderzoek

Een sterke kwaliteit in onderzoek is alleen mogelijk dank zij kwaliteitsvol menselijk kapitaal. De aangehouden optimalisering van de begeleiding van doctorandi door de Doctoral Schools zal leiden tot een hogere succesratio. De Doctoral Schools ondersteunen het doctoraatsonderzoek, o.m. door

het aanbieden van kennisverbredende en kennisverdiepende opleidingen, en via stimulansen om de onderzoeksresultaten voor te stellen op congressen en symposia, en van zodra mogelijk, ook te publiceren in de internationale gerenommeerde wetenschappelijke literatuur. De doctorandi worden begeleid in hun ontwikkeling tot goede onderzoekers met een kritische geest, met een ruime kennis van de eigen en aanverwante onderzoeksdomeinen, en met de intentie om een eigen zichtbare plaats te veroveren in de mondiale onderzoeksgemeenschap. De Doctoral Schools vormen mede daardoor een belangrijke schakel in de continue kwaliteitsbewaking van de doctoraten uitgereikt door de UGent en in de promotie van wetenschappelijke output.

De extra investering van de Universiteit Gent in de uitbouw van een postdoctoraal kader wordt eveneens verder gezet, zowel op basis van middelen ten laste van het Bijzonder Onderzoeksfonds als via defiscaliseringsmiddelen.

Daarnaast was de directie Onderzoeksaangelegenheden ook de sturende partner in de samenwerking met de directie Personeel en Organisatie om de rekruteringsprocedures voor nieuwe ZAP-leden bij te sturen. Het volledige rekruteringsproces werd nauwgezet onder de loep gehouden en verschillende stappen daarin werden aangepast. Op basis van een nieuw beleidsplan, goedgekeurd door de Raad van Bestuur in juli 2017, werd de basis gelegd voor een betere implementatie van de Europese principes van "Open, Transparent and Merit-Based Recruitment" in een academische omgeving.

Verder heeft de directie Onderzoeksaangelegenheden ook een belangrijke impuls gegeven aan de interne besprekingen rond het bevorderingsmodel van de UGent, en heeft samen met de collega's van de directie Onderwijsaangelegenheden en de directie Personeel en Organisatie een nieuw model uitgewerkt, volledig conform de visietekst voor de evaluatie van onderzoek die in 2016 haar ingang vond aan de UGent.

De Universiteit Gent zet zich verder in om de inbedding van de geïntegreerde personeelsleden in het onderzoeksgebeuren aan de universiteit tot een succes te maken. Hiertoe worden infosessies georganiseerd ten behoeve van deze onderzoekers. Door de afdeling Onderzoekscoördinatie worden er initiatieven genomen om alle nieuwe, inclusief de geïntegreerde personeelsleden wegwijs te maken in de voor hen toegankelijke financieringskanalen voor wetenschappelijk onderzoek, bij te staan bij het opstellen van onderzoeksvoorstellen en het invullen van aanvraagformulieren, info te verschaffen over de administratieve en financiële opvolging van lopende onderzoeksprojecten en over de procedures voor verantwoording van beëindigde projecten.

1.6.2 Beleidsdoelstellingen op middellange termijn

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

In 2014 ontving de UGent van de Europese Commissie het HR Excellence in Research logo, dat wordt uitgereikt aan instellingen die aantoonbare inspanningen leveren om de carrières van onderzoekers te bevorderen. De UGent maakte hiervoor een actieplan op waarin bijna 30 items werden geïdentificeerd die aandacht verdienen. Sommige ervan zijn initiatieven die reeds op de rails stonden; andere zijn elementen die de komende jaren een belangrijke inspanning zullen vergen over verschillende directies heen. In ieder geval zal het resultaat een verbetering op lange termijn zijn. Het actieplan bundelt op deze manier de activiteiten vanuit de directie Onderzoeksaangelegenheden, Onderwijsaangelegenheden, Personeel en Organisatie, Bestuurszaken en ICT in éénzelfde kader en visie. Er werd een stuurgroep aangesteld die de vorderingen in de realisaties van dit actieplan monitort en een werkgroep van actieverantwoordelijken die geregeld rapporteren over hun

initiatieven, ervaren struikelblokken en verwezenlijkingen. Minstens éénmaal per jaar wordt de stand van zaken van alle lopende acties gemonitord en is er ruimte om nieuwe noden en ontwikkelingen te identificeren. Dit reflectie- en verbeteringsproces is na al die jaren goed ingebed, zodat een vlotte overstap kon worden bewerkstelligd van acties op korte termijn naar een visie-ontwikkeling en implementatie op middellange termijn.

Op middellange termijn wil de Universiteit Gent **de intermediaire rol voor de faculteiten** in het universitaire onderzoeksbeleid verder uitbouwen. Dat de academische vrijheid van de onderzoeker verder dient te worden gevrijwaard, spreekt voor zich, maar de faculteiten zullen worden aangemoedigd om een doortastender eigen onderzoeksbeleid te voeren. Via het facultaire onderzoeksfonds I wordt jaarlijks een bedrag van €1.240.000 (uit de middelen van het bijzonder onderzoeksfonds) verdeeld over de elf faculteiten. Met behulp van dit facultaire onderzoeksfonds kan elke faculteit een eigen onderzoeksbeleid uitbouwen.

In 2014 werd het Facultair Onderzoeksfonds II omgevormd tot een **"Facultair Mobiliteitsfonds".** In 2015 werd er een bedrag van € 1.000.000 (uit de opbrengsten uit de gedeeltelijke defiscalisering van onderzoekers ten laste van afdeling IV1 en IV2) verdeeld over de elf faculteiten. Met behulp van dit facultair fonds kunnen de faculteiten zelf de internationale en intersectoriële mobiliteit van hun onderzoekers aanmoedigen via incentives overeenstemmend met de noden binnen elke faculteit. Elke faculteit heeft een eigen facultair reglement opgesteld waarin de modaliteiten voor toekenning en besteding van deze middelen geëxpliciteerd worden.

Onderzoekers worden gestimuleerd om ook **interfacultair samen te werken** om zo volgende vier programmapunten te versterken: 1) zwaartepuntvorming, 2) infrastructuuraankopen en -gebruik, 3) onderzoekskwaliteitszorg in het algemeen, en 4) andere onderzoeksgerelateerde aspecten. Een belangrijke rol is hier weggelegd voor de facultaire commissies wetenschappelijk onderzoek, waar de facultaire onderzoeksraadsleden immers deel van uitmaken.

Een andere doelstelling die de Universiteit Gent wenst te bereiken op middellange termijn ligt op het terrein van haar dienstverlenende opdracht en bij uitbreiding van **maatschappelijke valorisatie van onderzoek**. De UGent wil inspelen op actuele uitdagingen door haar wetenschappelijke expertise op een proactieve wijze ter beschikking te stellen van de maatschappij. Via verschillende complementaire projecten onder de auspiciën van het institutioneel strategisch plan wil ze daarvoor een beleids- en operationeel kader ontwikkelen. De UGent heeft hierbij als doel haar onderzoek niet enkel economisch te valoriseren maar ook een maatschappelijke impact te bewerkstelligen op lokaal, regionaal en internationaal niveau. Binnen de instelling zullen activiteiten onder deze noemer worden gestimuleerd, ondersteund en gewaardeerd.

1.7 Kwaliteitsbewaking en evaluatieprocedures van het wetenschappelijk onderzoek

1.7.1 Algemeen

De beleidscel binnen de directie Onderzoeksaangelegenheden / afdeling Onderzoekscoördinatie volgt niet alleen het beleid op binnen Vlaanderen en Europa maar onderneemt ook initiatieven op het terrein van kwaliteitsbewaking (los van enige projectmatige evaluatie of financieringstoekenning).

a) Uitwerken van een universiteitsbreed kwaliteitszorgsysteem
b) Publicatiebeleid
c) Commissie Wetenschappelijke Integriteit
d) Evaluaties (intern en extern)

a) In 2017 werden op basis van een evaluatie van de onderzoeksvisitaties in de alfafaculteiten, de

mogelijkheden voor het uittekenen van een meer structureel en universiteitsbreed systeem van onderzoekskwaliteitszorg op onderzoeksgroepniveau bekeken. In 2018 zal dit kwaliteitszorgplan verder uitgewerkt worden.

b) Sinds 1 januari 2010 zijn alle onderzoekers verplicht hun publicaties te deponeren in de academische bibliografie van de UGent op het moment van publicatie. Indien er geen embargo is op publicatie, worden ze bovendien ook via Open Access gratis beschikbaar gemaakt voor de onderzoeksgemeenschap. De bedoeling van deze maatregel is om de visibiliteit van het onderzoek aan de UGent te versterken, en de beweging te ondersteunen die er wereldwijd voor ijvert de resultaten van wetenschappelijk werk zo snel mogelijk aan alle collega-onderzoekers elektronisch beschikbaar te maken.

c) Na de grondige hervorming in 2015, werden in 2017 geen wijzigingen aangebracht aan de klachtenprocedure volgens dewelke de Commissie Wetenschappelijk Integriteit een oordeel kan vellen over vermeende inbreuken tegen de 'Ethische Code van het wetenschappelijk onderzoek in België'.

   In de loop van 2017 werden in totaal vier dossiers aangeboden, waarvan drie dossiers behandeld werden en één dossier niet aanvaard werd. Dit betekent dat de klacht:

   - niet binnen de bevoegdheid lag van de Commissie Wetenschappelijk Integriteit
   - niet binnen de terreinen lag omschreven door de Ethische Code voor het wetenschappelijk onderzoek in België

   Er waren in 2017 tevens 20 inhoudelijke (informatie)vragen, waarbij onderzoekers een beroep deden op de expertise van de Commissie Wetenschappelijk Integriteit. Deze vragen kunnen verschillende zaken inhouden: loutere praktische vragen zoals de samenstelling van de commissie of de precieze vindplaats van informatie, een waardeoordeel over bepaalde gedragingen of situaties, vragen naar concreet advies over de te volgen stappen in het vermijden van of toewerken naar een eventuele melding, enz. Dit aantal omvat eveneens de afhandeling van die zaken van wetenschappelijk wangedrag die omwille van hun aard efficiënter en effectiever op een andere manier konden afgehandeld worden dan door het doorlopen van de formele procedure, bv. door korte tussenkomst of bemiddeling door de Commissie Wetenschappelijk integriteit.

d) In 2016 werd een Visienota goedgekeurd voor het evalueren van onderzoek aan de UGent. Op basis van 8 principes wordt een basis gelegd voor een betere evaluatiepraktijk in de diverse fasen van de wetenschappelijke loopbaan (rekrutering, promotie), op diverse aggregatieniveaus (individueel, groepsniveau, instellingsniveau) en voor diverse doeleinden (toekenning projecten, rekrutering en selectie, strategische keuzes, etc.):

   - De afweging voor een gepaste evaluatiemethode voor onderzoek stemt overeen met de doelstelling van de evaluatie.
   - De evaluatie houdt rekening met de beoogde impact van het onderzoek; fundamenteel-wetenschappelijk, economisch, maatschappelijk, of een combinatie daarvan.
   - De evaluatie houdt rekening met de diversiteit tussen disciplines.
   - De gekozen evaluatiemethode maakt een haalbare afweging tussen de eenvoud van de procedure en de complexiteit van het onderzoek.
   - De evaluatiecriteria worden vooraf vastgelegd en worden vooraf aan alle betrokkenen meegedeeld.
   - De evaluatiecommissie bevat voldoende experten die in staat zijn de kwaliteit van het onderzoek adequaat te beoordelen.
   - Bovenstaande principes worden geïmplementeerd door middel van een doordachte keuze van evaluatie-indicatoren en een holistische benadering van peer review.
   - Elke commissie of beleidsmaatregel die onderzoek evalueert, engageert zich ertoe de best mogelijke inspanning te leveren om bovenstaande principes in de praktijk om te zetten.

Zowel binnen de Onderzoeksraad als bij HR-gerelateerde acties wordt gewaakt over de implementatie van deze principes, wanneer een beoordeling van de onderzoeksactiviteiten tot de materie behoort.

Naast de algemene initiatieven om de kwaliteit van het UGent-onderzoek als proces te verbeteren, wordt ook de kwaliteit van het onderzoeksproduct (projectgebonden of persoonsgebonden) nauwlettend opgevolgd.

De persoonsgebonden kwaliteitsbewaking hangt in grote mate samen met het personeelsbeleid. Op regelmatige tijdstippen in de loopbaan, en bij iedere mogelijke promotie, wordt een integrale beoordeling van de activiteiten van het academisch personeel gemaakt – in het bijzonder van de onderzoeksactiviteiten. Zowel voor rekrutering als voor doorstroming situeert het UGent-beleid zich binnen de beleidslijnen van het Europees Charter voor Onderzoekers en de Gedragscode voor de Rekrutering van Onderzoekers, opgemaakt door de Europese Commissie.

Voor nieuw aangestelde docenten in het tenure track systeem wordt op het moment van aanstelling een reeks gepersonaliseerde doelstellingen opgemaakt. Na vijf jaar worden ze geëvalueerd op basis van deze doelstellingen. Ook het promotiebeleid van ZAP-leden wordt bijgestuurd. Voor hoofddocenten wordt eveneens gebruik worden gemaakt van gepersonaliseerde doelstellingen. Enkel mits het behalen van deze doelstellingen binnen de voorziene termijn, zal een ZAP-lid promotie kunnen maken. In 20162017 werd een alternatief, minder kwantitatief-gericht model uitgewerkt in het kader van de functionele loopbaan, gebaseerd op de goedgekeurde visienota voor de evaluatie van onderzoek aan de UGent.

Verder vinden op diverse momenten gerelateerd aan het aanvragen of afsluiten van onderzoeksprojecten, een beknopte of uitgebreide evaluatie plaats. Hieronder volgt een overzicht.

1.7.1.1 Ex ante en ex post evaluatie van onderzoeksprojecten met externe financiering

Kwaliteitsevaluatie en potentieelanalyse zijn bij elk startmoment van een onderzoeksproject (zowel met externe als interne BOF-middelen) een essentieel onderdeel van de selectieprocedure. In 2017 werden geen wijzigingen aangebracht in de bestaande evaluatie-, aanvraag- of rapporteringsprocedures. Bij elke nieuwe toekenning wordt immers rekening gehouden met de reeds eerder geleverde onderzoeksoutput zoals een publicatielijst, aantal afgewerkte doctoraten, of andere bibliometrische indicatoren.

1.7.1.2 Ex ante evaluatie van onderzoeksprojecten met UGent-financiering (BOF)

Voor omvangrijke projecten binnen de onderzoeksinitiatieven gefinancierd door het BOF (nl. Geconcerteerde Onderzoeksacties, Methusalemfinanciering, MRP's), alsook voor aanstellingen met het oog op benoeming (bv. BOF-ZAP-mandaten, Odysseus-mandaten) neemt onafhankelijke peer review een centrale plaats in in het selectieproces. Ook voor de postdoctorale onderzoeksmandaten heeft er onrechtstreeks externe peer review van het dossier plaatsgevonden, aangezien de kandidaturen worden gerekruteerd uit de aanvragen voor een FWO mandaat voor postdoctoraal onderzoeker. Deze evaluatie wordt doorgevoerd in aanvulling bij een beoordeling van de wetenschappelijke output van de onderzoeker of de onderzoeksgroep.

Externe peer review is echter niet voor alle financieringsmodaliteiten zinvol, bijvoorbeeld wanneer het gaat om jonge onderzoekers die nog een academische carrière moeten uitbouwen (allerhande doctoraatsmandaten en doctoraatsbeurzen), indien andere belangrijke beleidsmatige criteria meespelen, of in het geval bibliometrische en andere indicatoren reeds een degelijke basis voor selectie vormen.

1.7.1.3 Ex post evaluatie van onderzoeksprojecten met UGent-financiering (BOF)

Een verslag moet worden opgemaakt door promotoren en mandaathouders van alle projecten of

mandaten die door het BOF worden gefinancieerd. Promotoren/mandaathouders die hun verslag na afloop van het project of mandaat indienen, worden hier systematisch aan herinnerd. Dit verslag dient ter controle van de kwaliteit van de geleverde onderzoeksprestaties, en maakt een belangrijk onderdeel uit van de hernieuwingsaanvragen voor mandaten, of van het indienen van vervolgdossiers voor onderzoeksprojecten door dezelfde promotor.

1.7.1.4 Evaluatie van de kwaliteitsbewaking van de doctoraten

Sedert de start van de Doctoral Schools in het academiejaar 2007-2008 zijn mechanismen in het doctoraatstraject ingebouwd om de kwaliteit van het doctoraatsproefschrift te bewaken, onafhankelijk van de financieringsbron en het aanstellingsstatuut van de doctorandus/a:

- elke doctorandus/a heeft recht op de begeleiding van een doctoraatsbegeleidingscommissie waarin, naast de promotor, diverse experts van binnen en buiten de UGent zetelen; in sommige faculteiten stelt de faculteit voor elke doctorandus/a een doctoraatsbegeleidingscommissie samen;
- uiterlijk 1 jaar na de aanvang van het doctoraatsonderzoek legt de doctorandus/a een werkplan voor aan de doctoraatsbegeleidingscommissie (of, indien er geen doctoraatsbegeleidingscommissie is aangesteld, aan de promotor);
- jaarlijks legt de doctorandus/a (desgevallend de promotor) een voortgangsrapport voor aan de doctoraatsbegeleidingscommissie met daarin de stand van zaken van het onderzoek; de doctoraatsbegeleidingscommissie (desgevallend de promotor) maakt een beoordeling van het voortgangsrapport op;
- in de examencommissie van het doctoraatsproefschrift zetelt minstens één expert die niet tot de UGent behoort.

1.7.2 Kwaliteitsbewaking door beleidsinitiatieven inzake integriteit en ethiek, incl. Research Data Management.

Naast de Commissie Wetenschappelijk Integriteit als een reactief luik, is het tevens van belang in te zetten op een proactief/preventief beleid rond wetenschappelijke integriteit. In 2017 werd specifiek ingezet op het verduidelijken en expliciteren van de regels omtrent co-auteurschappen in de verschillende faculteiten. Naast de training die rond het thema wordt georganiseerd in het kader van de Doctoral Schools, werden tal van introductiesessies gegeven zowel binnen de universiteit (niveau vakgroep- of onderzoeksgroep, studentengroepen, intern georganiseerde events) als daarbuiten ((inter-) nationale conferenties en events). Op die manier werd eveneens het (inter-)nationaal netwerk verder uitgebreid.

De tendens naar verbreding van de thematiek van ‘wetenschappelijke integriteit’ naar ‘ethiek binnen onderzoek’ die reeds was ingezet in 2016, zette zich verder voort in 2017. Dit resulteerde in een gevoelige verzwaring van het aantal werkpakketten en daarbij horende opdrachten. De aandacht voor dierproeven steeg gevoelig en duwde de instelling naar het opstellen van een beleidstekst rond het uitvoeren van dierproeven. Een eerste initiatief werd genomen in het opzetten van een klachtenflow met identificatie van de bevoegde diensten en hun verantwoordelijkheden. Er werd een aanzet gemaakt naar een nieuwe webpagina. Beide initiatieven zullen verder ontwikkeld worden in 2018. Een groot deel van de werktijd in 2017 ging naar het verwerken van ABS regulering, in het bijzonder deze verwant aan het Nagoya Protocol on Access and Benefit-sharing. Binnen de schoot van de interuniversitaire VLIR-werkgroep Ethiek en Integriteit werden door UGent een aantal tools ontwikkeld die onderzoekers moeten in staat stellen om te bepalen of hun onderzoek al dan niet ABS regulering triggert en welke stappen ze moeten zetten naar compliance. Verdere sensibilisering en ondersteuning van de onderzoekers is nodig in 2018. Binnen de schoot van de VLIR-werkgroep rond Dual Use werd een brochure ontwikkeld die onderzoekers wegwijs moet maken in het topic. Verdere implementatie in de instelling staat gepland voor 2018.

In het kader van Research Data Management (RDM) werd in 2017 verder ingezet op het in kaart brengen van de belangrijkste prioriteiten rond RDM aan de UGent. Deze oefening gaf aanleiding tot het voorbereiden van een *roadmap* waarin de verschillende concrete acties rond RDM, de timing van hun implementatie en de verantwoodelijke directies aangeduid werden. Daarnaast werd ook de ondersteuning van onderzoekers bij het uitwerken van een datamanagentplan verder uitgebreid (bv. het beschikbaar stellen van DMP-sjablonen op DMPOnline, informatie op het portaal,…) en werden ook de eerste maatregelen getroffen om te voldoen aan de nieuwe vereisten van FWO met betrekking tot datamanagementplanning in de aanvraagprocedure. Een meer uitgebreide beschrijving van de concrete acties rond RDM in 2017 staat ook beschreven in het hoofdstuk 'Universiteitsbibliotheek'.

Naar aanleiding van de invoering van een nieuw wetgevend kader voor de verwerking van persoonsgegevens dat in werking treed op 25 mei 2018 (de AVG) werd in 2017 gestart met de uitwerking van een beleidskader voor het werken met persoonsgegevens voor onderzoeksactiviteiten. Cocreet zal dit in 2018 aanleiding geven tot het opstellen van een 'Gedragscode voor het werken met persoonsgegevens in onderzoek'.

1.7.3 Vorming van junior onderzoekers

De Doctoraatsopleiding Universiteit Gent, die vanaf het academiejaar 2007-2008 aan alle faculteiten van de UGent wordt aangeboden, reikt de doctorandi instrumenten aan om het onderzoek op een efficiënte wijze te organiseren en om zich maximaal voor te bereiden op een loopbaan binnen en buiten de academische wereld.

Het studieprogramma van de Doctoraatsopleiding Universiteit Gent werd met ingang van het academiejaar 2010-2011 (Bestuurscollege 16 december 2010) herzien. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- Het volume van de opleiding werd verminderd, om meer doctorandi te stimuleren aan de doctoraatsopleiding deel te nemen.
- Het studieprogramma wordt niet langer uitgedrukt in ECTS (studiepunten).
- Meer dan in het verleden wordt benadrukt dat de doctorandus/a samen met de promotor verantwoordelijk is voor de individuele invulling van de doctoraatsopleiding.

Deze hervormingen hebben tot doel de Doctoraatsopleiding Universiteit Gent sterker te profileren als een aanbod van de UGent aan haar doctorandi om zich tijdens het doctoraatsonderzoek te vormen tot excellente onderzoekers en om zich voor te bereiden op hun loopbaan na het doctoraat.

Aan de essentie van de doctoraatsopleiding werd niet geraakt. De Doctoraatsopleiding Universiteit Gent is opgevat als een flexibel programma, dat de doctorandi toelaat een individueel traject uit te bouwen. Het nieuwe opleidingsprogramma bestaat uit gespecialiseerde (disciplinespecifieke) cursussen, seminars in transferable skills (vaardigheidstrainingen) en onderzoeksgerelateerde activiteiten. De Doctoraatsopleiding Universiteit Gent legt hierbij de nadruk op topkwaliteit (o.m. door experten uit binnen- en buitenland aan te trekken om in het kader van de doctoraatsopleiding cursussen te verzorgen).

De Doctoraatsopleiding Universiteit Gent staat open voor alle doctorandi die zijn ingeschreven voor het doctoraat. Deze doctorandi hebben het recht de doctoraatsopleiding te volgen, hetzij geheel (met het oog op het behalen van een getuigschrift), hetzij gedeeltelijk. De doctoraatsopleiding kan ook door de faculteit geheel of gedeeltelijk worden opgelegd en geldt dan als een voorwaarde om te worden toegelaten tot de verdediging van het proefschrift. Op die manier geeft de UGent de doctorandi wier vooropleiding niet perfect aansluit bij hun doctoraatsonderzoek maximale kansen om hun doctoraatsonderzoek succesvol te voltooien.

In 2016 werd werk gemaakt van een competentieprofiel voor doctorandi. Het kader werd in de Onderwijsraad en Onderzoeksraad positief geadviseerd. De implementatie en toepassing werden

doorgevoerd in 2017.

Tot slot werd in 2016 vanuit de UGent ook het initiatief genomen om een herziening van de randvoorwaarden van het beursstatuut op de onderhandelingstafel te krijgen op Vlaams en federaal niveau, met het oog op een betere aansluiting bij de werking van de doctoraatsscholen en de uitstroom naar een niet-academisch loopbaantraject. Deze activiteiten zullen nog doorlopen in 2018.

1.8 Communicatie- en profileringsbeleid inzake onderzoek

In 2017 werd verder gewerkt aan het in 2012 opgestarte communicatie- en profileringsbeleid inzake het onderzoek(sbeleid) aan de UGent, aan de hand van interne en externe acties:

- Update van de flyer (type city map) "Research at Ghent University" en analoge aanpassing van standaardpresentaties
- Opmaak van een specifieke onthaalbrochure voor nieuwe onderzoekers
- Verdere uitbouw van de twitteraccount @ResearchUGent
- Uitbreiding van het aantal workshops voor onderzoekers (hoe de impact van uw onderzoek vergroten, communicatiestrategie, gebruik van sociale media etc.)
- Verdere verfijning en uitbreiding van webpagina's binnen het UGent-portaal
- Ontwikkeling van professioneel PR-materiaal voor specifieke gelegenheden en infomomenten

Een belangrijk onderdeel van een doordacht profileringsbeleid is de optimalisatie van het kennisbeheer en de onderliggende processen. Om proactief en professioneel informatie te ontsluiten, moeten alle (onderzoeks)activiteiten op één enkele plek beheerd en bevraagd kunnen worden en waardoor de informatie (her)gebruikt kan worden voor verschillende doeleinden zonder hiervoor onnodige, administratieve druk te leggen bij de onderzoekers zelf. Door het beter **beschikbaar en publiek maken van UGent-expertise en –dienstverlening** zullen niet enkel externe stakeholders op een gemakkelijke en snelle manier hierop zicht krijgen maar ook voor de onderzoekers zelf zullen bijv. de wegen naar maatschappelijke valorisatie beter zichtbaar worden. De eerste fase van de implementatie van het **onderzoeksinformatiesysteem (GISMO-project)** werd in 2016 grotendeels gerealiseerd. In 2017 werd de tweede fase opgestart.

Met het GISMO-project wil de directie Onderzoeksaangelegenheden een antwoord bieden op de verzuchtingen van de onderzoeksgemeenschap en op haar eigen gefragmenteerde en/of onvolledige databeheer. Bijgevolg onderzoekt zij sinds enige tijd de invoering van een geïntegreerd onderzoeksinformatiesysteem (internationaal aangeduid met de term 'CRIS' – Current Research Information System). Dergelijk systeem moet op termijn een overkoepelend beeld van alle UGent-onderzoeksactiviteiten (output, projecten, dienstverlening en expertise, infrastructuur, financiering, (inter)nationale samenwerking etc.) mogelijk maken. Dergelijk systeem begeleidt de gebruiker bij de opslag, rapportering en beslissingen inzake de processen van onderzoek. Dit zou in de eerste plaats de administratieve druk op de onderzoekers moeten verlichten en het hergebruik van gegevens faciliteren (bijv. door middel van een elektronisch academisch cv) maar tegelijk ook bijdragen tot evidence based policy making en reputatiemanagement door de UGent, alsook haar rapporteringsverplichtingen aan de Vlaamse overheid.

2. *Financieringsbronnen*

2.1 Eerste geldstroom (deel van de gewone werkingstoelagen)

Het universiteitsbestuur heeft de laatste jaren een aantal beslissingen genomen die expliciet bedoeld zijn om de onderzoekscomponent te versterken:

- een aanzienlijke stijging van de werkingstoelagen voor de vakgroepen. Tot 1992 was het totaal van de werkingskredieten voor de faculteiten beperkt tot 3,47 miljoen EUR; vanaf 1993 werd dit geleidelijk opgevoerd en bedroeg ruim 9 miljoen EUR in 2012. Ofschoon de werkingstoelagen in eerste instantie bedoeld zijn voor onderwijsondersteuning, laat dit, eens boven een bepaalde 'minimumdrempel', toch een zekere onderzoeksondersteuning toe. Vooral in de disciplines die minder grote werkings- en uitrustingsinvesteringen vereisen kan dit al snel een belangrijke financieringsbron vertegenwoordigen;
- de geldstroom voor het BOF 2017 werd aangevuld met een eigen bijdrage van 2.454.842 EUR;
- doctoraatsonderzoek (een essentiële factor in de vorming van onderzoekers) wordt sterk aangemoedigd en beloond (onder meer via de verdelingsmechanismen voor de personeelspunten). Daarbovenop wordt per afgelegd doctoraat een doctoraatstoelage verstrekt.

2.2 Tweede geldstroom (geld van de overheid interuniversitair verdeeld)

2.2.1 Bijzonder onderzoeksfonds

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **66.792.772** EUR.

BOF - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	395.994	49.409	18.157	463.560
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	70.547	3.346	1.1521	75.414
Biologie	1.664.333	628.341	284.646	2.577.320
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	3.650.706	1.065.606	312.842	5.029.154
Bouwkunde	274.456	41.776	17.041	333.273
Diergeneeskunde	989.231	386.293	94.715	1.470.239
Economie en toegepaste economie	1.634.212	346.231	90.276	2.070.719
Elektronica en elektrotechniek	1.617.957	2.157.791	872.178	4.647.926
Farmacie	979.329	349.324	128.134	1.456.787
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	3.455.355	1.385.806	498.748	5.339.909
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	1.385.665	301.247	121.735	1.808.647
Informatica (incl. toegepaste informatica)	417.139	60.554	22.727	500.420
Informatie- en communicatietechnologie	2.345.522	702.860	272.007	3.320.389
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetensch.)	1.598.319	198.414	72.201	1.868.934
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	267.049	53.092	22.680	342.821
Materiaaltechnologie	763.022	193.720	124.685	1.081.427
Natuurkunde	620.143	337.134	128.421	1.085.698
Pedagogische wetenschappen en didactiek	595.675	60.174	19.854	675.703
Politieke en sociale wetenschappen	926.954	179.389	48.978	1.155.321
Psychologie	2.235.331	477.720	154.887	2.867.938
Rechtswetenschappen (incl. criminologie en notariaat)	765.899	137.185	46.174	949.258
Scheikunde (incl. biochemie)	1.061.991	326.765	189.635	1.578.391
Sociale gezondheidswetenschappen	358.324	53.912	15.203	427.439
Technische en toegepaste scheikunde	484.342	103.380	36.228	623.950
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	1.127.519	412.357	102.624	1.642.500
Werktuigkunde	349.875	47.749	-2.305	395.319
Wijsbegeerte (incl. moraalwetensch.)	167.601	159.407	24.386	351.394
Wiskunde	264.388	59.147	26.411	349.946
Algemene en logistieke diensten	16.874.615	3.722.685	1.705.676	22.302.976
Totaal	**47.341.490**	**14.000.813**	**5.450.469**	**66.792.772**

2.2.2 *Academiseringsmiddelen*

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **400.270** EUR.

ACAD - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	0	0	0	0
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	0	0	0	0
Biologie	0	0	0	0
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	0	0	0	0
Bouwkunde	0	0	0	0
Diergeneeskunde	0	0	0	0
Economie en toegepaste economie	23.218	520	0	23.738
Elektronica en elektrotechniek	46.734	11.636	0	58.370
Farmacie	0	0	0	0
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	0	0	0	0
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	0	0	0	0
Informatica (incl. toegepaste informatica)	0	0	0	0
Informatie- en communicatietechnologie	0	9.825	0	9.825
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetensch.)	1.574	8.471	0	10.045
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	0	0	0	0
Materiaaltechnologie	0	1.324	0	1.324
Natuurkunde	0	0	0	0
Pedagogische wetenschappen en didactiek	0	0	0	0
Politieke en sociale wetenschappen	0	42	0	42
Psychologie	0	0	0	0
Rechtswetenschappen (incl. criminologie en notariaat)	0	0	0	0
Scheikunde (incl. biochemie)	0	0	0	0
Sociale gezondheidswetenschappen	0	0	0	0
Technische en toegepaste scheikunde	3.825	0	0	3.825
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	23.843	3.998	0	27.841
Werktuigkunde	0	0	0	0
Wijsbegeerte (incl. moraalwetensch.)	0	0	0	0
Wiskunde	0	0	0	0
Algemene en logistieke diensten	227.169	38.091	0	265.260
Totaal	**326.363**	**73.907**	**0**	**400.270**

2.2.3 Industrieel Onderzoeksfonds

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **7.685.613** EUR.

IOF - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	0	2.197	0	2.197
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	0	0	0	0
Biologie	129.989	57.482	4.667	192.138
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	255.484	137.071	3.831	396.386
Bouwkunde	-1.236	7.464	925	7.155
Diergeneeskunde	80.274	63.858	4.187	148.319
Economie en toegepaste economie	60.734	10.595	2.056	73.385
Elektronica en elektrotechniek	168.742	89.203	40.725	298.670
Farmacie	28.446	59.190	93.494	181.130
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	193.555	209.681	27.838	431.074
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	0	0	0	0
Informatica (incl. toegepaste informatica)	9.339	6.253	384	15.976
Informatie- en communicatietechnologie	393.608	154.589	7.159	555.356
Letteren (incl. informatie, documenta-tie, bibliotheek- en archiefwetensch.)	0	0	0	0
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	27.314	56.685	5.265	89.264
Materiaaltechnologie	136.424	25.144	2.562	164.130
Natuurkunde	0	90.106	17.644	107.750
Pedagogische wetenschappen en didactiek	0	0	0	0
Politieke en sociale wetenschappen	0	0	0	0
Psychologie	0	0	0	0
Rechtswetenschappen (incl. criminologie en notariaat)	0	0	0	0
Scheikunde (incl. biochemie)	531.883	202.520	20.580	754.983
Sociale gezondheidswetenschappen	0	0	0	0
Technische en toegepaste scheikunde	0	0	0	0
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	195.381	82.985	5.224	283.590
Werktuigkunde	0	35.240	34.254	69.494
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	0	0	0	0
Wiskunde	0	0	0	0
Algemene en logistieke diensten	3.914.616	0	0	3.914.616
Totaal	**6.124.555**	**1.290.262**	**270.796**	**7.685.613**

2.2.4 *Interuniversitaire attractiepolen*

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **4.209.325** EUR.

IUAP - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	0	0	0	0
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	0	0	0	0
Biologie	136.743	88.287	0	225.030
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	348.219	234.125	0	582.344
Bouwkunde	0	0	0	0
Diergeneeskunde	159.360	20.761	0	180.121
Economie en toegepaste economie	**0**	0	0	0
Elektronica en elektrotechniek	326.401	63.729	82.503	472.633
Farmacie	102.552	51.822	0	154.374
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	510.939	200.607	0	711.546
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	263.927	63.615	0	327.542
Informatica (incl. toegepaste informatica)	78.204	11.750	6.199	96.153
Informatie- en communicatietechnologie	279.920	7.248	0	287.168
Letteren (incl. informatie, documenta-tie, bibliotheek- en archiefwetensch.)	0	0	0	0
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	0	0	0	0
Materiaaltechnologie	175.782	0	0	175.782
Natuurkunde	269.975	49.962	864	320.801
Pedagogische wetenschappen en didactiek	0	0	0	0
Politieke en sociale wetenschappen	0	0	0	0
Psychologie	206.926	23.796	0	230.722
Rechtswetenschappen (incl. criminologie en notariaat)	197.891	3.535	0	201.426
Scheikunde (incl. biochemie)	132.515	7.739	1.219	141.473
Sociale gezondheidswetenschappen	0	0	0	0
Technische en toegepaste scheikunde	1.224	10.359	0	11.583
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	35.688	0	0	35.688
Werktuigkunde	0	0	0	0
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	0	0	0	0
Wiskunde	36.786	18.153	0	54.939
Algemene en logistieke diensten	0	0	0	0
Totaal	**3.263.051**	**855.489**	**90.785**	**4.209.325**

2.2.5 *FWO-Vlaanderen (excl SBO, TBM en infrastructuurprogramma)*

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **32.927.190** EUR.

FWO - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	425.544	135.267	58.933	619.744
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	158.976	42.052	1.968	202.996
Biologie	1.518.190	658.248	107.738	2.284.176
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	3.864.003	1.665.901	217.369	5.747.273
Bouwkunde	211.449	76.345	8.523	296.318
Diergeneeskunde	441.604	226.102	4.246	671.952
Economie en toegepaste economie	606.798	163.930	5.929	776.657
Elektronica en elektrotechniek	843.229	177.128	74.378	1.094.735
Farmacie	267.767	604.201	54.792	926.760
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	2.210.201	2.140.127	191.148	4.511.476
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	988.982	594.586	34.373	1.617.941
Informatica (incl. toegepaste informatica)	200.099	103.130	11.824	315.053
Informatie- en communicatietechnologie	1.349.899	264.104	29.194	1.643.197
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetensch.)	733.787	287.618	27.098	1.048.503
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	122.823	88.976	11.615	223.414
Materiaaltechnologie	307.435	112.944	37.637	458.016
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	1.072.817	395.343	386.667	1.854.827
Pedagogische wetenschappen en didactiek	173.473	33.696	3.604	210.773
Politieke en sociale wetenschappen	848.387	284.769	24.363	1.157.519
Psychologie	1.623.055	401.734	51.779	2.076.568
Rechtswetenschappen (incl. criminologie en notariaat)	392.415	73.975	7.180	473.570
Scheikunde (incl. biochemie)	1.196.906	365.801	22.762	1.585.469
Sociale gezondheidswetenschappen	367.992	64.456	4.707	437.155
Technische en toegepaste scheikunde	103.486	42.957	1.385	147.828
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	1.129.650	470.898	141.578	1.742.126
Werktuigkunde	208.745	29.356	7.063	245.164
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	341.072	95.330	9.799	446.201
Wiskunde	18.676	72.380	20.723	111.779
Algemene en logistieke diensten	0	0	0	0
Totaal	**21.727.460**	**9.671.355**	**1.528.375**	**32.927.190**

2.2.6 *VLAIO/FWO – Doctoraatsbeurzen Strategisch Basisonderzoek*

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **830.629** EUR.

VLAIO-FWO/SO - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	0	10.126	1.212	11.338
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	0	5.598	785	6.383
Biologie	0	68.672	9.511	78.183
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	0	172.076	27.320	199.396
Bouwkunde	0	9.189	1.911	11.100
Diergeneeskunde	0	45.953	7.553	53.506
Economie en toegepaste economie	0	11.469	2.386	13.855
Elektronica en elektrotechniek	0	112.032	15.643	127.675
Farmacie	0	51.611	7.095	58.706
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	0	31.560	4.097	35.657
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	0	0	0	0
Informatica (incl. toegepaste informatica)	0	2.649	127	2.776
Informatie- en communicatietechnologie	0	29.449	18.703	48.152
Letteren (incl. informatie, documenta-tie, bibliotheek- en archiefwetensch.)	0	3.769	722	4.491
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	0	1.090	227	1.317
Materiaaltechnologie	0	24.425	4.471	28.896
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	0	10.927	1.043	11.970
Pedagogische wetenschappen en didactiek	0	0	0	0
Politieke en sociale wetenschappen	0	1.546	0	1.546
Psychologie	0	0	0	0
Rechtswetenschappen (incl. criminologie en notariaat)	0	0	0	0
Scheikunde (incl. biochemie)	0	29.807	3.925	33.732
Sociale gezondheidswetenschappen	0	0	0	0
Technische en toegepaste scheikunde	0	19.608	1.929	21.537
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	0	64.389	7.243	71.632
Werktuigkunde	0	7.269	1.512	8.781
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	0	0	0	0
Wiskunde	0	0	0	0
Algemene en logistieke diensten	0	0	0	0
Totaal	**0**	**713.215**	**117.414**	**830.629**

2.3 Derde geldstroom (beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek, bijzondere financiering door Belgische en internationale overheden, met inbegrip van de Europese Unie)

2.3.1 FWO-Vlaanderen – TBM / SBO / infrastructuurprogramma

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **4.415.235** EUR.

FWO-TBM/SBO/Infr - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	0	0	0	0
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	30.239	464	0	30.703
Biologie	66.471	98843	801	166.115
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	56.075	27.213	32.127	115.415
Bouwkunde	0	0	0	0
Diergeneeskunde	0	0	0	0
Economie en toegepaste economie	26.977	102	0	27.079
Elektronica en elektrotechniek	0	0	0	0
Farmacie	5.140	3.944	1.291	10.375
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	185.071	39.288	464.830	689.189
Historische wetenschappen (incl. kunstwet)	0	2.570	5.640	8.210
Informatica (incl. toegepaste informatica)	0	0	0	0
Informatie- en communicatietechnologie	9.719	4.578	109.066	123.363
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetenschappen)	130.656	105.371	0	236.027
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	5.245	0	8.125	13.370
Materiaaltechnologie	0	0	0	0
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	133.550	25.658	227.771	386.979
Pedagogische wet. en didactiek	0	0	0	0
Politieke en sociale wetenschappen	0	0	0	0
Psychologie	287.851	19.719	4.787	312.357
Rechtswetenschappen (incl. criminologie)	0	0	0	0
Scheikunde (incl. biochemie)	80.147	23.176	39	103.362
Sociale gezondheidswetenschappen	0	0	0	0
Technische en Toegepaste scheikunde	0	0	38.632	38.632
Theologie, bijbel- en godsdienstwet.	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	132.617	61.439	468.062	662.118
Werktuigkunde	11.020	628	7.793	19.441
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	0	0	0	0
Wiskunde	0	0	0	0
Algemene en logistieke diensten	0	0	0	0
Totaal	**1.665.940**	**674.683**	**2.074.612**	**4.415.235**

2.3.2 *Vlaamse Gemeenschap (incl. IWT/VLAIO impulsprogramma's)*

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **22.576.837 EUR** excl. de door VIB en IMEC beheerde onderzoeksmiddelen, hetzij **38.602.136 EUR** incl. de door VIB en IMEC beheerde onderzoeksmiddelen.

VL - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	164.363	28.559	22.312	215.234
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	0	0	0	0
Biologie	299.351	219.229	203.837	722.417
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	83.344	58.346	5.416	147.106
Bouwkunde	261.941	101.925	49.631	413.497
Diergeneeskunde	443.445	156.987	35.943	636.375
Economie en toegepaste economie	1.127.627	240.186	33.832	1.401.645
Elektronica en elektrotechniek	1.915.255	308.013	98.860	2.322.128
Farmacie	252.737	116.693	62.230	431.660
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	924.001	536.284	29.523	1.489.808
Historische wetenschappen (incl. kunstwet)	264.229	67.977	1.089	333.295
Informatica (incl. toegepaste informatica)	58.549	3.646	2.367	64.562
Informatie- en communicatietechnologie	3.605.328	570.016	146.550	4.321.894
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetenschappen)	329.957	51.237	1.050	382.244
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	190.793	87.350	36.610	314.753
Materiaaltechnologie	370.936	100.413	69.373	540.722
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	110.356	44.160	89.770	244.286
Pedagogische wet. en didactiek	746.402	1.538.708	63.726	2.348.836
Politieke en sociale wetenschappen	664.056	203.784	17.240	885.080
Psychologie	218.989	16.695	2.719	238.403
Rechtswetenschappen (incl. criminologie)	51.323	6.900	0	58.223
Scheikunde (incl. biochemie)	284.999	73.958	10.527	369.484
Sociale gezondheidswetenschappen	933.973	114.479	8.857	1.057.309
Technische en Toegepaste scheikunde	145.508	23.532	6.764	175.804
Theologie, bijbel- en godsdienstwet.	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	933.017	495.206	42.583	1.470.806
Werktuigkunde	411.636	139.507	52.105	603.248
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	51.488	7.151	0	58.639
Wiskunde	0	0	0	0
Algemene en logistieke diensten	599.442	446.743	283.194	1.329.379
Totaal	**15.443.043**	**5.757.686**	**1.376.108**	**22.576.837**
VIB-beheer				
Biomedische wet. (incl. biochemie)	7.492.395	1.877.697	912.093	10.282.185
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	3.653.004	942.307	866.939	5.462.250
IMEC-beheer				
Informatie- en communicatietechnologie	185.366	92.683	0	278.049
Elektronica en elektrotechniek	1.877	938	0	2.815
Totaal inclusief projecten beheerd door VIB en IMEC	**26.775.685**	**8.671.311**	**3.155.140**	**38.602.136**

2.3.3 Federale overheden

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **17.192.232** EUR.

FED - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	**Personeel**	**Werking**	**Uitrusting**	**Totaal**
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	257.931	469.332	17.609	744.872
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	0	28.332	1.048	29.382
Biologie	1.839.262	1.088.690	41.996	2.969.948
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	490.701	48.304	250	539.255
Bouwkunde	0	48.295	1.787	50.082
Diergeneeskunde	451.290	356.144	3.535	810.969
Economie en toegepaste economie	128.556	360.655	13.022	502.233
Elektronica en elektrotechniek	25.569	47.187	1.388	74.144
Farmacie	145.003	67.835	10.091	222.929
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	1.053.977	949.938	136.333	2.140.248
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	213.018	58.157	1.059	272.234
Informatica (incl. toegepaste informatica)	129.170	7.462	357	136.989
Informatie- en communicatietechnologie	0	68.887	2.483	71.370
Letteren (incl. informatie-, documentatie, bibliotheek- en archiefwetenschappen)	63.270	242.750	8.828	314.848
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	0	0	0	0
Materiaaltechnologie	0	127.703	4.725	132.428
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	44.612	10.190	26.899	81.701
Pedagogische wetenschappen en didactiek	93.772	571.111	19.198	684.081
Politieke en sociale wetenschappen	185.341	70.529	2.353	258.223
Psychologie	0	59.117	2.187	61.304
Rechtswetensch. (incl. criminologie en notariaat)	347.731	111.399	4.103	463.233
Scheikunde (incl. biochemie)	16.982	5.960	0	22.942
Sociale gezondheidswetenschappen	83.583	101.233	1.276	186.092
Technische en toegepaste scheikunde	65.518	114.412	3.173	183.103
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	878.156	1.645.225	81.305	2.604.686
Werktuigkunde	0	0	0	0
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	0	0	0	0
Wiskunde	0	0	0	0
Algemene en logistieke diensten	483.560	3.039.956	111.420	3.634.936
Totaal	**6.997.004**	**9.698.803**	**496.425**	**17.192.232**

2.3.4 Gedecentraliseerde en andere overheden

De totale uitgaven in 2017 bedroegen 4.941.775 EUR.

AND - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	15.629	11.188	1.472	28.289
Architectuur, ruimtelijke ordening en Stedenbouw	5.978	4.279	563	10.820
Biologie	56.497	13.048	3.123	72.668
Biomedische wetensch. (incl. biochemie)	257.081	188.086	23.358	468.525
Bouwkunde	9.570	6.850	901	17.321
Diergeneeskunde	133.722	173.760	105	307.588
Economie en toegepaste economie	28.435	916	1.662	31.012
Elektronica en elektrotechniek	21.250	49.360	2.002	72.612
Farmacie	51.814	24.241	2.506	79.562
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	1.771.364	1.280.530	137.388	3.189.282
Historische wetenschappen (incl. kunstwetenschappen)	19.506	13.964	1.837	35.308
Informatica (incl. toegepaste informatica)	13.873	9.931	1.307	25.112
Informatie- en communicatietechnologie	12.349	8.840	1.163	22.352
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetenschappen	47.008	33.651	4.428	85.087
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	0	0	0	0
Materiaaltechnologie	0	38.030	0	38.030
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	0	0	0	0
Pedagogische wetenschappen en didactiek	0	0	0	0
Politieke en sociale wetenschappen	16.658	13.217	1.569	31.444
Psychologie	100.550	71.978	9.472	181.999
Rechtswetenschappen (incl. criminologie en notariaat)	3.771	2.699	355	6.826
Scheikunde (incl. biochemie)	0	0	0	0
Sociale gezondheidswetenschappen	124.130	33.283	2.493	159.906
Technische en toegepaste scheikunde	0	0	0	0
Theologie, bijbel- en godsdienstwetenschappen	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	6.577	70.835	620	78.032
Werktuigkunde	0	0	0	0
Wijsbegeerte (incl. moraalwetensch.)	0	0	0	0
Wiskunde	0	0	0	0
Algemene en logistieke diensten	0	0	0	0
Totaal	**2.696.763**	**2.048.687**	**196.325**	**4.941.775**

2.3.5 EU en andere internationale overheden

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **33.363.240** EUR excl. de door VIB en IMEC beheerde onderzoeksmiddelen, hetzij **41.694.146** EUR incl. de door VIB en IMEC beheerde onderzoeksmiddelen.

EU - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	**Personeel**	**Werking**	**Uitrusting**	**Totaal**
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	41.998	8.712	7.983	58.693
Architect., ruimtel. ord. &Stedenbouw	123.277	7.804	57	131.138
Biologie	682.858	1.614.134	12.662	2.309.654
Biomedische wetensch. (incl. biochemie)	1.201.393	1.277.006	70.680	2.549.079
Bouwkunde	396.454	614.311	57.604	1.068.369
Diergeneeskunde	839.568	266.098	8.829	1.114.495
Economie en toegepaste economie	161.536	-19.448	32.843	174.931
Elektronica en elektrotechniek	1.781.565	6.587.408	43.080	8.412.053
Farmacie	534.661	203.437	390.092	1.128.190
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	1.027.531	1.225.914	10.719	2.264.164
Historische wetensch. (incl. kunstwet.)	421.572	93.711	1.743	517.026
Informatica (incl. toegepaste informatica)	118.192	30.700	139.046	287.938
Informatie- en communicatietechnologie	548.087	200.513	296.944	1.045.544
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetenschappen)	855.290	196.875	3.039	1.055.204
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	198.673	30.358	0	229.031
Materiaaltechnologie	773.609	339.066	798.430	1.911.105
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	1.432.551	231.678	333.322	1.997.551
Pedagogische wetenschappen en didactiek	124.872	16.232	189	141.293
Politieke en sociale wetenschappen	203.354	81.723	98	285.175
Psychologie	512.189	75.026	7.289	594.504
Rechtswetenschappen (incl. criminologie)	129.674	522.320	1	651.995
Scheikunde (incl. biochemie)	580.788	1.005.262	22.196	1.608.246
Sociale gezondheidswetenschappen	90.044	27.693	100	117.837
Technische en toegepaste scheikunde	906.122	678.935	119.026	1.704.083
Theologie, bijbel- en godsdienstwet.	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	1.298.502	318.498	3.012	1.620.012
Werktuigkunde	86.608	34.588	23.158	144.355
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	6.971	8.859	454	16.284
Wiskunde	49.535	1.624	0	51.159
Algemene en logistieke diensten	35.751	30.918	107.463	174.132
Totaal	**15.163.224**	**15.709.957**	**2.490.060**	**33.363.240**
VIB-beheer				
Biomedische wetensch. (incl. biochemie)	2.725.658	798.481	45.508	3.569.648
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	330.752	137.008	24.814	492.574
IMEC-beheer				
Informatie- en communicatietechnologie	2.700.044	1.350.022	0	4.050.066
Elektronica en elektrotechniek	116.488	58.244	0	174.732
Politieke en sociale wetenschappen	29.257	14.629	0	43.886
Totaal inclusief projecten beheerd door VIB en IMEC	**21.065.423**	**18.068.341**	**2.560.382**	**41.694.146**

2.4 Vierde geldstroom (samenwerking met privé-sector, incl contracten voor wet. dienstverlening en contracten via het IWT/VLAIO - autonome functie)

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **65.259.235** EUR excl. de door VIB en IMEC beheerde onderzoeksmiddelen, hetzij **71.480.476** EUR incl. de door VIB en IMEC beheerde onderzoeksmiddelen.

PRIVE - Uitgaven verdeeld over de wetenschapsdisciplines (EUR)

Wetenschapsgebied	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	644.369	267.636	16.868	928.873
Architectuur, ruimtelijke ordening en stedenbouw	404.347	258.223	20.311	682.881
Biologie	2.541.040	823.250	53.895	3.418.185
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	1.720.657	584.701	64.566	2.369.924
Bouwkunde	1.576.317	488.349	80.651	2.145.317
Diergeneeskunde	5.874.320	2.336.364	181.486	8.392.170
Economie en toegepaste economie	852.798	327.243	24.631	1.204.672
Elektronica en elektrotechniek	2.656.242	787.238	68.465	3.511.945
Farmacie	3.297.943	1.361.327	122.287	4.781.557
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	6.938.100	2.602.406	185.858	9726.364
Historische wetenschappen (incl. kunstwetensch.)	614.119	256.253	18.069	888.441
Informatica (incl. toegepaste informatica)	720.319	193.556	15.697	929.572
Informatie- en communicatietechnologie	2.046.048	428.133	81.737	2.555.918
Letteren (incl. informatie, documentatie, bibliotheek- en archiefwetenschappen)	1.402.567	570.469	36.527	2.009.563
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	696.219	293.914	21.495	1.011.628
Materiaaltechnologie	2.879.327	1.138.881	288.315	4.306.523
Natuurkunde (incl. sterrenkunde)	878.117	235.148	13.808	1.127.073
Pedagogische wetenschappen en didactiek	629.816	212.966	16.975	859.757
Politieke en sociale wetenschappen	581.810	190.387	11.627	783.824
Psychologie	716.782	286.945	16.753	1.020.480
Rechtswetensch. (incl. criminologie en notariaat)	766.230	308.282	22.546	1.097.058
Scheikunde (incl. biochemie)	1.168.500	380.574	20.635	1.569.709
Sociale gezondheidswetenschappen	756.062	256.470	18.179	1.030.711
Technische en toegepaste scheikunde	1.147.663	328.002	33.346	1.509.011
Theologie, bijbel- en godsdienstwetensch.	0	0	0	0
Toegepaste biologische wetenschappen	2.509.995	962.252	59.045	3.531.292
Werktuigkunde	408.488	104.845	9.026	522.359
Wijsbegeerte (incl. moraalwetenschappen)	35.389	14.242	1.042	50.673
Wiskunde	58.172	23.411	1.712	83.295
Algemene en logistieke diensten	2.242.117	902.352	65.994	3.210.463
Totaal	**46.763.872**	**16.923.818**	**1.571.545**	**65.259.235**
VIB-beheer				
Biomedische wetenschappen (incl. biochemie)	1.826.702	1.408.231	98.280	3.333.213
Geneeskunde (incl. tandheelkunde)	197.852	167.426	1.896	367.174
IMEC-beheer				
Informatie- en communicatietechnologie	1.586.541	793.270	0	2.379.811
Elektronica en elektrotechniek	-73.294	-36.647	0	-109.941
Politieke en sociale wetenschappen	167.323	83.661	0	250.984
Totaal incl. projecten beheerd door VIB en IMEC	**50.468.995**	**19.339.760**	**1.671.721**	**71.480.476**

2.5 Tweede, derde en vierde geldstroom per faculteit

De totale uitgaven in 2017 bedroegen **260.593.485** EUR excl. de door VIB, IMEC en iMinds beheerde onderzoeksmiddelen, hetzij 280.214.093 EUR incl. de door VIB beheerde onderzoeksmiddelen (data IMEC N/A).

FAC - uitgaven per faculteit (EUR)

Faculteit	Personeel	Werking	Uitrusting	Totaal
Letteren en Wijsbegeerte	9.644.263	3.625.733	476.758	13.746.754
Rechtsgeleerdheid	2.582.014	1.199.347	120.229	3.901.590
Wetenschappen	23.508.592	10.142.714	2.066.349	35.717.655
Wetenschappen - VIB-beheer	8.798.876	2.383.997	1.010.585	12.193.458
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	23.529.161	12.868.823	2.434.890	38.832.874
Geneeskunde en Gezondheids-wetenschappen - VIB-beheer	3.648.658	2.880.086	898.406	7.427.150
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	31.572153	18.668.979	4.776.423	55.017.555
Ingenieurswetenschappen en Architectuur – IMEC-beheer	4.517.021	2.258.511	0	6.775.532
Economie en Bedrijfskunde	3.127.107	965.071	121.601	4.213.779
Diergeneeskunde	10.299.939	5.474.032	902.783	16.676.754
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	8.094.606	3.963.670	446.433	12.504.709
Bio-ingenieurswetenschappen	18.273.611	10.705.639	2.199.199	31.178.449
Farmaceutische Wetenschappen	4.553.738	2.656.017	996.433	8.206.188
Politieke en Sociale Wetenschappen	3.379.110	1.055.014	124.049	4.558.173
Politieke en Sociale Wetenschappen – IMEC-beheer	196.580	98.290	0	294.870
Algemene en logistieke diensten	21.465.733	11.375.823	3.197.449	36.039.005
Totaal	**160.030.026**	**82.700.861**	**17.862.597**	**260.593.485**
Totaal inclusief projecten beheerd door VIB en IMEC	**177.191.162**	**90.321.745**	**19.771.588**	**287.274.495**

2.6 Defiscalisering

Vrijgekomen opbrengst als gevolg van de defiscalisering (€)

Afdeling	2016	2017
I. Werking	8.343.598	8.422.603
IV.a. BOF	1.606.874	1.437.523
IV.b. AOF	7.549.462	7.506.186
V. Patrimonium	626.038	576.287
Andere		

3. *Personeelsbestand*

Een overzicht van het personeelsbestand wordt gegeven in het personeelsverslag. Daarin is evenwel niet het personeel begrepen dat rechtstreeks wordt gefinancierd door het VLAIO, het FWO-Vlaanderen, het VIB, IMEC en iMinds, evenmin als de personen die genieten van een doctoraatsbeurs (zgn. "Dehoussebeurzen") en de navorsers zonder arbeidsovereenkomst. Voor het FWO-Vlaanderen betreft het de doctoraatsbeurzen (aspirant-mandaten, SB-beurzen en bijzondere doctoraatsbeurzen), mandaten voor postdoctorale onderzoekers en mandaten van onbepaalde tijd (onderzoeksleider en onderzoeksdirecteur). Voor het VLAIO betreft het de doctoraatsbeurzen strategisch basisonderzoek die elk jaar werden toegekend door het voormalige IWT tot 31 december 2015.

4. *Wetenschappelijke output per wetenschapsdiscipline*

4.1 Doctoraatsscripties

Diploma's doctor op proefschrift uitgereikt tijdens het kalenderjaar 2017*.

	Man	Vrouw	België	Europa	Azië	Amerika	Afrika	Australië	**Totaal**
Faculteit Letteren en Wijsbegeerte	24	26	33	14	1	0	2	0	**50**
Faculteit Rechtsgeleerdheid	8	8	14	0	0	0	2	0	**16**
Faculteit Wetenschappen	85	58	87	24	19	6	7	0	**143**
Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	41	57	76	11	6	1	4	0	**98**
Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur	99	20	62	14	38	2	3	0	**119**
Faculteit Economie en Bedrijfskunde	16	9	18	3	4	0	0	0	**25**
Faculteit Diergeneeskunde	14	27	19	12	6	1	3	0	**41**
Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	15	29	31	6	4	2	1	0	**44**
Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	62	49	60	18	20	2	11	0	**111**
Faculteit Farmaceutische Wetenschappen	6	15	15	3	1	0	2	0	**21**
Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen	13	8	11	5	4	0	1	0	**21**
Eindtotaal	**383**	**306**	**426**	**110**	**103**	**14**	**36**	**0**	**689**

* De indeling is gemaakt volgens de faculteit die het diploma heeft afgeleverd, hetgeen niet altijd correspondeert met de faculteit van de hoofdpromotor.

4.2 Publicaties

Aan de hand van het aantal wetenschappelijke publicaties wordt een betrouwbare indicatie verkregen van de wetenschappelijke output gegenereerd door de onderzoekers. Het insturen van manuscripten naar toonaangevende wetenschappelijke tijdschriften is de geijkte methode om de resultaten van het verrichte wetenschappelijk onderzoek te publiceren en bekend te maken aan de andere onderzoekers.

De academische bibliografie met de bibliografische gegevens van de publicaties van de onderzoekers werd lang in papieren vorm verspreid. In 2003 werd gestart met een elektronische versie van de academische bibliografie, de databank die wetenschappelijke publicaties door UGent-onderzoekers verzamelt en ontsluit. Onderzoekers kunnen nu zelf hun publicaties registreren en, indien mogelijk, meteen ook de elektronische full text in het 'Institutional Archive' opladen. Het Institutional Archive is een online archief dat vrij beschikbaar is op het web. Wetenschappers kunnen hun publicaties archiveren in het archief (ook wel 'self archiving' genoemd) en wereldwijd aanbieden. Hiermee volgt de UGent het 'Open Archives Initiative', een internationale inspanning om wetenschappelijke communicatie vrij beschikbaar te maken onder het motto 'science back to the scientist'.

Het aantal publicaties van auteurs van de Universiteit Gent in tijdschriften opgenomen in de "Web of Science" (Science Citation Index, Social Science Citation Index en Arts and Humanities Citation Index) tonen de toenemende aanwezigheid van de onderzoekers van de Universiteit Gent in wetenschappelijke tijdschriften met hoge internationale erkenning aan. Het aantal publicaties met UGent-affiliatie (opgenomen in de databank van ECOOM) bedroeg in 1999 1.520 en is geleidelijk gestegen van 2.778 publicaties in 2006 tot 5.802 publicaties in 2016 (het laatste kalenderjaar waarover momenteel cijfers bekend zijn).

5. *UGent TechTransfer*

5.1 Visie en Missie

De Universiteit Gent en haar Associatiepartners (AUGent) willen een ondernemende kennisinstelling zijn en dit door:

- Het proactief handelen als motor van de innovatieve kennisregio;
- Het optreden als dienstverlener en inspiratiebron van innovatie voor haar partners.

om aldus:

- Een leidende rol te spelen in de ontwikkeling en uitbouw van de innovatieve kennisregio met impact op het regionaal/nationaal en internationaal (Europees) vlak;
- Erkend te worden als een aantrekkelijke onderzoeks-intensieve en ondernemende kennisinstelling met een aantrekkingskracht die zich uitstrekt over Europa;
- Bij te dragen aan de economische en maatschappelijke waardecreatie door overdracht van innovatieve kennis en technologie ontwikkeld aan de AUGent;
- Inkomsten te genereren die toelaten om deze activiteiten verder uit te bouwen, te professionaliseren en te ondersteunen.

Als ondernemende kennisinstelling stellen de partners van de AUGent zich als missie het creëren van economische en maatschappelijke meerwaarde door het stimuleren en ondersteunen van de valorisatie van innovatieve kennis en technologie ontwikkeld door de Universiteit Gent en haar Associatiepartners.

Het uitvoeren van beide rollen vereist enerzijds valoriseerbare en innovatieve kennis en technologie, i.e. de opbouw van een portfolio van toepassingsgerichte expertise en innovatieve oplossingen en anderzijds een sterk samenwerkingsverband met het bedrijfsleven (klanten) als 'afzetmarkt' voor deze kennis evenals een professionele klantgerichte (lange en korte termijn) invulling van de toepassingsgerichte onderzoeksactiviteiten.

In dit jaarverslag wordt een overzicht gegeven van de valorisatieresultaten als gevolg van de activiteiten van zowel IOF als TT.

Valorisatie in een academische context beperkt zich niet tot het verzilveren van kennis en onderzoeksresultaten enkel in spin-offs en licenties. De middelen die via IOF-ondersteuning ingezet worden leiden ook tot een betere performantie van de AUGent-partners in het succesvol aantrekken van onderzoeksmiddelen en dit zowel vanuit samenwerkingen met bedrijven als vanuit door Vlaanderen of Europa gesubsidieerde projecten.

5.2 Belangrijkste resultaten en verwezenlijkingen van 2017

Zowel de interfacedienst (UGent TechTransfer) als de IOF-werking zijn onderhevig aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap. Met de IOF- en interfacesubsidie krijgen de associaties van de overheid instrumenten voor respectievelijk de opbouw van toepassingsgerichte kennis ten behoeve van het bedrijfsleven en voor de opzet of de uitbouw van een geprofessionaliseerde technologietransfer. Beiden zijn nodig om de associaties in staat te stellen om hun rol als actor in de kennisdriehoek op gepaste wijze te vervullen.

In het afgelopen jaar werden 8 spin-off bedrijven opgericht die zich zullen toeleggen op de exploitatie van AUGent-technologie. Een van deze spin-offs haalde ook durfkapitaal op en twee rekenen erop om in 2018 durfkapitaal op te halen. Daarnaast zitten er verschillende spin-offs in de pijplijn, die in de eerste helft van 2018 zullen opgericht worden.

De valorisatie-inkomsten zijn gestegen in 2017: 2.344.954 euro ten opzichte van 2.154.260 euro in 2016 (inclusief inkomsten uit de verkoop van aandelen).

In 2017 werden 86 aanmeldingen ontvangen voor valoriseerbare onderzoeksresultaten en zijn 43 nieuwe octrooiaanvragen (prioriteitsaanvragen) ingediend. Dit brengt het aantal actieve octrooifamilies op 428. De grootte van de octrooiportefeuille is hiermee verder gestegen ten opzichte van de voorbije jaren.

Het aantal contractaanmeldingen is licht gestegen in 2017, terwijl het aantal juridische adviezen is gedaald.

Op jaareinde 2017 beschikte de dienst UGent TechTransfer over 33 medewerkers (of 30,55 VTE) en de decentrale valorisatiewerking bestond uit 21 IOF-mandaathouders.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste resultaten op valorisatievlak in 2017. Deze verwezenlijkingen zijn tot stand gebracht door de tweeledige valorisatiewerking (zowel UGent TechTransfer als de IOF-valorisatieconsortia) en konden maar gerealiseerd worden dankzij het hoogstaande en innovatieve onderzoek dat aan de AUGent verricht wordt.

	2017	**2016**	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**
Opgerichte Spin-offs	8	9	14	4	7	5
Actieve Octrooifamilies	428	404	370	339	345	337
Valorisatieinkomsten:						
• Inkomsten uit participaties	€154.390	€179.874	€229.500	€47.362	€942.100	-
• Licentie-inkomsten	€2.499.344	€2.154.260	€1.797.730	€1.905.336	€3.067.000	€1.562.000
Contractaanmeldingen	2.062	1.953	1.956	2.025	1.853	1.623
Aantal juridische adviezen	256	299	263	173	204	127

5.3 Valorisatiebeleid

Om de rol van de kennisinstelling als motor van de kenniseconomie waar te maken, is het essentieel dat de opgebouwde kennis doorstroomt naar de maatschappij, de bedrijven en organisaties, of bijdraagt aan de oprichting van nieuwe ondernemingen en organisaties.

De AUGent heeft een unieke valorisatiestructuur uitgebouwd om het valorisatiebeleid op de meest professionele en dynamische wijze te realiseren. De organisatie is tweeledig en bestaat uit een centrale interfacedienst (UGent TechTransfer) en gedecentraliseerde interfaceantennes. UGent TechTransfer biedt gespecialiseerd advies en ondersteuning aan de gedecentraliseerde interface-antennes, i.e. IOF-mandaathouders -werkzaam in IOF valorisatieconsortia-, de AUGent onderzoeksgroepen buiten de IOF consortia, en de hogeschool interface-antennes. De complementariteit tussen de centrale interfacewerking en decentrale IOF-werking heeft als gemeenschappelijk doel de kloof tussen het voeren van onderzoek en het creëren van maatschappelijke en economische meerwaarde te minimaliseren en te overbruggen, dit van bij de start van de onderzoeksactiviteiten tot aan de uiteindelijke meerwaardecreatie en opvolging bij de verantwoordelijke actoren (in het bijzonder bedrijven). Kerntaken van de IOF-mandaathouders zijn het uittekenen van een relevante portefeuille van toepassings- en klantgeoriënteerde onderzoeksactiviteiten, het opbouwen van een basisportfolio aan valorisatieopportuniteiten en het uittekenen, initiëren en coördineren van een valorisatiestrategie voor elk van de componenten uit deze portfolio. De finale realisatie van een valorisatietraject is de resultante van een optimale

samenwerking tussen de betrokken mandaathouder, de wetenschappelijk verantwoordelijke(n) (typisch de ZAP of hoofdonderzoeker met zijn of haar team) en een of meerdere experten van de interfacedienst.

Strategisch Plan m.b.t. de IOF- en interfaceactiviteiten 2014-2018

Het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap, goedgekeurd op 29 mei 2009, bepaalt in art. 8 dat elke associatie om de vijf jaar een Strategisch Plan opmaakt voor het IOF en de interfaceactiviteiten. Dit Strategisch Plan formuleert de visie van de associatie op de opbouw van toepassingsgerichte kennis, de samenwerking met het bedrijfsleven en de valorisatie van wetenschappelijk onderzoek. Vanuit deze visie worden dan een aantal strategische en operationele doelstellingen geformuleerd die de associatie zowel met het IOF als de interfacedienst wil bereiken. Vervolgens wordt de manier geschetst waarop het IOF past in het ruimere kader van strategisch basisonderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit binnen de associatie. Ten slotte wordt ingegaan op de wijze van organisatie van interfacewerking binnen de associatie, de samenwerking met de andere associaties en de wijze waarop de werking van de interfacedienst aansluit bij de werking van IOF.

Dit Strategisch Plan werd in 2013 in nauw overleg met de IOF-mandaathouders opgesteld, met zowel strategische als operationele doelstellingen, alsook KPI's voor de komende 5 jaren. Dit werd ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur van UGent, evenals aan de Raad van Bestuur van de AUGent en beide Raden van Bestuur keurden dit plan goed. Het Kabinet bevoegd voor Innovatie verleende zijn goedkeuring op 2 december 2014.

In 2017 werden de eerste stappen gezet naar planning toe betreffende de opmaak van een nieuw strategisch vijfjarenplan voor de interface- en IOF-activiteiten. In een eerste fase zal een zelfevaluatie worden uitgevoerd om daarna stapsgewijs over te gaan tot de opmaak van een toekomstvisie voor de komende vijf jaren.

5.4 Organisatie en Beheersstructuur

Missie en opdrachtomschrijving

De dienst UGent TechTransfer (TTO) heeft als missie het valorisatiebeleid verder uit te bouwen, in nauwe samenwerking met alle andere actoren, met het oog op een maximale economische en maatschappelijke valorisatie van het onderzoek in de AUGent. Zoals eerder aangegeven verlopen de valorisatie-activiteiten van de centrale TTO in nauwe samenwerking met de decentrale IOF-valorisatieconsortia.

De missie van het TTO kan worden vertaald in volgende taken en operationele doelstellingen:

- Opbouw en beheer van de octrooiportefeuille en van andere intellectuele eigendomsrechten van de partnerinstellingen;
- Bevorderen van de samenwerking tussen de partnerinstellingen en bedrijven en onderhandelen en beheer van onderzoek- en dienstverleningscontracten;
- Actieve marktintroductie van technologieën en intellectuele eigendomsrechten van partnerinstellingen, en het onderhandelen en het beheer van de bijhorende valorisatiecontracten;
- Stimuleren en begeleiden van spin-off ondernemingen;
- Sensibiliseren van de onderzoekers betreffende bescherming en valorisatie.

UGent TechTransfer treedt op als Interfacedienst voor alle partnerinstellingen binnen de AUGent en heeft daarbij als opdracht de overdracht van innovatieve kennis en technologie van de Universiteit Gent en haar Associatiepartners naar de bedrijfswereld te stimuleren en te begeleiden.

Daarnaast heeft de interfacedienst een coördinerende rol waarbij ze richtinggevend advies uitbrengt m.b.t. de AUGent valorisatiestrategie en valorisatiebeleid en daarbij de consistentie van het valorisatieproces wil bewaken.

Naast deze kernactiviteiten staat de TTO ook in voor de ondersteuning van het IOF via de IOF-coördinatie cel, is zij verantwoordelijk voor het beheer van het Baekeland II fonds.

Structuur en organisatie

De dienstverlening van UGent TechTransfer wordt gestructureerd in 4 operationele kernactiviteiten, aangevuld met de IOF-coördinatie, en het ondersteunend financieel en personeelsbeheer.

De cel **Business Development** is verantwoordelijk voor het identificeren van spin-off opportuniteiten, het begeleiden van het valorisatietraject naar de oprichting van het spin-off bedrijf toe en desgevallend ook voor het aantrekken van risicokapitaal en het verloop van de investeringsronde. Essentieel is dat de belangen van AUGent als kennis-inbrenger in dit gehele proces op adequate wijze worden behartigd.

Het opzetten van initiatieven van strategische samenwerking tussen bedrijven en de UGent behoort eveneens tot de objectieven van Business Development. Tot slot is de cel Business Development ook verantwoordelijk voor sensibilisering rond valorisatie binnen AUGent. In het bijzonder worden zowel doctorandi, als wetenschappelijke medewerkers en ZAP aangespoord om valorisatiegericht te denken. Doorheen hun werkzaamheden dragen zij een cultuur van ondernemerschap uit en verstrekken ze laagdrempelig advies aan onderzoekers die zich wensen te ontwikkelen tot ondernemers.

De cel **Grants & Incubators** zorgt voor de externe relaties tussen TTO en andere organisaties die innovatie behartigen en ondersteunen (VOKA, Agentschap Ondernemen, Stad Gent Dienst Economie, de verscheidene incubatoren, imec, VIB, …). In het verlengde hiervan wordt ook specifieke ondersteuning voorzien bij het voorbereiden en opzetten van onderzoeksprojecten in samenwerking met het bedrijfsleven. Tot en met 2013 was een medewerker specifiek verantwoordelijk voor de ondersteuning van Vlaamse financieringskanalen (VLAIO, SBO,) en vanaf mei 2014 werd dit uitgebreid met juridische ondersteuning van Europese onderzoeksprogramma's.

Verder worden twee medewerkers ingezet voor enerzijds de ondersteuning van activiteiten op de UGent Campus Kortrijk en anderzijds de samenwerking met Bimetra (klinisch onderzoek) op de UZGent Campus.

Het **IP & Licensing** team is verantwoordelijk voor de opbouw, het beheer en de valorisatie via licenties van de octrooiportefeuille en andere intellectuele eigendomsrechten van de AUGent. Voornaamste doelstellingen zijn hierbij het optimaliseren van de octrooiportefeuille, het bieden van professionele ondersteuning op het vlak van intellectuele eigendom en licenties, het uitwerken van strategieën voor de bescherming van de AUGent intellectuele eigendom en het uitbouwen van een actief octrooi - en licentiebeleid.

Het intern aanwezig zijn van de juiste expertise op het vlak van intellectuele eigendom heeft als belangrijke meerwaarde dat potentiële vindingen sneller kunnen worden geïdentificeerd en dat de IP-portefeuille op een meer efficiënte, strategische en doelgerichte wijze kan beheerd worden, dit in nauwe samenwerking met de onderzoekers, de IOF-mandaathouders en de business developers binnen UGent TechTransfer. Bijkomend geeft het IP & Licensing team professioneel advies en ondersteuning bij het opmaken van Freedom-to-operate (FTO) analyses in het kader van onderzoeks- en valorisatieprojecten.

Het **Legal team** is verantwoordelijk voor het onderhandelen, opmaken en beheren van overeenkomsten en onderzoekscontracten met derden van UGent en de hogescholen binnen de Associatie. Daarnaast biedt het Legal Team de nodige juridische ondersteuning bij het implementeren van de valorisatiestrategie van AUGent en TechTransfer, bv. op het vlak van licentiëring en creatie en opvolging van spin-offs.

Het Legal team stelt zich hierbij als missie een zo goed mogelijke juridisch-contractuele bescherming te bieden van de belangen van UGent. Deze missie wordt vertaald in een dienstverlening waarbij wordt gestreefd naar advies met een grote toegevoegde waarde, zowel bij contractondersteuning als bij de juridische adviesverlening. Dit wordt onder meer bereikt door het toewijzen van één bepaalde jurist als eerste contactpersoon voor elke interne cliënt (IOF-valorisatieconsortium en IOF-mandaathouder, onderzoeksgroep, professor) met het oog op een laagdrempelige toegang tot Legal en de opbouw van knowhow bij de jurist, het hanteren van een proactieve en creatieve benadering en het optimaliseren van de doorlooptijden voor contractoplevering (via het intern standaardiseren van overeenkomsten, het ter beschikking stellen van welbepaalde standaardcontracten aan de IOF-mandatarissen en de onderzoeksgroepen en het verbeteren van interne processen). De inzet van juristen met complementaire expertise garandeert een kwalitatieve ondersteuning in alle rechtsdomeinen die worden bestreken door de valorisatieactiviteiten van TTO en de specifieke adviesverlening rond intellectueel eigendomsrecht, auteursrecht, verbintenissenrecht en vennootschapsrecht.

De **IOF-coördinatie cel** is verantwoordelijk voor het beheer en de ondersteuning van de dagelijkse IOF-werking binnen de AUGent in de breedste zin. Haar takenpakket omvat onder meer de organisatie en beleidsvoorbereiding van de IOF-raden, de praktische implementatie van de voorschriften van de Vlaamse Regering in het kader van het IOF-besluit en het continue stroomlijnen van de communicatie en samenwerking tussen de centrale dienst UGent TechTransfer en de decentrale IOF-werking.

Daarnaast beheert de cel de IOF-projectportfolio en biedt zij ondersteuning bij IOF-projectaanvragen via projectteammeetings, alsook advies en begeleiding in lopende IOF-projecten. Het volledige overzicht van de activiteiten van de IOF-cel is opgenomen in het hoofdstuk ‘Industrieel Onderzoeksfonds’

Organigram

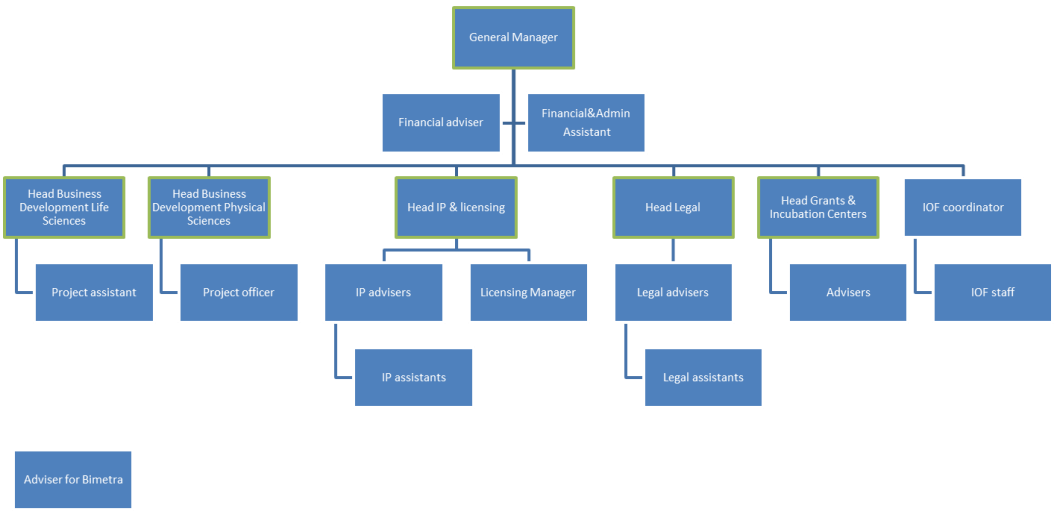

Financieel

Zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur in 2008, functioneert UGent TechTransfer als een financieel verzelfstandigde dienst. Zij verkrijgt haar inkomsten voor werking uit enerzijds een aandeel op de UGent overheadinkomsten, gerealiseerd op contractactiviteiten, en anderzijds uit een jaarlijkse interfacetoelage van de overheid en uit een gedeelte beheersvergoeding vanuit het IOF-Fonds. Daarnaast verkrijgt UGent TechTransfer een beperkte vergoeding voor het dagelijks beheer van het UGent zaaikapitaalfonds (Baekeland Fonds II). Net zoals in 2015 en 2016 werd ook in 2017 het principe van de financiële verzelfstandiging niet gerespecteerd: het aandeel op de UGent overheadinkomsten werd afgerond op een bedrag gelijk aan het bedrag van 2016. De werkingsmiddelen voor UGent TechTransfer worden grotendeels besteed aan personeelskosten. Daarnaast is een budget vrijgemaakt voor de verdere digitalisering van dienst. De middelen voor investeringen in zaaikapitaalfondsen worden gedragen door de valorisatiekas en worden bijna volledig verworven uit de inkomsten uit licenties en de verkoop van participaties in bedrijven (rechtstreeks of via zaaikapitaalfondsen).

Algemeen beleid

In het vorig jaarverslag werd gerapporteerd over het gewijzigde UGent Valorisatiereglement, dat vanaf 1 januari 2017 in voege is gegaan. In 2017 werd er samen met de Associatiepartners van de AUGent een nieuw Algemeen Onderzoeks- en Samenwerkingsreglement opgesteld voor de AUGent. Dit werd voorgelegd aan en goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de Associatie UGent op 12 juni 2017.

Communicatie en sensibilisering

Zowel UGent TechTransfer als de IOF-geleding ontplooiden de afgelopen jaren diverse communicatie-activiteiten, zowel naar interne als externe doelgroepen toe. In 2017 zijn op gebied van communicatie de volgende initiatieven genomen:

- De website van UGent TechTransfer is integraal vertaald naar het Nederlands, waardoor de twee versies (Nederlands en Engels) nu parallel naast elkaar bestaan. Daarnaast is de webpagina met 'Expertisecentra' verder uitgebouwd, waardoor bedrijven makkelijker hun weg kunnen vinden naar de correcte dienstverlening. De nieuwsberichten van TechTransfer worden op de website geplaatst, maar ook verspreid via de Twitter-pagina @ugenttt, die steeds meer volgers krijgt.
- In 2017 is gebrainstormd over een nieuwe brochure in de UGent-huisstijl, die zal worden geïmplementeerd in de eerste helft van 2018. Ook de TT-banners zijn vernieuwd, conform de huisstijl. De TT- flyer is eveneens in een nieuw jasje gestoken en wordt verspreid als bladwijzer bij de labo notebooks, zodat alle onderzoekers weten dat ze steeds terecht kunnen bij de Dienst TechTransfer voor de bescherming en verdere valorisatie van hun onderzoeksresultaten.
- UGent TechTransfer was aanwezig op verscheidene beurzen en congressen, zoals Knowledge for Growth en Bio US. Daarnaast was UGent TechTransfer gastheer voor het 'European Materials and Industry Venture Forum' en werd ondersteuning geboden bij diverse initiatieven van de IOF-mandaathouders (lancering van het Cancer Research Institute Ghent, CAPTURE, Center for Sustainable Chemistry, enz.)
- De vijfdaagse TT-skills opleiding vond opnieuw plaats in het najaar van 2017. De TT-skills opleiding richt zich tot postdoctorale onderzoekers en Zelfstandig Academisch Personeel. Er namen bijna 40 onderzoekers aan deel, waaronder ook een aantal mensen van de Arteveldehogeschool en de Howest. In het voorjaar 2017 werd voor de tweede keer in samenwerking met VOKA het TT Starter's Seminar ingericht voor onderzoekers die bij een startup project betrokken zijn. Het doel van deze vierdaagse cursus was gerichte vaardigheden bijbrengen rond een bepaald thema (dit jaar marketing, vorig jaar was het financing) en de onderlinge netwerking tussen de deelnemers

te bevorderen. Hieraan nam een tiental onderzoekers met concrete spin-off plannen deel (spin-off-mandaten of mensen die IOF-financiering ontvingen om naar een spin-off te werken.

Interne werking

In 2017 werd blijvend geïnvesteerd in de verdere uitwerking en optimalisatie van processen, instrumenten en tools:

- In 2017 werden verdere acties genomen met het oog op het ontwikkelen van een eenvormige set sjablonen en standaardmodellen en het verder optimaliseren van het **contractproces**. Zo werden bijkomende contractsjablonen en standaardclausules opgesteld ten behoeve van het Legal team, die voor de juristen toegankelijk zijn via een centrale SharePoint-toepassing.

- Het Bestuurscollege verleende in 2015 bevoegdheidsdelegaties aan de voorzitter van de Beleidsgroep Valorisatie en aan de General Manager van UGent TechTransfer voor het sluiten van bepaalde overeenkomsten, behandeld door UGent TechTransfer. Het Bestuurscollege van 1 december 2017 besliste deze bevoegdheidsdelegaties te actualiseren. De bevoegdheidsdelegaties betreffen onder meer materiaaltransferovereenkomsten, geheimhoudingsovereenkomsten, niet-bindende documenten en bepaalde dienstverlenings-overeenkomsten. Door het toekennen van deze bevoegdheidsdelegaties dient een belangrijk aantal contracten niet langer naar de centrale diensten van UGent te worden verstuurd ter ondertekening, wat de administratieve doorlooptijd voor deze contracten gevoelig heeft verminderd.
  In het kader van de aanstelling van de nieuwe rector werd op 6 oktober 2017 beslist om de rector aan te duiden als de nieuwe voorzitter van de Beleidsgroep Valorisatie (waar dit tot dan toe de vicerector was). In totaal werden in 2017, 1.588 contracten effectief ondertekend bij bevoegdheidsdelegatie via de administratie van UGent TechTransfer, als volgt:
  - 201 contracten werden ondertekend door de rector (waaronder o.m. 4 raamovereenkomsten, 83 onderzoeksovereenkomsten, 67 dienstverleningsovereenkomsten, 4 IP managementovereenkomsten en 12 licentieovereenkomsten;
  - 644 contracten werden ondertekend door de vicerector (waaronder o.m. 11 raamovereenkomsten, 222 onderzoeksovereenkomsten, 221 dienstverleningsovereenkomsten, 17 IP managementovereenkomsten en 28 licentieovereenkomsten);
  - 743 contracten werden ondertekend door de general manager van UGent TechTransfer (waaronder o.m. 392 geheimhoudingsovereenkomsten, 183 materiaaltransferovereenkomsten en 152 dienstverleningsovereenkomsten volgens de algemene voorwaarden van UGent).

- De ontwikkeling van **One Office** is georganiseerd in 4 thema's. De analyse is reeds aangevat in het laatste kwartaal van 2015 en het programmeren ervan, mede door een externe softwareontwikkelaar, is gestart vanaf het tweede kwartaal van 2016. De voltooiing van het ganse project – i.e. de vier thema's – is voorzien rond de tweede jaarhelft 2018.
  In een eerste thema zijn de gevalideerde cijfers m.b.t. de inkomsten in relatie gebracht met onderliggende kenmerken van de contract- en onderzoeksportefeuille waartoe deze inkomsten behoren. Door een tussentijdse monitoring en opvolging van deze gegevens is het mogelijk om onze strategische doelstellingen tijdig te evalueren en indien nodig bij te sturen en/of te herzien. Ten behoeve van het Legal Team worden in een tweede module de doorlooptijden voor contractbehandeling bepaald zodat deze in detail geanalyseerd kunnen worden met het oog op

communicatie naar de interne cliënten, identificeren van *bottlenecks* en van mogelijke tijdswinsten in de werkprocessen en een optimale werkverdeling tussen de TechTransfer-juristen. De doorlooptijden van de ondertekende contracten kunnen opgevolgd worden tot op verschillende niveaus (o.a. contractsoort, universitaire onderverdeling, fase van het hele contractproces en periodes). In 2017 is deze module verder getest en verfijnd. Daarnaast werd een nieuwe simulator ontwikkeld om op basis van een aantal parameters werklastmetingen uit te voeren en de contracten makkelijker te verdelen onder de juristen en legal assistants. De werkzaamheden hiervoor zullen gefinaliseerd worden in het eerste kwartaal 2018.
Thema drie geeft de gebruiker verdere inzichten hoe de IOF-verdeelsleutel is samengesteld voor de Vlaamse universiteiten enerzijds en welk percentage AUGent hierin verwerft. De module biedt tevens de mogelijkheid om op basis van voorlopige cijfers en indicatoren een prognose te maken van het te verwachten aandeel van de Associatie UGent in toekomstige sleuteljaren en de overeenstemmende budgetten.
In de laatste module worden gebruiker specifieke rapporten voor verscheidene beleidsvragen gecentraliseerd:

- Inzichten met betrekking tot alle spin-off en andere bedrijven al dan niet gevestigd op en rond het Technologiepark (impactstudie) op basis van publiek beschikbare informatie (gepubliceerde jaarrekeningen Nationale Bank).
- Analyse van de inkomsten uit valorisatie waarbij nagegaan kan worden welke verbanden er zijn met projectfinanciering, aantal actieve contracten, faculteiten en vakgroepen enz.

5.5 Valorisatie-output

5.5.1 IP & Licensing

Het afgelopen jaar werd verder resultaat geboekt in de uitbouw van een actief IP- & valorisatiebeleid.

Eind 2017 omvatte de octrooiportefeuille van de Associatie UGent 428 actieve octrooifamilies waarvan UGent eigenaar of mede-eigenaar is. De sectie IP & Licensing staat in voor het beheer van 196 octrooifamilies, de overige worden beheerd door de Strategische Onderzoekscentra (VIB en imec), andere kennisinstellingen of industriële partners.

Er werden 86 valoriseerbare onderzoeksresultaten aangemeld in 2017. Hiervan werd voor 48 aanmeldingen beslist een octrooiaanvraag in te dienen (door UGent of haar onderzoekspartners); 22 aanmeldingen zijn per eind 2017 nog in evaluatie.

In 2017 werden in naam van UGent (als aanvrager of mede-aanvrager) 43 nieuwe octrooiaanvragen (prioriteitsaanvragen) en 48 internationale PCT octrooiaanvragen ingediend. Verder werden wereldwijd 116 toegekende nationale octrooien verkregen.

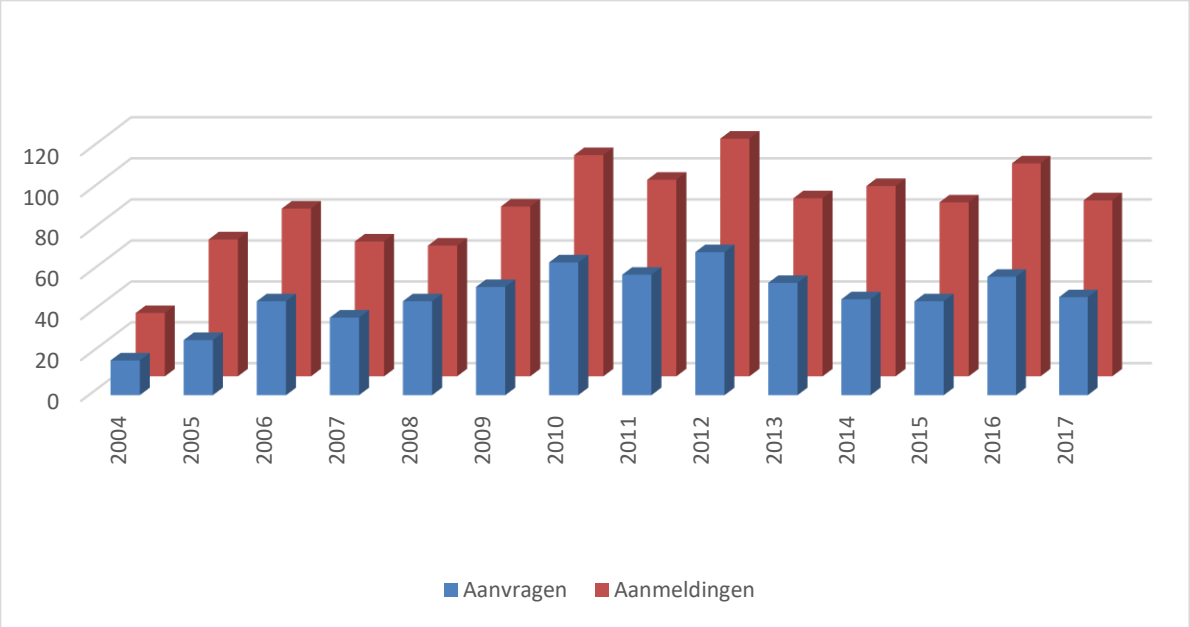

Evolutie van het aantal octrooiaanvragen/aanmeldingen per jaar

De totale valorisatie-inkomsten in 2017 bedroegen 2.499.344 euro, waarbij ongeveer 800.000 euro afkomstig was van één licentiecontract in de farmasector. De overige inkomsten waren als volgt verdeeld: 3 contracten leverden een bedrag op van meer dan 100.000 euro, 30 contracten leverden een bedrag op tussen 10.000 en 100.000 euro; 38 contracten tussen 1.000 en 10.000 euro, en 6 contracten leverden inkomsten op die lager waren dan 1.000 euro. Ongeveer 75% van de valorisatie-inkomsten was afkomstig van contracten met bedrijven uit de life sciences sectoren (farma, veterinaire producten, plantenbiotechnologie, medische toestellen, diagnostica, voeding en dierenvoeding, …), terwijl 25% voortkwam uit contracten in andere sectoren.

In 2017 werden licentie-inkomsten verkregen van 23 spin-offs uit de Associatie Universiteit Gent (Inbiose, Inside Matters, Biogazelle, Prodigest, Progeno, Cacaolab, XRE, Sentiance, Demed Medical, Argus Technologies, Molecubes, Trinean, AVGI, Asasence, Pxlence, Senso2Me, Sanacon, Madsis, Fertihome, Karybel, Coscale, Statter, Imaqua, Inspect, Ontoforce, Pozyx, Smartivize, The Forge, The Vigor Unit).

In 2017 werden 25 nieuwe licenties, transferovereenkomsten en opties afgesloten: 10 overeenkomsten gerelateerd aan octrooien, 6 gerelateerd aan knowhow en/of materialen en 9 gerelateerd aan software.

Per einde 2017 beschikte de UGent over 93 valorisatie-overeenkomsten (licentie, transfer en optie) gerelateerd aan de octrooiportefeuille, naast 60 overeenkomsten m.b.t. knowhow en/of materialen en 76 software-licenties.

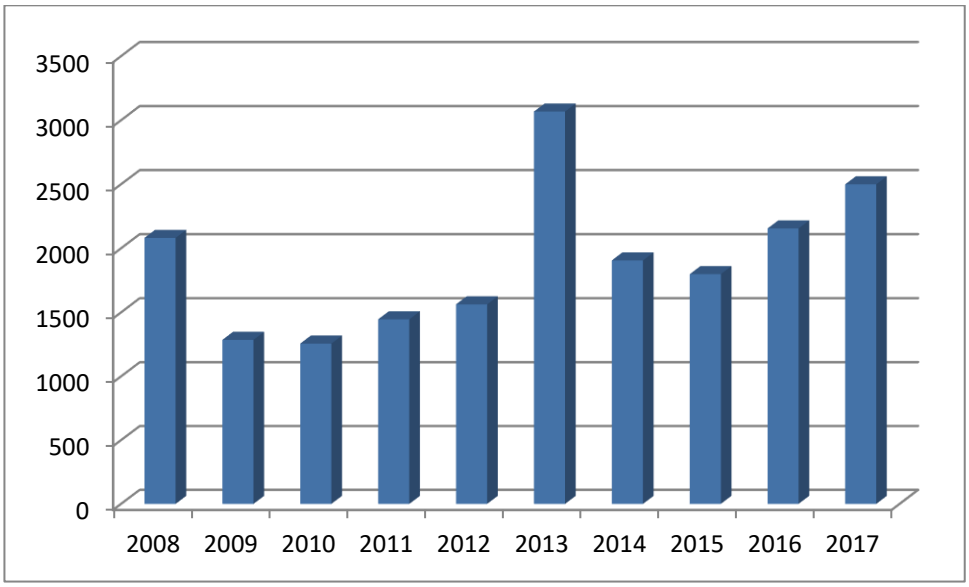

Evolutie van de valorisatieinkomsten per jaar (in k€), incl. inkomsten uit verkoop van aandelen

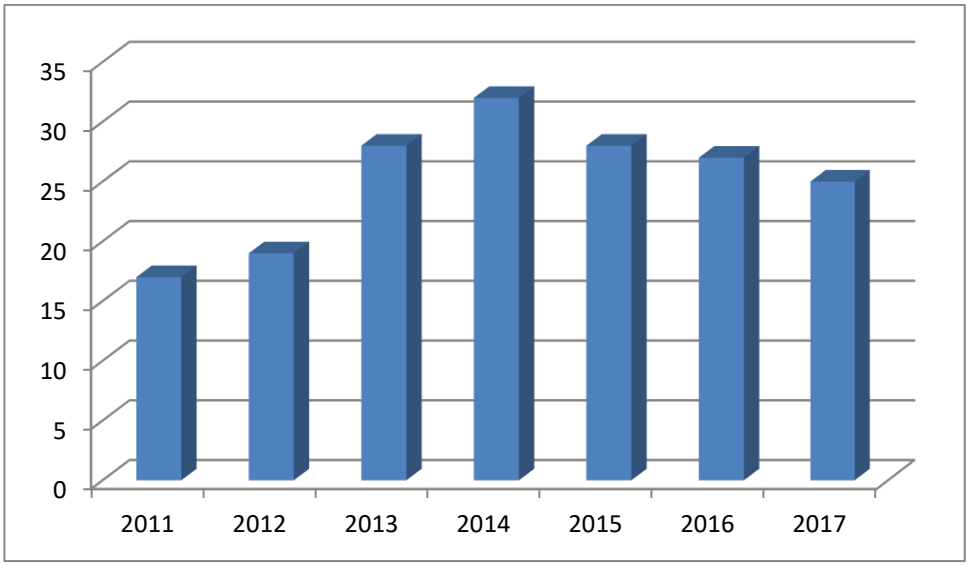

Nieuwe licentie-, transfer- en optieovereenkomsten m.b.t. patenten, software, knowhow en materialen.

5.5.2 *Legal*

Het volume aan aangemelde contracten is ruim 5% gestegen in 2017, gaande van 1.953 contracten in 2016 naar 2.062 in 2017. In 2017 daalde het aantal verstrekte juridische adviezen licht, gaande van 299 adviezen in 2016 naar 256 contracten in 2017. Om met de structurele stijging in het aantal contracten te kunnen omgaan en tegelijk de doorlooptijden zo kort mogelijk te houden, werd in 2017 een extra jurist aangeworven.

In 2017 gaf UGent TechTransfer daarenboven advies bij 332 EU-contracten.

De verdeling van de aangemelde contracten over de faculteiten is de volgende:

	2014	2015	2016	2017
Bio-ingenieurswetenschappen	382	377	373	376
Diergeneeskunde	207	249	238	225
Economie en bedrijfskunde	37	47	43	25
Farmaceutische wetenschappen	123	108	116	133
Geneeskunde en gezondheidswetenschappen	349	305	347	399
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	580	572	528	545
Letteren en wijsbegeerte	30	19	14	16
Politieke en sociale wetenschappen	27	20	21	19
Psychologie en pedagogische wetenschappen	34	28	49	29
Rechtsgeleerdheid	10	12	8	15
Wetenschappen	225	204	186	228
Centrale Administratie	21	15	30	52

Dit overzicht toont aan dat over de jaren het grootst aantal contracten werd aangemeld vanuit de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur. Het aantal aangemelde contracten is in 2017 procentueel het sterkst gestegen in de faculteit Wetenschappen en in de centrale administratie.

5.5.3 *Business Development*

Spin-offs

De opgerichte spin-offs kunnen worden ondergebracht in twee types:

(1) De technologie gedreven spin-offs: hierin staat de inbreng van propriëtaire UGent technologie centraal, op zijn beurt het resultaat van wetenschappelijke of technologische doorbraken van de onderliggende onderzoeksgroepen;
(2) De ondernemer gedreven spin-offs: deze spruiten voort uit de ondernemerszin van onderzoekers die willen inspelen op de commerciële interesse voor onderzoeksresultaten of diensten en die deze onder de vorm van een exclusieve licentie op de technologie en knowhow, valoriseren.

In 2016 werden 9 bedrijven opgestart, waarvan er 6 reeds in 2016 de kwalificatie als UGent spin-off behaalden op basis van een ondertekende IP licentieovereenkomst. In 2017 werd de IP licentieovereenkomst voor de 3 overige bedrijven opgericht in 2016 afgesloten, zodat deze bedrijven intussen ook als UGent spin-off kan gekwalificeerd worden.

In 2017 werden 8 bedrijven opgestart, waarvan op datum van dit jaarverslag, er 6 reeds kwalificeren als UGent spin-off op basis van een ondertekende IP licentieovereenkomst, en waarbij de onderhandelingen met de 2 overige bedrijven nog lopende zijn:

- **AM Team:** werd opgericht in januari 2017. AM Team is gespecialiseerd in het modelleren van biochemische reacties in continue fluida in waterzuiveringsinstallaties en bioreactoren. Daartoe doen ze beroep op computermodellen van de universiteit.
- **BiFast:** werd opgericht in april 2017 als gezamenlijke UGent/imec spin-off. Het bedrijf ontwikkelt chips voor hoge snelheidsinterfaces: van 100 Gbps interfaces voor koperdraden tot 400 Gbps interfaces voor optische vezels.
- **Onera:** werd opgericht in april 2017 in Nederland. Onera is een gemeenschappelijke UGent/imec startup die patches ontwikkelt die het slaappatroon van de drager opvolgen. Deze patches kunnen gebruikt worden bij het opsporen van slaapstoornissen. Het bedrijf zal begin 2018 een initiële externe kapitaalronde sluiten met het imec XPand fonds en met de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM Nederland). Onera doet beroep op artificiële intelligentie software en een patent van UGent.
- **Horix Tech:** werd opgericht in mei 2017 in Frankrijk en opereert onder de merknaam Imageens. Het bedrijf ontwikkelt softwaretools voor het berekenen de stijfheid van arteriële wanden die indicaties kunnen geven van het risico op verhoogde bloeddruk. Het doet hiervoor beroep op software ontwikkeld aan UGent.
- **ML2Grow:** werd opgericht in mei 2017. Het bedrijf ontwikkelt artificiële intelligentie software op maat van de klant. De initiële focus ligt op opbrengstvoorspelling in de serreteelt. Het bedrijf wenst hun AI-toolset en expertise echter ook uit te breiden naar andere sectoren.
- **Advanced Sports Equipment Testing:** werd opgericht in augustus 2017 en opereert momenteel onder de brand naam BikeLab. ASE Testing richt zich op het testen van sportmateriaal, zowel naar breukbestendigheid als naar comfort toe. In de eerste plaats wordt gemikt op het testen van composiet fietsframes.
- **Smartivize:** werd opgericht in september 2017 en opereert momenteel onder de merknaam ShopperVision. Smartivize brengt een platform naar de markt dat retailers toelaat inzicht te verwerven in waar shoppers hun aandacht naar toe gaat terwijl ze door een winkel wandelen. Smartivize bouwt *heat maps* van de winkeldisplays en levert zo aan de retailers inzichten om tot een effectievere winkelinrichting te komen.
- **Aelin Therapeutics**: een VIB/UGent spin-off, opgericht in december 2017. Aelin Therapeutics wil antibioticaresistente of onbehandelbare ziekten op een innovatieve manier bestrijden. Het bedrijf zal zogeheten Pept-ins™ ontwikkelen, een nieuw type medicatie dat 'slechte' eiwitten neutraliseert door ze te doen samenklitten.

In geen enkele van deze startups nam UGent een directe participatie in het kapitaal van het bedrijf in ruil voor de inbreng in natura van software, hardware, octrooien en knowhow.

Bij Aelin Thearpeutics heeft UGent een indirecte participatie via het VIB. Bij BiFast hebben UGent en imec een gezamenlijke optie om toe te treden tot het kapitaal indien bepaalde mijlpalen worden gehaald.

Een tiental spin-off-projecten zijn in een laatste fase van incubatie met het oog op een formele oprichting in 2018-2019, o.a. een bedrijf dat optische sensortechnologie wil commercialiseren voor het meten van druk en trek in grote structuren zoals windmolens en civiele constructies, een bedrijf dat een diagnostische tool ontwikkelt voor thuisgebruik, een bedrijf dat lange glasbalken zal produceren voor architecturale glasconstructies en een bedrijf dat poly-oxazoline polymeren wenst te commercialiseren voor medische applicaties.

Naast de begeleiding van het incubatieproces en oprichting van spin-offs, heeft het Business Development team, via intensieve samenwerking met de IOF-mandaathouders, en dankzij een valorisatiegerichte opvolging van de IOF-projecten, een goed gestoffeerde pijplijn van UGent spin-off-opportuniteiten op korte en middellange termijn geïdentificeerd. Dit geheel van spin-off-projecten vormt tevens een aantrekkelijke dealflow voor het QBIC fonds (zie ook verder).

Beheer Baekeland II Zaaikapitaal fonds

UGent TechTransfer is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van het Baekeland II Fonds. Zie hoofdstuk 6 voor het overzicht van de bestedingen en activiteiten met betrekking tot de zaaikapitaalfondsen.

Beheer van de UGent-participaties in UGent spin-offs

UGent TechTransfer volgt ook de portefeuille op van startup bedrijven waarin UGent aandelen heeft. UGent heeft op datum van dit jaarverslag aandelenparticipaties in volgende spin-offs: Primoris (het vroegere FytoLab), WFRGent, Quality Control, Mind4Energy, Spartanova, TiGenix, Molecubes, en Indigo Diabetes.

In 2017 is het bedrijf Trinean overgenomen door het Californische Unchained Labs, met behoud van de O&O activiteiten in Vlaanderen. Bij deze overname heeft UGent haar aandelen ook verkocht.

Samenwerking met de industrie

UGent streeft op drie niveaus een samenwerking met bedrijven na:

UGent streeft op een samenwerking met bedrijven na op verschillende niveaus:

- Project Partnerships: Dit zijn project-gebaseerde samenwerkingen, die ad hoc opgezet worden en meestal van kortere duur zijn (van enkele maanden tot 5 jaar). De meeste industriële samenwerkingen situeren zich op dit niveau. Hoewel ad hoc qua opzet, kunnen deze projecten omvangrijk zijn en met sommige bedrijven is reeds lang een dergelijke samenwerking lopende.
- Raamakkoorden en strategische partnerships: De laatste jaren wordt niet meer gestreefd naar raamovereenkomsten en strategische partnerships: dergelijke overeenkomsten zijn enorm tijdrovend en frustrerend, ook voor de klant. Er wordt wel structureel samengewerkt met bedrijven, maar dit wordt niet in een raamovereenkomst gegoten. Er wordt nu eerder gewerkt met programma-overeenkomsten (zie hierboven: project partnerships).

In 2017 werden 20 partnering events georganiseerd vanuit AUGent, met het oog op het opzetten van duurzame samenwerkingsverbanden zoals het Materials Industry Venture Forum en het CRIG Industrial Event. Andere partnership events hadden als doel het oprichten van een excellentiecentrum, zoals de lancering van EnerGhentIC en van het Centrum voor Duurzame Chemie en de CAPTURE-launch. Tot slot vonden diverse ontmoetingen plaats tussen UGent en R&D verantwoordelijken, bv. tijdens de Academia-industry connect meeting van PROVAXS en de CropFit Industrieraad.

Regionale verankering van innovatieclusters op het Technologiepark Zwijnaarde

UGent investeert reeds geruime tijd in het ontwikkelen van innovatieclusters op haar Technologiepark in Zwijnaarde (Tech Lane Ghent Science Park Campus A). Deze worden gekenmerkt door het samenbrengen van academische activiteiten (onderwijs, onderzoek, en dienstverlening), testapparatuur, industriële onderzoeksactiviteiten van zowel starters, KMO's als grote ondernemingen, incubatieactiviteiten, en netwerkversterkende ondersteuning op een campus teneinde tot een synergetische meerwaarde te komen. Op het Technologiepark te Zwijnaarde zijn reeds drie innovatieclusters in volle ontwikkeling:

- **Life science cluster**, met focus op agro biotech, antilichaam-therapeutica, inflammatie en voeding;

- **Materialenonderzoekscluster**, met focus op metallurgie, mechanica van polymeren en composieten en gebruik makende van excellente expertise en testinfrastructuur geschikt voor 'high throughput' en/of 'grote structuur' karakterisatie en testing;
- **Digital technologies cluster**, met focus op draadloze technologieën, data analytics en fotonica, gebaseerd op uitmuntende expertise in de domeinen van chip ontwerp en chip hardware technologie.
- **Clean Tech cluster**, dat Vlaanderen wil laten uitgroeien tot wereldspeler in grondstofhergebruik.

Het jaar 2017 werd gekenmerkt door een verdere groei van de tewerkstelling op het Technologiepark, vooral door de komst van het Eastman European Innovation Centrum en de verdere groei van Ablynx, waardoor bijna alle ruimte in de Bio accelerator, vrijgekomen door de reductie van de tewerkstelling van Cropdesign, bijna volledig is ingenomen. In de AA toren was ruimte vrijgekomen door de reductie van TP Vision. Er werd een business centrum ingericht dat op meer flexibele manier ruimte en diensten aanbiedt. Eind 2017 hebben zich daar reeds 5 groeibedrijven gevestigd:

- Feops: CE-gecertifieerde software ter voorspelling van de interactie tussen implant en patiënt-specifieke aorta anatomie;
- Harmoney: fintech tool ter ondersteuning van de communicatie tussen investeerders en adviseurs;
- Nexilis: IT ingenieursbureau ter optimalisering van energiesystemen;
- Impulse Research: neurowetenschappelijke onderzoeksdiensten;
- Clever: AI algoritmes ter ondersteuning van neurowetenschappelijke onderzoeksdiensten.

Zowel IIC UGent als de bio-incubator zitten wel op volle capaciteit. De aanwezige startups blijven groeien.

Om deze groei verder op te vangen werden de voorbereidingen verder gezet voor de bouw van een nieuwe bio-accelerator van 10.000 m² beschikbare vloeroppervlakte in het verlengde van de bouw van de uitbreiding van de UGent-VIB onderzoekslabo's. De bouwvergunning is goedgekeurd en de bouwwerken zijn voorzien medio 2018.

Tevens heeft IIC UGent beslist om een vierde incubatorgebouw in te richten, als onderdeel van het Capture-project op het nieuwe wetenschapspark op het Eilandje in Zwijnaarde (Tech Lane Campus E).

OCAS heeft zijn nieuwe Mechanical engineering testhal afgewerkt en in gebruik genomen. De uitbreiding van 1600 m² beschikbare vloeroppervlakte zal worden gebruikt om unieke testapparatuur te installeren geschikt voor het beproeven van grote mechanische constructies, specifiek in vermoeiing.

Tevens werd Homelab geopend, een project van UGent in samenwerking met imec. Homelab is een "residentiële testomgeving" ter ontwikkeling en innovatie van ICT gestuurde residentiële toepassingen in de domeinen van domotica, energiezuinige woningen en thuiszorg stimuleren.

De fusie van imec en iMinds heeft aanleiding gegeven tot de creatie van IDlab, een samenwerking van onderzoeksgroepen in de domeinen van internettechnologie en data science, en geaffilieerd met imec.

Op vlak van parkmanagement heeft de vereniging van parkbewoners, de vzw Ardoyen, een actievere rol blijven opnemen op het vlak van mobiliteit, organisatie van centrale parkeervoorzieningen en communicatie. Dit resulteerde concreet in de continuering van de shuttledienst tussen het park en

het station Gent-Sint-Pieters, de deelname van de vzw in de aanbesteding van centrale parkeervoorzieningen, de verdere uitbouw van de website samen met UGent: www.techlane.be, en de aanduiding van een professioneel parkmanagementbedrijf Quares.

Tewerkstelling per cluster:
Het park stelde eind 2017 circa 3.400 mensen tewerk, stabiel t.o.v. 2016:

- Life sciences: 47%
- Materialen: 26%
- ICT: 27%

De tewerkstelling in de life sciences is gestegen t.o.v. die in ICT. Belangrijke nieuwkomers zijn Aphea.Bio en Eastman. De materialensector is stabiel gebleven.

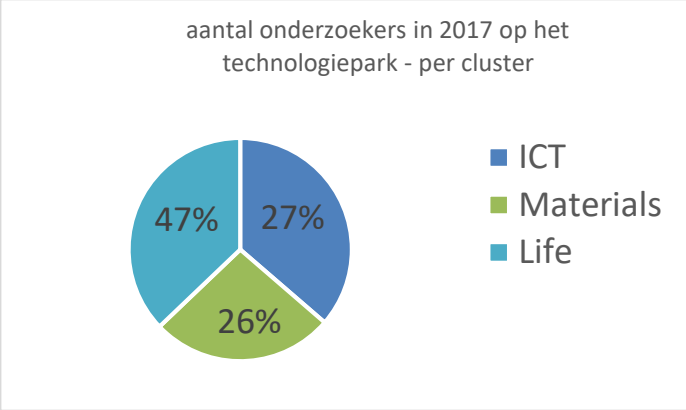

Tewerkstelling per type organisatie:
Er hebben zich lichte verschuivingen voorgedaan t.o.v. 2016. De tewerkstelling in research institutes is lichtjes gedaald. Dit wordt gecompenseerd door de groei van verschillende startups en de komst van een corporate R&D-centrum van Eastman Chemical.

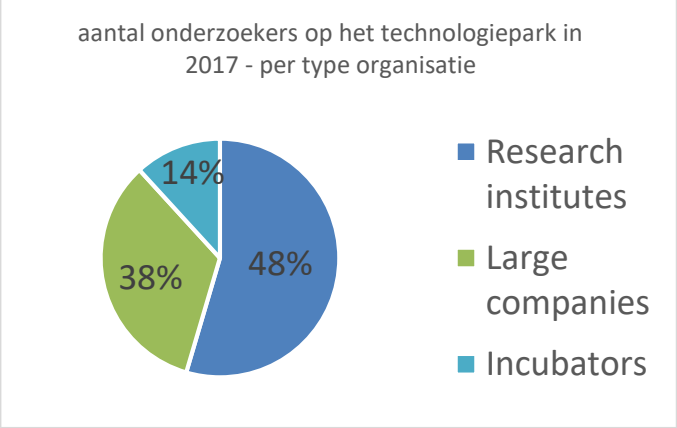

Nieuw wetenschapsparkproject op Eiland Zwijnaarde

De UGent heeft op 26 juni 2014 een alliantie afgesloten met Eiland Zwijnaarde NV, ter positionering en ontwikkeling van een kennisintensieve zone van 13 ha op de industrieterreinen van het Eiland Zwijnaarde, gelegen tussen Zwijnaarde en Merelbeke langs de ringvaart en de Schelde. Eiland Zwijnaarde NV is de holding in handen van het Gents Stadsontwikkelingsbedrijf, PMV, de POM Oost-Vlaanderen en Alinso NV.

In die overeenkomst engageert UGent zich tot de ondersteuning van de uitbouw van kwalitatieve ruimte ter stimulering van de vestiging van R&D-intensieve bedrijven en onderzoekscentra in de Gentse regio die samenwerken met de Universiteit Gent onder het nieuwe label TechLane Ghent Science Park.

In 2017 werden de onderhandelingen verder gevoerd met de partners van Eiland NV, die interesse hebben in de uitbouw van het gedeelte wetenschapspark. Eind 2017 heeft het bestuur van UGent zich akkoord verklaard met de participatie van UGent ten belope van 30% in een vennootschap, TLG Science Park NV, dat in de loop van 2018 zal opgericht worden samen met SOGent, het Gents

stadsontwikkelingsbedrijf, en PMV. Deze vennootschap zal gronden aankopen van de eigenaars en die via een erfpachtformule aanbieden aan onderzoeksintensieve bedrijven.

De financiering van 2 concrete projecten voor de campus op Eiland Zwijnaarde werden met succes afgerond:

- Capture, een accelerator van 6.600 m2. De bouwvergunningsaanvraag werd afgerond en ter goedkeuring ingediend. De start van de bouwwerken is voorzien eind Q2 2018.
- Het VIB hoofdkwartier en incubator, een project van 12.000 m² bruto vloeroppervlak, gefinancierd door VIB in samenwerking met PMV.

Wetenschapspark Greenbridge te Oostende

In 2015 startte de studieopdracht voor een nieuw inrichtingsplan van het wetenschapspark Greenbridge (UGent Campus Oostende), met meer aandacht voor duurzame groei. Dit nieuwe inrichtingsplan zal de basis vormen voor verdere uitbouw van de wegenissen en nutsleidingen op de UGent Campus Oostende.

Op 27 februari 2017 gaf Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Ben Weyts de eerste spadesteek voor de bouw van een **Maritiem Onderzoekscentrum** op de UGent Campus Oostende, nabij de GreenBridge incubator. De infrastructuur zal zowel een sleeptank als golfbak (coastal and ocean basin) huisvesten en maakt testen in gecontroleerde golven, stromingen en wind mogelijk. Daarnaast biedt het grote en kleine bedrijven de kans om innovatieve concepten voor blue-energytoepassingen zoals golf- en getijdenconvertoren of offshore windturbines op schaal, in variabele omstandigheden uit te testen.

Dit onderzoekscentrum zal een nieuwe boost geven aan de Vlaamse sector van de blauwe energie en onze internationale concurrentiepositie versterken. De keuze voor de locatie bevestigt de rol van Oostende als blue-energy-hub. De bouw van het centrum moet tegen eind 2018 afgerond zijn, waarna de twee installaties kunnen worden ingericht. Vanaf 2020 moeten de eerste onderzoeken plaatsvinden door UGent en KULeuven. Het project kost ongeveer 30 miljoen euro en wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid en de Herculesstichting.

De **sleeptank** van het Waterbouwkundig Laboratorium zal onderzoek en innovatie toelaten m.b.t. onderzoek naar het gedrag van schepen in vaarwateren en bevaarbaarheid van kanalen en havens (simulatie, modellering en modelonderzoek).

Het **Coastal and Ocean Basin** (COB) zal via schaalmodellen ingezet worden in onderzoek, innovatie en dienstverlening m.b.t. het gedrag van golven, wind als stroming. Deze specifieke onderzoeksinfrastructuur zal uniek onderzoek in Vlaanderen op o.a. duurzaamheid en energieproductiecapaciteit van kustwaterbouwkundige en offshore toepassingen mogelijk maken. Voor de inrichting van de golfbak is een budget van 5 miljoen euro voorzien door financiering van de Herculesstichting en IWT alsook eigen inbreng UGent en KULeuven.

Het COB en de sleeptank moeten Greenbridge als kenniscluster in het domein van blauwe groei verder gaan profileren als de ideale locatie voor onderzoek en valorisatie in de mariene en maritieme sectoren (Blue Growth valorisatie).

Eind 2015 werd het West-Vlaanderen-plan goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de UGent. In dit plan wordt voor de Campus Oostende de ligging aan zee als USP naar voor geschoven met meer aandacht voor de Blue Growth sectoren: blauwe energie, kustverdediging, aquacultuur, mariene biotechnologie en ‘deepsea mining’ waarin UGent in Vlaanderen in het verleden reeds het voortouw

nam. Een **Blue Growth liaison officer** zorgt voor de link tussen academische aspecten (UGent) en valorisatie-aspecten (GreenBridge incubator) binnen de Blue Growth.

In mei 2017 verzorgde de liaison officer in naam van GreenBridge een workshop op de 'European Maritime Day', die jaarlijks wordt ingericht door DG Mare van de EU. In 2017 werd in GreenBridge voor de 2de maal een succesvolle 'Blue Growth Summer School' ingericht met studenten van 12 verschillende nationaliteiten uit Europa en ver daar buiten. DEME nam andermaal het peterschap van deze opleiding op zich en onder hun impuls werd voor editie 2017 extra aandacht besteed aan het aspect van 'entrepreneurship'. Deze editie mocht op veel interesse rekenen bij DG Mare en kan er voor zorgen dat GreenBridge als 'unieke blauwe incubator' op de Europese kaart wordt gezet.

De Greenbridge-incubator heeft drie ateliers en een vijftigtal kantoren met een bezetting van 75%, doch met voorlopig slechts 4 bedrijven die gelinkt zijn aan kustactiviteiten. De grote investeringskost voor kust gebonden activiteiten zorgt er voor dat het risico te groot is voor vele pre-starters. Vele van de aanwezige bedrijven waren er reeds gevestigd toen de focus nog op Duurzame en Hernieuwbare Energie lag. Zorgen voor doorgroei van deze bedrijven moet een extra aandachtspunt worden voor 2018. De aanwezigheid van ING bank bij de talrijke (netwerk-)activiteiten alsook ½ dag per week ter beschikking stellen van een specialist inzake financiering van jonge bedrijven is een eerste aanzet. Maar UGent TechTransfer kan hier, in samenwerking met de eerder vermelde blue growth liaison officer, een nuttige en noodzakelijke bijdrage leveren. De incubator-bedrijven zorgen voor een tewerkstelling van ongeveer 60 voltijdse equivalenten.

In 2017 werd de aanwezige demonstratieruimte verder uitgebouwd met een groeiende focus op valorisatie van mariene/maritieme kennis. De twee grootste Vlaamse 'spelers' DEME en JanDeNul, zijn present, alsook Laminaria, het paradepaardje van de incubator wat betreft innovatieve starter in golfenergie. Incubatorbedrijf Subcon Europe toont er hun activiteiten met betrekking tot fundamenten van offshore windturbines en artificiële riffen.

Internationalisatiestrategie

Twee accenten worden gelegd:

1. Met betrekking tot investeringen in spin-offs werkt UGent TechTransfer aan een sterkere bekendheid van UGent bij de **internationale venture capital fondsen**. Daartoe is het beheer van de UGent pijplijn van potentiële startups essentieel.
   UGent TechTransfer was in februari 2017 samen met Finindus gastheer voor het internationaal Materials & Clean Tech Venture Forum dat doorging in het Pand en het iGent-gebouw. Op dit forum hebben 60 ondernemers, geselecteerd uit heel Europa, hun businessplan kunnen verdedigen voor panels van Europese durfkapitaalinvesteerders.
2. Rond industriële samenwerking wenst de UGent vooral de Europese kaart te trekken. Aanvullend op de reeds bestaande initiatieven, legt UGent TechTransfer zich vooral toe op de **Knowledge and Innovation Communities (KIC)**.

   De KICs financieren innovatie, business creatie en onderwijsprojecten via cofinanciering op basis van lopende projecten bij de partners, en dit in een thematisch georiënteerd gesloten Europees samenwerkingsverband. UGent is momenteel (kern)partner in twee Europese KIC consortia: EIT Raw Materials en EIT Health. Van 2015 tot 2022 wordt voor beide consortia een extra Europese financiering voorzien, jaarlijks variërend tussen 25 en 60 miljoen EUR, afhankelijk van de beschikbare middelen en goedgekeurd businessplan. UGent was aanvankelijk betrokken als kernpartner in **EIT Health**, maar heeft dit in de loop van 2017 teruggeschroefd naar een associate partnership.

In **EIT Raw Materials** treedt UGent op als coördinator van 3 'networks of infrastructure'. Deze ontwikkelen in specifieke domeinen een servicepakket voor externe en interne klanten op basis van state-of-the-art infrastructuur en expertise aanwezig bij partners. In het geval van UGent gaat het om biometallurgie, duurzaamheidsanalyse en testen van composietmaterialen. Een opschalingsproject rond composietmaterialen voor de automobielindustrie werd verdergezet. Een toegepast onderzoeksproject rond impactanalyse van mijnbouw ging van start in 2017. Nog in 2017 werd een nieuwe internationale masteropleiding in innovatief materialen- en grondstoffenbeheer SINReM ingericht. Deze masteropleiding ontving, omwille van haar internationaal karakter en focus op ondernemerschap het EIT-label. Daarnaast vond de tweede editie van de Summer school rond 'ondernemerschap in circulaire economie' plaats. Bovendien laat de KIC als netwerk ook toe in contact te treden met industriële spelers uit Europa waar tot op heden nog geen samenwerking mee was (in concreto het Franse Arkema, het Zweedse Boliden en het Spaanse Mondragon). Alle projecten worden vanuit UGent TechTransfer actief ondersteund in samenwerking met professoren en IOF-mandaathouders. Bedoeling is om in 2017 het aantal activiteiten en de instroom aan middelen via de KICs te behouden en het KIC netwerk verder te benutten om nieuwe samenwerkingen op te zetten.

VLAIO, FWO en EU-projectondersteuning

Sinds 1 januari 2016 vallen de IWT-programma's deels onder het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen (VLAIO) en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). UGent TechTransfer blijft dezelfde programma's ondersteunen, vooral de SBO-aanvragen (nu onder FWO) en de mandaten (nu onder VLAIO).

UGent TechTransfer en de IOF-mandaathouders ondersteunen AUGent-onderzoekers in deze aanvragen met betrekking tot IP-kwesties en het valorisatieluik. UGent TechTransfer regelt de IP-afspraken in overleg met de betrokken partijen, evalueert het valorisatieluik van de projectaanvragen en coacht de aanvragers bij de voorbereiding van de projectverdediging.

- In de algemene infosessie over **SBO**'s werd de klemtoon gelegd op ondersteuning door IOF of TechTransfer, alsook het zelf optreden als coördinator. In totaal werden in 2017 aan de UGent 47 SBO-aanvragen ingediend (44 in 2016), waarvan 28 met een economische en 19 met een maatschappelijke finaliteit. In 38% van de UGent- ingediende dossiers, trad UGent op als coördinator (ten opzichte van 52% in 2016).
- Uiteindelijk werden er 6 UGent-projectvoorstellen door het FWO geselecteerd (5 met een economische en 1 met een maatschappelijke finaliteit). Eén SBO-economisch dossier werd teruggetrokken omdat het project financiering kreeg in het SIM-SBO-programma.
- Vooral in de SBO-maatschappelijke projecten was het slaagpercentage voor UGent bijzonder laag. Een verklaring hiervoor kan zijn dat IOF-mandaathouders hoofdzakelijk economische projecten ondersteunen. In 2017 werden er aan de UGent 28 projectaanvragen ingediend voor Baekelandmandaten. De kandidaten werden in groep uitgenodigd voor een trainingssessie in de kantoren van UGent TechTransfer, hetgeen gewaardeerd werd. Twintig dossiers werden door het VLAIO positief beoordeeld, wat ver boven het Vlaams gemiddelde lag.
- In 2017 werden 12 UGent-dossiers voor Innovatiemandaten ingediend, waarvan 6 met een spin-off-finaliteit. De kandidaten voor Innovatiemandaten kwamen eveneens in verschillende groepen een trainingssessie volgen. In totaal werden er 5 dossiers goedgekeurd waarvan 1 spin-off dossier.

Sedert 1 mei 2014 worden alle overeenkomsten, gelinkt aan een **EU-project**, door UGent TechTransfer onderhandeld en geadviseerd. Dit betreft niet alleen de samenwerkingsovereenkomst maar eveneens overeenkomsten in de uitvoering van een goedgekeurd Europees project (bv. subcontracts of licentieovereenkomsten). Daarnaast wordt ook (juridische) ondersteuning aangeboden reeds in de indieningsfase. Zo wordt bijvoorbeeld het impact-luik van een projectvoorstel bekeken.

Bij de juridische ondersteuning in zowel de pre- als post-toekenningsfase wordt vooral aandacht besteed aan de IP-regimes met als doel strategische IP-platformen uit te bouwen en opties op valorisatie voor UGent veilig te stellen. Dit gebeurt telkens in overleg met de betrokken IOF mandaathouder of betrokken ZAP'er.

- In 2017 werden 337 EU-projecten (zowel binnen als buiten het H2020 programma) door UGent TechTransfer juridisch ondersteund. Opnieuw is hier een stijging ten aanzien van 268 contracten en/of adviezen in 2016).
- Verder werd op breder vlak advies verleend rond EU-regelgeving en meer bepaald rond EU-staatssteun, aangezien die regeling die bepalend is voor de vormgeving van Interreg en EFRO-projecten. Omwille van de sterke toename van controles van staatssteun-aspecten van deze projecten zet de TT-adviseur EU-projecten sinds 2017 in op advies met het oog op compliance met de EU staatssteun regelgeving, reeds bij indiening en vormgeving van het projectvoorstel en worden staatssteun-analyses opgemaakt van goedgekeurde projecten. Aangezien een verkeerde staatssteunbeoordeling kan leiden tot terugvordering van publieke financiering is ondersteuning op dit vlak essentieel. Deze steun zal verder uitgerold worden in 2018.
- Buiten de reguliere Europese programma's werd ook juridische ondersteuning geboden bij de KIC's, onder andere bij de kaderovereenkomsten waarbinnen de partners concrete projecten kunnen indienen.

De doelstelling is om in 2018 de ondersteuning voor EU-projecten verder uit te bouwen, zowel op juridisch vlak, maar ook buiten het juridische advies de onderzoekers meer proactief te begeleiden door reeds bij indiening van een EU-project de voor- en nadelen van een indiening binnen een oproep te beoordelen op vlak van IP en valorisatiemogelijkheden.

5.6 Zaaikapitaalfondsen

5.6.1 Baekeland II Fonds

Het Baekeland Fonds II werd opgericht in 2005 met een kapitaal van 11,1 miljoen euro. UGent TechTransfer staat in voor het dagelijks beheer van Baekeland Fonds II.

In 2017 hebben de volgende significante mijlpalen/transacties plaatsgevonden:

- Begin juli 2017 werd het portfoliobedrijf **Trinean** overgenomen door het Californische bedrijf Unchained Labs voor een totale prijs van 12.395.400 dollar (9,9 miljoen euro). Voor Baekeland Fonds II betekende dit een exit opbrengst van 2.034.480 dollar (1,6 miljoen euro), waarvan reeds 1.736.194 dollar (1,4 miljoen euro) in cash werd ontvangen, en de overige 298.285 dollar (240.000 euro) in escrow geplaatst, met vrijgave na 15 maanden indien geen inbreuken op representaties en garanties.
- Bijgevolg bestaat de actieve portefeuille van het fonds per 31/12/2017 nog uit drie bedrijven: **Complix**, **SpartaNova** en **MyCartis**.
- Conform de statuten en de aandeelhoudersovereenkomst, werd op 29/09/2017 van rechtswege de vereffening van het Baekeland Fonds II ingezet. De Raad van Bestuur besliste om de heren

Matthias Gesquière en Andy Beeckwee van het advocatenkantoor Portelio aan te duiden als vereffenaars van het fonds.

5.6.2 QBic fonds

In 2012 is UGent er als initiatiefnemer in geslaagd om gezamenlijk met UA en VUB een zaaikapitaalfonds op te richten met een toegezegd kapitaal van 30 miljoen euro, met name het QBIC fonds.

Om een onafhankelijke en professionele werking te garanderen over de verschillende universiteiten heen, werd het beheer van het QBIC fonds als een verzelfstandigde activiteit gestructureerd en ondergebracht in een aparte vennootschap met eigen investeringsmanagers.

In 2013 werd de samenwerking tussen de UGent en QBIC verder vorm gegeven door het uitwerken van een structureel overleg waarop de UGent spin-off projectpijplijn op kwartaalbasis besproken wordt en waar overlegd wordt welke dossiers door QBIC zullen geanalyseerd worden op hun investeringswaardigheid.

In 2013 heeft QBIC in één spin-off van UGent geïnvesteerd, nl. Track4C, en dit in de vorm van een converteerbare lening.

Eind 2016 omvatte de QBIC investeringsportfolio 17 bedrijven, waarvan 8 UGent spin-offs en 1 startup met een belangrijke technologielicentie van UGent.

Het QBIC fonds heeft een looptijd tot 2024. De periode voor eerste investeringen in startups liep echter tot 2017. Nadien kan het fonds alleen nog vervolg-investeringen doen in hun bestaande portefeuille, uiteraard gecombineerd met desinvesteringen. In 2017 heeft QBIC zo geparticipeerd in een kapitaalsverhoging van Molecubes.

Er werd daarom een tweede fonds opgericht: QBIC2, met dezelfde missie als QBIC. De kennisinstellingen en financiële partners die participeren in dit fonds komen grotendeels overeen met het eerste fonds. Wel zijn er een aantal 'family offices' bijgekomen. UGent heeft eind 2016 1,5 miljoen euro geïnvesteerd in het QBIC2 fonds en in 2017 nog eens 250 K Euro.

Het **QBIC2** fonds is operationeel sinds januari 2017. In 2017 heeft QBIC2 in drie startups geïnvesteerd. Twee daarvan hebben een band met UGent. Het eerste, Aphea.Bio, is een spin-off van een onderzoeksgroep die deel uitmaakt van VIB en UGent. Dit bedrijf richt zich op het ontwikkelen van biologische producten voor gewasbescherming en opbrengstverhoging. Aphea.Bio heeft zich gevestigd op het wetenschapspark van UGent in Zwijnaarde (Tech Lane Ghent Science Park Campus A). Het tweede, Laminaria, is een jong bedrijf dat onderzoekssamenwerkingen heeft met UGent. Laminaria werkt rond energieproductie uit golfslag. Laminaria is gevestigd in de Greenbridge incubator op het wetenschapspark van UGent in Oostende.

5.6.3 SOFI-fonds

Naast QBIC is UGent en haar associatie ook aangesloten bij het **SOFI2**-initiatief van de Vlaamse overheid. SOFI2 is een zaaikapitaalfonds beheerd door de Participatie Maatschappij Vlaanderen in samenwerking met de Vlaamse universitaire associaties. Het fonds beschikt over een kapitaal van 10 miljoen euro en richt zich op eerste kapitaalrondes van universitaire spin-offs.

UGent heeft ook toegang tot het **SOFI1**-fonds voor haar partnerships met de Strategische Onderzoekscentra (SOC) iMinds, VIB en Imec. SOFI1 is, evenals SOFI2, een zaaikapitaalfonds, beheerd door de Participatiemaatschappij Vlaanderen, maar gericht op startups verbonden aan de SOC's. Het SOFI-1 fonds beschikt over een kapitaal van 20 miljoen euro.

In 2017 werd het SOFI fonds opgenomen in PMV (voordien lag alleen het beheer bij PMV) en is er niet langer een investeringscomité met vertegenwoordigers uit de universiteiten. Als gevolg hiervan is er geen informatiedoorstroming meer betreffende de participaties van SOFI in universitaire spin-offs. Er is een meeting gepland om dit bij te sturen.

5.6.4 Andere investeringsfondsen

Naast het hogervermelde QBIC2 fonds heeft UGent geïnvesteerd in volgende durfkapitaalfondsen:

- **ImecXpand**, voor een bedrag van 2 miljoen euro (in 2016), dat zich richt op early stage bedrijven gericht op de commercialisatie van digitale en nanotechnologieën ontwikkeld binnen imec of haar partneruniversiteiten.
- **V-Bio ventures** voor een bedrag van 2 miljoen euro (2016), dat zich richt op de commercialisatie van biotechnologie ontwikkeld binnen het VIB of haar partner-kennisinstellingen. V-Bio heeft geïnvesteerd in één UGent spin-off, met name Aphea.Bio.
- In 2017 is daar nog het **Innovation Fund** bijgekomen. Het Innovation Fund werd in 2015 opgericht vanuit de chemische industrie, met als doel te investeren in startende of jonge technologiebedrijven die innovatie kunnen bewerkstelligen in de chemische sector in België. UGent heeft 550.000 euro geïnvesteerd in dit fonds en aldus ook een zetel in de Raad van Bestuur verworven.

6. *Nationale wetenschappelijke samenwerking*

6.1 Participatie in Vlaamse onderzoeksprogramma's

6.1.1 FWO-Vlaanderen

In 2017 werden 92 van de 424 aangevraagde onderzoeksprojecten goedgekeurd. Tevens werden 33 van de 88 aanvragen voor een krediet aan navorsers gehonoreerd.

Door een addendum bij de FWO-overeenkomst kunnen sinds 2008 voorstellen worden ingediend voor een Internationale Coördinatie Actie. In 2017 werden geen voorstellen ingediend.

EOS Onderzoeksproject

Het EOS programma dat van start ging in 2016 en voortvloeide uit het voormalige Inter-University Attraction Poles (IAP)-programma (cf. infra), heeft als doel gezamenlijk fundamenteel wetenschappelijk onderzoek tussen onderzoekers van de Vlaamse en Franstalige gemeenschap te promoten door het financieren van vierjarige onderzoeksprojecten in alle wetenschapsdomeinen.

In december 2017 werden de resultaten van de eerste oproep bekend gemaakt. Van de 21 toegekende EOS-projecten, zijn er 6 waarvan UGent hoofdpromotor is.

Doctoraatsbeurs Strategisch Basisonderzoek (SB-beurzen)

Dit zijn doctoraatsbeurzen die open staan voor alle wetenschapsdomeinen, maar waarbij het onderwerp van het doctoraatsonderzoek op langere termijn perspectieven biedt voor economische valorisatie. Er worden elk jaar 200 van deze beurzen toegekend.

Zoals elk jaar organiseerde de afdeling Onderzoekscoördinatie een infosessie aan UGent voor geïnteresseerde onderzoekers, op 5 juli 2017.

Net zoals bij de vorige oproepen werd de oproep 2017 gekenmerkt door een uitzonderlijk hoog aantal aanvragen (672) op Vlaams niveau, waardoor het slaagpercentage licht gedaald is (29,8% t.o.v. 30,2%). Aan de UGent werden 185 dossiers ingediend. Onder hen kregen er 49 een beurs toegekend, een slaagpercentage van 26,5%.

Strategisch Basisonderzoek (SBO)

Het strategisch basisonderzoek situeert zich tussen het fundamenteel algemeen kennisverruimend onderzoek (doorgaans aan de universiteiten) en het meer specifiek gericht toegepast onderzoek (doorgaans bij de bedrijven, overheidsinstellingen en andere economische of maatschappelijke actoren). De bedoeling is om strategisch belangrijke kennisplatformen te ontwikkelen met ruime economische of maatschappelijke toepassingsmogelijkheden in Vlaanderen. De projecten worden geselecteerd op zowel hun wetenschappelijke kwaliteit als op hun maatschappelijke of economische strategische relevantie.

Sinds 2010 bieden de afdeling Onderzoekscoördinatie en de dienst TechTransfer een uitgebreide ondersteuning aan de UGent-onderzoekers die als promotor of co-promotor in een SBO-traject wensen te stappen. De UGent wenst met deze ondersteuning het aandeel in de toegekende SBO-projecten op te krikken en de administratieve en financiële richtlijnen rond het SBO-kanaal helder bekendmaken aan de kandidaat projectpromotoren. De bedoeling van het ondersteuningsinitiatief is dan ook om zowel op inhoudelijk vlak (wetenschappelijke opzet en valorisatie) als op administratief vlak (richtlijnen inzake financiering, personeelskost) een meer gerichte ondersteuning te bieden. Naar aanleiding van de oproep wordt vanuit UGent Onderzoekscoördinatie en TechTransfer een infosessie georganiseerd voor alle geïnteresseerde onderzoekers aan de UGent.

Op 19 mei 2017 werd de oproep 2017 afgesloten. Onderzoekers van UGent waren betrokken bij 47

SBO-aanvragen (28 voorstellen met een economische en 19 voorstellen met een maatschappelijke finaliteit), waarvan 18 als hoofdpromotor. Er werd 1 project teruggetrokken, dat ondertussen via een ander kanaal financiering had ontvangen. Bij de toegekende projecten was de UGent betrokken bij 6 dossiers (5 projecten met een economische en 1 project met een maatschappelijke finaliteit), waarvan 3 als hoofdpromotor. Het totaal toegekende bedrag aan de UGent bedroeg € 5,86 miljoen.

Toegepast Biomedisch Onderzoek met primair maatschappelijke finaliteit (TBM)

Het programma Toegepast Biomedisch onderzoek met primair maatschappelijke finaliteit heeft tot doel om een ondersteuning te bieden voor nieuwe ontwikkelingen voor therapie en diagnose waarvoor op heden onvoldoende industriële interesse bestaat en waarvoor overheidsfinanciering via bestaande kanalen moeilijk is. Hierdoor zal het programma bijdragen tot het welzijn van de patiënten en de volksgezondheid in het algemeen.

De focus van het programma is gericht op onderzoek dat minstens aan volgende criteria voldoet:

- Ontwikkeling van een nieuwe therapie, diagnose en/of specifieke preventie van een bepaalde humane ziekte/medisch probleem of een vergelijking van bestaande therapieën, diagnostische methoden of preventiemaatregelen, die uitsluitsel geeft over de relatieve effectiviteit en kostenefficiëntie.
- Gericht op onderzoek dat zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevindt en zich eerder richt op vertaling en uitwerking van wetenschappelijke bevindingen naar klinische toepassingen dan op de novo kenniscreatie. Anderzijds situeert het project zich ook niet te ver in het traject van ontdekking naar toepassing: het bestaat niet uit implementatie-activiteiten, zonder dat hier nog onderzoek aan te pas komt.
- Biedt een duidelijke toepasbaarheid met een meerwaarde voor de Vlaamse gezondheidssituatie, met tenminste een positieve medische impact voor een bepaalde patiëntengroep of een kostenbesparing in de gezondheidszorg.
- Op het ogenblik van indiening (of in de nabije toekomst) bestaat er -omwille van een commerciële reden- geen industriële interesse in het TBM-project.

Sinds de oproep 2015 moet er een begeleidingscommissie voorzien worden van minstens 2 leden. De begeleidingscommissie moet zorgen voor de effectieve implementatie en verspreiding van de resultaten. Het uiteindelijke doel is een grotere impact te realiseren met het TBM-programma.

Gelet op een geringere UGent/UZ Gent-participatie in het TBM-programma in het verleden, wordt er ook voor dit programma een sterkere inhoudelijke en administratieve ondersteuning geboden. Voor het wetenschappelijke- en valorisatiegedeelte van de aanvragen wordt samengewerkt met het klinisch onderzoekscentrum Bimetra. Voor de oproep 2017 was er € 14 miljoen beschikbaar. De indiendatum was 25 april 2017. Er werden in totaal 54 dossiers ingediend, waarvan er 17 werden goedgekeurd. UGent/UZ Gent was bij 6 goedgekeurde projecten betrokken, waarvan 4 maal als hoofdpromotor.

Middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur

Met het Herculesmechanisme beschikt Vlaanderen sinds 2007 over een structureel financieringskanaal voor (middel)zware onderzoeksinfrastructuur voor fundamenteel en strategisch basisonderzoek. Tot 31 december 2015 stond deze financiering onder het beheer van de Herculesstichting en sinds 1 januari 2016 beheert het FWO-Vlaanderen dit subsidiekanaal.

Binnen het Herculesmechanisme wordt er een onderscheid gemaakt tussen middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur. De middelzware onderzoeksinfrastructuur betreft initiatieven tussen € 150.000 en €1.000.000, terwijl de zware onderzoeksinfrastructuur initiatieven hoger dan € 1.000.000 omvat.

De aanvragen middelzware infrastructuur worden binnen elke associatie ingediend en geëvalueerd. De categorie zware infrastructuur wordt op Vlaams niveau rechtstreeks bij het FWO aangevraagd.

Van de door de Vlaamse Overheid ter beschikking gestelde middelen is 70% bestemd voor de financiering van middelzware uitrusting en 30% voor zware uitrusting. Beide categorieën worden opengesteld via tweejaarlijkse oproepen.

Oproep 2017-2018

Op 30 maart 2017 werd de oproep 2017-2018 gelanceerd. Het betrof zowel de oproep Middelzware als de oproep Zware Onderzoeksinfrastructuur. Indiendatum voor beide programma's was 25 september 2017.

Voor de oproep Middelzware Onderzoeksinfrastuctuur werden bij de AUGent 36 dossiers ingediend. Daarnaast was er nog één dossier dat werd ingediend aan de Associatie VUB, waarbij ook financiering werd gevraagd voor het UGent-gedeelte van de aanvraag. In totaal werden dus 37 dossiers beoordeeld door de evaluatiecommissies aan de AUGent. De beoordeling verliep in drie stappen:

- Een ontvankelijkheidsanalyse door de afdeling Onderzoekscoördinatie van de Universiteit Gent.
- Een beoordeling van de dossiers volgens wetenschapsdomein in een Alfa-, Beta- en Gammacommissie. Deze commissies werden samengesteld vanuit de Onderzoeksraad en IOF-raad van de Universiteit Gent. Deze commissies gaven een wetenschappelijke evaluatie van de dossiers en stelden een rangschikking op.
- Een overkoepelende AUGent-Expertenkamer maakte een globale rangschikking op. De AUGent-Expertenkamer is samengesteld uit vertegenwoordigers van de drie wetenschappelijke commissies, aangevuld met de directeurs onderzoek van de Universiteit Gent, Hogeschool Gent, Arteveldehogeschool en Hogeschool West-Vlaanderen. De globale rangschikking werd voorgesteld aan de Raad van Bestuur van de AUGent, die op 22 januari 2018 besliste om de lijst voor subsidiëring voor te dragen aan het FWO.

Uiteindelijk werden vanuit de AUGent 16 projecten voorgesteld voor subsidiëring. Deze dossiers vertegenwoordigen samen een investeringsbedrag van € 6.145.151,80, voor een subsidie van € 5.711.812,78.

Daarnaast was er ook een AUGent-deelname aan 4 dossiers voor zware infrastructuur (waarvan 2 met een AUGent-hoofdpromotor) die in deze ronde werden ingediend, ditmaal rechtstreeks bij het FWO. De toekenningen worden eind maart 2018 bekendgemaakt.

6.1.2 Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO)

De taken van IWT-Vlaanderen worden sinds 1 januari 2016 overgenomen door het nieuwe Agentschap Innoveren en Ondernemen. De meeste programma's gingen over naar dit nieuwe agentschap, met uitzondering van de SB-beurzen, SBO-projecten en TBM-projecten, die verder door het FWO-Vlaanderen worden opgevolgd.

Baekeland-mandaten

De Baekeland-mandaten zijn gericht op onderzoekers die aan een doctoraat willen werken in nauwe samenwerking met een bedrijf. Dit bedrijf zorgt voor de begeleiding van de kandidaat inzake de toekomstige mogelijke valorisatie van de onderzoeksresultaten en draagt ook een deel van de kosten. De kandidaat is werknemer van de universiteit of van het bedrijf.

In 2017 waren er opnieuw 2 oproepen voor de Baekeland-mandaten: één met indiendatum 27 maart 2017 en een tweede die werd afgesloten op 4 september 2017. In totaal werden voor deze beide oproepen 28 kandidaturen ingediend vanuit de UGent, waarvan er 20 werden toegekend.

Innovatiemandaten

Innovatiemandaten zijn gericht op postdoctorale onderzoekers die zich willen bekwamen in valorisatie van hun onderzoeksresultaten naar de bedrijfswereld, hetzij naar een bestaand bedrijf (fase 2 of fase 1 / fase 2), hetzij naar een nog op te richten bedrijf (spin-off). De mandatarissen worden werknemer bij de Universiteit Gent, of, in fase 2, eventueel bij het bedrijf.

In 2017 werden twee oproepen georganiseerd, beiden tegelijkertijd met de oproep voor kandidaturen voor Baekeland-mandaten (uiterste indiendata: 27 maart en 4 september 2017). Vanuit de UGent werden er in totaal 13 kandidaturen ingediend voor een Innovatiemandaat voor de oproepen in 2017. Eén van de aanvragen werd teruggetrokken tijdens de evaluatieprocedure. Het Hermes Beslissingscomité kende uiteindelijk 5 mandaten toe aan UGent (38,4%). Een van deze 5 innovatiemandaten focust zich op het oprichten van een spin-off bedrijf, bij de overige 4 is er samenwerking met een bestaand bedrijf.

Landbouwtrajecten

Het VLAIO lanceert jaarlijks, in opdracht van de Vlaamse regering, een oproep voor het indienen van projectvoorstellen met betrekking tot landbouwkundig onderzoek en organiseert de selectie van de projecten en de opvolging ervan in het kader van deze oproep. De Landbouwtrajecten hebben tot doel de productiviteit, het concurrentievermogen, de kwaliteit en de duurzaamheid in de land- en tuinbouw te stimuleren. De onderzoeksprojecten hebben een collectief karakter in de zin dat ze gericht zijn op de bevordering van de sector en niet gericht op het oplossen van problemen van individuele land- en tuinbouwbedrijven.

Op 13 juli 2017 werd een nieuwe oproep Landbouw-trajecten gelanceerd, met uiterste indiendatum 20 november 2017. Er werden 13 projecten ingediend met UGent-participatie. De definitieve selectie van deze oproep wordt voorzien in het voorjaar 2018.

De selectie van de oproep 2016 werd in 2017 bekendgemaakt. Er werden 4 projecten met UGent-participatie goedgekeurd.

TETRA

De TETRA--oproep is vooral gericht op kennistransfer vanuit de hogescholen en universiteiten met de associaties als referentiekader, naar bedrijven in het algemeen en KMO’s in het bijzonder.

Vlaamse instellingen van hoger onderwijs kunnen projectvoorstellen indienen en kunnen andere actoren, zoals collectieve centra, onderzoeksinstituten en vzw's in een consortium betrekken indien dit een duidelijke meerwaarde betekent voor het project. Niettegenstaande het feit dat ook universiteiten voorstellen kunnen indienen, spitst dit programma zich voornamelijk toe op de financiering van toegepast onderzoek aan de Vlaamse hogescholen, en aan de geïntegreerde opleidingen.

De voorstellen moeten betrekking hebben op de stimulering van technologiegedreven kennisoverdracht tussen de aanvrager(s) en bedrijven, hebben een looptijd van standaard twee jaar, en dienen te worden bijgestaan door een gebruikerscommissie bestaande uit geïnteresseerde bedrijven en organisaties.

De indiendatum voor de oproep 2017 was 24 januari. Er werden 7 projecten ingediend, waarvan er uiteindelijk 3 werden goedgekeurd.

6.1.3 *Programma Beleidsgericht Wetenschappelijk Onderzoek: Universitaire steunpunten*

De Vlaamse Regering besliste om vanaf 2016 het programma te decentraliseren. Zo is nu elk beleidsdomein geresponsabiliseerd voor het opzetten, financieren en opvolgen van eigen initiatieven voor beleidsrelevant onderzoek, al dan niet volgens de structuur van een steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek. Het departement Economie, Wetenschap en Innovatie adviseert de andere beleidsdomeinen nog bij het opzetten van hun eigen initiatieven maar aangezien er is afgestapt van een programma-aanpak staat het departement niet langer in voor de coördinatie noch voor de financiering.

In 2017 werden volgende steunpunten goedgekeurd:

Met de UGent als coördinator:
Jeugd Onderzoeksplatform (JOP): coördinator Prof. Griet Roets
Kenniscentrum Cultuur en Media: coördinator Prof. John Lievens

Met een andere Vlaamse universiteit als coördinator en met UGent-deelname:
Steunpunt Milieu en Gezondheid, coördinator UA
Steunpunt Beleidsgericht Onderwijsonderzoek, coördinator KULeuven
Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing, coördinator KULeuven
Steunpunt Economie en Ondernemen, coördinator KULeuven
SUMMA+ (Duurzaam materialen beheer in een circulaire economie), coördinator KULeuven
Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, coördinator KULeuven

Met een andere Vlaamse universiteit als coördinator en zonder UGent-deelname:
Steunpunt Werk, coördinator KULeuven
Steunpunt Wonen, coördinator KULeuven

In 2017 werd het Onderzoeksplatform Sport goedgekeurd met de UGent-deelname en KULeuven als coördinator.

In de zomer 2017 werd nog een oproep gelanceerd voor het Steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen. UGent was niet betrokken bij een voorstel.

6.1.4 *Odysseus-programma*

Het Odysseus-initiatief is een startfinanciering met als doel uitstekende Vlaamse onderzoekers, die momenteel in het buitenland werken, én gerenommeerde buitenlandse onderzoekers, die aan een Vlaamse universiteit hun verdere onderzoekscarrière wensen uit te bouwen, aan een Vlaamse universiteit te verbinden. Deze onderzoekers krijgen door deze vorm van financiering de mogelijkheid stapsgewijs via de gangbare financieringskanalen middelen te verwerven, zich in te schakelen in het Vlaams onderzoeksbestel en bij te dragen aan de verdere uitbouw van het Vlaamse onderzoekspotentieel.

De belangrijkste krachtlijnen van dit Odysseus-initiatief zijn de volgende:

- onderzoekers uit het buitenland terug naar Vlaanderen te halen;
- de financiering is bestemd voor buitenlandse of Vlaamse onderzoekers, die een aanstelling hebben in een buitenlandse instelling, en die minstens drie jaar in de loop van de laatste vijf jaar in het buitenland hebben gewerkt;
- de onthaaluniversiteit moet zelf instaan voor een benoeming of een aanstelling van de terugkerende onderzoeker;

- het FWO-Vlaanderen kan door middel van de Odysseus-financiering een onderzoeksfinanciering voor 5 jaar aan de terugkerende onderzoeker toekennen.

Er worden twee groepen Odysseus-onderzoekers onderscheiden:

- Groep 1: internationaal toonaangevende onderzoekers die in het buitenland al een leidende positie hebben verworven;
- Groep 2: postdoctorale onderzoekers met minimaal 3 jaar postdoctorale ervaring in het buitenland die potentieel kunnen doorgroeien naar een internationaal toonaangevende status.

In 2017 werd een nieuwe oproep in het Odysseus-programma gelanceerd, nl. Odysseus III.1. Deze oproep resulteerde in 2018 in de volgende toekenningen:

Groep I
Prof. M. Ruzhansky, vakgroep Wiskunde
Prof. B. Dermaut, vakgroep Pediatrie en Genetica

Groep II
Dr. J. Maelfait, vakgroep Inwendige Ziekten
Dr. O. Colins, vakgroep Orthopedagogiek
Dr. C. Cornelis, vakgroep Toegepaste Wiskunde, Informatica en Statistiek

6.1.5 Andere Vlaamse onderzoeksprogramma's

Naast de hierboven vermelde onderzoeksprogramma's (die werden goedgekeurd door de Vlaamse regering) werden in 2017 op onregelmatige tijdstippen (ook nog) oproepen voor korte studieopdrachten gelanceerd door de Vlaamse administratie. De UGent-onderzoekers werkzaam in de onderzoeksdomeinen waarbinnen de korte studieopdrachten kaderden, werden hiervan op de hoogte gebracht door de afdeling Onderzoekscoördinatie.

6.2 Participatie in federale onderzoeksprogramma's

Interuniversitaire Attractiepolen VII (2012-2017)

De Interuniversitaire Attractiepolen (IUAP) vormen een federaal onderzoeksprogramma dat open staat voor fundamenteel onderzoek in alle wetenschapsdomeinen met als doel het uitbouwen van interuniversitaire netwerken. De netwerken hebben een looptijd van 5 jaar.

De kern van de IUAP-filosofie is de samenwerking tussen de 'centres of excellence' te bevorderen. Interdisciplinariteit en complementariteit zijn daarbij sleutelwoorden, evenals de samenwerking tussen ploegen behorende tot verschillende gemeenschappen. Concreet moet worden samengewerkt tussen minstens 4 partners (onderzoeksgroepen) uit minstens 3 Belgische instellingen, waarbij uit elke taalgroep minstens één universiteit met betrokken zijn. Er is ook de mogelijkheid tot samenwerking met buitenlandse partners.

Voor partners uit de Universiteit Gent was er voor de zevende oproep IUAP 2012-2017 een bedrag van 25,2 miljoen euro beschikbaar. Door het uitblijven van de vorming van een federale regering in de periode 2010-2011, werd de toekenning voor de nieuwe IUAP-netwerken 2012 enigszins uitgesteld. Uiteindelijk werd ook de looptijd van deze projecten verlaat: "verlengde" netwerken – dit zijn netwerken die reeds in de fase VI 2007-2011 liepen – startten op 1 april 2012, de "nieuwe" netwerken startten 1 oktober 2012.

Er werden 85 intenties voor een IUAP-netwerken ingediend met UGent-betrokkenheid. Na evaluatie en advies door de Onderzoeksraad mochten 68 IUAP-netwerken met UGent-betrokkenheid een uitgewerkt voorstel indienen. Van deze 68 voorstellen waren er 15 met een UGent-coördinator.

Van de 68 IUAP-netwerken met UGent-betrokkenheid (waarvan 15 met een UGent-coördinator) die de Onderzoeksraad in 2011 had geselecteerd om een uitgewerkt voorstel in te dienen, werden er 43 gehonoreerd (waarvan 8 met een UGent-coördinator). In 2016 werd de looptijd van de IUAP-projecten verlengd tot 31 december 2017.

Dit onderzoeksprogramma werd in 2017 hervormd tot het EOS-programma waarbij middelen van de Vlaamse en Waalse overheid samengelegd worden om onderzoekssamenwerking over de taalgrens heen verder mogelijk te maken. Het EOS-programma wordt aan Vlaamse zijde beheerd door het FWO-Vlaanderen.

Overige federale onderzoeksprogramma's

De UGent-onderzoekers gaan geregeld in op de oproepen in het kader van diverse andere federale onderzoeksprogramma's. Onder meer de volgende onderzoeksprogramma's werden in 2017 van nabij opgevolgd: RT (Research Targeted) projecten en RF (Research Free) projecten van FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Diverse projecten van UGent-promotoren werden in 2017 goedgekeurd In het kader van de oproep FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Voor een lijst met toegekende projecten wordt verwezen naar het jaarverslag van deze dienst.

In 2017 maakte BELSPO de resulaten bekend van de de oproep BRAIN.BE, Federale beleidsnota Drugs en het Onderzoeksprogramma op het gebied van aardobservatie "STEREO III" (Support to the exploitation and resaerch in earth observation). De resultaten staan vermeld op de website van BELSPO.

Naast de hierboven vermelde onderzoeksprogramma's (die werden goedgekeurd door de federale regering) werden in 2017 op onregelmatige tijdstippen (ook nog) oproepen voor korte studieopdrachten gelanceerd door de federale administraties. De UGent-onderzoekers werkzaam in de onderzoeksdomeinen waarbinnen de korte studieopdrachten kaderden, werden hiervan op de hoogte gebracht door de afdeling Onderzoekscoördinatie.

6.3 Samenwerking met andere Vlaamse universiteiten en hogescholen

6.3.1 Op associatieniveau

Het stimuleren van onderzoekssamenwerking tussen de Universiteit Gent en haar drie associatiepartners, Hogeschool Gent, Arteveldehogeschool en Hogeschool West-Vlaanderen, is een van de doelstellingen van de, in de schoot van de Associatie Universiteit Gent (AUGent) opgerichte Werkgroep Onderzoek en Dienstverlening. Twee leden van de directie Onderzoeksaangelegenheden (de directeur Onderzoeksaangelegenheden en het afdelingshoofd Onderzoekscoördinatie) maken deel uit van deze werkgroep.

De inbreng van de hogeschoolpartners bij het uitstippelen van het onderzoeksbeleid van de Universiteit Gent wordt gekanaliseerd via de aanwezigheid van hogeschoolvertegenwoordigers in zowel de Onderzoeksraad als in de IOF-raad. De samenstelling van beide raden wordt elders in dit jaarverslag in detail weergegeven. Tevens is de directeur Onderzoeksaangelegenheden lid van de adviesverlenende organen op het vlak van wetenschappelijk onderzoek in de drie hogeschoolpartners van de AUGent.

De opportuniteiten om samen te werken met hogescholen in het kader van de diverse onderzoeksprogramma's wordt beklemtoond in de nieuwsbrief "Berichten Over Onderzoek en Internationalisering", telkens een nieuwe oproep van een dergelijk onderzoeksprogramma wordt bekendgemaakt. Deze nieuwsbrief wordt ook ter beschikking gesteld van de diensten Onderzoekscoördinatie van de hogescholen van de Associatie Universiteit Gent die de mededelingen verder kunnen verspreiden binnen hun instelling.

De samenwerking tussen onderzoekers van de Universiteit Gent en de drie hogeschoolpartners wordt aangemoedigd door de mogelijkheid tot het laten erkennen van associatieonderzoeksplatformen. Dit zijn onderzoeksconsortia bestaande uit enerzijds UGent-onderzoeksgroepen en anderzijds onderzoekers uit professionele bacheloropleidingen aan de AUGent-hogescholen. Na erkenning komen deze associatieonderzoeksplatformen in aanmerking voor een betoelaging op voorwaarde dat er voldoende hogeschoolonderzoekers deel uitmaken van een associatieonderzoeksplatform.

Ten slotte wordt via het statuut van "gastprofessor met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht" de mogelijkheid geboden aan onderzoekers van de hogescholen binnen de AUGent, die aan bepaalde criteria voldoen, te genieten van een statuut binnen de UGent waardoor ze ook bij machte zijn onderzoeksmiddelen aan te vragen binnen de BOF-kanalen, of als UGent-promotor op te treden bij externe financieringskanalen.

6.3.2 Op Vlaams niveau

Diverse Vlaamse en federale onderzoeksprogramma's stimuleren onderzoekssamenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

In het kader van het uitdovend programma Interuniversitaire Attractiepolen (IUAP) en het opstartende EOS-programma (Excellence of Science) is er samenwerking met volgende Vlaamse universiteiten: de Katholieke Universiteit Leuven, de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Antwerpen en de Universiteit Hasselt. Bovendien is dit financieringskanaal één van de weinige die samenwerkingen tussen de Vlaamse en Franstalige universiteiten in België financiert. In het kader van dit programma is er samenwerking met volgende Franstalige universiteiten: de Université de Liège, de Université de Mons - Hainaut, de Université Catholique de Louvain, de Université Libre de Bruxelles, Université de Namur en Université Saint-Louis Bruxelles.

Ook in het kader van de Vlaamse Steunpunten bestaat de mogelijkheid tot samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en de hogescholen.

Daarnaast beheert het Agentschap Innoveren en Ondernemen diverse onderzoeksprogramma's die de gelegenheid bieden aan onderzoekers van universiteiten en hogescholen, van andere kennisinstellingen en van bedrijven, om een gezamenlijk projectvoorstel in te dienen: programma's TETRA, VIS-trajecten, industriële projecten, landbouwtrajecten,…

In het kader van universitaire ontwikkelingssamenwerking zijn er eveneens mogelijkheden tot samenwerking tussen de universiteiten en hogescholen. De opportuniteit om samen te werken met de Vlaamse hogescholen in het kader van deze programma's wordt beklemtoond in de nieuwsbrief "Berichten Over Onderzoek en Internationalisering", telkens een nieuwe oproep van een dergelijk onderzoeksprogramma wordt bekendgemaakt.

De wijze van samenwerking tussen universiteiten en hogescholen in onderzoeksprojecten kan diverse vormen aannemen: in bepaalde projecten is er sprake van gelijkwaardigheid tussen de deelnemende partners in het projectconsortium, in andere projecten neemt de samenwerking de

vorm aan van een lidmaatschap in een adviserende stuurgroep of een gebruikerscommissie bij een project dat door één (of meerdere) actoren wordt uitgevoerd.

Uiteraard bieden ook de Europese onderzoeksprogramma's en de oproepen van multinationale organisaties mogelijkheden om met meerdere Vlaamse partners een Vlaams onderzoeksluik te vormen in grote internationale onderzoeksprojecten. Informatiesessies met betrekking tot aspecten van de recentste oproepen in het kader van het Horizon 2020 programma stonden ook in 2017 open voor onderzoekers uit de AUGent-hogescholen.

7. Internationale relaties

7.1 In het kader van EU-programma's

7.1.1 Intra EU-samenwerking

Horizon 2020 (2014-2020) is, net zoals zijn voorgangers, een meerjarenprogramma, dat belooft nog meer doorbraken en ontdekkingen te realiseren door de beste ideeën te vermarkten. Het zal eveneens blijven bijdragen tot de ontwikkeling van een Europese Onderzoeksruimte (ERA).

Voor Horizon 2020 is een totaal budget van bijna 80 miljard EUR voorzien voor de looptijd van 7 jaar. Het koppelt onderzoek met innovatie en wil dit bereiken via *Excellent Science*, *Industrial Leadership* en *Tackling Societal Challenges*.

Als algemene regel van Horizon 2020 geldt dat projecten moeten worden uitgevoerd door tenminste drie onafhankelijke organisaties die in verschillende EU-lidstaten of geassocieerde staten zijn gevestigd, waaronder tenminste twee lidstaten of toetredende lidstaten. In de praktijk geeft de Europese Commissie echter de voorrang aan projecten met meer dan drie partners, uit meer dan drie lidstaten.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de nieuwe onderzoeksprojecten voor 2017: 1 project binnen het Zevende Kaderprogramma, 40 binnen Horizon 2020 (exclusief 4 projecten beheerd door het VIB en 10 projecten beheerd door imec), en 50 buiten Horizon 2020.

Programma	**Aantal projecten**	**Totaal aandeel UGent (EUR)**
Zevende Kaderprogramma	1	168.248,79
Totaal	1	168.248,79
Horizon 2020		
Cross Cutting	2	1.726.756,84
Food	3	932.378,75
ERC	6	8.944.500
Euratom	1	337.550
FET	1	557625
MSCA – ITN	6	2.417.400
MSCA – IF	3	518.400
LEIT (ICT, SPIRE, SPACE, NMP)	8	4.736.168,75
Research Infrastructures	1	247.602,50
BBI	3	632.378,7
Totaal	**35**	**21.050.760,54**
VIB	4	5.655.357,50
IMEC	10	4.525.386,22
Totaal	**14**	**10.180.743,72**
Buiten H2020		
3rd Health Programme	1	212.495
AFOSR	1	58.100

AMIF	1	60.813,45
DG ENV	1	484.000
DG Justice	2	146.811,95
DG Migration and home affairs	2	216.903,63
EDCTP2	1	78.891,66
EFRO Vlaanderen	6	10.222.436,17
EFSA	1	24.870,58
EHA	1	100.000
EIT Raw Materials	18	496.582,75
ESA	2	94.183
ESC	1	8.000
EU Tenders	2	36.100
ECCO	1	40.000
FORMAS	1	138.855,10
Interreg	17	6.039.212,92
John Hopkins	1	2.747,43
KAUST	1	333.174,66
KIC	1	14.375
LIFE	1	117.560
NIH	1	204.768,40
NICHE	1	74.000
SSHRC	1	13.481,13
Swiss Bridge Foundation	1	231.647
USDA	1	11.807,62
Totaal	**50**	**19.461.817**
ALGEMEEN TOTAAL	**90**	**50.692.688,09**

7.1.2 Samenwerking tussen EU en derde landen

De internationale samenwerking op onderzoeksgebied wordt in Horizon 2020 ten uitvoer gebracht via

- deelname van derde landen in consortia binnen collaborative projects (RIA, IA, CSA);
- mogelijkheden binnen het kader van het onderdeel "MSCA", waarbij EU-onderzoekers naar derde landen kunnen gaan en onderzoekers uit derde landen in de Europese Unie onderzoek kunnen verrichten.

7.1.3 Activiteiten van de EU-cel

Met het oog op een zo goed mogelijke ondersteuning van UGent-onderzoekers bij hun activiteiten in de Europese kaderprogramma's, heeft de EU-cel, een entiteit binnen de afdeling Onderzoekscoördinatie, in 2017 heel wat activiteiten verricht, voor het eerst ondersteund door een stagiair Europees beleid in de tweede helft van het jaar.

Strategische adviesverlening en kennisverspreiding

De EU-cel organiseerde in 2017 verschillende infosessies voor Horizon 2020, over financieringsopportuniteiten (2 sessies) en over proposal writing (2 sessies). Voor CATS, de tijdsregistratie software binnen Apollo, werden in 2017 eveneens drie sessies gehouden.

Samen met KULeuven organiseerde de EU-cel een sessie "Writing Successful Grants" gegeven door Robert Porter van Grant Winning Seminars.

De EU-cel organiseerde samen met DOZA-beleidsmedewerkers een event op 23 maart 2017 naar aanleiding van het 10-jarig bestaan van het ERC. In het kader hiervan werd ook een video gemaakt over de UGent ERC Grantees. Het event omvatte een feestelijke viering voor de ERC grantees, gevolgd door een speeddating-sessie waarbij jonge onderzoekers kort met een aantal ERC grantees konden praten. We sloten de namiddag af met een receptie.

In het kader van de Welcoming days werd op 25 oktober 2017 een infomoment georganiseerd over de Marie Skłodowska Curie Actions (MSCA), met Mr. Bodo Richter van de Europese Commissie als spreker. Daarna konden de deelnemers in een speeddate-format praten met MSCA-fellows.

De EU-cel organiseerde samen met Agrolink, ILVO en KULeuven een H2020-event rond de calls in voeding en landbouw op 16 september 2017.

De IOF-EU werkgroep werd gecontinueerd, met als leden de IOF mandaathouders, de KIC project managers en TechTransfer medewerkers. De groep werd uitgebreid met 6 nieuwe leden, waaronder ook onderzoekscoördinators van samenwerkingsinitiatieven zoals de Internationale Thematische Netwerken. De EU-cel trekt deze werkgroep. Binnen de groep wordt kennis gedeeld over financieringsopportuniteiten, Europese netwerken, proposal writing en deelname in projecten.

De Alfa-EU werkgroep werd gecontinueerd. De EU-cel trekt deze werkgroep. Er vond een personele wisseling plaats binnen de werkgroep, een ander lid heeft de UGent en daarmee de groep verlaten en er is een nieuwe collega uit een nieuw gevormd UGent-onderdeel aangesloten. De twee nieuwe collega's werden voor zaken betreffende de werkgroep ingewerkt door de EU-cel. De funnel werd verdergezet, er werden samenwerking gesmeed om gezamenlijk in te kunnen stappen in enkele Horizon 2020-projecten en de besluitvorming over het eventuele UGent lidmaatschap van EASSH werd voorbereid. In het kader van de Interim Evaluation Horizon 2020 werden de (schaduw)rapporteurs uit het Europees Parlement ontvangen (24 januari 2017) voor een werkbezoek. Hiervoor werd een position paper voorbereid. In vervolg hierop heeft een werklunch plaatsgevonden met de DG RTD/Deputy Head of Unit B6, heeft een lid van de werkgroep een presentatie verzorgd in een DG RTD Library Talk (17 mei 2017) over impact en werd een nieuw position paper opgesteld, ditmaal over KP9. Ook is er een document opgesteld om externen inzicht te bieden in de output van de werkgroep in het belang van de UGent in zijn geheel.

Op 6 december 2017 gaf de EU-cel een presentatie over de UGent deelname aan Horizon 2020 en over de dienstverlening van de EU-cel op de Beleidsgroep Valorisatie, voorgezeten door de rector.

De pilot die in 2015 op initiatief van de EU-cel werd opgestart van de VLIR werkgroep EU Research met CReF in het kader van de EUA/RPWG werd in 2017 geformaliseerd. Er werd ook een co-voorzitter uit Franstalige België aangesteld. De vertegenwoordiging van de VLIR met medewerkers van de UGent in drie EUA werkgroepen, respectievelijk RPWG, RIS3 en Open Science werd gecontinueerd.

Het virtuele UGent ERA team dat de 8 verschillende ERA Action Lines opvolgt werd gecontinueerd. Het team heeft in januari 2017, met ondersteuning van de EU-cel, input gegeven voor de bijgewerkte versie van de Vlaamse ERA Roadmap, onderdeel van de Belgische ERA Roadmap.

In het vervolg van de Vlaanderen-Neth-ER pilot vond op 11 oktober 2017 de jaarlijkse gezamenlijke werkgroepvergadering van de VSNU/Neth-ER en de VLIR plaats. Ook dit keer heeft de UGent deze vergadering samen met de VSNU en Neth-ER georganiseerd.

In 2017 is het interne beleid m.b.t. het delen van, en input geven op, draft werkprogramma's verdergezet. Er hebben een aantal personele wisselingen plaatsgevonden. De nieuwe Afgevaardigden werden voor deze specifieke taak ingewerkt door de EU-cel.

De EU-cel werd in 2017 geconfronteerd met alweer nieuwe regels inzake het Transparency Register. Als gevolg daarvan heeft de EU-cel, in samenwerking met DOWA, haar dienstverlening geïntensiveerd aan UGent'ers die zullen plaatsnemen in een expertengroep van de Europese Commissie.

De EU-cel heeft actief bijgedragen aan een ERA in Action workshop van IGLO (op 9 maart 2017). Op verzoek van de IGLO wg FP Implementation, heeft de EU-cel zowel het UGent position paper over de Financial Regulation als het gezamenlijke statement van de Belgische en Nederlandse collega's inzake, dat werd opgesteld op initiatief van de UGent, toegelicht (11 mei 2017).

De EU-cel is vertegenwoordigd geweest bij de Europese Commissie Interim Evaluation Presidency Conference (3 juli 2017).

De EU-cel was vertegenwoordigd op het EUA evenement over het MFF en KP9 in het Europees Parlement (9 november 2017).

De EU-cel volgt proactief de ontwikkelingen van ERA-netten en JPIs op en stimuleert UGent participatie aan deze netwerken, zowel wat betreft adviesraden als projecten.

Begin 2017 heeft de EU-cel een kennismakingsgesprek gevoerd met de coördinator van het eengemaakte NCP-Flanders waarna intensieve samenwerking werd opgestart. De EU-cel woonde de launch van het NCP bij (4 december 2017) en neemt deel aan het NCP-ELO overleg dat twee keer per jaar wordt georganiseerd door het FWO.

Representatie/Intelligence

Het beleid voor het beantwoorden van Europese Commissie raadplegingen samen met de directie Onderwijs-aangelegenheden werd gecontinueerd. In 2017 heeft de UGent 2 Europese Commissie raadplegingen (Database Directive, PSI Directive) beantwoord, hierbij logistiek, en in sommige gevallen ook inhoudelijk, ondersteund door de EU-cel. Er zijn ook 2 EUA raadplegingen beantwoord (Open Science, Copyright.)

Een lid van de EU-cel heeft het optreden van een UGent-collega als expert bij een hoorzitting in het Europees Parlement over de KP9 mogelijk gemaakt en de betreffende UGent collega hiervoor geadviseerd en ondersteund (27 september 2017).

De UGent is lid van EUA, CESAER, The Guild, UKRO en via de VLIR van VLEVA. In 2017 werd de samenwerking met CESAER geïntensiveerd door toetreding van de rector tot de Board. De samenwerking met de andere genoemde organisaties werd voortgezet. De UGent heeft zich in 2017 ook aangesloten bij de nieuwe Europese netwerkorganisatie voor Brussels based university representative offices, UnILiON. Een lid van de EU-cel is Liaison Officer voor zowel EUA, CESAER als The Guild.

De EU-cel zelf participeert in de CESAER TaskForce EU Funding Instruments (9 januari, 6 april en 30 augustus 2017) en in de CAM (17 – 19 oktober 2017). In het kader van de TF werd een bezoek afgelegd aan de directeur van DG RTD/Unit A (20 september 2017).

Om de opvolging van de CESAER activiteiten verder te stroomlijnen werd de UGent vertegenwoordiging in een aantal TF aangepast. De betrokken collega's, waaronder ook de nieuwe Decaan, werden ingewerkt en ondersteund.

De EU-cel heeft in 2017 geparticipeerd in The Guild Policy werkgroep (5 april 2017, 5 december 2017) en de Liaison Officers meeting (19 september 2017).

De EU-cel participeert in de UnILiON CORE group en in drie relevante werkgroepen.

De EU-cel heeft de samenwerking met de Vlaamse Europarlementariërs verder gezet, soms individueel, soms in samenwerking met VLIR en/of VLIR & CReF. Zo is er samengewerkt op de dossiers Interim Evaluation Horizon 2020, KP9, Financial Regulation, EP Pilot Projects en het MEP-Scientist Pairing Scheme.

De medewerkers van de EU-cel zijn lid van de Werkgroepen "Coördinatie Vlaamse deelname aan de EU-Kaderprogramma's", waar een presentatie werd verzorgd over de Financial Regulation (24 mei 2017), en "Joint programming" van het Vlaams Europaplatform.

De samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen in het kader van de U4- en The Guild constellatie werd verdergezet.

De EARMA Conference in Malta werd bijgewoond door een lid van de EU-cel (24-27 april 2017).

Medewerkers van de EU-cel hebben UGent vertegenwoordigd bij verschillende gelegenheden, o.a. bij diverse Neth-ER seminars, Vleva evenementen, IGLO Open bijeenkomsten, CLORA Journées Thématiques, diverse beleidsworkshops van de Europese Commissie en EC InfoDays.

De EU-cel ontving buitenlandse EU-adviseurs uit ULB (Franstalig België) en heeft zelf een werkbezoek afgelegd aan UCL (Franstalig België).

De EU-cel ontving in 2017 een tiental buitenlandse junior EU-adviseurs uit verschillende Europese landen, in het kader van Short-Term Scientific Missions (STSM) binnen de COST Actie BESTPRAC. Ook werden diverse ad hoc gesprekken gevoerd met Europese universiteiten die meer wilden weten over best practices aan de UGent. De EU-cel gaf ook een presentatie in het kader van de Visegrad V4 training voor EU-adviseurs uit Hongarije, Tsjechië, Polen en Slowakije.

De EU-cel was aanwezig bij het bezoek van hooggeplaatste gasten van het Chinese Ministry of Science and Technology (MOST) en van de "Mission of China to EU" op 31 oktober 2017.

7.2 Buiten het kader van EU-programma's

7.2.1 FWO-Vlaanderen: internationale samenwerking

Via het FWO-Vlaanderen kunnen voorstellen worden ingediend voor samenwerkingsprojecten met: Japan, Bulgarije, Polen, China, Brazilië, Argentinië, Frankrijk, Zuid-Korea, Taiwan, Turkije, Mexico, Frankrijk – Tournesol en Hongarije.

In 2017 waren er oproepen voor samenwerkingsprojecten met Japan, Bulgarije, China (NSFC), Zuid-Korea en Hongarije. De UGent is betrokken bij 2 toegekende samenwerkingsprojecten met Zuid-Korea en 4 met China (NSFC). De resultaten van de andere oproepen worden na de lente 2018 bekendgemaakt.

Daarnaast kunnen eveneens voorstellen worden ingediend voor gezamenlijke onderzoeksprojecten (bilateraal) met: Brazilië, China, Ecuador, Québec, Vietnam en Zuid-Afrika.

In 2017 waren er oproepen voor gezamenlijke onderzoeksprojecten met Québec en Vietnam. Van de vijf ingediende voorstellen voor samenwerking met Québec, werd 1 goedgekeurd; van de negen ingediende voorstellen voor samenwerking met Vietnam werd ook 1 toegekend.

7.2.2 *Wetenschappelijke en technologische samenwerking met Centraal- en Oost-Europa*

Door de POD Wetenschapsbeleid worden jaarlijks beurzen ter beschikking gesteld aan hooggekwalificeerde postdoctorale onderzoekers uit niet-EU-landen. Hiermee kunnen zij gedurende een bepaalde periode onderzoek verrichten in België. De uiteindelijke doelstelling is zo een duurzame W&T-samenwerking te bevorderen tussen de respectievelijke onderzoeksgroepen en onderzoeksnetwerken.

De doellanden zijn: de BRICS-landen (Brazilië, Rusland, India, China, Zuid-Afrika), alle Afrikaanse landen en Vietnam. De toegekende beurzen worden opgelijst op de website van de POD Wetenschapsbeleid. In 2017 werden er geen nieuwe beurzen toegekend. Er worden geen nieuwe oproepen meer gepland in de toekomst.

7.2.3 *Internationale onderzoeksprojecten*

In 2017 zijn er diverse internationale onderzoeksprojecten in het kader van andere financieringsprogramma's dan het Zevende Kaderprogramma, FWO-Vlaanderen en POD-Wetenschapsbeleid, van start gegaan.

7.3 Ontwikkelingssamenwerking

7.3.1 *Universitaire ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's van VLIR-UOS*

i. Inleiding

De universitaire ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's vormen in het geheel van de internationale samenwerking van de UGent een belangrijk onderdeel, en dit niet alleen in financiële termen, maar ook met betrekking tot de inzet en inspanningen van verschillende medewerkers.

De Vlaamse universiteiten in het algemeen en de Universiteit Gent in het bijzonder zijn al sinds 1980 actief betrokken bij de universitaire ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's van VLIR-UOS, zoals vastgelegd in opeenvolgende Algemene Overeenkomsten inzake universitaire ontwikkelingssamenwerking tussen de Belgische Staat en de Vlaamse universiteiten, vertegenwoordigd door VLIR-UOS. Vanaf 1 januari 1998 vertaalde de indirecte universitaire ontwikkelingssamenwerking zich in verschillende programma's.

De Belgische ontwikkelingssamenwerking werd met ingang van 2017 echter grondig hervormd. Sinds haar aantreden had de huidige federale regering het plan opgevat het ontwikkelingsbeleid grondig te herstructureren. Het regeerakkoord en de aanbevelingen van de peer review van OESO-DAC vormden daarbij het uitgangspunt. Het is de ambitie van federaal minister voor Ontwikkelingssamenwerking De Croo om alle actoren van de Belgische ontwikkelingssamenwerking meer te laten samenwerken, en hun onderlinge coherentie, complementariteit en synergie te verhogen in een poging op die manier meer impact te genereren.

Krijtlijnen voor deze hervorming zijn :

- De beschikbare middelen moeten meer geconcentreerd worden ingezet. Het aantal landen werd verminderd, waarbij ontwikkelingsinterventies in die landen maximaal op mekaar moeten worden afgestemd via Gemeenschappelijke Strategische Kaders (GSK's), in functie van een maximalisatie van de ontwikkelingsimpact. Hierbij wordt voortaan voor alle ANGS een gezamenlijke landenlijst (GSK) gebruikt van 31 Zuidlanden, het land België, en één thematische GSK Waardig Werk. 90% van alle middelen moet in die 33 GSK's worden besteed.

- Alle organisaties die subsidies ontvangen dienen aan te tonen dat zij over voldoende beheerscapaciteit en personeelsgebonden expertise beschikken om hun interventies naar behoren uit te voeren en kwaliteitsvolle resultaten te boeken.
- Het aantal financieringsmodaliteiten is beperkt tot één enkel, i.c. de programmafinanciering. Een budgettaire minimumdrempel (2 mio EUR) werd ingevoerd voor het indienen van een subsidieaanvraag. VLIR-UOS overschrijdt deze minimumdrempel met een jaarbudget van ± 32 mio EUR en heeft dus een eigen programma.
- Er werd één generiek reglementair kader gecreëerd voor alle ANGS, met het KB van 11 september 2016 als formele basis.
- De ANGS worden opgedeeld in twee groepen : de Civiele Maatschappij Organisaties (CMO's) en de Institutionele Actoren (IA). Het enig onderscheid dat nog wordt gemaakt, is tussen deze twee grote groepen, niet meer per actor.
- De ANGS-sector wordt geresponsabiliseerd in de vorm van delegatie van een groot aantal opdrachten van het federaal ministerie voor ontwikkelingssamenwerking (DGD) naar de federaties. De overheid wenst één uniek overlegplatform voor de gehele ANGS-sector via de federaties, die bovendien ook nog een aantal operationele taken toebedeeld krijgen. Individuele overlegkanalen die tot 2017 bestonden in de vorm van stuurgroepen, houden op te bestaan.
- Interventies moeten vertrekken vanuit een goed onderbouwde 'Theory of Change' (programma-theorie) met de nodige aandacht voor risicobeheer. Ze moeten evalueerbaar zijn, en er moet een systematische resultaatsrapportering zijn in functie van 'accountability' en leren. De nadruk op resultaatsgericht beheer, en dus monitoring en evaluatie (M&E), wordt nog vergroot, via het minimum van 1% dat elk programma moet besteden aan M&E, via de nog te organiseren certificering van de M&E-systemen van alle actoren door de Dienst van de Bijzondere Evaluator, en via de door deze dienst op te zetten sectorevaluaties, waaronder impactevaluaties.

De facto betekent dit dat VLIR-UOS een "programma Belgie" heeft (vooral onderwijgericht, opgenomen in het jaarverslag onderwijs) en dan een werking in elk van de GSK landen als volgt:
GSK-landen :
- Toplanden – brede landenstrategie : Ethiopië, Cuba, DR Congo
- Grote omzetlanden – brede landenstrategie : Tanzania, Vietnam, Marokko
- Middelgrote omzetlanden – brede landenstrategie: Ecuador, Kenya, Bolivia, Peru, Uganda, Zuid-Afrika
- Kleinere landen – strategie met beperkte scope rond een bestaande IUS-samenwerking : Burundi
- Nieuwe strategielanden – exploratie rond strategische thema's : Nicaragua, Indonesië, Cambodja, Filipijnen, Rwanda
- Uitfaserend : Mozambique

Buiten GSK : Suriname.

Die als volgt kan worden voorgesteld:

Departementaal	**Zuidinitiatieven**: kortlopende projecten van max. 2 jaar **TEAM**: grotere projecten van maximum 5 jaar **JOINT** : Joint International Academic Networking: synergie tussen prioritair en in grote mate VLIR-UOS-partneruniversiteiten, en mogelijks ook nog andere actoren, op initiatief van de academische actoren : projecten van maximum 3 jaar
Institutioneel	**IUS** : Institutionele Universitaire Samenwerking, langetermijnsamenwerking met institutionele versterking van de partneruniversiteit als objectief, minstens 10 jaar
Netwerken	**NETWORK** : Nationaal netwerk, vertrekkend vanuit een ex-IUS-partnerinstelling, thematisch gebaseerd

UOS voor de hogescholen

De hogescholen in Vlaanderen hebben eveneens de mogelijkheid om te participeren in universitaire ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's (UOS). De programma's Internationale trainingprogramma's (ITP), en de Zuidinitiatieven staan open voor de hogescholen. Bij aanvragen voor TEAM projecten wordt het als positief gezien als men een Hogeschoolpartner mee aan boord neemt.

ii. TEAM / Eigen Initiatieven Programma

Projecten TEAM

De TEAM projecten van de universiteiten worden via VLIR-UOS aangevraagd maar in eigen beheer door de universiteiten uitgevoerd. Het terrein van deze projecten bestrijkt een brede waaier van wetenschappelijke en technologische vorming en onderzoek, zoals gezamenlijke onderzoeksprojecten, studie- en stagebeurzen, uitwisselingsprogramma's, wetenschappelijke uitrusting, enz. Dit zijn middellang lopende projecten van maximum 5 jaar die in essentie gericht zijn op de ondersteuning of de versterking van de lokale onderwijs- en/of onderzoekscapaciteit van de partneruniversiteit in een ontwikkelingsland.

De projecten moeten uitgevoerd worden in een beperkte lijst van 20 Ontwikkelingslanden, die behoren tot de officiële landenlijst van VLIR-UOS, die een deel omvat van de totale landenlijst van het ontwikkelingscomité van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling).

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de budgetten per begrotingsjaar toegekend aan de Vlaamse universiteiten voor de uitvoering van Eigen Initiatieven/TEAM projecten van bij de start in 1984, en het procentuele aandeel van de Universiteit Gent in de toegekende budgetten.

Begrotingsjaar	**Toekenning (in BEF tot 1999)**	**% aandeel UGent**
1986	53.860.000	46,5
1987	68.389.000	23
1988	93.408.920	72
1989	284.973.369	32
1990	229.369.000	35
1991	341.417.159	45
1992	282.061.468	32
1993	277.922.689	35
1994	198.915.097	39
1995	253.588.630	29
1996	196.086.381	28
1997	156.341.378	41
1998	128.296.083	44
1999	109.358.436	62
2000	€ 2.711.995	34
2001	€ 3.185.432	41
2002	€ 3.019.526	49
2003	€ 3.010.344	35
2004	€ 3.176.205	35
2005	€ 3.800.000	35
2006	€ 4.130.000	28
2007	€ 3.616.223	50
2008	€ 3.866.789	23
2009	€ 3.077.992	60

2010	€ 3.501.857	65
2011	€ 2.991.693	50
2013	€ 2.098.123	43
2015	€ 2.270.793	47
2016	€ 4.010.891	36
2017	€ 6.200.660	48

Voor de oproep projecten die in 2017 gestart zijn, waren 10 projecten geselecteerd. Verder werd een oproep gelanceerd voor projecten om te starten in 2018. Hier werden 39 voorstellen ingediend waarvan er 10 geselecteerd werden. Via www.vliruos.be kunnen alle lopende projecten met naam en korte beschrijving teruggevonden worden.

Zuidinitiatieven (ZI)
De Zuidinitiatieven zijn bedoeld voor vormen van samenwerking die niet financierbaar zijn binnen de reeds bestaande UOS-programma's. Een Zuidinitiatief moet binnen een periode van 24 maanden afgerond worden. Sinds 2015 maakt de oproep deel uit van de gezamelijke TEAM/SI oproep, het budget is ook groter geworden maar binnen het nieuwe kader 2017-2021 zullen er mogelijks geen jaarlijkse oproepen meer zijn, of toch niet voor elk land.
In 2016 werd een oproep gelanceerd voor start in 2017. UGent diende 19 voorstellen in waarvan er 3 geselecteerd werden. In het kader van de oproep voor projecten die starten in 2018, werden 34 voorstellen ingediend en werden er 8 geselecteerd. Via www.vliruos.be kunnen alle lopende projecten met naam en korte beschrijving teruggevonden worden.

Nieuw type Joint
Het programma JOINT is op zich een nieuw programma, maar resulteert eigenlijk uit een herclustering van eerdere interventietypes die focussen op transversale expertisegebieden (ICT, library, statistiek, onderwijsontwikkeling, lerarenopleiding, university management, ...), thematische werking (milieu, gender, D4D, …), of synergie beogen tussen VLIR-UOS-projecten (nationale en internationale crosscuttingprogramma's, North-South-South, ...).
Vanuit UGent werden er in 2017 7 voorstellen ingediend. 1 voorstel werd geselecteerd en zal starten in 2018.

iii. Programma Institutionele Universitaire Samenwerking

De centrale doelstelling van het IUS-programma bestaat erin om een institutionele ondersteuning te bieden aan een aantal bevoorrechte partneruniversiteiten in een VLIR-UOS partnerland ter verbetering van de kwaliteit van het lokale onderwijs en onderzoek. Dit gebeurt door het opzetten van duurzame samenwerkingsrelaties tussen de Vlaamse universiteiten enerzijds en deze partnerinstellingen anderzijds. De IUS werd in verschillende fasen opgestart. Na een inloopfase van 1 tot 2 jaren duurt deze samenwerking 10 jaren en eindigt met een uitloopfase van 2 jaren.

Elk samenwerkingsverband bestaat uit meerdere specifieke projecten in verschillende disciplines, of met betrekking tot verschillende dimensies van de lokale universitaire werking. Meerdere Vlaamse universiteiten kunnen, elk met hun eigen inbreng en op basis van de specifieke eigen deskundigheid, participeren in de projectactiviteiten van een samenwerkingsverband. Teneinde evenwel de inbreng van deze projecten te coördineren in het licht van de algemene doelstelling, werd voor elk samenwerkingsverband een Vlaamse universiteit als coördinerende instelling aangeduid. De Universiteit Gent nam de coördinatie van de afgelopen samenwerkingsverbanden met de Universiteit van Zambia (Zambia), de Can Tho University (Vietnam) en de Escuela Superior Politécnica del Litoral (Ecuador) en de University of the Western Cape (Zuid-Afrika) op zich en neemt de coördinatie van de lopende samenwerkingsverbanden met Jimma University (Ethiopië), University Eduardo Mondlane (Mozambique), Mountains of the Moon University (Oeganda), Hué University

(Vietnam) en Mzumbe University (Tanzania) op zich, alsook het nieuwe IUS programma met Bahir Dar University (Ethiopië). De specifieke deelprojecten worden academisch begeleid door projectleiders. Soms nemen UGent-professoren deze taak op zich in projecten gecoördineerd door een andere universiteit, deze worden ook in onderstaande lijst opgenomen.

Daarnaast nemen UGent-professoren ook het coördinatorschap van diverse netwerken op zich. Ook in deze netwerken worden de deelprojecten academisch begeleid door projectleiders.

Partnerinstelling	Land	Coördinerende universiteit
In 2003 (reeds afgelopen)		
Universidad Central Marta Abreu de Las Villas	Cuba	VUB
University of the Western Cape	Zuid-Afrika	UGent
Mekelle University	Ethiopië	KU Leuven
In 2007 (reeds afgelopen)		
Jimma University	Ethiopië	UGent
Moi University	Kenia	VUB
University of Cuenca	Ecuador	KU Leuven
In 2008		
University Eduardo Mondlana	Mozambique	UGent
Anton de Kom University of Suriname	Suriname	KU Leuven
In 2010		
University of Limpopo	Zuid-Afrika	UA
Universidad Nacional Agrariá La Molina	Peru	KU Leuven
In 2012		
Mountains of the Moon University	Oeganda	UGent
Hué University	Vietnam	UGent
Mzumbe University	Tanzania	UGent
Universidad de Oriente	Cuba	VUB
Netwerk Vietnam	Vietnam	UGent
Netwerk Ecuador	Ecuador	UGent
Netwerk Cuba	Cuba	VUB
In 2016		
Bahir Dar University	Ethiopië	UGent
Netwerk Jimma University	Ethiopië	UGent
Arba Minch University	Ethiopië	UGent

Op www.vliruos.be kan men alle lopende projecten met naam en korte beschrijving terugvinden.

iv. België (vroegere Noord-Acties) Programma

De acties Internationale cursussen- en trainingprogramma's, en de studiereizen naar partnerlanden voor Vlaamse studenten zijn beschreven in het onderwijsverslag.

ICP-doctoraatsbeurzen

Om veelbelovende afgestudeerden van Internationale Cursussen (ICP's) toe te laten om aan een Vlaamse universiteit te doctoreren, voorziet VLIR-UOS vanaf academiejaar 2003-2004 de mogelijkheid om maximum 10 doctoraatsbeurzen toe te kennen aan uitmuntende ICP-afgestudeerden uit een ontwikkelingsland.

Voor het academiejaar 2014-2015 werden er 7 beurzen toegekend aan kandidaten van de UGent. In recentere academiejaren werd er geen oproep meer gelanceerd waardoor er geen nieuwe ICP PhD studenten meer gestart zijn. Dit is dus een uitdovende financiering.

Doctoraatsbeurzen voor onderzoekers verbonden aan een Vlaamse universiteit
Het programma VLADOC financiert doctoraatsbeurzen voor onderzoek over een ontwikkelingsrelevant thema aan een Vlaamse universiteit, voor minimum 2 en maximum 4 jaar. Het programma staat open voor onderdanen van een EU-lidstaat die tijdens hun doctoraat verbonden zijn aan een Vlaamse universiteit en voldoen aan de toelatingsvoorwaarden van de universiteit.
In 2015 ontvingen 2 kandidaten met een promotor verbonden aan de Universiteit Gent hiervoor een beurs. Ook dit programma werd stopgezet vanaf 2017.

v. Global Minds

De vroegere financiering genaamd "opleidingskosten" is geschrapt uit de begroting en werd hervormd tot een nieuw programma, genaamd Global Minds.

Global Minds is een nieuw programma, dat zich richt op het institutioneel versterken en capaciteren op het vlak van UOS van de Vlaamse instellingen, en dat dus het klassieke projectniveau overstijgt.

Global Minds is een programma, in opvolging van Opleidingskosten, waarvan de ontwikkelingsrelevantie en resultaatsgerichtheid expliciet zullen gegarandeerd worden. Daar waar Opleidingskosten nog een forfaitaire betoelaging betrof, zal het Global Mindsprogramma een meer resultaatsgerichte benadering volgen, conform aan de recente sectorhervormingen en de algemene principes omtrent aid effectiveness (Verklaring van Parijs, Busan, etc.).

Het onderscheid met de zuidwerking, is dat Global Minds het academische basisinstrumentarium dat noodzakelijk is voor projectwerking, in stelling moet brengen. Via EEU-PhD-bursalen, in combinatie met eventueel een beperkt aantal zuidbursalen (onderzoeksgerichte beurzen), evenals via de sensibilisering van studenten van de Vlaamse instellingen en de organisatie van sensibiliseringsinitiatieven wordt bijgedragen tot deze basiscapaciteit. Global Minds is instrumenteel voor een kwaliteitsvolle VLIR-UOS-projectwerking, in partnerschap met lokale partneruniversiteiten en mogelijks ook andere actoren. Hierbij heeft elke instelling de kans om aansluiting te zoeken bij haar eigen specifieke ontwikkelingsexpertise, haar eigen netwerken, en eigen beleidsprioriteiten, en kan dus eigen accenten leggen en keuzes maken voor specifieke instrumenten, en combinaties daarvan; deze moeten bijdragen tot het strategisch doel op het niveau van het VLIR-UOS-programma Global Minds, als onderdeel van het landenprogramma België van VLIR-UOS.

Global Minds biedt de mogelijkheid om op het niveau van de universiteiten instrumenten te poolen en mekaar, door die pooling, strategisch te versterken. Veel van de instrumenten bestonden reeds (e.g. VLADOC, INCO, REI, …), maar kunnen nu, in combinatie met nieuwe, innovatieve instrumenten (e.g. X-REI, …) gecombineerd worden ingezet voor activiteiten die tot de core business behoren van de instellingen, maar waarbij zorgvuldig zal worden gewaakt dat de mainstreaming van de ontwikkelingsdimensie en –relevantie effectief zorgt voor cohesie tussen de individuele onderdelen.

Door een kader te bieden op vijf jaar, af te stappen van jaarlijkse instrumentenselecties, op een hoger niveau doelstellingen te aggregeren, en door te werken met versleuteling, wordt enerzijds flexibiliteit geboden aan de instellingen en anderzijds versnippering vermeden om aldus een duurzamer impact te bewerkstelligen. Deze flexibiliteit en de programmalogica van Global Minds wordt mogelijk gemaakt dankzij het nieuw reglementair kader voor VLIR-UOS, en de hierin opgenomen meerjarenprogrammatie.

Global Minds is een programma dat thuishoort onder het programma België en een programmalogica volgt. Global Minds beoogt inhoudelijke academische capaciteitsopbouw.

In het kader van het Global Minds programma worden 3 verschillende types financieringskanalen onderscheiden. De voorstellen die in het kader van de oproepen worden ingediend kunnen zowel een onderzoeks-, een onderwijs-, of sensibiliseringsinsteek hebben:

- Oproep *Capacity Building*: dit financieringskanaal stimuleert de verdere uitbouw van de onderzoeks- en onderwijscapaciteit met betrekking tot universitaire ontwikkelingssamenwerking aan de UGent en richt zich tot alle medewerkers voor het indienen van voorstellen voor onderzoeks- of onderwijsgeoriënteerde initiatieven.
- Oproep *Operational Grants*: dit financieringskanaal richt zich tot alle UGent-onderzoekers en de doctoraatsstudenten en postdoctorale onderzoekers in het bijzonder en biedt extra werkingsmiddelen ter ondersteuning van hun onderzoeksactiviteiten op voorwaarde dat ze een ontwikkelingsrelevant luik bevatten, ter stimulering van extra onderzoeksactiviteiten waarmee ze een ontwikkelingsrelevante dimensie wensen op te nemen in hun onderzoeksproject, en als ondersteuning voor het opstarten van ontwikkelingsrelevant onderzoek binnen de onderzoeksgroep/vakgroep waartoe ze behoren.
- Oproep *Sensitizing Events*: dit financieringskanaal richt zich op de financiering van allerhande types van voorstellen die tot doel hebben om de universitaire gemeenschap (medewerkers én studenten) bewuster te maken van de uitdagingen waar de ontwikkelingslanden voor staan en van de initiatieven die de Universitaire gemeenschap (onderzoekers, studenten, administratief personeel, …) nu reeds neemt om ontwikkelingslanden bij te staan bij het aangaan van deze uitdagingen (micro-, meso- en macroniveau). De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde naties fungeren als inspiratiebron voor de thema's die aan bod kunnen komen voor dit financieringskanaal.

De webpagina https://www.ugent.be/en/research/funding/devcoop/globalmindsfund.htm bevat het overzicht van de projecten terugvinden.

7.3.2 Ontwikkelingssamenwerkingsactiviteiten van de federale en Vlaamse overheden

7.3.2.1 Federale overheid

De Wet van 25 mei 1999 betreffende de Belgische internationale samenwerking resulteerde in de opsplitsing van het vroegere ABOS in enerzijds DGOS, de Directie-Generaal voor Ontwikkelingssamenwerking bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, en anderzijds de BTC N.V., de Belgische Technische Coöperatie, belast met de formulering en uitvoering van de bilaterale gouvernementele internationale samenwerking als taak van openbare dienst. De evaluatie en controle van de samenwerkingsprogramma's en projecten worden uitgevoerd door de Dienst Evaluatie Internationale Samenwerking, binnen het Secretariaat-Generaal van eerder genoemd Ministerie.

Het BTC stelt eveneens beurzen ter beschikking aan kandidaten uit ontwikkelingslanden voor opleidingen (stages, voortgezette academische opleidingen en doctoraatsopleidingen) aan Vlaamse universiteiten.

BTC doet regelmatig een beroep op tijdelijke externe ondersteuning. BTC wil concreet werken aan de uitbouw van een "netwerk van competentie" waarbij de universitaire senior-expertise inzake ontwikkelingssamenwerking, alsook privé-bedrijven en andere organisaties, een inbreng kunnen hebben. Verschillende professoren en onderzoekers van de UGent zijn bij het BTC geregistreerd als senior-experten in verband met de ontwikkelingssamenwerkingsproblematiek.

7.3.2.2 Vlaamse overheid

Bij de staatshervorming van 1993 kreeg Vlaanderen de bevoegdheid om een eigen buitenlands beleid te voeren. Sinds 1999 is er een Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking, die beschikt over een specifiek toegewezen budget. Hij wordt ondersteund door de Vlaamse administratie Buitenlands Beleid. In 2004 werd de uitvoering van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking omschreven in 3 decreten. Vanaf 2007 wordt het beleid uitgevoerd door het Vlaams Agentschap van Internationale Samenwerking.

Voor de bilaterale **samenwerking met het Zuiden** concentreert Vlaanderen zich op drie partnerlanden: Mozambique, Zuid-Afrika en Malawi. Duurzaamheid, gelijke kansen, mensenrechten en de preventie van HIV/AIDS vormen de rode draad doorheen de samenwerking.

De **samenwerking met partners in Vlaanderen** is rond twee grote lijnen uitgebouwd. De Vlaamse overheid wil met haar beleid voor educatie, vorming en sensibilisatie via onder meer niet-gouvernementele organisaties, scholen en jongeren de Vlaamse bevolking bewust maken van de Noord-Zuid problematiek. In het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking krijgen de Vlaamse gemeenten de mogelijkheid om een overeenkomst met de Vlaamse overheid te sluiten. Daarnaast geeft Vlaanderen financiële armslag aan ontwikkelingsfondsen. Die ontwikkelingsfondsen steunen organisaties in het Zuiden die aan armere bevolkingsgroepen microkredieten verstrekken.

Overige vormen van samenwerking:

- Vlaanderen financiert een aantal programma's en projecten van multilaterale organisaties. Dat is het geval voor de UNESCO, de Internationale Arbeids Organisatie (IAO), de Wereld Gezondheids Organisatie (WGO) en de Wereld Handels Organisatie (WHO). Het gespecialiseerde UNAIDS ontvangt van Vlaanderen steun voor zijn structurele werking.
    - Voor noodhulp bestaat een aparte budgetlijn: Vlaanderen kan via gespecialiseerde NGO's of multilaterale organisaties een eigen bijdrage leveren bij humanitaire crises.
    - Verschillende toelagen en beurzen voor studie en wetenschappelijk onderzoek hebben een duidelijke band met het Zuiden.
    - Dat geldt eveneens voor een aantal initiatieven die onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid vallen. Voorbeelden: de steun aan het New Partnership for Africa's Development (NEPAD) en de subsidie aan een organisatie die Vlaamse bedrijfsleiders naar ontwikkelingslanden uitstuurt, waar zij gratis hun ervaring en knowhow met lokale bedrijven delen.

7.3.3 Interne activiteiten inzake ontwikkelingssamenwerking

De Raad van Bestuur van de Universiteit Gent heeft tijdens haar vergadering van 23 mei 2001 haar ontwikkelingssamenwerkingsbeleid geëvalueerd en de krachtlijnen voor de toekomst bepaald. De UGent is sinds decennia een actieve partner in initiatieven van de Vlaamse, federale en Europese overheid en van internationale organisaties met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking.

De Raad van Bestuur heeft haar waardering uitgedrukt voor de inzet van haar academisch personeel in de diverse ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's, en besliste dat de activiteiten inzake ontwikkelings-samenwerking voortaan expliciet zullen opgenomen worden in de taakomschrijving van de professoren en zullen meetellen bij evaluaties en bevorderingen.

Het Bestuurscollege van de Universiteit Gent keurde op 6 juli 2006 de missie van de commissie Ontwikkelingssamenwerking goed en bevestigde het mandaat van deze commissie bij de concrete uitwerking van die missie.

De Universiteit Gent blijft mensen en middelen inzetten voor het tot stand brengen en realiseren van nieuwe projecten in samenwerking met universiteiten in ontwikkelingslanden. Ook is er bijzondere aandacht voor de opvang en ondersteuning van studenten uit derdewereldlanden. Het bestaande systeem van master grants aan de UGent richt zich enkel naar studenten uit ontwikkelingslanden. Daarnaast is een programma uitgewerkt voor beurzen aan doctorandi uit ontwikkelingslanden ten laste van het Bijzonder Onderzoeksfonds, ten belope van een 15-tal nieuwe beurzen van het sandwichtype per jaar.

8. *Commissie Ontwikkelingssamenwerking*

De Commissie Ontwikkelingssamenwerking is het beleidsvoorbereidende adviserende orgaan inzake ontwikkelingssamenwerking aan de UGent. De samenstelling van de commissie Ontwikkelingssamenwerking op 01 december 2017 was als volgt:

- **Voorzitter**
  Guido Van Huylenbroeck

- **Stemgerechtigde leden**

- de ex-officio leden:
  - Koen Goethals, academisch beheerder
  - Ilse De Bourdeaudhuij, directeur Onderwijsaangelegenheden
  - Ignace Lemahieu, directeur Onderzoeksaangelegenheden
- de facultaire ZAP-vertegenwoordigers (en plaatsvervangers):
  - Bart Keunen (Annelies Verdoolaege) - faculteit Letteren en Wijsbegeerte
  - Yves Jorens (Eva Brems) - faculteit Rechtsgeleerdheid
  - Kristine Walraevens (Wim Bert) - faculteit Wetenschappen
  - Olivier Degomme (Kristiane Van Lierde) - faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
  - Leo Kestens (Gert De Cooman) - faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur
  - Ignace De Beelde (Nick Provoost) - faculteit Economie en Bedrijfskunde
  - Geert Janssens (Luc Duchateau) - faculteit Diergeneeskunde
  - Martin Valcke (Ilse Derluyn) - faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
  - Pascal Boeckx (Lieve Gheysen) - faculteit Bio-ingenieurswetenschappen
  - Sarah De Saeger (Stefaan De Smedt) - faculteit Farmaceutische Wetenschappen
  - Koen Vlassenroot (Bert Suykens) - faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen
  - Luce Beeckmans (Peter Decat), AAP-vertegenwoordiger
  - Dieter Roefs (Rudy Gevaert), ATP-vertegenwoordiger
  - Zoë Vandamme (Jasper De Smedt), studentenvertegenwoordiger

- **Leden met raadgevende stem**
  - Yannick De Clercq, regeringscommissaris
  - Nancy Terryn/Veerle Devriendt , secretaris en verslaggever
  - Kathleen Van Heule , Vertegenwoordigers HOGent
  - Séverine Van Der Stighelen en Eric Van der Meirsch, Vertegenwoordigers Arteveldehogeschool
  - Isabelle Pertry en Kurt Debaere, Vertegenwoordigers HoWest

Op verzoek van de voorzitter kunnen andere UGent-medewerkers en vertegenwoordigers uit de AUGent-hogescholen worden uitgenodigd op de vergaderingen.

9. *Universiteitsbibliotheek*

Ook in 2017 bleef de Universiteitsbibliotheek trouw aan het motto "Facilitating Open Knowledge Creation", er werd dan ook heel wat ondernomen om dit te realiseren.

9.1 Open Science

De Universiteitsbibliotheek heeft in 2017 haar dienstverlening m.b.t. **Research Data Management (RDM)** verder uitgebreid. De datamanagement planning tool DMPonline.be werd gelanceerd als een gezamenlijke web-applicatie van instellingen binnen het DMPbelgium consortium. Het consortium wordt gecoördineerd door de UGent (Universiteitsbibliotheek). Naast het waarnemen van de taken binnen het consortium, speelt de Universiteitsbibliotheek ook een actieve rol in het ondersteunen van UGent-eindgebruikers in hun datamanagement planning.

Een andere RDM-dienstverlening die door de Universiteitsbibliotheek werd mogelijk gemaakt, i.s.m. het Center for Open Science in de VS, is 'OSF for UGent'. Het **Open Science Framework (OSF)** is een gratis, open source web-applicatie die onderzoekers helpt met het zorgvuldig beheren, documenteren, registreren en delen van onderzoeksprojecten en bijhorend materiaal zoals onderzoeksdata, en dit met het oog op een meer efficiënte en transparante wetenschap.

Verder is de Universiteitsbibliotheek afgelopen jaar ook sterk betrokken geweest bij het vormgeven van de RDM-strategie binnen de universiteit, alsook op Vlaams niveau. Via haar actieve participatie in de **VLIR Werkgroep RDM & Open Science** heeft ze in 2017 ook bijgedragen tot de opmaak van een stand van zaken m.b.t. RDM-praktijken en -noden bij onderzoekers aan de Vlaamse universiteiten. Er werd meegeschreven aan de daaruit voortvloeiende VLIR white paper met aanbevelingen rond RDM, die begin 2018 aan de bevoegde Vlaamse Minister wordt voorgelegd. De boekentoren draagt actief bij aan internationale en nationale discussies over de **Public Sector Information directive**, **General Data Protection Regulation** en de **Database directive** als onderdeel van het beleid rond research data management.

In 2017 werd het opvolgproject van OpenAIRE, **OpenAIRE-Advance** goedgekeurd dat tot eind 2020 zal lopen. Naast het verder ondersteunen van de Open Science policy van H2020 zal OpenAIRE-Advance meewerken aan de start van de European Open Science Cloud (EOSC).

9.2 Collecties

Op het vlak van **collecties** waren er een aantal mooie uitbreidingen voor de erfgoedcollectie van de bibliotheek. We vermelden er enkele: een uitzonderlijke editie van 'La vie des abeilles' van Nobelprijswinnaar Maurice Maeterlinck, een deel van het archief van fotograaf Jozef Stercken, 19de eeuwse archivalia van Van Hoorebeke, enkele Gentse medailles,een interessante collectie prentbriefkaarten over Gent en een uitzonderlijke set medailles aangemaakt n.a.v. 200 jaar Université de Liège en Universiteit Gent. Bovendien werd de historische KANTL-bibliotheek (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde) collectie overgedragen en verwerkt.

Ook de elektronische collecties blijven aangroeien. Zoworden er steeds meer **e-boeken** aangeboden door de Universiteitsbibliotheek. Het aantal gekochte en open access e-boeken steeg in 2017 van 124.151 naar 219.815 en .. momenteel worden 93.407 unieke elektronische tijdschrifttitels beheerd ten opzichte van 74.537 vorig jaar.

Om de collecties efficiënt te kunnen raadplegen , wordt sterk ingezet op de **ontsluiting ervan**. Zo wordt nog steeds aan retrocatalografie gedaan, maar er wordt ook werk gemaakt van de bijzondere collecties (tekeningen, kaarten, plannen, munten …) om die beter kenbaar te maken.. Er werden in de loop van 2017 bij de oude drukken weer heel wat unica (dus unieke exemplaren in de wereld) geïdentificeerd. In totaal zijn er nu 128 bekend.

Een bijzondere vermelding verdient de **catalogus** waarin alle **middeleeuwse handschriften** (tot c.1530) werden opgenomen. Dit plan kon enkel gerealiseerd worden dankzij de expertise van voormalig collectiebeheerder Albert Derolez. Het boek 'Medieval Manuscripts. Ghent University Library' werd uitgegeven bij Snoeck.

Naast de reguliere **restauratie- en conserveringsacties** werd het erkend topstuk de Graduale van de St. Baafsabdij van Gent (BHSL.HS.0014) in situ gerestaureerd door externe restauratoren en dit dankzij een projectsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap.

In 2017 werden er totaal 54.031 nieuwe objecten (+/- 2.4 TB) gearchiveerd in het **GREP repository** (omgeving voor duurzame digitale bewaring conform de OAIS standaard). Deze objecten zijn gekoppeld aan 8.224 beschrijvingen in de Aleph catalogus. Het gaat om 6.489 dissertaties, 989 munten, 472 tekeningen, 97 plannen en 53 manuscripten. In totaal zijn er nu reeds 343.562 objecten (+/- 29 TB) gearchiveerd in het GREP repository. Daarnaast wordt een kopie van de Gentse Google Books opgeslagen (+/- 20.8 TB).

9.3 Gebruik collecties en dienstverlening

Voor de **virtuele bezoeken** van de websites van de bibliotheek blijft het gebruik van Biblio (+/-2,9 miljoen bezoeken) en de Homepage (+/- 2,7 miljoen) in 2017 opnieuw spectaculair toenemen.

Het aantal ontleningen en raadplegingen van fysieke stukken blijven constant. Het raadplegen van elektronische artikels is licht gestegen van 3.900.752 in 2016 naar 3.996.277 in 2017, dat van elektronisch beschikbare boekhoofdstukken steeg spectaculair van 491.214 naar 741.144. Qua databanken zien we het belang van Web of Science verder afnemen. Het belang van Google Scholar daarentegen neemt verder toe.

Scanaanvragen uit de fysieke collecties blijven zeer populair. Voor de bijzondere collecties werden 159 scan-on-demand dossiers gerealiseerd (hoge resolutie scans van erfgoed stukken. Daarnaast is vooral het leveren van gescande artikels een vaak gebruikte service. In 2017 werden meer dan 10.000 artikels ingescand. Deze artikels worden opgevraagd uit een brede waaier van publicatiejaren, met een zwaartepunt in de jaren negentig. Daarnaast is er ook een belangrijke "long tail" van artikels uit alle vakgebieden. Als het artikel niet in de UGent te vinden is wordt het via interbibliothecaire bruikleen aangevraagd. Enkel deze laatste dienstverlening is betalend.

In 2017 werd overgegaan van cash betalingen voor studenten naar online betalingen.

Het **actief promoten bij onderzoekers** om de (erfgoed)collecties actief in te zetten bij lespraktijken vindt steeds meer ingang. Verder blijven **tentoonstellingen** een goede format om de rijkdom van de collecties vanuit diverse invalshoeken aan een breed publiek te tonen. Niet het minst door de 200jaar

UGent viering waren er dit jaar uitzonderlijk veel bruiklenen, met de tentoonstelling 'Stad&Universiteit' in het STAM en 'In de Ban van de Tijd' in de Sint-Pietersabdij als uitschieters. UGent-curatoren voor beide initiatieven waren respectievelijk het Instituut voor Publieksgeschiedenis en Prof. Maarten Van Dyck. Voor deze laatste tentoonstelling maakte de Boekentoren het ebook in samenwerking met de curator. Bijzondere vermelding dient ook gemaakt van de tentoonstelling 'Archief Raoul De Keyser' (oktober 2017-februari 2018) in het SMAK. Tot slot werd ook voor het eerst een dossieropstelling rond een specifieke collectie gemaakt in de Krook.

De op **IIIF (International Image Interoperability Framework) gebaseerde beeldbank** van de Universiteitsbibliotheek Gent bevat ondertussen 119.437 objecten uit de meest uiteenlopende collecties, samen goed voor 810.830 beelden. Dankzij de nieuwe mogelijkheden in het datamodel van IIIF, kunnen we in deze viewer ook collectiegehelen beter presenteren, met name voor jaargangen van kranten en tijdschriften is dit een grote stap vooruit. Gebruikers kunnen rechtstreeks vanuit de viewer het materiaal downloaden, met verschillende opties qua resolutie. Onderzoekers kunnen dankzij IIIF beelden uit verschillende bibliotheken eenvoudig samenbrengen in presentaties en in onderzoeksomgevingen voor bijv. detail annotaties.

In het kader van informatiegeletterdheid werd **onderzoektips.ugent.be** gelanceerd. Dit centraal digitaal platform biedt ondersteunende informatie rond informatiebeheer, wetenschappelijk communicatie en onderzoek aan UGent-student en –medewerker.

9.4 Restauratie van de Boekentoren

Visual Creations leverde opnieuw een filmbijdrage af over de restauratie van de boekentoren 2.0: aflevering 10 (ondergronds depot) en 11 (200 jaar UGent, Dirk Brossé).

Verder wordt in het BKT2020-project volop gewerkt aan de ontdubbeling van de tijdschriftcollecties tussen de faculteiten en de Boekentoren. Zo kunnen de faculteiten op basis van de correcte gegevens hun holdings (deels) afvoeren en/of klaarmaken voor overdracht aan de Boekentoren na de renovatie.

9.5 200 jaar UGent

De coördinatie van het boek '200 jaar UGent in 200 objecten' was in handen van de Boekentoren. Na het werk dat startte in 2016 (200 objecten werden geselecteerd, gedocumenteerd, opgehaald, gefotografeerd en teruggebracht) werd het boek in 2017 gefinaliseerd. Er werd met zes schrijvers en één vertaler gewerkt en met de uitgever Hannibal voor de uitgave van het boek in een NL en ENG versie. Als afgeleide van het boek werd een scheurkalender gemaakt (voorstel Bart Verschaffel) die op 9000 exemplaren aan alle personeel werd bezorgd.

Op 8 oktober vond de feestviering '200 jaar UGent' plaats. In de van de Veldezaal werd in de voormiddag de uitzending 'De Ochtend' van Radio 1 uitgezonden; in de namiddag trad Michel Mast op. Jacques Verniers gaf uitleg over de in de toren gebruikte marmers en DGFB verzorgde werfbezoeken.

Het uitgebreide activiteitenverslag van de Universiteitsbibliotheek met meer gegevens over de projecten en de gewone werking is opgenomen als bijlage bij dit jaarverslag.

Bijlagen: zie Deel 2 – Bijlagen.

Personeelsverslag

1. *Strategische opties*

Begin 2013 ontwikkelde de directie Personeel en Organisatie (DPO) een missie- en visietekst die de leidraad vormt voor de werking en de keuzes die gemaakt worden. Deze tekst luidt als volgt :

"De UGent wil een betrokken en zorgzame werkgever zijn die maximale talentontwikkeling nastreeft. Samen met alle UGent-leidinggevenden draagt DPO actief bij aan het creëren van een inspirerende en stimulerende werkomgeving waarin naast resultaten ook de mens centraal staat.

Via gestroomlijnde administratieve processen en adequate HR-tools ondersteunt DPO de leidinggevenden en medewerkers. Van elke individuele medewerker beheren wij een persoonlijk dossier waarbij wij als werkgever voldoen aan alle sociaal-juridische verplichtingen. Faculteiten en directies ontlasten we door procesbewaking en administratieve efficiëntie. DPO-medewerkers zijn proactief, integer en klantgericht. Ze werken accuraat en kwaliteitsvol en communiceren helder en efficiënt.

DPO stimuleert UGent-medewerkers door maximale groeikansen bij het uittekenen van hun loopbaan en bij de ontwikkeling van hun competenties. Talentontwikkeling is een rode draad bij werving en selectie, loopbaanontwikkeling, opleiding en vorming, en interne en externe mobiliteit.

DPO handelt als een betrokken strategische partner door een HR-beleid te formuleren dat de organisatie ondersteunt bij het realiseren van haar kerntaken onderzoek, onderwijs en dienstverlening. Vanuit haar expertise en integriteit ondersteunt DPO proactief het bestuur en participeert ze actief in intern en extern overleg. "

2016 is een cruciaal jaar geweest in de geschiedenis van het personeelsbeleid aan de UGent. Na ruim 2 jaar onderhandelen werd een akkoord afgesloten i.v.m. de meest prangende dossiers inzake het ATP-beleid. In concreto ging het om :

- Een nieuw beleid inzake werving & selectie
- Het omzetten van contracten van bepaalde duur in contracten van onbepaalde duur
- Het voorzien van implacement in geval de tewerkstelling in het gedrang komt
- Het toekennen van een aanvullend pensioen aan alle contractuele ATP-medewerkers.

Als 2016 een jaar was waarin de klemtoon lag op het uitwerken en onderhandelen van een nieuw beleid, dan is 2017 het jaar geweest van de implementatie ervan. Het een kan niet zonder het andere. Hoe belangrijk het opmaken van beleidslijnen en policy's ook is, uiteindelijk geldt "the proof of the pudding is in the eating". En implementeren betekent in deze zowel het uitrollen ervan maar evenzeer het uitleggen en duiden van het wat en hoe van dit nieuwe beleid doorheen de organisatie.

Wat selecties betreft diende de substantiële toename van het aantal selecties te worden opgevangen. Implacement was voor iedereen een nieuw gegeven. Ging het een succes worden? Hoe gingen de mensen die in zo'n implacement-traject zaten, reageren? Vele vragen maar na een jaar ervaring ook positieve antwoorden.
Het aanbieden van contracten van onbepaalde duur als norm voor de tewerkstelling van (contractueel) ATP. Het klinkt voor de buitenwereld allicht als vanzelfsprekend maar als het tientallen jaren anders is geweest, dan is dat een radicale breuk met het verleden. Met een te begrijpen (en dus te managen) vrees bij vele budgethouders dat de financiering van deze contracten niet zou kunnen gegarandeerd worden. En dus is heel die change geen louter technische operatie geweest waarbij het ene type contract is gewijzigd door een ander maar een heuse cultuurswitch in de hele organisatie. Waarbij de vraag nooit veraf is geweest : quid de andere personeelscategorieën?

Geen cultuurswitch maar niettemin een bijzonder boeiende episode in 2017 was de operationalisering van het Pensionfonds kanton UGent. De keuze was gemaakt om binnen het bestaande pensioenfonds van het UZ Gent een tweede, gescheiden, kanton op te richten voor UGent. Op die manier evolueerde het bestaande fonds tot een heus multi-employer fonds. Het opzetten van zo'n een tweede kanton is geen sinecure : de maandelijkse datatransfer organiseren om de toe te kennen benefits correct te bepalen, de opmaak van een beleggingsreglement, het opstarten van het vermogensbeheer, de wijze van opvolging van de investeringsresultaten, etc…

De meest markante gebeurtenis van 2017, met ongetwijfeld nog belangrijke vervolgstappen de komende jaren, blijft de re-integratie van UGent met UZ Gent. Niettegenstaande de achterliggende "maximal distance filosofie" (n.v.d.r. de beide entiteiten behouden hun autonomie en eigen rechtspositieregeling van het personeel) had deze re-integratie ingrijpende gevolgen op de hele personeelsadministratie. Vooreerst, en niet in het minst, omdat er zo'n 300 personeelsleden zijn die voorheen voor beide instellingen werkten maar evenzeer omdat naar sociale zekerheid toe de nieuwe geïntegreerde entiteit als één werkgever beschouwd wordt. De gevolgen hiervan zijn voor de buitenwereld onzichtbaar maar desalniettemin administratief ingrijpend en vergden dan ook aanzienlijke aanpassingen aan de respectieve IT-systemen.

Niettegenstaande 2017 voornamelijk in het teken stond van het implementeren van eerdere beslissingen, werd ook reeds de basis gelegd voor nieuwe HR-ontwikkelingen die in 2018 zullen kunnen afgerond worden. De drie belangrijkste dossiers in dit verband zijn ongetwijfeld : een nieuwe functieclassificatie voor het ATP, een loopbaanmodel voor het Wetenschappelijk Personeel en een zeer grondige wijziging van het loopbaanmodel voor het professorenkorps (ZAP). Succesvolle onderhandelingen vergen een minutieuze voorbereiding om tot doordachte voorstellen te komen die beantwoorden aan de behoeften van de organisatie en de verwachtingen van de medewerkers. Die voorbereiding is thans achter de rug en zo werd het fundament gelegd voor belangrijke verdere ontwikkelingen op HR-vlak.

Op bovenstaande manier concretiseerde de directie Personeel en Organisatie in 2017 opnieuw, vanuit haar specifieke rol en opdracht, niet alleen het UGent-credo "Durf Denken" maar voegt er meteen ook die tweede noodzakelijke dimensie aan toe: "Durf Doen".

2. *Globaal personeelsbestand op 31 december 2017*

De hiernavolgende tabellen bieden een overzicht van het globale personeelsbestand met opsplitsing naar faculteit, wetenschapsdiscipline, financieringsbron, categorie, graad, geslacht en leeftijdsstructuur. Voor meer gegevens wordt ook nuttig verwezen naar de VLIR-databank en personeelsstatistieken.

Opmerking
In deze tabellen zijn alleen de personeelsleden sensu stricto begrepen. Daarnaast zijn er nog onderzoekers van het FWO, IWT, VIB, IMEC en IBBT, "Dehoussebursalen" en navorsers werkzaam aan onze universiteit. Hierover wordt gerapporteerd in het onderzoeksverslag.

Personeel ten laste van de werkingsuitkeringen

	Fysische personen				FTE	
	Voltijds		Deeltijds			
	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Gewoon hoogleraar	146	21	4	1	147,3	21,1
Buitengewoon hoogleraar	0	0	29	2	5,2	0,2
Hoogleraar	150	48	42	11	159,7	49,4
Hoofddocent	263	100	127	68	289,1	108,7
Docent	109	68	71	52	124,0	78,2
Hoogleraar OP3	1	1	0	0	1,0	1,0
Hoofddocent OP3	9	5	1	0	9,5	5,0
Docent OP3	17	11	9	0	20,2	11,0
Subtotaal ZAP	**695**	**254**	**283**	**134**	**755,9**	**274,6**
Assistent	218	297	14	26	225,2	311,3
Praktijkassistent	1	0	226	317	46,9	72,8
Doctor-assistent	130	98	26	25	146,0	115,9
Werkleider	3	1	5	2	5,6	1,6
Subtotaal AAP	**352**	**396**	**271**	**370**	**423,6**	**501,5**
Beheerders	1	0	0	0	1,0	0
ATP	585	789	57	181	613,9	886,5
Subtotaal ATP	**586**	**789**	**57**	**181**	**614,9**	**886,5**
Algemeen TOTAAL	**1633**	**1439**	**611**	**685**	**1794,4**	**1662,5**

N.B. In deze tabel zijn de gastprofessoren en de contractuele medewerkers (art. 158) niet begrepen

Opsplitsing per faculteit

Faculteit	Fysische personen								FTE			
	Afdeling 1 en 9				Andere afdelingen				Afdeling 1 en 9		Andere afdelingen	
	voltijds		deeltijds		voltijds		deeltijds					
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
LW	148	167	59	125	24	34	35	67	169,2	213,9	37,6	61,7
RE	62	67	52	56	7	10	4	8	76,8	84,3	8,6	14,0
WE	246	136	61	36	78	73	31	26	266,0	147,3	91,2	85,7
GE	119	183	235	258	53	118	37	96	164,6	253,1	67,1	164,3
TW	297	112	102	43	157	54	44	36	327,4	126,6	177,9	73,6
EB	92	92	30	25	4	4	5	5	102,1	102,2	6,0	6,3
DI	84	104	14	39	25	49	11	41	88,8	120,5	30,2	67,5
PP	100	96	24	51	17	22	7	32	105,4	107,0	20,2	37,6
LA	185	148	21	25	62	73	18	40	192,2	160,0	70,6	92,6
FW	32	33	5	12	12	16	4	12	35,0	40,0	13,0	22,2
PS	66	45	23	19	5	10	11	9	71,0	53,2	10,4	14,5
CA	237	287	3	14	110	214	15	68	238,5	294,7	116,8	250,4
TOTAAL	**1668**	**1470**	**629**	**703**	**554**	**677**	**222**	**440**	**1836,8**	**1702,4**	**649,3**	**890,4**

Opsplitsing per wetenschappelijke discipline

Wetenschappelijke discipline	Fysische personen		FTE	
	afd.1&9	and.afd.	afd.1&9	and.afd.
Historische wetenschappen	51	32	43,1	24,6
Kunstwetenschappen	28	6	21,5	4,7
Letteren	343	108	252,5	62,3
Wijsbegeerte	30	10	22,3	4,9
Rechtswetenschappen	159	6	97,1	5,5
Criminilogie	51	17	39,2	13,8
Economie en toegepaste economische wetensch.	233	29	200,7	21,3
Pschychologie	171	45	126,6	32,8
Pedagogische wetenschap en didactiek	74	28	60,5	20,0
Politieke en sociale wetenschappen	135	32	108,7	22,6
Sociale gezondheidswetenschappen	79	43	42,6	29,1
Biologie	136	77	121,5	68,7
Scheikunde	101	41	90,1	37,9
Natuurkunde	86	24	79,7	20,8
Wiskunde	35	2	31,2	1,0
Aardwetenschappen en aardrijkskunde	55	21	49,5	15,2
Bouwkunde	69	27	60,0	21,9
Electronica en elektrotechniek	120	82	102,2	72,6
Werktuigkunde	18	16	17,5	14,8
Materiaaltechnologie	0	0	0,0	0,0
Informatica	62	26	52,5	16,4
Informatie- en communicatietechnologie	108	77	86,4	69,3
Technische en toegepaste scheikunde	20	14	19,1	11,9
Toegepaste biologische wetenschappen	254	105	233,6	82,7
Architectuur, ruimtelijke ordening en stedebouw	68	5	37,0	2,9
Overige technische wetenschappen	75	59	66,6	48,7
Geneeskunde	397	189	198,1	155,4
Tandheelkunde	55	20	20,1	7,7
Biomedische wetenschappen	124	99	104,6	95,0
Diergeneeskunde	156	107	134,2	83,3
Farmacie	103	48	89,1	38,9
Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie	162	18	85,5	11,3
Algemene en logistieke diensten	912	480	846,5	422,1
Totaal	**4470**	**1893**	**3539,2**	**1539,6**

Opsplitsing naar geslacht en financieringsbron (volgens de afdeling van de begroting)

Financieringsbron	Fysische personen			FTE		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
Afdeling 1	2037	1899	3936	1613,7	1468,4	3082,1
Afdeling 3	29	141	170	27,2	120,6	147,7
Afdeling 4.1	82	77	159	69,5	64,0	133,5
Afdeling 4.2	505	603	1108	416,6	475,0	891,6
Afdeling 5	160	296	456	136,1	230,8	366,9
Afdeling 9	14	18	32	12,5	17,0	29,5
Afdeling 9.1	186	199	385	160,6	175,3	335,8
Afdeling 9.2	42	23	65	40,4	22,3	62,6
Afdeling 9.3	18	34	52	9,8	19,5	29,3
TOTAAL	**3073**	**3290**	**6363**	**2486,1**	**2592,8**	**5078,82**

Opsplitsing naar categorie en financieringsbron

Financieringsbron	Fysische personen					FTE				
	ZAP	AAP	OWP	ATP	Tot	ZAP	AAP	OWP	ATP	Tot
Afdeling 1	1223	1221	3	1489	3936	896,9	793,2	3,0	1389,0	3082,1
Afdeling 3	0	0	0	170	170	0	0	0	147,7	147,7
Afdeling 4.1	0	0	112	47	159	0	0	89,5	44,0	133,5
Afdeling 4.2	0	0	790	318	1108	0	0	620,5	271,0	891,6
Afdeling 5	0	0	82	374	456	0	0	52,5	314,4	366,9
Afdeling 9	0	0	3	29	32	0	0	1,5	28,0	29,5
Afdeling 9.1	114	120	73	78	385	106	100	61,5	68,4	335,8
Afdeling 9.2	21	18	14	12	65	21	16	14,0	12,0	62,6
Afdeling 9.3	8	30	9	5	52	6	17	2,4	3,9	29,3
TOTAAL	**1366**	**1389**	**1086**	**2522**	**6363**	**1030,5**	**925,1**	**844,9**	**2278,4**	**5078,8**

Opsplitsing naar graad en financieringsbron (ATP)

Graden	Fysische personen									
	afd. 1	afd. 3	afd. 4.1	afd. 4.2	afd. 5	afd. 9	afd. 9.1	afd. 9.2	afd. 9.3	totaal
graad 7 - 17	585	6	10	76	193	14	39	4	1	928
graad 4 - 6	831	53	34	203	140	13	25	7	3	1309
graad 3	72	78	3	37	37	2	14	1	1	245
graad 2	1	33	0	2	4	0	0	0	0	40
andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	**1489**	**170**	**47**	**318**	**374**	**29**	**78**	**12**	**5**	**2522**

Graden	FTE									
	afd. 1	afd. 3	afd. 4.1	afd. 4.2	afd. 5	afd. 9	afd. 9.1	afd. 9.2	afd. 9.3	totaal
graad 7 - 17	535,0	5,0	9,4	64,7	153,1	14	35	4	0,5	820,6
graad 4 - 6	785,1	49,0	31,6	175,9	124,9	12,5	22,4	7,0	2,6	1210,9
graad 3	68,0	69,4	3,0	28,9	33,0	1,5	11,0	1,0	0,8	216,6
graad 2	1,0	24,4	0	1,5	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	30,4
andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAAL	**1389,0**	**147,7**	**44,0**	**271,0**	**314,4**	**28,0**	**68,4**	**12,0**	**3,9**	**2278,4**

Opsplitsing naar graad (gepromoveerd of niet-gepromoveerd) en financieringsbron (OWP)

Graden	OWP : graden en financieringsbron									
	Fysische personen									
	afd. 1	afd. 3	afd. 4.1	afd. 4.2	afd. 5	afd. 9	afd. 9.1	afd. 9.2	afd. 9.3	totaal
Niet gepromoveerd	0	0	34	403	42	2	69	14	8	572
Gepromoveerd	3	0	78	387	40	1	4	0	1	514
Totaal :	**3**	**0**	**112**	**790**	**82**	**3**	**73**	**14**	**9**	**1086**

Graden	OWP : graden en financieringsbron									
	FTE									
	afd. 1	afd. 3	afd. 4.1	afd. 4.2	afd. 5	afd. 9	afd. 9.1	afd. 9.2	afd. 9.3	totaal
Niet gepromoveerd	0,0	0	28,9	321,6	23,4	1	58,4	14	1,75	449,0
Gepromoveerd	3,0	0	60,7	299,0	29,1	0,5	3,1	0	0,6	395,9
Totaal :	**3,0**	**0**	**89,5**	**620,6**	**52,5**	**1,5**	**61,5**	**14,0**	**2,4**	**844,9**

Opsplitsing vast/tijdelijk: werkingsuitkeringen – ZAP

Faculteit	GH/BHL		HL		HD		D		HL OP3		HD OP3		D OP3		Totaal		Algemeen
	benoemd	tijdelijk	benoemd	tijdelijk	benoemd	tijdelijk	benoemd	tijdelijk	benoemd	tijdelijk	benoemd	tijdelijk	benoemd	tijdelijk	benoemd	tijdelijk	totaal
LW	20,0	0,0	27,0	0	67,7	0,3	32,5	0,8	0,0	0,0	3,0	0,0	4,0	0,0	154,2	1,2	155,4
RE	7,3	0	12,4	0	16,7	0,9	13,4	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,8	1,4	51,2
WE	27,3	0	35,3	0,3	55,6	0,2	19,1	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	137,3	2,1	139,4
GE	37,2	0,1	24,0	0,8	44,5	7,1	16,6	3,7	0,0	0,0	1,0	0,0	0,4	0,0	123,6	11,7	135,3
TW	27,5	0,0	34,7	0,4	58,7	2,2	27,6	2,2	1,0	0,0	4,0	0,0	16,0	2,0	169,5	6,8	176,2
EB	11,3	0,1	11,5	0	25,8	0	16,1	0,9	0,0	0,0	1,0	0,0	4,9	2,0	70,5	3,1	73,6
DI	9,0	0	14,0	0	21,0	0	10,8	0	0	0	0	0	0	0	54,8	0	54,8
PP	14,0	0	12,2	0	33,0	0,1	13,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	72,2	0,9	73,1
LA	14,0	0,0	22,5	0	40,0	0,7	19,5	1,4	1,0	0,0	5,5	0,0	2,0	0,0	104,5	2,5	107,0
FW	1,0	0	6,0	0	6,0	0	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,5	0	17,5
PS	5,0	0	7,0	0	16,9	0	17,3	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46,2	0,9	47,1
CA	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0,0
TOTAAL	**173,6**	**0,2**	**206,6**	**2,5**	**385,9**	**11,9**	**190,3**	**11,9**	**2,0**	**0,0**	**14,5**	**0,0**	**27,2**	**4,0**	**1000,0**	**30,5**	**1030,5**

Opsplitsing naar faculteit en onbepaalde tijd/tijdelijk: niet-werkingsuitkeringen (ATP en WP)

Faculteit	ATP		WP		Totaal	Totaal	Algemeen
	Onbepaald	tijdelijk	onbepaald	tijdelijk	onbepaald	tijdelijk	totaal
LW	34,2	1,0	0	64,1	34,2	65,1	99,3
RE	7	0,0	0	15,8	7	15,8	22,6
WE	66,7	0,0	3,6	106,6	70,3	106,6	176,9
GE	123,7	1,5	7,8	98,4	131,5	99,9	231,4
TW	61,9	0,2	12,6	176,8	74,5	177,0	251,5
EB	2	0,0	1,0	9,4	2,9	9,4	12,3
DI	37,1	0,0	9,0	51,6	46,1	51,6	97,6
PP	8,4	0,0	2,0	47,4	10,4	47,4	57,8
LA	52,5	0,0	8,0	102,7	60,5	102,7	163,2
FW	16,9	0,0	1,5	16,8	18,4	16,8	35,2
PS	3	0,0	0	22,0	3	22,0	24,9
CA	358,5	3,0	1,0	4,7	359,5	7,7	367,2
TOTAAL	**771,4**	**5,7**	**46,5**	**716,0**	**817,9**	**721,7**	**1539,6**

Opsplitsing naar faculteit en voltijds/deeltijds (ZAP, AAP, OWP, ATP)

Faculteit	ZAP		AAP		OWP		ATP		Totaal		Algemeen totaal
	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	
LW	153	8	72	113	54	66	94	99	373	286	659
RE	41	22	53	73	12	9	40	16	146	120	266
WE	132	29	97	46	91	43	213	36	533	154	687
GE	105	238	77	201	70	103	221	84	473	626	1099
TW	162	62	110	53	187	60	161	50	620	225	845
EB	67	20	54	18	23	13	48	14	192	65	257
DI	54	1	37	38	48	34	123	32	262	105	367
PP	72	7	83	65	35	34	45	8	235	114	349
LA	102	18	101	8	99	41	166	37	468	104	572
FW	17	1	21	5	15	8	40	19	93	33	126
PS	44	11	43	21	13	19	26	11	126	62	188
CA	0	0	0	0	5	4	843	96	848	100	948
TOTAAL	**949**	**417**	**748**	**641**	**652**	**434**	**2020**	**502**	**4369**	**1994**	**6363**

Leeftijdstructuur ZAP (werkingsuitkeringen)

Leeftijd	gewoon & buitengewoon hoogleraar		hoogleraar		hoofddocent		docent		hoogleraar OP3		hoofddocent OP3		docent OP3	
	man	vrouw	Man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
29 en -	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
30 - 34	0	0	0	0	3	1	42	21	0	0	0	0	0	1
35 - 39	1	0	5	0	66	24	77	41	0	0	0	1	3	1
40 - 44	3	0	29	7	114	49	32	32	0	0	0	0	4	2
45 - 49	11	2	58	24	78	48	10	17	0	0	1	0	0	3
50 - 54	57	7	52	18	58	24	7	5	0	0	1	0	6	1
55 - 59	47	8	29	8	44	13	9	1	0	0	4	4	8	0
60 - 64	57	6	19	2	22	9	2	2	0	1	4	0	5	3
65 en +	3	1	0	0	5	0	0	0	1	0	0	0	0	0
TOTAAL	**179**	**24**	**192**	**59**	**390**	**168**	**180**	**120**	**1**	**1**	**10**	**5**	**26**	**11**

Leeftijdstructuur AAP (werkingsuitkeringen)

Leeftijd	assistent		praktijkassistent		doctor-assistent		werkleider	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
20 - 24	28	45	0	1	0	0	0	0
25 - 29	145	178	26	48	23	18	0	0
30 - 34	42	67	36	78	78	58	0	0
35 - 39	11	21	52	66	35	30	0	0
40 - 44	3	8	31	53	11	9	0	0
45 - 49	1	3	28	30	3	5	0	0
50 - 54	1	1	22	18	3	3	1	0
55 - 59	1	0	20	14	2	0	3	2
60 - 64	0	0	12	9	1	0	4	1
65 en +	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	**232**	**323**	**227**	**317**	**156**	**123**	**8**	**3**

Leeftijdstructuur ATP (werkingsuitkeringen)

	ATP1M	ATP1V
Leeftijd	man	vrouw
19 en -	0	0
20 - 24	1	1
25 - 29	14	28
30 - 34	52	95
35 - 39	131	200
40 - 44	142	199
45 - 49	123	166
50 - 54	79	150
55 - 59	62	90
60 - 64	39	40
65 en +	0	1
TOTAAL	**643**	**970**

Leeftijdstructuur ATP (niet-werkingsuitkeringen)

Leeftijd	man	vrouw
19 en -	0	0
20 - 24	7	16
25 - 29	35	95
30 - 34	46	100
35 - 39	51	108
40 - 44	34	82
45 - 49	29	78
50 - 54	26	79
55 - 59	21	51
60 - 64	11	36
65 en +	3	1
TOTAAL	**263**	**646**

Leeftijdstructuur WP (niet-werkingsuitkeringen)

Leeftijd	man	vrouw
20 - 24	17	28
25 - 29	136	135
30 - 34	166	125
35 - 39	84	92
40 - 44	64	62
45 - 49	28	32
50 - 54	29	20
55 - 59	25	18
60 - 64	12	8
65 en +	5	0
TOTAAL	**566**	**520**

3. *Personeelsbeleid en de effecten ervan*

3.1 Personeelsbeleid: algemeen

3.1.1 HR Excellence in Research actieplan

In 2017 maakte de UGent verder werk van de implementatie van haar HR-strategie en –actieplan voor Onderzoekers, waarvoor zij in 2014 het "HR Excellence in Research" label van de Europese Commissie toegekend werd. Met dit beleidsplan bundelt de UGent haar prioriteiten inzake academisch personeels- en loopbaanbeleid voor 2014-2017. Richtlijn voor de beleidsacties zijn de algemene aanbevelingen uit het Europees Handvest en de Gedragscode voor de Rekrutering van Onderzoekers. Het Europees Handvest heeft tot doel carrières van onderzoekers aantrekkelijker te maken door hen optimale kansen in hun loopbaanontwikkeling te garanderen en een open en duurzame Europese arbeidsmarkt voor onderzoekers te stimuleren.

Het UGent-actieplan werd intussen uitgebreid tot 32 (afgewerkte en nog lopende) HR-actiepunten rond 5 centrale thema's: rekrutering en evaluatie / carrièreperspectieven voor jonge onderzoekers / arbeidsvoorwaarden en sociale zekerheid / training en opleiding / professionele en ethische aspecten van onderzoek. Aan de UGent wordt dit actieplan gecoördineerd door DPO en DOZA samen i.s.m. een werkgroep van actieverantwoordelijken uit de centrale diensten.

3.2 Academisch personeel

3.2.1 Bevorderingen ZAP

De bevorderingen in 2017 werden doorgevoerd op basis van het Reglement van de Universiteit Gent betreffende de benoeming of aanstelling, de bevordering, de evaluatie en het beroep van de leden van het zelfstandig academisch personeel: het gaat hierbij om 28 niet-gecontingenteerde bevorderingen (t.t.z. op basis van graadanciënniteit) ofwel bevorderingen volgens de vlakke loopbaan in het ZAP-loopbaanmodel (van kracht sedert 1 oktober 2012).

In oktober 2017 bekrachtigde het Universiteitsbestuur 134 toetsingsdossiers, waarbij 96 gepersonaliseerde doelstellingen effectief ook behaald werden en betrokken ZAP-leden daarop de kans kregen om in de volgende cyclus in te stappen.

Op basis van 5 gunstige toetsingsdossiers werden 5 personeelsleden in het integratiekader bevorderd, 1 toetsingsdossier werd ongunstig getoetst.

Via de elektronische HR-toepassing (specifiek ZAP-loopbaanscherm) kunnen ZAP-leden de keuze maken om al dan niet in te stappen in de functionele loopbaan, 44 ZAP-leden zijn in oktober 2017 ingestapt in het functionele loopbaanmodel.

1 OP3-lid en 4 OP1-leden lieten aan de faculteit weten dat zij wensen in te stappen in het bevorderingstraject in oktober 2017.

In kader van het tenure trackstelsel werden 17 docenten op basis van de behaalde gepersonaliseerde doelstellingen benoemd tot hoofddocent.

3.2.2 Postdoc talent management

Inhakend op haar universiteitsbrede visie voert de UGent als betrokken en zorgzame werkgever een integraal talentbeleid voor jonge onderzoekers. Doel is het versterken van de carrièreperspectieven van postdoctorale onderzoekers door hen te sensibiliseren over de volgende stap in hun loopbaan en te ondersteunen met een brede waaier van initiatieven, activiteiten en events op het vlak van loopbaanbegeleiding. Een postdoctoraal loopbaanbeleid is sinds 2016 verankerd in een concreet loopbaanbegeleidingsprogramma vanuit de reguliere werking van de directie Personeel en Organisatie. Dit omvat o.m.:

- **Collectieve loopbaanbegeleiding:**
    - **Opleidingen en workshops** op maat van postdocs geclusterd in **4 recurrente thema's** (gemengd voor alle disciplines en in kleine groepen waarin ervaringsuitwisseling centraal staat): carrièremanagement (workshops in combinatie met individuele coaching); leiderschap; creativiteit, pitching en veerkracht; onderhandelingsvaardigheden. Het aantal deelnemers aan alle opleidingen en workshops door externe trainers gegeven in 2017 komt op 18 opleidingen, met in totaal 192 deelnemers.
    - een **informatiesessie** voor postdoctorale medewerkers over de transitie van 'postdoc naar professor'. Focus op het aanreiken van van do's-and-don'ts bij het solliciteren voor een ZAP functie; toelichten van het UGent ZAP carrierepad ('docent Tenure Track' en bevorderingsbeleid als hoofddocent); gecombineerd met testimonials van recent gestarte professoren; vragenronde (14 november, deelnemers: 105).
    - **Workshops op vraag van vakgroepen en faculteiten (door loopbaancoach DPO op maat gemaakt)**:
        - **Your career: What's next after your PhD/postdoc?** (Research Day Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, 29 november, 40 deelnemers)
        - **Careers outside academia** (Research Day Posthumusinstituut, 2e jaarssdoctorandi van Vlaams-Nederands Onderzoeksinstituut Posthumus, Utrecht, 29 september, 25 deelnemers)
        - **Applying for non-academic jobs after my PhD in political sciences (Centrum voor EU-Studies)** (7 december, 15 deelnemers)
        - **Word de piloot van je loopbaan** (Workshop i.k.v. seminarie Welzijn & Milieu, 14 september, 35 deelnemers)
- **Individuele loopbaanbegeleiding** met een interne loopbaancoach voor de doelgroep van (post)doctorale onderzoekers: coachingsvragen hebben betrekking op het verdiepen van zelfinzicht in werkpersoonlijkheid, loopbaanadvies (waar naartoe op de arbeidsmarkt?) en sollicitatieadvies (aantal gesprekken/contacten: 72) (zie ook 3.9).
- **Mentoring** (MenZa-programma: met het oog op ZAP-mogelijkheden – MenTa: carrières op de externe arbeidsmarkt); in 2017 liep het mentoringjaar voor de cohorte die in december 2016 opgestart werd (aantal deelnemers: 65) – DPO staat in voor de coördinatie van het MenZa-deel en dit in nauwe samenwerking met de Doctoral Schools.
- **Online tools**: de webpagina's werden verder geüpdatet met een overzicht van nuttige links naar loopbaan- en arbeidsmarktgerelateerde informatie en zelftesten rond loopbaanbegeleiding specifiek voor doctoraathouders.
- **Activiteiten** (aantal deelnemers: 391) **georganiseerd door de Ghent University Postdoc Community**, een netwerk voor en door postdoctorale onderzoekers van de UGent i.s.m. DPO; de thema's in 2017:
    - 28 maart 2017: wetenschapscommunicatie
    - 18 mei 2017: netwerken: wat, waarom en hoe?
    - 17 oktober 2017: onthaalevent voor nieuwe postdocs
    - 5 December 2017: internationale mobiliteit: waarom en hoe?

- **Contacten met de externe arbeidsmarkt** (bedrijfswereld etc.) rond de inzetbaarheid van doctoraathouders. O.a. Infosessie met **Risesmart en Randstad Professionals** over loopbaanbegeleiding met loopbaancheques voor pre- en postdoctorale onderzoekers in de Life Sciences (6 oktober, 70 deelnemers).
- Het uitbouwen en bestendigen van **beleidscontacten** met andere universitaire partners in binnen- en buitenland met het oog op het delen van best practices in het kader van VLIR, U4, EUA.

3.2.3 Aanduiden van verantwoordelijk lesgevers en medelesgevers voor de opleidingsonderdelen en hun tijdelijke vervanging

Sinds de inwerkingtreding van het Universiteitendecreet behoort het aanduiden van de *verantwoordelijk lesgevers en medelesgevers voor de* opleidingsonderdelen van de opleidingsprogramma's tot de bevoegdheden van de faculteit.

Elk jaar worden de verantwoordelijk lesgevers en de medelesgevers aangewezen door de faculteitsraad op advies van de betrokken opleidingscommissies en de onderwijsdirecteur en dit volgens de bepaling vastgelegd in het "Reglement met betrekking tot de aanduiding van verantwoordelijk lesgevers en medelesgevers voor de opleidingsonderdelen en hun tijdelijke vervanging". Dit reglement werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 28 oktober 1999 en gewijzigd op de Raad van Bestuur van 19 juni 2009 en 24 mei 2013.

Het reglement wordt sindsdien jaarlijks opnieuw gereviseerd samen met het onderwijs- en examenreglement. In 2017 werden slechts kleine taalkundige aanpassingen doorgevoerd.

3.2.4 Voortzetten van activiteiten door gepensioneerde professoren

Op grond van het reglement inzake voortzetting van activiteiten door gepensioneerde professoren – door de Raad van Bestuur goedgekeurd op 5 juli 2013 - werd voor het academiejaar 2016-2017 aan 124 professoren op rust de toelating verleend een deel van hun activiteiten onbezoldigd verder te zetten en werd aan 8 professoren op rust de toelating verleend een deel van hun activiteiten bezoldigd verder te zetten.

3.2.5 Prestatiebeloning en coryfeeëntoeslag

Er werd geen beroep gedaan op art. 100, 2de lid van het Universiteitendecreet om aan leden van het academisch personeel vergoedingen uit te keren.

Wel werden in 2017 aan personeelsleden die in het kader van hun opdracht belast werden met het verschaffen van permanente vorming een vergoeding toegekend zoals bedoeld in art. 100, 3de lid van het Universiteitendecreet.

Tevens werden in 2017 aan personeelsleden van de universiteit persoonlijke vergoedingen uitbetaald in het kader van dienstverleningscontracten en op grond van art. 8 van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen.

3.2.6 Verhouding onderzoeks-/onderwijsactiviteiten

De voltijdse ZAP-leden hebben tot opdracht het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verschaffen van academisch onderwijs in het vakgebied of vakgebieden die hen zijn toegewezen. Deze opdracht kan tevens prestaties van wetenschappelijke dienstverlening aan de gemeenschap omvatten. Eind 2017 telde de UGent 951 voltijdse ZAP-leden met een opdracht van onderwijs, onderzoek en dienstverlening.

Het BOF-besluit d.d. 21 december 2012 bepaalt dat het universiteitsbestuur een bedrag van maximaal 30% van de middelen van het Bijzonder Onderzoeksfonds mag transfereren naar de werkingsuitkering voor de dekking van de gewone uitgaven, op voorwaarde dat dit bedrag bestemd wordt voor ondermeer de loonkosten van de ZAP-leden die overeenkomstig een door het universiteitsbestuur bepaalde regeling in hoofdzaak een onderzoeksopdracht en daarnaast slechts een beperkte onderwijsopdracht ten belope van 8 studiepunten per semester toegewezen krijgen. Hieronder vallen de door het universiteitsbestuur specifiek benoemde voltijdse ZAP-leden met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht (een mandaat van in principe 5 jaar, verlengbaar).

De opdracht van de deeltijdse ZAP-leden kan ofwel uitsluitend onderwijsactiviteiten, ofwel uitsluitend onderzoeksactiviteiten of een combinatie van beide bevatten. Ook wetenschappelijke dienstverlening kan tot hun opdracht behoren.

3.2.7 Nevenactiviteiten ZAP

In diverse vergaderingen besliste het Bestuurscollege dat voor het academiejaar 2017-2018 aan ZAP-leden werd toegestaan om nevenactiviteiten uit te oefenen:

- Voltijds ZAP :
    - Onderwijsactiviteiten buiten de UGent van max 2 uur = 73
    - Onderwijsactiviteiten buiten UGent van meer dan 2 uur = 76
    - Andere bezoldigde nevenactiviteiten = 233
    - Onbezoldigde activiteiten = 113
- ZAP niet voltijds maar met aanstelling van meer dan 50% :
    - Nevenactiviteiten bezoldigd en niet bezoldigd = 119

3.2.8 Rekrutering Academisch personeel

Om de externe mobiliteit te bevorderen, wordt in de ZAP-vacatureberichten ingeschreven dat internationale mobiliteit o.m. door verblijven in onderzoeksinstellingen extern aan de UGent, tot aanbeveling strekt. De UGent heeft zich eveneens geëngageerd om open en transparant te rekruteren en investeert in het beter gebruik maken van internationale rekruteringskanalen en –portalen voor het publiceren van academische vacatures. In 2017 werden door de afdeling Werving en Selectie 540 academische vacatures (ZAP, AAP en OAP) via diverse internationale wetenschappelijke vacaturesites gepubliceerd.

Er werden 282 vacatures voor het AAP goedgekeurd, waarvan 134 voor assistent, 91 voor praktijkassistent en 57 voor doctor-assistent. De publicatie, het selectie- en aanwervingsproces van deze vacatures werd via de nieuwe e-recruitment-applicatie ondersteund. In 2017 werden 64 ambten ZAP vacant verklaard. Sedert november 2017 is e-recruitment tevens operationeel voor de ZAP-vacatures.

Er werden 4.157 (arbeids- of beurs) overeenkomsten opgemaakt voor het WP, bursalen en AAP ad interim.

3.2.9 Personeelsverloop ZAP

- Ontslag eigen verzoek : 11
- Ontslag ambtshalve : 8
- Ontslag wederzijds akkoord : 1
- Pensionering (vervroegd) : 8
- Pensionering (wettelijk) : 17
- Overlijden : 1

3.3 Administratief en technisch personeel

De verdere ontwikkeling en implementatie van het vernieuwde personeelsbeleid voor het administratief en technisch personeel blijft een belangrijke uitdaging van de komende jaren. Een hedendaags personeelsbeleid moet de Universiteit Gent beter wapenen om steeds sneller te kunnen inspelen op de wisselende en complexe uitdagingen die zich voortdurend aandienen. Het nieuwe personeelsbeleid wordt beschouwd als één groot project, dat uiteenvalt in verschillende geïntegreerde deelprojecten.

3.3.1 Rekrutering en selectie

In 2017 werden 199 ATP- vacatures open verklaard en doorliepen de reglementaire selectieprocedure :

- 12 voor de functieklasse A+
- 84 voor de functieklasse A
- 71 voor de functieklasse B
- 24 voor de functieklasse C
- 8 voor de functieklasse D

3.3.2 Aanwervingen

De afdeling Werving en Selectie heeft in 2017 in totaal 172 vacatures ingevuld. Ongeveer 40% hiervan wordt ingevuld in de eerste interne selectieronde waaraan kandidaten uit implacement, uit de wervingsreserve en interne kandidaten kunnen deelnemen. Het nieuwe ATP-beleid creëert aldus een toegenomen interne mobiliteit.

3.3.3 Onthaal van nieuwe personeelsleden

Het onthaal, de integratie en de begeleiding van nieuwe medewerkers ziet de UGent als een essentiële opdracht in het kader van zorgzaam werkgeverschap. Met het team Onthaal wil de directie Personeel en Organisatie nieuwe medewerkers enerzijds op een aangename manier verwelkomen, anderzijds voldoende informeren over hun nieuwe werkomgeving.

Onthaal bij de directie Personeel en Organisatie
Vóór de indiensttreding nodigt het team Onthaal van de afdeling Loopbaan, Begeleiding en Vorming de nieuwe medewerker uit om langs te komen voor een persoonlijk onthaal en indiensttredingsgesprek. Op dat moment krijgt men ook de UGent-personeelskaart en een welkomstpakket. In 2017 werden 1070 nieuwe medewerkers onthaald.

Centraal onthaalmoment
Om de nieuwe medewerker te verwelkomen wordt door het team Onthaal een centraal onthaalmoment onder de vorm van een onthaalontbijt georganiseerd. Drie maal per jaar worden nieuwe medewerkers uit diverse directies en faculteiten samengebracht en maken zij kennis met de (vice)rector en de Universiteit Gent in haar geheel. In 2017 werden 1194 personeelsleden uitgenodigd om deel te nemen aan dit centraal onthaalmoment waarvan 347 effectief aanwezig.

Onthaal op de werkplek
Een essentieel deel van de introductie gebeurt op de dienst of vakgroep waar de nieuwe medewerker zal werken. Een peter/meter neemt het nieuwe personeelslid onder de hoede en maakt ze vertrouwd met afspraken en gebruiken op de werkplek. Op die manier voelt het personeelslid zich snel thuis aan de UGent. In 2017 werden er 905 meters/peters geregistreerd.

Aantal kinderen ingeschreven in International School
In 2017 werden 18 kinderen van personeelsleden ingeschreven aan de International School

Aanmeldingen bij stad Gent

Elke persoon zonder Belgische nationaliteit die in België komt werken, moet een verblijfsvergunning als arbeidsmigrant hebben. Team Onthaal zorgt ervoor dat iedere expat en internationale doctoraatsbursaal die in Gent woonachtig is correct wordt aangemeld bij de dienst burgerzaken van de stad Gent. In 2017 werden 224 medewerkers aangemeld bij de stad Gent.

3.3.4 Stage-/evaluatiebegeleiding

Ten gevolge van het nieuwe ATP beleid zijn sinds 2016 een aantal wijzigingen doorgevoerd in de filosofie en ondersteuning van stagebegeleiding door de directie Personeel en Organisatie. Om personeelsleden met een contract van onbepaalde duur of statutaire aanstelling zoveel mogelijk gelijk te behandelen, werd geopteerd om beide categorieën een stageperiode toe te kennen hetzij dat in statutair dienstverband de term "stage" gebruikt wordt en in contractueel dienstverband de term "evaluatieperiode". In beide gevallen bestaat de stagebegeleiding uit drie delen. Elk deel moet op een bepaald tijdstip van de stage-/evaluatieperiode, na een gesprek met de betrokkene, worden ingevuld door een direct leidinggevende. Het betreft een doelstellingendocument bij het begin, een tussentijds evaluatiedocument in het midden en een eindevaluatiedocument op het einde van de stage-/evaluatieperiode. Voor personeelsleden die niet ressorteren onder het besluit houdende de procedure van werving van het ATP, wordt aanbevolen de richtlijnen opgenomen in het stagedocument op vrijwillige basis toe te passen.

In 2017 ondersteunde de afdeling Loopbaan, Begeleiding en Vorming 77 stageperiodes en 66 evaluatieperiodes. Ter aanmoediging van interne mobiliteit binnen UGent hebben 33 van deze 143 ATP-leden gekandideerd voor een functie in eenzelfde functieklasse en doorliepen zij een stage-/evaluatieperiode van 3 maanden.

Ten gevolge van het nieuwe ATP-beleid kan bij een resultaat "onbepaald" op de eindevaluatie een samengestelde commissie oordelen of de stage-/evaluatieperiode al dan niet verlengd wordt. In 2017 heeft de commissie 1 evaluatieperiode verlengd.

In 2017 werden geen beroepsaanvragen tegen de eindevaluatie ingediend.

3.3.5 Functieherclassificaties en inschalingen contracten onbepaalde duur

In 2017 werden 24 aanvragen voor functieherclassificatie geëvalueerd door de betrokken functie-evaluatiecommissies, waarna het Bestuurscollege besliste om 16 functies te herclassificeren naar een hogere functieklasse met inwerkingtreding vanaf 1 januari 2017. 8 aanvragen werden niet gevolgd.
Bij het omzetten van de contracten van bepaalde duur in contracten van onbepaalde duur in 2016 kon elke functiehouder conform artikel 83 een verzoekschrift tot hoorzitting richten indien de functie in een te lage functieklasse werd ondergebracht.
21 verzoekschriften werden ingediend. Het Bestuurscollege besliste om het advies van de functie-evaluatiecommissie te volgen en 19 functies retro-actief met ingang van 1 november 2016 in te schalen in een hogere functieklasse. 2 functies werden bij beslissing van het Bestuurscollege niet heringeschaald.

3.3.6 Reguliere evaluaties ATP

Evaluaties vinden volgens het van toepassing zijnde reglement plaats om de twee jaren, in de oneven jaren. Voor 2433 personeelsleden werd in 2017 een formulier klaargezet in e-HR Apollo.

3.3.7 Functionele bevorderingen

Ten gevolge van de functieclassificatie krijgen de statutaire ATP-leden en de functiegeklasseerde ATP-leden met een contract van onbepaalde tijd een functionele loopbaan toegewezen. Daardoor kunnen ze op basis van functieklasse-anciënniteit en gunstige evaluaties bevorderen binnen hun huidige betrekking. Personeelsleden welke in de loop van 2017 vier jaar salarisschaalanciënniteit hebben verworven binnen hun functieklasse en twee positieve evaluaties ontvingen, werden bevorderd in de eerstvolgende graad of salarisschaal van hun functieklasse. Dit resulteerde in volgend aantal functionele bevorderingen:
In functieklasse D: 10
In functieklasse C: 54 in universitair kader – 3 in Integratiekader
In functieklasse B: 199 in universitair kader – 2 in integratiekader
In functieklasse A: 132 in universitair kader
In functieklasse A+: 103

Totaal: 503

3 leden van het ATP dat een functie bekleedt binnen de dienst UGent TechTransfer werden binnen hun functionele loopbaan bevorderd naar een hogere salarisschaal op basis van voorwaarden betreffende minimumanciënniteit en gunstige evaluaties.

3.3.8 Vorming en opleidingen voor personeelsleden

De Universiteit Gent stimuleert een voortdurende opbouw van kennis en ontwikkeling bij haar medewerkers.

Specifiek voor professoren is er een opleidingsaanbod dat inzet op twee domeinen:

- Onderwijs gerelateerde vaardigheden: enerzijds organiseert de Universiteit Gent sinds 1998 docenten- en assistententrainingen. Deze trainingen worden georganiseerd door de directie Onderwijsaangelegenheden en zijn gericht op het zelfstandig academisch personeel, doctor-assistenten en doctor-wetenschappelijk personeel. Er is een aangepast aanbod van basis- en vervolgtrainingen voorzien. De basistrainingen zijn inleidende sessies waarin algemeen-onderwijskundige thema's aan bod komen. In de vervolgtrainingen worden specifiekere thema's verder uitgediept. Deelname aan de trainingen is gratis voor UGent lesgevers. Naast dit trainingsaanbod wordt ook professionalisering op maat aangeboden. Een uitgebreidere beschrijving en deelnamecijfers zijn opgenomen in het onderwijsverslag.
- Leidinggevende vaardigheden: anderzijds organiseert de directie Personeel en Organisatie een ruim aanbod aan opleidingen rond leiderschap d.m.v. een modulair en open leeraanbod rond management- en leiderschapsthema's specifiek geënt op de noden van ZAP-leden in een leidinggevende rol.

Daarnaast organiseert de directie Personeel en Organisatie voor alle personeelsleden een open aanbod rond verschillende thema's. Klemtoon ligt op een leerproces waarbij het personeelslid zelf de eigen loopbaanontwikkeling in handen neemt. De leidinggevende heeft de verantwoordelijkheid om de professionele ontwikkeling van de personeelsleden te stimuleren en te ondersteunen. Heldere en motiverende afspraken rond het volgen van vorming zijn een gedeelde verantwoordelijkheid van het personeelslid en de direct leidinggevende. 2 keer per jaar zet DPO via het Apollo-portaal (e-HR) een nieuwe planning online. Dit wordt gecommuniceerd via de Personeelsnieuwsbrief.

Het aanbod bevat ook initiatieven die tegemoetkomen aan de missie van de UGent. Zo wordt conform de UGent-visie op leiderschap, goedgekeurd op het Bestuurscollege van 26 september 2013, blijvend ingezet op een opleidingsaanbod rond leiderschap voor ZAP en ATP in een leidinggevende rol.

Tevens worden de inspanningen en investeringen die de UGent de laatste jaren neemt rond de uitbouw van een psychosociaal welzijnsbeleid ook binnen het vormingsaanbod toegepast. Medewerkers kunnen een breed gamma aan opleidingen volgen rond stressbeheersing, stress-sensibilisering en mindfulness.

In 2017 werd in samenwerking met de directie Onderwijsaangelegenheden 1 leernetwerk op maat aangeboden van de voorzitters opleidingscommissie in het kader van de beleidsnota rond leiderschapsontwikkeling en de geplande instellingsreview.

In het open aanbod zijn de opleidingen rond Postdoc Talent Management een vaste waarde. Hierdoor vinden steeds meer personeelscategorieën hun weg naar de opleidingen in onze catalogus. Deze Postdoc-opleidingen worden allen in het Engels aangeboden.

Ook speelt de directie Personeel en Organisatie een coördinerende en centraliserende rol voor diverse opleidingsinitiatieven die georganiseerd worden door andere interne UGent afdelingen. Enerzijds door als aanspreekpunt te fungeren voor deze interne opleidingsaanbieders en anderzijds door het aanbod in Apollo te faciliteren en vorm te geven.

1. Professionele kennis en vaardigheden
    a. Communicatieve vaardigheden
    b. Computerkennis & vaardigheden
    c. Leidinggevende vaardigheden
    d. Loopbaangerelateerde vaardigheden
    e. Organisatorische vaardigheden
    f. Postdoc Talent Management
2. UGent gerelateerde kennis en vaardigheden

Het bestede bedrag aan vormingsinitiatieven in 2017 bedraagt € 406.103,30

3.3.9 Personeelsbegeleiding

Een talentgericht personeelsbeleid zet in op de versterking van de *employability* of duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Loopbaanbegeleiding – het zoeken naar een optimale match tussen de mens, de job en de werkcontext – helpt om de inzetbaarheid van medewerkers te verbeteren.

De afdeling Loopbaan, Begeleiding en Vorming biedt loopbaanbegeleiding voor zowel academisch personeel als ATP:

Loopbaanbegeleiding voor academisch personeel (i.h.b. doctorandi, postdoctorale onderzoekers, wetenschappelijke medewerkers en professoren)

Specifiek voor jonge onderzoekers (wetenschappelijke medewerkers, doctorandi en postdoctorale onderzoekers) biedt de UGent gespecialiseerde loopbaanbegeleiding op maat van deze doelgroep en hun noden. Zij kunnen terecht bij de afdeling voor professioneel advies en coaching om bewust en proactief na te denken over hun verdere carrièremogelijkheden (na afloop van hun wetenschappelijk project, (post)doctoraat). Via individuele gesprekken met de loopbaanbegeleider (post)doctorale onderzoekers worden de eigen ambities, talenten, competenties en sollicitatievaardigheden onder de loep genomen die relevant zijn voor een verdere academische carrière (ook interuniversitair en internationaal) of een oriëntatie naar andere jobs op de externe arbeidsmarkt.

Loopbaanbegeleiding aan de UGent omvat een ruim en divers aanbod, zowel individueel (face-to-face-begeleiding o.l.v. een interne coach) als collectief (d.m.v. opleidingen en workshops i.s.m. met interne of

externe trainers) als in gemengde vorm (mentoring, waarbij individuele gesprekken met de mentor gecombineerd worden met groepsevents in het kader van loopbaanmanagement en -planning).

In 2017 werd een piloot voor mentoring voor ZAP opgestart. Het is peer-to-peer (ZAP-to-ZAP) support in de uitbouw van de ZAP-loopbaan en het persoonlijk functioneren in een (nieuwe) ZAP-rol aan UGent, in het bijzonder een leidinggevende en managementrol. In 2017 lag de focus op informeren van decanen, organisatie van een infosessie voor de potentiële kandidaten, coördinatie van de inschrijving, werving van mentoren, matching van mentees met mentoren. In 2018 gaat het mentoringjaar effectief van start met 2 luiken:

- individueel mentoringtraject: 29 mentees en 29 mentoren (totaal 58 deelnemers)
- lerend netwerk van mentees (max. 15 personen/groep): gericht op ervaringsuitwisseling (2 lerende netwerken van ZAP-mentees)

In 2017 hebben 82 individuele gesprekken of contacten in het kader van individuele loopbaanbegeleiding met medewerkers met een academisch profiel plaats gevonden, 5 mensen werden extern doorverwezen (hetzij naar een externe loopbaancoach, hetzij naar meer psychologische hulp); 192 mensen namen deel aan collectieve loopbaanbegeleiding in het kader van Postdoc Talent Management.

Loopbaanbegeleiding voor ATP

Administratief en Technisch Personeel kan terecht bij de afdeling Loopbaan, Begeleiding en Vorming met vragen betreffende begeleiding en ondersteuning op vlak van loopbaanperspectieven, functionering en evaluatie, problemen op de werkvloer met leidinggevenden en/of collega's of voor algemene informatie inzake personeelsaangelegenheden. Ook direct leidinggevenden kunnen aankloppen met vragen/bezorgdheden over bovengenoemde loopbaanaspecten.

Loopbaanbegeleiding voor ATP aan de UGent omvat een collectief aanbod aan hand van loopbaanopleidingen georganiseerd door een externe partner en een individueel aanbod aan hand van individuele loopbaangesprekken. Via een positieve en persoonsgerichte benadering wordt een antwoord gezocht op de loopbaanvragen "wat kan ik"?, "wat ken ik"?, "wat wil ik"? en worden verschillende oplossingswegen in kaart gebracht om de gewenste functie (-inhoud, -klasse en -omgeving) te bereiken.

Desgewenst kan het ATP ook terecht bij de loopbaanbegeleider voor sollicitatie coaching, begeleiding bij werkhervatting na langdurige afwezigheid, EXIT-gesprek wanneer personeelslid ervoor kiest om de UGent (al dan niet tijdelijk) te verlaten.

In 2017 werden 232 individuele gesprekken gevoerd met medewerkers van het Administratief en Technisch Personeel. 13 medewerkers werden doorverwezen naar externe hulpverlening en 73 medewerkers namen deel aan een collectieve loopbaanbegeleiding.

Herplaatsing/Flexpool/Implacement

De Universiteit Gent werkte ook een procedure uit voor Administratief en Technisch Personeel die de huidige functie niet meer kunnen verderzetten omwille van medische, functionele of psychosociale problematieken. In eerste plaats kunnen zij –mits gunstig advies van arbeidsgeneesheer, vertrouwenspersoon en loopbaanbegeleider, opgenomen worden in de herplaatsingspool. In dat geval kunnen zij voorrang krijgen bij interne selecties om op die manier sneller te kunnen muteren naar een andere functie. Sinds 2015 kunnen ATP in tweede instantie een beroep doen op de flexpool.

Op 10 juli 2015 besliste het Bestuurscollege akkoord te gaan met de procedure voor de aanwending van middelen uit de universiteitsbegroting voor de oprichting van de flexpool. Door de oprichting ervan kan de UGent op een positieve manier tegemoet komen aan acute, tijdelijke personele noden. Faculteiten en directies kunnen een beroep doen op de flexpool in twee situaties:

- tijdelijke vervangingen n.a.v. zwangerschapsverlof van ZAP-leden en dit met het oog op de continuïteit van onderwijstaken
- tijdelijke tewerkstelling van statutaire en contractuele ATP-leden onbepaalde duur die omwille van dringende medische of functionele redenen hun functie niet meer kunnen uitoefenen.

De flexpool kan dus ook aangewend worden voor ATP die al in de herplaatsingspool zitten omdat zij aangegeven hebben (wegens medische, functionele of psychosociale redenen) een andere functie te willen uitoefenen en daarom voorrang kunnen krijgen bij interne selecties. Echter blijkt het -ondanks voorrang- niet eenvoudig om snel te muteren naar een andere functie omdat het vacatureaanbod voor veel ATP-profielen schaars is. In afwachting van een definitieve mutatie kunnen deze personeelsleden zich zinvol inzetten ten dienste van de UGent door tijdelijke ondersteuning te bieden aan een behoevende entiteit (vakgroep/afdeling). Voor de duur van de tijdelijke ondersteuning wordt de loonkost van het personeelslid gedragen door de middelen uit de flexpool.

In 2017 bestaat de herplaatsingspool uit 5 ATP leden en de flexpool uit 10 ATP leden. 3 ZAP leden zijn in 2017 met flexpool-middelen vervangen gedurende het zwangerschapsverlof.

De Raad van Bestuur keurde in zijn vergadering d.d. 1 juli 2016 de reglementen goed van een vernieuwd personeels- en loopbaanbeleid voor haar administratief en technisch personeel. Een belangrijk principe van het nieuw personeelsplan is het voorzien van implacement voor contractuele personeelsleden van onbepaalde duur voor wie het contract omwille van financiële of organisatorische omstandigheden dreigt te eindigen.

Tijdens een periode van 6 maanden worden deze medewerkers door de directie Personeel en Organisatie begeleid in het vinden van een nieuwe functie binnen UGent en krijgen ze voorrang bij interne vacatures. De bedoeling van implacement is dat binnen deze termijn een nieuwe passende job binnen de UGent wordt gevonden.

M.a.w. ontslag van een medewerker is nooit de eerste optie. UGent zal eerst nagaan of de medewerker niet ergens anders in de organisatie kan ingezet worden, voor zover er personele noden zijn overeenkomstig het profiel van de medewerker. Op die manier wenst UGent zijn profilering als zorgzame werkgever te concretiseren.

In 2017 zijn er 32 implacement aanvragen behandeld in 12 commissies. De implacement is goedgekeurd voor 25 ATP leden en geweigerd voor 7 ATP leden. Van de 25 aanvaarde dossiers zijn in de loop van 2017 9 dossiers opgelost (d.w.z. dat de ATP medewerker een nieuwe functie binnen of buiten UGent heeft gevonden). Aan de ATP leden in de implacementpool zijn in 2017 38 vacatures, 157 maal aangeboden.

Outplacementbegeleiding

De Universiteit Gent voorziet outplacementbegeleiding voor UGent-personeelsleden die een opzegtermijn hebben van minstens 30 weken of die op het moment van het ontslag minstens 45 jaar zijn en 1 jaar bij de UGent gewerkt hebben. De UGent werkt hiervoor samen met een erkend bureau. UGent-personeelsleden die voor outplacement in aanmerking komen, kunnen zelf kiezen of ze er willen gebruik van maken. Outplacementbegeleiding omvat professionele begeleiding en praktische ondersteuning bij de zoektocht naar een nieuwe, duurzame job die aansluit bij de eigen talenten en persoonlijke/professionele drijfveren en ambities.

In 2017 kwamen 6 medewerkers in aanmerking voor externe outplacementbegeleiding, 1 ATP-lid en 1 ZAP-lid hebben hiervan gebruik gemaakt.

3.3.10 Personeelsverloop

- toelatingen ATP tot de stage-/evaluatieperiode 143
- bevorderingen ZAP 90
- bevorderingen WP 50
- bevorderingen OP - IK 5
- vaste benoemingen ATP 96
- behoud contract onbepaalde duur ATP na evaluatieperiode 29
- benoeming tot hoofddocent 17
- benoeming tot lector 5
- organisatorische mutatie ATP 2
- organisatorische mutatie ZAP 3
- hernieuwing AAP-mandaat 446
- hernieuwing AAP-mandaat IK 5
- pensioneringen ATP op 65 jaar 24
- vervroegde pensioneringen ATP 16
- pensioneringen om medische redenen 4
- ontslagen op eigen verzoek 65
- ontslag wederzijds akkoord 21
- verbreking AO en dading 1
- Einde AO mits vergoeding 5
- ontslag ambtshalve 1
- ontslag dringende reden 1
- overlijden 1

Bijlage: overzicht opleidingsaanbod en aantal inschrijvingen 2017 (zie Deel 2 – Bijlagen).

Verslag over de sociale voorzieningen voor studenten

De studentenvoorzieningen moeten bijdragen tot de democratisering van het hoger onderwijs en de optimalisering van de fysieke, sociale en culturele randvoorwaarden van de studieomgeving. Zij trachten via een netwerk van materiële en niet-materiële voorzieningen aan iedere student, onafhankelijk van zijn financiële of familiale omstandigheden, de mogelijkheid te geven om universitaire studies te volgen.

De Studentenvoorzieningen zijn binnen de UGent ondergebracht in een centraal administratieve directie die 4 afdelingen omvat en 3 centrale diensten:

- de afdeling Huisvesting
- de afdeling Maaltijdvoorzieningen
- de afdeling Persoonlijke Sociale Voorzieningen
- de afdeling Sportvoorzieningen
- de stafdienst Studentenactiviteiten
- de stafdienst Personeel- en Financiële Coördinatie
- de centrale dienst Beleidsvoorbereiding en Secretariaat Sociale Raad

Onder de afdeling Huisvesting vallen de studentenhomes en de Externe Kamerdienst. In de gesubsidieerde homes genieten beursstudenten en bijna beursstudenten een huurvermindering vanuit de Sociale Dienst voor Studenten. Voor de huisvesting van internationale studenten worden geen financiële middelen aangewend vanuit Afdeling III Studentenvoorzieningen, maar gebeurt de financiering vanuit het patrimonium van de UGent.

Onder de afdeling Maaltijdvoorzieningen vallen de studentenrestaurants en het gastronomisch restaurant en de cateringdienst Club Het Pand. Club Het Pand staat ten dienste van de universitaire gemeenschap. Vermits deze laatste activiteit niet specifiek naar studenten gericht is, wordt ze financieel volledig gedragen door Afdeling V – Patrimonium.

Kwaliteitsvolle maaltijden en huisvesting worden aan democratische prijzen aangeboden, waardoor de leefkosten van de student op een laag niveau gehouden worden. Om studenten sociaal-culturele activiteiten aan te bieden kunnen de studentenverenigingen voor financiële toelagen, administratieve en materiële ondersteuning een beroep doen op de dienst Studentenactiviteiten.

De afdeling Persoonlijke Sociale Voorzieningen omvat de Jobdienst, de sociale, psychologische en medische begeleiding voor studenten en de kinderopvanginitiatieven van de UGent. De Jobdienst biedt studenten onrechtstreekse financiële hulp door voor hen werk te zoeken dat combineerbaar is met hun studies. Studenten met sociale of psychosociale problemen en studenten met financiële problemen kunnen terecht bij de Sociale Dienst. Bij medische problemen kunnen de studenten een beroep doen op de studentenartsen. De studentenartsen werken op zelfstandige basis, de UGent stelt hen een volledig ingericht medisch kabinet ter beschikking. Aan

de afdeling Studieadvies (Directie Onderwijsaangelegenheden) wordt een forfaitaire bijdrage geleverd ten bedrage van de loonkosten van een voltijdse en een halftijdse psycholoog voor de psychologische dienstverlening aan studenten. Om de werking van het Aanspreekpunt Student & Functiebeperking te ondersteunen worden de middelen "Inclusief HO", die vanaf het laatste kwartaal van 2017 worden samengevoegd met de overheidstoelagen voor de studentenvoorzieningen, jaarlijks vanuit Afdeling III – Studentenvoorzieningen overgeschreven naar Afdeling V – Patrimonium. Het Aanspreekpunt Student & Functiebeperking maakt deel uit van de afdeling Studieadvies (Directie Onderwijsaangelegenheden) en onderneemt initiatieven op het vlak van integratie en begeleiding van studenten met een functiebeperking. Inzake kinderopvang beschikt de UGent over 2 door Kind en Gezin vergunde en gesubsidieerde kinderdagverblijven en over 4 zelfstandige kinderdagverblijven. Deze opvanginitiatieven zorgen voor een kwaliteitsvolle opvang voor kinderen van studenten en personeel. Naast de ouderbijdragen en de toelagen van Kind en Gezin voor de vergunde en gesubsidieerde kinderdagverblijven, worden de opvanginitiatieven voor hun exploitatie en investeringen gefinancieerd vanuit Afdeling V – Patrimonium. Afdeling III levert enkel een bijdrage in het te financieren saldo van de vergunde en gesubsidieerde kinderdagverblijven voor wat betreft het aandeel van de kinderen van studenten.

De afdeling Sportvoorzieningen, beter gekend als "de GUSB", beheert de sportaccommodaties van de UGent, organiseert sportactiviteiten en informeert en adviseert studenten en personeel bij vragen en problemen in verband met sport. Ook deze activiteit wordt financieel volledig gedragen door Afdeling V – Patrimonium.

Door de UGent worden eveneens activiteiten ondernomen in het kader van interne en externe studentenmobiliteit en voor de sociale begeleiding van buitenlandse studenten. Deze activiteiten worden volledig buiten de Studentenvoorzieningen georganiseerd en worden gefinancierd vanuit het Patrimonium – Afdeling V. De sociale toelagen worden voor deze activiteiten niet aangewend.

In het kader van het decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen werden in 2014 samenwerkingsprotocollen afgesloten met de Hogeschool Gent, de Hogeschool West-Vlaanderen en de Arteveldehogeschool, met betrekking tot de studenten van de academische opleidingen die door de hogescholen werden overgedragen aan de UGent maar die hun opleiding of delen van hun opleiding volgen op een plaats waar de studentenvoorzieningen georganiseerd en aangeboden worden door de betreffende hogescholen. Deze samenwerkingsprotocollen hebben tot doel de gelijkwaardige behandeling van deze studenten te garanderen op de plaats waar de studentenvoorzieningen aangeboden worden. In deze samenwerkingsprotocollen werd eveneens vastgelegd op welke wijze de verrekening tussen de Studentenvoorzieningen UGent en de betreffende hogescholen voor de organisatie van studentenvoorzieningen zal gebeuren.

In 2013 werd, met betrekking tot de hogeschoolstudenten uit de opleidingen professionele bachelor, ook de samenwerkingsovereenkomst die in 2008 afgesloten werd binnen de AUGent geactualiseerd in een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de instellingen van de Associatie Universiteit Gent.

1. *Huisvesting*

1.1 Doelstellingen

De interne kamerdienst van de afdeling Huisvesting heeft tot doel de homes van de UGent te beheren. De woonunits moeten beantwoorden aan de kwaliteits- en veiligheidsnormen zoals gesteld in de Vlaamse Wooncode en in het Politiereglement. Het aanbod moet voldoende ruim zijn en regulerend werken ten aanzien van het externe aanbod inzake prijs, veiligheid en comfort, en moet rekening houden met de toegankelijkheid voor studenten met een functiebeperking. De huurprijs is gedifferentieerd volgens de financiële draagkracht van (de ouders van) de student en mag niet hoger liggen dan de gemiddelde marktprijs voor een vergelijkbare woonunit. Gedifferentieerde huurprijzen en huurovereenkomsten die de belangen van de huurder en van de verhuurder respecteren, vormen de pijlers van het huisvestingsbeleid.

1.2 Regeling toelagen

Bij het opstellen van de begroting worden de te verwachten huurinkomsten geraamd. Op basis van deze raming wordt geschat welk deel van de toelagen noodzakelijk is om de exploitatiekost van de interne huisvesting voor studenten (zonder rekening te houden met de afschrijvingen) te financieren. De investeringen voor nieuwbouw en renovatie zijn ten laste van Afdeling III – Studentenvoorzieningen.

1.3 Selectiviteit

De interne kamerdienst richt zich naar alle studenten van de UGent, maar door de beperkte beschikbaarheid in verhouding met de vraag, worden selectiecriteria vooropgesteld. Hierbij wordt prioritair geselecteerd op basis van de inkomsten van (de ouders van) de student, waarbij de minvermogende studenten voorrang krijgen. Aanvullend wordt rekening gehouden met de studievoortgang.

De kamers en studio's kunnen gehuurd worden door UGent-studenten, die ingeschreven zijn met een diplomacontract voor minstens 27 studiepunten (met uitzondering van het afstudeerjaar), voor een opleiding tot het behalen van een eerste masterdiploma. Heraanvragers krijgen voorrang op nieuwe aanvragers. Bij de nieuwe aanvragers krijgen studenten met recht op een huurvermindering voorrang. De huurvermindering valt ten laste van de Sociale Dienst voor Studenten en wordt toegekend aan beursstudenten, bijna-beursstudenten en na individueel dossieronderzoek aan studenten die in een sociaal of financieel ongunstige situatie verkeren. De flats kunnen gehuurd worden door koppels, waarvan minstens één partner UGent-student is, ingeschreven met een diplomacontract voor minstens 27 studiepunten (met uitzondering van het afstudeerjaar), of door alleenstaande studenten met 1 kind financieel ten laste. Ook hier krijgen heraanvragers voorrang op nieuwe aanvragers.

Aparte contingenten (in verschillende studentenhomes) worden voorbehouden aan studenten met een functiebeperking en hun begeleiders, en, op vraag van het bestuur, aan specifieke opleidingen/programma's/doelgroepen.

1.4 Lopende en geplande operaties

Anderswonen at UGent

In academiejaar 2016-2017 werd het project "Anderswonen at UGent", dat de krijtlijnen bevat die de huisvesting de komende jaren een nieuw gelaat zullen geven, geconcretiseerd.

Anderswonen at UGent houdt een grondige herschikking in van het patrimonium en beoogt (1) een grootschalige (gefaseerde) renovatie van het oudste patrimonium, (2) een realisatie van nieuw patrimonium om het verlies aan wooncapaciteit door renovatie te compenseren, en (3) de realisatie van een capaciteitsuitbreiding op het einde van het project. Bij de realisatie van de nieuwbouw en de renovatie wordt gestreefd naar woonclusters met een beperkt aantal woonunits en naar een aanbod van gemeenschappelijke doch uitgebreide en kwalitatieve voorzieningen. Kleinere woonclusters verhogen het welbevinden van studenten en gemeenschappelijke voorzieningen faciliteren gemeenschapsactiviteiten en studentenparticipatie, een prioriteit in de verdere uitbouw van de studentenhuisvesting.

De nieuwbouwhomes zullen gerealiseerd worden op twee sites van de universiteit, de site Heymans en de site Sterre. Het is de bedoeling om de nieuwe kamers in gebruik te nemen vanaf september 2022. Aansluitend zou dan gestart worden met de gefaseerde renovatie van de bestaande homes. De opdracht voor de realisatie van deze nieuwbouw werd in het najaar van 2017 gegund aan de TV Bovenbouw architectuur, Haerynck - Vanemeirhaeghe architecten, Bgroup Greisch en Tecon Groep.

Conformiteitsattest

De UGent verhuurt in totaal 698 kamers kleiner dan 12 m² en vroeg hiervoor een conformiteitsattest aan op 8 februari 2016. De noodzakelijke aanpassingswerken om conform te zijn, zijn in de laatste fase van uitvoering. Aansluitend werd het plan opgevat om ook voor alle andere homes een attest aan te vragen, te beginnen met de homes op de site Kantienberg (in 2018). De UGent heeft als grootste studentenhuisvester in Gent een voorbeeldfunctie te vervullen en kan zo haar opdracht als marktregulerende speler inzake kwaliteit en (brand)veiligheid ten volle uitspelen.

Verbouwings- en renovatiewerken

Parallel met de aanpassingswerken om een conformiteitsattest te behalen, werden in academiejaar 2016-2017 een aantal algemene verbouwings- en renovatiewerken uitgevoerd.

In home Boudewijn werden alle technische kokers voorzien van een nieuwe brandcompartimentering. Eveneens werden alle keukens voorzien van nieuwe ingebouwde vitrokeramische kookplaten, dewelke slijtvaster en gebruiksvriendelijker zijn dan hun elektrische voorgangers. In home Fabiola werd verdergewerkt aan de renovatie- en compartimenteringswerken van het gelijkvloers. In functie van een betere beveiliging, werd het draadwerk van de omheining rond de site hersteld, verstevigd en uitgebreid. Om het wooncomfort te vergroten werden de sanitaire ruimtes geschilderd, werd WIFI geïnstalleerd op het solarium, werd een nieuw wassalon gebouwd en werden de tuintafels vernieuwd. In home Vermeylen werd verder gewerkt aan de vervanging van alle sanitaire leidingen in de kamers. Omdat de oplevering van de nieuw geplaatste kamerdeuren werd geweigerd, werd een aanvang genomen met de nodige herstellings- en aanpassingswerken. Net zoals in home Boudewijn werden alle kookvuren vervangen door vitro-keramische. In de ontspanningszaal werd een bijkomende keuken voorzien die ten dienste staat van de homeraden. Om het wooncomfort te verhogen werden 9 bijkomende

toiletten geplaatst. In home Astrid werden de noodzakelijke compartimenteringswerken (quasi) afgerond. Net zoals in home Vermeylen voldeden niet alle nieuw geplaatste kamerdeuren aan de gestelde eisen, wat de nodige herstellings- en aanpassingswerken initiëerde. Om te verhinderen dat voertuigen de inrit naar de ondergrondse fietsenstalling zouden versperren, werd een parkeerbeugel geplaatst. Om het wooncomfort te verhogen werden 11 bijkomende toiletten geplaatst. In home Heymans werd het dak vernieuwd. Om de veiligheid van de bewoners in de home en rondom de site te verhogen, werden volgende werken uitgevoerd: de inkomhal werd gerenoveerd en voorzien van een automatische inkomdeur op toegangscontrole, de gezamenlijke ingang van de home en het kinderdagverblijf werd gescheiden, en auto's worden voortaan geweerd uit de ondergrondse garage zodoende het autoverkeer op de site drastisch te doen dalen (de garage zal voortaan dienstdoen als overdekste fiestenstalling voor studenten). In de homes Astrid, Boudewijn, Vermeylen en Fabiola werden de horizontale lamellen die in alle kamers hangen, vervangen door gordijnen. De gordijnen zorgen voor een optimale verduistering, i.t.t. de lamellen, en verhogen aldus het woonconfort. In de homes met een TV - aansluiting werd het analoge signaal vervangen door een digitaal. In 2016-2017 werden verder enkele honderden units gerenoveerd en/of opgefrist.

Bovenvermelde werken worden uitgevoerd om de (brand)veiligheid te blijven verzekeren en om de woonkwaliteit te optimaliseren. Een bijkomende overweging is een verdere reductie van het energie- en waterverbruik. Er is een algemeen dalende trend in de verbruiken sinds 2007-2008. Om de overlast voor de bewoners tot een minimum te beperken, werden de werken gefaseerd uitgevoerd en met respect voor de examen- en blokperiodes.

Milieu

Om een duurzaam gebruik van water en energie en een duurzaam afvalbeheer in de homes te stimuleren, worden jaarlijks een aantal acties ondernomen. De milieuraad, samengesteld uit studentenvertegenwoordigers en leden van de afdelingen Huisvesting en Milieu, staat in voor de uitwerking en opvolging van deze initiatieven. Zo dongen de bewoners van alle homes (in maart 2017) naar de prijs van duurzaamste home, door tijdens een aantal milieu-audits de organiserende studentenvertegenwoordigers te overtuigen van hun ecologisch engagement. In home Fabiola werd als proefproject gestart met het inzamelen van GFT-afval. Het zou de bedoeling zijn om dit op korte termijn uit te breiden naar alle andere studentenhomes.

Internet

In academiejaar 2014-2015 werd WIFI geïnstalleerd in home Bertha. De nodige contactpunten en bekabeling werden voorzien. In academiejaar 2016-2017 werd het plan opgevat om de uitrol van WIFI in alle anders homes, en bij uitbreiding de integrale internetdienstverlening, uit te besteden. De uitwerking hiervan zou gebeuren in academiejaar 2017-2018. In tussentijd werd, in overleg met de Directie ICT, de download- en uploadcapaciteit verhoogd van 25/5 naar 40/10.

Feel at home

De campagne *Feel at home* omvat infomomenten voor ouders en bewoners in spe, onthaal - en Q&A - sessies voor (nieuwe) bewoners, een praktische gids, filmfragmenten over het leven in de homes, posters en affiches. Alles is beschikbaar in het Nederlands en in het Engels.

Om de interne communicatie, de communicatie van de afdeling Huisvesting met de bewoners, te verbeteren, wordt voortaan ook gebruik gemaakt van Facebook. Elke home heeft een eigen Facebookgroep, 'UGent Residentienieuws', waar de afdeling Huisvesting aankondigingen doet. Vooral nieuwsberichten over infrastructuurwerken en over technische interventies worden er

gedeeld. De ervaring leert dat berichten op sociale media sneller worden opgepikt dan deze die via e-mail of de valven (die in elke home aanwezig zijn) verspreid worden.

Om alle communicatie minder ad hoc maar op een structurele manier in te bedden in de werking van de afdeling, werd een communicatiewerkgroep opgericht. Deze werkgroep maakte een communicatieplan op aan de hand van drie topics: promotie, onthaal, en sensibilisering en preventie. Aan elk topic werden een aantal acties verbonden waarvan bij de uitwerking gestreefd wordt naar studentenparticipatie en naar een diversiteit aan werkvormen, zodoende het bereik te maximaliseren. Deze aanpak moet bijdragen tot enerzijds een grotere visibiliteit van de dienstverlening en anderzijds tot een beter onthaalde, geïnformeerde en gesensibiliseerde huurder (en bij uitbreiding stakeholder). De werkgroep bestaat uit alle medewerkers van de afdeling en komt elke twee weken samen.

Bevraging

In academiejaar 2016-2017 werden de studenten bevraagd over hun tevredenheid over de geleverde dienstverlening. Naast vragen over de algemene tevredenheid werd specifiek gepeild naar ervaringen met de sensibiliseringscampagnes die afdeling Huisvesting voert. De resultaten werden geëvalueerd en een stappenplan werd opgesteld met actiepunten. Het communicatieplan, en -overleg zijn, o.a., gegroeid uit deze bevraging. Een nieuwe bevraging is voorzien in academiejaar 2017-2018.

Kamerbeheer

Het kamerbeheerprogramma "Vestares" blijft verder onderworpen aan revisie en optimalisering, waarbij vereenvoudiging/gebruiksvriendelijkheid, digitalisering en een gedeelde communicatie-omgeving voorop staan.

Om het aandeel van digitaal getekende huurovereenkomsten te verhogen, werd enerzijds de online toepassing vereenvoudigd en werden anderzijds gerichte promotie-campagnes op touw gezet. Er werd een roadshow ingericht waarbij de Directie ICT en de afdeling Huisvesting via een aantal contactmomenten in elke home technische ondersteuning boden bij het digitaal tekenen. Er werd eveneens een wedstrijd aan gekoppeld om zo veel mogelijk studenten te bereiken. Met succes, want het aantal digitaal getekende overeenkomsten steeg van 16% naar 28%.

Protocolovereenkomst voor activiteiten

De protocolovereenkomst tussen de Directie Studentenvoorzieningen en het Homekonvent inzake de organisatie van activiteiten door homeraden in de homes, werd aangepast. In functie van een betere veiligheid en een betere garantie op een goede nachtrust, werden enkele voorwaarden in de overeenkomst gewijzigd.

Internationalisering

Om voldoende wooneenheden ter beschikking te houden voor lokale studenten en toch tegemoet te kunnen komen aan de stijgende vraag van buitenlandse studenten en gasten, wordt voor hen een contingent afgehuurd op de private kamermarkt: in academiejaar 2016-2017 18 wooneenheden bij 1 eigenaar. Eveneens worden de 656 wooneenheden, gespreid over homes Uppsala, Göttingen, Canterbury en Groningen prioritair aan buitenlandse studenten en gasten verhuurd. De exploitatie van deze homes valt buiten de Studentenvoorzieningen en wordt gefinancierd vanuit Afdeling V - Patrimonium. Binnen het beschikbare quotum van 702 units, werden in academiejaar 2016-2017 volgende contingenteringen gehanteerd:

Doelgroep	Aantal units
Inkomende uitwisselingsstudenten	340
Studenten ingeschreven in specifieke opleidingen	257
PhD studenten, bezoekers en personeel	105

1.5 Samenwerkingsakkoorden

Binnen de AUGent is een overeenkomst afgesloten waardoor alle studenten van de AUGent een beroep kunnen doen op de afdeling Huisvesting voor informatie/advies over private huisvesting.

1.6 Cijfergegevens

Capaciteit

De Studentenvoorzieningen beschikken over 6 homes met een capaciteit van 1.663 units: 1.365 eenpersoonskamers, 191 eenpersoonsstudio's, en 107 flats (waarvan 2 voor gezinnen). Homes met kamers zijn voorzien van gemeenschappelijk(e) sanitair en keukens. Alle homes beschikken over een ontmoetings- en studieruimte en een fietsenberging. Alle units zijn gemeubeld en voorzien van een internetaansluiting en telefoon. Een overzicht van het patrimonium:

Home	Type	Opp.	Aantal	Type	Opp.	Aantal
Astrid	Kamer 1 pers.	10m²	233	Flat 4 pers.	105m²	1
Boudewijn		12m²	435			
		18m²	8			
Fabiola		12m²	224	Flat 4 pers.	95m²	1
Vermeylen		10m²	465*			
Bertha DV	Studio 1 pers.	22m²	191			
Heymans*	Flat 2 pers.	38m²	105			

(*) Inclusief 5 dubbele kamers voor studenten met functiebeperking.

Daarnaast beschikt de UGent over 674 units waarvan de exploitatie niet vanuit Afdeling III – Studentenvoorzieningen gebeurt, maar vanuit Afdeling V – Patrimonium: homes Groningen, Uppsala, Göttingen en Canterbury (551 kamers plus en 105 comfortkamers) en site Elfjulistraat (9 kamers plus, 8 comfortkamers, 1 flat).

Huurprijs

In academiejaar 2016-2017 werden volgende huurprijzen gehanteerd:

Huurprijs academiejaar 2016-2017	Standaardprijs per maand		
	Standaard	Beursstudent met huurvermindering	Bijna-beursstudent met huurvermindering
Kamers	€ 268,00	€153,00	€ 173,00
Studio's	€ 419,00	€ 306,00	€ 326,00
Flats	€485,00	-	-

In de huurprijzen zijn inbegrepen: energiekosten, teledistributie (indien voorzien), kosten voor huisvuilophaling, toezicht op veiligheid, gebruik van internet, WIFI (indien voorzien) en onderhoud van de gemeenschap.

Huurovereenkomsten

UGent-studenten (ingeschreven met één of meerdere diplomacontracten met een totaliteit van minimum 27 studiepunten) kunnen een woonunit huren met een standaard huurovereenkomst van 12 maanden.

Exclusief voor heraanvragers die op uitwisseling gaan bestaat de mogelijkheid van een semesterhuurovereenkomst. Dergelijke overeenkomst neemt de potentiële financiële en mentale belemmeringen weg van studenten die een buitenlandse ervaring zouden ambiëren. Bovendien behouden zij hun prioriteit als heraanvrager, waardoor zij het daaropvolgende academiejaar opnieuw een unit kunnen huren. De meeste studenten gaan weg in het 1ste semester en kiezen voor een semesterhuurovereenkomst in het 2de semester. Aantal semesterhuurovereenkomsten, per academiejaar en per semester, zie onderstaande tabel.

Anderzijds bestaat de mogelijkheid van een kortverblijf, of om een woonunit te huren voor een periode van minstens een maand (in geval van beschikbaarheid en onder specifieke voorwaarden). Dit kan studenten helpen die in Gent tijdelijke huisvesting zoeken (vb. stage, blok- en examenperiode). Aantal kortverbljven, per academiejaar:

Academiejaar	Aantal semestercontracten		Aantal kortverblijven
	Eerste semester	Tweede semester	
Academiejaar 2013 – 2014	11	23	25
Academiejaar 2014 – 2015	16	37	46
Academiejaar 2015 – 2016	4	36	63
Academiejaar 2016 – 2017	16	47	76

Berekeningswijze van de huurprijs

De interne kamerdienst moet regulerend werken t.a.v. de private kamermarkt. Daartoe mag de maximumprijs van kamers/studio's in eigen beheer die van de gemiddelde prijs op de markt niet overschrijden. De gemiddelde huurprijzen op de private markt worden berekend op basis van het patrimonium dat via Kotatgent wordt verhuurd. Volgend overzicht* plaatst de huurprijzen van kamers/studio's in de homes naast deze op de private markt, sinds de invoering van de vaste maandelijkse huurprijs in academiejaar 2008-2009 (m.i.v. de huurverminderingen):

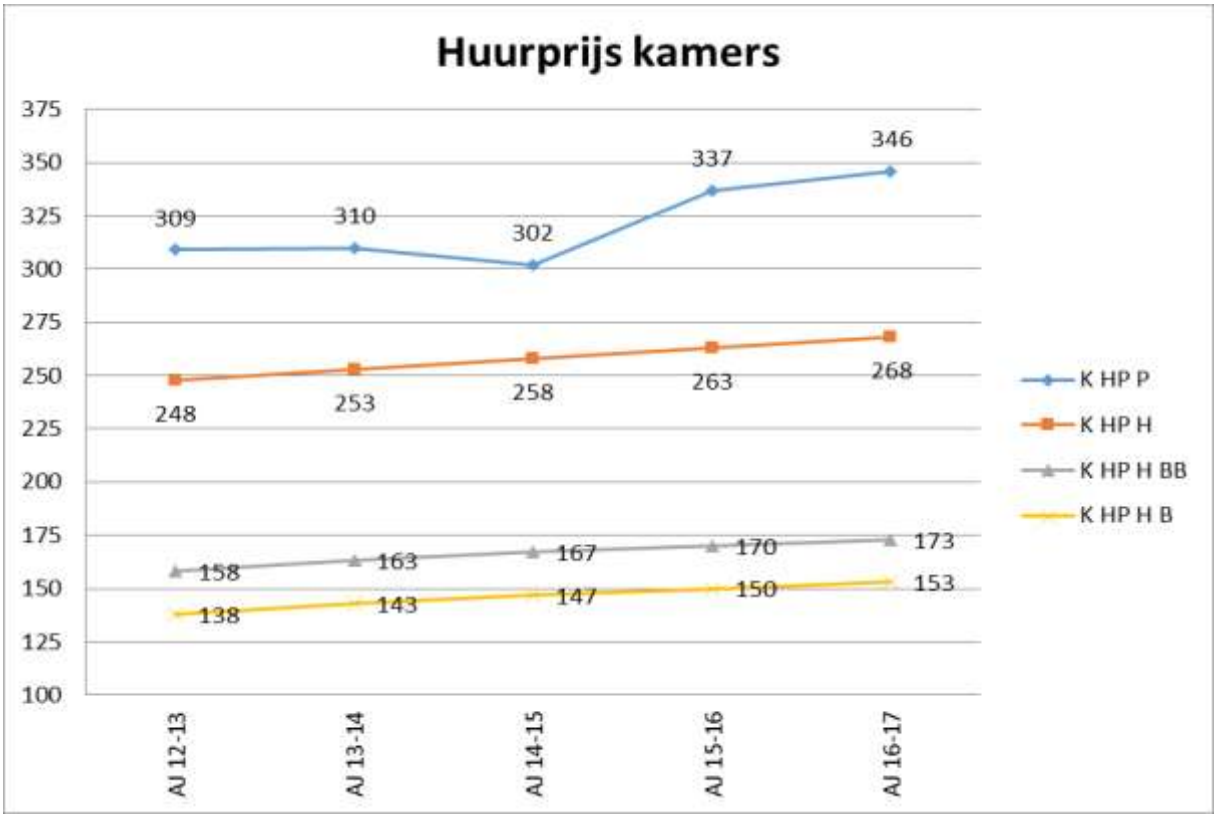

H = huurprijs homes; P = gemiddelde huurprijs private kamermarkt (op basis van de gegevens van KotatGent); BB = Bijna-Beursstudent; B = Beursstudenten.

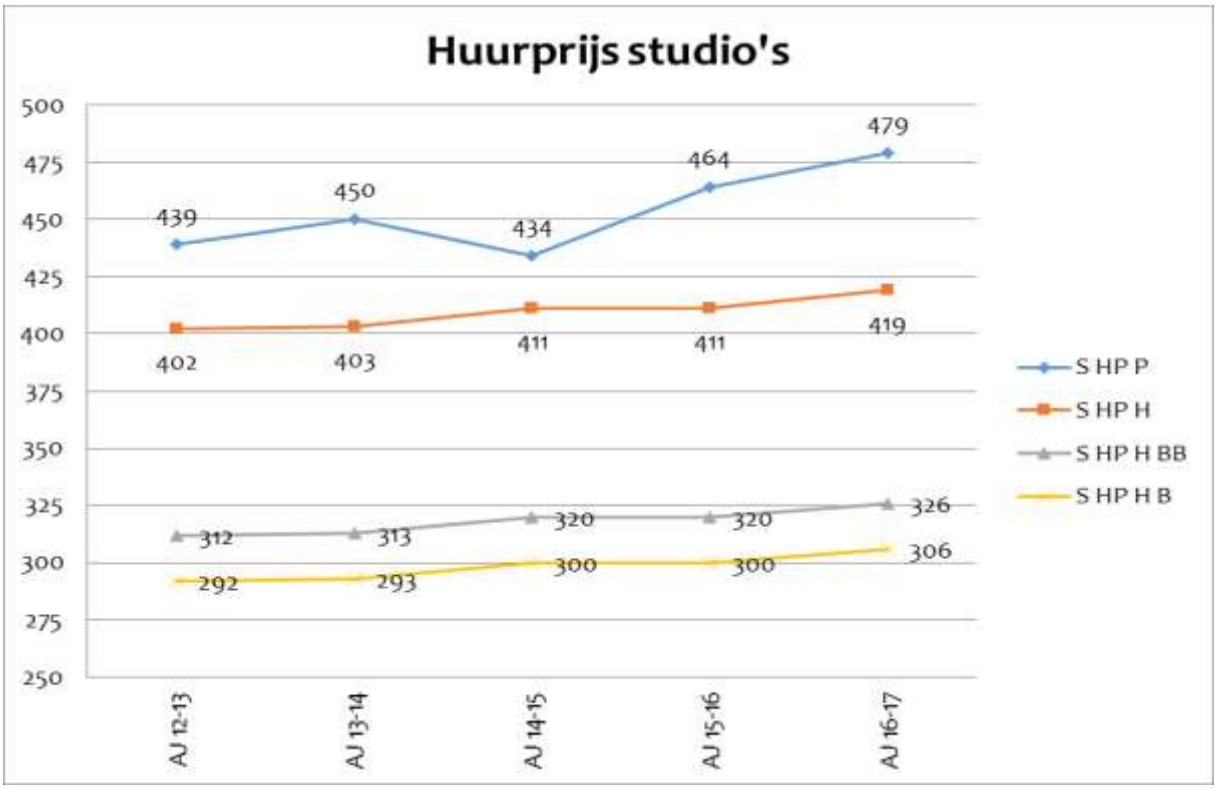

H = huurprijs homes; P = gemiddelde huurprijs private kamermarkt (op basis van de gegevens van KotatGent); BB = Bijna Beursstudent; B = Beursstudenten.

(*) In bovenstaande tabellen worden de huurprijzen in de homes per academiejaar vergeleken met deze van de private kamermarkt van het kalenderjaar waarin het betreffende academiejaar start, bijvoorbeeld: de huurprijzen in de homes in academiejaar 2016 - 2017 worden vergeleken met de huurprijzen op de private kamermarkt van het kalenderjaar 2016.

Contingenten en doelgroepen

De interne kamerdienst richt zich naar alle UGent-studenten die ingeschreven zijn met een diplomacontract voor minstens 27 studiepunten (met uitzondering van het afstudeerjaar). Daarnaast worden aparte contingenten voorbehouden voor studenten met een functiebeperking en hun begeleiders, en voor specifieke opleidingen/programma's/doelgroepen, goed voor resp. 35 en 28 wooneenheden. Een opdeling van contingenten, vastgelegd voor academiejaar 2016 - 2017:

Doelgroep	Academiejaar 2016-2017 Contingenten			Totaal
	Kamer	Studio	Flat	
Diplomacontract 27 studiepunten	1335	172	93	1600
Studenten functiebep. en begeleiders	16	19	-	35
Specifieke opleidingen/pogramma's/doelgroepen	14		14	28
Onverhuurbaar (renovatie)	-	-	-	
Totaal	1365	191	107	1663

Met deze 1.663 units werden in academiejaar 2016-2017 1.842 huurders gehuisvest.

De overige 674 units (voor specifieke opleidingen/programma's/doelgroepen) worden gerealiseerd in homes Groningen, Uppsala, Göttingen en Canterbury en in de site Elfjulistraat. De exploitatie hiervan gebeurt niet vanuit afdeling III – Studentenvoorzieningen, maar vanuit Afdeling V – Patrimonium. Met deze 674 wooneenheden konden in academiejaar 2016-2017 1.636 huurders gehuisvest worden.

De contingenten worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig/mogelijk aangepast. Huurders die niet tot de doelgroep behoren kunnen, in geval van beschikbaarheid, een unit huren als gast. Veel voorkomend zijn groepsverblijven in de zomer (zomercursus/congres). De huurprijs in academiejaar 2016-2017 bedroeg hiervoor € 28,00 kamer/nacht/persoon.

Bezettingsgraad per doelgroep – begin academiejaar – in %												
Doelgroep	AJ 2013-2014 (okt. 2013)			AJ 2014-2015 (okt. 2014)			AJ 2015-2016 (okt. 2015)			AJ 2016-2017 (okt. 2016)		
	K	S	F	K	S	F	K	S	F	K	S	F
Diplomacontract 27 stp.	93,5	90,1	80	94,9	90,1	80	95,5	90,1	80	97,8	90,1	87
Studenten functie-beperking en begeleiders	1,1	9,9	-	1,2	9,9	-	1,2	9,9	-	1,2	9,9	-
Specifieke opleidingen/ programma's/doelgroepen	5,3	-	20	3,9	-	20	3,3	-	20	1	-	13

K = kamer; S = studio; F= Flat; AJ = academiejaar.

Doelgroep studenten met een diplomacontract (min. 27 stp.): opdeling tussen studenten met huurvermindering en studenten zonder huurvermindering (HV), uitgedrukt in % :

Doelgroep	AJ 2013-2014 (okt. 2013)			AJ 2014-2015 (okt. 2014)			AJ 2015-2016 (okt. 2015)			AJ 2016-2017 (okt. 2016)		
	K	S	F	K	S	F	K	S	F	K	S	F
Met Huurvermindering	55,3	51,8	-	49,8	49,7	-	49,2	58,1	-	52,5	61,8	-
Zonder Huurvermindering	44,7	48,2	100	50,2	50,3	100	50,8	41,8	100	47,5	38,2	100

K = kamer; S = studio; F= Flat; AJ = academiejaar.

1.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: de interne kamerdienst wil sociaal aanvaardbare huurprijzen garanderen die niet hoger liggen dan de actuele huurprijzen op de private kamermarkt.

Operationele doelstelling 1: in de bepaling van de huurprijzen wordt uitgegaan van twee principes. Ten eerste dienen de maximumhuurprijzen steeds lager te liggen dan die op de private kamermarkt. Ten tweede dient het aanbod van de UGent en de bijhorende prijszetting marktregulerend te werken, i.e. de marktprijs te drukken.
Resultaatsindicator: rapportage van de huurprijzen in de studentenhomes t.o.v. deze op de private kamermarkt (de huurprijzen van de private kamermarkt zijn gebaseerd op de gegevens van Kotatgent).
De huurprijzen van kamers en studio's in de homes liggen lager dan deze op de private kamermarkt. In het academiejaar 2016-2017 bedroeg de huurprijs voor een kamer en een studio in een home resp. € 268,00 en € 419,00. Voor een kamer en een studio op de private kamermarkt bedroeg de gemiddelde huurprijs in 2017 resp. € 363,00 en € 490,00 (in 2016 was dat resp. € 346,00 en € 479,00). De gemiddelde prijzen op de private kamermarkt worden berekend op basis van het patrimonium dat via Kotatgent wordt verhuurd.

Strategische doelstelling 2: de interne kamerdienst wil zich prioritair richten tot minvermogende studenten en studenten met een functiebeperking. Hij kan tevens ondersteuning bieden aan studenten uit een specifiek(e) opleiding/programma.

Operationele doelstelling 1: bij de toewijs van studentenkamers wordt voorrang gegeven aan minvermogende studenten (studenten met een toelage van de Vlaamse Gemeenschap). Vermogende studenten kunnen een studentenkamer krijgen nadat alle prioritaire studenten een studentenkamer kregen toegewezen.
Resultaatsindicator 1: toewijsprocedure met inbegrip van gehanteerde prioriteiten.
De toewijsprocedure hanteert de voorrangsregels zoals vermeld in het Intern Reglement Universitaire Homes, academiejaar 2016-2017. De Sociale Dienst voor Studenten kan tot 31 juli en tot 31 augustus resp. 3 en 2 studio's toewijzen aan zelfstandige studenten die omwille van gegronde sociale en/of financiële redenen pas laattijdig een aanvraag tot huisvesting kunnen indienen. De onbezette studio's worden daarna opnieuw aan de afdeling Huisvesting toegewezen voor kandidaten op de wachtlijst. In academiejaar 2016-2017 werden geen kamers en studio's door de Sociale Dienst toegewezen.
Resultaatsindicator 2: het aantal beurs/bijna-beursstudenten en niet-beursstudenten die een studentenkamer kregen.
Bij de start van academiejaar 2016-2017 (momentopname oktober 2016) bedroeg het aandeel beurs- en bijna-beursgerechtigden in kamers en studio's t.o.v. het aandeel niet-beursgerechtigden in kamers en studio's resp. 52,5% en 61,8% t.o.v. 47,5% en 38,2%.

Operationele doelstelling 2: voor studenten met een functiebeperking en hun begeleiders wordt een apart contingent aan studentenkamers voorbehouden (in verschillende studentenhomes).

Resultaatsindicator: aantal verhuurde kamers (inclusief de vooraf bepaalde contingenten).
Voor deze doelgroep worden 16 kamers en 19 studio's ter beschikking gesteld. Het Aanspreekpunt Student & Functiebeperking staat in voor de toewijzing van de wooneenheden en voor de begeleiding van de studenten. Er verbleven in academiejaar 2016-2017 12 studenten met functiebeperking in home Bertha, 2 HoGent-studenten, en 10 UGent-studenten. Van deze studenten hadden er 6 nood aan omkadering. Het Aanspreekpunt Student & Functiebeperking kon uiteindelijk terugvallen op 7 omkaderingsstudenten voor de omkadering overdag. In home Vermeylen werden 15 studenten met functiebeperking gehuisvest, waaronder 13 UGent-studenten, 1 HoGent-student en 1 student van de Artveldehogeschool. In home Vermeylen werden ook 2 omkaderingsstudenten (allemaal UGent-studenten) gehuisvest.

Operationele doelstelling 3: op vraag van het bestuur kunnen aparte contingenten voorbehouden worden voor specifieke opleidingen/programma's/doelgroepen (contingenten kunnen jaarlijks herbepaald worden in functie van de noden).
Resultaatsindicator: aantal verhuurde kamers, per opleiding (incl. de vooraf bepaalde contingenten).
Het contingent voor specifieke opleidingen/programma's/doelgroepen (van 702 wooneenheden) werd in academiejaar 2016-2017 voor volgende groepen gereserveerd: inkomende uitwisselingsstudenten, studenten uit specifieke masteropleidingen, PhD-studenten, bezoekers en personeel.

Strategische doelstelling 3: de interne kamerdienst garandeert een duurzame, kwalitatieve, veilige en hygiënische woonomgeving en streeft hierbij naar een professionele en kwalitatieve dienstverlening.

Operationele doelstelling 1: er wordt het nodige budget voorzien om de kwaliteit, veiligheid en hygiëne te garanderen.
Resultaatsindicator 1: een jaarlijks budget voor hygiënisch en technisch onderhoud, en opfrissingwerken.
Jaarlijks wordt een bedrag voorzien voor hygiënisch en technisch onderhoud en opfrissingswerken. In 2017 bedroeg dit resp. € 909.215 en € 949.100.
Resultaatsindicator 2: een jaarlijks investeringsbudget voor geplande verfraaiings- en renovatiewerken.
Jaarlijks worden de nodige middelen voorzien in het meerjaren investeringsplan afdeling III.

Operationele doelstelling 2: er is een permanente controle op de naleving van de hygiënische normen en de uitvoering van noodzakelijke verfraaiings- en opfrissingswerken en technische herstellingen.
Resultaatsindicator 1: dagelijkse controle door de homebeheerders.
Er is een permanente controle via het dagelijkse nazicht door de homebeheerders. De interne kamerdienst heeft drie voltijdse homebeheerders in dienst. Er wordt voortdurend toegezien op het onderhoud van de gemeenschappelijke delen, de algemene veiligheid en het comfort. Waar nodig en mogelijk werd er, voor het in gebruik nemen van de kamer door een nieuwe student, herschilderd. Bij het opfrissen van kamers wordt extra aandacht besteed aan het vervangen van de verlichting door energiezuiniger exemplaren met groter lichtcomfort.
Resultaatsindicator 2: structureel overleg met bewoners (in homeraden) en interne diensten (in overlegmomenten).
In academiejaar 2016-2017 was er structureel overleg met bewoners op de interhomeraad, met interne diensten op het Ad hoc overleg (met afvaardiging van de directies DSV en DGFB en afdeling IDPBW en studenten, voorgezeten door de Logistiek Beheerder), op het overleg tussen de directies DSV en DGFB en op het overleg Integrale Veiligheid.

Operationele doelstelling 3: de veiligheid wordt gewaarborgd door samenwerking met verschillende betrokkenen/instanties.
Resultaatsindicator 1: opleiding van preventiestudenten.
In academiejaar 2016-2017 werden 142 PreventieStudenten opgeleid. Van deze studenten wordt verwacht dat zij bij gevaarlijke situaties op gepaste wijze interveniëren, hun medestudenten sensibiliseren rond 'veiligheid en veilig gedrag' binnen de homes en het beheer informeren over 'onveilige situaties' in het gebouw. In ruil voor hun inzet krijgen zij een huurvermindering van € 124,00 op de laatste huurschijf van het lopende academiejaar.
Resultaatsindicator 2: organisatie van evacuatieoefeningen.
Per home worden jaarlijks twee evacuatieoefeningen georganiseerd terwijl de wet slechts één oefening per jaar voorschrijft. In academiejaar 2016-2017 was dit in de maand oktober en in de maand maart. Van elke oefening werd een rapport met evt. actiepunten opgemaakt.
Resultaatsindicator 3: 24/24u beschikbaarheid van het PermanentieCentrum.
Er is een PermanentieCentrum waar de bewoners 24/7 terecht kunnen en van waaruit 24/7 interventies mogelijk zijn.
Resultaatsindicator 4: periodieke/niet periodieke keuringen van liften en van het elektriciteitsnet.
De inplanning en de opvolging van deze keuringen gebeuren vanuit de directie Gebouwen en Facilitair Beheer.

Operationele doelstelling 4: er wordt ingezet op een duurzame exploitatie van de homes.
Resultaatsindicator 1: uitvoeren van energie- of waterbesparende werken.
Uitvoering in academiejaar 2016-2017 van een aantal energie- of waterbesparende werken (cf. hierboven beschreven in 'Lopende en geplande acties').
Resultaatsindicator 2: sensibiliseringsacties voor (en door) bewoners.
De homeraden organiseren, in samenwerking met de interne kamerdienst en de afdeling Milieu, sensibiliseringsacties voor bewoners op gebied van duurzaam energieverbruik en afvalverwerking. In academiejaar 2016-2017 werden in maart energie-audits uitgevoerd in alle homes om bewoners over hun energieverbruik te sensibiliseren. GFT-ophaling werd als proefproject in home Fabiola opgestart.

Operationele doelstelling 5: bij de optimalisering van het aanbod aan faciliteiten, wordt ingezet op een voldoende aanwezigheid van gemeenschappelijke studie- en ontspanningsruimtes in elke home.
Resultaatsindicator: rapportering via investerings- en vervangingsprogramma.
In academiejaar 2013-2014 werd beslist om in home Astrid en in home Fabiola extra studeer- en ontspanningsruimtes te creëren. De werken hiervoor worden in de loop van 2015, 2016 en 2017 uitgevoerd. In home Vermeylen kwamen door de verhuis van het REC ca. 350 m² aan ruimtes vrij. In de loop van academiejaar 2017 – 2018 zal bekeken worden hoe de invulling ervan kan gebeuren. In het project 'Anderswonen at UGent' - een masterplan voor de studentenhuisvesting aan de UGent, dat aan de start van academiejaar 2016 - 2017 door het Bestuur werd goedekeurd - wordt de nadruk gelegd op een aanbod aan gedeelde ruimtes, om de interactie tussen de studenten en studentenparticipatie te stimuleren.

Operationele doelstelling 6: er wordt bij de homebewoners een (tweejaarlijkse) tevredenheids-enquête gehouden over de dienstverlening van de afdeling Huisvesting.
Resultaatsindicator: enquêterapport met scores en voorziene actiepunten.
In mei 2017 werd een enquête afgenomen bij alle homebewoners. Er wordt een enquêterapport geschreven met scores en voorziene actiepunten. Een volgende bevraging is gepland in 2018.

Strategische doelstelling 4: de interne kamerdienst wil de bezettingsgraad permanent onder de aandacht houden en optimaliseren via een gerichte communicatie en sensibilisering van de doelgroep.

Operationele doelstelling 1: over het kameraanbod wordt er gericht gecommuniceerd naar de (intermediaire) doelgroep, teneinde het beschikbare aanbod zo veel mogelijk te promoten.
Resultaatsindicator 1: informatieve, aantrekkelijke en toegankelijke website.
De website van de interne kamerdienst is informatief, aantrekkelijk en toegankelijk in het Nederlands en het Engels. Twee medewerkers van de interne kamerdienst staan in voor een permanente kwaliteitsbewaking.
Resultaatsindicator 2: inrichten van bezoekdagen in de homes, aanwezigheid op infodagen en Sid-ins.
In academiejaar 2016-2017 werden er vier bezoekdagen ingericht waarbij student-bewoners de geïnteresseerden hebben rondgeleid in hun home. Op de infodagen voor ouders was de afdeling Huisvesting aanwezig met een inleidende presentatie over studiefinanciering en huisvesting. Deze bezoekdagen en infodagen werden op hetzelfde moment georganiseerd. Dit versterkt beide initiatieven en bevordert de onderlinge wisselwerking. De bezoekdagen gingen door op 19 november 2016, 18 februari, 25 februari en 4 maart 2017. De afdeling Huisvesting was tevens aanwezig op de Sid-ins in Gent (21 januari), Kortrijk (28 januari) en Antwerpen (28 februari).
Resultaatsindicator 3: berichtgeving omtrent beschikbaarheid in de pers, via de UGent-website en sociale media.
Het beschikbare aanbod werd gepromoot via berichtgeving in de pers, via de UGent-website en sociale media.

Operationele doelstelling 2: oneigenlijke aanvragen worden geweerd via een sensibiliserend annuleringsmechanisme.
Resultaatsindicator: aanrekenen van een vergoeding bij annulering.
Om het vrijblijvende karakter van het indienen van een aanvraag om te buigen, zijn een aantal voorwaarden verbonden aan het indienen van een aanvraag. Sinds de invoering in 2012 is het aantal annuleringen met ongeveer de helft gedaald. Ook academiejaar 2016-2017 volgt die trend: 19,5 % annuleringen t.o.v. nog meer dan 40% in academiejaar 2011-2012 (voor de installering van de voorwaarden).

1.8 Algemene bevindingen

Aan de hand van de klachten van huurders op de private kamermarkt wordt duidelijk dat de garanties die de universiteit biedt niet steeds kunnen gewaarborgd worden op de private markt. Studenten, die een privé-kot huren, verklaarden in de kot-enquête van 2014 dat zij, naast de goede prijs-kwaliteitsverhouding, de snelle reactie op klachten en defecten als het grootste voordeel beschouwden van het leven in een home. Een vaak gehoorde klacht van studenten gehuisvest op de private kamermarkt is het feit dat er, naast de officiële huurprijs, nog veel extra kosten worden aangerekend. De vraag naar huisvesting in de universitaire studentenhomes blijft groot, mede door de stijging van het aantal studenten. Met de inzet aangetoond in bovenvermelde doelstellingen kan de afdeling Huisvesting blijvend bijdragen tot een veilige, kwalitatieve en échte thuis voor studenten.

2. *Voedingssector*

2.1 Doelstellingen

De afdeling Maaltijdvoorzieningen wil sociaal aanvaardbare prijzen handhaven voor alle studenten. Alle studenten met een geldige studentenkaart kunnen aan één zelfde sociaal voordeeltarief gebruik maken van de dienstverlening.

De afdeling Maaltijdvoorzieningen wil kwaliteitsvolle, gezonde, duurzame, evenwichtige en lekkere maaltijden aanbieden voor alle studenten. Bij de samenstelling van het aanbod wordt rekening gehouden met de regelgeving van de voedingsleer. Het is vanzelfsprekend dat de regels m.b.t. voedselveiligheid (KB 7/12/1997 en KB 14/11/2003) volledig worden gevolgd. Tegelijk is er aandacht voor diversiteit in de ruime zin: de variatie in het aanbod is van dien aard dat personen met andere voedingsgewoontes ook hun keuze vinden in het aanbod.

Restaurants en/of cafetaria's zijn aanwezig op locaties waar nood is aan maaltijdvoorziening en kaderen daarbij in het mobiliteitsplan van de UGent. Tijdens de korte middagpauzes moeten de restaurants vlot bereikbaar zijn op fiets- en wandelafstand. Tevens wordt er bij herinrichting en renovatie van restaurants aandacht besteed aan toegankelijkheid voor studenten met een functiebeperking.
De infrastructuur van de studentenrestaurants moet zodanig zijn uitgebouwd dat zij kan bijdragen tot een aangename, werkbare en efficiënte omgeving.

De afdeling Maaltijdvoorzieningen zet verder volop in op duurzaamheid binnen de studenten-restaurants. Rationeel energieverbruik, rationeel aankoopbeleid, duurzame voeding, recyclage van afval (incl. organisch afval), bio-afbreekbare meeneemverpakkingen, reductie van het verlies-percentage, … zijn een aantal belangrijke pijlers in dit duurzaamheidsbeleid.

2.2 Selectiviteit

De afdeling Maaltijdvoorzieningen is een universele studentenvoorziening. Alle studenten met een geldige studentenkaart kunnen aan één zelfde sociaal voordeeltarief gebruik maken van de dienstverlening.
Er wordt geen selectieve regeling betreffende de verkoopprijs toegepast. Alle studenten genieten dan ook dezelfde maaltijdsubsidie, ongeacht hun financiële draagkracht.

2.3 Regeling toelagen

Het negatieve saldo van de Maaltijdvoorzieningen wordt gefinancierd met de sociale toelagen van de Vlaamse Gemeenschap. Bij het opstellen van de begroting worden de inkomsten van de Maaltijdvoorzieningen geraamd aan de hand van de te verwachten verbruiken. Op basis van deze raming kan geschat worden welk deel van de overheidstoelagen dient aangewend te worden om de kosten (exploitatie en onderhoud) van de maaltijdvoorzieningen te financieren.
De investeringen voor nieuwbouw en renovatie werden tot 2006 gefinancierd door het patrimonium van de UGent. Vanaf 2007 worden de investeringsuitgaven gefinancierd door afdeling III - Studentenvoorzieningen.

Via het kassaregistratiesysteem kunnen de gerechtigde en de niet-gerechtigde verbruikers onderscheiden worden. Studenten en personeelsleden betalen het studententarief. Andere gerechtigde gebruikers, die op basis van samenwerkingsovereenkomsten met de UGent

toegelaten worden tot de universitaire restaurants, betalen het studententarief verhoogd met BTW.

Voor niet-gerechtigde verbruikers wordt het studententarief vermenigvuldigd met een factor en verhoogd met BTW. Deze factor wordt verkregen door het netto te financieren saldo van de laatst gekende jaarrekening, verhoogd met de investering- en de overheadkosten, te delen door de eigen inkomsten.

De studentenrestaurants functioneren ook als bedrijfsrestaurant voor het personeel van de UGent. Voor de personeelsleden, tewerkgesteld buiten afdeling III – Studentenvoorzieningen, en voor de gebruikers die op basis van een samenwerkingsovereenkomst met de UGent toegelaten worden tot de restaurants, valt het verschil tussen de prijs die voor de maaltijd betaald wordt en de kostprijs van de maaltijd ten laste van afdeling V – Patrimonium. Voor de berekening van deze tussenkomst wordt de afschrijving op onroerende investeringen opgenomen in de kostprijs.
In 2017 werd voor deze dienstverlening € 1.907.169 overgeschreven van afdeling V naar afdeling III van de begroting.

2.4 Lopende en geplande operaties

Op dit moment staan heel wat nieuwbouw- en verbouwingsprojecten voor restaurants en cafetaria's op het investeringsplan Afdeling III ingeschreven.

Op Campus Ufo werd voor De Brug een totaalproject uitgewerkt dat 3 delen omvat: de uitbreiding van resto De Brug, het bouwen van een nieuwe cafetaria met zicht op het studentenplein, de herinrichting van het inkomgeheel en de renovatie en herinrichting van de woning Sint-Pietersnieuwstraat 45 voor de administratie Studentenvoorzieningen. Het totaal aantal nieuwe zitplaatsen voor De Brug wordt geraamd op 200. De cafetaria zal over een terras beschikken, met zicht op het studentenplein. Het totaalproject zal gerealiseerd worden in de loop van 2019–2021. Na deze realisatie zal resto Sint-Jansvest worden gesloten, de klanten kunnen dan terecht in het vernieuwde resto De Brug of in de cafetaria Campus Aula.

Op Campus Heymans wordt een vollledig nieuw restaurant gepland, het huidige resto Campus Heymans, met capaciteit van 180 zitplaatsen, zal een andere invulling krijgen.
Het nieuwe restaurant zal worden ondergebracht in de nieuwe home Boudewijn die deel uitmaakt van het project Anderswonen at UGent. Het nieuwe restaurant zal een capaciteit hebben van 320 zitplaatsen en een terras van ca 60 zitplaatsen. De zichtbaarheid vanaf de Heymanslaan en de sterke link met Campus UZ zijn belangrijke troeven voor dit nieuwe restaurant.
Met de verhoogde capaciteit van dit nieuwe restaurant zal plaats kunnen geboden worden aan klanten van Campus UZ, aan de vele homebewoners en aan meer studenten van de faculteit Farmacie. De realisatie van dit restaurant is voorzien voor 2022.

Op Campus Tech Lane Ghent Science Park – Campus A wordt een studentenrestaurant voorzien in het nieuwbouw VIB-complex. Deze site is nog in volle uitbreiding en er is een zeer grote nood aan een restaurant voor studenten en personeel. Er wordt voorzien in een capaciteit van 300 zitplaatsen en een terras met ca 100 zitplaatsen. De realisatie is voorzien voor 2019.

Op Campus Proeftuin (INW) wordt een nieuwbouw voorzien waarin een cafetaria zal ondergebracht worden. De realisatie is voorzien voor 2020.

De Universiteit Gent beschikt op dit moment over 6 stand-alone cafetaria's nl. cafetaria Campus Boekentoren, cafetaria Campus Aula, cafetaria Campus UZ Gent, cafetaria Campus Ledeganck,

cafetaria Ardoyen en cafetaria Campus Coupure. De omzetcijfers stijgen jaar na jaar en de huidige accommodatie is niet meer aangepast aan de noden: de zeer hoge verbruiken geven aanleiding tot lange wachtrijen en er is een tekort aan zitplaatsen. Vandaar de noodzaak om deze cafetaria's grondig te restylen. Producten moeten aantrekkelijker worden gepresenteerd. De werkruimte moet heringericht worden zodat er efficiënter, vlotter en ergonomischer kan worden gewerkt. De verbruikersruimte moet aangekleed worden, zodat het geheel een aantrekkelijke en herkenbare locatie wordt voor de studenten. Het moet er gezellig vertoeven zijn waar eten, studeren en socializing hand in hand gaan. Bij de realisatie van deze restyling zal telkens in dialoog met de faculteit, onderzocht worden of er op de site andere en/of betere locaties zijn voor de uitbating van de cafetaria en dit mogelijks ook als toegevoegde waarde op het project Anders Werken. Op Campus Boekentoren heeft de cafetaria er in 2017 een coffeecorner bijgekregen, die goed ontvangen werd. De cafetaria zelf zal een restyling ondergaan in 2019. Op Campus Aula zal de cafetaria in 2018 een restyling krijgen, de cafetaria krijgt een andere locatie met een betere zichtbaarheid vanop de Universiteitsstraat.

2.5 Samenwerkingsakkoorden

Binnen het kader van de Wet op de Overheidsopdrachten worden de aankoopprocedures van maaltijdcomponenten en voedingsmiddelen voor de Hogeschool Gent sinds oktober 2001 uitgevoerd door de afdeling Maaltijdvoorzieningen van UGent. De bestellingen, leveringen en facturatie worden door de hogeschool zelf verwerkt.

In de samenwerkingsovereenkomst tussen de universiteit en de partnerinstellingen van de AUGent wordt voorzien dat de hogescholen in functie van de verbruiken van hun studenten bijdragen in het te financieren saldo van de Maaltijdvoorzieningen. De verrekeningscoëfficiënt wordt jaarlijks aangepast op basis van de jaarrekening. De overeenkomst met de Hogeschool Gent werd ondertussen ook uitgebreid naar haar personeelsleden toe. De Hogeschool Gent legt wel 8% van de tussenkomst in het te financieren saldo ten laste van haar studenten. Deze 8% wordt rechtstreeks verrekend aan de kassa van de studentenrestaurants.

In 2017 werd in totaal € 25.997 bijgedragen door de hogescholen (studenten + personeel).

Voor de periode oktober 2016 - september 2017 werd de verrekeningscoëfficiënt voor de studenten van de Hogeschool Gent, na onderhandeling, vastgelegd op 1,41. Voor academiejaar 2017-2018 bedraagt de verrekeningscoëfficiënt 1,36. Jaarlijks wordt deze verrekeningscoëfficiënt herzien in het kader van het samenwerkingsprotocol afgesloten met de Hogeschool Gent met betrekking tot de studenten van de geïntegreerde academische opleidingen. Voor de personeelsleden wordt dezelfde verrekeningsfactor toegepast.

HoGent past, op basis van de jaarrekeningen, op zijn beurt vanaf september 2013 een verrekeningsfactor toe voor de UGent studenten en personeelsleden die in hun restaurants en cafetaria's gaan eten, waaronder hoofdzakelijk de studenten van de geïntegreerde academische opleidingen vallen. Voor de periode oktober 2016 - september 2017 bedroeg de verrekeningscoëfficiënt voor de studenten van UGent 1,38. Vanaf oktober 2017 werd de verrekeningscoëfficiënt op 1,48 gebracht.
In 2017 werd in totaal € 516.957 verrekend met HoGent voor de studenten van UGent.

De Arteveldehogeschool besliste om vanaf het academiejaar 2010-2011 de samenwerking stop te zetten. Er werd in 2013 wel een nieuw akkoord gesloten met de Arteveldehogeschool, specifiek m.b.t. site Kantienberg. Studenten van de Arteveldehogeschool kunnen vanaf de start van het academiejaar 2013-2014 in restaurant Kantienberg terecht tegen een voordeeltarief, nl. het studententarief x factor 1,40, door de student direct aan de kassa te betalen. UGent-studenten

kunnen ook terecht in restaurant Artevelde en betalen het studententarief x factor 1,20 rechtstreeks aan de kassa. Deze factoren zijn tot op heden ongewijzigd.

2.6 Cijfergegevens

Aantal zitplaatsen in de studentenrestaurants

Resto Kantienberg, terras niet inbegrepen	606
Resto De Brug, cafetaria inbegrepen	830
Resto Sint Jansvest	278
Resto Campus Sterre	400
Resto Campus Coupure	218
Resto Campus Merelbeke, cafetaria inbegrepen	250
Resto Campus Heymans, cafetaria inbegrepen	182
Resto Campus Dunant, cafetaria inbegrepen	400
Cafetaria Campus Aula	64
Cafetaria Campus UZ Gent	120
Cafetaria Campus Boekentoren	144
Cafetaria Campus Ledeganck	40
Cafetaria Ardoyen	60
Cafetaria Campus Coupure (cafetaria + patio)	264
Totaal aantal zitplaatsen per 31/12/2017	3.856

Gemiddelde prijs van een warme maaltijd

De gemiddelde verkoopprijs van een warme maaltijd bedroeg in 2017 € 3,85.

Berekeningswijze van de prijs van een warme maaltijd

Na gunstig advies van de Sociale Raad van 9 maart 2007 besliste het Bestuurscollege op 21 juni 2007 om de verkoopprijzen vast te leggen volgens een nieuwe, transparante formule. De oude prijszetting was te sterk gericht op de kost van de voedingscomponenten.

Per 01/10/2017 overeengekomen prijsmechanisme, met huidige toeslag:

Warme maaltijden =	foodcost *75% + vaste toeslag van 2,13 euro
Stokbroden =	foodcost *50% + vaste toeslag van 1,46 euro
Broodjes =	foodcost *50% + vaste toeslag van 0,97 euro

De prijzen worden jaarlijks aangepast aan de aankoopprijzen van de voeding enerzijds en anderzijds wordt de vaste toeslag gekoppeld aan de gezondheidsindex. De aanpassing van de verkoopprijzen gaat telkens in bij aanvang academiejaar.

Naast dit vaste prijsmechanisme lopen een aantal acties voornamelijk om gezonde voeding te promoten:

- maandelijks krijgen 10 gezonde gerechten een korting van 0,50 euro
- maandelijks krijgen 10 vegetarische gerechten een korting met 0,50 euro
- voor snackgerechten is er een toeslag van 0,30 euro
- als 'vettaks' op frieten/kroketten is er een toeslag van 0,30 euro
- basisfruit aan 0,40 euro, fruit extra aan 0,60 euro
- prijs van basissoep blijft behouden op 0,50 euro.

De gemiddelde full-cost van een maaltijd (soep, menu, dessert, drank) bedraagt € 11,61 op basis van de laatst gekende jaarrekeningen, rekeningen 2016.

Aantal verbruikte warme maaltijden

In 2017 werden 21.220 gratis maaltijden verstrekt aan het personeel, de jobstudenten en de uitzendkrachten tewerkgesteld binnen de directie Studentenvoorzieningen. Deze gratis maaltijden zijn niet opgenomen in de tabel "warme maaltijden 2017 t.o.v. 2016".

Warme maaltijden 2017 t.o.v. 2016 per filiaal				
Restaurant	Aantal 2016	Aantal 2017	Verschil	Verschil in %
Resto Kantienberg	56.063	44.854	-11.209	-20,0
Resto Brug Middag	180.253	172.720	-7.533	-4,2
Resto Brug Avond	82.792	85.959	+3.167	+3,8
Resto Campus Sterre	75.995	77.378	+1.383	+1,8
Resto Campus Coupure	50.687	53.165	+2.478	+4,9
Resto Sint Jansvest	20.667	17.898	-2.769	-13,4
Resto Campus Dunant	37.935	35.293	-2.642	-7,0
Resto Campus Heymans	13.369	11.235	-2.134	-16,0
Resto Campus Merelbeke	27.210	26.501	-709	-2,6
totaal	**544.971**	**525.003**	**-19.968**	**-3,7**

Maaltijdsoepen 2017 t.o.v. 2016 per filiaal				
Restaurant en cafetaria	Aantal 2016	Aantal 2017	Verschil	Verschil in %
Resto Kantienberg	5.866	5.205	-661	-11,3
Resto Brug Middag	18.432	19.571	+1.139	+6,2
Resto Brug Avond	5.625	5.767	+142	+2,5
Resto Campus Sterre	8.863	9.674	+811	+9,2
Resto Campus Coupure	3.807	4.507	+700	+18,4
Resto Sint Jansvest	6.732	6.163	-369	-8,5
Resto Campus Dunant	11.645	12.362	+717	+6,2
Resto Campus Heymans	3.197	2.727	-470	-14,7
Resto Campus Merelbeke	3.013	7.050	+4.037	+134,0
Cafetaria Campus UZ Gent	6.639	6.477	-162	-2,4
Cafetaria Ardoyen	7.944	17.373	+9.429	+118,7
Cafetaria Campus Boekentoren	2.868	3.429	+561	+19,6
Cafetaria Campus Aula	2.301	1.946	-355	-15,4
Cafetaria Campus Ledeganck	1.437	1.370	-67	-4,7
Cafetaria Campus Coupure	8.833	8.310	-523	-5,9
totaal	**97.202**	**111.931**	**+14.729**	**+15,2**

Warme Maaltijden + Maaltijdsoepen 2017 t.o.v. 2016 per maand				
maand	Aantal 2016	Aantal 2017	Verschil	Verschil in %
januari	44.212	47.286	+3.074	+7,0
februari	68.201	59.719	-8.482	-12,4
maart	73.252	83.428	+10.176	+13,9
april	60.841	42.815	-18.026	-29,6
mei	55.455	66.911	+11.456	+20,7
juni	41.838	42.695	+857	+2,0
juli	7.816	3.516	-4.300	-55,0

augustus	15.611	17.121	+1.510	+9,7
september	43.352	43.022	-330	-0,8
oktober	90.053	95.430	+5.377	+6,0
november	79.581	80.578	+997	+1,3
december	61.961	54.413	-7.548	-12,2
totaal	**642.173**	**636.934**	**-5.239**	**-0,8**

Het totaal aantal verkochte warme maaltijden in de studentenrestaurants daalt met bijna 4% t.o.v. 2016 wat overeenkomt met ongeveer 20.000 maaltijden. De grootste procentuele daling zien we in resto Kantienberg, resto Sint-Jansvest en resto Campus Heymans. Resto Kantienberg kent de grootste daling in aantal warme maaltijden (- ca 11.000).

Het totaal aantal verkochte maaltijdsoepen stijgt daarentegen met 15% t.o.v. 2016 wat overeenkomt met ongeveer 15.000 maaltijddoepen. De grootste stijging in effectieve aantallen zien we in resto Campus Merelbeke (+ ca 4.000) en in Cafetaria Ardoyen (+ ca 9.000).

Om het totale warme aanbod te kunnen evalueren dienen we de som te maken van maaltijdsoepen en warme maaltijden; een maaltijdsoep wordt immers beschouwd als een volwaardige warme maaltijd.
We zien een kleine daling van ca 1% van het warme aanbod t.o.v. 2016, wat overeenkomt met ongeveer 5.000 eenheden.

De fluctuaties op maandbasis van verbruiken van het warme aanbod zijn het gevolg van schommelingen in de academische kalender; daarnaast waren in de maand juli minder restaurants open zodat er ook lagere verbruiken zijn.

Evolutie warme maaltijden van 2012 t.e.m. 2017

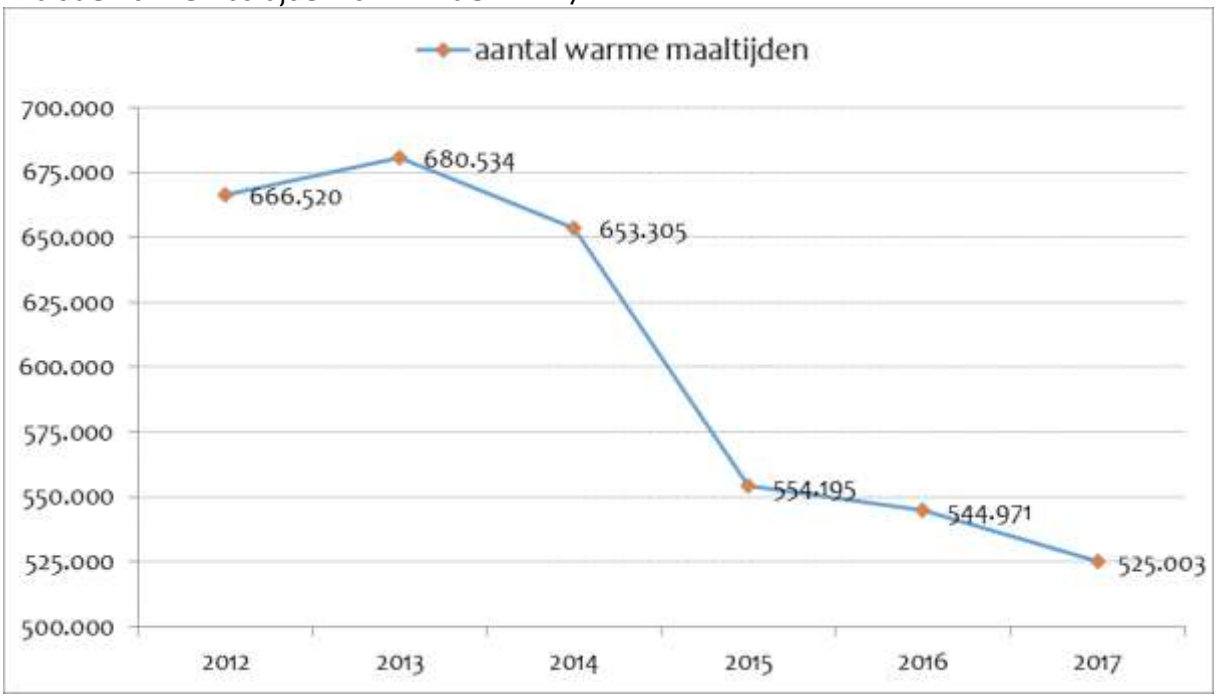

Evolutie maaltijdsoepen van 2014 (start) t.e.m. 2017

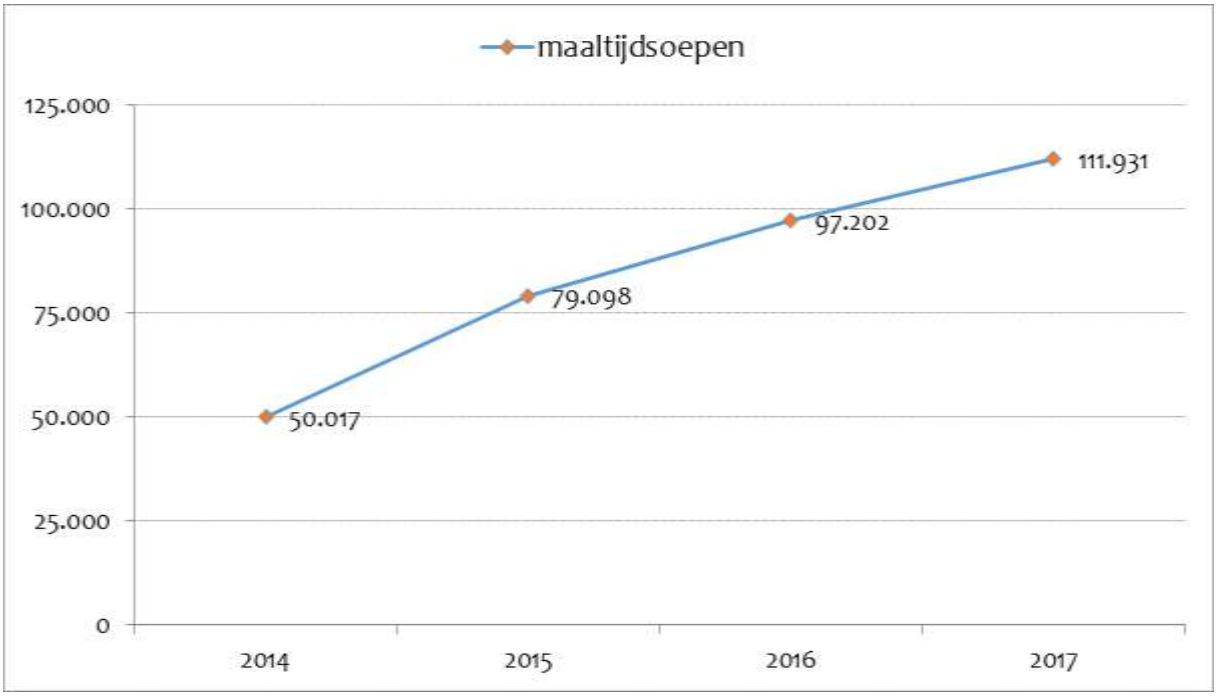

Aantal verbruikte broodjesmaaltijden

Broodjesmaaltijden 2017 t.o.v. 2016 per filiaal				
Restaurant en cafetaria	Aantal 2016	Aantal 2017	Verschil	Verschil in %
Resto Kantienberg	14.518	13.298	-1.220	-8,4
Resto Brug Middag	54.701	54.674	-27	0,0
Resto Brug Avond	7.891	7.068	-823	-10,4
Resto Campus Sterre	38.937	43.647	+4.710	+12,1
Resto Sint Jansvest	3.115	4.321	+1.206	+38,7
Resto Campus Dunant	42.929	42.838	-91	-0,2
Resto Campus Heymans	15.491	15.470	-21	-0,1
Resto Campus Merelbeke	37.703	33.215	-4.488	-11,9
Cafetaria Campus UZ Gent	68.092	75.522	+7.430	+10,9
Cafetaria Ardoyen	51.823	50.021	-1.802	-3,5
Cafetaria Campus Boekentoren	42.293	44.435	2.142	+5,1
Cafetaria Campus Aula	35.470	32.748	-2.722	-7,7
Cafetaria Campus Ledeganck	29.621	27.941	-1.680	-5,7
Cafetaria Campus Coupure	49.647	52.709	+3.062	+6,2
totaal	**492.231**	**497.907**	**+5.676**	**+1,1**

Broodjesmaaltijden 2017 t.o.v. 2016 per maand				
maand	Aantal 2016	Aantal 2017	Verschil	Verschil in %
januari	26.998	30.128	+3.191	+10,6
februari	51.850	46.706	-5.144	-11,0
maart	56.436	70.787	+14.351	+20,3
april	50.657	37.398	-13.259	-35,5
mei	41.588	51.686	+9.840	+19,0
juni	33.141	33.359	+218	+0,7
juli	7.570	4.407	-3.163	-71,8

augustus	14.831	13.460	-1.411	-10,5
september	33.959	32.645	-1.314	-4,0
oktober	66.204	71.113	+4.909	+6,9
november	61.663	62.225	+562	+0,9
december	47.331	43.996	-3.335	-7,6
totaal	**492.231**	**497.907**	**+5.676**	**+1,1**

Het aantal broodjesmaaltijden blijft lichtjes stijgen, in 2017 zien we een stijging van 1% wat overeenkomt met ca 6.000 eenheden.
We zien een grote stijging van de broodjesmaaltijden in Resto Campus Sterre (ca 5.000 meer verkopen) en Cafetaria Campus UZ Gent (ca 7.000 meer verkopen).
De daling in Resto Campus Merelbeke is te wijten aan een extra sluitingsweek wegens verhuis naar het nieuwe restaurant.
De fluctuaties op maandbasis van verbruiken van broodjesmaaltijden zijn het gevolg van schommelingen in de academische kalender.

Evolutie broodjesmaaltijden van 2012 t.e.m. 2017

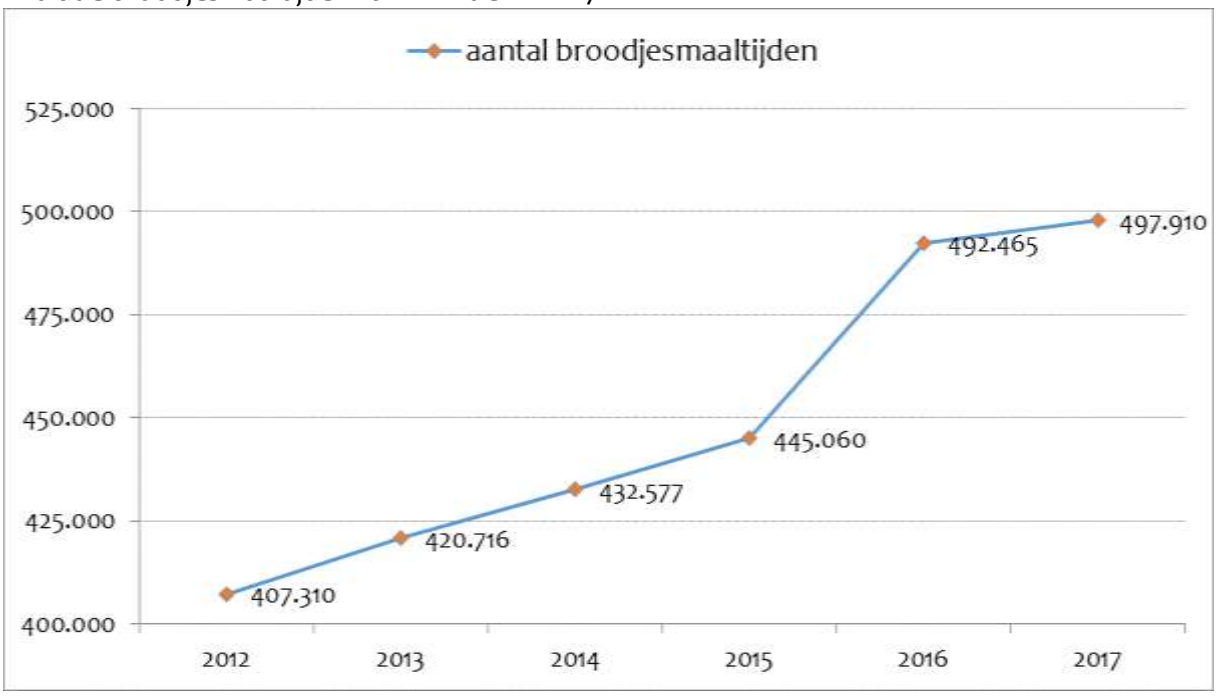

Verkochte saladbowls en basissoepen 2017			
Product	Aantal 2016	Aantal 2017	Verschil in %
Saladbowls	37.220	42.014	+13
Basissoepen	354.732	333.861	-6

De verkoop van saladbowls blijft stijgen, vooral in Resto Campus S5 en in Cafetaria Campus UZ Gent.
De verkoop van de basissoep blijft stabiel; soep is een gezond en sociaal product.

We kunnen algemeen besluiten dat klanten steeds meer kiezen voor variatie in hun maaltijd, waarbij ze graag afwisselen tussen een warme maaltijd, een maaltijdsoep, een koude schotel en een broodje.

2.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: de afdeling Maaltijdvoorzieningen wil kwaliteitsvolle, gezonde, duurzame en evenwichtige maaltijden aanbieden voor alle studenten. Bij de samenstelling van het aanbod wordt rekening gehouden met de regelgeving van de voedingsleer. Het is vanzelfsprekend dat de regels m.b.t. voedselveiligheid (KB 7/12/1997 en KB 14/11/2003) volledig worden gevolgd. Tegelijk hebben we aandacht voor diversiteit in de ruime zin: de variatie in het aanbod is van dien aard dat personen met andere voedingsgewoontes ook hun keuze vinden in het aanbod.

Operationele doelstelling 1: we toetsen de kwaliteit en de variatie van het aanbod a.d.h.v. een jaarlijkse tevredenheidsenquête die wordt afgenomen bij studenten en personeel.
Resultaatsindicator: de resultaten van de jaarlijkse tevredenheidsenquête. Hieruit kunnen actiepunten voortkomen waaraan realistische uitvoeringstermijnen worden gekoppeld.
In de tevredenheidsenquête wordt o.a. gepeild naar de tevredenheid van studenten en personeel over de kwaliteit, variatie, versheid en smaak van het aanbod.
Voor deze parameters krijgen de studentenrestaurants in 2017 een gemiddelde score van 7,4/10.
In deze tevredenheidsenquête worden ook de restaurants Mercator en Schoonmeersen van HoGent en het restaurant van HoWest meegenomen. Restaurant HoWest scoort iets lager voor wat betreft het aanbod.

Operationele doelstelling 2: we visualiseren bepaalde aspecten uit het menu-aanbod in de studentenrestaurants, zodat er een ondubbelzinnige communicatie is naar de klant (ook anderstaligen).
Resultaatsindicator: gebruik van figuren, labels, sterren. Dergelijke iconen geven info rond de herkomst van bepaalde voedingscomponenten, de duurzaamheid, de gezondheid.
Er worden figuren gebruikt om te refereren naar de herkomst van bepaalde voedingscomponenten (bv. rund, varken, kip, vegetarisch), er worden sterren gebruikt om de graad van gezondheid mee te geven (gaande van 1 tot 3 sterren) en er worden universele labels van certificatie van duurzame vis gebruikt (bv. ASC, MSC, Global GAP).
Sedert 14 december 2014 bestaat de verplichting om informatie rond aanwezigheid van allergenen in de aangeboden maaltijden kenbaar te maken aan de klant, deze informatie is ter plaatse beschikbaar. Ook op de website van de afdeling Maaltijdvoorzieningen is deze info beschikbaar.
In de duurzaamheidsanalyse (gefinaliseerd in 2016) werd het aspect gezondheid en duurzaamheid van de aangeboden maaltijden volledig geanalyseerd. Deze studie is uitgevoerd door de Vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit en de Vakgroep Duurzame Organische Chemie en Technologie van UGent. In 2018 zullen, op basis van deze studie, aangepaste scores voor gezondheid worden gehanteerd en zullen bijkomende scores worden ingevoerd om de duurzaamheid van de maaltijden te visualiseren.

Operationele doelstelling 3: jaarlijkse thema-acties die bepaalde aspecten van de voeding in de studentenrestaurants belichten. Met de nodige publicitaire ondersteuning en communicatie kunnen we een zo groot mogelijk publiek bereiken.
Resultaatsindicator: jaarlijks zullen afwisselend acties worden uitgewerkt rond bepaalde thema's vb. fair-trade producten, vegetarische voeding, gezonde voeding, duurzame voeding.
In samenwerking met andere vakgroepen of studentenverenigingen binnen UGent werden in 2017 thema-weken uitgewerkt rond fair-trade en vegetarische maaltijden. De restaurants zijn binnen de UGent dé plek bij uitstek om via gerichte acties een groot publiek te bereiken en mensen op deze manier bewust te maken van bepaalde problematieken en meer specifieke informatie te verstrekken. Een goede publicitaire ondersteuning en communicatie is essentieel

om dergelijke acties voldoende draagkracht te geven. Er wordt maximaal gebruik gemaakt van de tv-schermen in alle restaurants en cafetaria's om acties zoveel mogelijk bekendheid te geven.

Strategische doelstelling 2: de afdeling Maaltijdvoorzieningen wil sociaal aanvaardbare prijzen handhaven voor alle studenten. De afdeling Maaltijdvoorzieningen is een universele studentenvoorziening. Alle studenten met een geldige studentenkaart kunnen aan het sociaal voordeeltarief gebruik maken van de dienstverlening.

Operationele doelstelling 1: we hanteren vaste en transparante prijsformules voor het volledige aanbod. Deze formules bevatten enerzijds een vast percentage van de foodcost vermeerderd met een vaste toeslag gekoppeld aan de gezondheidsindex. Op deze wijze worden de prijzen jaarlijks aangepast. Dit neemt echter niet weg dat de prijswijzigingen die automatisch gegeven worden door de formules, niet gepaard kunnen gaan met een aantal prijsreducerende acties, zoals vb. de acties om gezonde voeding te promoten.
Resultaatsindicator: jaarlijkse aanpassing van de prijzen in de studentenrestaurants, op basis van de prijsformule.
Ook in 2017 werden de vaste prijsformules gehanteerd. Daarnaast wordt er jaarlijks telkens opnieuw bekeken, op basis van nutritionele info, welke gezonde producten en welke vegetarische producten extra worden gesubsidieerd. Ongezonde producten (vb. frieten, kroketten) worden getaxeerd om zo de klant te stimuleren om te kiezen voor een meer gezonde maaltijd. De extra inkomsten via deze taksen worden aangewend om de gezonde en de vegetarische maaltijden extra te subsidiëren en om soep en fruit tegen een uiterst sociale prijs te kunnen blijven aanbieden.

Operationele doelstelling 2: de verkoopprijs van een maaltijd in de studentenrestaurants moet competitief zijn met de prijzen van andere vergelijkbare studentenrestaurants in de Vlaamse gemeenschap. De verkoopprijs van een maaltijd in de studentenrestaurants moet minstens goedkoper zijn dan de verkoopprijs op de nabije private markt.
Resultaatsindicator: jaarlijkse benchmarking waarbij de prijs van 10 vaste referentiemaaltijden wordt vergeleken met de prijzen van 3 andere universitaire instellingen uit de buurt, alsook met 3 restaurants op de nabije private markt.
De benchmark uitgevoerd in 2017 toont opnieuw aan dat UGent nog steeds de laagste gemiddelde verkoopprijs (€ 3,85) hanteert onder de universitaire instellingen. Hogescholen hanteren doorgaans een eenheidsprijs en in 2017 lag deze op € 3,80. Ook t.o.v. de nabij private markt zit UGent met zijn verkoopprijs ruim onder de marktprijs.

Operationele doelstelling 3: te allen tijde houden we bij veranderingen en vernieuwingen van het aanbod in de studentenrestaurants in het oog dat deze geen aanleiding geven tot een niet sociaal aanvaardbaar prijzenbeleid.
Resultaatsindicator: jaarlijks overzicht van de prijzen en het maaltijdaanbod.
Alvorens nieuwe producten worden aangeboden in de restaurants worden deze op verschillende parameters gecontroleerd o.a. op de prijs, indien de prijs sociaal niet aanvaardbaar is dan wordt dit product geweerd. Jaarlijks wordt ook een overzicht gemaakt van de prijzen van het maaltijdaanbod om op deze manier een duidelijk overzicht te behouden over de prijs. Uit de jaarlijkse tevredenheidsenquête blijkt een algemene tevredenheid rond de parameter prijs/kwaliteitsverhouding, in 2017 krijgt deze parameter een gemiddelde score van 8,5/10.

Strategische doelstelling 3: de afdeling Maaltijdvoorzieningen zal zijn distributie voorzien op locaties waar nood is aan maaltijdvoorziening en die ook kaderen in het mobiliteitsplan van de UGent. Tijdens de korte middagpauzes moeten de restaurants immers vlot bereikbaar zijn op fiets- en wandelafstand voor de studenten. Tevens zorgen wij ervoor dat bij herinrichting en

renovatie van restaurants aandacht wordt besteed aan toegankelijkheid voor studenten met een functiebeperking.

Operationele doelstelling 1: de noden van de klant kunnen vaak campus afhankelijk zijn. Daarom is het belangrijk te kunnen inschatten of de functionele dienstverlening per locatie al dan niet toereikend is.
Resultaatsindicator 1: jaarlijkse opvolging per locatie van 1) de verbruiken, 2) het aantal zitplaatsen en 3) het aantal studenten op de verschillende campussen.
Per locatie wordt gekeken of er op de site zelf of in de dichte nabijheid dienstverlening wordt aangeboden en of deze in overeenstemming is met de noden. Aan de hand van de verbruiken, van het aantal zitplaatsen en van het aantal studenten en personeel op de campus kan worden ingeschat of de aanwezige dienstverlening al dan niet voldoende is. Uit het nieuwe kassasysteem (in gebruik vanaf januari 2015) kan meer informatie gehaald worden aangaande de faculteit waaraan de restaurantbezoeker verbonden is.
Op Campus Proeftuin (INW) komt een nieuwbouw die heel wat studenten en personeel zal huisvesten en waar nood zal zijn aan een gepaste dienstverlening tegen 2020. Op Campus Tech Lane Ghent Science Park – Campus A is eveneens nood aan een restaurant. De site is in volle uitbreiding en de vraag is groot naar extra dienstverlening voor personeel en studenten van UGent, maar ook voor externe werknemers op deze site.
Resultaatsindicator 2: de resultaten van de jaarlijkse tevredenheidsenquête. Hieruit kunnen actiepunten voortkomen waaraan realistische uitvoeringstermijnen worden gekoppeld.
Veel nuttige informatie kan worden gehaald uit de jaarlijkse tevredenheidsenquête omdat parameters zoals wachttijden en zitplaatscapaciteit worden bevraagd. De resultaten van de enquête van 2017 geven voor deze parameters een globale score van 6,8/10.
Wanneer we specifiek per locatie kijken, dan is er een lage tevredenheid voor wat betreft zitplaatscapaciteit voor de filialen resto Campus Sterre en de cafetaria's Ardoyen, Campus Ledeganck, Campus Aula en Campus UZ Gent. Op Campus Sterre zien we dat de populatie blijft stijgen en het nieuwe restaurant wordt frequent bezocht, waardoor het restaurant nu al zijn maximale capaciteit heeft bereikt. De komende jaren zal op de meeste locaties een oplossing geboden worden aan deze noden want diverse projecten voor nieuwbouw/verbouwing staan op de planning. Op Campus Merelbeke biedt het nieuwe restaurant voldoende zitplaatsen.
Van de partner-hogescholen scoren restaurant Schoonmeersen en HoWest minder goed.

Strategische doelstelling 4: de afdeling Maaltijdvoorzieningen zet volop in op duurzaamheid binnen de studentenrestaurants. Rationeel energieverbruik, rationeel aankoopbeleid, duurzame voeding, recyclage van afval (incl. organisch afval), bio-afbreekbare meeneemverpakkingen, reductie van het verliespercentage, … zijn een aantal belangrijke pijlers in dit duurzaamheids-beleid.

Operationele doelstelling 1: we willen de graad van duurzaamheid betreffende de aangeboden voedingscomponenten in kaart brengen en visualiseren naar de klant toe. Op deze manier kan de klant bewuste keuzes maken inzake duurzame voeding.
Resultaatsindicator 1: opstellen van een duurzaamheidsbarometer in 2014/2015.
Een wetenschappelijke studie over duurzame voeding in de universitaire restaurants werd uitgevoerd, deze studie omvat zowel een luik gezonde voeding als een luik duurzame voeding. In de loop van 2017 en 2018 wordt verder onderzocht welke inspanningen kunnen geleverd worden om in te zetten op een meer gezonde en duurzame voeding in de restaurants.
Resultaatsindicator 2: visualiseren van de duurzaamheidsbarometer.
Nu de duurzaamheidsanalyse is afgerond kan de uitwerking van de visualisatie volgen. Er wordt geopteerd om de graad van duurzaamheid van de afzonderlijke componenten te communiceren. Klanten stellen immers zelf hun maaltijd samen door een keuze te maken uit het aanbod van diverse componenten.

Operationele doelstelling 2: we willen de graad van duurzaamheid betreffende de aangeboden voedingscomponenten verhogen. Daarvoor is het nodig om duurzaamheidscriteria toe te voegen aan de lastenboeken.
Resultaatsindicator 1: opstellen van duurzaamheidscriteria voor de diverse lastenboeken.
In diverse lastenboeken zijn reeds enkele duurzaamheidscriteria opgenomen, zoals bijvoorbeeld voor de viscomponenten, voor de concessie van automaten, voor verpakkingsmateriaal en wegwerpmateriaal en voor onderhoudsproducten. Ook in lastenboeken voor de aankoop van toestellen worden specifieke duurzaamheidscriteria geformuleerd.
Met behulp van de duurzaamheidsanalyse zullen meerdere duurzaamheidscriteria specifiek voor voedingscomponenten kunnen worden opgenomen in de lastenboeken en zal dan ook de duurzaamheid van het aangeboden product, naast prijs en kwaliteit, een rol spelen bij de uiteindelijke gunning. De duurzaamheidsanalyse formuleert een aantal adviezen als mogelijke gunningscriteria op het vlak van duurzaamheid. De afdeling Maaltijdvoorzieningen zal kijken welke criteria haalbaar zijn, zowel binnen de eigen werking als naar de leverancier toe, om te implementeren in het nieuwe lastenboek van voeding.
Resultaatsindicator 2: jaarlijkse update van de duurzaamheidsbarometer.
Een regelmatige update van de duurzaamheidsbarometer is belangrijk. Het begrip duurzaamheid is immers geen constante. Op regelmatige basis zal de werkgroep samenkomen om de actualiteit van de duurzaamheidsbarometer te evalueren en bij te sturen; hierbij blijft een continue dialoog met industrie en leveranciers essentieel omdat duurzaamheid het resultaat moet zijn en blijven van een samenwerking tussen vele partners, enkel dan heeft dit project kans op slagen. De criteria die opgelegd worden in de lastenboeken moeten immers te realiseren zijn en dit liefst door een zo breed mogelijk platform van leveranciers. De resultaten van de duurzaamheidsanalyse worden ook gedeeld met andere instanties (bv Stad Gent…) van waaruit mogelijks nog meer ideeën rond een duurzaam voedingsbeleid kunnen groeien.

Operationele doelstelling 3: het afvalbeheer in de resto's is een aandachtspunt. Voedselverliezen worden zo laag mogelijk gehouden; ook het gebruik van meeneem-/wegwerpverpakkingen wordt nauwlettend opgevolgd.
Resultaatsindicator 1: de opvolging van de evolutie van de diverse stromen van het geproduceerde afval in de resto's.
Het afvalbeheer binnen de studentenrestaurants is tweeledig: enerzijds dient de afvalstroom zo laag mogelijk gehouden te worden en anderzijds dient de afvalstroom maximaal gescheiden te worden en separaat opgehaald te worden. In restaurant De Brug wordt het organisch afval apart opgehaald en als biomassa verder gebruikt. Op andere locaties is deze fractie te klein om apart te sorteren. Gebruikte frituurolie wordt overal apart opgehaald. Daarnaast zijn er nog de stromen restafval, papier en karton, glas en PMD, welke separaat worden opgehaald. Meeneemmaaltijden vragen een meeneemverpakking. Bij de aankoop van deze meeneemverpakkingen wordt er steeds naar gestreefd om een zo duurzaam mogelijke verpakking aan te kopen (meestal bestaande uit gerecycleerd of biologisch afbreekbaar materiaal). De aankoopprijs van dergelijke verpakkingen is doorgaans duurder dan de traditionele verpakkingen uit PE of PP, maar de afdeling Maaltijdvoorzieningen hanteert het principe dat iedereen verantwoordelijk is in het ganse duurzaamheidsverhaal, vandaar dat de prijs van de verpakking bij meeneemmaaltijden steeds integraal wordt doorgerekend naar de klant.
Resultaatsindicator 2: de opvolging van het verliespercentage van voedingscomponenten.
Voedselverliezen in de keuken worden streng opgevolgd. Diverse stappen in het productieproces in de keukens worden bewaakt om verliespercentages tot een minimum te herleiden. We streven naar een uiteindelijk verliespercentage van max 15% en in de toekomst moet dit nog lager kunnen. Voortdurend sensibiliseren we zowel medewerkers als klanten om oplettend om te gaan met verliezen van voeding.
Het in kaart brengen van het verliespercentage van voeding is een heel complexe oefening waarbij met tal van mogelijke verliesposten rekening dient gehouden te worden.

Met de invoer van het nieuwe bestelsysteem (januari 2016) kan een betere theoretische benadering worden gemaakt van het verliespercentage in de restaurants. Een praktische benadering van de voedselverliezen wordt verkregen door het uitvoeren van ad hoc metingen.

Strategische doelstelling 5: de infrastructuur van de studentenrestaurants moet bijdragen aan een aangename, werkbare en efficiënte omgeving.

Operationele doelstelling 1: een infrastructuur die niet is aangepast aan de blijvende groei van het aantal studenten en de eisen van de modernisering zal de klantentevredenheid negatief beïnvloeden. Daarom is het belangrijk dat noodzakelijke renovatie- en/of vernieuwingsprojecten niet op de lange baan worden geschoven.
Resultaatsindicator 1: opvolgen van projectaanvragen.
De infrastructuur van de studentenrestaurants, meer bepaald van de verbruikersruimtes, is heel belangrijk om een aangename, werkbare en efficiënte omgeving te creëren. Deze dient aangepast te zijn aan de blijvende groei van het aantal studenten en moet over de nodige IT-voorzieningen beschikken. Bij nieuwbouwprojecten wordt erop toegezien dat keukenruimtes perfect afsluitbaar zijn, zodat de verbruikersruimtes als polyvalente ruimtes kunnen benut worden buiten de openingsuren van het restaurant. Daarnaast worden bepaalde verbruikersruimtes ook in vakantieperiodes en weekends gebruikt als bloklocatie voor UGent-studenten.
Voor de komende jaren staan heel wat nieuwe projecten en verbouwingsprojecten voor de afdeling Maaltijdvoorzieningen op de planning. De afdeling Maaltijdvoorzieningen heeft een eigen projectcoördinator om een goede opvolging van al deze projecten te kunnen garanderen.
Resultaatsindicator 2: opvolgen van de jaarlijkse investeringsplannen en vorderingen van de werken.
Het is belangrijk dat de aangehouden timing voor de realisatie van de projecten kan gerespecteerd worden en dit binnen het voorziene budget. De projectcoördinator zal extra ondersteuning geven aan de afdeling Maaltijdvoorzieningen om dit nauwgezet te kunnen opvolgen.

Operationele doelstelling 2: bij het opmaken van plannen voor nieuwe studentenrestaurants of renovatie dient er aandacht besteed te worden aan factoren die invloed hebben op sfeer, gezelligheid, wachttijden en capaciteit. De mogelijkheid om ook buiten op het terras de maaltijd te kunnen nuttigen heeft bijvoorbeeld een positieve invloed op de tevredenheid.
Resultaatsindicator: de resultaten van de jaarlijkse tevredenheidsenquête. Hieruit kunnen actiepunten voortkomen waaraan realistische uitvoeringstermijnen worden gekoppeld.
In de tevredenheidsenquête worden de parameters sfeer, gezelligheid, zitplaatscapaciteit bevraagd. Uit de tevredenheidsenquête van 2017 zien we dat sfeer en gezelligheid een middelmatige score krijgen van 7,0/10.
Heel wat locaties krijgen een vrij lage score voor deze parameters. Voor al deze locaties is ondertussen reeds een project tot nieuwbouw/verbouwing lopende zodat aan deze ontevredenheid zal kunnen tegemoet gekomen worden in de nabije toekomst.

2.8 Algemene bevindingen

De Universiteit Gent kent de laatste jaren een sterke groei. Momenteel zijn er meer dan 42.000 studenten en 9.000 personeelsleden. Ook door de integratie van de academische opleidingen van de hogescholen is het studentenaantal sterk toegenomen.

De afdeling Maaltijdvoorzieningen tracht de beschikbare capaciteit van zijn restaurants zo goed mogelijk op deze sterke groei af te stemmen. In september 2014 opende het nieuwe restaurant

Campus Coupure zijn deuren, goed voor 218 extra zitplaatsen. In 2015 bood het nieuwe restaurant op Campus Sterre extra capaciteit aan met zijn 400 zitplaatsen en 60 zitplaatsen op het terras.
In april 2017 werd het nieuwe restaurant Campus Merelbeke geopend, goed voor 250 zitplaatsen, en nog eens 60 zitplaatsen op het terras.

Gedurende de komende 4 jaar zijn uitbreiding- of nieuwbouwprojecten gepland om bijkomende zitplaatsen te realiseren in de restaurants De Brug, Campus Heymans, Ardoyen en op de site INW. Daarnaast lopen tevens projecten rond restyling van de stand-alone cafetaria's, waar minder mogelijkheden zijn om in te spelen op de zitplaatscapaciteit, maar waar voornamelijk zal worden ingezet op functionaliteit en beleving. Waar mogelijk wordt ook ingespeeld op het project Anders Werken om in samenspraak met de faculteit ruimte te creëren om werken, vergaderen en catering te laten samenvloeien. Algemeen proberen wij onze verbruiksruimtes zo polyvalent mogelijk in te zetten na de diensturen, zodat deze kunnen gebruikt worden om te studeren. In blokperiodes worden een aantal verbruiksruimtes ook opengesteld in weekends en vakantieperiodes. Vanaf 2017 wordt restaurant Campus Sterre als satelliet-kantoor gepromoot, waar medewerkers in de voormiddag kunnen werken/vergaderen en zo mobiliteitsproblemen naar hun vaste werkplek kunnen overbruggen.

De broodjesmaaltijden blijven een stijgende verkoop kennen, hier zijn diverse redenen voor: zeer sociaal tarief, take-away product, snelle service, bestelmogelijkheid. De verkoop van traditionele warme maaltijden daarentegen kent een dalende trend. We stellen een trend van verschuivingen vast van minder klassieke warme maaltijden naar meer salades, take-away producten en soepen. Kortom de klant zoekt meer variatie in zijn maaltijden. We kunnen ook stellen dat de trend van meer aandacht voor gezonde voeding zich verderzet. De klant kan ook genieten van een korting op heel wat gezonde gerechten. Ongezonde gerechten worden daartegenover minder aantrekkelijk gemaakt door het heffen van een taks. De extra inkomsten vanuit deze taksheffing worden aangewend om de gezonde maaltijden te kunnen subsidiëren.

Aan het vegetarische aanbod wordt binnen de restaurants veel aandacht besteed. Donderdag-veggiedag, sedert 2010 gelanceerd, is nog steeds een vaste waarde. Vanaf 2016-2017 is de omgekeerde donderdag terug ingevoerd, in deze formule worden op donderdag 3 vegetarische en 1 niet-vegetarische maaltijd aangeboden. Op de andere weekdagen geldt het aanbod van 1 vegetarische maaltijd en 3 niet-vegetarische maaltijden. Elke maand wordt er eveneens een korting van 50 cent toegekend op 10 vegetarische producten. Daarnaast kent restaurant Sint Jansvest zijn plaats binnen de UGent als 'omgekeerd restaurant'. Hier wordt de menukeuze omgekeerd: het aanbod is standaard vegetarisch, aangevuld met één niet-vegetarische maaltijd. Met dit restaurant willen we verdere expertise opbouwen rond aantrekkelijke, gezonde en vernieuwende vegetarische producten die betaalbaar zijn. Conforme geselecteerde vegetarische gerechten zullen dan mettertijd aangeboden worden in al onze restaurants. In 2017 kiest gemiddeld 21% van de klanten voor een vegetarische warme maaltijd, op donderdag omgekeerde dag is dit gemiddeld 41%.

Duurzaamheid is een rode draad binnen het beleid van de afdeling Maaltijdvoorzieningen. Op diverse terreinen wordt hieraan aandacht besteed. Bij de dagelijkse werking wordt aandacht besteed aan een rationeel energieverbruik, aan het sorteren en beperken van afval, aan het beperken van voedselverliezen, …. Bij aankoop van toestellen, van voedingsmiddelen, van wegwerpmateriaal, van verpakkingsmateriaal, van schoonmaakproducten e.a. worden zoveel als mogelijk haalbare duurzaamheidscriteria vooropgesteld. De duurzaamheidsbarometer zal het mogelijk maken om de graad van duurzaamheid van het aanbod visueel duidelijk te maken voor de klant, zal de duurzaamheid van het aanbod verhogen op termijn en zal gebruikt worden bij het opstellen van gerichte duurzaamheidscriteria bij aankoop van voedingscomponenten. Een continue samenwerking met faculteiten, met andere afdelingen binnen de UGent en met

studenten is hierbij vanzelfsprekend. Wij proberen ook de klant mee te betrekken in het duurzaamheidsverhaal, en vice versa. In 2014 werd een grote actie opgezet om het gebruik van wegwerpwaterbekertjes af te remmen. Hiervoor werd in samenwerking met Farys (TMVW) een herbruikbare gerecycleerde (uit suikerriet vervaardigde) drinkfles binnen de UGent gelanceerd. Twee vliegen in één klap: meer kraantjeswater drinken, en minder afval! De drinkfles kan blijvend aangekocht worden tegen een sociaal tarief. In 2015 verdwenen de voorbeeldborden in de restaurants, wat minder voedselverliezen geeft en de wegwerpbekertjes (PET) zijn niet langer gratis verkrijgbaar, maar wel te koop tegen € 0,10/stuk. Vanaf het najaar 2016 werd de keep-cup aangeboden, een duurzame herbruikbare soepbeker om de basissoep mee te nemen en hierdoor niet dagelijks een wegwerpsoepbeker te moeten aankopen. De tv-schermen in alle restaurants en cafetaria's zorgen voor een duidelijke communicatie rond aanbod, prijzen, acties… Op deze manier geen papieren affiches meer die ook afval genereren.

In 2018 zal actief verder worden gewerkt aan het duurzaamheidsbeleid binnen de restaurants.
Enerzijds zal, op basis van de studie van de duurzaamheidsbarometer, extra worden ingezet op het aanbieden van meer gezonde en duurzame maaltijden, op informeren en sensibiliseren en op begeleiden en stimuleren naar een meer duurzaam consumptiepatroon. De UGent restaurants zijn een testcase in een studie van de Vlaamse Overheid om in bedrijfsrestaurants de consument te begeleiden naar een meer duurzaam consumptiegedrag. Dit project werd afgerond in 2016 maar krijgt een vervolgstudie in 2017-2018 waar het gedrag van de consument op lange termijn wordt onderzocht.

Sinds 2015 kan er in de studentenrestaurants worden betaald met EPURSE, dit is een elektronische geldbeugel die zorgt voor een heel snelle afrekening aan de kassa. Geen tijdverlies meer met cash geld en een vlottere doorstroming aan de kassa's. Het gebruik van EPURSE wordt tenvolle gestimuleerd omdat dit een duurzame betaling is die op termijn een vermindering kan betekenen van dure geldtransporten. In 2017 gebruikten gemiddeld 21% van de klanten deze elektronische geldbeugel. Resto Campus Sterre en resto Campus Coupure zijn koploper en hier maken resp. 34% en 40% van de klanten gebruik van dit systeem.

De tevredenheidsenquête die de afdeling Maaltijdvoorzieningen jaarlijks afneemt bij studenten en personeel van de UGent blijft nog steeds een belangrijke waardemeter om de trend van algemene tevredenheid te volgen en om te kunnen ageren op pijnpunten en noden.
Op de algemene waardering van de studentenresto's geven studenten in 2017 een score van 7,8/10 en het personeel geeft een score van 7,2/10. Belangrijk is de positieve trend van tevredenheid van de klanten: meer klanten zijn meer tevreden t.o.v. vorig jaar.

3. *Dienstensector*

3.1 Externe studentenhuisvesting (externe kamerdienst)

3.1.1 Doelstelling

De externe kamerdienst richt zich naar studenten die in Gent een kamer zoeken en heeft tot doel huurders kosteloos te informeren en te adviseren omtrent de wetgeving en reglementering inzake studentenhuisvesting. De externe kamerdienst biedt hulp bij problemen tussen huurder en verhuurder, d.m.v. adviesverlening en bemiddeling. De externe kamerdienst heeft tevens als doelstelling het universele kameraanbod aan wooneenheden, beheerd door de 'Kotatgent', verder uit te bouwen en de promotie ervan te ondersteunen.

3.1.2 Regeling toelagen

Bij het opstellen van de begroting worden de te verwachten huurinkomsten van de afdeling Huisvesting, waar de externe kamerdienst deel van uitmaakt, geraamd. Op basis van deze raming wordt geschat welk deel van de overheidstoelagen dient aangewend te worden om de werking (administratie- en personeelskosten) te financieren. Vermits de externe kamerdienst onder de afdeling Huisvesting valt, die eigen inkomsten verwerft, worden de uitgaven in eerste instantie mee door de inkomsten van de afdeling Huisvesting gefinancierd. Pas wanneer de afdeling Huisvesting een negatief saldo boekt, wordt het deficit aangezuiverd vanuit de sociale toelagen.

3.1.3 Selectiviteit

Het werkveld van de externe kamerdienst is toegankelijk voor alle studenten die in Gent en randgemeentes een wooneenheid zoeken.

3.1.4 Lopende en geplande operaties

De externe kamerdienst maakt deel uit van het samenwerkingsproject 'KotatGent'. De externe kamerdienst streeft ernaar om de kenbaarheid en de impact, alsook het aanbod van Kotatgent, in samenwerking met de partners, te maximaliseren. Kotatgent volgt de werking van de webapplicatie (kotatgent.be) op de voet en zorgt ervoor dat deze up-to-date en gebruiksvriendelijk is, ook voor anderstalige studenten. De doeltreffendheid van de website hangt vooral af van de grootte van het aanbod aan woonunits.

Kotatgent sensibiliseert de (ver)huurders over de regelgeving inzake woonkwaliteit en veiligheid d.m.v. kosteloze infosessies. Kotatgent lanceert op regelmatige basis een nieuwe enquête, die via de leeromgeving van de studenten bekend en beschikbaar wordt gesteld. Het Gentse studenten-huisvestingsplan werd vertaald in een actieplan dat door Kotatgent mede wordt opgevolgd.

Kotatgent wordt gepromoot via straatcampagnes en bijhorende videoclip, de website, diverse brochures, Twitter, Facebook, de lichtkrant van het Ufo, een nieuwsbericht op ugent.be/student, een bericht in de studentennieuwsbrief en op diverse infoschermen. Kotatgent werd in 2017 opnieuw vertegenwoordigd op de Student Kick-Off.

Een 'wegwijzer' op de zoektocht naar een geschikte wooneenheid wordt in de vorm van de brochure "Gids voor kotstudenten" aangereikt aan de studenten. Deze brochure wordt jaarlijks geüpdatet. De modelhuurovereenkomst werd inhoudelijk geëvalueerd en is beschikbaar in het

Nederlands en het Engels. Een Nederlands- en Engelstalig model van een plaatsbeschrijving en een huishoudelijk reglement, wordt via de website ter beschikking gesteld.

Herhaaldelijke klachten over dezelfde verhuurder(s), gemeld door de HOI, worden door Kotatgent gebundeld en opgevolgd door de Stad en haar ombudsdienst.

Kotatgent kan zich, wat betreft het geven van juridisch advies ook beroepen op de kennis van Opkrot. Die 'Studentenvereniging voor huurgeschillen' of SVH is een vereniging voor en door studenten. Het doel van de vereniging is om gratis juridisch advies te verlenen aan studenten die tijdens hun studies op kot verblijven.

Studenten huren doorgaans voor 12 maanden. Zij die tijdens hun lopende huurovereenkomst op uitwisseling gaan en aldus hun kot tijdelijk verlaten, hebben er vanuit financieel oogpunt belang bij om hun kamer tijdelijk door te verhuren. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat een evt. beurs – om de meerkost van een studie in het buitenland te betalen – teniet gedaan wordt door het huurgeld dat tijdens hun verblijf in het buitenland verschuldigd blijft. Sommige verhuurders staan echter weigerachtig tegenover overdracht van huur of onderverhuring. Uitgaande studenten gaan daardoor 'clandestien' onderverhuren of laten, in vele gevallen, hun kot leegstaan. Ondanks de financiële last willen zij immers het risico niet lopen om hun kot te verliezen (waar ze graag verblijven) en zeggen daarom hun kot niet op.

Enkele initiatieven willen de uitgaande (en inkomende) mobiliteit ondersteunen en het aanbod dat vandaag vaak onbenut blijft, promoten. Ten eerste is in het voorontwerp van huurdecreet voor studenten (de Zesde Staatshervorming houdt o.a. in dat het Vlaamse Gewest sinds 2014 bevoegd is voor de woninghuurwetgeving) ingeschreven dat studenten het recht hebben om hun gehuurde kot onder te verhuren of de huur tijdelijk aan een andere student over te dragen, in geval de huurder deelneemt aan een uitwisseling of een stage. Het ontwerpdecreet voorziet dat de verhuurder er zich niet kan tegen verzetten, behalve als hij 'gegronde redenen' aanvoert. Op niveau van de stad is het de bedoeling om het online adverteerplatform Kotatgent.be uit te breiden zodat niet enkel eigenaars/verhuurders maar ook student-verhuurders (zoals uitgaande studenten) er kunnen adverteren. Daarnaast werken de partners binnen Kotatgent aan een modelhuurovereenkomst voor onderverhuring. Een degelijke huurovereenkomst kan een bijkomend instrument zijn om de onzekerheden die vandaag bij verhuurders, onderverhuurders en onderhuurders leven, weg te nemen, en een vlotte onderverhuring faciliteren. Deze laatste twee initiatieven passen in de verdere uitbouw van Kotatgent als hét huisvestingsplatform voor alle studenten. Kotatgent kan zo zijn aanbod en naambekendheid versterken. Omdat alle Gentse hoger onderwijsinstellingen bij de exploitatie van Kotatgent betrokken zijn, is bovendien een kruisbestuiving mogelijk: inkomende studenten aan de UGent kunnen evengoed een match vinden met een uitgaande hogeschoolstudent – of omgekeerd.

Om de vele uitdagingen op het vlak van woonbeleid in Gent aan te gaan, wordt een taskforce Wonen opgericht. Het Gentse stadsbestuur neemt de regie in handen en zal in samenspraak met het middenveld en de private sector acties uitwerken die moeten zorgen voor meer betaalbare en kwalitatieve woningen. De stad Gent plant de lancering van een kwaliteitslabel voor studentenkamers en voorziet hiervoor een aantal infosessies voor verhuurders.

De externe kamerdienst beschikt over een lijst van woonunits, die voor een korte termijn gehuurd kunnen worden. Deze lijst wordt kosteloos ter beschikking gesteld van studenten en gasten die wegens plaatsgebrek niet in de universitaire homes terechtkunnen.

3.1.5 Samenwerkingsakkoord

Kotatgent is een samenwerkingsproject van de stad Gent, de Universiteit Gent, de Hogeschool Gent, de Arteveldehogeschool, Odisee, KU Leuven en LUCA School of Arts, en heeft tot doel het aanbod aan kwalitatieve en duurzame studentenhuisvesting in Gent uit te bouwen en te promoten. Een toepassing is de website KotatGent.be met aanbod en aanbevelingen. De samenwerking kent de volgende voornaamste operationele doelstellingen: (1) een globaal en geïntegreerd beleid ontwikkelen inzake studentenhuisvesting, (2) het online te huur aanbieden van studentenhuisvesting, (3) adviseren over het huisvestingsbeleid voor studenten en aanbieden van toegankelijke informatie aan studenten, onderwijspartners en aan verhuurders, (4) het bevorderen van de integratie van de studenten in de woonstad. De 'meerwaarde' van de samenwerking ligt vooral in het bereiken van een betere efficiëntie en effectiviteit voor zowel de student als de verhuurders en de partners zelf. De wijze waarop Kotatgent gefinancierd wordt, is opgenomen in de protocolovereenkomst.

3.1.6 Cijfergegevens

Geregistreerde kamers

Het volledige Kotatgent-kamerbestand telde in 2017 1.703 panden, goed voor 8.394 kamers en 4.675 studio's (het correcte aantal kan verschillen omdat verhuurders niet altijd het correcte kotenaantal opgeven). Deze werden aangegeven door 2.637 geregistreerde verhuurders, waarvan in 2017, 530 verhuurders en 4.777 kandidaat-huurders inlogden.

Raadplegen van de website

De zoekmachine van Kotatgent is toegankelijk voor elke bezoeker. Voor contactgegevens van de verhuurders moet de student zich registreren door middel van een e-mailadres en wachtwoord. In de voorbije 4 jaar registreerden zich 23.814 kandidaat-huurders op de Kotatgent-website. De kotenlijst van Kotatgent werd 145.026 keer aangeklikt, waarvan 34,5% door 'unieke' bezoekers.

Gemiddelde huurprijs private kamermarkt

De gemiddelde (volle) huurprijzen van de private kamers en studio's zijn (bron: kotatgent.be):

Jaar	Gemiddelde huurprijs kamers	Gemiddelde huurprijs studio's
2017	€ 363,00	€ 490,00
2016	€ 346,00	€ 479,00
2015	€ 337,00	€ 464,00
2014	€ 302,00	€ 434,00
2013	€ 310,00	€ 450,00

Op basis van de beschikbare data van Kotatgent werd voor 2017 de gemiddelde naakte huurprijs berekend van kamers en studio's per zone én voor het ganse grondgebied. De naakte huurprijs voor een kamer en studio bedraagt respectievelijk € 326,00 en € 446,00. De verbruikskost (EGW, internet, teledistributie, onderhoud …) bedraagt gemiddeld € 37,00 voor kamers en € 44,00 voor studio's. Om het algemeen gemiddelde te berekenen, werd rekening gehouden met alle data, die in Kotatgent voorhanden zijn.

3.1.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: de externe kamerdienst wil informeren, adviseren en/of bemiddelen over studentenhuisvesting bij huurders en verhuurders.

Operationele doelstelling 1: er wordt advies verleend aan huurders en verhuurders over huurreglementering en wetgeving, waarbij, indien nodig, wordt bemiddeld en/of doorverwezen naar de officiële instanties.
Resultaatsindicator 1: registratie van het aantal en de aard van consultaties.

Doelgroep	2017								2016							
	Financieel		Structureel		Hygiëne		Andere		Financieel		Structureel		Hygiëne		Andere	
	A*	B*	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Verhuurders	1				1		8		1				2		1	
Huurders	63		3		1		21**		79	1	4		4		3	
Internat. huurders	19		1		7		13		16	1	3		13	1	8	
Totaal	83		4		9		42		96	2	7		19	1	12	

(*) A = Advies, B = Bemiddeling.
Financieel: problemen met terugbetaling huurwaarborg of onbetrouwbare eindafrekeningen.
Structureel: problemen met elektrische of sanitaire installaties, lekkende daken. Hygiëne: ongedierte, onvoldoende onderhoud gemeenschappelijke delen.
Andere: stopzetten studies, voortijdige opzegging huurovereenkomst, veiligheid, privacy …
(**) Groter aantal vragen van studenten/ouders over samenhuizen.

Resultaatsindicator 2: actueel online infoaanbod via de webstek van afdeling Huisvesting.
De website van de externe kamerdienst is informatief, up-to-date, aantrekkelijk en toegankelijk voor zowel huurders als verhuurders. De medewerker van de externe kamerdienst staat in voor een permanente kwaliteitsbewaking.

Operationele doelstelling 2: (toekomstige) huurders worden geholpen bij hun zoektocht naar geschikte huisvesting.
Resultaatsindicator: registratie van het aantal informatie- en adviesgesprekken met (toekomstige) huurders.

Type huurder	2017		2016	
	Aantal hulpverleningen			
	Belg	Internat. student	Belg	Internat. student
Studentenkamers Gent – verblijf voor een academiejaar	729	46	904	24
Studentenkamers Gent – verblijf van minder dan een academiejaar	59	614	43	536
Studentenkamers Merelbeke – verblijf voor een academiejaar	29	3	35	7
Totaal	817	663	982	567

(Ter Vergelijking: in 2016 waren er – in totaal – 1.549 hulpverleningen, t.o.v. 1.480 in 2017.)

De externe kamerdienst gaf via e-mail info en advies aan 775 geïnteresseerden op zoek naar een wooneenheid voor het ganse academiejaar, beantwoordde 673 vragen (waarvan 91% van buitenlandse studenten of bezoekers) naar kortverblijven in Gent en 29 vragen (waarvan het grootste percentage door studenten uit Nederland en Duitsland) naar beschikbare wooneenheden in Merelbeke. De brochure 'Gids voor kotstudenten' wordt verspreid via de sid-in's, de informatiemomenten voor studenten en de infodagen voor ouders én ligt ter beschikking van de studenten op de afdeling Huisvesting.

Operationele doelstelling 3: er wordt een aanbod tijdelijke huisvesting voorzien (in de studentenhomes) in geval van noodsituaties, wanneer studenten (tijdelijk) niet terechtkunnen in hun kamer op de private kamermarkt.
Resultaatsindicator: registratie van het aantal kamers ter beschikking gesteld in noodsituaties en het gebruik ervan.
De externe kamerdienst heeft in 2017 slechts 2 vragen ontvangen van huurders, die omwille van een noodsituatie, tijdelijk niet over een wooneenheid konden beschikken.

Strategische doelstelling 2: de externe kamerdienst verschaft een privaat aanbod (kort)verblijven voor studenten/gasten van de UGent die op zoek zijn naar (tijdelijke) private, huisvesting (in Gent en randgemeentes).
Resultaatsindicator: registratie van het aantal ingestuurde aangiftes.
De externe kamerdienst beschikt over een lijst van wooneenheden, die voor een korte termijn gehuurd kunnen worden. Deze lijst wordt kosteloos ter beschikking gesteld van studenten en gasten e.a. die wegens plaatsgebrek niet in de universitaire homes terechtkunnen.

Jaar	Aantal aangiftes kortverblijf
2013	527
2014	535
2015	421
2016	362
2017	368

In de periode van 2012 tot 2017 fluctueerde het aantal ontvangen aangiftes van wooneenheden voor een kortverblijf. Opvallend is, dat het aantal in 2017 ongeveer gelijk is gebleven, terwijl er tal van nieuwe eigenaars hun aanbod, aan onze afdeling, hebben opgegeven. Het lagere aantal in vergelijking met 2014 is vermoedelijk te wijten aan het intensievere en verhoogde gebruik van websites en andere media zoals Facebook, Twitter e.a. Alsmaar vaker worden wooneenheden zoals huizen en flats te huur gesteld, aan astronomisch hoge huurprijzen.

De externe kamerdienst ontving 31 aangiftes met betrekking tot kamers gelegen buiten Gent centrum, waarvan 19 adressen in de zone Melle/Merelbeke, vooral geschikt voor studenten Diergeneeskunde.

Strategische doelstelling 3: er wordt samengewerkt met de stad Gent en Kotatgent ter uitbreiding van kwalitatieve en betaalbare huisvesting op de private markt die voldoet aan de minimumvereisten. Dit niet enkel in de nieuwe projecten, maar ook in de reeds bestaande complexen.

Operationele doelstelling: er wordt maximaal geparticipeerd via bilateraal overleg in het toezicht op de private kamermarkt.
Resultaatsindicator 1: aantal overlegmomenten met overheidsdiensten (waar mogelijk met participatie van studenten).

In 2017 waren er 3 overlegmomenten met de stuurgroep Kotatgent en 7 met de werkgroep Kotatgent.

Resultaatsindicator 2: aantal projecten die stroken met het grond- en pandendecreet.
Tot 2017 verleende de Stad Gent aan 30 projecten een vergunning voor grootschalige collectieve verblijfsaccommodaties voor studenten, waarvan 26 projecten vergund in gebruik en 4 projecten in opbouw. 2 andere projecten zijn nog in behandeling. Samen zorgen ze voor 2.777 extra wooneenheden.

Resultaatsindicator 3: relevante rapporten.
De verslagen van de stuur- en werkgroep van Kotatgent kunnen opgevraagd worden bij de Dienst Wonen van de stad Gent.

3.1.8 Algemene bevindingen

De dienstverlening van Kotatgent is een universele dienstverlening en nuttig voor alle (toekomstige) studenten van de universiteit en de hogescholen in de Gentse regio. Meer dan ooit wil Kotatgent aandacht besteden aan kwaliteit en veiligheid. Zowel voor kamers als voor studio's wordt momenteel geen sluitende kwaliteitsgarantie gegeven, maar zal er, vóór de publicatie op de website, nagegaan worden of de nodige attesten zijn afgeleverd en de controles door o.a. de brandweer zijn gebeurd.

De werking van de externe kamerdienst van de UGent, deels in samenspraak met de partners van de Stad Gent en de hogescholen, moet gewaarborgd blijven omdat het aantal studenten jaarlijks toeneemt en gemiddeld 45% van alle UGent- en hogeschoolstudenten een tweede verblijfplaats in Gent huurt. Als de Externe Kamerdienst blijvend kan bijdragen tot een voldoende én groeiend aantal veilige en kwalitatief hoogstaande studentenverblijven op de private markt, wordt de inzet van deze dienst beloond.

3.2 Studentenmobiliteit

De studentenmobiliteit omvat enerzijds de interne mobiliteit aan de UGent en anderzijds de externe studentenmobiliteit van buitenlandse studenten. Geen van beide dienstverleningen vallen organisatorisch onder de Studentenvoorzieningen. Deze dienstverleningen worden dan ook niet betoelaagd met de sociale toelagen van Afdeling III Studentenvoorzieningen. De dienstverleningen worden hier, net als in de beheersovereenkomst en het beleidsplan, volledigheidshalve beknopt weergegeven. Over de werking, doelstellingen en resultaten wordt gerapporteerd in het jaarverslag van de Universiteit Gent.

3.2.1 Aanbod en de organisatie van interne studentenmobiliteit

De UGent beschikt over een ingerichte fietsherstelplaats waar alle Gentse studenten, dus ook deze van de hogescholen, terecht kunnen om herstellingen uit te voeren. Het gebruik van werktuigen is gratis, de wisselstukken worden wel aangerekend. In deze fietsherstelplaats worden studenten met raad en daad deskundig bijgestaan door een personeelslid betaald door de universiteit – Afdeling V Patrimonium. Daarnaast bevinden zich aan de fietsenstallingen van Campus Coupure en Campus Sterre ook fietsherstelplaatsen zodat fietsers zelf hun fiets kunnen herstellen. Op verschillende locaties werden ook fietspompen geïnstalleerd.

De UGent participeert eveneens in het fietsverhuurproject van De Fietsambassade Gent. De Fietsambassade is een EVA en een vzw, opgericht vanuit STUDENTenMOBILITEIT vzw, Max

Mobiel vzw en Fietsendepot Stad Gent. Partners zijn Stad Gent en de HOI in Gent (UGent, Arteveldehogeschool, Hogeschool Gent, Odisee hogeschool, KU Leuven, LUCA School of Arts).

De dienstverlening van De Fietsambassade is een universele dienstverlening en staat open voor alle studenten van de participerende onderwijsinstellingen.

De Fietsambassade heeft tot doel de mobiliteit van de studenten te onderzoeken, te ondersteunen en te verbeteren. De belangrijkste doelstelling is het aanbieden van een degelijke fiets, waardoor de veiligheid tijdens fietsverplaatsingen kan verhoogd worden.

Elke participerende onderwijsinstelling draagt bij in functie van het aantal financierbare studenten dat op het grondgebied Gent studeert. Het participatiebedrag voor de UGent in De Fietsambassade wordt betaald ten laste van afdeling V, Patrimonium en via het Bijzonder Fonds voor Studentenvoorzieningen mee ondersteund door de Gentse Studentenraad. Er worden dus geen middelen uit de sociale toelage van de Vlaamse Gemeenschap aangewend voor De Fietsambassade.

Huur	basic fiets	gele fiets 6 versnellingen	comfortfiets 3 versnellingen	vouwfiets 3 versnellingen
1 maand	10 €	10 €	10 €	10 €
3 maanden	15 €	20 €	20 €	20 e
6 maanden	25 €	30€	35 €	35 €
10 maanden	40 €	45 €	55 €	55 €
12 maanden	45 €	50 €	60 €	60 €
14 maanden	50 €	60 €	65 €	65 €
+ waarborg	60 €	60 €	60 €	60 €
Verzekering*	5 €	5 €	10 €	10 €

***** Je kan vrijblijvend een verzekering afsluiten tegen diefstal & vandalisme.

3.2.2 Aanbod en de organisatie van externe studentenmobiliteit

De externe studentenmobiliteit wordt georganiseerd door de directie Onderwijsaangelegenheden - afdeling Internationalisering. De werking van deze dienstverlening wordt volledig gefinancierd door de UGent. Er worden voor deze dienstverlening geen sociale toelagen van de Vlaamse Gemeenschap aangewend.

De dienstverlening is een universele dienstverlening en staat open voor alle studenten van de UGent die willen participeren aan internationale onderwijsprogramma's.

De hoofddoelstelling van de initiatieven op het vlak van externe studentenmobiliteit bestaat erin zo veel mogelijk studenten een deel van hun studietijd aan een buitenlandse universiteit te laten doorbrengen en dit op een kwaliteitsvolle manier. De afdeling Internationalisering ziet erop toe dat de mobiliteit gerealiseerd wordt vanuit alle faculteiten en zorgt voor het verder stroomlijnen van de bestaande akkoorden naar de strategische partnerallianties toe. Het aantal uitgaande UGent-studenten dat deelneemt aan internationale onderwijsprogramma's stijgt jaarlijks.

De initiatieven op het vlak van externe studentenmobiliteit betreffen niet alleen de deelname aan uitwisselingsprogramma's, maar evenzeer het volgen van een aansluitende studie aan een buitenlandse universiteit.

Er is een samenwerking tussen de afdeling Internationale Betrekkingen en de Sociale Dienst, waardoor studenten met financiële problemen bij de Sociale Dienst een voorschot op de Erasmusbeurs kunnen krijgen. Voor studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering worden ook de extra uitgaven voor deelname aan uitwisselingsprogramma's, stages en aanvullende studies in het buitenland mee opgenomen in het financieringsdossier. De aanvraag tot mobiliteitstoelage via de Sociale Dienst staat enkel open voor UGent-studenten die in aanmerking komen voor een studietoelage van de Vlaamse overheid en die willen participeren aan internationale onderwijsprogramma's.

3.3 Preventieve en curatieve medische diensten

3.3.1 Doelstelling

De hoofddoelstelling is aan alle studenten snelle en studentgerichte curatieve zorg te verstrekken. Met studentgericht wordt bedoeld dat het terugbetalingstarief wordt toegepast, dat de consultatie-uren aangepast worden aan de beschikbaarheid van de studenten en aan de piekperiodes, dat de studentenartsen zich specialiseren in de specifieke leeftijd- en studiegerelateerde problematiek en dat ze permanent in verbinding staan met de studieadviseurs/studiebegeleiders met het oog op een geïntegreerde psycho-medico-sociale aanpak.

3.3.2 Regeling toelagen

Deze dienstverlening wordt georganiseerd door huisartsen die als zelfstandige een samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten met de UGent. De huisartsen worden voor hun raadplegingen rechtstreeks vergoed door de studenten. Zij werken tegen terugbetalingstarief van de ziekteverzekering. De universiteit stelt de artsen enkel een ingericht medisch kabinet ter beschikking. Deze dienstverlening wordt dan ook niet betoelaagd met de sociale toelagen van Afdeling III Studentenvoorzieningen.

3.3.3 Selectiviteit

De dienstverlening is universeel omdat alle studenten kunnen geconfronteerd worden met problemen van medische aard.

3.3.4 Lopende en geplande operaties

Er werken twee vaste studentenartsen in de praktijk. De studentenartsen volgen bijscholingen in het kader van de accreditering van artsen en als opleiders van het ICHO. De praktijk heeft in samenwerking met de vakgroep huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg ook gedurende meerdere weken per jaar stagiaires.

Er wordt voornamelijk gewerkt op afspraak (van 9u-18u), van maandag tot en met donderdag is er ook vrije consultatie van 17u-19u. Ook 's nachts, in het weekend en op feestdagen kunnen de studenten een arts bereiken. Dit wordt geregeld via de centrale wachtdienst van de Stad Gent. De studentenartsen nemen deel aan dit wachtsysteem.

De praktijk van de studentenartsen bevindt zich op het gelijkvloers van het oude rectoraatsgebouw, Sint Pietersnieuwstraat 25. Er zijn 3 consultatiekabinetten en een ruime wachtzaal met sanitair die allen goed toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers. Het derde kabinet biedt de mogelijkheid om in piekmomenten het grote aantal patiënten vlotter te kunnen helpen. Vanaf 2016 kan geen beroep meer gedaan worden op de onthaalbalie van het rectoraat voor het agendabeheer en de telefoonpermanentie van de studentenartsen. Hiervoor wordt nu gebruik gemaakt van een publiek online agendabeheersysteem, waar studenten zelf hun afspraken kunnen vastleggen en beheren. Dit systeem wordt ondersteund door een externe firma die ook de telefoonpermanentie overgenomen heeft.

De patiëntcontacten bestaan voornamelijk uit consultaties en slechts een klein aantal huisbezoeken. De pathologie komt overeen met die van een huisartsenpraktijk, maar dan wel specifiek voor de leeftijdsgroep tussen de 18 en 25 jaar. Naast de frequent voorkomende virale infecties, kleine traumata, huidaandoeningen, psychosomatiek, vaccinaties, … worden de artsen veel geconfronteerd met vragen rond anticonceptie en SOA (seksueel overdraagbare aandoeningen). In de patiëntengroep zitten vaak ook patiënten met psychologische problemen die zowel studie- als niet studiegerelateerd zijn. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met de psychologen van de universiteit, of met de dienst psychologische hulpverlening behorend bij de hogeschool van betreffende student. Af en toe melden zich ook patiënten aan met financiële of sociale problemen, hiervoor wordt samengewerkt met de sociale dienst.

Een aparte groep vormen de buitenlandse studenten. Naast de algemene pathologie is er binnen deze groep ook de specifieke problematiek van de aanpassing aan de nieuwe leefomgeving en levensgewoonten die hun weerslag hebben op de algemene gezondheidstoestand.

Bij vaststelling van besmettelijke ziekten die een gevaar voor de studentenpopulatie kunnen vormen, zoals tbc of meningitis, wordt samengewerkt met het departement Medisch Toezicht van de UGent en met de dienst infectiebestrijding van de Vlaamse Gemeenschap.

In het kader van het opvolgen van de SOA-problematiek volgen de studentenartsen de vergaderingen van het SOA-overleg, waarin onder meer afgevaardigden van het Tropisch Instituut, Sensoa en de Gezondheidsinspectie zitten.

De studentenartsen waren ook betrokken bij de vergaderingen van de Werkgroep Mentaal Welbevinden, een actie van de universiteit in het kader van Gent: Warme Stad.

3.3.5 Samenwerkingsakkoorden

Binnen de Associatie UGent is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten waarin bepaald wordt dat zowel universiteitsstudenten als hogeschoolstudenten een beroep kunnen doen op de studentenartsen.

3.3.6 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: studenten met vragen en/of problemen op medisch vlak willen wij snelle en studentgerichte preventieve en curatieve medische zorgen verstrekken.

Operationele doelstelling 1: de studenten dagelijks consultatiemogelijkheid aanbieden op uren aangepast aan de beschikbaarheid van de studenten bij studenten-huisartsen die zich specialiseren in de specifieke leeftijds- en studiegerelateerde problematiek.
Resultaatsindicator 1: de samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de studenten-huisartsen.

Er is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met 2 zelfstandige huisartsen die instaan voor de organisatie van de preventieve en curatieve medische dienstverlening. Voor de uitbouw van de dienstverlening hebben deze artsen samen met een 4-tal andere collega's een groepspraktijk opgericht.
Resultaatsindicator 2: via een anonieme vragenlijst bij de student-patiënten zal er gepeild worden naar de kwaliteit van de dienstverlening.
Gezien de eigenheid van de dienstverlening ligt de bevraging van de patiënten, zelfs via anonieme vragenlijst, delicaat. Het ter beschikking stellen van een vragenlijst in de wachtzaal levert weinig tot geen resultaat op.

Operationele doelstelling 2: op preventief vlak wordt door de studentenartsen gezondheidsvoorlichting aangeboden via de website en vaccinatiecampagnes georganiseerd in samenwerking met het departement Medisch Toezicht van de UGent.
Via de website wordt een uitgebreide informatiebrochure ter beschikking gesteld. Hierin wordt specifiek aandacht besteed aan anticonceptie, SOA's, alcohol en druggebruik, stress en gebruik van geneesmiddelen in blok- en examenperiodes en veiligheid op kot in het algemeen.
De samenwerking met het departement Medisch Toezicht van de UGent wordt gegarandeerd via één van de studentenartsen die tegelijkertijd ook diensthoofd is van het departement Medisch Toezicht.
Resultaatsindicator: jaarlijkse registratie van het aantal bezoekers.
In 2017 werden er 10.194 consulten door de studentenartsen geregistreerd.

3.4 Psychologische dienstverlening

De psychologische dienstverlening valt organisatorisch niet onder de Studentenvoorzieningen. De dienstverlening wordt georganiseerd door de directie Onderwijsaangelegenheden, meer bepaald door de afdeling Studieadvies.

3.4.1 Doelstelling

De psychologische dienstverlening richt zich op crisisinterventie, ondersteuning van personen in de omgeving van psychisch belastende situaties (bv. suïcide of suïcidedreiging), assistentie bij psychische noodsituaties, eerste diagnostiek van studenten met psychiatrische en psychotherapeutische problematiek, begeleide doorverwijzing en verdere begeleiding van de student betreffende het functioneren als student.

3.4.2 Regeling toelagen

Deze dienstverlening wordt gefinancierd door de UGent, met uitzondering van de loonkost van 1 voltijdse en 1 halftijdse psycholoog die gefinancierd worden door de Studentenvoorzieningen voor de interventies voor studenten die op de dienst een beroep doen bij niet-studiegebonden problematieken. Deze loonkost wordt betaald vanuit de sociale toelagen.

3.4.3 Selectiviteit

De psychologische dienstverlening is een universele dienstverlening, alle studenten hebben hier toegang toe.

3.4.4 Lopende en geplande operaties

De psychologische dienstverlening wordt verzorgd door studentenpsychologen. Ze werken binnen de afdeling Studieadvies in team met de studieadviseurs die opgeleid zijn om psychische problemen te herkennen en waar nodig een gerichte doorverwijzing te doen naar de psychologen. Ze werken ook in nauw overleg met de monitoraten van de faculteiten, met interne doorverwijzers, met de studentenartsen, met de Sociale dienst, met een netwerk van privétherapeuten en met de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg uit de regio.

De interne doorverwijzing gebeurt hoofdzakelijk via het netwerk van studie- en trajectbegeleiders en de studentenartsen. Zij zijn vaak het eerste en vertrouwde aanspreekpunt voor studenten en worden in die hoedanigheid getraind op het gebied van eerste opvang. Doordat de bekendheid van de studentenpsychologen steeds toeneemt, gebeuren er ook meer en meer doorverwijzingen via het onderwijzend personeel (ZAP en AAP) of via het ATP.

De psychologische dienstverlening zelf omvat enerzijds de individuele hulpverlening aangevuld met een aantal groepstrainingen. De individuele psychologische hulpverlening richt zich in eerste instantie op persoonlijke problemen die het studeren hinderen, zoals: stress, faalangst, aanpassingsproblemen, piekeren, uitstelgedrag, licht relationele problemen, milde angst- en stemmingsklachten, slaapproblemen... Voor complexe persoonlijkheids- of psychiatrische problemen ligt de klemtoon op een eerste screening en probleemanalyse, een begeleide doorverwijzing en verdere studiebegeleiding van de student wanneer die extern in begeleiding is. Met het groeiend aantal studenten dat op de dienstverlening beroep doet ontstond de noodzaak om de ondersteuningscapaciteiten te verhogen via groepstrainingen gericht op faalangst en uitstelgedrag en het organiseren van workshops rond efficiënt studeren. Het aanbod groepstrainingen werd sterk uitgebreid waardoor er nu ook trainingen zijn gericht op piekeren en angst, slaapproblemen, spreekangst en het schrijven van papers of masterproef. Het aanbod van de groepstrainingen is gebundeld in een brochure die verspreid wordt naar alle diensten die regelmatig contact hebben met studenten: sociale dienst, studentenartsen, de monitoraten, cel diversiteit en gender … Alle info is ook op de website te vinden waar studenten zich online kunnen inschrijven via een tool gekoppeld aan een vragenlijst.

Studenten blijven ook meer en meer op eigen initiatief komen via de website of via mond-aan-mond reclame van andere studenten. In het kader van preventie en zelfredzaamheid wordt info rond specifieke thema's zoals uitstelgedrag, faalangst, stresshantering, paniek, slaapproblemen… als psycho-educatie aangeboden aan studenten die hier nood aan hebben. Een aantal thema's wordt ook verkort verspreid naar een ruim publiek via brochures.

Naast het aanbieden van individuele begeleiding en groepstrainingen worden de studentenpsychologen ook opgeroepen in crisissituaties zoals bij suïcidedreiging, psychoses en allerlei situaties waarbij er sprake van controleverlies is. Hieruit ontstond een psycho-crisisprotocol. Het psycho-crisisprotocol, dat in nauw overleg met het PermanentieCentrum (PerC) van de directie DGFB en de studentenartsen ontwikkeld werd en duidelijk maakte aan universiteitsmedewerkers wat te doen en wie te verwittigen bij crisissituaties, zorgde ervoor dat het onderwijzend personeel (ZAP en AAP) steeds meer een beroep deed op de studentenpsychologen voor advies in verband met probleemsituaties bij studenten en hoe hiermee om te gaan. Het psycho-crisisprotocol is ondertussen opgenomen in een ruimer crisisbeleid waarbij een crisisopvangteam - genaamd UCare - is opgericht. Dit team zorgt voor eerste opvang en nazorg van zowel personeelsleden als studenten die bij een schokkende gebeurtenis zijn betrokken. De studentenpsychologen maken ook deel uit van UCare en staan zo in nauw overleg met PerC, de vertrouwenspersonen en andere leden van dit team. Zij komen regelmatig samen en worden gevormd in hoe opvang te bieden bij schokkende gebeurtenissen.

3.4.5 Samenwerkingsakkoorden

Er zijn geen samenwerkingsakkoorden.

3.4.6 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: studenten met persoonlijke en/of psychische problemen willen wij op een snelle en efficiënte manier kunnen helpen of doorverwijzen.

Operationele doelstelling 1: de studenten de mogelijkheid aanbieden op een snelle en efficiënte begeleiding.
Resultaatsindicator 1: jaarlijks de financiële middelen ter beschikking stellen om de loonkost van 1,5 voltijds studenten-psycholoog te financieren.
In 2017 werd op het budget van de Sociale Dienst (budgetplaats DSV020100 – Afdeling III) het krediet voorzien om de loonkosten van 1,5 studentenpsychologen te financieren.
Resultaatsindicator 2: uitgebouwd netwerk van psychologen en therapeuten waarmee in kader van doorverwijzing wordt samengewerkt.
Voor externe doorverwijzing naar privé-therapeuten beschikken de studentenpsychologen over een netwerk dat regelmatig wordt gescreend in het kader van de kwaliteitsbewaking. Het netwerk omvat psychologen van verschillende theoretische stromingen en behandelt alle mogelijke specialisaties. Elk jaar bieden nieuwe therapeuten zich aan om opgenomen te worden in dit netwerk. Zij worden gescreend om een kwaliteitsvolle hulpverlening te kunnen garanderen aan onze studenten. In geval van financiële problemen is er een nauwe samenwerking met de Sociale Dienst voor Studenten om te kijken of er een financiële tussenkomst kan geregeld worden in therapiekosten.

3.5 Sociale dienst

3.5.1 Doelstelling

De Sociale Dienst heeft als doelstelling de studenten in die mate te begeleiden dat ze, ongeacht hun sociale en financiële achtergrond, in zo goed mogelijke materiële en psychosociale omstandigheden kunnen studeren en hun diploma kunnen behalen.
Studenten met vragen of problemen moeten zo snel en efficiënt mogelijk geholpen worden door hen, vertrekkende vanuit hun individuele situatie, een inzicht te geven in hun rechten en plichten en door hen bijstand te verlenen in de contacten en dossierafhandeling met andere diensten.
Aan studenten die in een ongunstige financiële situatie verkeren worden, indien ze aan de voorwaarden voldoen, directe of indirecte financiële middelen ter beschikking gesteld. Hiermee wil de Sociale Dienst corrigerend en aanvullend werken op de studietoelagen van de Vlaamse overheid.
Studenten met psychische, emotionele of familiale problemen kunnen bij de Sociale Dienst terecht voor psychosociale begeleiding. De dienst beoogt hiermee constructief bij te dragen in de persoonlijkheidsvorming van de studenten en hen tot een leefsituatie te bewegen die de kansen op slagen optimaliseert.
Vanuit zijn antennefunctie binnen het cliëntsysteem stelt de Sociale Dienst zich tevens als doel de evoluties in het werkveld op te volgen en preventief en signalerend naar het beleid toe te werken.
De Sociale Dienst zorgt voor een kwalitatieve dienstverlening die vertrekt vanuit de noden en de verwachtingen van de student als jongvolwassene.

3.5.2 Regeling toelagen

Het aandeel van de overheidstoelagen dat toegekend wordt aan de Sociale Dienst omvat de werkingskosten en de personeelskosten van deze dienst, die jaarlijks bij het opmaken van de begroting worden geraamd aan de hand van de effectief te verwachten uitgaven voor de geplande acties en voor de personeels- en administratiekosten.

3.5.3 Selectiviteit

Om zijn opdracht te vervullen maakt de Sociale Dienst gebruik van volgende middelen:

- studiefinanciering:
  - uitbetaling van voorschotten op de studietoelagen van de Vlaamse overheid en Erasmusbeuren;
  - verstrekken van intrestloze leningen;
  - verstrekken van niet terug te betalen toelagen;
  - verstrekken van toelagen als tussenkomst voor psychotherapeutische begeleiding;
  - verstrekken van huurvermindering voor de universitaire homes.
- toekennen van prioriteiten voor het in aanmerking komen van andere sociale voorzieningen (universitaire homes, Jobdienst, kinderdagverblijven);
- verstrekken van informatie, advies en bemiddeling;
- voor de begeleiding van studenten met een functiebeperking wordt samengewerkt met het Aanspreekpunt Student & Functiebeperking, voor de psychotherapeutische begeleiding wordt samengewerkt met de psychologen van de Afdeling Studieadvies, met betrekking tot diverse kansengroepen wordt samengewerkt met de beleidscel Diversiteit en Gender.

<u>Universele dienstverlening:</u>
- informatie, advies en bemiddeling:
vermits alle studenten er belang bij hebben zo goed mogelijk geïnformeerd te zijn, wordt deze dienstverlening opengesteld voor alle studenten. Ook instromende en uitstromende studenten kunnen, in de overgangsfase naar en van het hoger onderwijs, bij de Sociale Dienst terecht voor informatie betreffende hun sociaal statuut.
- psychosociale hulpverlening:
in de praktijk wordt vastgesteld dat de behoefte aan psychosociale hulpverlening bij alle categorieën van studenten stijgt. Bij psychosociale problemen kunnen dan ook alle studenten een beroep doen op de Sociale Dienst als eerste aanspreekpunt. Een toelage voor psychotherapeutische begeleiding wordt enkel selectief toegekend.

<u>Selectieve dienstverlening:</u>
- voorschotten op de studietoelagen van de Vlaamse overheid en op de Erasmusbeurzen worden op selectieve wijze toegekend aan UGent studenten van zodra het recht op een studietoelage van de Vlaamse overheid of op een Erasmusbeurs is vastgesteld. De voorschotten kunnen éénmalig of maandelijks worden uitbetaald van zodra de betrokken student aan de UGent is ingeschreven en nadat het te verwachten recht op studiefinanciering werd vastgesteld door de Sociale Dienst.
- interestloze leningen, toelagen en prioriteiten voor huisvesting UGent, kinderdagverblijf en Jobdienst moeten het voor studenten die in een financieel ongunstige situatie verkeren mogelijk maken om te studeren. De middelen voor de toelagen en de materiële middelen waarvoor prioriteit kan worden toegekend zijn beperkt. De ouders blijven onderhoudsplichtig, het mag niet de bedoeling zijn om via het verstrekken van leningen de verantwoordelijkheid voor de studiekosten bij de student te leggen en hem bij het afstuderen te belasten met een schuldenlast. Deze vorm van financiële hulp wordt in principe enkel toegekend aan UGent studenten die in aanmerking komen voor selectieve voorzieningen. De Sociale Dienst hanteert voor het toekennen van financiële hulp interne criteria die rekening houden met de sociale en financiële situatie van

de student en met het studiecurriculum. Niet-structurele hulp in noodsituaties kan aan alle UGent studenten worden verleend.
- een toelage voor psychotherapeutische begeleiding wordt enkel toegekend aan UGent studenten die in noodsituaties verkeren of die in aanmerking komen voor selectieve voorzieningen.
- een huurvermindering voor de universitaire homes wordt toegekend aan beursstudenten, bijna-beursstudenten en studenten die zich kunnen beroepen op sociale of financiële problemen in het gezin. De beursstudenten en bijna-beursstudenten kregen in 2017 een forfaitaire vermindering van respectievelijk € 117 en € 95 voor een kamer, € 115 en € 95 voor een studio. Aan studenten die zich beroepen op sociale of financiële problemen wordt een vermindering toegekend afhankelijk van hun individuele situatie. De toekenning van de huurvermindering valt voor deze studenten onder dezelfde criteria als deze van toepassing voor de niet terug te betalen financiële toelagen.

Interne criteria toegepast bij het verstrekken van intrestloze leningen en niet terug te betalen toelagen

Toelagen en renteloze leningen kunnen worden toegekend aan studenten die:
- hun hoofdinschrijving hebben aan de UGent en die ingeschreven zijn met een diplomacontract voor minimum 27 studiepunten;
- hun hoofdinschrijving hebben aan de UGent en die ingeschreven zijn met een diplomacontract voor een afstudeerjaar, ongeacht het aantal studiepunten dat zij opnemen;

op voorwaarde dat deze studenten voldoen aan één van de criteria gesteld voor het toekennen van toelagen en renteloze leningen zoals hierna vermeld.

Een toelage kan enkel worden verstrekt voor een eerste masterdiploma aan:
1. beursstudenten:
- afkomstig uit een migrantengezin met grote kinderlast dat enkel beschikt over vervangingsinkomens of over een leefloon, de toelage wordt beperkt tot het verschil tussen de studietoelage van de Vlaamse overheid en de totale studiekost;
- die de maximum studietoelage genieten van de Vlaamse overheid, de toelage wordt beperkt tot het verschil tussen het bedrag van de studietoelage van de Vlaamse overheid en de totale studiekost;
- die doorstromen vanuit het beroepsonderwijs, waarbij de financiering beperkt blijft tot een éénmalige toelage ten bedrage van het verschil tussen de studietoelage van de Vlaamse overheid en de totale studiekost;
- die na een onderbreking van maximum 1 jaar de studies hervatten, waarbij de financiering beperkt blijft tot een éénmalige toelage ten bedrage van het verschil tussen de studietoelage van de Vlaamse overheid en de totale studiekost;
- met een functiebeperking, de toelage wordt beperkt tot de kosten die gerelateerd zijn aan het studeren en die specifiek voortkomen uit de functiebeperking en die niet vergoed worden door andere tussenkomsten.
2. beursstudenten met beursverlies:
- om éénmaal naar een andere studierichting te heroriënteren, op voorwaarde dat de student de jokerbeurs van de Vlaamse overheid al heeft opgenomen;
- om opleidingsonderdelen te hernemen op voorwaarde dat de student de jokerbeurs van de Vlaamse overheid reeds heeft opgenomen, de toelage kan maar worden toegekend voor het hernemen van hoogstens 60 studiepunten tijdens de volledige studieloopbaan.
3. niet beursgerechtigde studenten:
- die het voorgaande academiejaar voor de eerste maal ingeschreven waren voor een eerste bachelor en die opleidingsonderdelen moeten hernemen of die heroriënteren, op voorwaarde dat de vorig academiejaar behaalde studieresultaten reële kansen op slagen laten veronderstellen;
- verdere jaarsstudenten die opleidingsonderdelen moeten hernemen door overmacht;

- die deel uitmaken van een gezin met gewijzigde sociale omstandigheden waarmee de wet op de studietoelagen van de Vlaamse overheid geen rekening houdt.
4. zelfstandige studenten die een leefloon uitgekeerd krijgen en die geen recht hebben op de uitzonderlijke studietoelage van de Vlaamse overheid, de toelage wordt beperkt tot het bedrag van de strikte studiekosten (er worden geen leefkosten in rekening gebracht).
5. studenten die nood hebben aan psychologische begeleiding maar voor wie dit met de ouders niet bespreekbaar is, de toelage wordt beperkt tot het bedrag dat geattesteerd wordt door de hulpverlener.
6. studenten die enkel in aanmerking komen voor een intrestloze lening maar van wie de sociale situatie geen perspectief tot terugbetalen biedt binnen de 5 jaar na afstuderen of stopzetten van de studies, op voorwaarde dat zij niet kunnen terugvallen op andere inkomsten.

Van bovenstaande toekenningscriteria kan worden afgeweken op basis van elementen uit het individueel dossieronderzoek, op voorwaarde dat de beslissing tot toekenning van de toelage grondig gemotiveerd wordt.
Bij niet deelnemen aan de examens of bij stopzetten van de studies in de loop van het academiejaar waarvoor de toelage wordt toegekend, wordt de toelage omgezet in een intrestloze lening, tenzij de student zich kan beroepen op overmacht.

<u>Een renteloze lening kan worden toegekend aan:</u>
1. beursstudenten:
- die opleidingsonderdelen moeten hernemen of die heroriënteren en die niet meer in aanmerking komen voor een toelage;
- voor wie de studietoelage van de Vlaamse overheid ontoereikend is om de volledige studiekosten te dekken.
2. status beursstudenten:
voor een master na master die aansluitend gevolgd wordt op het eerste masterdiploma, de lening is beperkt tot maximum 60 studiepunten over het volledige studietraject en bedraagt ten hoogste de gemiddelde kost gehanteerd door de Sociale Dienst voor een modeltraject in een basisopleiding.
3. niet-beursgerechtigde studenten:
- verderejaars die opleidingsonderdelen moeten hernemen of die heroriënteren;
- die geen recht hebben op studietoelage van de Vlaamse overheid omdat de wet op de studietoelagen geen rekening houdt met het reëel beschikbaar inkomen van het gezin;
- van wie de ouders, ongeacht het inkomen, de studies weigeren te financieren.
4. zelfstandige studenten van wie de inkomsten waarover zij kunnen beschikken ontoereikend zijn en die niet in aanmerking komen voor een toelage.
5. studenten uit een gezin waarvan de inkomsten ontoereikend zijn om de bijkomende kosten te dragen voor:
- het volgen van een buitenlandse stage of het deelnemen aan excursies die deel uitmaken van het opleidingsprogramma, de lening is beperkt tot de kosten die specifiek in verband staan met de stage of de excursie;
- het deelnemen aan een uitwisselingsprogramma waarvoor een beurs wordt toegekend, de lening wordt beperkt tot het verschil tussen de beurs en de kosten die specifiek in verband staan met het uitwisselingsprogramma;
- het aankopen van duurzaam studiemateriaal waarvan de aanschaf opgelegd wordt door het opleidingsprogramma of het aankopen van een computer, de lening is beperkt tot de prijs van het materiaal en wordt enkel toegestaan onder voorwaarde van voorlegging van de aankoopfactuur.
6. studenten die opleidingsonderdelen moeten trissen, de lening voor het trissen van opleidingsonderdelen kan slechts éénmalig over het volledige studietraject worden toegekend.

Van bovenstaande toekenningscriteria kan worden afgeweken op basis van elementen uit het individueel dossieronderzoek, op voorwaarde dat de beslissing tot toekenning van de intrestloze lening grondig gemotiveerd wordt.
Het totaal bedrag aan studieleningen verstrekt over de volledige studieloopbaan van de student mag niet meer bedragen dan € 7.500.
De terugbetaling van de intrestloze lening vat, volgens een afbetalingsplan, aan vanaf het tweede jaar na afstuderen of stopzetten van de studies. Het ontleende bedrag moet volledig terugbetaald zijn binnen de 5 jaar na afstuderen of stopzetten van de studies.
Studenten die nood hebben aan een overbruggingskrediet in afwachting van een andere financiering of studenten met een tijdelijk financieel tekort kunnen een intrestloze lening op korte termijn aangaan. De terugbetalingsvoorwaarden en het afbetalingsplan voor een lening op korte termijn worden individueel bepaald in het contract van lening.
Voor de aankoop van een pc of voor de aankoop van duurzaam studiemateriaal opgelegd door het opleidingsprogramma kan een intrestloze lening op korte termijn worden aangegaan. De terugbetaling vat aan vanaf de eerste maand na afsluiting van de lening en verloopt volgens het afbetalingsplan opgenomen in het contract van lening.

3.5.4 Lopende en geplande operaties

Om de dienst in het kader van de laagdrempeligheid een gezicht te geven, namen de medewerkers terug deel aan de informatie- en introductiedagen voor eerstejaarsstudenten van de faculteiten en aan de extra infobeurs georganiseerd door de afdeling Studieadvies. Op de introductiedagen werd opnieuw een gadget met de contactgegevens van de Sociale Dienst uitgedeeld.

In 2017 werd, samen met de afdeling Huisvesting, alle informatie voor de aanvraag van een huurvermindering opnieuw geïntegreerd in de webapplicatie voor de aanvraag van een kamer/studio.
Samen met het Aanspreekpunt Student & Functiebeperking werden de dossiers van de aanvragen voor een kamer/studio in de universitaire homes van studenten met een functiebeperking onderzocht, evenals de aanvraagdossiers van de kandidaten vrijwillig begeleider voor deze studenten.

Naast de automatische voorrang in toekenning van een kamer/studio in de universitaire homes aan beurs- en bijna-beursstudenten, kan vanuit de Sociale Dienst absolute prioriteit voor huisvesting worden toegekend. In 2017 werden er 5 prioriteiten toegekend voor een kamer. Hiervan heeft 1 student van de prioriteit afgezien omdat er intussen al een kamer op de private markt werd gevonden. Er werden 2 aanvragen negatief beoordeeld. Er worden jaarlijks 5 studio's ter beschikking gesteld van de Sociale Dienst, voor invulling door studenten die zelfstandig (moeten) wonen en de financiële middelen niet bezitten om op de private markt te huren. In 2017 werden geen van deze studio's toegewezen.

De Sociale Dienst bleef vertegenwoordigd in de selectiecommissie voor de kinderopvanginitiatieven van de UGent. De vertegenwoordiging van de Sociale Dienst in deze commissie is noodzakeijk omdat het statuut van de student door de invoering van de flexibilisering niet meer zo eenduidig is. Studenten krijgen voorrang bij toewijzing van een opvangplaats in de kinderdagverblijven van de UGent. Op basis van hun sociale en/of financiële situatie kan vanuit de Sociale Dienst absolute prioriteit worden toegekend.

Als studiefinanciering geen oplossing biedt voor de financiële problemen waarin een student zich bevindt, kan vanuit de Sociale Dienst prioriteit worden verleend voor tewerkstelling via de Jobdienst.

De Sociale Dienst trad in 2017 in 46 dossiers op als bemiddelaar bij de afdeling School- en Studietoelagen van de Vlaamse overheid. In 2016 werd in 36 dossiers bemiddeld. Er wordt nog steeds veel gebruik gemaakt van het elektronisch cliëntdossier bij de afdeling School- en Studietoelagen.

Betreffende het studiegeld loopt de procedure van de gespreide betalingen via de Directie Financiën, die van vermindering studiegeld via de Sociale Dienst. Voor 2016-2017 werden 103 aanvragen voor vermindering studiegeld behandeld.

Vanuit de kredieten van de Sociale Dienst werd in het verleden een bijdrage voorzien voor de begeleiding van studenten met een functiebeperking (via DOWA). Tot voor kort hadden enkel hogeschoolstudenten recht op "GON"-begeleiding. Door de hervorming van Onderwijsdecreet XXVII (decreet 16.06.2017) kregen ook universiteitsstudenten met een functiebeperking recht op begeleiding. Aan de sociale toelage van de hogescholen én universiteiten werd een extra subsidie toegevoegd om studenten met functiebeperkingen beter te kunnen begeleiden. Vanaf AJ 2017-18 wordt de begeleiding van studenten met functiebeperkingen een duidelijke opdracht binnen het beleid van de universiteiten en hogescholen. De HOI zijn zelf verantwoordelijk voor het operationaliseren van het ondersteuningsmodel "Inclusief HO". De opdracht hoeft niet perse opgenomen te worden door de Studentenvoorzieningen : zij kunnen de opdracht en de middelen daarvoor doorgeven aan andere diensten binnen de instelling. Binnen UGent worden de middelen "Inclusief HO" dan ook duidelijk afgezonderd van de overige middelen van de Studentenvoorzieningen en rechtstreeks ter beschikking gesteld van DOWA. Voor de beperkte periode waarop de beslissing in 2017 van toepassing was bedroegen de middelen "Inclusief HO" € 125.323, vanaf 2018 zullen deze ongeveer € 375.000 per jaar bedragen. Door deze nieuwe regeling vervalt de vroegere bijdrage voor de begeleiding van studenten met een functiebeperking. Over de middelen "Inclusief HO" wordt verder in dit jaarverslag gerapporteerd onder punt 11, begeleiding van studenten met functiebeperking.

In 2017 blijven de studenten met een migratieachtergrond en de studenten met het statuut van erkend vluchteling belangrijke doelgroepen voor onze werking. Een doelgroep die in belang begint toe te nemen is de doelgroep van de transgenders. De Sociale Dienst blijft een actieve rol opnemen om deze doelgroepen te informeren en te ondersteunen. De samenwerking met de Beleidscel Diversiteit en Gender is hierbij van belang. In 2016-2017 is er m.b.t. de studenten met het statuut van erkend vluchteling deelgenomen aan een infosessie voor de Voortrajectstudenten en aan de Refugee Day. Om deze specifieke doelgroepen nog beter te kunnen ondersteunen wordt in 2018 een uitbreiding van het team met een halfijds maatschappelijk werder voorzien.

Sinds oktober 2016 wordt voor het mailverkeer gebruik gemaakt van OTRS (Open source Ticket Request System). Met het ticketsysteem kunnen we beter tegemoet komen aan de alsmaar toenemende vraagstelling via mail.

Om onze administratieve procedures te vereenvoudigen en onze werking verder te optimaliseren werden in 2017 alle procedures onder de loep genomen en waar mogelijk of nodig aangepast. Een belangrijk onderdeel hiervan was de digitalisering van onze cliëntendossiers. Ook in 2018 wordt hier verder aan gewerkt.

3.5.5 Samenwerkingsakkoorden

De Sociale Dienst van de Universiteit Gent verstrekt aan alle studenten de nodige informatie en verwijst hen door naar de sociale diensten van de eigen onderwijsinstelling bij financiële hulpvragen of bij nood aan psychotherapeutische begeleiding. Binnen de Associatie UGent is een

samenwerkingsovereenkomst afgesloten waardoor alle studenten van de AUGent een beroep kunnen doen op de Sociale Dienst voor informatie en advies.

3.5.6 Cijfergegevens

Overzicht van de financieringen in 2017

Bij het toekennen van studiefinanciering wordt de student benaderd als een jonge volwassene die zelf de van hem verwachte verantwoordelijkheden moet opnemen. De studiefinanciering wordt toegekend op basis van een realistisch opgesteld inkomsten- en uitgavenplan. Er wordt niet bevoogdend opgetreden, er worden door de Sociale Dienst geen betalingen voor de student verricht en er wordt enkel op verzoek van de student aan budgetbegeleiding gedaan. Wanneer de toegekende studiefinanciering een lening betreft, wordt het bedrag ervan zo beperkt mogelijk gehouden omwille van de terugbetalingsverplichtingen die de student na het afstuderen belasten. Zonder het toekennen van de lening verplicht te koppelen aan het verrichten van een studentenjob, worden toch telkens de tewerkstellingsmogelijkheden met de student bekeken. Het feit dat de UGent de traditie heeft van heel wat jobstudenten in te schakelen binnen de vakgroepen en diensten, maakt dat in overleg met de Jobdienst meestal een geschikte job voor de studenten wordt gevonden. Dat de Sociale Dienst en de Jobdienst zich in hetzelfde gebouw bevinden maakt de toegang tot beide diensten voor de studenten ook drempelverlagend.

In 2017 werd in Afdeling III van de begroting voor de Sociale Dienst, budgetplaats DSV020100, op de budgetpost 'Andere financiële tegemoetkoming aan studenten' het bedrag van € 45.000 ingeschreven, zijnde € 35.000 voor de niet terug te betalen toelagen en € 10.000 voor de toelagen voor psychotherapeutische begeleiding. Voor de leningen werd het bedrag van € 75.000 voorzien. Dit bedrag is niet terug te vinden in de begroting of de rekeningen, hierover wordt enkel gerapporteerd op balansniveau.

Voorschotten

Studietoelagen van de Vaamse overheid:

Jaar	Aantal voorschotten	Totaal bedrag
2016 – 2017	122	€ 136. 365
2015 – 2016	138	€ 135.150
2014 – 2015	128	€ 125.482
2013 – 2014	131	€ 133.803
2012 – 2013	115	€ 115.175

De voorschotten moeten worden terugbetaald binnen de maand na ontvangst van de studietoelage van de Vlaamse overheid.
In het academiejaar 2016-2017 zien we een lichte daling van het aantal aanvragen t.o.v. de laatste academiejaren. Daarentegen stijgt het totaal uitgekeerde bedrag.

Erasmusbeurzen:

Jaar	Aantal voorschotten	Totaal bedrag
2016 – 2017	5	€ 6.840
2015 – 2016	6	€ 6.260
2014 – 2015	5	€ 5.750
2013 – 2014	5	€ 4.680

2012 – 2013	/	/

Een verklaring van de afdeling Internationalisering m.b.t. de periode en het bedrag van de Erasmusbeurs, vormt de basis voor toekenning van een voorschot. Na het verstrijken van het uitwisselingsproject wordt bij de afdeling Internationalisering nagevraagd of de Erasmusbeurs werd uitbetaald, zodat het voorschot bij de student kan worden teruggevorderd.
Het aantal voorschotten op een Erasmusbeurs blijft quasi gelijk.

Aanvragen tot financiering

Jaar	Aantal aanvragen	Positief gevolg	Negatief antwoord	Zonder gevolg
2016 – 2017	60	27	23	10
2015 – 2016	52	34	17	1
2014 – 2015	43	25	9	9
2013 – 2014	47	21	17	9
2012 – 2013	60	30	20	10

Het aantal aanvragen is gestegen t.o.v. het jaar 2015-2016. In iets minder dan de helft van de aanvragen kwam de student in aanmerking voor een studiefinanciering onder de vorm van een toelage of renteloze lening. In 23 dossiers werd er een negatieve beslising genomen. Dit meestal omdat de studiekosten gedekt waren door de studietoelage van de Vlaamse overheid of omdat er geen tekort was in het budget. In 4 dossiers was dit omwille van het hernemen van opleidingsonderdelen.
Er zijn 5 aanvragen ingetrokken omdat al deze studenten een alternatief hadden gevonden, zoals bijvoorbeeld financiering via de studietoelage van de Vlaamse overheid, en er zijn 5 aanvragen 'zonder gevolg' of reactie gebleven vanuit de kant van de student.

Toegekende intrestloze studieleningen:

Jaar	Aantal leningen	Totaal bedrag leningen	Gemiddeld bedrag/student
2016 – 2017	3	€ 4.360	€ 1.453
2015 – 2016	4	€ 4.700	€ 1.175
2014 – 2015	3	€ 4.230	€ 1.410
2013 – 2014	7	€ 8.440	€ 1.206
2012 – 2013	6	€ 8.310	€ 1.385

Net als in de voorbije academiejaren werden ook in academiejaar 2016-2017 slechts een beperkt aantal renteloze leningen toegekend.

Toegekende niet terug te betalen toelagen:

Jaar	Aantal toelagen	Totaal bedrag toelagen	Gemiddeld bedrag/student
2016 – 2017	24	€ 19.910	€ 830
2015 – 2016	30	€ 26 835	€ 895
2014 – 2015	22	€ 17.310	€ 787
2013 – 2014	14	€ 9.505	€ 679
2012 – 2013	24	€ 16.682	€ 695

Er werden 15 toelagen voor psychotherapeutische begeleiding toegekend voor een totaal bedrag van € 9.240. Daarnaast werden er 9 toelagen voor studiefinanciering toegekend waarvan 1 mobiliteitstoelage. Er werd geen financiering in het kader van niet-structurele hulp in noodsituaties toegekend.

Het aantal aanvragen voor studiefinanciering is beperkt, ondanks de informatieverspreiding via de website, de aanwezigheid op de informatiedagen en informatiebeurs voor de eerstejaarsstudenten en de nauwe samenwerking met GUIDe, de studentenpsychologen, studentenartsen, de beleidscel Diversiteit en Gender, het netwerk van studie- en trajectbegeleiders, … Deze gegevens moeten evenwel samen bekeken worden met de huurvermindering die automatisch toegekend wordt aan beurs- en bijna-beursstudenten die in de universitaire homes verblijven. Uit contacten met de studenten blijken deze huurvermindering, samen met het prijsgunstige en ruim aanbod van maaltijden in de studentenrestaurants, een belangrijke tegemoetkoming te zijn in de zwaarste uitgaven van het studentenbudget.

Huurverminderingen

In 2017 werd een totaal bedrag van € 1.173.000 aan huurverminderingen betaald voor de universitaire homes. De huurvermindering wordt rechtstreeks in mindering gebracht van de huur die de student moet betalen en maandelijks verrekend tussen de afdeling Huisvesting en de Sociale Dienst.
De huurvermindering wordt automatisch toegekend aan beurs- en bijna-beursstudenten die in de universitaire homes verblijven. Studenten, die niet zeker zijn over het feit of ze recht hebben op een studietoelage of op het statuut van bijna-beursstudent, kunnen op het moment dat ze de kamer/studio aanvragen hun statuut door de Sociale Dienst laten onderzoeken. In 2017 werden 166 dossiers individueel onderzocht.
Ook niet-beursstudenten die zich in een sociaal of financieel moeilijke situatie bevinden, kunnen een huurvermindering voor een kamer/studio in de homes aanvragen bij de Sociale Dienst. In 2016-2017 werden echter geen huurverminderingen onder de vorm van financiële hulpverlening toegekend.

Aantal consultaties en aard van de voorgelegde en behandelde problemen

Aantal contacten studiefinanciering, studentenstatuut en overige vragen/problemen:

Cliëntencontacten	Aantal
Persoonlijk	1.085
Telefonisch, schriftelijk of via mail	2.083
Totaal	3. 168

Aard van de voorgelegde en behandelde problemen*:

ALGEMENE DIENSTVERLENING	
Studietoelagen van de Vlaamse overheid	1472
Studiegeld (vermindering, spreiding)	588
Financiering SOD (VST, L, T)	632
Sociaal onderzoek (prioriteiten, …)	23
Huisvesting	304
Kinderbijslag (voorwaarden, bedrag)	130
Studentenarbeid (KB, RSZ, fiscaliteit)	102

Zelfstandigheid, onderhoudsplicht	46
Leefloon	13
Stopzetten	41
Uitstroom (beroepsinschakelingstijd, …)	23
Opnieuw studeren (vrijstelling VDAB)	46
Doctoreren	19
Andere	187
PSYCHOSOCIALE HULPVERLENING	
Faalangst	2
Uitstelgedrag	1
Problemen met sociale vaardigheden	1
Familiale problemen	20
Relatieproblemen	2
Rouwverwerking	2

***** binnen 1 contact worden vaak meerdere problemen van verschillende aard voorgelegd en behandeld.

De meeste vragen krijgen we over de studietoelagen van de Vlaamse overheid. Daarnaast krijgen we heel wat vragen over studiegeld, financiering van de Sociale Dienst en huisvesting. Ook steeds meer vragen over kinderbijslag en studentenarbeid bereiken ons, dit vaak ook in het kader van afstuderen, wijzigen curriculum of stopzetten studies.

3.5.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: met de sociale dienstverlening willen wij, voor studenten die bewijzen dat het gezinsbudget ontoereikend is om hun studiekosten te dragen, voor zelfstandige studenten en voor studenten met kinderlast, corrigerend en aanvullend werken op de studietoelagen verstrekt door de Vlaams Gemeenschap door hen rechtstreekse en/of onrechtstreekse financiële hulp te bieden zodat ze zich zonder problemen kunnen wijden aan hun studies.

Operationele doelstelling 1: we willen alle studenten die een aanvraag voor studiefinanciering indienen en die voldoen aan onze voorwaarden voor studiefinanciering binnen de maand na het indienen van hun aanvraag de aan hun individuele situatie aangepaste financiële middelen ter beschikking stellen.
Resultaatsindicator 1: het onderzoeksrapport en de gemotiveerde beslissing opgemaakt voor elk aanvraagdossier.
Via het aanvraagformulier toelagen/renteloze leningen worden studenten bevraagd over hun studieverloop, sociale en financiële situatie. We gaan na hoe het met het gezinsbudget is gesteld en bekijken de werkelijke inkomsten en uitgaven van de student. Elk dossier wordt na verwerking op de eerstvolgende teamvergadering voorgelegd. Voor elke dossier wordt een gemotiveerde beslissing opgemaakt, waarin ook de aard en het bedrag van de desgevallende financiering wordt vermeld.
Resultaatsindicator 2: de doorlooptijden van de financieringsdossiers.
Er wordt op toegezien dat tussen het volledig indienen van het aanvraagdossier en de eerste uitbetaling niet te veel tijd verloopt. Daartoe worden nieuwe dossiers op de eerstvolgende teamvergadering besproken, maken we na de beslissing zo spoedig mogelijk de motivering op en nodigen we de student ook onmiddellijk uit om de financieringsovereenkomst te komen ondertekenen. De data van uitbetaling van de maandelijkse schijven worden opgenomen in de overeenkomst. De doorlooptijd van de dossiers bedraagt gemiddeld 1 maand.

Operationele doelstelling 2: we stemmen onze criteria voor studiefinanciering af op de reële noden van de studenten op basis van een jaarlijks onderzoek naar de studie- en leefkosten en op basis van een jaarlijkse bevraging van minimum 10 gefinancierde studenten.
Resultaatsindicator 1: jaarlijks onderzoeksrapport studiekosten met voorstellen tot actualisatie criteria.
Om na te gaan of de financiële hulpverlening is afgestemd op de effectieve studiekosten, gebeurde een actualisering van de kostprijs voor syllabussen en boeken o.b.v. de beschikbare informatie over het leermateriaal in de Studiegids. Voor de kosten voor huisvesting werd uitgegaan van de gemiddelde huurprijs op de private markt en in de universitaire homes, overeenkomstig de gegevens van de afdeling Huisvesting. Wat voedingskosten betreft wordt voor de hoofdmaaltijd de gemiddelde prijs in de studentenrestaurants in rekening gebracht (basissoep € 0,50, warme maaltijd € 3,85 en basisfruit € 0,40). Voor de overige kosten werden ofwel de gekende bedragen in rekening gebracht (studiegeld, verplaatsingskosten), ofwel de bedragen van de laatste HIVA-studie aangepast aan de index (ontbijt, avondeten, tussendoortjes, sociaal en cultureel leven, …). Specifieke kosten voor de aankoop van een pc, ander duurzaam studiemateriaal, stages, … worden niet in de berekening opgenomen, omdat ze in voorkomend geval bekeken worden binnen het individuele dossier.

Raming van de totale kostprijs 2016-2017 die als leidraad werd genomen voor de studiefinancieringsdossiers:

Aard van de kosten	Beursstudent	Niet-beursstudent
Studiekosten:		
Studiegeld	105	890
Sylabussen, boeken, specifiek studiemateriaal: gemiddeld	324	324
Algemeen studiemateriaal (papier, schrijfgerief, kaften, …)	117	117
Huisvesting 12 maanden:		
Kamer homes UGent	1.836	3.216
Kamer private markt	4.356	4.356
Voeding: voor 42 weken		
Kotstudent:		
ontbijt, hoofdmaaltijd, avondeten, drank en tussendoortjes	1.474,20	1.474,20
Pendelstudent:		
hoofdmaaltijd gebruikt in studentenrestaurant (soep, warme maaltijd, stuk fruit)	997,50	997,50
Vervoer:		
Campuskaart trein (kotstudenten): gemiddeld	100	100
Buzzy Pazz (tram en bus)	199	199
Schooltreinkaart (pendelstudenten): gemiddeld	285	285
Sociaal en cultureel leven:	507	507

Leidraad gemiddelde kost 2016-2017		
Kotstudent:		
Kamer homes UGent	4.662,20	6.827,20
Kamer private markt	7.182,20	7.967.20
Pendelstudent:	2.534,50	3.319,50

Resultaatsindicator 2: jaarlijks resultaatsrapport van een steekproefsgewijze bevraging van minimum 10 gefinancierde studenten.

Vermits voor alle vragen naar studiefinanciering een individueel dossier opgemaakt wordt waarbij de inkomsten en uitgaven van de student in detail bekeken worden, worden deze dossiers als basis genomen om na te gaan of de vooropgestelde richtlijnen inzake studiekosten die wij hanteren voldoen om met onze financiering tegemoet te komen aan de noden van de studenten.

Operationele doelstelling 3: bepaalde doelgroepen van studenten willen wij financiële ondersteuning geven om de drempel tot de universiteit voor hen te verlagen. Hiervoor worden specifieke maatregelen ingeschreven in de financieringscriteria die jaarlijks na overleg met de beleidscel Diversiteit en Gender worden geëvalueerd.
Resultaatsindicator 1: het jaarlijks verslag van het overleg met de beleidscel Diversiteit en Gender dat de basis vormt voor de jaarlijkse actualisatie van de specifieke maatregelen voor studenten uit bepaalde doelgroepen.
Met vertegenwoordigers van de beleidscel Diversiteit en Gender is er maandelijks overleg in de selectiecommissie kinderdagverblijven en in de werkgroep "PPS kinderopvang" die de organisatie, op- en inrichting van de kinderopvanginitiatieven UGent opvolgt. Verder is er bij voorkomende dossiers studiefinanciering overleg met het Aanspreekpunt Student & Functiebeperking en is er een jaarlijks overleg in de maand mei over het toekennen van kamers/studio's op de homes voor studenten met een functiebeperking en de omkaderingsstudenten.
Een medewerker van de beleidscel Diversiteit en Gender is tevens lid van de Sociale Raad.
Op basis van de evolutie in de participatie van specifieke doelgroepen wordt vanuit de Sociale Dienst bekeken of er specifieke bijkomende acties in kader van studiefinanciering moeten worden ondernomen. In 2017 hebben zich geen uitzonderlijke evoluties voorgedaan. Enkel het aandeel van de anderstalige studenten is beperkt toegenomen met 2% meer t.o.v. de voorbije academiejaren.

	2012-'13		2013-'14		2014-'15		2015 – '16		2016 – '17	
	aantal	% t.o.v. UGent-populatie	aantal	% t.o.v. UGent-populatie	aantal	% t.o.v. UGent-populatie	aantal	% t.o.v. UGent-populatie	aantal	% t.o.v. UGent-populatie
studenten met functiebeperking*	266	4,4%	409	6%	420	6%	462	7%	504	7%
studenten met bijzonder statuut omwille van functiebeperking	729	2,6%	950	3%	1.127	3%	1335	4%	1474	4%
allochtone studenten (allen) (1)*	625	10,4%	776	11%	757	11%	818	12%	964	13%
allochtone studenten (met TMA, RUS en andere afkomst) (2)*	237	3,9%	322	4%	298	4%	338	5%	437	6%
student-nieuwkomers (3)*	24	0,4%	19	0%	8	0%	16	0%	21	0%
Vluchtelingstudenten (4)*	15	0,2%	19	0%	15	0%	13	0%	13	0%
anderstalige studenten (5)*	468	7,8%	563	8%	541	8%	550	8%	723	10%
werkstudenten	369	1,3%	385	1%	394	1%	356	1%	391	1%
studenten met TSO-vooropleiding	1.379	5,0%	2.300	7%	2.379	0%	-	-	-	-
studenten met KSO-vooropleiding	239	0,9%	247	1%	0	0%	-	-	-	-
studenten met BSO-vooropleiding	76	0,3%	113	0%	0	0%	-	-	-	-
studenten met andere vooropleiding (dan ASO, TSO, KSO of BSO)	720	2,6%	764	2%	0	0%	-	-	-	-
Herintreders (7)	165*	2,7%	167	2%	150	2%	170	2%	148	2%

Populatie: alle studenten in initiële bachelor- en masterprogramma's, voorbereidings- en schakelprogramma's.
Populatie*: alle nieuw ingeschreven studenten (BA, MA, voorbereidings- en schakelprogramma's) die vrijwillig hun gegevens ter beschikking stellen.

Resultaatsindicator 2: het aantal studenten uit de bedoelde doelgroepen dat jaarlijks wordt gefinancierd.
De ondersteuning van specifieke doelgroepen verloopt zowel via kinderopvang, huurvermindering als via rechtstreekse financiële hulpverlening. Hierover wordt evenwel geen specifieke registratie opgezet, waardoor op basis van de gegevens die opgevraagd worden om op bovengenoemde hulpverlening beroep te kunnen doen momenteel niet af te leiden is of de aanvrager tot een specifieke doelgroep behoort.

Strategische doelstelling 2: de sociale dienstverlening wil gekend zijn bij de studenten, de UGent diensten en externe diensten als het centrale aanspreekpunt voor betrouwbare informatie met betrekking tot het sociaaljuridisch statuut van de student, studiekosten en studiefinanciering.

Operationele doelstelling 1: studenten/diensten met vragen of problemen moeten zo snel en efficiënt mogelijk geholpen of doorverwezen worden.
Resultaatsindicator 1: op alle vragen wordt binnen de 2 werkdagen een antwoord geformuleerd.
Studenten kunnen in de voormiddag op afspraak langskomen, in de namiddag is er steeds vrije consultatie. Om de wachttijden bij de start van het academiejaar te beperken, werken we sinds 2016-2017 op afspraak in de maanden september en oktober. Hierdoor krijgen we meer tijd per cliëntcontact en kunnen we onze dienstverlening optimaliseren. Sinds academiejaar 2016-2017 zijn we ook gestart met OTRS (Open source Ticket Request System) voor de verwerking van de mails naar ons generiek mailadres. Met het ticketnummer wordt verwezen naar de complete mailwisseling, inclusief eventuele interne notities. Dankzij dit systeem is het mogelijk met meerdere gebruikers tegelijkertijd tickets af te handelen. Door hiervan gebruik te maken komen mails niet meer individueel terecht bij de verschillende medewerkers waardoor de opvolging beter en sneller gegarandeerd kan worden, ook bij tijdelijke afwezigheid. Alle mails worden binnen de 2 werkdagen beantwoord.
Resultaatsindicator 2: jaarlijks verslag van de bevraging van de klantentevredenheid.
Zie verder onder strategische doelstelling 5, operationele doelstelling 1.

Operationele doelstelling 2: informatie wordt zo ruim mogelijk verspreid en bij elke kennisname van wijzigingen onmiddellijk geactualiseerd.
Resultaatsindicator 1: het jaarlijks uitbrengen van een informatieve publicatie aangaande het sociaaljuridische statuut van de student, al dan niet in samenwerking met andere actoren uit het werkveld.
We blijven actief meewerken aan de jaarlijkse redactie van de brochure Centen voor Studenten, een publicatie over het sociaaljuridische statuut van de student die in samenwerking tussen diverse Vlaamse hogeronderwijsinstellingen wordt uitgebracht en aan de website hiervan.
Resultaatsindicator 2: het ter beschikking stellen van een informatieve website die na kennisname van elke wijziging onmiddellijk wordt geactualiseerd en waarbij de datum van de recentste aanpassing van de informatie wordt gepubliceerd ter informatie van de gebruiker.
De Sociale Dienst beschikt over een website met informatie over studiekosten en financiële steun, die jaarlijks volledig wordt aangepast in functie van het nieuwe academiejaar en tijdens het jaar wordt bijgewerkt bij elke wijziging die zich voordoet. Daarnaast werd deze website in de loop van 2017 nog eens volledig opgefrist om de informatie overzichtelijker ter beschikking te stellen. Voor wegwijs in het studentenstatuut, wordt sinds 2013 gelinkt naar de Centen voor Studenten website. De Centen voor Studenten website wordt jaarlijks geactualiseerd o.b.v. de gelijknamige brochure. Wijzigingen worden onmiddellijk aangepast om de website up to date te houden.
Resultaatsindicator 3: jaarlijkse registratie van het aantal bezoekers van de website.
Via Google Analytics verzamelden we enkele gebruikersstatistieken van de website van de Sociale Dienst. Hieruit konden we opmaken dat er in 2017, over alle pagina's van de Sociale Dienst heen, in het totaal 26.739 gebruikers werden geregistreerd. Onze algemene hoofdpagina is de meest bezochte pagina met 22.152 unieke weergaven. In het luik financiële steun werd de informatie

over een voorschot op je studiebeurs 2.106 keer bezocht. De pagina met informatie over de toelagen/renteloze leningen UGent kreeg 2.374 bezoekers. Het aanvraagformulier voor deze toelagen/renteloze leningen werd in het totaal 179 keer gedownload.

Operationele doelstelling 3: UGent diensten en externe diensten waarmee wordt samengewerkt worden automatisch trimestrieel door ons via mail geïnformeerd van wijzigingen, belangrijke aandachtspunten en specifieke items m.b.t. het sociaaljuridisch statuut van de studenten.
Resultaatsindicator: de trimestriële informatiemails.
Informatie over de toepassing van de reglementering studietoelagen en de sociaaljuridische gevolgen bij het wijzigen of stopzetten van studies, werden via mail en in telefonische contacten doorgegeven aan collega's van diverse diensten die bij deze materie betrokken zijn. In de loop van 2017 zijn er bepaalde overlegmomenten georganiseerd met collega's van interne diensten waaronder een overleg met de studie- en studentenbegeleiders. Door dergelijk overleg maken we onszelf en onze dienst meer kenbaar en wisselen we nodige informatie uit. Dit zal ervoor zorgen dat wanneer het nodig is deze andere diensten ook studenten gepast kunnen doorverwijzen naar onze dienst.

Strategische doelstelling 3: wij bieden een laagdrempelige, transparante en klantgerichte dienstverlening aan, gebruikmakend van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en gebaseerd op eenvoudige administratieve procedures.

Operationele doelstelling 1: het vereenvoudigen van de procedures voor de aanvragen voor studiefinanciering.
Resultaatsindicator: de aanvraagformulieren, die via de website kunnen gedownload worden, worden regelmatig aangepast. In de loop van 2017-2018 staat opnieuw een volledige opfrisbeurt van het aanvraagformulier voor studiefinanciering op de agenda. Hiermee proberen we op een, voor de student eenvoudige manier, voldoende informatie te verkrijgen voor een vlotte dossierafhandeling.

Strategische doelstelling 4: wij zullen actief participeren in diverse werkgroepen waarbij de vergaarde kennis en informatie opengesteld en uitgewisseld wordt en vanuit de praktijkervaring relevante input aangeleverd wordt over de dienstverlening aan het beleid.

Operationele doelstelling 1: wij werken nauw samen met de afdeling Studietoelagen, onderhouden een netwerk van contacten en signaleren via diverse overlegkanalen onze bevindingen aan het beleid.
Resultaatsindicator: onze jaarlijkse participatie aan de informele Overleggroep Studentenstatuut en aan de redactie van de publicatie "Centen voor Studenten".
We bleven deelnemen aan de informele Overleggroep Studentenstatuut en aan de werkgroep Centen voor Studenten. Deze werkgroepen betreffen een samenwerking op vlak van informatieuitwisseling tussen medewerkers van diverse Vlaamse hogeronderwijsinstellingen. Via deze overleg- en samenwerkingsactiviteiten worden de bevindingen uit de dagelijkse werking gesignaleerd aan het beleid. Verder was er in juni 2017 ook een specifiek overlegmoment met onze rechstreekse contactpersoon bij de afdeling School – en Studietoelagen om onze werking en specifieke vragen te bespreken.

Strategische doelstelling 5: wij streven naar een professionele en kwalitatieve dienstverlening.

Operationele doelstelling 1: de kwaliteit van de dienstverlening moet voldoen aan de verwachtingen van de cliënt.
Resultaatsindicator: via een enquête wordt jaarlijks getoetst of aan deze doelstelling beantwoord wordt.

Om de klantentevredenheid te meten worden evaluatieformulieren ter beschikking gesteld die de bezoekers anoniem kunnen invullen en via een postbus in onze wachtzaal kunnen inleveren.
In 2017 maakten slechts 19 cliënten van het formulier gebruik om hun mening over de dienstverlening te uiten. Uit deze beperkte resultaten blijkt, net zoals de voorbije jaren, dat de dienst vooral gekend is via de website. Daarnaast komen ze vaak bij ons terecht na doorverwijzing van een andere dienst van de UGent of doordat familie/kennissen/vrienden/studiegenoten hen over ons aanbod informeerderen. De bezoekers die een evaluatieformulier invulden geven aan tevreden te zijn over de duidelijkheid en volledigheid van de informatie. Ook zijn ze tevreden over de vriendelijkheid en omgangstaal van de medewerker. Zij zouden onze dienst aanbevelen aan anderen, maar merkten ook op dat onze dienst nog niet voldoende gekend is. In 2018 gaan we dus opnieuw bekijken welke bijkomende acties kunnen ondernomen worden om onze dienst, en vooral onze dienstverlening, meer bekendheid te geven.

Operationele doelstelling 2: onze personeelsleden volgen de actualiteit m.b.t. hun vakgebied en scholen zich regelmatig bij.
Resultaatsindicator: jaarlijks aantal gevolgde bijscholingen en opleidingen opgenomen in de individuele opleidingsdossiers van de personeelsleden.
Alle gevolgde bijscholingen en opleidingen werden in het individuele vormingsdossier van de medewerkers bijgehouden.

Strategische doelstelling 6: inzake een geïntegreerd beleid m.b.t. onderwijsmobiliteit en het beleid van de directie Studentenvoorzieningen wordt voorzien in een gericht kansengroepenbeleid ter ondersteuning van deze studenten om te participeren aan de externe studentenmobiliteit.

Operationele doelstelling 1: voorzien van een sociale mobiliteitstoelage via de Sociale Dienst. De aanvraag tot mobiliteitstoelage staat enkel open voor de studenten van de UGent, welke in aanmerking komen voor een studietoelage van de Vlaamse Overheid en die willen participeren aan internationale onderwijsprogramma's.
Resultaatsindicator: het aantal verstrekte mobiliteitstoelagen.
In 2017 werd 1 specifieke mobiliteitstoelage, voor een buitenlandse uitwisseling als aanvulling op de Erasmusbeurs en de studietoelage van de Vlaamse overheid, t.b.v. € 250 toegekend.

3.5.8 Algemene bevindingen

Alle studenten kunnen bij de Sociale Dienst terecht met hun vragen over allerlei zaken. Uit de cliëntcontacten blijkt dat ze een grote nood hebben aan gestructureerde informatie en duidelijke antwoorden op hun vragen. Hoewel er een groot aanbod is van informatie via verschillende kanalen zoals websites en brochures, blijkt dit vaak te algemeen of onduidelijk om er de voor hun specifieke situatie noodzakelijke gegevens uit te filteren. Het is de taak van de medeweker van de Sociale Dienst om uit de hulpvraag ook onderliggende noden te detecteren. Door de hoge kost die studeren met zich meebrengt merken we ook een noodzaak aan financiële ondersteuning. Soms is het gezinsbudget ontoereikend of staat de student zelf financieel in om bepaalde kosten te dragen. Het aantal dossiers blijft echter beperkt hoewel de studiekosten voor velen zwaar is. De bekendheid en laagdrempeligheid van de Sociale Dienst is daarom heel belangrijk zodat iedereen die nood heeft aan informatie of ondersteuning toegang krijgt tot gepaste dienstverlening. Hierin speelt de website enerzijds een belangrijke rol, anderzijds zijn er ook interne en externe diensten die studenten doorverwijzen. Hoewel jaarlijks uit de tevredenheidsenquêtes blijkt dat de meeste bezoekers tevreden zijn over onze dienstverlening blijft er een tekortkoming op vlak van kenbaarheid van onze dienst. Zeker ook met de toename van bepaalde doelgroepen zoals vluchtelingstudenten blijft dit een aandachtspunt. Met onze aanwezigheid op de introductie- en informatiedagen en de informatiebeurs voor

eerstejaarsstudenten proberen we onze dienst voor te stellen bij de studenten. Daarnaast zijn we in 2017 begonnen met onze bekendheid bij interne diensten zoals de studie- en studentenbegeleiding verder uit te werken om zo nog meer studenten te kunnen helpen. Tevens wordt gepland om de Sociale Dienst op termijn samen met andere dienstverlenende services van de Studentenvoorzieningen te huisvesten op een nieuwe, meer zichtbare en beter toegankelijke locatie, met name in het huis van de Sint Pietersnieuwstraat 45 dat gelegen is voor het restaurant De Brug. Het zal opnieuw in 2018 een uitdaging worden om onze dienst en ons aanbod zo studentikoos mogelijk onder de aandacht van de studenten te brengen.
Regelmatig moeten we onze interne werking en procedures evalueren om zo een efficiënte en effectieve dienstverlening te blijven garanderen. In 2017 zijn we begonnen met alle interne procedures te evalueren en te optimaliseren waar nodig. Ook in 2018 zal hieraan verder gewerkt worden. De toekenningcriteria voor studiefinanciering, die doelgroepgericht zijn, blijven ons belangrijkste werkinstrument om een afdoend antwoord te kunnen geven op de financieringsaanvragen die ons bereiken. Ook deze criteria zullen in 2018, met het oog op het nieuwe beleidsplan dat we voor de Vlaamse overheid moeten opmaken, opnieuw op hun doeltreffendheid onderzocht worden en geactualiseerd worden.

3.6 Jobdienst

3.6.1 Doelstelling

De Jobdienst heeft als doelstelling de studenten, die volledig of gedeeltelijk zelf moeten instaan voor hun leef- en studiekosten, financieel te helpen door hen studentenjobs aan te bieden die combineerbaar zijn met hun studies. Met het aanbieden van studentenjobs wil de Jobdienst ook een belangrijke bijdrage leveren aan studenten die als jongvolwassenen streven naar een zekere mate van zelfstandigheid.
Door studenten in te schakelen in het arbeidscircuit wordt hen de mogelijkheid gegeven bruikbare werkervaring op te doen en zich voor te bereiden op wat er zich afspeelt op de arbeidsmarkt.
Het werkaanbod moet zo ruim en gedifferentieerd mogelijk zijn om de student in staat te stellen zonder veel inspanningen een job te vinden die voldoet aan zijn verwachtingen.
De Jobdienst streeft er tevens naar om jobstudenten tegen misbruiken te beschermen, hen te informeren over hun rechten en plichten en hen jobs aan te bieden die beantwoorden aan de reglementaire vereisten.
De Jobdienst zorgt voor een kwalitatieve en klantgerichte dienstverlening die vertrekt vanuit de noden en de verwachtingen van de student.

3.6.2 Regeling toelagen

Het aandeel van de overheidstoelagen dat toegekend wordt aan de Jobdienst omvat de werkingskosten van deze dienst, die jaarlijks bij het opmaken van de begroting worden geraamd aan de hand van de effectief te verwachten uitgaven voor personeels- en administratiekosten.

3.6.3 Selectiviteit

<u>Universele dienstverlening:</u>
de Jobdienst is een universele dienstverlening. Het aantal jobstudenten dat werk zoekt om bij te dragen in de studiekosten of een zekere mate van zelfstandigheid te verwerven is groot. Het werkaanbod is voldoende groot en de jobbemiddeling kan maar efficiënt georganiseerd worden als de vraag op het aanbod is afgestemd. Alle studenten hebben er belang bij werkervaring op te doen en kennis te maken met wat zich afspeelt op de arbeidsmarkt. Alle jobstudenten hebben er

belang bij zo goed mogelijk geïnformeerd te zijn over hun rechten en plichten. Om die redenen wordt de jobbemiddeling opengesteld voor alle studenten.

Selectiviteit:
voor de vacatures binnen de studentenvoorzieningen wordt, bij gelijkwaardigheid van de kandidaten, op basis van interne prioriteitscriteria wel voorrang gegeven aan minvermogende studenten die zelf volledig of gedeeltelijk moeten bijdragen in hun leef- en studiekosten.
Studenten die voor een job binnen de universitaire restaurants of homes in aanmerking willen komen kunnen daarvoor elk trimester hun kandidatuur indienen bij de Jobdienst. Aan elk individueel dossier wordt een prioriteitscategorie toegekend. De dossiers die een diepgaand sociaal onderzoek vragen worden behandeld in overleg met de Sociale Dienst voor Studenten.
De werkgevers uit de andere universitaire diensten en faculteiten geven er vaak voorkeur aan om zelf de kandidaten te selecteren. De Jobdienst maakt dan indien nodig een voorselectie waarbij in eerste instantie rekening gehouden wordt met de selectiecriteria gesteld door de werkgever. Pas in tweede instantie wordt bij deze selecties rekening gehouden met de prioriteitscriteria.

De vacatures uit de private sector zijn een middel om het werkaanbod te verruimen. De Jobdienst is geen erkend bureau voor arbeidsbemiddeling. Deze vacatures worden door de Jobdienst dan ook enkel ad-valvas aan de studenten bekendgemaakt, er gebeurt geen actieve bemiddeling voor.

Volgende interne prioriteitscategorieën worden gehanteerd:

Prioriteit 1:	studenten die door omstandigheden zonder inkomen vallen, of die enkel via jobs in hun onderhoud en studiekosten kunnen voorzien;
Prioriteit 2:	studenten waarvan het gezin ofwel zij zelf een objectief budgettekort hebben en studentbissers met verlies van een studiefinanciering van de Vlaamse Overheid van > € 1.250;
Prioriteit 3:	beursstudenten met uitzonderlijk hoge studiekosten en studentbissers met verlies van een studiefinanciering van de Vlaamse Overheid van < € 1.250;
Prioriteit 4:	beursstudenten met een objectief budgettekort;
Prioriteit 5:	niet beursgerechtigde studenten die hun jaar moeten overdoen;
Prioriteit 6:	beursstudenten met voldoende basisinkomsten;
Prioriteit 7:	niet beursgerechtigde studenten met onverwacht hoge kosten (kot, stage…);
Prioriteit 8:	studenten die persoonlijk zakgeld willen verwerven;
Prioriteit 9:	studenten voor wie de prioriteit niet kan bepaald worden omdat zij hiervoor niet de nodige gegevens overmaken aan de Jobdienst.

Bij voorrang worden de jobs toegekend aan studenten uit de prioriteitscategorieën 1 tot en met 4. Voor het jaar 2017 werden de jobstudenten die zich inschreven bij de Jobdienst als volgt ondergebracht in de verschillende prioriteitsklassen:

Prioriteit	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Aantal	40	17	20	15	22	1	10	124	3.571

3.6.4 Lopende en geplande operaties

De Jobdienst werkt voor de diensten van de UGent met een internetapplicatie die deel uitmaakt van SAP. Via deze applicatie kunnen de interne werkgevers hun werkopdrachten zelf inbrengen

en, indien zij dat wensen, via jobmatching zelf een selectie maken uit de ingeschreven kandidaten. Via hetzelfde systeem gebeurt de jobafficheringen en kunnen studenten een gepaste job zoeken.

Voor de studentenjobs uit de private sector is de Jobdienst sinds 2007 lid van het project Jobstudenten(JOS)systeem. Dit project betreft een samenwerking tussen de VDAB en bijna alle hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en Brussel. Het JOS-systeem is een databank, beheerd door de VDAB, waarin alle private studentenjobs die de partnerinstellingen bereiken gepubliceerd worden. De studenten die ingeschreven zijn bij de Jobdiensten van de partnerinstellingen krijgen zo de mogelijkheid om over gans Vlaanderen en Brussel de voor hen meest geschikte job te vinden, ongeacht waar zij studeren of wonen. In oktober 2013 kwam JOS-versie 2.0 in productie om nog beter jobs te kunnen posten en bekend te maken bij de studenten. Aan het JOS-systeem werd in 2017 verder bekendheid gegeven door middel van gerichte acties, het systeem zal verder geëvalueerd worden.

Naar de eerstejaarsstudenten toe werd bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 in alle faculteiten een voorstelling van de dienst gegeven. De Jobdienst nam eveneens deel aan de Erasmus Welcome Days in 2017 om de dienstverlening kenbaar te maken aan de inkomende Erasmus studenten. Verder beschikt de Jobdienst over een uitgebreide website, waarop naast algemene informatie ook dagelijks vacatures in de kijker worden geplaatst. Specifieke acties worden ook als blikvanger gepubliceerd op de homesite van de UGent. De Jobdienst communiceert tevens actief met de studenten via facebook.

Jongeren die voltijdse studies willen volgen, maar die zelf geen inkomen hebben en niet meer kunnen terugvallen op hun ouders, kunnen onder bepaalde voorwaarden tijdens hun studies een beroep doen op een leefloon via het OCMW. Aan het verkrijgen van het leefloon wordt vaak gekoppeld dat de student werkbereid moet zijn tijdens de periodes die verenigbaar zijn met de studies. De studenten die zich op het leefloon beroepen behoren tot de doelgroep waartoe de Jobdienst zich in eerste instantie richt. De Jobdienst heeft er ook in 2017 voor gezorgd dat deze doelgroep de zekerheid op een job tijdens de vakantie en/of het academiejaar had.

3.6.5 Samenwerkingsakkoorden

De samenwerking tussen de universitaire Jobdienst en de jobdiensten van de hogescholen werd opgenomen in het samenwerkingsakkoord dat in 2008 afgesloten werd tussen de Universiteit Gent en de Sociale Voorzieningen van de hogescholen van de AUGent. Hierdoor kunnen alle AUGent studenten beroep doen op de Jobdienst van de UGent en dit zowel voor arbeidsbemiddeling als voor informatie en advies. Een aantal hogeschoolstudenten werd ook tewerkgesteld binnen de diensten en vakgroepen van de UGent.

3.6.6 Cijfergegevens

Ingeschreven jobstudenten

Jaar	UGent-studenten	Hogeschoolstudenten	Totaal
2015	3.042	85	3.127
2016	3.585	119	3.604
2017	3.699	121	3.820

Werkvolume

Tewerkstelling via de Jobdienst

Jaar	Aantal uren	VTE	Studentenvoorzieningen	VTE	Anderen diensten UGent	VTE
2015	120.947	61,21	56.116	28,40	64.831	32,81
2016	126.354	63,94	61.868	31,31	64.486	32,63
2017	137.306	69,49	62.196	31,48	75.110,43	38,01

Er werden in 2017 7.125 contracten afgesloten met studenten, daar waar het er in 2016 6.650 waren.

Evolutie van de lonen

Uitbetaald door de UGent			
	2015	2016	2017
Studentenvoorzieningen	€ 881.844	€ 985.404	€ 932.062
Andere UGent-diensten	€ 986.601	€ 998.261	€ 1.198.233
Totale loonkost	€ 1.868.445	€ 1.983.665	€ 2.130.295
Bruto loon studenten.	€ 1.591.898	€ 1.697.038	€ 1.876.912

Tewerkstelling private sector:

Totaal overzicht jobs		
2015	2016	2017
378	276	235

3.6.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: met de Sociale dienstverlening willen wij, voor studenten die bewijzen dat het gezinsbudget ontoereikend is om hun studiekosten te dragen, voor zelfstandige studenten en voor studenten met kinderlast, corrigerend en aanvullend werken op de studietoelagen verstrekt door de Vlaamse Overheid door hen rechtstreekse en/of onrechtstreekse financiële hulp te bieden zodat ze zich zonder problemen kunnen wijden aan hun studies.

Operationele doelstelling 1: we bieden alle studenten die volgens de criteria van de Jobdienst onder prioriteit 1 vallen binnen de maand na hun inschrijving een studentenjob aan die combineerbaar is met hun studies.
Resultaatsindicator 1: aantal tewerkgestelde studenten met prioriteit 1 in langlopende (min. 1 trimester) studentenjobs.
Van de 40 prioriteit 1 studenten waren er in 2017 36 aan de slag, niet iedereen wenste in te gaan op het aanbod dat de Jobdienst hen kon bieden, een aantal studenten vond ook een job via andere kanalen.
Resultaatsindicator 2: gemiddeld tijdsverloop tussen inschrijving en eerste tewerkstelling.
De inschrijvingsmodule van de Jobdienst is momenteel niet gelinkt aan de tewerkstellings- en loonadministratie, waardoor het niet mogelijk is om het tijdsverloop tussen inschrijving en eerste tewerkstelling te registreren.
Resultaatsindicator 3: het jaarlijks voorzien van voldoende studentenjobs van minimum 2 uur per dag binnen de studentenvoorzieningen om alle kandidaat-jobstudenten uit prioriteitsgroep 1 tewerk te kunnen stellen. Dit aantal jobs wordt jaarlijks bij het opmaken van het jaarverslag vastgelegd aan de hand van de inschrijvingen in prioriteitsgroep 1 van het vorige kalenderjaar.
In 2017 werden 62.196 uren voor jobs van 2 uren per dag of meer binnen de Studentenvoorzieningen voorzien. Rekening houdend met het feit dat niet alle studenten omwille van hun studieprogramma gedurende gans het academiejaar kunnen werken, was dit ruim

voldoende om de beoogde studenten een zekerheid van tewerkstelling binnen onze diensten te kunnen garanderen. In 2018 zal een gelijkaardig aantal werkuren voorzien worden.

Operationele doelstelling 2: om onze prioritaire jobstudenten tewerk te kunnen stellen moedigen wij de UGent diensten aan om hun jobstudenten door de Jobdienst te laten selecteren. Wij zullen dit doen door bij wijze van extra service een actieve rol op te nemen in het onthaalbeleid voor jobstudenten.
Resultaatsindicator: procedure onthaalbeleid jobstudenten uitgewerkt tegen 2014 en definiëring van de rol van de Jobdienst in deze procedure.
Een basisonthaal wordt door de Jobdienst voorzien voor alle studenten die de Jobdienst selecteert. Voor het verder professionaliseren moet de onthaalprocedure echter kunnen geïntegreerd worden in de webapplicatie van de Jobdienst. De aanpassing/vernieuwing van deze applicatie is gepland in de loop van 2018 en 2019 en zal in samenwerking met DICT, DPO en DFIN gebeuren.

Strategische doelstelling 2: de sociale dienstverlening wil gekend zijn bij de studenten, de UGent diensten en externe diensten als het centrale aanspreekpunt voor betrouwbare informatie met betrekking tot het sociaaljuridisch statuut van de student, studiekosten en studiefinanciering.

Operationele doelstelling 1: studenten/diensten met vragen of problemen moeten zo snel en efficiënt mogelijk geholpen of doorverwezen worden.
Resultaatsindicator 1: op alle vragen wordt binnen de 2 werkdagen een antwoord geformuleerd.
De Jobdienst maakt er een punt van om elke mail onmiddellijk te beantwoorden. Wanneer er opzoekingswerk vereist is, krijgt de vraagsteller dezelfde dag nog antwoord van dit feit.
Resultaatsindicator 2: jaarlijks verslag van de bevraging van de klantentevredenheid.
Uit de bevraging van januari 2018 is gebleken dat de gemiddelde score voor de Jobdienst zeer goed tot uitstekend is. Er is verbetering nodig op vlak van IT en communicatie in verband met het inschrijven en afficheren van de jobs, wat gepland staat in 2018 en 2019. Qua klantvriendelijkheid scoren we zeer goed.

Operationele doelstelling 2: informatie wordt zo ruim mogelijk verspreid en bij elke kennisname van wijzigingen onmiddellijk geactualiseerd.
Resultaatsindicator 1: het jaarlijks uitbrengen van een informatieve publicatie aangaande het sociaaljuridische statuut van de student, al dan niet in samenwerking met andere actoren uit het werkveld.
De Jobdienst geeft de brochure 'Jobstudent, hoe werkt dat?' uit. Deze brochure wordt aangepast zodra er iets verandert aan de wetgeving. Ook via de brochure en website "Centen voor Studenten", een samenwerkingsverband tussen de alle Vlaamse hogescholen en universiteiten, wordt informatie verspreid voor jobstudenten.
Resultaatsindicator 2: het ter beschikking stellen van een informatieve website die na kennisname van elke wijziging onmiddellijk wordt geactualiseerd en waarbij de datum van de recentste aanpassing van de informatie wordt gepubliceerd ter informatie van de gebruiker.
De webpagina's van de Jobdienst worden steeds up-to-date gehouden.
Resultaatsindicator 3: jaarlijkse registratie van het aantal bezoekers van de website.
De website van de Jobdienst werd 62.808 keer geraadpleegd in 2017.

Strategische doelstelling 3: wij bieden een laagdrempelige, transparante en klantgerichte dienstverlening aan, gebruikmakend van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en gebaseerd op eenvoudige administratieve procedures.

Operationele doelstelling 1: het vereenvoudigen van de procedures voor inschrijving voor de Jobdienst tegen de start van het academiejaar.

Resultaatsindicator: herwerkte inschrijvingsprocedure voor Jobdienst tegen de start academiejaar.
De internetapplicatie van de Jobdienst, waar de inschrijvingsmodule deel van uitmaakt, is sterk verouderd. Verdere aanpassingen aanbrengen aan de applicatie zou enkel kunnen leiden tot het definitief uitvallen van de applicatie. De Jobdienst is dan ook al enige tijd vragende partij om hieraan een oplossing te bieden. Sinds 2016 worden hiervoor in de begroting van Afdeling III financiële middelen voorzien. In 2016 en 2017 werden, samen met DICT, DPO en DFIN, verkennende stappen ondernomen om de beste oplossing voor de gestelde problemen te vinden. Uiteindelijk werd eind 2017 beslist om een nieuwe module te ontwikkelen vertrekkende uit OASIS. De eerste fase van de (ver)nieuw(d)e applicatie voor de Jobdienst zal gefinaliseerd worden in 2018, deze fase bevat de inschrijvingsapplicatie. In tweede fase worden de jobmatching en de tewerkstellings- en loonadministratie aangepast, deze fase is voorzien in 2019.

Operationele doelstelling 2: communicatiekanalen zoals mail, facebook en twitter worden vanaf 2014 in de dagelijkse werking geïntegreerd.
Resultaatsindicator: uitwerken van een plan om de communicatiekanalen in de werking te integreren.
De Jobdienst is actief via mail, de website, sms en op facebook om dringende jobs én wijzigingen in regelgeving kenbaar te maken aan de studenten.

Operationele doelstelling 3: we stemmen tegen eind 2014 onze bemiddelingstools meer af op een actieve bemiddeling zodat we zelf de jobs naar de studenten toe kunnen brengen en maken hiervoor gebruik van de moderne communicatiemiddelen die daarvoor het meest geschikt blijken te zijn.
Resultaatsindicator 1: tegen eind 2013 worden uitgewerkte voorstellen voorgelegd om de actieve bemiddeling naar studenten toe te optimaliseren.
Resultaatsindicator 2: tegen eind 2014 zijn de voorgestelde tools operationeel.
In de loop van 2018 en 2019 zullen DICT en DFIN met de Jobdienst en DPO de mogelijkheden bekijken om de huidige jobmatching en tewerkstelling- en loonadministratie verder te automatiseren en te optimaliseren.

Strategische doelstelling 5: wij streven naar een professionele en kwalitatieve dienstverlening.

Operationele doelstelling 1: de kwaliteit van de dienstverlening moet voldoen aan de verwachtingen van de cliënt.
Resultaatsindicator: via een enquête wordt jaarlijks getoetst of aan deze doelstelling beantwoord wordt.
Zoals blijkt uit het verslag van de enquête gehouden bij (job)-studenten, blijkt de Jobdienst te voldoen aan deze doelstelling.

Operationele doelstelling 2: onze personeelsleden volgen de actualiteit m.b.t. hun vakgebied en scholen zich regelmatig bij.
Resultaatsindicator: jaarlijks aantal gevolgde bijscholingen en opleidingen opgenomen in de individuele opleidingsdossiers van de personeelsleden.
In 2017 werden informatievergaderingen bijgewoond met betrekking tot het jobstudentenstatuut, de arbeidswetgeving en sociale zekerheid.

3.6.8 Algemene bevindingen

Uit de omvang van het aantal werkuren gepresteerd binnen de UGent en uit het aantal inschrijvingen blijkt het meer dan waardevolle karakter van deze dienstverlening. Het feit dat, in tegenstelling tot de uitzendkantoren in de commerciële sector, de student binnen de werking van

de Jobdienst centraal staat blijft een grote troef. Bij de Jobdienst wordt immers niet verwacht dat de werknemer zich aanpast aan het werkaanbod, maar wordt alles in het werk gesteld om de jobs af te stemmen op de werkmogelijkheden van de werknemer-student.
Voor de jobs in de private sector participeert de Jobdienst in het JOS-systeem.
Dit systeem geeft de Jobdienst de mogelijkheid om zich als volwaardige partner tot de private markt te richten. Dit is een belangrijke troef om ook kandidaat-studenten aan te trekken die buiten de UGent, buiten de klassieke kantooruren en in de zomervakantie willen werken.
In 2015 werd duidelijk dat het JOS-systeem aan een vernieuwde werking toe is, daartoe wordt de huidige werking geanalyseerd en dit mee in opvolging vanuit de VLHORA en VLIR. In 2017 werd de knoop doorgehakt, alle resterende deelnemende sociale voorzieningen zullen in 2018 gerichte acties ondernemen om JOS weer volledig operationeel te krijgen.

De verouderde webapplicatie voor de inschrijvingen en de jobbemiddeling wordt ervaren als belangrijkste werkpunt. Deze applicatie dient volledig herwerkt te worden of te worden vervangen door een nieuwe applicatie. Op de budgetten van de Jobdienst worden hiervoor reeds sinds 2016 de nodige middelen ingeschreven. Voor de praktische uitvoering hiervan zijn we echter afhankelijk van de collega's van DICT, in samenwerking met DFIN. In 2016 en 2017 werden hiervoor enkele pistes onderzocht, eind 2017 werd beslist om een nieuwe applicatie te ontwikkelen. De eerste fase zal in 2018 operationeel zijn, de tweede fase zal voltooid worden in de loop van 2019.

3.7 Sociale begeleiding van buitenlandse studenten

Deze dienstverlening valt organisatorisch volledig buiten de Studentenvoorzieningen. De dienstverlening wordt georganiseerd door de directie Onderwijsaangelegenheden. Deze dienstverlening wordt dan ook niet betoelaagd met de sociale toelagen van Afdeling III Studentenvoorzieningen. Over de werking, doelstellingen en resultaten wordt gerapporteerd in het jaarverslag van de Universiteit Gent.

3.8 Sportvoorzieningen

3.8.1 Doelstelling

De afdeling Sportvoorzieningen organiseert en ondersteunt sportieve initiatieven. Zij heeft tot doel zoveel mogelijk studenten aan te zetten tot bewegen, op regelmatige basis aan sport te doen in kwaliteitsvolle omstandigheden en een bijdrage te leveren tot het algemene welzijn van de studenten. Het uitbouwen en versterken van de sociale contacten tussen de studenten is eveneens een doelstelling. Aansluitend wil men tegemoetkomen aan de noden op sportief vlak van bepaalde specifieke doelgroepen.

3.8.2 Regeling toelagen

De afdeling Sportvoorzieningen maakt deel uit van de directie Studentenvoorzieningen. Er worden evenwel geen sociale toelagen verstrekt aan deze afdeling gezien de kernopdracht gelinkt is aan de onderwijs/onderzoeksopdracht van de universiteit. De bestede middelen komen enerzijds (en voornamelijk) uit afdeling V (eigen patrimonium UGent) en anderzijds van de AUGent vzw, die op basis van de bepalingen van het decreet "houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentensportvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen" d.d. 03/04/09, extra financiële middelen ontvangt. Dit decreet maakt momenteel het voorwerp uit van een evaluatie met mogelijke bijsturing.

3.8.3 Selectiviteit

De Sportvoorzieningen zijn een universele dienstverlening. De sportvoorzieningen zijn toegankelijk voor alle studenten van de UGent die beschikken over een geldige studentenkaart. Studenten die behoren tot de AUGent kunnen aan dezelfde financiële voorwaarden gebruik maken van de infrastructuur en het sportief aanbod, mits verrekening van de kosten voor wat het universitair zwembad betreft. Studenten van de UGent hebben evenwel voor een beperkt aantal activiteiten een hogere prioriteit m.b.t. reservatie en inschrijving.

3.8.4 Lopende en geplande operaties

De afdeling Sportvoorzieningen zorgt jaarlijks voor een uitgebreid aanbod aan activiteiten waaraan studenten kunnen deelnemen. Het aanbod in 2017 bestond uit 34 indoorsporten, 7 watersporten, en 6 outdoor sporten. Nieuw in ons aanbod waren o.a. cross training en krav maga. Er wordt daarbij rekening gehouden met behoeften, trends en opportuniteiten. Studenten kunnen op die manier zowel recreatief als competitief aan sport doen. Voor de begeleiding van deze activiteiten doet de afdeling Sportvoorzieningen een beroep op gekwalificeerde en/of ervaren lesgevers. Naast het aanbod aan (be)geleide activiteiten stelt de afdeling Sportvoorzieningen haar infrastructuur ook ter beschikking voor vrije sportbeoefening, waarbij de studenten in verenigingsverband (faculteitskringen, …) zelf kunnen bepalen welke disciplines ze willen beoefenen.
Naast het zuiver sportgerichte aanbod, worden nog een aantal andere initiatieven georganiseerd, waarbij het accent zowel op het sportieve als op het sociale vlak ligt (interfacultair sporttornooi, zwemmarathon en –kampioenschap, interfacultaire kampioenschappen, …).
Tenslotte neemt de UGent actief deel aan de Vlaamse en Belgische Studentenkampioenschappen en organiseert ze zelf verschillende ervan in haar infrastructuur. Samen met de partnerinstellingen binnen de AUGent wordt er ook deelgenomen aan internationale studentsportontmoetingen (2017: Barcelona). Op die manier worden de erkende topsportstudenten en de betere competitiesporters nauw betrokken bij de werking en komen ook zij aan hun sportieve trekken.

Om dit alles te kunnen organiseren voorziet de afdeling Sportvoorzieningen in zeer ruime openingsuren, afgestemd op de behoeften van de studenten.
De afdeling Sportvoorzieningen informeert de studenten over haar aanbod en werking op verschillende manieren. Naast het overzicht op de portaalsite van de UGent, is er de jaarlijkse uitgave van een sportbrochure (10.000 exemplaren), het verspreiden van affiches en flyers, de organisatie van een opendeurweek tijdens de eerste week van het academiejaar, infosessies met de sportsenaat studenten (met vertegenwoordigers van alle faculteitskringen), …
Sinds de ingebruikname van geautomatiseerde reservatieprocedures kunnen studenten van de UGent prioritair reservaties voor langere periodes aanvragen, wat de continuïteit van de sportbeoefening verhoogt. Studenten kunnen reserveren en inschrijven op het sportsecretariaat, via mail of telefonisch. Om de dienstverlening nog te verbeteren is de beschikbaarheid van de infrastructuur ook online consulteerbaar op de portaalsite.
In de loop van vorige jaren werd vastgesteld dat men effectief gebruik maakt van deze dienstverlening.
Door de automatisering is het mogelijk om aan specifieke rapportering te doen. De verkregen gegevens worden gebruikt om de planning en het aanbod, waar nodig of wenselijk, gerichter bij te sturen.

3.8.5 Samenwerkingsakkoorden

In 2008 werd tussen de partners van de AUGent een samenwerkingsovereenkomst ondertekend waardoor alle studenten van de AUGent gebruik kunnen maken van het sportieve aanbod en de sportinfrastructuur van de UGent en dit aan dezelfde financiële voorwaarden als de studenten van de UGent. Een kostenverrekening op basis van het wederkerigheidsprincipe wordt hierbij toegepast. In 2013 werd deze overeenkomst geactualiseerd (voorheen met de vzw's sociale voorzieningen, nu met de instellingen zelf).

3.8.6 Cijfergegevens

Bezoekersaantallen per aangeboden sportdiscipline:

2017	**Jan**	**Feb**	**Maart**	**April**	**Mei**	**juni**
Aerobic	0	177	264	87	41	0
Aikido	34	54	77	15	4	0
Badminton	556	707	889	572	617	332
Basketbal	1	113	146	56	28	0
Ballet	0	15	55	23	0	0
BBB	0	160	404	146	0	0
Bujinkan	58	60	62	52	14	0
Conditietraining	0	180	97	153	0	0
Combat	0	43	64	41	0	0
Cross Training	0	27	74	25	17	0
Dans Aerobics	0	43	119	105	0	0
Diepzeeduiken	39	61	119	21	5	0
Douche	0	0	1	1	0	0
Fatburner	0	66	203	40	0	0
Handbal	0	11	18	8	0	0
Hockey	0	36	85	34	0	0
Jogging	55	47	51	37	44	21
Judo	0	9	4	7	0	0
Krav Maga	0	0	0	0	0	0
Minivoetbal	269	302	417	296	420	271
Pop Up Workout	0	14	44	32	7	0
Sauna	89	67	62	40	41	28
Shinkendo	11	18	34	12	8	0
Tafeltennis	144	169	265	138	136	80
Tennis Indoor	2	33	41	16	4	2
Tennis Outdoor	0	0	0	0	6	3
Volleybal	0	108	181	90	44	0
Waterpolo	0	76	119	47	20	0
Yoga	0	136	114	45	0	0
Zelfverdediging	0	34	65	30	9	0
Zumba	0	221	408	117	96	0
Zwemmen	3882	4114	4896	3576	3952	4040
Totaal/maand	**5140**	**7101**	**9378**	**5862**	**5513**	**4777**

	Juli	**Augustus**	**September**	**Oktober**	**November**	**December**	**Totaal**
Aerobic	0	0	29	222	120	45	**985**

Aikido	0	0	1	79	52	25	**341**
Badminton	77	365	422	817	656	585	**6595**
Basketbal	7	0	1	154	125	66	**697**
Ballet	0	0	0	0	0	0	**93**
BBB	0	0	209	533	606	173	**2231**
Bujinkan	0	0	3	91	56	24	**420**
Conditietraining	0	0	75	191	197	96	**989**
Combat	0	0	0	0	0	0	**148**
Cross Training	0	0	56	147	217	74	**637**
Dans Aerobics	0	0	29	165	104	44	**609**
Diepzeeduiken	0	0	2	115	95	62	**519**
Douche	0	4	0	1	0	3	**10**
Fatburner	0	0	59	275	116	56	**815**
Handbal	0	0	0	38	19	13	**107**
Hockey	0	0	0	157	109	68	**489**
Jogging	16	29	53	51	33	27	**464**
Judo	0	0	2	35	19	10	**86**
Krav Maga	0	0	15	14	13	13	**55**
Minivoetbal	0	0	177	404	321	263	**3140**
Pop Up Workout	0	0	25	68	27	13	**230**
Sauna	10	41	41	54	53	61	**587**
Shinkendo	0	0	0	32	16	15	**146**
Tafeltennis	51	135	112	121	105	93	**1549**
Tennis Indoor	0	0	2	211	128	8	**447**
Tennis Outdoor	0	2	3	6	0	0	**20**
Volleybal	0	0	0	243	153	78	**897**
Waterpolo	0	0	0	201	156	71	**690**
Yoga	0	0	133	398	169	41	**1036**
Zelfverdediging	0	0	0	107	46	30	**321**
Zumba	0	0	209	571	644	159	**2425**
Zwemmen	858	3002	4189	5144	4273	2875	**44801**
Totaal/maand	**1019**	**3578**	**5847**	**10645**	**8628**	**5091**	**72579**

Douche: deze gegevens zitten mee in de registratiecijfers opgenomen en worden hier dan ook volledigheidshalve vermeld.
September: opendeurweek 25/09/2017 – 29/09/2017 met gratis kennismakingslessen.

Daarnaast beoefenen heel wat studenten diverse sportactiviteiten door het afhuren van één of meerdere terreinen. Deze cijfers zijn niet in het overzicht opgenomen, evenmin de cijfers die gerelateerd zijn aan het gebruik van de infrastructuur in het kader van de opleidingen LO en Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie.

3.8.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: de afdeling Sportvoorzieningen heeft tot doel zoveel mogelijk studenten aan te zetten tot bewegen, door op regelmatige basis aan sport te doen in kwaliteitsvolle omstandigheden en een bijdrage te leveren tot het algemene welzijn van de studenten. Het uitbouwen en versterken van de sociale contacten tussen de studenten is eveneens een doelstelling. Aansluitend wil men tegemoetkomen aan de noden op sportief vlak van bepaalde specifieke doelgroepen.

Operationele doelstelling 1: studenten aanzetten tot bewegen en op regelmatige basis aan sport laten doen.
Dit wordt gerealiseerd door:
1. het aanbieden van laagdrempelige deelnamemogelijkheden door middel van een klantvriendelijk reservatiesysteem en tarieven die niet hoger liggen dan de marktprijs voor een vergelijkbaar aanbod.
2. het ter beschikking stellen van infrastructuur voor vrije sportbeoefening en het aanbieden van begeleide sportactiviteiten.
3. het voorzien in ruime openingsuren van het sportcomplex.
Resultaatsindicator 1: de registratie en de analyse van de bezoekersaantallen.
Vanaf 01/09/06 is door de ingebruikname van een nieuw geautomatiseerd reserveringssysteem een gedetailleerde registratie per doelgroep mogelijk. Enkele vaststellingen die op basis van de globale cijfers kunnen gedaan worden: het percentage UGent-studenten dat gebruik maakt van het aanbod en de infrastructuur blijft in vergelijking met andere gebruikersgroepen (hogeschoolstudenten, personeelsleden, externen, …) zeer hoog. De bezettingsgraad van het complex is vooral tijdens het academiejaar zeer hoog. Sporttakken die meest beoefend worden zijn: zwemmen, minivoetbal en badminton. Daarnaast zijn de "trendy" activiteiten sterk in trek (BBB, zumba, yoga).
Resultaatsindicator 2: de periodieke vergelijking van de eigen prijsstructuur met die van de stad Gent, de provincie Oost-Vlaanderen en het BLOSO. Op die manier wordt nagegaan of de laagdrempeligheid door een betaalbare prijs gegarandeerd blijft.
Uit onderzoek is gebleken dat de bereikbaarheid en de prijs van het sportaanbod determinerende factoren zijn bij sportparticipatie. In september 2006 werd, op basis van een vergelijking zoals hierboven vermeld, een vereenvoudiging en aanpassing van het retributiesysteem ingevoerd (beslissing Bestuurscollege dd. 08/06/06). Na een herziening werden op 1 september 2009 de zaaltarieven aangepast. De individuele tarieven voor studenten werden behouden om de laagdrempeligheid te behouden.
In september 2013 werd een algemene tariefverhoging ingevoerd. Enkel de tarieven voor meerbeurtenkaarten werden niet verhoogd, dit om gebruikers aan te sporen om op regelmatige basis te sporten.

Doelstelling: een bijdrage leveren tot het algemeen welzijn van de studenten.
1. ondersteunen van allerlei studentenactiviteiten waarbij bewegen en sport aan bod komen.
2. sensibiliseringscampagnes voor een aangepast beweeg- en sportaanbod, in combinatie met bv. gezonde voeding.
Resultaatsindicator 1: het aantal sportgerelateerde activiteiten dat door erkende studentenverenigingen wordt georganiseerd en ondersteund.
Resultaatsindicator 2: de mate waarin studenten de campagnes kennen.

Operationele doelstelling 2: uitbouwen en versterken van de sociale contacten tussen de studenten.
1. samenwerken met clubs en sportfederaties op vlak van begeleiding en het gebruik van infrastructuur.
2. organisatie van en deelname aan interfacultaire tornooien, interfacultaire kampioenschappen, internationale studentenontmoetingen en de Vlaamse en Belgische studentenkampioenschappen.
Resultaatsindicator: de participatiegraad bij interfacultaire kampioenschappen, tornooien en andere sportevenementen die buiten de dagelijkse werking van de afdeling Sportvoorzieningen plaatsgrijpen.
Tijdens het academiejaar 2016-2017 namen 17 UGent-ploegen deel aan de Studentensport Vlaanderen- en BUSF-competities (ploegsporten), waarbij 5 Vlaamse en 5 Belgische titels werden behaald.

Bij de individuele competities was er een deelname aan 10 competities, waarbij 9 gouden medailles, 12 zilveren en 9 bronzen werden behaald.
Aan de interfacultaire kampioenschappen (spreiding over beide semesters) in 14 verschillende disciplines namen 23 faculteitskringen deel.
Algemeen kan gesteld worden dat de participatie aan bovenvermelde activiteiten vrij hoog ligt. Opvallend gegeven hierbij is echter dat de participatie in sterke mate afhankelijk is van het engagement en de dynamiek van de sportverantwoordelijke(n) binnen de faculteitskringen en de goede uitslagen in de Studentensport Vlaanderen en BUSF kampioenschappen.

Operationele doelstelling 3: tegemoetkomen aan de noden op sportief vlak van bepaalde specifieke doelgroepen.
Er wordt ondersteuning geboden aan topsporters door erkende topsporters op bepaalde momenten gratis gebruik te laten maken van het sportcomplex voor specifieke trainingssessies (bv. gratis gebruik van een baan in het zwembad).
Voor studenten met een functiebeperking is er een samenwerkingsverband met het revalidatiecentrum van het Universitair Ziekenhuis Gent waarbij studenten kunnen inspelen op het sportaanbod dat van daaruit wordt georganiseerd en waarbij zelfs individuele begeleiding mogelijk is.
Andere specifieke doelgroepen zijn:
- internationale studenten;
- generatiestudenten (die vaak te kampen hebben met het fenomeen van drop-out).

Resultaatsindicator: de participatiegraad van bovenvermelde doelgroepen aan de bestaande initiatieven.
In 2016-2017 waren er 241 erkende topsporters. Het registratiesysteem laat toe om het gebruik van de infrastructuur door deze doelgroep te rapporteren. We stellen vast dat het zwembad vaak wordt gebruikt, terwijl de overige infrastructuur slechts zelden wordt gebruikt. Dit laatste heeft wellicht te maken met de nood aan specifieke infrastructuur voor bepaalde disciplines.
Studenten met een functiebeperking: zij richten zich tot het revalidatiecentrum van het UZ Gent. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de frequentie van het gebruik ervan door deze doelgroep.

De operationele doelstellingen houden rekening met de volgende specifieke omgevingsfactoren:
1. het Besluit van de Vlaamse regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne van 1 juni 1995
2. het Besluit van de Vlaamse regering betreffende het voorkomen van de veteranenziekte of legionellose op voor publiek toegankelijke plaatsen van 11 juni 2004
3. het decreet inzake Gezond en Ethisch Sporten van 20 december 2013 en haar wijzigingen
4. de wettelijk voorziene periodieke controles op de veiligheid en de hygiëne van de sportinfrastructuur en het materiaal.

3.8.8 Algemene bevindingen

De studenten van de UGent maken in vrij hoge mate gebruik van het sportaanbod en de sportinfrastructuur. Bereikbaarheid, laagdrempeligheid (zowel prijs als aard en niveau van het aanbod) en informatie zijn hierbij belangrijke elementen.
Het is de bedoeling om in de toekomst nog meer studenten aan te zetten tot sportparticipatie op regelmatige basis. Hiervoor zullen blijvend inspanningen geleverd moeten worden via de faculteitskringen enerzijds en via andere promotiekanalen anderzijds.
Door het evalueren van de bezettingsgraad en de participatiecijfers wordt het aanbod jaarlijks bijgestuurd om zodoende maximaal tegemoet te komen aan de desiderata van de studenten.

3.9 Studentenactiviteiten

3.9.1 Doelstelling

De dienst Studentenactiviteiten ondersteunt de sociaal-culturele initiatieven die openstaan voor alle studenten van de Universiteit Gent. Het bevorderen en ondersteunen van de maatschappelijke en sociaal-culturele initiatieven ten behoeve van alle studenten aan de Universiteit Gent waarbij de kans geboden wordt om, ongeacht de eigen financiële draagkracht, te participeren in de organisatie van en de deelname aan studentenactiviteiten in zo ruim mogelijke zin welke georganiseerd worden door erkende studentenverenigingen van de Universiteit Gent op alle locaties van de universiteit Gent (art 1 van het besluit d.d. 21/02/1997 houdende het statuut van de coördinator van de dienst Studentenactiviteiten).

3.9.2 Regeling toelagen

De dienst Studentenactiviteiten heeft slechts beperkte eigen inkomsten. Het aandeel van de overheidstoelagen dat toegekend wordt aan de dienst omvat de werkingskosten en de personeelskosten van deze dienst en de subsidies voor de activiteiten van de erkende verenigingen. De uitgaven worden jaarlijks bij het opmaken van de begroting geraamd aan de hand van de effectief te verwachten uitgaven voor de geplande acties en voor de personeels- en administratiekosten.

De verdeling van de subsidies voor de studentenwerking onder de koepelverenigingen van de studentenverenigingen (verder: 'konventen'), het onafhankelijke studentenblad Schamper en de projectverenigingen 12Urenloop en Massacantus, alsook het budget voor het Actiefonds (i.e. een gereserveerde budget voor acute noden en bijzondere activiteiten van studentenverenigingen) wordt jaarlijks bepaald door de vergadering van konventvoorzitters (VKV), genomen bij een 2/3 meerderheid, en op voorwaarde dat 75 procent van de stemgerechtigde leden aanwezig is (art. 18 §1 van het Reglement betreffende de Studentenverenigingen).

De aan de konventen toegekende budgetten worden door hun Algemene Vergaderingen verdeeld onder hun erkende studentenverenigingen volgens de regels opgenomen in de statuten van het konvent (art. 19 §1 van het Reglement betreffende de Studentenverenigingen).

Buiten de sociale toelagen werd in 2017 door de UGent vanuit Afdeling V Patrimonium een bijzondere toelage voorzien van 237.328 euro die aangewend kon worden voor diverse initiatieven die de studenten ten goede komen, maar de ondersteuning van de werking van studentenorganisaties overschrijdt. Deze bijzondere toelage werd in 2017 aangewend voor de ondersteuning van de werking van de Gentse Studentenraad en voor de ondersteuning van studenteninitiatieven die de werking van de studentenorganisaties overschrijdt, bijvoorbeeld de organisatie van het evenement Student Kick-Off en de Dies Natalisfuif, alsook aan de ondersteuning van verschillende projecten, waaronder ook de hieronder vermelde cultuurprojecten Tumult.FM (voorziet informatie over cultuur) en Cultour (voorziet toegang tot cultuur).

3.9.3 Selectiviteit

De ondersteuning van de werking van studentenorganisaties is een universele dienstverlening. De dienst Studentenactiviteiten ondersteunt de sociaal–culturele initiatieven die openstaan voor alle studenten van de Universiteit Gent.

Een studentenactiviteit is volgens art. 14 van het Reglement betreffende de

Studentenverenigingen subsidieerbaar indien:

1. Ze wordt georganiseerd door een overeenkomstig Titel III erkende studentenvereniging;
2. De organiserende studentenvereniging niet geschorst is overeenkomstig art. 10 van het Reglement betreffende de Studentenverenigingen;
3. De activiteit de democratische beginselen en fundamentele rechten en vrijheden, de strafwet en andere toepasselijke wetgeving zoals opgenomen onder artikel 7 §2 respecteert, (ii) voldoet aan de algemene doelstellingen van artikel 13, en (iii) kadert binnen de doelstellingen van de studentenvereniging;
4. De activiteit openbaar is;
5. Het geen activiteit met winstoogmerk betreft;
6. De activiteit vooraf (ten laatste 48 uur voor de activiteit) ingegeven wordt via de website van de dienst Studentenactiviteiten.

3.9.4 Lopende en geplande operaties

De dienst Studentenactiviteiten verzorgt de dienstverlening aan en de ondersteuning van alle erkende studentenverenigingen. In de eerste plaats biedt zij op infrastructureel niveau heel wat mogelijkheden aan de verenigingen om hun werking te ondersteunen. Het studentenhuis De Therminal biedt hen verscheidene vergaderzalen, kantoren en polyvalente zalen. Er zijn bovendien uitgebreide multimediatoepassingen aanwezig in de verschillende lokalen, die ten goede komen aan de bijzonder gevarieerde werking die eigen is aan de uiteenlopende aard van de erkende studentenverenigingen.

De renovatie en ingebruikname van een nieuw studentenhuis wordt gepland voor 2018. De renovatiewerken aan de De Therminal lopen op het einde en worden verder ondersteund door een grote opruim- en onderhoudsactie in verschillende lokalen die werden ontruimd. Door bewust na te denken over functionele herbestemmingen en de aanwezige lokalen in het gebouw gerichter in te zetten wordt er efficiënt gebruik gemaakt van de ruimtes die reeds aanwezig zijn.

Daarnaast biedt de dienst Studentenactiviteiten ondersteuning aan de verenigingen bij aanvragen en administratieve verplichtingen. Om de gebruiksvriendelijkheid te verhogen zal de website uitgebreid worden om de communicatie naar de studentenverenigingen uit te breiden en vlotter te organiseren. Op dit moment kunnen bestuursleden via het controlepaneel voor verenigingen steeds hun subsidiesaldo raadplegen, online zalen en apparatuur reserveren en annuleren, alsook online het sleutelbeheer bijhouden. In 2018 zal het controlepaneel opnieuw uitgegeven worden om de werking van de dienst meer te automatiseren en aanvragen door verenigingen vlotter te verwerken. Ook de interne werking van de dienst vaart wel bij voornoemde automatisering. Door een doorgedreven digitalisering wordt de verwerking van aanvragen meer gestroomlijnd en kan informatie vlot uitgewisseld worden met andere universitaire diensten. De routinetaken kunnen zo grotendeels geautomatiseerd worden waardoor het personeel meer ingezet kan worden voor de ondersteuning en begeleiding van verenigingen.

Tijdens de doopperiode werd in 2017 opnieuw een preventieve aanpak gehanteerd naar de studentenverenigingen toe. Daarnaast werden de dopen naast het preventieve luik ook proactief gecontroleerd door verantwoordelijken van de konventen. Er werden daarbij in 2017 geen grote onregelmatigheden vastgesteld. De rol van de dienst Studentenactiviteiten bestaat erin de konventen hierin te ondersteunen door een centraal contactpunt te vormen met de stadsdiensten en door het centraliseren van bvb. de doopdraaiboeken. Er zal getracht worden in het kader van de boven aangehaalde digitalisering om dit soort aanvragen administratief te vereenvoudigen.

De dienst Studentenactiviteiten zetelt in het studentenoverlegplatform met de Stad Gent (StuGent) en zet tevens studentenverenigingen aan om te participeren en/of agendapunten aan te brengen. StuGent bewees al meerdere malen zijn nut (bijvoorbeeld betere communicatie en samenwerking tussen stadsdiensten en studentenverenigingen, overleg met de Gentse Jeugdraad, enz…) en zal dan ook in de toekomst van belang blijven. De dienst Studentenactiviteiten heeft er een duidelijke inbreng betreffende agendapunten over de bloklocaties, dopen en studentenevenementen, en brengt deze punten ook naar voor op andere overlegplatformen binnen de UGent en Stad Gent.

De dienst Studentenactiviteiten zetelt ook in het Buurtoverleg Overpoort. Hierbij heeft de dienst Studentenactiviteiten ook een duidelijke adviserende rol naar de horeca-uitbaters en Stad Gent toe. Er worden verschillende problematieken omtrent de Overpoort besproken en welke rol studentenverenigingen hierin spelen of hierin kunnen bijdragen. Een voorbeeld is de actie gauwdiefstallen of het tekort aan cantuszalen die hier wordt aangekaart.

3.9.5 Samenwerkingsakkoorden

De dienst Studentenactiviteiten heeft geen lopende samenwerkingsakkoorden met hogescholen.

Bij de provinciale uitleendiensten kunnen erkende studentenverenigingen gratis of voor een kleine vergoeding materiaal ontlenen die zij voor de organisatie van activiteiten kunnen aanwenden. Door deze goedkope dienst wordt de dure aankoop of huur van allerhande elektronisch en ander materiaal (zoals licht- en klankinstallaties, projectors, podiumelementen) vermeden. Sinds 2002 bestaat er een analoge overeenkomst met de uitleendienst van de Stad Gent waardoor nog meer en nog grotere mogelijkheden voor gratis ontleningen door erkende studentenverenigingen werden gerealiseerd.

De UGent participeerde in 2017 opnieuw in 2 cultuurprojecten, na het stopzetten van de cultuurcheques. Aan het begin van het academiejaar 2012-2013 werd van start gegaan met Tumult.fm. Ook dit project wordt georganiseerd op stedelijk niveau, overkoepelend voor alle hogeronderwijsinstellingen, en richt zich op het aanreiken van informatie over cultuur, onder andere door een blog, een radioprogramma, website, acties en TumultInGent, drie avonden in maart waarbij op 50 locaties verschillende kunstvormen te zien en te beluisteren waren. Daarnaast is er ook Cultour, een cultuurproject waarbij cultuur toegankelijk gemaakt wordt voor studenten en studentenverenigingen.

3.9.6 Cijfergegevens

Opsomming van de studentenactiviteiten en -organisaties die in 2017 een toelage kregen:

OMSCHRIJVING	Begroot 2017	Uitgaven 2017
Projecten van de VKV	**18.128,00**	**18.128,00**
12Urenloop	9.450,00	9.450,00
Massacantus	8.678,00	8.678,00
Faculteiten Konvent	**41.170.00**	**41.170,00**
Chemica	1.262,38	1.262,38
Dentalia	1.198,21	1.198,21
FK-centraal	0	0
Filologica	1.380,17	1.380,17
Gentse Biologische Kring (GBK)	1.221,43	1.221,43
Landbouwindustrieën en Landbouw (LILA)	1.427,46	1.427,46
Gentse Farma Kring (GFK)	1.179,21	1.179,21

Geografica	1.174,99	1.174,99
Geologica	1.530,05	1.530,05
Hermes	1.712,02	1.712,02
HILOK	1.175,41	1.175,41
Kring Moraal Filosofie (KMF)	1.184,70	1.184,70
KunstHistorische Kring (KHK)	1.220,58	1.220,58
Lombrosiana	1.255,63	1.255,63
Moeder Lies	1.729,33	1.729,33
Oosterse Afrikaanse Kring (OAK)	1.157,26	1.157,26
Politeia	1.567,20	1.567,20
Slavia	1.156,83	1.156,83
Veto Gent	1.214,67	1.214,67
Vlaamse Biomedische Kring (VBK)	1.166,97	1.166,97
Vlaamse Dierengeneeskundige Kring (VDK)	1.571,00	1.571,00
Vlaamse Economische Kring (VEK)	1.910,45	1.910,45
Vlaamse Geneeskundige Kring (VGK)	1.799,41	1.799,41
Vlaamse Geschiedkundige Kring (VGK)	1.248,03	1.248,03
Vlaamse Levenstechnische Kring (VLK)	1.519,92	1.519,92
Vlaamse Logopedische en Audiologische Kring (VLAK)	1.229,87	1.229,87
Vlaamse Psychologische en Pedagogische Kring (VPPK)	1.927,74	1.927,74
Vlaams Rechtsgenootschap (VRG)	1.896,94	1.896,94
Vlaamse Technische Kring (VTK)	1.900,31	1.900,31
WiNA	1.251,83	1.251,83
Internationaal Konvent	**7.950,00**	**7.950,00**
AIESEC	975	975
Board of European Students of Technology (BEST)	325	325
ChiSAG	775	775
Erasmus Student Network (ESN)	3.175,00	3.175,00
Ghent Students Club	175	175
Hayasa	275	275
IK-centraal	100	100
IndoSAG	175	175
International Students Association	225	225
International Association of Agricultural Students	1.175,00	1.175,00
Tomo No Kai	275	275
VinaSAG	300	300
Home Konvent	**11.500,00**	**11.500,00**
Home Astrid	1675	1675
Home Bertha de Vriese	1100	1100
Home Boudewijn	2500	2500
Home Fabiola	1475	1475
HK-centraal	2350	2350
Home Vermeylen	2400	2400
Kultureel Konvent	**18.000,00**	**15.544,27**
Atelier Modelstudies	1572,75	1572,75
Auw La	1572,75	759,55
Fotoklas	1572,75	0
Genst Universitair Harmonie Orkest (GUHO)	2690,9	2690,9
Gents Universitair Koor (GUK)	3779,66	3779,66
Gentse Universitair Symfonisch Orkest (GUSO)	2549,56	2549,56
Gentse Universitaire Dansclub (GUDc)	1419,5	1419,5
KK-centraal	69,78	0
Matrak	1347,81	1347,81

Studentenfanfare	1424,54	1424,54
Politiek en Filosofisch Konvent	**12.763,00**	**12.716,66**
't Zal Wel Gaan	890	890
Actief Linkse Studenten (ALS)	1183	1183
Christen Democraten Studenten (CDS)	1437,96	1437,96
Comac	2011,89	2011,89
Jong Groen StuGent	489,29	489,29
Jong N-VA UGent	844,59	844,59
Jonge Europese Federalisten (JEF)	587	587
JongSocialisten StuGent	118,06	118,06
Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV)	2260,61	2260,61
LVSV	737,16	737,16
Minos Gent	512	512
Nationalistische Studentenvereniging (NSV!)	1030,94	1030,94
PFK-centraal	223,04	176,7
StudentenPastoraal Gent (GPS)	0	0
Vereniging voor de Verenigde Naties Youth (VVNY)	437,46	437,46
Schamper	**20.205,00**	**20.205,00**
Schamper	20.205,00	20.205,00
Senioren Konvent	**9.000,00**	**9.000,00**
SK-centraal	9.000,00	9.000,00
Werkgroepen en Verenigingen Konvent	**16.165,00**	**16.165,00**
Archeologische Werkgroep (AW)	265	265
180 Degrees Consulting Ghent	1.050,00	1.050,00
Belgian Medical Students' Association (BeMSA)	464,42	464,42
Capitant Gent	153,32	153,32
CeNeka	441,08	441,08
De Loeiende Koe (DLK)	804,82	804,82
FEUNIG	517,72	517,72
FLYSE	1.590,41	1.590,41
FLUX	265	265
Groene Kring	739,05	739,05
IEEE Student Branch Ghent	230,39	230,39
Kajira	741,29	741,29
Klassieke Kring	904,94	904,94
MaCht	989,89	989,89
Moeder Theepot	550	550
Noord-Zuid-Studenten	265	265
Pkarus	768,03	768,03
Poutrix	428,08	428,08
PRIME	591,76	591,76
Sense	32,1	32,1
Vereniging Voor Natuurkunde (VVN)	1.180,77	1.180,77
Verkeerd Geparkeerd (VG)	1.217,59	1.217,59
WVK-centraal	920,07	920,07
UGent 1010	179,95	179,95
Zeus WPI	874,32	874,32

Deze cijfers kunnen afwijken van de getallen opgenomen in de Jaarrekening wegens mogelijke facturen of betalingen die na 31.12.2017 nog in verwerking gegeven zijn bij de administratie.

Omschrijving van de doelstellingen van de overkoepelende konventen

FaculteitenKonvent: FK-centraal
Het FaculteitenKonvent (FK) is de koepel van de 29 opleidingsgebonden studentenkringen aan de Universiteit Gent. Dit zijn de studentenverenigingen die verbonden zijn aan een specifieke opleiding of faculteit. In totaal spreken we van een ledenaantal dat reeds de 18000 overstijgt.

Internationaal Konvent: IK-centraal
Het Internationaal Konvent (IK) overkoepelt de studentenverenigingen die de internationalisering op een studentikoos niveau tot doel hebben en/of wiens leden afkomstig zijn uit of interesse hebben in een ander land of andere cultuur. Het IK beoogt om de internationalisering van de UGent-studenten te bevorderen, dit zowel in België als in het buitenland alsook om hun perspectief op sociaal, cultureel en economisch vlak te verruimen.

Home Konvent: HK-centraal
Het Home Konvent, afdeling UGent (HK) is het orgaan dat de verschillende homeraden en de verenigingen verbonden aan de universitaire homes van de Universiteit Gent overkoepelt. Homeraden zijn door de Universiteit Gent (UGent) erkende verenigingen die de bewoners van een universitaire home vertegenwoordigen. Per universitaire home kan er slechts één homeraad zijn.

Kultureel Konvent: KK-centraal
Het Kultureel Konvent (KK) is de koepel van de culturele verenigingen aan de Universiteit Gent. Het convent heeft tot doel studenten in contact te brengen met kunst in al haar vormen en uitingen en hen de gelegenheid te bieden zich ook op cultureel of artistiek gebied te ontplooien.

Politiek en Filosofisch Konvent: PFK-centraal
Het Politiek en Filosofisch Konvent (PFK) overkoepelt de democratische politieke en/of filosofische studentenverenigingen aan de Universiteit Gent. Het PFK stelt zich tot doel de interesse voor maatschappelijke, politieke en levensbeschouwelijke vraagstukken bij de studenten te stimuleren. Het PFK wenst een actief maatschappelijk en/of politiek engagement van de UGent-studenten te bevorderen.

SeniorenKonvent: SK-centraal
Het Seniorenkonvent Ghendt, afdeling UGent (SK) is een overkoepelend orgaan voor de regionale clubs (ook wel "streekclubs") in Gent, hoofdzakelijk bestaande uit studenten ingeschreven aan de Universiteit Gent, waarvan de organisatie gebaseerd is op het feit dat de leden afkomstig zijn van eenzelfde streek.

Werkgroepen en Verenigingen Konvent: WVK-centraal
Het Werkgroepen en Verenigingen Konvent (WVK) overkoepelt alle pluralistische, wetenschappelijk en/of maatschappelijk georiënteerde studentenverenigingen erkend aan de Universiteit Gent. Het WVK stelt zich tot doel de interesse voor maatschappij en wetenschap bij de studenten te stimuleren. Het WVK wenst als convent de actieve en kritische belangstelling in wetenschap en maatschappelijke betrokkenheid van de UGent-studenten te bevorderen.

Schamper
Schamper is het erkende onafhankelijke studentenblad van de Universiteit Gent. Schamper stelt zich tot doel studenten van de UGent te laten kennismaken met alle aspecten van de geschreven pers. Het bericht in de eerste plaats over het reilen en zeilen aan de UGent en secundair over alles wat in de interessesfeer van de Gentse universiteitsstudent kan liggen.

Urgent.fm (gefinancierd vanuit de Directie Bestuurszaken)
Urgent.fm heeft tot doel het bevorderen van sociaal-culturele communicatie voor en door

jongeren, en het bevorderen van de cultureel-maatschappelijke uitstraling van Gent en Vlaanderen, door het brengen van radio-uitzendingen en daaraan verbonden initiatieven. Urgent.fm opereert met ondersteuning van de Directie Bestuurszaken, de Directie Studentenvoorzieningen en de Gentse Studentenraad.

3.9.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: het bevorderen en ondersteunen van de maatschappelijke en sociaal-culturele initiatieven ten behoeve van alle studenten aan de Universiteit Gent waarbij de kans geboden wordt om, ongeacht de eigen financiële draagkracht, te participeren in de organisatie van en de deelname aan studentenactiviteiten in zo ruim mogelijke zin welke georganiseerd worden door erkende studentenverenigingen van de Universiteit Gent op alle locaties van de universiteit Gent.

Operationele doelstelling 1: financieel, materieel en infrastructureel de studentenverenigingen ondersteunen bij de organisatie van hun activiteiten en dit via de dienst Studentenactiviteiten.
Resultaatsindicator 1: de beschikbaarheid van subsidies ten voordele van de erkende studentenverenigingen.
Hiervoor werd in 2017 een krediet ten bedrage van € 158.816 ingeschreven in de begroting van afdeling III Studentenvoorzieningen. Voor de verdeling van dit krediet onder de verschillende erkende studentenverenigingen verwijzen wij naar de hogervermelde rubriek "cijfergegevens".
Resultaatsindicator 2: de ondersteuning op materieel vlak door het ter beschikking stellen van de nodige infrastructuur en lokalen via het universitair reservatiesysteem, zoals de zalen van het studentenhuis, pc-knooppunt, enz.
In 2006 werd het nieuwe studentenhuis "De Therminal" in gebruik genomen door de dienst Studentenactiviteiten. Dit gebouw beschikt over de nodige infrastructuur en de nodige materiële uitrustingen om aan de vragen van de erkende studentenverenigingen naar algemene voldoening tegemoet te kunnen komen. In 2010 werden al door middel van enkele investeringen aanzienlijke akoestische verbeteringen gerealiseerd. Sommige van deze acties liepen door in 2011 om ook tijdens optredens van de vele muzikale verenigingen het studentenhuis voldoende functioneel te houden (cf. geluidsoverlast). Zo werden verscheidene zalen uitgerust met akoestische panelen, wat een stijging van de bezettingsgraad van de verschillende lokalen en zalen tot gevolg heeft gehad. Om de repetities van de orkesten en het koor te optimaliseren, en de overlast van muzikale doorstroom in andere ruimtes tegen te gaan, werden in de Trechterzaal extra akoestische en geluidswerende gordijnen aangebracht.
Het bestaande gamma aan uitleenbare apparatuur – projectors, laptops, mobiel microsysteem, walkietalkies, …- heeft veel verenigingen diensten bewezen. Daarnaast werden de lockers, die al sinds de opening van het gebouw aanwezig zijn, aangeboden aan de verenigingen als opslagplaats voor kleinere spullen. Tijdens de blokperiodes wordt van deze lockers ook gretig gebruik gemaakt door de blokkende studenten.
Resultaatsindicator 3: registratie van de participatiegraad aan de organisatie van activiteiten. Het aantal activiteiten dat georganiseerd wordt door de erkende studentenorganisaties evenals de bezettingsgraad van het studentenhuis is de resultaatsindicator voor deze doelstelling. Daarnaast vormen ook de verschillende communicatiekanalen voor bekendmaking van de activiteiten een indicator.
Het aantal activiteiten dat door de studentenverenigingen werd georganiseerd, valt niet volledig te traceren. Immers, niet alle activiteiten worden aangekondigd en gesubsidieerd, en niet alle activiteiten vinden plaats in het studentenhuis. De verhuis van het studentenhuis De Brug naar het nieuwe studentenhuis De Therminal, in maart 2006, heeft wel kunnen bewerkstelligen dat de activiteiten van de studentenverenigingen globaal zijn toegenomen.
De bezettingsgraad van maandag tot donderdag van het studentenhuis is 's avonds zo goed als 100%. Elke avond is elk lokaal gereserveerd, zeer uitzonderlijk gaat er een geplande activiteit niet

door. Blijvende sensibilisering van de verenigingen blijft een prioriteit, aangezien de vraag hoger is dan het aanbod.
Op de sociale media zijn wij als dienst Studentenactiviteiten ook actief. We hebben een eigen pagina waar nieuws op verspreid wordt, alsook de openings- en sluitingsuren, tips vanuit Stad Gent en dergelijke meer. Daarnaast beheert de Dienst Studentenactiviteiten tijdens de blokperiode de facebookgroepen Blok@Therminal, Blok@Kantienberg en Blok@S5. Deze groepen worden als communicatiekanaal gebruikt tussen de studenten en de dienst Studentenactiviteiten. Via deze weg wordt informatie verspreid en kunnen studenten elkaar om hulp vragen bij problemen. Het is het communicatie-kanaal bij uitstek tijdens de blokperiode.
Resultaatsindicator 4: de evolutie van het aantal erkende verenigingen en het aantal gesubsidieerde activiteiten.
Net als in 2016 werden 123 studentenorganisaties in 2017 erkend en gesubsidieerd. In 2017 kondigden ze in totaal 4.640 activiteiten aan. In het studentenhuis De Therminal gingen 1.462 studentenactiviteiten door. Dit is een stijging van 6,4%, vergeleken met de 4.360 aangekondigde activiteiten in 2016. Deze activiteiten vonden grotendeels plaats tussen half september en half december en tussen februari en half mei. In 2017 werden geen nieuwe verenigingen erkend.

Operationele doelstelling 2: we onderzoeken de noodzaak van de uitbreiding van de infrastructuur en de faciliteiten specifiek voor het organiseren van het verscheiden aanbod aan activiteiten van studentenverenigingen. Gepaste acties zullen ondernomen worden om eventuele capaciteitsproblemen op te lossen.
Resultaatsindicator: de noden en behoeften van de verenigingen zullen permanent gemonitord worden en vergeleken worden met de reële situatie.
Alle activiteiten die doorgaan in studentenhuis De Therminal worden geregistreerd via de zaalreservatie-tool. Op die manier overzien we alle activiteiten die doorgaan in het studentenhuis. De Dienst Studentenactiviteiten stelt begin mei de zaalreservaties open voor het volgend academiejaar. Het valt op dat wanneer de reservaties worden opengesteld de podiumzaal (de grootste zaal) bijna meteen tot het einde van het jaar volgeboekt is (uitgezonderd de blokperiodes). In een algemene bevraging naar de studentenverenigingen toe, merkt de Dienst Studentenactiviteiten op dat er een tekort is aan gratis zalen om activiteiten te organiseren.
De volledige bezetting en het feit dat verschillende activiteiten elders een uitweg moeten zoeken, waarbij de vereniging vaak kosten moet dragen voor het gebruik van externe ruimtes, bracht de dienst Studentenactiviteiten ertoe om samen met studentenvertegenwoordigers, alsook met de directeur Studentenvoorzieningen en de logistiek beheerder, een oplossing te zoeken in de vorm van een mogelijke uitbreiding. Na het aftoetsen van de mogelijkheden met de voormalige valtoren naast De Therminal, wat een negatief besluit kende, werd een oplossing gevonden in de kelderverdieping van Home Fabiola. Daar bevindt zich een voormalige technische ruimte, die al enige tijd leegstaat. De Sociale Raad gaf al positief advies over het toekennen van deze ruimte aan de dienst Studentenactiviteiten en er werd een projectleider aangesteld om deze uitbreiding voor te bereiden en uit te voeren. Normaal zal de uitbreiding eind 2018 - begin 2019 voltooid kunnen worden. Sinds 2017 kunnen de verenigingen ook gebruik maken van de universitaire raamovereenkomst met de autodeeldienst Cambio.

Operationele doelstelling 3: ter bevordering van het ruimtegebruik en ter ondersteuning van de studenten zou het wenselijk zijn om de studentenrestaurants het gehele jaar door buiten de openingsuren open te stellen om te gebruiken als polyvalent lokaal ter voorbereiding van groepswerken, presentaties of als studieplaats. De faciliteiten van de studentenrestaurants dienen hier dan ook aan aangepast te zijn (bijvoorbeeld het voorzien van voldoende stopcontacten). De verantwoordelijkheden van de verschillende afdelingen (afdelingen I, II en III) dienen gerespecteerd te worden zodat de kosten correct toegewezen kunnen worden.
Resultaatsindicator 1: de keukens van de restaurants dienen afsluitbaar te zijn op de ogenblikken dat de verbruiksruimte wordt opgensteld als studielandschap/werkplek.

Drie studentenrestaurants worden momenteel tijdens de examenperiodes opengesteld als bloklocatie. In 2014 werd voor het eerst in juni studentenrestaurant Kantienberg opengesteld als bloklocatie. Het restaurant werd enkel opengesteld tijdens het weekend. De keuken van dit restaurant is afsluitbaar waardoor de verbruiksruimte zich gemakkelijk als bloklocatie laat gebruiken. De uitbating van deze bloklocatie draait op vrijwillige studenten. Na het succes op deze locatie werd besloten om in december 2016 ook restaurant S5 open te stellen buiten de openingsuren van het restaurant.
Studentenrestaurant de Brug wordt ook opengesteld als bloklocatie. In de Brug worden tijdens de week twee aparte zalen opengesteld van 8u tot 22u. Het restaurant zelf wordt opengesteld van 8u tot 11.15u en van 14u tot 17u. De keuken is echter niet afsluitbaar waardoor deze locatie niet tijdens het weekend kan worden gebruikt.
Resultaatsindicator 2: een jaarlijkse enquête onder de studenten die van deze mogelijkheid gebruik maken ter evaluatie van het nut en de plus- en minpunten van het initiatief.
In juni 2017 werd een enquête afgenomen die polste naar de kwaliteit van de bloklocaties. De resultaten werden in een rapport geanalyseerd en worden als basis gebruikt voor aanpassingen door de dienst en aanbevelingen aan Stad Gent.

3.9.8 Algemene bevinding

De dienst Studentenactiviteiten verzorgt de dienstverlening aan alle erkende studentenverenigingen. Door de begeleiding en ondersteuning van deze studentenverenigingen op administratief, infrastructureel, logistiek en informatief vlak krijgen ze alle kansen om hun werking tot bloei te laten komen. Zowel op kwalitatief als kwantitatief vlak zien we dat de studentenactiviteiten aan de Universiteit Gent globaal zijn toegenomen.

Op infrastructureel vlak bereikt de Therminal stilaan zijn maximale vermogen. De vraag blijft al een hele tijd groter dan het aanbod, waardoor een uitbreiding van De Therminal noodzakelijk werd geacht. Meer en meer wordt er gekeken hoe de bestaande ruimtes in afwachting hiervan zo efficiënt mogelijk benut kunnen worden. Een blijvende opdracht blijft het streven naar het goed onderhouden van de voorzieningen die ter beschikking van de verenigingen werd gesteld en het opstellen van duidelijke regels hieromtrent.

Op administratief vlak wil de dienst Studentenactiviteiten blijven streven naar vereenvoudiging door het invoeren van een uitgebreid digitaliseringsproject. Op die manier hopen we het beschikbare personeel efficiënt in te zetten door de werklast van routinetaken te verminderen. Dit leidt ook tot een vlottere verwerking van de administratie en zo kan de dienst zich stilaan meer gaan concentreren op de ondersteuning en begeleiding van erkende studentenverenigingen.

Een belangrijk aandachtspunt voor de dienst blijft de vlotte samenwerking met andere diensten en instellingen op universitair en stedelijk niveau.

3.10 Kinderdagverblijven

3.10.1 Doelstelling

De directie Studentenvoorzieningen heeft twee kinderdagverblijven (KDV) in eigen beheer en 4 kinderdagverblijven die uitgebaat worden in samenwerking met een externe partner binnen een PPS-constructie. De kinderdagverblijven staan in voor de opvang van kinderen van studenten en personeel. Voor de studenten met kinderlast moet dit de mogelijkheid bieden om de toegang tot het onderwijs te verruimen. De kinderdagverblijven moeten een opvangplaats voor kinderen van studenten garanderen. De kinderopvang moet voor de studentouders een optimale combinatie

tussen gezin en studies mogelijk maken. De kinderopvang moet tevens betaalbaar en kwaliteitsvol zijn.

3.10.2 Regeling toelagen

De kinderdagverblijven uitgebaat in samenwerking met de externe partner vallen financieel volledig ten laste van Afdeling V - Patrimonium, omdat deze opvanginitiatieven hoofdzakelijk gericht zijn op kinderen van personeel. De kinderdagverblijven C. Heymans en De Sterre worden uitgebaat in eigen beheer en vallen onder Afdeling III – Studentenvoorzieningen. Deze 2 kinderdagverblijven hebben eigen inkomsten uit de subsidiëring door Kind en Gezin en uit de ouderbijdragen die wettelijk vastgelegd zijn. De eigen inkomsten zijn echter onvoldoende om de uitgaven volledig te dekken. Het te financieren saldo wordt gedragen door het Patrimonium van de UGent – Afdeling V, voor het aandeel van de kinderen van personeelsleden. Voor het aandeel van de kinderen van studentouders wordt het te financieren saldo gedragen door de Studentenvoorzieningen – Afdeling III, vanuit de sociale toelagen. De berekening van de bijdrage van het Patrimonium gebeurt steeds op basis van de laatst gekende rekeningen.
Voor 2017 werd vanuit het Patrimonium - Afdeling V € 519.576 bijgedragen in het te financieren saldo van de kinderdagverblijven C. Heymans en De Sterre.

3.10.3 Selectiviteit

De kinderdagverblijven zijn wettelijk gebonden aan het non-discriminatieverdrag. Dit betekent dat zij zich moeten openstellen voor iedereen die nood heeft aan kinderopvang. Op basis van de wettelijke opgelegde voorrangsregels, die aangevuld kunnen worden met eigen interne selectiecriteria, kan bij het toekennen van de plaatsen voorrang gegeven worden aan studenten.
De kinderdagverblijven richten zich als universele voorziening tot alle studenten van de AUGent.

Bij het toekennen van de vrijgekomen opnameplaatsen wordt, op basis van de interne selectiecriteria wel voorrang gegeven aan volgende specifieke doelgroepen:
- (alleenstaande) studenten met kinderlast die studeren met een diplomacontract omdat zij geen beroep kunnen doen op mantelzorg;
- buitenlandse studenten die op basis van het decreet van 29/06/2012 toegang hebben tot de selectieve voorzieningen, omdat de noden van deze studenten specifiek zijn. Deze studenten zijn vaak niet op de hoogte van de selectieprocedure of wachtlijst en contacteren de kinderdagverblijven bij hun aankomst met de dringende vraag naar opvang. Ze beschikken ook niet over mantelzorg;
- niet-structurele hulp in noodsituaties voor alle studenten.

3.10.4 Lopende en geplande operaties

In 2017 werd verder aandacht besteed aan het uitbouwen van een gemeenschappelijke pedagogische visievorming voor beide kinderdagverblijven. In dit kader werden opnieuw 2 gemeenschappelijke studiedagen georganiseerd.
Daarnaast wordt er via gezamenlijke overlegmomenten met de externe samenwerkingspartner gestreefd naar de realisatie van een gemeenschappelijke aanpak en visie tussen de 2 kinderdagverblijven in eigen beheer en de 4 kinderdagverblijven die extern uitgebaat worden.

Uit het bevragen van de ouders in 2017 blijkt dat deze tevreden tot zeer tevreden zijn over de algemene werking van de kinderopvang. De impact van de nieuwe regelgeving van Kind en Gezin, beter gekend onder de naam ‘Nieuwe Decreet Kinderopvang’, waardoor sinds 2015 het principe kinderopvang reserveren = kinderopvang betalen wordt toegepast, is ondertussen goed merkbaar aan de door ouders gevraagde opvangplannen. Meer en meer worden we

geconfronteerd met het fenomeen van deeltijdse kinderopvang, en de daaraan gekoppelde problemen om de opvangplaatsen optimaal in te vullen. De nieuwe regelgeving stuit ook regelmatig op ongenoegen bij de ouders.

De gestandaardiseerde inschrijvingsprocedure en de informatie met betrekking tot de kinderopvang die ter beschikking staat op de website van de UGent werden geoptimaliseerd. Om de lange wachttijden voor de ouders te beperken voorziet het opnamebeleid dat de kandidaat aanvragers binnen de maand na het indienen van hun inschrijvingsdossier een definitief antwoord krijgen.

De renovatiewerken aan de opvanglokalen kinderdagverblijf C. Heymans, gestart in oktober 2008, werden afgerond in voorjaar 2016. In 2017 werd, zoals voorgeschreven door regelgeving, ook een nieuwe aparte inkom met sas gemaakt en werden de tuin en terrassen verder vernieuwd. In 2018 zullen de laatste volgwerken voltooid worden.

In het kader van de regelgeving van Kind en Gezin werd verder gewerkt aan het kwaliteitsbeleid en de kwaliteitshandboeken voor de kinderdagverblijven. De kwaliteitszorg werd volledig aangepast zoals voorgeschreven door de nieuwe regelgeving per 1 april 2017.

In de loop van 2018 zullen, eveneens in kader van het Nieuwe Decreet kinderopvang, in Vlaanderen regionale inschrijvingspunten geïnstalleerd worden voor ouders om hun aanvraag tot kinderopvang in te dienen. Bedoeling van de Vlaamse Overheid is een concreet overzicht te krijgen op de nood aan kinderopvang en gelijktijdige inschrijvingen bij meerdere opvanginitiatieven te voorkomen. De opvanginitiatieven zullen bij deze regionale inschrijvingspunten moeten aansluiten. Onze opvanginitiatieven zullen onder het inschrijvingspunt Stad Gent vallen. Sinds begin 2017 wordt actief geparticipeerd aan het overleg met de Stad Gent rond de praktische uitwerking van het regionale inschrijvingspunt, met de bedoeling de eigenheid van onze kinderopvang zoveel mogelijk te kunnen vrijwaren. In 2018 zullen de krijtlijnen van deze samenwerking verder uitgezet worden en in de praktijk geïnstalleerd worden.

3.10.5 Samenwerkingsakkoorden

De samenwerking met de hogescholen werd opgenomen in het samenwerkingsakkoord tussen de Universiteit Gent en de andere onderwijsinstellingen van de AUGent. Hierdoor zijn de kinderdagverblijven van de UGent toegankelijk voor alle kinderen van studenten van de AUGent. Voor de studenten van de associatiepartners gelden ook dezelfde prioriteitsregels als voor studenten van de UGent.
De kosten voortspruitend uit de opvang zullen aangerekend worden aan de associatiepartners. Over de juiste verdeelsleutel moet nog een akkoord worden afgesloten.

3.10.6 Cijfergegevens

In de regeling voor de invoering van het nieuwe decreet was de door Kind en Gezin gesubsidieerde capaciteit van de kinderdagverblijven gelijk aan de vergunde capaciteit. Met ingang van het nieuwe decreet was het mogelijk een uitbreiding van de vergunde capaciteit te bekomen. De vergunde capaciteit is de maximale opvangcapaciteit volgens de wettelijk vastgelegde oppervlaktenormen per kind waarover het opvanginitiatief beschikt. Dit geeft voor de opvanginitiatieven UGent volgend resultaat:

Vanaf 1.4.2014	**Gesubsidieerde capaciteit**	**Vergunde capaciteit**
KDV Heymans	**84***	84
KDV De Sterre	**42***	50
KDV De Stadskabouter	**32***	32
KDV De Boskabouter	**21**	21
KDV Het Koetshuis	**14**	14
KDV De Parkkabouter	**28**	28
	221	**229**

***** Sedert 1.12.2016 worden bij KDV Heymans 10 plaatsen, bij KDV De Stadskabouter 4 plaatsen en bij KDV De Sterre met ingang 1.1.2018 2 plaatsen meer gesubsidieerd, dit tot 31.12.2019. Deze bijkomende plaatsen worden gerealiseerd door een uitbreidingsronde kinderopvang gerealiseerd door Stad Gent in overleg met Kind & Gezin.

In 2017 realiseerde het kinderdagverblijf C. Heymans een bezettingspercentage van 80,58% ten opzichte van de gesubsidieerde opvangcapaciteit van 84 opvangplaatsen. Kinderdagverblijf De Sterre haalde in 2017 een bezetting van 81,27% ten opzichte van de gesubsidieerde opvangcapaciteit van 42 opvangplaatsen. Het wettelijk bezettingspercentage dat voor de subsidiëring door Kind en Gezin moet gehaald worden is vastgelegd op 80%. De bezetting tijdens de zomerperiode werd geoptimaliseerd door aan de ouders op voorhand een vakantieplanning te vragen, hierdoor konden nieuwe kinderen al vroegtijdig worden opgenomen. Met het nieuwe decreet worden de ouders financieel verantwoordelijk gesteld wanneer het kindje op gereserveerde dagen niet naar de opvang komt. Hierdoor wil men de leegstand in de kinderopvanginitiatieven in Vlaanderen beperken.
Bij het vergelijken van de bezetting met het gemiddelde bezettingspercentage van de kinderdagverblijven in Vlaanderen (92 %) dient rekening gehouden te worden met de specifieke situatie van het universitaire doelpubliek. Kinderen zijn regelmatiger een langere periode afwezig gezien studentouders graag hun kind thuishouden tijdens vakantieperiodes. Kinderen van personeelsleden met buitenlandse opdrachten en kinderen van buitenlandse gasten en studenten zijn, wanneer het gezin in het buitenland verblijft, eveneens lange periodes afwezig. In het opvangcontract worden ook rond deze afwezigheden bepalingen opgenomen met de bedoeling de leegstand van opvangplaatsen zo veel mogelijk te beperken.

3.10.7 Operationele doelstellingen en resultaatsindicatoren

Strategische doelstelling 1: met de sociale dienstverlening willen wij, voor studenten die bewijzen dat het gezinsbudget ontoereikend is om hun studiekosten te dragen, voor zelfstandige studenten en voor studenten met kinderlast, corrigerend en aanvullend werken op de studietoelagen verstrekt door de Vlaams Gemeenschap door hen rechtstreekse en/of onrechtstreekse financiële hulp te bieden zodat ze zich zonder problemen kunnen wijden aan hun studies.

Operationele doelstelling 1: wij willen alle studenten met kinderlast, die voldoen aan de voorwaarden voor kinderopvang, binnen de maand na indienen van hun aanvraag kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvang garanderen binnen onze kinderdagverblijven om de combinatie tussen gezin en studies voor hen mogelijk te maken.
Resultaatsindicator 1: aantal effectief opgenomen kinderen van studenten t.o.v. het aantal aanvragen.

In 2017 verbleven er in totaal 16 kinderen van studenten in de kinderdagverblijven, waarvan 7 in het kinderdagverblijf Heymans en 8 in het kinderdagverblijf De Sterre. Aan alle studenten UGent kon een plaats gegeven worden voor de specifiek gevraagde periode.
Resultaatsindicator 2: de vergunning door Kind en Gezin die garanties biedt met betrekking tot kwaliteit en de kostprijs van de opvang.
De kinderdagverblijven UGent zijn vergund en gesubsidieerd door Kind en Gezin.

Strategische doelstelling 2: de sociale dienstverlening wil gekend zijn bij de studenten, de UGent diensten en externe diensten als het centrale aanspreekpunt voor betrouwbare informatie met betrekking tot het sociaaljuridisch statuut van de student, studiekosten en studiefinanciering.

Operationele doelstelling 1: studenten/diensten met vragen of problemen moeten zo snel en efficiënt mogelijk geholpen of doorverwezen worden.
Resultaatsindicator 1: op alle vragen wordt binnen de 2 werkdagen een antwoord geformuleerd.
Vanuit het inschrijvingspunt Kinderopvang@UGent wordt binnen de 2 dagen antwoord gegeven op gestelde vragen.
Resultaatsindicator 2: jaarlijks verslag van de bevraging van de klantentevredenheid.
Zoals voorzien in procedure 'Tevredenheidsmeting' worden alle ouders jaarlijks bevraagd. De gegevens worden geregistreerd en er wordt passend gevolg gegeven aan opmerkingen en suggesties. Deze procedure maakt deel uit van de kwaliteitsnormen opgelegd door Kind en Gezin voor de subsidiëring.

Strategische doelstelling 3: wij bieden een laagdrempelige, transparante en klantgerichte dienstverlening aan, gebruik makend van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en gebaseerd op eenvoudige administratieve procedures.

Operationele doelstelling 1: het vereenvoudigen van de procedures voor inschrijving voor de kinderopvang.
Resultaatsindicator: herwerkte inschrijvingsprocedures Kinderopvang.
Het inschrijvingsformulier kan gedownload worden van de website. Het formulier wordt regelmatig aangepast. Een aantal attesten dienen niet langer worden toegevoegd door UGent studenten en personeel, omdat onze medewerkers de nodige gegevens zelf via databankgegevens kunnen raadplegen.

3.10.8 Algemene bevindingen

Op basis van de resultaten die de kinderdagverblijven in 2017 behaalden kan gesteld worden dat een plaats kan gegarandeerd worden aan onze doelgroep van studenten.
Het opnamebeleid maakt bovendien dat de ouders binnen de maand na indienen van hun inschrijvingsdossier weten of ze al dan niet een plaats zullen hebben in de kinderdagverblijven. Hierdoor wordt een zware stressfactor bij de studentouders weggenomen. Deze maatregel wordt dan ook als heel gunstig ervaren.

De aangeboden opvang is afgestemd op het academische ritme van de studentouders (wat betreft openingsuren en opvangschema's). De dienstverlening wordt door de ouders als kwaliteitsvol ervaren waardoor we kunnen stellen dat de kinderopvang georganiseerd door de Universiteit Gent een positieve bijdrage levert in het optimaliseren van de combinatie studie en gezin.

3.11 Begeleiding van studenten met een functiebeperking

De begeleiding van studenten met functiebeperking valt organisatorisch niet onder de Studentenvoorzieningen. De dienstverlening wordt georganiseerd door de directie Onderwijsaangelegenheden, meer bepaald door de afdeling Studieadvies.

3.11.1 Doelstelling

De begeleiding van studenten met een functiebeperking richt zich op de ondersteuning van studenten met een functiebeperking tijdens hun studieloopbaan. Zowel studenten met een motorische, visuele of auditieve beperking als studenten met een ontwikkelingsstoornis, een chronisch medische aandoening en een psychiatrische functiebeperking behoren tot de doelgroep van de dienstverlening. Het Aanspreekpunt student & functiebeperking baseert zich bij de afbakening en de attestering van deze subgroepen op de richtlijnen van de Vlaamse Onderwijsraad. De werking voorziet in een aanbod van onderwijsgerelateerde en niet-onderwijsgerelateerde activiteiten, waarbij de nadruk op het individueel gericht werken ligt.

3.11.2 Regeling toelagen

Deze dienstverlening wordt gefinancierd vanuit de middelen "Inclusief HO" die vanaf het laatste kwartaal 2017 worden toegevoegd aan de overheidstoelagen voor studentenvoorzieningen. Deze middelen worden vanuit Afdeling III – Studentenvoorzieningen, budgetplaats Sociale Dienst, jaarlijks overgeschreven naar Afdeling V - Patrimonium. Buiten de middelen "Inclusief HO" worden geen financiële middelen vanuit Afdeling III voorzien voor deze dienstverlening. Bij een batig saldo keren de middelen vanuit Afdeling V terug naar Afdeling III voor de financiering van aanpassingen van studentenkamers in de homes voor studenten met een functiebeperking, tenzij deze kunnen worden overgedragen naar een volgend boekjaar voor specifieke benoemde projecten voor studenten met een functiebeperking. Bij negatief saldo worden de middelen "Inclusief HO" aangevuld vanuit Afdeling V om de dienstverlening voor studenten met een functiebeperking te financieren.

3.11.3 Selectiviteit

De dienstverlening is bedoeld voor alle studenten met een functiebeperking. Er wordt ook advies verleend aan toekomstige studenten i.f.v. het studeren met een functiebeperking. Inherent aan de dienstverlening is dat sommige diensten en middelen worden ingezet voor de begeleiding van een doelgroep studenten met specfieke functiebeperking.

3.11.4 Lopende en geplande operaties

De middelen "Inclusief HO" zullen door DOWA – afdeling Studieadvies aangewend worden om het ondersteuningsaanbod voor studenten met een functiebeperking aanzienlijk uit te breiden. De nadruk zal hierbij liggen op de begeleiding van studenten met een autismespectrumstoornis (ASS) en studenten met ADHD. Daarnaast ziet de afdeling Studieadvies opportuniteiten om een deel van de middelen in te zetten om tegemoet te komen aan de noden van alle andere studenten met een functiebeperking. De groep studenten met een leerstoornis (40% van de populatie) is hierbij een van de belangrijkste doelgroepen.

De UGent beschikt over twee studentenhomes met aangepaste huisvesting voor studenten. Studenten met een functiebeperking kunnen via het Aanspreekpunt student & functiebeperking

een aanvraag voor aangepaste huisvesting indienen. Het Aanspreekpunt screent de (her)aanvragen van studenten met een functiebeperking en de omkaderingstudenten en doet op basis hiervan een voorstel naar de dienst Huisvesting en de Sociale Dienst. In Home Vermeylen waren er 13 UGent-studenten met een functiebeperking gehuisvest en 2 omkaderingsstudenten. In Home Bertha de Vriese verbleven er 10 UGent-studenten met een functiebeperking. In deze home werden 7 omkaderingsstudenten ingezet voor de omkadering overdag. Op twee bijeenkomsten, die plaatsvinden bij aanvang van elk semester, worden de studenten met een functiebeperking en de omkaderingsstudenten samengebracht i.f.v. de omkaderingsafspraken.

Het Aanspreekpunt student & functiebeperking bemiddelt bij een vraag naar (aangepast) vervoer van en naar de lessen voor studenten met een blijvende verminderde mobiliteit. Sinds het academiejaar 2013-2014 is er een samenwerking met een privaat taxibedrijf (V-Taks). In het academiejaar 16-17 maakten vier studenten hiervan gebruik. Het betreft 2 studenten met een motorische beperking en 2 studenten met een visuele beperking.

Het Aanspreekpunt student & functiebeperking fungeert als aanspreekpunt voor de cel SOL (Speciale Onderwijsleermiddelen) van het Departement Onderwijs. Het Aanspreekpunt informeert de student over de mogelijkheden en begeleidt de procedures met betrekking tot speciale onderwijsleermiddelen, o.a. doventolken - omzettingen naar digitale braille en digitale vergrotingen - kopies notities medestudenten. Het Aanspreekpunt volgde in 2016-2017 8 UGent-studenten op waarvan 5 studenten met een auditieve beperking en 3 studenten met een visuele beperking.

Het Aanspreekpunt fungeert als contactpersoon met het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap). Het Aanspreekpunt bemiddelt en ondersteunt de student eveneens bij het rekruteren, het selecteren en het coachen van kandidaat-begeleiders voor pedagogische begeleiding. Het Aanspreekpunt volgt het dossier bij het VAPH administratief op. In 2016-2017 ging het om 9 dossiers waarvan 5 studenten met een visuele beperking en 4 studenten met een auditieve beperking.

In het hoger onderwijs wordt veel belang gehecht aan een goede attestering van een leerstoornis resp. dyslexie/dyscalculie. Onder impuls van de Raad Hoger Onderwijs van de VLOR, het voormalige Vlaams Expertisecentrum Handicap en Hoger Onderwijs (VEHHO) en het Netwerk Leerproblemen Vlaanderen werden duidelijke aanbevelingen (criteria) voor de attestering van de doelgroep leerstoornissen in het hoger onderwijs opgesteld. Het rapport vermeldt eveneens dat de verslagen van eerder diagnostisch onderzoek dienen beoordeeld te worden door een psychodiagnostisch geschoolde deskundige op het vlak van leerproblemen. Voor studenten die (om uiteenlopende redenen) geen of onvoldoende attesten kunnen voorleggen, dient de onderwijsinstelling door te verwijzen naar instanties die mogelijkheden tot hertesting voorzien. Het Aanspreekpunt student & functiebeperking neemt binnen de UGent deze taak op zich. Omwille van een gebrek aan diagnostische centra voor jongvolwassenen kunnen studenten ook bij het Aanspreekpunt terecht voor een onderzoek bij een vermoeden van dyslexie en/of dyscalculie. In academiejaar 2016-2017 werden 4 eerste testingen en 187 hertestingen uitgevoerd door het Aanspreekpunt.

Het Aanspreekpunt student & functiebeperking erkent de meerwaarde van compenserende voorleessoftware. Tijdens de adviesgesprekken met betrekking tot de faciliteiten wordt het aanbod van compenserende software toegelicht en vindt er een korte demonstratie plaats. De student krijgt een demoversie mee die gedurende twee maanden uitgeprobeerd kan worden. De student wordt ook gestimuleerd om deel te nemen aan de workshops compenserende software. De dienst organiseert elk jaar in samenwerking met producent JABBLA workshops rond compenserende software. De UGent biedt aan de studenten gratis de compenserende voorleessoftware Sprinto plus en Kurzweil aan. In 2016-17 registreerde het Aanspreekpunt 43

UGent-gebruikers van compenserende voorleessoftware. Daarnaast stellen we vast dat er steeds meer studenten zijn die bij de aanvang van het hoger onderwijs al over een pakket beschikken. Deze studenten zijn niet in de cijfers opgenomen.

Het Aanspreekpunt student & functiebeperking wil de individuele student van het scanwerk ontlasten en de beschikbare studietijd van studenten waarborgen. Het verbindt er zich toe om na een grondige dossierstudie (cf. uitzonderingen op de auteursrechten) het studiemateriaal digitaal (studieboeken - cursussen) op te vragen bij uitgeverijen en/of lesgevers en aan de studenten aan te leveren in een beveiligde content (pdf). Om niet in strijd te zijn met de auteursrechten vraagt het Aanspreekpunt student & functiebeperking van elke student een attest op die de leeshandicap voldoende kan staven. De student ondertekent een verklaring waarin hij ook aangeeft dat hij er zich toe verbindt om de verkregen digitale bestanden niet te bewerken en te verspreiden. Het Aanspreekpunt stuurt de verklaring door naar de uitgeverijen en/of lesgevers. Het Aanspreekpunt heeft een positieve samenwerking opgebouwd met uitgeverijen, nationaal en internationaal, en met ADIBib, een gratis aangepaste digitale bibliotheek. In academiejaar 2016-2017 werden reeds 216 aanvragen verwerkt en via een beveiligd platform op Zephyr ter beschikking gesteld aan de student. De 'digitale databank Aanspreekpunt student & functiebeperking' op Zephyr telt menige gebruikers, allen studenten met een leesbeperking.

Het Aanspreekpunt organiseert diverse informatiemomenten en vormingen voor de **studenten met een functiebeperking:**

- Workshop 'Compenserende software Sprinto plus' (i.s.m. JABBLA)
- Infoavond 'omkadering' in home Vermeylen en home Bertha de Vriese

Voorts verleende het Aanspreekpunt haar medewerking aan activiteiten voor **leerlingen uit het secundair onderwijs en hun ouders (extern), mentoren, docenten en andere personeelsleden (intern en extern)** die in aanraking komen met of betrokken zijn bij de ondersteuning van studenten met een functiebeperking:

- 'Redelijke aanpassingen voor studenten met een functiebeperking' (voor de ZAP-leden in de faculteit Diergeneeskunde – voor lesgevers en assistenten campus Kortrijk)
- 'Statuten en (examen)faciliteiten voor studenten met een functiebeperking' (voor leerlingen 6de jaar Campus Ter Sterre OV4 ASS)
- 'Aanspreekpunt Student & Functiebeperking' (op de DDD – juni 2017)
- 'Students with a disability@ghent university (voor een medewerker Zuid-Afrika die onderzoek doet rond students with special needs in Higher Education en een medewerker universiteit Leipzig)
- 'Dyslexie en vreemde talen' (voor lesgevers Faculteit Bedrijf & Organisatie HoGent)

Het Aanspreekpunt student & functiebeperking bouwt verder actief netwerken uit met partners binnen en buiten het hoger onderwijs. Zo werden er in 2016-2017 bijvoorbeeld actieve bijdragen geleverd binnen de Werkgroep Studenten met een functiebeperking (VLOR), m.n. rond het ondersteuningsmodel HO – registratieprocedure HO. Een medewerker van het Aanspreekpunt is sinds 2017 lid van de stuurgroep van het (nieuwe) SIHO (Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs) als vertegenwoordiger van de Associatie Universiteit Gent. Deze stuurgroep volgt de kwaliteit van de werking van het SIHO op en komt twee keer per jaar samen. Een medewerker van het Aanspreekpunt maakt deel uit van 'het Regionaal overleg ADHD bij volwassenen' samen met andere hulpverleners uit regio Gent, dat als doel heeft het aanbod voor deze groep beter te leren kennen en samen uit te bouwen.

In academiejaar 2015-2016 werd i.s.m. het OASIS-team een project opgestart om de aanvraagprocedures van de verschillende types bijzondere statuten in één tool te integreren. De

achterliggende processen werden zoveel mogelijk geüniformiseerd en geoptimaliseerd. De tool beoogt (1) het verhogen van de transparantie en gebruiksvriendelijkheid van de aanvraagprocedures voor prospecten en studenten, (2) het verlagen van de taakbelasting van alle betrokken personeelsleden (incl. lesgevers), (3) het terugdringen van doorlooptijd van aanvragen, (4) een meer adequate registratie (en accuratere rapporteringsmogelijkheden) van bijzondere statuten en faciliteiten, enz. Zodoende komt het project tegemoet aan de vragen die reeds jaren leven bij alle betrokken partijen. In 2016-2017 werd de 1ste ontwikkelingsfase afgerond. Het finaliseren, implementeren en optimaliseren van de tool staat gepland voor academiejaar 2017-2018.

3.11.5 Samenwerkingsakkoorden

Er is een dienstverleningsovereenkomst tussen de UGent en HoGent. Deze overeenkomst regelt de modaliteiten van de uitvoering door de UGent van de dienstverlening aan HoGent betreffende HoGent-studenten met een functiebeperking.

3.11.6 Cijfergegevens

In academiejaar 2013-2014 waren er nog 617 studenten met een functiebeperking die begeleid werden door het Aanspreekpunt student en functiebeperking, in academiejaar 2016–2017 ging het om 1207 studenten. We zien dus over de jaren heen een sterke stijging van het aantal studenten dat beroep doet op de dienstverlening.

3.12 Ondersteunende logistieke diensten en infrastructuur

De Financiële coördinatie en Personeelscoördinatie zijn diensten die behoren tot de directie Studentenvoorzieningen zelf. Zij staan in voor de logistieke ondersteuning van de volledige directie Studentenvoorzieningen op gebied van Financiën en Personeel en voor de coördinatie van de samenwerking met de directie Personeel en Organisatie en de directie Financiën.

De directie Studentenvoorzieningen doet binnen de universiteit een beroep op of werkt samen met volgende directies:

Directie Onderwijsaangelegenheden (DOWA)
Afdeling Studentenadministratie en Studieprogramma's
Deze afdeling staat in voor het beheer van de studentendatabank waartoe alle diensten van de Studentenvoorzieningen toegang hebben en zorgt zo voor logistieke ondersteuning door het ter beschikking stellen van de nodige gegevens van studenten. Omgekeerd informeert de directie Studentenvoorzieningen de directie Onderwijsaangelegenheden over de beursgerechtigdheid van studenten bij twijfel i.v.m. de te betalen inschrijvingsgelden.
Afdeling Internationalisering
Via website, e-mail, student welcome-days, … regelt deze afdeling de komst, het verblijf en de begeleiding van buitenlandse uitwisselingsstudenten. Zij staat verder in voor de Studentenmobiliteit zoals beschreven in Titel V van het decreet van 30.04.2004.

Directie Bestuurszaken (DBZ)
Afdeling Interne dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk
Omvat het Departement Veiligheid en het Departement Medisch Toezicht met de arbeidsgeneesheer.
Afdeling Milieu
Ondersteunt de directie Studentenvoorzieningen betreffende vergunningen en richtlijnen voor milieubeleid.

Afdeling Juridische Zaken
Op deze afdeling wordt een beroep gedaan voor juridische adviezen en tussenkomsten, verzekeringen en overheidsopdrachten.
Afdeling Communicatie
Komt tussen om aan gebeurtenissen met nieuwswaarde via de mediakanalen, zowel binnen de universiteit als naar de buitenwereld toe, de nodige ruchtbaarheid te geven. Ook de dienst universiteitsarchief van deze afdeling wordt regelmatig geconsulteerd i.v.m. het opzoeken van historische gegevens i.v.m. de Studentenvoorzieningen UGent.

Directie Personeel en Organisaties (DPO)
Deze directie staat in voor de organisatie van functionering- en evaluatiegesprekken en het opstellen van procedures betreffende vorming, bevordering, mutaties, werving, onthaal en stage van het administratief en technisch personeel, waaronder ook het personeel van de Studentenvoorzieningen valt.
Zij beheert de dossiers van de salarissen van het personeel alsook van de uitbetaling van de jobstudenten.
Deze directie regelt de aanwerving- en uitwervingprocedures voor het personeel en de jobstudenten en staat in voor de opvolging van de administratieve personeelsdossiers. Verder kan het personeel er terecht voor algemene zaken zoals, arbeidsongevallen, kinderbijslag, kraamgeld, woon-werkverkeer, eretekens, pensioenen en bijkomende uitkeringen RVA.

Directie Financiën (DFIN)
DFIN kadert de begroting afdeling III – Studentenvoorzieningen in de totale begroting van de UGent. Zij reikt de nodige informaticatools aan voor de opmaak van begrotingen en financiële rapporten en zorgt voor de eindverwerking van de crediteuren- en debiteurenadministratie. Deze directie organiseert de opleiding en bijscholing van ons personeel in SAP (Systems Applications and Products in dataprocessing)

Directie Informatica- en Communicatietechnologie (DICT)
Afdeling Gebruikersondersteuning
Afdeling die instaat voor de helpdesk en de pc-ondersteuning.
Afdeling Infrastructuur
De directie Studentenvoorzieningen doet een beroep op deze afdeling voor netwerken en telefonie.
Afdeling Toepassingen
Hier krijgen wij medewerking voor SAP aangelegenheden en andere toepassingen.

Directie Gebouwen en Facilitair Beheer (DGFB)
Afdeling Projectbureau
Deze afdeling is dienstverlenend op gebied van projecten en verantwoordelijk voor de fysische inventaris van de gebouwen.
Afdeling Technisch Bureau
Op deze afdeling wordt een beroep gedaan i.v.m. elektriciteit, HVAC (CV en klimatisatie) sanitair en bouw.
Ook de fietsherstelplaats, waar de studenten terecht kunnen voor fietsherstellingen, ressorteert onder deze afdeling.
Afdeling Facilitair Bureau
Dit is een afdeling bestaande uit een amalgaam van diensten waar de Studentenvoorzieningen veel beroep op doen en veel mee samenwerken voor permanentie en preventie, huisbewaarders, nachtwakers en toegangscontrole.

Beheer van het Pand, lokalenbeheer (zaal Raad van Bestuur en Bestuurscollege), auditoriumbeheer, groenbeheer, transport, verhuizen, onthaal en ter beschikking stellen van tentoonstellingsmateriaal is eveneens hun opdracht.

Afdeling Administratief Bureau

De samenwerking met deze afdeling ligt voornamelijk op gebied van interne verrekeningen (aanrekeningen energie, herstellingswerken, …), maar ook het beheer van de toelatingen tot de parkeerterreinen van de universiteit zowel voor studenten als personeel.

Faculteiten – vakgroepen

Naast de samenwerking met de andere directies en centrale diensten wordt er ook een beroep gedaan op vakgroepen in de faculteiten die de directie Studentenvoorzieningen met raad en daad bijstaan.

3.13 Niet-structurele hulp in noodsituaties

In 2017 ontving de externe kamersdienst 2 vragen van huurders die omwille van een noodsituatie tijdelijk niet over een wooneenheid konden beschikken.

Overzicht van het algemene vermogensbestand

Het balanstotaal op 31.12.2017 bedraagt € 999,5 miljoen (t.o.v. € 917 miljoen in de balans 2016) wat een toename betekent met € 72,5 miljoen.

De balans geeft een overzicht van de vermogenstoestand van de universiteit op 31.12.2017.

I. ACTIVA

Wat de **aanwending van het vermogen (activa van de balans)** betreft stellen we volgende hoofdlijnen vast:

- De vaste activa van de UGent stegen in 2017 met € 6,7 miljoen tot € 470 miljoen. De stijging komt er in het bijzonder door de aankoop van een grond in Kortrijk (van HoWest) voor een bedrag van € 3,5 miljoen. De belangrijkste verschuiving in 2017 komt er voornamelijk omdat het renovatieproject van de Ledeganck (fase 2) werd afgerond (€ 14 miljoen) en werd geactiveerd (overgebracht van Activa in Aanbouw' naar 'Terreinen en Gebouwen').

- De totaalwaarde van de deelnemingen van de UGent blijft status-quo. Enerzijds is er een totale waardevermindering van ongeveer € 1 miljoen. Anderzijds zijn er bijkomende deelnemingen in onder andere het Innovation Fund, V-Bio Ventures en Imec.xpand.

- De bestaande vorderingen op 01/01/2017 op lange termijn waren:
    - **ISG**: International School of Ghent (€ 3,25 miljoen)
    - **De Krook**: renteloze lening (€ 4,5 miljoen)
    - **Greenbridge**: achtergestelde lening (€ 200.000)

  De sterke stijging van de vorderingen op meer dan één jaar, komt er door de inschrijving van nieuwe toegestane renteloze leningen:

    - **StAK:** paviljoen C. Vandenhove (€ 2,5 miljoen)
    - **Lo³cus**: VIB-UGent gebouw, waar om BTW-technische redenen niet voor een inbreng werd gekozen maar voor een renteloze lening.

- Na de sterke daling met € 14 miljoen in 2016 op de **vorderingen < 1 jaar** tot € 56,3 miljoen, noteert de jaarrekening opnieuw een daling, nu met € 11,2 miljoen. De daling in 2016 was een gevolg van de betaling eind december 2016 van de 12e schijf van de Werkingstoelage door de Vlaamse Overheid. Vorige jaren werd dit steeds begin januari van het daarop volgende jaar in betaling gesteld. Dit maakte in 2016 éénmalig een verschil van ongeveer € 21 miljoen. De daling van de openstaande

vorderingen in 2017 heeft mede te maken met de snellere invordering (door inschakeling revisor) en door het afronden van de langdurig openstaande vorderingen.

- De al dan niet direct beschikbare middelen (Geldbeleggingen & Liquide Middelen) stijgen in 2017 tot € 457 miljoen (2016: € 382). Dit is vooral te danken aan het lager dan verwacht investeringsritme (€ 32 miljoen) en het feit dat de UGent € 50 miljoen leent op de geldmarkt (telkens voor 3 maand). In de beschikbare middelen zitten ook de Repo's vervat waarbij een deel van de beleggingsportefeuille (€ 69 miljoen) in pand gegeven wordt aan de UGent en kan gebruikt worden als extra liquiditeitsmiddelen. In 2017 kon deze Repotechniek toegepast worden aan minder dan -0,30 % intrest (voor een periode gaan van 3 maand tot één jaar) Zie hiervoor ook onder PASSIVA, IX B, Financiële Schulden: € 69 miljoen.

- De **overlopende rekeningen** stijgen sterk ongeveer € 3,8 miljoen. Er is een verdere daling van de verkregen opbrengsten uit beleggingen. Dit zijn de intresten van beleggingen die pas in 2018 worden geïnd maar waarvan een pro rata moet toegewezen worden aan 2017. De daling is een logisch gevolg van de verdere, sterke daling van de rentevoeten in 2017. De opbrengsten uit korte termijnbeleggingen zijn teruggevallen tot bijna 0 %. Ongeveer € 3,74 miljoen is een gevolg van de over te dragen kosten voor abonnementen vakliteratuur, waarbij in 2017 al een belangrijk deel van de kosten voor 2018 werden ingeboekt.

II. PASSIVA

Naar **oorsprong van het vermogen (passiva van de balans)** stellen we het volgende vast:

- Het **eigen vermogen** stijgt met € 30,3 miljoen en bedraagt € 695,5 miljoen (t.o.v. € 665,2 miljoen in 2016). De stijging komt er door de aankoop van een grond in Kortrijk (€ 3,5 miljoen); de toename in de kapitaalssubsidies (€ 2,6 miljoen) en het jaaroverschot van 2017 (€ 22,7 miljoen).
  Het eigen vermogen bedraagt in 2017 69,5 % van het balanstotaal. In 2007 bedroeg dit nog 92 %. De daling van dit percentage is enerzijds een gevolg van de ingeschreven (en stijgende) voorzieningen voor de aanvullende pensioenverzekering en van de voorzieningen voor kosten en risico's, waaronder de ontmanteling van de kernreactor, de juridische geschillen en de asbestbestrijding voor een totaalbedrag van € 39 miljoen (tegenover € 36,4 miljoen in 2016) en anderzijds een gevolg van de terugbetaling van ongeveer 50 % van de bouwkost van Kantienberg over een periode van 30 jaar. De terugbetaling gebeurt door de inkomsten uit verhuring van Kantienberg. UGent werd ook ondererfpachtnemer van het Mercatorgebouw (HoGent). De resterende erfpachtvergoeding (85 jaar) werd als schuld ingeboekt. Tot slot is er het gebruik van de REPO-techniek waardoor € 69 miljoen vreemde middelen op de passiva worden opgenomen, die in feite 'eigen middelen' zijn.

- Het **gecumuleerd (bestemd) resultaat** bedraagt € 398 miljoen.

- Het **boekhoudkundig resultaat** voor 2017 stijgt van een overschot van € 16,9 miljoen in 2016 naar een overschot van € 22,7 miljoen. Volgende effecten speelden hierbij een rol:
  - Klik (2 %) en indexering (looncomponent) op Werkingstoelage is toegepast (€ 6,7 miljoen).
  - Stijging aanvullende onderzoeksmiddelen (€ 1,7 miljoen).
  - Goed resultaat beleggingsportefeuilles (aandachtspunt: obligaties (80 %) geen opwaarts potentieel meer): € 9 miljoen.

- Stijging resultaat uit wetenschappelijke en niet-wetenschappelijke dienstverlening (€ 4,8 miljoen).
- Stijging Overheadinkomsten, (€ 1,6 miljoen) vooral als gevolg van stijgende H2020 inkomsten en herziening overheadreglement.
- Stijging inschrijvingsgelden (€ 1,2 miljoen).

- Voor de restauratie van de Bibliotheek, de Braunschool, evenals voor de Aula zijn er in**vesteringssubsidies** voorzien vanuit zowel de Vlaamse Gemeenschap als de stad Gent. Deze investeringssubsidie wordt in resultaat genomen a rato van de afschrijving van het gebouw. De stijging op de balans is vooral een gevolg van toegekende subsidies voor de Boekentoren in 2017.

- De stijging van de **voorzieningen** situeert zich voor € 1,5 miljoen bij het oude aanvullende pensioenplan en voor € 1,2 miljoen bij de overige risico's: toekomstige kosten voor asbestbestrijding.

- De **schulden op meer dan één jaar** omvatten Kantienberg (33 jaar) en Mercator (99 jaar) en vanaf 2017 ook een CP-programma van € 50 miljoen (op te nemen gelden).

- De **schulden op ten hoogste 1 jaar** (waaronder leveranciersschulden; belastingschulden; vooruitbetalingen projecten en sociale lasten) blijven in 2017 constant tegenover 2016 op € 195 miljoen. Traditioneel worden heel wat facturen van leveranciers pas in 2018 betaald, die betrekking hebben op 2017. Dat geeft voor 2017 een openstaande schuld aan leveranciers van € 37 miljoen.

- De **ontvangen voorschotten** op projecten stijgen met € 8,7 miljoen tot € 45,9 miljoen. Dit komt omdat financiers van onderwijs- en onderzoeksprojecten aanzienlijke bedragen hebben gestort waarvoor de uitgaven later zullen gebeuren. In de jaarrekening wordt dit effect via deze rekening geneutraliseerd.

BALANS

ACTIVA		codes	Boekjaar	Vorig Boekjaar
VASTE ACTIVA		**20/28**	**477.563.772**	**470.936.088**
I.	**Oprichtingskosten** (toelichting I)	**20**	**0**	**0**
II.	**Immateriële vaste activa** (toelichting II)	**21**	**0**	**0**
III.	**Materiële vaste activa** (toelichting III)	**22/27**	**469.565.468**	**462.850.502**
	A. Terreinen en gebouwen	22	309.148.464	298.611.669
	B. Installaties, machines en uitrusting	23	52.706.974	50.847.029
	C. Meubilair en rollend materieel	24	11.293.748	6.776.495
	D. Vaste activa in leasing of soortgelijk recht	25	45.288.557	47.162.504
	E. Andere materiële vaste activa	26	5.117.161	4.603.093
	F. Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	46.010.565	54.849.713
IV.	**Financiële vaste activa** (toelichting IV)	**28**	**7.998.304**	**8.085.586**
	A. Verbonden entiteiten	280/1	**0**	**0**
	1. deelnemingen	280	0	0
	2. vorderingen	281	0	**0**
	B. Andere rechtspersonen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	6.329.878	7.027.174
	1. deelnemingen	282	6.329.878	7.027.174
	2. vorderingen	283	0	0
	C. Andere financiële vaste activa	284/8	1.668.425	1.058.412
	1. aandelen	284	1.490.498	724.040
	2. vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	177.927	334.372
VLOTTENDE ACTIVA		**29/58**	**521.971.525**	**446.025.146**
V.	**Vorderingen op meer dan een jaar**	**29**	**16.086.011**	**7.793.425**
	A. Handelsvorderingen	290	0	0
	B. Overige vorderingen	291	16.086.011	7.793.425
VI.	**Voorraden en projecten in uitvoering** (toelichting V)	**30/37**	**0**	**0**
	A. Voorraden	30	0	0
	B. Projecten in uitvoering	37	0	0
VII.	**Vorderingen op ten hoogste één jaar**	**40/41**	**44.938.480**	**56.300.077**
	A. Handelsvorderingen	40	32.777.351	44.021.229
	B. Overige vorderingen	41	12.161.129	12.278.848
VIII.	**Geldbeleggingen** (toelichting VI)	**51/53**	**361.784.226**	**314.721.842**
IX.	**Liquide middelen**	**54/58**	**95.355.453**	**67.011.250**
X.	**Overlopende rekeningen** (toelichting VII)	**490/491**	**3.807.355**	**198.551**
TOTAAL DER ACTIVA			**999.535.297**	**916.961.235**

BALANS

PASSIVA	codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
EIGEN VERMOGEN	**10/15**	**695.514.805**	**665.244.849**
I. Gevormd vermogen	**10**	**290.451.236**	**285.473.320**
III. Herwaarderingsmeerwaarden	**12**	**0**	**0**
IV. Bestemde fondsen	**13**	**375.239.300**	**358.315.617**
A. Onbeschikbare fondsen	130	375.239.300	358.315.617
B. Beschikbare fondsen	131	0	**0**
V. Overgedragen overschot (overgedragen tekort)	**14**	**22.663.233**	**16.923.684**
VI. Kapitaalsubsidies	**15**	**7.161.036**	**4.532.228**
VOORZIENINGEN	**16**	**39.056.033**	**36.374.822**
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	**160/5**	**39.056.033**	**36.374.822**
A. pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	20.292.756	18.792.756
B. belastingen	161	0	0
C. grote herstellings- en onderhoudswerken	162	0	0
D. sociaal passief vorderingen	163	0	0
E. veiligheid en milieu verplichtingen	164	0	0
F. overige risico's en kosten (toelichting VIII)	165	18.763.277	17.582.066
SCHULDEN	**17/49**	**264.964.459**	**215.341.564**
VIII. Schulden op meer dan een jaar (toelichting IX)	**17**	**19.461.308**	**20.202.850**
A. Financiële schulden	170/4	**19.461.308**	**20.202.850**
1. achtergestelde leningen	170	0	0
2. niet achtergestelde obligatieleningen	171	0	0
3. leasingschulden en soortgelijke schulden	172	19.461.308	20.202.850
4. kredietinstellingen	173	0	0
5. overige leningen	174	0	0
B. Handelsschulden	175	0	0
C. Overige schulden	178/9	0	0
IX. Schulden op ten hoogste één jaar (toelichting IX)	**42/48**	**245.363.456**	**195.031.373**
A. Schulden op meer dan één jaar die < 1 j vervallen	42	50.735.149	825.060
B. Financiële schulden	43	**68.726.068**	**68.785.705**
1. kredietinstellingen	430/8	68.726.068	68.785.705
2. overige leningen	439	0	0
C. Handelsschulden	44	**35.753.368**	**42.916.373**
D. Ontvangen vooruitbetalingen op projecten	46	**45.897.448**	**37.133.148**
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	**43.132.937**	**45.254.642**
1. belastingen	450/3	10.716.503	11.443.605
2. bezoldigingen en sociale lasten.	454/9	32.416.434	33.811.036
F. Overige schulden	48	**1.118.487**	**116.446**
X. Overlopende rekeningen (toelichting X)	**492/7**	**139.694**	**107.340**
TOTAAL DER PASSIVA		**999.535.297**	**916.961.235**

2. RESULTATENREKENING - PER FONDS (*Verrekeningen en overschrijvingen worden niet opgenomen in de totale inkomsten en uitgaven)

	Werking	Fonds onroerende investerin-gen	Sociale voorzienin-gen	B.O.F.	Andere onderzoeks-fondsen	Patrimonium	Voor orde	Geïntegreerde opleidingen	TOTAAL ANALYTISCH	Bedrijfseco-nomische afdeling	TOTAAL BEDRIJFSECON.
Gecumuleerd beginsaldo	**30.034.791**	**-68.929.083**	**22.249.777**	**53.262.746**	**135.401.672**	**94.272.713**		**9.132.987**	**275.425.603**	**99.813.568**	**375.239.170**
Inkomsten boekjaar											
Opbrengsten i.v.m. onderwijs, onderzoek en dienstverlening	257.289.965	9.536.263	17.439.156	63.896.435	197.361.662	42.802.361	14.846.004	47.191.178	603.171.846	16.364	650.379.388
Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstr	248.867.362	9.486.097	7.464.346					39.146.472	304.964.277		304.964.277
Overheidsbijdrage fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroon				55.029.500	42.766.699	-240	108.054		97.904.012		97.904.012
Overheidsbijdragen toegepast wetensch. onderzoek (3de geldstr					98.370.676	1.268.980	14.501.722		114.141.377		114.141.377
Contractonderzoek met de privé en wetensch. dienstverlening (4					54.507.126	2.088.772	236.229		56.832.127		56.832.127
Andere opbrengsten i.v.m. onderwijs, onderzoek en dienstverlen	8.422.603	50.165	9.974.810	8.866.935	1.717.161	39.444.849		8.044.706	76.521.230	16.364	76.537.594
Waardewijziging projecten in uitvoering										-5.840.201	-5.840.201
Geproduceerde vaste activa											
Giften, schenkingen en legaten						254.637			254.637		254.637
Andere bedrijfsopbrengsten	91	1.107.427	469.563	-2.426	43.386	11.187.894			12.805.935	-121.372	12.684.563
Financiële opbrengsten	8	224.282	2.952		834	8.816.621			9.044.695		9.044.695
Uitzonderlijke opbrengsten						608.849			608.849	102.220	711.069
Inkomende verrekeningen en overschrijvingen	30.947.000	27.711.680	7.363.803	3.221.529	-12.480.703	33.060.203		41.515	89.865.026	43.498	89.908.523
TOTAAL	**288.237.064**	**38.579.651**	**25.275.475**	**67.115.538**	**184.925.178**	**96.730.565**	**14.846.004**	**47.232.692**	**673.077.140**	**-5.799.491**	**667.234.152**
Uitgaven boekjaar											
Aankoop grondstoffen en handelsgoederen	4.000		2.802.684			547.716			3.354.401		3.354.401
Diensten en diverse goederen	65.052.695	1.337.654	6.061.275	9.250.310	51.666.759	17.904.429	14.846.004	7.886.480	174.005.607	-1.140.628	172.864.978
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	209.626.617	6.447	7.817.191	35.745.903	100.119.144	32.658.804		31.951.645	417.925.751	397.174	418.322.925
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immat. en mat. vaste activa										43.088.054	43.088.054
Waardeverminderingen op voorraden en exploitatievordering										1.868.349	1.868.349
Voorzieningen voor risico's en kosten										2.681.211	2.681.211
Andere bedrijfskosten	12.181	35.827	41.756	1.003	207.115	1.022.727		200	1.320.809		1.320.809
Financiële kosten	19.704	141	257	3.511	66.466	319.882		70	410.031	-677.481	-267.450
Uitzonderlijke kosten						321.247			321.247	1.016.395	1.337.642
Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen	10.824.545	639.465	1.828.771	20.714.195	7.363.254	34.832.296		13.662.500	89.865.026	43.498	89.908.523
SUBTOTAAL	**285.539.743**	**2.019.535**	**18.551.933**	**65.714.921**	**159.422.739**	**87.607.102**	**14.846.004**	**53.500.895**	**597.337.846**	**47.233.073**	**644.570.919**
Uitrustingsinvesteringen	4.116.114	26.576.802	2.137.904	1.753.828	10.862.767	5.532.264		170.041	51.149.720	-51.149.720	
TOTAAL	**289.655.857**	**28.596.336**	**20.689.837**	**67.468.749**	**170.285.506**	**93.139.367**	**14.846.004**	**53.670.936**	**648.487.565**	**-3.873.149**	
Saldo boekjaar analytisch/bedrijfsecon.	**-1.418.793**	**9.983.314**	**4.585.638**	**-353.211**	**14.639.673**	**3.591.198**		**-6.438.244**	**24.589.575**	**-1.926.342**	**22.663.233**
Gecumuleerd eindsaldo analyt/bedrijfscon.	**28.615.998**	**-58.945.769**	**26.835.415**	**52.909.535**	**150.041.344**	**97.863.911**		**2.694.743**	**300.015.178**	**97.887.225**	**397.902.403**

Synthese van de jaarrekening

1. *Evolutie van de jaarrekening (Algemene boekhouding)*

Resultaat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	gemiddeld
Bedrijfsec.	28,8	18,5	-14,4	16,8	35,2	24,1	16,9	22,7	18,6

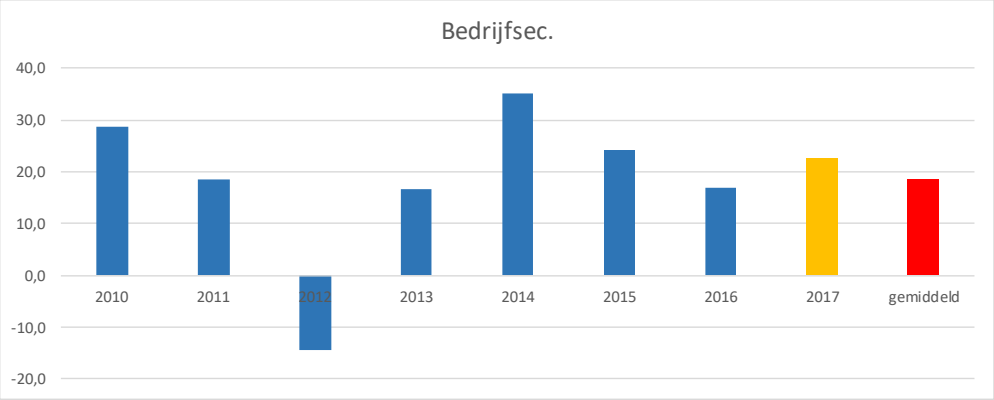

Het bedrijfsresultaat neemt enkel de gemaakte kosten en opbrengsten in rekening. Voor de investeringen worden enkel de afschrijvingskosten verrekend. Voor lopende projecten wordt het verschil tussen inkomsten en uitgaven tegen geboekt, zodat er geen resultaat is voor de lopenede projecten.

Inkomsten

De werkingstoelage bedraagt € 275 miljoen of een **stijging** met ongeveer € 6,7 miljoen (of 2,49 %). Dit als gevolg van:

- Het toepassen van de klik van 2 %;
- Het toepassen van de reële index voor de looncomponent – de werkingscomponent blijft op een index van 0,0 %.
- Daling van het relatief aandeel van de UGent in het Variabel Onderwijs-deel van de Werkingstoelage
- Verdere afbouw van de specifieke onderzoekssokkel (volledig afgebouwd in 2017)
- De vertraging van een aantal groeipaden (o.a. extra ZAP, academiseringsmiddelen).

De werkingstoelage wordt aangevuld met aanvullende middelen (vroegere academiseringsmiddelen) voor een bedrag van € 12,5 miljoen (een stijging met € 0,8 miljoen ten opzichte van 2016).

Globaal gezien stijgen de inkomsten met ongeveer € 29,4 miljoen (tegenover een daling van bijna € 8,5 miljoen in 2016). De belangrijkste bewegingen voor 2017 zijn, los van de werkingstoelage:

a. Stijging van de inschrijvingsgelden met ongeveer € 1,2 miljoen.
b. Stijging van de Europese inkomsten met ongeveer € 6 miljoen ten opzichte van 2016. Voor het bedrijfseconomisch resultaat speelt deze stijging niet omdat meerinkomsten ten opzichte van de uitgaven worden geneutraliseerd (CCM).
c. De inkomsten uit wetenschappelijke dienstverlening stijgen in 2017 met ongeveer € 5 miljoen.
d. De giften en sponsorinkomsten stijgen met € 1,2 miljoen (mede als gevolg van 200 jaar UGent).
e. De werkingstoelage voor het BOF stijgt met € 4,4 miljoen tot € 49,1 miljoen. De IOF –middelen stijgen met € 1,8 miljoen.

Financiële inkomsten

Daling met € 2,8 miljoen van de financiële inkomsten ten opzichte van 2016. Hierdoor komt het totaal van de financiële inkomsten op € 9 miljoen. Het was opnieuw een goed jaar voor de portefeuilles, terwijl de intresten verder daalden waardoor de opbrengsten in eigen beheer een stuk lager liggen dan in 2016. De UGent zoekt hier alternatieven voor (door bijv. zelf te ontlenen) aangezien de bancaire producten negatieve rendementen geven tot een looptijd van vier jaar.
Dit betekent dat ongeveer **40** % van het totale overschot van het boekjaar uit beleggingsopbrengsten komen.

Enkel de gerealiseerde inkomsten mogen in de jaarrekening worden ingeschreven. De theoretische meerwaarde van de portefeuille is niet opgenomen in de jaarrekening, de minwaarden wel:

in EURO		Fortis BNP Paribas	KBC AM	CANDRIAM (voorheen Dexia AM)	TOTAAL
Beginwaarde		**46.192.116**	**44.621.397**	**44.581.105**	**135.394.618**
Opbrengst/verlies 2009	2009	4.985.193	4.797.249	5.331.645	15.114.087
Opbrengst/verlies 2010	2010	1.886.623	1.339.716	2.253.377	5.479.717
Opbrengst/verlies 2011	2011	244.125	99.880	649.820	993.825
Opbrengst/verlies 2012	2012	8.715.171	7.214.097	7.570.890	23.500.158
Opbrengst/verlies 2013	2013	2.229.618	3.078.196	2.091.844	7.399.658
Opbrengst/verlies 2014	2014	6.301.578	4.963.930	6.503.430	17.768.938
Opbrengst/verlies 2015	2015	2.482.669	2.242.856	2.309.665	7.035.190
Opbrengst/verlies 2016	2016	2.671.291	1.829.386	1.884.840	6.385.517
Opbrengst/verlies 2017	2017	2.415.048	3.468.890	3.217.686	9.101.623
Rendement 2017		3,03%	4,53%	3,97%	3,84%
Eindkapitaal		**82.234.410**	**80.128.121**	**84.231.245**	**246.593.776**

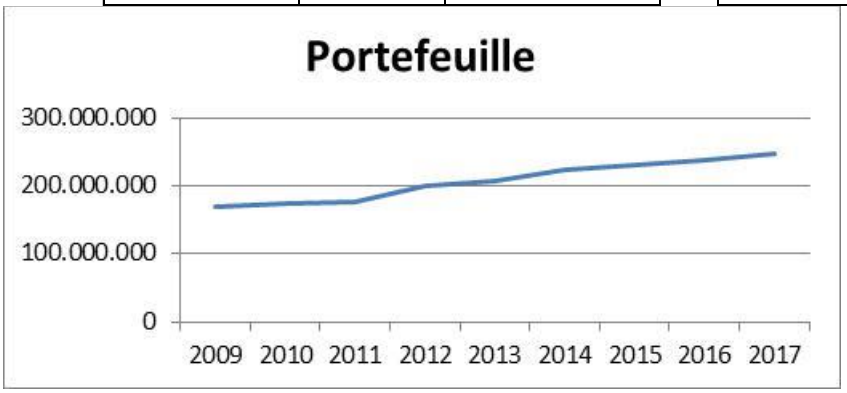

Inkomsten op kassen

De saldi uit wetenschappelijk en niet-wetenschappelijke dienstverlening tonen een wisselend verloop. De kassen wetenschappelijke dienstverlening stijgen met € 1,8 miljoen en de kassen niet-wetenschappelijke dienstverlening stijgen met € 3,1 miljoen.

Het verloop van de beschikbare saldi van de kassen over de afgelopen jaren is als volgt:

+	Kassen WD	Kassen NWD	Totaal
2002	40.091.729	9.019.647	49.111.375
2003	43.368.292	9.056.019	52.424.311
2004	51.518.588	8.926.131	60.444.718
2005	55.742.611	8.837.145	64.579.755
2006	59.581.854	9.718.428	69.300.283
2007	64.112.510	12.219.511	76.332.021
2008	61.428.762	18.322.770	79.751.532
2008corr	62.456.423	18.570.747	81.027.170
2009	62.781.313	22.405.310	85.186.623
2010	65.091.856	27.718.028	92.809.884
2011	64.847.667	33.983.513	98.831.180
2012	69.149.721	38.964.402	108.114.123
2013	75.444.076	46.639.662	122.083.738
2014	75.372.672	50.489.546	125.862.218
2015	79.123.523	55.774.777	134.898.300
2016	85.221.165	55.418.538	140.639.703
2017	**87.001.395**	**58.558.785**	**145.560.180**

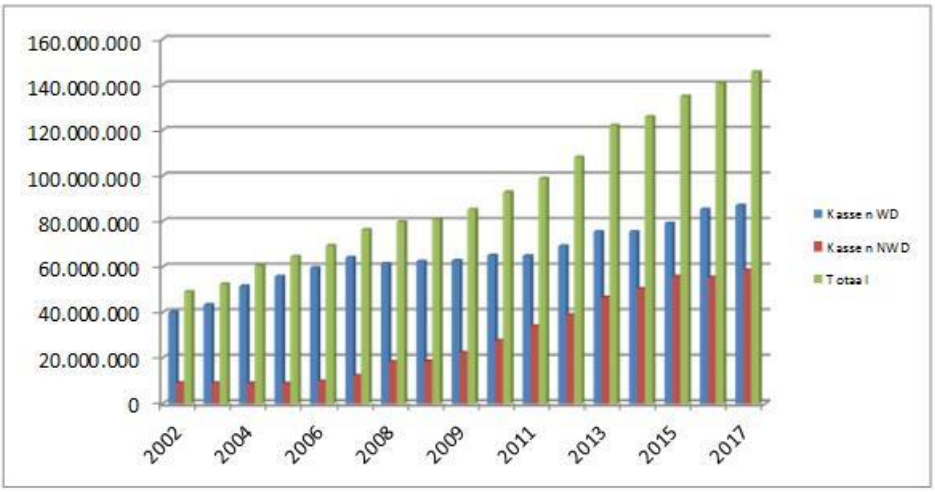

Overhead inkomsten

Een deel van de inkomsten worden centraal afgehouden, om de indirecte kosten (centrale administratie; kosten gebouwen; kosten energie; …) mee te financieren. Het overhead-percentage is universiteitsbreed bepaald op 17 %, behalve als er vrijstelling wordt verleend of de financier enkel een lager tarief toestaat.

De betrachting de overhead strikt toe te passen en de wijziging aan het overheadreglement eind 2015, zorgen er voor dat het gemiddelde overheadpercentage de afgelopen jaren systematisch is gestegen.

De evolutie van de overheadinkomsten en het procentuele aandeel van de overhead is:

Omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Overhead	15.502.309	16.005.258	18.297.687	18.413.259	**20.070.150**
Omzet	218.346.049	215.576.265	235.826.272	224.984.843	**239.803.266**
OVH %	**7,64%**	**8,02%**	**8,41%**	**8,91%**	**9,13%**

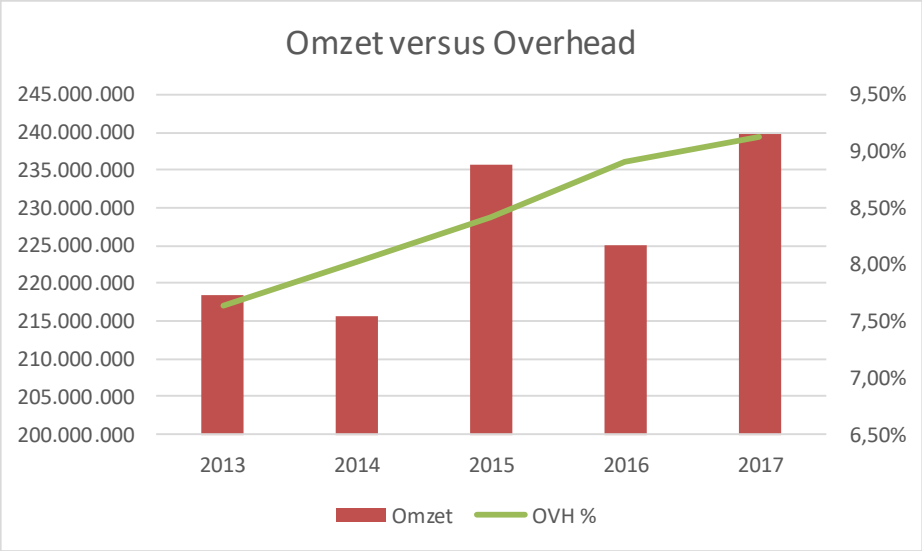

In deze analyse werd enkel de omzet uitgesloten voor werkingstoelagen en inkomsten studentenkamers/restaurants en regluiere inschrijvingsgelden. Op deze manier is een vergelijking met andere universiteiten mogelijk.

Uitgaven : lonen

De kosten voor afschrijvingen en waardeverminderingen dalen in 2017 met € 5,5 miljoen tegenover 2016. De daling is een gevolg van de éénmalige bijkomende inschrijving van € 5 miljoen voorziening voor het aanvullend pensioenplan in 2016.

De totale loonkost van de Universiteit Gent stijgt met 3,6 % t.o.v. 2016. In 2017 was er een overschrijding van de spilindex, wat ongeveer 1 % van de stijging verklaart.

De evolutie van de totale loonkost aan de UGent bedraagt voor de laatste vijf jaar:

2013	2014	2015	2016	2017
6,57%	10,77%	2,22%	2,30%	3,56%

Opgedeeld per categorie geeft dit:

Categorie	2013	2014	Stijging'14	2015	Stijging'15	2016	Stijging'16	2017	Stijging'17
CATP	46.352.936	47.165.275	1,8%	47.142.778	0,0%	49.186.107	4,3%	**56.117.523**	**14,1%**
WP	51.092.434	54.406.169	6,5%	57.889.301	6,4%	55.925.214	-3,4%	**57.768.984**	**3,3%**
(POST)DOC	54.227.712	58.862.792	8,5%	59.868.815	1,7%	61.271.441	2,3%	**63.732.373**	**4,0%**
ZAP	75.841.610	85.679.216	13,0%	86.536.915	1,0%	91.151.723	5,3%	**94.952.918**	**4,2%**
AAP	53.104.549	65.779.200	23,9%	67.613.333	2,8%	66.797.894	-1,2%	**67.394.450**	**0,9%**
ATP	65.223.984	70.692.554	8,4%	72.941.977	3,2%	76.548.982	4,9%	**75.284.063**	**-1,7%**
Gastprof	2.864.370	3.691.949	28,9%	2.869.329	-22,3%	3.078.547	7,3%	**3.072.613**	**-0,2%**
Totaal	**348.707.595**	**386.277.155**	10,8%	**394.862.448**	2,2%	**403.959.907**	2,3%	**418.322.925**	**3,6%**

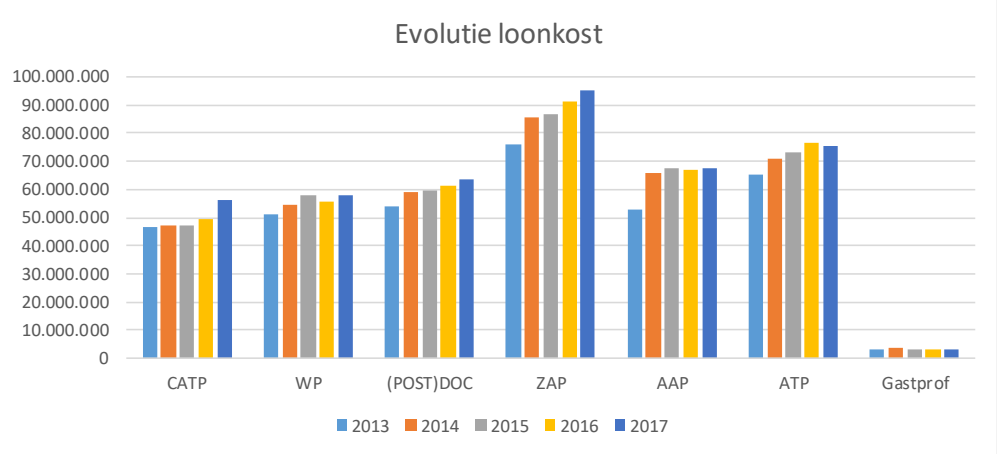

Het relatieve aandeel van iedere personeelscategorie evolueerde de afgelopen 5 jaar als volgt:

Categorie	2013(%)	2014(%)	2015(%)	2016(%)	2017(%)
CATP	13,3%	12,2%	11,9%	12,2%	**13,4%**
WP	14,7%	14,1%	14,7%	13,8%	**13,8%**
(POST)DOC	15,6%	15,2%	15,2%	15,2%	**15,2%**
ZAP	21,7%	22,2%	21,9%	22,6%	**22,7%**
AAP	15,2%	17,0%	17,1%	16,5%	**16,1%**
ATP	18,7%	18,3%	18,5%	18,9%	**18,0%**
Gastprof	0,8%	1,0%	0,7%	0,8%	**0,7%**

Ten opzicht van de totale werkingskosten bedraagt de loonkost 65 % voor de Universiteit Gent in haar geheel. In 2012 bedroeg dit nog 61 %. De toename heeft deels te maken met het toegenomen aantal onderzoeksprojecten.
De loonkosten stijgen dus sneller dan de werkingskosten/investeringskosten, hetgeen de werkingskosten meer en meer onder druk brengt.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
% loon op totaal	61%	62%	64%	63%	64%	65%

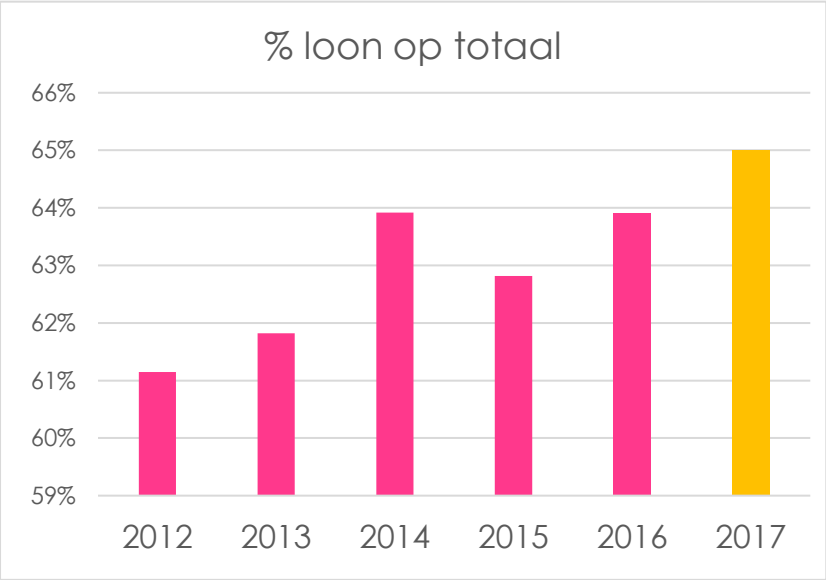

De **loonkost** van afdeling I blijft binnen de 80-20 norm.

Mede als gevolg van het feit dat de Universiteit Gent in 2014 en 2015 besliste om een deel van de stijging van de Werkingstoelage in provisie te nemen (€ 5 miljoen), daalde het percentage. De intentie was ze in 2015/2016 in te zetten voor extra ZAP, waardoor de daling tijdelijk zou zijn. Een deel van het extra ZAP is nog niet aangesteld (vermoedelijk okt. 2018 of febr. 2019), waardoor er nog steeds begrote uitgaven niet worden uitgegeven.

	80/20	80/20 (zndr defisc)
2000		74,2
2001		72,7
2002		75,1
2003	75	75,5
2004	73,8	75,8
2005	72,7	74,6
2006	71,3	73,2
2007	70	71,8
2008	68,1	70
2009	72,2	74,5
2010	74,2	76,5
2011	74,87	77,4
2012	75,35	77,92
2013	75,69	78,34
2014	73,51	76,07
2015	75,65	78,24
2016	77,67	80,2
2017	**76,28**	**78,7**
Incl. Aanv. kader	**78,91**	**81,4**

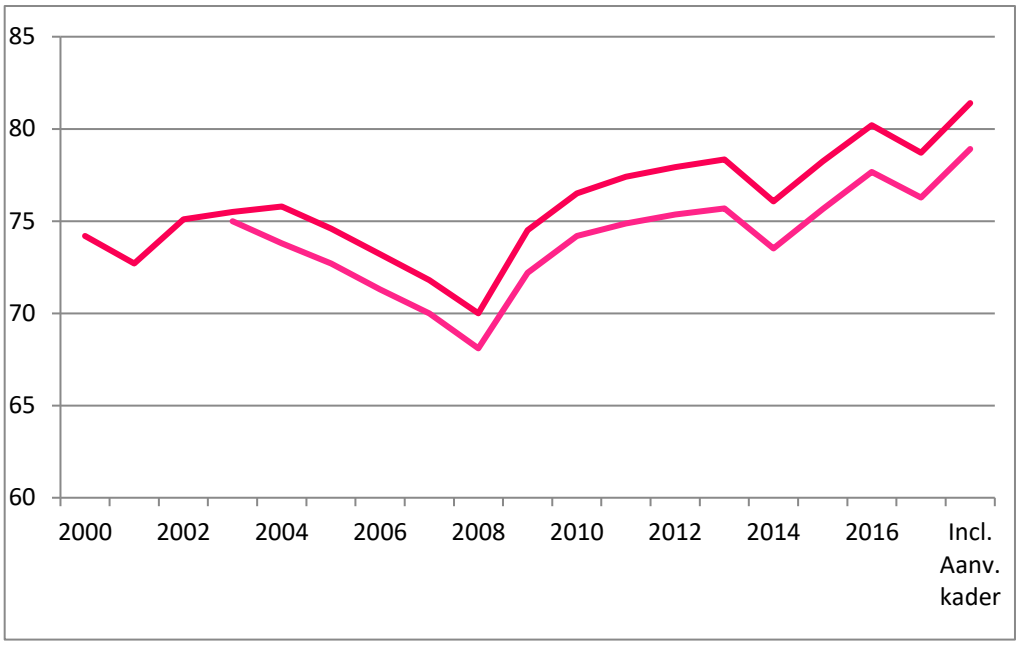

De toegenomen flexibilisering waardoor meer contractuele mensen op statutaire plaatsen komen, doet de loonkost stijgen omdat ze een hogere loonkost kennen.
Eind 2016 werd het aanvullend contractueel kader omgezet naar contracten onbepaalde duur én niet meer gefinancierd vanuit afdeling I als statutair kader, maar als contractueel (met hogere RSZ, herinschaling en aanvullende pensioenverzekering.

In 2016 is de 'insourcing' opgestart waarbij structurele functies waar mogelijk niet meer worden ingevuld door consultants maar door eigen geworven mensen. Dit gaat vooral om functies bij DICT en in mindere mate bij DGFB. Dit doet de loonkost weliswaar stijgen, maar de werkingskost dalen. Netto is dit een besparing.

Uitgaven - Werking

Ten opzichte van 2016 is een status quo inzake uitgaven van de **diensten en diverse goederen (€ 172 miljoen)**. De belangrijkste verschuivingen zijn:

- Stijging met € 3,6 miljoen van de periodieke vakliteratuur, door de verschuiving in facturatie. 2018 werd reeds in 2017 ingeboekt. Dit wordt gecorrigeerd via de 'over te dragen kosten' en houdt dus geen werkelijke stijging in, eerder een verschuiving.

- Daling van de uitgaven voor bursalen met ongeveer € 1 miljoen. Dit bedrag is erg project-gebonden.

- Daling met € 4 miljoen van de 'samenwerking met andere instellingen'. Een deel van deze uitgaven wordt sinds 2017 ondergebracht onder 'uitgaven BTW-vrijgestelde activiteiten', een rubriek die met € 5 miljoen stijgt.

- Stijging van € 500.000 bij de 'uitzendkrachten'. Inzonderheid bij de studentenvoorzieningen.

- De kosten voor gebouwen, door de BTW-verlaging van 21 % naar 6 % voor kosten aan schoolgebouwen, zorgen voor een structurele vermindering van de kosten.

- ‘Kosten te ontvangen facturen’ stijgt met ongeveer € 1 miljoen. Voornamelijk als buffer voor facturen die nog niet bij de directie Financiën zijn toegekomen en toch hadden moeten ingeboekt worden.

Als gevolg van de stijgende Europese Inkomsten en door de stijging van de inkomsten uit wetenschappelijke dienstverlening, daalde het algemeen verhoudingsgetal van de BTW van 27 % naar 29 %. Dit betekent dat 29 % van de inkomsten van de UGent BTW-gerelateerde inkomsten betreffen. UGent kan dit percentage van de aangerekende BTW op de uitgavenfacturen recupereren. Het definitieve verhoudingsgetal van het afgelopen jaar is het voorlopige van het nieuwe jaar. Dit betekent dat voor 2017 27 % is gerecupereerd, maar nu blijkt dat dit 29 % is. Het verschil wordt als **uitzonderlijke opbrengst** ingeboekt (€ 0,6 miljoen). Het bedrag is zo hoog omdat de UGent nog steeds voor investeringen van vóór 2007 (toen de UGent BTW-plichtig werd) BTW kan recupereren. Dit bracht de UGent al meer dan € 11 miljoen extra BTW-recuperatie op.

2. *Evolutie van de jaarrekening (benadering – Universitaire boekhoudregels)*

De evolutie van het jaar en gecumuleerd saldo over de afgelopen jaren ziet er als volgt uit:

Aard	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Gemiddeld
Gecumuleerd	€ 263.394.975	€ 254.992.744	€ 268.675.321	262.215.042	249.793.081	264.731.643	275.425.602	300.015.178	267.405.448
Jaarsaldo	***-5.636.314***	***-8.402.232***	***13.682.578***	***-6.460.279***	***-12.421.960***	***14.938.562***	***10.693.959***	***24.589.575***	***3.872.986***

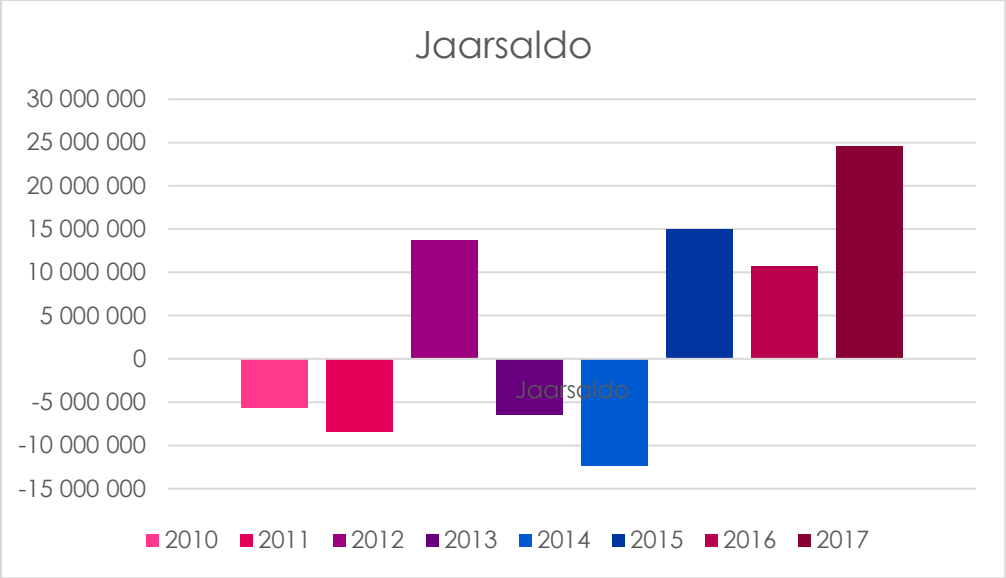

De evolutie van de investeringsuitgaven voor de afgelopen jaren ziet er als volgt uit:

Aard	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Gemiddeld
Onroerend	38.961.972	49.530.834	31.400.000	57.000.000	65.500.000	42.500.000	33.500.000	33.000.000	43.924.101
Roerend	19.086.430	22.246.766	21.000.000	24.339.773	19.000.000	20.600.000	22.500.000	18.000.000	***20.846.621***
Totaal	**58.048.403**	**71.777.600**	**52.462.984**	**71.339.773**	**84.500.000**	**63.100.000**	**56.000.000**	**51.000.000**	63.528.595

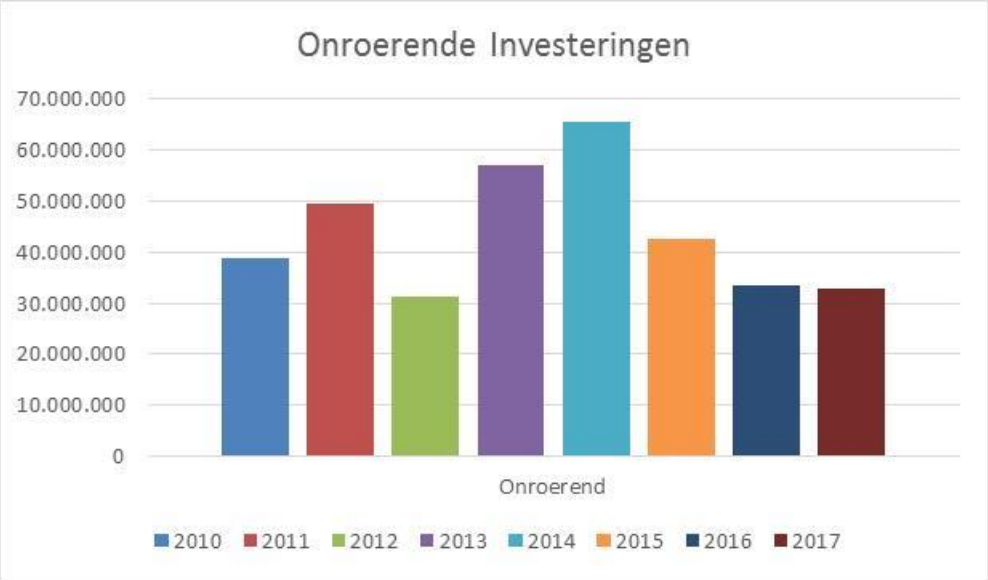

Opgedeeld per fonds is het budgettaire resultaat het volgende:

	Werking	Fonds onroerende investerin-gen	Sociale voorzienin-gen	B.O.F.	Andere onderzoeks-fondsen	Patrimoniu m	Geïntegreerd e opleidingen	TOTAAL ANALYTISCH
Gecumuleerd beginsaldo	**30.034.791**	**-68.929.083**	**22.249.777**	**53.262.746**	**135.401.672**	**94.272.713**	**9.132.987**	**275.425.603**
Inkomsten boekjaar								
TOTAAL	**288.237.064**	**38.579.651**	**25.275.475**	**67.115.538**	**184.925.178**	**96.730.565**	**47.232.692**	**673.077.140**
Uitgaven boekjaar								
SUBTOTAAL	**285.539.743**	**2.019.535**	**18.551.933**	**65.714.921**	**159.422.739**	**87.607.102**	**53.500.895**	**597.337.846**
Uitrustingsinvesteringen	4.116.114	26.576.802	2.137.904	1.753.828	10.862.767	5.532.264	170.041	51.149.720
TOTAAL	**289.655.857**	**28.596.336**	**20.689.837**	**67.468.749**	**170.285.506**	**93.139.367**	**53.670.936**	**648.487.565**
Saldo boekjaar analytisch/bedrijfsecon.	**-1.418.793**	**9.983.314**	**4.585.638**	**-353.211**	**14.639.673**	**3.591.198**	**-6.438.244**	**24.589.575**
Gecumuleerd eindsaldo analyt/bedrijfscon.	**28.615.998**	**-58.945.769**	**26.835.415**	**52.909.535**	**150.041.344**	**97.863.911**	**2.694.743**	**300.015.178**

3. *Kaspositie*

Voor het eindsaldo werd rekening gehouden met de actualisatie van de portefeuilles op 31.12.2017.

De kaspositie van de universiteit Gent stijgt met ongeveer € 25,5 miljoen. Het opnieuw sterke beursjaar in 2017, de verder groeiende kassen, de vertraging in de uitvoering van het investeringsprogramma en de toegenomen onderzoeksprojectmiddelen verklaren deze stijging.

Door de REPO-transacties wordt € 69 miljoen uit de portefeuille gehaald (in pandgeving) en toegevoegd aan de UGent Geldmiddelen. Deze in pandstelling brengt momenteel geld op (negatieve rente van -0.37 %). Het biedt het voordeel dat geen deel van de portefeuille moet verkocht worden om over voldoende liquiditeiten te kunnen beschikken en dat de OLO-obligaties die uit de portefeuille worden gehaald ook nog rente opbrengen in de portefeuille..
De kaspositie is opgemaakt exclusief de REPO-middelen (€ 68,7 miljoen) en de CP-lening (€ 50 miljoen), die in 2017 werd aangegaan, telkens voor 3 maanden.

Jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liquiditeit	278.682.151	280.183.523	277.809.751	275.611.106	312.947.388	338.420.008

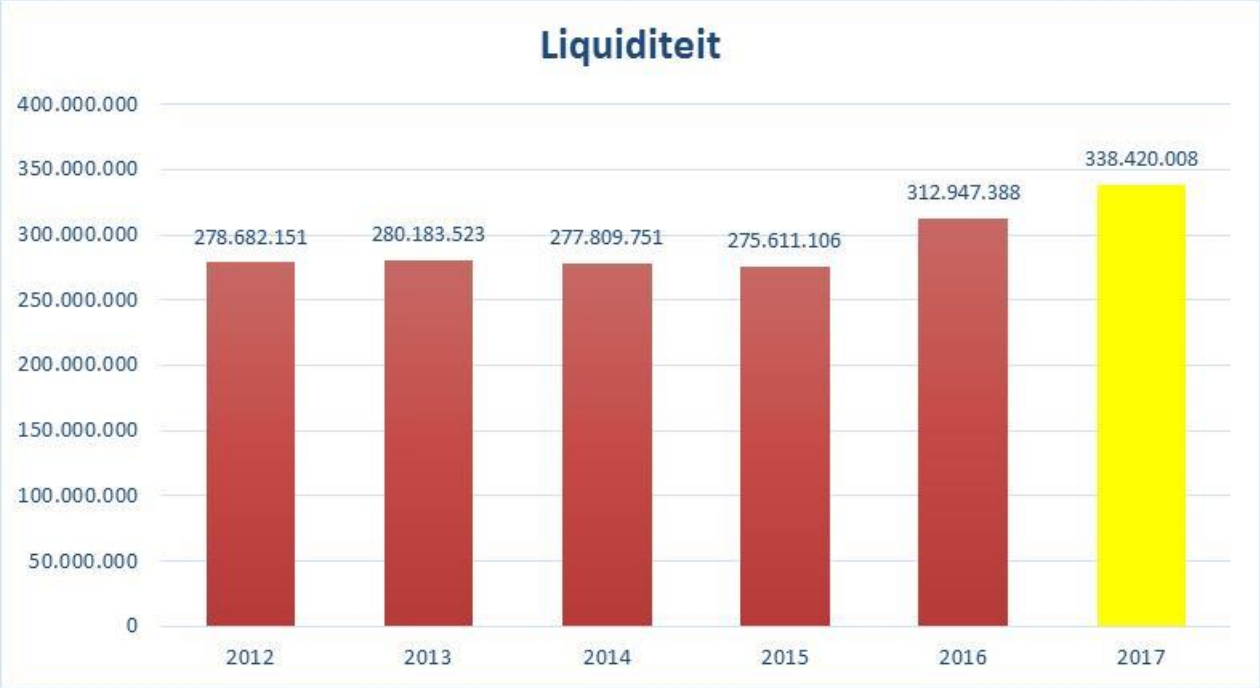

Verslag over de wetenschappelijke dienstverlening

De samenwerking tussen de universiteit en derden dient geplaatst in het licht van de universitaire zending zoals die in het decreet van 12 juni 1991 geformuleerd is: "Universiteiten zijn, in het belang van de samenleving, tezelfdertijd werkzaam op het gebied van het academisch onderwijs, het wetenschappelijk onderzoek en de wetenschappelijke dienstverlening".

De motivering waarom de universiteit en haar academisch korps zich inzetten voor wetenschappelijke dienstverlening, en tegelijk de reden waarom deze opdracht formeel ingeschreven is in het Universiteitendecreet, is gelegen in de interactie in twee richtingen:

- het academisch onderwijs en wetenschappelijk onderzoek worden erdoor geïnspireerd en vinden erdoor aansluiting bij de realiteit van de samenleving buiten de universiteit;
- de expertise van de universiteit wordt ter beschikking gesteld van de gemeenschap: de geboden dienstverlening verkrijgt op deze manier een wetenschappelijk onderbouwen deskundigheid.

Door en voor de aangeboden wetenschappelijke dienstverlening verwerft de universiteit bijkomende financiële middelen.

1. *Onderzoekssamenwerking met industriële/privé partners*

Over de omvang van de wetenschappelijke dienstverlening in de verschillende wetenschapsdisciplines en faculteiten wordt gerapporteerd in het onderzoeksverslag, partim vierde geldstroom. Het is immers niet nuttig over wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening afzonderlijk te rapporteren, gelet op de zeer intense verwevenheid.

De uitgaven van kredieten uit samenwerking met de privésector bedroegen in 2017 65.259.235 EUR. Indien de onderzoeksmiddelen beheerd door VIB (IMEC N/A) daarbij worden gevoegd, resulteert dit in 68.959.622 EUR.

2. *Maatschappelijke dienstverlening door academisch personeel*

Naast de onderzoekssamenwerking met nationale en internationale overheids- en privé-partners, stellen de leden van het academisch personeel hun expertise ook ter beschikking voor andere initiatieven ten bate van de gemeenschap.

Een groot aantal professoren en onderzoekers is actief als lid van regionale, nationale en internationale commissies en werkgroepen, in het bijzonder ter advisering van de overheid en de beleidsmakers. Verschillende deskundigen maken deel uit van ministeriële kabinetten als wetenschappelijk adviseur of hebben een functie binnen internationale politieke, socio-economische en culturele organisaties. De Universiteit Gent is tevens betrokken (als eindverantwoordelijke of als partner) in diverse universitaire steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek, die de Vlaamse overheid oprichtte.

Dagelijks doen journalisten en andere medewerkers van de gedrukte, audiovisuele en online massamedia een beroep op de wetenschappelijke kennis van de Gentse onderzoekers. De dagelijkse monitoring van de relevantste Vlaamse dagbladen en tijdschriften (dagelijks persoverzicht online consulteerbaar voor alle personeelsleden) toont aan dat de Universiteit Gent en haar wetenschappers in 2017 ca. 5.140 maal de (hoofdzakelijk) Vlaamse gedrukte pers haalden. Artikels die enkel online verschijnen worden niet meegenomen in deze telling. Voor de cijfers over het aantal vermeldingen in de gedrukte pers werd samengewerkt met het monitoringbedrijf Gopress. Voor de screening van de audiovisuele media doet de UGent een beroep op Auxipress. Deze cijfers geven het aantal vermeldingen in actualiteitsprogramma's (nieuwsuitzendingen, duidingsprogramma's, …), voornamelijk op de Nederlandstalige nationale zenders. In totaal tellen we in 2017 1.877 radio- en 765 televisievermeldingen.

In 2017 werd het openingscollege Politicologie, waarin een toppoliticus een gastcollege geeft en dat elk jaar op massale persbelangstelling kan rekenen, via livestream uitgezonden op de website van de VRT-nieuwsdienst (redactie.be) en op hun Facebookpagina.

De aanwezigheid van Gentse wetenschappers in de media wordt op verschillende manieren gestimuleerd. De persdienst (afdeling Communicatie - DBZ) staat dagelijks ter beschikking voor vragen van de schrijvende pers, de audiovisuele en online media. In 2017 werden zo 1.288 vragen behandeld. Ook werd door middel van 164 eigen persberichten en –uitnodigingen op een actieve manier Gents universitair nieuws verspreid. Daarnaast werd via de UGent-kanalen ook geregeld verder ruchtbaarheid gegeven aan berichten over onderzoek waarbij de universiteit betrokken was.

De afdeling Communicatie organiseerde 5 persconferenties, waarop wetenschappelijk en/of beleidsnieuws in detail werd toegelicht en verleende ondersteuning bij 4 persconferenties en -momenten die door vakgroepen of derden werden georganiseerd. Daarnaast werd de pers uitgenodigd op tal van initiatieven, waarop (hoofdzakelijk) wetenschappelijk nieuws werd gebracht. Tevens werden in 2017 tien edities van het communitymagazine 'Durf Denken' uitgegeven.

Naast de perswerking werden zowel centraal als decentraal opnieuw heel wat initiatieven genomen in het kader van wetenschapscommunicatie. De Vlaamse overheid kent hiervoor subsidies toe aan de associaties. Binnen de Associatie Universiteit Gent worden die over de partnerinstellingen verdeeld, maar wordt ook een deel gebruikt voor gezamenlijke activiteiten.

Zo werden in 2017 samen met de associatiepartners acht wetenschapscafés georganiseerd in Gent (over jongeren en media, taalonderzoek, (de)radicalisering, deeleconomie, ouderenzorg, LGBTQ in de film, bijen, gevangenisstraf), vier in Kortrijk (over allergie, dementie, oceanen, en landbouw), en twee in Brugge (over dementie en inclusief onderwijs) die allen een grote opkomst kenden. Er werden vijf "kinderuniversiteiten" georganiseerd, waarvan een aan de UGent ("Pientere probleemoplossers" op 19 februari, Campus Kortrijk).

Op zondag 8 oktober werkten honderden UGent'ers mee aan het grootse stadsfestival 'Iedereen UGent!' ter gelegenheid van de tweehonderdste verjaardag van onze universiteit. Het festival telde niet minder dan 52 lessen en lezingen, 3 debatten, 36 workshops, 13 tentoonstellingen, 86 interactieve standen, 24 rondleidingen, 14 science consultants, plus films, een boekenmarkt, een science slam, een chemieshow, een escape room, en nog veel meer. Naast de activiteiten van de faculteiten stelden ook verschillende directies hun werking voor en waren er verschillende concerten en (kinder)animatie. We bereikten hiermee meer dan 20.000 mensen op een twintigtal locaties in Gent.

In het najaar werkte de UGent opnieuw samen met Film Fest Gent. Zes professoren ruilden hun auditorium in voor een van de bioscoopzalen van Kinepolis, waar ze een film toonden en les gaven over thema's die aansluiten bij hun vakgebied. Ook in Universiteit van Vlaanderen

gebruikten onderzoekers video als medium. In dit nieuwe project, dat in november 2017 van start ging, geven onderzoekers van alle Vlaamse universiteiten korte colleges die telkens één concrete vraag beantwoorden. Elke werkdag wordt een nieuw college online geplaatst op www.universiteitvanvlaanderen.be.

Op 26 november 2017 vond de zesde Vlaamse Dag van de Wetenschap plaats. De UGent werkte, over associatiegrenzen heen, samen met de Gentse hogescholen en de Gentse campussen van KU Leuven aan een wetenschapsfestival "Wooow", dat in het MIAT (Museum voor Industrie, Arbeid en Textiel) doorging. Er waren workshops, demo's, lezingen, tentoonstellingen, shows … over zowat alle wetenschapsdomeinen. Ook verschillende labo's openden hun deuren: chemie op de Sterre, enkele labo's in het Technologiepark, en Infinity lab aan het UZ Gent. Ook in de UGent-volkssterrenwacht, in het Aelmoeseneiebos, en in de Plateau kon de geïnteresseerde bezoeker terecht voor een portie wetenschap. In totaal was de UGent betrokken bij een vijftigtal activiteiten.

Voor de vijfde maal werd de brochure "UGent voor leerlingen en leerkrachten" uitgegeven, waarin het volledige aanbod aan activiteiten, navormingen, educatieve pakketten en websites gebundeld gecommuniceerd wordt aan de Vlaamse secundaire scholen. Op Campus Kortrijk werd in samenwerking met Howest een reeks workshops opgezet rond onderzoekscompetenties voor scholieren.

Om onderzoekers te inspireren en coachen bij de interactie met het brede publiek werd, samen met de andere universiteiten, opnieuw de summer school "Zeg 't eens" georganiseerd.

Ten slotte was de Cel Wetenschapscommunicatie nog betrokken bij verschillende andere projecten voor jongeren (Robocup junior, Vlaamse (junior) STEM Olympiade, …) en een breed publiek (www.ikhebeenvraag.be, …).

Ook in 2017 was de Universiteit Gent een vaste waarde op het programma van congressen, symposia, studiedagen, lezingen, enz. Binnen de universiteit werden opnieuw heel wat congressen en colloquia georganiseerd, en de wetenschappers van de UGent waren te gast op tientallen congressen in binnen- en buitenland. Zowel centraal als facultair werden lezingen georganiseerd ten behoeve van een ruim publiek van belangstellenden.

Over de uitgebreide activiteiten van wetenschappelijke nascholing, alsook van postacademische en permanente vorming in de verschillende faculteiten wordt meer expliciet gerapporteerd in het onderwijsverslag en het verslag van de dienst Relatiewerking.

3. *Onderscheidingen en prijzen*

Een overzicht van belangrijke erefuncties, onderscheidingen en prijzen die werden toegekend en/of uitgereikt aan academische personeelsleden en onderzoekers van de UGent, is opgenomen als bijlage bij dit jaarverslag. Dit overzicht kan tevens geraadpleegd worden via de website van de UGent: https://www.ugent.be/nl/actueel#b_start=0&c3=onderscheiding

Bijlage: Onderscheidingen 2017 – Universiteit Gent (zie Deel 2 – Bijlagen).

Verslag over infrastructuurwerken en energiejaarrapport

1. *Bouwprojecten en investeringen infrastructuur*

In 2017 werd in totaal ca. 30 mio EUR geïnvesteerd in nieuwbouw, restauraties, renovaties en grote onderhoudswerken.

Overzicht realisatie investeringen, 2007 – 2017:

jaar	Begroting afd. II (iplan 2 +3)	Begroting afd. III	Jaarrekening II (iplan 2+ 3)	Jaarrekening III	TOTAAL jaarrekening
2007		51.216.666 EUR		21.410.433 EUR	**21.410.433 EUR**
2008		54.730.228 EUR		19.892.390 EUR	**19.892.390 EUR**
2009	52.894.175 EUR	4.132.903 EUR	29.930.366 EUR	2.505.538 EUR	**32.435.904 EUR**
2010	52.528.624 EUR	3.842.914 EUR	25.651.000 EUR	2.388.705 EUR	**28.039.705 EUR**
2011	57.832.732 EUR	5.674.040 EUR	31.185.879 EUR	2.460.642 EUR	**33.646.521 EUR**
2012	62.416.236 EUR	6.808.540 EUR	32.668.293 EUR	2.556.914 EUR	**35.225.207 EUR**
2013	56.720.308 EUR	3.636.098 EUR	51.373.581 EUR	2.168.890 EUR	**53.542.471 EUR**
2014	52.006.630 EUR	8.499.980 EUR	64.843.280 EUR	4.089.725 EUR	**68.933.005 EUR**
2015	58.241.211 EUR	5.677.528 EUR	39.405.962 EUR	2.180.599 EUR	**41.594.561 EUR**
2016	35.511.228 EUR	5.728.538 EUR	28.900.991 EUR	4.133.696 EUR	**33.034.687 EUR**
2017	30.822.662 EUR	6.043.610 EUR	27.236.341 EUR	2.698.155 EUR	**29.934.496 EUR**

De lagere realisatiegraad in 2017 is een gevolg van de eerder beperkte uitgaven bij de grote nieuwbouwprojecten, ca. 7 mio EUR. Dit in vergelijking met telkens gemiddeld 30 mio EUR in 2013, 2014 en 2015. Enkel de nieuwbouw UGent-VIB ging van start. De overige nieuwbouwprojecten van investeringsplan 2 zijn nog in studiefase: nieuwbouw practica FFW, nieuwbouw Veg-iTec (Kortrijk) en nieuwbouw Capture (Tech Lane Ghent A).

Grote renovaties in uitvoering zijn de 2de en 3de fase Ledeganck en de inrichting van de faculteitsbibliotheek FLW, samen goed voor 50% van de renovatie-uitgaven. De restauratie van de universiteitsbibliotheek (uitgaven: 4.616.545 EUR) wordt niet gereflecteerd in de jaarrekening van het investeringsplan. De renovatie van het Technicum T1 voor FPS is nog niet van start gegaan zoals gepland.

Investeringsplan 2 en 2bis (afdeling II, academische investeringen)

De initiële begroting van investeringsplan 2 en 2bis bedroeg 49,3 mio EUR, in november 2017 geactualiseerd tot 26,8 mio EUR. Hiervan werd ca. 23,7 mio EUR (88%) gerealiseerd.

Realisatie investeringsplan 2en 2bis fonds II volgens soort investering:

Investeringssoort	Budget 2017 (EUR)		Uitgaven (EUR)	
Aankoop	0	0	0	0
Nieuwbouw	5.320.500	20%	7.035.833	30%
Vernieuwbouw en grove herstellingen	19.226.973	72%	14.959.246	63%
Leningslasten en loonkosten	2.270.020	8%	1.707.993	7%
TOTAAL	**26.817.494**	100%	**23.703.072**	100%

Investeringsplan 3 (afdeling II, academische investeringen)

De initiële begroting van investeringsplan 3 bedroeg 1,8 mio EUR, in november 2017 geactualiseerd tot 4 mio EUR. Hiervan werd ca. 3,5 mio EUR (88%) gerealiseerd.

Realisatie investeringsplan 3 fonds II volgens soort investering:

Investeringssoort	Budget 2017 (EUR)		Uitgaven (EUR)	
Aankoop	3.646.650	91%	3.500.000	99%
Nieuwbouw	190.546,00	5%	968	
Vernieuwbouw en grove herstellingen	167.971,97	4%	32.301	1%
TOTAAL	**4.005.168**	100%	**3.533.269**	100%

Investeringsplan III (afdeling II, sociale voorzieningen voor studenten)

Het investeringsbudget in afdeling III- investeringen in sociale voorzieningen voor studenten-bedroeg initieel ca. 9,6 mio EUR, achteraf geactualiseerd tot 6 mio EUR, waarvan ca. 2,7 mio EUR (45%) werd gerealiseerd.

Realisatie investeringsplan fonds III volgens soort investering:

Investeringssoort	Budget 2017 (EUR)		Uitgaven (EUR)	
Nieuwbouw	1.991.930	33%	1.179.879	44%
Vernieuwbouw en grove herstellingen	3.991.571	66%	1.458.165	54%
Leningslasten en loonkosten	60.110	1%	60.110	2%
TOTAAL	**6.043.610**	100%	**2.698.155**	100%

De grootste realisaties en werken in uitvoering in 2017 worden hierna beschreven.

2. *Afgeronde realisaties in 2017*

2.1 Nieuwbouw

- **Campus Merelbeke, nieuwbouw studentenrestaurant**

Omwille van de beperkt uitbreidbaarheid van het bestaande restaurant werd geopteerd een nieuwbouw studentenrestaurant te bouwen op de campus. Het nieuwe restaurant beschikt over 250 zitplaatsen, aangevuld met 70 zitplaatsen op het terras. De verbruikszone doet tevens dienst als studielandschap voor de studenten. De werken werden opgestart op 22/02/16. Het restaurant werd in augustus in gebruik genomen.

Ingebruikname: augustus 2017
Totale projectkost: ca. 3,4 mio EUR

- **Campus Boekentoren, Vandenhove paviljoen**

Deze nieuwbouw op het hoekperceel van Rozier en Sint-Pietersnieuwstraat maakt deel uit van de schenking van de stichting Charles Vandenhove aan de UGent. Het paviljoen bevat een auditorium voor 100 personen, leslokalen en een expositieruimte. De werken werden grotendeels gefinancierd en gecoördineerd door de stichting. UGent leverde een bijdrage van 360.000 EUR. De werf werd opgestart op 01/06/16. Het paviljoen werd in februari 2018 in gebruik genomen.

2.2 Verbouwingen

- **Renovatie complex Ledeganck, fase II- oost/west**

Het complex Ledeganck wordt gefaseerd gerenoveerd. Hiertoe werden heel wat reorganisaties en interne verhuisbewegingen gerealiseerd.
In 2011 werd de gerenoveerde laagbouw in gebruik genomen door de onderzoeksgroep L_PROBE van de vakgroep WE10. De vernieuwde hoogbouw werd in januari 2015 in gebruik genomen. De 14 bouwlagen van de toren werden volledig gestript en nadien ingevuld met 3 lagen practicaruimtes en 11 lagen onderzoeksruimtes voor de vakgroepen WE09, WE10, WE11 en WE15.
In juni 2015 werden de werken opgestart voor de renovatie van de 9 bouwlagen van de 2de Fase. Het programma omvat leszalen en onderzoeksruimte voor de vakgroepen WE10, WE11 en WE15. Twee jaar later in juni 2017 werden de vernieuwde vleugels in gebruik genomen.

Ingebruikname: juni 2017
Totale projectkost: ca. 15,2 mio EUR

3. *Werken in uitvoering*

3.1 Nieuwbouw

- **Nieuwbouw FSVM2 onderzoeksgebouw met restaurant**

Het Bestuurscollege van 14/11/2014 ging akkoord om een nieuwe onderzoeksaccelerator te realiseren op perceel M3 van campus A, in samenwerking met VIB. De Raad van Bestuur van 03/04/2015 besliste dit project op te nemen in investeringsplan 2bis. Het programma van de nieuwbouw omvat 15.727m² bruto oppervlakte, waaronder kantoren, laboratoria en

onderzoekslokalen, een animalarium, en een restaurant met 400 zitplaatsen, een serre en plantengroeikamers.
De toekomstige gebruikers van het gebouw zijn de faculteit Wetenschappen, i.h.b. de vakgroep Biochemie en Microbiologie (WE10) olv prof. Nico Callewaert, momenteel gehuisvest in Rommelaere en het VIB. Samen vormen ze het Department of Medical Proteïin Research (DMPR). De vzw Lo²cus staat in voor de opvolging van de werken. De werken werden opgestart op 26/10/17.

Gepland einde van de werken: januari 2020
Raming totale projectkost: ca. 27,8 mio EUR, waarvan 14,9 mio EUR voor de UGent

3.2 Verbouwingen

- **Restauratie van de universiteitsbibliotheek en het HIKO**

De restauratie van de universiteitsbibliotheek en het HIKO verloopt in drie opeenvolgende fases:
Fase 1: de bouw van een ondergronds boekendepot en de ruwbouw voor het PC-knooppunt.
Fase 2: de restauratie van de exterieurs van het complex en de inrichting van het PC-knooppunt.
Fase 3: de restauratie van de interieurs van de hoofdvleugel (toren en vleugel Rozier).
Het ondergrondse boekendepot (fase 1) werd eind 2014 in gebruik genomen. De werken aan de tweede fase werden aangevat op 15/02/14. De uitvoeringsstudie van de derde fase werd afgerond in februari 2014. De werken werden opgestart in augustus 2017.

Gepland einde van de werken: februari 2020
Raming totale projectkost: ca. 42,8 mio EUR

- **Rozier: inrichting bibliotheek FLW**

Op 9/11/06 ging het BC akkoord met de inrichting van de bibliotheek van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte in de Rozier, op de gelijkvloerse, eerste en tweede verdieping. In november 2009 ging de Raad van Bestuur akkoord met de extra uitbreiding van de bibliotheek met een leeszaal door het overkoepelen van de binnenkoer. Het project werd opgedeeld in verschillende fases, rekening houdend met de in gebruik zijnde delen van het gebouw en de verhuisbewegingen in het kader van het masterplan FLW. De 1ste fase van de bibliotheek – 1ste verdieping hoek Magnelstraat en Rozier - werd in gebruik genomen op 17/02/12. De 2de fase die zich situeert op de hoek van de Rozier en de Gezusters Lovelingstraat werd in gebruik genomen in februari 2014. De volgende fase van de bibliotheek situeert zich op de hoek van de Gustaaf Magnelstraat en de Rozier en loopt over de gelijkvloerse en tweede verdieping. De werken van deze laatste fase, waarbij ook de binnenkoer wordt overkoepeld, werden opgestart op 07/11/16.

Geplande ingebruikname: juli 2018
Raming totale projectkost: ca.11 mio EUR

- **Renovatie complex Ledeganck, fase III**

Als laatste fase van de renovatie van het complex Ledeganck wordt de 3de Fase grondig gerenoveerd en ingericht met leszalen en het UGent-museum. Het schetsontwerp werd goedgekeurd op 07/05/15. Het BC keurde het definitieve ontwerp en uitvoeringsdossiers van de derde fase goed op 30/09/16. De werken werden opgestart op 03/07/17.
Geplande ingebruikname: april 2019
Raming totale projectkost: ca.10 mio EUR

4. *Architectuurstudies in uitvoering*

4.1 Nieuwbouw

- **Campus Heymans, Nieuwbouw practica FFW en DocoLab**

Op 17/10/13 ging het BC akkoord met de projectdefinitie voor de realisatie van nieuwbouw practicaruimtes voor de FFW en de aanstelling van een studiebureau. De studie werd opgestart op 30/11/14. Het BC keurde het voorontwerp goed op 30/09/16. De studie van de uitvoeringsdossiers, goedgekeurd op 05/10/17, liep vertraging op. De start van de werf is voorzien zomer 2018.

Geplande start van de werken: zomer 2018
Raming totale projectkost: ca. 9,3 mio EUR

- **Tech Lane Ghent Science Park - Campus B, nieuwbouw Capture**

Het Bestuurscollege van 10/4/2015 keurde de opportuniteit goed om in te stappen in het Capture-project, de realisatie van een nieuwe accelerator op Eiland Zwijnaarde. Op 23/02/17 adviseerde de Bcie positief over de krachtlijnen van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Universiteit Gent en IIC UGENT voor de realisatie van dit project. De Bouwcommissie ging akkoord met het voorstel van voorontwerp op 07/09/17.

Geplande start van de werken: oktober 2018
Raming totale projectkost: ca. 12,6 mio EUR (waarvan 1,6 mio EUR voor UGent)

- **Campus UZ, nieuwbouw Blok B**

Op 18/11/16 ging het BC akkoord met de projectdefinitie voor de nieuwbouw Blok B, de opportuniteit van een nieuwbouw animalarium (RvB 09/11/16) en de aanstelling van een studiebureau. De studie werd gegund op 28/06/17.

Geplande start van de werken: voorjaar 2019
Raming totale projectkost: ca. 15,1 mio EUR

- **Campus Kortrijk, nieuwbouw Veg-i-Tec**

Op 03/04/15 ging de RvB akkoord om te investeren in de oprichting van het Veg-I-Tec onderzoeksgebouw op de campus Kortrijk. De architectuurstudie werd gegund op 26/07/17. De Bouwcommissie ging akkoord met het voorstel van schetsontwerp op 23/11/17.

Geplande start van de werken: mei 2019
Raming totale projectkost: ca. 7,5 mio EUR (waarvan 4,3 mio EUR voor UGent)

- **Nieuwbouw studentenhomes campus Sterre en Heymans**

De Raad van Bestuur van 8 november 2016 en de Sociale Raad van 22 september 2016 gingen akkoord met de principes van het project ‘anderswonen at ugent’. De 4 oudste studentenverblijven

(home Vermeylen, home Fabiola, home Astrid en home Boudewijn) worden gerenoveerd, en er worden twee nieuwbouw homes gerealiseerd, één op campus Sterre en één op campus Heymans. De architectuurstudie werd gegund op 12/10/17. Het schetsontwerp is in opmaak.

Geplande start van de werken: voorjaar 2020
Raming totale projectkost: ca. 36,8 mio EUR

- **Campus Proeftuin, nieuwbouw voor FBW**

Op 11/12/15 besliste de Raad van Bestuur te voorzien in een nieuwbouw voor de Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen (FBW) op campus Proeftuin. Het project werd opgenomen in investeringsplan 3. Bij bevoegdheidsdelegatie werd op 08.04.2016 de raming en procedure goedgekeurd voor de aanstelling van het studiebureau. De studie werd op 31/01/2017 gegund aan de tijdelijke vereniging SVR- architects nv. – Exilab nv. – Fraeye & Partners nv. Het studiebureau startte met de opmaak van een masterplan voor campus Proeftuin (goedgekeurd BC november 2017). Momenteel wordt een schetsontwerp voor de nieuwbouw uitgewerkt.

Geplande start van de werken: voorjaar 2020
Raming totale projectkost: ca. 34,5 mio EUR
Grote renovaties

- **Campus Ufo, Renovatie Technicum T1 en T2 voor FBW**

Op 28/03/13 ging het BC akkoord met de projectdefinitie en de raming en wijze van gunning voor de aanstelling van een studiebureau. De studie werd gegund op 31/10/13 en op 04/01/14 opgestart. Op 23/10/14 ging het BC akkoord met het schetsontwerp. Op 23/11/15 ging het BC akkoord om het ontwerpprincipe "Anders Werken" toe te passen voor alle vakgroepen. Het BC keurde de uitvoeringsdossiers en het ontwerp van de tuin goed op 06/01/17. De offertes werden ingediend op 01/12/17. De gunningsprocedure loopt nog.

Geplande start van de werken: voorjaar 2018
Raming totale projectkost: ca. 22 mio EUR

- **Plateau-Rozier: restauratie bouwschil en evacuatiewegen**

Het Bestuurscollege keurde op 30 januari 2014 de raming en procedure goed voor de studie van de restauratie van de gebouwschil en evacuatiewegen van het complex Plateau-Rozier, nadien gegund aan het studiebureau ARCH & TECO Architecture & Planning. De dienst Monumentenwacht van de provincie Oost-Vlaanderen voerde een inspectie uit van de gevels van de binnenkoeren maakte een diagnosenota op. Samen met een faseringsvoorstel van de werken werd deze nota goedgekeurd door het BC op 02/04/15. Het door Onroerend Erfgoed vereiste beheersplan werd goedgekeurd op 26/10/17.

Geplande start van de werken: voorjaar 2019
Raming totale projectkost: ca. 10,6 mio EUR

- **Renovatie en herinrichting Dunantlaan 1**

Op 26/06/14 ging het Bestuurscollege akkoord met de projectdefinitie voor de totaalrenovatie van het voormalige schooltje Verbist. De studie werd gegund op 08/01/15 aan het Antwerps Architecten Atelier. Op 20 mei 2016 ging het Bestuurscollege akkoord om het gebouw als BEN-gebouw te ontwerpen en een optimaal 'Anders Werken' scenario uit te werken. De uitvoeringsdossiers werden goedgekeurd op 26/10/17. De aanbestedingsprocedure loopt.

Geplande start van de werken: augustus 2018
Raming totale projectkost: ca. 3,3 mio EUR

- **'Herinrichting/totaalrenovatie S1**

Op 26/01/12 ging het BC akkoord met de projectdefinitie voor de herinrichting van de gelijkvloerse verdieping van gebouw S1 en de renovatie van het buitenschrijnwerk van het gehele gebouw. De werken werden definitief opgeleverd op 11/12/15. Op 10/03/17 keurde het BC de uitvoeringsdossiers goed voor de herinrichting en renovatie van de overige verdiepingen. De werken werden gegund op 24/10/17.

Geplande start van de werken: voorjaar 2018
Raming totale projectkost: ca. 7 mio EUR

- **Uitbreiding restaurant de Brug en aanleg studentenplein**

Op 25/10/12 ging het Bestuurscollege akkoord met de projectdefinitie voor de uitbreiding van restaurant De Brug, de reorganisatie van het inkomgeheel en de renovatie en herbestemming van het voormalige studentenhuis De Brug en de aanleg van een Studentenplein. De studie werd gegund aan Dierendonckblancke Architecten. Op 26/06/14 ging het BC akkoord met het schetsontwerp. De studie van de uitvoeringsdossiers, goedgekeurd door het BC op 27/10/16, liep vertraging op. De start van de werf is voorzien in het voorjaar 2018.

Geplande start van de werken: voorjaar 2018
Raming totale projectkost: ca. 6,1 mio EUR

5. *Energiejaarrapport*

Deze pagina omvat een korte samenvatting van het energiejaarrapport 2017. Het rapport geeft een overzicht van het energie- en waterverbruik en bijhorende kosten van de Universiteit Gent voor het jaar 2017 en de evolutie hiervan met de voorgaande jaren. Het energie- en waterverbruik en de bijhorende kost voor de Universiteit Gent (incl. DSV) bedroegen in 2017:

Tabel 1 - Energie- en waterverbruik/kost UGent totaal 2017

	Verbruik	**Kost (€)**
Elektriciteit	53.621.543 (kWh)	5.831.024
Brandstof	88.059.385 (kWh)	2.926.253
Subtotaal energie	143.007.824 (kWh)	8.813.100
Water	234.904 (m^3)	920.357
Totaal		9.733.457

In vergelijking met vorig jaar is het elektriciteitsverbruik gestegen (1,4%). Het werkelijk brandstofverbruik kende een daling (4 %), het gecorrigeerd brandstofverbruik daarentegen is gestegen (2,6%). Het waterverbruik is opnieuw gedaald (-4%).
Het gebouwenpark heeft in 2017 een aantal wijzigingen ondergaan t.o.v. 2016. Het gebouw iGent was voor het eerst een volledig jaar in gebruik. De 2de fase van het Complex Ledeganck werd in gebruik genomen. De Vlaamse Supercomputer in het datacenter van S10 werd buitengebruik gesteld.
Het BEN-gebouw (bijna energieneutraal) gebouw van de UGent namelijk het restaurant van de faculteit Diergeneeskunde werd in gebruik genomen. Momenteel worden de technische installaties nog bijgesteld om de energieneutraliteit van het gebouw te kunnen beoordelen.

De energiekosten waren in 2017 bijna 6% lager dan in 2016. De elektriciteitskost daalde met meer dan 7% door de lage groothandelsprijs. De brandstofkosten waren in 2017 laag door het lage verbruik en de lage eenheidsprijzen, de kost was 3% lager dan in 2016. De waterfactuur is in 2017 gedaald met 5%, maar deze kost is nog niet definitief omdat de betalingen/terugstortingen van de saneringsbijdrage pas 2 jaar later verrekend worden. Over het algemeen daalt de waterkost over de jaren heen doordat er jaar na jaar minder stadswater verbruikt wordt.
Het aandeel van DSV in de totale energie- en waterkosten van de UGent bedraagt 13,5 %.
De verbruiksgegevens in Erbis voor 2017 werden grotendeels bekomen door maandelijkse manuele meter opnames. Deze opnames werden uitgevoerd door medewerkers van de diverse DGFB-secties. Overige gegevensbronnen waren: kopijen van energie- en waterfacturen en Excel overzichten samengesteld door DGFB-medewerkers.

Voor een aantal verbruikers is een aanname gebeurd op basis van historische gegevens omdat op het moment van opmaak van het jaarrapport (maart 2018) nog geen facturen ontvangen werden.
Alle kosten in dit jaarrapport zijn inclusief BTW.

Verslag van de klachtenbehandelaar

1. *Wettelijk kader*

Het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen (hierna genoemd "het Klachtendecreet") is in werking getreden op 1 januari 2002.

Het Klachtendecreet verleent iedereen het recht om een klacht in te dienen bij een bestuursinstelling over de handelingen en de werking van die bestuursinstelling. Klachten van personeelsleden over de eigen werksituatie, de arbeidsbetrekkingen en de rechtspositieregeling vallen evenwel niet onder het toepassingsgebied van het Klachtendecreet (cf. infra).

De bestuursinstelling dient zorg te dragen voor een behoorlijke (interne) behandeling van de mondelinge en schriftelijke klachten via de klachtenbehandelaar (die niet betrokken geweest is bij de feiten waarop de klacht betrekking heeft). Een zorgvuldige klachtenbehandeling is een element van het beginsel van behoorlijk bestuur, een bijdrage tot een betere relatie tussen burger en bestuur en tot een betere kwaliteit van de dienstverlening.

2. *Klachtenbehandeling aan de UGent*

De functie van (algemene) klachtenbehandelaar wordt ingevuld door het afdelingshoofd Juridische Zaken (directie Bestuurszaken) en – specifiek in verband met de toepassing van het onderwijs- en examenreglement – door het afdelingshoofd Onderwijskwaliteitszorg (directie Onderwijsaangelegenheden) als institutionele ombudspersoon.

Onverminderd de bevoegdheden van de klachtenbehandelaar is binnen de directie Bestuurszaken tevens voorzien in de functie van een interne ombudsdienst ten behoeve van de personeelsleden van de UGent als meldpunt voor disfuncties in de universitaire organisatie. Indien er een melding bij de interne ombudsdienst binnenkomt die eigenlijk een klacht in de zin van het Klachtendecreet is, dan zal de interne ombudsdienst de persoon in kwestie doorverwijzen naar de klachtenbehandelaar.

3. Verslag

Conform het Klachtendecreet is de (klachtenbehandelaar van de) bestuursinstelling verplicht om jaarlijks vóór 10 februari een schriftelijk verslag uit te brengen bij de Vlaamse Ombudsdienst over de in het voorgaande kalenderjaar ingekomen klachten en de bevindingen van de behandeling van deze klachten. De bedoeling is dat de Vlaamse Ombudsdienst een algemeen zicht krijgt op de mate waarin de instellingen de verplichting van behoorlijke klachtenbehandeling nakomen en op de kwaliteit van de klachtenbehandeling op Vlaams niveau. Dit verslag moet ook worden opgenomen in het jaarverslag van de bestuursinstelling.

Als bijlage is het verslag van de klachtenbehandelaar (geïntegreerd verslag van het afdelingshoofd Juridische Zaken als klachtenbehandelaar en van de institutionele ombudspersoon) over het jaar 2017 gevoegd.

Bijlage: Klachtenrapportage 2017 – Universiteit Gent (zie Deel 2 – Bijlagen).

Verslag over het diversiteits- en genderbeleid

De beleidscel Diversiteit en Gender werd in 2008 opgericht om het diversiteitsbeleid voor studenten en personeel aan de UGent actief verder uit te bouwen. Alle informatie over de beleidscel is te vinden op www.UGent.be/diversiteitengender.

1. *Beleidsmatige analyse*

De beleidscel voert zowel kwantitatieve als kwalitatieve analyses uit om het diversiteitsbeleid en de participatie van ondervertegenwoordigde groepen te monitoren. Registratie, monitoring en onderzoek zijn essentieel om het gevoerde beleid op (middel)lange termijn te evalueren en effecten te meten.

1.1 Instroom van kansengroepen bij studenten

Op basis van de registratie van kansengroepen bij de inschrijving analyseren we jaarlijks de in- en doorstroom van (nieuwe) studenten uit kansengroepen aan de UGent. De UGent hanteert de definities voor kansengroepen zoals omschreven door de VLOR[1].

Evolutie van de instroom van kansengroepen aan de UGent:

prioritaire doelgroepen	2009-'10	2010-'11	2011-'12	2012-'13	2013-'14	2014-'15	2015-'16	2016-'17
studenten met een functiebeperking	6,2%	3,1%	3,7%	4,4%	5,7%	6,1%	6,7%	6,9%
studenten met bijzonder statuut functiebeperking	1,8%	2,1%	2,3%	2,6%	2,9%	3,3%	3,9%	4,3%
niet-Westerse allochtone studenten	2,6%	3,2%	3,1%	3,9%	4,4%	4,3%	4,8%	6,0%
allochtone studenten (allen)	5,6%	6,9%	7,5%	10,4%	10,8%	11,0%	11,9%	13,3%
vluchtelingstudenten	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%
student-nieuwkomers	0,8%	0,2%	0,3%	0,4%	0,3%	0,1%	0,2%	0,3%
anderstalige studenten	0,8%	2,4%	6,5%	7,8%	7,8%	7,8%	8,0%	10,0%

[1] VLOR-advies over de registratie van kansengroepen 15/04/2008

1.2 Instroom van kansengroepen bij personeel

Uit de registratie van medewerkers met een functiebeperking of chronische ziekte blijkt dat er een zeer sterke ondervertegenwoordiging is (minder dan 1% van de UGent-medewerkers).

Er worden jaarlijks genderstatistieken opgemaakt voor academisch en administratief/technisch personeel. De genderstatistieken tonen aan dat er een stijging is van het aantal vrouwen in ZAP-posities, maar dat deze vooruitgang te traag gebeurt.

2. *Algemene beleidsacties diversiteit*

2.1 Verankering van diversiteit in de faculteiten

Sinds begin 2014 heeft elke faculteit een diversiteitsteam. Het diversiteitsteam heeft als opdracht om het diversiteitsbeleid op faculteitsniveau te initiëren en verder uit te bouwen.

Faculteit	**Diversiteitscoördinator**
Letteren en Wijsbegeerte	Prof. dr. Chia Longman
Rechtsgeleerdheid	Prof. dr. Jinske Verhellen
Wetenschappen	Prof. dr. Katrien Strubbe
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	Prof. dr. Miet De Letter
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	Prof. dr. Sofie Verbrugge
Economie en Bedrijfskunde	Prof. dr. Adelien Decramer
Diergeneeskunde	Prof. dr. Ward De Spiegelaere
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	Prof. dr. Ilse Derluyn
Bio-Ingenieurswetenschappen	Prof. dr. Ann De Bodt
Farmaceutische Wetenschappen	Prof. dr. Sarah De Saeger
Politieke en Sociale Wetenschappen	Prof. dr. Lesley Hustinx

Elk team wordt aangestuurd door een diversiteitscoördinator en is samengesteld uit geëngageerde medewerkers en studenten. Het diversiteitsteam reflecteert over de facultaire diversiteitswerking, bekijkt bestaande processen vanuit een diversiteitsperspectief en zet lijnen uit voor de toekomst. Krijgen alle studenten en personeelsleden voldoende kansen om zich te ontplooien? Is ons aanbod afgestemd op een diverse instroom? Bieden we voldoende omkadering voor een steeds meer divers publiek? Elk team bepaalt zelf de accenten en wordt daarin ondersteund door de beleidscel Diversiteit en Gender.

De leden van de diversiteitsteams komen een viertal keer per jaar samen in een informeel diversiteitsnetwerk. Voor de coördinatoren wordt tweemaal per jaar een coördinatorenoverleg gepland. De werking van de diversiteitsteams wordt opgevolgd door de beleidscel Diversiteit en Gender.

2.2 Toegankelijkheid UGent-infrastructuur

De Stuurgroep Strategische Planning keurde de actie 'toegankelijkheid' goed. De beleidscel Diversiteit en Gender maakt deel uit van het projectteam. In de loop van 2013 - 2015 werden de aantal gebouwen van de verschillende faculteiten en centrale administratie gescreend op hun

toegankelijkheid. Van elk plaatsbezoek werd een rapport en een aangepast grondplan opgemaakt. Deze informatie wordt op de website van de beleidscel beschikbaar gesteld: http://www.ugent.be/nl/univgent/waarvoor-staat-ugent/diversiteit-en-gender/functiebeperking/toegankelijkheid. Op die manier worden studenten, personeelsleden en bezoekers aan de hand van beschrijvingen en plannen geïnformeerd over rolstoeltoegankelijke routes.

Sinds 2015 kunnen personeelsleden en studenten van de UGent die in het bezit zijn van een parkeerkaart voor personen met een handicap, toegang tot alle parkings van de UGent aanvragen. Daarnaast wordt er voor personeelsleden met een functiebeperking indien nodig een evacuatieplan op maat opgesteld.

Personeelsleden en studenten met een functiebeperking kunnen ontoegankelijkheid van gebouwen melden aan de beleidscel Diversiteit en Gender. In samenwerking met DGFB wordt naar een oplossing gezocht om de toegankelijkheid alsnog te garanderen.

3. Acties voor personeel

3.1 Genderactieplan

Op 17 januari 2014 keurde de Raad van Bestuur het genderbeleidsplan goed. De doelstelling is om een effectief en structureel verankerd genderbeleid te voeren dat kan rekenen op een breed draagvlak en in te zetten op concrete acties die een duurzame cultuurverandering met zich mee zullen brengen. In de loop van 2015 werd het plan verder uitgewerkt, geëvalueerd en geactualiseerd. In 2016 startte de UGent, in navolging van de VN, een eigen HeForShe-campagne op. Aangezien dit programma wordt gedragen door personen in leidinggevende posities, hebben de decanen van de 11 faculteiten een videoboodschap opgenomen en een concreet engagement m.b.t. gendergelijkheid uitgesproken. Elke decaan kondigt binnen het project maatregelen op maat van de eigen faculteit aan.

Faculteit	Decaan	Diversiteitscoördinator*	Engagement	Actuele status
EA	Patrick De Baets	Sofie Verbrugge	project op instroom gender en diversiteit	VirGO
PS	Herwig Reynaert	Lesley Hustinx	genderspits + course on gender mainstreaming	- training -genderspits
RE	Michel Tison	Jinkse Verhellen	genderbewustzijnstraining	- training -genderinclusief communiceren
DI	Frank Gasthuys	Ward De Spiegelaere	screeing curriculum + feedback & vorming docenten	-screening curriculum -training
WE	Herwig Dejonghe		zichtbaarheid vrouwelijke onderzoekers	
BW	Marc Van Meirvenne	Ann De Bodt	survey work/life balance	-survey afgewerkt -actiepunten op basis van resultaten
EB	Patrick Van Kenhove	Adelien Decramer	genderbewustzijnstraining + scenario improving survey	-training -scenario improving survey wordt opgestart
PP	Geert De Soete		meer vrouwen in facultaire raden en commissies	
GW	Piet Hoebeke	Miet De Letter	reorganisatie met 5 vrouwelijke vakgroepvoorzitters	reorganisatie tegen 1/10/2018
FW	Jan Van Bocxlaer		genderbewustzijnstraining	- training
LW	Marc Boone		campagne/code/actie grensoverschrijdend gedrag en veerkracht	Actie in brainstormfase

*Binnen enkele faculteiten zijn de diversiteitscoördinatoren betrokken bij de implementatie van de acties voor HeForShe@UGent. In de meeste gevallen worden ze hierbij ondersteund door het diversiteitsteam. Op de plaatsen waar de naam van de diversiteitscoördinator niet is weergegeven, is er uiteraard wel een diversiteitscoördinator aanwezig binnen de faculteit maar wordt deze (voorlopig) niet betrokken bij het uitrollen van de acties.

3.2 Transgenderactieplan

In 2016 keurde de Raad van Bestuur tevens een transgenderbeleidsnota goed. In deze nota worden een aantal maatregelen voorgesteld die gelijkheid voor transgenderpersonen aan de UGent mogelijk moeten maken. Alle informatie over het transgenderbeleid wordt verzameld op een webpagina: https://www.ugent.be/nl/univgent/waarvoor-staat-ugent/diversiteit-en-gender/gender/transgender

Voorkeursvoornaam

Studenten en medewerkers kunnen ervoor kiezen om een zelf gekozen voornaam te gebruiken in alle niet-officiële documenten en communicatie nog voor de juridische voornaamswijziging rond is. Het gaat onder meer over niet-officiële briefwisseling, studenten- en personeelskaarten, emailadressen en klassenlijsten. Officiële documenten als diploma's en arbeidsovereenkomsten kunnen pas aangepast worden na een officiële voornaamswijziging.

Netwerk

De UGent organiseert voor studenten en personeelsleden netwerkmomenten over de transgenderthematiek.

Sporten aan de UGent

De UGent vindt het belangrijk dat alle medewerkers en studenten kunnen sporten en voert hierin een beleid dat open staat voor iedereen, ongeacht geslacht, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke en syndicale overtuiging, taal, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschap, sociale afkomst.

Kledingvoorschriften zwembad Gusb: zwemmen met een bermuda (uitgerust met zakken) en/of andere kledij is niet toegelaten. Zwembroeken, bikini's, badpakken, boerkini's, zwemrokjes en zwemt-shirts zijn toegelaten, zolang ze aan de vereiste veiligheidsgerelateerde en hygiënische voorschriften voldoen.

Gebruik kleed- en doucheruimte: In het zwembad wordt gebruik gemaakt van een gemeenschappelijke douche en individuele kleedkamers. In het sportcomplex wordt gebruik gemaakt van gemeenschappelijke kleed- en doucheruimtes. Indien je gebruik wenst te maken van een aparte kleedkamer, kan je dit aanvragen aan de kassa van het Gusb.

3.3 Beleid voor personeelsleden met een functiebeperking

Het Bestuurscollege keurde in 2013 een beleidsvoorstel voor personeelsleden met een functiebeperking goed. In 2014 werden beleidsacties, een website en registratieformulier in Apollo uitgewerkt.

28 personeelsleden (12 mannen, 16 vrouwen) kregen in 2017 een Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP). Sinds 2014 vroegen 66 een persoonlijk gesprek en begeleiding aan bij de aanpassing van hun arbeidsomgeving en/of hun takenpakket.

3.4 Netwerken voor personeel

In het kader van een diversiteitsbeleid voor UGent-medewerkers werden in april 2015 focusgroepen met personeelsleden georganiseerd. Uit deze gesprekken kwamen heel wat ideeën die verder uitgewerkt zullen worden. Een van de voorgestelde acties is het oprichten van netwerken rond diversiteitsthema's. Netwerken voor medewerkers uit kansengroepen bestaan al bij verschillende organisaties, bedrijven en buitenlandse universiteiten. Deze voorbeelden zullen gebruikt worden om medewerkersnetwerken binnen de UGent op te starten rond de thema's migratie-achtergrond, arbeidshandicap of chronische ziekte en holebi en transgender. De netwerken staan open voor de medewerkers uit de doelgroepen én medewerkers die werken rond diversiteitsthema's of hierin geïnteresseerd zijn.

4. Acties voor studenten

4.1 Groepsgesprekken met rolmodellen in het secundair onderwijs

De beleidscel Diversiteit en Gender startte in het academiejaar 2009-2010 met de actie 'groepsgesprekken met rolmodellen' om jongeren uit etnisch-culturele minderheden (ECM) in het secundair onderwijs in contact te brengen met rolmodellen ECM, i.e. ouderejaarsstudenten in het hoger onderwijs. De groepsgesprekken vinden plaats in secundaire scholen in Oost-Vlaanderen (3e graad ASO en TSO). Tijdens de groepsgesprekken vertellen de rolmodellen o.m. over hun ervaringen in het hoger onderwijs, hoe zij een studiekeuze hebben gemaakt, welke (studie)begeleiding binnen de instelling bestaat, welke hindernissen zij ondervinden en hoe zij ermee omgaan. In 2016-2017 namen 58 studenten deel aan het project als rolmodel. Zij bereikten in 10 scholen een 500-tal leerlingen.

De rolmodellenwerking werd de afgelopen jaren verder ontwikkeld tot een inclusief project met aandacht voor alle kansengroepen. Dit houdt uiteraard ook in dat het aantal rolmodellen en scholen gestegen is. Daarnaast werd een samenwerking met Arteveldehogeschool, Hogeschool Gent, de provincie Oost-Vlaanderen, LUCA-School of Arts en Odisee Technologiecampus aangegaan om een nog ruimere doelgroep te kunnen bereiken. De AUGent is coördinator en aanspreekpunt voor de scholen.

4.2 Voortraject voor anderstalige nieuwkomers

Jaarlijks vestigen zich een heel aantal personen van buitenlandse herkomst in België. Onder deze groep bevinden zich ook vluchtelingen die hun land om diverse redenen ontvlucht zijn. Cijfers tonen aan dat een aanzienlijk aandeel van deze vluchtelingen hooggeschoold zijn en dat zij bijzonder gemotiveerd zijn om (opnieuw) te studeren met het oog op het behalen van een Vlaams diploma hoger onderwijs om zo hun kansen op de arbeidsmarkt te optimaliseren. Omdat tot nog toe een adequaat voorbereidingsprogramma ontbrak, werd samen met een aantal partners (het Huis van het Nederlands Gent, HoGent en UCT) een voortraject ontwikkeld. Het programma wil de studenten voldoende taalondersteuning geven en hen inhoudelijk voorbereiden op hun toekomstige opleiding. Zo kunnen de instroom en slaagkansen van deze groep aanzienlijk worden vergroot. 21 studenten schreven zich in voor het pilootjaar dat het academiejaar 2014-2015 van start ging. Het voortraject werd dit academiejaar, 2015-2016, opnieuw

opgericht (partners: het Huis van het Nederlands Gent en UCT), 19 studenten schreven zich in. In het academiejaar 2016-2017 kende het traject 31 deelnemers (waarvan 22 vluchtelingen). 25 deelnemers schreven zich nadien in in het HO (waarvan 11 aan de UGent).

4.3 Mentoring voor studenten ECM en eerstegeneratiestudenten

Het mentoringproject loopt sinds 2009 en richt zich naar studenten met een verhoogd risico op een beperkte studievoortgang of drop-out (anderstalige studenten, studenten met een migratieachtergrond, eerstegeneratiestudenten, studenten met een functiebeperking of studenten met een atypische vooropleiding).

In het academiejaar 2013-2014 werd daarom gestart met een universiteitsbreed keuzevak 'Coaching en diversiteit' (drie studiepunten). Bij aanvang was dit vak enkel bedoeld voor studenten uit de faculteiten Rechtsgeleerdheid, Economie en Bedrijfskunde, Letteren en Wijsbegeerte en Ingenieurswetenschappen, en Architectuur. Studenten krijgen een theoretische inleiding waarin ze kennismaken met een aantal concepten zoals 'coaching', 'interculturele communicatie' en 'diversiteit'. Wie kiest voor dit vak combineert theorie en wetenschappelijke kennis met een maatschappelijk engagement. De student wordt een academiejaar lang de mentor van een eerstejaarsstudent uit een specifieke doelgroep: studenten met een andere moedertaal, met een functiebeperking, een student die als eerste in de familie hoger onderwijs volgt of met een atypische vooropleiding. Het keuzevak wordt inmiddels universiteitsbreed aangeboden. In AJ 2016-2017 werd gewerkt met 70 mentoren en 112 mentees.

4.4 UGent in zicht

In 2016 ging de beleidscel Diversiteit en Gender, in samenwerking met DOWA, van start met een nieuw project, UGent in zicht. De Universiteit Gent biedt talentvolle leerlingen met een migratieachtergrond een uniek jaartraject aan over studiekeuze en waardevolle academische vaardigheden. Het gaat om een 10-delig traject op maat waarbij laatstejaarsleerlingen met een migratieachtergrond onder begeleiding een actief studiekeuzeproces doorlopen. Het traject loopt vanaf oktober tot juni, parallel met het studiekeuzeproces in het laatste jaar secundair onderwijs . Maandelijks staat een activiteit ingepland, waarbij het educatieve luik verplicht is en het sociaal-recreatieve deel vrijwillig kan gevolgd worden. In september 2016 stapten 26 leerlingen in het traject in. In 2017 schreven 17 van hen zich in aan de UGent.

4.5 Taalbeleid academisch Nederlands

Het project 'Taalbeleid Academisch Nederlands' wil studenten de mogelijkheid bieden om hun kennis van het academische register te toetsen en bij te spijkeren, zowel via individuele begeleiding als via groepssessies. Voor docenten worden workshops, syllabusscreening en individuele begeleiding voorzien. Aanvankelijk werd zeer specifiek aandacht besteed aan de academische taalontwikkeling van anderstalige studenten, student-nieuwkomers, allochtone studenten en studenten met een lage socio-economische status.

Sinds academiejaar 2013-2014 richten de medewerkers Taalbeleid zich op de gehele studentenpopulatie en wordt in samenwerking met docenten een algemeen taalbeleid voor de UGent uitgewerkt. Omwille van deze evolutie werden de medewerkers Taalbeleid ondergebracht bij DOWA, maar blijven ze actief betrokken bij de projecten van de beleidscel (o.a. Coaching & Diversiteit, vormingen en het voortraject).

5. *Expertisedeling*

5.1 Middaglezingen en diversiteitsnetwerk

Elk jaar organiseert de beleidscel Diversiteit en Gender een aantal middaglezingen met gastsprekers. De bedoeling is om aan disseminatie te doen van onderzoek naar diversiteit en om kennisuitwisseling en expertisedeling te bevorderen. Het diversiteitsnetwerk van de beleidscel telt zo'n 1500 leden. Het gaat om zowel interne als externe personen die op professionele basis met het diversiteitsthema bezig zijn, ervaringsdeskundige zijn of voor het thema een bijzondere interesse hebben.

Volgende lezingen kwamen aan bod in 2017:

09-01-2017: Uitreiking DiverGent Scriptieprijs
21-03-2017: Sibo Kanobana: The colour trouble, racisme zonder ras
17-05-2017: Joz Motmans: transgenderbeleid in het hoger onderwijs
01-06-2017: Renske Keizer: De rol van de vader in de ontwikkeling van het kind
17-10-2017: Gentse Studentenraad: Welke kosten brengt studeren met zich mee?
4-12-2017: Theo Mardulier: M-decreet
18-12-2017: Tina De Gendt: Turkije aan de Leie

5.2 Divergent scriptieprijs

De Beleidscel Diversiteit en Gender organiseerde in 2015 voor het eerst de DiverGent Scriptieprijs. Deze prijs wordt in samenwerking met de Dienst Regie Samenleven en Welzijn van de Stad Gent uitgereikt aan de student met de beste en meest vernieuwende masterscriptie waarin de gender- en/of diversiteitsthematiek een centrale rol speelt. In 2017 ontving de beleidscel ontving 27 scripties die aan de voorwaarden voldeden. De drie genomineerden van de DiverGent Scriptieprijs waren:

- **Fedasil bouwt! Onderzoek naar de non-architectuur van Fedasil zoals ontstaan in periodes van vluchtelingencrisis** geschreven door Ella Vanden Houte, afgestudeerd als master aan de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur
- **Motherhood and perpetrator representation in South African truth and reconciliation fiction** geschreven door Hannah Cogen, afgestudeerd als master aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte
- **Handicap en arbeid(srecht)-Een rechtsvergelijkende studie tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika geschreven** door Rosalie Lagaert, afgestudeerd als master aan de faculteit Recht en Criminologie

De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 500 voor de winnaar. De overige twee genomineerden ontvangen een eervolle vermelding. De winnaar en de twee genomineerden presenteren hun scriptie op de eerste middaglezing van het kalenderjaar. Daarnaast wordt de winnaar uitgenodigd om de onderzoeksresultaten uit de scriptie te herwerken tot een artikel dat wordt voorgelegd aan de redactie van DiGeSt. In 2017 werd Ella Vanden Houte door de jury uitverkozen tot winnaar. Alle ingediende scripties worden in een databank verzameld en zijn te raadplegen via de website van de beleidscel Diversiteit en Gender.

Verslag interne audit

Missie van de Interne Audit

De Interne Audit van de Universiteit Gent is een objectieve, onafhankelijke en zekerheidsverstrekkende evaluatiefunctie die beoogt een toegevoegde waarde te creëren bij het verbeteren van de organisatievoering en -beheersing.

De Interne Audit wil de Raad van Bestuur en het management bijstaan bij het bereiken van de strategische en operationele organisatiedoelstellingen, door het uitvoeren van evaluatieopdrachten met betrekking tot de organisatie, de processen, de interne controles en de wijze waarop en de mate waarin de wettelijke, organisatorische en financiële risico's worden beheerd en beheerst.

Aan de hand van een systematische werkwijze, identificeert de Interne Audit opportuniteiten en formuleert de Interne Audit aanbevelingen voor organisatorische en operationele verbeteringen, een effectief en efficiënt verloop van de processen en activiteiten en een doelmatige risicobeheersing.

De Interne Audit doet dit met het oog op de uitbouw van de Universiteit Gent als doeltreffende organisatie, in overeenstemming met principes van goed en deugdelijk bestuur en met aandacht voor haar missie en haar interne gedrags- en ethische codes.

1 Samenstelling van het Auditcomité

In artikel 5 van het charter van de Interne Audit wordt bepaald dat het Auditcomité vijf leden telt, de voorzitter inbegrepen.

De leden van het Auditcomité worden aangesteld door de Raad van Bestuur op voordracht van de voorzitter, voor een hernieuwbare periode van vier jaar die gelijk loopt met de verkiezing van de vertegenwoordigers van openbare instanties, politieke, sociaal-economische en culturele milieus in de Raad van Bestuur.

Drie leden worden gezocht onder de leden van de Raad van Bestuur, behorend tot de categorie vertegenwoordigers van openbare instanties, politieke, sociaal-economische en culturele milieus. Twee externe leden die geen enkele andere binding hebben met de Universiteit Gent vervolledigen het Auditcomité in hun hoedanigheid van expert. Ten hoogste drie vijfde van de leden van het Auditcomité bestaat uit personen van hetzelfde geslacht.

Minstens één lid kan beschouwd worden als een auditexpert. Daarnaast beschikt het Auditcomité als geheel over voldoende relevante deskundigheid inzake:

- financiën (begrip van algemene boekhoudkundige normen, rekeningen, budget en financiële rapportering);
- inzicht in interne controle en risicobeheersing;
- de sector hoger onderwijs;
- de specifieke kenmerken van een overheidsomgeving.

De Raad van Bestuur stelt op voordracht van de voorzitter, een voorzitter van het Auditcomité aan bij elke gehele vernieuwing van het Auditcomité. De voorzitter van het Auditcomité is één van de drie leden van de Raad van Bestuur.

Het secretariaat van het Auditcomité wordt uitgeoefend door het diensthoofd van de dienst Interne Audit.

De Raad van Bestuur heeft op 10 oktober 2014 de volgende personen aangesteld als lid van het Auditcomité:

- Voorzitter: Raf Jacxsens, extern lid van de Raad van Bestuur
- Overige leden:
    - Chantal De Pauw, extern deskundige interne audit
    - Isabelle De Clercq, extern lid van de Raad van Bestuur
    - Jan Steverlynck, extern lid van de Raad van Bestuur
    - Mil Kooyman, extern deskundige interne audit

Het bestuurdersmandaat van de huidige vertegenwoordiging van openbare instanties, politieke, sociaal-economische en culturele milieus in de Raad van Bestuur, loopt tot en met 30 september 2018. De leden van het Auditcomité zijn eveneens aangesteld tot en met 30 september 2018.

- Secretaris: Jo De Loor, diensthoofd Dienst Interne Audit

2 Andere aanwezigen

De regeringscommissaris en de Afgevaardigde van Financiën worden systematisch uitgenodigd als waarnemer tot het bijwonen van het Auditcomité. Hun aanwezigheid is alleen voorzien bij de bespreking van agendapunten die handelen over andere thema's dan de interne werking van de Interne Audit.

De voorzitter van het Auditcomité kan steeds niet-leden als expert met een adviserende rol of als betrokkene op de vergadering van het Audticomité uitnodigen, naargelang van het te bespreken onderwerp. De bedrijfsrevisor, een vertegenwoordiger van het departement Financiën en Begroting en een vertegenwoordiger van het Rekenhof woonden meerdere vergadering van het Auditcomité bij.

3 Vergaderingen van het Auditcomité

Het Auditcomité komt minstens vier keer per jaar samen. Waar nuttig en nodig, kunnen extra vergaderingen georganiseerd worden.

Het Auditcomité kwam samen op: 23 februari, 27 maart, 18 mei, 8 juni, 21 september, 16 november en 21 december 2018.

4 Plaats van de Interne Audit in het organigram van de Universiteit Gent

De in 2011 opgerichte Interne Audit is een staffunctie en een onafhankelijk adviesorgaan van de Raad van Bestuur. De Interne Audit wordt op organisatieniveau benoemd als dienst Interne Audit. Er werd geopteerd voor één centrale Interne Audit. Dit werd geconcretiseerd in het organigram als een departement van de centrale administratie van de UGent (met code CA07) en met als departementshoofd de voorzitter van het Auditcomité.

5 Personele omkadering van de dienst Interne Audit

De omkadering van de dienst Interne Audit bestaat momenteel uit 2 interne auditoren. Beiden werken voltijds en zijn vast benoemd.

6 Audituniversum van de Interne Audit

Verwijzend naar de artikels 2 en 3 van het auditcharter, omvat het werkterrein van de Interne Audit de rechtspersoon van de Universiteit Gent, zoals omschreven in het decreet van 26 juni 1991 zoals gewijzigd door het decreet van 4 april 2003, inclusief de samenwerkingsverbanden zoals bedoeld door het bestuurscollege van 9 september 2004, en elk ander samenwerkingsverband dat door de UGent is aangegaan. Het werkterrein van de Interne Audit bevat de verschillende inhoudelijke aspecten van de academische werking zoals weergegeven in het decreet betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap van 12 juni 1991.

7 Beknopt activiteitenverslag

In 2017 besteedde het Auditcomité extra aandacht aan de re-integratie van het UZ Gent vanaf 1 januari 2018 en de gevolgen voor beide interne auditfuncties. Uiteindelijk werd geopteerd voor de continuering van de bestaande toestand, met twee afzonderlijke auditcomités en auditdiensten.

Naar aanleiding van de re-integratie heeft het Auditcomité zich ook gebogen over de vraag of het vandaag voldoende slagkracht heeft om de effectieve opvolging van de auditrapporten te verzekeren. De conclusie was dat de slagkracht verder kan toenemen door het bestuurscollege te betrekken in de rapporteringslijnen. Het Auditcomité formuleerde een advies aan de Raad van Bestuur om het auditcharter en het huishoudelijk reglement van het Auditcomité, in die zin aan te passen.

Het Auditcomité formuleerde een advies aan de Commissie Financiën en de Raad van Bestuur met betrekking tot de opvolging van de interim Managementbrief van de bedrijfsrevisor. Voortaan zal de Commissie Financiën op regelmatige basis opvolging geven aan de Managementbrief waarbij een type PDCA cyclus ontstaat die de Managementbrief zal doorlopen.

Het audit jaarplan 2017 werd door de Raad van Bestuur op 28 maart 2017 goedgekeurd. De volgende zes geplande auditopdrachten werden uitgevoerd of opgestart in 2017:

- Opvolgingsaudit debiteurenadministratie
- Opvolgingsaudit crediteurenadministratie
- Opvolgingsaudit aankopen – overheidsopdrachten
- Audit identity en access management (IAM) in samenwerking met EY
- Security audit
- Audit Archiefzorg en archiefbeheer

Er werd nog een derde advies geformuleerd. Dit advies had betrekking op de hernieuwing van de aanstelling van een bedrijfsrevisor voor de periode 2018.

Om het doel van single audit te bereiken, werden twee afstemmingsvergaderingen gehouden met de externe controleorganen. De nieuwe rector en vicerector woonden een deel van een vergadering bij.

Jaarverslag
Dienst Relatiewerking

De dienst Relatiewerking legt en onderhoudt contacten met UGent-alumni, schenkers, leden van de Faculteitenclub en deelnemers aan de Wetenschappelijke Nascholing. De dienst Relatiewerking slaat de brug naar deze stakeholders, houdt hen betrokken via diverse initiatieven, en draagt zo bij tot de uitstraling en profilering van de UGent.

De dienst Relatiewerking kwam tot stand midden januari 2015 na een verschuiving waarbij de cel Fondsenwerving (toen nog rechtstreeks ressorterend onder DBZ) werd samengevoegd onder één dienst met Alumniwerking, Faculteitenclub en Wetenschappelijke Nascholing (voormalige entiteiten van de afdeling Communicatie).

1. Cel Fondsenwerving

1.1 Inleidend

De cel Fondsenwerving heeft als prioritaire opdrachten:

- Informeren en adviseren van potentiële schenkers en testamentmakers
- Adviseren van UGent-medewerkers die giften en schenkingen wensen te genereren via campagnes of events
- Administratief beheer van schenkingsdossiers en effectieve giften
- Begeleiden van UGent-medewerkers in het traject voor het oprichten van leerstoelen/fondsen via giften en schenkingen van zowel bedrijven, organisaties als particulieren
- Opzetten van door het bestuur gedragen en goedgekeurde campagnes
- Ontwikkelen van communicatiemateriaal met het oog op het versterken van de geldstroom via giften, schenkingen en legaten
- Onderhouden van relaties met schenkers en ontwikkelen van initiatieven naar erkentelijkheid van schenkers

1.2 Giften, schenkingen en legaten

1.2.1 Giften

In totaal werden **852** giften ontvangen; **74%** van de schenkers zijn particulieren t.o.v. **26 %** bedrijven, stichtingen en organisaties.

Alle giften samen vertegenwoordigen een bedrag van **€ 2.312.218**. Bedrijven, stichtingen en organisaties vertegenwoordigen **86%** van de ontvangen giften.

Particuliere schenkers schonken samen een bedrag van **239.138 euro**.

1.2.2 Legaten en schenkingen

De UGent was in 2017 legataris van drie opengevallen legaten. Samen met een in 2016 opengevallen legaat mocht de UGent in 2017 € 306.820 ontvangen. Van 2 overige legaten wordt de afrekening in 2018 verwacht.
De cel Fondsenwerving gaf intensieve ondersteuning en secuur advies aan 26 testamentmakers of hun vermogensbeheerder. Sinds 2016 is de UGent ook aangesloten bij Testament.be, de vzw die de nationale groepscampagne rond legateren aan goede doelen coördineert. Langs deze weg markeerden 56 personen de UGent als potentieel goed doel bij de opmaak van hun legaat.

1.3 Leerstoelen

In 2017 werden 2 nieuwe leerstoelen opgericht. Een leerstoel werd verlengd. Er zijn 13 actieve erkende leerstoelen aan de UGent.

Leerstoelen opgericht in 2017

Leerstoel: Medtronic-OptiLUTS
Promotor: Prof. dr. Karel Everaert
Schenker: Medtronic

De Leerstoel 'Medtronic-OptiLUTS' heeft volgende doelstellingen:
Het doel van deze leerstoel is de wetenschappelijke aanpak van de optimalisatie van de zorg inzake therapie resistente symptomen van de lagere urinewegen in de derde lijn.

Huidig beleid bestaat uit samenwerkende artsen uit verschillende disciplines, gesteund door verpleegkundigen. Uiteindelijk worden de patiënten behandeld in de dienst die het meest logisch is voor een patiënt en zo nodig in samenwerking met de andere 2 diensten. De patiënten worden individueel behandeld door hun arts(en).

De gevolgen voor overheid, instelling en patiënt van de ingevoerde veranderingen aan het beleid meten op een wetenschappelijke manier, in samenwerking met de vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde. Samengevat wenst men volgende items te bestuderen:

- Het uitvoeren van een 'nul-meting' betreffende kost, winst in levenskwaliteit (qualies) en tevredenheid over het behandelproces.
- Het onderzoek naar de haalbaarheid en efficiëntie van clusteren van interdisciplinaire derdelijnstherapieën op bepaalde dagen.
- De studie naar de meerwaarde van een telefonische ondersteuning aan patiënten om de zorg te verbeteren.
- Het ontwikkelen en evalueren van educatieve tools.
- Het onderzoek naar de waarde van het organiseren van lessen, informatie momenten in groep.
- Bestuderen of men door het verhogen van efficiëntie, kosten kan besparen voor de gemeenschap en tegelijk een grotere patiënten tevredenheid kan creëren.
- Het creëren van een databank ter opvolging, kwaliteitscontrole en studie van verbetering van diagnose en therapie.
- Onderzoek naar derdelijnstherapie van gecombineerde Urologische en Gastro-Enterologische klachten.

Leerstoel Zuid-Afrika: talen, literatuur en maatschappij

Promotor: Prof. dr. Yves T'sjoen
Schenkers: de Vlaamse Regering, AfriForum, Suid-Afrikaanse Akademie, Neerlandistiekfonds, Algemeen-Nederlands Verbond, Afrikaanse Taalraad; Vlaams-Zuid-Afrikaanse Cultuurstichting, Petrus Johannes Nienaber en Hester Elizabeth Johanna Nienaber, de Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland.

De instelling van een academische leerstoel **Zuid-Afrika: talen, literaturen, cultuur en maatschappij** sluit aan bij het wetenschappelijk onderzoek en het academisch onderwijs aan de Universiteit Gent op het gebied van het Afrikaans en de studie van Zuid-Afrika in een veeltalige en multiculturele context. Het Gents Centrum voor het Afrikaans en de Studie van Zuid-Afrika, in 2013 een universitair samenwerkingsverband en vanaf 2016 een onderzoeksgroep opgericht in de faculteit Letteren en Wijsbegeerte, faciliteert internationale seminaries, wetenschappelijke colloquia en gastlezingen op het gebied van de taal- en letterkunde van het Afrikaans in een multilinguaal perspectief. Daarnaast maken de bestuursleden van de universitaire onderzoeksgroep gebruik van hun expertise om academisch onderwijs over Afrikaans in binnen- en buitenland aan te bieden. Inmiddels vervult het onderzoekscentrum in Europees verband een coördinerende functie en brengt onderzoekers samen die op hetzelfde terrein werkzaam zijn.

De instelling van het ambt zal aanzienlijk bijdragen tot de academische en maatschappelijke erkenning van de uiteenlopende wetenschappelijke en culturele activiteiten die de Universiteit Gent onderneemt voor de studie van en het onderwijs over het Afrikaans en bij uitbreiding over Zuid-Afrika in een meertalige en interculturele context.

1.4 Fondsen

De UGent heeft 14 erkende fondsen, in 2017 werden geen nieuwe fondsen opgericht.

2. *Alumniwerking*

De alumniwerking van de UGent werd opgericht in 1986 onder de vorm van een VZW. In 2009 werd de VZW opgedoekt en werd er een centrale alumnicel opgericht binnen de afdeling Communicatie. Begin 2015 kwam de cel onder de dienst Relatiewerking (directie Bestuurszaken) en in 2017 werd de nieuwe Directie Communicatie en Marketing (DCOM) opgericht, met een nieuwe directeur Emmelien Werbrouck en een nieuwe beleidsmedewerker Tom De Mette. Alumniwerking maakt voortaan deel uit van het Team Marketing binnen DCOM.

2.1 Alumni-activiteiten

Jaarlijks organiseert de centrale alumniwerking tal van evenementen. Naar deze events worden alle alumni uitgenodigd, ongeacht of ze een betalend lidmaatschap bij een alumnivereniging hebben. De facultaire alumnivereningingen organiseren ook tal van activiteiten voor hun leden. Deze activiteiten worden, wanneer deze toegankelijk zijn voor een breed publiek, aangekondigd in de online agenda op de website.

Een overzicht van de centraal georganiseerde activiteiten van 2017:

- 28/01: Nieuwjaarsevent
De nieuwjaarsreceptie vond plaats in de Aula Academica van onze alma mater te Gent. De receptie werd vooraf gegaan door een begeleide wandeling langsheen enkele sites in de Gentse binnenstad die van historisch belang zijn geweest voor de universiteit. In de Aula gaf de rector vervolgens een speech die ter gelegenheid van het jubileumjaar de talrijke activiteiten en initiatieven in het kader van 200 jaar UGent onder de aandacht bracht van de aanwezigen. Er waren 220 deelnemers.

- 06/04: Voorjaarsevent
Dit jaar waren we met onze UGent alumni te gast bij het Centrum voor de Ronde van Vlaanderen te Oudenaarde. Gastheren van dienst waren Geert Joris en Wim Van Herreweghe, beide zelf alumni van onze universiteit. Voor de receptie met culinaire aandacht voor de streek, werden de aanwezigen het museum rondgeleid door een immer enthousiaste Johan Museeuw en bekende ook prorector Em. Prof. dr. Paul Van Cauwenberge in een speech zijn passie voor de wielersport. Voor dit gezellige event schreven zich een 40-tal alumni in.

- 21/05: Alumni-activiteit in het kader van Stadsloop De Gentenaar (UGent-stand)
Ook in 2017 konden alumni en personeelsleden zich inschrijven voor de Stadsloop De Gentenaar, waarbij men kon kiezen tussen 5 of 10 km. Er waren dit jaar 265 lopers die de UGent vertegenwoordigden in een exclusief UGent-loopshirt.

- 23/09: Alumni uitgenodigd voor UGent Openingsevent Festival van Vlaanderen
Op 9 oktober 2017 vierden we de opening van het academiejaar met een openingsconcert in de Sint-Baafskathedraal. In het kader van haar samenwerking met Gent Festival van Vlaanderen koos de UGent voor de voorstelling The Generation Project. Zo'n 42 alumni woonden het event bij.

- 17/10: Alumni avant-première in het kader van Film Fest Gent
De jaarlijkse avant-première van een topfilm uit het programma van Film Fest Gent vond zoals ieder jaar plaats in de Sphinx te Gent. Dit jaar kozen we voor 'The Square', winnaar van de Gouden Palm op het filmfestival van Cannes. Er waren 207 deelnemers op dit event.

Alumni kregen ook volgend aanbod:

- 16/09-24/09: Jaarbeurs Gent
De UGent is al jaren partner van de Jaarbeurs. De UGent had er een stand rond '200 jaar UGent'. De alumni kregen de kans om de Jaarbeurs gratis te bezoeken, samen met hun familie, dankzij de verkregen promotiecode.

- Doorheen het jaar: Activiteiten in het kader van 200 jaar UGent
Onze alumni werden voor verschillende activiteiten in het kader van 200 jaar UGent specifiek uitgenodigd, zoals bijvoorbeeld het Groot Dictee (23/03/17), het Uni Ducenti-concert in Bozar (16/05/17) en Iedereen UGent (08/10/17).

2.2 Facultaire alumniwerking

De centrale alumniwerking streeft ernaar met alle aan opleiding gebonden alumnivereningingen een samenwerkingsverband af te sluiten. In 2017 werden geen nieuwe overeenkomsten afgesloten.

In totaal zijn er met 32 verenigingen een overeenkomst. In het kader van een nieuw alumnibeleid werden de banden met de verenigingen en de faculteiten wel sterker aangehaald, met het oog op het creëren van een draagvlak voor de krachtlijnen van dit nieuwe beleid. Voorts stelden we vast dat er verschillende nieuwe alumnivereningingen in ontwikkeling zijn. Deze initiatieven konden steeds bij ons terecht voor advies en ondersteuning bij de opstartfase.

2.3 Plechtige proclamaties

Sinds 2011 is de centrale alumniwerking aanwezig tijdens de plechtige proclamaties, met als doel om de pas afgestudeerden op een enthousiasmerende manier uit te wuiven. De voorbije jaren werden de volgende acties georganiseerd: 'uithuilteam' met een zakdoek als gadget ("dit is geen vaarwel, maar een tot ziens"), een boomerang ("de UGent ziet je graag nog eens terug"), een pluche sleutelhanger (BIG HUGent – "de UGent laat je niet graag los"), een zakje met 'vergeet-me-nietjes' bloemzaadjes en 'UGentse kweek' pin (#ugentse kweek – "Proficiat jullie zijn een geslaagde oogst").

In 2016 was het vertrekpunt een alumni video die op alle proclamaties werd vertoond en die de pas afgestudeerden liet kennismaken met de alumniwerking en uitnodigde om aan te sluiten bij het alumni netwerk. De video was vertrekpunt voor de creatie van het overige campagnemateriaal. Zo kregen de gloednieuwe alumni een notitieboekje en flyer met daarbij als kernboodschap 'Sluit aan bij ons UGent Alumni Netwerk'. Op de flyer staat meer informatie omtrent alumniwerking, gebundeld onder 3 pijlers: Verenigingen – Voordelen - Vacatures.

Dit jaar werd opnieuw organisatorisch ingezet op nauw overleg en samenwerking met de facultaire verenigingen om te zorgen voor een eenduidige communicatie naar de pas afgestudeerden. Fysiek werd er geopteerd voor een soort photobooth (Sharing Box), die de kersverse alumni en hun vrienden, ouders, familie,… de mogelijkheid gaf om ter plaatse, in de ufo, net na hun proclamatie, dit bijzondere moment op foto te vereeuwigen, zowel op papier als digitaal. Er was ook mogelijkheid om digitale beelden te delen via sociale media. Dit initiatief werd een instant succes!

2.4 Alumni Adviesraad – Alumni Platform

De Alumni Adviesraad heeft expertise in alumniwerking en staat in voor het garanderen en bewaken van de universiteitsbrede werking. De adviesraad is belast met de inhoudelijke invulling van het centrale aanbod aan alumnileden. Dit aanbod omvat in eerste instantie de socio-culturele

activiteiten. Daarnaast begeleidt de adviesraad dossiers rond andere functionele voordelen voor betalende alumnileden verbonden aan de alumnusvoordelenkaart (toegang tot sociale voorzieningen, voordeelaanbiedingen van externe partners, …), en fungeert ze als overlegorgaan tussen de verschillende centrale en decentrale actoren op alumnivlak. De adviesraad wordt tweemaal per jaar georganiseerd.

Sinds 2015 wordt daarnaast een Alumni Platform georganiseerd in het voorjaar. Voor deze vergadering worden naast de leden van de Alumni Adviesraad ook alle voorzitters van de facultaire alumniverenigingen uitgenodigd. Tijdens dit platform informeert de centrale alumniwerking de decentrale alumniverenigingen over een aantal thema's die betrekking hebben op hun werking. Dit platform biedt tevens de kans aan de verschillende alumniverenigingen om te netwerken en ideeën uit te wisselen.
In 2016 werden drie vergaderingen georganiseerd. In 2017 werden geen vergaderingen gehouden, met het oog op een nieuw alumnibeleid. Er werd evenwel individueel met de alumniverenigingen en faculteiten (decanaten) contact genomen, ter voorbereiding van dit beleid. Een belangrijk speerpunt in dit beleid blijft immers de nauwe betrokkenheid en samenwerking met de alumniverenigingen en faculteiten.

2.5 Alumnidatabank

De alumnidatabank bevat zoveel mogelijk actuele informatie over de alumni en vereenvoudigt de administratie binnen een alumniwerking aanzienlijk (o.m. door beheer van dezelfde gegevens op verschillende niveaus, mogelijkheden tot groepsmailings, activiteitentool, etc.). Na het afstuderen wordt een alumnus automatisch opgenomen in deze databank.

In 2017 kwamen er twee nieuwe facultaire databankbeheerders bij. Een zestal beheerders werd vervangen door andere personen die actiever betrokken zijn bij de betreffende alumniverenigingen. Momenteel zijn er, naast de 2 hoofdbeheerders vanuit de centrale alumniwerking, 69 actieve (facultaire) beheerders.

Sporadisch wordt de alumnidatabank verbeterd en aangepast. Deze verbeteringen en aanpassingen komen er vaak op vraag van de facultaire alumniverenigingen. Opvolging en coördinatie gebeurt door de centrale alumniwerking. In samenwerking met de firma RealDolmen en de directie ICT werden in de loop van 2017 volgende nieuwe versies geïnstalleerd in 'productie': 2.0.2, 2.0.4, 2.0.5 en 2.06. Dit impliceerde onder andere de volgende wijzigingen:

- Aanpassing aan mailingfunctionaliteit
- Nieuwe huisstijl banner
- Database index toevoegen op personalia

Uiteraard worden op permanente basis ook steeds problemen/errors opgelost en kleine wijzigingen of verbeteringen aangebracht, of vragen beantwoord.

Momenteel zijn er 131.200 alumni opgenomen in de alumnidatabank en beschikken we over +/- 45.500 correcte e-mailadressen. Enkele cijfers uit 2017 wat het aantal registraties op de databank betreft:

- Aantal registraties: 2154
- Aantal registraties door alumni met diploma in 2017: 1177
- Aantal privé-emailadressen van alumni met diploma in 2017: 4825 (op 5799)

2.6 Internationale alumniwerking

In 2013 werd in nauwe samenwerking met de afdeling Internationalisering (DOWA) van start gegaan met een internationale alumniwerking. Op dit moment zijn er reeds vier regio's waar een alumniwerking werd opgestart: China, westelijke Balkan, Vietnam en de Verenigde Staten. In 2016 werden geen nieuwe projecten opgestart. In de loop van 2017 was er regelmatig overleg met de afdeling Internationalisering omwille van de opstart van een werking rond internationale alumni.

3. *Wetenschappelijke Nascholing*

De Wetenschappelijke Nascholing is een lessencyclus voor senioren, in 1976 gestart op initiatief van het toenmalige Verbond van de Derde Leeftijd en de Universiteit Gent.

Elk jaar zorgt het organisatiecomité voor een selectie van 4 à 5 onderwerpen, sommige gespreid over vier namiddagen, andere gespreid over 2 à 3 namiddagen

Hierdoor krijgt de cursist een degelijk inzicht van de behandelde materie. Zo wordt het midden gehouden tussen de vrijblijvendheid van een voordracht en de grondigheid van een universitaire cursus gegeven door professoren van de Universiteit Gent. Dit is het handelsmerk van de Wetenschappelijke Nascholing.

3.1 Lessenreeks Gent - Aula

Eénzelfde lezing wordt tweemaal per lesdag aangeboden. 1ste lezing van 10.30u. tot 12.30u., 2de lezing in de namiddag van 14.30u. tot 16.30u.
We noteren een gunstige evolutie van 1100 lidmaatschappen ten opzichte van 1005 lidmaatschappen bij vorig academiejaar.

Een individueel lidmaatschap bedraagt momenteel 65 euro en een gedeeld lidmaatschap binnen éénzelfde gezin bedraagt 90 euro.

De lessenreeksen worden gebracht in de prestigieuze Aula van de Universiteit Gent, meer bepaald in de Ceremoniezaal met een simultane transmissie naar de Academieraadzaal.
Per academiejaar wordt volgens de procedure van de overheidsopdrachten UGent, een cateraar aangeduid die instaat voor de catering van koffie tijdens de pauze.
Cursusmateriaal wordt digitaal ter beschikking gesteld via Zephyr.

3.2 Wetenschappelijke Nascholing UGent - i.s.m. gemeente Koksijde - Cultureel Centrum Casino Koksijde

De Wetenschappelijke Nascholing UGent - Koksijde telt een lessenreeks van drie onderwerpen met elk drie lezingen (oktober-maart). Hierbij wordt door het organisatiecomité van de Wetenschappelijke Nascholing Universiteit Gent een selectie gemaakt uit drie lezingen die in de voorbije twee academiejaren in Gent werden voorgedragen.

Bij de oprichting werd een samenwerkingsovereenkomst tussen de UGent en het Gemeentebestuur Koksijde opgemaakt en verdergezet.
We tellen 220 leden voor dit academiejaar tevens een gunstige evolutie tegenover 200 inschrijvingen voor 2015-2016.

De UGent staat in voor het aanleveren van gastsprekers en inhoud programma. De UGent is tevens mede verantwoordelijk voor inhoud, concept en vorm van de brochure en opvolging en begeleiding ter plaatse. Dit in samenwerking met het CC Koksijde die mee instaat voor de praktische en logistieke ondersteuning. Inkomsten van lidgelden komen toe aan Koksijde.

Iets meer dan de helft van de cursisten komen uit Koksijde. Overige cursisten komen zowel uit de Panne, Nieuwpoort als Oostende.

Zowel de Universiteit Gent als het Gemeentebestuur van Koksijde doen het nodige om te investeren in de brede communicatie van het programma.

3.4 Lessenreeks Wetenschappelijke Nascholing UGent - Campus Kortrijk.

Het pilootproject werd gelanceerd in 2016-2017 en telt een lidmaatschap voor een eerste academiejaar van 56 actieve leden. Voor de WN UGent Campus Kortrijk wordt geopteerd voor een geheel nieuw aanbod bij drie lezingenreeksen van telkens drie lezingen.

4. *Faculteitenclub*

De Faculteitenclub van de Universiteit Gent is gevestigd in de Bibliotheca Dominicana in Het Pand. De Faculteitenclub wordt ondersteund door een stuurgroep.

Leden van de Raad van Bestuur, de huidige en gepensioneerde ZAP-leden en gepensioneerde leden van het AAP, WP en ATP van niveau A, kunnen lid worden van de Faculteitenclub mits een eenmalige bijdrage van 50 euro.

Tevens wordt het lidmaatschap (kosteloos) aangeboden aan de doctores honoris causa van de UGent, de mecenassen van Het Pand en een aantal politieke mandatarissen (o.m. ministers gedomicilieerd in de provincie Oost-Vlaanderen, de provinciegouverneur, de leden van de Bestendige Deputatie Oost-Vlaanderen en de burgemeester en schepenen van de Stad Gent). Het lidmaatschap van de Faculteitenclub is geldig ad vitam.

De gebruikers kunnen op werkdagen van 9u. tot 21u30 genieten van een aantal faciliteiten in het restaurant van Het Pand (niet-alcoholische dranken en aperitieven, koffie).

Elk academiejaar ontvangen de leden een uitnodiging tot inschrijven voor de activiteiten.

De Faculteitenclub telt een lidmaatschap van 865 leden (ad vitam) , waarvan 14 genodigden. Per academiejaar registreren we 160 lidmaatschappen en registreren we gemiddeld 135 aanwezigen per lezing.

Jaarlijks organiseert de Faculteitenclub een Nieuwjaarslezing met receptie, een viertal Forumlezingen en een excursie. Elke Forumlezing wordt gevolgd door een verzorgde broodjeslunch in 'Het Pand'. Wanneer men inschrijft voor het volledig aanbod (Forumlezing en Nieuwjaarslezing) betaalt men 30 euro pp.
Voor de excursie wordt een aparte bijdrage gevraagd.

De faculteitenclub is niet zelfbedruipend.
Omwille van de financiële situatie, zal de bijdrage van 30 euro toekomstig worden herbekeken volgens de noden. Een tweede excursie vond plaats in mei 2017 naar Luik.

Verslag over het Geïntegreerd Internationaliseringsbeleid

1. *Context*

De Universiteit Gent is al vele jaren één van de voorstrekkers van internationalisering van het onderwijs en onderzoek in Vlaanderen en Europa. Door middel van tal van internationale projecten, publicaties, inkomende en uitgaande mobiliteit e.a. (beschreven in de voorbije jaarverslagen en elders in dit jaarverslag), heeft de UGent een stevige internationale reputatie weten uit te bouwen en haar eigen kwaliteit weten te versterken. De sterke bottom-up traditie aan de UGent en het per definitie transversale karakter van internationalisering zorgde voor een grote activiteitsgraad maar ook een grote versnippering in het beleid.

Om tot een meer coherent instellingsbeleid inzake internationalisering te komen, werd in het kader van het Strategische Plan gekozen voor het uitwerken van een Geïntegreerd Beleidsplan Internationalisering. Dit Geïntegreerd Beleidsplan omvat een visie omtrent internationalisering, schetst het kader voor de concrete uitvoering van het beleid over directie en faculteitsgrenzen heen en stelt een reeks concrete doelen voor de periode 2014-2018.

Op 14 februari 2014 werd het Geïntegreerd Beleidsplan Internationalisering 2014-2018, alsook de aanstelling van professor Magda Vincx als beleidscoördinator Internationalisering belast met de implementatie van het plan, goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Zij gaf op 1 oktober 2015 de fakkel door aan professor Guido Van Huylenbroeck, die door de Raad van Bestuur aangesteld werd als Academisch Directeur Internationalisering.

2. *Geïntegreerd Beleidsplan Internationalisering*

Het Geïntegreerd Beleidsplan Internationalisering vertrekt vanuit enerzijds het theoretische kader en anderzijds de concrete invulling die aan internationalisering binnen de UGent wordt gegeven. Het schetst de noodzakelijkheid van een blijvende inzet op internationalisering én van een meer geïntegreerde aanpak. Als basis voor het beleid postuleert de tekst de instellingsbrede visie op internationalisering als volgt:

"De UGent ziet internationalisering als een belangrijk middel om de interne en externe uitdagingen waarmee zij geconfronteerd wordt aan te pakken en de kwaliteit van eigen onderwijs, onderzoek en dienstverlening te optimaliseren. De UGent wil tot een grotere internationale visibiliteit en competitiviteit komen en wegen op het extern (Vlaams, Belgisch en Europees) gevoerde beleid omtrent internationale samenwerking.

Hiervoor wordt binnen de instelling gewerkt met een daadkrachtige beslissingsstructuur waarbij overleg en communicatie centraal staan, dit om een breed draagvlak voor de gemaakte keuzes te garanderen.

Op basis van een grondige analyse en uitgaande van de eigen sterktes kiest de UGent doelbewust voor specifieke modellen en prioritaire regio's qua samenwerking. Er wordt hierbij maximaal ingezet op synergiën binnen en buiten de instelling. De UGent stelt concrete doelen voor elke vorm van samenwerking, streeft steeds naar tastbare impact aan beide zijden van de samenwerking en zet een incentive-structuur op om maximale participatie aan de beleidskeuzes te garanderen.

De UGent internationaliseert bovendien in verregaande mate haar onderwijs en onderzoek door het permanent uitbreiden van het eigen internationaal georiënteerde en georganiseerde aanbod en het gericht aantrekken van internationale studenten en personeel. Zodoende wenst de UGent zich internationaal te meten en blijvend een leidende rol op te nemen."

Vanuit deze visie worden 5 strategische doelen vooropgesteld voor de periode 2014-2018:

1. De Universiteit Gent streeft naar een zo performant mogelijke interne structuur en communicatie inzake internationalisering om zodoende tot gedragen en kwaliteitsvolle beleidskeuzes te komen;
2. De Universiteit Gent maakt keuzes inzake intensiteit en vorm van de internationale samenwerking met bepaalde regio's, landen en partnerinstellingen;
3. De Universiteit Gent streeft naar een maximale internationalisering van het eigen onderwijs door een structurele verankering van studenten- en personeelsmobiliteit en Internationalisation@Home;
4. De Universiteit Gent rekruteert gericht internationale studenten en academisch personeel op basis van een analyse van de nood, het aanbod en de noodzakelijke randvoorwaarden met een sterke aandacht voor selectie en integratie;
5. De Universiteit Gent wordt uitgebouwd tot een internationaal sterk merk.

Binnen elk van deze strategische doelstellingen worden een reeks operationele doelen gedefinieerd. Om de realisatie hiervan op een gedragen manier voor te bereiden, werd beslist tot de oprichting van een nieuw beleidsadviserend orgaan ter vervanging van de Beleidscommissie Internationalisering, de Expertengroep Internationalisering. Deze expertengroep wordt gecomplementeerd door drie resonantiegroepen, die vooral beleidsvoorbereidend werk verrichten:

- Procesbeheer en partnerschappen (m.i.v. kwaliteit)
- Studenten (m.i.v. rekrutering)
- Personeel (m.i.v. rekrutering)

3. *Beleidsvoorbereiding*

3.1 Expertengroep

Voor alle materies inzake internationalisering, internationale samenwerking en internationale mobiliteit kunnen de bestuursorganen van de UGent op het advies rekenen van één orgaan inzake internationalisering: de Expertengroep Internationalisering.
Alle beslissingen inzake internationalisering voorgelegd aan de Raad van Bestuur of het Bestuurscollege dienen voorzien te worden van een advies van deze expertengroep. De samenstelling van deze expertengroep gebeurde op basis van 2 principes: representativiteit (diversiteit aan materies, aard van de instelling) en beheersbaarheid (slagkracht door beperkte omvang).

Samenstelling:

- Voorzitter:
  Guido Van Huylenbroeck, Academisch Directeur Internationalisering
- Ondervoorzitter:
  Koen Goethals, Academisch Beheerder
- Stemgerechtigde leden:
  - Ilse De Bourdeaudhuij, Directeur Onderwijsaangelegenheden - plaatsvervanger: Bieke Morlion
  - Ignace Lemahieu, Directeur Onderzoeksaangelegenheden - plaatsvervanger: Esther De Smet
  - Eva Brems, faculteit Rechtsgeleerdheid - plaatsvervanger: Gilles Pourtois, faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
  - Godelieve Gheysen, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - plaatsvervanger: Luc Taerwe, faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur
  - Jan Philippé, faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - plaatsvervanger: Annemie Decostere, faculteit Diergeneeskunde
  - Maarten Haspeslagh, faculteit Wetenschappen - plaatsvervanger: Fien De Smedt, faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen
  - Wim Hoste, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - plaatsvervanger: Hilde Van Peteghem, faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen
  - Lorenzo Ego, student - plaatsvervanger: Rakoen Maertens, student
- Leden met raadgevende stem:
  - Frederik De Decker, afdelingshoofd Internationalisering
  - Dirk De Craemer, afdelingshoofd Onderzoekscoördinatie
- Verslaggever:
  Andries Verspeeten

De documenten behandeld binnen de Expertengroep worden aangeleverd door de werkgroepen met daarin een brede vertegenwoordiging vanuit alle faculteiten en betrokken directies of op basis van een ad hoc overleg omtrent een specifiek thema. Daarnaast voedden ook besprekingen binnen de Commissie Ontwikkelingssamenwerking en de Interfacultaire Resonantiegroep Internationalisering (de verzamelde voorzitters van de Facultaire Commissies Internationalisering) de agenda.

In 2017 kwamen volgende items aan bod op de expertengroep:

- Rapportering over de Internationale Thematische Netwerken en Regionale Platformen aan de Raad van Bestuur
- VARIO – ontwerpadvies over Internationaal toptalent aantrekken en verankeren
- Aanpak m.b.t. Strategische Internationale Partnerschappen (SIP) en recente ontwikkelingen m.b.t. institutionele akkoorden
- Selectie van Internationale Thematische Netwerken (call 2016)
- Samenstelling van de Mensenrechtencommissie
- Studentenmobiliteit en stafmobiliteit naar Turkije
- Opheffing van de kwijtschelding van het studiegeld voor Chinese doctoraatsstudenten
- BOF en Global Minds budget voor internationalisering – stand van zaken
- Volgende fase van het Geïntegreerd Beleidsplan voor Internationalisering

3.2 Werkgroep Procesbeheer en Partnerschappen

De meeste aandacht binnen de werkgroep Procesbeheer en Partnerschappen ging ook in 2017 naar de oproepen en selectieprocedure voor de Internationale Thematische Netwerken (ITN's).

3.3 Werkgroep Studenten

De Werkgroep Studenten kwam niet regulier samen in het afgelopen jaar. Er werd voor geopteerd om eerder thematisch te overleggen met een aangepaste samenstelling. De thema's die aan bod kwamen waren vooral gefocust op internationale doctoraatsstudenten: joint PhD's, onthaal van internationale doctoraatsstudenten e.d.

3.4 Werkgroep Personeel

De werkgroep Personeel buigt zich over alle materie die betrekking heeft tot het internationaal personeel en het werken in een internationale context van alle personeelsleden. In 2017 werd binnen de werkgroep verder het rekruterings-, huisvestings- en onthaalbeleid (inclusief begeleiding), van internationale medewerkers besproken net als de registratie van PhD's en buitenlandse bezoekers. Daarmee verband houdend werd de correcte visumaanvraagprocedure toegelicht voor buitenlandse (postdoc) onderzoekers met UGent als gastinstelling en de nieuwe benchfee regeling voor doctoraatsstudenten. In het kader van het in ontwikkeling zijnde crisismanagement werd gewezen op het belang van een correcte business trip registratie. Tenslotte besprak de werkgroep ook mogelijke topics voor de Internationaliseringsdag en de DOWA-Onderwijsdag luik internationalisering.

4. Beleidsuitvoering

Eenmaal de Expertengroep positief heeft geadviseerd omtrent een voorstel (en goedgekeurd door Raad van Bestuur/Bestuurscollege), wordt de beleidsuitvoering in handen gegeven van één of meerdere afdelingen binnen de centrale administratie. Deze neemt deze uitvoering op in haar werking en rapporteert hierover binnen het eigen directieverslag (zie elders in dit jaarverslag).

Jaarverslag 2017

BIJLAGEN

Bijlagen bij het Jaarverslag 2017

Tabellen en overzichten Onderwijs 401

Overzicht van de activiteiten inzake permanente vormingen in het academiejaar 2016-2017 401
Overzicht van de ingerichte Summer Schools in het academiejaar 2016-2017 417
Europese en internationale onderwijsprogramma's 418
Europese Onderwijsprogramma's 418
Overige Onderwijsprogramma's 425

Taalrapportering academiejaar 2016-2017 427

1. Doelstellingen en rechtsgrond 427
1.1 Engelstalige opleidingen aan de Universiteit Gent 428
1.2 Anderstalige opleidingsonderdelen in Nederlandstalige opleidingen 430
2. Voorwaarde inzake kwaliteit en democratisering 433
2.1 Onderwijzend en academisch personeel 433
2.2 Studenten 433
3. Gedragscode 444

Tabellen en overzichten Onderzoek 2017 445

Bijzonder Onderzoeksfonds – overzicht toekenningen van BOF-middelen door de voorzitter van de Onderzoeksraad 445
Bijzonder Onderzoeksfonds – projecten 446
1 Geconcerteerde onderzoeksacties (GOA's) 446
2 Twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten 447
Bijzonder Onderzoeksfonds – mandaten 456
1 BOF-ZAP en BOF-TT mandaten 456
2 BOF-doctoraatsmandaten 459
3 BOF-postdoctorale onderzoeksmandaten toegekend in 2017 471
Bijzonder Onderzoeksfonds – Internationale wetenschappelijke samenwerking 475
1 BOF-Doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden toegekend in 2017 475
2 Cofinanciering voor Chinese doctoraatsstudenten met een CSC-beurs toegekend in 2017 477
Bijzonder Onderzoeksfonds – bijkomende onderzoeksinitiatieven 1 Alliantieonderzoeksgroepen 479
1 Alliantieonderzoeksgroepen toegekend in 2017 2 479
2 Associatieonderzoeksplatformen 480
3 Facultaire fondsen 480
4 Universiteitsbrede expertisecentra 485
IOF-projecten 486
Activiteitenverslag van de Universiteitsbibliotheek 489

Onderscheidingen 515

Energiejaarrapport 519

Klachtenrapportage 2017.....535

Overzicht Opleidingen 2017.....555

Reglementen en besluiten.....557

Tabellen en overzichten onderwijs

Overzicht van de activiteiten inzake permanente vormingen in het academiejaar 2016-2017

Er zijn drie types permanente vormingen: A, B en C.
De procedures voor o.a. inschrijven en studiegeld hangen af van het type van de permanente vorming. Meer info op pagina http://www.ugent.be/nl/opleidingen/permanente-vorming/permanentevorming-overzicht.htm

1. Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	# deelnemers	prijs in euro		
					Student	UGent-personeel	Niet-personeel
Actuele Filosofie en Christendom Thema "Religie en Geweld"	A	10 lezingen (*1)		5 studenten ingeschreven op rol / gemiddeld 80-100 aanwezigen per lezing	230 (inschrijving op rol) + 50		
Boeddhisme	A	8 lezingen (*2)		0 studenten ingeschreven op rol / gemiddeld 20 aanwezigen per lezing	230 (inschrijving op rol) + 20		
Hedendaagse Literatuur Thema "Literatuur en seksualiteit"	A	10 lezingen (*3)		1 student ingeschreven op rol / gemiddeld 60-80 aanwezigen per lezing	230 (inschrijving op rol)		
Historische Europese Letterkunde Thema "Great Critics"	A	12 lezingen (*4)		0 studenten ingeschreven op rol / gemiddeld 50-70 aanwezigen per lezing	230 (inschrijving op rol)		
Jazz	A	9 lezingen (*5)		1 student ingeschreven op rol / gemiddeld 25 aanwezigen per lezing	230 (inschrijving op rol) + 70		

Low Countries Studies (onderwijstaal: Engels)	A	12 lezingen + 4-tal activiteiten	264	0 (inschrijving op rol)	230 (inschrijving op rol)

(*1) 10 lezingen:

- Monotheïsme en geweld
- Goddelijk geweld. De evolutie van religieuze onverdraagzaamheid
- Staat van Terreur, de Jihadistische revolutie
- Offers. Religieus geweld volgens antropologische en godsdiensthistorische theorieën
- Geweld in het vroege Christendom: van martelaren tot vervolgers
- Vrouwenverminking: mensenrechten, religie en cultuur
- Het heilige bloedbad. De zuiverende rol van bloedvergieten bij religieus geweld
- Antijudaïsme: een monotheïstische oudermoord?
- Kindermisbruik in de Katholieke Kerk
- Religieus geweld tijdens de *Partition* van India en Pakistan

(*2) 8 lezingen:

- Japanese True Pure Land Buddhism, the Meiji Restoration (1868) and the First Japanese Buddhist Mission to Europe
- A Buddhist Theory of Relations
- The Pairi Daiza Collection of Sanskrit Steles: Buddhism in the Medieval Kingdom of Dali (Yunnan, China)
- Kinship, Kami, and Sacred Space at the Shingon Buddhist Monastic Complex Kōyasan in Medieval Japan
- From Revelation to a Living Tradition: Daoxuan and His Design of the Platform and the Procedure for Higher Ordination
- Is Lotus on the Ceiling of the Han and Wei Jin Tombs a Buddhist Motif? A Reinterpretation of the Lotus on the Tomb's Ceiling
- The Monastic Economy of Buddhism in Contemporary China
- Exemplifying Secrecy: Incommunicability and Undecidability in Gong'an Diegesis

(*3) 10 lezingen:

- Seks als kennis van het verleden. Over Romeins bloed en Catilina's wapen van Steven Saylor (Marco Formisano)
- Wreed lief. Over De pianiste van Elfriede Jelinek (Benjamin Biebuyck)
- Making love poems (not war). Seks in de Hedendaagse Amerikaanse poëzie. Over o.a. Adrienne Rich, John Ashbery en Juliana Spahr (Sarah Posman)
- Het doen en het overdoen. Over Solange van Marie Darrieussecq (Evelyne Ledoux-Beaugrand en Griet Theeten)
- De Cubaanse literatuur, meer dan porno-tropics? Over o.a. Dirty Havana van Pedro Juan Gutiérrez (Rita De Maeseneer)
- Dubbel-zinnig-heid. Over Het een als het ander van Ali Smith (Gert Buelens)
- Terug in de kast? (Homo-)Seksualiteit en vrijheid. Over Een verhaal van liefde, ziekte en dood van Jonas Gardell (Sophie Wennerscheid)
- Gemeenschap. Over Mystiek lichaam van Frans Kellendonk (Hans Demeyer)
- Obsceen en choquerend in Japan. Over Slangen en piercings van Hitomi Kanehara (Luk Van Haute)
- auteur Anne Vegter in gesprek met Yves T'Sjoen

(*4) 12 lezingen:

- Walter Benjamin over Baudelaire (Bart Keunen)
- René Girard over Cervantes (Ilse Logie)
- Franco Moretti over Goethe (Gunther Martens)
- Edward Said over Conrad (Nicolas Vandeviver)
- Johan Huizinga over Villon (Jan Dumolyn)

- Julia Kristeva over Nerval (Nadia Sels)
- Karel van het Reve over Dostojevski (Michel De Dobbeleer)
- Sandra Gilbert over Charlotte Brontë (Marysa Demoor)
- Andrew Delbanco over Melville (Kries Versluys)
- Martha Nussbaum over Seneca (Yanick Maes)
- Albert Verwey over Vondel (Komee Van der Haven)
- Judith Butler over Sofokles (Charlotte Gruber)

(*5) 9 lezingen:

- Publiekslezing door de Iraaks-Amerikaanse trompettist en componist Amir ElSaffar
- 1917 - 2017 – 2117. Overleeft de jazz de eeuw van de superdiversiteit? (Didier Wijnants)
- Jazz-onderwijs in Vlaanderen en elders: vroeger, nu en in de toekomst. (Maarten Weyler)
- Expressieve interactie en de Moderne Europese jazz. (Marc Leman)
- Jazz en de dood. (Walter van de Leur)
- Vote Dizzy. Jazz als politiek theater bij Dizzy Gillespie, Charles Mingus en Archie Shepp. (Matthijs De Ridder)
- Jazz in Afro-Amerikaanse literatuur: proza en poëzie. (Sarah Posman en Debora Van Durme)
- Impossible Love? Jazz, commercie en marketing. (Matthias Heyman)
- De representatie van jazzmusici in documentaire en speelfilm. (Pascal Vandelanoitte)

2. Faculteit Rechtsgeleerdheid

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Havenbeheer – Randvoorwaarden en recente evoluties	B	36	0	20	980
Bemiddeling - ***Basismodule*** - ***Uitstroommodule bemiddeling in familiezaken*** - ***Uitstroommodule bemiddeling in burgerlijke en handelszaken*** "De opleiding wordt gezamenlijk georganiseerd door de faculteiten Psychologie en Pedagogische Wetenschappen en Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Gent en door het Centrum voor Beroepsvervolmaking in de Rechten (CBR) van de Universiteit Antwerpen." *****Bij inschrijving voor een tweede (en evt. derde module) wordt een korting van 150 euro toegekend.	A	 41 38 17	 41 24 19	 42 32 18	 1.350 1.000/850* 1.000/850*

3. Faculteit Wetenschappen

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro		
					Student, Werkzoekend, Gepensioneerd	Non-profit, vrij beroep	Private sector
Statistiek	B						
- Module 1 – Introduction to R		8,5	5,5	22	125	175	325
- Module 2 – Introductory Statistics. Basics of Statistical Inference		14	14	34	280	360	800
- Module 3 – Analysis of Variance		10	10	14	280	360	800
- Module 4 - Workshop on Data		3	3	23	105	135	300

Visualisation - Module 5 – Sample Size Calculations - Module 6 – Applied Linear Regression - Module 7 – Multilevel Analysis for Grouped and Longitudinal Data - Module 8 - R Intermediate - Module 9 – Nonparametric Methods - Module 10 – Missing Data (onderwijstaal: Engels)		ANN. 10 9 8,5 ANN. 9	ANN. 10 9 5,5 ANN. 9	ANN. 21 24 18 ANN. 11	ANN. 280 315 125 ANN. 210	ANN. 360 405 175 ANN. 270	ANN. 800 900 300 ANN. 600
Introduction to Python Three day course Fourth optional day	C	 7 2	 11 4	 21 13	 160 50	 200 65	 450 150
Biologische basis van ons gedrag	C	14	0	41	150	250	400
Bijscholingen voor Leerkrachten Wetenschappen in het SO - Aardrijkskunde: werken met webGIS: ArcGIS online - Aardrijkskunde: aardrijkskunde als wetenschap: thema cartografie - Aardrijkskunde: aardrijkskunde als wetenschap: thema weer en klimaat - Biologie: gebruik van optische instrumenten bij waarnemingsopdrachten in de les biologie - Biologie: nieuwe inzichten in de evolutie van de mens en toepasbare werkvormen - Chemie: Chemsketch voor beginners - Chemie: Demonstratieproeven voor de 2e graad - Chemie: activerende werkvormen in de lessen chemie - Chemie: activerende werkvormen in de lessen chemie (2e editie) - Chemie: veiligheid in het chemielokaal - Chemie: demonstratieproeven voor de derde graad - Fysica: elementaire deeltjes anno 2017 - Informatica: M1 – Java voor beginners - Informatica: M2 – JavaFX – GUI's in Java - Informaticia: M3 – databanktoegang en webapplicaties in Java - Informatica: M4 – Greenfout – Java spelenderwijs - Wiskunde: didactische werkvormen voor het onderdeel algebra - Wiskunde: didactische werkvormen voor het onderdeel analyse	C	 3 3 3 1,5 3 1 1 1 1 3 3 6 3 6 3 3 3	 3 0 0 1,5 0 2 2 2 2 0 0 6 3 6 3 0 0	 26 24 26 21 20 9 20 20 19 30 21 25 10 9 12 8 9 10	 nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt	 80 40 40 40 40 40 40 40 40 40 40 120 60 120 60 40 40	 nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt nvt

- Wiskunde: Structureren, abstraheren en redeneren		3	0	13	nvt	40	nvt
- Wiskunde: Binnenklasdifferentiatie in de les wiskunde m.b.v. een digitaal leerpad Xerte		3	0	7	nvt	40	nvt
- Wiskunde: onderzoekend leren door met schaduwen te experimenteren		1	2	3	nvt	40	nvt
Voordrachten over onderzoek binnen de faculteit Wetenschappen	C						
- Zelfherstellende kunststoffen: Science Fiction of realiteit?		1	0	85	Gratis		
- Dood en leven zijn (moleculair) innig verbonden		1	0	52			
- Biohacking: hoe celsystemen zo veranderen dat ze medisch nuttig worden		1	0	40			
- Grondwater: onmiskenbare bron voor ons drinkwater		1	0	68			
- Over het meten van kwaliteit van zorg in (woon)zorgcentra		1	0	45			
- Antarctische kustmeren: microbiële biodiversiteitshotspots en archieven voor de reconstructie van vroegere veranderingen in de ijskapdynamiek		1	0	45			
- Het belang van big data voor precisie-oncologie		1	0	14			

4. Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Arbeidsgeneeskunde (interuniversitair: UGent, UAntwerpen, VUB en KU Leuven) (gespreid over 2 academiejaren)	A	bijwonen van seminaries en studiedagen		9	480
Basic Musculoskeletal Ultrasound Course for the Rheumatologist (UGent-ULg) (onderwijstaal: Engels)	A	Theorie: 4 dagen Praktijk: 40u stage		8	835 (specialisten reumatologen) 230 (reumatologen in opleiding)
Beginselen der elektrocardiografie (*1)	A	30 (combinatie theorie en praktijk)		325	270
Endodontologie	A	150	1050	9	afh. van doelgroep (*2)
Forensische gedragswetenschappen **De opleiding wordt gezamenlijk georganiseerd door de UGent** (faculteiten	A	42 lesuren (14 lesavonden)		24	900

Geneeskunde, Rechtsgeleerdheid, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen), **Arteveldehogeschool en Hogeschool Gent**					
Good Clinical Practice	B	4 u.		34	€ 50 (Personeelsleden UZGent / UGent: gratis)
Inleiding tot medische ethiek betreffende onderzoek op mensen, inclusief Good Clinical Practice (GCP) *verlaagd bedrag voor UGent- en UZGent-personeelsleden	B	5 of 6 sessies van ong. 3 u.		14	150/100*
Introduction to Laser Physics and the Safe Use of Lasers in Dentistry (onderwijstaal: Engels)	A	2 dagen		0	1880
Kindertandheelkunde	A	150	1050	8	afh. van doelgroep (*2)
Laser and Esthetics in Dentistry (onderwijstaal: Engels)	A	3 dagen		0	2730
Laser assisted Paediatric Dentistry (onderwijstaal: Engels)	A	3 dagen		0	2730
Orthodontie	A	200	1150	10	afh. van doelgroep (*3)
Parodontologie	A	150	1050	12	afh. van doelgroep (*4)
Partnerrelatie-, gezins- en systeempsychotherapie (samen met faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen) (gespreid over 4 academiejaren; bedrag jaarlijks te betalen)	A	130u per jaar		36	1900
Permanente vorming tot audicien	A	Min. 2 studiedagen	Min. 200 uren stage	1	305
Radioprotectie - diagnostisch gebruik van X-stralen (*5)	A	45	30	52	430
Reconstructieve tandheelkunde (3 academiejaren; bedrag jaarlijks te betalen)	A	gespreid over academiejaar		6	afh. van doelgroep (*6)
Seksuologie (samen met faculteit Psychologie en	A	(jaar 1) 130 u (jaar 2) 130 u		8	1700

Pedagogische Wetenschappen) (2 academiejaren; bedrag jaarlijks te betalen)					
Spirometrie (*7) *(*) dit bedrag is voor de ganse cursus sportgeneeskunde (Spirometrie is daar een onderdeel van)*	C	6	4	61 34 (studenten sportgeneeskunde)	60 800(*)
Sportgeneeskunde	A	gespreid over academiejaar		42	850
Ziekenhuismanagement: - Cursus inleiding in het ziekenhuismanagement (november 2016 – 3dagen) - Studienamiddag "Technologische innovatie en logistiek gaan hand in hand" (18/02/2017) - Avondsymposium "State of the art Kwaliteitsverbetering: UK" (16/05/2017) - Studiedag "Innovaties in de psychiatrische zorgverlening" (18/5/2017) - Opleiding 'Management en leadership voor artsen'	C	3 dagen namiddag avond 1 dag 7 dagen		64 77 72 93 26	1495 190 90 190 3950
Bijzondere bekwaamheid in de pelvische reëducatie (interuniversitair: UGent-UA-KULeuven-VUB)		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan Universiteit Antwerpen			4250
Oedeemtherapie (interuniversitair: UGent, KU Leuven, UAntwerpen)		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan KU Leuven			2600
Forensische psychiatrie en psychologie (interuniversitair: UGent, UAntwerpen, VUB)		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan Universiteit Antwerpen			800
Tabacologie en rookstopbegeleiding (interuniversitair: UGent - UAntwerpen - KULeuven - VUB)		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan KU Leuven			900
Interuniversitaire opleiding prenatale echografie en foetale geneeskunde (interuniversitair: UGent - KULeuven - UAntwerpen – VUB) (gespreid over twee jaar)		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan KU Leuven			1600

(*1) Studenten ingeschreven voor de ManaBa geneeskunde betalen 230 euro.
(*2) Gespreid over 3 academiejaren; bedrag jaarlijks te betalen.
EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 1867 euro // niet-EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 15000 euro.
Studenten met een niet-EER-nationaliteit kunnen herinschrijven aan het oude bedrag van 2015-2016: vast bedrag (230) + 10000 euro
(*3) Gespreid over 4 academiejaren; bedrag jaarlijks te betalen.
EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 1400 euro // niet-EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 25000 euro.
Studenten met een niet-EER-nationaliteit kunnen herinschrijven aan het oude bedrag van 2015-2016: vast bedrag (230) + 20000 euro
(*4) Gespreid over 3 academiejaren; bedrag jaarlijks te betalen.
EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 1867 euro // niet-EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 25000 euro.
(*5) Studenten ingeschreven voor de ManaBa geneeskunde betalen 330 euro.
(*6) Gespreid over 3 academiejaren; bedrag jaarlijks te betalen.
EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 1867 euro // niet-EER-nationaliteit: vast bedrag (230) + 18000 euro.
(*7) 60 euro indien UGent-student opleiding huisarts.

5. Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur en faculteit Bio-ingenieurswetenschappen (gezamenlijk UGent Academie voor Ingenieurs)

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Laagspanningsinstallaties – ontwerp en exploitative	C	**30**	**0**	**30**	**1580**
- Het dimensioneren van laagspanningsinstallaties		18		28	975
- Power Quality		12		24	650
Additive Manufacturing (i.s.m. KU Leuven)	B	**39**	**0**	**21**	**1620**
		6		18	300
- Basisconcepten		6		19	300
- AM van metaalcomponenten		9		17	300
- AM van polymeercomponenten		6		16	300
- Design for AM		12		15	650
- Toepassingen					
Black Belt in Lean	B	**75**	**0**	**27**	**3510**
- M1: Lean introductie en basistechnieken		30		25	1800
- M2: Geavanceerde Technieken in Lean		45		20	2250
Reinforcing and strengthening of structures with FRP reinforcement	B	**24**	**0**	**22**	**600**
Statistiek in het bedrijfsleven	B	24		20	1080
- Praktijkgerichte basisstatistiek		15		18	750
- Data visualisatie		9		20	450
Basisstatistiek voor onderzoekers	B	**31,5**	**43,5**	**50**	
- Basiscursus R		4,5	7,5	32	600
- Basiscursus statistiek		9	12	31	1050
- Regressieanalyse		9	12	18	1050
- Proefopzet		9	12	15	1050
Informatiebeheer voor bouwprojecten - BIM	B	**27**		**50**	**1350**

- Basisbegrippen BIM als process		3		39	150
- Softwaretoepassingen		9		38	450
- OpenBIM standaarden en methoden		3		44	150
- Uitwisseling van informative		6		45	300
- BIM implementatieplan		3		43	150
- Gespecialiseerde voorbeeldprojecten		6		42	300
Integrale productontwikkeling	B	**90**	**21**	**16**	**3750**
Aanvullende vorming voor bodemsaneringsdeskundigen-module 1	B	**30**	**0**	**23**	**1500**
- 1.1 Relevante milieuwetgeving in verband met bodem		4			
- 1.2 Standaardprocedure 'Oriënterend Bodemonderzoek'		10			
- 1.3 Standaardprocedure en codes van goede praktijk inzake het grondverzet		10			
- 1.4 Het CMA wat betreft de monsterneming in het kader van het bodemdecreet en de uitvoeringsbesluiten		6			
Expertisetechnieken	C	**66**		**53**	**2520**
- Het juridisch en deontologisch kader		6		48	280
- Psychologie voor de deskundige		9		47	420
- Meten en vaststellen		9		41	420
- Verwerven van bijkomende informatie		9		46	420
- Verwerken van gegevens		9		45	420
- Schadeberekening		9		47	420
- Schriftelijke rapportering		6		50	420
Introduction to the use of CFD in fire safety engineering	B	**33**	**3**	**25**	**1800**
- Fluid mechanics and heat transfer in fires		6		14	300
- CFD for freely burning fires in open atmosphere		9		14	450
- CFD for Fire Dynamics and smoke movement in enclosures		12		15	600
- CFD in FSE from the perspective of a consultancy bureau		3		11	150
- CFD in FSE from a fire fighting perspective		3		13	150
- Assignment		0		13	300
Big Data	B	**36**	**0**	**58**	**1755**
- M1: Gegevensbeheer		12		51	600
- M2: Gegevensanalyse		12		53	600
- M3: Visualisatie		9		48	450
- M4: Juridische aspecten		3		49	300
Aanvullende vorming voor bodemsaneringsdeskundigen-module 2	B	**22**	**9**	**17**	**1440**
- 2.1 De overige standaardprocedures		8			
- 2.2 De overige codes van goede praktijk		14	9		
Energy Efficiency in Industry	B			**29**	**3400**
- Basic concepts		12		20	570
- Heat production and transport (vervolg in academiejaar 2017-2018)		13,5		20	675
Milieucoördinator Type A (modules A t.e.m. E)	B	**193**	**57**	**22**	**2500**
		108	**42**	**6**	**1700**

Milieucoördinator Type B (modules C t.e.m. E) **Overgangsopleiding B naar A** (modules A en B)		**85**	**15**	**0**	**1250**
Offshore windenergie (UGent – KU Leuven)		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan KU Leuven			**2800**

6. Faculteit Diergeneeskunde

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Vakdierenarts kleine huisdieren Gespreid over twee academiejaren; het vermelde bedrag is het jaarlijks te betalen bedrag. (*) herinschrijvers betalen vast bedrag (230 euro) + 50 euro per opleidingsonderdeel	A	Varieert	Varieert	19	3500(*)
Vakdierenarts paard Gespreid over twee academiejaren; het vermelde bedrag is het jaarlijks te betalen bedrag	A	Varieert		0	3500
Fysiotherapie bij huisdieren – basismodule (Inleiding tot de dierfysiotherapie)	A	1ste semester		20	1310
Fysiotherapie bij huisdieren - dierspecifieke module paard	A	2de semester		1	480
Fysiotherapie bij huisdieren – dierspecifieke module hond	A	2de semester		24	2460
Permanente vorming Internship (onderwijstaal: Engels)	A	Varieert	Varieert	17	230
Permanente vorming Residency (onderwijstaal: Engels)	A	Varieert	Varieert	33	230
Permanente vorming Wetenschappelijk onderzoek Gespreid over twee academiejaren; het vermelde bedrag is het jaarlijks te betalen bedrag	A	/	/	15	230
F-01"Berengeur en alternatieven voor castratie: horizon 2018 - BP/N/2016/0001 - BP: 2.5"	C	2,5		73	75
F-02: Antibiotica gebruik in de primaire sector en de nieuwe wetgeving hierrond BP/N/2016/0007 BP: 2	C	2		209	0
F-03: Technologie van zuivelproducten BP/N/2016/0014 BP: 2.5	C	2,5		49	75
F-04: Dierlijke bijproducten niet bestemd voor menselijke consumptie BP/N/2016/0017 BP: 2.5	C	2,5		65	75
F-05: Etikettering BP/N/2016/0029 BP: 2.5	C	2,5		64	75
F-06: Keuringsbeslissingen bij pluimvee EBP/N/2016/0045 EBP: 2.5	C	2,5		36	90
F-07: Parasitaire zoönosen: Cysticercose en Toxoplasmose BP/N/2016/0023 BP: 2.5	C	2,5		79	75
F-08: Nieuwe ontwikkelingen rond EHEC/STEC bij runderen: diagnose / vaccinatie / behandeling BP/N/2016/0026 BP: 2.5	C	2,5		43	75
FD-04: Dierlijke bijproducten niet bestemd voor menselijke consumptie BP/N/2016/0017 BP: 2.5	C	2,5		45	80

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
FD-05: Etikettering **BP/N/2016/0029 BP: 2.5**	C	2,5		34	80
FD-08: Nieuwe ontwikkelingen rond EHEC/STEC bij runderen: diagnose / vaccinatie / behandeling **BP/N/2016/0026 BP: 2.5**	C	3		27	80
GP-02:Alles wat je (niet) wil weten over kunstmatige voortplantingstechnieken bij het paard: embryo transfer/transport, ovum pick-up, ICSI, GIFT, PGD en klonen **BP/N/2016/0003 BP: 3**	C	3		34	75
GP-03: Onderzoek en behandeling van het paardengebit **EBP/N/2016/0040 EBP: 6**	C	0,5	2,5	10	240
GP-04: Expovet Special: Management van de meest courante fracturen bij het paard: een update **BP/N/2016/0010 BP: 2.5**	C	2		27	60
GP-05: Casuïstieken orthopedie en medische beeldvorming **EBP/N/2016/0041 EBP: 3**	C	3		21	75
GP-06: Practicum: geleidingsanesthesie en gewrichtspuncties van het distale lidmaat **EBP/N/2016/0044 EBP: 8.5**	C	0,5	2,5	8	240
GP-07: Help! Mijn paard heeft zenuwstoornissen. Hoe pak ik dat aan? **BP/N/2016/0015 BP: 3**	C	3		21	75
GP-08: Echografisch onderzoek van de pezen en ligamentaire structuren ter hoogte van pijp en koot **EBP/N/2016/0049 EBP: 7**	C	0,5	2,5	9	240
GP-09:Workshop klinische voeding paard **EBP/N/2016/0067 EBP: 3**	C	3		18	75
GP-10: De praktische aanpak van de periodontitis en diastema problematiek **EBP/N/2016/0050 EBP: 6**	C	0,5	2,5	10	240
GP-11: Handig gebruik van nuttige smartphone of tablet 'Apps' in de paardenpraktijk **BP/N/2016/0019 BP: 3**	C	3		13	75
GP-12: Geneesmiddelen wetgeving bij het paard; een update **BP/N/2016/0022 BP: 3**	C	3		60	75
GPD-02: Alles wat je (niet) wil weten over kunstmatige voortplantingstechnieken bij het paard: embryo transfer/transport, ovum pick-up, ICSI, GIFT, PGD en klonen **BP/N/2016/0003 BP: 3**	C	3		30	80
GPD-07: Help! Mijn paard heeft zenuwstoornissen. Hoe pak ik dat aan? **BP/N/2016/0015 BP: 3**	C	3		31	80
GPD-11: Handig gebruik van nuttige smartphone of tablet 'Apps' in de paardenpraktijk **BP/N/2016/0019 BP: 3**	C	3		17	80
GPD-12: Geneesmiddelen wetgeving bij het paard; een update **BP/N/2016/0022 BP: 3**	C	3		57	80

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
GR-01: Het probleembedrijf: slecht opstartende koeien **EBP/N/2016/0034 EBP: 6**	C	1	2	18	150
GR-02: Het probleembedrijf: 'abortus' **EBP/N/2016/0035 EBP: 6**	C	1	2	11	150
GR-03: Monitoring en preventie van wormproblemen bij schapen **EBP/N/2016/0065 EBP: 5**	C	1	2	13	110
GR-04: Hot-topics in de rundveediergeneeskunde **BP/N/2016/0005 BP: 2**	C	3		23	75
GR-05 Chirurgische technieken in de rundergeneeskunde **EBP/N/2016/0037 EBP: 7.5**	C	0,5	2,5	6	240
GR-07: Praktische weetjes omtrent vaccinatie bij het rund **BP/N/2016/0008 BP: 2**	C	2		61	60
GR-08: Enkele nieuwtjes omtrent de gezondheidszorg bij het schaap **BP/N/2016/0013 BP: 3.5**	C	3		23	75
GR-09: Gebruik van cow side tests bij het klinisch onderzoek van het rund **EBP/N/2016/0043 EBP: 7**	C	0,5	2,5	12	240
GR-10: De aanpak van een melkveebedrijf met uiergezondheidsproblemen **EBP/N/2016/0068 EBP: 7,5**	C	1	2	21	170
GR-11: Casuïstieken rundvee **EBP/N/2016/0046 EBP: 5**	C	2	1	12	150
GR-12: De aanpak van een bedrijf met ademhalingsproblemen **EBP/N/2016/0047 EBP: 5**	C	0,5	2,5	9	240
GR-14: Nieuwe ontwikkelingen rond EHEC/STEC bij runderen: diagnose / vaccinatie / behandeling **BP/N/2016/0026 BP: 2.5**	C	3		4	75
GRD-04: Hot-topics in de rundveediergeneeskunde **BP/N/2016/0005 BP: 2**	C	3		55	80
GRD-08: Enkele nieuwtjes omtrent de gezondheidszorg bij het schaap **BP/N/2016/0013 BP: 3.5**	C	3		39	80
GRD-14: Nieuwe ontwikkelingen rond EHEC/STEC bij runderen: diagnose / vaccinatie / behandeling **BP/N/2016/0026 BP: 2.5**	C	3		26	80
GV-01: Impact van meerwekensystemen op gezondheid, management en rendabiliteit **BP/N/2016/0002 BP: 3**	C	3		31	75
GV-02: IPV refresher course **BP/N/2016/0016 BP: 5.5**	C	6		22	160
GV-03: Invloed van stalklimaat in varkensbedrijven op gezondheid van dier en mens **BP/N/2016/0020 BP: 3.5**	C	3		23	75
GVD-01: Impact van meerwekensystemen op gezondheid, management en rendabiliteit **BP/N/2016/0002 BP: 3**	C	3		16	80
GVD-02: IPV refresher course **BP/N/2016/0016 BP: 5.5**	C	6		11	160

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
GVD-03: Invloed van stalklimaat in varkensbedrijven op gezondheid van dier en mens BP/N/2016/0020 BP: 3.5	C	3		18	80
K-01: Casuïstieken anesthesie en analgesie BP/N/2016/0004 BP: 3	C	3		12	75
K-02: Casuïstieken stomatologie hond en kat BP/N/2016/0006 BP: 2	C	2		12	75
K-03: Endemische voorkomende vector-overdraagbare ziekten bij hond en kat BP/N/2016/0009 BP: 2	C	2		70	60
K-04: De duif van A tot Z BP/N/2016/0011 BP: 2	C	2		78	60
K-05: Radioprotectie BP/N/2016/0066 BP: 2	C	2		24	60
K-07: Module interpretatie labo-onderzoeken (6-20/11/2016 van 9u-17u) EBP/N/2016/0053 EBP: 12	C	12		31	360
K-08: Spalken, verbanden en orthesen EBP/N/2016/0054 EBP: 6,5	C	1	2	15	140
K-09: Echografie reeks (10-17-24/01/17 en 16/05/17) EBP/N/2016/0055 EBP: 47,5	C	9	12	18	1010
K-10: Perianale / perineale chirurgie met practicum EBP/N/2016/0056 EBP; 11,5	C	3	3	19	290
K-11: Europese niet-endemische vector-overdraagbare ziekten bij de hond BP/N/2016/0018 BP: 3	C	3		28	75
K-13: Basis Fysiotherapie EBP/N/2016/0063 EBP: 4	C	2	1	24	75
K-14: Help, ik zie schilfers!!! BP/N/2016/0021 BP: 3	C	3		29	75
K-15: Casuïstieken voortplanting EBP/N/2016/0058 EBP: 3	C	3		13	75
K-16: Bloeddrukmeting bij hond en kat met practicum EBP/N/2016/0059 EBP: 6	C	1	2	28	140
K-17: Spoedcursus met practicum EBP/N/2016/0060 EBP: 10,5	C	3	3	30	290
K-18: Recente ontwikkelingen in de behandeling van honden en katten met verworven hartaandoeningen BP/N/2016/0024 BP: 3	C	3		32	75
K-19: Starten met minimaal invasieve chirurgie (laporoscopie) (25-26/04/17) EBP/N/2016/0061 EBP: 20,5	C	6	6	10	980
K-20: Casuïstieken neurologie BP/N/2016/0025 BP: 3	C	3		23	75
K-21: Opfrissingscursus echo EBP/N/2016/0062 EBP: 9	C		3	11	140
K-22: Casuïstieken vogelgeneeskunde BP/N/2016/0028 EP: 3	C	3		33	75
K-23: Medicatie, vocht- en voedingstherapie bij bijzondere dieren EBP/N/2016/0064 EBP: 3	C	3		23	75

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
KA-02: Communicatie: de klant in ons pand: interactieve lezing	C	6		23	180
KA-03: Veel gestelde vragen over voeding hond en kat	C	3		33	75
KAD-03: Veel gestelde vragen over voeding hond en kat	C	3		27	80
KD-01: Casuïstieken anesthesie en analgesie BP/N/2016/0004 BP: 3	C	3		83	80
KD-02: Casuïstieken stomatologie hond en kat BP/N/2016/0006 BP: 3	C	3		63	80
KD-11: Europese niet-endemische vector-overdraagbare ziekten bij de hond BP/N/2016/0018 BP: 3	C	3		49	80
KD-14: Help, ik zie schilfers!!! BP/N/2016/0021 BP: 3	C	3		94	80
KD-15:: Casuïstieken voortplanting EBP/N/2016/0058 EBP: 3	C	3		41	80
KD-18: Recente ontwikkelingen in de behandeling van honden en katten met verworven hartaandoeningen BP/N/2016/0024 BP: 3	C	3		61	80
KD-20: Casuïstieken neurologie BP/N/2016/0025 BP: 3	C	3		55	80
KD-22: Casuïstieken vogelgeneeskunde BP/N/2016/0028 BP: 3	C	3		60	80
KD-23: Medicatie, vocht- en voedingstherapie bij bijzondere dieren EBP/N/2016/0064 EBP: 3	C	3		47	80
PM-01: De onafhankelijke praktijkdierenarts: een illusie of een must? EBP/N/2016/0036 EBP: 4.5	C	3		9	75
PM-02: Interactieve workshop: Networking en timemanagement, ook voor de praktijkdierenarts van belang EBP/N/2016/0039 EBP: 6	C	3		14	75
PM-03: Interactieve workshop: Commercieel denken en handelen als dierenarts, met een focus op klantgericht handelen EBP/N/2016/0042 EBP: 6	C	3		30	75
PM-04: Websites en social media - ook iets voor mijn praktijk? EBP/N/2016/0048 EBP: 3	C	3		13	75
PM-05: nteractieve workshop: Inspirerend leiderschap voor dierenartsen EBP/N/2016/0052 EBP: 6	C	3		32	75
PMD-04: Websites en social media - ook iets voor mijn praktijk? EBP/N/2016/0048 EBP: 3	C	3		20	80

7. Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Armoede en participatie	A	11 lessen en een afsluitende publieke lezing		13	580
Gedragstherapie kinderen en jongeren (*1) (interuniversitair UGent-KULeuven) - inschrijven voor deel 1 aan UGent - inschrijven voor deel 2, 3 en 4 aan KU Leuven	A	(totaal over 4 academiejaren): 50 opleidingsdagen van 6 uur + 80 uren supervisie (in 2e en 3e jaar) + het 4de opleidingsjaar staat voor een aanvulling van 10 studiepunten		39	2500
Gedragstherapie volwassenen (*1)	A	(totaal over 4 academiejaren) 50 dagen van 6 uur + 80 uren supervisie (in 2e en 3e jaar) + het 4de opleidingsjaar staat voor een aanvulling van 10 studiepunten		64	2500
Psychoanalytische therapie met kinderen en jongeren vanuit Freudiaans-Lacaniaans perspectief (*3)	A	Gespreid over 3 deeltijdse jaren: 120u per jaar		11	1500
Psychoanalytische therapie met volwassenen vanuit Freudiaans-Lacaniaans perspectief (*3)	A	Gespreid over 4 deeltijdse jaren: 120u per jaar		65	1700
Groepstherapie vanuit psychoanalytisch perspectief	A	120u per jaar		0	1100
Psycho-oncologie (*4) (UGent: enkel herinschrijven) (nieuwe inschrijvingen aan KU Leuven)	A	78u per jaar		4	1400
Klinische psychodiagnostiek voor kinderen (interuniversitair: KULeuven, UGent, VUB) (2jarig programma); vermelde bedrag is jaarlijks te betalen bedrag		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan VUB			1250
Klinische neuropsychologie (*2)		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan KU Leuven			1100
Eerstelijns psychologische zorg (interuniversitair: UGent, KU Leuven, VUB) i.s.m. de vormingsinstituten de KOPpeling en The Human Link, de beroepsvereniging VVKP		Geen inschrijving aan UGent – inschrijven aan KU Leuven			2500

(*1) gespreid over 4 academiejaren; het vermelde bedrag is het bedrag te betalen per deeltijds jaar.
(*2) interuniversitair: KU Leuven, UGent, VUB; gespreid over 2 academiejaren; het vermelde bedrag is het jaarlijks te betalen bedrag
(*3) het vermelde bedrag is het bedrag te betalen per deeltijds jaar
(*4) interuniversitair: UGent, KULeuven, VUB, UHasselt, UAntwerpen, Cédric Hèle Instituut, Vlaamse Vereniging Klinisch Psychologen; tweejarige opleiding; het vermelde bedrag is het jaarlijks te betalen bedrag.
Herinschrijvers betalen 400 euro i.p.v. 1400 euro.

8. Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Intensive Study Programme (ISP) on Hybrid Breeding	B	150 contacturen – 7 onderdelen met o.a. een case-study en bedrijfsbezoekeen		14	1250

9. Faculteit Farmaceutische Wetenschappen

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Stage Industrieapotheker	A	0	6 maand onbezoldigde stage	5	230
Stage Ziekenhuisfarmacie	A	0	64 weken onbezoldigde stage	11	230

10. Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

Benaming	type	uren theorie	uren praktijk	aantal deelnemers	prijs in euro
Permanent Training Programme titled "Policy and Institutional Analysis in Afghanistan" (onderwijstaal: Engels)	B	8 vooraf opgenomen lessen en 8 seminaries van 1,5 uur		35	890,50

Overzicht van de ingerichte Summer Schools in het academiejaar 2016-2017

1. Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur

Benaming	**uren theorie**	**uren praktijk**	**aantal deelnemers**	**prijs in euro**
Blue Growth Summer School (2 modules) Greenbrigde Oostende (onderwijstaal Engels) (*) bedrag voor 1 module	2 lesweken (1 week per module)		13	500/350*

2. Faculteit Economie en Bedrijfskunde

Benaming	**uren theorie**	**uren praktijk**	**aantal deelnemers**	**prijs in euro**
International Entrepreneurial Summer Camp (onderwijstaal Engels)	2 lesweken		19	499

Europese en internationale onderwijsprogramma's

Europese Onderwijsprogramma's

Erasmus Mundus Action 1 – Joint Programmes

ERASMUS MUNDUS ACTION 1 A – JOINT MASTER PROGRAMMES

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
Prof. G. Van Oost	Ingenieurswetenschappen en Architectuur	FUSION-EP European Master in Nuclear Fusion Science and Engineering Physics 2006-0048/001/FRAME MUNB123	UGent
Prof. F. Tack	Bio-ingenieurswetenschappen	IMETE International Master of Science in Environmental Technology and Engineering 2011-0172	UGent

ERASMUS MUNDUS ACTION 1 B – JOINT DOCTORAL PROGRAMMES

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
Prof. Marleen De Troch	Wetenschappen	MARES Joint Doctoral Programme on Marine Ecosystem Health and Conservation 2011-0016	UGent
Prof. J-M. Noterdaeme	Ingenieurswetenschappen en Architectuur	FUSION – DC Joint Doctorate in Nuclear Fusion Science and Engineering 520131-1-2011-1-BE-EMJD	UGent

Erasmus Mundus Action 2 – Partnerships

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	S1 – lot5: Asia East Erasmus Mundus Action 2 –Partnerships LOTUS+ Linking Organizations Through University Synergies Plus 2014-0856/001-001	Uppsala University
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	S1 – lot10: South Africa	Uppsala University

		Erasmus Mundus Action 2 –Partnerships INSPIRE International Science Promoting Innovation and Entrepreneurship 2014-0879/001-001	
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	S1-Lot 07: Western Balkans Erasmus Mundus Action 2 - Partnerships BASILEUS V Balkans Academic Scheme for the Internationalisation of Learning in cooperation with EU universities 2013-2549/001-001-EMA2	UGent
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	1-Lot 12: Asia Regional Erasmus Mundus Action 2 – Partnerships LOTUS Unlimited Linking Organisations Through University Synergies 2013-2535/001-001-EMA2	UGent
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	S1-Lot18: ACP countries Erasmus Mundus Action 2 – Partnerships CARIBU Cooperation with ACP countries in Regional and International Bridging of Universities 2013-2618/001-001	Vrije Universiteit Brussel
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	S1 – Lot13: India Erasmus Mundus Action 2 – Partnerships NAMASTE Networking and Mobility Actions for Sustainable Technology and Environment in India 2013-2542/001-001	Georg-August Universität Göttingen
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	S1 – lot5: Asia East Erasmus Mundus Action 2 –Partnerships IMPAKT International Mobility Programme for Academic Knowledge Transfer 552088-EM-1-2014-1FR-ERAMUNDUS-EMA21	Université de Rouen

Key Action 1: Learning Mobility of Individuals

Erasmus Mundus Joint Master Degrees

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
Prof. Guido Van Huylenbroeck	Bio-ingenieurswetenschappen	International MSc in Rural Development 2015-1700	Ghent University
Prof. Bart Merci	Ingenieurswetenschappen en architectuur	International MSc in Fire Safety Engineering 1b 2015-1689	Ghent University
Prof. Ben Depoorter	Rechtsgeleerdheid	European Master in Law and Economics 159528-EPP-1-2015-NL-EPPKA1-EPQR	Erasmus Universiteit Rotterdam
Dr. Tim Deprez	Wetenschappen	International Master in Marine Biological Resources 2016-2280	Ghent University
Prof. Eric Vanhaute	Letteren en Wijsbegeerte	Master in Global Studies 2015-1688	University of Leipzig
Prof. Gijs Du Laing	Bio-ingenieurswetenschappen	International Master of Science in Sustainable and Innovative Natural Resource Management 2017-1936	Ghent University

Key Action 2: Cooperation for innovation and the exchange of good practices

Capacity Building in the Field of Higher Education

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
Prof. Xavier Gellynck	Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen	NutriSEA: Network of universities and enterprises for food training in Southeast Asia 561945-EPP-1-2015-1-BE-EPPKA2-CBHE-JP	UGent
Prof. Ludwig Cardon	Faculteit Ingenieurswetenschappen & Architectuur	FABLAB: Development of a network infrastructure for youth innovation entrepreneurship support on fablabs platforms 561536-EPP-1-2015-1-UK-EPPKA2-CBHE-JP (2015-2885/001-001)	Buckinghamshire New University

Prof. Peter Goethals	Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen	UNICAM: Implementing quality of education and tranining of young universities in the rural area of Cambodia 562006-EPP-1-2015-1-ES-EPPKA2-CBHE-JP	UPIII - Toulouse
Prof. Geert Van Hove	Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	CLEMATIS: Knowledge, Curricula and practice for the Educational Support Worker in Vietnam 573934-EPP-1-2016-1-DK-EPPKA2-CBHE-JP	Professionhojskolen I Region Sjaelland
Prof. Peter Goethals	Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen	CONSEA: Developping curricula for Environmental safety and Conservation of the Biodiversity in SEA 573515-EPP-1-2016-1-FR-EPPKA2-CBHE-JP	Universite Paul Sabatier Toulouse III
Prof. Guido Van Huylenbroeck	Academic Director for Internationalisation	SIMPLE: Support of International Platform Merging Labour and Education 574019-EPP-1-2016-1-CZ-EPPKA2-CBHE-JP	Czech University of Life Sciences
Mr. Frederik De Decker	Afdeling Internationalisering	FORINT: Fortalecimiento de la Internacionalizacion entre las Universidades Europeas y Latinoamericanas 573951-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA2-CBHE-JP	EFMD AISBL
Prof. Martin Valcke	Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	CABCIN: Establishment of Capacity Building Centers as a sustainable solution to raise the standards of teaching staff in Indian HEIs 573616-EPP-1-2016-1-PL-EPPKA2-CBHE-JP	POLITECHNIKA WROCLAWSKA
Mr. Frederik De Decker	Afdeling Internationalisering	Rec-Mat: Recognition Matters 586329-EPP-1-2017-1-PT-EPPKA2-CBHE-JP	Universidade do Porto
Prof. Peter Goethals	Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen en Architectuur	Watemas: Climate change and Water management in the focus of international master programs 586345-EPP-1-2017-1-DE-EPPKA2-CBHE-JP	Hochschule Magdeburg-Stendal FH

Mr. Dieter Debruyn	Afdeling Onderzoekscoördinatie	YEBO: Development of the Internationalisation of PhD Studies in South Africa 585697-EPP-1-2017-1-FR-EPPKA2-CBHE-JP	Université de Montpellier

Strategic Partnerships

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
Prof. Frank Naert	Economie en Bedrijfskunde	Development of innovative and transnational teaching contents and didactic methods including blended and peer learning 2014-1-DE01-KA203-00711	Hochschule für Technik und Wirtschaft - Berlin
Dr. Reinhhilde Pulinx	Letteren en wijsbegeerte	EDINA: Education of International Newly Arrived migrant pupils at primary and secondary school level 2015-1-NL01-KA201-008898	Universiteit Utrecht
Dr. Luc Zwartjes	Wetenschappen	GI-LEARNER: Developing a learning line on GIScience in education 2015-1-BE02-KA201-012306	Sint-Lodewijkscollege, Bruges
Prof. Hendrik Van Landeghem	Ingenieurswetenschappen en Architectuur	EUROLEAN+: European Lean Enterprise Alliance Network 2015-1-NO01-KA203-013288	Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet
Prof. Gert Vermeulen	Rechtsgeleerdheid	REMEIC: Research Master in European and International Criminology 2016-1-NL01-KA203-022922	Erasmus Universiteit Rotterdam
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	REALISE: Realising the potential of the international mobility of staff in higher education 2016-1-FR01-KA203-024267	Universite Montpellier 3 Paul Valery

Prof. Ruben Vanderlinden	Psychologie en Pedagogische wetenschappen	e-INFO-TED: Electronic International Forum for Teacher Educator Development 2016-1-NO01-KA203-022036	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
Prof. Lieve Bradt	Psychologie en Pedagogische wetenschappen	Developing an open online course in European social pedagogy 2016-1-UK01-KA202-024559	ThemPra Social Pedagogy Community Interest Company
Prof. Esther de Loof	Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen	CoCos: Co-created Courses through Open Source initiatives 2017-1-BE02-KA203-034744	Artevelde Hogeschool
Mr. Paul Leys	Afdeling Internationalisering	eQuATIC: Online Quality Assessment Tool for International Cooperation 2017-1-BE02-KA203-034773	Universiteit Gent
Prof. Stijn Blot	Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	INACTIC: International Nursing Advanced Competency-based Training for intensive Care 2017-1-UK01-KA202-036713	University of Plymouth
Prof. Dirk Elewaut	Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	PATHWAY: International career pathways and online curriculum for clinician scientists 2017-01-NL01-KA203-035211	Universitair Medisch Centrum Utrecht
Prof. Jeroen Huisman	Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen	SQELT: Sustainable Quality Enhancement in Higher Education Learning and Teaching. Integrative Core Dataset and Perfomance Data Analytics 2017-1-DE01-KA203-003527	Stiftung Evaluationsagentur Baden-Wuerttemberg
Prof. Piet Van Avermaet	Faculteit Letteren en Wijsbegeerte	TRACKs: TRAnsitions Children and Kindergarten 2017-1-PL01-KA201-038560	Uniwersytet Jagiellonski

Prof. Hildegard Vermeiren	Letteren en Wijsbegeerte	Enhancing communication: research to improve communication for people with special needs and development of TIC resources and tools. 2015-1-ES01-KA203-015625	Universidad de Málaga
Dr. Reinhhilde Pulinx	Letteren en wijsbegeerte	EDINA: Education of International Newly Arrived migrant pupils at primary and secondary school level 2015-1-NL01-KA201-008898	Universiteit Utrecht
Mr. Wim Hoste	Bio-ingenieurswetenschappen	EPBC: European Plant Breed College 2015-1-FR01-KA203-015095	Institut Polytechnique LaSalle Beauvais

Key Action 3: Support for policy reform

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
		Focus on Automatic Institutional Recognition 388450-EPP-1-2014-2-NL-EPPKA3-PI-POLICY	Ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap (NL)
Mr. Paul Leys	Onderwijsaangelegenheden - Afdeling Internationalisering	EWP 2.0: Erasmus Without Paper 2.0 590192-EPP-1-2017-1-LU-EPPKA3-PI-FORWARD	European University Foundation
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	Erasmus without papers Projectnr.:562264-EEP-1-2015-1-BE-EPPKA3-PI-FORWARD (01/11/2015-31/10/2017)	UGent
Prof. Jeroen Huisman	Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen	TEFCE: Towards a European Framework for Community Engagement for Higher Education 590200-EPP-1-2017-1-DE-IPPKA3-PI-FORWARD	Technische Universität Dresden
Prof. Jeroen Huisman	Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen	DEQAR: Database of External Quality Assurance Results 590216-EPP-1-2017-1-BE-EPPKA3-PI-FORWARD	Registre Europeen des agencies du management de la qualité pour l'enseignement supérieur

Jean Monnet

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project + Projectnummer	Coördinator
Prof. Sarah Delputte	Politieke en Sociale Wetenschappen	Interparliamentary Cooperation in the EU External Action – Parliamentary Scrutiny and Diplomacy in the EU and Beyond	Catholic University Leuven

Overige Onderwijsprogramma's

Vlaamse Overheid

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project	Coördinator
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	Priorty Country Programme	Flemish Department of Education and Training
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	ASEM-DUO	Flemish Department of Education and Training
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	ASEM Work Placement Pilot Project	Flemish Department of Education and Training
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	Generieke beurzen	Flemish Department of Education and Training
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	eQuATIC	Ghent University

USA

UGent promotor	Faculteit / Directie	Titel project	Coördinator
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	Washington Center	Flemish Department of Education and Training
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	Fulbright	Fulbright Belgium
Mr. Frederik De Decker	Onderwijsaangelegenheden – Afdeling Internationalisering	B.A.E.F.	Belgian American Educational Foundation

Taalrapportering
academiejaar 2016-2017

1. *Doelstellingen en rechtsgrond*

Bij de stichting van de 'Rijksuniversiteit' in 1817 was het Latijn de onderwijstaal. Nadien toen de 'Rijksuniversiteit' in 1830 'Belgische Rijksuniversiteit' werd, werd het Frans de onderwijstaal. Het duurde tot 1930, na een lange taalstrijd, vooraleer het Nederlands officieel de voertaal werd.

Eén van de streefdoelen die de Universiteit Gent zich gesteld heeft in haar opdrachtverklaring is dat zij zich zou profileren in een breed internationaal perspectief maar tegelijk daarbij haar eigenheid inzake taal en cultuur zou beklemtonen. Het is de taak van de universiteit haar bijdrage te leveren tot de ontwikkeling van Nederlandstalige wetenschappelijke terminologie. Een taal waarin geen communicatie over nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen gebeurt zal verarmen; daarom blijft wetenschappelijk onderwijs en communicatie in het Nederlands belangrijk. Het behouden en versterken van de taal- en cultuurdiversiteit is trouwens één van de actiepunten van de Europese Unie, omdat dit als één van de troeven van Europa aanzien wordt. Daar waar de Sorbonne- en Bolognaverklaringen een streven uitdrukken naar grotere transparantie en uitwisselbaarheid, wordt in deze zelfde verklaringen expliciet aandacht gevraagd voor de eigenheid, de meertaligheid en de culturele diversiteit.

Dit sluit echter niet uit dat de universiteit aangepast moet kunnen reageren op de internationalisering van het hoger onderwijs en de toenemende mondialisering van het maatschappelijk en professioneel leven waarin onze afgestudeerden zullen functioneren. Het gebruik van andere talen dan het Nederlands en meer specifiek het Engels kan hiervoor noodzakelijk zijn, maar dit is nooit een doel op zich. Engelstalig onderwijs moet een meerwaarde betekenen voor de studenten, de opleiding en het afnemend veld.

1.1 Engelstalige opleidingen aan de Universiteit Gent

Engelstalige opleidingen binnen de Universiteit Gent	Initiële opleidingen
Wetenschappen	International Master of Science in Agro- and Environmental Nematology
	Master of Science in Geology
	Master of Science in Biochemistry and Biotechnology
	Master of Science in Bioinformatics
	Master of Science in Biology
	Master of Science in Chemistry
	International Master of Science in Marine Biodiversity and Conservation
	Master of Science in Marine and Lacustrine Science and Management
	Master of Science in Nematology
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	Master of Science in Biomedical Engineering
	International Master of Science in Biomedical Engineering
	Master of Science in Chemical Engineering
	Master of Science in Civil Engineering
	Master of Science in Electrical Engineering
	Master of Science in Electromechanical Engineering
	European Master of Science in Photonics
	International Master of Science in Fire Safety Engineering
	Master of Science in Fire Safety Engineering
	European Master of Science in Nuclear Fusion and Engineering Physics
	Master of Science in Industrial Engineering and Operations Research
	Master of Science in Photonics Engineering
	Master of Science in Engineering Physics
	Master of Science in Textile Engineering
	Master of Science in Sustainable Materials Engineering
	Master of Science in Computer Science Engineering
Bio-ingenieurswetenschappen	Master of Science in Aquaculture
	Master of Science in Environmental Sanitation
	Master of Science in Food Technology
	International Master of Science in Environmental Technology and Engineering
	Master of Science in Nutrition and Rural Development
	Master of Science in Physical Land Resources
	International Master of Science in Rural Development
Economie en bedrijfskunde	Master of Science in Business Economics

	Master of Science in Business Engineering
Politieke en Sociale Wetenschappen	Bachelor of Science in Social Sciences (in samenwerking met VUB)

Engelstalige opleidingen binnen de Universiteit Gent	Voortgezette opleidingen
Letteren en Wijsbegeerte	Master of Arts in Advanced Studies in Linguistics
	Master of Arts in American Studies
	Postgraduate Studies in Logic, History and Philosophy of Science
	Postgraduate Certificate Computer-Assisted Language Mediation
	Postgraduate Studies Dutch and Translation
	Postgraduate Curatorial Studies
Recht en Criminologie	European Master of Laws in Law and Economics
	Master of Laws in Advanced Studies in European Law
	Master of Laws in International Business Law
	Master of Laws in International and European Law
	Master of Laws in European Union Law
	Master of Science in Maritime Science
Wetenschappen	Master of Science in Plant Biotechnology
	Master of Science in Statistical Data Analysis
	Master of Science in Space Studies
	Postgraduate Studies in Biosafety in Plant Biotechnology
	Postgraduate Studies in Weather and Climate Modeling
	Postgraduate Hydrography B
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	Master of Science in Nuclear Engineering
	Postgraduate Studies in Fire Safety Engineering
Economie en Bedrijfskunde	Master of Science in Banking and Finance
	Master of Science in Marketing Analysis
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	Postgraduate Studies in Oral Implantology
	Postgraduate Studies in Oral Health Sciences
	Postgraduate Studies in Algology
	Master of Science in Advanced Dentistry
Bio-Ingenieurswetenschappen	Master of Science in Technology for Integrated Water Management

1.2 Anderstalige opleidingsonderdelen in Nederlandstalige opleidingen

De Universiteit Gent biedt anderstalige opleidingsonderdelen aan waarbij de taal een meerwaarde vormt voor de studenten, het afnemend veld en de functionaliteit voor de opleiding.

Nederlandstalige opleidingen met anderstalige opleidingsonderdelen waarbij taal een meerwaarde is (per faculteit)	In hoeveel opleidingen	In hoeveel opleidingsonderdelen
Letteren en Wijsbegeerte	32	485
Recht en Criminologie	4	46
Wetenschappen	18	125
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	9	11
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	23	152
Economie en Bedrijfskunde	10	69
Diergeneeskunde	0	0
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	15	47
Bio-ingenieurswetenschappen	7	55
Farmaceutische Wetenschappen	1	16
Politieke wetenschappen	7	47

De Universiteit Gent beschikt per opleidingsonderdeel over een gedetailleerde motivering die steeds opgevraagd kan worden bij de instelling. De motiveringen per faculteit kan men hieronder samengevat terugvinden.

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

- Het gaat hierbij vooral om opleidingsonderdelen in talenopleidingen, waarin taalkunde, letterkunde of taalverwerving wordt gedoceerd en waarbij Engels de voertaal is.
- Veel vakken worden gedoceerd door een anderstalige lesgever
- Sommige vakken worden door een andere faculteit of universiteit ingericht en daarom in het Engels gedoceerd
- Internationalisering is ten slotte een belangrijke reden: vakken die deel uitmaken van een uitwisselingsprogramma moeten toegankelijk zijn voor buitenlandse studenten

Faculteit Recht en Criminologie

- Verschillende opleidingen binnen de faculteit Recht en Criminologie zijn van mening dat de studenten op zijn minst één verplicht opleidingsonderdeel moeten volgen in een andere taal om hun Engelse taalvaardigheid in het criminologische domein aan te scherpen en dit reeds vanaf de bacheloropleiding.
- Veel opleidingsonderdelen hebben een sterk internationaal gerichte focus wat betreft beleid. Ze bevatten een internationaal comparatief aspect en worden dus internationaal onderzocht waardoor de meeste literatuur en onderzoek Engelstalig is.

- Het gebruik van de Engelse taal vergroot de toegankelijkheid voor internationale en uitwisselingsstudenten.

Faculteit Wetenschappen

- In alle basisvakken en gevorderde keuzevakken uit masteropleidingen is een component onderzoek aanwezig. Engels is de gemeenschappelijke taal die gebruikt wordt op het niveau van wetenschappelijk onderzoek.
- Verschillende opleidingen vinden het een meerwaarde dat de student de Engelste taal leert gebruiken in een onderzoeksdomein dat gekenmerkt is door een grote mate van internationalisering. Zo worden studenten in contact gebracht met wetenschappelijk onderwijs en onderzoek op internationaal niveau.
- De interactie met buitenlandse studenten (uit internationale programma's) en met internationale onderzoekers wordt als een meerwaarde voor de wiskundestudent beschouwd. Vandaar dat voor elke afstudeerrichting enkele vakken in het Engels gedoceerd worden.

Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen

- Het doel van het gebruik van de Engelse taal is de toegankelijkheid ervan voor buitenlandse studenten te vergroten, in het bijzonder studenten die hun Erasmus-stage in het 1ste Masterjaar aan onze instelling doen. Bovendien komen de studenten die niet op Erasmus gaan, via hun buitenlandse collega's in contact met het internationale aspect van de opleiding en de beroepsuitvoering. Op deze wijze komt het Engels taalgebruik ten goede van zowel de studentenuitwisseling in het kader van Erasmus als van het internationalisation@home principe.
- Binnen deze opleiding worden gastdocenten uitgenodigd, die mogelijks geen Nederlands kennen. Dit is een voorbereidende cursus waarbij internationalisering een centraal begrip betreft.
- De internationale dimensie, de internationaal gerenommeerde sprekers en de variatie aan onderwijsvormen noodzaken dat de onderwijstaal Engels wordt.

Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur

- Deze opleidingsonderdelen worden ook gedoceerd in een Engelstalige opleiding, waardoor de studenten deze (keuze)opleidingsonderdelen enkel in het Engels kunnen volgen.
- Deze opleidingsonderdelen worden in het Engels aangeboden in het kader van de activiteiten rond onderwijsinternationalisering.

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

- De opleidingsonderdelen worden in het Engels aangeboden ter voorbereiding op het vakspecifieke Engelstalige jargon, internationale werkomgeving en activiteiten rond onderwijsinternationalisering.
- Het gebruik van de Engelse taal moet bepaalde opleidingsonderdelen toegankelijker maken voor buitenlandse studenten.

Faculteit Diergeneeskunde

Deze vraag is niet van toepassing op bovenstaande faculteit.

Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen

- Deze opleidingsonderdelen worden in het Engels aangeboden om een Engelstalig aanbod te creëren in het kader van de internationale uitwisseling van studenten (uitgaand en inkomend)
- In diverse opleidingsonderdelen valt men terug op wetenschappelijk onderzoek waarbij Engels de voertaal is.
- Binnen de vakdidactiek en de vakdidactische uitdieping komen de pedagogische en didactische vaardigheden om een taal aan te leren aan bod. Aangezien de taal het inhoudelijke voorwerp vormt, is deze onlosmakelijk verbonden met de methode.

Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen

- Een aantal opleidingsonderdelen worden in het Engels gedoceerd omdat de wetenschapsdomeinen waarop deze opleidingen zijn gebaseerd, gekenmerkt worden door een grote mate van internationalisering en de faculteit de student door middel van een anderstalig opleidingsonderdeel met die internationale omgeving in contact wil brengen.
- De opleidingsonderdelen die steeds in het Engels worden gedoceerd, komen ook voor in de ICP- en internationale opleidingen aangeboden door de faculteit. Op deze wijze wordt de onderwijslast van de lesgevers beperkt en wordt de interactie van de student met buitenlandse studenten uit ICP-opleidingen en/of inkomende uitwisselingsstudenten gestimuleerd.

Faculteit Farmaceutische Wetenschappen

- Het doceren van een aantal opleidingsonderdelen in het Engels wordt door de opleiding Master in de geneesmiddelenontwikkeling gemotiveerd vanuit de redenering dat zij haar studenten zo goed mogelijk wil voorbereiden om in een internationale werkomgeving te kunnen functioneren. Het Engels is de standaardtaal in zowel de farmaceutische bedrijven als in het wetenschappelijk onderzoek. Het gebruik van het Engels betekent dus een meerwaarde voor de student Master in de geneesmiddelenontwikkeling en is functioneel voor de opleiding.

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

- Gelet op de positie binnen de Master EU-studies en de vakinhoudelijke eigenheid van de betrokken opleidingsonderdelen gaat het hier om wetenschapsdomeinen die gekenmerkt worden door een grote mate van internationalisering. De student wordt via deze andere taal ook op een eenvoudigere wijze in contact gebracht met de internationale omgeving (zowel vanuit politiek-wetenschappelijk perspectief als met het oog op het eigen latere professionele functioneren).
- Deze opleidingsonderdelen worden ook vaak weerhouden door studenten in het Erasmusprogramma. De discussies met deze studenten kunnen voor de Gentse een bijzondere meerwaarde bieden. Regelmatig worden ook buitenlandse academici in deze opleidingsonderdelen uitgenodigd. De lesgevers zijn bereid tegemoet te komen aan eventuele bijkomende voorwaarden die de taalcode aan hen oplegt.

2. *Voorwaarde inzake kwaliteit en democratisering*

2.1 Onderwijzend en academisch personeel

Vanuit de directie Onderwijsaangelegenheden wordt samen met het Universitair Centrum voor Talenonderwijs een aanbod voorzien aan taalcursussen Engels voor docenten.

- Lessenreeks 'Lecturing skills in English': Deze achtdelige lessenreeks wordt in het kader van de docententrainingen aangeboden en door het talencentrum van UGent (UCT) ingericht.
- Taalcursus "'English Proficiency for Lecturer": Specifiek voor lesgevers die doceren in het Engels is er de taalcursus "'English Proficiency for Lecturer". Deze intensieve cursus bereidt specifiek voor op de ITACE-test (Interuniversity Test of Academic English) en op het verwerven van het C1-beheersingsniveau. De cursus kan ook gevolgd worden ter remediëring in het geval van niet slagen.
  De UGent heeft voor de ITACE-test geopteerd omdat ze specifiek afgestemd is op een academische omgeving en op doceren. De ITACE-test is kosteloos voor de lesgever en wordt gefinancierd vanuit de centrale administratie. Ze is daarenboven internationaal erkend. Voor het testen van de taalkennis Nederlands biedt de UGent de ITNA-test aan.

Meer informatie is terug te vinden op onderwijstips.ugent.be , op de website van het UCT (www.uct.UGent.be) en op www.itace.be en www.itna.be.

In het professionaliseringaanbod voor de docenten en assistenten zijn volgende trainingen specifiek gericht op taalbegeleiding.

- Assistententraining 'begeleiden van schrijfopdrachten'
- Docententraining 'presentatietechnieken'
- Workshops voor docenten 'taalontwikkelend lesgeven: feedback op schrijfopdrachten', in de faculteit rechten, opleiding criminologie, en in de faculteit economie
- Dienstverlening 'feedback op leermateriaal'

2.2 Studenten

2.2.1 Taaltesten

Studenten kunnen de hierboven genoemde taaltesten Nederlands en Engels afleggen aan het UCT. Via de website is het ook mogelijk een zelftest uit te voeren.

Sinds academiejaar 2016-2017 is het onderdeel 'taal' in de SIMON-test aangepast. De taaltest meet nu cognitieve vaardigheden op het gebied van structuur, woord- en tekstbegrip en vormcorrectheid. In het feedbackrapport worden de studenten gewezen op remediëringstrajecten, facultair of universiteitsbreed.

2.2.2 Taalbegeleidingsmaatregelen in anderstalige opleidingen of opleidingen met anderstalige opleidingsonderdelen

De Universiteit Gent biedt 2 taalvakken Engels aan als universiteitsbrede keuzevakken nl. Wetenschappelijk Engels en Gevorderd Wetenschappelijk Engels. Het opnemen in het curriculum van één dergelijk vak per opleiding kan aan de student niet geweigerd worden.

Het opleidingsonderdeel "Wetenschappelijk Engels" heeft als doel de bestaande taalvaardigheid van de studenten in een academische context uit te diepen. Er wordt daartoe een inleiding geboden in een aantal essentiële wetenschapscommunicatieve vaardigheden. Bovendien wordt de kennis van de studenten op het vlak van grammatica en woordenschat uitgebreid met het oog op uiteenlopende academische behoeften.

Het opleidingsonderdeel "Gevorderd wetenschappelijk Engels" heeft als doel de taalvaardigheid Engels in een academische context op een hoger niveau te brengen. Er wordt in de eerste plaats aandacht besteed aan schrijfvaardigheid (*academic writing skills*) en leesvaardigheid, maar daarnaast komen ook andere aspecten aan bod: het beluisteren en het zelf geven van een presentatie in het Engels, het zelfstandig opzoeken van mogelijke bronnen voor taalverwerving en -uitbreiding, communiceren met vakgenoten.

Zie ook: https://studiegids.ugent.be/2017/NL/FACULTY/A/UBKV/AUKEUZ/AUKEUZ.html

Daarnaast wordt voor vakspecifieke terminologie gewerkt met glossaria om nieuwe terminologieën te vertalen of verklaren (voorbeeld: "Oxford Dictionary of Biology") en hebben verschillende opleidingen specifieke taalbegeleidingsvakken ingebouwd.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Faculteit Rechtsgeleerdheid: keuzevak "Engels voor Criminologen"
- Faculteit Economie en Bedrijfskunde: "Economisch Engels I" en "Economisch Engels II". Studenten kunnen ook opteren om het opleidingsonderdeel "Economische Engels III" op te nemen als keuzevak.
- Faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen: "Wetenschappelijke communicatie in het Engels" aangeboden.

2.2.3 Nederlandstalige en anderstalige taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen

a) Taalbegeleidingsinitiatieven Nederlands

1. **Directie Onderwijsaangelegenheden - Taalbeleid Academisch Nederlands**

De medewerkers van Taalbeleid academisch Nederlands staan in voor verschillende universiteitsbrede acties, gelinkt aan de taalbeleidsnota 2015:

- individuele begeleiding van studenten uit kansengroepen (dyslexie, anderstalig, nieuwkomer, aspecifieke vooropleiding),
- workshops academisch schrijven en presentatietechnieken voor het universiteitsbrede keuzevak Coaching en Diversiteit én voor het rolmodellenproject (beleidscel Diversiteit en Gender)
- Informatieve website www.ugent.be/taaladvies als norm voor academische taalvaardigheid (schrijven, spreken, luisteren en lezen), aanvankelijk ontwikkeld door en verder uitgewerkt en opgevolgd in samenwerking met het Universitair Centrum voor Talenonderwijs (UCT):.
- de Schrijfwijzer, een *rubric* voor feedback bij schrijfopdrachten, opvolgen en promoten,
- de e-mailetiquette opvolgen en promoten,
- de taaltest voor SIMON opstellen, in samenwerking met het academische schrijfcentrum Taalonthaal.

2. Universitair Centrum voor Talenonderwijs

- Informatieve website www.ugent.be/taaladvies als norm voor academische taalvaardigheid
- In het eerste semester kunnen studenten een cursus 'Efficiënt papers schrijven' of 'Academisch Nederlands voor anderstalige studenten' volgen.

3. Onderwijsinnovatieprojecten

ALICE , een onderwijsinnovatieproject van de FLW, FWE, FEA, FRE, FPPW en DOWA, is een uitbreidbare webapplicatie met taal- en redeneeroefeningen, die zich aanpast aan het niveau van de individuele gebruiker.

ALICE heeft belang voor:

- de remediëring na SIMON. Wanneer studenten in hun feedbackrapport code rood voor taal krijgen, kunnen ze hun taalvaardigheid oefenen in ALICE.
- flipping the classroom. Iedere lesgever kan de software gebruiken voor eigen oefeningen aangezien de interface zeer toegankelijk is en voor zichzelf spreekt. Zo kan je ook bv. wiskundeoefeningen in ALICE gieten.

4. Facultaire initiatieven:

Opmerking: Deze lijst is niet exhaustief maar louter opgesteld op basis van de informatie die de faculteiten hebben doorgestuurd. Taalbegeleidingsmaatregelen kunnen zodanig geïntegreerd zijn in het onderwijsbeleid van een faculteit dat de faculteit ze niet als bijzondere taalbegeleidingsmaatregelen beschouwt. Meer informatie over de verschillende initiatieven kan verkregen worden via taalbeleid@ugent.be.

In de meeste faculteiten worden de sessies over academisch schrijven in het Nederlands verzorgd door de taalbeleidsmedewerkers, tenzij anders vermeld.

Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur

- Een aantal jaar geleden werd het **project 'Academisch wiskunde-Nederlands'** uitgewerkt. Het doel was studenten uit kansengroepen beter te laten doorstromen. Het materiaal dat tijdens het project werd uitgewerkt, werd **geïntegreerd in de leerstof van de eerste drie herhalingsweken** georganiseerd bij het begin van de 1ste bachelor. De nadruk ligt op het formuleren van een logische redenering, niet op spelling en grammatica. De docent neemt doelbewust examens met open vragen af om hen dan ook te quoteren op hun taalgebruik, voornamelijk op de structuur van hun antwoord.
- Bij de industriële ingenieurs is er een **communicatieleerlijn** doorheen de opleiding, verzorgd door de hoofdlector communicatie.
- Bij de burgerlijke ingenieurs is er een ultra lightversie van de communicatielijn, verzorgd door de hoofdlector communicatie.

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

- **Economisch Nederlands voor Anderstaligen**. In eerste en tweede bachelor van de opleidingen EW, TEW, HIR en HW moeten alle studenten economisch Engels en Frans volgen. Maar anderstalige studenten-nieuwkomers kunnen die vakken vervangen door economisch Nederlands voor anderstaligen.

Alle lessen taalvaardigheid in de opleiding bestuurskunde en handelswetenschappen worden verzorgd door de lector taalvaardigheid die verbonden is aan de faculteit, tenzij anders vermeld.

Bestuurskunde:

- In 1ste bachelor krijgen studenten een **sessie academisch schrijven**.
- In 3de bachelor krijgen de studenten colleges over solliciteren (mondeling en schriftelijk), vergaderen, rapporteren, *Information Mapping*, toegankelijk formuleren, e-mail, leerpaden spelling, telefoneren en presenteren (van hun stagebedrijf) De lector taalvaardigheid evalueert de studenten op taal en stijl, refererenties en een analyse van een vergadering in hun stagebedrijf.

Handelswetenschappen:

- In 2de bachelor, ter voorbereiding van het ondernemerschap, leren studenten een **businessplan schrijven en presenteren**.
- Ook in 2de bachelor leren de studenten **academische vaardigheden**: academisch schrijven, refereren, enz. Elke student maakt een individuele **synthese** van een Engels wetenschappelijk artikel. Die syntheses worden plenair besproken in de les, zowel inhoudelijk als vormelijk. Voor datzelfde vak doorlopen de studenten thuis een **digitaal oefenpakket** met leerpaden, bestaande uit filmpjes, theorie in tekstvorm en curiosoefeningen. Die leerpaden gaan over academisch schrijven in de brede zin van het woord: stijl, structuur, spelling, enz.
- In 3de bachelor leren studenten, ter voorbereiding op de arbeidsmarkt, **solliciteren, rapporteren, corresponderen, communiceren**, enz. De eindevaluatie gebeurt aan de hand van een portfolio.
- In 1ste master krijgen de studenten les in **presentatietechnieken**. Daarnaast krijgen de studenten de opdracht om een samenvatting van een arrest te schrijven. Daarvoor volgen ze een **uiteenzetting over academisch schrijven** aan de hand van de Schrijfwijzer, verzorgd door de taalbeleidsmedewerkers. In het tweede deel van de les geven ze **peerfeedback** op elkaars samenvattingen m.b.v. de Schrijfwijzer in Minerva.

⇨ De opleiding handelswetenschappen werkt momenteel aan een leerlijn taalvaardigheid.

Toegepaste Economische Wetenschappen:

- In 2de bachelor krijgen studenten een **interactieve les over het schrijven van een literatuurstudie**.

<u>Faculteit Letteren en Wijsbegeerte</u>

- Taalonthaal is het schrijfcentrum van de faculteit Letteren & Wijsbegeerte en is er vanaf academiejaar 2016-2017 elke woensdag (20%).
  Taalonthaal biedt ondersteuning voor academisch schrijfwerk in het Nederlands en:
    - voorziet lessenreeksen met praktische en concrete schrijftips,
    - geeft taal- en tekstadvies op maat tijdens individuele begeleidingssessies,
    - stuurt geregeld een taalmailing met do's and don'ts.

  Taalonthaal is er voor alle studenten van de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, van eerstejaars tot laatstejaars. Veel opleidingen binnen de faculteit verwijzen studenten als remediëring door naar de individuele begeleiding of de lessenreeksen.

- Een elektronische leeromgeving voor schrijfvaardigheidstraining in de opleiding Taal- en Letterkunde.

- De opleidingen binnen de taal- en letterkunde besteden lessen exclusief aan spreek- en schrijfvaardigheid.
- In de opleiding Wijsbegeerte werken studenten per twee aan een paper ter voorbereiding van de bachelorproef. In de feedback bij die paper wordt ruime aandacht besteed aan taal. Ter ondersteuning bij deze opdracht worden studenten doorverwezen naar een Schrijfhulppagina: http://www.philosophy.ugent.be/schrijfhulp.

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

Politieke wetenschappen:

- In de opleiding politieke wetenschappen is er een **leerlijn 'samenwerken en communiceren'**.

Communicatiewetenschappen:

- In 1ste bachelor maken studenten kennis met schrijfvaardigheden voor academische teksten in het vak 'Academisch Rapporteren in de Communicatiewetenschappen'. Ze krijgen ook een handleiding over academisch schrijven.
- In 2de bachelor scherpen studenten hun talenkennis aan en bereiden ze zich voor op het schrijven van Engelstalige papers.
- In 3de bachelor leren studenten vaardigheden als taalbeheersing en presentatietechnieken en speelt in op de verwachtingen van het beroepenveld.

Sociologie:

- Er is een **handleiding wetenschappelijk schrijven**. De handleiding zorgt ervoor dat studenten kwalitatief beter schrijven en maakt de begeleiding en de beoordeling van studenten bij schrijfoefeningen consistenter.
- Er zijn generieke vakken waarin studenten impliciet werken aan academische taalvaardigheid / communicatie, bv. Actuele Maatschappelijk Problemen (Ba1). In dat laatste vak organiseren de taalbeleidsmedewerkers sinds 2015-2016 ***writing clinics*** waarin studenten peerfeedback geven op elkaars papers. Door middel van kennisclips en een plenaire sessie weten de studenten hoe die peerfeedback vorm moet krijgen.

Faculteitsbreed:

- Sinds academiejaar 2014-2015 krijgen studenten in hun masterjaar een meer geformaliseerde en gestructureerde begeleiding bij het schrijven van hun masterproef, namelijk in de **Werkcolleges Masterproef**.

Faculteit Rechtsgeleerdheid

Rechten:

- In eerste bachelor krijgen de studenten een **sessie over academisch schrijven** als voorbereiding op hun examen waar zij een betoog moeten schrijven.
- Het monitoraat, de beleidscel Diversiteit en Gender en de werkgroep diversiteit van de faculteit RE ontwikkelden samen **een brochure 'Juridisch Schrijven'**.
- Er wordt gewerkt aan een **taalleerlijn in de opleiding rechten**.

Criminologie:

- In eerste bachelor krijgen de studenten een **sessie over academisch schrijven** ter voorbereiding van de samenvatting van een hoofdstuk uit een handboek, wat een deel van hun examen is.
- In twee bachelor ontwikkelde Taalbeleid een **leerpad 'observerend leren'** in Minerva. Studenten krijgen de taak een reflectieverslag te schrijven. Ze krijgen daarvoor 1 maand de tijd. Om hen te helpen moeten ze in Minerva een leerpad doorlopen. Dit bestaat uit filmpjes waarin ze een medestudent aan het werk zien terwijl die een reflectieverslag schrijft. De filmpjes gaan telkens over een onderdeel van de schrijfwijzer, bv. inhoud, stijl, structuur, … Na elk filmpje krijgen de studenten een aantal stellingen die ze als waar of onwaar moeten bestempelen. Er wordt ook telkens feedback gegeven. Als ze het hele leerpad doorlopen hebben, krijgen ze een soort certificaat. Dat hebben ze nodig om naar de les te komen en moet in hun portfolio. (Het maakt dus ook deel uit van de permanente evaluatie).
  Naast het leerpad krijgen de studenten ook nog een vorming 'vergadertechnieken' en een vorming 'presentatietechnieken'. De studenten moeten op het einde van het academiejaar een presentatie geven van een groepstaak.
- In derde bachelor krijgen de studenten een infosessie 'Hoe schrijf ik een bachelorproef?'

⇨ De **opleiding criminologie werkt momenteel aan een leerlijn taalvaardigheid** door na te gaan hoe de verschillende opleidingsonderdelen en vakinhouden (nog) beter op elkaar kunnen aansluiten.

Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen

- Bij de SLO Gezondheidwetenschappen (strikt genomen onderdeel van de FPPW) vindt een **taalscreening** plaats van alle studenten vanuit het idee dat taalbeheersing één van de kerncompetenties van een leraar is. De screening bestaat uit twee delen. In het eerste deel krijgen de studenten een aantal zinnen aangeboden, die zij zelf moeten corrigeren of herformuleren. Daarnaast schrijven ze een e-mail naar aanleiding van een bepaalde situatie. In het tweede deel wordt het reflectieverslag van de microteaching grondig geëvalueerd. De studenten krijgen persoonlijk en schriftelijk feedback over de twee delen van de screening.

- In een onderwijsinnovatieproject in 2012 **optimaliseerde** de faculteit geneeskunde **de beoordeling en begeleiding van masterproeven** met de volgende doelstellingen:
  - stimuleren van masterproeven met wetenschappelijke publicaties als output,
  - ontwikkelen van een training voor begeleiders en promotoren omtrent verwachtingen bij een masterproef en manier van beoordelen,
  - uitwerken van een begeleidingsprofiel,
  - stimuleren van studenten om elkaars masterproef te bespreken,
  - nagaan of er een verschil is in scores naargelang het soort van onderzoek,
  - nagaan of er een verschil is in beoordeling door promotor en commissarissen.
- In de opleiding biomedische wetenschappen is er een verkorte leerlijn taalvaardigheid terug te vinden De studenten schrijven telkens een review van vijf artikels. Die taak wordt niet enkel moeilijker, maar ook uitgediept in vergelijking met het jaar ervoor. In 2de bachelor schrijven ze 5 pagina's; in 3de bachelor schrijven ze er 7 en geven ze een presentatie.

Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen

- Het vak **'Academische communicatievaardigheden'** voor de schakelprogramma's waarbij studenten leren om
  - de onderliggende assumpties van veel gebruikte onderzoeksmethodes te bevragen,
  - theoretische en empirische kennis (bronnenmateriaal) te zoeken en te selecteren in functie van een pedagogische vraagstelling of handelingssituatie,
  - in een academisch adequate vorm een wetenschappelijke probleemstelling te concipiëren, schriftelijk en mondeling te verwoorden en te evalueren.

- Op vraag van het monitoraat geven de taalbeleidsmedewerkers **infosessies 'hoe schrijf ik een masterproef?'** voor de masterstudenten die zij op eigen initiatief kunnen bijwonen.

Faculteit Farmaceutische Wetenschappen

- Er wordt een **inleidende sessie** gegeven in het begin van het vierde jaar over de inhoudelijke opbouw van een **masterproef** en hoe de studenten correct moeten refereren.

Faculteit Diergeneeskunde

- Er is een werkgroep taalbeleid aan de faculteit. Die bestaat uit de voorzitter van de OC, de onderwijsdirecteur, 6 andere ZAP-leden en twee studentenvertegenwoordigers. De werkgroep zorgt voor de taalondersteuningsinitiatieven aan de faculteit;
- Er is een tool om masterproeven op een uniforme en objectievere manier te evalueren. De tool bestaat uit een elektronisch puntenregistratiesysteem en een lijst met explicitering van de evaluatiecriteria.

Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen

- De Facultaire Dienst Onderwijsondersteuning heeft checklists opgesteld om uniform feedback te kunnen geven op practicumverslagen, werkstukken en papers.
- Er is een **leerlijn wetenschapscommunicatie** uitgerwerkt. Ten eerste zet men in op een uniforme en objectieve beoordeling van schrijfopdrachten door het gebruik van 3 *rubrics*: 2 checklists voor studenten (in het Nederlands en in het Engels) en 1 feedbacklist voor de docent. Ten tweede worden de bestaande kennisclips over academisch communiceren geüpdatet en gemoderniseerd. Die kennisclips worden ingezet in leerpaden die studenten individueel kunnen verwerken. Ten slotte zullen de opleidingen in een toekomstig traject aandacht besteden aan presentatievaardigheden.

Faculteit Wetenschappen

- Tijdens de infosessies op de infodag (FWE) worden de talige startcompetenties besproken.
- Op de facultaire website van de FWE zijn weblinks te vinden naar de UGent-sites over academische taalvaardigheid, taalbegeleiding en -advies.
- In de FWE organiseren sommige opleidingen het opleidingsonderdeel 'Vraagstellingen masterproef' of 'Voorbereiding masterproef' voorafgaand aan de masterproef waarin aandacht is voor academisch taalgebruik en presentatietechnieken. Ook bij logboeken (vb. Biologie) krijgen de studenten concrete richtlijnen over een correct taalgebruik bij wetenschappelijke rapportering en worden ze hierop beoordeeld. Er zijn ook richtlijnen en infosessies bachelorproef en masterproef in de meeste opleidingen van de FWE over bijvoorbeeld specifieke formuleringen bij de beschrijving van resultaten en het voeren van een discussie. De FDO stuurde ook een email naar alle studenten bij de aanvang van het academiejaar i.v.m. correct taalgebruik en e-mail-etiquette.
- In de opleiding Biochemie-Biotechnologie krijgen de studenten feedback op het taalgebruik bij de evaluatie van verslagen van practica, projecten en masterproef. Om dit leerproces te stimuleren wordt in vele practica en projecten met tussentijdse verslagen gewerkt die enkel tot doel hebben de studenten bij te sturen in het rapporteerproces wat betreft vorm, inhoud en taalgebruik vooraleer een finale versie wordt ingediend. Het correct taalgebruik is een evaluatiecriterium bij de projecten en bachelor- en masterproef. Er is een keuzevak "Scientific Communication in English" in Ba2.
- In de opleiding Geologie worden schriftelijke taken ook op spelling en wetenschappelijk taalgebruik beoordeeld.
- In de opleiding Fysica en Sterrenkunde is er een immersieve aanpak en geleidelijkheid m.b.t. het trainen van rapporteren in academisch Nederlands. Enkele keuzevakken in het programma bevatten een component academisch Engels en/of Nederlands.
- In de opleiding Informatica is er een leerlijn communicatie binnen de softwarengineeringlabs.

b) *Anderstalige taalbegeleiding*

De Universiteit Gent biedt 2 taalvakken Engels aan als universiteitsbrede keuzevakken nl. Wetenschappelijk Engels en Gevorderd Wetenschappelijk Engels (zie ook punt 2.2.2.). Deze vakken staan open voor alle studenten. Het opnemen in het curriculum van één dergelijk vak per opleiding kan aan de student niet geweigerd worden.

2.2.4 Recht op examen in het Nederlands

In het geval de eindcompetenties van een opleidingsonderdeel in een Nederlandstalige bacheloropleiding, een Nederlandstalige master-na-bacheloropleiding of een Nederlandstalig voorbereidings- of schakelprogramma geen taalcompetenties omvatten, heeft de student steeds het recht om geëvalueerd te worden in het Nederlands.

De student die van dit recht wil gebruikmaken deelt dit mee aan de facultaire studentenadministratie, vóór 15 november voor een eerstesemestervak en vóór 1 maart voor een tweedesemestervak. De facultaire studentenadministratie verwittigt de voorzitter van de examencommissie en deze laatste verzoekt de examencommissie desgevallend een plaatsvervangend examinator aan te wijzen.

Overzicht van het aantal studenten dat gebruikmaakt van het recht om het examen in het Nederlands af te leggen.

Faculteit	Opleidingen	Examenafname in het Nederlands
Letteren en Wijsbegeerte	Bachelor of Arts in de Oost-Europese Talen en Culturen	1
	Bachelor of Arts in de Oosterse Talen en Culturen	2
	Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte	1
	Bachelor of Arts in de Moraalwetenschappen	1
	Master of Arts in de Moraalwetenschappen	9
	Master of Arts in de Wijsbegeerte	9
	Master of Arts in de Geschiedenis	4
	Master of Arts in de Kunstwetenschappen	2
	Master of Arts in de Historische Taal- en Letterkunde	1
	Master of Arts in de Taal- en Letterkunde	1
	Master of Arts in de Gender en Diversiteit	11
Recht en Criminologie	Master of Laws in de Rechten	30
Wetenschappen	/	/
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	Master of Science in de Biomedische Wetenschappen	90
	Master of Science in de Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie	445
	Master of Medicine in de Geneeskunde	1
	Master of Science in de Verpleegkunde en Vroedkunde	9

	Master of Science in de Logopedische en audiologische wetenschappen	45
	Master of Science in de Ergotherapeutische wetenschappen	136
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	/	/
Economie en Bedrijfskunde	Bachelor of Science in de Toegepaste Economische Wetenschappen	1
	Bachelor of Science in de Handelswetenschappen	21
	Master of Science in de Handelswetenschappen	70
	Master of Science in de Algemene Economie	4
	Master of Science in de Economische Wetenschappen	8
	Master of Science in de Bestuurskunde en publiek management	1
Diergeneeskunde	/	/
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	/	/
Bio-ingenieurswetenschappen	Bachelor of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: milieutechnologie	Alle Nederlandstalige studenten leggen examen af in het Nederlands
	Bachelor of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: land- en bosbeheer	Idem
	Master of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: bos- en natuurbeheer	Idem
	Master of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: cel- en genbiotechnologie	Idem
	Master of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: chemie en bioprocestechnologie	Idem
	Master of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: land- en waterbeheer	Idem
	Master of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: landbouwkunde	Idem
	Master of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: levensmiddelenwetenschappen en voeding	Idem
	Master of Science in de Bio-ingenieurswetenschappen: milieutechnologie	
	Master of Science in de Biowetenschappen: land- en tuinbouwkunde	Idem
Farmaceutische wetenschappen	/	/
Politieke en Sociale Wetenschappen	/	/

3. Gedragscode

Jaarlijks keurt de Raad van Bestuur de 'Gedragscode voor onderwijstaal anders dan het Nederlands' goed. Deze gedragscode bestaat als afzonderlijk document (zie: http://www.UGent.be/student/nl/studeren/regelgeving) en is tevens geïntegreerd in het Onderwijs- en examenreglement.

Tabellen en overzichten onderzoek 2017

Bijzonder Onderzoeksfonds – overzicht toekenningen van BOF-middelen door de voorzitter van de Onderzoeksraad

Conform delegatiebesluit inzake Onderzoeksaangelegenheden (Raad van Bestuur dd 3 april 2015)

Type financiering	Datum advies Onderzoeksraad	Datum toekenning door voorzitter Onderzoeksraad
Onderwijsondersteuning Piet Demeester	8/5/2015 (RvB)	16/02/2017
Cofinanciering voor Chinese doctorandi met een CSC beurs	27/02/2017	3/3/2017
Verlenging doctoraatsmandaten	22/05/2017	29/05/2017
Doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden	22/05/2017	29/05/2017
Associatieonderzoeksplatform	22/05/2017	31/05/2017
Alliantieonderzoeksgroepen	22/05/2017	31/05/2017
Universiteitsbrede expertisecentra (reserve)	22/6/2017 (24/11/2016)	28/06/2017
Verlenging BOF-ZAP mandaat (Nicolas Le Thomas, Jo Vandesompele, Bart Lambrecht en Paulus Smeyers)	22/6/2017	30/6/2017
2-4 jarige projecten	22/6/2017	4/7/2017
2-4 jarig project (reserve)	6/7/2017	7/7/2017
Alliantieonderzoeksgroepen - Verlengingen	6/7/2017	7/7/2017
Dr assistenten met onderzoeksopdracht	29/8/2017	30/8/2017
Doctoraatsmandaten	29/8/2017	31/8/2017
Verlenging BOF-ZAP mandaat (Veronique Van Speybroeck en Stefaan Vandenberghe)	29/08/2017	6/9/2017
Onderwijsondersteuning Jo Van Steenbergen	8/5/2015 (RvB)	24/08/2017
Onderwijsondersteuning Ilse Derluyn	8/5/2015 (RvB)	25/8/2017
Alliantieonderzoeksgroep	29/08/2017	4/9/2017
Cofinanciering Marie sklodowska Curie Fellowship postdoctorale onderzoeksbeurs (Tangi Aubert)	22/05/2017	29/9/2017
GOA	16 maart en 14 september 2017	3/10/2017
Verlenging BOF-ZAP mandaat (Lieven Clement en Steven Sleutel)	22/6/2017 (1/9/2017 BC)	5/10/2017
Onderwijsondersteuning Piet Demeester	8/5/2015 (RvB)	27/10/2017
Startkredieten	23/11/2017	1/12/2017

Onderwijsondersteuning Pieter Defrenne	8/5/2015 (RvB)	6/12/2017
Onderwijsondersteuning Koen Bostoen	8/5/2015 (RvB)	7/12/2017
Facultair onderzoeksfonds/Facultair mobiliteitsfonds	11/12/2017	14/12/2017

Bijzonder Onderzoeksfonds - projecten

1 Geconcerteerde onderzoeksacties (GOA's)

GOA's toegekend in 2017, te starten vanaf 1 januari *2018*

Hoofdpromotor	Prof. Dirk Ryckbosch, vakgroep Fysica en Sterrenkunde
Promotor:	Prof. Didar Dobur, vakgroep Fysica en Sterrenkunde
Titel:	Search for new physics beyond the Standard Model of particle physics
Financiering:	€ 1 900 000 (Personeel (€ 1 550 000) - Werking (€ 300 000) - Uitrusting (€ 50 000))
Looptijd:	60 maanden
Hoofdpromotor	Prof. Geert De Schutter, vakgroep Bouwkundige constructies
Promotor:	Prof. Koen Dewettinck, vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid, Prof. Pieter Cornillie, vakgroep Morfologie, Prof. Ludwig Cardon, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Titel:	Generic materials study towards high quality advanced medical, food and engineering 3D structures
Financiering:	€ 1 693 000 (Personeel (€ 1 238 500) - Werking (€ 359 500) - Uitrusting (€ 95 000))
Looptijd:	60 maanden
Hoofdpromotor	Prof. Alain Goossens, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Promotor:	Prof. Godelieve Gheysen, vakgroep Biotechnologie, Prof. Sofie Goormachtig, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Titel:	Understanding biotic stresses in plant roots through molecular interactomics in tomato
Financiering:	€ 1 835 000 (Personeel (€ 1 286 500) - Werking (€ 385 000) - Onderaanneming (€ 163 500))
Looptijd:	60 maanden
Hoofdpromotor	Prof. Yvan Saeys, vakgroep toegepaste wiskunde, informatica en statistiek
Promotor:	Prof. Martin Guilliams, vakgroep Biomedische moleculaire biologie, Prof. Tom Taghon, vakgroep Klinische biologie, microbiologie en immunologie, Prof. Pieter Van Vlierberghe, vakgroep Pediatrie en genetica
Titel:	Unravelling cellular heterogeneity and dynamics in normal and malignant hematopoiesis using single-cell bioinformatics
Financiering:	€ 1 899 636 (Personeel (€ 1 007 889) - Werking (€ 783 818) - Uitrusting (€ 107 929))
Looptijd:	60 maanden
Hoofdpromotor	Prof. Ann Van Soom, vakgroep Verloskunde, voortplanting en bedrijfsdiergeneeskunde
Promotor:	Prof. Dieter Deforce, vakgroep Geneesmiddelenleer, Prof. Petra De Sutter, vakgroep Uro-gynaecologie, Prof. Luc Peelman, vakgroep Voeding, Genetica en Ethologie
Titel:	Ex ovo omnia: from stem cell to oocyte
Financiering:	€ 1 682 196 (Personeel (€ 960 244) - Werking (€ 721 952))
Looptijd:	60 maanden
Hoofdpromotor	Prof. Lieven De Marez, vakgroep Communicatiewetenschappen
Promotor:	Prof. Luc Martens, vakgroep Informatietechnologie, Prof. Eva Lievens, vakgroep Vakgroep Metajuridica, Privaat- en Ondernemingsrecht, Prof. Veronique Hoste, vakgroep Vertalen, tolken en communicatie

Titel: Promoting news diversity: An interdisciplinary investigation into algorithmic design, personalization and the public interest
Financiering: € 1 646 401 (Personeel (€ 1 420 000) - Werking (€ 226 401))
Looptijd: 48 maanden

Hoofdpromotor Prof. Pierre Schoentjes, vakgroep Letterkunde

Promotor: Prof. Benjamin Biebuyck, vakgroep Letterkunde, Prof. Stef Craps, vakgroep Letterkunde, Prof. Sabine Verhulst, vakgroep Letterkunde
Titel: Literatuur, natuur en ecologie. Een ecopoëtische benadering van hedendaags Frans, Duitstalig, Engelstalig en Italiaans verhalend proza.
Financiering: € 1 327 399 (Personeel (€ 1 074 999) - Werking (€ 252 400))
Looptijd: 48 maanden

Hoofdpromotor Prof. Dominique Van Der Straeten, vakgroep Biologie

Promotor: Prof. Christophe Stove, vakgroep Bioanalyse
Titel: Multi-biofortification of rice: a molecular and analytical study
Financiering: € 1 442 547 (Personeel (€ 1 017 190) - Werking (€ 377 500) - Uitrusting (€ 27 357) - Onderaanneming (€ 20 500))
Looptijd: 72 maanden

2 Twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten

2.1 Startkredieten toegekend in 2017, te starten vanaf 1 januari 2018

Promotor: Prof. Dagmar D'hooge, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Titel: Controlling polymerization processes from very low to very high chain lengths
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Koen Ponnet, vakgroep Communicatiewetenschappen
Titel: Examining online/offline social capital and its association with online/offline risk behaviors, both at the individual and neighborhood level
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Els Lefever, vakgroep Vertalen, tolken en communicatie
Titel: PLATOS: Detection of topics, stance and argumentation in a social media corpus
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Mark Delanote, vakgroep Vakgroep Metajuridica, Privaat- en Ondernemingsrecht
Titel: De kostprijs van fiscaal-administratieve verplichtingen: een inbreuk op het eigendomsrecht?
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Tony Belpaeme, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel: Generative deep learning for contingent behaviour production on social robots
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Fabienne Bossuyt, vakgroep Politieke wetenschappen
Titel: The influence of interest groups on the EU's foreign policy: assessing and explaining the influence of human rights NGOs on the EU's human rights promotion in the post-Soviet space
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Jan Van den Bulcke, vakgroep Bos- en waterbeheer
Titel: An X-ray view on the intra-seasonal dynamics of carbon storage in trees [XINCAST]
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Annelies Decloedt, vakgroep Interne geneeskunde en klinische biologie van de grote huisdieren
Titel: Challenges in veterinary communication: dealing with complementary and alternative veterinary medicine
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Stefan Magez, vakgroep Biochemie en Microbiologie
Titel: Development of diagnostic tools for the control of Trypanosoma evansi Trypanosomosis in Asia
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Jelle Laverge, vakgroep Architectuur en stedenbouw
Titel: Vergelijkend empirisch onderzoek naar de performantie van handhavingskaders binnen de context van de Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Tanja Cirkovic Velickovic, vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid
Titel: Impact of environmental pollution on proteome and allergome profyles of shellfish
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Ellen Simon, vakgroep Vertalen, tolken en communicatie
Titel: Spraakverstaanbaarheid en vreemd accent: Nieuwe perspectieven op de perceptie van Nederlands als Vreemde Taal
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Clara-Mihaela Ionescu, vakgroep Elektrische energie, systemen en automatisering
Titel: Minimal information model multi-objective predictive control for multivariable systems (MIMOPREC)
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Stijn Dewaele, vakgroep Geologie en bodemkunde
Titel: Reconstruction of the geodynamic evolution of the felsic magmatism associated with critical mineralization in the Great Lakes area of Central Africa
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Sarah Gabriël, vakgroep Veterinaire volksgezondheid en voedselveiligheid
Titel: Anisakidae, neglected but not negligible zoonotic foodborne parasites: towards solutions to decrease their impact on Veterinary Public Health
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Dieter Claeys, vakgroep Technische bedrijfsvoering
Titel: Integrated condition-based maintenance of multi-component manufacturing equipment
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Kim Van Tittelboom, vakgroep Bouwkundige constructies
Titel: Tackling challenges to meet the conflicting requirements in 3D concrete printing

Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Antoinette Verhage, vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaalrecht
Titel: Practice what they preach? Attitude versus behavior in ethical decision making by police officers
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Delphine De Smedt, vakgroep Maatschappelijke gezondheidkunde
Titel: QAPICHE: QuAlity of life in Patients wIth CHronic diseasE
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Ward De Spiegelaere, vakgroep Morfologie
Titel: The role of angiopoietin signaling on the regulation of angiogenesis by TIE2 expressing macrophages
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Mattias Vermeiren, vakgroep Politieke wetenschappen
Titel: Monetary policy discourse coalitions after the crisis: A comparative study of paradigm change or maintenance in the US, the UK and the Euro-zone
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Linda Badan, vakgroep Vertalen, tolken en communicatie
Titel: Discourse markers in Italian L2 and heritage language
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Elie Verleyen, vakgroep Biologie
Titel: Biodiversity and Ecosystem Functioning of High-Arctic Biological Soil Crusts
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Hannah Keppler, vakgroep Spraak-, Taal-, en Gehoorwetenschappen
Titel: ACT now!: Auditief Cognitieve Testing om het hoortoestelvoordeel te optimaliseren
ACT now!: Auditory Cognitive Testing to optimize hearing aid benefit
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Tom Van Hoof, vakgroep Radiotherapie en experimenteel kankeronderzoek
Titel: Developing new guidelines for the delineation of the lymphatic system to optimize radiation therapy planning in the novel prone crawl position for breast cancer treatment
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Jeroen Trybou, vakgroep Maatschappelijke gezondheidkunde
Titel: The impact of personal health budgets and health literacy on patient empowerment, care organization and patient outcomes
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Jannick Demanet, vakgroep Sociologie
Titel: Structured disadvantage in tertiary education opportunities? The role of secondary school composition, structure, and processes in higher education enrollment and success.
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Koen Raemdonck, vakgroep Geneesmiddelenleer

Titel: Repurposing of cationic amphiphilic drugs as adjuvants to enhance the cellular delivery of RNA therapeutics
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Annelies Roggeman, vakgroep Accountancy en bedrijfsfinanciering
Titel: On the process and outcomes of more stringent transfer pricing documentation requirements for business
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Francisco Gilabert Villegas, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Titel: Toughness assessment and micro-to-macro correlation of fracture processes in composite materials using a versatile embedded multiscale model
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Felicitas Becker, vakgroep Geschiedenis
Titel: The history of Islamic law courts in Tanzania, ca. 1950-2010
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Joachim Bretschneider, vakgroep Archeologie
Titel: Time Capsule of the Late Bronze Age Crisis Period - The Material Culture of Pyla-Kokkinokremos Cyprus
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Katrien Verleye, vakgroep Management, innovatie en ondernemerschap
Titel: Legitimation of New Service Constellations in Inter-Organizational Networks
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Guy De Mulder, vakgroep Archeologie
Titel: A technological study of Bronze Age full-hilted swords in the Benelux and France in their European context
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Joris Michiels, vakgroep Dierwetenschappen en Aquatische Ecologie
Titel: Targeting selected transient receptor potential channels to modulate gastric function in the weaned piglet
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Teodoro Katinis, vakgroep Letterkunde
Titel: Revealing Secrets: Rhetoric and Medicine in the Italian Renaissance Literature (ca. 1550-1600)
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Katrijn Maryns, vakgroep Vertalen, tolken en communicatie
Titel: Language and legal counselling: A linguistic ethnography of multilingual support in the legal assistance to asylum seekers in Belgium
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Kris Rutten, vakgroep Onderwijskunde
Titel: The rhetoric of cultural literacy
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Leen Maes, vakgroep Spraak-, Taal-, en Gehoorwetenschappen
Titel: The impact of a vestibular dysfunction on the cognitive performance in adults
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Ellen Desmet, vakgroep Vakgroep Europees, Publiek- en Internationaal Recht
Titel: Safe with the neighbours?
Refugee protection and EU external migration policy in Turkey and Morocco
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Nathan Van Den Bossche, vakgroep Architectuur en stedenbouw
Titel: The impact of climate change on the durability of wall constructions
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Gilles-Maurice de Schryver, vakgroep Talen en Culturen
Titel: Theoretical underpinnings for a user-friendly, corpus-driven, semi-bilingual, digital dictionary of Swahili
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Ilse Ruyssen, vakgroep Algemene economie
Titel: Migration within and out of developing countries: Responses to climate change and violence
Financiering: € 200.000
Looptijd: 48 maanden

2.2 2-4 jarige onderzoeksprojecten toegekend in 2017

Promotor: Prof. Peter Bienstman, vakgroep Informatietechnologie
Co-Promotor: Prof. Joni Dambre, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel: Low-power all-optical information processing beyond 100 Gbps using neuro-inspired techniques
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Gert Peersman, vakgroep Financiële economie
Titel: The Transmission Mechanism of Food Commodity Market Shocks to Real Economic Activity
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Rino Morent, vakgroep Toegepaste fysica
Co-Promotor: Heidi Declercq, vakgroep Medische Basiswetenschappen
Titel: Fundamental study of the effect of plasma penetration on cell-material interaction for scaffolds
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Stijn Vansteelandt, vakgroep toegepaste wiskunde, informatica en statistiek
Titel: Honest data-adaptive inference for treatment effects
Financiering: € 197 661
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Jan Dumolyn, vakgroep Geschiedenis
Titel: The Diffusion and Reception of Political Songs in the Low Countries, c. 1300 – c. 1570
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Sophie Janssens, vakgroep Inwendige ziekten

Titel: The role of the IRE1/XBP1 axis in in NK cell-mediated anti-tumor immunology
Financiering: € 199 920
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Kristiaan Neyts, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Co-Promotor: Prof. Jeroen Beeckman, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel: Organic light emitting diodes with lateral emission in electrode-free waveguides
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Bart Dessein, vakgroep Talen en Culturen
Titel: An intellectual genealogy of Islam in modern China: categorization, modernization, secularization
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Maggie Geuens, vakgroep Marketing
Co-Promotor: Prof. Iris Vermeir, vakgroep Marketing
Titel: The impact of product assortment on consumers' (un)healthy grocery choices
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Jasson Vindas Diaz, vakgroep Wiskunde
Titel: Wavelet methods in classical and functional analysis
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Mario Vanhoucke, vakgroep Beleidsinformatica en Operationeel beheer
Titel: A comprehensive framework and solution approach for scheduling flexible projects
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Eva Derous, vakgroep Personeelsbeleid-, arbeids- en organisatiepsychologie
Titel: Mind the Ad: Why Qualified Job Seekers May (Not) Apply
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Philip Meuleman, vakgroep Klinische biologie, microbiologie en immunologie
Titel: Study of the interactions between the hepatitis E virus and its host.
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Bart Defrancq, vakgroep Vertalen, tolken en communicatie
Titel: Interpreter-mediated police interviewing cum drafting (IMPID): practices and outcomes
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Kim Verbeken, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Co-Promotor: Prof. Arne Verliefde, vakgroep Toegepaste analytische en fysische chemie
Titel: Investigation of the role of alloying elements and hydrogen in the mechanical degradation of steam turbine steel due to stress-corrosion cracking in acidic water
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Bart Soenens, vakgroep Ontwikkelings-, persoonlijkheids- en sociale psychologie
Co-Promotor: Prof. Leen Haerens, vakgroep Bewegings- en sportwetenschappen
Titel: Help, my teacher is pressuring me!' Antecedents and consequences of students' coping responses to controlling teaching
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Erik Weber, vakgroep Wijsbegeerte en moraalwetenschap
Titel: Risk Factor Knowledge in Medical Sciences. A Philosophical Analysis of Benefits and Potential Dangers
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. John Van Camp, vakgroep Voedselveiligheid en voedselkwaliteit
Titel: Cell wall-degrading enzyme inhibition and health beneficial effects of phenolic compounds by solid-state fermentation from brassica waste
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Matthias D'hooghe, vakgroep Duurzame organische chemie en technologie
Co-Promotor: Prof. Karolien De Bosscher, vakgroep Biochemie
Titel: Exploration of HDAC6 inhibitors as anti-inflammatory agents – linking HDAC6 chemistry with inflammation biology
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Pieter Van Vlierberghe, vakgroep Pediatrie en genetica
Co-Promotor: Dr. Steven Goossens, vakgroep Pediatrie en genetica
Titel: Molecular mechanisms controlling pre-leukemic stem cells in the thymus
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Kristien Van Reeth, vakgroep Virologie, parasitologie en immunologie
Titel: A sustainable vaccination strategy for cross-clade protection against H1N1 influenza viruses of swine and humans
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Stijn Baert, vakgroep Sociale economie
Co-Promotor: Prof. Lieven De Marez, vakgroep Communicatiewetenschappen
Titel: Smartphonegebruik en studieresultaten: causale impact, mediatie via slaapkwaliteit en moderatie door multitasking
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Tom Decorte, vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaalrecht
Co-Promotor: Prof. Wouter Vanderplasschen, vakgroep Orthopedagogiek
Titel: Accessibility of substance abuse treatment for persons with a migration background: a qualitative analysis of five treatment centres and problem users with a migration background in Flanders, Belgium
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Thijs Van de Graaf, vakgroep Politieke wetenschappen
Titel: The comparative politics of shale gas in Europe
Financiering: € 190 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Nele De Belie, vakgroep Bouwkundige constructies
Co-Promotor: Prof. Geert De Schutter, vakgroep Bouwkundige constructies, Dr. Sandra Van Vlierberghe, vakgroep Organische en macromoleculaire chemie
Titel: Innovative, multifunctional repair technique to extend the service life of concrete structures
Financiering: € 200 000
Looptijd: 48 maanden

Promotor: Prof. Pieter Spanoghe, vakgroep Gewasbescherming

Titel:	Ontwikkeling van een risico-indicator voor de druk van gewasbeschermingsmiddelen op solitaire bijen in appel
Financiering:	€ 200 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Zeger Hens, vakgroep Anorganische en fysische chemie
Co-Promotor:	Pieter Geiregat, vakgroep Anorganische en fysische chemie, Mickael Tessier, vakgroep Anorganische en fysische chemie
Titel:	all35 – III-V core/shell quantum dots for emission and amplification of infrared light
Financiering:	€ 200 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Stijn Joye, vakgroep Communicatiewetenschappen
Titel:	Out of the past. A multi-methodological research project on the role and representation of the colonial past in contemporary news coverage: Africa on Belgium and vice versa.
Financiering:	€ 190 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Isabelle Devos, vakgroep Geschiedenis
Titel:	Who died from cancer? A history of victims of malignant tumors in Belgium, 1850-1950
Financiering:	€ 190 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Ben Dhooge, vakgroep Talen en Culturen
Titel:	Writing the past in exile. The interwar Russian émigré historical novel (1917-1939).
Financiering:	€ 190 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Jan Wiersema, vakgroep Experimenteel-klinische en gezondheidspsychologie
Titel:	The role of the temporoparietal junction in self-other distinction in autism spectrum disorder (ASD)
Financiering:	€ 190 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Linos Vandekerckhove, vakgroep Inwendige ziekten
Co-Promotor:	Dr. Eva Malatinkova, vakgroep Inwendige ziekten
Titel:	Dissection of the HIV reservoir in acutely infected patients treated immediately
Financiering:	€ 200 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Robert Hartsuiker, vakgroep Experimentele psychologie
Titel:	Sense of agency in speech production
Financiering:	€ 190 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. José Martins, vakgroep Organische en macromoleculaire chemie
Co-Promotor:	Prof. Annemieke Madder, vakgroep Organische en macromoleculaire chemie
Titel:	Molecular design of imidazole enhanced nucleic acid aptamers and DNAzymes based upon a modeling-synthesis-analysis toolbox
Financiering:	€ 200 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Christophe Stove, vakgroep Bioanalyse
Co-promotor:	Prof. Kathleen Van Craenenbroeck, vakgroep Biochemie en Microbiologie
Titel:	Looks don't matter, it's what you do that counts*: Deployment of innovative bio-assays for screening and elucidation of the mechanism of action of new psychoactive substances
Financiering:	€ 200 000
Looptijd:	48 maanden

Promotor:	Prof. Frédéric Lynen, vakgroep Organische en macromoleculaire chemie

Titel:	Development of silica templating approaches allowing in-column polymerization of low domain size polymer monoliths for liquid chromatography applications
Financiering:	€ 200 000
Looptijd:	48 maanden

Bijzonder Onderzoeksfonds – mandaten

1 BOF-ZAP en BOF-TT mandaten

1. In 2017 toegekende centrale BOF - ZAP mandaten met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht

Mandaten toegekend in 2017 voor een periode van 5 jaar

Prof. Catherine Cazin
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: katalyse voor duurzame synthetische chemie
Vakgroep: Chemie

Prof. Frederick Verbruggen
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: Experimentele Psychologie
Vakgroep: Experimentele Psychologie

Prof. Lieve Van Hoof
met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: Cultuurgeschiedenis Late Oudheid/Vroege Middeleeuwen
Vakgroep: Geschiedenis

Prof. Pieter Mestdagh
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: Bio-informatics, functional genomics, RNA-biology, oncology
Vakgroep: Vakgroep Pediatrie en genetica

Prof. Sandra Van Vlierberghe
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: Foto-responsieve polymeren/ biomaterialen
Vakgroep: Organische en Macromoleculaire Chemie

Prof. Tom Defoirdt
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: Blauwe biotechnologie en antivirulentie therapie
Vakgroep: Biotechnologie

2. BOF-ZAP mandaten in het kader van een ERC Grant

Mandaten toegekend in 2017 voor een periode van 5 jaar (verlengbaar tot aan het emeritaat)

Prof. Bert De Rybel
Met ingang van 1/02/2017
Vakgebied: ontwikkelingsbiologie van planten
Vakgroep: Plantenbiotechnologie en Bio-informatica

Prof. Diego Miralles
Met ingang van 1/2/2017
Vakgebied: hydrologie en klimaat
Vakgroep: Omgeving

Prof. Jutho Haegeman
Met ingang van 1/2/2017
Vakgebied: kwantumveldentheorie en veeldeeltjesfysica
Vakgroep: Fysica en Sterrenkunde

Prof. Marco Caracciolo

Met ingang van 1/2/2017
Vakgebied: Engelse letterkunde/literaire theorie
Vakgroep: Letterkunde

Prof. Iwan Moreels
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: 2D-materialen
Vakgroep: Chemie

3. BOF ZAP mandaat in het kader van een MRP onderzoeksgroep

Mandaten verlengd in 2017 voor een periode van 5 jaar

Onderzoeksgroep Prof. Baets
Prof. Nicolas Le Thomas
Met ingang van 01/10/2017, verlengd voor 5 jaar
Vakgebied: fotonische geïntegreerde schakelingen voor biofotonische toepassingen
Vakgroep: Informatietechnologie

Onderzoeksgroep Prof. Van de Peer
Prof. Lieven Clement
Met ingang van 1/10/2017, verlengd voor 5 jaar
Vakgebied: computational biology and statistical genomics
Vakgroep: Toegepaste Wiskunde en Informatica

4. BOF-mandaten gecontingenteerd over de faculteiten

Mandaten toegekend in 2017 voor een periode van 5 jaar (tenzij anders vermeld)

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

Prof. Pieter-Jan Maes (BOF-TT)
Met ingang van 01/02/2017
Vakgebied: Systematische Muziekwetenschap
Vakgroep: Kunst-, Muziek- en Theaterwetenschappen

Faculteit Rechtsgeleerdheid

Prof. Alexander De Becker (BOF ZAP)
Met ingang van 01/02/2017
Vakgebied: Sociaal recht
Vakgroep: Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht

Prof. Toon Moonen (BOF Tenure Track)
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: Staatsrecht en Bestuursrecht
Vakgroep: Europees, Publiek- en Internationaal Recht

Faculteit Wetenschappen

Prof. Frank Verstraete (BOF ZAP)
Met ingang van 01/02/2017
Vakgebied: theoretische fysica
Vakgroep: Fysica en Sterrenkunde

Prof. Steven Nolan (BOF ZAP)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: homogene katalyse en organometaalchemie
Vakgroep: Chemie

Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen

Prof. Delphine De Smedt (BOF Tenure Track)
Met ingang van 1/2/2017
Vakgebied: Translationeel onderzoek in maatschappelijke en eerstelijnsgezondheidszorg
Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidkunde

Prof. Mohamed Lamkanfi (BOF ZAP)
Met ingang van 1/2/2017
Vakgebied: medische biochemie met bijzondere expertise in de rol en moleculaire signalisatie van NOD-like receptoren (NLRs) en inflammasomen
Vakgroep: Inwendige ziekten

Prof. An Hendrix (BOF Tenure Track)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: kanker en mechanismen van metastasering
Vakgroep: Radiotherapie en Experimenteel Kankeronderzoek

Prof. Filomeen Haerynck (BOF Tenure Track)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: kindergeneeskunde
Vakgroep: Pediatrie en genetica

Prof. Bart Lambrecht (BOF ZAP)
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: klinische immunologie en longziekten
Vakgroep: Inwendige ziekten

Jo Vandesompele(BOF ZAP)
Met ingang van 01/10/2017
Vakgebied: functionele genomica en genoombiocomputing
Vakgroep: Pediatrie en genetica

Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur

Prof. Kevin Van Geem (BOF ZAP)
Met ingang van 1/2/2017
Vakgebied: thermische reactietechniek
Vakgroep: Chemische Proceskunde en Technische Chemie

Prof. Gunther Roelkens (BOF ZAP)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied : Fotonische geïntegreerde circuits en systemen voor toepassingen in het mid-infrarood
Vakgroep: Informatietechnologie

Prof. Jasper De Bock (BOF Tenure Track)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: modelleren, redeneren en beslissen onder onzekerheid
Vakgroep: Elektronica en Informatiesystemen

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

Prof. Selien De Schryder (BOF Tenure Track)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: Empirische macro-economie
Vakgroep: Financiële Economie

Faculteit Diergeneeskunde

Prof. Pascale Smets (BOF ZAP)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: Cardiologie Kleine Huisdieren
Vakgroep: Kleine Huisdieren

Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen

Prof. Paulus Smeyers (BOF ZAP)
Met ingang van 1/10/2017 (1-jarig BOF-mandaat)
Vakgebied: wijsgerige pedagogiek
Vakgroep: Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek

Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen

Prof. Jan Van den Bulcke (BOF Tenure Track)
Met ingang van 1/10/2016
Vakgebied: primary sustainable production
Vakgroep: Omgeving

Prof. Steven Sleutel (BOF ZAP)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: organische koolstofbeheer in terrestrische ecosystemen
Vakgroep: Bodembeheer

Prof. Jan Baetens (BOF ZAP)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied spatio-temporele data-analyse en modellering
Vakgroep: Data-analyse en wiskundige modellering

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

Prof. Tom Evens (BOF ZAP)
Met ingang van 1/10/2017
Vakgebied: nieuwe communicatietechnologieën
Vakgroep: Communicatiewetenschappen

2 BOF-doctoraatsmandaten

Eerste termijn toegekend in 2017

Kandidaat:	Tong Liu
Promotor:	Prof. Frank Vanhaecke, vakgroep Anorganische en fysische chemie
Co-Promotor:	Dr. Lieve Balcaen, vakgroep Analytische chemie
Titel:	Method development with tandem ICP-mass spectrometry (ICP-MS/MS) – the next level
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Sophie Duchène
Promotor:	Prof. Roald Docter, vakgroep Archeologie
Titel:	Herkomst en functie van de maalstenen in Thorikos en de Laurion: een bijdrage tot de kennis van uitwisselingsnetwerken in het Egeïsch gebied.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Evi Van damme
Promotor:	Prof. Klaas Willems, vakgroep Taalkunde

Co-Promotor: Dr. Ludovic De Cuypere, vakgroep Taalkunde
Titel: Een corpusonderzoek naar de datiefalternantie bij TRANSFERwerkwoorden in de geschiedenis van het Nieuwhoogduits (1650 tot heden)
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Elien Vandoorn
Promotor: Prof. Kristien Van Reeth, vakgroep Virologie, parasitologie en immunologie
Co-Promotor: Prof. Xavier Saelens, vakgroep Biomedische moleculaire biologie
Titel: Swine as an intermediate host for potentially pandemic avian influenza viruses: unravelling host species barriers
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Eline Mestdagh
Promotor: Prof. Berber Bevernage, vakgroep Geschiedenis
Titel: Shaping the future by reclaiming the past? The role of historical culture in the recognition struggles of the Sub-Saharan African diaspora in Belgium (1990 – present).
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Anouk Tanghe
Promotor: Prof. Patrick Calders, vakgroep Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie
Co-Promotor: Cajsa Tonoli, vakgroep Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie
Titel: Non pharmacological interventions to attenuate vascular dysfunctions in patients with Type 2 Diabetes
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Lana Mulier
Promotor: Prof. Iris Vermeir, vakgroep Marketing
Co-Promotor: Prof. Hendrik Slabbinck, vakgroep Marketing
Titel: Approach and loss aversion: Effects of cognitive protective biases in public health campaigns
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Felien Laureys
Promotor: Prof. Matthieu Lenoir, vakgroep Bewegings- en sportwetenschappen
Co-Promotor: Prof. Frederik Deconinck, vakgroep Bewegings- en sportwetenschappen
Titel: Body, brain and mind: a multidimensional approach to expertise in sport
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Sofie Vereycken
Promotor: Prof. Luc Lavrysen, vakgroep Vakgroep Europees, Publiek- en Internationaal Recht
Titel: Public participation in environmental decision-making: Aarhus watched with Argus eyes?
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Phara De Bock
Promotor: Prof. Mia Eeckhout, vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid
Co-Promotor: Prof. Katleen Raes, vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid
Titel: Processing van pseudogranen: nutritionele en technologische implicaties
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Olga Goryacheva
Promotor: Prof. Sarah De Saeger, vakgroep Bioanalyse
Co-Promotor: Natalia Beloglazova, vakgroep Bioanalyse
Titel: Red-infrared quantum dots for application in blood point-of-care testing

Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Nele Audenaert
Promotor: Prof. Wendy De Bondt, vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaalrecht
Titel: Eenheid van opzet bij de straftoemeting: de Europese dimensie van ne bis in idem en proportionaliteit
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Julie Vanderstraeten
Promotor: Prof. Yves Briers, vakgroep Biotechnologie
Titel: Designer cellulosomics for a customized conversion of lignocellulosic biomass to bioethanol
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: María Godoy León
Promotor: Prof. Jo Dewulf, vakgroep Groene Chemie en Technologie
Titel: Modelling of material, energy and exergy exchanges within the technosphere for the development of circularity indicators
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Brigitte Heylen
Promotor: Prof. Luc Lens, vakgroep Biologie
Titel: Optimal foraging strategy of central place foragers in a rapidly changing environment
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Mahlu Mertens
Promotor: Prof. Stef Craps, vakgroep Letterkunde
Titel: Climate Impiety: Beyond Post-Apocalyptic Climate Change Fiction
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Loes Abrahams
Promotor: Prof. Filip De Fruyt, vakgroep Ontwikkelings-, persoonlijkheids- en sociale psychologie
Titel: Personality variability and situational characteristics as predictors of job performance dynamics.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Valentien Spanhove
Promotor: Prof. Ann Cools, vakgroep Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie
Co-Promotor: Prof. Patrick Calders, vakgroep Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie
Titel: The anatomical, functional and pain determinants in EDS-HT patients with symptomatic shoulder instability, and the effect of a patient-centered rehabilitation program.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Pieter Rondelez
Promotor: Prof. Christopher Parker, vakgroep Conflict- en Ontwikkelingsstudies
Titel: Towards a non-essentialist understanding of social change. How citizen platforms affiliated with the 15M movement are transforming urban space in Spain.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Silke Daelman
Promotor: Prof. Geert Van Hove, vakgroep Orthopedagogiek
Co-Promotor: Elisabeth De Schauwer, vakgroep Orthopedagogiek

Titel: Meeting difference in the regular classroom: Participatory research with children with a disability and their peers in inclusive primary education.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Kevin Dekoster
Promotor: Prof. René Vermeir, vakgroep Geschiedenis
Co-Promotor: Marc De Leeuw, vakgroep Medische en Forensische Pathologie
Titel: From Dissecting Table to Courtroom. The Professionalization of Medico-Legal Expert Witness in the Early Modern County of Flanders (16th-18th Centuries).
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Amber Lampens
Promotor: Prof. Sofie Goormachtig, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Co-Promotor: Prof. Kris Gevaert, vakgroep Biochemie
Titel: The molecular basis of the growth promoting capacity of Streptomyces sp. on Arabidopsis thaliana
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Wouter Van der Veken
Promotor: Prof. Gert Peersman, vakgroep Financiële economie
Titel: Understanding the interlinkages between global food commodity markets and the rest of the economy.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Jana Weymaere
Promotor: Prof. Filip Van Nieuwerburgh, vakgroep Geneesmiddelenleer
Co-Promotor: Prof. Dieter Deforce, vakgroep Geneesmiddelenleer
Titel: Fetal cell isolation and characterization for cell-based non-invasive prenatal genetic diagnosis.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Arthur Zwaenepoel
Promotor: Prof. Yves Van de Peer, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Titel: Development of a computational platform for the detection and dating of whole genome duplications in plants, and their structural and functional interpretation
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Leen Lietaer
Promotor: Prof. Geert Opsomer, vakgroep Verloskunde, voortplanting en bedrijfsdiergeneeskunde
Co-Promotor: Prof. Tom Van de Wiele, vakgroep Biotechnologie
Titel: The uterine microbiome in dairy cattle and its effect on pregnancy success.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Ines Heyndrickx
Promotor: Prof. Bart Lambrecht, vakgroep Inwendige ziekten
Titel: Humoral immune responses to protein crystals.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Jens Bossaert
Promotor: Prof. Tom De Medts, vakgroep Wiskunde
Co-Promotor: Prof. Hendrik Van Maldeghem, vakgroep Wiskunde
Titel: Locally compact groups acting on discrete geometric structures
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Nienke Moernaut
Promotor: Prof. Stijn Vanheule, vakgroep Psychoanalyse en raadplegingspsychologie
Titel: De ervaring van negatieve symptomen bij psychose
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Tom Bradstreet
Promotor: Prof. Stef Craps, vakgroep Letterkunde
Titel: Climate Change Criticism Reconsidered: Apprehending Climate Change via the Art of Reading.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden
Verzaakt aan toegekend mandaat per 06/09/2017.

Kandidaat: Lisa De Schaepmeester
Promotor: Prof. Johan van Braak, vakgroep Onderwijskunde
Co-Promotor: Koen Aesaert, vakgroep Onderwijskunde
Titel: The added value of instruction related teacher and school characteristics to the development of ICT competences of students in segregated primary schools.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden
Neemt plaats in van Tom Bradstreet die verzaakte aan zijn toegekend mandaat.

Kandidaat: Joline Ingels
Promotor: Prof. Bart Vandekerckhove, vakgroep Klinische biologie, microbiologie en immunologie
Co-Promotor: Prof. Karim Vermaelen, vakgroep Inwendige ziekten
Titel: Immunomonitoring of patients with non-small cell lung carcinoma treated with a tumor mutanome-targeted dendritic cell vaccine.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Victor Bosteels
Promotor: Prof. Sophie Janssens, vakgroep Inwendige ziekten
Titel: A novel role for the IRE1/XBP1 branch in dendritic cells:
a signaling cascade matures
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Anouk Decuypere
Promotor: Prof. Adelien Decramer, vakgroep Personeels en Organisatiemanagement
Co-Promotor: Prof. Mieke Audenaert, vakgroep Personeels en Organisatiemanagement
Titel: Unraveling the black box of how leaders affect employee wellbeing.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Joke Deprez
Promotor: Prof. Stefaan De Smedt, vakgroep Geneesmiddelenleer
Co-Promotor: Prof. Peggy Jacques, vakgroep Inwendige ziekten
Titel: Liposome loaded microbubbles for the ultrasound triggered release of corticosteroids and TNF-a siRNA in the inflamed synovial tissue during rheumatoid arthritis.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Lore Goethals
Promotor: Prof. Dirk Verschuren, vakgroep Biologie
Co-Promotor: Prof. Veerle Linseele, vakgroep Archeologie
Titel: Fossil spores of coprophilous fungi in Ugandan lake sediments: expanding the biological toolbox to reconstruct the history of pastoralism in East Africa
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Chiel Mertens
Promotor: Prof. Filip Du Prez, vakgroep Organische en macromoleculaire chemie
Titel: Sequence-defined multifunctional polymers: from precise self-assembly to molecular data encryption
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Lisa Miclotte
Promotor: Prof. Tom Van de Wiele, vakgroep Biotechnologie
Co-Promotor: Prof. John Van Camp, vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid
Titel: Impact of dietary emulsifiers on the human gut microbiome and gut health and the search for safe natural or biotechnological alternatives
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Jonathan Peck
Promotor: Prof. Yvan Saeys, vakgroep toegepaste wiskunde, informatica en statistiek
Titel: A formal characterization of the robustness of deep learning techniques
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Steffie Van Neste
Promotor: Prof. Alexander Roose, vakgroep Letterkunde
Titel: Curiosity in the works of Alexandre Dumas
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Sigrid Raets
Promotor: Prof. Jelle Janssens, vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaalrecht
Co-Promotor: Prof. Charlotte Colman, vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaalrecht
Titel: Desistance from violent extremism. Testing the theory of cognitive transformation.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Olivier Pieters
Promotor: Prof. Francis wyffels, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Co-Promotor: Mevr. Isabel Roldan-Ruiz, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Titel: Plants as intelligent sensors for precision agriculture
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Kim Van Ammel
Promotor: Prof. Hilde Van Keer, vakgroep Onderwijskunde
Co-Promotor: Koen Aesaert, vakgroep Onderwijskunde
Titel: The contribution of student, teacher and school characteristics to secondary school students' reading comprehension
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Evelien De Groote
Promotor: Prof. Miet De Letter, vakgroep Spraak-, Taal-, en Gehoorwetenschappen
Co-Promotor: Prof. Dick Botteldooren, vakgroep Informatietechnologie
Titel: Communication biomarkers for early detection and follow-up of parkinsonian disorders
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Anne-Lore Scherrens
Promotor: Prof. Luc Deliens, vakgroep Inwendige ziekten
Co-Promotor: Prof. Benedicte Deforche, vakgroep Maatschappelijke gezondheidkunde

Titel:	Towards theory-based behavioral interventions to improve early initiation of palliative care: application of the Theory of Planned Behavior.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Natan T'Joens
Promotor:	Prof. Gert De Cooman, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Co-Promotor:	Prof. Jasper De Bock, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel:	Towards a more robust treatment of discrete-time stochastic processes: developing a theoretical framework for working with imprecise probabilities in Markov chains
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Laurent Van Cutsem
Promotor:	Prof. Christoph Anderl, vakgroep Talen en Culturen
Co-Promotor:	Prof. Bart Dessein, vakgroep Talen en Culturen
Titel:	Lighting up a lamp: Chán/Zen Buddhism and the transmission of the Buddhist doctrine in late Five Dynasties (907-960) and early Sòng (960-1279) China.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Oshank Hashemi
Promotor:	Prof. Ben Dhooge, vakgroep Talen en Culturen
Titel:	Reading Pushkin, Supporting Putin: Russian Literature and the Kremlin's Nation-Building Agenda.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Elke Verhaeghe
Promotor:	Prof. Jan Orbie, vakgroep Politieke wetenschappen
Co-Promotor:	Ferdi De Ville, vakgroep Politieke wetenschappen
Titel:	The EU's approach to tackling illegal logging in third countries: A comprehensive and political science analysis of the Voluntary Partnership Agreements
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Soria Delva
Promotor:	Prof. Olivier De Clerck, vakgroep Biologie
Co-Promotor:	Prof. Bernard De Baets, vakgroep Data-analyse en wiskundige modellering
Titel:	Adaptation and acclimation potential in a rapidly changing marine environment: a case study of the brown seaweed Dictyota dichotoma in Europe.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Soumia Cheddah
Promotor:	Prof. Bart De Spiegeleer, vakgroep Farmaceutische analyse
Co-Promotor:	Prof. Evelien Wynendaele , vakgroep Farmaceutische analyse
Titel:	Unravelling the prepro-neuromedin S cryptic peptidome.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden
	Verzaakte aan toegekend mandaat per 04/01/2018.

Tweede termijn toegekend in 2017 (verlenging doctoraatsmandaten toegekend in 2015)

Kandidaat:	Bruno Albuquerque
Promotor:	Prof. Gert Peersman, vakgroep Financiële economie
Titel:	The Leveraging and Deleveraging Cycle in the US Household Sector
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)

Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Nicolas Dierick
Promotor: Prof. Koen Inghelbrecht, vakgroep Financiële economie
Co-Promotor: Prof. Dries Heyman, vakgroep Financiële economie
Titel: De determinanten van investeringsgedrag voor verschillende groepen van investeerders: analyse aan de hand van transactiedata.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 0 maanden

Kandidaat: Thomas Verheyen
Promotor: Prof. Marc Kruithof, vakgroep Vakgroep Metajuridica, Privaat- en Ondernemingsrecht
Titel: Beheersing van het buitencontractuele aansprakelijkheidsrisico: een algemene verbintenisrechtelijke theorie op basis van een rechtsvergelijkende analyse
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Iryna Korshunova
Promotor: Prof. Joni Dambre, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel: Sign language translation using deep learning
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Ivan Grahek
Promotor: Prof. Ernst Koster, vakgroep Experimenteel-klinische en gezondheidspsychologie
Co-Promotor: Prof. Ruth Krebs, vakgroep Experimentele psychologie
Titel: Cognitive, emotional, and motivational processes in relation to depressive symptoms
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Hayley Rottiers
Promotor: Prof. Koen Dewettinck, vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid
Co-Promotor: Prof. Kathy Messens, vakgroep Biotechnologie
Titel: Genetic diversity of fine-flavour Ecuadorian cocoa
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Nele Van Damme
Promotor: Prof. Dimitri Beeckman, vakgroep Maatschappelijke gezondheidkunde
Co-Promotor: Prof. Hilde Beele, vakgroep Dermatologie
Titel: Incontinence- Associated Dermatitis: Pathophysiological and histopathological research, development and validation of a core set for outcome reporting in IAD clinical trials, and an RCT to test a 3-in-1 protocol for IAD prevention
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Sander Hens
Promotor: Prof. Eva De Clercq, vakgroep Talen en Culturen
Titel: In the Guise of Eulogy: ambivalence and satire in Sanskrit and vernacular historical epics of the Chauhan kings
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Dragana Raicevic
Promotor: Prof. Mieke Van Herreweghe, vakgroep Taalkunde
Titel: Constituent Order in Serbian Sign Language
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Elien De Coninck

Promotor: Prof. Chris Vervaet, vakgroep Geneesmiddelenleer
Titel: Development and characterization of a versatile drug delivery platform using fatty acids as functional excipients
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Thomas Mestdagh
Promotor: Prof. David Van Rooij, vakgroep Geologie en bodemkunde
Titel: Decoding the spatial and temporal variability of the Mediterranean Outflow Water along the NE Atlantic continental margin: the key to implement and improve the role of contourites in sequence stratigraphic models
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Steven Verbruggen
Promotor: Prof. Wim Van Criekinge, vakgroep Data-analyse en wiskundige modellering
Co-Promotor: Dr. Gerben Menschaert, vakgroep Wiskundige Modellering, Statistiek en Bio-informatica
Titel: In depth insight into the translatome using state-of-the-art ribosome profiling, proteomics and epitranscriptomics
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Simon Geiregat
Promotor: Prof. Reinhard Steennot, vakgroep Vakgroep Metajuridica, Privaat- en Ondernemingsrecht
Co-Promotor: Prof. Hendrik Vanhees, vakgroep Vakgroep Metajuridica, Privaat- en Ondernemingsrecht
Titel: Uitputting van het auteursrecht in een digitale omgeving: Een analyse van de beschikkingsmogelijkheden van de eerste verkrijger van een auteursrechtelijk beschermd digitaal werk, in het bijzonder vanuit het oogpunt van de consument.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Silke Roovers
Promotor: Prof. Stefaan De Smedt, vakgroep Geneesmiddelenleer
Co-Promotor: Dr. Ine Lentacker, vakgroep Geneesmiddelenleer
Titel: Evaluation of microbubbles loaded with chemotherapeutics for ultrasound triggered treatment of pancreatic cancer
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Karen Verboom
Promotor: Prof. Franki Speleman, vakgroep Pediatrie en genetica
Co-Promotor: Prof. Jo Vandesompele, vakgroep Pediatrie en genetica
Titel: Epigenetic re-activation of T-ALL tumor suppressors under control of TLX1driven enhancer RNAs
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Els Beghein
Promotor: Prof. Jan Gettemans, vakgroep Biochemie
Titel: Exosome biogenesis and the actin cytoskeleton: an exploratory study using bona fide Camelidae nanobodies
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 720)
Looptijd: 12 maanden

Kandidaat: Nico Snoeck
Promotor: Prof. Wim Soetaert, vakgroep Biotechnologie
Titel: Development of a biotechnological production platform for complex glycans and glycoproteins
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Jenna Vergeynst

Promotor:	Prof. Ingmar Nopens, vakgroep Data-analyse en wiskundige modellering
Co-Promotor:	Dhr. Ans Mouton, vakgroep Toegepaste ecologie en milieubiologie
Titel:	Fundamental relations between spatiotemporal fish behaviour and hydraulic conditions in anthropogenically impacted streams
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	0 maanden

Kandidaat:	Ann Deklerck
Promotor:	Prof. Ingeborg Dhooge, vakgroep Neus-, Keel-, Oorheelkunde en Logopedische-audiologische Wetenschappen
Co-Promotor:	Prof. Dirk Van Roost, vakgroep Heelkunde
Titel:	Tinnitus: een exploratieve studie naar een nieuwe target voor diepe hersenstimulatie.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Tobit Vandamme
Promotor:	Prof. Eric Vanhaute, vakgroep Geschiedenis
Titel:	Belgian multinational entrepreneurs in the making of a global economy: the business empire of Edouard Empain (1880-1914)
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Amelie Rogiers
Promotor:	Prof. Hilde Van Keer, vakgroep Onderwijskunde
Titel:	Reading motivation and text-based learning in secondary education: Studying interrelationships, the relation with teacher behaviour and the fostering effects of need-supportive teaching
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Lynn Delgat
Promotor:	Prof. Annemieke Verbeken, vakgroep Biologie
Co-Promotor:	Dr. Jorinde Nuytinck, vakgroep Biologie
Titel:	Filling the gaps: completing the Lactifluus phylogeny by assessment of its biodiversity in Latin America and forming a bridge between taxonomists and environmental ecologists
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Alexander Vervust
Promotor:	Prof. Kevin Van Geem, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Titel:	Multiscale modeling of carbon deposition: from carbon nanotube whiskers to free radical coke formation
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Benjamin de Vet
Promotor:	Prof. Bram Wauters, vakgroep Politieke wetenschappen
Co-Promotor:	Prof. Carl Devos, vakgroep Politieke wetenschappen
Titel:	Role conceptions of parliamentary group leaders in the Belgian Partitocracy. Representative of whom: parliamentary party or party elite?
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Lore Dewanckele
Promotor:	Prof. Veerle Fievez, vakgroep Dierwetenschappen en Aquatische Ecologie
Titel:	Nieuwe benaderingen om verschuivingen in biohydrogenatiewegen, geassocieerd met melkvetdepressie, op te helderen.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Wim Schelstraete

Promotor: Prof. Siska Croubels, vakgroep Farmacologie, Toxicologie en Biochemie
Co-Promotor: Prof. Mathias Devreese, vakgroep Farmacologie, Toxicologie en Biochemie
Titel: Interaction between Fusarium mycotoxins and cytochrome P450 drug metabolizing enzymes and ABC drug transporters in a porcine animal model
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Vanessa Laureys
Promotor: Prof. Marleen Easton, vakgroep Handelswetenschappen en Bestuurskunde
Titel: Professional resilience of public police and private security related to the terrorist attacks in Zaventem and Maalbeek.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Lisa Vanlancker
Promotor: Prof. Jurgen Pieters, vakgroep Letterkunde
Co-Promotor: Prof. Stef Craps, vakgroep Letterkunde
Titel: Over generaties en genres heen: de erfenis van de Holocaust in de joods-Nederlandse literatuur.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Lise Vlerick
Promotor: Prof. Ingeborgh Polis, vakgroep Geneeskunde en klinische biologie van de kleine huisdieren
Co-Promotor: Kathelijne Peremans, vakgroep Medische Beeldvorming van de Huisdieren en Orthopedie van de Kleine Huisdieren
Titel: Unravelling the neurobiological working mechanism of subanesthetic doses of ketamine by functional imaging in dogs.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Junior Ingouf
Promotor: Prof. Stijn Vanheule, vakgroep Psychoanalyse en raadplegingspsychologie
Titel: The experience of self, other, affect and delusions in verbal auditory hallucinations.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: David De Pue
Promotor: Prof. Jeroen Buysse, vakgroep Landbouweconomie
Titel: The use of spatially explicit economic-ecological modelling in pollution control for agricultural ammonia emissions
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Jelle Bailleul
Promotor: Prof. Marc Moeneclaey, vakgroep Telecommunicatie en informatieverwerking
Titel: Advanced MIMO signal processing for robust high-speed electrical and RF chip-to-chip communication
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Sofie de Smet
Promotor: Prof. Christel Stalpaert, vakgroep Kunst-, muziek- en theaterwetenschappen
Titel: Expanding the Notion of Trauma Narration: An Interdisciplinary Research into Post-Narrative Modes of Trauma Recovery in Transcultural Trauma Psychology and Theatre Studies
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Pieter Candry
Promotor: Prof. Korneel Rabaey, vakgroep Biotechnologie
Titel: Optimalisatie van fermentatie en elektrolytische extractie voor doelgerichte ketenverlenging.

Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Laura Lecluyse
Promotor: Prof. Mirjam Knockaert, vakgroep Management, innovatie en ondernemerschap
Titel: Opening up the black box of science park effectiveness
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Clara De Ruysscher
Promotor: Prof. Stijn Vandevelde, vakgroep Orthopedagogiek
Co-Promotor: Prof. Stijn Vanheule, vakgroep Psychoanalyse en raadplegingspsychologie
Titel: Perspectives of persons with dual diagnosis on their pathway to recovery: A phenomenological approach
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Stan Van Praet
Promotor: Prof. Stephen Depuydt, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Co-Promotor: Prof. Bartel Vanholme, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Titel: Increasing and optimizing plant biomass: in search of novel, natural compounds and their modus operandi
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Katie Digan
Promotor: Prof. Berber Bevernage, vakgroep Geschiedenis
Titel: Anchoring the past: A critical history of the development of the World Heritage List.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Thijs Dekeukeleire
Promotor: Prof. Marjan Sterckx, vakgroep Kunst-, muziek- en theaterwetenschappen
Co-Promotor: Prof. Katharina Pewny, vakgroep Kunst-, muziek- en theaterwetenschappen
Titel: Shaping men, shaping man: The formative power of the male nude in fin-de-siècle Belgium
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Gertjan Coudyzer
Promotor: Prof. Xin Yin, vakgroep Informatietechnologie
Co-Promotor: Prof. Johan Bauwelinck, vakgroep Informatietechnologie
Titel: Burst-mode partial response compensating techniques for next-generation optical access networks
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 130)
Looptijd: 23 maanden

Kandidaat: Dorien Van Lysebetten
Promotor: Prof. Annemieke Madder, vakgroep Organische en macromoleculaire chemie
Co-Promotor: Prof. Bruno De Geest, vakgroep Geneesmiddelenleer
Titel: Design and synthesis of cyclic peptides with improved therapeutic potential by molecular grafting of peptide loop sequences onto steroid scaffolds
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

Kandidaat: Rachida El Kaddouri
Promotor: Prof. Roeljan Wiersema, vakgroep Experimenteel-klinische en gezondheidspsychologie
Co-Promotor: Prof. Marcel Brass, vakgroep Experimentele psychologie
Titel: The role of the temporo-parietal junction in implicit mentalizing in children with autism spectrum disorder
Financiering: Mandaat + Werking (€ 7 440)
Looptijd: 24 maanden

3 BOF-postdoctorale onderzoeksmandaten toegekend in 2017

Kandidaat:	Amin Abbasi
Promotor:	Prof. Roel Baets, vakgroep Informatietechnologie
Titel:	Opto-electronic integration for future 400G/1T application
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	Aida Abiad
Promotor:	Prof. Leo Storme, vakgroep Wiskunde
Titel:	Is the spectrum a fingerprint of a graph?
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	Noam Andrews
Promotor:	Prof. Koenraad Jonckheere, vakgroep Kunst-, muziek- en theaterwetenschappen
Titel:	Geometry in Excess: Tailor-Made Bodies in 16th century Europe
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	David Belanger
Promotor:	Prof. Andreas Weiermann, vakgroep Wiskunde
Titel:	Gauging the strength of Fraisse's order-type conjecture
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	Inge Bellemans
Promotor:	Prof. Kim Verbeken, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Co-Promotor:	Prof. Kevin Van Geem, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Titel:	A combined modelling-experimental investigation of the reaction kinetics of carbon-limiting and zero-carbon processes
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	Eduardo Bolea Fernandez
Promotor:	Prof. Frank Vanhaecke, vakgroep Anorganische en fysische chemie
Titel:	Bulk and species-specific high-precision isotopic analysis of mercury for unravelling its biogeochemical cycle
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	Pieter Cools
Promotor:	Prof. Rino Morent, vakgroep Toegepaste fysica
Titel:	Plasma-assisted deposition of anisotropic multifunctional coatings on 3D porous scaffolds
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	Liesje De Backer
Promotor:	Prof. Martin Valcke, vakgroep Onderwijskunde
Titel:	Theoretical and methodological advances in studying higher education students' socially shared metacognitive regulation
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd:	36 maanden

Kandidaat:	Eske De Crop
Promotor:	Prof. Annemieke Verbeken, vakgroep Biologie
Titel:	Ectomycorrhizal networks in African miombo woodlands: composition and influence of different land use practices

Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Jens De Meyer
Promotor: Prof. Dominique Adriaens, vakgroep Biologie
Titel: The mechanisms and functional implications of head shape dimorphism in Anolis lizards
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Sara De Vuyst
Promotor: Karin Raeymaeckers, vakgroep Communicatiewetenschappen
Titel: Gender in journalism 2.0. Looking at online harassment of journalists from an intersectional perspective.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Anneleen Decock
Promotor: Prof. Jo Vandesompele, vakgroep Pediatrie en genetica
Co-Promotor: Prof. Pieter Mestdagh, vakgroep Pediatrie en genetica
Titel: Circulating tumor-derived RNA biomarkers: from bench to bedside
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Rozenn Guérois
Promotor: Prof. Koen Bostoen, vakgroep Talen en Culturen
Titel: A typology of the passive voice in Bantu
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Tessa Haesevoets
Promotor: Prof. Alain Van Hiel, vakgroep Ontwikkelings-, persoonlijkheids- en sociale psychologie
Titel: Constraining the spread of distrust: An investigation of distrust and trust repair transfer effects
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Tobias Hermans
Promotor: Prof. Gunther Martens, vakgroep Letterkunde
Co-Promotor: Prof. Benjamin Biebuyck, vakgroep Letterkunde
Titel: 'How not to listen to music': factual knowledge narration in 19th-century music guides.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Ian Hussey
Promotor: Prof. Jan De Houwer, vakgroep Experimenteel-klinische en gezondheidspsychologie
Titel: Evaluative learning via analogy
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Ayla Joncheere
Promotor: Prof. Eva De Clercq, vakgroep Talen en Culturen
Titel: Kala (black) for Kalbeliya, Saphed (white) for Sapera: Intercultural dialogues between Indian and Euro-American practitioners of Kalbeliya dance
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Jonas Joos
Promotor: Prof. Philippe Smet, vakgroep Vaste-stofwetenschappen
Co-Promotor: Prof. Veronique Van Speybroeck, vakgroep Toegepaste fysica
Titel: Non-radiative transitions in luminescent materials: from energy surfaces to dynamics
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)

Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Elizabeth Kearsley
Promotor: Prof. Hans Verbeeck, vakgroep Omgeving
Co-Promotor: Prof. Kris Verheyen, vakgroep Omgeving
Titel: Assessing the impact of lianas on aboveground wood production in tropical forests: scaling from individual to stand-level
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Ellen Lambrecht
Promotor: Prof. Tom Van de Wiele, vakgroep Biotechnologie
Co-Promotor: Prof. Marc Heyndrickx, vakgroep Pathologie, bacteriologie en pluimveeziekten
Titel: Who is doing what? Linking functional genes and taxonomic markers in microbial ecosystems from human gastrointestinal origin
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Sam Lemey
Promotor: Prof. Hendrik Rogier, vakgroep Informatietechnologie
Co-Promotor: Prof. Bart Kuyken, vakgroep Informatietechnologie
Titel: Design and implementation of photonic-enabled large-scale active antenna systems for fifth-generation wireless communication systems and beyond.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Paola Masuzzo
Promotor: Prof. Lennart Martens, vakgroep Biochemie
Titel: MoSAIC: Modular Software for Advanced Interpretation of Cell migration data
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Thomas Parmentier
Promotor: Prof. Dries Bonte, vakgroep Biologie
Titel: Myrmecophile metacommunities: integrating dispersal and food web interactions into spatial food web networks
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Maxime Poulain
Promotor: Prof. Wim De Clercq, vakgroep Archeologie
Titel: All aboard! An archaeological approach to Belgian diaspora communities in the United States of America
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Nimrod Reitman
Promotor: Prof. Jurgen Pieters, vakgroep Letterkunde
Titel: Non finito: Michelangelo, Rilke, and the Poetics of the Fragment
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Leen Seys
Promotor: Prof. Bart Lambrecht, vakgroep Inwendige ziekten
Titel: Role of lymphatics in asthma
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Magdalena Sips
Promotor: Prof. Linos Vandekerckhove, vakgroep Inwendige ziekten

Titel: The role of neutrophils in immune-protection and immune-pathology of HIV disease.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Eleonore Smalle
Promotor: Prof. Wouter Duyck, vakgroep Experimentele psychologie
Titel: A memory approach towards understanding age-related sensitivities in language learning.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Jeroen Stragier
Promotor: Prof. Lieven De Marez, vakgroep Communicatiewetenschappen
Titel: Enhancing engagement in digital physical activity interventions: a test of the effectiveness of online social interaction and gamification
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Jan Trachet
Promotor: Prof. Wim De Clercq, vakgroep Archeologie
Titel: Painting/Mapping the Medieval Landscape.
A Landscape-archaeological analysis of the medieval landscape around Bruges as depicted by Pieter Pourbus
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Ruben Van de Vijver
Promotor: Prof. Guy Marin, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Co-Promotor: Prof. Kevin Van Geem, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Titel: Smart plastic waste conversion for a circular economy
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Mieke Vandenbroucke
Promotor: Prof. Stef Slembrouck, vakgroep Taalkunde
Titel: Institutional categorisation based on multilingual interactions in Brussels-based marriage fraud investigations. A genre-theoretical study of emergent discursive practices.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Benjamin Vandermarliere
Promotor: Prof. Jan Ryckebusch, vakgroep Fysica en Sterrenkunde
Co-Promotor: Prof. Koen Schoors, vakgroep Algemene economie
Titel: Income, wealth and consumption: new insights from the network perspective
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Cedric Vanleenhove
Promotor: Prof. Maud Piers, vakgroep Vakgroep Metajuridica, Privaat- en Ondernemingsrecht
Titel: International Dispute Resolution in the Digital Age: Opportunities Presented and Challenges Posed by Service of Process via Social Media
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Michiel Voet
Promotor: Prof. Bram De Wever, vakgroep Onderwijskunde
Titel: An integrative framework for history teachers' adoption of inquiry-based learning: Explaining current adoption and mapping short- and long-term effects of training offering extended support during implementation.
Financiering: Mandaat + Werking (€ 3 500/ jaar)
Looptijd: 36 maanden

Bijzonder Onderzoeksfonds – Internationale wetenschappelijke samenwerking

1 BOF-Doctoraatsbeurzen voor kandidaten uit ontwikkelingslanden toegekend in 2017

Kandidaat:	Deborah Isobell
Promotor:	Prof. Wouter Vanderplasschen, vakgroep Orthopedagogiek
Titel:	Relapse and substitute addictions in inpatient substance abusers in the Western Cape, South Africa
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Adugnaw_Birhanu Zegeye
Promotor:	Prof. Jan Nyssen, vakgroep Geografie
Co-Promotor:	Prof. Kristine Walraevens, vakgroep Geologie en bodemkunde
Titel:	Land cover change and water balance of Mt. Guna shield volcano on the Ethiopian plateau since the 1930s
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Victor Kagot
Promotor:	Prof. Sarah De Saeger, vakgroep Bioanalyse
Co-Promotor:	Dr. Marthe De Boevre, vakgroep Bioanalyse
Titel:	Identification and toxicological assessment of Aspergillus flavus resistant local maize varieties in Kenya
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Daimé Campos Arias
Promotor:	Prof. Patrick Segers, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel:	An accurate and easy method for measuring the local stiffness of superficial arteries: validation and on-site feasibility testing
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 720)
Looptijd:	12 maanden

Kandidaat:	Juliana Mandha
Promotor:	Prof. Katleen Raes, vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid
Titel:	Value addition in the fruit processing chain to increase the nutritional value and to enhance the small holder farmers' income in Uganda
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Scynthya Gertrude
Promotor:	Prof. Steven Sleutel, vakgroep Omgeving
Titel:	Biochar as soil conditioner for sustainable management of coconut plantations in Sri Lanka: effects on micorrhizae and growth-promoting bacteria
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Krishna Kumar Saha
Promotor:	Prof. Bert Suykens, vakgroep Conflict- en Ontwikkelingsstudies
Titel:	Electoral Violence: A Case of Bangladesh Local Government Elections
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Tran Thi Lan Anh
Promotor:	Prof. Olivier De Clerck, vakgroep Biologie

Titel:	The potential of the green seaweed Ulva (Chlorophyta, Ulvaceae) as a bioremediation model for integrated aquaculture in the Mekong delta (Vietnam)
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Pham Thi-Ngoc-Bich
Promotor:	Prof. Hans Van Vlierberghe, vakgroep Inwendige ziekten
Co-Promotor:	Prof. Jan De Maeseneer, vakgroep Huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg
Titel:	Effectiveness and personal/social impact of tenofovir disoproxil fumarate treatment in patients with chronic hepatitis B Virus infection. The impact of treatment on changes in glycosylation patterns of proteins
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 7 100)
Looptijd:	10 maanden

Kandidaat:	Carlos Alvarado Camacho
Promotor:	Prof. Joris Thybaut, vakgroep Materialen, Textiel en Chemische Proceskunde
Titel:	Oxidative dehydrogenation of ethane on Ni based materials at high pressures and moderate temperatures
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Joeluis Cerutti Torres
Promotor:	Prof. Veronique Van Speybroeck, vakgroep Toegepaste fysica
Titel:	Computational investigation of nanomaterials for renewable energy applications
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Thiago_Bressani Ribeiro
Promotor:	Prof. Eveline Volcke, vakgroep Groene Chemie en Technologie
Titel:	Optimization of sponge-bed trickling filters for nitrogen removal from anaerobically treated sewage
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Joshua Isiko
Promotor:	Prof. Guy Smagghe, vakgroep Plant en Gewas
Titel:	Developing participatory approaches for honey production and wild bees conservation in northern Uganda under pressure of climate change
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	Phenias Nsabimana
Promotor:	Prof. Stefaan De Henauw, vakgroep Maatschappelijke gezondheidkunde
Co-Promotor:	Dr. Souheila Abbeddou, vakgroep Maatschappelijke gezondheidkunde
Titel:	Evaluation of dietary practices of young adults in Kigali of Rwanda and assessment of nutritional status and associated risk factors of metabolic syndrome.
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

Kandidaat:	José_Fernando Ponton Cevallos
Promotor:	Prof. Peter Goethals, vakgroep Dierwetenschappen en Aquatische Ecologie
Titel:	Understanding population connectivity of the Galapagos sailfin grouper (‘bacalao’; Mycteroperca olfax) through biophysical larval dispersal modeling for attaining a sustainable fisheries management
Financiering:	Mandaat + Werking (€ 15 440)
Looptijd:	24 maanden

2 Cofinanciering voor Chinese doctoraatsstudenten met een CSC-beurs toegekend in 2017

Kandidaat: Qian Yang
Promotor: Prof. Gilles Pourtois, vakgroep Experimenteel-klinische en gezondheidspsychologie
Titel: Disentangling incidental from integral effects of negative emotion during conflict-driven adaptive control: a systematic exploration
Financiering: € 26 580 (Accomodatiekrediet (€ 14 850) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 10 230))
Looptijd: 33 maanden

Kandidaat: Cheng Zhang
Promotor: Prof. Eugenia Russinova, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Titel: Engineering drought tolerance using signaling factors
Financiering: € 23 540 (Accomodatiekrediet (€ 13 050) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 990))
Looptijd: 29 maanden

Kandidaat: Lu Wang
Promotor: Prof. Lieven Eeckhout, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel: Fault-Tolerant Network-on-Chip Design
Financiering: € 22 780 (Accomodatiekrediet (€ 12 600) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 680))
Looptijd: 28 maanden

Kandidaat: Xiaowen Xu
Promotor: Prof. Richard Hoogenboom, vakgroep Organische en macromoleculaire chemie
Titel: New quadruple hydrogen bonded supramolecular structures
Financiering: € 17 720 (Accomodatiekrediet (€ 9 900) - verzekering (€ 1 000) - Werking (€ 6 820))
Looptijd: 22 maanden

Kandidaat: Zhimin Li
Promotor: Prof. An Martel, vakgroep Pathologie, bacteriologie en pluimveeziekten
Co-Promotor: Prof. Frank Pasmans, vakgroep Pathologie, bacteriologie en pluimveeziekten
Titel: Resisting a cutaneous emerging infection: key to urodelan diversity conservation
Financiering: € 26 580 (Accomodatiekrediet (€ 14 850) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 10 230))
Looptijd: 33 maanden

Kandidaat: Zhou Yun
Promotor: Prof. Dirk Stroobandt, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel: Accelerating FPGA CAD Tools by Efficiently Parallelizing P&R onto GPU/FPGA
Financiering: € 23 540 (Accomodatiekrediet (€ 13 050) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 990))
Looptijd: 29 maanden

Kandidaat: Wenxin Xue
Promotor: Prof. Thomas Van Leeuwen, vakgroep Plant en Gewas
Co-Promotor: Wannes Dermauw, vakgroep Gewasbescherming
Titel: Acarcide resistance mechanisms in the two-spotted spider mite Tetranychus urticae
Financiering: € 23 540 (Accomodatiekrediet (€ 13 050) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 990))
Looptijd: 29 maanden

Kandidaat: Jun Li
Promotor: Prof. Gijs Du Laing, vakgroep Groene Chemie en Technologie
Titel: Closing the micronutrient loop: exploration of micronutrient–rich bioproducts generated from waste as environmental-friendly micronutrient supplements and fertilizers
Financiering: € 23 540 (Accomodatiekrediet (€ 13 050) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 990))
Looptijd: 29 maanden

Kandidaat: Chen Ying
Promotor: Prof. Dirk Inzé, vakgroep Plantenbiotechnologie en bio-informatica
Titel: Molecular networks regulating the response of Arabidopsis to mild drought stress by using natural accessions

Financiering: € 23 540 (Accomodatiekrediet (€ 13 050) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 990))
Looptijd: 29 maanden

Kandidaat: Pengshang Zhou
Promotor: Prof. Zeger Hens, vakgroep Anorganische en fysische chemie
Titel: Precision Synthesis of Colloidal Transition Metal Disulfide ME2 (M=Mo, W; E=S, Se) Nanocrystals by Hot Injection
Financiering: € 33 920 (Accomodatiekrediet (€ 18 900) - verzekering (€ 2 000) - Werking (€ 13 020))
Looptijd: 42 maanden

Kandidaat: Meizhu Li
Promotor: Prof. Gert De Cooman, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Co-Promotor: Prof. Jasper De Bock, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel: Imprecise continuous-time Markov chains
Financiering: € 22 780 (Accomodatiekrediet (€ 12 600) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 680))
Looptijd: 28 maanden

Kandidaat: Xiajie Yi
Promotor: Prof. Dries Goossens, vakgroep Beleidsinformatica en Operationeel beheer
Titel: Sport scheduling under uncertainty
Financiering: € 28 860 (Accomodatiekrediet (€ 16 200) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 11 160))
Looptijd: 36 maanden

Kandidaat: Pengyu Chen
Promotor: Prof. Guy Smagghe, vakgroep Plant en Gewas
Titel: Optimizing RNA interference for pest control
Financiering: € 23 540 (Accomodatiekrediet (€ 13 050) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 990))
Looptijd: 29 maanden

Kandidaat: Hao Guo
Promotor: Prof. Philippe De Maeyer, vakgroep Geografie
Titel: The application of remote sensing technique and GIS for water environmental applications in northwestern China
Financiering: € 7 340 (Accomodatiekrediet (€ 4 050) - verzekering (€ 500) - Werking (€ 2 790))
Looptijd: 9 maanden

Kandidaat: Zhongjia Yu
Promotor: Prof. Kurt Houf, vakgroep Veterinaire volksgezondheid en voedselveiligheid
Titel: Microbiomes in meat-processing environments: influences of microbial diversity, structure, and variability on pathogen survival, transmission, and evolution
Financiering: € 26 580 (Accomodatiekrediet (€ 14 850) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 10 230))
Looptijd: 33 maanden

Kandidaat: Qian Meng
Promotor: Prof. Griet Roets, vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek
Co-Promotor: Prof. Lieve Bradt, vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek
Titel: Empowerment of women in poverty situations in rural China: A case study of the role of social work
Financiering: € 22 020 (Accomodatiekrediet (€ 12 150) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 370))
Looptijd: 27 maanden

Kandidaat: Min Zeng
Promotor: Prof. Rik Van Deun, vakgroep Anorganische en fysische chemie
Co-Promotor: Prof. Zeger Hens, vakgroep Anorganische en fysische chemie
Titel: Development of lanthanide-doped quantum dots for biosensing applications
Financiering: € 23 540 (Accomodatiekrediet (€ 13 050) - verzekering (€ 1 500) - Werking (€ 8 990))
Looptijd: 29 maanden

Bijzonder Onderzoeksfonds – bijkomende onderzoeksinitiatieven

1 Alliantieonderzoeksgroepen

Alliantieonderzoeksgroepen toegekend in 2017

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Chia Longman (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Gily Coene (VUB)
Titel:	Ethics, culture and society (ECSO)
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Marjan Sterckx (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Werner Adriaenssens (Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis)
Titel:	The Inside Story. Art, Interior Design and Architecture 1750-1950 (ThIS)
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Lieve Bradt (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Marc Theeboom (Vrije Universiteit Brussel)
Titel:	Sport & Social Inclusion (SPIN)
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

Alliantieonderzoeksgroepen verlengd in 2017

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Ilse Logie (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Sepp Arvi (VUB)
Titel:	Centrum voor Literatuur in Vertaling
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Paul Boon (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Ilse Smolders (VUB)
Titel:	Alliance for MODULATION in EPILEPSY (AMIE)
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Mirko Petrovic (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Ivan Bautmans (VUB)
Titel:	Research in Geriatrics and Gerontology
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Luc Leybaert (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Mathieu Vinken (VUB)
Titel:	Connexin Signalling Research Group (CONX)
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Hans Van Vlierberghe (UGent)
Hoofd partnerinstelling:	Prof Leo van Grunsven (VUB)
Titel:	Translational Liver Cell Biology Alliance
Financiering:	Werking (€ 7 500)
Looptijd:	36 maanden

2 Associatieonderzoeksplatformen

Associatieonderzoeksplatform toegekend in 2017

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Lander Baeten (Vakgroep Omgeving)
Partnerinstelling:	Arteveldehogeschool, Hogeschool Gent, Hogeschool West-Vlaanderen
Titel:	EcoLabs in een Educatief Landschap (ELAND)
Financiering:	Werking (€ 4 000)
Looptijd:	24 maanden

Associatieonderzoeksplatform verlengd in 2017

Hoofd Onderzoeksgroep:	Prof. Sarah De Saeger (Vakgroep Bioanalyse)
Partnerinstelling:	HoGent
Titel:	Mytox – Mycotoxins and Toxigenic Moulds
Financiering:	Werking (€ 6 000)
Looptijd:	36 maanden

3 Facultaire fondsen

Facultair onderzoeksfonds ten laste van het BOF - verdeling op basis van overheadinkomsten

Financieel overzicht toekenning per faculteit voor 2017 (beslissing in 2016)

Faculteit	**2016 (in EUR)**
Letteren en Wijsbegeerte	€ 56.021,89
Rechtsgeleerdheid	€ 36.710,39
Wetenschappen	€ 134.020,44
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	€ 134.924,60
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	€ 233.774,06
Economie en Bedrijfskunde	€ 34.928,77
Diergeneeskunde	€ 98.701,02
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	€ 47.548,02
Bio-ingenieurswetenschappen	€ 113.822,62
Farmaceutische Wetenschappen	€ 62.801,19
Politieke en Sociale Wetenschappen	€ 46.747,00
Totaal	€ 1.000.000

Verslag met betrekking tot de bestedingen van de facultaire onderzoeksfondsen (verdeling op basis van overheadinkomsten) ten laste van het BOF in het jaar 2017

De bestedingen in 2017 kunnen hoger liggen dan het toegekende bedrag wegens door de faculteiten opgebouwde reserves van dit fonds.

In de tabel zijn de bedragen weergegeven in euro. Tussen haakjes is telkens het percentage vermeld dat dit bedrag vertegenwoordigt t.o.v. het totale bestede bedrag per faculteit voor dit onderzoeksfonds.

Omschrijving	LW	RE	WE	GE	EA	EB	DI	PP	BW	FW	PS
Organisatie wetenschappelijke samenkomsten met internationaal karakter (congres, symposium, …)	€ 4.332,07 (7,4%)	€ 30.982,48 (68,8%)	€ 16140,4 (5,8%)		€ 3.710,04 (2,2%)						
Organisatie wetenschappelijke samenkomsten met lokaal karakter, maar deelname ook buiten UGent	€ 10.573,13 (18%)			€ 11.063,8 (3,6%)	€ 357,86 (0,2%)	€ 5.587,62 (29,1%)					€ 3.412,21 (18,9%)
Organisatie met doctoraatssymposium/postersessies					€ 26.776,99 (15,8%)	€ 3.905,97 (20,3%)		€ 658,4 (7,2%)			
Info-sessies ter motivatie jonge onderzoekers	€ 77,46 (0,1%)										
Werkingskredieten - FWO aspiranten zonder BOF - krediet											
Werkingskredieten - FWO postdocs											
Werkingskredieten - niet-EU onderdanen											
Reiskredieten - deelname congressen, …	€ 1.978,41 (3,4%)				€ 29.769,87 (17,5%)						€ 6.658,73 (36,8%)
Korte duur-verblijven in buitenland					€ 4.411,31 (2,6%)						€ 6.217,74 (34,4%)
Lange duur-verblijven in buitenland	€ 9.456,21 (16,1%)				€ 4.423,89 (2,6%)						€ 530,68 (2,9%)
Prefinanciering - IWT-kandidaat bursalen (gedurende okt./nov./dec.)							€ 26.890,5 (39,4%)				
Opvangmandaten - IWT-kandidaat bursalen (niet-geslaagden; max. 1 jaar)							€ 41.202,9 (60,3%)			€ 70734,4 (100%)	
Opvangmandaten voor zeer specifieke noden (ad hoc beslissing)	€ 3.612,57 (6,2%)			€ 265.426,3 (87,6%)	€ 7.865,78 (4,6%)						
Opstartkrediet nieuwe ZAP-leden (éénmalig)	€ 21.000 (35,8%)	€ 10.000 (22,2%)	€ 10.000 (3,6%)		€ 15.016,11 (8,8%)	€ 2.559,31 (13,3%)		€ 8.500 (92,8%)	€ 37.500 (46,12%)		
Werkingskredieten - doctor-assistenten 1e termijn									€ 21.000 (25,83%)		
Aanmoedigingspremie per afgeleverd doctoraat											
Ondersteuning publicaties - PagesCharges	€ 4.691,43 (8%)	€ 822,83 (1,8%)	€ 74.630,32 (26,9%)		€ 5.350,66 (3,2%)				€ 22.809,84 (28,05%)		€ 1.274,2 (7%)
Ondersteuning apparatuur en uitrusting	€ 2.971,94 (5,1%)		€ 176.694,41 (63,7%)	€ 20.000 (6,6%)	€ 54.220,4 (32%)						
Varia		€ 3.208,42 (7,2%)		€ 6.635,5 (2,2%)	€ 17.770,85 (10,5%)	€ 7.174,34 (37,3%)	€ 193 (0,3%)				
Totaal uitgaven	**€ 58.693,22**	**€ 45.013,73**	**€ 277.465,13**	**€ 303.125,60**	**€ 169.673,76**	**€ 19.227,24**	**€ 68.286,40**	**€ 9.158,40**	**€ 81.309,84**	**€ 70.734,40**	**€ 18.093,56**

Facultair mobiliteitsfonds ten laste van de BOF- en defiscaliseringsmiddelen (afdeling I) – verdeling op basis van aantallen predoctorale en postdoctorale onderzoekers

Financieel overzicht toekenning per faculteit voor 2017 (beslissing in 2016)

Faculteit	**2017**
Letteren en Wijsbegeerte	€ 108.693,81
Rechtsgeleerdheid	€ 44.727,03
Wetenschappen	€ 200.292,76
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	€ 135.708,45
Ingenieurswetenschappen en Architectuur	€ 188.673,67
Economie en Bedrijfskunde	€ 41.534,86
Diergeneeskunde	€ 66.473,64
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	€ 76.415,90
Bio-ingenieurswetenschappen	€ 143.114,08
Farmaceutische Wetenschappen	€ 40.841,33
Politieke en Sociale Wetenschappen	€ 53.524,48
Totaal	€ 1.100.000

Verslag met betrekking tot de bestedingen van de facultaire mobiliteitsfondsen in het jaar 2017

In de tabel zijn de bedragen weergegeven in euro. Tussen haakjes is telkens het percentage vermeld dat dit bedrag vertegenwoordigt t.o.v. het totale bestede bedrag per faculteit voor dit onderzoeksfonds.

Type besteding	LW	RE	WE	GE	EA	EB	DI	PP	BW	FW	PS
deelname congressen - master	€ 6.693,75 (6,2%)						€ 4.000 (4,6%)				
deelname congressen - predoc	€ 20.916,79 (19,3%)	€ 17.224,32 (29,3%)	€ 190.220,53 (61,4%)	€ 64.400 (40%)	€ 179.699,84 (55,9%)	€ 19.328,04 (44%)	€ 48.000,27 (54,8%)	€ 41.805 (56,9%)	€ 59.926,61 (38,3%)	€ 37.200 (78,8%)	€ 56.000 (58%)
deelname congressen - postdoc	€ 15.843,54 (14,6%)	€ 2.877,91 (4,9%)	€ 88.518 (28,6%)	€ 21.000 (13,1%)	€ 48.490 (15,1%)	€ 2.176,14 (5%)	€ 7.670,51 (8,8%)	€ 6.230 (8,5%)		€ 7.500 (15,9%)	€ 16.000 (16,6%)
deelname congressen - zap	€ 900 (0,8%)	€ 5.425,7 (9,2%)		€ 2.800 (1,7%)			€ 1.500 (1,7%)				
buitenlands onderzoeksverblijf - master	€ 3.235 (3%)										
buitenlands onderzoeksverblijf - predoc	€ 5.489 (5,1%)	€ 9.850,49 (16,8%)	€ 26.868 (8,7%)	€ 50.906,13 (31,7%)	€ 52.500 (16,3%)	€ 22.399,97 (51%)	€ 9.423,31 (10,8%)	€ 6.830 (9,3%)	€ 40.480 (25,9%)	€ 2.500 (5,3%)	€ 9.500 (9,8%)
buitenlands onderzoeksverblijf - postdoc	€ 11.818 (10,9%)		€ 4.150 (1,3%)	€ 14.950 (9,3%)	€ 23.500 (7,3%)			€ 2.180 (3%)			€ 2.000 (2,1%)
buitenlands onderzoeksverblijf - zap	€ 1.000 (0,9%)			€ 1.030 (0,6%)				€ 663 (0,9%)			
verblijf buitenlandse onderzoeker - predoc	€ 1.015 (0,9%)										
verblijf buitenlandse onderzoeker - postdoc	€ 1.700 (1,6%)				€ 4.500 (1,4%)		€ 11.768 (13,4%)		€ 3.350 (2,1%)		
verblijf buitenlandse onderzoeker - zap	€ 7.650 (7,1%)			€ 5.730,54 (3,6%)	€ 3.750 (1,2%)			€ 15.825 (21,5%)			
onderzoeksssabbatical - zap		€ 23.410,07 (39,8%)			€ 6.000 (1,9%)				€ 4.626,67 (3%)		
ander mobiliteitsinitiatief - master					€ 3.000 (0,9%)		€ 5.218 (6%)		€ 11.792,4 (7,5%)		
ander mobiliteitsinitiatief - predoc											€ 11.000 (11,4%)
ander mobiliteitsinitiatief - postdoc											€ 2.000 (2,1%)
ander mobiliteitsinitiatief - zap	€ 31.622,6 (29,2%)								€ 34.225 (21,9%)		
ander mobiliteitsinitiatief	€ 395,38 (0,4%)								€ 1.992,93 (1,3%)		
Totaal toegekend	**€ 108.279,06**	**€ 58.788,49**	**€ 309.756,53**	**€ 160.816,67**	**€ 321.439,84**	**€ 43.904,15**	**€ 87.580,09**	**€ 73.533,00**	**€ 156.393,61**	**€ 47.200,00**	**€ 96.500,00**

Uitdovend facultair fonds II (ten laste van defiscaliseringsmiddelen): verslag met betrekking tot de uitgaven in het jaar 2017

Voor dit fonds werden geen nieuwe middelen meer toegekend sinds 2014 gezien de inwerkingtreding van het nieuwe mobiliteitsfonds. Wel zijn er in 2017 nog uitgaven gebeurd op de resterende middelen. Een overzicht daarvan is te vinden in de tabel hieronder. In de tabel zijn de bedragen weergegeven in euro en afgerond tot op de eenheden. Tussen haakjes is telkens het percentage vermeld dat dit bedrag vertegenwoordigt t.o.v. het totale uitgegeven bedrag per faculteit voor dit onderzoeksfonds.

Omschrijving	LW	RE*	WE*	GE*	EA*	EB*	DI*	PP	BW	FW°	PS*
Organisatie wetenschappelijke samenkomsten met internationaal karakter (congres, symposium, …)											
Organisatie wetenschappelijke samenkomsten met lokaal karakter, maar deelname ook buiten UGent											
Organisatie met doctoraatssymposium / postersessies											
Info-sessies ter motivatie jonge onderzoekers											
Werkingskredieten - postdoctorale onderzoekers											
Werkingskredieten - niet-EU onderdanen											
Reiskredieten - deelname congressen, ….											
Korte duur-verblijven in buitenland											
Lange duur-verblijven in buitenland											
Aanmoedigingspremie per afgeleverd doctoraat											
Ondersteuning publicaties											
ndersteuning apparatuur en uitrusting	154,9 € (100%)										
Opstartkrediet nieuwe ZAP-leden (éénmalig) of jonge onderzoekers											
Varia								54.769,8 € (100%)	10.688,72 € (100%)		
Totaal uitgaven	**154,9 €**							**54.769,8 €**	**10.688,72 €**		

°geen uitgaven in 2017

*geen saldo meer in 2017 (uitgedoofd)

4 Universiteitsbrede expertisecentra

3 bijkomende universiteitsbrede expertisecentra toegekend in 2017

Hoofdcoördinator:	Prof. Christian Vanhove, vakgroep Elektronica en informatiesystemen
Titel:	INnovative Flemish IN vivo Imaging TechnologY (INFINITY)
Financiering:	€ 400 000 (Personeel (€ 400 000))
Looptijd:	54 maanden

Hoofdcoördinator:	Prof. Kevin Braeckmans, vakgroep Geneesmiddelenleer
Titel:	Centre for Advanced Light Microscopy
Financiering:	€ 370 000 (Personeel (€ 370 000))
Looptijd:	54 maanden

Hoofdcoördinator:	Prof. Roel Baets, vakgroep Informatietechnologie
Titel:	NB-Photonics
Financiering:	€ 300 000 (Personeel (€ 300 000))
Looptijd:	54 maanden

IOF-projecten

Toegekende StarTT-projecten (gestart in 2014)

Titel	**Promoter**	**Financiering**
Visual cues for analysis of complex manufacturing processes	Henrik Van Landeghem	€75.000
Simplified Peloruside-analogues for anti-cancer and anti-Alzheimer therapies	Johan Van der Eycken	€75.000
Rol van metallothionein antagonisten in behandeling van IBD	Martine De Vos	€60.000
PILOT - Photonic IC Layout On Target	Wim Bogaerts	€75.000
Maize Gene Inducible Combinations	Dirk Inzé	€75.000
Multidisciplinary valorisation roadmap related to energy storage/the methanol economy	Jeroen De Maeyer	€75.000
Clinical validation of a device to detect accidental oesophageal intubation	Koenraad Monsieurs	€74.725

Toegekende Advanced-projecten (gestart in 2014)

Titel	Promoter	Financiering
CENTERVAX – CENter for development and validation of innovative ThERapeutics and VAXines	Sven Arnouts	€147.067
Building a MASPIT cell microarray-based small molecule target profiling service	Sam Lievens	€92.103
Development of breath analysers	Christophe Detavernier	€105.000
Electrochemical N/K recovery from digestate coupled to the prevention of ammonia toxicity	Korneel Rabaey	€149.742
uPA-inhibitors and their therapeutic use	Hans Nauwynck	€94.089
GlycoCirrhoTest: design freeze, manufacturing demonstration and CE mark preparation	Nico Callewaert	€150.000
Use of ovotransferrin against respiratory diseases in poultry	Daisy Vanrompay	€105.000
Smart Sound Monitoring:adding intelligence to sound center networks	Dick Botteldooren	€67.430
Oral delivery of selected multivalent oligosaccharides to protect pigs from F18+ E coli infections	Eric Cox	€61.670
HYPER clay: industrial upscaling	Adam Bezuijen	€100.600

Toegekende Stepstone-projecten (gestart in 2014)

Titel	**Promoter**	**Financiering**
Foam based heat exchangers for Energy Solutions	Michel De Paepe	€258.713
BlueGene 2: an aquaculture gene discovery platform	Peter Bossier	€219.103

Activiteitenverslag van de Universiteitsbibliotheek

1 Personeel

Op 1 januari 2017 heeft de afdeling Universiteitsbibliotheek **59 personeelsleden of 51,5 voltijds equivalenten (vte)** (waarvan 40 personen met een statutaire benoeming en 19 met een contract onbepaalde duur).

Dit is als volgt verdeeld:

- **Boekentoren:** 52 personen / 45,50 vte (- 1 t.ov. 2016)
- **Universiteitsarchief:** 6 personen / 6 vte (+ 2 t.o.v. 2016)
- **Campusbibliotheek Kortrijk:** 1 persoon / 1 vte (= 2016) : deze persoon werkt sinds najaar 2017 maar 1 dag meer in Kortrijk en 4 dagen in Gent (ter ondersteuning van de faculteitsbibliotheken met opleidingen in Kortrijk, zijnde Ingenieurswetenschappen en Architectuur en Bio-Ingenieurswetenschappen.

Van deze personeelsleden is 64% vrouw en 36% man (t.o.v. 60/40 in 2016). De gemiddelde leeftijd is 45 jaar. Ook dit jaar werd gewerkt met vrijwilligers. Binnen de bijzondere fondsen werkte er één iemand op de ontsluiting van de drukvormen en één iemand aan het ontsluiten en verbeteren van beschrijvingen van de medaillecollectie. Er waren ook 2 jobstudenten die op het onverwerkte materiaal van de prentencollectie werkten en 2 jobstudenten die masterproeven beschreven en meehielpen met het ontdubbelen en (her)verpakken van collectie in de externe depots.

Zoals andere jaren was er interactie en uitwisseling met andere instellingen. In het kader van Erasmus Staff Mobility hadden we 6 bezoekers (uit Warschau, Polen en Ostrava, Tsjechië) in de week van 15-19 mei. Binnen U4 verbleef Marjolein Nieboer, hoofdbibliothecaris Groningen, enkele dagen in gent om de werking van beide bibliotheken te vergelijken. Er is een intense samenwerking met Bielefeld en Lund op het gebied van ontwikkeling en innovatie.

Er werden diverse opleidingen en studiedagen (zowel door de UGent georganiseerd als extern) gevolgd door verschillende personeelsleden. Op Dies Natalis uitstap werd een bezoek gebracht aan het LILLIAD (Learning center Innovation). Het LILLIAD is een renovatie en een uitbreiding van de universiteitsbibliotheek van Rijsel. Aansluitend was er een stadsbezoek.

Er werden door de Universiteitsbibliotheek opleidingen gegeven aan eigen medewerkers en medewerkers uit de faculteits- en/of vakgroepbibliotheken. Voor catalografie en serials (inclusief verwachtingspatronen) werden er ongeveer 78 uur individuele en groepsopleidingen gegeven met volgende verdeling: Boekentoren 59% (vooral opleiding werkstudenten en vrijwilligers), Ingenieurswetenschappen & Architectuur 32% (o.a. klassikale opleiding beschrijven van affiches), Rechten en Criminologie 8% en Letteren en Wijsbegeerte 1%.

2 Collecties bibliotheek

- Het **collectiebeleidsplan**, dat geschreven wordt met hulp Patrick De Ruynck, is zo goed als klaar. Het concrete gedeelte waarin de actiepunten voor de komende jaren worden afgelijnd en vastgelegd is afgewerkt. Idealiter 'publiceren' we dat samen met een collectieoverzicht.

- **Aanwinsten boeken en bijzondere collecties**: Er zijn voor 14.589 euro uniteiten gekocht (gedrukte monografieën, e-boeken, delen van reeksen, aanvullingen bijzondere collecties) voor de Boekentoren. Op diverse verkopen bij veilinghuizen The Romantic Agony, Pictura Gent, Henri Godts en Van De Wiele en privé personen werden stukken aangekocht ter verrijking van de collectie Gandavensia. Opmerkelijk is een zeer uitzonderlijke editie van 'La vie des abeilles' van Nobelprijswinnaar Maurice Maeterlinck die gedurende de hele Eerste Wereldoorlog in de maak was. Eveneens interessant zijn de de aanvullingen bij de tekeningen van Verboeckhoven en Van Reysschoot, een deel van het archief van fotograaf Jozef Stercken, 19de eeuwse archivalia van Van Hoorebeke, enkele Gentse medailles en een interessante collectie prentbriefkaarten betreffende de bezienswaardigheden en monumenten van Gent. Tot slot werden uiteraard ook de uitzonderlijke sets medailles aangekocht die door de Koninklijke Munt van België werden aangemaakt n.a.v. 200 jaar Université de Liège en Universiteit Gent.

- Het aantal **schenkingen** dat wordt aangeboden groeit evenredig met de druk op de zeer schaarse ruimte. Een meerderheid aan schenkingen wordt afgehouden, maar er wordt telkens advies gegeven over alternatieve locaties. Overblijvende dubbels gaan naar Oxfam.
  In de loop van 2017 werden schenkingen opgenomen en verwerkt van Fons Ferremans, Norbert Poulain, Walter Provo, Johnny Bekaert, Marcus De Schepper, Jean Robbaey, Rik Hemmerijckx, Stadsarchief Gent, Jozef Haegeman, Christian de Borchgraeve, Herwig Verleyen, Hildegarde Symoens, Paul Huys, Kurt Cattoor, Jos Tuerlinckx, Jaak De Vos, Olivier Willemot, Martine Eeckhout, Arn Berghmans, Carl Segaert, , Frans D'Haese, Jozef Dauwe, Christine Van Parys, Laurens Aernhout, Michiel Hendryckx.
  Behoudens aanvulling aan archieffondsen als die van Philip Vandenberg dient met name de overdracht en de verwerking van de historische KANTL-bibliotheek collectie te worden vermeld. Voor de verwerking van de KANTL-collectie wilde de Universiteitsbibliotheek Gent vertrekken vanuit de Kantl-metadata die zij beheert in de Aleph-databank van Cageweb.be. Daaruit bleek dat het om een 5000-tal items zou gaan. Bij de concrete verwerking werd al snel duidelijk dat er een discrepantie bestond tussen de metadata en de effectieve overdrachten. Vooral ook de afwezigheid van items en barcodes in de metadata noopte tot het afzien van die modus operandi. Daarop werd de noodzakelijke beslissing genomen om de verwerking 'as is' op te zetten. De effectieve overdracht betrof met andere woorden alle door de Universiteitsbibliotheek Gent opgenomen titels (allen in de metadata te traceren door opname 'Schenking Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde 09/03/2017') én de dubbels die niet werden opgenomen. De notie 'dubbels' impliceert dat de Universiteitsbibliotheek Gent minstens twee exemplaren van dezelfde editie bezit. Voorts werden alle kantl-dubbels nog eens extra geïnspecteerd op specifieke kenmerken. Drukken met bepaalde eigendomskenmerken (Prudens Van Duyse, Jacob Van Lennep, …) of annotaties werden toch opgenomen in de UBGent collecties met specifieke vermelding in de metadata. De aldus bekomen lijsten van 'dubbels' werden conform de afspraken voorgelegd aan de partners van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en via de IBL-pendel aan hen bezorgd. Als Googlebooks partner zorgde de UBGent er conform de afspraken ook voor dat de drukken uit deze schenking die tot het publiek domein behoren werden verwerkt voor digitalisering door Google.

- Er worden steeds meer **e-boeken** aangeboden door de Universiteitsbibliotheek. Via SFX worden de gekochte en de open access e-boeken toegankelijk gemaakt. Dit steeg in 2017 van 124.151 naar 219.815.

- Het **raamcontract voor de aankoop van gedrukte werken** dat sinds oktober 2016 loopt, werd stilzwijgend verlengd na een jaar. Met F. Delbanco GmbH, de leverancier van boeken in het Engels en Duits, waren er in het begin van 2017 problemen met de basisprijs geadverteerd op

hun website. Zij rekenden opvallend hogere prijzen aan dan andere leveranciers. Bij nazicht van de facturen bleek dat de basisprijs waarop de korting wordt berekend inderdaad systematisch hoger lag dan de uitgeversprijs, wat in tegenspraak was met de bepalingen van de offerteaanvraag. Dit probleem werd in februari via een aangetekend schrijven voorgelegd aan Delbanco. Zij reageerden vrij snel en het ging effectief om een verkeerde instelling in het informaticasysteem. Na omstandige excuses werd dit onmiddellijk gecorrigeerd. Sindsdien wordt een correcte basisprijs en de korting van 23% gehanteerd. Er kwam ook een creditnota voor het verschil (1.731,59 euro voor 269 boeken). Er werd gekeken voor welke faculteiten dit was en het bedrag werd toegevoegd aan het centraal krediet van de respectievelijke faculteiten. Er werd een rondvraag gedaan of er andere aandachtspunten waren, waarop 7 van de 11 faculteiten reageerden. Zij zijn unaniem lovend over de service en reactiesnelheid van de contactpersoon en over de gebruiksvriendelijkheid van de Delbanco bestelmodule. De voornaamste minpunten waren het feit dat de prijs niet onmiddellijk wordt weergegeven op de website. Eerst moet de bestelling geplaatst worden en pas dan wordt de prijs incl. korting zichtbaar. Ondertussen werd hieraan verholpen. Ook de leveringstermijnen vallen soms tegen, maar hierover heerst een zekere berusting omdat dergelijke boekhandels niet kunnen concurreren met Amazon of Bol.com.
De samenwerking met Standaard Boekhandel (boeken gepubliceerd in België en/of in het Nederlands) en Erasmus Boekhandel (boeken in Romaanse talen) blijft vlot verlopen. Deze leveranciers waren al gekend uit het vorige raamcontract.

- **Aanwinsten periodieken & databanken**: aan de aankoop van periodieke vakliteratuur en toegang tot databanken werd ca. 6,3 miljoen euro besteed. Veel van de grotere aankopen gebeuren op Vlaams niveau in consortiumverband (Elektron). Omdat in 2016 enkele grote contracten afliepen en de onderhandelingen pas laat in 2016 of begin 2017 werden afgerond (Elsevier, Springer, Web of Science) zijn veel facturen die voorzien waren voor betaling in 2016 pas in 2017 betaald. Dit verklaart waarom het besteed bedrag veel hoger is dan vorig jaar.

- **Bijzondere collecties (Galerij en Efemera) :** sinds 2016 is er een nauwere samenwerking tussen de catalografie en de conservator waardoor gezocht werd naar een manier om bijzondere stukken ook te beschrijven in het bestaande bibliotheekbeheerssysteem. In 2017 werd alles op punt gezet. Het formaat van het bestaande systeem is in oorsprong niet gemaakt om bijvoorbeeld beschrijvingen van tekeningen en prenten in op te nemen, maar we zijn toch tot een algemene uniforme regelgeving gekomen.
Er kwam een gedetailleerde algemene handleiding en een specifiekere per collectie. Handleidingen die al op punt staan zijn voor de collecties: affiches, foto's, glasplaten, prenten, kaarten, numismatische collectie, prentbriefkaarten en chromo's, porseleinkaarten en de aquarellen, tekeningen en schilderijen. Dit zorgt ervoor dat de stukken uitvoerig beschreven worden en gelinkt zodat de collectie toegankelijker is voor een breder publiek. Verdere beschrijving en digitalisering van de stukken behoort tot de dagelijkse werking van de bibliotheek.
De vakgroep Architectuur & Stedenbouw beschrijft zelf de affiches van de collectie Bekaert vooraleer ze naar de Boekentoren overgebracht worden en maken hierbij gebruik van de handleiding..
Het barcode project van de Vliegende bladen en het simultaan uithalen van de porseleinkaarten uit de Vliegende Bladen is afgewerkt.
Project om de portrettenverzameling onder te verdelen op basis van techniek is opgestart. Op die manier kunnen heel wat stukken fysiek gelinkt worden aan digitale beelden die in het verleden gemaakt werden en al toegankelijk waren in de catalogus maar nog niet gelinkt waren aan het stuk zelf.

Er is gestart met het in kaart brengen van de Globes, Borstbeelden, ingelijste zaken en 3D objecten binnen de collectie. Er gebeurde een overdracht van 3027 topografische kaarten naar de vakgroep Geografie.

- **Catalografie en metadata:** uit de nieuwe afspraken over het beschrijven van een aantal bijzondere collecties (zie Bijzondere collecties (Galerij en Efemera)) volgde ook de hervorming van de templates in Aleph cataloging. Er werden een aantal nieuwe templates geïntroduceerd die genoemd worden naar de desbetreffende collectie en niet langer naar het plaatsnummer in de catalogus. De namen van de templates voor de bijzondere collecties starten voortaan met BKT-naam.mrc, met uitzondering van de oude drukken, die als book beschreven worden. Deze templates mogen enkel voor de Boekentorencollecties gebruikt worden en bevatten een marker (591) om deze stukken makkelijk te kunnen groeperen als deel van de bijzondere collecties. Er wordt voor de bijzondere collecties ook een subveld (245 k) geïntroduceerd om genre aan te duiden. Dit zie je in de publiekscatalogus bovenaan de beschrijving waardoor meteen duidelijk is of het bijv. over een foto, kaart of prent gaat. Er worden ook nieuwe genres geïntroduceerd: archive, correspondence, atlas en catalog.
  De meest gebruikte templates voor de reguliere collecties en voor de faculteiten komen bovenaan de lijst. Binnen de templates voor dissertaties wordt voortaan een duidelijk onderscheid gemaakt tussen UGent en niet-UGent masters en phd's.
  Voortaan wordt in de koepelbeschrijvingen van convoluten of verzamelbanden geen extra info meer meegenomen waardoor deze in de export naar de publiekscatalogus onderdrukt kunnen worden. De gebruiker gaat immers op zoek naar een bepaalde titel in de verzamelband en het opduiken van overkoepelende beschrijvingen kan verwarrend zijn.
  De vele kostbare dubbels waarbij nog een exemplaarvergelijking moet gebeuren en die voorlopig niet beschikbaar zijn op de plank worden niet langer getoond in de publiekscatalogus (door ze het plaatsnummer BIB.XXX te geven).
  Er werden twee nieuwe item statussen geïntroduceerd: 53 - Consult box in Z2 voor items die bij een aanvraag tot raadpleging in hun doos blijven, bijv. Vliegende Bladen. Bij items met deze status wordt geen "haal item uit doos" opdracht getriggerd in LibAdmin Circulation. 57 - Ask collection manager is voor items die enkel geconsulteerd mogen worden mits toestemming collectiebeheerder (workflow in LibAdmin zoals kluisaanvragen). Deze status wordt gebruikt voor broze werken die niet hersteld worden of stukken die niet zomaar geconsulteerd kunnen worden, bijv. glasnegatieven: nood aan lichtbak, niet zomaar fotograferen. Er werden ook een aantal nieuwe velden in Aleph geïntroduceerd: 536 Funding information note, bijv. Verpakt met de steun van Fonds Inbev-Latour (2010-2012) (voorheen in 500); 583 Action note om info op op te nemen zoals een conditiebepaling of een preservatie-actie ; 563 Binding note voor info over een speciale bindwijze of bijzondere banden van bijv. albums (voorheen in 500).
  Het toevoegen van een nieuw achtergrondbestand voor copycataloging (met name UB Leiden) zorgde voor een aantal onvoorziene neveneffecten op de lay-out van Aleph cataloging. Hieraan kan voorlopig niet verholpen worden. Er werd beslist om UB Leiden voorlopig te blijven aanbieden als brondatabank.
  De links naar Google Books werden verplaatst naar RUG01 zodat de BKT01 records niet meer moeten getoond worden in de publiekscatalogus. RUG01 is de Aleph databank waarin alle collecties worden beschreven dus dit is een logische stap. BKT01 blijft een read-only databank in Aleph die alle info in verband met de Google zendingen bevat. Voor ca. 145.000 volumes is het matchen van de BKT01 en RUG01-beschrijvingen geen probleem maar bij een 5000-tal convoluten en tijdschriften is dit minder evident. In die gevallen werd de link in een op de website onzichtbaar veld opgenomen en werd een tag 'check856 [barcode]' toegevoegd. Er werd gestart met de manuele controle van deze links. Daarnaast zijn er nog een 69.000-tal volumes die enkel in BKT01 zitten en niet zomaar naar RUG01 kunnen gekopieerd worden.

Hiervoor blijven voorlopig de BKT01 records zichtbaar in de catalogus. Er wordt onderzocht of deze op basis van het plaatsnummer kunnen worden gematcht maar dit is helaas niet mogelijk wegens teveel ruis.
Er werden afspraken gemaakt over het in Aleph opnemen van e-only stukken die een barcode nodig hebben om in de GREP repository (omgeving voor duurzame digitale bewaring conform de OAIS standaard) gearchiveerd te worden. Deze worden voortaan met collection EONLY ingevoerd waardoor het item bij de export naar de publiekscatalogus wordt onderdrukt.
De firma ML6 kreeg de opdracht om onze papieren steekkaarten met Google Vision te identificeren. Doel is de set van ca. 1 miljoen steekkaarten terug te brengen tot ca. 250.000 door ontdubbeling tussen RUG01 en RUG02, herkenning plaatscodes, etc. Als er slechts 250.000 steekkaarten overblijven, kunnen deze opnieuw opzoekbaar gemaakt worden via het gewone zoekvenster op de website. Dit project wordt in 2018 verder uitgewerkt.

- **Nieuwe invoer in de catalogus:** er werden in totaal 119.703 exemplaren in Aleph ingevoerd (tegenover 122.231 in 2016), waarvan 70.656 voor de Boekentoren (tegenover 75.236 in 2016). De cijfers voor de Boekentoren zijn iets lager dan vorig jaar omdat er in 2016 enkele grote uploads gebeurden.

  Een gedetailleerd overzicht van de beschreven materialen met opdeling Boekentoren (BKT) / faculteiten:

	BKT	DI	EB	GE+FW	LA	LW	PP	PS	RE	TW	WE	totaal
BOOK	35879	55	524	466	723	27995	456	926	1310	1264	1549	**71147**
ISSUE	8264	506	595	324	808	2211	280	455	2848	715	128	**17134**
IMAGE	7160					5				170		**7335**
MASTER	3428	6		2	1	164	901		830	54	980	**6366**
EPHEMERA	5960											**5960**
ARTICLE	2760		1		1	328		2	1	4		**3097**
ARCHIVE	2919											**2919**
ISSBD	2199						4	3	143	5		**2354**
PHD	785	4	2	3	111	144	1	6	73	135	442	**1706**
CATALOG	701									1		**702**
DISSERTATION	253					45			9	18	1	**326**
MULTIMEDIA	2	1				207				1	4	**215**
MAP	141					12						**153**
REALIA	91											**91**
SYLLABUS	3				44	3				1		**51**
MANUSCRIPT	50											**50**
OTHER	61	0	1	0	0	33	0	0	2	0	0	**97**
totaal	**70656**	**572**	**1123**	**795**	**1688**	**31147**	**1642**	**1392**	**5216**	**2368**	**3104**	**119703**

In 2017 blijft de focus liggen op de retrocatalografie van de boeken uit de torencollectie, die na de renovatie uit het ondergronds depot terug naar de Boekentoren verhuizen. Met name de collecties N en V (reeksen) werden bijna volledig ingevoerd. Met de hulp van 2 jobstudenten

werden zo'n 4200 masterproeven en doctoraatsverhandelingen ingevoerd. We verwerkten een omvangrijke schenking van een deel van de collectie van de Koninklijke Academie voor Nederlands Taal- en letterkunde (KANTL): ongeveer 3200 volumes die qua datering (tot en met 1877) in aanmerking kwamen om door Google te worden gedigitaliseerd. Daarnaast was er een aanvulling op de collectie van Ada Deprez (collectie ADA) en werden de laatste boeken van de schenking van Pierre Schoentjens verwerkt (collecties S en G). Nieuwe aankopen (collecties G & N) en catalogi (collectie CAT) werden verwerkt.
Er werd ook volop ingezet op het ontsluiten van de bijzondere collecties, met als resultaat de ontsluiting van ca. 5900 huwelijksaankondigingen (genealogische collectie), 2271 prenten, 440 porseleinkaarten, 409 medailles (numismatische collectie), 312 tekeningen, aquarellen en schilderijen, ca. 400 glasplaten, 301 affiches (waarvan 170 van de collectie Bekaert bestemd voor de Boekentoren maar beschreven door de bibliotheek EA zelf), 238 architectuurplannen, 174 kaarten, 122 drukvormen, 118 prentbriefkaarten en 112 foto's. Er werd ook verder gewerkt aan de invoer van alle drukken gepubliceerd voor 1600. Aan dit traject werkt een gespecialiseerd catalograaf 80%. De metadata van de oude drukken worden ook opgenomen in diverse gespecialiseerde databanken: Material Evidence in Incunabula (Cerl), USTC (St.Andrews), EOL (Erasmus online, Rotterdam), STCN (Den Haag) en ISTC (British Library).
Er werden in de loop van 2017 binnen dit traject andermaal heel wat unica (ofte unieke exemplaren in de wereld) geïdentificeerd in onze collectie. In totaal zijn er nu 128 bekend.
Binnen de collectie Handschriften III werden (aanvullingen op) de archieven van Walter Prevenier, Philippe Vandenberg, Frank Uytterhaegen (deels), Gie van den Berghe, Adriaan Verhulst en Willem Schrickx verwerkt. Een grote aanvulling op de collectie A.Dierickx die in de loop van 2017 in de UB werd binnengebracht werd in overleg met de collega's van het GUM en Jeroen Vandenberghe ondergebracht in het Pand, waar de initiële schenking in 1998 werd opgeslagen. Als verantwoordelijke voor het gebouw neemt Mieke Dutré de verantwoordelijkheid op voor deze collectie.
Last but not least dient aangestipt dat in de loop van 2017 een catalogus werd gemaakt waarin alle middeleeuwse handschriften (tot c.1530) uit de collectie worden ontsloten. Dit plan kon enkel gerealiseerd worden dankzij de expertise van voormalig collectiebeheerder Albert Derolez. Het boek 'Medieval Manuscripts. Ghent University Library' werd uitgegeven bij Snoeck en ism het Henri Pirenne Instituut voorgesteld op 21 november 2017 in de Gentse Sint-Pietersabdij. De nieuw aangemaakte metadata werden ook zo veel mogelijk opgenomen in de online catalogus.

- **Restauratie-atelier - conservering**: Er werden ongeveer 250 Gentse Almanakken geconserveerd. Een kleine opstelling met een selectie van dit materiaal werd gemaakt en opgesteld in de nieuwe Gentse Stadsbibliotheek De Krook. Aanvullingen bij handschriften en drukken werden geconserveerd en indien nodig van aangepaste zuurvrije verpakking voorzien. In het kader van het digitaliseringsproject door VIAA (Vlaams Instituut voor Audiovisuele Archivering) werden ca. 180 lakplaten verpakt en de metadata genoteerd.
Het klimaat werd gemonitord in het nieuwe ondergronds depot alsook in een aantal externe depots. De Vlaamse Gemeenschap liet door IPARC gedurende een jaar het klimaat in de kluis monitoren in het kader van het Topstukkenbeleid. Er werd assistentie verleend bij de waterschade in een extern depot aan de Hoveniersberg. Enkele tientallen werken werden door Polygon extern gevriesdroogd. Er was een offerteronde met marktonderzoek voor bindwerk met een nieuwe boekbinder voor kranten (Ryhove), voor de herstelling van gipsen borstbeelden (KMKG – Jubelparkmuseum) en in het kader van calamiteitenplanning (Polygon).
Twee derde van de Bibliotheca Dominicana werd samen met jobstudenten gereinigd en zuurvrij verpakt waar nodig. Een 40-tal items met status condition poor werden bekeken en verpakt,

hersteld en/of gedigitaliseerd om ze opnieuw toegankelijk te maken voor het publiek. Er werd een depotinventarisatie (verpakking in kader van verhuis) uitgevoerd bij L08 en het extern depot aan de Sterre. Anderhalve rij Gentenaars werd grondig schoongemaakt, geïnventariseerd op schade en indien nodig beter verpakt. De beschreven werken van de BIB.VOS kregen waar nodig ex libri en aangepaste verpakking. In het kader van diverse tentoonstellingsdossiers werden conditierapporten opgemaakt, kleine herstellingen uitgevoerd en de koerierdienst opgenomen.

- **Restauratie-atelier - restauraties**: Het restauratie- en conserveringsproject van de briefwisseling van Jan Frans Willems, reeds decennia sterk aangetast door schimmel, werd voltooid. 10 dozen onverwerkt materiaal prenten werden behandeld voor beschrijving, terwijl de stukken van GRA.000001 tem GRA.0001360 werden klaargemaakt voor digitalisering.
  Een drieluik en monumentale architectuurtekening van Louis Cloquet van het Rommelaere-instituut afkomstig van de vakgroep Architectuur werd gerestaureerd. Daarnaast werden vooral restauraties of kleine herstellingen uitgevoerd op nieuw aangekochte stukken en in functie van bruiklenen voor tentoonstellingen uitgevoerd. Een steeds aanhoudende lijn is het behandelen van boeken met schimmelsporen. Daartoe werd ook een afzuigkast aangekocht.
  Dankzij een projectsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap werd de Graduale van de St. Baafsabdij van Gent (BHSL.HS.0014) als erkend topstuk in situ gerestaureerd door restauratoren Monique Rappé en Martine Eeckhout na uitgebreid vooronderzoek en inktanalyse door Peter Vandenabeele (UGent). De sokkel van de BKT-maquette werd hersteld door Iwe Pé na een beschadiging tijdens een tentoonstellingstransport. Verder werd ook het schilderij Lievekaai van Albert Moerman (IZN 14) gerestaureerd door Aline Genbrugge.
  Extern advies werd verleend aan diverse faculteiten, bibliotheekmedewerkers KUL, studenten, Amsab, Smak, ondersteuning bij lessen bij het consulteren van fragiele werken, een korte introductie over boekbanden en conservering voor geïnteresseerden uit de faculteitsbibliotheken. Serafien volgde ook het symposium in de KB in Brussel 'Artists' books Kunstenaarsboeken (1950-2015) en was jurylid bij de Cores-opleiding 'restauratievakman papier en boek'.

- **Bindwerk**: er werden 247 krantenjaargangen ingebonden. Verder werden dozen gekocht voor de opberging van tijdschriftenvolumes en boeken.

- In 2016 werd een **nieuw depotproject opgestart in het domein van de Bio-ingenieurswetenschappen**. Dit project is een samenwerking tussen UGent, KU Leuven, VUB, KBR en INBO. De bedoeling is om het tijdschriftenbezit te rationaliseren voor 950 titels. Voor UGent nemen de Boekentoren en de faculteitsbibliotheek Bio-ingenieurswetenschappen deel aan het project. UGent nam het depothouderschap op zich voor 234 titels, waarvan er 19 titels in de collectie van de Boekentoren. In 2017 werden de holdings van alle depottitels gecontroleerd. Er werd ook gestart met het uitwisselen van volumes tussen de deelnemende instellingen. De Boekentoren verstuurde op die manier 17 aanvullingen en ontving zelf tot nu toe aanvullingen voor 3 titels. Tussen alle partners werd onder auspiciën van de VVBAD een Service License Agreement afgesloten.

- **Meubilair**: er werd één stoel van een onbekende ontwerper overtrokken.

- **Digitaliseringsproject door Google:** In 2017 werd nog één lading boeken naar Google gestuurd om te laten digitaliseren. Er werden 1757 volumes gedigitaliseerd waarvan 1366 uit de KANTL schenking.

- **Scanprojecten**: dit jaar werd vooral ingezet op de digitalisering van Middeleeuwse codices. Enerzijds waren beelden vereist voor de aanmaak van de bij Snoeck verschenen catalogus, anderzijds werden tal van projectmatige samenwerkingsverbanden opgezet die op termijn voor specifieke ontsluiting moeten zorgen (project middeleeuwse abdijbibliotheek Sint-Pieters, ontsluiting Mercatelis codex Bisdom Gent ism Lukasweb). Op die manier werden eind 2017 maar liefst 196 middeleeuwse codices ontsloten via de IIIF-beeldbank. Uitzonderlijk was ook de integrale ontsluiting van 973 glaspositieven van Amaat Burssens. Voorts werden ook onderdelen van de bijzondere collecties gedigitaliseerd wat de totalen online in de beeldbank brengt op Porseleinkaarten (819 online), Grafiek (549 online), Numismatiek (6316 online), Ephemera (6889 online), Brieven (1521 online), Kaarten (608 online), Beelden (69339 online), Handschriften (891 online), Architectuurplannen (3499 online).

- **Scanprojecten met externen**: In 2017 is verder gedigitaliseerd en het volume dat door VIAA gearchiveerd wordt voor UGent, is aangegroeid van 7,7 tot 18,6 TB op 1 januari 2018. Er werden in 2017 vooral veel VHS en bedreigde films gedigitaliseerd. Digitalisering van audio op lakplaten wordt in 2018 uitgevoerd. Daardoor zal het geheel van het archief van Amaat Burssens digitaal beschikbaar zijn.
  De oorlogskranten zijn sinds oktober 2015 volledig te raadplegen via hetarchief.be, maar het gros van de andere materialen is nog niet toegankelijk in afwachting van kwaliteitscontrole. Daarnaast werden afspraken gemaakt om voor het geheel van de digitale archivering bij UGent gebruik te maken van de infrastructuur van VIAA. Er is een afgeschermde omgeving opgezet en de archiefcontainers uit GREP werden getransfereerd naar VIAA, in totaal 343.562 objecten (+/- 29 TB). In 2018 worden ook alle Google Books overgebracht naar deze bewaarinfrastructuur. Het beheer van dit archief blijft bij de Universiteitsbibliotheek, medewerkers en partners van VIAA hebben geen rechtstreekse toegang.

- In 2017 werden er totaal 54.031 nieuwe objecten (+/- 2.4 TB) gearchiveerd in het **GREP repository**. Deze objecten zijn gekoppeld aan 8.224 beschrijvingen in de Aleph catalogus. Het gaat om 6.489 dissertaties, 989 munten, 472 tekeningen, 97 plannen en 53 manuscripten. Naast de lokale archivering en beschrijving van gedigitaliseerde objecten wordt door de Universiteitsbibliotheek nog steeds actief een selectie aan historische en actieve universitaire websites gearchiveerd in het Internet Archive via Archive-It. In totaal zijn er 343.562 objecten (+/- 29 TB) gearchiveerd in het GREP repository. Daarnaast wordt een kopie van de Gentse Google Books opgeslagen (+/- 20.8 TB).

3 Gebruik collecties bibliotheek

- **Ontleningen en raadplegingen**: er werden 24.956 (t.o.v. 25.863 in 2016) ontleningen en raadplegingen in de Boekentoren in Aleph geregistreerd.

- Het **actief promoten bij onderzoekers** om de (erfgoed)collecties ook actief in te zetten bij hun lespraktijken vindt steeds meer ingang. Volgende docenten en onderzoekers maakten dit jaar gebruik van de Henry Van de Velde zaal en specifieke collectieonderdelen voor een of meerdere lessen: Fabio Della Schiava, Veerle Vandeputte, Bart Verschaffel, Youri Desplenter, Tsjamke Snijders, Steven Vanderputten, Wouter Davids, Steven Jacobs, Joni Demol, Els De Paermentier, Barbara Vander Wee, Jetze Touber, Anne-Laure Van Bruaene, Max Martens en Koen Verboven. De samenwerking met de vakgroep kunst- muziek- en theaterwetenschappen en de vakgroep geschiedenis waar gebruik gemaakt wordt binnen de lessen en de onderzoekseminaries van onze stukken, werd verdergezet. Studenten kregen hierbij ook opdrachten om de gegevens van

prenten binnen de collectie aan te vullen. We merken dat de drempel om naar de bibliotheek te komen veel minder groot wordt.

- **Tentoonstellingen** blijven een goede format om de rijkdom van de collecties vanuit diverse invalshoeken aan een divers publiek te tonen. Niet het minst door de 200jaar UGent viering waren er dit jaar uitzonderlijk veel bruiklenen, met de tentoonstelling 'Stad&Universiteit' in het STAM en 'In de Ban van de Tijd' in de Sint-Pietersabdij als uitschieters (beiden oktober 2017-maart 2018). UGent-curatoren voor beide initiatieven waren respectievelijk het Instituut voor Publieksgeschiedenis en Prof. Maarten Van Dyck. Bijzondere vermelding dient ook gemaakt van de tentoonstelling 'Archief Raoul De Keyser' (oktober 2017-februari 2018) in het SMAK. Deze prelude op een overzichtstentoonstelling rond De Keyser najaar 2018 werd integraal opgebouwd vanuit en met onze collectie. I.s.m. Prof. Steven Jacobs werd de tentoonstelling conceptueel opgebouwd met studenten Kunstwetenschappen. Het werd voor alle betrokkenen een succes. De bijhorende publicatie werd ook uitverkocht tijdens de looptijd van de tentoonstelling (Zie https://lib.ugent.be/catalog/rug01:002370614). Tot slot werd ook voor het eerst een dossieropstelling rond een specifieke collectie gemaakt in de Krook. Het verhaal van onze Gentse almanakken (Cf. restauratieatelier) werd door een breed publiek gehoord. De collega's van de Krook zijn vragende partij om dit soort samenwerking ook in de toekomst uit te bouwen. In totaal werden 441 stuks uitgeleend aan 21 verschillende tentoonstellingen bij volgende partners Grand Curtius, Liège ism Universteit Luik, Romeins Archeologisch Museum Oudenburg, Provinciaal Museum voor Oude Kunsten van Namen en Schat van Oignies (TreM.a), Museum Catharijneconvent, Utrecht; Erfgoedbibliotheek H. Conscience, Antwerpen; Erasmushuis, Anderlecht; Cultuurcentrum De Steiger, Menen; MSK Gent; Gents Universiteitsmuseum (GUM) in het Museum Dr. Guislain; MAS, Antwerpen; Universiteitsbibliotheek Leuven; AGB Vrije tijd en Westfront Nieuwpoort; VZW PPA; Sint-Pietersabdij Gent; STAM Gent; Villa Verbeelding, Hasselt; S.M.A.K., Gent; Faculteitsbibliotheek Letteren & Wijsbegeerte; Museum Meermanno, Den Haag; Krook, Gent.

- Er zijn elke dag 140.000 pageviews op **UGent collecties via Google Books.**

- Het **aanbod elektronische tijdschriften** blijft toenemen. Momenteel worden 93.407 unieke titels beheerd in SFX ten opzichte van 74.537 vorig jaar. Ook het aantal ebooks beheerd in SFX is aanzienlijk gestegen het voorbije jaar van 124.151 naar 219.815.

- Na een jarenlange dalende trend in het **gebruik van SFX** zien we in 2017 weer een lichte stijging van 876.674 sfx requests in 2016 naar 943.124 in 2017.

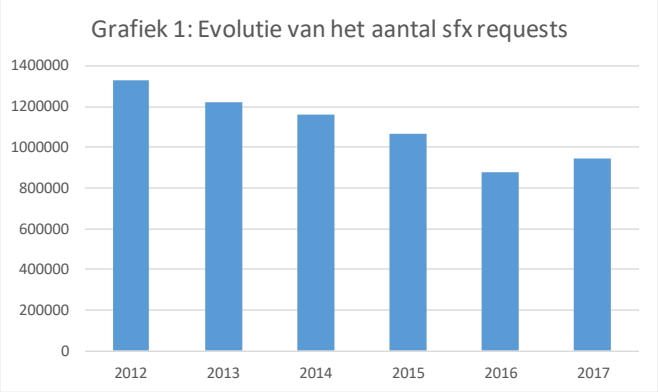

Wat betreft het aantal **downloads van artikels** (berekend op basis van de COUNTER JR1 rapporten aangeleverd door uitgevers) zien we na een lichte daling vorig jaar, in 2017 weer een stijging in het aantal artikel downloads.

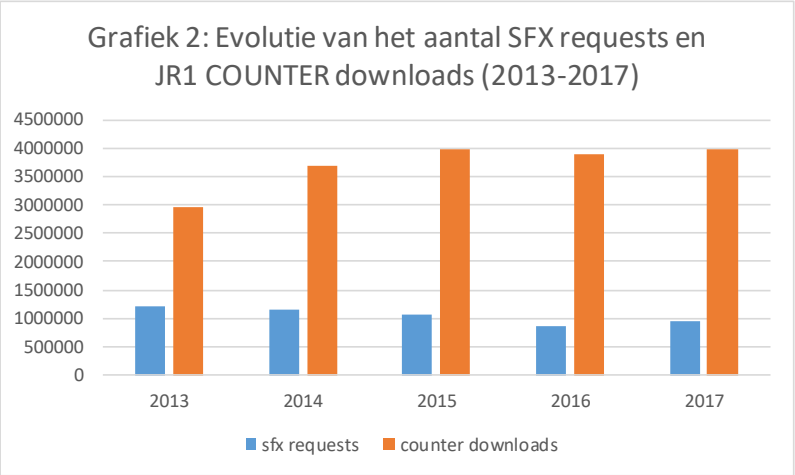

In grafiek 3 ziet men vanuit **welke bronnen** er op de SFX knop wordt geklikt. Daaruit blijk dat het belang van Web of Science verder blijft afnemen. Het belang van Google Scholar en vooral van lib.ugent.be (mn. voor de ebooks) daarentegen neemt verder toe.

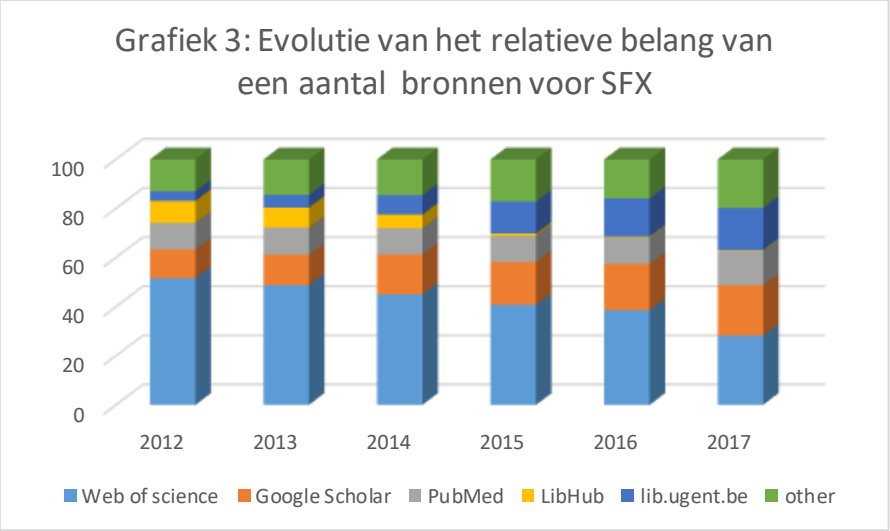

Het aantal COUNTER downloads is licht gestegen van 3.900.752 in 2016 naar 3.996.277 in 2017.

In de raadplegingen van het aantal boekhoofdstukken (COUNTER BR2) zien we een meer uitgesproken stijging van 491.214 naar 741.144 in 2017. Wellicht voor een groot deel dankzij het EBA pakket van De Gruyter (40.000 tal boektitels).

Ten slotte zijn er geen grote verschuivingen wat betreft de meest geraadpleegde tijdschrifttitels.

4 Dienstverlening bibliotheek

De werking van de publieksdiensten verloopt goed, niet het minst dankzij de interactie van de website en de achterliggende Business Process Engine waarmee de verschillende bibliotheken van het netwerk de dienstverlening kunnen opvolgen. De dienstverlening uit het ondergronds depot en de verschillende externe depots verloopt vlot en op een consistente manier in het hele bibliotheeknetwerk.

- De **infobalie** blijft een centrale pijler van de publieksdiensten. Vorig jaar werden er meer dan 918 chatsessies opgevolgd, 2354 mailtjes beantwoord, 556 telefonische vragen verwerkt en een 1497 geregistreerde vragen aan de balie opgevangen.

- **Request scanned article:** het digitaal leveren van tijdschriftartikels (sinds 1 september 2014) blijft een populaire dienstverlening. De meeste nummers van gedrukte tijdschriften zitten in bibliotheekdepots bij de diverse faculteiten. Om het gebruik van de gedrukte tijdschriften in depots te vergemakkelijken, scannen we gratis voor UGent studenten en personeelsleden een artikel en bezorgen dat per e-mail.
  In 2017 werden zo 10.269 artikels ingescand (in 2016 waren dat er 7.158)en in 2.863 gevallen kon verwezen worden naar een online beschikbaar artikel. Deze artikels worden opgevraagd uit een brede waaier van publicatiejaren, met een zwaartepunt in de jaren negentig. Daarnaast is er ook een belangrijke "long tail" van artikels uit alle vakgebieden.

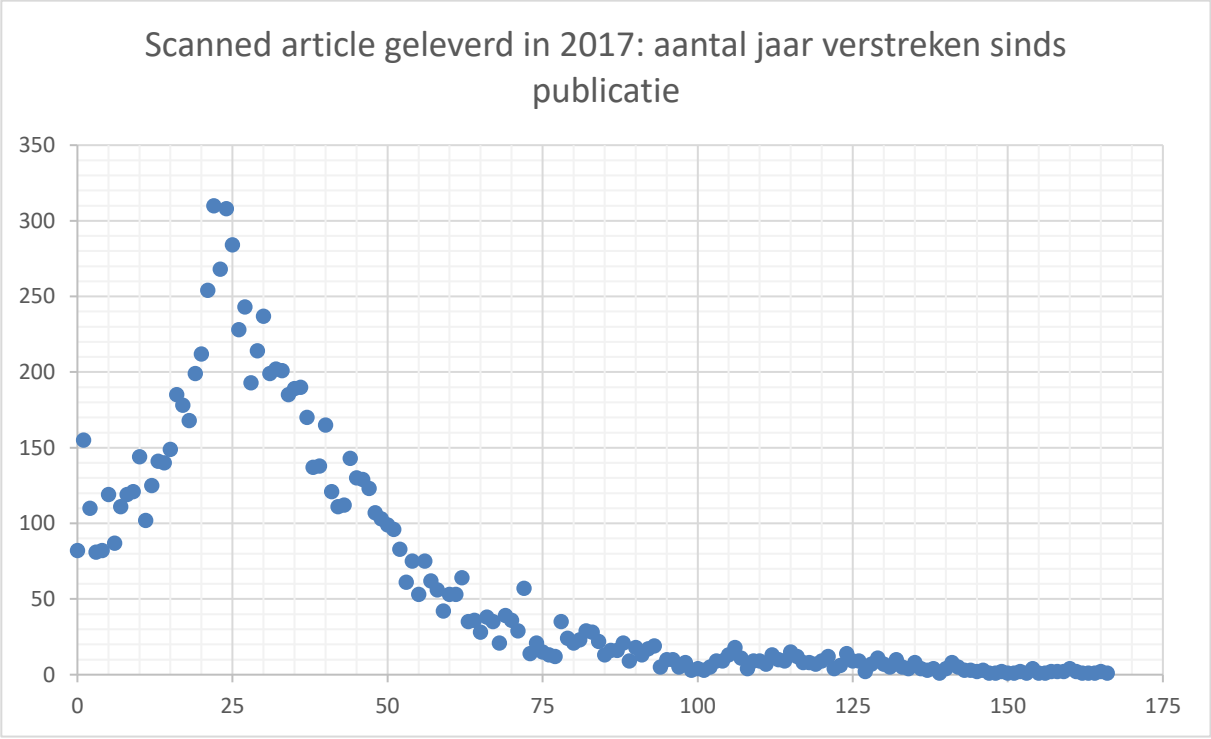

- **Interbibliothecair Leenverkeer / Documentlevering (IBL):** Naast aanvragen van eigen lezers (CA20, bezoekers) en inkomende aanvragen voor documenten uit de eigen collectie, behandelde de IBL-centrale van de Boekentoren ook in 2017 nog de interbibliothecaire aanvragen van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte. In 2017 waren er voor de hele Universiteitsbibliotheek 7047 uitgaande aanvragen. 4153 aanvragen werden behandeld door de IBL-centrale van de Boekentoren, waarvan 89% voor gebruikers uit de faculteit Letteren en Wijsbegeerte (3715 aanvragen). Aan 96% van deze aanvragen werd voldaan. De IBL-centrale van de Boekentoren

ontving via Impala ook 1390 inkomende aanvragen, waarvan 83% geleverd werd. 627 van de aanvragen betreffen intra-UGent aanvragen.
In 2017 werd voor interbibliothecaire leveringen overgeschakeld op online betalingen. Ook voor de interne afrekening van IBL-aanvragen door personeelsleden werd een nieuwe procedure uitgewerkt. De Boekentoren bleef voor UGent IBL haar coördinerende en ondersteunende rol vervullen. De eventueel te maken koppeling tussen IBL en acquisitie blijft zonder organisatorische verankering tot een minimum beperkt. Nauwelijks 10 boeken werden aangekocht n.a.v. een ibl-aanvraag.
De IBL-dienst van de Boekentoren werd ook actief ingeschakeld bij de realisatie van de 'request-a-scanned-article'-dienstverlening.

- **Scanatelier**: in de mate van het mogelijke werd anno 2017 de uitgebouwde werking verder ontwikkeld, waarbij een snelle en kwaliteitsvolle 'scan-on-demand'-dienstverlening dé hoeksteen blijft. Er werden 159 verschillende scan-on-demand dossiers gerealiseerd. De tijdelijke huisvesting in het HIKO blijft de werking hypothekeren, met name het gebrek aan ruimte voor de opstelling van bookscanners edm. Voor het overige werd de opstelling van de verschillende apparatuur (Hasselblad, belichting, vlakbedscanner) zo optimaal mogelijk gemaakt gegeven de beperkte behuizing. Het gebruik van apparatuur binnen andere publieksdiensten (oude A2-scanner en A4 doorvoerscanner) in functie van IBL-aanvragen en request-a-scanned-article dienstverlening wordt blijvend opgevolgd.

- **Beelddatabank:** de op IIIF gebaseerde beeldbank van de Universiteitsbibliotheek Gent bevat ondertussen 119.437 objecten uit de meest uiteenlopende collecties, samen goed voor 810.830 beelden. Dankzij de nieuwe mogelijkheden in het datamodel van IIIF, kunnen we in deze viewer ook collectiegehelen beter presenteren, met name voor jaargangen van kranten en tijdschriften is deze viewer een grote stap vooruit. Gebruikers kunnen ook rechtstreeks vanuit de viewer het materiaal downloaden, met verschillende opties qua resolutie.
  Het downloaden van de hoogste resoluties gebeurt nu via lib.ugent.be, niet meer via een aparte sub-website, waardoor het veel eenvoudiger is in gebruik. Al deze transacties worden door dezelfde Business Process Engine beheerd zoals alle andere dienstverlening en daardoor hebben we voor het eerst gebruikscijfers: in 2017 werden 5.184 datasets met hoge resolutiebeelden opgevraagd.
  Onderliggend worden alle beelden aangeleverd via de IIIF standaard, een internationaal kader om interoperabiliteit tussen beeldbanken mogelijk te maken. Elk beeld krijgt een persistente URL en er is een gestandaardiseerde manier om zones van een beeld te benoemen. Onderzoekers kunnen dankzij IIIF beelden uit verschillende bibliotheken eenvoudig samenbrengen in presentaties en in onderzoeksomgevingen voor bijv. detail annotaties.

- Voor de **virtuele bezoeken** blijft het gebruik van Biblio (+/-2,9 miljoen bezoeken) en de Homepage (+/- 2,7 miljoen) in 2017 opnieuw spectaculair toenemen. Sinds 1 september 2014 bundelt de Homepage alle diensten van Meercat, Aleph en de Beeldbank waardoor het verkeer op deze websites sterk afneemt. De SFX diensten zijn ook in 2017 stabiel gebleven ten opzichte van voorgaande jaren.

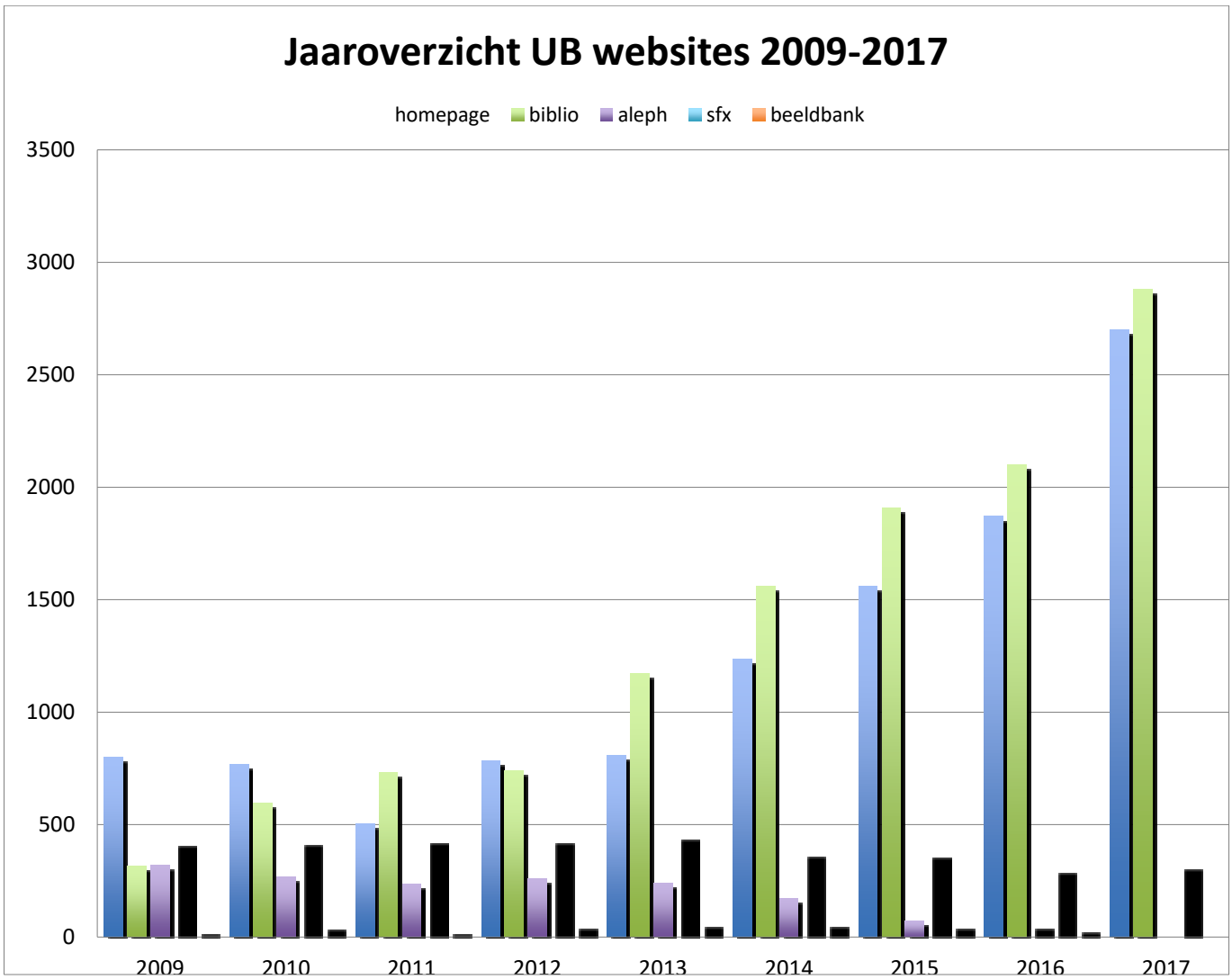

Legende:
Homepage = lib.UGent.be, de startpagina van de bibliotheek (de statistieken van 2011 werden onvolledig gemeten)
Biblio = UGent academische bibliografie + institutional repository
Aleph = web opac van geïntegreerde bibliotheeksysteem (sinds 1 september 2014 onderdeel van de homepage)
SFX = OpenURL link resolver, linkt o.m. vanuit databanken etc. naar full text artikelen enz.
Beeldbank = gedigitaliseerde collecties (sinds 1 september 2014 onderdeel van de homepage)

5 Information literacy

De Universiteitsbibliotheek zet met de werkgroep skills@ugent in op 3 speerpunten:

- Het opzetten en beheer van een centraal **digitaal platform** ondersteunende informatie geeft aan UGent-student en –medewerker. Op 3 juli werd (onder)zoektips gelanceerd. Het platform geeft tips aan onderzoekers en studenten over onderwerpen die onderzoek ondersteunen. Niet enkel de typische informatiegeletterdheid komt aan bod, met tips over het gebruik van de catalogus, databanken, Google Scholar, maar ook tips die het schrijven ondersteunen, met auteursrecht, referentiesoftware; informatie over open science, met uitleg over open access, research data management, Orcid; hoe tegemoet te komen aan vereisten van financiers inzake het opstellen

van een data management plan, open access; en tips rond integriteit, zoals auteurschap, de academische bibliografie en de betrouwbaarheid van tijdschriften.
Het platform ging van start met een 50-tal tips. Ondertussen is dat aantal verdrievoudigd. Het is nog te vroeg om het gebruik te evalueren maar we zien dat ze vooral gebruikt worden als ernaar verwezen wordt in een mailing.

- De Universiteitsbibliotheek **stimuleert en ondersteunt een geïntegreerd programma van informatie- en onderzoeksvaardigheden** waarin het online en offline aanbod elkaar verrijken, een programma dat zoveel mogelijk verankerd is in het opleidingsaanbod van zowel student als onderzoeker als docent als ondersteunend personeel. Dit programma behandelt de traditionele informatievaardigheden zoals informatie zoeken, vinden, beoordelen en efficiënt beheren, maar ook onderwerpen zoals open science, RDM, auteurschap, het wettelijk kader en meer. In verschillende opleidingen zit dit programma reeds (deels) ingebed, bv. in het vak academische vaardigheden of als voorbereiding tot de bachelorproef, maar nog niet in alle opleidingen. De praktische tips uit (onder)zoektips maken ondertussen deel uit van de informatie die in deze sessies wordt doorgegeven.
  Ook in de doctoral schools wordt dit aanbod doorgegeven. Op de doctoral school introduction day wordt bv. een overzicht van open science aan de Universiteit Gent gegeven en workshops aangeboden. Daarnaast kan men workshops aanvragen. Het aanbod is echter niet structureel geïntegreerd.
- Er werd beslist om te starten met een **community of practice** met stakeholders uit verschillende centrale en facultaire diensten. Dit netwerk van experten wisselt best practices en expertise uit, kan elkaar adviseren en stemt initiatieven op elkaar af. Eind 2017 kreeg de community of practice een "go" om op starten, in 2018 gaat ze effectief van start.

De Boekentoren blijft daarnaast demo's en informatiemomenten organiseren op aanvraag. Dat zijn vooral opleidingen over Biblio, open science en RDM voor onderzoekers en Endnote voor studenten. Ook de middelbare school vindt de weg naar de Universiteitsbibliotheek. Verschillende klassen van de Wingerd kwamen proeven van het informatieaanbod binnen UGent.
Collega's uit verschillende Europese instellingen brachten een uitgebreid bezoek aan de universiteitsbibliotheek in het kader van Erasmus (zie ook personeel).

6 Open Science, Academische bibliografie, institutional archive, Open Access en data management

- **Open Science:** "Open" blijft de basis van het beleid, ook in 2017.

- **Research Data Management :** de Universiteitsbibliotheek heeft in 2017 haar dienstverlening m.b.t. Research Data Management (RDM) verder uitgebreid. De datamanagement planning tool DMPonline.be, sinds eind 2015 beschikbaar voor UGent-gebruikers, werd gelanceerd als een gezamenlijke web-applicatie van instellingen binnen het DMPbelgium consortium, gehost bij Belnet. Het consortium wordt gecoördineerd door de UGent (Universiteitsbibliotheek) en telt daarnaast INBO, UAntwerpen, UHasselt, ULB, VUB en WIV-ISP als stichtende leden. Intussen werden ook met andere onderzoeksinstellingen in België (waaronder de Franstalige universiteiten en VITO) met succes contacten gelegd om het consortium in de loop van 2018 verder uit te breiden. Naast het waarnemen van de taken binnen het consortium, speelt de Universiteitsbibliotheek ook een actieve rol in het ondersteunen van UGent-eindgebruikers in hun datamanagement planning. Dit gebeurt o.m. door het geven van demosessies over DMPonline.be, het ontwerpen van 'review rubrics' voor de (zelf-)evaluatie van Data Management

Plannen (DMPs), en het op aanvraag nalezen van DMPs voor Horizon 2020-projecten die deelnemen aan de Open Research Data Pilot van de Europese Commissie.
Een neveneffect van de ontplooide activiteiten op het vlak van datamanagement planning is dat de Universiteitsbibliotheek ook steeds vaker een aanspreekpunt vormt voor RDM-gerelateerde vragen in het algemeen, zowel voor onderzoekers als voor andere UGent-medewerkers uit centrale diensten en faculteiten. In 2017 bereikten zo'n 88 elektronische of telefonische vragen de betrokken medewerker van de Universiteitsbibliotheek, gaande van eenvoudige vragen om informatie over uiteenlopende aspecten van RDM, tot meer complexe verzoeken om advies op maat, training en andere vormen van dienstverlening. Om alvast het verstrekken van basisinformatie te optimaliseren werd in 2017 dan ook een begin gemaakt met de vertaling van FAQs naar onderzoekstips rond databeheer in het (onder)zoektips-platform van de Universiteitsbibliotheek. Daarnaast werden ook verschillende 'introductie tot RDM'-workshops en -lezingen gegeven voor UGent-onderzoekers, zowel binnen de universiteit (met name in het kader van de Doctoral Schools, bv. op de jaarlijkse introductiedag en in de context van specialist courses), als bij evenementen die eveneens openstonden voor andere universiteiten (bv. de Open Access Week-conferentie van Open Access Belgium, een workshop rond wetenschappelijke integriteit georganiseerd door BELSPO, enz.).
Een andere RDM-dienstverlening die door de Universiteitsbibliotheek werd mogelijk gemaakt, i.s.m. het Center for Open Science in de VS, is 'OSF for UGent'. Het Open Science Framework (OSF) is een gratis, open source web-applicatie die onderzoekers helpt met het zorgvuldig beheren, documenteren, registreren en delen van onderzoeksprojecten en bijhorend materiaal zoals onderzoeksdata, en dit met het oog op een meer efficiënte en transparante wetenschap. Door de samenwerking met het COS is single sign-on mogelijk voor UGent-gebruikers, en heeft de universiteit een unieke URL en een eigen landingspagina op OSF waar publieke projecten opgelijst worden. Op die manier kunnen de open science-onderzoekers en hun projecten van onze universiteit meer zichtbaar gemaakt worden. Bij wijze van piloot werd 'OSF for UGent' in 2017 geïntroduceerd bij een groep onderzoekers die voorheen reeds vertrouwd waren met het platform.
Verder is de Universiteitsbibliotheek in 2017 ook sterk betrokken geweest bij het vormgeven van de RDM-strategie binnen de universiteit, alsook op Vlaams niveau. Om de implementatie van het bestaande RDM-beleid van de UGent te faciliteren, werd eind 2017 op initiatief van de Universiteitsbibliotheek een taskforce opgericht die zich toelegt op het uitwerken van een actieplan voor de verdere uitbouw van institutionele RDM-ondersteuning doorheen de hele data lifecycle (dus zowel bij de planning van onderzoek, tijdens de actieve onderzoeksfase, als na afloop van het onderzoek). De 11-koppige taskforce wordt gecoördineerd door de Universiteitsbibliotheek en telt daarnaast ook vertegenwoordigers uit andere relevante centrale diensten (Onderzoekscoördinatie, DICT, Informatieveiligheidsconsulent) en uit de alfa-, bèta- en gamma-faculteiten. Bedoeling is om daarbij te focusen op de universiteitsbrede/faculteitsoverschrijdende aspecten van ondersteuning, en dit met betrekking tot zowel technische als 'menselijke' infrastructuur. Het actieplan wordt in 2018 gefinaliseerd en zal een leidraad vormen voor de RDM-activiteiten van de Universiteitsbibliotheek en andere centrale diensten in de komende jaren. Via haar actieve participatie in de VLIR Werkgroep RDM & Open Science heeft de Universiteitsbibliotheek in 2017 daarnaast ook bijgedragen tot de opmaak van een stand van zaken m.b.t. RDM-praktijken en -noden bij onderzoekers aan de Vlaamse universiteiten. Ze heeft meegeschreven aan de daaruit voortvloeiende VLIR white paper met aanbevelingen rond RDM, die begin 2018 aan de bevoegde Vlaamse Minister wordt voorgelegd.
Door de intensieve samenwerking met andere onderzoeksinstellingen in 2017, bv. in het kader van DMPbelgium en de VLIR Werkgroep RDM & Open Science, heeft de Universiteitsbibliotheek de opbouw van een RDM-community binnen de onderzoeksbibliotheken en -coördinerende diensten in Vlaanderen en België mee gestimuleerd. Zij versterkte deze community-building in

2017 nog verder met de organisatie van de eerste editie van 'figshare fest' in België, i.s.m. met repository provider figshare. Op dit evenement rond RDM, open research en FAIR data, waar ook enkele UGent-onderzoekers de kans kregen om hun visie en activiteiten m.b.t. deze thema's in de kijker te plaatsen, waren medewerkers van universiteiten en hogescholen uit beide landsdelen vertegenwoordigd.

- **Open Access to publications:** de Universiteitsbibliotheek is lid van de uitgevers BiomedCentral en Open Library of Humanities. Ze ondersteunt de open accessplatformen arXiv, Bioline, OSF en DOAJ en is lid van de open access / open science-initiatieven SCOAP3, SPARC, SPARCEurope en COAR. Green open access-initiatieven genieten de voorkeur of initiatieven die het onderzoekers makkelijker maakt hun output te delen. Daarom ook de keuze om het open publishing system OJS te ondersteunen. Ondertussen maken 18 tijdschriften gebruik van OJS waarvan 6 een open accesstijdschrift zijn. De rest opent het archief op het platform of opent artikelen na een embargoperiode.
  Sinds 2009 is de Universiteitsbibliotheek partner van OpenAIRE, het project dat een open accessinfrastructuur beheert voor onderzoek in Europa en dat wordt gesponsord door de Europese Commissie. 2017 was het derde jaar in het OpenAiRE2020-project. Het ondersteunen van research data management en het maken van een data management plan vormen een belangrijk aandachtspunt in deze fase van OpenAIRE, ter ondersteuning van de open research data pilot in H2020. Als National Open Access Desk (NOAD) voor België is de universiteitsbibliotheek aanspreekpunt voor België. Daarnaast werkt ze - samen met de andere coördinerende netwerkpartners van OpenAIRE - trainingsmateriaal uit.
  Eén van de taken van de Universiteitsbibliotheek is het organiseren van workshops. Op 24 en 25 oktober 2017 vond de Belgische Open Scienceconferentie "Open in order to advance science" plaats in de Koninklijke Bibliotheek in Brussel. Alle Belgische universiteiten sloegen de handen in elkaar, met de steun van OpenAIRE, om een tweedaags programma te presenteren dat enerzijds gericht was op jonge onderzoekers en anderzijds op bibliothecarissen en onderzoeksdepartementen.
  In 2017 werd ook het opvolgproject OpenAIRE-Advance goedgekeurd dat tot eind 2020 zal lopen. Naast het verder ondersteunen van de Open Science policy van H2020 zal OpenAIRE-Advance meewerken aan de start van de European Open Science Cloud (EOSC).

- De Universiteitsbibliotheek neemt deel aan verschillende **open science werkgroepen** bij EUA, CESAER en VLIR. Deze werkgroepen hebben als doel ervaring uit te wisselen, samen initiatieven te ontwikkelen en ondersteunen en standpunten in te nemen. Een belangrijk onderwerp in 2017 waren de hervorming van het Europese auteursrecht en FAIR (findable, accessible, interoperable, reusable) data.

- **Academische bibliografie – biblio:** de nieuwe registratiemodule werd begin 2017 in gebruik genomen. Zodra een publicatie in Biblio wordt opgenomen, komt ze online beschikbaar. Er zijn verschillende manieren om een publicatie te registreren bijgekomen: registratie op basis van de Digital Object Identifier (DOI) en het opladen van een open accesspublicatie zonder verdere beschrijving.

7 Projecten met externe partners

- De Universiteitsbibliotheek- Boekentoren is een van de zes partners van de vzw **Vlaamse Erfgoedbibliotheek**. In de loop van 2017 werden de instrumenten voor bibliografische ontsluiting

verder uitgewerkt, met name de databanken met oude drukken (Short Title Catalogus Vlaanderen) en de krantencollecties (Abraham). Er wordt blijvend getracht om bij de uitwerking van een digitaal wettelijk depot op federaal vlak de gedecentraliseerde consultatie op de agenda te krijgen. Op 15 december werd de subsidieaanvraag voor een volgende beleidsperiode onder het Erfgoeddecreet ingediend bij de Vlaamse Gemeenschap. Behoudens de ondersteuning van kleinere erfgoedbibliotheekcollecties, kan dit idealiter resulteren in constructieve trajecten rond collectiewaardering en de opzet van een collectiewijzer. De collectieafspraken rond buitenlandse kranten en bijlagen van binnenlandse kranten in de schoot van de VEB worden verder gehonoreerd. Voorts werd i.s.m. Faro-Steunpunt voor Cultureel Erfgoed een traject opgestart rond seriële overheidspublicaties. De VEB staat ook in voor de contacten met de Taalunie en volgt de toekomst op van de DBNL. Ondanks een unaniem positief advies in de verschillende commissies bij UNESCO, werd de opname van de gedigitaliseerde oorlogskranten uit de Eerste Wereldoorlog in de algemene vergadering niet weerhouden voor opname in het Memory of the World register. Naast de VEB is de UB ook via heel wat andere kanalen aanwezig in het Vlaamse erfgoedveld. Dit blijkt niet alleen uit participatie in de raden van bestuur van OKV en Lukasweb, maar evenzeer uit betrokkenheid bij de opmaak van beleidsplannen (EHC, Amsab-ISG, STAM, Heemkunde Vlaanderen), Adviesraad Museum Dr. Guislain, Adviescommissie Kunsten&Erfgoed Vlaamse Gemeenschap, jury Erfgoedprijs onderzoek West-Vlaanderen, erfgoedcommissie Provincie Oost-Vlaanderen, jury prijs voor immaterieel Cultureel Erfgoed Vlaamse Gemeenschap en de redactie Archief- en bibliotheekwezen in België.

- Via het **Samenwerkingsverband Auteursrecht en Samenleving (SA&S)** houdt de Universiteitsbibliotheek de vinger aan de pols van auteursrecht, zowel binnen de Belgische wetgeving als de Europese. Sinds het voorstel tot hervorming van het Europese auteursrecht in september 2016 ligt de discussie open. De Universiteitsbibliotheek nam deel aan verschillende panelgesprekken en workshops, bv. met Libraries2020, en hielp mee statements op te stellen. Het proces is nog niet afgerond en loopt verder in 2018. Op Belgisch niveau stelde de overheid een open accessbepaling in de wetgeving voor. De Universiteitsbibliotheek verdedigde mee de VLIR-positie in de Raad voor Intellectuele Eigendom. Eind 2017 was het proces nog niet afgerond.

- Het **Vlaams Instituut voor Audiovisuele Archivering (VIAA)** digitaliseert, bewaart en ontsluit audiovisueel materiaal van de omroepen en de collectiebeherende instellingen die worden erkend binnen het Cultureel-erfgoeddecreet. De Universiteitsbibliotheek-Boekentoren neemt voor de UGent de coördinatie op voor het aanleveren van de te digitaliseren materialen. Na een aanzienlijke aanloopfase startte VIAA begin 2014 de effectieve digitaliseringscampagne voor audiovisueel materiaal. x

- De UB blijft met Hendrik Defoort als voorzitter en Frank Vandepitte als systeembeheerder de collectieve **Catalogus van Gentse Wetenschappelijke Bibliotheken (CaGeWeb)** buiten de Universiteit trekken. Het Aleph bibliotheeksysteem, met als basis een software licentie en onderhoudscontract met Ex Libris, blijft de hoeksteen van deze catalogus met decentrale invoer bij de partners. Vier leden blijven invoeren via Adlib, maar hun data worden ook rechtstreeks getoond in de Cageweb-opac. Nieuwe partner sinds dit jaar is de nieuw opgerichte Kunstenbibliotheek op de Bijlokesite waar de collecties werden opgenomen van bestaande partners (STAM, Designmuseum, Gentse Gidsenbond) alsook tal van nieuwe collecties (Kask, Hisk, SMAK). De catalogus bevatte op 31/12/201 in totaal 769,045 records. Blijkens Google-analytics werd de catalogus in de van dit jaar 19949 keer geconsulteerd.

- De boekentoren draagt daarnaast bij aan internationale en nationale discussies over de **Public Sector Information directive**, **General Data Protection Regulation** en de **Database directive** als onderdeel van het beleid rond research data management.

8 Boekentoren, het gebouw

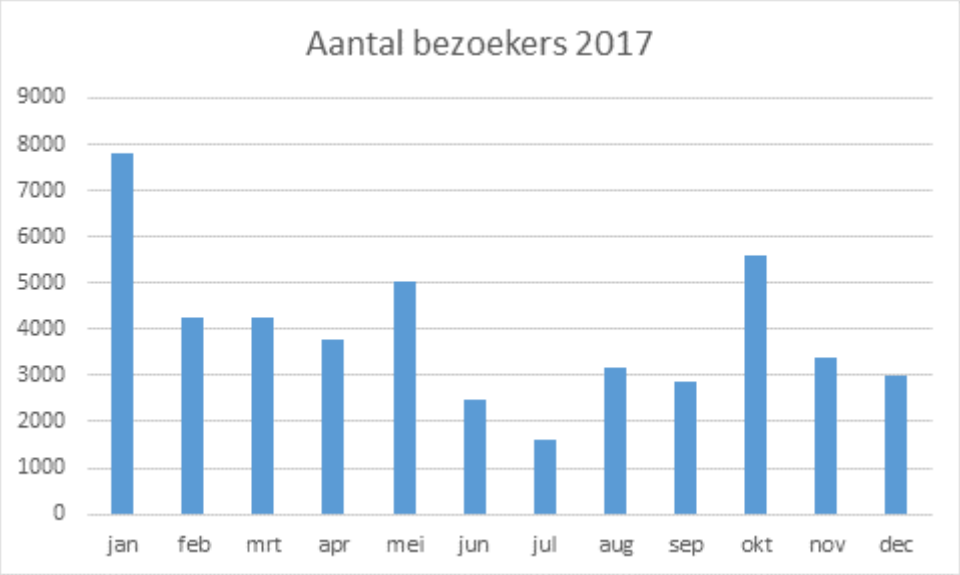

- Voornamelijk voor architecten, architectuurstudenten, interieurarchitectuurstudenten werden een 35-tal rondleidingen georganiseerd telkens met bezoek aan de reeds gerestaureerde westvleugel van de boekentoren, het ondergronds depot, de nieuwe leeszalen en indien mogelijk ook een werfbezoek o.l.v. de architecten van DGFB.

- In de 'van de Veldezaal' , de vroegere bibliotheek van de Kunstwetenschappen, vonden afgelopen jaar volgende evenementen plaats:
  - Fotoshoot 'Laughing Bastards' met Michel Mast, ter gelegenheid van hun nieuwe CD.
  - Slotevent 'UGent in zicht' met uitreiking van de certificaten, een event dat wordt georganiseerd door de vakgroep Diversiteit en Gender voor de 'student-rolmodellen'. Het betreft sensibilisatie voor het volgen van hoger onderwijs gericht op laatstejaarsleerlingen met een multiculturele achtergrond.
  - Voorstelling van het fotoboek '200 jaar UGent in 200 objecten' door Sylvia Van Peteghem voor allen die een steentje hebben bijgedragen aan de totstandkoming van het boek.
  - Opnames van een aflevering van 'Hier zijn de Van Rossems', een programma dat wordt uitgezonden op de Nederlandse televisie voor de publieke omroep NTR op NPO2 op 3 april 2018. De Nederlandse historicus Maarten van Rossem, zijn broer Vincent (architectuurhistoricus) en zijn zus Sis (kunsthistorica) brengen hierbij een bezoek aan verschillende steden in Nederland, België en Duitsland. Focus van deze aflevering is uiteraard Gent. Ze nemen elkaar mee naar verschillende bezienswaardigheden in de stad die betrekking hebben op ieder hun eigen vakgebied. Op die manier bieden de Van Rossems de kijker bepaalde inzichten over de bezochte locaties. De boekentoren werd gezien als een 'uniek gebouw met een uniek interieur' . Er waren ook filmopnames van het werfbezoek.
- Op 8 oktober vond de feestviering '200 jaar UGent' plaats. In de van de Veldezaal werd in de voormiddag de uitzending 'De Ochtend' van Radio 1 uitgezonden; in de namiddag waren er een drietal korte optredens van 'Laughing Bastards' en was er tevens doorlopend bezoek mogelijk

doorheen het reeds gerestaureerde gedeelte van de westvleugel. In de nieuwe leeszaal had Prof.dr. Jacques Verniers een tentoonstelling opgesteld rond Frasniaans marmer, het type marmer dat ook in de boekentoren veelvuldig is gebruikt.

9 Boekentoren, de restauratie

- Zie ook Boekentoren bouwblog.

- In maart 2012 startte de eerste fase van de restauratie (bouw van het ondergronds depot). In 2014 werd het depot met de mobiele rekken opgeleverd en verhuisde de collectie van de toren naar het ondergronds depot. In 2014 startte ook fase 2 van de restauratie (buitengevel en schrijnwerk). De vleugel aan de kant van de Sint-Hubertusstraat (voormalige HIKO) is qua buitengevel en schrijnwerk volledig afgewerkt. De nieuwe ingang in de Sint-Hubertusstraat is gerealiseerd, evenals de inrichting van de werkruimtes aan de binnentuin. De bibliotheekwerking kon dus in 2015 naar deze vleugel verhuizen.
  In 2017 werd **de restauratie van de buitengevels** verdergezet. De toren staat nog steeds in de stellingen en het verwijderen van de beton van de toren onder hoge waterdruk blijft voor heel wat geluidshinder zorgen.

- Visual Creations leverde opnieuw een **filmbijdrage** af over de restauratie van de boekentoren 2.0: aflevering 10 (ondergronds depot) en 11 (200 jaar UGent, Dirk Brossé).

- **Voorbereiding verhuis naar de toren (project BKT2020):** in 2017 werd verder ingezet op de ontdubbeling van tijdschriften en boeken van faculteiten die hun collectie in 2020 naar de toren willen overbrengen. De overlap met de Boekentoren (BKT) werd in kaart gebracht en pas na (holding)checks in BKT (OD en externe depots) werd de vertaalslag naar afvoerlijsten voor de faculteiten gemaakt. EB, BW, PS, LW en RE konden daar al in 2016 mee starten. In 2017 begonnen ook GE en EA. In de zomer van 2017 werden alle faculteiten nog eens bezocht voor een stand van zaken in de ontdubbeling en een update van de omvanggegevens. Die staan nu quasi vast en hebben gediend als uitgangspunt voor de intekening van de rekindeling in de toren (zie verder).
  Na de ontdubbeling van de faculteiten is gestart met de (interne) ontdubbeling van de externe depots. De overlap met die door de Faculteit Letteren & Wijsbegeerte overgedragen collecties is zeer groot. Van het grote depot op de Sterre DEPC is intussen 33% afgewerkt (boeken en tijdschriften). Dat leverde al ca. 200 meter vrije plaats op, die vrijwel meteen weer wordt ingenomen door de aangroei van de Gentse thesissen waarvoor het OD geen capaciteit meer heeft.
  Na de ontdubbeling kon in de zomer ook een groot deel van DEPC zuurvrij verpakt en dus verhuisklaar gemaakt worden. Magazijniers en jobstudenten hebben zo 25% van het depot verhuisklaar gemaakt en intern geschoven. Ook alle thesissen werden zuurvrij verpakt en in een logische verhuisslang geplaatst. Intussen werd ook gestart met de verdere ontdubbeling van DEPP (depot parking -1 Blandijnberg). De tijdschriften van de vakgroepen van LW die naar DEPP verhuizen, werden vóór verhuis ontdubbeld t.o.v. BKT. De interne ontdubbeling zal naderhand gebeuren.
  M.b.t. de verhuislogistiek van de collecties naar de toren in 2020 zijn verschillende overlegmomenten geweest. Centrale vraag daarin was hoe de collecties vindbaar zullen zijn in de toren. De enige optie met minimale kans op inhoudelijk verlies is het maken van items met barcode in de Aleph catalogus (zogenoemde itemizen) van alle boeken èn tijdschriftbanden of –issues. Voor de boeken was dit reeds een evidentie. Voor de tijdschriften betekent dat een

enorme extra workload vóór de verhuis (zowel voor faculteiten als BKT) maar een enorme troef voor een vlotte verhuis in 2020 én een noodzaak voor de aansluitende dienstverlening. Het IT-team is gestart met de ontwikkeling van een tool om dat itemizen vlotter dan rechtstreeks in aleph te laten verlopen. Testcase zal DEPP zijn, vandaar de ontdubbeling. Aan de 4 faculteiten die grote hoeveelheden tijdschriften naar BKT zullen overbrengen (GE, EA, PS en BW), is meegedeeld dat itemizen zal moeten. Zij zullen in de lente van 2018, na de testperiode in BKT, kunnen starten. In BKT zijn bijna alle boeken die in 2020 van OD naar toren verhuizen gebarcodeerd.
Er is i.p.v. Bas de Melker een nieuwe contactpersoon bij De Melker Logistiek. Arnout Huinink staat nu in voor het bestek en indeling van de rekken in de toren. Met de update van omvanggegevens kon de nodige capaciteit worden berekend. De gerestaureerde toren zal minstens 25% minder capaciteit bieden dan voorheen, waardoor BKT zeer inventief met de ruimte zal moeten omspringen. Inzetten op ontdubbeling en afvoer is een eerste vereiste omdat de verwachte collectiehoeveelheid groter is dan de capaciteit in de toren. Efficiënte ruimte-indeling is de tweede vereiste. Eind 2017 was een eerste draft van de indeling klaar. In 2018 wordt dat gefinaliseerd en in een bestek met technisch programma van eisen gegoten. In een notendop: gecombineerde formaatkasten over de hele toren (formaten A, B, C2, C3, F, J), de thesissen gaan in een zgn. Harvardberging (waarbij de diepte van legborden optimaal gebruikt wordt wat uithalen bemoeilijkt, de digitalisering van alle thesissen is daarom het plan dat verder geconcretiseerd wordt in 2018), geen rekken op TV1 (dat wordt het zgn. 'museale verdiep'), geen rekken op TV-1, in de grote kelder min1 en op TV20.
En verder: de quarantaineruimte die op TV-1 zou komen, wordt verplaatst naar de bureaus naast het voormalige restauratieatelier. Die bureaus zullen ook gebruikt worden voor de verwerking van de binnenkomende te verhuizen collecties naar de toren. Op TV-1 zullen vnl. de werken van Vandenhove en maquettes van het archief Robbrecht & Daem komen. De grote kelder min1 zal vooral dienst doen als plaats voor werkprocessen precat en magazijnbediening en opslag van grote formaten en meubilair. De kelder min1 wordt grotendeels ingenomen door technieken.
Eind 2017 is de aangroeiruimte in OD weer danig geslonken. De B-capaciteit is op. Daarom gaan thesissen, die doorgaans B-formaat zijn, steevast naar DEPC (op de na ontdubbeling vrij gekomen plaats). De capaciteit van A-formaat voor depotboeken (boeken die ook na 2020 in depot zullen blijven) was op in de loop van 2017. Daarom werd een segment voor G-formaat (legborden van 60cm diep) omgebouwd naar de kasten voor A-formaat. Door gebruik te maken van curverbakjes die de diepte van de kasten meer benutten, kan er per legbord 10% meer gestockeerd worden. Maakt dat er nu weer 279 m aangroeiruimte voor A-formaat is.
Voor de volgende formaten is de capaciteit in het OD ook bijna verzadigd: B (19 lm), formaten krantenbanden C2 (6,5 lm) en D (19 lm), A1- kaften J (3,5 lm), A0-kaften K (6,5 lm) en balkdozen L (1 lm). Voor archiefdozen F begint de plaatst ook te slinken (65 lm). De grote KANTL-schenking zou alle resterende A-ruimte opslokken. Daarom is ervoor geopteerd om het deel dat niet mee ging naar Google te stockeren in verhuisdozen tot 2020.

10 Universiteitsarchief

- **Organisatie**: Freddy Mortier wordt intendant van de entiteit Academisch Erfgoed en Archief (BC 15/12/ 2017). Het Universiteitsarchief maakt naast de Plantentuin en de Museale collecties onderdeel uit van deze entiteit.
  Het Universiteitsarchief telt vijf voltijdse medewerkers (4 A, 1 B). Veerle Soens is op 1 maart 2017 gestart als archivaris (A). Gerd de Caluwe start op 1 januari 2017 (C-flexpool). Annelies Van Craenenbroeck is vrijwilliger van 1 januari tot 31 december 2017. Het begeleiden van archiefoverdrachten en de seriële inventarisering, worden uitgevoerd door jobstudenten (646.5 uur). Eén stagiair Archivistiek VUB (Jasper Standaert) en één stagiair Literatuurwetenschappen UGent (Victor De Beerst) zijn eveneens verbonden aan het Universiteitsarchief.
  Erica ten Hove is van 1/1/2017 tot 31/12/2016 (25%) en Isabel Rotthier is van 1/1/2017 tot 31/12/2017 (20%) in loopbaanonderbreking. De vrijgekomen middelen worden niet ingezet binnen het personeelsbestand van het Universiteitsarchief.
  De Dienst interne audit UGent is begin december gestart met een auditopdracht. Er wordt nagegaan of de verplichtingen die opgelegd worden door het archiefdecreet 2010 binnen het Universiteitsarchief ook worden opgevolgd.

- **Erfgoedportaal/ABS:** Vanaf mei 2013 werken het Universiteitsarchief (ism de GUM-collectiebeheerders) en de directie ICT UGent aan een gepaste set up voor het erfgoedportaal van de UGent. Het Universiteitsarchief staat in voor het functionele projectmanagement en werkte de informatiester (zie hieronder) uit. De configuratie van Collective access en het metadatamodel werden verfijnd. Het DICT zette in 2016 de IT-architectuur op en testte deze omgeving uitgebreid. De ETL-tool (import- en exporttool) werd ontwikkeld en getest. Het digitaal depot Mediamosa is opgezet en de portaalanalyses worden volop uitgewerkt. In 2017 werden 92 archiefinventarissen (84956 archiefbeschrijvingen en 9729 digitale objecten) geïmporteerd / opgeladen. Er werd 45 collecties (de module collecties) en 392 UGent-plaatsen, 24 regio's, 26 campussen, 342 gebouwen (in de module gebouwen) ingevoerd.

- **Collectiebeheer**: Er zijn 103 archiefaanwinsten binnengekomen. Het gaat om 173 strekkende meter analoog archief en 675 GB digitaal archief (568000! digitale bestanden). Maar liefst 63 aanwinsten (320 verhuisdozen) en 530000 digitale bestanden wachten nog op verwerking. Er zijn 8 geregistreerde vernietigingen uitgevoerd.
  Dit jaar stonden enkele bijzondere overdrachten op het programma. Er werd gestart met de overdracht van de collectie van de Stichting Heymans en IPEM. Professor Coetsier schreef voor ons over het ontstaan en de geschiedenis van de Psychologie aan de UGent. Hij schonk daarbij mooi beeldmateriaal dat deze geschiedenis illustreert.

- **Bezoekers:** De openingsuren van het Universiteitsarchief zijn: elke weekdag (9u-17u) uitgezonderd op woensdag. Er werden 317 elektronische vragen gesteld door de UGent-administratie of (buitenlandse) onderzoekers. De opzoekingen worden steeds door het Universiteitsarchief uitgevoerd. Er werden 390 bezoekers in de leeszaal geregistreerd en 90 nieuwe onderzoeken opgestart. Het merendeel van de opzoekingen werd uitgevoerd in het kader van een wetenschappelijke studie of binnen een opleidingsonderdeel.
  Er werden 76 overeenkomsten afgesloten rond het gebruik van digitale foto's - audio/video, waarvan 1 overeenkomst 'betalend' was. De telefonische vragen naar informatie/opzoekingswerk zijn niet gekwantificeerd.
  Er werd maandelijks één rondleiding 'achter de schermen' voor het brede publiek georganiseerd.

- **Tentoonstellingen en vieringen**: Het Universiteitsarchief ondersteunde onderstaande tentoonstellingen, rondleidingen en vieringen:
    - Tentoonstelling: 'Tussen Blok en Blad', tentoonstelling van studententijdschriften georganiseerd door de faculteitsbibliotheek Letteren & Wijsbegeerte (Paul Buschmann) en vakgroep Letterkunde (professor Demoor) (in kader van 200 jaar UGent)
    - Tentoonstelling 'Stad en Universiteit. Sinds 1817'. Georganiseerd door het STAM en UGent, in kader van 200 jaar UGent) (Annelies Nevejans)
    - Tentoonstelling 'De vele gezichten van de Gentse rechtsfaculteit". Georganiseerd door de faculteit Rechten (kader van 200 jaar UGent) (Bruno Debaenst)
    - Tentoonstelling DPO (kader van 200 jaar UGent) (Ina Dambre)
    - Tentoonstelling 'Studentenhomes vroeger en nu' (kader van 200 jaar UGent) (Francis Ascoop) - Erfgoeddag 2017
    - Tentoonstelling '14-18 heritage' War Heritage Institute, Brussel – 2018 september.
    - Vieringen Studentenverenigingen: 75 jaar Faculteitenkonvent en voorbereiding 95 jaar Vlaamse Technische Kring
    - Rondleidingen voor Vrienden Stadsarchief Gent (11/05/2017) en Gents Archievenoverleg (11/05/2017)
    - Een fragment van het filmpje 'De beste tijd van je leven' werd geselecteerd en opgenomen in de Beeldcapsule van VIAA (https://debeeldcapsule.be/nl).
    - Het Universiteitsarchief is betrokken bij de opbouw en invulling van de permanente opstelling van het Wetenschapsmuseum dat de UGent in 2019 zal openen op campus Ledeganck, aan de Plantentuin.

- Het Universiteitsarchief **ondersteunde het onderzoek** van volgende auteurs:
    - Boeken (8): 'Deneckere Gita, Uit de ivoren toren. 200 Jaar Universiteit Gent, Gent, 2017' ; 'Van Peteghem Sylvia, 200 jaar UGent in 200 objecten, Hannibal, Gent, 2017 ; 'Van Peteghem Sylvia, Kalender 200 jaar UGent in 200 objecten, Hannibal, Gent, 2017 ; 'Demoor Marysa, Tussen Blok en Blad. 200 jaar studententijdschriften aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Gent, 2016 ; 'De Baerdemaeker Marieke, België. Het DNA van een land, BelVue museum, Brussel, 2016 ; 'Cordier Sandra, De botten van de Borinage, Antwerpen, 2016' ‘Germonprez Paya, Skopium-schuivers. De dolle jaren van Studio Skoop 1970-1982 en het woelige culturele leven in Gent, Gent, Snoeck, 2017' ; 'Debaenst Bruno, Erfgoedsprokkels-Faculteit Rechtsgeleerdheid Gent, Provincie Oost-Vlaanderen, Gent, 2017'
    - Artikels (16): 'D'Hondt Bart, Bertha De Vriese was de eerste vrouwelijke doctor in de geneeskunde, in: Het Volksbelang, Gent, 138:7(2017) ; 'Van Royen Harry, Een goddelijke plicht. Het abdijhospitaal als weg naar de hemel, in: G-Geschiedenis, sl, 8:3(2017) ; 'Rutten Annelies, 200 jaar Universiteit Gent, in: De Gentenaar, 2017' ; 'Torrekens Eric, Het geval Willy Weinberg. Hoe een Duitse communistische Jood de oorlog overleefde', in: sl, Brood en Rozen, 4(2016) ; 'De Boevere Marjan, Magnel, Gustaaf, Paul, Robert. Civiel-ingeniuer en hoogleraar, "Americans make soup, not concrete", in: De Spycker. Jaarboek 2017, Koninklijke Heemkundige Kring Essen' ; 'Mortier Tom, Spanoghe Pieter, De eerste vrouwelijke Vlaamse scheikundig ingenieur: Marie-Louise Compernolle', in: NVOX, sl, 9(2017) ; 'Kluyskens Yves, De JFK onder de Gentse dokters', in: Artsenkrant, sl, 37:2512(2017) ; 'De Laey Jean-Jacques, Een oog voor Gallo-Romeinse kunst', in: Artsenkrant, sl,37:2513(2017)' ; 'Evrard A.K, De vader van de psychiatrie', in: Artsenkrant, sl, 37:2514(2017) ; 'Defoort Paul, Pionier van de antisepsis en de laparotomie', in: Artsenkrantsl, 37:2515(2017) ; 'Boedts Dirk, De ontdekker van de botulismebacterie', in: Artsenkrant, sl, 37:2516(2017) ; 'De Broe Luc, Corneel Heymans, de Gentse Nobelprijswinnaar, in: Tijdschrift voor Geneeskunde 72:16(2016)' ; 'De Broe Luc, Frans

Jonckheere en de Jonckheere Lezingen Universiteit Gent, in: Tijdschrift voor Geneeskunde 72:13(2016)' ; 'Vandenbogaerde Sebastiaan, Geschiedenis van een juridische microkosmos. Tweehonderd jaar faculteit Rechtsgeleerdheid in Gent (1817-2017), in: Emile en Ferdinand, sl, 7(2017). ; 'Vandenbogaerde Sebastiaan, De vele gezichten van de Gentse rechtsfaculteit (1817-2017), in: Strop & Toga, sl, 10:31(2017)' ; 'Hanselaer Johan, Eerste palmboom van België in de abdij van Eename, in: Cultureel Jaarboek OostVlaanderen 2015-2016'

- Websites (15): 'DeClercq Bieke, De Emile Braunschool, Universiteit Gent, https://lifestyletalks.info/emilebraunschool/, 2017' ; 'Laporte Dirk. "Desmet, August (1887-1964)." http://www.ugentmemorie.be/personen/desmetaugust-1887-1964, 2017' ; 'Verbeke Davy. "1966. Samenwerking Université Nationale du Ruanda (Butare)." http://www.ugentmemorie.be/gebeurtenissen/1966-samenwerking-universite-nationale-du-ruanda(butare), 2017' ; 'Constantijn Petridis. "Olbrechts, Frans (1899-1958)." http://www.ugentmemorie.be/personen/olbrechts-frans-1899-1958, 2017' ; 'Antrop Marc. "Snacken, Frans (1920-2016)." http://ugentmemorie.be/personen/snacken-frans1920-2016, 2017' ; 'Eerdekens Adriaan en Fien Danniau. "1956 Ganda-Congo" http://www.ugentmemorie.be/gebeurtenissen/1956-ganda-congo, 2017' ; 'Verbeke Davy. "1963. Internationaal Trainingscentrum voor Bodemkundigen." http://www.ugentmemorie.be/gebeurtenissen/1963-internationaal-trainingscentrum-voorbodemkundigen, 2017' ; 'Cotman Frank. "Bouckaert, Jean-Jacques (1901-1981)." http://www.ugentmemorie.be/personen/bouckaert-joannes-jacobus-1901-1983, 2017' ; 'Aelterman Antonia. "Heene, Johan (1940-1997)." http://www.ugentmemorie.be/personen/heenejohan-1940-1997, 2017' ; 'Gunst Petra en Davy Verbeke. "Cornet, Jules (1865-1929)." http://www.ugentmemorie.be/personen/cornet-jules-1865-1929, 2017' ; 'Geerardyn Filip. "Quackelbeen, Julien (1935-2016)." http://www.ugentmemorie.be/personen/quackelbeen-julien-1935-2016, 2017' ; 'Mantels Ruben en Davy Verbeke. "Van Oye, Paul (1886-1969)." http://www.ugentmemorie.be/personen/van-oye-paul-1886-1969%C2%A0, 2017' ; 'Thas Joseph. "Mertens, Robert (1921-2006)." http://ugentmemorie.be/personen/mertens-robert1921-2006, 2017' ; 'Haerinck Ernie. "Vanden Berghe, Louis (1923-1993)." http://www.ugentmemorie.be/personen/vanden-berghe-louis-1923-1993, 2017' ; 'Eerdekens Adriaan en Fien Danniau. "1946 Koloniale Universitaire Studiekring." http://www.ugentmemorie.be/gebeurtenissen/1946-koloniale-universitaire-studiekring-en-congocommissie, 2017'
- Lezingen (2): Toespraak uitgesproken door Prof.dr. Paul Simoens op de uitvaartplechtigheid van Em. Prof. Dr. Joseph Hoorens ; Presentatie, 'Bogaert Marc, De eerste thesis neergelegd in het Engels : André De Schaepdryver (1959)
- Werkstukken studenten (2): Paper, 'Callens Jana, In hoeverre heeft de Vlaamse kwestie de berichtgeving van de krant "De Vlaamsche Stem" beïnvloed?' ; Bachelorproef, 'Van Cleemputte Sara, De vermarkting van het hoger onderwijs. Casestudy: Kritische discoursanalyse van de communicatie van de Universiteit Gent'
- Publicaties waarvan het onderzoek nog loopt (16): Vermeulen Marc (publicatie): 'Professor Schrickx' ; Onghena Sofie (publicatie): 'Geschiedenis van de bibliografie van België' ;Herkes Gwen (publicatie): 'Jules Simon' ; Van Weel Ton (doctoraatsproefschrift): 'macrodoelmatigheid Vlaams hoger onderwijs 1989-2014' ; Dumont Amandine (doctoraatsproefschrift): 'la magistrature coloniale belge (1908-1960)' ;Podevijn Julie (masterproefschrift) : Notariaat' ; Royen Virgile (masterproefschrift) 'Reacties van Luikse Universitairen over de vernederlandsing. ; De Brabander Youri (masterproefschrift): 'de Armeense gemeenschap van België en de herinnering aan de Genocide' ; Dolhain Arne (masterproefschrift): 'Vlaamse Technische Kring van Leuven' ; Nollet Bram (masterproefschrift): 'Geweld tijdens de bevrijding in Gent, WOII' ; Duchesne Emma

(masterproefschrift): 'Léon Graulich, rektor aan de Universiteit van Luik tijdens de tweede wereldoorlog' ; Gevaert Clara (masterproefschrift): 'Debatten over toegang meisjesstudenten UGent' ; Schokaert Heleen (masterproefschrift): 'Milieu en studentenprotesten tijdens de jaren 1960-1980' ; Taelman Hendrik (masterproefschrift): 'Invloed van mei 68 op de rechtsfaculteit van de RUG' ; Becue Tatiana (bachelorproef): 'Egide Rombaux' ; Mechelaere Lore (beeld) : 'documentaire studentenhomes'.

- In 2017 nam het Universiteitsarchief deel aan het **Publieksonderzoek van Faro**. Het rapport biedt alvast een goed inzicht wie onze bezoeker is, hoe de bezoeker deze service ervaart en wat de verzuchtingen zijn van deze bezoeker.

- **Onderzoek**: het 'historisch' onderzoek' binnen het Universiteitsarchief staat volledig ten dienste van de ontwikkeling en lancering van het erfgoedportaal. Er worden beknopte geschiedenissen van het UGent-patrimonium geschreven met als doel het academisch erfgoed beter te begrijpen en om nuttige relaties te kunnen leggen met de archieven, museale objecten en UGent-actoren. Het Universiteitsarchief is betrokken bij het UGesco-onderzoeksproject, gefinancierd door Belspo (zie meer bij participatie).

- **Magazijnbeheer**: het Universiteitsarchief beschikt over drie depots: site Rectoraat, site Hoveniersberg en site Sterre. Geen enkel depot voldoet aan de vormelijke vereisten van een volwaardig archiefdepot. Bovendien is de maximumcapaciteit van alle depots bereikt.
  Gezien de archiefcollectie ten vroegste in 2021 naar het ondergronds depot van de Boekentoren wordt overgebracht, worden nieuwe archiefaanwinsten tijdelijk in bewaring gegeven aan het Rijksarchief Gent-Beveren. Op 8 augustus 2017 werd 250 strekkende meter archief overgebracht naar het Rijksarchief Beveren. De inkomhal van het Rectoraat wordt in 2018 opgefrist. Hiervoor werden voorbereidende werken uitgevoerd in de magazijnen in het Rectoraat. De archieven, bewaard in deze depots, waren van 29 november t/m 8 december ontoegankelijk.

- **Calamiteiten**: op 9 januari 2017 werd 's middags een lek in het depot Hoveniersberg gesignaleerd. Het water sijpelde door de betonnen plafonds in het depot. 408 archiefbestanddelen werden onmiddellijk uit het depot verwijderd. Door de snelle actie dienden slechts 22 archiefbestanddelen te worden gevriesdroogd. 198 archiefbestanddelen waren vochtig en konden binnen de UGent gedroogd worden. Deze bestanddelen wachten op digitalisering. 188 archiefbestanddelen waren nog droog. Het volstond om de zuurvrije dozen te vervangen door nieuwe dozen.

- **Bulkopslag personeelsdossiers**: gezien de kasten van DPO uitpuilden werden 40 verhuisdozen met 1087 personeelsdossiers ondergebracht in depot S8. Na goedkeuring van de Bewaarstrategie DPO kunnen deze personeelsdossiers definitief vernietigd / bewaard worden.

- **Digitalisering en fotografie**: er werd overgegaan tot digitalisering wanneer stukken zwaar beschadigd zijn en wanneer het publiek vragende partij is voor een digitalisering. Na digitalisering worden de originelen niet meer in de leeszaal getoond. De samenwerking inzake digitalisering met het Rijksarchief Gent is tijdelijk on hold geplaatst. Het Rijksarchief Gent heeft een nieuwe boekenscanner aangeschaft en vraagt nu een gebruiksvergoeding. Het dient onderzocht te worden of deze piste nog de meest interessante is.
  Volgende stukken werden gedigitaliseerd: alle stukken die werden opgevraagd voor tentoonstellingen 200 jaar UGent en de albums die het leven van vader en zoon Corneel Heymans illustreren. Benn Deceuninck fotografeerde een 60-tal bijzondere voorwerpen uit onze collectie.

- **Restauratie ceremoniële hoed**: de ceremoniële hoed werd in bruikleen gegeven aan de Universiteit Antwerpen. Onderzoekers en studenten verbonden aan de opleiding Conservatie en restauratie bestudeerden en reinigden de hoed. Deze hoed is momenteel te bezichtigen in het STAM.

- **Strategisch informatiebeheer en vorming Digitale Hygiëne:** het Universiteitsarchief stelde samen met Directie Personeel en Organisatie de Bewaarstrategie op voor het digitaal personeelsdossier. Momenteel controleert de juridische dienst de juridische bewaartermijnen. Daarna kan deze lijst definitief voorgelegd worden aan de Vlaamse selectiecommissie. UGent-medewerkers volgden de workshops 'digitale hygiene', 'cleaningtools' of 'scanning'. De UGent-medewerker kan zich inschrijven via Apollo. Er werden eveneens opleidingen op maat voorzien van een specifieke doelgroep voorzien: binnen het kader van het Anders werken, projectweek Werken in de zon, UFO 21-25 augustus 2017 ; Vakgroep Geografie, 1 maart 2017 - Doctoraatsstudenten: faculteit Economie en Bestuurswetenschappen, 22 mei 2017 ; Digitale Hygiëne: oktober en november 2017.

- **Studiedagen en congressen** : er was een bijdrage en lezing Virtueel verbinden. Wetenschapsarchieven aan de Universiteit Gent , op Brains in Boxes, Onderzoeksarchieven bewaard en ontsloten, 18 december 2017, Rubenianum Antwerpen.

- **Participatie:** In het nieuwe erfgoeddecreet wordt participatie toegevoegd aan de traditionele basisfuncties. In 2017 was hiervoor aandacht binnen het Universiteitsarchief: het Universiteitsarchief faciliteerde de lustrumvieringen van het Fakulteitenkonvent en de Vlaamse Technische Kring en studenten Geschiedenis - Paleografie transcribeerden de namen en rolnummers van de studenten ingeschreven aan de UGent in de periode 1817-1920.

- **Financiën**: het werkingsbudget van het Universiteitsarchief staat onder toezicht van de afdeling Universiteitsbibliotheek van DOZA. Het budget van het ABS-project wordt beheerd door de Directie ICT.

Onderscheidingen

Geregeld ontvangen wetenschappers van de UGent prestigieuze prijzen voor hun werk en wetenschappelijke bijdragen. Voor een overzicht verwijzen we naar de betreffende webrubriek op het UGent-portaal: www.UGent.be/nl/actueel/onderscheidingen.

Een overzicht van een aantal belangrijke erefuncties, onderscheidingen en prijzen die in 2017 werden toegekend en/of uitgereikt aan academische personeelsleden en onderzoekers van de UGent is hieronder opgenomen.

- Op 15 december 2017 werden in Brussel 30 Belgen uit verschillende sectoren van de maatschappij onderscheiden voor hun inzet op vlak van gendergelijkheid. De laureaten werden tot Meters en Peters van het Instituut benoemd. Van de UGent ontving professor Chia Longman (vakgroep Talen en Culturen) deze onderscheiding voor haar bijdragen in het vakgebied van de genderstudies en in het bijzonder haar rol als een van de drijvende krachten achter de oprichting van de interuniversitaire masteropleiding Gender en Diversiteit.

- Professor Mark Janse van de vakgroep Taalkunde werd op 16 november 2017 benoemd tot Associate in Greek Linguistics van het Center for Hellenic Studies van Harvard University. De aanstelling is een erkenning voor zijn onderzoek op het gebied van de Griekse taal van de oudheid tot de moderne tijd.

- Het ERC maakte in het najaar van 2017 de resultaten bekend van de ERC Consolidator Grant oproep. Twee van de 329 prestigieuze grants werden toegekend aan onderzoekers van de UGent: Thomas Van Leeuwen en Frederick Verbruggen ontvingen elk zo'n 2 miljoen euro om te streven naar een doorbraak die van groot belang kan zijn voor zowel het wetenschapsveld als de maatschappij.

- De UGent had in 2017 maar liefst 17 onderzoekers met Highly Cited status in diverse domeinen binnen de levenswetenschappen. Dat is een opvallend hoog aantal op een totaal van 40 'Highly Cited' onderzoekers in België. Thomson Reuters (nu "Clarivate Analytics" genaamd) begon in 2001 met de opmaak van deze exclusieve lijst, die gebaseerd is op het hoogste aantal toppublicaties. Om erkend te worden als "highly cited researcher" moet een wetenschapper een grote impact op het werk van collega-wetenschappers hebben.
  De domeinen waarin de UGent een grote concentratie toppublicaties heeft situeren zich vooral binnen de levenswetenschappen. Bij vele UGent-experten in deze domeinen biedt de biotechnologie een belangrijke insteek voor hun onderzoek:
  - Voor het vakgebied Plant & Animal Science hernieuwden Kris Moreel, Alain Goossens, Dirk Inzé, Frank Van Breusegem, Stephane Rombauts, Tom Beeckman, Wout Boerjan en Yves Van de Peer hun eerdere erkenning als Highly Cited Researcher, maar nieuw in deze UGent-lijst was Klaas Vandepoele.

Hun specifieke expertise omvat een brede waaier van plantenbiotechnologie tot biostatistiek – vaak met een sterk interdisciplinaire aanpak.
- Voor het vakgebied Agricultural Sciences was Wim Verbeke (agro-voedingsmarketing en consumentengedrag) opnieuw Highly Cited researcher; binnen de categorie "Environment/Ecology" waren dat zijn collega-bio-ingenieurs Korneel Rabaey en Willy Verstraete.
- Binnen de medische geneeskunde bewezen de wetenschappers in het vakgebied "immunology" hun groeiende reputatie. Niet alleen Bart Lambrecht en Hamida Hammad, maar ook hun collega-nieuwkomers in de lijst Martin Guilliams en Mohamed Lamkanfi, mochten zich Highly Cited Researcher noemen in het domein "Immunology".
- Tot slot werd ook Ilse De Bourdeaudhuij opnieuw erkend als Highly Cited Researcher in de Social Sciences, voor haar onderzoek naar maatschappelijke gezondheidszorg.

- De Umicore Materials Technology PhD Award 2017 werd toegekend aan dr. Jonathan De Roo voor zijn doctoraatsonderzoek over 'The surface Chemistry of Metal Oxide Nanocrystals. From Theory to Applications'. Jonathan De Roo is momenteel als postdoctoraal onderzoeker verbonden aan de Columbia University in New York (USA). De jury prees Jonathan De Roo voor het innovatieve werk inzake nanocrystals dat hij in het kader van zijn doctoraat verrichtte onder supervisie van professor Isabel Van Driessche (vakgroep Chemie) aan de UGent.

- Professor Dirk Inzé (vakgroep Plantenbiotechnologie en Bio-informatica, VIB-UGent Center for Plant Systems Biology) ontving op 28 oktober 2017 de prestigieuze World Agriculture Prize. Deze onderscheiding wordt jaarlijks toegekend aan een academicus in de landbouwwetenschappen of levenswetenschappen. Met de World Agriculture Prize erkent de GCHERA (Global Confederation of Higher Education Associations for Agricultural and Life Sciences) professor Inzé voor zijn invloedrijk en uitzonderlijk onderzoekswerk in de domeinen van de landbouwwetenschappen en levenswetenschappen. Professor Dirk Inzé ontving de onderscheiding op 28 oktober 2017 tijdens de 9e World Conference aan de Nanjing Agricultural University in China.

- In 2017 kregen 4 UGent'ers financiering van de European Research Council (ERC) om nieuwe baanbrekende projecten uit te bouwen. Het ging om 1 Advanced Grant en drie Starting Grants. Voor professor Lieven Eeckhout was dit reeds zijn vierde ERC project, waarmee hij Belgisch ERC recordhouder werd. Eerder ontving hij al een ERC Starting Grant in 2009 (1.389.000 euro), en twee ERC Proof-of-Concept Grants in 2012 en 2015 (samen bijna 300.000 euro). Nu ontving hij 2,5 miljoen euro voor zijn ERC Advanced Grant, als één van de jongste onderzoekers in Europa. Daarnaast ontvingen de professoren Bart Kuyken, Pieter De Frenne en Klaas Bentein elk 1,5 miljoen euro voor hun ERC Starting Grant, waarmee ze een nieuw onderzoeksteam konden uitbouwen.

- Professor Guy Smagghe van de vakgroep Gewasbescherming (faculteit Bio-ingenieurswetenschappen) werd in 2017 benoemd tot Fellow van de Entomological Society of America. De ESA is de grootste en meest toonaangevende vakvereniging omtrent insecten in de wereld. De benoeming tot Fellow van de ESA is de hoogste onderscheiding binnen de vakvereniging en wordt toegekend aan personen met een bijzondere baanbrekende bijdrage in het vakgebied van insecten.

- Op 20 augustus 2017 ontving professor Richard Hoogenboom van de vakgroep Organische en Macromoleculaire Chemie de 2017 Biomacromolecules/Macromolecules Young Investigator Award. Professor Hoogenboom werd geselecteerd in erkenning voor zijn uitmuntende bijdrage aan de ontwikkeling van adaptieve en responsieve materialen geïnspireerd op natuurlijke zelf-assemblage processen.

Energiejaarrapport

Deze pagina omvat een korte samenvatting van het energiejaarrapport 2017. Het rapport geeft een overzicht van het energie- en waterverbruik en bijhorende kosten van de Universiteit Gent voor het jaar 2017 en de evolutie hiervan met de voorgaande jaren.

Het energie- en waterverbruik en de bijhorende kost voor de Universiteit Gent (incl. DSV) bedroegen in 2017:

Tabel 1 - Energie- en waterverbruik/kost UGent totaal 2017

	Verbruik	**Kost (€)**
Elektriciteit	53.621.543 (kWh)	5.831.024
Brandstof	88.059.385 (kWh)	2.926.253
Subtotaal energie	143.007.824 (kWh)	8.813.100
Water	234.904 (m^3)	920.357
Totaal		9.733.457

In vergelijking met vorig jaar is het elektriciteitsverbruik gestegen (1,4%). Het werkelijk brandstofverbruik kende een daling (4 %),. het gecorrigeerd brandstofverbruik daarentegen is gestegen (2,6%). Het waterverbruik is opnieuw gedaald (-4%).

Het gebouwenpark heeft in 2017 een aantal wijzigingen ondergaan t.o.v. 2016. Het gebouw IGent was voor het eerst een volledig jaar in gebruik. De 2de fase van het Complex Ledeganck werd in gebruik genomen. De Vlaamse Supercomputer in het datacenter van S10 werd buitengebruik gesteld

Het BEN-gebouw (bijna energieneutraal) gebouw van de UGent namelijk het restaurant van de faculteit Diergeneeskunde werd in gebruik genomen. Tot op heden moeten de technische installatie nog bijgesteld worden om de energieneutraliteit van het gebouw te kunnen beoordelen.

De energiekosten waren in 2017 bijna 6% lager dan in 2016. De elektriciteitskost daalde met meer dan 7% door de lage groothandelsprijs. De brandstofkosten waren in 2017 laag door het lage verbruik en de lage eenheidsprijzen, de kost was 3% lager dan in 2016. De waterfactuur is in 2017 gedaald met 5% Maar deze kost is nog niet afgesloten omdat de betalingen/terugstortingen van de saneringsbijdrage pas 2 jaar later verrekend worden. Over het algemeen daalt de waterkost over de jaren heen doordat er jaar na jaar minder stadswater verbruikt wordt.

Het aandeel van DSV in de totale energie- en waterkosten van de UGent bedraagt 13,5 %.

De verbruiksgegevens in Erbis voor 2017 werden grotendeels bekomen door maandelijkse manuele meter opnames. Deze opnames werden uitgevoerd door medewerkers van de diverse DGFB-secties.

Overige gegevensbronnen waren: kopijen van energie- en waterfacturen en Excel overzichten samengesteld door DGFB-medewerkers.

Voor een aantal verbruikers is een aanname gebeurd op basis van historische gegevens omdat op het moment van opmaak van het jaarrapport (maart 2018) nog geen facturen ontvangen werden.

Alle kosten in dit jaarrapport zijn inclusief BTW.

1. Het energie- en waterverbruik in 2017 voor UGent totaal

In volgende hoofdstukken worden het energie- en waterverbruik en bijhorende kosten behandeld voor de Universiteit Gent in zijn geheel.

De cijfers in dit rapport hebben betrekking op de gebouwen aanwezig in de energieboekhouding. Op enkele kleine uitzonderingen na, betreft dit het ganse patrimonium van UGent.

De hier vermelde cijfers kunnen als vrij compleet beschouwd worden. Door het ontbreken van enkele facturen dienden een aantal ramingen te worden gemaakt[1]. Dit geldt in de eerste plaats voor de energiekosten – in mindere mate voor verbruiken.

Onderstaande tabel geeft het verbruik en de kosten voor de Universiteit Gent in zijn geheel (incl. DSV) op het vlak van elektriciteit, brandstoffen en water voor 2017.

Tabel 2 - Energie- en waterverbruik/kost UGent totaal 2017

	Verbruik	Kost (€)
Elektriciteit	53.621.543 (kWh)	5.831.024
Brandstof	89.386.799 (kWh)	2.982.076
waarvan **Aardgas**	70.703.031	1.973.533
Stookolie	1.659.890	86.425
Warmte	17.023.877	922.118
Subtotaal energie	143.007.824 (kWh)	8.813.100
Water	234.904 (m^3)	920.357
Totaal		9.733.457

Noot: Warmte betreft enerzijds stadswarmte van EDF-Luminus en anderzijds warmte geleverd door UZ aan Home Boudewijn.

Het totale energieverbruik voor UGent in 2017 bedroeg ongeveer 143.000.000 kWh.

De totale kost voor energie en water bedroeg ongeveer 9.730.000 EUR.

[1] de kosten voor energie- en water worden in Erbis overgenomen van de facturen. De kosten worden toegewezen aan de verbruiksperiode die vermeld is op de factuur. Voor stookolie wordt de "verbruiksperiode" bepaald door de datum van huidige levering t.o.v. de datum van vorige levering.

Voor water, elektriciteit en brandstof geldt dat de meeste grootverbruikers inmiddels maandelijks gefactureerd worden. Voor de andere meters is dit jaarlijks of meer-jaarlijks. Voor de meeste meetpunten werd afgerekend tegen eind 2015. Waar dit niet het geval was, werden de (bijkomende) kosten voor water tot eind 2016 ook geraamd.

2. Het energie- en waterverbruik in 2017 voor DSV

Onderstaande tabellen geven het verbruik en de kosten voor DSV (directie Studentenvoorzieningen) op het vlak van elektriciteit, brandstoffen en water voor 2017. De tabellen vermelden tevens het saldo voor de universiteit (excl. DSV) en het procentueel aandeel van DSV in de UGent totaal.

Tabel 3 – Energie- en waterverbruik DSV versus UGent totaal

Verbruik	DSV	UGent (min DSV)	DSV (%)
Elektriciteit (kWh)	4.382.688	49.238.337	8,2
Brandstof (kWh)	11.932.845	77.453.954	13,3
waarvan **Aardgas**	4.110.327	66.592.704	5,8
Stookolie	58.369	1.601.521	3,5
Warmte	7.764.149	9.259.729	45,6
Subtotaal energie (kWh)	16.315.533	126.692.291	11,4
Water (m³)	88.666	146.238	37,7

Uit bovenstaande tabel leiden we af dat ongeveer 8 % van het elektriciteitsverbruik van de universiteit voor rekening van DSV komt. Voor brandstof en vooral voor water liggen deze percentages hoger, nl. 11,5 % resp. 38 %. Dit wordt onder meer verklaard door het feit dat het gebouwenpark van DSV vnl. uit studentenhomes bestaat.

Het brandstofverbruik bestaat voor ongeveer 2/3 uit stadswarmte: 49 % van het totale verbruik van warmte (EDF-Luminus en UZ) van UGent is voor DSV.

Tabel 4 – Energie- en waterkost DSV versus UGent totaal

Kosten (EUR)	DSV	UGent (min DSV)	DSV (%)
Elektriciteit	555.955	5.275.069	9,5
Brandstof	518.074	2.464.001	17,4
waarvan **Aardgas**	127.463	1.846.069	6,5
Stookolie	3.039	83.386	3,5
Warmte	387.573	534.546	42,0
Subtotaal energie	1.074.029	7.739.071	12,2
Water	223.141	697.216	24,2
Totaal	1.297.170	8.436.287	13,3

Uit bovenstaande tabel leiden we af dat ongeveer 13,3 % van de energie- en waterkosten van de universiteit - zijnde ongeveer 1.300.000 EURO - voor rekening van DSV komt.

De kostenpercentages per energiesoort volgen grosso modo de verbruikspercentages.

3 Evolutie van kosten en verbruiken voor UGent totaal

In dit hoofdstuk vergelijken we het energie- en waterverbruik en -kosten van 2016 voor de universiteit in zijn geheel met de voorgaande jaren.

We bekijken de evolutie eerst voor de globale kosten en energieverbruiken en daarna voor brandstof, elektriciteit en water apart.

3.1 Evolutie van de globale energie- en waterkosten

Figuur 1 geeft een overzicht van de evolutie van de totale kosten voor energie en water over de periode 2013 -2017.

Figuur 1: evolutie van de energie- en waterkosten: 2013 -2017

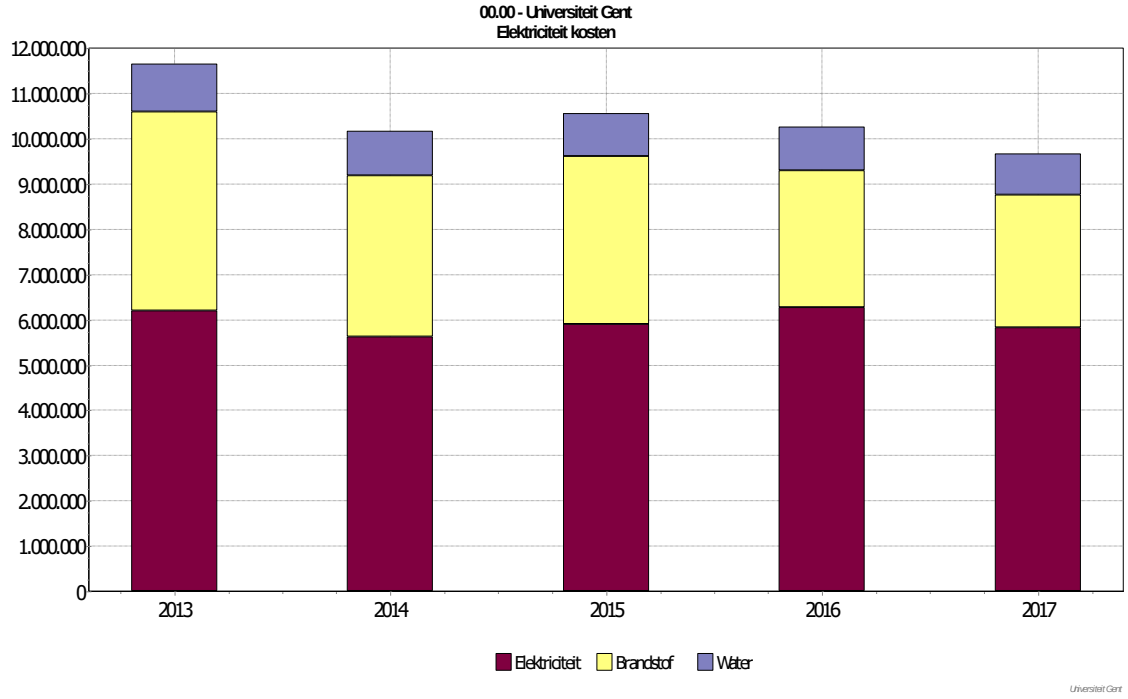

In bovenstaande grafiek valt op de energiekosten in 2014 sterk gedaalde door het lage brandstofverbruik en door de gunstige elektriciteitsprijs.

In 2015 stijgt de totale kost opnieuw door het hogere verbruik van brandstof en elektriciteit. Terwijl in 2016 de totale kost opnieuw zakte tot het niveau van 2014.

In 2017 is de totale kost opnieuw gedaald door de lage brandstof prijs en de lagere elektriciteitsprijzen.

De verlaging van de brandstofkost is te verklaren door de talrijke renovatieprojecten en door de lage brandstofprijzen. De elektriciteitskost in 2017 is gedaald niet tegenstaande dat het verbruik licht gestegen is, dit valt te verklaren doordat de groothandelsprijs van elektriciteit laag was in 2017.

Deze aspecten worden verder toegelicht per energiesoort in de respectievelijke hoofdstukken.

3.2 *Evolutie van de brandstofverbruik/kost*

Figuur 2 toont ons de evolutie van het brandstofverbruik en bijhorende kosten over de periode 2013 -2017.

Om jaren met een strenge winter en jaren met een zachte winter met elkaar te kunnen vergelijken, corrigeren we het brandstofverbruik aan de hand van graaddagen (klimaatcorrectie)[2].

Zowel de reële als de gecorrigeerde verbruiken/kosten worden in onderstaande figuurweergegeven.

Figuur 2: evolutie van het brandstofverbruik en –kosten 2013 -2017

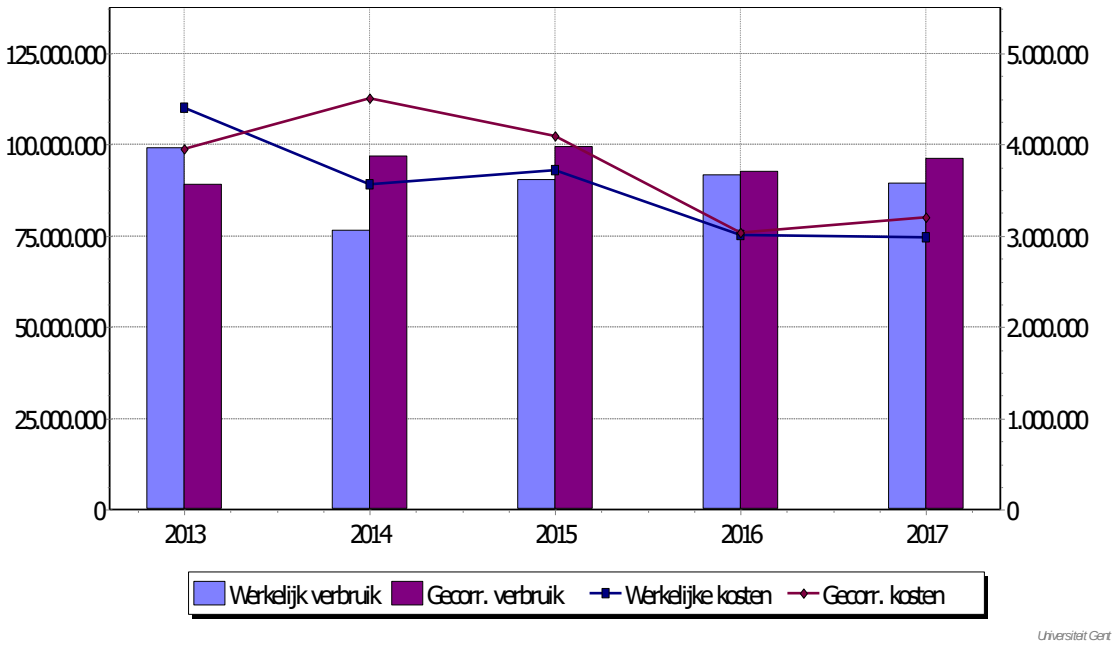

Een referentiejaar heeft 1400 graaddagen, 2017 heeft er 1303 en is daarom een "warm" jaar. Dus na de temperatuurscorrectie is het gecorrigeerde verbruik hoger dan het werkelijke verbruik.

Tabel 5–Erbis Graaddagen voor UGent 2013 -2017

2013	2014	2015	2016	2017
1.564	1.107	1.273	1.396	1.303

Het gecorrigeerd verbruik van 2017 ligt 3% hoger dan dit van 2016, terwijl het werkelijke verbruik 4% hoger is. Voor deze gegevens werd de aardgas die gebruikt wordt door de WKK's om elektriciteit op te wekken, uit de brandstofgegevens gehaald.

[2] De graaddagen worden niet bepaald a.d.v de klassieke 15/15 methode doch worden door Erbis berekend op basis van uurlijkse gemiddelde temperaturen en rekening houdend met bedrijfstijden (openingsuren) en interne warmte winsten. Het aldus bekomen aantal graaddagen ligt een stuk lager dan deze volgens de 15/15 methode.

Het gecorrigeerde verbruik betreft het werkelijk verbruik dat herrekend wordt naar een klimatologisch referentiejaar (het referentiejaar in Erbis is gebaseerd op 30 jarige gemiddelde temperaturen en telt ongeveer 1300 Erbis graaddagen).

Op analoge wijze toont Figuur 2 werkelijke en gecorrigeerde kosten. De werkelijke kosten zijn ligt gedaald met 3 %, de gecorrigeerde kosten zijn ligt gestegen met 3%. Dus de daling van de totale brandstofkost is te wijten aan het verlaagde werkelijk verbruik.

Onderstaande figuur toont de gemiddelde specifieke energiekost voor UGent die men bekomt door de effectief gefactureerde bedragen te delen door de gefactureerde verbruiken.

Figuur 3 : evolutie van de specifieke brandstof kosten: 2013 -2017

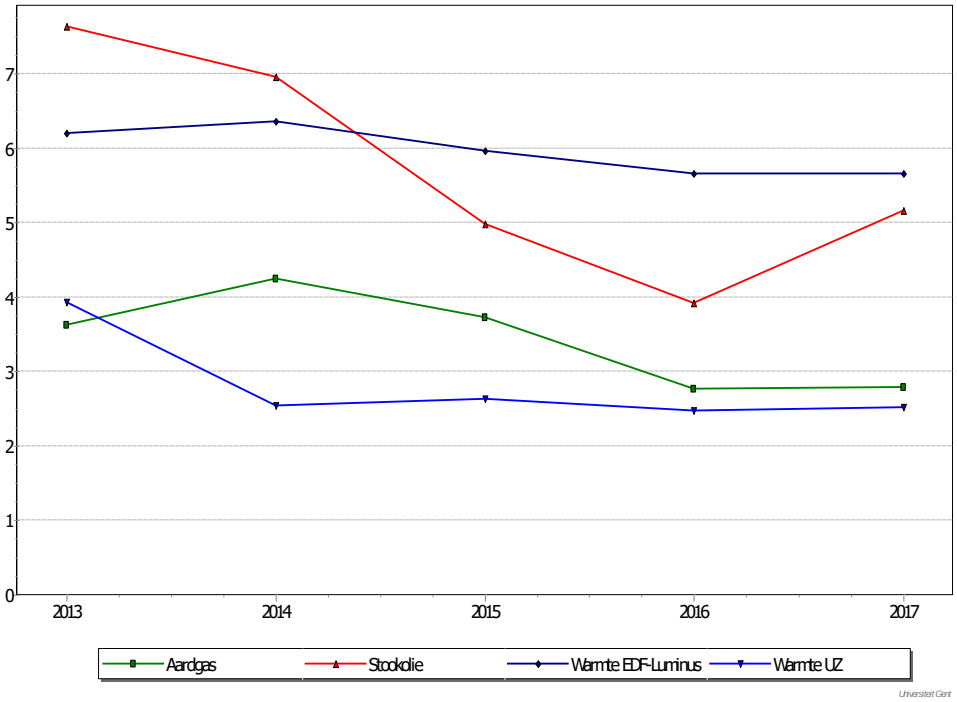

Vooral de sterke daling in de stookolieprijs heeft zijn dieptepunt bereikt in 2016, maar aangezien er slechts weinig stookolie verbruikt wordt, heeft die geen grote impact op het energiebudget. De andere brandstofprijzen zijn nagenoeg gelijk gebleven t.o.v. deze van 2016.

De eenheidsprijs van de warmte van de Centrale van EDF-Luminus was in 2013 opnieuw gestegen. In 2013 heeft EDF-Luminus beloofd dat de warmte "groener" zal geproduceerd worden en dat de kostprijs niet verder zal stijgen. Deze belofte werd gedeeltelijk ingevuld: 2 WKK motoren werden in de centrale van de Ham in dienst genomen waardoor de warm water productie op een meer ecologisch verantwoorde manier plaatsvindt. In 2014 was daar nog niets van te merken, in 2015 en 2016 is de eenheidsprijs ligt gedaald omdat de aardgasprijs eveneens gedaald is. In 2017 is de eenheidsprijs stabiel gebleven t.o.v. 2016

De eenheidsprijs voor warmte afkomstig van het UZ Gent is in 2017 nog steeds de goedkoopste brandstof.

Om deze vergelijking tussen de eenheidsprijzen correct te maken dient men rekening te houden met het rendement van de verwarmingsinstallaties, zodat de kostprijs per hoeveelheid nuttige warmte bekomen wordt. Volledigheidshalve dient men tevens de afschrijvingskosten van de installaties in rekening brengen, alsmede de operationele kosten.

In onderstaande figuur geven we de specifieke kost per nuttige energie. Hierbij gaan we uit van de volgende gemiddelde rendementen van de stookinstallaties:

- Stookolie: 75%
- Gas: 80% (klassiek)
- Gas: 90% (condenserend)
- Warmte: 98% (enkel een warmtewisselaar)

Figuur 4 : evolutie van de specifieke brandstof kosten nuttige energie: 2013 -2017

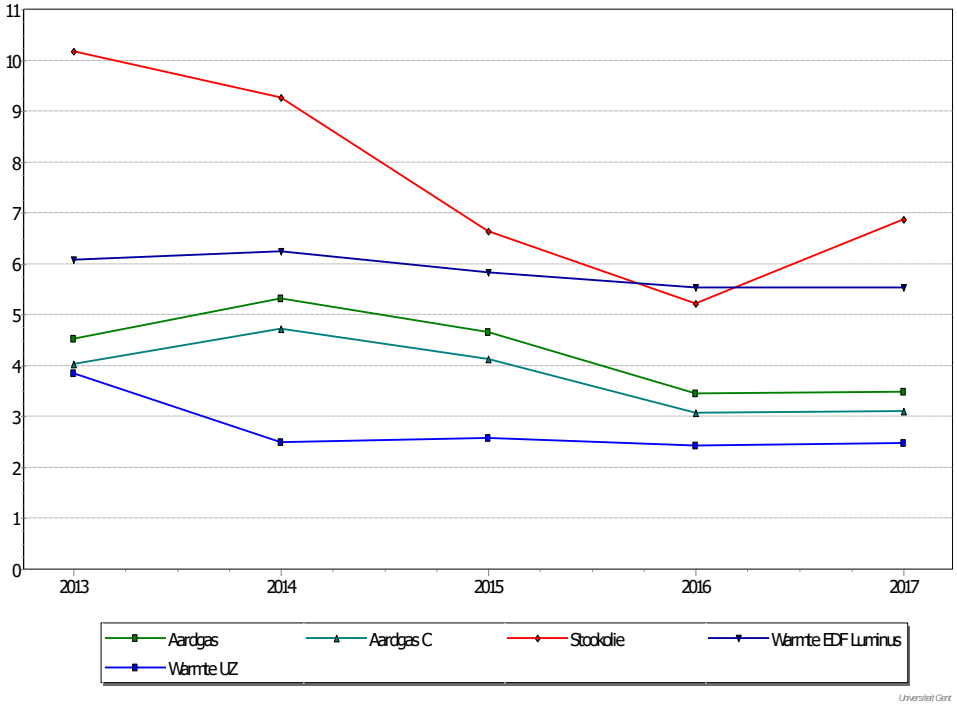

Op basis van hoger vermelde rendementen ligt de specifieke kost van de verschillende brandstofsoorten niet ver uit elkaar, door de gestegen eenheidsprijs van stookolie is deze brandstof opnieuw de minst kostenefficiënt. Aangezien de aardgaskost in het verleden sterker daalde dan de warmtekost van EDF Luminus lopen deze prijzen de laatste jaren uit elkaar.

Verder valt ook op dat de warmte afkomstig van UZ de laatste 2 jaar niet de prijsdaling van aardgas heeft gevolgd, maar nog steeds de goedkoopste warmtebron.

3.3 *Evolutie van het elektriciteitsverbruik/kost*

Onderstaande figuur toont ons de evolutie van het elektriciteitsverbruik en bijhorende kosten over de periode 2013 - 2017.

Figuur 5 : evolutie van het elektriciteitsverbruik en –kosten 2013 -2017

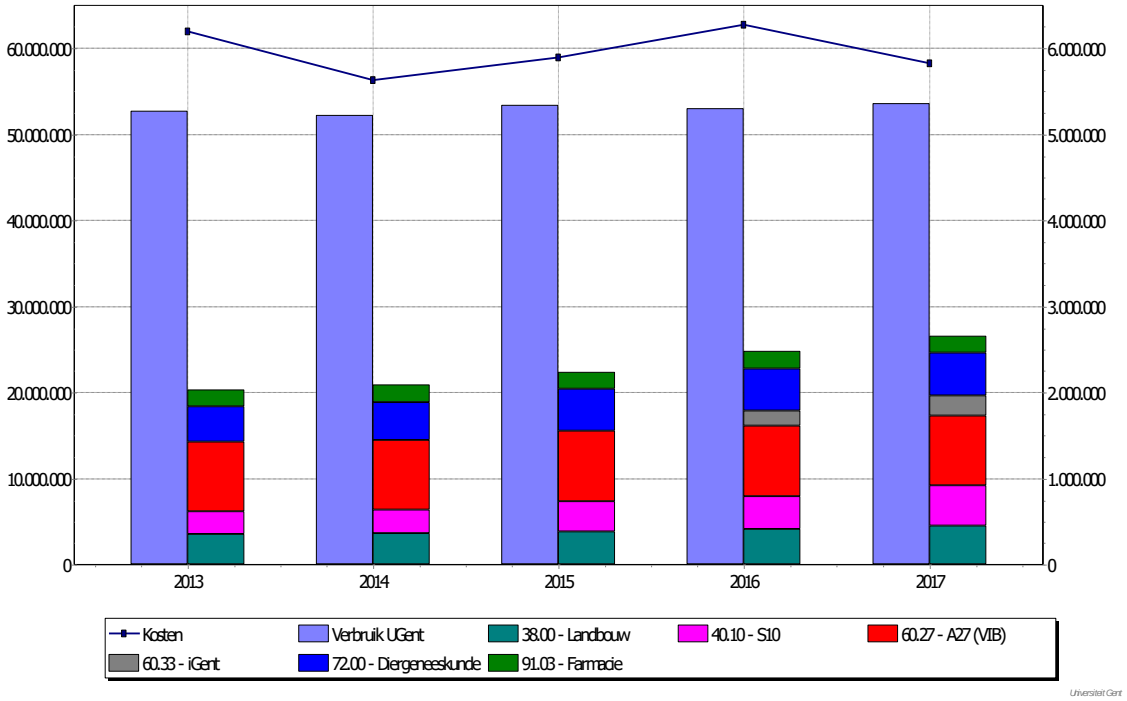

Het elektriciteitsverbruik kent de voorbije jaren met enkele ups en down een licht stijgende trend.

In 2017 werd elektriciteit aangekocht aan een lage groothandelsprijs waardoor toch de totale elektriciteitskost daalde met meer dan 7%.

Naast het totale verbruik van de UGent zijn in Grafiek 5 ook de grootste elektriciteitsverbruikers gevisualiseerd. Het VIB-UGent gebouw dat 2,8 % van de oppervlakte vertegenwoordigt, verbruikt ongeveer 15% van de totale geconsumeerde elektriciteit. Daarnaast zijn nog een aantal stevige elektriciteitsverbruikers opgenomen in de grafiek om de grootteordes weer te geven.

Wat opvalt is dat het stijgende elektriciteitsverbruik van S10. Steeds meer decentrale ICT infrastructuur verhuist naar S10. In 2017 is het verbruik van S10 sterk gestegen met 23% omdat de Vlaamse Super Computer (VSC) niet meer in gebruik is en bijgevolg ook niet meer terugbetaald wordt door de Vlaamse Overheid. Tot en met 2016 werd de VSC zowel voor verbruik als kosten niet opgenomen in deze energieboekhouding. Door het verdwijnen van de VSC daalde de efficiëntie van de randapparatuur (koeling), bijkomend zijn er in 2017 en 2018 problemen geweest met de koelinstallatie en het ICT gebruik van UGent is ook terug gestegen in 2017. Dit alles verklaart de grote stijging van S10.

In figuur 6 toont uit welke componenten de elektriciteitsprijs van één van de grote aansluitingen (vb Sterre) is opgebouwd. De commodity prijs is de prijs waaraan de elektriciteit wordt aangekocht op de groothandelsmarkt. Groene stroom en WKK bijdrage dienen ook betaald te worden aan de leverancier die daarmee zijn verplichten naar de overheid daarmee kan vervullen. Transport en distributiekosten worden door de leverancier 1 op 1 doorgerekend aan de transport en distributienetbeheerders. Federale bijdrage wordt door de leverancier ook 1 op 1 doorgestort naar

de overheid. Uit onderstaande figuur valt op dat de "zuivere" elektriciteitsprijs (commodity) in 2017 sterk gedaald is. De sterkste stijging van 2015 naar 2016 bevindt zich in de groene stroom bijdrage en de distributiekosten. In 2012 bestond 56% van de elektriciteitsprijs uit de commodity, terwijl dat in 2017 nog 35% is.

Figuur 6 : Opbouw van de elektriciteitsprijs aansluiting Sterre januari 2012 – 2017

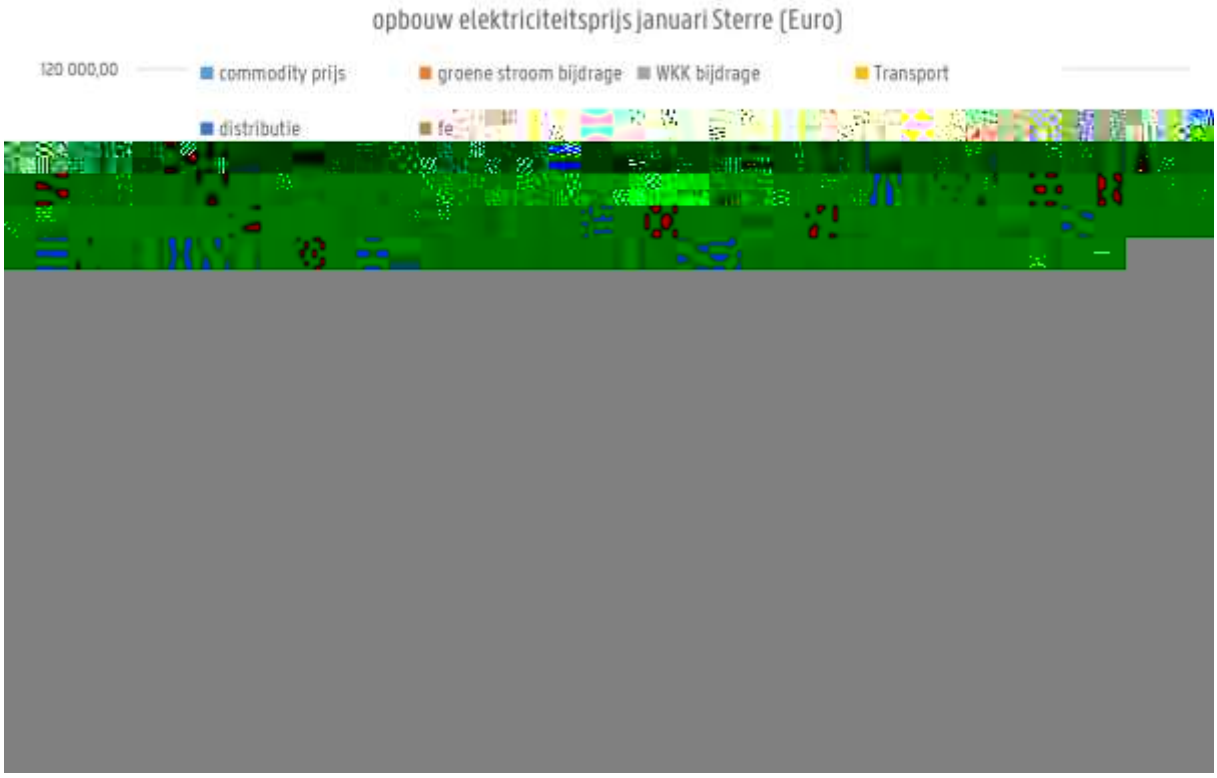

3.4Groene stroom

3.4.1 3 Windturbines in Melle

De windturbines bevoorraden de Campus Ardoyen. De Campus Ardoyen verbruikt ongeveer 29% van het elektriciteitsverbruik van de UGent. In 2017 werd 61% van het elektriciteitsverbruik van de Campus Ardoyen rechtstreeks gedekt door opgewekte elektriciteit van de 3 windturbines, de overige 39% is gedekt door het restprofiel dat eveneens bij de elektriciteitsleverancier van de windturbines wordt aangekocht.

Figuur 7 : Overzicht van de elektriciteitsproductie van de 3 windturbines (2010 - 2017)

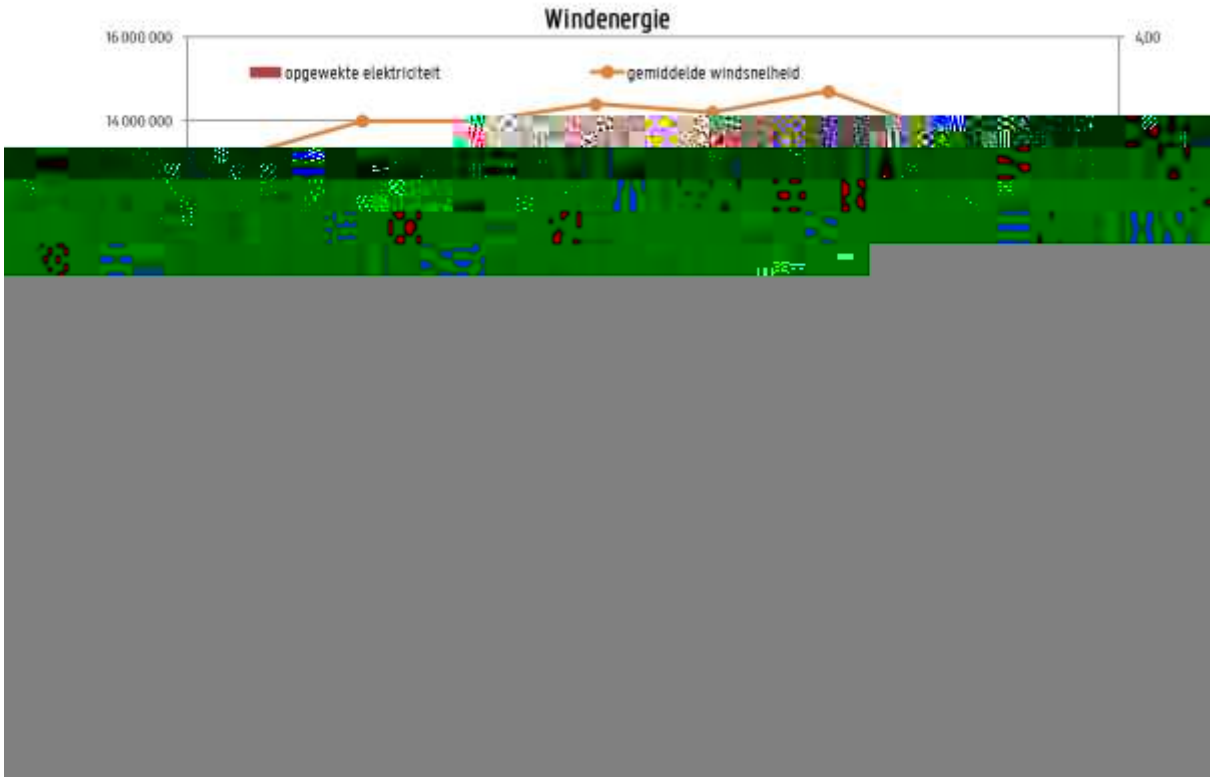

Figuur 7 geeft een overzicht van de productie van de 3 windturbines in Melle. 2017 was net zoals 2016 een "slecht" wind-jaar waardoor de productie laag was en afklopte op net geen 12.000 MWh wat overeenstemt met het verbruik van 3.375 gezinnen. Let op: bovenstaand grafiek geeft de totale productie weer, dit is niet gelijk aan de afname van de UGent.

3.4.2 Zonne-energie geproduceerd op gebouwen van UGent

De productie van elektriciteit uit zonne-energie door middel van PV-panelen is de laatste jaar sterk toegenomen. In juli 2016 werd de zonnepaneelinstallatie aan de gevel van het IGent gebouw in gebruik genomen, in september 2017 werd de installatie op het dak van S8 in dienst genomen. Door deze 2 grotere installatie (ongeveer 2 maal 100 kW) is stoomproductie uit zonne-energie sterk toegenomen. In de komende jaren zal die nog verder stijgen door dat de installatie van S8 slecht enkele (winter) maanden in dienst was en omdat er nog dergelijke grote projecten op stapel staan.

Figuur 8 : Overzicht van de elektriciteitsproductie van de PV-installaties (2011 - 2017)

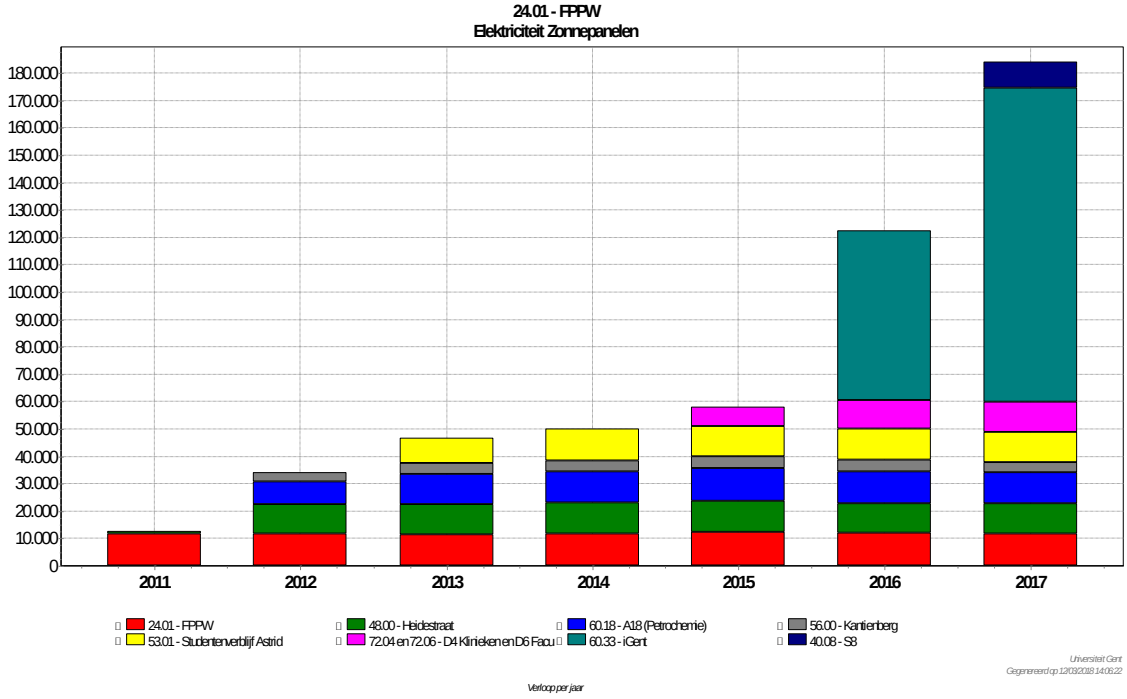

3.4.3 Eigen productie via Warmtekrachtkoppeling (WKK)

In een klassieke elektriciteitscentrale waarbij uit aardgas of steenkool elektriciteit gemaakt wordt, gaat ongeveer 40% van de energie verloren in warmte die wordt "weggekoeld" via koeltorens. 5 % gaat daarna nog verloren in het hoogspanningsnet. Dus 55% van de input energie wordt omgezet in elektriciteit de overige 45% gaan verloren.

In een klassieke opwekking van warmte voor een gebouw d.m.v aardgas gaat ongeveer 10% van de input energie verloren.

Een WKK is een gecombineerde productie van elektriciteit en nuttige warmte vertrekkende van eenzelfde primaire energiebron (aardgas in het geval van UGent)

Met andere woorden een WKK is een kleine lokale elektriciteitscentrale waarbij de warmte nuttig aangewend wordt. Hierbij wordt ongeveer 55% van de energie in het aardgas omgezet in warmte, 30% wordt elektriciteit en 15% gaat verloren.

Figuur 9 : schematische weergave rendement van WKK

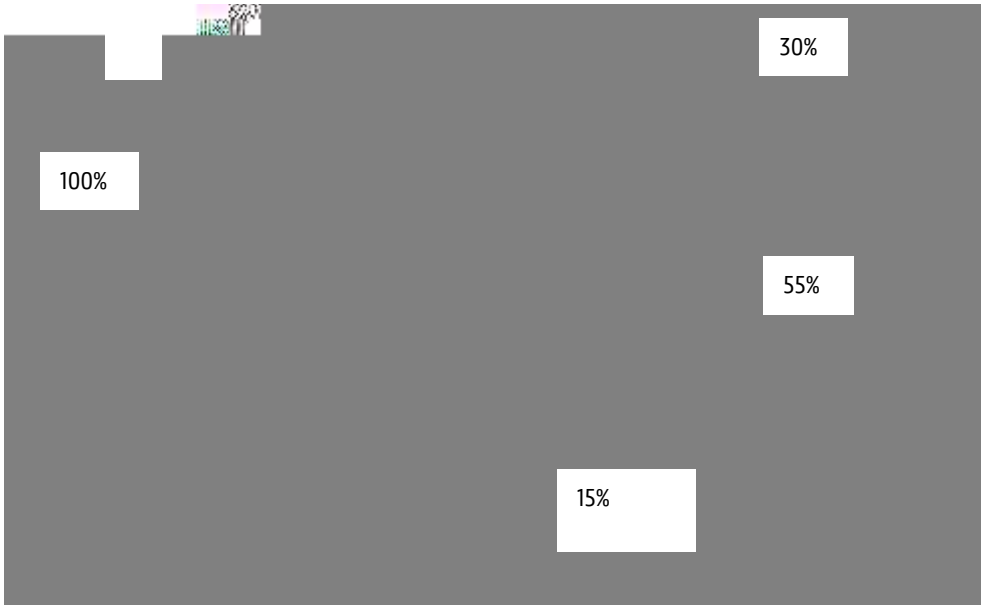

De milieuwinst zit in het feit dat er weinig energieverlies is bij de productie van elektriciteit. UGent beschouwt deze elektriciteit als groene stroom die binnen het patrimonium van UGent wordt opgewerkt en verbruikt.

Figuur 10 : overzicht van de energiestromen van de WKK's op Ledeganck en Coupure in 2017

De WKK's produceerden in 2017 1.191 MWh elektriciteit, dat is 3% van het totale verbruik van de UGent. 2.775 MWh warmte werd er aangemaakt door de WKK's en dat stemt overeen met 3% van de totale warmte behoefte van UGent.

De financiële winst komt voort uit het feit dat aardgas ongeveer 4 maal goedkoper is dan elektriciteit. Daarnaast worden WKK-certificaten uitgereikt als steunmaatregel om dergelijke technologie te ondersteunen.

Figuur 11 : fictieve en werkelijke kosten van de WKK's

Bovenstaande figuur geeft een overzicht van de werkelijke kosten en de vermeden (fictieve) kosten wanneer er een klassieke opwekking van warmte en aankoop van elektriciteit zou zijn. De lichtblauwe balk geeft de werkelijk aankoopkost van de aardgas en onderhoudsvergoedingen weer. De gele balk stemt overeen met de kost wanneer de opgewekte elektriciteit op het gewone distributienet zou aangekocht worden. De donkerblauwe balk is de kost die nodig zou zijn om de aardgas aan te kopen om de warmte op te wekken d.m.v. een condenserende aardgasketel. Beide WKK's tezamen leverden in 2016 een kostenbesparing op van 140.000 Euro.

3.4.4 Herkomst van de aangekochte elektriciteit

Onderstaande figuur visualiseert de herkomst van de verbruikte elektriciteit. Het linkse taartdiagram toont de hoeveelheid elektriciteit aangekocht door UGent. 18% van het verbruik werd geproduceerd door de 3 turbines in Melle. 3% wordt gemaakt door de WKK's op de campus Coupure en complex Ledeganck. De productie van de 8 zonnepaneelinstallaties wordt jaar na jaar beter zicht baar. 0,34% van de totale verbruikte elektriciteit wordt opgewekt door 8 zonnepaneelinstallaties.

Figuur 12: herkomst van de gebruikte elektriciteit

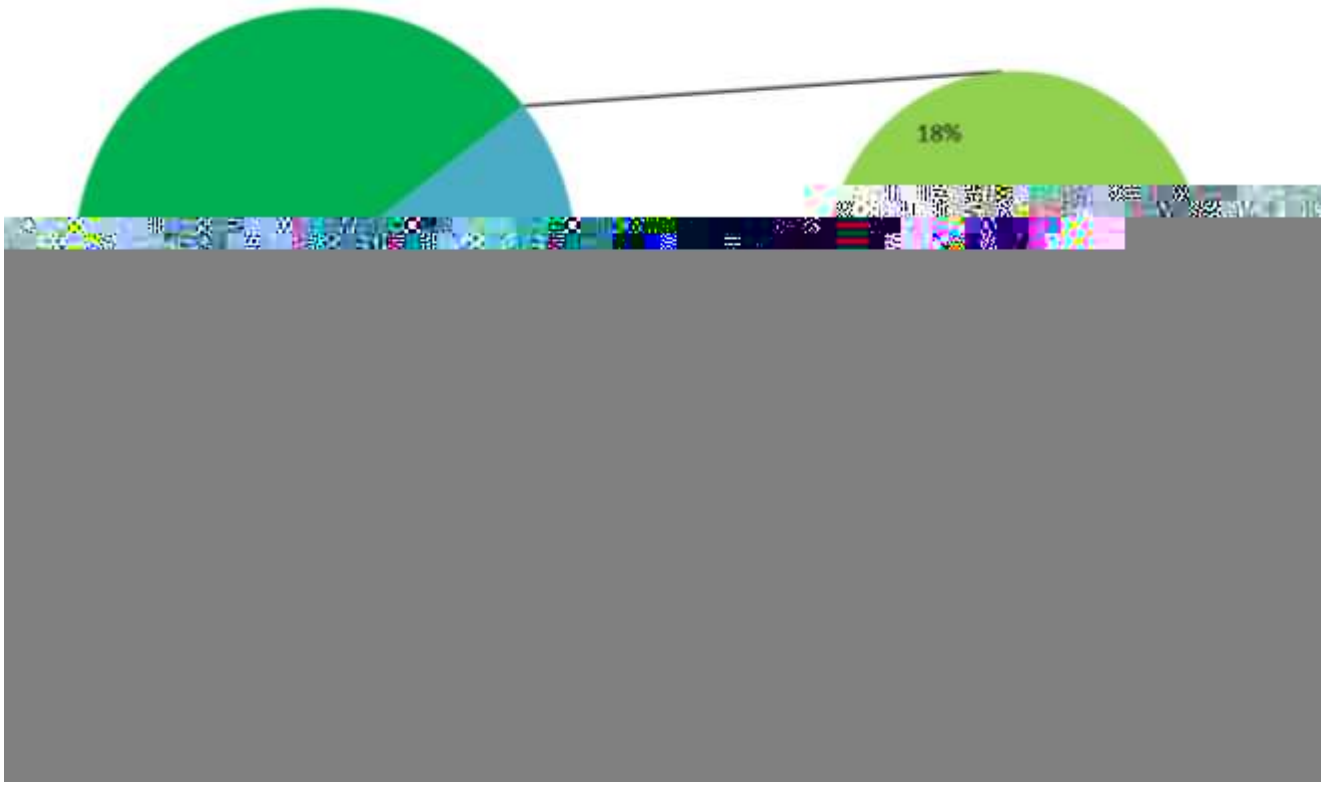

In 2014 werd 20% van de verbruikte elektriciteit geproduceerd op het patrimonium van UGent. In 2015 is de geproduceerde elektriciteit gestegen naar 24% omdat het een goed windjaar was en omdat de WKK's in dienst genomen zijn.

Ook in 2016 bedroeg het aandeel geproduceerde elektriciteit op het patrimonium van UGent 24%. Nu in 2017 was het slecht 21%. Dit is te wijten aan de afname van UGent van stroom van de windturbines. De windturbines hebben ongeveer evenveel geproduceerd als in 2016 maar UGent heeft deze stroom niet maximaal kunnen afnemen, waardoor er veel groene stroom van de turbines op net is gevloeid (vb op een winderige nacht)

Het aandeel zonne-energie steeg van 0,23% naar 0,34%

3.5 Evolutie van het waterverbruik/kost

Onderstaande figuur toont de evolutie van het waterverbruik en bijhorende kosten over de periode 2013 -2017.

Figuur 13 : evolutie van het waterverbruik en –kosten 2013 -2017

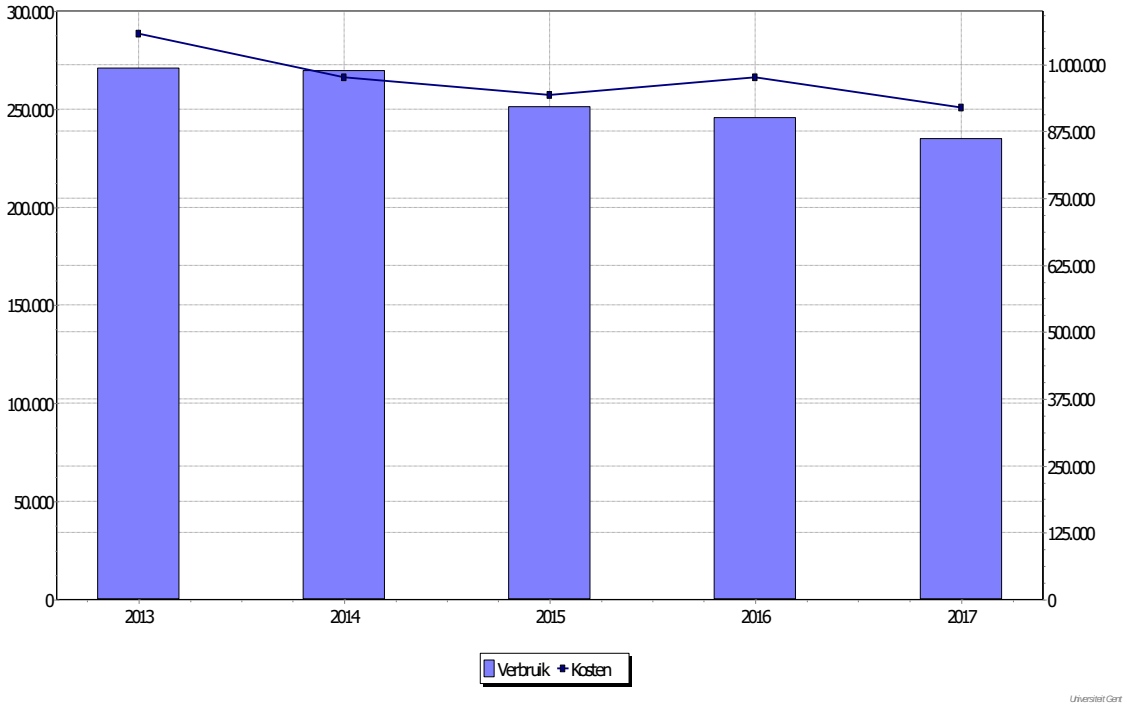

Het waterverbruik vertoont de laatste jaren een voortdurende dalende trend. De reden voor deze daling is te vinden in het feit dat verschillende gebouwen een lager verbruik kenden en zoals elk jaar is er terug een besparing terug te vinden bij de studentenhomes. Steeds meer regenwater wordt gerecupereerd en ook in 2017 werd er meer dan 4% bespaard t.o.v. 2016.

De waterkosten blijven rond de 900.000 EUR schommelen. Op het eerste zicht lijken de kosten voor 2017 gedaald te zijn, maar deze analyse kan pas gemaakt worden nadat de facturen (of terugbetalingen) voor de saneringsbijdrage zijn toegevoegd aan de energieboekhouding. Er wordt ververwacht dat de definitieve kost voor 2017 ongeveer dezelfde zal zijn als deze van 2016.

Klachtenrapportage 2017 – Universiteit Gent

1. *Algemeen*

Algemene behandeling van klachten van derden door het afdelingshoofd Juridische Zaken als klachtenbehandelaar (directie Bestuurszaken).

1.1 Opdracht

Het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen (het "Klachtendecreet") is in werking getreden op 1 januari 2002.

Het Klachtendecreet verleent iedereen het recht om een klacht in te dienen bij een bestuursinstelling over de *handelingen en de werking* van die bestuursinstelling. Klachten van personeelsleden over de eigen werksituatie, de arbeidsbetrekkingen en de rechtspositieregeling vallen evenwel niet onder het toepassingsgebied van het Klachtendecreet (en worden behandeld door de interne ombudspersoon).

Het Bestuurscollege van de UGent is op 20 februari 2003 akkoord gegaan met de invulling van de functie van klachtenbehandelaar door het afdelingshoofd Juridische Zaken, directie Bestuurszaken.

1.2 Behandelde klachten in 2017

Cijfers:

- Totaal aantal klachten: 9
- Behandeld binnen een termijn van 45 dagen: 9
- Aantal ontvankelijk / onontvankelijk: 8/1
- Aantal (deels) gegrond / ongegrond: 5/3

Opmerking: in tegenstelling tot het jaar 2016 kunnen we vaststellen dat het aantal door de klachtenbehandelaar behandelde klachten opnieuw op het 'normale' jaargemiddelde zit.

Inhoud van de klachten, klachtenbehandeling en eventuele realisaties als gevolg van de klacht:

Klacht 1
Oordeel: ontvankelijk – ongegrond
Inhoud klacht: Klager is een scholier uit het derde jaar secundair onderwijs. Klager wenste zich in te schrijven aan de UGent om één vak te kunnen volgen (en hiervoor examen af te leggen) en wenste dit te doen op basis van het halve beurstarief voor laatstejaarsstudenten secundair onderwijs. Op het monitoraat van de betrokken faculteit had klager gehoord dat klager kon inschrijven zoals

gevraagd, maar op de centrale studentenadministratie gaf men aan dat klager niet in aanmerking kwam voor het lagere beurstarief. Klager vond dat hij van het kastje naar de muur gestuurd werd, dat de informatie niet altijd duidelijk en consequent was, en hij vroeg zich af waarom een laatstejaars student wel aan dat tarief kan inschrijven, maar hij niet (hij achtte dit geen correcte houding van de studentenadministratie).
Antwoord/resultaat onderzoek: De klachtenbehandelaar legde aan de klager vooreerst uit dat een inschrijving voor het betrokken jaarvak via een creditcontract nog steeds mogelijk was vóór 1 maart 2017, mits toestemming voor de laattijdigheid van de inschrijving door de curriculumcommissie (OER art 15 §2, 2). Met toestemming van de curriculumcommissie mag ook iemand die niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor de opleiding het vak opnemen via creditcontract op voorwaarde dat uit een onderzoek blijkt dat de betrokkene beschikt over de bekwaamheid om het opleidingsonderdeel te kunnen volgen (Art. II.191. Codex Hoger Onderwijs, en art. 31, §3 OER). De studiefiche van het betrokken vak bepaalde dat de toegang tot dit vak via creditcontract open is (dus geen bijzondere voorkennis of voorwaarden). Er kan dus (op facultair niveau) afgeweken worden van de voorwaarde te beschikken over een diploma secundair onderwijs. De leeftijdsgrens van 18 jaar is noch decretaal, noch reglementair een voorwaarde, zodat dit sowieso geen toelatingsvoorwaarde uitmaakt waarvan een afwijking nodig is. De klager kwam echter (inderdaad) niet in aanmerking voor het lagere tarief van het studiegeld. Art.II.210, §2 Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers "*Studenten die het laatste jaar secundair onderwijs volgen en die met een creditcontract voor maximaal 10 studiepunten ingeschreven zijn in het hoger onderwijs, betalen [52,5 euro]*". De Vlaamse decreetgever heeft (al of niet bewust) niet de situatie voor ogen gehad wanneer een scholier die in een lager jaar van het secundair onderwijs zit (dan het laatste jaar) toegelaten wordt in te schrijven. Er werd begrip geuit t.a.v. klager dat hij deze regel onrechtvaardig vindt, maar uitgelegd dat de UGent zelf van deze decretale bepaling niet mag afwijken.
Wat de dienstverlening/informatie naar de klager toe betrof, was het inderdaad zo dat de informatie die de faculteit gaf (nl. dat hij op vertoon van het schoolattest zou kunnen profiteren van het halve beurstarief voor laatstejaarsstudenten in het secundaire onderwijs) niet klopte, maar er kon ook vastgesteld worden (in de mails die de klager had doorgestuurd) dat in de eerste mail verwezen werd naar "studenten die het laatste jaar secundair onderwijs volgen", en daags nadien liet de betrokken medewerker aan de klager weten dat zij er per ongeluk vanuit gegaan was dat de klager in het laatste jaar secundair zat (zij had "derde graad ASO" gelezen i.p.v. "derde jaar ASO"). Zij heeft zich hiervoor bij de klager verontschuldigd. Wat de mail vanuit de centrale studentenadministratie betreft kon geen enkele fout in de dienstverlening of onethisch gedrag naar de klager toe gevonden worden.
De vader van de klager bedankte nog finaal dat de informatie voor hem nu duidelijk was.

Klacht 2
Oordeel: ontvankelijk – deels gegrond
Inhoud klacht: Een student uit Ethiopië vond het ongehoord dat de studentenadministratie aandrong op het ontvangen van originele of voor eensluidend verklaarde inschrijvingsdocumenten, zoals zijn ID-papieren en visum, terwijl hij het academiejaar voordien al ingeschreven was voor een interuniversitaire opleiding VUB-UA-UGent en de documenten bij de VUB al aanwezig waren. Opnieuw de vereiste procedures (via ambassade) doorlopen zou de student te veel tijd en geld kosten. Verder begreep hij niet dat hij een attest van voldoende beheersing van de Engelse taal diende voor te leggen, nu hij steeds in het Engels les gevolgd heeft. Tot slot zou de UGent vragen dat hij kan aantonen hoe de thuisuniversiteit tot de beoordeling (voor zijn bachelordiploma) is gekomen, wat hij absurd vond.
Antwoord/resultaat onderzoek: Het bleek dat de e-mail die de student ontvangen had, de standaard-email is die buitenlandse studenten die willen inschrijven, ontvangen. De klachtenbehandelaar heeft de klager ontvangen en er werd een telefoongesprek met de studentenadministratie opgezet. Via dit gesprek kon de nodige duiding gegeven worden, en stelde de studentenadministratie voor dat de klager persoonlijk zou langskomen opdat zijn documenten

zouden kunnen geverifieerd worden. Het afdelingshoofd zou nagaan of een kopie van de voor eensluidend verklaarde documenten ook konden volstaan in zijn geval (want eerder, toen klager al eens langs geweest was, had een medewerker gesteld dat dit niet het geval was). Er werd ook uitgelegd dat een attest van taalbeheersing een verplichte toelatingsvoorwaarde is, ook al volgde men reeds les in het Engels in het thuisland. Er werd door de klachtenbehandelaar na een aantal weken navraag gedaan bij de klager of alles uiteindelijk in orde was gekomen, en dat bleek het geval te zijn.

Klacht 3
Oordeel: ontvankelijk – gegrond
Inhoud klacht: De klager was betrokken geraakt in een fraudeonderzoek van haar werkgever. Meer bepaald had een collega van de klager het UGent-diploma van klager vervalst door zich voor te doen als de klager en een duplicaat van het diploma op te vragen bij de studentenadministratie van de UGent (diploma die de betrokken collega erna vervalst heeft). De klager klaagde over het feit dat de UGent op basis van een eenvoudige e-mail, zonder identiteitscontrole, het duplicaat had verstrekt.
Antwoord/resultaat onderzoek: De klachtenbehandelaar nam contact op met de afdeling studentenadministratie. Indien een aanvraag voor een duplicaat gesteld wordt vanaf een UGent-emailadres, dan gaat de studentenadministratie ervan uit dat de vraag van de student komt. Evenzeer zo als de vraag komt van een niet-UGent mailadres dat bij hen gekend is. In casu was dit echter niet het geval. Bij twijfel wordt dan (normaliter) altijd een scan van de identiteitskaart opgevraagd. In dit dossier is dat helaas niet gebeurd. Het gevraagde duplicaat wordt daarenboven (bij niet-afhaling door de betrokkene) steeds aangetekend opgestuurd, en steeds op naam van de aanvrager zelf, in deze dus op naam van de klager. De collega (tegen wie de UGent trouwens strafklacht heeft neergelegd) heeft niet alleen frauduleus misbruik gemaakt van de naam van de klager, een officieel diploma vervalst, maar ook het briefgeheim geschonden door een brief open te maken die niet aan haar gericht was. Onze excuses werden aangeboden aan de klager, en het afdelingshoofd studentenadministratie heeft, n.a.v. dit voorval nog eens zeer duidelijk opdracht gegeven aan de betrokken medewerkers om bij vragen die komen van een niet-UGent mailadres, steeds een scan van de identiteitskaart van de betrokken (oud-)student op te vragen (zo niet, wordt de aanvraag niet behandeld).

Klacht 4
Oordeel: onontvankelijk
Inhoud klacht: De rector ontving een klacht van een derde die bijzonder ruim ging, waarin de klager niet alleen klaagde over het verloop van de rector/vicerector verkiezingen en over het feit dat alumni (zoals hij) niet konden meestemmen, maar ook zijn beklag deed over het ganse onderwijssysteem in Vlaanderen en zelfs nog ruimer over de ganse samenleving. Het eerste deel van de klacht werd opgenomen door de voorzitter van de verkiezingscommissie. Het andere deel van de klacht kon niet door de klachtenbehandelaar behandeld worden, gezien het niet specifiek om een klacht ging over de werking of dienstverlening van (een dienst van) de UGent.

Klacht 5
Oordeel: ontvankelijk – deels gegrond
Inhoud klacht: Een student klaagde over het feit dat hij, toen hij zijn studentenkaart vergeten was, het volledige tarief voor een maaltijd diende te betalen in een studentenrestaurant. Verder klaagde hij over het feit dat het tarief zonder studentenkaart nergens duidelijk was aangegeven.
Antwoord/resultaat onderzoek: De klachtenbehandelaar deed eerst navraag bij de afdeling maaltijdvoorzieningen. Er werd vervolgens toegelicht aan de klager dat de medewerkers aan de kassa verplicht zijn om de studenten- of personeelskaart op te vragen. De medewerkers kunnen niet van iedereen weten wie student of personeelslid is, noch individuele uitzonderingen maken.

Trouwens, enkel via het inscannen van de kaart kan (ook technisch gezien) het voordeeltarief aangerekend worden.
Klager haalde echter terecht aan dat de standaardprijs niet geafficheerd stond. Tot het voorgaande academiejaar stond dit wel geafficheerd als "standaardtarief = voordeeltarief * 2,41 + btw", maar deze afficheringwas niet duidelijk genoeg. De afdeling maaltijdvoorzieningen liet weten dat zij het standaardtarief opnieuw, en duidelijk genoeg, zou afficheren bij de start van het academiejaar 2017-2018.

Klacht 6
Oordeel: ontvankelijk – deels gegrond
Inhoud klacht: De klager en haar samenwonende partner, beiden doctoraatsstudenten aan de UGent, huurden voor 4,5 maanden een kamer in een studentenhome, meer bepaald de klager voor een periode van 3 maanden en haar partner voor een aansluitende periode van 1,5 maand. Op de laatste dag van de periode van drie maanden ontving klager evenwel het bericht van de afdeling huisvesting dat zij de sleutels diende af te leveren en de kamer diende te ontruimen, terwijl klager graag voor de aansluitende periode van 1,5 maand in dezelfde kamer wou blijven. Er werd haar uitgelegd dat er slechts voor drie maanden kon worden gehuurd en dat partners die samenwonen en beiden student zijn van de UGent niet apart een aanvraag voor max. drie maanden kunnen indienen. Klager stelde dat in de beide aanvragen de namen van de partners telkens vermeld waren, maar het reserveringssysteem nergens aangaf dat de tweede reservatie niet toegelaten was. Meer nog, de contracten werden ook effectief ondertekend. Klager was misnoegd over de manier waarop zij bericht werd, aangezien er in een email sprake was van 'cheating the system'. Een tweede onderdeel van de klacht was dat klager het (eerste) huurcontract wou inkorten van 15 september naar 1 september, omdat zij op de private markt ondertussen een studio hadden gevonden en het huurcontract hiervoor zou ingaan op 1 september. De afdeling huisvesting weigerde dit evenwel wegens het te laat doorgeven van deze gevraagde wijziging. (moet nl. gebeuren één maand vóór de startdatum van het contract).
Antwoord/resultaat onderzoek: De Klachtenbehandelaar besprak de casus met de afdeling huisvesting en koppelde terug naar de klager. De regel is inderdaad dat wie als partner van een UGent-student reeds drie maanden gewoond heeft in studentenhome Heymans, niet zelf nog eens als UGent-student als huurder kan optreden voor nog eens drie maanden. De periode van drie maanden geldt per koppel. Individuele uitzonderingen kunnen niet worden toegelaten. Wel had de klager gelijk, kon de klachtenbehandelaar vaststellen, dat de informatie op de website bij de boeking van een kamer transparanter en duidelijker kon. De afdeling Huisvesting heeft de informatie aangepast/aangevuld. Ook zou men nog nakijken met ICT of het technisch mogelijk is dat het systeem een aanvraag weigert indien de aanvrager reeds als partner is opgenomen in een ander huurcontract. Verder kon de klachtenbehandelaar vaststellen dat de reactie naar de klager toe inderdaad ongelukkig en eerder onbeleefd was (gezien de insinuatie van bedrog). Er werd uitgelegd dat dit kwam door de grote werkdruk, maar het afdelingshoofd Huisvesting heeft zijn medewerkers hierop aangesproken zodat dit naar de toekomst toe vermeden wordt. Tot slot werd uitgelegd dat het inkorten van het contract geen mogelijkheid was. De regels hieromtrent zijn duidelijk en gelden voor iedereen. Er werd de suggestie meegegeven om eventueel bij de nieuwe huisbaas na te vragen of het nieuwe huurcontract op een latere datum zou kunnen ingaan.

Klacht 7
Oordeel: ontvankelijk – ongegrond
Inhoud klacht: De klager meende dat zij de betalingsaanvraag voor 125 EUR als resterend saldo van het te betalen inschrijvingsgeld aan de UGent, nl. 230 EUR (nadat zij reeds 105 EUR had betaald) niet diende te betalen; dat de vraag daartoe van de afdeling studentenadministratie niet correct was, omdat zij reeds tweemaal 105 EUR zou hebben betaald.
Antwoord/resultaat onderzoek: Na enig nazicht en opzoekingen bleek dat de tweede betaling van 105 EUR betrekking had op het inschrijvingsgeld aan de KUL waar de klager ook studeerde, en aan

de KUL was betaald, niet aan de UGent. De factuur voor de UGent diende aldus weldegelijk te worden betaald.

Klacht 8

Oordeel: ontvankelijk – ongegrond

Inhoud klacht: De klager (student uit Roemenië) klaagde over het feit dat men bij de afdeling studentenadministratie aangaf dat ze niet voldeed aan de voorwaarde om 60 credits in Engels gedoceerd te hebben gehad (om vrijgesteld te zijn van het taalexamen), terwijl klager meende dat zij 88 credits had gevolgd. Zij vroeg zich af of racisme aan de basis lag van de weigering en stelde dat men bij de inschrijving geweigerd heeft naar een oplossing te zoeken voor haar.

Antwoord/resultaat onderzoek: Na contact met de afdeling studentenadministratie legde de klachtenbehandelaar aan de klager uit dat het programma waarvoor zij wenste in te schrijven een zeker niveau van Engels vereist, terwijl klager zich wenste te beroepen op de vrijstelling voor de taalcursus- en examen. Echter, kon bij inschrijving niet met zekerheid vastgesteld worden dat het minimum aan 60 credits was behaald: zo kon niet vastgesteld worden of de vakken over Engels ook in het Engels gedoceerd werden en werd gevraagd dit specifiek te laten attesteren. Na het voorleggen van de gevraagde documenten kon de student zich inschrijven. Er werd ook benadrukt dat elke inschrijver gelijk wordt behandeld, ongeacht nationaliteit of huidskleur.

Klacht 9

Oordeel: ontvankelijk – (deels) gegrond

Inhoud klacht: De klager klaagde over het feit dat zij op de wachtlijst stond voor de aanvraag van een kamer in een studentenhome, terwijl zij door een technische fout haar aanvraag niet tijdig via het systeem had kunnen ingeven, maar zij tijdig zou gemaild hebben naar de afdeling huisvesting; haar aanvraag werd toch als niet-tijdig beschouwd. Volgens de klager zou zij reeds sinds 1 maart proberen om een aanvraag voor huisvesting in te dienen. Zij beweerde zowel de afdeling Huisvesting en de Sociale Dienst gecontacteerd te hebben om de problemen die zij met het systeem ondervond, aan te kaarten.

Antwoord/resultaat onderzoek: De zaak werd grondig onderzocht. Noch de afdeling Huisvesting noch de Sociale Dienst hadden kennis van een vraag/een initiatief van de studente, noch van communicatie die er met medewerkers van beide diensten geweest zou zijn. Zij zouden enkel hebben kunnen vaststellen dat klager op 29 april inderdaad heeft getracht een aanvraag in te dienen en dan op problemen is gestoten, en de aanvraag vervolgens per mail heeft gestuurd. Deze mail werd pas ontvangen (geopend) na de deadline van 1 mei, maar was wel op 29 april verstuurd. Aangezien het niet kon uitgesloten worden dat er geen technisch probleem was met het systeem (hoewel de klager de enige was) en de e-mail vóór de deadline was verstuurd, heeft de klachtenbehandelaar gevraagd welke oplossing mogelijk was, en de afdeling huisvesting heeft de klager onmiddellijk bovenaan de wachtlijst gezet (er komen dagelijks kamers vrij).

Maar dat was voor de klager een onvoldoende oplossing. Zij meent dat de regel dat als ze een kamer in home Boudewijn zou weigeren (om te wachten op een kamer in een van de twee door haar opgegeven voorkeurhomes), haar volledige aanvraag zou geannuleerd worden, onrechtvaardig is gezien haar situatie, nl. meent zij dat als haar aanvraag in de eerste plaats als tijdig was beschouwd, zij nu sowieso een kamer had gehad in één van haar voorkeurhomes. Er werd evenwel uitgelegd dat waar het intern homereglement bepaalt dat tijdige aanvragen prioritair zullen behandeld worden, dit niet betekent dat men sowieso een kamer in een voorkeurhome heeft (er zijn slechts een beperkt aantal kamers t.o.v. de tijdige voorkeur-aanvragen), wel dat men een kamer zal krijgen (en hoe sneller de aanvraag, hoe meer kans op een kamer in een voorkeur-home). Uiteindelijk is er in de periode van de klachtbehandeling een kamer vrijgekomen in een van de voorkeurhomes van de klager en heeft de afdeling huisvesting de kamer toegewezen aan de klager, waarbij ook gesteld werd dat men bereid was haar te vergoeden voor de eventuele pendelkosten die zij zou gemaakt hebben in de periode dat ze nog geen kamer had.

Voor het overige ontving de klachtenbehandelaar enkele e-mails met vragen, maar die niet te beschouwen waren als klachten in het licht van het Klachtendecreet.

2. *OMBUDSDIENST VOOR STUDENTEN AAN DE UGENT*

Aangelegenheden ressorterende onder de Onderwijs- en examenregeling, behandeld door de institutionele ombudsdienst.

Opdracht

Het Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student (19-03-2004) voorzag in artikel II.9 dat het instellingsbestuur een ombudsdienst diende op te richten. In de Codex Hoger onderwijs (11-10-2013) werd het artikel betreffende de ombudsdienst opgenomen onder artikel II. 279.
Een ombudspersoon treedt op als klachtenbehandelaar of neemt een bemiddelende rol op bij geschillen tussen een student en één of meerdere personeelsleden voor zaken die met het onderwijs- en examenreglement te maken hebben.
Naast de institutionele ombudspersoon die wordt aangeduid door de rector en wordt bijgestaan door een halftijds beleidsmedewerker, stelt ook elke faculteit jaarlijks één of meerdere facultaire ombudspersonen aan. Sinds 2012-2013 is er eveneens per faculteit minstens één ombudspersoon voor doctorandi aangesteld. De studenten kunnen voor de meeste problemen of klachten terecht bij de facultaire ombudspersonen. Lukt of kan dat niet, dan kan men bij de institutionele ombudsdienst aankloppen.
De ombudspersonen rapporteren geregeld aan de faculteitsraden, de Onderwijsraad en de Raad van Bestuur via het jaarverslag.

Het werk van de ombudsdienst valt grosso modo uiteen in twee delen: de formele interne beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen zoals decretaal bepaald en de gewone klachtenbehandeling/ombudswerking.

Een beroep tegen een studievoortgangsbeslissing (een examenbeslissing, een examentuchtbeslissing, een deliberatiebeslissing, een vrijstelling, bindende voorwaarden, het niet krijgen van onderwijs- en examenfaciliteiten voor studenten met een erkende functiebeperking of een weigering tot inschrijving) wordt ingediend bij de rector en behandeld door de institutionele beroepscommissie die is samengesteld uit de rector of vicerector, de academisch beheerder of directeur Onderwijsaangelegenheden en vier ZAP-leden met de graad van hoofddocent, hoogleraar of (buitengewoon) hoogleraar. Ten hoogste twee derde van de ad hoc samengestelde institutionele beroepscommissie mag bestaan uit personen van hetzelfde geslacht. De institutionele ombudsdienst treedt op als dossierbeheerder.

Een beroep tegen een studievoortgangsbeslissing moet sinds 1 oktober 2016 binnen de zeven kalenderdagen (voorheen vijf kalenderdagen) nadat de student ervan op de hoogte werd gebracht, ingediend worden. Deze decretale termijn van zeven dagen is een vervaltermijn en bijgevolg bindend.
Een uitspraak in beroep volgt sinds 1 oktober 2016 binnen de 20 kalenderdagen (voorheen 15 kalenderdagen) na het indienen van de klacht. Deze decretale termijn is een ordetermijn en geen vervaltermijn. Indien de ordetermijn van 20 dagen niet kan worden gerespecteerd, dan wordt de student daarvan op de hoogte gebracht en wordt een nieuwe datum opgegeven waarop de student uiterlijk de beslissing van de institutionele beroepscommissie moet krijgen. De meeste beroepen worden binnen een maand afgehandeld.

Naast deze formele interne beroepen, worden de ombudspersonen ook op regelmatige wijze geconsulteerd door zowel studenten, ouders van studenten, ATP, AAP en ZAP voor vragen of onduidelijkheden omtrent het onderwijs- en examenreglement. Klachten worden behandeld tot één jaar na de feiten. Anonieme klachten kunnen niet worden behandeld.

Institutionele ombudsdienst

Het werk op de institutionele ombudsdienst behelst enerzijds de formele interne beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen waar de beleidsmedewerkers, samen met de juridisch adviseur van de UGent, Prof. dr. Sabien Lust, als dossierbeheerders optreden. Anderzijds staat de institutionele ombudsdienst in voor de klachtenbehandeling en algemene ombudszaken zoals hierboven beschreven.

A. Formele interne beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen
63
Dit overzicht heeft betrekking op de beslissingen van de institutionele beroepscommissie van de UGent in 2017 en het eventuele vervolg bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en de Raad van State. Het overzicht heeft betrekking op het kalenderjaar 2017 omdat de meeste interne beroepen in een academiejaar worden ingediend vanaf februari en de afhandeling van de dossiers soms duurt tot december (in een enkel geval tot zelfs januari – februari van het daaropvolgende jaar).

In 2017 werden in totaal 613 centrale interne beroepen ingediend. Dat is 22 dossiers minder als in 2016 (en 75 meer dan in 2015). Dit cijfer is zeer klein wanneer met weet dat de UGent meer dan 42.000 studenten telt die jaarlijks diverse examens afleggen over twee examenperiodes.

Het aantal beroepen die onder categorie 1 vallen (examencijfers, deliberatiebeslissingen, examentuchtbeslissingen, vrijstellingen en beroepen tegen het niet krijgen van faciliteiten m.b.t. een functiebeperking), is in vergelijking met vorig jaar met een kwart gedaald: nl. van 157 naar 116 dossiers (-26%).

In categorie 2 (bindende voorwaarden en weigeringen tot inschrijving) is het aantal dossiers minimaal gestegen: van 478 naar 497 dossiers (+4%).
Daarnaast zien we een kleine daling van het aantal studenten die de bindende voorwaarde aanvechten, nl. 13 in 2017 versus 18 in 2016.
81 % van de ingediende beroepen had betrekking op categorie 2, vorig jaar was dit 75%.

Hieronder volgt een verdere uitsplitsing per categorie.

<u>Categorie 1: interne beroepen tegen examencijfers, deliberatiebeslissingen, examentuchtbeslissingen, vrijstellingen, weigering inschrijving voorbereidings- en/of schakelprogramma en weigering opname meer leerkrediet dan voorhanden</u>

Klacht	(deels) gegrond	ongegrond	onontvankelijk	zonder voorwerp	totaal
Examencijfer	3	24	8	4	39
Examentuchtbeslissing	3				3
Deliberatie	13	30	7	1	51
Combinatie examen en deliberatie	1	2	1		4
Vrijstelling	5	9	1		15

Weigering inschrijving voorbereidings- en/of schakelprogramma			1		1
Faciliteiten functiebeperking	1	1			2
Leerkrediet		1			1
Totaal	**26**	**67**	**18**	**5**	**116**

In 2017 werd net als in de voorgaande jaren nagegaan hoeveel studenten een intern beroep tegen een examencijfer én een weigering tot deliberatie instelden en als dusdanig twee onderwerpen in één beroepschrift bundelden.

Binnen categorie 1 had 34% betrekking op een examencijfer (39 beroepen), 44% had betrekking op deliberatie en tolerantieregels (51 dossiers), 3% betrof een combinatie van examencijfer en deliberatiebeslissing (4 dossiers), 3% of 3 dossiers had betrekking op examentuchtbeslissingen, 1 dossier (1%) betrof een weigering tot inschrijving in een voorbereidings- of schakelprogramma en 2 dossiers (2%) betroffen een beroep tegen het niet krijgen van examenfaciliteiten. 15 dossiers werden ingediend naar aanleiding van een weigering tot vrijstelling (13%).
In vergelijking met vorig jaar zien we een daling van het aantal beroepen tegen een examencijfer met 55% (van 86 naar 39), een status quo van het aantal deliberatiedossiers (51 in 2017 t.o.v. 49 in 2016) en een stijging wat betreft de beroepen tegen het niet krijgen van een vrijstelling (67%, i.e. van 9 naar 15 dossiers).

Van 26 studenten werd het intern beroep (deels) gegrond verklaard, wat neerkomt op 22%. Vorig jaar verklaarde de institutionele beroepscommissie 29% van de beroepen (deels) gegrond.

Wanneer we de voorbije vijf jaar in kaart brengen, zien we dat het aantal gegronde beroepen fluctueert: in 2013 werd 26% van de beroepen (deels) gegrond verklaard, in 2014 zien we een daling tot 19%, in 2015 is er een stijging tot 31%, in 2016 was er een lichte daling tot 29% en nu is er een verdere en sterkere daling naar 22%. Dit wijst er nog steeds op dat er geen sprake is van een trend wat het aantal studenten betreft die 'gelijk' krijgen. Het wijst er wel op dat de institutionele beroepscommissie nauwgezet en plichtsbewust werkt en in elk dossier een weloverwogen en doordachte beslissing neemt. De institutionele beroepscommissie weegt de argumenten van de student af tegenover de argumenten van de examinator, examen(tucht)commissie of curriculumcommissie. Er wordt gezocht naar een redelijke beslissing. De institutionele beroepscommissie houdt ook rekening met eerdere beslissingen van de commissie in gelijkaardige situaties en houdt rekening met eerdere uitspraken van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen in Brussel. De institutionele beroepscommissie heeft geen basishouding in deze of gene richting. Zoals de laatste jaren aantonen, kan het aandeel beslissingen 'gegrond' bijgevolg van jaar tot jaar erg verschillen naargelang van de dossiers.

De Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat studenten met een erkende functiebeperking en in het bezit van het bijzonder statuut, het recht hebben om in beroep te gaan tegen het niet krijgen van (examen)faciliteiten. Dit werd in het Onderwijs- en Examenreglement opgenomen vanaf 2014-2015, eerst in artikel 95 nu in artikel 100 OER.
In 2017 werden 2 dergelijke beroepsdossiers ingediend. Eén beroep werd gegrond verklaard omdat er niet voldoende rekening gehouden werd met de aangevraagde faciliteiten. Het andere beroep werd ongegrond verklaard omdat de faciliteit wel degelijk voorzien was maar de student(e) zich tijdens het examen niet kenbaar had gemaakt noch naar de faciliteit had verwezen en pas na de bekendmaking van het examencijfer beroep instelde tegen het niet krijgen van de faciliteiten. .

67 dossiers werden formeel ongegrond verklaard (58%).

18 dossiers werden in 2017 onontvankelijk verklaard (16%), meestal omdat ze buiten de beroepstermijn van zeven kalenderdagen werden ingesteld of men vergeten was om het beroep aangetekend te verzenden. Dit is terug een daling in vergelijking met vorig academiejaar toen 22% van de beroepen onontvankelijk was (toen een verdubbeling ten opzichte van 2015). Vaak wordt laattijdige feedback als reden opgegeven waarom het beroep buiten de vervaltermijn werd ingesteld. Nochtans is artikel 100 van het Onderwijs- en Examenreglement 2016-2017 op dit punt verduidelijkt door te melden dat studenten ongeacht de officiële feedbackdatum hun beroep binnen de bindende vervaltermijn moeten instellen waarbij gemeld wordt dat het beroepschrift kan worden aangevuld met middelen die pas na de feedback gekend zijn en dit tot uiterlijk 7 kalenderdagen na het verstrijken van de beroepstermijn.

In 2017 waren er tevens 5 beroepen zonder voorwerp. Dit betreft beroepen die door de student wordt stopgezet na feedback, wanneer duidelijk blijkt dat het cijfer wel degelijk terecht is of na het rechtzetten van een materiële vergissing in het voordeel van de student.

Verdeling van de "dossiers" interne beroepen (categorie 1) over de faculteiten:

Alfa	Beta	Gamma
LW: 11	BW: 5	GE: 10
RE: 19	FEA: 12	DI: 5
PP: 25	WE: 1	FW: 1
PS: 3		
EB: 24		

De verschillen tussen de faculteiten hebben naast de grootte van de faculteit vermoedelijk te maken met de mate waarin studenten systematisch en expliciet worden gewezen op de beroepsmogelijkheden in beslissingen (bijvoorbeeld bij vrijstellingen) en de mate waarin ombudspersonen en trajectbegeleiders onbevangen communiceren met de studenten over de beroepsmogelijkheden.

Een aantal zaken vallen op in vergelijking met vorig jaar:
We zien dit jaar een opvallende stijging van 15 naar 24 beroepen binnen de faculteit Economie en Bedrijfskunde en bij de faculteit Recht en Criminologie (van 13 naar 19). Verder zijn er sterke dalingen in de faculteiten Letteren en Wijsbegeerte (van 16 naar 11), Psychologie en Pedagogische wetenschappen (van 36 naar 25), Ingenieurswetenschappen en Architectuur (van 28 naar 12) en Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (van 27 naar 10).

De faculteiten Politieke en Sociale wetenschappen, Biowetenschappen, Wetenschappen, Diergeneeskunde en Farmaceutische wetenschappen behouden ongeveer evenveel dossiers als vorig jaar. .

<u>Categorie 2: interne beroepen tegen het opleggen van bindende voorwaarden en weigeringen tot inschrijvingen</u>

Klacht	(deels) gegrond	ongegrond	onontvankelijk	totaal
Weigering art. 24 §1	286	18	1	305
Weigering art. 24 §1 en 2	81	22		103
Weigering art. 24 §2	66	6		72
Weigering art. 24 §3	2	2		4
Bindende voorwaarden	7	6		13
Totaal	442	54	1	497

In totaal zijn 1330 unieke studenten die ingeschreven waren in 2016-2017 geweigerd. Dat betekent dat ze zich niet verder konden inschrijven voor de opleiding of voor de universiteit in zijn geheel. Een deel van deze studenten was waarschijnlijk ook niet meer van plan om zich terug in te schrijven. 176 van die 1330 studenten werden geweigerd voor de hele universiteit conform artikel 24§2 van het OER (13,2%), 905 studenten werden enkel voor een opleiding geweigerd conform artikel 24§1 (68%) en 249 studenten werden door beide artikelen gevat (18,7%).
De procentuele cijfergegevens liggen in de lijn met de cijfers uit 2016.

484 studenten (of 36,4% van de geweigerde studenten) hebben intern beroep aangetekend tegen de weigering tot inschrijving. Ter vergelijking: vorig jaar diende 37% intern beroep in tegen hun weigering.
Bij die 484 studenten zaten 319 studenten die al redelijke vordering hadden gemaakt in hun opleiding. Die studenten werden via een korte procedure, bepaald door de institutionele beroepscommissie, toegelaten indien het een eerste weigering betrof.

De institutionele beroepscommissie behandelde uitvoerig 165 dossiers van geweigerde studenten die nog aan het begin van hun onderwijsloopbaan zitten aan de UGent of die in vorige academiejaren al geweigerd waren en na een eerste toelating alsnog geen of onvoldoende studievoortgang bleken te maken.
Bij die 165 dossiers zaten eveneens 4 studenten die enkel geweigerd werden om zich opnieuw in te schrijven met een creditcontract conform artikel 24§3. De institutionele beroepscommissie besliste om twee studenten opnieuw toelating tot inschrijving voor de betrokken opleidingsonderdelen te geven. Twee studenten werden definitief geweigerd omdat hun doel niet bestond uit het behalen van een diploma maar eerder vrijetijdsbesteding. Deze studenten werden op alternatieve mogelijkheden gewezen.

Uiteindelijk werd bij 54 van de 165 studenten de weigering tot inschrijving door de institutionele beroepscommissie bevestigd (33%). Dit is in vergelijking met vorig jaar een stijging van 5%.
67 % van de studenten die nog niet ver gevorderd waren in hun studieloopbaan of al eens eerder waren geweigerd en die in beroep zijn gegaan hiertegen, werden door de institutionele beroepscommissie toch terug toegelaten. Dit betekent dat de commissie even mild heeft geoordeeld als vorig jaar.

Van de 1330 geweigerde studenten blijven er uiteindelijk wel 897 studenten volledig geweigerd (67%), wat 1 procent meer is dan vorig jaar waardoor we van een status quo kunnen spreken.

Artikel 24 van het onderwijs- en examenreglement is een grove maat die via de interne beroepsprocedure op dossier wordt bijgestuurd maar het blijkt wel een effectieve manier om studenten te weren of te heroriënteren die zonder veel studievoortgang toch hun studieloopbaan aan de UGent nodeloos dreigen te verlengen.

4500 studenten die in 2016-2017 waren ingeschreven, kregen bindende voorwaarden opgelegd (in 2015-2016 waren het 4515 studenten). Dat wil zeggen dat ze, als ze zich terug hebben ingeschreven voor 2017-2018, moeten slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten of 75% van de opgenomen studiepunten indien het opleidingsonderdelen uit het eerste deliberatiepakket betreft. Zo niet worden ze geweigerd na afloop van het academiejaar 2017-2018.
13 studenten (0,3%) hebben intern beroep aangetekend tegen de bindende voorwaarden op basis van persoonlijke omstandigheden of overmacht. De institutionele beroepscommissie hief voor 7 van deze studenten de bindende voorwaarden op. Bij 6 studenten werden de argumenten in het beroepschrift niet van die aard geacht dat het om overmacht ging en werden de bindende voorwaarden bevestigd.

75% regel

Sinds het academiejaar 2016-2017 werden ook de eerste studenten geweigerd op basis van de in 2015-2016 ingevoerde 75% regel, nl.

> *voor academiejaar 2016-2017 geldt dat de student voor minstens 50% van de opgenomen studiepunten credits moet verwerven. Bovendien, indien de student bijkomend voor minder dan 50% van de studiepunten van het eerste deliberatiepakket credits behaalde, dient de student voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten die behoren tot het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding credits te verwerven.*

Na het academiejaar 2016-2017 werden er 594 studenten (van de potentiële 910, i.e. 65%) geweigerd naar aanleiding van de 75% regel. 35% (of 316) van de studenten die in 2015-2016 bindende voorwaarden kregen opgelegd, maakten wel meer dan 75% studievoorgang. Van de 594 geweigerde studenten heroriënteerden een groot aantal.
Een zeer kleine minderheid, namelijk 50 studenten gingen in beroep tegen hun weigering n.a.v. het niet behalen van 75% studievoortgang (in totaal gingen er 212 bachelorstudenten in beroep tegen een weigering voor §1 of een combinatie van § 1 en 2). 42 van hen hadden een studievoortgang die boven de 50% lag en werden terug toegelaten onder bindende voorwaarden. 8 studenten werden definitief voor de opleiding geweigerd.

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

Voor de externe beroepen houden we enkel rekening met de beroepen ingediend in het kader van een beslissing van de institutionele beroepscommissie. De leerkredietdossiers inzake overmacht die ook door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen behandeld worden, zijn hier niet in opgenomen omdat dit eigenlijk niet om een betwisting gaat. De student en de UGent hebben hier de facto hetzelfde belang. De externe beroepen tegen een beslissing van de curriculumcommissie en het daaruit volgend intern beroep dat door de faculteiten wordt behandeld, zijn hier evenmin in opgenomen omdat ook deze beroepen niet langs de institutionele beroepscommissie passeren.

We zien in 2017 een status quo van het aantal studenten dat in vergelijking met 2016 naar de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen stapt: in 2016 zetten 21 van de 635 studenten de stap naar de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen gezet (3,3%), in 2017 vochten 22 van de 613 studenten de beslissing van de institutionele beroepscommissie aan bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (3,5%).

Beslissing RBS

Klacht	(deels) Gegrond	Ongegrond	Onontvankelijk	Totaal
Examencijfer	2	3		5
Weigering art. 24§1 en §2		5		6*
Weigering art. 24§1	1	2	2	5
Weigering art. 24§2		1	1	2
Bindende voorwaarden	1			1
Deliberatie		2		2
Curriculum		1	1	2
Totaal RBS	**4**	**14**	**4**	**23**

***** Er is over 1 dossier nog geen uitspraak.

Van de 22 studenten (1 student ging voor 2 zaken in beroep) die naar de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen stapten, besliste de raad in 4 gevallen in hun voordeel (18%). Dit is een status quo met 2016.
Een overzicht van de voorbije jaren leert dat er geen lijn te trekken is in het percentage waarin de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen de beslissingen van de institutionele beroepscommissie al dan niet vernietigt. Sinds 2011 werden respectievelijk 29%, 7%, 44%, 16%, 35%, 19% en 18% van de UGent-beslissingen door de Raad vernietigd. De institutionele beroepscommissie anticipeert waar mogelijk op eerdere uitspraken van de Raad en zal dit blijven doen.

Raad van State

In 2017 heeft één UGent-student een dossier ingeleid bij de Raad van State tegen een beslissing van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. Tot op heden is daar nog geen uitspraak over.

Conclusie

Het aantal ingediende beroepen kende, na de sterke stijging van het vorige jaar (+100), nu een lichte daling (-3,5% of 22 dossiers). Deze daling is enkel in categorie 1 en valt te verklaren doordat een aantal 'bulk' beroepen (verschillende studenten die een beroep aantekenen tegen eenzelfde examen) die vorig jaar voorkwamen, nu zijn uitgebleven.

In 2017 vergaderde de institutionele beroepscommissie 5 keer effectief. Dat is 2 keer minder dan in 2016. De IBC handelde elektronisch dossiers af indien ze onder de voorwaarden opgesomd in artikel 100§5 vielen.

Als enkel de interne beroepen categorie 1 worden geteld is er een merkbare daling in het aantal dossiers met 26% (van 157 naar 116 dossiers). In categorie 2 is er dan weer een duidelijke stijging: +19% (van 478 naar 497 dossiers).

De institutionele beroepscommissie verklaarde in 2017 iets minder klassieke interne beroepen (categorie 1) van de studenten gegrond ten opzichte van 2016. In 2016 werden 29% van de klassieke interne beroepen gegrond verklaard, in 2017 zijn dat er 22%. Voor de volledigheid: Het aantal gegrond verklaarde interne beroepen ziet er sinds 2008 als volgt uit: 47% in 2008, 44% in 2009, 16% in 2010, 24% in 2011, 14% in 2012, 26% in 2013, 19% in 2014, 31% in 2015, 29% in 2016 en 22% in 2017. Er is bijgevolg geen sprake van een 'trend' in het aantal gegrond verklaarde beroepen. Het percentage 'gegrond' varieert van jaar tot jaar wat aantoont dat de institutionele beroepscommissie elk dossier op zijn eigen merites onderzoekt (ut supra).
De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen vernietigde evenveel beroepen als in 2016. Zoals hierboven reeds aangegeven anticipeert de institutionele beroepscommissie waar mogelijk op eerdere uitspraken van de Raad maar dat leidt door de wisselende samenstelling van de Raad niet direct tot minder vernietigingen van UGent-beslissingen.

B. Ombudszaken in 2017 behandeld door de institutionele ombudsdienst

In 2017 werd de institutionele ombudsdienst een twintigtal keer per week gecontacteerd door studenten, ouders, ZAP, AAP en ATP-leden. Aangezien de meeste vragen of problemen op een informele basis worden gesteld (telefonisch, een mailtje, iemand die even binnenspringt om een antwoord te krijgen op een dringende vraag …) is het niet mogelijk een precies cijfer te plakken op het aantal keren dat de institutionele ombudsdienst gecontacteerd werd. De ombudsdienst blijft die laagdrempeligheid bewust bewaken.

Het contact met de facultaire ombudspersonen is het afgelopen jaar geïntensifieerd. Het nog meer dan vroeger samenwerken aan ombudszaken met het oog op een eenduidig en gestroomlijnd antwoord of oplossing is een meerwaarde voor de werking van de ombudsdiensten aan onze universiteit.

Net als de voorbije jaren, zijn het vooral personeelsleden (alle categorieën) van de UGent die de institutionele ombudsdienst contacteren bij vragen of onduidelijkheden omtrent het Onderwijs- en Examenreglement. Terugkerende vragen betreffen vragen over het correct invullen van de studiefiches als onderdeel van het contract tussen de UGent en de student, de eventuele precedentswaarde bij beslissingen van docenten/curriculumcommissies/facultaire commissie internationalisering, te respecteren deadlines van de academische kalender, het al dan niet verplicht toestaan van inhaalexamens, aanvang stageperiodes en het vermoeden van (examen)fraude.

De meeste vragen of problemen van studenten kunnen betrekkelijk snel worden opgelost, zoals vragen met betrekking tot examens, wat te doen bij een weigering tot inschrijving, het samenstellen van het curriculum, het instellen van een interne beroepsprocedure enzovoort. De institutionele ombudsdienst beantwoordt indien mogelijk de vragen zelf -al dan niet na overleg met een betrokken dienst- of stuurt gericht door naar de juiste dienst. Een aantal klachten vergt een diepgaander onderzoek en/of gesprekken met verschillende betrokkenen, en de ombudsdienst stelt soms een bemiddelde oplossing voor aan het bestuur.

De piekperiodes van de bevraging van de ombudsdienst situeren zich normaler wijze in de examen- en feedbackperiodes. Tijdens de examenperiodes wordt de institutionele ombudsdienst vooral bevraagd door professoren, studietrajectbegeleiders en de facultaire studentenadministraties. In de feedbackperiode kloppen voornamelijk studenten bij ons aan omdat de examencijfers dan gekend zijn en studenten advies vragen met betrekking tot (uitstel van) feedbackmomenten of het eventueel instellen van een interne beroepsprocedure.

De ombudsdienst werd ook dit jaar opmerkelijk vaak gecontacteerd door (buitenlandse) PhD-studenten die een probleem met hun promotor/supervisor signaleren, een trend die we reeds een drietal jaar kunnen vaststellen. Vaak ligt een verkeerde verwachting met betrekking tot hun taakomschrijving aan de basis of blijkt de doctorandus toch niet aan de verwachtingen van de promotor te voldoen. De ombudsdienst tracht, indien mogelijk in overleg met de facultaire ombudspersoon voor doctoraatstudenten, een oplossing te vinden, veelal door als bemiddelaar op te treden met het oog op een verdere constructieve samenwerking. Helaas is er in de meeste gevallen geen bevredigende oplossing mogelijk doordat de relatie tussen PhD en promotor al dermate vertroebeld is of er al te veel kostbare tijd verstreken is om de scheef gegroeide situatie recht te trekken.
Sinds het academiejaar 2015-2016 is een eenzijdige of onmiddellijke stopzetting van het doctoraat door de promotor en/of doctoraatsbegeleidingscommissie niet meer mogelijk. Artikel 89 van het Onderwijs- en Examenreglement voorziet in een procedure waarbij een negatief advies van de promotor en/of doctoraatsbegeleidingscommissie over een voortgangsrapport gemotiveerd moet zijn en waaruit moet blijken dat de doctoraatstudent gehoord werd en voldoende mogelijkheden heeft gekregen om voortgang te boeken. Dit advies moet bovendien door de decaan en de facultaire doctoraatscommissie (of bij ontstentenis hiervan: de commissie die hiervoor in het aanvullend facultair reglement is aangesteld) bekrachtigd of vernietigd worden. Deze procedure zorgt ervoor dat een beslissing tot stopzetting van een doctoraat weloverwogen en gedragen gebeurt.

Volgende problemen werden in 2017 frequent (> 3 keer) aan de institutionele ombudsdienst gesignaleerd:

- Vragen en problemen met betrekking tot examens komen het vaakst voor: wijzigen examenvorm, examenroosterproblemen, recht op inhaalexamens, wat bij ziekte, vragen omtrent wettelijke regelingen rond examenduur, overschrijden van deadlines bij papers/bachelorproef/masterproef, vragen omtrent examentuchtprocedure …
- Faciliteiten bij bijzonder statuut, meer bepaald problemen bij het krijgen/gebruiken van faciliteiten.
  Studenten botsen bijvoorbeeld af en toe op weerstand van docenten wanneer ze extra tijd vragen omwille van dyslexie of uitstel van examens omwille van een bepaalde functiebeperking waardoor ze niet alle examens binnen de voorziene examenperiode kunnen afleggen.
  64 Bij het weigeren van faciliteiten door docenten, neemt de institutionele ombudsdienst contact op met de betrokken docent om in dialoog te gaan. Dit werkt in de meeste gevallen. In een zeldzaam geval blijft de docent weigeren. De ombudsdienst wijst de student in zo'n geval op de mogelijkheid om intern beroep in te stellen conform artikel 100 van het Onderwijs- en Examenreglement.
  Vanuit de faculteiten (docenten, trajectbegeleiders) wordt af en toe misbruik van het bijzonder statuut door studenten gemeld. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om faciliteiten die worden aangevraagd maar die in het kader van de functiebeperking niet meer redelijk te noemen zijn. De ombudsdienst adviseert in zo'n gevallen om duidelijk aan de student te melden dat dergelijke faciliteiten niet kunnen worden toegestaan. Bij misbruik van studenten wordt contact opgenomen met het Aanspreekpunt voor studenten met een functiebeperking en volstaat het meestal dat zij een gesprek met de student hebben. Bij vragen of klachten omtrent het al dan niet toekennen van faciliteiten meldt de institutionele ombudsdienst altijd dat het niet de bedoeling is de eindcompetenties voor studenten met het bijzonder statuut te verlagen. De beoordeling van studenten met een bijzonder statuut kan en mag niet verschillen van de beoordeling van studenten zonder beperking: op basis van de toegestane faciliteiten moeten studenten met het bijzonder statuut in staat zijn de essentiële opleidingscompetenties te behalen. Dit is ook zo opgenomen in artikel 25 van het Onderwijs- en Examenreglement.
  In 2017 werd het beleid rond het toekennen van het bijzonder statuut op basis van Uitzonderlijke Sociale of Individuele Omstandigheden verstrengd. Zo kunnen studenten met kinderen het bijzonder statuut UIO niet meer krijgen omdat dit geen tijdelijke noch uitzonderlijke sociale situatie betreft. De ombudsdienst kreeg hier een paar boze telefoons over.
- Verzuurde relatie doctoraatstudent – promotor. Zowel van de kant van de promotor als de kant van de student of de facultaire ombudspersonen voor doctoraatstudenten bereiken ons vragen omtrent wat te doen als een samenwerking niet meer lukt (ut supra).
- Vragen of klachten met betrekking tot het studiegeld. De meeste klachten betreffen het te betalen (vast) bedrag na het –al dan niet correct of tijdig- stopzetten van studies. Het vast bedrag, wat in principe altijd verschuldigd is, bedraagt 234,10 euro, wat uiteraard een groot bedrag is voor studenten die de studies na pakweg een week stopzetten of zich niet voldoende bewust waren dat hun inschrijving hen tot het betalen van (alvast) het vast bedrag verplicht. Hoewel de inschrijvingsschermen in OASIS studenten wijzen op de verplichting tot betaling van het studiegeld en studenten zich hiermee akkoord moeten verklaren, pleit de institutionele ombudsdienst ervoor om deze melding nog explicieter te maken waarbij studenten meteen een indicatie krijgen van wat hun inschrijving zal kosten en hen nog eens nadrukkelijk op het vast bedrag te wijzen dat altijd verschuldigd is. Op die manier kunnen dergelijke klachten vermeden of alvast verminderd worden.

65 Op vraag van de institutionele ombudsdienst werd er met betrekking tot het studiegeld een versoepeling opgenomen in artikel 34 van het Onderwijs- en Examenreglement 2017-2018 waarbij studenten die het contract beëindigen voor de start van het academiejaar het studiegeld, inclusief het vast bedrag, terugkrijgen.

66 Andere vaak terugkerende vragen betreffen de mogelijkheid om de betaling van het studiegeld te spreiden. De ombudsdienst verwijst deze studenten door naar de Sociale Dienst van de UGent.

- Klachten met betrekking tot de houding van docenten: vooral het ervaren of aanvoelen van een negatieve of subjectieve houding t.o.v. een student, gebrek aan constructieve houding bij vragen van studenten, manier van lesgeven …

  67 Niet alle klachten bleken gegrond: in bepaalde gevallen bleek het subjectief aanvoelen helemaal niet correct.

  68 In twee gevallen werd een docent uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek met de Directeur Onderwijsaangelegenheden om enkele zaken op te helderen en hen door te verwijzen naar de professionaliseringsinitiatieven van de afdeling Onderwijskwaliteitszorg.
- Klachten met betrekking tot de houding van personeelsleden: studenten maakten melding van een onverschillige, onvriendelijke of weinig constructieve houding van personeelseden bij bijvoorbeeld inschrijvingen, facultaire studentenadministraties en het Talencentrum. Ook klachten over vermeende foutieve informatie werden vaak geformuleerd. Bij nazicht bleek echter zelden dat er vanuit de UGent foutieve informatie werd gegeven. In die gevallen waar wel foutieve informatie werd verstrekt, werd naar een voor de student gunstige oplossing gezocht.
- Vragen of problemen omtrent een buitenlandse ervaring: wat te doen bij het niet slagen voor een opleidingsonderdeel in het buitenland, problemen inzake goedkeuring buitenlands curriculum, problemen met betrekking tot beurs.
- Er werden diverse klachten geformuleerd omtrent een te hoge studiebelasting in één bepaalde faculteit. Deze klachten worden eveneens opgenomen in het jaarlijks kwaliteitsoverleg van die faculteit met het oog op een oplossing.
- Opvallend dit jaar waren de klachten omtrent grensoverschrijdend gedrag. De meldingen hadden betrekking op seksueel getinte commentaren van lesgevers, discriminerende uitspraken van lesgevers, discriminerende uitspraken op sociale media van een student die lid is van de Raad van Bestuur en een fysieke bedreiging van een transgender in de toiletten van een campus van de UGent. Wellicht heeft de bespreekbaarheid van dit thema wereldwijd en de #metoo-beweging er hier voor gezorgd dat studenten naar buiten durven komen met dergelijke klachten.

De institutionele ombudsdienst kon zoals hierboven aangestipt in de meeste gevallen de problemen oplossen door in dialoog te treden met de betrokkenen of de studenten correct te informeren over het onderwijs- en examenreglement en de eventuele beroepsmogelijkheden. Onnodig te zeggen dat dit niet altijd tot grote tevredenheid van de student leidde: er wordt nog te vaak verondersteld dat de ombudsdienst automatisch de kant van de student kiest. De ombudsdienst is echter objectief en gaat na of er regels overtreden werden door hetzij de student hetzij de UGent en of de genomen beslissing billijk was. De ombudsdienst is hierbij uiteraard gebonden door de vigerende regelgeving of toch de ruimere doelstelling ervan.

De institutionele ombudsdienst heeft in 2017 opnieuw workshops gegeven, al dan niet in samenwerking met collega's uit het OASIS-team en de afdeling onderwijskwaliteitszorg verantwoordelijk voor het UGent competentiemodel. In deze interactieve workshops, werd aan de hand van anonieme voorbeelden het belang van een goed ingevulde studiefiche, onderdeel van het contract tussen de UGent en de student, uitgelegd. De workshops werden gegeven op verschillende momenten: aan een Armeense delegatie in het kader van een uitwisselingsproject, op de UGent Onderwijsdag, de jaarlijkse Ombudsdag en in de faculteit Geneeskunde en

Gezondheidswetenschappen. Momenteel staan er geen nieuwe workshops gepland maar dit kan altijd op eenvoudig verzoek aangevraagd worden.

De institutionele ombudsdienst levert ook input voor de jaarlijkse herziening van het Onderwijs- en Examenreglement. Voor het OER 2017-2018 had dit o.a. betrekking op het studiegeld en het uitbreiden van aanvaarden van B2-taalattesten met CVO-attesten wat in lijn is met de Europese regelgeving.

Facultaire ombudspersonen

De facultaire ombudspersonen nemen net zoals de institutionele ombudsdienst diverse functies waar: een bemiddelingsfunctie, een inlichtings- en verwijsfunctie en een klachtenbehandelingsfunctie. Ze formuleren ook aanbevelingen waar nodig.

Net zoals voorgaande jaren vervulde de facultaire ombudspersoon in hoofdzaak de functie van bemiddelaar en klachtenbehandelaar. De meeste ombudsdossiers (weigeringen tot herinschrijven uitgezonderd) konden dan ook via bemiddeling tussen de betrokken partijen opgelost worden.

Daarnaast blijken heel wat studenten zich tot de facultaire ombudspersonen te wenden met de vraag om inlichtingen. De inlichtingen hebben hoofdzakelijk betrekking op het Onderwijs- en Examenreglement, de tolerantieregels, het bijzonder statuut, het indienen van bachelor- en masterproeven of wat te doen in geval van ziekte, sociale of familiale problemen. Veel vragen kunnen rechtstreeks door de lesgever, de FSA, de curriculummanager, het monitoraat, de trajectbegeleider of Minerva worden beantwoord. De ombudspersoon verwijst in dit geval door. Van de ombudspersonen wordt verwacht dat ze goed vertrouwd zijn met het Onderwijs- en Examenreglement, wat in de regel ook blijkt.

De facultaire ombudspersonen wonen ook de beraadslagingen van de examentuchtcommissies bij.

Sommige vragen of klachten overstijgen het niveau van de faculteit. In dat geval verwijst de ombudspersoon door naar de institutionele ombudspersoon.

Op basis van de jaarverslagen van de facultaire ombudspersonen kunnen de klachten waar de facultaire ombudspersonen mee te maken krijgen, grosso modo als volgt gegroepeerd worden:

<u>Bij vragen en/of klachten over examenresultaten en de examenorganisatie komen volgende onderwerpen frequent voor</u>:

- Betwisting examencijfer(s). Studenten hebben zowel vragen rond de eindscoreberekening bij opleidingsonderdelen die met deelevaluaties werken alsook rond de berekening van één enkel examencijfer. Bij dit laatste gaat het vaak over meerkeuze-examens waarbij studenten vragen hebben rond de toepassing van de hogere cesuur.
- Tweede-examenkans: het is voor sommige studenten onduidelijk wat er verwacht wordt tijdens de herexamens. Ook dit is veelal een gevolg van het werken met verschillende deelevaluaties (welke delen dienen ze te hernemen) en de communicatie hierrond.
- Gebrekkige feedback of moeilijkheden feedbackdatum. Studenten ervaren vnl. problemen met te algemene feedback. De feedbackdatum ligt in bepaalde gevallen na de indiendatum voor de interne beroepen wat bij studenten tot twijfel leidt met betrekking tot het al dan niet instellen van een intern beroep.
- Het vastleggen van examendata: organisatorische planning en moeilijke spreiding van de examens. Dit blijkt vooral bij GIT-studenten een pijnpunt te zijn hoewel zij door

FSA/trajectbegeleiding steeds verwittigd worden voor mogelijke overlap van examendata. Sinds 2016 is er in verschillende faculteiten een daling van het aantal vragen van studenten die wegens ziekte/ongeval/overmacht niet aan het examen konden deelnemen en aankloppen met de vraag naar (de mogelijkheid tot) een inhaalexamen. Dit door een aanpassing of verduidelijking van de facultaire reglementen.

- Verloop van de examens: onduidelijke vraagstelling, examenvragen die al dan niet tot de te kennen leerstof behoorden maar ook praktische problemen zoals de duur van het examen of het melden van lawaaihinder.

<u>De vragen en/of klachten over het onderwijs en de onderwijsorganisatie hebben vooral betrekking op</u>:

- Een al dan niet vermeend gebrek aan begeleiding bij de bachelor- , master- of doctoraatsproeven. Ook over de houding van de promotor of de begeleiding zijn er klachten.
- Het samenstellen, wijzigen of goedkeuren van het curriculum. Vooral programmawijzigingen en GIT-aanvragen blijken vaak aanleiding te geven tot contactname met de ombudspersoon, al is er een algemene afname van vragen van GIT-studenten nu de volgtijdelijkheidsregels versoepeld zijn.
- Overlappingen in het lessenrooster (GIT-studenten, keuzevakken,…). Meestal kan hier weinig aan verholpen worden.
- Kwaliteit van het lesgeven, de praktische organisatie en de houding van de docent.
- Erasmus zorgt voornamelijk voor vragen rond de samenstelling/aanpassing van het curriculum en de omrekening van de examenresultaten.

De facultaire ombudspersonen worden net als de institutionele ombudsdienst steeds vaker gecontacteerd met betrekking tot problemen bij en met doctoraatstudenten. Ook hier blijkt een spaak gelopen verstandhouding tussen promotor en doctoraatstudent de meest voorkomende klacht waarbij de doctoraatstudent de promotor een gebrek aan begeleiding verwijt of waarbij de promotor na herhaalde pogingen om de student op het juiste spoor te zetten, zich genoodzaakt ziet het doctoraatsproject stop te zetten.

Tot slot fungeert de facultaire ombudspersoon vaak als aanspreekpunt voor volgende vragen of problemen:

- informatie over de interne beroepsprocedure;
- toekennen van faciliteiten bij bijzondere statuten of bij uitzonderlijke omstandigheden zowel tijdens examenperiodes als lesperiodes;
- bijwonen van beraadslagingen.

De mate waarin een beroep wordt gedaan op de facultaire ombudspersoon verschilt van faculteit tot faculteit. De meeste faculteiten maken wel melding van een status quo of een vermindering van klachten in vergelijking met vorig academiejaar, een waarneming die al een paar jaar bezig is.

In bijna alle faculteiten vermelden de facultaire ombudspersonen de goede samenwerking met de facultaire studentenadministratie en de studie(traject)begeleiders inzake ombudsvragen.

De verslagen van de facultaire ombudspersonen verschillen onderling zeer sterk in de mate van detail waardoor een betrouwbaar overzicht van de trends wordt bemoeilijkt.

Aandachtspunten en randbemerkingen

Net als vorige jaren vinden ouders steeds vaker de weg naar de ombudsdienst. Aangezien de modale UGent-student meerderjarig is, kan de ombudsdienst omwille van de wet op de privacy geen specifieke informatie verstrekken aan de ouders, tenzij de student hier expliciet de toestemming voor heeft gegeven. De ombudsdienst stelt bijgevolg altijd een gesprek voor met de ouders in aanwezigheid van de betrokken zoon/dochter.

Communicatie blijft een belangrijk aandachtspunt. Vaak ligt onduidelijke communicatie tussen de lesgever en student(en) aan de basis van onenigheden. De ombudsdienst blijft ook in 2018 hameren op een open en duidelijke communicatie tussen alle partijen. Meer specifiek vraagt de ombudsdienst aandacht voor de communicatie rond het niet krijgen van vrijstellingen en de feedback na de examens.
Door het gebruik in bepaalde faculteiten van een online registratiesysteem voor vrijstellingen, worden afgekeurde vrijstellingen zeer summier gemotiveerd. Dit roept terecht vragen op bij studenten aangezien het voor hen niet duidelijk is wat de feitelijke grond van afkeuring is. In 2017 leidde dit opnieuw tot meer interne beroepen (van 9 in 2016 naar 15 in 2017) inzake vrijstellingen waarbij de verantwoordelijk lesgever alsnog grondig diende te motiveren waarom een vrijstelling of deelvrijstelling niet aan de orde was. De ombudsdienst dringt er bij de verantwoordelijk lesgevers op aan om al meteen in het online systeem een grondige motivering te geven zodat beroepsprocedures omwille van een te vage afkeuring kunnen worden vermeden.
Met betrekking tot de feedback heeft de manier waarop feedback wordt gegeven een belangrijke impact op het aanvaarden van het tekort door de studenten. Uit ervaring blijkt dat heel wat studenten een interne beroepsprocedure opstarten na onduidelijke of onnodig harde feedback. Dit kan uiteraard niet de bedoeling zijn. Feedback is bedoeld om inzicht te krijgen tussen de geleverde prestaties en de beoogde eindcompetenties van het vak. De ombudsdienst is er zich terdege van bewust dat het geven van goede feedback niet evident is maar wijst in dat geval op de feedbacktrainingen die gegeven worden door de afdeling onderwijskwaliteitszorg. Data zijn beschikbaar via onderwijstips.ugent.be (inloggen noodzakelijk).
Nog in verband met feedback dringt de ombudsdienst er nog steeds op aan om de feedback na de examens te laten doorgaan binnen de zeven kalenderdagen na bekendmaking van de resultaten (zoals voorzien in de academische kalender) zodat studenten binnen de voorziene decretale vervaltermijn van zeven kalenderdagen desgevallend intern beroep kunnen indienen (of na feedback het beroep kunnen stopzetten).

De institutionele ombudsdienst dringt er bij promotoren op aan om voorafgaand aan de goedkeuring van een doctoraat de kandidaat voldoende goed te screenen en –indien positief- een duidelijk afsprakenkader vast te leggen waarin verwachtingen en deadlines in onderlinge overeenstemming worden vastgelegd.

Actief bemiddelen als ombudspersoon blijkt meestal nog een brug te ver voor de betrokkenen. Studenten en voornamelijk doctoraatsstudenten durven vaak uit angst voor ‘represailles’ niet ingaan op een voorstel tot bemiddeling.

Gastprofessoren blijken vaak onvoldoende op de hoogte van het Onderwijs- en Examenreglement en meer bepaald het feit dat ze ook instaan voor de organisatie van de tweedekansexamenperiode (opstellen examens, verbeteren en punteninbreng). Dit zorgt jaarlijks wel in minstens één faculteit voor problemen. De ombudsdienst vraagt dat gastprofessoren voldoende gebrieft worden bij de start van hun onderwijsactiviteiten.

In 2017 kreeg de institutionele ombudsdienst twee klachten en twee weigeringsdossiers vanuit de Ghent University Global Campus (Zuid-Korea). Dit wijst erop dat ook personeelsleden en studenten van GUGC de weg naar de institutionele ombudsdienst vinden. De ombudsdienst plant in 2018 een briefing over de werking en procedures met de campuscoördinator.

Facultaire ombudspersonen vragen om op de hoogte te worden gehouden van beslissingen inzake beroepsdossiers. Omwille van de wet op de privacy en het vaak delicate karakter is dit niet altijd mogelijk en/of wenselijk. De institutionele ombudsdienst houdt echter in de mate van het mogelijke hiermee rekening.

De ombudsdienst plant een benchmark rond de problematiek van het vast bedrag om na te gaan hoe andere hogeronderwijsinstellingen artikel II.208 en II.217 van de Codex Hoger Onderwijs in hun onderwijs- en examenreglement hebben geïmplementeerd.

Ombudsklachten met een terugkerend karakter worden door de ombudsdienst aangegrepen om de kwaliteitszorg van het onderwijs te verbeteren: zo vraagt de ombudsdienst bij terugkerende vragen of problemen met betrekking tot een opleidingsonderdeel aan de betrokken CKO-dienst om het opleidingsonderdeel op te nemen in de eerstvolgende ronde van onderwijsevaluaties. Klachten worden ook (anoniem) opgenomen in het jaarlijks kwaliteitsoverleg met de faculteiten.
Na afloop van interne beroepsprocedures werd in enkele gevallen een side letter aan een opleiding gestuurd met betrekking tot hiaten in studiefiches of verkeerde interpretatie van studiefiches. De directeur Onderwijsaangelegenheden had een constructief gesprek met twee docenten die regelmatig met interne beroepen geconfronteerd worden.

Zoals reeds aangegeven is de ombudspersoon geen advocaat van de student maar bekleedt hij/zij een onafhankelijke positie en wordt er vanuit deze positie nagegaan of regels en procedures geschonden zijn, er wordt bemiddeld of doorverwezen waar nodig.

Ombudspersonen kunnen in de meeste gevallen een dossier positief afsluiten. De tussenkomst van de ombudspersonen wordt dan ook over het algemeen als waardevol ervaren. Om het met een boutade te zeggen: “praten werkt”.

Bijlage: overzicht opleidingsaanbod en aantal inschrijvingen 2017

Opleidingen 2017

		opleiding	deelnemers
Professionele kennis & vaardigheden		**97**	**1045**
Communicatie		**16**	**194**
	Conflicthantering voor medewerkers	2	14
	CARE Klantgerichtheid op de planken	2	79
	Oplossingsgericht communiceren	5	51
	Constructieve Teamsamenwerking	2	10
	Verschillende partijen meekrijgen	2	15
	Feedbackgesprekken voor medewerkers	1	5
	Ontwerpen van een inspirerende training	2	20
Taalvaardigheden		**5**	**34**
	NL: Inleiding: Lezersgericht schrijven	1	7
	NL: Activerende vergaderverslagen	1	8
	EN: Introducing & networking	1	7
	EN: Answering questions of students & staff	1	9
	EN: Presenting UGent products & services	1	3
Loopbaan		**12**	**73**
	Selectiegesprek voor een A of A+ functie	2	4
	Selectiegesprek voor een B,C, D functie	1	5
	Gemotiveerd gepensioneerd	1	15
	Hoe neem ik mijn loopbaan in handen?	4	28
	Implacement	4	21
Organisatie		**13**	**167**
	1. BPM & Procesoptimalisatie	2	21
	Efficiënt e-mailen - Operatie Lastpost	2	47
	Mindmapping	2	18
	Persoonlijke effectiviteit: Durf kiezen!	3	25
	Projectmatig werken	2	25
	Slimmer en minder vergaderen	2	31
Leidinggeven		**22**	**168**
	ZAP Coachen van PhD-studenten	4	36
	1. Krachtig veranderingen leiden	2	17
	2. Krachtig veranderingen communiceren	2	14
	Conflicthantering voor leidinggevenden	2	14
	ATP Leidinggeven @ UGent	2	10
	Aan het roer van uw onderzoeksgroep	1	10
	Feedbackgesprekken voor leidinggevenden	1	8
	Stress en burn-out preventie op werkplek	8	59
Stressbeheersing		**11**	**217**
	2. Mindful@work	4	55
	1. (On)zin van mindfulness: Durf Denken!	3	106
	Van stress naar veerkracht	2	45
	Revisie: Van stress naar veerkracht	2	11
Postdoc Talent Management		**18**	**192**
	Creativity, pitching and resilience	4	47
	Leadership	5	47
	Career Management	4	44
	Negotiation Skills	5	54

UGent gerelateerde kennis & vaardigheden			**123**	**1384**
Welzijn en Milieu			**51**	**575**
	EHBO basis		8	108
	PBO Basis		8	134
	PBO Gevorderden		1	19
	Hulpverlener basiscursus		2	24
	Hulpverlener herhalingsles module 1		23	215
	Afhandelen van bestellingen		2	13
	Basis: Purchase + consulting reports		7	62
Diversiteit & Gender			**4**	**48**
	Functiebeperking en chronische ziekte		1	11
	Migratieachtergrond		1	9
	Functiebeperking en chronische ziekte		1	11
	Efficiënt samenwerken met China		1	17
Telewerken			**3**	**32**
	Telewerken ICT		2	26
	Workshop Telewerken ICT		1	6
Onderzoek & Onderwijs			**29**	**149**
	Bibliografische tools	De academische bibliografie Biblio	2	14
	Oasis	Cursussen, studiefiches en aanbodsessies	2	12
	Oasis	Opleidingsprogramma's	1	4
	Oasis	Curricula beheren	2	11
	Oasis	Examencijfers invullen via OASIS	1	6
	Oasis	Inschrijvingsaanvragen	1	3
	Minerva	Digitale Leeromgeving Minerva 1	3	16
	Minerva	Digitale Leeromgeving Minerva 2	3	17
	Curios	Kennismaking met Curios	3	14
	Curios	MCE met Curios	3	13
	Curios	Curios - uitgebreide mogelijkheden	2	9
	Centauro	Les- en examenroosters opstellen	2	7
	Academic funding	01 Introduction to Horizon 2020	2	11
	Academic funding	02 How to write a Horizon 2020 proposal	2	12
Financiële administratie			**9**	**136**
	SAP	SAP Financiën - Module AANKOPEN	3	42
		SAP Financiën - Module VERKOPEN	3	38
		SAP Financiën - Module RAPPORTERING	3	56
Computerkennis & vaardigheden			**19**	**309**
		DICT Update	1	42
	SharePoint	SharePoint Advanced: Vergaderingen	2	27
		SharePoint Administrator	16	240
Website- en Informatiebeheer			**8**	**135**
	Websites onderhouden	Basisopleiding webredactie	4	77
		Basisopleiding Google Analytics	2	36
	Informatiebeheer	Gegegevensbeheer en digitale hygiëne	2	22
EINDTOTAAL			**220**	**2429**

Reglementen en besluiten

Hierna volgt een overzicht van de meest relevante centrale reglementen en besluiten voor de Universiteit Gent ten behoeve van het jaarverslag. Deze reglementen en besluiten zijn raadpleegbaar via het online juridisch vademecum (zie http://www.UGent.be/nl/univgent/reglementen). Bepaalde documenten zijn enkel via het intranet consulteerbaar, maar kunnen op aanvraag overgemaakt worden door de afdeling Juridische Zaken van de directie Bestuurszaken (die tevens instaat voor het beheer van deze portaalrubriek).

1. ALGEMEEN

- Verkiezingsreglementering voor rector en vicerector, voor leden van de Raad van Bestuur, voor leden van de raden van de faculteiten, en voor studentenvertegenwoordigers in de Sociale Raad
- Huishoudelijk reglement van de Raad van Bestuur en het Bestuurscollege
- Besluit tot vaststelling van de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van de raden van de faculteiten van de Universiteit Gent
- Gecoördineerde reglementering in verband met vakgroepen, vakgroepvoorzitters, vakgroepraden, onderzoeksgroepen, centra en instituten
- Reglement met betrekking tot samenwerkingsverbanden met eigen benaming

2. ONDERWIJS

- Onderwijs- en examenreglement
- Gezamenlijk aanvullend onderwijs- en examenreglement ten behoeve van de master-na-bacheloropleidingen in de 'Kinesitherapie' en in de 'Revalidatiewetenschappen en de Kinesitherapie' in Vlaanderen
- Examenreglement ten behoeve van interuniversitaire masteropleidingen waarvoor inschrijving kan worden genomen aan meer dan één universiteit
- Interuniversitair examenreglement voor huisartsgeneeskunde
- Ghent University Global Campus Korea Education and Examination Code
- Gedragscode voor onderwijstaal anders dan het Nederlands
- Besluit inzake de organisatie van postgraduaatsopleidingen (met inbegrip van predoctorale opleidingen) en van permanente vormingen
- Besluit inzake het inrichten van de doctoraatsopleiding Universiteit Gent
- Besluit inzake het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten voor het gezamenlijk superviseren en diplomeren van een doctoraat ('gezamenlijk doctoraat')
- Besluit inzake het toekennen van gecombineerde doctorstitels voor interdisciplinaire doctoraten
- Reglement met betrekking tot de aanduiding van titularissen voor de vakken van de opleidingsprogramma's en de aanduiding van tijdelijke vervangers

3. ONDERZOEK

- Algemeen Onderzoeks- en Samenwerkingsreglement (Associatie Universiteit Gent)
- Valorisatiereglement
- Reglement met betrekking tot de samenstelling en werking van de Onderzoeksraad
- Reglement met betrekking tot het beheer van de gelden van het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF)
- Reglement met betrekking tot de Methusalem-financiering
- Reglement met betrekking tot het beheer van de gelden van het facultair mobiliteitsfonds
- Reglement met betrekking tot de mandaten van voltijds zelfstandig academisch personeel met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht
- Reglement met betrekking tot de mandaten van doctorassistent met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht
- Reglement met betrekking tot de postdoctorale onderzoeksmandaten
- Reglement met betrekking tot de uitvoering van contracten voor wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening: toelatingsprocedure, overhead en persoonlijke vergoedingen
- Doctoral Schools reglement

- Charter voor doctoraatstudenten en promotoren
- Reglement met betrekking tot de toekenning van doctoraatsbeurzen
- Reglement met betrekking tot het toekennen van doctoraatstoelagen
- Huishoudelijk reglement met betrekking tot de IOF-raad
- Reglement van de Universiteit Gent met betrekking tot de IOF-mandaten
- Huishoudelijk reglement van het beheerscomité van het Wetenschapspark van de Universiteit Gent
- Reglement van de Universiteit Gent met betrekking tot de organisatie en werking van de dienst UGent TechTransfer en de loopbaan en bezoldiging van technologietransferadviseurs
- Reglement inzake het nemen van een kapitaalsparticipatie of een ander financieel of eigendomsbelang in een AUGent of UZ Gent spin-off
- Reglement met betrekking tot de procedure voor onderzoek naar inbreuken op de wetenschappelijke integriteit
- Huishoudelijk reglement van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI)

4. PERSONEEL

- Werkingsreglement Personeelsonderhandelingscomité aan de Universiteit Gent

- Algemene reglementen
  - Arbeidsreglement
  - Reglement met betrekking tot verplaatsingen in dienstverband en vergoedingen voor reis- en verblijfkosten
  - Reglement op het geneeskundig controletoezicht
  - Besluit tot instelling van mandaatfuncties bij de Universiteit Gent
  - Gedragscode belangenconflicten Universiteit Gent

- Reglementen betreffende het academisch personeel
  - Reglement tot vaststelling van de regeling omtrent de afwezigheden, de administratieve standen, het verlof, het onderzoek van de lichamelijke geschiktheid en het geneeskundig toezicht voor het academisch personeel bij de Universiteit Gent, in uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 1 december 1998
  - Reglementering betreffende de uitoefening van bijwerkzaamheden door leden van het academisch personeel met een voltijds of deeltijds ambt
  - Algemene richtlijnen inzake salarisvaststellingen van het academisch personeel
  - Reglement betreffende de benoeming of aanstelling, de bevordering, de evaluatie en het beroep van de leden van het Zelfstandig Academisch Personeel
  - Referentiekader Gepersonaliseerde Doelstellingen ZAP
  - Tuchtreglement en reglement voor schorsing in het belang van de dienst voor de leden van het zelfstandig academisch personeel van de Universiteit Gent, in uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 1 december 1998
  - Reglement aangaande de voortzetting van activiteiten na pensionering voor leden van het ZAP en ATP aan de UGent
  - Reglement houdende uitvoeringsmodaliteiten inzake ambten van Assisterend Academisch Personeel
  - Reglement van de raad van beroep ten behoeve van de leden van het Assisterend Academisch Personeel
  - Reglement met betrekking tot de loopbaan en bezoldiging van het wetenschappelijk personeel
  - Reglement betreffende de procedure en de voorwaarden voor de aanstelling van gastprofessoren
  - Reglement houdende de aanstelling van gastlectoren en academisch consulenten
  - Reglement houdende de erkenning van onbezoldigde medewerkers

- Reglementen betreffende het administratief en technisch personeel
  - Besluit houdende de procedures van toewijzing van betrekkingen, loopbaanstructuur en bezoldigingsregeling en functionering, evaluatie en vorming bij het administratief en technisch personeel van de Universiteit Gent
  - Reglement inzake administratieve standen, verlof en ambtsneerlegging voor het administratief en technisch personeel van de Universiteit Gent
  - Reglement inzake verlof voor loopbaanonderbreking voor statutaire leden van het administratief en technisch personeel van de Universiteit Gent bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen
  - Reglement inzake verlof voor loopbaanonderbreking voor contractuele leden van het administratief en technisch personeel en van het wetenschappelijk personeel bij de Universiteit Gent
  - Gecoördineerde tekst inzake de inrichting van een raad van beroep ten behoeve van het administratief en technisch personeel
  - Regeling inzake cumulatie van beroepsactiviteiten van het administratief en technisch personeel

- Tuchtreglement met betrekking tot het administratief en technisch personeel
- Reglement inzake groepsverzekering
- Pensioenreglement voor het contractueel administratief en technisch personeel
- Besluit op de wachtvergoedingen

➢ Integratiekader

- Reglement van de Universiteit Gent houdende diverse bepalingen inzake de benoeming, de heraanstelling, de bevordering, de rangschikking, de evaluatie, de salarisvaststelling, de loopbaan, de vakantieregeling en diverse andere personeelsaangelegenheden van de leden van het onderwijzend personeel en het administratief en technisch personeel in het integratiekader van de Universiteit Gent

5. SOCIALE VOORZIENINGEN VOOR STUDENTEN

➢ Statuut en vergaderreglement van de Sociale Raad
➢ Participatiereglement
➢ Reglement met betrekking tot de subsidiëring van studentenactiviteiten
➢ Intern reglement met betrekking tot de universitaire homes
➢ Tuchtreglement voor studenten